ч. 139 (13.378). Львів, четвер 1. червня 1933. Poczтowa opłata zryczałtowana ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед підписанням пакту чотирьох?

Рим, 28. травня 1933.

По березневій і дещо квітневій метушні пакт чотирьох уже готовий, обдуманий, на деякий час заховався, щоби тепер остаточно вирнути в Женеві. Довкола нього пристрасти то спадали, то піднималися. Кипіло. Мала Антанта знову дістала була лихоманку. Кореспондент „Ля Трібун-и" писав з Женеви, що „Мала Антанта завзято противиться правдивій европейській співпраці й створила атмосферу певного політичного положення". А Еріо писав: „...або пакт чотирьох непотрібний, або небезпечний"... Польщаж у Парижі питає у Далядіє, чого доброго можна сподіватися від того пакту.

Виходить, що пакт, хоч і важно, виходить на світ, родиться. І хоч як, а таки думаєш: Коли так важко йдуть народини, то комусь готово вийти на шкоду...

Тепер тут в Італії надзвичайної ваги до Женеви — на око — не привязують. Усе йде своїм шляхом, немов розбройна конференція, це так собі — балачка, а пакт чотирьох, — приймете? Краще вам і нам! а ні — то ні! І політичне життя пливе своїм струмочком — пливе рвучко.

Ось 24. травня, в день національного свята вступу Італії з війною проти осередніх держав у 1915 році, відбулася велика святочна бранка фашистів. Усе це свято — церемонія відбулася справді величаво. Все фашистівське військо в сталевих — на старо-римський зразок — шоломах. І Мусоліні в шоломі, на коні! Немов старинних часів полководець. Свято відбулося на Віа Імперо на тлі старого Риму, серед бронзових статуй римських імператорів. Усе те разом із сонцем зливалось у потужний настрій.

А на другий день відбувся зїзд мотоциклістів усієї Італії — теж фашистівська формація — звані „чентаври" — всіх десять тисяч прибуло. Знову перегляд перед Мусолінім, який м. ін. також їхав на мотоциклі.

Передові народи Европи... хочуть мира і тому думають про війну. Стара правда.

А французький полковник — Андре Піроу — в „Еко де Парі" просто зворушливо пише: „Хочемо, щоб створити таке военне знаряддя, яке запевнило би колективне знищення противника. Не хочемо війни — ні в мережках, ні в білих рукавичках. Ми колись примирили: „ве віктіс!" Сьогодні, коли народи підчас свого рісорджіменто і свого Ауфбах (себто: натяк на Італію й Німеччину!) чванляться їх власним минулим, — згадаймо, що це один із наших, кидаючи шаблю на терези сказав: „ве віктіс!" і приготовляймо війну завтрішнього — війну матеріяльну, антигуманну".

Такий тон мови в Европі — це сьогоднішнє розброєння, пакт чотирьох, лєвондонська конференція. Один це каже щиро, інший лукаво з усміхом.

Немов у відгомін цих войовничих настроїв Франції, преса Італії, яка не думає поступитись, пише статті, де помічаємо замір виявити одноцілість змагань і хотіння італійського народу, що у фашизмі й у Мусолінім, вірить у своє майбутнє.

Ось „Ля Трібуна" з 27. V. містить у вступній статті п. н. „Феле нель Дуче е нель Реджіме" — Віра у вождя й у режім — таке:

„Італійський народ уже прийняв фашистівський лад — як свій власний, природний і остаточний. І з цим прийняттям сам лад виходить як освячений, зміцнений зміст його одностайности. Італійський народ вдячний вождові, не лише тому, що в ньому вбачає головного творця цього нового ладу, а й тому, що він у своїй щоденній праці, своїм залізним хотінням, своїми великими здобутками, зробив найкращий досвід нового ладу — даючи найширші здійснення усіх планів у всіх ділянках життя".

Тут треба ще згадати, що в цій-же статті автор зазначує, що вписаних у фашистівську партію італійців усіх кляс і професій доходить до два і пів міліона. Це справді поважне число, коли візьмемо під увагу, що в партію фашистів навіть італійцеві не так уже легко дістатися.

Одностайною войовничою поставою можна у світі неодного добитися: не смирний, а грізний добуває користи.

М. Загамоський.

КООПЕРАТИВНИЙ БАНК
„ДНІСТЕР"
дає позички на догідних умовах тільки тому, хто обезпечує своє майно в Т-ві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові, вул. Руська ч. 20.

Жалюгідні події в часі відкриття нагробника Ів. Франка.

КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ БУДОВИ НАГРОБНИКА.

Комітет будови нагробника Ів. Франка на своїм засіданні 29. травня ц. р. після свята відкриття нагробника приняв усіми голосами проти одного такі постанови:

У часі свята відкриття нагробника Івана Франка дня 28. травня ц. р. сталася жалюгідна подія, а саме, частина студентів-впорядників робила перешкоди відділам Лугів при вході на цвинтар. При тому дійшло до бійки та обкидування камінням учасників свята. Ці жалюгідні події перенеслися потім від цвинтарної брами в район нагробника, де знов обкидувано камінням учасників дефіляди.

Комітет будови нагробника стверджує, що його бажанням і метою було дати змогу всьому українському громадянству віддати поклін і пошану памяті генія Української Нації та Найкращого Сина Галицької Землі. З уваги на те ніяка українська національна група не могла бути позбавлена права участи у святі.

Тому то Комітет не може брати ніякої відповідальности за останні жалюгідні події, які на сором вийшли від частини впорядників, що добровільно зголосилися до сповнення такого почесного громадського обовязку.

Комітет доручив Проводові своєї Технічної Секції прослідити подрібно цю справу з метою відкриття спричинників тих прикрих подій у найкоротшому часі та передати всі зібрані матеріяли під оцінку всього українського громадянства.

КОМІТЕТ БУДОВИ НАГРОБНИКА ІВ. ФРАНКА

*

КОМУНІКАТ ПРОВОДУ ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ

Згідно з дорученням Комітету будови нагробника Ів. Фрака Провід Технічної Секції закликає свідків жалюгідних подій на цвинтарі дня 28. травня ц. р. зголошуватися в ранніх годинах у підписаних членів Проводу для подання інформацій.

Письменні інформації можна подавати в книгарні Т-ва „Просвіта", Львів, вул. Руська, ч. 1. зі звазначенням: „для Проводу Технічної Секції". За провід Технічної Секції: **д-р Любомир Макарушка,** Львів, вул. Руська, ч. 20/I. пов., або Підвале, ч. 7/III. пов., **Петрик Петро,** Ринок, ч. 10. I. пов., **Михайло Климкевич,** Словацького, ч. 14/III. пов., **інж. Гузар Ярослав,** Словацького, ч. 14. партер.

Свято відслонення памятника І. Франкові.

СПИС ВІНКІВ.

Вінки біля нагробника Франка зложено від: 1)Родини Поета, 2) Т-ва „Лесі Українки", 3) „Рідної Школи" — централя, 4) Молодої Громади, 5) Бережанських установ, 6) Канадійських українців, 7) Закарпаття, 8) Союзу Українок у Львові, 9) Союзу українських реф. громад, 10) Українського студентства, 11) Робітництва нафтового басейну, 12) Гімн. „Р. Ш." в Дрогобичі, 13) Каменярів у Глуховичах, 14) Чит. „Просвіти" в Глуховичах, 15) Української Соц.-Радикальної Партії, 16) УСРП в Почаєві, 17) Яворівщини, 18) Тернопільщини, 19) Збаражщини, 20) УСРП Рогатинщини, 21) Каменярів Сокальщини, 22) УСРП в Ляшках Мурованих, 23) Стрия, 24) Лисятич (Стрийщина), 25) „Великого Лугу" у Львові, 26) Лугу чч. I. і II. у Львові, 27) Лугу в Чижниках, 28) „Просвіти" і „Р. Ш." в Германові, 29) Лугу в Руданцях, 30) Лугу в Сорочах, 31) Лугу в Острові к. Щирця, 32) Лугу в Божикові, 33) Просвіти в Божикові, 34) Лугу IV. у Львові, 35) Лугу у Вислобоках, 36) „Просвіти" у Вислобоках, 37) Лугу у Гряді, 38) Лугу у Збоїсках, 39) Лугу в Попелянах, 40) Лугу в Бірках Янівських, 41) Лугу в Черепині, 42) Лугу у Воронові, 43) Лугу у Валяві ад Перемишль, 44) Лугу в Малехові, 45) Лугу в Романові, 46) Пов. Організ. у Бобреччині, 47) Молоді в Городиславичах, 48) „Просвіти" у Водниках, 49) Підгородниця, 50) Всіх установ у Гаях к. Львова, 51) „Просвіти" у Звенигороді, 52) Кооперативи у Звенигороді, 53) „Просвіти" у Ланах, 54) Сокола в Пикуловичах, 55) Всіх установ у Ременові, 56) Гром. Куквасів, 57) „Просвіти" в Соломці, 58) Лісневич, 59) Пустомит, 60) „Р. Ш." в Рудні, 61) „Просвіти" в Рудні, 62) Сокола в Рудні, 63) Філії „Просвіти" у Винниках, 64) Чит. „Просвіти" у Винниках, 65) Союзу Українок у Винниках, 66) Кооп. Банку у Винниках, 67) „Рідної Школи" у Винниках, 68) Української Торговлі у Винниках, 69) „Сільського Господаря" у Винниках, 70) Сокола в Товщеві, 71) „Просвіти" і „Р. Ш." в Зашкові, 72) „Просвіти" у Сторонятині, 73) „Сільського Господаря" в Ситихові, 74) „Просвіти" у Мшані, 75) „Просвіти" у Бродках, 76) „Просвіти" в Добрявах, 77) „Просвіти" в Милошовичах, 78) „Просвіти" в Ланах, 79) „Просвіти" в Малехові, 80) „Просвіти" в Сулимові, 81) „Просвіти" в Рісні Руській, 82) Сокола в Городку, 83) „Просвіти" в Куликові, 84) „Просвіти" в Підберіцях, 85) Лугу в Підберіцях, 86) „Просвіти" в Сороках Львівських, 87) Українського Сел. Обєднання — Львів, 88) „Просвіти" в Запитові, 89) „Просвіти" у Скнилові, 90) Сокола в Комарні, 91) Сокола в Якимчицях, 92) „Просвіти" в Комарні, 93) „Просвіти" в Якимчицях, 94) Сокола в Повергові, 95) Українського Молодого Робітництва у Львові, 96) Союзу Українських Купців у Львові, 97) Філії „Союзу Українок" у Львові, 98) Робітничої Громади у Львові, 99) Ревізійного Союзу у Львові, 100) Центросоюзу у Львові, 101) Українського Технічного Т-ва у Львові, 102) „Просвіти" у Знесінні Новім, 103) „Просвіти" у Знесінні Старім, 104) „Просвіти" на Кленарові, 105) „Просвіти" на Вульці, 106) „Просвіти" у Стрийській дільниці, 107) „Просвіти на Замарстинові, 108) „Просвіти" в Голоску Великім, 109) „Просвіти" на Левандівці, 110) „Просвіти" на Сигнівці, 111) „Просвіти" на Богданівці, 112) Ред. „Юнацької Думки" у Львові, 113) Організації Українців м. Львова на Стрийськім передм., 114) Сокола-Батька, 115) Сокола в Містках, 116) Сокола у Словіті, 117) Сокола у Кривичах, 118) Сокола в Голоску Вел., 119) Сокола в Гуменці, 120) Сокола на Личаківськім передм., 121) „Просвіти" на Личакові, 122) Т-ва „Каменярі", 123) Установ Миколаєва, 124) УСРП Кремянеччини, 125) Робітничої Громади у Львові, 126) Взаїмної Помочі Учительства, 127) Чит. „Просвіти" в Острові, 128) Нар. Організації Галицького передм., 129) Установ Стрілецьк. Нових

ПРИВІТИ.

Крім вичислених у нас вже вчора привітів, що вспіли на свято, занотуємо ще додатково привіти, які прислали: Український Народній Дім у Чернівцях, Виконавчий Комітет Української Селянської Партії у Львові, проф. д-р Іван Зілинський з Кракова.

ВІНОК ВІД УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Вінок від українців Канади зложив перед затробником Поетъ адв. *Петро Лаврович*, що приїхав у відвідини до старого краю і на свято з Едмонтону. Вінок той зложено зараз після вінка від Родини.

ПОБИТІ І РАНЕНІ НА СВЯТІ.

В описі свята подали ми, що від каміння, яке падало в кількох місцях на голови дефілюючих, було ранених кількох луговиків і кілька осіб з публики. До тих останніх належить п. Марія Скварківна, зредукована учителька, зам. у Львові при вул. Малецького ч. 5., якій тяжкий камінь, кинений з найближчої віддалі просто в лице, розторощив носову кість, так, що вона перебуває ще дотепер на хірургічному відділі клініки. З тяжче ранених назвемо ще маленького 14-літнього хлопчину з Руданець, який дістав каменем в голову так, що треба було те місце виголювати і зшивати. Побиті камінням були ще м. із. одна мала дівчинка, що була в товаристві мами і дістала каменем в груди та один впорядчик, що дістав теж каменем у груди. Крім того кілька інших осіб. З луговиків, як нас інформують, тяжко ранений не був ніхто, побитих було кільканацять, у тому одна луговичка з села, що дістала мабуть від якогось студента-впорядника в лице.

Австро-німецька ворожнеча.

Австрійська преса повідомляє, що уряд Дольфуса рішив не допустити ані на крок перед анексійним натиском Гітлера. В тій справі відбулася 29. ц. м. конференція Дольфуса з шефами австрійських країв. У звязку з тим уряд приготовляє розпорядок, яким заборонить зовсім націонал-соціялістичні організації в Австрії, та видасть дальші обмеження щодо німецького експорту до Австрії.

„Райхспост" називає розлам, який настав тепер у німецько-австрійських взаєминах, найбільшим від 1866 р., себто часів Садови.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що австрійський уряд не думає відповідати безпосередньо на німецькі репресії. Буде покликана компенсаційна комісія, що має управильнити торговельний оборот між Австрією і Німеччиною. До Австрії впустять стільки товарів з Німеччини, скільки вивезуть їх до Німеччини. Уряд задумує теж заборонити прогульки з Австрії до Німеччини, щоб унеможливити австрійським горожанам брати участь в німецьких політичних організаціях.

ПЕРЕД ЗНАКОМ ЗАПИТУ.

(Хочуть, аби золотий був дешевший. — Левіятан за інфляцією. — Авторитетні думки. — Уряд на сторожі вартости золотого. — Роля світової конференції).

„Золотий в золоті" є найкращим забезпеченням — писав ще нещодавно проф. Грабський. Скептики думають, що може появитись закон, який уневажнить застереження „в золоті". Але це неоправдане — заявляв дальше цей визначний польський економіст. Коли в р. 1927 змінилося відношення золотого до золотого, то претенсії і довги з клявзулею золота були звальоризовані у відношенні 172 за 100".

Сьогодні, як ми вже писали в попередній статті, „золотий в золоті" повис у воздусі, бо навіть стійність вартости золотого металю втратила 100-відсоткову певність через біметалістичні настрої. Останні вісти про легалізацію внесення золотої клявзулі в Америці і загальна нелевність залишають хиткий чи вже навіть обезцінений паперовий гріш як одинокий засіб розрахунків. Тривожні настрої ростуть і в нас.

Що буде з польським золотим? Ще питання зустрічаєте на кожному кроці. Дати на нього відповідь означало би вдавати ворожбита. А ворожби в царині валютових вартостей — це справа вельми ризикована.

Проте тих, що пробують „відгадати майбутність", силкуються на основі льогічних міркувань передбачити необхідні шляхи валютової політики держав, є чимало. Вони від часу зниження доляра вперто заявляють: **Коли вже дві головні валюти світу заломились, то заломляться** й інші; до цього — мовляв — змусять їх господарські консеквенції, спричинені високими цінами їхніх продуктів у краю і закордоном.

Д-р Розенштрайх писав у жидівській газеті „Гайнт" 2. ц. м. між іншим ось-що:

„Не золотове покриття рішає, але господарське життя. Тому, що господарка ломить валюту, важко допустити, щоби найкраща валюта втриумфала, коли дві рішаючі валюти в світі, доляр і фунт, стабілізовані будуть на нових основах".

І далі:

„Якщо господарські обставини змусили Рузвельта до подешевіння доляра, намагання вирівнати ненормальне положення примусить усі валюти, що ще тримаються, пристосуватись до того, що робить Америка. Хочуть вони чи не хочуть, інакше не будуть вони могли зробити, якщо захочуть далі бути активними на міжнародньому ринку і не захочуть, щоби їх усунула з нього конкуренція, яку витворить обниження доляра"...

Голоси, що висказують подібну думку, множаться в Польщі. Пропаганда за покиненням золотового паритету і за пристосованням польського гроша до зменшеної вартости обох англосаксонських й інших валют іде вже доволі широким фронтом. Рада Центр. Союзу Польського Промислу (Левіятана) на своєму зібранні 13. ц. м. застановлялась над катастрофальним занепадом продукції й іншими грізними проявами господарського життя Польщі та прийшла до висновку, що треба покінчити з політикою дефляції. У своєму комунікаті вказує Левіятан на інші держави: „з політикою дефляції зривае одна держава за другим". Варшавська преса помічає цей комунікат під заголовком: **„Великий промисл жадає інфляції".**

Проти тісноти гроша і його високої вартости промовляють уже найповажніші авторитети. В книжці, яку недавно видала варшавська Торг. Пром. Палата п. н. „Кредит і мир" пише її автор **проф. Млинарський,** що — на його думку — з господарського і фінансового хаосу вивела Польщу девалюація золотого разом з іншими помічними засобами. Девалюація доставила фінанси на інвестиції, а ці зменшили би безробіття, збільшили би консумцію, а разом із тим продукцію.

Ці думки боронить уже здавна проф. краківського університету **д-р А. Кржижановський.** Його статті поміщувані в місячнику „Пшеґльонд Вспулчесни", були не так давно предметом завзятих полемік. Особливо різко виступала проурядова преса. На її сторінках пописувалися найкращі пера санаційного табору, бо згаданий професор — це противник поважний і його аргументи глибоко передумані. Правда проф. Кржижановський не радив довести аж до інфляції, а тільки незначну девалюацію, хоч трудно щі відмежування одного від другого було для польського уряду поважні.

Польський уряд і Банк Польський як давніше, так і тепер **не допускають можливости поширення грошевого обігу,** обороняючи далі твердо погляд, що шляхи польської господарки ведуть через грошеву дефляцію і що за всяку ціну треба витримати, поки ситуація не зміниться на краще. Хоч „твердість" гроша, його незрушимість з золотового підкладу в теперішній височині, висмоктує останні життеві соки з народнього господарства, хоч румянці здоровля польського золотого збільшають усе більше смертельну анемію господарського організму, валютова „проспериті" — мовляв — мусить бути захована. **Не без впливу Франції,** яка дуже сильно зацікавлена в міжнародньому утриманні принципу золотої валюти ізза її кольосальних запасів золота, польський уряд відкидає **наразі** всяку думку про валютовий експеримент, латає як може свою господарку (нові бони й інші явища, що їх згаданий проф. Кржижановський назвав „захованою інфляцією") і хоче дотягнути бодай до Міжнародньої Господарської і валютової Конференції.

Чи справді вдасться польському урядові зберегти свою твердість на довший протяг часу

У НЕРВОВО ХОРИХ І ПСИХІЧНО НЕДУЖИХ природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** лагідно діяє, спричинює добре травлення, дає спокійний, вільний від тяжких думок сон.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. ЧЕРВНЯ 1933.

Д-Р І. СВЄНЦІЦЬКИЙ. 2)

Місце Івана Франка в історії української фільольогії

(Докінчення).

Слідкуючи за часовим ходом статтей і праць Франка в ділянці української фільольогії, ми спостерігаємо в нього вже 1892 р. конспект історії української літератури, який у 1898 р. поширюється цінним теоретичним вступом до неї. У 1899 р. своєрідним продовженням цього вступу стає ряд статтей Франка в „Літ.-Наук. Вістнику" — „Із секретів поетичної творчости", що обхоплює взаємини поезії зо змислами, музикою, малярством... Це була безперечно перша спроба по українськи познайомити українського читача з внутрішнім світом поета і відслонити дещо „таємниці" техніки літературної праці.

Немов ревізією і новою рецензією усіх цих спроб Франка, дати синтезу розвитку українського письменства, була його стаття в енциклопедії Брокгауз-Ефрона „Южнорусская литература" 1904 р. В ній Франко не тільки поставив ясно питання вікодавньої відрубности і самобутности українського письменства серед одночасних словянських, але й дав подрібний огляд послідовного розвитку цього письменства з доби на добу по кінець XIX. в. на всіх територіях української землі та на еміграції. В цій статті вмів Франко погодити велику об'єктивність дослідника з почуттям національної гідности і належного такту до противників.

Сьогодні не було даним Франкові скласти повну історію української літератури. Він підійшов до цього питання вже в часі тяжкої недуги. А що хорий мозок вже не мав попередньої бистроти, гнучкости і послідовности думки, то його „Нарис історії української літератури" 1910 р. був уже тільки сухим реєстром фактів ріжної ваги.

Франко у своєму змаганні до синтези здебільша тільки підмічував спільне та підкреслював загальне в дрібних навіть явищах українського письменства, які він стрічав на шляху девяти віків його розвитку. Франко не ставив гіпотез, тільки лучив факти, що на основі порівняної аналізи належали один до одного. Ця метода фільольогічної праці мала у тому часі своїх поважних представників у російській фільольогічній школі — Буслаєва, Тихонравова, Веселовського, а в українців Потебні, Котляревського, Драгоманова, Дашкевича. Франко пішов, не без доброго впливу Драгоманова, за цією школою, але не як невільний учень чужої методи, тільки як органічно незалежний робітник, що годен був стати самостійним творцем напрямку. І хворому Франкові вдаються могутні постатті порівняного літературознавства, Веселовський та Драгоманов... він вірить, як тільки розпутають вони йому руки, то він створить свою систему історії літератури українського народу.

Яка користь була для українського народу від цієї фільольогічної методи Франка? Через порівнання виступала ясніше часова і мовно-місцева ріжниця двох однородніх памяток письменства — напр. великоруської Коломенської Палеї 1406 р. і Крехівської XV/XVI. в., та ряду інших джерел українського письменства давньої доби супроти рівночасного північно-руського і білоруського. Рівнож географічне зіставлення апокрифічних мотивів, розкинених по всьому словянству, докумаж у памятках східно-словянської території — українського Подніпріва й Подністрівя, білоруського Подвиння і великоруського Поволжа... давало чимало нового матеріялу до думання і висновків. Порівнання цих матеріялів дає змогу спостерігати і пояснити єство нації, що виражається не тільки племінно-мовними особливостями, але й окремими слідами розвитку духової творчости в письменстві і мистецтві.

У кожної нації є свій окремий хід письменства, і саме за цим розвитком українського письменства стежив Франко до останніх хвилин свого життя. Коли ми сьогодні можемо говорити про звязки людової словесности українського народу з людовою поезією передхристиянського світу; коли фільольога-фольклориста піддержить тут археольог і дослідник джерел людового мистецтва, то в цьому чимало є й буде Франкової заслуги. Франко як поет цікавився мельодією української пісні. Він сам співав, та як поет і фольклорист цікавився і людовим мистецтвом. — Франко навіть написав обширну статтю про подільські килими з приводу виставки Федоровича 1892 р., та згодом переробив її з покійним Михайлом Коцюбою для вжитку шкільних читанок. Таким чином Франко публіцист — як свідомий член української нації, та скрізь і завсіди активний громадянин і цим справжній перший патріот свого народу, лучив поодинокі ступні й форми виявів його духової творчих сил на площині історико-літературного досвіду. Цим робом Франко-фільольог обхопив весь величезний зміст сучасної проблеми про суть нації. Збирання фольклорного матеріялу, опис рукописів,—корпуси—приповідок, апокрифів і легенд, розгляд азбучної боротьби, монографії про міжнародній елемент в українському письменстві та про його питомі осяги, питання про українсько-міжсловянські, зокрема — поль-

— на це хай будуть відповідзю думки, що ми їх вище навели. Рішати тут напевно не буде запас золота, якого Польща має в цей момент на 15 відс. більше, ніж того вимагає статут емісійного банку. Французькі банкноти майже в 100 відс. покриті золотом (хоч кажуть, що це легенда, що є у великій мірі здепонований чуже золото), проте справа обниження вартости гроша там сильно актуальна*). Правда — там буджет несамовито роздутий, безнадійний дефіцит, але чи і в Польщі не трівожний стан буджету? Французький уряд бодай рахувати може на почички закордоном, а це для Польщі далеко-далеко важче.

Причин валютової кріси в Польщі таки доволі і вони кожного дня можуть зіпсувати нормальне функціонування грошевого механізму. Покищо в руках уряду є ще доволі засобів, аби заломання гроша спинити. Вважаємо, що польський уряд хоче за всяку ціну явитись у Лондоні як один із нечисленних, що ані формально ані фактично не відступили від золотого паритету. **Щойно вислід світової конференції вплине на дальшу долю золотого.** Цей вислід може бути дуже ріжний. Одно певне, що Польща буде змушена пристосувати свою валютову політику до грошевої політики більшости держав світу, не маючи ніяких даних на якісь відокремлені шляхи.

В. Несторович.

*) Дотично золота: останні справоздання емісійних банків вказують, що з держав, які тримаються золотого стандарту, золото втікає до тих держав, що цей стандарт кинули. За останніх 3 місяці зменшились запаси Франції і Голяндії на 10 міл. фунтів штерл., а Швайцарії на 13 і пів. Це велика небезпека для Польщі, яка належить до країв бідних. Банк Польський має 56 разів менше золота ніж французький, при 29 разів меншому обігу банкнотів.

Німеччина не може платити довгів.

У Берліні розпочалася 30. ц. м. конференція закордонних вірителів Німеччини під проводом а-ра Шахта, президента німецького державного банку. Д-р Шахт виголосив промову, в якій зазначив, що наради не мають характеру, переговорів, тільки вимін думок. Причиною кріси є на його думку репарації. Він вказував критичне положення німецького скарбу і зазначив, що сплата рат, які припадають на 1. липня ц. р. обнизить резерви державного банку нижче 300 міліонів, а гимсамим покриття марки зменшиться до 6 прц., після чого зовсім щезне. Тому д-р Шахт закликав вірителів, щоби недопустити до того.

В конференції бере участь 40 делегатів закордонних банків, між ними не тільки представники короткоречинцевих німецьких облігацій, але теж делеґати емісійних уставов німецьких довгоречинцевих позичок з Америки, Англії, Франції, Швайцарії та Голяндії. Наради потревають до кінця тижня.

Розенберґ непокоїть більшовиків.

Подорож Розенберга, судячи по більшовицькій пресі, дуже непокоїть більшовицький уряд. „Ізвестія" приносять статті К. Радека спрямовані проти зовнішніх плянів німецького уряду, містять дуже недотепні карикатури на Розенберґа та його пляни відокремити від Московщини землі поневолених націй та подають дальші повідомлення про його акцію в Льондоні. В ч. з 16. та 17. травня поміщені повідомлення власного кореспондента та „Ліманіте", де м. і. сказано: „Англійський уряд поставився прихильно до підозрілих переговорів гітлерівського емісара з активними контрреволюційними організаціями. В Льондоні Розенберґа приняли визначні англійські фінансісти та промисловці. Його запросили на інтімний обід, уладжений молодими консерватистами під проводом Рандольфа Черчіля, сина відомого Черчіля. На цьому обіді були присутні визначні фінансові діячі, члени парляменту, а також члени „Ліги боротьби за незалежність України". Розенберґ у промові підкреслив, що основною метою Гітлера, Ґерінґа і фон Папена є напад на Радянський Союз та „увільнення Европи від більшовицької мари". Розенбергові уладили велику овацію, коли він заявив, що Гітлер перемінить теперішню ворожість до національного соціялізму в загальну симпатію, зробивши те, чого не міг доконати Клемансо, а саме роздавити більшовизм.

В розмові з льондонським співробітником канадійського „Стар" Розенберґ нібито заявив, що Франція незабаром полишить Польщу, яка буде рада віддати Німеччині коридор за активну поміч. Потім Польща дістане компензацію на Україні, яка має стати незалежною державою з полишенням сфер впливу для Німеччини та Польщі. Граф Бісмарк нібито заявив, що цей план одобрюють впливові англійські кола.

Повідомлення „Ізвестій" про інтерв'ю з співробітником „Стару" перечить пізнішим вісткам швайцарської преси, яка твердить, що з німецького боку Польщі запропоновано в заміну за коридор обеднання з Литвою, при чому литовські політичні кола мали б годитися на цю пропозицію з тою умовиною, щоби головним містом злученої з Польщею Литви було Вильно.

(Укрбюро Женева).

Ґітлерівська революта в Інсбруці.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Подробиці вчорашньої стрілянини в Інсбруці такі: Націонал-соціялісти хотіли дістатися пробоєм до касарні Ґаймверн. В оборові касарні сторожа почала стріляти, наслідком чого чотири особи потерпіли тяжкі рани. Націонал-соціялісти готовились до нового наступу на касарню, однак прибули військові відділи, що очистили середмістя. На вулицях уставлено скорострільні і засіки з кільчастого дроту. Протягом дня 36 осіб потерпіли рани, арештовано 18 осіб.

Б. довголітній лікар Заг. Шпиталю у Львові
Д-Р БОГДАН МАКАРУШКА
відчинив канцелярію
в ЧОРТКОВІ
при вул. Грунвальдській.

Віденські вищі школи закриті.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Наслідком подій, які склалися на університеті, закрито всі вищі школи у Відні на необмежений час. У звязку з тим канцлер Дольфус відбув конференцію з ректором університету д-ром Аблем, який висловив свій жаль з приводу суботніших подій на університеті. Канцлер прийняв це до відома і заявив, що остаточне упорядкування відносин на університеті залишить раді міністрів.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що націоналістичні студенти в Інсбруці влаштували демонстрацію проти поліції як протест проти вступлення на терен університету у Відні. В часі бійки побито кількох членів Гаймверн.

Австрія і Радянщина.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. „Райхспост" повідомляє, що австрійський уряд рішив заборонити привіз радянських товарів до Австрії, якщо до 15. червня не скінчаться торговельні переговори між Австрією і Радянщиною.

Довкола пакту чотирьох.

ПАРИЖ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що в проекті пакту чотирьох держав передбачена клявзула, на основі якої всі сигнатарі пакту протягом 10 років мають перевести розбройну акцію. Якщо це правда, держави які не беруть участи в пакті чотирьох, мали би згодитися на відложення розбройної конференції, аж скінчиться світова господарська конференція в Льондоні.

Даром
З ЗНАМЕНИТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС" тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.
Почтові висилки відворотно.
Хто предложить цей вирізок отримає гарний дарунок.

Проти зависоких податків.

Як повідомляють з Парижа, 29. ц. м. коло 380 тисяч паризьких склепів, магазинів, ресторанів, кавярень і т. п. припинили свою роботу і закрили льокалі на знак протесту проти зависоких податків. Крім того у спортовій палаті відбулося віче з участю 50.000 осіб, на якому запротестували проти податкових тягарів. Подібні маніфестації були теж на провінції.

Мала Антанта говорить.

ПРАГА, 30. V. ПАТ. Розпочалася тут конференція пресової Малої Антанти, на якій чехословацький віцемін. закорд. справ д-р Крофта виголосив довшу промову, виступаючи проти всяких ревізіоністичних спроб. Він закував становище Малої Антанти супроти всіх, хто політикою ревізії мирових трактатів хоче викликати нову воєнну завірюху, що принесе загибіль цивілізації. Промовляли теж представники Румунії та Югославії.

На сесію Малої Антанти, що розпочинається у вівторок, приїхали до Праги міністри Тітулеску та Єфтіч.

По широкому світі.

— Німецький міністр пропаганди Ґебельс був на аудієнції в італійського короля, після чого мав довшу розмову з Мусолінім.

— У Відні розпочався міжнародній конґрес торговельних палат.

— Уряд Зл. Держав рішив випустити 15. червня ц. р. скарбові боні на 5 міліонів долярів.

— Літвінов переїхав із жінкою через Варшаву до Берліна та Женеви.

— За останнє чвертьріччя понад 80.000 турків на приказ Кемаля Паші змінило свої назвища. Своїм найближчим співробітникам Кемаль сам поналадав назвища.

тські взаємини у письменстві, питання історичної тематики памяток українського письменства, теорія і психольоґія поетичної творчости та взаємин між поодинокими родами мистецтва — все це як велика частина досліду фільольоґічної енциклопедії, має за одно з найбільших завдань — означити національне, спільне й чуже.

І коли в Галичині перед Франком послуговалися в історії письменства переважно біобібліоґрафічною методою, а в ділянці поезії пересказом і інтерпретацією даного твору, то Франко відмежувався від цієї механічної методи аналітично синтетичним напрямком, що творив передумови для всебічного окреслення змісту духової культури української нації.

Хоча сам Франко в багатьох випадках мусів послуговатися і давнім засобом фільольоґічної праці — життєписом і переліком книжного добра та змісту поодиноких стародруків і рукописів, то чинив це тільки для повности подрібного досліду давної памятки, але не як ціль власної праці. Франко був занадто живого темпераменту, щоби вивчати памятку тільки формально, як громадянин, що був постійно в якійсь живій справі суспільній, він мусів скрізь підглядути й громадську рису тієї давньої памятки. Тимто він був у Галичині першим українським фільольоґом з чуттям громадянина, та дослідником з розумінням ваги суспільного значіння літературного явища як вислову часового походу ідеольоґічного життя нації.

За все те разом взяте — Франка в нас довго не признавали, не любили, йому по всякому шкодили..., але не зломали. Проте ім'я Франка-українїста було скрізь знане, а його праця наукова скрізь високо цінена. Його радо друкували в Київі — українці, в Петербурзі — росіяни, в Софії — болгари, в Варшаві — поляки та в Берліні — німці. Добре відомі тим усім громадські переконання Франка та його приналежність до недержавного народу не могли змінити відносин істориків письменства до галицько-українського фільольоґа Франка, бо науковий світ потребував його поглядів на поодинокі питання словянознавства.

В дану хвилину розгублености і повного розбиття творчих сил української духової культури та очевидного занепаду інтелігентського середовища як споживача творів мистецтва, письменства й науки, треба ствердити одно: інтензивність дослідної праці Франка в ділянці української фільольоґії збільшалася вміру забезпеки його коштів прожитку. Коли він у 1881 р. мріяв тільки про 50 гульденів місячно (20 дол.), та кидався від видавництва до видавництва, щоби найти місце для свого писання тоді годі було мати від нього щось основного. Коли ж він за співробітництво в „Kurjer-i Lwowskomy" заробляє на хліб насущний, тоді починають появлятися одна за одною його монографія. Час розцвіту Наук. Т-ва ім. Шевченка під проводом Грушевського з цілою низкою наукових і громадсько-літературних видань є й часом розцвіту наукової праці Франка в томуж Товаристві і для тогож Товариства. І коли ми сьогодні, в годину повного занепаду духового українського життя, глядимо на колишній буйний розцвіт НТШ. так і фільольоґічної праці Франка, то мусимо з Франком вірити у безмежну міць творчого духа нації. Цей невмируший геній — творчий дух нації дасть нам перетрівати негоду лихоліття сірих буднів і окончно осягнути намічену українською фільольоґією мету: повне розкриття єства української нації та її місця серед народів світа.

Львів 15.—24. V. 1933 р.

Розгляд жидівської петиції.

ЖЕНЕВА, 30. 5. ПАТ. Рада Ліги Націй під проводом делегата Італії розглядала петицію Берігайма в справі положення жидів на німецькому Гор. Шлеську.

Рапорт засував представник Ірляндії Лестер і стверднв, що стосування деяких приписів адм. законів могло статися з нарушенням гор.-шлеської конвенції. Опісля пригадав заяву німецького делегата, що німецький уряд рішений забезпечити пошанування приписів гор.-шлеської конвенції та що приверне правильне положення осіб, які з огляду на свою меншинну приналежність утратили права, які мали або яким унеможливили виконувати їх звання. Рапорт предкладає принати до відома німецьку заяву. Справу шкід, заподіяних жидам можна розглядати на основі льокальної процедури. Берігаймову петицію треба завернути на шлях тієї процедури.

У відповіді німецький делегат Келер заявив, що німецький уряд не приймає рапорту до відома. Застерігся теж щодо прав Берігайма вносити петиції, бо він не має з Гор. Шлеськом ніяких звязків і щойно від недавна був там занятий. Німецький уряд квестіонує Берігаймове право в загальніших справах і в справі пристосовуванн-

ЗАПЕРТЯ. Вже старі знавці лікарського мистецтва ствердили, що природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA знаменито прочищує кишки. — Поручають її лікарі. 1-1

ня німецьких законів до Гор. Шлеська, бо ті закони його не торкаються. Берігайма годі теж уважати представником заг. інтересів населення Гор. Шлеська, бо він не є функціонарем на Гор. Шлеську, ні лікарем, ні батьком дітей, що ходять до гор.-шлеських шкіл. Німецький делегат не може взяти петиції під увагу, бо що торкається виконування законів, нічого окончного досі на Гор. Шлеську не зроблено. Коли й задушено конвенцію, то лише на основі фальшивого інтерпретування приписів закону підрядними органами. Ліга Націй повинна принати до відома заяву Німеччини та признати петицію зліквідованою, на скільки це торкається її заг. сторінки. Щодо особистої справи німецький уряд може розглянути її на основі льокальної процедури.

Делегати Англії, Франції та Польщі не погодилися з думками висловленими німецьким делегатом.

З листів до Редакції.

Львів, 30. травня 1933.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу не відмовити помістити на сторінках свого часопису отсей лист, який безперечно кине трохи світла на події в неділю 28. травня.

В „Новому Часі" з 31. травня у статті „Дашкевичівські Луги провокують" є замітка, що відпоручники молоді були в Управі „Луга" при вул. Коперника із заявою, щоби Луги не брали участи у Франківському святі. Дальше сказано там, що Луговики, не зважаючи на права гостинности в такому випадку, побили палицями відпоручників молоді.

Таку саму сплетню, немов би Луговики побили делегацію студентської молоді, з розмислом розпускали поміж публикою на Франківськім святі, в першій мірі поміж студентською і ремісничою молодю, з тою метою, щоби підбурити студентську молодь проти Лугів.

Справа представляється так: *Ніякої делегації, анї від студентської молоді, анї від якоїнебудь іншої молоді, як загалом ніякої делегації в Управі Лугів у справі Франківського свята не було.*

Хтось, кому на тім, видно, залежало, зараджував таку провокацію:

Рано в неділю 28. травня перед год. 6., коли то домівки „Луга" йшли на збірку Луговики і Луговички як зі Львова, так і з сіл, появилося при вході до домівки „Луга" 6 людий, яких навіть ствердженно такі: 1) Адам Тизьо, гр.-кат., лікарник, 2) Йосиф Малец, римо-кат., 3) Володимир Жук, гр.-кат., кафлір, 4) Фльоріян Марія, римо-кат., 5) Каліщіньскі Францішек, римо-кат., 6) Світляк Болеслав, римо-кат. Все те людці з темним минулим, один з них знавий каменковець.

Людці ті почали зачіпати Луговичок і Луговиків, а чого вимагалася бійка, при чому гаспидяки пробували ножів та громили стріляниям. Бійка почалася при вході до домівки перенеслася на подвіря, а пізніше знову на вул. Коперника і скінчилася побиттям напасників, інтервенцією поліції й арештуванням о луговиків.

Напасники, як свідчать їх назвиска і народність зовсім певно не знали, що таке „Луг" чи українські націоналісти і мабуть не знали зовсім, що такі організації загалом існують.

Як повірити „Новому Часові", та уважати цю компанію за делегатів від української студентської молоді, то дійсно можна а розпуки заплакати, що вона має таких делегатів. Але ми свято віримо, що ті делегати післані кимсь другим, а не українською молодю. А ким післані — то „Новий Час" хіба знає, та може про це сказати.

З тих темних людців зробили на цвинтарі делегацію студентів, яку Луговики чібто мали побити. Як довго „Луг" займав домівку при вул. Коперника 5, за цілих 6 літ, ні такого ні подібного випадку не то рано в год. 6., але й вечором ніколи не було. Провокація і напад темних типів на „Луг" була очевидно кимсь уплянована саме на час, коли вулицею Коперника переходили відділи з вінцями на Франківське свято з головного двірця, від стрийської, янівської і городецької рогачки.

Людці ці зовсім певно в власної волі не починали авантюри. Хтось наняв тих 6 людців на те, щоби зробили авантуру під „Лугом" та щоби опісля використати цю авантюру в тому напрямі, що Луговики побили студентську делегацію, так, як твердить це „Новий Час" у своїй статті.

Ось тут загадка, хто заанґажував цілу ту провокацію і хто офінансував її. Це безперечно виясннлоб і багато інших справ у теперішній українській дійсності.

Можеб і судові чинники занялися цією справою, аби винайти того, хто звербував темних типів до авантюри на вул. Коперника, щоби викликати дальші події на цвинтарі, в яких полилася кров зовсім непричасних людей.

З високим поважанням

Д-р Роман Дашкевич.

ЗГОРІВ ЖИДІВСЬКИЙ ТЕАТР.

ЧЕРНІВЦІ, 30. 5. ПАТ. У Чернівцях згорів до тла нічю на 28. травня будинок жидівського театру. Слідство не устійнило причини пожежі.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Відома кравецька робітня у Львові ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА** перенесена під ч. 23 вул. Сикстуська, III. сходи, I. пов. Приймає замовлення по 40 проц. дешевше на мужеські убрання, реверенди. Найліпші матеріяли на складі. 1615 20-20

— **Магазин постелі Р. Джада, Львів,** Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 15-50

— **З днем 1. червня н. р.** здержуємо висилку часописи тим передплатникам, які не вирівняли залеглости.

— **Вінки і панахида на могилі Ів. Франка.** Гімназія „Рідної Школи" у Львові при вул. Театинській і народня школа дівоча ім. Шевченка при вул. Мохнацького зложать у четвер 1. червня о год. 9.30 рано вінки на могилі Івана Франка (Личаківський цвинтар), причім о. катехит Горчинський відправить там панханду.

— **Замісць вінка на могилу Івана Франка** зложив Земельний Банк Гіпотечний 50 зол. на будову нагробника.

— **Провідник по Гуцульщині** видала польська „Головна військова книгоєбірня" у Варшаві. Ця книжка має намір спопуляризувати між мешканцями польських земель наші Карпати і заохотити їх до ріжних порогульок і спортів на Гуцульщині. При цій нагоді приходить нам на думку, що ми повинні би давно вже мати такий провідник в українській мові.

— **Оглядини вистави українських промислових виробів.** Старшина Народньої Організації Українців м. Львова — дільниці в середмісті порішила оглянути виставу українських промислових виробів. В тій ціли закликає всіх своїх членів і прихильників, щоби взяли у цих оглядинах збірну участь. Члени старшини мають явитися на виставу в комплеті. До гурта зорганізованих членів можуть також прилучитися особи зпоза організації. Дата оглядин 31. травня (завтра), год. 4. пополудні. Збірний пункт при вул. Зіморовича 17. перед год. 4-ою.

— **Обовязок вимінювати банкноти.** Як повідомляють з Варшави, м-ство скарбу наказало, щоби всі каси скарбових урядів і всі каси державних урядів вимінювали публиці банкноти на дрібні гроші. Цей наказ був потрібний з огляду на те, що в багатьох випадках вимінa банкнотів стрічалася з трудноцями.

— **Вибили шиби в школах.** Невідомі особи повибивали шиби в школах сіл Небожки й Липнян на Луччині та поприклеювали відозви з погрозами вчителям.

— **Страшна пожежа.** В с. Сушині ковельського повіту загорівся водяний млин. Вогонь пере-

кинувся на селянські забудовання. Згоріло біля 100 хат і клунь, 60 коров та 30 коней. Погорільці залишилися без даху над головою та хліба.

— **Зловживання в „кулках" рільничих.** В Луцьку арештували віцепрезеса каси „кулка" рільничих Чаплінського під закидом дефравдації кількадесятьох тисяч зол.

— **Хуртовина.** Над містом Давидгородком на Поліссі пройшла хуртовина, що зірвала дахи з 8 домів і 2 клунь.

— **Безкарне вбивство.** Ще в 1928 р. лідич з Черемшаники на Ковельщині Т. Гіжинський застрілив з мисливської рушниці селянина П. Оліферчука за те, що той зрізував лозу на кошик. Окружний суд у Луцьку засудив Гіжинського на рік вязниці. Прокуратор зголосив апеляцію. Апеляційний суд у Люблині збільшив йому кару до 3 літ. Найвищий суд відкинув засуд. Розправа відбулася наново і Гіжинського засуджено на 6 місяців та й цю кару подаровано на основі амнестії.

— **Знасилування 10-літньої дівчинки.** Вчитель сільської школи в селі Журавичах на Луччині Юзеф Малецда знасилував 10-літню свою ученицю Фльорентину Домбровську. Волинського „культуртрегер-а" арештовано.

— **Ревізія в нотаря.** З наказу прокураторської влади переведено ревізію в канцелярії арештованого нотаря Годлевського в Луцьку.

— **За вбивство.** В Чорткові почалася розправа проти 31-літнього Йос. Старневського, плютонового КОП-у, якому акт обвинувачення закидає, що в 1931 р. вбив свою 18-літню наречену Мирославу Вербицьку. Він знасилував її, вбив, а опісля вкинув на залізничий шлях.

— **Стріляв крізь вікно** невідомий чоловік до побережника Сторожука Василя, що живе біля Берлина (пов. Броди). Куля зранила тяжко Сторожукову жінку в груди. Втятий кріс полишив на місці.

— **Ще гранати.** Кількох хлопців із села Голосковичі (пов. Броди) найшли на полі Пониковиці гранату з часів світової війни. Коли стали маніпулювати нею, граната вибухла й убила 12-літн. Ант. Ошура, два хлопці були тяжко ранені, три лекше.

— **Ріжні вістки.** Товаровий потяг наїхав між Станиславовом і Галичем на дрезину і викинув її у рів, наслідком чого три її пасажири тяжко потовкліся. — В Рясні Польській під Львовом утопилася дитина в бочці з водою. — На головному двірці у Львові у вихідку экрали купцеві Шафранському з Варшави 480 зол. — При праці в лісі бар. Гороха в коломийському повіті вбило дерево робітника Петра Яковишина. — Ректором університету в Познані вибраний проф. мед. д-р Ст. Рунге. — На 16-літнього Романа Бекерського зі Збоїськ під Львовом напало за містом кількох опришків і здерли йому з ніг нові черевики.

ДОМАГАЙТЕСЯ по всіх крамницях прегарних і безконкуренційних виробів української фабрики косметиків „ФАМОЗА" у Львові:

ФАМОЗА — порошок до зубів,
ФАМОЗА — шампун до волосся,
ФАМОЗА — пудер до лиця,
ФАМОЗА — мило і крем до голення,
ФАМОЗА — депілятори
ФАМОЗА — олійок до опалювання шкіри
ФАМОЗА — кольонська вода,
ФАМОЗА — перфуми,
ФАМОЗА — крем до лиця.

— **За міліонові зловживання.** Варшавський окружний суд оголосив присуд у голосному процесі інж. Рущевського, якого засудив на кару пять літ вязниці, наказуючи негайно його арештувати. Властиво засудили його на 6 літ, однак рік подарували йому на основі амнестії. Як відомо, Рущевський зі своїми спільниками допустився ріжних зловживань при державних будовах у Гдині на півтора міліона золотих.

— **Князь злодій.** В городському суді у Варшаві відбулася розправа проти князя Друцького-Сокольніцького, сина б. генерал-губернатора на Кавказі, під замітом крадежі бриллянтової колії на шкоду інж. Тепіщикової. Аристократичний злодій бував гостем у неї та в часі одної гостини вкрав колію. П. Тепіщикова не підозрівала його зовсім, аж нарешті пізнала свою дорогоцінність на виставі одного ювілєра при вул. Маршалковській. Слідство викрило, що колію до склепу продав якийсь Фельдштайн, набувши її від кн. Друцького-Сокольніцького. Обвинуваченний оправдувався нуждою. Слідство ствердило, що він справді находився в дуже важкому матеріяльному положенні, а в останніх часах працював при каналізаційних роботах. Перед судом сказав, що колію дістав у дарунку, заставив її, а найшовшись у безвихідному положенні, продав заставну картку. Суддя засудив його на три місяці арешту з повинненням кари на 2 роки.

З театру.

Великий Міський Театр: „Капітан із Кепеніка", 13 яв, Цукмаєра.

В основу цієї пєси лягла славна колись сенсація про звичайного шевця, що переодягнений у мундир гвардейського капітана заарештував бурмистра містечка Кепенік з його помічниками., забрав громадську касу і втік. Автор у цілій низці картин відтворює атмосферу прусько-юнкерського мілітаризму та психольогію шевцівбідолахи, що наслідком одної молодечої проказни, відсидівши непомірно важку вязничну кару, не може більше стати членом громадянства, ні чесною людиною, бо не може дістати — ні свідоцтва приналежности ні пашпорту. Вся пєса різка, дотепна, сатира на мілітаризацію держави, нині незвичайно актуальна. Глядач довго не запримічує, як у ріжних сценах зручно вплетений той самий глумливий мотив гльорифікації армії.

Інсценізація та гра першорядні. Головну ролю грає великий артист Ярач. м. р.

—o—

Із судової салі.

ОУН перед судом у Тернополі.

Перед трибуналом суду присяглих у Тернополі розпічнеться у вівторок 6. червня ц. р. дводенний процес проти девятьох українців з тернопільського і теребовельського повіту, обвинуваченних за державну зраду зі статті 97 § 1. карного кодексу (кара до 25 літ вязниці) за приналежність до ОУН і за розповсюднювання летючок ОУН в листопаді 1932 р. (стаття 154 § 2 к. к., загрожена вязницею до 5 літ). Перед судом стануть: 1) Йосиф Іванюта, літ 26, парубок, рільник, 2) Володимир Дудар, літ 21, парубок, рільник — оба з Мишкович, пов. Тернопіль, 3) Евген Круговий, літ 20, парубок, рільник з Березовиці Великої, пов. Тернопіль, 4) Роман Порубанюк, літ 21, парубок, крамар, 5) Михайло Коблянський, літ 35, жонатий, рільник — оба в Ладичині, пов. Тернопіль, 6) Володимир Куцан, літ 27, жонатий, швець, 7) Володимир Коблянський, літ 32, жонатий, швець — оба з Микулинцях, пов. Тернопіль, 8) Степан Круківський, літ 19, студ. прав — оба з Теребовлі. Останні оба відповідають тільки за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 к. к. (ОУН). Обвинувачені Іванюта (одинокий анальфабет), Круговий, Порубалюк, Круківський і Дудар сидять від половини листопада 1932 у слідчій вязниці; інші пересидівши кілька тижнів у слідчій вязниці, відповідають тепер з вільної стопи. Предсідником розправи є віцепрез. Вендриховський, боронять пос. д-р Степан Баран і пос. д-р Ладника.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. ФРАНЦ РАБІЙ.

Дня 25. V. ц. р. помер у Самборі б. декан і парох Самбора, член основник багатьох українських товариств у тому місті й заслужений у ріжних ділянках праці громадянин і священик. З Покійним зійшов в цього світа знаний не лише в Самбірщині, але й у цілому краю великий народній робітник, якого кличем була безнастанна праця для церкви, організація ріжних церковних і світських товариств, які, ведені щасливою його рукою, все гарно розвивалися і приносили великі користи для народу.

Походив о. Рабій з бідних селян-латинників у Мостищині, гімназію кінчив у Перемишлі разом з д-ром Т. Кормошом, д-ром Д. Стахурою та пізнішим лат. епископом Новаком. Як ученик гімназії бував у домах окольчних українських священників, яких патріярхальне життя так промовило до його душі, що рішився кінчити українську теольогію. В кілька літ по висвяченні вложив іспит на гімназійного катехита й обняв посаду учителя релігії в дівочій виділовій школі у Самборі. На тому становищі перебув повад 25 літ, опісля був парохом Самбора. Як молодий катехит і знаменитий популярний проповець кидається до народньої праці. Наперед в одинокій тоді „Чительні Людовей", у якій згуртоване було все самбірське міщанство без ріжниці віри й нації. При тій читальні закладає касу, котру опісля перетворює в окрему могутню інституцію, яка донині носить назву „Рабіївської каси".

В 90-их роках разом з пок. о Ріпецьким та о. Гмитрішком закладає священиче т-во „Ризниця", яке розвинулося також у могутню торговельно-фінансову установу. При т-ві „Ризниця" основує в пок. о. Щавинським приют для вдів і сиріт по священиках, який багатьом втирав сльози і вишукував приміщення. В тих самих роках разом з проф. Біленьким засновує філію „Просвіти", відтак читальню „Просвіти", якої головою був до смерти.

Незвичайно живу й кипучу діяльність розвинув о. Рабій на становищі пароха Самбора у крайно запущеній і нужденній спершу парохії. Будучи директором двох фінансових установ, поставив гарний парохіяльний мурований дім на місці вогкої ворі, крім того теж самий гарний будинок на мешкання для двох вікарних священників і мурована дяківку для дяка й паламаря, в якій містилась також дяківська школа. Розширив значно парохіяльну церкву добудуванням до неї двох нав, у котрих приміщено два престоли — а все те без конкуренції, лише на добровільні датки парохіян. Крайно бідну самбірську церкву вивінував у гарні дорогі ризи, справив теж величаве, сріблом коване евангелія. Щоби піднести доходи парохії, вибудував на довгім вузькім скравку землі, що притикає до парохіяльного дому, дім на поміщення кільканацяти чиншових крамниць. При помочі т-ва „Ризниця" закупив мурована домівку на українську захоронку, яка виховує діти українського міського пролетаріяту. Для української інтелігенції вибудував домівку на приміщення „Української Бесіди".

Був довголітнім радним Самбора і заслужився багато для того міста. Написав книжку про чудотворну ікону самбірської Богоматери, виєднав у Римі дозвіл („бреве") на відпусти всіх Богородичних празників у Самборі, на які стягались і стягаються тисячі богомольців з цілої Бойківщини.

Як батько дав найкраще виховання своїм 11 дітям, які дуже любив і дбав за їх долю. Виховав їх на гарних українських громадян. Один священик, один адвокат, троє докторами фільософії (без посад!), чотири доньки замужні, а найменша кінчить учит. семінарію.

Світова війна, кількакратні арештування, з того пів року на Домбю, а також інші турботи, підтяли його сильний організм. Так відійшов від нас правдивий священик по чину Мелхиседека, великий робітник у винограді Христовім, дорадник бідних, людина з усе погідним лицем, з лагідною усмішкою для кожного свого парохіянина, для кожної людини, яка в біді шукала у нього поради й потіхи. Величезний вдяг народу, на похоронах масова участь жидів і ін. були доказом глибокої пошани до Покійника і вдячности мас за його майже піввікову працю на терені Самбірщини. В. й. П! І. Ф.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Пора, місце і причина.

Я все був за тим, щоби молоді люди билися. Як є війна, то на війні, а як мир, то підчас миру. Бідний той нарід, якого молодь тільки грає „грінес", шахи, чи бавиться „пташка".

Тому так радо дав би складку на тренера боксу, шерму, чи на кошти лічення для ушкоджених юнаків. Це останнє не вимагалоб великих вкладів, бо відома річ, що рани товчені, тяті чи колені далеко швидше гояться на молодім організмі, як на „старій волові".

Тішуся, коли чую, що наші молоді люди не стерпіли наруги, не пропустили мимо вуха насмішки, чи врешті не сховали до кишені обиди. Все одно: особистої чи загальної, власної чи чужої.

Але до всього потрібна пора, місце і причина.

Коли хоч одної з тих трьох точок бракує — виходить... як на Франковім Святі.

Почнемо з кінця.

Причина...

Одні кажуть, що була, другі, що ні, — одним словом, як звичайно в нас, а переважно у світі.

Але пора і місце...

Пора: Франкове Свято, місце: цвинтар. Тисячі народу з тисячами політичних переконань, поглядів та орієнтацій. А між ними „Луги" і впорядчики.

„Лупайте цю скалу, бо вам призначено скалу отсю розбить".

Так кликав колись Франко, ані в гадці не маючи недокінченого бруку біля Личаківського цвинтаря.

Молодша частина впорядчиків узяла це і до себе і до бруку та почала лупати скільки сили в мязах.

А потім камінням на „Луг".

Кидання камінням дуже добрий спорт, але вимагає немалої вправи. Це знають навіть малі діти, які часто мірили у воробця, а трафляли у вікно, або гімназійні учні, які мірили у вікно а трафляли у воробця.

Наші молоді „каменярі" видно не знали цього, бо думали, що й без вправи можна і мірити і трафити в „Луги".

Тимчасом мірили в „Луги", а трафили... і паняу Скварківну і ще в багато інших, які прийшли поклонитися Франкові.

Виходить, що ні пора ні місце не відповідало А як це не відповідало, то в такому разі тяжке відповісти і на питання: чому?!

Хіба вдатись по поміч до одного вченого, який у своїй книжці написав:

„Мязи добра річ, але в тіснім звязку з мозком, хочби й з молодим!"

Якщо відкинути отой тісний звязок, то справа ясна.

Галактіон Чіпка.

Будучи директором двох фінансових установ, поставив гарний парохіяльний мурований дім на місці вогкої ворі, крім того теж самий гарний будинок на мешкання для двох вікарних священників і мурована дяківку для дяка й паламаря, в якій містилась також дяківська школа. Розширив значно парохіяльну церкву добудуванням до неї двох нав, у котрих приміщено два престоли — а все те без конкуренції, лише на добровільні датки парохіян. Крайно бідну самбірську церкву вивінував у гарні дорогі ризи, справив теж величаве, сріблом коване евангелія. Щоби піднести доходи парохії, вибудував на довгім вузькім скравку землі, що притикає до парохіяльного дому, дім на поміщення кільканацяти чиншових крамниць. При помочі т-ва „Ризниця" закупив мурована домівку на українську захоронку, яка виховує діти українського міського пролетаріяту. Для української інтелігенції вибудував домівку на приміщення „Української Бесіди".

Був довголітнім радним Самбора і заслужився багато для того міста. Написав книжку про чудотворну ікону самбірської Богоматери, виєднав у Римі дозвіл („бреве") на відпусти всіх Богородичних празників у Самборі, на які стягались і стягаються тисячі богомольців з цілої Бойківщини.

Як батько дав найкраще виховання своїм 11 дітям, які дуже любив і дбав за їх долю. Виховав їх на гарних українських громадян. Один священик, один адвокат, троє докторами фільософії (без посад!), чотири доньки замужні, а найменша кінчить учит. семінарію.

Світова війна, кількакратні арештування, з того пів року на Домбю, а також інші турботи, підтяли його сильний організм. Так відійшов від нас правдивий священик по чину Мелхиседека, великий робітник у винограді Христовім, дорадник бідних, людина з усе погідним лицем, з лагідною усмішкою для кожного свого парохіянина, для кожної людини, яка в біді шукала у нього поради й потіхи. Величезний вдяг народу, на похоронах масова участь жидів і ін. були доказом глибокої пошани до Покійника і вдячности мас за його майже піввікову працю на терені Самбірщини. В. й. П! І. Ф.

—o—

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Посвячення домівки чит. „Просвіти" у Грабівці. У глухій закутині Тернопільщини, донедавна дуже занедбаній разом зі сусідніми селами Білоскірка, Баворів, Застав'є і Смоляника, відбулося в неділю 21. травня ц. р. посвячення мурів домівки читальні „Просвіти" в Грабівці. Соборну Службу Божу відправив о. радн. Лопатинський з Прошової в асисті дияконів о. Богатюка з Товстолуга й о. Кузьми з Баворова, після якої процесійний похід перейшов на площу, де будується домівка читальні. Акту посвячення довершив о. Лопатинський при співучасти місцевого священика о. Володимира Ратича (від кількох днів пароха в Ступках, тернопільського повіту), о. Матвія Лончини з Магдалівки та оо. Богатюка і Кузьми. На свято зібралися около три тисячі народу з цілої околиці, до котрого промовив перший о. Вол. Ратич незвичайно гарними і щирими словами, як той, що девять літ трудився на місці, підносячи заслуги тих громадян, що причинилися до двигнення села із занепаду, а годовано підносячи заслуги уроженця того села Івана Вісньовського зі Злучених Держав, що на памятник і читальню прислав сам 670 долярів, а крім цього занявся збіркою та присилкою грошей, за які тепер будують і викінчують домівку читальні, де знайде приміщення й кооператива. Опісля розпочалася святочна академія під голим небом промовою посла д-ра Степана Барана про вагу і значіння освітньої організації для національного освідомлення і культури нашого народу. З черги слідували привіти: проф. Із. Брикoвича від тернопільської філії „Просвіти", д-ра Нявчура від Пов. Союзу Кооператив, пос. д-ра Ладики, Із. Блажкевичевої від жіноцтва й о. Богатюка від установ у Товстолузі. Між поодинокими промовами грала після оркестра з Іванча. Свято закінчено відспіванням національного гимну. В часі академії місцевий „Стшелец" хотів зробити бешкет, але це йому не вдалося.

СТРИЙ.

Курс для пожарничих інструкторів у Сколім. У Сколім відбувся триденний курс для пожарничих інструкторів, зорганізований меткою старшиною місцевого „Сокола". Участь у курсі взяли відпоручники дальших і ближчих „Соколів" та „Лугів". До ведення курсу виделегував стрийський „Повітовий Сокільський Союз" інструктора пожарництва ради. Будзиновського Альфреда. Технічні вправи відбувалися на міській пожарній вартівні. Кінцевий показовий попис у гашенні дахового вогню приняла численна (не зважаючи на дощ) публика рясними оплесками. По попису роздано учасникам курсу свідоцтва покінчення курсу.

Анкета під кличем „Свій до свого", переведена на запрошення „Союзу Українок" і Повітового Союзу Кооператив заповідає енергічніші, як досі, заходи стрийського громадянства для проведення того клича в життя. До введення в життя піднесених на анкеті думок вибрано окремий комітет. Наміченій праці можна лиш побажати якнайкращих успіхів. б. м.

—o—

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНІЦІ.

В середу 31. травня 1933. починаються на площі Сокола-Батька розгривки у відбиванці за мистецтво львівської округи. До розгривок на середу вильосовано три жижни: Плай (всі муж. склади), К. Л. К. та УССК. Господарі: Плай і КЛК. Початок: год. 3.30. В неділю і понеділок рано 4. і 5. червня дальші розгривки між дружинами: Сокіл III., Сокіл IV., Сокіл-Батько, КЛК, Тризуб. — Збірка дружин на площі С.-Б. в год. 8.30.

ТАБЕЛЯ ЗМАГАНЬ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ У. С. С.

1) Сокіл IV — 2 гри, 4 пункти, в. в. 14:5.
2) Сокіл (Золочів) — 2 гри, 4 пункти, в. в. 9:2
3) Чорноморці — 2 гри, 4 пункти, в. в. 8:0.
4) У. Р. С. К. — 1 гра, 2 пункти, в. в. 1:0.
5) Тризуб — 2 гри, 2 пункти, в. в. 1:0.
6) Мета — 2 гри, 0 пунктів, в. в. 0:2.
7) Дніпро (Винники) — 2 гри, 0 пунктів, в. в. 4::0.
8) Комета — 3 гри, 0 пунктів, в. в. 2:15.

З ДІЯЛЬНОСТИ К. Л. К. У СТАНИСЛАВОВІ.

Карпатський Лещетарський Клюб у Станиславові рішив, хоч зимовий сезон покінчився, створити спеціяльні секції, в яких члени могліб і далі вправляти ріжні спорти, приготовляючись у той спосіб до зимових спортів. У половині травня К. Л. К. скликав сходини своїх членів і тоді створено ситківкову секцію, до якої вписалось 18 членів. У першу чергу управа секції звернулася до товариства „Чорногора", яке є посідачем одинокого українського корту у Станиславові, з проханням винаняти корт для тої секції, яка в тому часі була одинока у Станиславові. Товариство „Чорногора" подало такі умовини і години до диспозиції К. Л. К., що їх не можна було прийняти і які нічим не різнилися від умовин

ставлених іншим, зовсім приватним грачам усякої вартости. З огляду на те, управа секції при помочі посторонніх людей винайняла корт у „Ревери“ на дуже догідних умовинах. Дня 21. V. заложено ще секцію водну при К. Л. К., яка має за мету поширювати передовсім канковий спорт та запізнавати членів з красою прогульок по Дністрі й інших українських ріках. Водна секція має до своєї розпорядимости 5 каяків, які є власністю поодиноких членів. У найближчому часі секція приступає до будови більшого судна, щоби в той спосіб уможливити більшій скількости членів улаштовувати спільні прогульки Дністром.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

Відень.

Фінальові змагання за чашу між Австрією і Б. А. Ц. закінчилися перемогою Австрії 1:0. Героєм дня був воротар переможених, котрий оборонив дуже багато небезпечних стрілів нападу Австрії. Одинокі ворота добув лівий лучник Шпехтль чудовим стрілом з 35 метрів. Цією перемогою заквалифікувалася Австрія до гор за чашу середньої Европи (Мітропакет). Другою дружиною Відня, що буде грати за чашу середньої Европи, є новий мистець Вієнна.

Змагання за мистецтво: Вієнна — Адміра 2:2; Спортклюб — Вакер 3:1; Рапід — Ф. А. Ц. 2:1; Гакоах — Лібертас 1:0.

Прага.

Спарта — Вікторія Жіжков 5:2; Лібен — Вікторія (Пільзно) 3:1; Наход — Богеміянс 4:2.

Будапешт.

Мистецтво Мадярщини добув Уйпешті перед Гунгарією і Ференцварош.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Яр. Левицький: ЄВРЕЙСЬКИЙ МОЛИТВОСЛОВ. Львів 1933. Накладом священичої кооперативи „Власна Допомога“. Стор. 540 Форм. 10°.

Biskup Grzegorz Chomyszyn: „PROBLEM UKRAINSKI“ Odbitka z XXIX i XXX tomu miesięcznika „Nasza Przyszłość“. Str. 112. 8°.

ЖУРНАЛИ.

„BIULETYN POLSKO-UKRAIŃSKI“, miesięcznik. nr. 4. Warszawa, maj 1933.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Ч. 20. Львів, червень 1933.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 31. травня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніка“ (виставa закуплена).

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніка“ (виступ Ярача).

Театр Різнородностей.

Середа, 31. травня год. 7.30 веч. Вистава Комітету „Рятуймо дитину“.

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Нехоший“.

Кіна.

АДРІЯ: „Примарні ночі Льондону“.

АПОЛЬО: „Біла одалiска“ (Дон Хо е Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Під Твою оборону“.

КАСІНО: „Жінка з другої руки“ (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Мадам Гільотін“ і ревія „В сяйві сонця“.

КОПЕРНИК: „Мадам Батерфляй“.

МАРУСЕНЬКА: „Мадам Батерфлай“.

МІРАЖ: „Конгоріяль“.

МУЗА (давн. „Оаза“): „Погромники просторів“.

ПАЛЯС: „Екстаза“.

ПАН: „10 проц. для мене“.

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції“.

СТИЛЕВЕ: „Бейбі“ (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати“.

ХИМЕРА: „Люди в готелі“.

УТІХА: „10-х із Павяка“ та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 31. травня 1933.

Мор. Острава (263,8) 17.00 Опера для дітей; **Братислава** (279,3) 12.30 Концерт; **Бреслав** (325) 21.00 Пісні моряків, хор; **Мілано** (331,4) 20.30 Комедія, Концерт; **Штутґарт** (360,6) 10.10 Пісні, 10.30 Камер. музика; **Рим** (441,2) 20.45 Квартет; **Прага** (488,6) 19.30 „Ді Ферльобунг ім Траум“ оп. Краса; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.00, 19.45 Концерт; **Рига** (525) 18.30 „Паганіні“ оп. Легара; **Харків** (937,5) 9.00 Соліcти, 10.30 Літ. трансмісія, 13.50, 19.00 Концерт, 15.00 Українські нар. пісні та смичкова музика, 16.00 Літ.-муз. трансмісія; **Москва** (1000) 17.25 „Сорочинський ярмарок“ (Досв. 720 м.), **Давентрі** (1554,4) 15.15 Концерт, 21.35 „Дика качка“ песа Ібсена.

Четвер, 1. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30, 19.55 Концерт, 19.10 Авдиція; **Копенгаген** (281,2) Симф. концерт (спів, данська музика); **Мілано** (331,4) 13.45, 17.00 Муз. всячина, 20.30 „Отельо“ оп. Верділя; **Льондон** (356) 21.15 „Дон Карльос“ оп. Верділя; **Гельсінгфорс** (366,1) 19.25, 19.50 Спів; **Берлін** (419) 16.30 Концерт, 20.45 „Драй Кайзерегер“ нар. песа Ангермаєра; **Білгород** (429,7) 19.20 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00 Муз. всячина, 17.30 Соліcти, 20.15 Спів — Джізельда Бомітатібус (сопран); **Лянгенберґ** (472,4) 16.30 Моцартові твори, 20.30 Вес. авд. „Максим і Марко“; **Прага** (488,6) 20.35 Концерт Миколи Малка; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет, 16.55 Концерт орх., 19.40 Джезбенд на два фортепіяни; **Мінхен** (532,9) 21.00 „Панцн“ оп. Леонкавала; **Будапешт** (550,5) 13.30 Цнг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Рос. оп. музика, 10.30 Композиція або опера, 13.50, 18.00, 20.00 Концерт, 15.00 Нар. пісни, 16.30 Гумор і сатира, 19.00 Авдиція; **Москва** (1000) 17.25 „Дочка пані Анго“ оп. Лекока (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Середа, 31. травня 1933.

12.10, 17.00, 22.25 Грамофон, 15.35 Для дітей: „Як ексцентричний англієць побив рекорд риболовлі“; 16.00 Для абітурієнтів: „Студії на мат.-природ. виділі“; 16.15 Грамофон, Сільва церум; 16.40 Про плекання собаки; 17.40 Суспільні справи поради; 18.00 Танкова музика; 19.00 Пластичні вістки; 19.30 Словацька література; 20.00 Муз. балачка про Брамса; 20.15 Камеральний концерт у честь Брамса, 21.15 Спортові вістки; 21.25 Хор Дана; 22.15 Світ гарний; 23.00 Танк. музика.

Четвер, 1. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.15 Господарський комунікат; 15.25 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Для абітурієнтів: „Студії правничих наук і політичного знання“; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Ів. Влад. Давид як учений та педагог; 17.00 Грамофон, Сільва церум; 17.20 Фортепіян; 18.00 Легка й танк. музика; 19.00 Червоний князь і його втеча з кармелітської тюрми; 19.30 Фейл. „Сабалові казки“; 20.00 Легка музика (орхестра, спів), Спортові вістки; 21.30 Авд.: „Сирена“ Гомуліцького, „Лекція танцю“ Шанявського; 22.15 „Спогад“ (про Зельму Курц); 23.00 Танк. музика.

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У Львові доляр у вівторок далі виявляв знижкову тенденцію. Банк Польський купував доляри по 7.35. У приватних оборотах платили тоді за доляри по 7.40. Около год. 11. Банк Польський обнизив курс до 7.30. Тоді в позабанкових оборотах курс доляра обнизився до 7.35.

Золото: доляри 9.22—9.26, дукати 85.10 85.50, корони 38.40—38.70, франки 36.50—36.80.

Срібло: корони 0.30, фльорени 0.75, рублі 1.30.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.25, 124.56, 123.94, Голяндія 359.70, 360.60, 358.80, Льондон 29.95, 29.90, 30.08, 29.78, Париж 35.10, 35.19,35.01, Швайцарія 172.73, 171.87, Берлін 208.50.

Акції.

Банк Польський 74 і одна четверта — 73 і три четверті — 74.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих	
	від	до
Пшениця дворська	29·—	29·50
Пшениця збірна	26·—	26·50
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Рінак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синій	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	30·50	31·—
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	16·—	16·35
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	25·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. і 30. V.: масло —.—, молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80. Тенденція на масло і молоко знижкова, на яйця у-держана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В прив. жін. гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша ч. 17 а) вступні іспити до вищих клас (IV—VII) давного класичного типу, як і до IV—V-ої класи гуманістичного типу відбудуться в днях 7—10. червня, виїмково ще і в днях 15.—16. червня. Вступні іспити до II-ої класи давного класичного типу й до I-ої класи нового уладу, яка заступить дотеперішню III-у клясу, відбудуться в днях 15—16. червня, виїмково і в раніщім речинці. Зголошуватися треба до 7-го, згідно до 15. червня. При гімназії є інститут, у якому учениці можуть мати вигідне приміщення. Ближчі інформації подає що-днини управа гімназії. — За Управу: **д-р В. Щурат.**

Приватна Коедукаційна гімназія ім. Івана Франка в Дрогобичі. Вступні іспити до кляс IV.—VII. почнуться дня 14. червня ц. р. по роздачі свідоцтв. Вступні іспити до I-ої класи гімназії нового типу почнуться дня 16. червня в 8-ій год. рано. Удокументовані зголошення приймає Управа до 10. червня ц. р. Гімназія має права державних шкіл. Зависцеві ученики знайдуть дешеве приміщення в бурсі. — **Управа.**

Звичайне Загальне Зібрання Товариства Учителів середніх і вищих шкіл „Учительська Громада“ відбудеться 15. червня 1933 р. у Львові при вул. Мохнацького 12 з таким денним порядком: 1. Відкриття Зібрання. 2. Відчитання протоколу мин. Зібрання. 3. Звіт з діяльности й уховалення абсолюторії. 4. Вибір нової Ради. 5. Справа 25-літнього ювілею „Уч. Громади“. 6. Внески. Наради відбудуться в українській мові. Участь усіх делегатів обовязкова. Початок в 10 год. ранку. — **Головна Рада Т-ва „Учительська Громада“.** 2039

Школа Малої Духовної Семинарії у Львові, типу клясичної гімназії. Гр.-кат. Мала Духовна Семинарія у Львові, вул. Сихтуська ч. 39 а, відкриває у шк. році 1933-34 (крім VIII. кл. старого типу) кляси I—III типу клясичної гімназії, що відповідатимуть кл. V і VI всенародніх шкіл та I. клясі нової державної гімназії з наукою латинської мови від I. кляси та німецької від II. кляси. Вчать кваліфіковані вчителі середніх шкіл. До I. кляси приймуть учнів із скінченою IV. клясою всенародніх шкіл за вступним іспитом. Докладніші пояснення найдуть заінтересовані в „Мети“ з дня 4. червня 1933, ч. 22. Вступні іспити до всіх клас відбудуться 16. і 17. червня за попереднім зголошенням.

П. Проф. гімназ. Підлужного прошу подати свій адрес у справі нашої служби підчас війни в XI. див. піхоти австр. армії. **St. Beer, Poznań, Wielkie Garbary 12.**

Збаражчина. Поновно скликані Звичайні Загальні Збори Т-ва „Український Дім“ у Збаражі відбудуться дня 15. червня 1933 р. в год. 10-ій рано у власній салі. — **Видія.** 2038

Вписуйте молодь до фахових шкіл! Вписи учениць на 1, 2 і 3 рік Жіночої Фахової (кравецької) Школи Кооперативи „Труд“ у Львові, Ринок 39 вже почалися. Вписуватися можуть учениці, що покінчили 14—18 рік життя та 6—7 клас всенародної школи. Учениць з матурою або кількома клясами семинарії чи вищої гімназії приймається на II. рік. Покінчення 3-дітньої кравецької школи дає право на самостійну працю в кравецькім фаху та основне фахове знання. Крім фахових предметів, крою та шиття одягів, фахових рисунків, товарознавства, бухгальтерії, домашнього господарства, учать в школі загальнообразуючих предметів, як: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, рисунки, спів, гігієна, руханка. Учениці, що дозіжджають користають зі шкільних залізничих знижок. Діти державних службовиків дістають звороти шкільних оплат. 2047 1-2

ПОДЯКА.

Оцим складаю прилюдну сердечну подяку **Вп. П. д-рові Марияновi Стахурському**, ветер. лікареві за негайну успішну поміч у тяжкім випадку занедужання моєї худоби та за врятування їм життя серед ночи.

Григорій Чухрай. Знесіння.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВІЛЛЯ „Надія“ Черче поручає Вп. П. Гостям-лікувацям свої гарні, сонячні з комфортом уладжені покої. В першому сезоні ціни значно знижені. 1975 4-5

СИТО, СМАЧНО, РАДІСНО і дешево переведете ферії в горах, якщо поспішитеся! Відомість: Уряд Парохіяльний Топільниця, почта Стрілки (Strzylki) 1-2

В ГР.-КАТ. приходстві у Сколім є до винайму на сезоні 2 гарні сонячні кімнати за умірковану ціну. 2041 1—1

МОЛОДА жінка підійметься всякої праці в учительськім або священичім домі за скромною винагородою. Зголошення слати: Л. Я. Кенсіцкий, Холорів, Львівська 68. 2045 1—1

УРОЛЬОГ і ОПЕРАТОР

Др. МАРЦЕЛЬ ГРАФ

перепровадився і приймає тепер

КОСЦЮШКА 18. Тел. 66-55.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Феліке Гах

ЛЬВІВ, БАТОРОГО 12, ТЕЛ. 84-45.

Пересвітлює Рентгеном.

Найновіші моделі

паризьких корсетів

патентований монополь на Польщу закупила робітня паризьких корсетів

МАЛГОЖАТА, ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 34.

Остерігаємо перед підрібками.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ

хробачню, насікоми

ПРОЄКТИ, КОШТОРИСИ і ВЕДЕННЯ БУДОВИ мешкальних і фабричних будинків, відновлення і перерібки в старих домах, рівнож всілякі залізобетонові конструкції виконує уряд. управн. інж. буд.

АНТІН ЛІСЬКЕВИЧ

Львів, Листопада бічна ч. 5.

ВІЛЛА НАД ПРУТОМ В ЯМНІЙ

біля каменя Довбуша, центральне положення, 5 мешкальних комнат, мешкання для кухарки, кухня, поверхова будова веранда, умебльована в цілости або комнатами, до винайняння на літо. Оферти вносити до **Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові вул. Зіморовича 3, партер.** Члени Т-ва мають першенство. Зголошуватись можна також у ред. В. Софронова-Левицького, вул. Міцкевича 12 (РСУК), тел. 69-40, щодня між год. 12—1. 2035 2—2

КОСІВ

Пансіон „Victoria“

(власничка Коржинська) біля заведенни д-ра Тарнавського, отворив уже сезон. У сусідстві ліс і ріка, просторий овочевий сад. Дуже низькі ціни.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Рукопис 10. Видає Видавнича Спілка „Діло“. За пеленкію відповідає Олександер Костик.

Ч. 140 (13.379). Львів, пятниця 2. червня 1933. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Закарпаття.

Справа автономії для українського Закарпаття.

За зеленими Карпатами — на їх південних узбічах — довгою смугою від горішньої Тиси в Мармарощині на сході по горішній Попрад, на Спишу на заході живе півмільйонова вітка українського народу, політично ще перед віками відлучена від українського материку за Карпатами. До розпаду Австро-Угорщини входила вона в склад угорської держави і здавалося — була там засуджена на національну смерть. Національне відродження, яке перейшла Галичина, а опісля і Буковина, від половини 19 стол. не відбилося там ширшим відгомоном. А могло і там бути інакше. Після розгрому мадярського повстання проти Австрії під Віляґош у 1849 р. настала хвилина в 50-ти рр. мин. стол., коли і закарпатським руснакам (так найчастіше вони себе звали) засвітило сонце — та на короткий момент. Свого роду губернатором став там чоловік нашого роду — Адольф Добрянський, цісарський гофрат, що справу національного відродження в народньому українському дусі міг повести найкращими шляхами. Однак так не було. Задивлений у московську велич (московське військо було там з допомогою для Австрії проти провідника повстання Лайоша Кошута) став А. Добрянський москвофілом і своїм москвофільством загирив цілу справу.

Скоро мадяри погодилися з цісарем Франпом Йосифом і ставши від 1867 р. виключними панами Корони св. Степана, повели безоглядно мадяризацію. Першими впали наші закарпатські брати. Змадярщилася місцева інтелігенція, духовна і нечисленна світська і при українському народі остали тільки одиниці зпоміж неї. На чоло мадяризаційного походу стануло вище духовенство і попри державну мадярську школу греко-кат. церква стала розсадником мадяризації на Закарпатті. При ліквідації панщизняних відносин скривджено тамошніх селян ще більше ніж у Галичині. Зроблено з них сільських пролетарів, відданих на ласку і неласку земельних магнатів. Густою масою обсіли Закарпаття жиди, що тягнули з нашого народу соки, доводячи його до пропасти, до повної господарської і духової руїни. Наш селянин став там буквально невільником жидів, що нераз наймали навіть від тамошніх греко-кат. парохів належні їм чинитьби в натурі. Темрява і нужда зацарювала серед нашого закарпатського населення, що від 70-ти рр. мин. стол. втікало масово за море до копалень і фабрик Злучених Держав.

Трівких звязків між українським табором у Галичині і Закарпаттям не було. Дбала про це передовсім мадярська поліція. Мали їх до деякої міри тамошні провідники москвофілів. З початком 80-ти рр. мин. стол. приїхали до Львова згаданий Адольф Добрянський, його дочка Ольга Грабар і його син Мирослав, з яких обоє перші попали опісля у великий політичний москвофільський процес у Львові (Ольги Грабар і тов.) у 1882 р. за державну зраду разом з о. Іваном Наумовичем, Осипом Марковим, Венедиктом Площанським і іншими москвофільськими провідниками та кількома селянами із Збаражчини, що перейшли на православія.

Одним з перших, що заглянув за Карпати, був Мих. Драгоманів. Жахнувся він зід цієї страшної дійсности, яку там побачив. Описав її у своїх „Австроруських Спомінах", взиваючи галицьке українське громадянство на допомогу „раненому братові", як назвав він наших братів за Карпатами. Цією справою зацікавився тоді живучий ще досі Володимир Левицький (Василь Лукич), що ще в 1887 р. оголосив друком у Львові свою працю під наголовком „Угорська Русь, її розвій і теперішній стан", щоби галицьким українцям нагадати їх братів на Угоршині, що безпомічно там загибають. Долею нещасного Закарпаття займався і Іван Франко, а передовсім Володимир Гнатюк, що в етнографічних цілях часто її навідував. Були туди і дві прогульки наших львівських студентів-співаків, що не оставили трівких слідів. З наукового боку займалися Закарпаттям проф. Степан Томашівський в по части і проф. Мирон Кордуба та тамошні українці о. Жаткович і д-р Г. Стрипський, що стояли близько Наук. Тов. Шевченка у Львові.

На загибаючий від безпощадного жидівського лихварського визиску наш нарід на Закарпатті звернув при кінці мин. стол. свою увагу і радник мін. хліборобства в Будапешті Едмунд Еган, що написав для ужитку своєї влади обширний меморіял під наг. „Економічне положення руських селян на Угорщині" (друкований у перекладі у Вид. Спілці у Львові в 1901 р.), в якому описує невимовно трагічне положення наших селян.

Про долю раненого брата заговорено і на першому всеславянському конгресі поступової молоді літом 1908 р. в Празі. Відповідний реферат на цьому конгресі виголосив я і тоді мав я нагоду пізнати особисто проф. Т. Г. Масарика, теперішнього президента Чесько-Словацької Республики і говорити з ним на українські теми. Як відомо, до українців відносився він дуже прихильно, що є і досі.

Можливо, що воєнна побіда Австро-Угорщини була би припечатала долю закарпатських українців, бо в часі війни уведено вже і богослуження по мадярськи в греко-кат. церкві.

Провидіння рішило інакше. Не стало гордої Мадярщини, а проголошення української держави по обох боках Збруча найшло відгомін і на Закарпатті, яке вже в жовтні 1918 р. прислало листа з привітом на Установчі Збори до Львова, що я його відчитав 19. жовтня 1918 публично на зібранні як секретар тих Зборів. До української влади в Станиславові звернулися уманда товані делеґати Закарпаття, щоби і його прилучити до української держави. Була навіть спроба військового заняття. Не вдалася з причини слабої нашої військової сили і відомих політичних невигодин. Зрештою до Східної Галичини прийшла скоро інша влада.

Творці Чесько-Словацької Республики — між ними д-р Масарик і д-р Бенеш не думали перед тим, що Закарпатська Україна припаде їм. Початок зроблено у Злуч. Державах у 1918 р. т. зв. пітсбурським договором за підписом проф. Т. Г. Масарика, ратифікованим опісля в 1919 р. на місці ухвалою делеґатів Закарпаття. Весною 1919 р. заняли Підкарпатську Україну чесько-словацькі війська, яку мировим договором признано автономним краєм Чесько-Словацькій Республиці за винятком Східної Мармарощини, що її приділено Румунії. Автономію Підкарпатської Русі (така її урядова назва) запоручено ще окремо чесько-словацькою конституцією. В цей спосіб зроблено кінець посяганням мадирів з їх позорним твором Орош Орсаг (Руська Країна).

Нова влада застала Закарпаття у руїні, що у господарській ділянці все ще збільшилася внаслідок недостачі заробкових джерел на Мадярщині. Не переведено земельної реформи в користь місцевих селян. Населення нераз голодувало. Прага трактувала часто Закарпаття як чесько-словацьку кольонію, до якої найшло досі понад 20.000 чехів, яких тут передтим зовсім не було. Політична і господарська адміністрація опинилася фактично у руках чеських аграріїв, не все відповідних до цієї ролі. Місцевий губернатор (зразу д-р Жаткович — опісля до нині старенький д-р Бескид, москвофіл) був і є в дійсности мальованою фігурою. Автономії не введено до нині.

Голову піднесли мадяри і мадяроні (до останніх належить ще й досі велика більшість греко-католицького духовенства) і живою є ще мадярська ірредента. Будапешт не вирікся до нині Орош Орсаг-у й удержує навіть окремий інститут для дослідів над цією країною. Численні там жиди держали зразу з мадярами; сьогодні переходять на сторону чехів, бо ті мають у руках владу і доставляють своїх дітей до чеських шкіл.

Поправді в ділянці публичного життя є ще досі на Підкарпатті повна провізорія. Неозначено ще границь Підкарпатської Русі і велику західну її частину всупереч пітсбурському договорові влучено до Словаччини без ніякої гарантії мовних прав місцевого українського говору.

Ви забезпечуєте своє майно, дім, худобу й Ваш дорібок. А як стоїть справа з Вашим життям? Чи воно зовсім безвартісне для Вашої жінки й дітей, що Ви ще й досі не обезпечилися в однокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ВДОВАМ І СИРОТАМ ПО СВЯЩЕНИКАХ

уладжує під ласкавим протекторатом Їх Високопреосвященства Митрополита Кир Андрея дня 9. червня ц. р. **КОНЦЕРТ.** Весь дохід призначений для найбідніших вдів і сиріт по священиках. Точна програма пізніше.

Чеська Академія Наук у Празі визнала виразно, що карпато-руські говори є говорами української, а не московської мови і що тимсамим не має там ніяких „русских". У публичне життя Підкарпатської Русі введено місцеву українську мову та вироблено окремий правопис у формі компромісу між етимольогією і фонетикою. Введено місцеву мову в шкільництво, до якої відносився прихильно тодішній шкільний референт в Ужгороді, що давав зразу деяку піддержку українським установам.

Та почалися герці чеських партій, головно аграрної і народньо-соціялістичної, настроєних у користь москвофілів, що їм прийшли на допомогу західні галицькі москвофіли і московські еміґранти. Повіяв студений московський вітер. У шкільництві настало справдішне „столпотвореніе", де частина народніх і середніх шкіл уживає московських підручників і московської викладової мови. Господарська нужда навіяла комуністичний дурман, що на щастя вже перейшов.

Раненний брат не одержав належної помочі від свого чеського брата. Але не погиб і нині вже не погибне. Переходить ще реконвалєсценцію. Росте і кріпшає українська організація і українська національна свідомість. Є вже своя українська національна преса і видавництва, є вже і свої визначні письменники п. Новіцька і Гренджа-Донський, є вже значна частина вповні свідомого і діяльного українського учительства, а навіть духовенства, є вже і заслужені місцеві українські народні провідники як брати Бращайки, о. Августин Волошин, посол Юлій Гуснай та інші, є і видні вчені як о. д-р Василь Гаджега, а передовсім місцеве селянство, згуртоване в „Просвітах" і в українській кооперації. Є і надія на наше скоре і повне національне відродження — молодь, селянська в „Січах", а шкільна і ремісничa в „Пласті". Це лік, що раненого брата невдовзі поставить зовсім на ноги.

Пишу про це тому, що саме тепер рішається доля автономії Закарпаття. Центральний уряд з премієром Малипетром, як донесла недавно преса, виробляє проект автономії Підкарпатської Русі, який перед внесенням до сойму має предложити до заопініювання парляментарному представництву Підкарпатської Русі.

Сьогодні цікавиться цією справою українське громадянство, не тільки Закарпаття, але і інших українських земель та заокеанської еміґрації. Вірить воно, що і батько Чесько-Словацької Республики і контрагент пітсбурського договору, президент д-р Тома Гаррік Масарик, скаже і тут своє слово як особисто заінтересований. Вірю, що його важне слово буде також ліком для раненого брата і що не повторяться часи Добрянських і Духновичів. Раненний брат встане як здоровий і дужий чоловік та благословитиме цю хвилю і тих людей, що звільнили його з мадярської кормиги.

Д-р Степан Баран.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

ПІСЛЯ ФРАНКОВОГО СВЯТА.

„Т-во прихильників українського мистецтва" на нагробник Івана Франка.

Почесно знане і заслужене для нашого мистецтва „Т-во прихильників українського мистецтва" зорганізувало заходами своїх рухливих членів управи Вп. пані президентової Іванни Левицької і панни Надії Макухівної в часі свята відкриття нагробника І. Франка збірку на дім відпочинку для українських мистців. Комітет будови нагробника дав згоду на цю збірку з тим, що половина зібраних грошей піде на нагробник. Ініціятори та реалізатори збірки на це дуже радо згодилися. Після свята відкрито тушки в присутности делегата Комітету будови та підсумовано гроші. Половину збірки в сумі 200 золотих вручили пані І. Левицька і Н. Макухівна Комітетові на покриття коштів будови нагробника. Реалізаторам збірки належиться прихідна подяка за їх труд та енергію.

При тій нагоді слід зазначити, що це рухливе Т-во набуло вже прегарну парцелю з гуцульською хатою в Дорі, призначену на відпочинкову оселю для мистців. Тепер Т-во призбирує фонди на будову вигідної та просторої вілли на набутій площі.

На допомогу жертві жалюгідних подій у часі відкриття нагробника Івана Франка.

Дня 28. травня, в часі свята на цвинтарі з нагоди відкриття нагробника Івана Франка ранено поважно каменем у лице одну українську, молоду учительку. Її лікування триватиме кілька місяців. Тому, що ранена є круглою сиротою і без ніяких матеріяльних засобів, члени Комітету будови нагробника і члени Технічної його секції заініціювали збірку датків на її лікування. Ранена на цвинтарі продавала відзнаки з відбиткою нагробника. **Комітет асигнував на її лікування зі своїх скромних фондів** 50 зол. Крім того декларували на ту ціль: **Вас. Мудрий 5 зол.; інж. Ю. Мудрак 10 зол.; д-р Ів. Свенціцький 10 зол.; пос. Л. Макарушка 5 зол.; пос. З. Пеленський 5 зол.; І. Полюга 5 зол.; Я. Гузар 5 зол.; М. Климкевич 5 зол.; П. Петрик 5 зол.; проф. І. Г. 2 зол.; А. Курдидик 3 зол.; д-р А. Мармаш 2 зол.; Я. Курдидик 2 зол.** — Всі декларанти просять українських громадян пійти їх слідами і складати датки на лікування раненої на руки секретаря Комітету будови нагробника п. І. Полюги в книгарні „Просвіти" — Львів, Ручка ч. 1.

Уже не треба купувати форм

на сукні, костюми та плащі, лише дати до робітні, яка крає, фастригує і пробує по низьких цінах.

МАРІЯ ВОЛЯНСЬКА
Львів, Собєського 12. Тел. 17-04.

Справа миру
і французько-радянські відносини.

Одноголосне прийняття французько-совітської умови про ненапад у французькім парляменті доказує, що Европою керують пристрасти. Редактори правої преси в Парижі аж за голови вхопились почувши, що й члени правих партій голосували за цею умовою. Зясувати цей дивовижний факт можна хіба тим, що парлямент хотів задемонструвати єдність національного фронту в зовнішній політиці.

Не підлягає жадному сумнівові, що заключення французько-радянського пакту про ненапад та інші демонстрації зближення викликані перемогою національних соціялістів у Німеччині. Про якусь спільноту інтересів Франції зі совітами смішно навіть і говорити. Ходить тут розуміється не про противенство світоглядів республиканської Франції, що хоче належати до табору великих демократичних держав заходу, з одного боку, та московської деспотії, збудованої на невільницькій праці поневолених народів, з другого боку. В світовій політиці для таких сентиментів тепер місця нема. Французькі „соціялісти" цього противенства просто не помічають. Їх національна льогіка така: Союз республиканської Франції з царизмом забезпечив на довгі роки Европі рівновагу і скінчився перемогою Франції у світовій війні. Отже чому ж би не урядити чогось подібного з більшовиками? Ціле заінтересування французів Радянщиною обмежується на ділі до червоної армії, яку деякі з них уважають одною з найкращих у світі. Блаженні віруючі, але то їх справа. До відбудови передвоєнних відносин бракує справді ще головного, французько-англійського порозуміння. Відносно того, як впливатиме французько-совітська приязнь на розвиток англійсько-французьких відносин, можна мати ріжні погляди, навіть поминаючи недавне знайомство англійців з вязницями ГПУ.

Але й за червону армію французи з властивою їм ощадністю багато платити не хочуть. Навідворот, відновлення французько-совітської приязні у повному розмірі роблять вони залежним від частинної бодай сплати царських боргів. Тут уже більшовикам не поможуть і такі їх „щирі" приятелі як пан Торес. Французька практичність у відносинах до більшовиків сягає так далеко, що, коли московський уряд запропонував продати Японії східно-китайську залізницю, то з французького боку офіціяльно заявили, що залізницю цю збудували за французькі гроші, тому більшовики можуть її продати, коли хочуть, але гроші за неї Японія має заплатити Франції.

На терені суто-політичнім французько-совітська приязнь також не без хмарок. Саме радикально-соціялістичні „приятелі" Совітів годяться скорше ніж праві французькі партії на заключення пакту чотирьох держав, хоч вони дуже добре знають, що московський уряд має значно більше причин протестувати проти цього пакту ніж Мала Антанта, і навіть Польща.

Щодо самого договору про ненапад між Францією та Совітами, то він сам по собі не багато більше вартий ніж всі інші договори цього роду. Коли б Рузвельт не виступив зі своїм проектом заключення загального договору про ненапад, можна було б побоюватися, що такі окремі договори заключила би Ісляндія з Монако і Андора з князівством Ліхтенштайн. Але всім спробам відновити „рівновагу" в Европі шляхом французько-радянського зближення пакт чотирьох держав поклав би рішучо кінець.

Відносно вартости червоної армії для Франції можна мати ріжні погляди, але навіть пресова писанина про саму можність мілітарної кооперації між Францією та більшовиками має сумнівне значіння для скріплення більшовицького режиму. Коли більшовицька преса пильно вбирає найменші вияви прихильности до Совітів у цілім світі, переважно добре оплачені московським урядом, то французькі підбадьорювання червоної армії викликали в цій пресі цілу вакханалію захоплення і зворушливу подяку самого Літвінова.

З пацифістичними закликами до московського уряду можна звертатися чи не звертатися, справи це ані трохи не міняє. До того ж світова економічна конференція вимагає „згоди в семействі", бодай тимчасової. Але чинником світового миру більшовизму ніхто поважно не вважає навіть у наші несамовиті часи.

Уявити собі істнування соціялістичної держави поруч з капіталістичними державами досить тяжко, але теоретично можливе, істнування країни найгірших форм невільницького капіталізму поруч з дальшим нормальним розвитком зреформованого капіталізму в інших державах цілком виключене.

Як обмеження зброєнь так і підготування загальної умови про ненапад, якими хочуть забезпечити справу світового миру, зовсім не значить, що якась держава зможе робити все, що схоче у своїх межах, та бути тим забезпеченою для інших. Усталення інтернаціональних норм робить необхідним і орган їх вдержання. Такий орган має, очевидно, витворитися наслідком пакту чотирьох держав у порозумінні зі Злученими Державами Америки.

Одностайність інтернаціональної програми чотирьох великих держав є, очевидно, основою самої можливости їх акцій. Тим часом на жаль треба сконстатувати велику ріжницю у відношенні Франції та інших трьох майбутніх членів почвірного пакту до Радянщини.

Істнування пакту чотирьох держав само по собі виключає можність війни в Европі, але коли якийсь елочин одної держави чи нації у відношенні до інших вимагає інтернаціонального суду, то це є напад Московщини на Україну, Грузію, Азербейджан та інші визнані чи не ви-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 2. ЧЕРВНЯ 1933.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА.

Олена Кульчицька.

(Думки після замкнення вистави.)

Третя з черги виставa малюнків за такий короткий час. З тих трьох кожна інша, зовсім відмінна від попередньої.

Що уявляють собою такі вистави? З яким почуванням, з якими надіями переступає відвідувач поріг мистецької вистави? Зокрема вистави творів українських мистців для українського відвідувача?

Скрізь на світі людина шукає саму себе. У природі, в обличах інших осіб, у творах мистецтва, всюди вона стежить за знайомими рисочками, в яких віднайшла би і пізнала б саму себе: всюди шукає вона свідомо або несвідомо за відповідю на споконвіку нерозгадану загадку: хто ми? які ми в дійсности?

В надії довідатись щонебудь про цю нерозгадану тайну, люди теж оглядають твори мистецтва. Мистець — це медіюм-посередник між нерозгаданою тайною життя і нашою тугою за пізнанням її.

В даним випадку до виставн українських мистців приступаємо зі зацертим відлухом: що скажуть нам ті твори про душу та духовість нашого народу, отже про нас самих? Яке наше духове обличчя і що вичитаємо ми з творів наших мистців?

Це суттєві питання і перед ними бліднуть в перший мент питання напрямків та техніки.

Відповідь на ці питання дає нам тільки цілість мистецького твору. *Цілість*, суть, доступна тільки інтуїтивно.

Широкий загал сприймає всілякі враження інтуїтивно і тому вражливі на мистецтво одиниці без мистецької освіти вповні дорослі до відчування сутевих прикмет мистецьких творів. Проблема техніки та її оцінка вимагає вже аналізи даного твору. Вона виключно доступна знавцям, які можуть пояснити ширшому загалові технічні прикмети і деякі одиниці можуть з того без сумніву мати якусь користь.

Можна обійтися без подрібного розуміння техніки, щоб правильно відчувати мистецький твір, але не можна в ніякому разі обійтися без інтуіції, потрібної для схоплення цілости твору. Пересічний український любитель мистецтва вспіє відчувати мистецькі твори і вспіє відчути в них відповідь на згадані тут сутеві питання, що хвилюють нас усіх.

Перша цьогорічна виставa мистецького гуртка „Рубо" („Новаківці") показала нам мистецьке обличчя групи молодших артистів, які здебільша здобували освіту та працювали в рідному краю. Друга виставa складалась з творів паризької групи українських мистців із співучастю численних визначних чужинців. Третя виставa присвячена творчости одного мистця — артистки Олени Кульчицької.

До малярської творчости Олени Кульчицької ніхто не ставиться байдуже. Її образи люблять або не люблять. Дехто, що її мистецька фізіономія ясно очеркнена. Артистичне обличчя Олени Кульчицької неподібне до ніякого іншого зі знаних нам мистців: це перша велика прикмета її творчости. Це перша необхідна прикмета всякої артистичної творчости. Це непомильний доказ щирости, несфальшованої автентичности артистичного твору.

Які ж характеристичні риси цього обличчя?

Найкращу відповідь дає її власний автопортрет з 1917 року. Це олійна студія. В ній артистка унаглядніює в подиву гідний спосіб сувору повагу власної вдачі. Превеликі очі, допитливо напружений зір, гостра архітектура лиця та характеристична сила виразу складаються на небуденно цікаву жіночу голову.

Майже болючу інтензивність почувань і мужеську повагу віднайдемо у всіх найбільш характеристичних працях артистки.

Знаємо, що малярська фактура О. Кульчицької не має нічого, або дуже мало спільного з експериментами деяких, ще недавно дуже модних напрямків. В „Автопортреті" бачимо зразок певної, солідної техніки, опертої на знаменитій традиції довоєнних метод.

Олійні малюнки Кульчицької належали взагалі до найкращих експонатів виставн. Один з них („Вечором") — великого розміру інтерєр в теплих, згармонізованих барвах. Посередині стіл. На ньому висока ваза з квітами, кілька книжок і засвічена лямпа. За столом сестра артистки, спершись об поруччя крісла, читає. Лагідне світло лямпи кладеться зеленаво-золотавим серпанком на всі предмети довкола. Дискретність колориту оживлює ясно-кишнева сукня жінки.

(Продовження буде.)

знані держави і нації та їх нелюдський визиск Московщиною.

Утворення пакту чотирьох держав та евентуальний загальний договір про ненапад, запропонований Рузвельтом, формально позбавляють важности всі окремі договори про ненапад. Це буде, розуміється, відноситися й до французько-радянського договору про ненапад. Але справа не в формі, а в тім, що Франція буде примушена вибирати між Совітами та участю в акції замирення світу.

Передумовою щирої участи Франції у пакті чотирьох держав є її справжнє порозуміння з Німеччиною, а таке порозуміння усувало би цілком потребу Франції у червоній армії. А поза тим Франції з більшовиками нічого не вяже.

Промові Гітлера у Франції можуть вірити або не вірити, але фактом є, що пропонуючи співробітництво не лише західним державам, а й Польщі, німці відсувають найближчу їм справу коридору до рішення дальших, але безмірно більших справ світової ваги, показують зрозуміння того, що світ данцігським коридором не кінчиться та що найкраще рішення менших справ є їх получення з більшими справами.

Розвиток подій спонукує мабуть і французів до переконання, що підтримуючи більшовиків, вони замикають Німеччині шлях на схід і спрямовують цілу її енергію на захід. Отже справа мину з приязню до більшовиків поєднати не дається.

М. Данько.

Німеччина передбачує розбиття розбройної конференції.

БЕРЛІН, 31. V. ПАТ. Обговорюючи вчорашню дебату в головній комісії розбройної конференції, німецька преса запевняє, що Німеччина тільки тоді приступить до такої умови, коли прийде до зрівнання озброєних держав з позброєними.

„Тегліхе Рундшав" підкреслює, що Німеччина буде далі підкидувати систему, оперту на „генеральних актах", які є завершенням версайського диктату. Якщо Франція свою участь в розбройній конференції робить теж залежною від прийняття своїх домагань в справі безпеки, то треба рахуватися в найближчих днях з розбиттям нарад.

Перед скликанням данцігського фольксгаґу.

ДАНЦІҐ, 30. V. ПАТ. Після виборів до Фольксгаґу, сенат м. Данціґа заголосив димісію. Його предсідник звернувся до виборчого комісаря з проханням устійнити урядово остаточний вислід виборів. Якщо це станеться, надіються скликання нового Фольксгаґу, правдоподібно після Зелених Свят.

Французький парлямент і пакт чотирьох.

ПАРИЖ, 31. V ПАТ. Палата депутованих прийняла останьої ночі в третьому читанні бюджет 391 голосами проти 147. Видатки скреслено на більше як 49 міліярдів, доходи на 45 і пів, отже дефіцит виносить 3.8 міл. фр. Прийнято низку ощадностевих поправок сенату.

Прийнявши бюджет, палата депутованих приступила до дебати над бюджетом закорд. справ. Депут. Іберніґарей порушив справу пакту чотирьох держав і пригадав, що премієр Далядіє прирік не приймати ніяких зобовязань в справі пакту, доки не познайомиться зі становищем парламенту. Дух того пакту, говорив депутований, наставлений виразно на територіяльну ревізію. Мала Антанта і Польща рішили навіть шляхом вжиття збройної сили недопустити до зміни їхніх кордонів.

У відповідь премієр Далядіє ствердив, що дійсно уряд прийняв свого часу зобовязання супроти парляменту, однак всупереч бажанню депутованого Іберніґарей не може дати тепер вияснень, які могли би перешкодити веденим тепер переговорам. Коли вони скінчаться, парлямент буде мати змогу прийняти пакт або відкинути.

Мала Антанта і пакт чотирьох.

ПРАҐА, 31. V. ПАТ. Вчора розпочалася тут конференція ради Малої Антанти. На денному порядку були справи закордонної політики. В оголошеному комунікаті рада ствердила, що міністри закордонних справ М. Антанти приняли до відома запевнення, дане їм представниками держав, які підпишуть пакт чотирьох, що він не має на меті ревізії кордонів ані зменшення компетенції Союзу Народів. Наради тревають дальше.

Перед підписанням пакту чотирьох.

ЛЬОНДОН, 30. V. ПАТ. Французький уряд за посередництвом свого амбасадора в Льондоні повідомив міністра закордонних справ Саймона, що вправді готов парафувати пакт чотирьох, одначе застерігає собі, що підпис під пактом дасть змогу тоді, коли одержить від Італії запевнення, що італійський уряд здержиться від ворожої тактики супроти Франції та держав Малої Антанти.

Райтер повідомляє з добре поінформованого джерела, що пакт чотирьох буде парафований в Римі в найближчому часі.

ПАРИЖ. З Риму прийшли сюди інформації, які стверджують вістку, що пакт чотирьох після парафування його в середу або четвер рано підпишуть амбасадори Франції, Англії та Німеччини. Від Італії підпис під пактом положив державний підсекретар в міністерстві закордонних справ Сувіч. Французьке міністерство закордонних справ зберігає в справі дати парафування дискретну мовчанку.

Канал між Балтійським і Білим морем.

МОСКВА. 31. V. ПАТ. Відкрили тут канал, що лучить Балтійське море з Білим. Канал має велике значіння для зміцнення життя і комунікації в північних лісних сторонах.

Гітлерівці конфіскують книжки.

КАТОВИЦІ, 31. V. ПАТ. З опільського Шлеська повідомляють, що акція нищення творів німецьких і жидівських авторів обняла теж опільський Шлеськ. В останніх днях спеціяльні стежі гітлерівських штурмівок обходили всі книгарні і виповічальні книжок в Бойтені, Ґлівіці і Забржі, конфіскуючи книжки Ферстера, Людвіга, Файхтвангґлера та інших. Сконфісковані книжки привезено вантажними самоходами до дирекції поліції.

Америка домагається звороту капіталу

ПАРИЖ, 30. V. ПАТ. На основі інформацій аґенції Аваса з Вашинґтону, президент Рузвельт рішив самостійно, на основі конституційних управнень перевести переговори з европейськими державами в справі военних довгів. Америка може скреслити тільки проценти, а капітал мусить бути сплачений в довгоречинцевих ратах. Франція мусить заплатити попередню рату долару з трудня м. р. в цілій висоті з процентами.

Наслідки голодівки Ґандія.

Як повідомляють з Бомбею, добровільна голодівка Ґандія мала той наслідок, що кількасять гіндуських святинь отворені тепер і для парієсів, яким доступ був досі заборонений. Між іншим отворено для них славну святиню в Кунґшанґ.

Навіть в Африці голодівка Ґандія знайшла відгомін: в кольонії Кенія позволено парієсам входити до гіндуської святині в Найробі. Ґандія повідомлено про це телеґрафічно.

По широкому світі.

— У Варшаві арештовано посильщиків за терористичну акцію.

— На вічу робітників у Парижі прийшло до кровавої сутички між комуністами і соціялістами, причому побито тяжко 5 поліцістів.

— Гітлерівська преса домагається від влади, щоби відобрала шляхотські титули жидам і тим вімецьким родинам, що посвоячилися з жидами.

— Баварську стежу саперів засипала лявіна в Альпах. Трьох вояків згинуло, 4 тяжко ранені.

— Латвійський літак, що летів до Африки, упав біля Штеттену, причому один летун тяжко потовкся, другий легко.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Для оживлення літературного руху.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Товариство Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові рішило для оживлення українського літературного руху на західньо-українських землях розписати літературний конкурс за нагородами.

Маючи на увазі, що все українське громадянство мусить болюче відчувати сучасний занепад українського письменства на західньо-українських землях, рішила Рада Товариства звернутися до Громадянства з закликом, щоби воно добровільними пожертвами по змозі своїх сил створило „Літературний Фонд" на вище згадану ціль.

Просимо отим всіх, кому дорога українська культура, кому лежить на серці розвиток рідного письменства, зложити свою лепту на створення цього фонду. Жертви просимо слати на адресу: „Центробанк" Львів, вул. 3. Мая ч. 15. з зазначенням: „Жертва на „Літературний Фонд".

Скількість конкурсових нагород і їх поділ відповідно до ділянок письменства устійнить Рада Товариства в залежности від скількости зібраних грошей.

Виказ жертводавців подамо в часописах в окремих комунікатах.

За Раду Товариства:
Богдан Лепкий голова; *Іван Кедрин* секретар.

Опалена, здорова
цера - тільки завдяки
КРЕМОВІ або ОЛИКОВІ

ЦІНИ: 3 ОЛ. 0.40 — 3.50.
Виріб краєвий фабрики: **Pebeco Sp. Akc. Poznań.**

Як воно було?

Ще про події на цвинтарі в часі відслонення памятника І. Франкові.

У звязку з жалюгідними подіями на цвинтарі в часі відслонення нагробника І. Франкові дістаємо від очного поважного громадянина ще отсі уваги:

Бракує мені просто слів, щоби осудити як слід поведінку тих молодих людей, до того впорядників, які не пускали лугових відділів на цвинтар, а потім, коли їх місце заняли селяни з Гаїв і Глухович, супроводжали дефілюючих луговиків окликами та кидали в них камінням. Як очний свідок того скажу, що все те виглядало несамовито. У хвилині, коли селяни, взявшись кріпко за руки, зробили вільний перехід для Лугів, група студентських впорядників ставула за лавами народу і стала кричати „ганьба". В міру, як лугові кольони поступали вперед, поступали вперед і ті молоді люди поза плечима людської маси, а потім вище поза могилами і нагробниками, звідки стало сипатись на голови машеруючих і на публіку каміння.

Щодо публіки, яка походила головно зі Львова, отже була та сама, що так горячо оплескувала й витала здисциплінувані лугові лави на святі УМХ, то вона спершу не знала, що їй робити: плескати чи взагалі витати луговиків на цвинтарі, в найближчому сусідстві могили Поета, ніяк не лицювало. Тому після першого несамовитого враження публіка моментально сама втихомирила крикунів і „каменярів", так, що всі дальші лугові відділи могли вже дефілювати спокійно. Таким робом крик і каміння товаришили тільки першим умундурованим, мабуть виключно львівським луговим відділам, бо „Луги" з Ґради, Чижикова (з орхестрою), Германова, Вороціва, Бірок Яківських, Бірок Домініканських, Рокитна, Сорік, Малехова, Запитова, Попелян, Острова (з Орхестрою), Підлісок Малих, Руданець, Вислобоків, Збоїськ, Черепина, Валява (пов. Перемишль), Підберезець, Будькова й ін. (не кажучи вже про ті „Луги", що йшли передше і потім зі своїми селами) дефілювали зовсім спокійно.

„Новий час", пишучи про ті події, обернув кота хвостом і каже, що це, мовляв, „Луги" спровокували студентів. Чим і як? А далі має відвагу писати, що проти „Лугів" виступила на цвинтарі з окликами „Ганьба" величезна більшість присутнього там громадянства. Навіть якби вся та публіка на цвинтарі без виїмку ісповідувала ідеольогію „Нового Часу", то ще — славити Бога! — культура у нас так не впала, аби інтелігентна громада робила на цвинтарі, та ще в таке

свято, подібну демонстрацію. Коли ж зважити, що не була в загальному та сама публика, яка вигала „Луги" на святі УМХ просто оваційно, то ясно, що „Новий Час" тут — делікатно кажучи — здорово пробрехався.

Щодо впорядників, які мали дійсно поважне завдання, то моє переконання таке, що найкраще виконали його ті впорядники, що рекрутувалися з б. пластунів. Це запримітив я сам і про це говорили мені й інші львівські громадяни.

І. Б.

З організаційного руху.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНИЙ ЗІЗД У ДРОГОБИЧІ.

В понеділок дня 15. травня ц. р. відбувся у Дрогобичі в год. 12-ій рано Повітовий Народній Зїзд. На Зїзд прибуло стокільканадесять делегатів з усіх громад дрогобицького повіту. Зїзд відкрив голова ПНК д-р *Степан Витвицький*. До Президії Зїзду увійшли: о. *Іван Шевчик* декан з Болеховець, б. посол *Антін Максимович* з Бориславa та *Василь Панчук* господар з Волі Якубової. Політичний реферат і звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації виголосив пос. *Остап Луцький*, організаційні справи партії обговорив головний секретар УНДО *Володимир Целевич*. Голова д-р Витвицький здав звіт з діяльности Повітового Народнього Комітету. В дискусії забирали голос численні промовці, а в тому д-р *Володимир Ільницький*, адвокат з Дрогобича. На різні запити відповідали пос. Луцький і В. Целевич.

Вибрано новий Повітовий Комітет з головою *д-р Витвицьким* на чолі.

Присутні ухвалили одноголосно довіря провідові партії і Українській Парляментарній Репрезентації.

Кінцевим словом д-ра Витвицького і відспіванням Національного Гимну закінчилися ці поважні наради дрогобицької землі.

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР ІНТЕЛІГЕНЦІЇ.

Того самого дня, себто в понеділок, дня 15. травня п. р. в год. 6-ій вечором відбувся у Дрогобичі дискусійний вечір інтелігенції. Головний секретар УНДО В. *Целевич* виголосив реферат про націоналізм Донцова, про ідеольогію т. зв. націоналістичної молоді та про безпартійність української інтелігенції.

У дискусії забирали голос численні промовці, а в тому представники молоді. Дискусія протягалася до 10. вечір, а присутні виявили побажання, щоби такі вечорі частіше відбувалися.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНИЙ ЗІЗД У ХОДОРОВІ.

В суботу, дня 27. травня ц. р. відбувся у Ходорові Повітовий Народній Зїзд. Не оглядаючися на різні перепони технічного характеру (великі болота, місія в сусідньому селі) на Зїзд прибула поважна кількість делегатів громад ходорівської судової округи. Зїзд відкрив голова ПНК д-р *Кормило Троян*. До Президії Зїзду увійшли: о. *Волинець* з Загіречка, *Степанія Кравченчева* з Отинеччини і *Йосиф Конитко* з Ходорова. Секретарював *Роман Лукашевський*.

Звідомлення з діяльности Повітового Народнього Комітету зложив д-р *Кормило Троян*, касовий звіт о. *Волинець*, політичний і організаційний реферат виголосив головний секретар *Володимир Целевич* зі Львова. В дискусії забирали голос численні промовці, а в тому й *Атанас Юревич* з Волчатич. По рефератах відбулися вибори Повітового Народнього Комітету. Народній Зїзд ухвалив повне довіря провідові партії і Українській Парляментарній Репрезентації. Короткою промовою о. Волинця і відспіванням національного гимну закінчилися ті ділові партійні наради.

ДЕЛЕҐАТ ЗЛ. ДЕРЖАВ НА ГОСПОДАРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНҐТОН, 31. 5. ПАТ. Банкіря Ральфа Морісона іменували делегатом Злучених Держав на господарську конференцію в Льондоні.

—o—

ДАЛЬШІ ОЩАДНОСТИ ЧСЛ. БУДЖЕТУ.

ПРАҐА, 31. 5. Парляментарна ощадностева комісія має перевести нову ревізію буджету на 1933 р. задля дальших ощадностей. По дотеперішнім вісткам ходить тут про те, щоби поробити дальші ощадности на суму 350 міл. корон.

—r—

ПЕРЕМИРЯ МІЖ КИТАЄМ І ЯПОНІЄЮ.

ШАНҐАЙ, 31. 5. ПАТ. Нині рано підписали в Тань-Ку умову в справі формального перемиря між Японією та Китаєм. Умова передбачує демілітаризацію територій на північ від залізничого шляху Пекін-Мукден, на сході, Пекін-Суіган на заході, опісля розвязання добровольчого китайського корпусу на тій території та відновлення залізничної комунікації між Пекіном і Шанґаєм

†

Маріян Онишкевич

емер. судовий надрадник

упокоївся дня 30. V. 1933. Похорони відбудуться в пятницю 2. червня в год. 4. попол. з криптн оо. Бернардинів, про що повідомляє **Жінка і рідня.**

ДОСЛІДНИК ВІЛКІНС У НІМЕЧЧИНІ.

ҐАМБУРҐ, 31. V. ПАТ. На тутешньому летунському майдані осів відомий підбігунований дослідник сер Герберт Вілкінс, який свого часу перелетів над бігуном із Аляски до Шпіцбергену та старався дістати на бігун підводним човном. Кап. Вілкінс їде до Норвеґії, щоби приготовити нову виправу до північного бігуна зі суходолу на суходіл спеціальним літаком, якого конструкція позволить безупинну летіти 6.000 анґл. миль. Вілкінс у липні ц. р. іще раз спробує плисти попід лід підводним човном „Навтілюс".

—o—

НОВИНКИ

— **Чи бачили Ви вже** найновіші весняні моделі взуття на виставі в „КОМЕТІ"? А до того ще й ті нечувано низькі ціни? 1568

— **Т-во „Взаїмна Поміч Українського Вчительства".** — Дирекція В. П. У. В. прохає всіх тих членів, що виїздять при кінці року на ферії, подати свої адреси канцелярії Т-ва задля правильної розсилки липневого випуску „Учительського Слова". 1—3

— **Академія в честь Шевченка у Брні.** 30. травня передала радіостація з Брна хори відспівані на академії в честь Шевченка та відчит чеського письменника Ольриджа Земека про автора „Кобзаря". Академію організувала місцева українська кольонія. Жаль, що про радіову передачу з концерту довідалися ми запізно і не могли про неї повідомити наших читачів.

— **Замісць вінка на могилу Франка** зложили на будову нагробника: Головна Рада „Учительської Громади" у Львові 25 зол. і Виділ Українського Центрального Комітету у Львові 10 зол.

— **Академія з приводу 35-літнього ювилею першої дів. школи УПТ. ім. Тараса Шевченка у Львові** відбудеться в суботу 3. червня 1933 р. в год. 12. вполудне в салі Муз. Т-ва ім. Миколи Лисенка, заходом Кружка Рідної Школи імени Ганни Барвінок і Комітету б. учениць дівочих шкіл ім. Тараса Шевченка. Програма: 1) Відкриття академії — п. Константина Малицька. 2) М. Леонтович: а) „Ой сивая зозуленька"; Ф. Колесса: б) „Ой зацвили фіялоньки", в) „А вже весна" — діточий хор з капелля. 3) Деклямація учениць І. і ІІ. кл. всенар. школи ім. Т. Шевченка. 4) Стеценко: „На що тобі питати"; Барвінський: Вязанка нар. пісень — альтове сольо п. Геня Зарицька. 5) Відчитання привітів. 6) „Мої спомини зі шкільних літ" — п. Олена Степанів. 7) а) Шуман: Романца фіс-дур, б) Шопен: Ноктюрн ґ-дур, в) Шопен: Етюд ас-дур —фортепянове сольо п. Іванни Волошин. 8) Уляна Кравченко: „На ювилейне свято першої української жіночої школи" —, деклямація п. І. Курочка. 9) Лисенко: „Не забудь юних днів", Степовий: „Геґьте думи" — сопранове сольо п. Одарка Бандрівська. 10) „Поклін науці" — ритмо-пластична ілюстрація. Фортепяновий дострій: А. Кос. Диригент хорів: проф. І. Грибенецький.

— **Пересторога.** По львівських установах і громадянах усіх 3-х народностей ходить якийсь Юрійчук, що збирає датки на різні цілі, які записує до книжки. М. і. збирає він датки, як сповірено, на читальню „Просвіти" в Сигнівці, на „Українське освітове діло" і на виряд для Спорт. Т-ва „Україна". Так зібрав він за кілька місяців понад 700 зол., як на це вказує його збіркова книжка, що тепер у нашому посіданні. Виділ Спорт. Т-ва „Україна" повідомляє нас у звязку з цим, що нікого Юрійчука не знає і тимсамим не міг його уповажнювати збирати датки на потреби Т-ва. Хто зложив який даток на руки того Юрійчука на потреби С. Т. „Україна", зволить повідомити про це негайно голову того Т-ва п. Е. Нагірного, Львів, Японська ч. 7. Покищо не знаємо ще, чи той Юрійчук зложив що з зібраних грошей на читальню в Сигнівці (після провірення негайно про це напишемо), але вже тепер перестерігаємо перед цим збірщиком ціле громадянство.

— **Рідна школа кличе!** Для вигоди членів і прихильників Рідної Школи долучуємо до цього числа „Діла" почтові складанки Рідної Школи. Надходить для Рідної Школи дуже прикрий час літа, коли то відпадає значна частина приходів із шкільних оплат. Але видатки не відпадають. Треба навіть чималих незвичайних грошевих вкладів — на відновлення будову будинків, на побільшення чи направу шкільного інвентаря і т. п. Вже й не згадуємо про постійні видатки на вчительські платні. Тому нехай ніодин чек не змарнується. Потреба й народня честь вимагає, щоби вони якнайшвидше — на всякий випадок — з початком червня ц. р. виповнені на поважний даток, вернули до „Рідної Школи", Львів, ул. Словацького 14.

— **Спростування.** У звязку з новинкою, яка появилася у Вашому дневнику „Діло" з 24. травня ц. р. прохаємо помістити на основі § 19. пресового закону оце спростування: І. Неправдою є, що в канцелярії нотара Чеховича в Бучачі вирито великі грошеві зловживання, яких допускався його депендент Купчинський. Неправдою є, що депендент Купчинський, користаючи з недогляду свого 80-літнього шефа, вів так канцелярію, що богато осіб потерпіло великі шкоди. ІІ. Правдою є зате, що переведена в дні 20. травня ц. р. від львівської нотаріяльної палати люстрація канцелярії нот. Чеховича в Бучачі, не виказала ніяких грош. зловживань, навпаки стверджено дел. тоїж палати, що канцелярію ведеться в найбільшому порядку. Правдою є, що нотар Чехович, хоч старший віком, сам урядує і веде особисто свою канцелярію. Правдою є, що прокуратура в Станиславові переводила вступні дохождення щодо здогадних надужить, а сталося це наслідком безосновного донесення з пімсти видаленого з нотаріяльно канцелярії урядовця. Бучач, 29. травня 1933 р. **Вінценти Чехович,** нотар. **Степан Купчинський,** субститут нотаріяльний.

— **„Мандрівка чарівної львовянки по Европі, Африці та Азії".** Львівський „Експрес Ілюстрований" з дня 30. травня приніс під таким заголовком статейку такого змісту: „До сенсаційної фільми подібна просто фантастична карієра молодої, чарівної львовянки п. Софії Яблонської. Скінчивши гімназію у Львові виїхала вона до Парижа, щоби там шукати щастя у фільмі. Спершу стала модельою у великім магазині, щойно згодом здійснились її мрії: гарна панна Зося дістала маленьку ролю у славній кіновій фірмі Пате Натан. В тому-то часі ввійшла вона в середовище артистів і зєднала собі серед малярів популярність як славна Кікі. Тому, що уявляла собою тип неперсічної краси, малярі навперегони добивалися, щоби портретувати молоденьку польку. Вряди-годи п. Яблонська щезала з Парижа. Куди виїзжала, не знав ніхто з її знайомих. Мандрувала імовірно (!) по Африці, шукаючи там пригод і емоцій. Перед роком щезла знову з Парижа. Щойно недавно довідалися, що виїхала на Далекий Схід, на один із численних островів Китайського моря. Поїхала туди либонь з якимсь фільмовим підприємством, що накручує на місцях репортажі. П. Софія Яблонська має нині 28 літ. Її старушка-мама мешкає десь біля Сокаля, а решта її рідні у Львові. Внаслідок численних подорожей п. Яблонської є цікава книжка про Мароко, написана барвисто, але дещо нервово. Авторка — незвичайна жінка. Має першорядний літературний талант, нахил до романтичних пригод і величезний купецький хист". Читачі „Діла" імовірно знають, що згадана книжка „Чар Марока" видана два роки тому, написана українською мовою і що п. С. Яблонська, колишня і наша дописувачка, — українка, донька гр.-кат. священника. Інформації передані „Експресом Іл." здебільша правдиві, але вони сильно перестарілі, бо рідня п. С. Яблонської та її приятелі знають про її подорож до Індо-Китаю від року.

— **Нові оплати.** Президія м. Львова видала розпорядок у справі побирання оплат від мешканців міста на „фонд праці". Оплати наказані від пенсій, рент і допомог, від білєтів на видовища, забави, спортові гри, перегони, від зужиття ґазу, за побут у ґастрономічних льокалях після півночі, від мешкальних чиншів, буджетів громадських установ і т. п. Оплати від мешкального чиншу устійнено на 0.5 проц., однак одно- і двокімнатні мешкання вільні від оплат.

— **Проти Кусоцінського.** Чеська й німецька преса в Брні повідомляє, що Фінляндія зажадала, аби польського спортовця Кусоцінського проголосити фаховцем, бо мають проти нього поважні докази. За два старти, які мали відбутися з початком червня в Фінляндії, Кусоцінський зажадав за посередництвом свого менаджера тисячу долярів, а потім навіть 10.000 дол. Фінляндці зібрали весь той обтяжуючий матеріял, щоби опісля справу Кусоцінського предложити міжнародній легковатлетичній федерації.

— **Податкові полекші.** На основі приписів про промислові податки скарбова влада дає дозволи без складання індивідуальних подань власникам пенсіонатів, керованих власниками рільних господарств, на ведення тих пенсіонатів на основі піврічного промислового свідоцтва четвертої торговельної категорії. Свідоцтва важні 6 місяців після їх видання. Рівночасно звільнено такі пенсіонати від промислового податку від обороту в 1933 р., оскільки число винаймлених

кімнат не більше від 12. Все те торкається пенсіонатів, ведених власниками рільних господарств поза обсягом міських громад і кліматичних та лічничих місцевостей.

— **Трагічною смертю згинув** ем. урядовець воєвідства 49-літний Йосиф Чепоровський при вул. Пястів у Львові. Він облив себе нафтою і підпалив. Не поміг нічого рятунок домашніх. Самогуб згорів на смерть, заки приїхав віз рятункової стації.

— **Дрібні вістки.** Машиністові міської різні у Львові Адамові Божекові машина відрізала ліву руку. — 1. червня відкривають у соймі погруддя Голувка. — Закон про нотаріят, що небаром появиться, передбачує, що устрій нотаріяту буде зближений до адвокатури. Закон передбачує м. і. 2-літню нотаріяльну аплікацію.

— **Майор перед судом.** Перед військовим окружним судом в Перемишлі велася протягом 3 днів розправа проти майора польської армії Степана Черніка з 1. полку моторової артилерії в Стрию, обвинуваченого за несубординацію супроти зверхників, зневагу зверхників, зловживання на шкоду державного скарбу та за переховування тайних актів. Обвинуваченого засуджено на кару півтора місяця арешту, яку він відбув уже слідчим арештом.

— **Донька отроїла батька.** Перед судом присяглих в Перемишлі відбулася розправа проти Кароліни Мазур, слуги в Судовій Вишні, за отроєння свого батька. Засуджено її на 8 літ тяжкої вязниці.

— **Штундистське хрещення.** Штундисти с. Муровична Пінщині зійшлися на молитовне зібрання, щоб охрестити неофіта Кіндрата Федюшку. Хрестити мав селянин з с. Борова, Конон Калюта. Однак жінка й діти Федюшки перешкоджали „хрещенню". Счинилася бійка, яку припинили селяни зі солтисом.

— **За державну зраду.** Після 8-денної розправи перед сяніцьким судом присяглих запав присуд проти 21 обвинувачених зі Сянока та підміських громад, яким вакидали протидержавну діяльність. Засудили 11 обвинуваченних: Й. Гутмана на 3 і пів року, Дав. Надельштехера, Йос. Фльорка та Тому Петрика по 3 роки, Ол. Шурима, Діон. Папа та Йос. Маркевича по 2 роки, Ол. Петрика на 1 рік, Карла Біля на 8 місяців, усіх із утратою горожанських прав на 5 літ. Решту обвинуваченних увільнили.

— **Скандал на польській мистецькій виставі.** У Варшаві в „Захенті" уладили виставу образів Виспянського та Станіславського. Виявилося, що на виставу прислали фальсифікат образу Виспянського, а також багато образів Станіславського є сфальшованих. Артист-маляр Шиглінський в однім із образів Станіславського пізнав свій власний образ, який ще за молодих літ продав торговцям, як жив у нужді.

— **Арештування б. комуністичного посла.** В Познані арештовано б. комуністичного посла до польського сойму, Яна Вечорка, що укривався під прибраним назвищем. Свого часу окружний суд у Катовицях засудив його на два роки твердині, однак він утік до Німеччини, звідки перед гітлерівським терором вернувся до Польщі.

— **Їли мясо зараженого кролика.** У Варшаві з клініки шкірних недуг украв хтось три кролики, що для дослідів були заражені сифілісом і раком. Поліція довідалася, що кролика зараженого сифілісом їдять уже гості та власник одного ресторану. Лікарі здогадуються, що коли мясо добре зварено, то тим, що його їли, не зашкодить. Кроликів заражених раком відібрали. Особи, що їли мясо зараженого кролика, є тепер під обсерваціею лікарів.

— **Сензаційна втеча з вязниці.** З вязниці в Лянсінгу (стейт Канзас) втікло, як повідомлюють з Ню Йорку, 11 небезпечних проступників, забравши зі собою як закладниці дві діоньки і спараліжовану жінку начальника вязниці та двох сторожів. Втікли підчас гри копаного мяча на подвірю вязниці. На вулиці чекало на них авто. За втікачами вислали військові літаки.

— **Смерть німецької летунки.** Як повідомляють з Алєппо, німецька летунка Марта Ендорф, що перед кількома днями вилетіла з Берліну до Австралії, впала з літаком на летунському майдані і погибла на місці. Причиною катастрофи був сильний вихор, який вдарив літаком при осіданні об землю.

— **Ню Йорк загрожений термітами.** В кількох підземницях Ню Йорку появилися масово терміти, що зайшли сюди з південних країв. Терміти ведуть у всіх напрямках свою підземну роботу, наслідком чого почали западатися доми. В однім домі завалилася підлога і фортепян упав до пивниці. При 42-ій вулиці загрожений підземною роботою термітів театр. В цілому місті настав з приводу термітів великий неспокій. Ентомольогічне бюро департаменту рільництва у Вашінгтоні працює над способами винищення грізних комах.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ювилей школи.

Щодня переходжу попри будинок „Рідної Школи" на Мохнацького і щодня чую голоси, що вчаться та голоси, що вчать. А між тими голосами вічно молодий, вічно свіжий, повний запалу і любови до молоді — голос Константини Малицької, письменниці, громадянки і вчительки...

Крізь відчинені вікна вилітають на вулицю уривки годин математики.

— Сім разів пять? — паде запит з „катедри".

— Тридцять пять! — відповідає ясний голос з лавок.

Тридцять пять!... Сім разів по пять років пройшло від дня основин дівочих шкіл У. П. Т. Сім разів по пять років працює вчительство тих шкіл над формуванням молодих дівочих душ, працює то без платні, то з вічними зачетами на платню, але працює невпинно, з запалом, а вірою в краще завтра, бо і з Вірою Лебедовою.

Щодня переходжу коло будинку „Рідної Школи" на Мохнацького

Часом з вікон школи назустріч мені рідна пісня. Стелиться по тротуарах як килим, підлітає повад старий університет як стадо голубів. Свої й чужі стають тоді і слухають.

І я стаю.

Ой, зацвили фіялоньки
Зацвили,
Цілі гори з долинами
Укрили"...

Тридцять пять літ розспівають Дівочі Школи свої квіти по рідним краю. Цілі з долинами вкриті ними. Тридцять пять літ — великий шмат часу.

Ось-ось назрів вже третє покоління, яке ходитиме до своєї рідної, добре заслуженої школи, а скінчивши її винесе ту саму любов до народу та землі, яку винесли його бабуні і мами.

В суботу, 3. червня 1933 р. 35-літній ювилей Дівочих Шкіл ім. Шевченка. Ювилей невтомної праці, самовідречення, великих зусиль і гарних жанв.

Галактіон Чіпка.

— **Вистава образів, різьб і килимів.** На площі Сх. Торгів у Львові в павільоні 13-му влаштувало польське Т-во прихильників мистецтва виставу образів і різьб львівських артистів. З надісланих досі виріжнюються твори Альбінівської, Мінкевичової, Березовської, Даніель-Косовської, Хибінської, Гавзнерової, Кратохлільової, Кірхнерової, Дрекслерівної, Новотної, Опольської, Подлевської, Ерба, Доренговського, Гаєвського, Ольпінського, Вигнивальських і Кіца. Доповнюють виставу килими проекту проф. Гаєвського зі шкіл народнього промислу в Дрогобичі та Ладичині. Крім того сензацією дня є вистава праць Яна Станіславського і проф. Вичулковського, що обіймає поверх 180 праць і буде отворена весь час Сх. Торгів в домівці Т-ва при вул. Дзєдушицьких ч. 1. від год. 10—15-ої.

— **Спортова Порадня,** секція Українського Гігієнічного Товариства у Львові урядує в понеділок і четвер від 7—9 год. вечором для мужчин, а для жінок у вівторок від год. 7—9 веч. при вулиці Ходоровського ч. 15 (в льокалі Туберкульозного Диспензера).

— **Справлення помилки.** У вчорашньому (139) числі „Діла" у статті „Перед знаком запиту", в першому її уступі видруковано: відношення **золотого до золотого,** а має бути **золотого до золота.** Ціле речення виглядає поправлене остаток: Коли в р. 1927 змінилося відношення золотого до золота, то претенсії і довги з клявзулею золота були звальоризовані у відношенні 172 за 100.

Дописи.

СТРИЙ.

Рада міста по тяжких болях покінчила свою працю над уставленням буджету на цей рік. Довший час тягнулися переговори поміж нашим і польським та жидівським клюбом, при чому в противенстві до цих клюбів, які безнастанно змінювали свої ухвали, лише український клюб знав, чого він хоче для цілого міста взагалі і для українського населення Стрия зокрема. Поруч цілої низки справ загального значіння йшло головно про три справи, а саме про обниження віздового для селянських фір, про виразне і точно очеркнене призначення „Рідній Школі" біжучої субвенції в сумі 1.000 зол. та рати на давню належитість у висоті 500 зол. Жидівському клюбові йшло знову про цілковите знесення т. зв. шильдового податку. Старання поляків, підпомаганих енергійно жидами, змагали всякими способами до того, щоб надати субвенції на „Р. Ш." характер „добродійного датку"; ті старання не осягнули своєї мети, бо український клюб завжди рівномірного трактування цієї справи зі справою субвенції для польського „Т-ва Освіти Людовей" і жидівської „Технічної Школи". Для підтримки своїх домагань український клюб поставив юнктім між своїми внесками і знесенням шильдового податку. Тим способом не вдалося нашим непрошеним опікунам затратити гроші субвенції на те, щоби при найближчій нагоді пропустити її зовсім. Виголошена при цій нагоді промова голови українського клюбу інсп. Соколовського поперувала трохи гумор верховодам. Не було їм приємно слухати про заперечення всякої „братньої згоди", яка проявляється м. ін. тим, що в магістраті нема ні одного урядовця українця, що магістрат, всупереч законові, ані разу не відповів на українське поданнє по українськи та ані разу не видав оповістки магістрату в українській мові. Навіть заангажованого як контрактового лікаря українця д-ра Д. магістрат звільнив, щоби оголосити конкурс на всяких гігієністів, „бадачів поживи" і т. ін., очевидно поляків. Ще багато інших закидів піднесли також інші українські радні. Справа почала виглядати на початок обструкції, і занепокоєний бурмістр намагався переконати раду, що закиди українського клюбу перебільшені. Та самі поляки підсмішкувалися з його аргументацій. Вкінці ухвалено: знизити віздове до 35 грошів від 1. червня с. р., затверджено субвенцію для „Рідної Школи", яку вішено перенести з рубрики „добродійні датки" до рубрики „видатки на культурні й освітні цілі" й рівночасно знесено податок від шильдів.

„Рідна Школа" відбула свої загальні збори під проводом голови о. Височанського. Реферат про стан Товариства виголосив о. Височанський, звіт про стан школи (учительська жіноча семінарія, школа вправ і одна клясa гімназії) здав дир. Цісик. З обох рефератів вийшло, що велика недостача грошей давалася в знаки на кожнім кроці. З уваги на те управа мусить тяжко боротися за істнування, зокрема ще й тому, що батьки дітей дуже неправильно вплачують оплати за науку, хоч ці оплати дуже низькі. Школа істнує лише завдяки самовідреченню учителів, що з великим трудом борються з недоборами своїх вічно залягаючих платень, а проте не спиняються в праці для нашої культури. Збори не були численні, хоч „Р. Ш." має 278 членів. Головою вибрали знову о. Височанського. До виділу, як що-року, вибрали також дир. Цісика та ще деяких членів учительського збору.

Розбудова міста Стрия поступає чимраз скорішим темпом. На днях магістрат провірив розпочаті будови тих громадян, які зголосилися по державні позички з фондів, призначених на поміч у розбудові. З України має одержати позички кільканацять громадян на загальну суму приблизно 30.000 золотих.

ЛУЦЬК.

Профанація. На Вознесення, 25. травня, в церкві Чесно-Хресного Брацтва в Луцьку після Служби Божої і панахиди, що її відправив епископ Полікарп за душу бл. п. Симона Петлюри, протопрес. Пащевський „удекорував" П. Певного з доручення ген. ради відзнакою „залізного хреста" за т. зв. „зимовий похід" Ом. Павленка. От. Пащевський, кажучи про бойові „заслуги" Певного, а натягненим замачив, що декорований „боровся" не зі зброєю в руках, а пером і каламарем. Ця несподівана подія в церкві Луцького Брацтва, що повстало жертвами найкращих синів Волині для поборювання ренегацтва і хрунівства, зробила на присутніх українців гнітюче враження і вони почали виходити. Українське громадянство вважає цей акт найгірших елементів еміграпщини, від яких відвернулися всі чесні українці Наддніпрянщини, за величезну образу для Брацтва і для Волині. Як себе будуть почувати тепер справжні герої „зимового походу", кавалери залізного хреста, це інша справа. Ясне покищо те, що інсценізувана це „декорування" хтось третій, щоби ратувати Петліщину, яка вже цілковито збанкротувала. Очевидно, нагородження залізним хрестом прийшло не за зимовий похід, а за „подвиги" на Волині, за поборювання українського національного руху. І тим гірше, і тим сумніше! Профанація очевидна. **Громадянин.**

—o—

СПОРТ.

Окружні легкоатлетичні змагання.

В суботу в год. 16., неділю і понеділок в год. 9-ій (з. ч. і 5. VI.) відбудуться на площі Сокола-Батька окружні легкоатлетичні змагання.

Порядок змагань:

Субота: передбіг 100 м. мущин, куля, мущ., передбіг 60 м. жінок, біг 800 м. мущин, тінці 4 × 100 мущин, куля жінок, скок з жердиною, скок у довжінь жінок, передбіг 200 м. мущин.

Неділя: Півфінал 100 м. мущин, диск мущин, фінал 60 м., скок у довжінь мущин, мет диском жінок, біг 800 м. жінок, передбіг 100 м. жінок, фінал 200 м. мущин.

Понеділок: Фінал 100 м. мущин, 5 км., фінал 100 м. жінок, мет ратищем мущин, скок у височінь мущин, мет ратищем жінок, скок у височінь жінок, шведські тінці 100 × 200 × 300 × 400, тінці жінок 4 × 100.

(На місце олімпійських тінців — знімено з програми змагань — шведські тінці; жіночих 3×800 не буде.)

Організує с. п. „Плай"; зголошення змагунів до пятниці з. VI. п. р. год. 18. включно на адресу: Хамула — Куркова 56.

Збірка змагунів на пів години перед початком змагань. Змагуни принесуть обов'язково спортові одяги. Вступ на змагання 50 сот.

—o—

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніка" (виступ Ярача).

П'ятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (виставa закуплена).

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (виступ Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений".

П'ятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений".

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений".

Кіна.

АДРІЯ: „Примарні ночі Льондону".

АПОЛЬО: „Біла одаліска" (Дон Хо е Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Під Твою оборону".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Брідж Експрес".

КОПЕРНИК: „Мадам Батерфляй".

МАРУСЕНЬКА: „Мадам Батерфлей".

МІРАЖ: „Конгоріяна".

МУЗА (давн. „Оаза"): „Погромники престолів".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „10 проц. для мене".

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції".

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Люди в готелі".

УТІХА: „Блакитна рапсодія" та ревія: „Бомба".

Закордонне радіо.

Четвер, 1. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30. 19.55 Концерт, 19.10 Авдиція; **Копенгаген** (281,2) Симф. концерт (спів, данська музика); **Мілано** (331,4) 13.45, 17.00 Муз. всячина, 20.30 „Отелло" оп. Верді; **Льондон** (356) 21.15 „Дон Карльос" оп. Верді; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.25, 19.50 Спів; **Берлін** (419) 16.30 Концерт, 20.45 „Драй Кайзерегер" нар. теса Ангермаєра; **Білгород** (429,7) 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00 Муз. всячина, 17.30 Солісти, 20.15 Спів — Джізельда Бонітатібус (сопран); **Лінгенберг** (472,4) 16.30 Моцартові твори, 20.30 Вес. авд. „Максим і Марко"; **Прага** (488,6) 20.35 Концерт Миколи Малка; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет, 16.55 Концерт орх., 19.40 Джез-Банд на два фортепіяни; **Мінхен** (532,9) 21.00 „Пацци" оп. Леонкавалл; **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Рос. оп. музика, 10.30 Композиція або опера, 13.50, 18.00, 20.00 Концерт, 15.00 Нар. пісня, 16.30 Гумор і сатира, 19.00 Авдиція; **Москва** (1000) 17.25 „Дочка пані Анго" оп. Лекока (Досв. 720 м.).

Пятниця, 2. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.15 Легка музика, 19.20 Концерт; **Мілано** (331,4) 17.00 Камер. музика, 21.00 Концерт; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Прага** (488,6) 17.05 Камер. концерт; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.20 Балади; **Рига** (525) 17.00 Балалайки, пісні, 19.05 Фрагменти з Пуччінівих опер; **Будапешт** (550,5) 16.00 Циг. оркестра; **Харків** (937,5) 9.00, 10.30, 13.50 Концерт, 16.00 Літ.-муз. трансм., 18.00 Українські арії та пісні, 19.00 Симф. концерт із Української Філь-гармонії

Львівське радіо.

Четвер, 1. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.15 Господарський комунікат; 15.25 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Для абітурієнтів: „Студія правничих наук і політичного знання"; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Ів. Влад. Дзід як учений та педагог; 17.00 Грамофон, Сільва рерум; 17.20 Фортепян; 18.00 Легка й танк. музики; 19.00 Червоний князь і його втеча з кармелітської тюрми; 19.30 Фейл. „Сабадові казки"; 20.00 Легка музика (орхестра, спів), Спортові вістки; 21.30 Авд.: „Сирена" Гомулицького, „Лекція танцю" Шаяновського; 22.15 „Спогад" (про Зельму Курц); 23.00 Танк. музика.

П'ятниця, 2. червня 1933.

12.10, 15.50, 16.15 Грамофон; 15.35 Авд. для дітей (опов. Бандровського); 16.00 Для абітурієнтів: Лікарська студія; 16.40 Охорона звірят; 17.00 Легка музика, спів; 18.00 Легка музика; 19.00 Англ. журналісти про січневе повстання; 19.30 Фейлетон: „Де наші комкуренти?"; 20.00 Муз. баляшки; 20.15 Симф. концерт, Спортові вістки; 22.00 Фейл. „Кипріяни Норвіґ"; 22.15, 23.00 Танкова музика

БІРЖА.

ДОЛЯР.

На львівській неофіціяльній оржі в середу була далі знижкова тенденція. Хоч Банк Польський платив за долари по 7.45 зол., у приватних оборотах можна було дістати долярові банкноти по тій самій ціні, а навіть 1 або 2 пункти дешевше.

Золото: долари 9.20—9.21, дукати 85.00—85.40, корони 38.30—38.70, франки 36.50—36.75.

Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.30, 124.61, 123.99, Голяндія 359.55—359.40, 358.60, Льондон 29.87, 29.88, 30.03, 29.73, Париж 35.10, 35.19, 35.01, Прага 26.53, 26.59, 26.47, Швайцарія 172.30, 172.73, 171.87, Італія 46.40, 46.61, 46.37, Берлін 207.75.

Акції.

Банк Польський 74.00—73.50.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	28·50	29·—
Пшениця збірна	25·50	26·—
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	14·50	15·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Рінак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. ва	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	під	до
Пшениця дворська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 29. V.: масло 2.30, 30., 31. V.: масло 2.20, 31. V.: молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. Тенденція на масло і молоко знижкова, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дня 1. червня (четвер) н. р. о год. 3-ій відбудеться в городі Монастира при вул. Потоцького 95 шкільне спортове свято. По святі Вп. п. інж. Пежанський висвітлить фільмовим апаратом серію краєвидів і образів зі Свята У. М. Х. Гостям радо.

Приватна Коедукаційна гімназія ім. Івана Франка в Дрогобичі. Вступні іспити до клас IV.—VII. почнуться дня 14. червня н. р. по роздачі свідоцтв. Вступні іспити до I-ої кляси гімназії нового типу почнуться дня 16. червня в 8-ій год. рано. Удокументовані зголошення приймає Управа до 10. червня н. р. Гімназія має права державних шкіл. Замісцеві ученики знайдуть дешеве приміщення в бурсі. — **Управа.**

П. Проф. гімназ. Підлужного прошу подати свій адрес у справі нашої служби підчас війни в XI. див. піхоти австр. армії. St. Beer, Poznań, Wielkie Garbary 12

Ігуменат мон. св. Мокрини у Львові при вул. Потоцького 95 подає до відома, що цьогорічні трьохденні реколекції для Пань почнуться 19. (VI.) червня вечором. Удержання 12. зол. Зголошення приймається до 15. червня. 2013 3—3

Дирекція жіночої фахової школи у Львові, Дуґоша 17 повідомляє, що вступні іспити на 1. і II. курс відбудуться дня 16. і 17. червня н. р. Подання з обовязуючими залучниками про допущення до іспиту вносити до 10. червня н. р. На перший курс приймається учениці, що покінчили 7 клас вселюдної школи або 3 гімназійні класи, на другий курс приймається гімназійні абсольвентки, або абсольвентки учительського семінаря. 2—3

Управа прив. дівочої гімназії „Рідної Школи" в Станиславові повідомляє, що вступні іспити до I. кл. нового типу, до II. кл., до класс від IV—VII. відбудуться в днях від 14—17. червня 1933. Зголошення приймає Управа гімназії, вул. Липова 82. 2050 1—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

МОЛОДА жінка підійметься всякої праці в учительськім або священичім домі за скромною винагородою. Зголошення стати: Л. Я. Кенсіцкий, Ходорів, Львівська 68. 2045 2—2

МЕШКАННЯ зараз до винайму при вул. Понінського 4 (в домі Вп. Франків). Ближчі інформації або в Адміністрації „Діла" або телефоном 4-89. 2056 1-3

ГЛУХОТА, шум, витік з ух лікувальні. Домагайтеся безплатної повчаючої брошури. Адреса: Eufonja. Liszki, k. Krakowa.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Гірське літнисько — Підкарпаття.

Від 1. червня в горах серед шпилькових лісів на лінії Стрий-Станиславів, мальовниче затишне відпочинкове місце. Прегарна околиця, чудовий воздух. Купіль, лікар, аптика, почта в місці. Прогулки вузькорейковою залізницею в глибину карпатських гір. Країна малин, грибів, і гірського меду. — Доїзд залізницею до Долини і безпосередньо вигідним автобусом на місце. — Харч добірний, справді добрий і достатній 4 рази денно разом з мешканням 4 зол. денно. Постіль треба привезти. Зголошення приймає та дає інформації С. Погорецька в Стрию, вул. Шевченка 6. 3010 2—2

„ЗЕЛЕМІН"

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає соняшні кімнати з балконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

КРИНИЦЯ

безперечно найкраща купелева місцевість в цілім краю, має всього 1 пансіон „ЗНІЧ" в українських руках, який веде зразково від ряду літ п. М. Яблонська. Положений близько нових лазничок, знаменита кухня і помірковані ціни (від 6 зол. денно, залежно від кімнати). Широ радимо всім українцям тільки туди заїздити. Сезон І. 2051 вже зачався. 1—3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Союзу українських бруковців і власників нафтових теренів

„ПІДОЙМА" в Дрогобичі

відбудуться дня 25. червня н. р. в годині 11 рано в салі „Народнього Дому" в Дрогобичі з таким порядком дня:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.

2) Звіт Дирекції й Контрольної Комісії за діловий рік 1932 й уділення абсолюторії.

3) Вибір 4-х членів Надзірної Ради й Дирекції.

4) Внески й запити.

На випадок браку комплету, вимаганого статутом, Загальні Збори відбудуться тогож самого дня, в тім самім локалі в годину пізніше, себто в 12-ій год. в полудне, з тим самим порядком дня.

Надзірна Рада.

Артистичний пир

ждe кожного, хто загостить до

„ШКОЦЬКОГ" КАВАРНІ

в якій концертує від нині славна на всю Польщу знаменита

„Трупа Штрікса".

Початок концерту в год. 6. веч.

!! ЦІНИ ЗНАЧНО ЗРЕДУКОВАНІ !!

ПОДЯКА

Прибиті важким горем, по втраті найліпшого батька і дідуня бл. п. **о. Алексея Хтея**, пароха Доброгостова, померщого дня 21. травня н. р. складаємо щиру подяку всім, які в тім горі висказали нам багато людського і християнського співчуття. Дякуємо Впр. о. декан. Мекелиті Петрові за виголошення зворушливої промови при виносі тіла, Впр. о. Слоському, парохові Модрича, за проповідь в церкві, Впр. о. сов. Моравському Єроніму, парохові Орова, шкільному тов. бл. п. о. Ал. Хтея, за проймаючу серце надгробну прощальну промову, як і Впр. о. ігуменові Баранівкові, о. сов. Болрезичевi, парохові Улична, о. Пославському Михз Попелів, о. сов. Мартиновичевi, пароховi Тустановичу, о. віцедекан. Валюхові, пароховi Трускавця, о. катихиті Подоляковi Петрові, о. кан. Городиському, о. катих. Майбі Володимирові та о. завід. Веселому Володимирові за відправу похоронного обряду. Зокрема дякуємо Впов. п. директорові Корлятовичові Степанові за слова потіхи та поміч в уладженні похорону. Дякуємо достойному Учит. Зборові в Доброгостові, який своєю участю з шкільною дітворою, що взяла на себе почесну сторожу при домовині покійника, причинився до звеличання похоронів. Дякуємо делегатові „Просвіти" в Дрогобичі Вп. п. Городиському Володимирові, Вп. п. директорові Новосільському Петрові, представникові П.С.У.К. Дрогобич, Вп. п. Гарасимяковi Івановi, представникові всіх просвітніх та економ. установ у Доброгостові, як і школяреві VI. кляси. Гарасимяковi Гриневi, за виголошення прощальних промов. Зокрема дякуємо Вп. п. адюнктові Сологубові Олесеві з Радомя, за виявлене співчуття та правдивої любови до нашої рідні, як і всім, які або особисто, чи писемно старалися потішити нас у важкім горі. Дякуємо теж усім парохіянам Доброгостова, які зі сльозами в очах проводили свого о. пароха-батька на місце вічного спочинку. І дякуємо ще тій масі знайомих і незнайомих з Дрогобича та сусідніх сіл, що прийшли в днях 22. і 23. травня віддати останню християнську прислугу покійному.

Доброгостів, дня 29. травня 1933.

Олександра Тимочко і Дзюня Смольницька — донькн, Сидір і Філько — сини, учит. Тимочко Осип і інж. Смольницький Теофіль — зяті, Ірусся і Любця — внучки.

ПОДЯКА.

Ти знаєш це, Зовсім, що у повній горі дорозі Твоїй у Вічність, вулицями Твого рідного Львова, супровожали Тебе Всеч. о. радн. Горчинський, о. Чемеринський, Високоповажані Члени Хорія Ревелерсів і „Сурми". Директори В.П.У.В. А. Зелений, М. Таранько, Редактор І. Ющишин, Твоя й моя Дорога Рідня, Знайомі, а дорогу сю промостило й украсило похор. зав. „Харіс", то превелике горе моє старалися улекшити Знайомі словами розради, що незнана Товаришка Твоя помістила у 127 ч. „Діла" зворушливу посмертну згадку про Тебе, за що подякуй Їм Усім від Себе у гарному сні, бо я отсими тільки словами складаю найщирішу подяку.

Семен Макух,
сирітки Любась і Юрась.

ВІЛЛЯ НАД ПРУТОМ В ЯМНІЙ

біля каменя Довбуша, центральне положення, 5 мешкальних комнат, мешкання для кухарки, кухня, поверхова будова, веранда, умебльована в цілости або комнатами, до винайменя на літо. Оферти вносити до **Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові, вул. Зіморовича 3, партер.** Члени Т-ва мають першенство. Зголошуватись можна також у ред. В. Софронова-Левицького, вул. Мішкевича 12 (РСУК), тел. 69-40, щодня між год. 12—1. 2035 3—3

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольога	„ 0·40
1 „ „ в тексті і поміщах	„ 0·48
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·55

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні по	вол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·08

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	вол. 380·—
„ „ 1/2	„ 200·—
„ „ 1/4	„ 110·—
„ „ 1/8	„ 60·—

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 141 (13.380). Львів, субота 3. червня 1933. Рідкісний одяг карпатського русалчин. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Не можна мовчати.

(З приводу духової кризи нашої молоді.)

Молодь, а в першу чергу академічна молодь, — це у кожного народу найбільше лицарська, шляхотна, моральна, ідеалістично настроєна і здатна на жертву частина суспільности. У боротьбі за свої ідеали вона відкидає такі засоби, як неправда, підступ, хитрість, лукавство і т. п.

На жаль, у нас вже від довшого часу пильний обсерватор життя міг завважити серед частини української т. зв. націоналістичної молоді прояви душевного заломання. Свято Українська Молодь Христові і свято відкриття нагробника Івана Франка були тою лискавкою, яка освітила нетри душ української інтеліґентської молоді.

Щож таке сталося? Для нікого не є трагедією, що частина націоналістичної молоді рішила не брати участи у святі Українська Молодь Христові, а навпаки поборювати його. Молодь усіх народів ділає часто під впливом тимчасових добрих чи злих спонук, може помилятися і дуже часто помиляється. Трагізм лежить у чому іншому. Та частина молоді, що заняла негативне відношення до свята повела серед народніх мас боротьбу проти нього неетичними, нешляхотними і просто брехливими засобами. Деякі студенти їздили по селах і ширили вістки, що на святі відбудеться врочиста присяга на вірність полякам, що у святі братимуть участь „стшельци", улани, і врешті, що паломникам грозить утрата життя і т. п. Не наша річ вичисляти ті всі неетичні засоби, якими послугувалася молодь у боротьбі зі святом. Тут молодь негідними засобами намагалася підкопати авторитет Церкви і духовенства, а по святі, коли правда вийшла на верх, підкопала довіря народніх мас до себе. Народні маси всіх народів звикли вірити молоді. Тому це довіря захитане молодю є шкідливе для загальної справи і для самої молоді. Кожна людина мусить осудити ту частину молоді, яка у боротьбі зі своїм дійсним чи уявленим противником послугується неморальними засобами. Бо мораль, це найдорожчий скарб — це найсильніша зброя кожного недержавного народу.

Молодь звичайно йде до своєї цілі простими шляхами, вважає негідним кривити душею, послугуватися підступом і хитрістю. Серед нашої молоді вже давніше були часті випадки, що студенти їздили на села як делєгати „Рідної Школи", чи „Просвіти", і там надуживаючи своїх уповноважень під фірмою „Рідної Школи", чи „Просвіти" зводили партійні порахунки зі своїми політичними противниками, або виступали проти цих установ.

Ще різкіше виявилася неморальність і відступність у виступах частини т. зв. націоналістичної молоді в часі свята відкриття памятника Івана Франка. Бо прошу подумати, частина молоді зголошується на впорядників свята з тою укритою думкою, що в характері впорядників зможе легко підготовити і зробити бешкет на самому святі. Яку велитенську шкоду зробили ті молоді люди загальній справі і кривду загалові молоді! Боже це просто неприродне явище, щоби не вірити молоді, коли вона сама добровільно до сповнення якогось діла зголошується.

Звичайно молодь йде по лінії найбільшого опору. На святі Франка виявилося щось протилежне. Частина молоді вірить, що теперішні „Луги" шкідливі для розвитку українського народу

Для справи зовсім байдуже, наскільки їх становище в тій справі правдиве. Коли молодь хотіла, щоби „Луги" не брали участи у святі, то могла виїхати у підльвівські села і переконати самих луговиків про помилковість їхньої поведінки. В остаточному випадку могла молодь для демонстрації не брати участи у святі. Молодь зробила інакше. Вона приклала руку до профанації свята Івана Франка. При тому вона вжила таких нелицарських засобів боротьби як кидання каміння і крик. А ясно, що крик і кидання каміння зпоза чужих плечей чи зпоза нагробників не є ніяким ані культурним ані революційним засобом боротьби. Це все засоби боротьби людей слабих.

Вже наведені факти вистарчають, щоби стверднти, що серед частини української молоді, яка називає себе націоналістичною, є виявн деградації характеру. Націоналізм ніде і ніколи не послугується такими засобами боротьби, якими послугуються в нас молоді люди. Націоналізм знає, що недержавний нарід не може прийти інакше до перемоги, як через свою внутрішню силу. Внутрішня сила нації залежить від її моралі, від відваги, солідарности, пильности, вперто-сти у праці та здібности на жертви загалу громадянства. Хто підкопує внутрішню силу неморальними, неетичними, підступними і нелицарськими засобами боротьби, той ділає на шкоду народу, той руйнує моральні основи життя нації.

Аморальними були в політиці більшовики. Вони проголошували, що їх політика є політикою цілей, а не політикою засобів. Вони реалізували в житті засаду, що ціль освячує засоби. Вони поставили собі за ціль — комуністичний устрій, який має дати щастя всьому людству. Вони уживали в боротьбі найбільше неетичних засобів, пролляли море крови, здобули владу, здержують її насильством і терором, але не осягнули цілі, не дали щастя людству. Навпаки, вони перемінили колись цвітучий край в одну велику руїну. Такто пімстилася на них аморальність їх політики.

Щоби не було непорозумінь, мушу стверднти, що мої замітки не торкаються загалу молоді. Лише частина молоді проявляє заломання характеру. Знаю, що останні події викликали серед багатьох молодих людей сильну реакцію. Не знаю лише, чи молодь найде у собі стільки сили, щоби признатися до помилок. Признання до власних помилок вимагає великої відваги, та українська молодь мусить спромогтися на це геройство. Ціле громадянство повинно призадуматися над духовим станом молоді, над душевною кризою, яку вона переживає і старатися впливати на неї оздоровлюючо.

Не перечимо, що виною такого стану серед молоді є і промахи багатьох людей зі старшого громадянства. Але про ці справи поговоримо окремо. Тут я порушив щиро, хоча і різко справу, бо в ній ідеться про душу молоді, про внутрішню силу цілої української нації.

В. Целевич.

Ніхто не знає, що йому принесе будучність, тому повинен щадити на чорну годину, а свої ощадности поміщувати
В КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

В СУБОТУ 3. ЧЕРВНЯ 1933 Р.

Ювилейне Свято

в нагоди 35-ліття істнування першої української Дівочої Школи У. П. Т. ім. Шевченка розпочинається збіркою учительства і учениць колишніх і теперішніх в школі (вул. Мохнацького 12) в год. 8. рано, а точно в 12 год. в полудне Святочна Академія в салі Лисенка.

Громадяни, вчіться і звеличайте Свято!

Технічна сторінка Франкового свята.

ІНФОРМАЦІЇ ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ В СПРАВІ ВИПАДКІВ НА ЦВИНТАРІ І ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ.

Підготовка перед Святом.

Технічна Секція, якої завданням було зорганізувати впорядників, — безпосередньо по Святі Українська Молодь Христові відбула кілька конференцій, установила провід і зарядила зголошування впорядників до служби в дні відкриття нагробника. На впорядників зголосилися різні особи: робітники, ремісники і також досить поважне число старших і молодших студентів.

Домагання деяких впорядників.

На четвер дня 25. м. м. зарядженo збірку впорядників для обговорення уставки на цвинтарі і на вулицях перед і в часі відкриття нагробника та підчас походу.

На цій збірці зголосилися до голови Техн. Секції д-ра Л. Макарушки представники Української Студентської Репрезентації пп. К. і В. Вони поставили вимогу, щоби „Луги" не брали участи у Святі. Д-р Макарушка і п. Климкевич, які з ними в цій справі говорили, заявили їм, що це неможливе, бо в святі можуть брати участь всі українці і усі українські організації. Представники Репрезентації не зважаючи на те заявили, що в Святі беруть участь. І впорядники-студенти віддалися до розпорядимости Комітету, з цим тільки застереженням, щоби впорядники-студенти не були переміщані з впорядниками-луговиками. На це провід Техн. Секції погодився.

Конференції з представниками студентів у суботу.

В суботу довідався д-р Макарушка, що на Святі плянові якісь виступи комуністів і націоналістичної молоді. З цим звернувся до гол. Комітету ред. Мудрого і поінформував його про одержані вістки. Саме в часі конференції зголосилися до ред. Мудрого два студенти пп. К. і Ч. Пан К. заявив, що вони приходять у справі участи в Святі і в поході польської соціялістичної партії. А саме в „Дзеннику Людовім" появився комунікат польських соціялістів, яким взивають вони членів партії взяти участь у Святі і зложити поклін Франкові. Обом пп. Студентам ходило головно про те, що в поході мають бути прапори польських соціялістів. Вони прийшли висловити побоювання, що з цієї причини можуть бути інциденти з боку деяких гуртків націоналістів. Ред. Мудрий заявив, що Комітет не може нікому заборонити участи в Святі та у поході, бож Франко має заслуги і для польських працюючих. Натомість вважає за вказане перекazати одержані від студентів інформації голові Української Соціял-Демократичної Партії мец. д-рові Ганкевичові в тій ціли, щоби він звернувся в тій справі до відповідних польських установ. Д-р Макарушка одержав від ред. Мудрого доручення це виконати, що той дійсно в суботу пополудні зробив. При цій нагоді звернули увагу ред. Мудрий і д-р Макарушка обом представникам Студентства на те, що по одержаним інформаціям загрожують комуністи деякі виступи. Так само вказали на те, що це Свято має загально національний характер та що лад мусить бути за всяку ціну удержаний.

Вполудне рішили головні впорядники Свята д-р Макарушка і пп. Климкевич та Петрик запросити представників Студентської Репрезентації на год. 6-ту вечір. щоби ще раз упевнитися щодо поведінки студентів на Святі.

Це рішення запало тому, бо в міжчасі одержав д-р Макарушка таку інформацію: **Між студентством дискутувався по Святі У. М. Х. такий погляд, що помилкою було те, що націоналістичне студентство не брало участи в цьому Святі, хоч ставилося до нього невтрально. На думку тих, які цю засаду проповідують, треба свято відкриття використати для якогось виступу.**

Отже були всякі дані, що націоналісти схочуть це свято використати для того роду виступів.

На згадану вгорі конференцію прибув лише п. К., бо п. В. правдоподібно не одержав в час повідомлення. Д-р Макарушка отворив конференцію і:

1) переказав чутки, про які провід Технічної Секції довідався; 2) висказав думку, що функція впорядника є актом доброї волі цих людей, які відчувають потребу сповнити цей національний обовязок; 3) що в інструкції для впорядників, яку кожному впорядникові вручується, є сказане, що впорядники є обовязані до безоглядного послуху своїм командантам; 4) що впорядники є силою свого уряду, так сказавши, мужами довіри Комітету; 5) що вважає, що чутки, які в цій справі поширилися, можуть мати хіба провокаційний характер бо годі повірити, щоби студентство, яке рівночасно проголошує за-

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, **хто хоче пізнати** історію своєї мови, хто хоче дізнатися, як де говорить український нарід, **той мусить передплатити**

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА"

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.
Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО
ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чверть річно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації:
Warszawa, Stalowa 25. m. 10.
Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

клик до масової участи у Святі відкриття і вголошування на впорядчиків, могло мати подібні плани.

Таксамо п. Климкевич заявив, що він несе повну відповідальність за порядок на цвинтарі, а тому просить висказатися, чи може на впорядчиків-студентів числити, бо інакше краще є з їх услуг зрезигнувати.

П. К. заявив у відповіді на те, що само собою розуміється, що впорядчики підлягають розпорядженням проводу і поодиноких комендантів, одначе він побоюється, що можуть різні екстремістично настановлені елементи довести до якихсь провокаційних виступів.

У відповіді на те, д-р Макарушка заявив, що або студентство уявляє собою дійсно якусь зорганізовану силу і тоді представники цієї організації мусять брати повну відповідальність за вчинки як загалу студентства, так і поодиноких груп, або вони такої зорганізованої сили собою не представляють і тоді не можуть ніякі представники в імені студентства говорити і тоді всякі їх виступи треба трактувати як вибрики анархічно настроєних одиниць чи груп. Далі висказав д-р Макарушка погляд, що ми всеж таки маємо враження, що одиниці, які стоять у проводі студентського руху, є за виступи студентів відповідальними, бо навіть своєю пресою їх часто підготовляють. Присутні на конференції мали враження, що п. К., який заявив, що він є технічним провідником студентства для Свята, не грає дволичної ролі, і що вплине на студентство, щоби до ніяких виступів не дозволило та удержало поважний характер свята.

Провідники Технічної Секції погодилися зі свого боку на вимогу студентів, щоби побіч почесної сторожі з членів Молодої Громади побіч нагробника, стояла також сторожа з кількох студентів. Крім того Технічна Секція не вживала луговиків у характері впорядчиків, щоби не дати нікому причини до евентуальних заявів невдоволення.

Випадки на цвинтарі.

На цвинтарі повнили службу впорядчиків побіч б. пластунів також і студенти. Бувші пластуни повнили свою службу бездоганно.

У хвилині, коли перед входовою брамою на цвинтар показався відділ „Лугу", кинулося кількох студентів до брами — відсунули цих впорядчиків, які були при брамі і замкнули браму. Луговики старалися перейти через браму і розпочалася метушня. Поліція, яка стояла побіч брами, почала інтервенювати.

Головні впорядчики, які прибули зараз на місце, зарядили, щоби „Луг" відійшов тимчасом трохи вбік, та щоби у міжчасі перейшли інші частини, щоби не перервати походу. Для вдержання можливого ладу при майбутньому переході „Лугів" стягнено два ряди селян з Гаїв і Глухович, які стояли в горішній частині коло нагробника і ці два ряди селян відгородили студентів від брами і від перемашеровуючого походу. Селяни держалися попід руки і дуже мужньо та вперто відпирали напір студентів з боків.

У міжчасі зайшов інцидент з гуртком комуністів, які безпосередньо перед брамою увійшли в похід і якими студенти на цвинтарі вирвали таблицю з написом.

При переході луговиків почалася знову метушня, але вкінці уможливлено „Лугам" перехід. Поліція кинулася на боки виловлювати цих „маніфестантів". У горішній частині побіч нагробника відізвалися теж оклики і на машируючі ряди луговиків та на публіку посипалось каміння, деяке — як стверджено — величини доброго пястука. Камінням ранено кілька осіб.

Зпоміж студентів арештовано кілька осіб.

Загальні уваги.

Дуже гарно повнили службу впорядчиків селяни з Гаїв і Глухович, а далі бувші пластуни як старші укінчені так і молодші студенти. Натомість випадало у пів, що деякі студенти жовошувалися на впорядчиків з тим наміром, щоби відтак це становище використати для авантюри.

У часі інциденту на цвинтарі звертався д-р Макарушка до п. К., щоби завізвав студентів до спокою і порядку, одначе п. К. нічого в цьому напрямі не зробив.

Провід Технічної Секції Комітету Франкових Свят.

ПІСЛЯ ФРАНКОВОГО СВЯТА.

Поклін Бережанщини.

Пишуть нам з Бережан: Тому, що в ч. 138 „Діла" з середи 31. V. подано між привітами, що наспіли на свято, привіт п. Білинського і незнаного нікому п. Кавецького з Бережан, повідомляю, що д-р Кляндій Білинський, д-р Володимир Гриневич, інж. Богдан Могильницький і студ. унів. Маріян Лада зложили вінок на могилу Франка як умандатовані представники українських установ у Бережанах, що було зазначено на ленті вінка. На доказ цього долучаю позновласть цих установ — а такі позновласти мав кожний з нас і ми ними виказувалися при вході на цвинтар. — При цій нагоді повідомляю ще, що нині висилаю до Адміністрації „Діла" 60 зол як датох українських установ у Бережанах на нагробник, а саме: 1) Філії Т-ва Охор. Военних Могил, 2) Української Бурси, 3) Народнього Дому, 4) Учительської Громади, 5) Української Бесіди і 6) Взаїмної Помочи Українського Вчительства. — З правдивим поважанням: **Д-р Кляндій Білицький.**

Що пише „Селянин" з приводу свята Франка.

Господарсько-політичний тижневик, табору марш. Пілсудського „Селянин", що виходить у Львові і про існування якого мало хто знає, помістив у ч. 21. з 28. м. м. передову статтю п. з. „В 17-ту річницю смерти І. Франка". А в тій статті находимо м. ін. і таке речення: ...„Ми голосимо ідею згоди співжиття духового наслідника Франка— марш. Пілсудського".

Що чувати з п. М. Скварківною.

Жертва жалюгідних подій у розмові з нашим співробітником.

На вістку про те, що жертва відомих, жалюгідних, подій підчас відсловення памятника Івана Франка, важко ранена п-на Маріпка Скварківна, вийшла зі шпиталю, ваш співробітник відвідав її, щоби поінформуватися про стан її здоровля, яким цікавиться весь український загал.

П-на Маріпка Скварківна лежить у приватному мешканні свого шваґра. Ходити вона й досі не може, обличчя в неї опухле, очі підбиті, вік забандажований. По вчинній день вона плює кровю і не може нічого їсти. Говорить тихим, зболеним голосом. Зі шпиталю віддали її до приватного мешкання тільки тому, що хірургічний відділ переповнений тяжко раненими й побитими.

В освітленні п-ни М. Скварківної факт її побиття виглядає так: вона стояла біля памятника серед лав громадянства. Коли надійшли Лугові лави і посипався град каменюк, п. М. Скварківна хотіла вийти з лав, але це було неможливо. Вона залишилася на місці і бачучи, що діється, заломила руки і сказала до своєї товаришки: „Боже, що ті націоналісти виробляють! На такому місці!" В тому моменті якийсь брунет, що стояв у віддалі 2—3 м. від неї, літ около 25—27, з опаскою впорядчика, обернувся в її бік і цілою силою кинув їй у лице каменюкою. П. М. Скварківна почула жахливий біль біля очей, крикнула й осунулася на коліна. Її підхопили і

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ЧЕРВНЯ 1933.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА. 2)

Олена Кульчицька.

(Думки після закінчення вистави.)

В цьому малюнку — з року 1910 — артистка вже вповні опанувала малярські засоби вислову. Є тут удатно повязана цілість, барви гармонійно зливаються. На користь образу вплинув, на жаль, одно: горішна листва рами дотикає безпосередньо волосся сплячої жінки. Будь малий вільний простір між головою і рамою — і образ без закиду, чи не найгарніший.

Олійний портрет сестри глибоко відчутий. На диво скромний в барвах, має велику дистинкцію та артистичну культуру. У ньому на першому місці: вираз прегарна свобода та плавкість сміло виведених ліній, що передають вимірок, ніжність зображеної жінки, ніжність навіяну дивно зворушливою меланхолією. Тонкість психольогічного виразу та незвичайна дискретність кольористичних засобів цього портрету нагадує портрет в чорному та сивому: „Мати" J. Mac O'Neill Whistlera.

Другий менший портрет сестри артистки, або радше — портретна студія — тратить через те саме, про що ми згадали при прегарнім малюнку „Вечором".

Великого формату „образ в церкві" промовляє ширістю з любовю відчутих кольористичних вальорів. Сутінки церкви мають глибінь, горючі свічки в руках сільських дітей дали артистці нагоду використати лагідні світлячі ефекти на народній ноші.

Гарна в композиції та в барвах „Вулиця", настроєний, стриманий морський етюд, Хлопчина в тюлі. Бабуся, студія жінки в ритуальній одежі, кілька менших студій з тематикою гуцульського побуту і ряд прегарних малих пейзажів свідчать про артистичну культуру та оригінальність підходу Кульчицької.

Підхід до даної проблеми відслонює характер мистця. У нашої артистки цей підхід наскрізь індивідуальний, далекий від наслідування чиїнебудь „манери" — навіть — власної.

Доба і середовище не могли, очевидно, не впливати на розвій її малярського таланту. „Дівчина в коралях" має виразні риси колишньої сецесії, такої молодечо-буйної плідної в своїх наслідках. Цей малюнок молоденької дівчини, не дивлячись на непропорціонально довгі руки, має в собі чар ранньої весни, ще скупої на ласки сонця.

Квіти рідкі в тематиці Олени Кульчицької. На цю рису її радше мужеської вдачі мені довелось звернути увагу ще в невеличкім нарисі, що появився в Л. Н. В. в 1926 р. про творчість артистки. Проте „Бози" (олій) нею виставлені, мали всю свіжість щойно зірваних пахучих китиць.

Дві мерткі природи, одна з 1927 р. — друга з 1932 р. — дуже не подібні до себе. Давніша (технічно подібна до інших праць артистки) свіжа в кольориті знаменито складена, передає здорову радість життя і булаб досконала, якби не відсутність простору між уложеними предметами і вівористим тлом, яке „вискакує". Одначе у порівнянні до краси цілости це мінімальна хиба, яку можна легко усунути в користь гарного малюнку. Друга мертва природа (кошик з клубками та пасмами різнобарвної вовни) наскрізь відмінна від попередньої. Заложення цікаве, композиція добра, барви не вражають. Але відсутність пластичних вальорів вражає прикро і брутально і нема різниці в трактованні тла, верьовки, кошика, вовни. Не чути „матерії" поодиноких предметів. Малюнок виглядає сирий та невикінчений. Чи може артистка шукала за „новим способом" вислову? Викінчення по лінії дотеперішньої творчости артистки надалоб цікавому малюнкові все те, чого йому покищо недостає.

Стільки про олійні експонати. Між акварелями є знаменитий малий портрет сестри з найкращими рисами цієї привабливої техніки. „Гуцулка" в барвистій хустині, зимовий пейзаж „З Вижниці" та кілька менших студій.

Графічні твори артистки були поміщені в 3-й салі. Загально гадають, що в графіці О. Кульчицька осягнула найдосконаліший вираз свого багатостороннього таланту.

Нема сумніву, що між офортами, акватінтами та мецотінтами артистки деякі дійшли до високого артизму (одну з її графік закупила віденська Альбертина). Чудова „Буря", „Памяти батька", „При криниці", „Жиди", „Берези" і ін. є доказом непересічного графічного таланту і знаменитого опанування даної техніки. Графіки, головно дереворити, артистка вживала в першій мірі підчас трагічних років 1914—1922.

У тім часі повстали численні малі композиції з рідною тематикою, у звязку з тодішніми подіями. Всі сильно відчуті, повні драматичного виразу і з акцентом гострого болю, в якому виявляється душевна реакція артистки на переживання широких народніх мас. Нашу національну трагедію артистка відчувала незвичайно інтензивно. Інтензивністю своєї душевної реакції вона нагадує славну артистку, яка присвятила всю свою велитенську мистецьку діяльність терпінням пролетаріяту: Käthe Kollewitz.

З формального боку не всі згадані графічні композиції однаково вдані: є між ними ліпші і слабші.

У кожному разі не вільно недоцінювати олійних та акварелевих праць артистки в безумовну користь її графічної творчости. Саме між олійними малюнками находяться деякі дуже цікаві, наскрізь оригінальні в підході і композиції.

Даремно шукали ми на виставі за прегарною стилевою „Богоматірю", знаною декому з вистави в Національному Музею з 1921 р. Даремно теж гляділи за великими композиціями з релігійною тематикою „Тайна вечера", „Ходи" (репродукція в малій монографії), „Пієта" і за більшими олійними пейзажами в роді „Загради", „Яблінки", „Осени" і ін., з якими зазнайомила нас вистава „Гуртка діячів українського мистецтва" в 1923 р. Не було також прегарної композиції мжати з Матерю Божою.

(Докінчення буде).

винесли. Весь час вона страшенне кричала, бо ніс жахливо болів, а крім цього вона була певна, що втратила око.

В шпиталі, куди негайно її завезли, стверднли, що носова кістка у неї переломана і шкіра на носі перетята від місця нижче правого ока через цілий ніс до лівого боку, але потішили, що це не небезпечне, перебандажували й відвезли домів. Та кілька хвилин після цього вона дістала кровані блювоти і рятункове поготівля мусіло відвезти її знову до лічниці, де перебула вона від полудня в неділю до середи вечором.

Тепер почувається п-на М. Скварківна трохи краще, якби не неможливість їсти й порушуватись та страшні болі голови й горішніх щок. Лікарі роблять їй надію, що переломана носова кістка аростеться і за три тижні вона матиме тільки великий шрам на носі, але перестерігають теж, що надломана кістка може роніти, а тоді конечна операція, і то операція, що пошкодить виглядові її обличчя.

Через нашого співробітника передала п-на М. Скварківна щиру подяку всім ініціяторам збірки на її лікування та подяку тим, що журяться її здоровлям. Наш співробітник запевнив вещасну жертву, що весь загал слідкує за її здоровлям та стиснувши їй щиро руку, побажав швидкого подужання. *(а).*

—o—

Закон важний для парцелянтів.

У 1929 році оголошено закон про управильнення гіпотечного стану (табулі) нерухомостей, набутих при парцеляції в колишній Галичині (закон з 23. березня 1929. В. З. П. Р. ч. 27. поз. 276) і відданих у посідання парцелянтів. Цей закон відносився тільки до тих парцелянтів, що набули нерухомости при парцеляції і взяли їх у посідання перед днем 9. січня 1926 р.: до пізніших набувців він не відносився зовсім.

Як відомо, до кінця 1925. — себто до оголошення польського закону про виконання земельної реформи, — парцеляцію вели часто у дикий спосіб приватні люди або банки без затвердження парцеляційних плянів відповідною владою. Парцелянт купував тоді поле, сіножать чи ліс, платив цілу ціну купна або її части чу і одержував у посідання куплену нерухомість. Контракту купна-продажі найчастіше не списувано і парцелянта не інтабульовано як власника купленого наділу. Табулярним власником був все дальше давніший власник. Це виходило нерідко на велику шкоду для парцелянта, бо віритслі давного власника інтабулювалися на цілій його посілости, отже і на тих парцелях, що їх набули парцелянти, бо ті парцелі були записані в табулі на давного власника і парцелянти мали задовжені наділи, хоч купили їх як вільні від усяких тягарів. Були і такі випадки, що парцелянти стратили взагалі всі свої заплачені наділи в часі ліцитації, а то в користь віритслів давного власника.

Такий некорисний для парцелянтів стан мав усунути згаданий вище закон. На жаль, він цього стану не усунув уповні. Показалося, що і після 1925 року великі простори діднчівської землі перейщли в руки селян шляхом дикої парцеляції і тому набувці не могли одержати контрактів і висіли все в повітрі.

Цьому великому лихові має зарадити новеля з 28. березня 1933. В. З. П. Р. ч. 29. поз. 252 до згаданого вище закону з 23. березня 1929 р., якого найголовніші зновелізовані постанови такі:

Закон про управильнення гіпотечного стану нерухомостей, відданих у часі парцеляції в посідання набувців, відноситься до тих парцелянтів, що набули свої наділи і взяли їх у посідання перед днем 1. січня 1933 (досі перед днем 9. січня 1926). Хто отже купив на парцеляції грунт, сіножать чи ліс навіть у 1932 р., має право користати з постанов цього закону, якщо досі не має інтабульованого контракту.

Подання належить внести до дотичного окружного земельного уряду (у Львові, Станиславові, Тернополі або Кракові, бо закон відноситься тільки до Галичини). Найліпше, коли таке подання внесуть спільно всі парцелянти даної місцевости і з цією справою звернуться до одного зі знаних їм українських адвокатів. У поданні треба навести число парцелі, її простір з долученням по можности мапок або парцеляційних плянів, з поданням титулу набуття і часу, коли парцелю взято в посідання, з поданням ціни купна-продажі і чи заплачено її в цілости. З вичисли остає ще решту ча ціна до сплати, з вичисленням гіпотечних власників або їх правонабувців та осіб, що мають річеві права на нерухомости.

Таке подання розсліджує насамперед окружний земельний уряд і опісля ставить внесок у дотичнім суді (окружнім або городськім), який веде грунтову книгу даної нерухомости. Якщо суд прихилиться до цього внеску, тоді заряджує в грунтових книгах відповідну аднотацію. Ця аднотація має таке значіння, що пізніше вписані річеві права не є перешкодою проти виділення набутих при парцелиції парцель у стані вільнім від тих річевих прав.

Над допущеним внеском суд переводить розправу, переслухує всі інтересовані сторони, і по її переслуханні видає відповідну постанову (ухвалу). У тій ухвалі на внесок власника або набувця суд перераховує після засад розпорядку Президента про перерахування приватно-правних зобовязань з 1924 р. несплачену часть ціни купна з непередавненими відсотками від дня одержання даної парцелі в посідання. Відсотки усталюється після їх висоти в умові, але якщо вони є вищі як 3 проц. річно, — то суд може їх обнизити до цієї висоти відповідно до платничої спроможности і господарської можливости довжника. Якщо відсотків в умові не означено, то суд означує їх на 3 проц. річно від несплаченої ціни купна.

На конто несплаченої ціни купна і відсотків суд зараховує на даний наділ парцелянта припадаючу з поділу частину прав річевих і тягарів і переносить це до новоутвореного виказу гіпотечного набувця.

Суд може розложити набувцеві оставшу до заплати часть ціни купна на рати на такий час, щоби не руйнувати господарства довжника. Висота річної рати без опроцентування не може бути меншою від 5 проц. первісної ціни купна. Рівночасно суд може відрочити речинець (термін) розпочаття сплати на час найпізніше до трьох літ. Це не має пристосування тоді, якщо сторони умовилися щодо сплати ратами по дні 30. березня 1932. Оставшу до сплати ціну купна суд інтабулює у гіпотечнім виказі набувця. Оскільки первісна (szczepowa) маетність дотеперішнього власника —необята парцеляцією — вистарчає на покриття річевих прав і тягарів, — то річевих прав і тягарів не переноситься до новоутворених гіпотечних виказів набувців. Кошти поступування розкладає суд по полосані на дотеперішнього власника і набувців, щодо останніх відповідно до простору їх парцель.

У нас у Галичині (як сказано, до Волині цей закон не відноситься) є тепер нині десятки тисяч наших селян, що повинні скористати з постанов згаданого закону і упорядкувати гіпотечний стан своїх наділів, набутих при парцеляції. Це лежить у їхнім інтересі, бо нераз можуть стратити все, що досі заплатили, а в додатку часто оплачують непотрібні високі грунтові податки.

Згаданий вище закон відноситься також і до тих парцелянтів, що набули свої наділи при парцеляції еректіональних грунтів, якщо досі не інтабульовано їх як власників.

Д-р Степан Баран.

—o—

Лист з Параґваю.

Форте Олімпо, 21. квітня 1933.

Війна йде дальше. Нема ніяких даних, щоби вона скоро могла скінчитися. Усе, що ми потом і кервавицею по стільки роках здобули, пропадає. З міста, в якому я живу, багато людей зі страху повтікало, полишаючи все, чого не можна було забрати. Мені цілком знищили два доми. Та найбільше шкоди наробила повінь. Вода в ріці підійшла тамтого місяця так високо, що все позаливала. Не було сухого місця, де можнаб було худобу примістити. Весь час стояла вона у воді і страшно ричала. Вдобавок кивулася між нею пошесть гниття ратиць. Багато худоби пішло марно, бо рятувати її не було можна.

Тому, що довкола йдуть бої, перенісся я на другий бік ріки, де вже бразилійська територія. Звідти щоднини приїзджаю, щоби подивитися на свою господарку. Підупала вона цілком. Свою крамницю я замкнув, бо нема що продавати.

На днях був великий бій. Частина параґвайців окружила дивізію непрнятеля і цілковито її знищила. Три тисячі лягло на полі бою, решту забрали в полон. Параґвайці теж мали втрати. Впало між іншим двох параґвайських сотників, *один кубанець, а другий з Полтави.* Загалом у Параґваї осіло чимало старшин бувшої російської армії, між якими є й *українці.* За спокійних часів мали вони посади інжинірів, докторів тощо, але коли вибухла війна, їх усіх змобілізували. *У* военному шпиталі в Асунсіоні працює *лікар-українець д-р Тимченко.*

Недавно дістав я письмо від наших людей, що осіли на кольонії Урусу Пукай. Усі вони походять з *Тернопільщини.* Хоч живуть у невідрадних відносинах, роблять, що лише можуть. Заснували читальню „Просвіти", віднеслися до централі „Просвіти" у Львові з проханням переслати їм дещо книжок і мають багато плянів. Здійснити їм їх важко, бо нема між ними людини, що занялася би зорганізуванням життя. Земля на тій кольонії добра і треба сподіватися, що наші кольоністи швидко стануть заможними.

Чекаємо на кінець кріза, що її спричинила війна. Колись були гарні часи. Платили давніше за одного випашеного вола ваги 600 до 700 кільограмів від 25 до 35 долярів. Тепер ніхто не приїзджає за волами і навіть за 5 долярів не можна продати. Через те доходи страшно змаліли і нема чим навіть пастуха заплатити.

Настали тепер *важкі часи для мешканців Параґваю і тому ніхто не повинен у теперішню пору сюди приїздити.* Скінчиться війна, тоді ворота відкриті, бо Параґвай богата країна і багато людей може примістити у своїх межах.

(„Український Емігрант"). *І. Падучак.*

БЕЗ ЗАКОРДОННИХ
ПАШПОРТІВ І ВІЗ
ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ
МОРСЬКІ
до Англії, Шотляндії, Ірляндії, Франції, Бельгії, Голяндії, Данії Норвегії і Швеції в липні і серпні 1933 року. — ЦІНИ БІЛЄТІВ ВІД 100 ЗОЛ.
Інформації і продажа білетів у бюрах
ЛІНІЇ ГДИНЯ АМЕРИКА
у Варшаві — Маршалковська 116.
в Ґдині — вул. Вашингтона
у Львові — вул. На Блоне 2
в Кракові — вул. Любіч 3
у Ряшеві — вул. Ґроттґера 1004
та в бюрах подорожей.
ПРАЦЮЄШ НА СУШІ — ВІДПОЧИВАЙ НА МОРІ

—o—

В Зелені Свята.

(КОМУНІКАТ Т. О. В. М.)

Львівська філія Охорони Воєнних Могил цього року *не організує* процесійного походу в часі Зелених Свят з причини спротиву Воєвідського Уряду і становища Гор. Староства.

Процесії вийдуть з кожної церкви окремо і прийдуть на год. 4. попол. першого дня на Янівський, другого дня на Личаківський цвинтар і там візьмуть участь у спільних Панахидах на могилах Стрільців. — *о. Антін Каштанюк,* голова Львівської Філії Т. О. В. М.

—o—

Становище делеґатів Малої Антанти у Льондоні.

ПРАГА, (ПАТ). По вчорашнім другім дні нарад постійної ради держав Малої Антанти вийшов офіціальний комунікат, у якому рада тих держав устійнює м. ін. становище, яке мають занятн делеґати тих держав у засадничих справах на льондонській конференції. В першу чергу рада заявилася за цілковитим анулюванням воєнних довгів, без чого неможливе упорядкування Европи.

Стімсон головою розємної ком сії.

ПАРИЖ, (ПАТ). Уряди німецький і французький рішили віддати Стімсонові провід розємної комісії, передбаченої в льокарненському договорі.

Міліярд марок на боротьбу з безробіттям.

БЕРЛІН, ПАТ. Уряд ухвалив проект закону, що уповажнює мін. скарбу внасиґнувати міліярд марок на боротьбу з безробіттям. Канц. Гітлер внесував цілу низку проектів дотично публичних робіт по містах, будови великих комунікаційних шос і т. д.

Мала Пресова Антанта у Празі.

Вчора на закінчення нарад з'їзду Малої Антанти пресової у Празі рішено утворити в Женеві постійний орган, зложений з журналістів та пресових аташе при посольствах Малої Антанти у Швайцарії. Подібні комітети мають бути основані і в інших державах. В дальшому учасники ухвалили повести гостру пресову кампанію на випадок якихвебудь ревізіоністичних спроб, а також видано заклик удержувати тісні взаємини з пресою польською.

БЮДЖЕТ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, (ПАТ). Сенат прийняв у 3. читанні бюджет, що передбачує дефіцит 3,576.018.395 фр., себто на 235.300.535 фр. менший, як дефіцит, передбачений Палатою Послів.

—o—

ВУДІН АМБАСАДОРОМ У БЕРЛІНІ?

ЛЬОНДОН, 1. VI. ПАТ. „Дейли Геролд" повідомляє з Вашингтону, що нове виявлення колишнього держ. секретаря скарбу Вудіна на листі осіб, скомпромітованих у звязку з операціями Морганового банку, спричинить тепер напевно уступлення Вудіна. Його іменують амбасадором Злучених Держав у Берліні.

—o—

НЕ ТАК СКОРО ПІДПИШУТЬ ПАКТ.

ПАРИЖ, 1. 6. ПТ. „Ль' Ордр" повідомляє з Берліна, що німецькі політичні кола кажуть, що пакт 4-х не так скоро підпишуть, як спочатку думали, бо німецький уряд поробив багато сумнівів. Їх мусять вияснити перед офіційним закінченням переговорів.

—o—

МУСОЛІНІ ПРО ЛІГУ ТА ПАКТ 4-Х.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. „Матен" помістив інтерв'ю з Мусоліні, який на вступі зясував недостаточну ролю Ліги, яка не зуміла знеможливити війни. В справі пакту 4-х Мусоліні сказав, що ще в першій фазі дискусії з амб. Жувнелем ствердив, що проект його не має демагогічного характеру. Французьке предложення стане тепер основою для вимін думок. Атмосфера змінилася головно наслідком переслідувань у Німеччині. Пакт 4-х не є метою самою в собі. В теперішньому напруженні відносин дві держави не можуть безпосередньо порозумітися. Пакт 4-х буде вступом до порозуміння між обома державами. Коментар часопису підкреслює головно останнє речення. Це можна зрозуміти, коли пригадаємо собі недавно лянсовані венецькою палатою суггестії про евент. заключення торговельної умови з Францією.

—o—

ЗДЕРЛИ СВАСТИКУ.

БАРСЕЛЬОНА, 1. 6. ПАТ. Кількох пристаневих робітників війшло на німецький корабель „Сатурн" і здерли прапор із відзнакою свастики та вкинули його в море. Німецькі моряки кинулися на робітників. Прийшло до бійки, після чого робітників передали морській владі. Робітники сказали, що вивішення гітлерівського прапора на кораблі в пристані вважали провокацією.

—o—

ЗАМКНУЛИ ЗАЛІЗНИЦЮ ДО СРСР.

Кореспондент Райтерової Агенції повідомляє з Харбіна, що манджурський уряд приказав замкнути відтинок сх.-китайської залізниці біля Сюй-Фен-Го, де залізнича лінія, що йде всією манджурською територією переходить на радянську територію. Розпорядок про замкнення того відтинка підписав теж міністр комунікації.

—o—

БУРЕВІЙ У КВІБЕКУ.

КВІБЕК, 1. 6. ПАТ. Над містом лютував буревій, що заподіяв шкід на 175.000 дол.

—o—

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 16-50

— Т-во „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". — Дирекція В. П. У. В. прохає всіх тих членів, що виїздять при кінці року на ферії, подати свої адреси канцелярії Т-ва задля правильної розсилки липневого випуску „Учительського Слова". 2-3

— Український Науковий Інститут в Берліні улаштовує в пятницю 2. ц. м. в год. 8. веч. з нагоди 60-ліття Богдана Лепкого свято з такою програмою: 1) Відкриття — проф. д-р І. Мірчук. 2) Життя і діяльність — д-р П. Вергун. 3) Богдан Лепкий у Німеччині — проф. д-р З. Кузеля. 4) Гетьман Мазепа в історичному романі Б. Лепкого — доц. д-р Крупницький. Відчити в українській мові.

— **Українська Порадня** для вибору звання при Головній Управі Рідної Школи у Львові (вул. Словацького 14/III.) дає всякі поради та інформації в справі вибору звання та фахових шкіл для молоді, що скінчила народні школи. В цьому шк. році Порадня відчинена лише до 15. червня ц. р. кожного вівторка і пятниці від год. 4—6. попол.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В суботу дня 3. ц. м. в год. 19. відбудуться в домівці товариства сходини членів з рефератом д-ра О. Фіґаса про хороби з виховання у дітей.

— **З львівського радія.** У слід за 10-літнім Севером Сапруном, що зібрав багато лаврів на академії УМХ та виступав у радіо, появився у нас новий музикальний талант 11-літній Левцьо Кавуля, уч. II. гімн. кл. у Львові, що в неділю 4. ц. м. в год. 16.25 матиме перед мікрофоном львівської радіостації цитровий реціталь під проводом свого проф. Ол. Рошицького. — Дня 7. червня в год. 10. веч. співатиме в радіо наша відома співачка п. Евгенія Лисовська.

— **Ще один костел у Львові.** До сорокількох костелів у Львові прибуває ще один, а саме на передмісті Долішні Збоїска. Посвячення фундаментів того костела назначене на неділю 4. ц. м.

— **Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24,** мав у місяці травні 11¢ катальогових чисел приросту до ч. 23.852 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 20, побутова старовина 1, історичні памятники 1, етнографія 132, графіка 1, екслібріси 19, репродукції більші 2, видівки 51, фотографії 154, монети 34, жетони 5, фотокліші 37. Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Березовський К., Гнатишак М., Гошовський Б., Гуцалюк Т., Гела С., Дворянин Г., дир. Домбровський А., Дучимінська О., інж. Єрмолаїв М., проф. Заклинський Б., ректор Іваницький, проф. Кіт М., радн. Корнелля А., проф. Каменецький, Кіх В., проф. Лошнів О., д-р Левицький В., Левко С., Малко Г., Мирош І., д-р Полянський Ю., Паліж М., чит. „Просвіти" в Подусільній, Пилипець Г., Пиріг Д., проф. Саник С., Саляк Т., радн. Сопотницький О., дир. Скрипка М., Стефанович А., Сірий І., Твердохліб, Українська Господарська Академія в Подебрадах, Файгель Л., інж. д-р Храпливий Е., інж. Целевич К., Цинкаловський О., Чемеринський О., Яцків Б. Управа Музею складає всім щиру подяку. Відвідувачів було 650, у тім прогульок шкільних 10, інших 16 — крім вистави О. Кульчицької, яку відвідало біля 500 осіб. — **Управа Музею НТШ.**

— **Дешевші телеграми та телефони.** Від 1-го червня подешевіли телеграми т. зв. негайні, за які ціна буде подвійна від нормальної, а не потрійна. За телеграми з побажаннями у 5-ти словах визначена нова такса 1 зол. 25 сот. Є теж знижка для позамісцевих телефонічних розмов в означеній годині щоденно.

— **Без догляду.** В селі Нигівці пов. Калуш полишили батьки 4-літн. синка Івана Федолата. Дитина підчас забави впала до потока біля хати й утонула.

— **Помер на вулиці** Академічній у Львові 72-літній Н. Тлочинський, емеритований шкільний інспектор зі Старого Села.

— **Жертва грому.** У Томашівці (Калущина) ударив грім у стодолу Ів. Тріски, що саме тоді був у стодолі з дочкою при праці. Тріску поразило. Люди врятували з горіючої стодоли господареву дочку та частину збіжа, зате Тріска згорів у стодолі, так що добули вже лише звуглене його тіло.

— **Самосуд.** На терені Деменки Підністрянської (пов. Жидачів) найшли вбитого Федя Борусівського, господаря з Березин, якого мабуть зловили на полевій крадежі. На тілі Борусівського ствердили рани, завдані тупим залізним знаряддям у голову, ноги та руки. На місці найшли залізний дрючок, люшню та вязку зеленого жита. Тіло лежало над самим Дністром при мості біля села Березини.

— **Вбили сироту.** В Зашкові біля Львова Катерина Мангольдова й Анна Лямпіка вдушили 18-літню глухоніму й умово хору Єлисавету Мангольдівну, щоби загарбати сирітську ренту. Поліція арештувала обі вбивниці.

— **Під колесами поїзду** на шляху Броди-Радивилів згинула самовбивчою смертю Станислава Олійник. — На залізничому шляху між Ярославом і перестанком Полкині найшли трупа невідомого чоловіка з розторощеними ногами. Він випав мабуть із поїзду.

— **Гр. Потоцький подарував замок.** ПАТ повідомляє з військових кол у Бережанах, що гр. Яків Потоцький доручив представникам військовости акт, яким дарує історичний замок у Бережанах. У замку, як відомо, є цінна з архітектонічного боку каплиця. Замок мають небаром основно відновити та довести до стану з 1775 р., як він зображений на пляні з того року. У звязку з відбудовою замку має приїхати до Бережан командант ОК VI. у Львові ген. Попович і шеф департаменту будови при м-стві військових справ із Торуня.

— **Розправа за шпіонажу.** Перед наглим судом у Варшаві почалася розправа проти Ігн. Гедаля Брохіса, промисловця (замешкалого постійно в Берліні) й Ол. Стерчинського з Варшави. Акт обвинувачення закидає їм, що були провідниками шпіонської шайки. Розправа відбувається при зачинених дверях.

— **Німецькі денникарі і міжнародній денникарський союз.** У Будапешті радить зїзд міжнародного денникарського союзу; нема на ньому вперше німецьких делегатів. Німецькі делегати, заки виїхали на зїзд домагалися від союзу, щоби він виступив проти антинімецької пропаганди у світовій пресі. Союз відмовився це зробити. У відповідь на це союз німецької преси заявив, що своїх делегатів не вишле. Дійсна причина, чому німці не виїхали та, що вони не хотіли відповідати на закиди, чому з професійної організації викинули у Німеччині жидів і марксистів.

В Архикатедр. Храмі св. Юра у Львові
в суботу, 3. червня 1933, в год. 9'30 р.
відбудеться
Заупокійне Богослуження
ЗА ДУШІ ПОЛЯГЛИХ ЧЛЕНІВ У. Г. А.
На це Богослуження запрошує Українське Громадянство
Львівська Філія Т-ва Охорони Военних Могил.

— **„Фройляйн Доктор" не є плягіятом.** „Професійний Союз Польських Письменників" у Львові оголосив офіціяльну оцінку комісії, що розглядала справу закидів проти пєси львівського автора Тепи „Фройляйн Доктор". Комісія, познайомившися з оригінальним текстом німецької пєси, „Мадмуазель Доктор" О. А. Паліча, рішила, що пєса Тепи не має ніяких рис плягіяту і що аналогії між двома пєсами мають причину в тому, що оба автори користувалися однаковими джерелами.

— **Листи пересилані літаком** зростають незвичайно сильно, коли рівняти попередні роки. Звертає на це увагу чеська преса. У Чехословаччині у 1928 р. вислали всього 4199 листів літаками, у 1930 р. вже 14.300, а в двох останніх роках дійшли вони до цифри 29.000. Літаки заступають щораз живіше почту не тільки в краю, але і в зносинах з чужиною.

— **Покривджені німкині.** Бюра, що організували досі в Німеччині щорічні конкурси краси, повідомили „Світовий Комітет" для таких конкурсів у Парижі, що Німеччина на майбутнє участи у таких конкурсах брати не буде. Такий наказ прийшов зверху — від німецького державного комісаря. Вслід за тим наказом преса підшукує силоміць мотиви, чому німкині краще вийдуть, коли не будуть мішатися до таких конкурсів. Деякі часописи, нового урядового курсу, хочуть німецькому жіноцтву пригадати такі високі ідеали, як кухню та діти, які повинні бути йому вистачити.

— **Ріжні вістки.** Італія підготовляється до електрифікації своїх залізниць; синдикат банків організує позичку 600 міл. лірів; у першій мірі зелектрифікують шлях Рим, Фльоренція, Неаполь, Меран, Боцен. — У Відні відкрили міжнародню виставу моди, звязану з ріжними ділянками промислу; є там теж частина історична з костюмами. — Варшавський адвокат Пажинський, арештований, признався, що забрав 20.000 долярів довірених йому клієнтами. — Міська рада Кракова встановила постійну щорічну літературну нагороду 4.000 зол. для одного автора за твір з останніх трьох літ.

— **Аналіза крови і шляхоцтво.** Пруське пресове бюро виступає з домаганням, щоби всім тим жидам і жидівським рідним, що дістали за цісарського панування шляхотський титул, відобрати його. Це повинно торкатися теж усіх, що колинебудь мали в своїй рідні жидівську кров. Одночасно берлінська преса приносить вістку, що необмежену відпустку дістали два відомі композитори Франц Шрекер і Арнольд Шенберг, професори музичної академії в Берліні.

— **15 літ блукав по світі.** До австрійського міста Гофґаштайн вернувся цими днями після 15-літньої неприсутности шлюсар Осип Маєр. Каже він, що підчас світової війни попав в італійський полон і що згодом його інтернували в Африці. Минулого року вибрався він у дорогу додому і перейшов та переїхав Сагару, Арабію, Індії, Туреччину та Югославію.

— **Демолювання жидівських крамниць.** У Гановері підчас великого руху, в полудневих годинах, юрба напала на більші жидівські крамниці та здемолювала вистави. Юрба розбіглася щойно як стягнули всі поліційні резерви. Підчас ексцесів розбили 22 величезні виставові шиби.

— **Свято літа** починає цими днями святкувати шведська молодь, згідно з давньою традицією. Усе студентство вже зранку вибирається за місто на прогульку і до пізної ночі, на лоні природи забавляється. Всі учасники та учасниці такого свята мусять мати білі шапочки і кожна група окремий білий прапор з надписом.

—o—

З концертової салі.

ВЕЧІР ТВОРІВ Л. БЕТОВЕНА У ТЕРНОПОЛІ.

Дня 24. V. п. р. відбувся заходом „Тернопільського Бояна" і філії Муз. Т-ва ім. Лисенка вокально-музичний вечір зложений з творів Л. Бетовена. На тому вечорі п. Стефанія Березовська виголосила дуже річевий реферат про Бетовена, в якому познайомила ширший загал з творами великого мистця.

Концерт Ц-моль на 2 фортепіяни відіграла п. І. Любчак-Крихова і п. Я. Крохмалюківна. Від довшого вже часу не чули ми таких цікавих концертів на 2 фортепіяни, тому мило було послухати обох піяністок, що виказали свої високі технічні вальори. Також хори виказали велику справність, особливо в ораторії „Христос на Оливній Горі", яка зацікавила публіку особливо тердетом, відспіваним дуже музикально п. Вонсевою, п. Сіяком і Клодзінським. Справді незвичайно радо слухали ми тої гарної точки.

Програму цього невеликого концерту закінчила увертюра з оп. „Fiolelie" що її відіграла молода, бо недавно заложена орхестра філії Муз. Інституту. Бачили ми малих і цілком маленьких грачів, що зчасом стануть під умілою рукою проф. Криха певно добрими силами в орхестрі.

В кожнім разі добрий початок! Побажатиб тільки ще кращих успіхів на будуче. Хорами диригував радник Березовський, що як великий музиколюб невпинно працює навіть із самопожертвуванням над розвитком „Терн. Бояна". Працює з цілої душі для музики, не висуваючись ніколи наперід.

Думаю, що маючи таких людей, як п. Березовський, п. Крихи і п. Сіяк, варто уладжувати частіше подібні концерти, які причинилисяб дуже корисно до піднесення музичного життя в Тернополі.

Д-р Софія Коренець-Стахевичева.

—o—

Нагробник Денисові Січинському.

На 1934 рік припадають 25-і роковини смерти визначного композитора Денися Січинського. Досі стояла могила Січинського запущена, в глухому куті станиславівського цвинтаря. Щоби сплатити довг памяти заслуженого композитора придбано між стрілецькими могилами гарне місце на нагробник. Це місце втратимо, коли за рік не повстане там гідний творчости композитора нагробник.

Тов. „Станиславівський Боян" поставило собі за завдання бодай частинно вшанувати память свого колишнього диригента і довести до кінця справу поставлення нагробника. Розписаним конкурсом на нагробник зацікавилися наші найчільніші мистці-скульптори й вже цього місяця буде оголошений вислід цього конкурсу. Нагробник коштуватиме приблизно 3.000 зол. Досі зібрав „Станиславівський Боян" зі своїх концертів та жертв краєвих „Бонсів" 800 зол. І в вірі, що ніхто з нашого громадянства не знехтує заслуг Д. Січинського, розсилає долучені до сьогодняшнього числа „Діла" складанки (чеки) в щирим проханням не марнувати їх, а причинитися навіть меншими датками до зібрання бракуючої ще суми.

Просимо всіх, кому дорога рідна музика, своїми власними жертвами допомогти нам виїдати вже в осени вибраний проект до виконання.

Вислід цієї збірково акції буде оголошений у пресі.

Станиславів, в червні 1933.

Співацьке Тов. „Станиславівський Боян".

—o—

Ще в справі Молодих Робітників.

СПРОСТУВАННЯ

У звязку з листом п. Л. Дякова, поміщеним у „Ділі" з датою 21. травня 1933 р. п. н. „Під осуд українському громадянству", прошу помістити в „Ділі" отсе спростування:

Журнал „Молоді Робітники" почав виходити у квітні 1931 р. Власником і видавцем був друкар п. Л. Сачинський, а відповід. редактором від 2. числа був я. До редакційної колегії в тому часі належали: о. Ом. Квіт, Дм. Сачинський, я, В. Лаба, Д. Салях і Л. Дяків. У 1932 р. після перерви В-во відновлено за гроші, вібрані в пресового фонду і вкладок поодиноких членів редакційної колегії. В письмі до староства про відновлення журналу п. Л. Дяків без відома п. Сачинського усунув його з власника й видавця „М. Р." і записав як власника мене й себе. Не є правдою, що п. Леонтій Дяків заплатив довг 900 зол., бо цей довг сплачували всі члени ред. колегії. І так я заложив на довг в пресового фонду 52.80 зол., а на покриття векслів в сумі 100 зол. ратами сплачував о. О. Квіт, решта довгу лишилася до нині.

Довг у друкарні „Час" за видання 1. числа з 1933 р. виплачено в пресового фонду й польпортамі, бо це число розійшлося у трьох тисячах примірників. Отже видумкою п. Л. Дякова є, що він сплатив довг у друкарні „Час" своїми грішми. Те саме відноситься й до друкарні „Вібльос".

А щодо закиду, будь би я безправно забрав гроші з П. К. О., то редакційна колегія, маючи всі архіви Видавництва „М Р." у своїх руках, мала право підняти гроші в ПКО на довг 4. ч. „М. Р.".

Перед вложенням 4. числа „М. Р." на засіданні редакційної колегії спровадив п. Л. Дяків близче незнаних мені й редакційній колегії людей в особах пп. В. Глібовицького, Р. Монцібовича і Я. Чайковського (не знаю яким правом підписали вони заяву в „Ділі") і старалися всіми силами іншим дотеперішніх членів редакційної колегії усунути, подібно як п. Сачинського, й загарбати Видавництво у свої руки.

Я, дорожачи В-вом, звернувся до правдивого власника того В-ва п. Д. Сачинського. Щоби цьому зарадити, п. Сачинський як фактичний власник повідомив письмом староство, що п. Л. Дякова в того формального власника усунув. Після цього повідомлення я з п. Сачинським і дотеперішньою редакційною колегією без п. Леонтія Дякова приступив до видання 4. ч. „М. Р.", яке друкував у друкарні „Час". Рівночасно листом повідомив з друкарню „Бібльос", що редакція „М. Р." всі рахунки вирівняє. Поручним листом повідомив я також п. Л. Дякова, що рішенням власника п. Д. Сачинського і більшости редакційної колегії його з редакції „М Р." усунено, а як має якісь грошові претенсії до редакції, нехай достанить рахунки і квіти. П. Л. Дяків відповів скаргою до староства, яке на те не реагувало. 4. число „М. Р." видано і староство затвердило.

Перед святом „Українська Молодь Христові" Л. Дяків, передбачуючи нагоду поширити свій журнал „Українське Юнацтво" і боячися поважного й любленого робітниками конкурента „Молоді Робітники", кількакратними просьбами, зверненими до староства, постарався, що перед виданням 5. ч. „М. Р." на травень — староство ще В-во замкнуло і справу передало до прокуратури.

Львів, 24. V. 1933. *Ізидор Мисюк.*

—o—

Дописи.

КАМІНКА СТРУМ.

Свято: „Українська Молодь Христові". По львівським величавім святі „Українська Молодь Христові", на яке Камінеччина вислала своїх може і не дуже численних, але певно найкращих синів і доньок, постановлено, щоби в дні 21. травня ц. р. відбулося на ту саму честь свято „Українська Молодь Христові" в Камінці Стр. Свято в Камінці Стр. з парохіяльного прибрало характер свята повітового. Заслуга в цьому місцевого комітету свята. На торжественній Службі Божій перед св. Причастієм зложила молодь Камінеччини святочне приречення Христові-Цареві на вірність. По богослуженні уставлено похід, який перейшов головними вулицями міста з церкви Різдва Пр. Богородиці до церкви св. Николая і з поворотом, де відспіванням пісні „Тебе Бога хвалимо" закінчилась церковна частина свята. В богослуженні і в поході взяла участь шкільна молодь під проводом учительства, яким опісля о. шамб. М. Цегельський уділив пересланого архиєрейського благословення. Зворушливі і горячі слова старенького о. шамбеляна, звернені до шкільної молоді й учительства, зробили глибоке вражіння на всіх. У величавім і многолюднім поході взяли участь усі круги нашого громадянства, і то як із самої Камінки, так і з багатьох дооколичних сіл. Похід відбувся поважно й гідно; всі прикази впорядників були строго виконувані і тому ця релігійна маніфестація випала так величаво. Неділя 21. травня 1933 р. показала, що громадянство Камінеччини у всіх його кругах, а особливо найкращі його квіти, українська молодь, всецілю належать до українського католицького табору та що намагані сторонні впливи — поза незначними виїмками — не зробили виломів у їх здисциплінованих рядах і то навіть тоді, коли всілякими способами і з усіх усюдів сипались погрози.

Академія в честь Христа-Царя. Вечором того самого дня відбулася святочна академія в честь Христа-Царя. Академію отворив відповідною промовою о. шамб. М. Цегельський. Хор місцевої молоді під проводом п. Е. Лехнюка відспівав Ярославенка „Витай нам, Архиєрею", псальми Бортнянського „Велія слава" і „Сей день". Католицьким гимном у гармонізації Кишпхевича закінчено вокальну часть академії. Миле вражіння викликала діточа деклямація гурткова, виголошена перед образом Христа. Строї дітей, їх хорові рецитації, добра дикція провідної декляматорки і їх сміливa постава довго будуть у памяти всіх тих що чули і бачили це величне приречення малих діточок на вірність Христові-Цареві. Приємно було слухати і другої деклямації п. з. „Стійте в вірі", яку зі зрозумінням змісту виголосив п. Лапка. З увагою вислухали присутні реферату о. катехита Г. Давосира, в якім референт на тлі християнської етики змалював змагання нашого громадянства до кращого майбутнього. Сала Народнього Дому і сцена були дуже гарно, відповідно до святочної хвилі прибрані. На салі бачили ми (як і в поході) всі круги нашого громадянства з Камінки і людей з поблизьких сіл; бачили ми там теж управителів обох вселюдних камінецьких шкіл, які на вступі своєї праці в нашім місті показали, що розуміють вагу виховного діла порученої їм молоді на засадах Христових заповідей.

ТУРЧАНЩИНА.

Заборона релігійної маніфестації в Лімній. Дня 14. V. ц. р. в год. 17. під проводом о. Турянського вийшла з церкви в Лімній процесія в напрямі місцевого памятника Маркіяна Шашкевича, де мав відбутися молебень і де о. парох мав відібрати від парохіян приречення вірности Христові в нагоди 1900-ліття Смерти й Воскресения нашого Спасителя. Була це релігійна маніфестація. На яких 200 кроків від церкви, коли парохіяни в порядку прямували за о. парохом на місце призначення, 2 постеруючих зі станиці поліції в Лімній, а саме Константи Криськ і Станіслав Станіславські, заступили процесії дорогу і заборонили йти під памятник. Постеруючі були узброєні, дуло крісів звернули проти людей та грозили, що вживуть зброї на випадок, коли процесія йшла дальше. Тому процесійний похід вернувся до церкви, одначе деякі люди пішли потім під памятник і там молилися. По цілій події постеруючі взивали парохіян на поліцію, двох навіть арештували, однак їх зараз випустили.

Наочний свідок.

—o—

СПОРТ.

Загальні Збори К. Л. К. у Львові.

На Звичайних Загальних Зборах Карпатського Лещетарського любу, що відбулися дня 28. квітня п. р. в год 7. веч. у домівці Клюбу, вибрано отсей Виділ на сезон 1933-34: інж. Андрій Палій — голова, інж. Володимир Романковський — зост. голови, Богдан Гвоздецький — секретар, інж. Роман Кобринський — скарбник, Ірена Маковей — господар, Андрій Дрогомирецький — справник, Мировий судія: інж. Ол. Пежанський. Контрольна комісія: дир. Василь Паліїв, інж. Ю. Мудрак, д-ра О. Приймак.

На тих-же Зборах зібрані ухвалили отсі резолюції:

1) Загальні Збори одобрюють напрямні праці дотеперішнього Виділу та припоручують новому Виділові продовжувати її дальше. Праця та мала б бути поведена у 3 напрямках, а саме: а) зорганізування лещетарства у краю, головно в горах, та зорганізування львівських передмість у виді філій К. Л. К. Львів — з назвою дотичного передмістя; б) переведення до кінця будови домівки у Славську та сплачення довгів; в) ужити всіх вусиль для підвищення спортового рівня львівського клюбу.

2) Заг. Збори припоручують новому Виділові створити отсі реферати і комісії при помочі кооптування членів до Виділу: а) реферату пресового, б) комісії організаційної, в) комісії будови домівки, г) реферату фінансового, ґ) реферату постачання, д) реферату хронікаря й архівара.

3) Заг. Збори припоручають новому Виділові дуже строго й енергійно перевести справу членства та заляглих вкладок і на будуче не допускати до її занедбання!

Згідно з побажанням Заг. Зборів новий виділ на своїм засіданні дня 16. V. п. р. шляхом кооптування нових членів утворив такі комісії й реферати: комісію організаційну — Волод. Паньків, інж. Ю. Крохмалюк; комісію будови домівки — інж. О. Пежанський, інж. А. Палій, Вол. Пань-

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчини віддали своє здоровля!

ків; реферат фінансовий — І. Пежанська, І. Маковейчик, інж. Р. Кобринський; реферат постачання — С. Романковський; реферат пресовий, хронікар та архівар: А. Романковська, Ю. Старосольський.

Пригадуємо всім членам К. Л. К., що тренінги літньої секції відбуваються на площі С.-Б. що середи та пятниці від год. 18—20 та в неділі від год. 9—11. Вкладка до літньої секції за цілий сезон 5 зол., для студентів та безробітних 1.50 зол.

Станиславів. Пролом—Ревера І Б 1:1 (0:1)

Пролом мав більше в грі, особливо в другій половині і виказав кращу техніку, одначе напад його затрачував безліч досідних до стрілу позицій або стрілав неслучно чи воротареві в руки. Одинокі ворота для Пролому стрілив Якібчук. Суддя п. Кравчинський.

Ужгород. С. К. Русь—Ч. С. К. Ужгород 7:2 (3:1).

Знову високоцифрена перемога Русі у змаганнях за мистецтво підкарпатської жупи, в яких наша дружина виступила без Кобзаря, зате зі Шпіряком, що приїхав на змагання з війська. Голи для Русі стрілили: Криж І. (5), Крайняк і Ковач. Оба голи для Ч. С. К. впали з вини воротаря Бокшая. У змаганнях за мистецтво краю не стратила досі Русь ні одного пункту і це найкраще свідчить про її знаменну форму.

Ювилей Гасмонеї.

З приводу 25-ліття жидівського клюбу Гасмонея у Львові відбудеться в часі Зелених Свят на границі Чорних турнір 4 дружин: чернівецької Маккаві, Чорних, Погоні і Гасмонеї. Турнір відбудеться в неділю і понеділок пополудні.

Куток мови.

Вівторок; у літературній мові панує тільки форма „у вівторок", але в західньо-українських говорах часта ще архаїчна безприйменникова форма „второв".

Лещата; Придніпрянська літературна мова знає тільки множину лещата, звідси лещатар, лещатарство, лещатарський.

Лютень — назва нова, витворена під впливом назв місяців у січень, квітень, травень; стародавня українська назва лютий.

Водночас; — у великоукраїнській літературній мові тепер сильно поширилось народне „водночас"; поруч із тим, звичайно, часті й рівнозначні форми: *одночасно, рівночасно, разом, у той-же час.*

Повлак — штучний новотвір замість „бо", частий у Галичині, знаний і в Великій Україні, але тільки в мові інтелігенції. Не вживати його; походження його темне.

(„*Рідна Мова*" ч. 5.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Oldřich Zemek: **TARAS SEVCENKO.** Brno 1933. Видання „Української Громади" у Брні на будову пам'ятника Т. Шевченка.

Автор цієї книжечки чеський письменник О. Земек дав у цій книжечці гарний життепис Шевченка в характеристиковою його творчости. Після цього нарису поміщена його поема „Кобзар", що відтворює деякі головні моменти Шевченкового життепису. Книжечка має репродукцію гарного бюсту Шевченка, зробленого чеським різьбарем Емілем Главіцею.

Меріям-Лужницький і Лунь Лісевич: **МОТРЯ.** Інсценізація історичної повісти Б. Лепкого на 5 картин. Накладом Миколи Матвійчука, Львів 1933. ст. 46.

Василь Радич: **МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК,** історичний роман II. частина. Львів, 1933. Українська Бібліотека ч. 1. Стор. 128. Форм. 16⁰.

Інж. Л. Лясевич: **ПРАКТИЧНИЙ РАДІО-АМАТОР.** Порадник для всіх з рисунками автора. Львів 1933. Стор. 176. Форм. 8⁰.

Roja Bolesław: **LEGIONIŚCI W KARPATACH** w 1914—1915 roku z przedmową Wacława Lipińskiego. Warszawa 1933. Стор. 448. Форм. 4⁰.

НОТИ.

Я. Ярославенко: **ПОХОДОВІ ПІСНІ** на мужеський хор. І. Вип. Видання Музичної Накладні „Торбан" у Львові. Ціна 1 зол. На оцей перший випуск зложилися пісні, що повстали в давніх часах, а саме пісня до слів І. Франка: „Гей, Січ іде", „В Січ ставай", до слів В. Лебедової, пісня до слів В. Пачовського: „Бють літаври гучні" та нова, лугова пісня до слів М. Матіюва-Мельника: „Встає наш Луг, росте, ярій".

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА, журнал для плекання домашньої культури. Червень, 1933. ч. 6. Зміст: Харитя Кононенко: Жіноче народне вбрання на Полтавщині. Дора Біленька: День українського спорту. Мелянія Нижанківська: Концерт Любки й Христі Колессів. Наталка Пігулик-Гросова: На виставці куховарського мистецтва у Відні. М. Рудницький: Книжна поетів. К. Дашкичева: З ліжка — тапчан. Ірина Н.: Як господаримо. Опис моделів. Різні вісти. З нашого досвіду. Хто порадить? Приписи. Мішель Дане: Лямпочка на східцях. Ілюстрації.

РІДНА МОВА. ч. 6. Зміст: І. Огієнко: Різний — різний. Г. Ільїнський: Походження українських слів: 7. Чумак, 8. Чаш. Ів. Огієнко: Вік нашої форми: „рухов". М. Білик: Етимольогічно-семантичні замітки. Л. Малюжкевич, В. Л., о. Никольський і Д. Онищук: Замітки про окремі слова. Й. Шемлей: Із правописних і мовних помилок. І. Огієнко: Коли писати в прикметниках -ній. О. Івах: Зразки українсько-англійського жаргону в Канаді. Дід Огій: Граматика малої Лесі: VIII. Частини мови. Життя слів, семасіольогічні нариси. Чистота й правильність української мови, відповідь на запитання наших читачів. Мова наших видань.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, часопис Т-ва „Учительська Громада" у Львові. Львів. XVIII р. травень 1933 р. Ч. 3-5 Зміст: Секція учителів української мови; М. Матіїв-Мельник: Методичний курс для учителів української мови; д-р Ю. Сальоні: Нарис методики навчання рідної мови; Пл. Лушпинський: Естетична аналіза рідної мови; М. Яцків: Завваги про самоврядування молоді; Посмертні згадки (О. Турянський, М. Пачовський); Оповістки.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. V. річник. Ч. 6. червень 1933: Від Видавництва; Стальні музії; Відхід УСС знад Стрия; Фрагменти з боїв на Підзамчу; Кубанські клейноди за кордоном; У кривім зеркалі; День свята Української Державної Фльоти; Рік у Холодному Ярі; Історія 8-ої Галицької Бригади; Зелені Свята — дні українських інвалідів і стрілецьких могил. Бібліографія.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

П'ятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вистава закуплена).

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (виступ Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

П'ятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений".

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений".

Кіна.

АДРІЯ: „Примарні ночі Льондону".
АПОЛЬО: „Біла одаліска" (Дон Хс е Моліка).
АТЛЯНТИК: „Під Твою оборону".
КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жин Гарльов).
КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Брідж Експрес".
КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).
МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).
МІРАЖ: „Конгоріля".
МУЗА (давн. „Оаза"): „Погромники просторів".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „10 проц. для мене".
ПАСАЖ: „Боротьба з насідками проституції".
СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".
ХИМЕРА: „Люди в готелі".
УТІХА: „Блакитна рапсодія" та ревія: „Бомба".

Закордонне радіо.

Пятниця, 2. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.15 Легка музика, 19.20 Концерт; **Мілянo** (331,4) 17.00 Камер. музика, 21.00 Концерт; **Рим** (441.2) 20.45 Концерт; **Прага** (488.6) 17.05 Камер. концерт; **Відень** (518.1) 11.30 Квартет, 17.20 Баляди; **Рига** (525) 17.00 Балалайки, пісні, 19.05 Фрагменти з Пучінієвих опер; **Будапешт** (550,5) 16.00 Циг. оркестра; **Харків** (937,5) 9.00, 10.30, 13.50 Концерт, 15.00 Літ.-муз. трансм., 18.00 Українські арії та пісні, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії.

Субота, 3. червня 1933.

Моравська Острава (263.8) 10.10 Військ. оркестра; **Братислава** (279,3) 16.00 Концерт, 18.15 Музика, 20.15 Вес. програма; **Брно** (341,7) 19.25 Весілля в словацькій пісні; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.45 Спів; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441.2) 21.00 Концерт; **Лянгенберг** (472.4) 16.30 Нар. пісні в супроводі лютні, 18.50 Дзвони з Кельнського собору; **Відень** (518.1) 12.15 Капеля, 15.00 Концерт, 16.45 Хори, 20.00 Виїмки й арії з опер; **Будапешт** (550,5) 17.30 Циг. музика, 20.20 Вечір оперетки; **Харків** (937,5) 9.00 Танк. і популярна музика, 15.00 Український концерт, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії.

Львівське радіо.

Пятниця, 2. червня 1933.

12.10, 15.50, 16.15 Грамофон; 15.35 Авд. для дітей (опов. Банахевського); 16.00 Для збігуріентів: Лікарська студія; 16.40 Охорона звірят; 17.00 Легка музика, спів; 18.00 Легка музика; 19.00 Англ. журналісти про січневе повстання; 19.30 Фейлетон: „Де вищі конкуренти?"; 20.00 Муз. балачка; 20.15 Симф. концерт. Спортові вістки; 22.00 Фейл. „Кипріян Норвід"; 22.15, 23.00 Танкова музика.

Субота, 3. червня 1933.

12.10, 16.20 Грамофон; 13.50 Шк. поравок; 15.10 Господарський комунікат; 15.35 Для дітей: „Що пригодилося в кухні короля Шенцика?", 16.00 Промови в чужих мовах делегатів на Міжнар. зїзд спортової преси; 16.15 Технічна студія; 16.30 Оркестра; 16.40 Кор. Ядвига на тлі всесв. історії; 17.00 Авд. для хорих; 17.40 Відчит; 19.00 Фейлетон; 20.00 Концерт (музика, спів). Спортові вістки; 22.05 Шопенівський концерт; 22.40 „Краса міст"; 23.00 Концерт оркестри мандоліністів.

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР.

Львівський відділ Банку Польського устійнив у четвер курс доляра на 7.37 зол. У позабанкових оборотах платили за доляра по 7.40 зол.

Золото: доляри 9.20—9.24; дукати 85—85.40; корони 38.30—38.70; франки 36.50—36.75.

Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.30, 124.61, 123.99; Голяндія 359.10—358.90, 359.90, 358.10; Льондон 29.86—29.84, 30.00, 29.70; Париж 35.10, 35.19, 35.01; Швайцарія 172.30, 172.73, 171.87; Італія 46.40, 46.63, 46.17; Берлін 207.25.

Акції.

Банк Польський 73 і пів — 73.00.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. пар так 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця двірська	28·50	29·—
Пшениця збірна	25·50	26·—
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза кругла	13·75	14·25
Баряболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох піа-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип урял.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·5

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 1. VI.: масло —.—, молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. З приводу знижкової тенденції на масло ціни не ставляємо. Тенденція на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

П. Проф. гімназ. Піддужного прошу подати свій адрес у справі нашої служби підчас війни в XI. див. піхоти австр. армії. **St. Beer, Poznań, Wielkie Garbary 12**

Сходини членів Т-ва „Обнова" відбудуться в пятницю 2. VI. ц. р. в 18. год. в Малій Семинарії (Сикстуська 39 а). Усі члени Т-ва возьмуть громільну участь в Богослуженні за душі Героїв в церкві св. Юрія в суботу 3. VI. ц. р. в год. 9.30. — **Виділ.** 2067

Загальні Збори Т-ва „Молода Громада" відбудуться дня 15-го червня ц. р. у великій салі „Української Бесіди" в Народнім Домі точно в год. 17-ій веч. Усі члени візьмуть обовязково участь. На порядку: організаційний реферат з дискусією, вибір нового Виділу та Контрольної Комісії і внески та запити. Оскільки би в означений годині не було потрібної кількости учасників, то Збори відбудуться годину пізніше, себто в год. 18-ій тогож дня без огляду на число учасників.

Товариство „Взаїмна Допомога" непринятих до служби службовиків і емеритів подає до відома, що дня 15. IV. нововибраний Центральний Виділ завісив у членстві Дмитра Колісника, а Данила Кунця виключив (§ 15) за шкідливу діяльність для Товариства. Прохаємо членів з усякими інформаціями звертатися на адресу Тов. „Взаїмна Допомога", вул. Задвірнянська ч. 10. Львів, від год. 6 до 10. веч. — За Виділ: Данило Павлюк, голова, Гарасюк, секр.

П. Мартина Федя прохаємо подати свою адресу до Адміністрації „Діла".

Жертви зложені в нашій Адміністрації: о. Орест Солтикевич, Улюч на „Просвіту" в Сигнівці 4 зол., інж. Арсен Шимоновський, Хшанів, на Рідну Школу 10 зол., Іван Мельник, Бельско на нагробник І. Франка 5 зол., для бідного матуриста 5 зол., Ольга Карпінська, Целія для бідного матуриста 1 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАШИМ СВЯЩЕНИКАМ! Малюйте Ваші церкви лише італійським способом „Фреско", бо це дає запоруку тревалости і виключає всяку пізнішу відмову. Праці „Фреско" переймає **Т. ВАЦИК, а. маляр, Львів, Зьрудлина 27/1.** з лист. П. Зажкевича. 1828 6—8

ЛІТНИСЬКО Забороде-двір (о. п. Солінавіа Устрики Долішні), лісиста околиця, Сян; лодка, риболовля, город, електрика; добірний харч; ціна 4 зол. 2070 1—1

ЯРЕМЧЕ — сонячні кімнати з харчем або без, гарне положення, дешево до винайму. Зголошення до 10. червня Львів, Тереса 2 „с" Перфецька, опісля Яремче. 2063 1—3

ХЛОПЕЦЬ літ 17 шукає практики до корінної торговлі. Ласкаві Зголошення: Бурса вул. Ходоровського 3 для Ковальського. 1—3

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „ МОТРЯ", інсценізація повісти Б. Лепкого в оправі Лужницького-Лісевича, дозволена старостваом гродським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовле 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук, Львів, Домініканська 4, III.** 2069 1—5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Почуваємося оним до милого обовязку подякувати Вп. Панові Інжинірові Ількові Поповичеві в Станиславові за вміле і солідне переведення реконструкційних робіт в нашій реальности в Станиславові при вул. Собіського ч. 24, як також Вп. Панові Дмитрові Сімоновичеві, столярському майстрові в Станиславові за солідне виконання для нашого складу в Станиславові склепового уладження.

Дирекція „Народньої Торговлі" у Львові.

ХТО ХОЧЕ МАТИ
білу, свіжу, делікатну церу — вживіть
НЕВТРАЛЬНИЙ КРЕМ
з неперестарілих товщів, знентралізований цитриново-помаранчевими соками. Хоронить від зморшок і нечистоти шкіри
з ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"
Львів, ул. Кілінського 1
(напроти Віденської канарки).

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:
BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба зазначувати:
Ausland - Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490) Почтове конто в Берліні: **Berlin, N-e 3.111.** 21—1

ПРОЄКТИ, КОШТОРИСИ і ВЕДЕННЯ БУДОВИ мешкальних і фабричних будинків, відновлення і перерібки в старих домах, рівнож всіляні залізобетонові конструкції виконує уряд. управн. інж. **буд. АНТІН ЛІСЬКЕВИЧ**
Львів, Листопада бічна ч. 5.

КОСІВ
Пансіон „Victoria"

(власничка Коржинська) біля заведення д-ра Тарнавського, отворив уже сезон. У сусідстві ліс і ріка, просторий овочевий сад. Дуже низькі ціни.

Вирібня і магазин **меблів**
Ф Р. З Є Л І Н С Ь К О Г О
Львів, Колонтая 5 в подвірі поручає скромні і багаті **МЕБЛІ та ориг. АНТИКИ.**
2059 Ціни низькі 1—5

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з почтовою пересил. 70 сот

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 142 (13.381). Львів, неділя 4. червня 1933. Рік LIV.

Ґрошова оплата карбованцями гуцульськими.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

† Ілля Кокорудз.

емер. директор академічної гімназії, голова „Рідної Школи", дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка, голова Союзу Українських Власників Реальностей і т. д. помер у п'ятницю 2. ц. м. в год. 3. рано у 77. році життя.

Знову одна могила. Відійшов від нас знову громадянин, що все своє життя віддав щоденній, муравлиній, невдячній праці для загалу. Пок. Ілля Кокорудз не належав до тих, що своєю вдачею висуваються у перші ряди діячів і відчувають потребу проводити; він був типом зразкового, тихого, вельми товариського громадянина, що зі ступня на ступінь переходить на ріжні становища і на них виконує яко могса совісно приняті на себе обовязки.

Саме ті прикмети рішили про те, що Покійний після двацятикількалітньої вчительської служби у гімназіях стає директором гімназії. На становищі директора І-ої академічної гімназії у Львові залишається він 15 літ і був би на ньому досі, якби не закон, що приневолив його після вислужених літ служби піти на пенсію. Сначе мав він ще за багато енергії та охоти до праці, щоби піти на заслужений відпочинок. У тому самому році (1927), коли йде на пенсію, його вибирають головою „Рідної Школи", щоби використати його досвід педагога та бажання бути корисним, активним громадянином. І справді на становищі голови „Р. Ш." проявляв пок. Ілля Кокорудз незвичайну енергію, працюючи щодня по кілька годин у її бюрах та полагоджуючи масу справ. Взагалі як голова „Рідної Школи" був просто ідеальний і тому ця установа потерпіла з його смертю справді велику втрату.

*

Ілля Кокорудз уродився в 1857 р. в Яворові у міщанській сімї. Академічну гімназію й університет скінчив у Львові. Був потім гімназійним учителем у Бродах, Станиславові та у Львові, а від 1911 до 1927 р. директором академічної гімназії у Львові.

За наукові праці став у 1899 р. дійсним членом Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. Там був довший час заступником голови фільольогічної секції, а опісля головою комісії для класичної фільольогії.

Письменницьку діяльність розпочав студією над „Посланієм" Шевченка в „Зорі" з 1885 р. З інших, біля 40 наукових і літературних його праць, чи то виданих окремо, чи то поміщених у ріжних журналах і часописах, важніші ось: „Маркіян Шашкевич і народні пісні" („Зоря", 1887), „О мітольогії словянській" („Зоря", 1888), „Думки Шевченка. Їх генеза і мотиви" (у фейлетонах „Діла", 1892), „Prawidła pisowni ruskiej ze słownikiem" (Lwów, 1904), „Професор Д-р Омелян Огоновський. Єго житє і твори" (IV. том Записок Наукового Товариства ім. Шевченка), „Враженія з подорожі на Україну і Крим в 1901 р.", „Перший археольогічний конгрес в Атенах" (1905), „Спомини з Атен" (1906), „Старинна штука у ватиканськім музею в Римі" (1907), „По якому вчити би граматики руської мови в гімназіях" (1910). — Окрім цього написав чимало оцінок шкільних підручників до науки української, латинської і грецької мови.

Тут варто ще пригадати, що за ученицьких і студентських часів був Кокорудз одним з близьких товаришів Івана Франка і співробітничав у редагованих ним виданнищах. Для характеристики Покійного згадаємо ще і про те, що не був він чужий нашому органові, а в перших повоєнних роках (1921—23) телефонував нераз до Редакції „Діла" в ріжних складних справах і приходив потім радитися, як йому як директорови школи поступити.

Від 1927 р. віддався всецїло „Рідній Школі", обнявши її провід. У часах найбільшої фінансової скрути та найтяжчих ударів не випускав керми з рук, не тікав від відповідальности, як то нераз роблять люди вузьких горизонтів і малої віри, йдучи по лінії найменшого опору, — але високо держав рідношкільний прапор і при кожній нагоді жертвував гроші на „Рідну Школу", а в Дорі дав у своїй віллі приміщення для тамошньої приватної народньої школи „Рідної Школи". Тому став членом-добродієм „Рідної Школи".

Велика віра в оконечну перемогу додавала йому сили й витревалости видержати на цій найважнішій позиції аж до своєї смерти. Ще тиждень тому останками сил приволікся на засідання Головної Управи „Р. Ш.", де забирав до ріжних справ голос, виявляючи, як завсіди, велике зрівноваження і зрозумілість, а одночасно повне зрозуміння для вимог хвилі і відповідальність за долю Т-ва. Умер з почуттям добре сповненого обовязку на тій тяжкій, але почесній позиції, на якій поставила його воля громадянства. В. Й. П.!

*

Похорони пок. Іллі Кокорудза відбудуться в понеділок 5. ц. м. в год. 2. пополудні з дому жалоби при вул. Листопада ч. 40.

Центральний Кооперативний Банк

У ЛЬВОВІ

(у власному домі при вул. Третього Мая ч. 15), приймає вкладки ощадности.
Конто ПКО. ч. 143.467.

Зелені Свята — дні українських інвалідів і стрілецьких могил.

І знову по принятому звичаю з нагоди Зелених Свят звертаємося до українського громадянства. У днях розцвілого життя у природі згадайте про тих, яким життя зломила воєнна хуртовина й одних зложила у могилах, розсіяних по всіх землях України, а других наділила досмертним терпінням каліцтва та фізичним упослідженням.

І одні і другі, і стрілецькі могили і стрільці інваліди, є свідками й творцями непроминаючої-незабутньої історичної події, яка мусить лишитися тривалим дороговказом до найвищої мети народу.

Не сміємо нехтувати й пускати в забуття стрілецьку славу! На тривале упорядкування могил на цвинтарях у Львові, на Маківці, на Лисоні, в Посухові, в Семиківцях і ін. мусять найтися фонди. На скромне забезпечення інвалідів Українського Війська, на лікування ран, на найконечніші протези для інвалідів мусять жертвувати всі, бо тільки завдяки загальній жертвенности вспіємо виконати обовязок народньої відплати супроти українських інвалідів. Понад 11.000 золотих потребує УКТОДІ місячно на українських інвалідів. Ні один наш інвалід не дістає державної ренти!

У днях Зелених Свят задокументуйте жертвенністю на охорону стрілецьких могил та українських інвалідів, що велика ідея, за котру боролося стрілецтво, всім нам дорога і спільна!

Посилайте жертви почтовими складанками УКТОДІ, розісланими з українською пресою, або на адресу: УКТОДІ, Львів, св. Софії ч. 25.

За Т-во Охорони Воєнних Могил у Львові:
Д-р П. Кривуцький, голова. **Ол. Карпінський**, секретар.

За Українське Т-во Допомоги Інвалідам у Львові:
Д-р І. Гижа, голова. **Д-р Я. Олексишин**, секретар.

Свято Поляглих.

ЗБІРКА НА УПОРЯДКУВАННЯ ВОЄННИХ МОГИЛ.

Т-во Охорони Воєнних Могил одержало від Городського Староства *дозвіл на переведення збірки до замкнених пушок у часі Зелених Свят на цвинтарі Янівськім і Личаківськім підчас панахиди.* Т-во уставить згідно з розпорядком Староства на цвинтарях столики з опечатаними пушками і кожний жертводавець хочби й найдрібнішої квоти дістане на памятку зелено-святочну відзнаку, виконану на основі проекту арт. маляря П. Ковжуна.

Зібрану квоту призначуємо на фонд тривалого упорядкування могил Українських Стрільців, похованих на Янівськім цвинтарі. По відмові міністерства в 1928 р. Т-во Охорони Воєнних Могил внесло в липні м. р. вдруге прохання дозволити йому тривало упорядкувати могили на Янівськім цвинтарі на основі проекту Інж. Е. Нагірного. Досі на це прохання відповіді ще не наспіла.

Ніхто з українського громадянства не повинен відмовитись раз у рік від ленти на закріплення памяти по Полеглих! *Т-во О. В. М. у Львові.*

КОМУНІКАТ НАР. ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНЦІВ М. ЛЬВОВА.

Згідно з рішенням Президії Нар. Організації з дня 31. травня ц. р. повідомляємо:

Дільничеві Н. О. організують усі місцеві громадянські установи своєї дільниці, разом з ними прилучаться до своєї процесії і підуть разом з нею в обох днях Зелених Свят на оба львівські цвинтарі.

Оскільки дільниця може зложити вінок, не витрачуючи на це ніяких фондів, то можна зложити спільний вінок від усіх установ дільниці. Якщо мало би це потягнути за собою кошти, то не слід купувати вінка, але призначену на це суму зложити на Фонд Вдів і Сиріт по погибших членах УГА.

Щодо місця, яке дана дільниця має занять в процесії, то обовязують вказівки, подані в комунікаті Т-ва Охорони Воєнних Могил і оголошені у пресі.

ПОМИНКИ НА ГОРІ КЛЮЧ.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Сколім повідомляє, що в понеділок 5. червня ц. р. відбудеться заходом громадянства Синевідська Вижнього святочна відправа по Полеглих на горі Ключ. Участь у тих поминках повинно взяти все довколичне населення.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ У ВІВСЮ.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Підгайцях подає громадянству до відома, що в понеділок 5. червня ц. р. в год. 10. ранком відбудеться на могилі УСС у Вівсю поминальне богослуження за вдавших борців. До численної участи запрошує РАДА ФІЛІЇ.

ПРОЦЕСІЙНИЙ ПОХІД НА ЦВИНТАР У ПЕКУЛОВИЧАХ.

Перемиська філія Т-ва Охорони Воєнних Могил пригадує, що торжественна процесія на т. зв. „пекулицький цвинтар" відходить у неділю 11. VI. ц. р., з катедральної церкви в Перемишлі точно в год. пів до третьої попол. Збірка під церквою в год. пів до третьої. В цій торжественній процесії беруть участь церковні процесії із сусідніх громад та відпоручники всіх установ Перемишля й довколичних сіл з вінками згідно з дотеперішньою щорічною традицією. — Просимо інші часописи передрукувати цю пригадку. — За Філію: *Д-р В. Загайкевич*, голова.

СВЯТО НА МАКІВЦІ.

Філія Товариства Охорони Воєнних Могил у Сколім подає оцим до відома українському громадянству, що свято на Маківці відбудеться цього року в неділю 2. липня. Це свято буде велича-

ве тим, що буде відслонена і поблагословлена памяткова таблиця, на якій є вписані імена всіх полеглих героїв на Маківці.

Філія Т-ва О. В. М. у Сколім взиває громадянство Скільщини громадно вступати в члени нашої філії, що повинно бути честю кожного громадянина Скільщини.

ВИДІЛ ТОВАРИСТВА
ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У ЛЬВОВІ,
ФІЛІЯ У СКОЛІМ.

—o—

Для безробітних у Німеччині

БЕРЛІН, 2. 6. ПАТ. Ухвалена вчора програма праці для безробітних складається з 6 частин.

1. на урухомлення великих прилюдних робіт, домів признають поодиноким управам громад безпроцентові позички на заг. суму 1 мілярда, в формі скарбових бонів. Суму цю вставляють до бюджету до 5 літ. Бони редисконтуватиме Державний Банк; 2. для підприємців, що роблять нові інвестиції, признають далекойдучі податкові пільги; 3. тим, хто дав добровільні суми на фонд праці, признають податкову амнестію; 4. для відтяження ринку праці з надмірної скількости жінок, що працюють у ріжних галузях промислу, признаватимуть податкові пільги родинам, які дають працю жінкам у домашньому господарстві; 4. новозаключувані подружжа дістануть субвенції по 1000 марок; 6-та частина містить виконуючі постанови.

Уже не треба купувати форм

на сукні, костюми та плащі, лише дати до робітні, яка крає, фастригує і пробуе по низьких цінах.

МАРІЯ ВОЛЯНСЬКА
Львів, Собеського 12. Тел. 17-04.

—o—

Скільки заробив Морґан.

ВАШИНГТОН, 2. 6. ПАТ. Сенатська слідча комісія в справі Моргана постановила оголосити висліди слідства, одначе не подавати назвищ і висоти уділів поодиноких учасників. Правний дорадник комісії, сказав, що може доказати, що Морган заробив на фінансуванні Ютіліти Корпорейшен 25 міл. долярів. Моргенів адвокат каже, що спільники фірми заплатили від 1919. до 1929 р. 51.538.000 дол. доходового податку.

—o—

Перша середня дівоча школа в Галичині.

Промова на ювилейнім святі дівочої школи ім. Шевченка у Львові.

Перші прояви, які стрічаємо в історії приватного нашого шкільництва, почавши від 60 років минулого століття, з часів найбільшого міжнароднього антагонізму в Галичині — це змагання на полі освіти дівчат у національному дусі. Коли з усіх сторін валиться на нас струя польонізаційної системи, яка з року 1868 з утворенням Шкільної Краєвої Ради прибирає вже зовсім урядову закраску, природним явищем було, що свідоміші наші одиниці впливові польської едукції по польських „конвіктах“ світських і манастирських забажали протиставити освідомлене українське жіноцтво, щоби ратувало від винародовлення домашні огнища, виховуючи молоде покоління в патріотичному дусі.

Починаючи діло відродження від основ, від родини, розуміли провідники наші того часу, що будучі борці за долю й волю народа виховуються не деінде, а таки при родинній ватрі і не ким іншим, а таки рідною матірю, її гарячим словом, її люблячим серцем. Розуміли вони, що тоді тільки відродиться весь нарід до нового життя, коли наші жінки-матері змалечку надихають серця своїх дітей такою любовю до свого рідного, що та любов стане для них щитом-заборолом у майбутній боротьбі з супротивними ударами і не позволить їм виростати на перевертнів-зрадників. Жінка мала стати тим дорогоцінним кивотом, що зберігає найдорожчі святощі народу, а щоби вміла їх зберегти, їй у першу чергу треба було освіти-науки в рідній мові.

Найстарша дівоча українська школа у нас повстає десь ще в першій половині 19. століття в Яворові при манастирі СС. Василіянок. Зразу вели її Сестри лише для своїх інституток і дітей з міста найпримітиванішим способом, як школу народню. Згодом перетворили її на лад краєвих виділових шкіл, відтак при цій школі заснували ще й вищі курси, зазвичай пізнішої учительської семинарії.

Побіч яворівських Василіянок і Василіянки в Словіті вели у себе рід пансіону, здебільша для священичих доньок і подавали їм крім науки робіт і музики ще й перші елементарні відомості. Кардинал Сембратович переносить цю школу до Львова, де при манастирі СС. Василіянок вели науку для інституток на зразок львівських виділових шкіл, а вчили там даром дохоських учительки й гімназійні професори дячі з міста учительки й гімназійні професори. Згодом школу зачинили, задержуючи тільки виховний інтернат, звідки інститутки ходили до міських шкіл.

За цими першими починами виростають поволі дівочі інститути при жіночих товариствах у Станиславові, Коломиї, Тернополі, Перемишлі. Всі вони не подавали справжньої шкільної науки, а були радше виховними лише заведеннями, проте вага їх для національного нашого розвитку незвичайно велика. Вони дають приміщення бідним талановитим ученицям, впливають в патріотичному дусі на молодь, а тим чином паралїжують ворожі впливи, які приносить зі собою чужа школа, чужий пансіон, чуже окруження.

Таке саме завдання, тільки у ширшому обсягу виконував і дівочий інститут в Перемишлі. Заснований 1895 р. спершу як школа виділова, перетворений опісля 1902 р. на вищий тип — ліцей, а останніми часами на гуманістичну гімназію, стає дуже цінним осередком виховання та освіти наших дівчат в Галичині.

Все те, про що досі ми згадали, було змаганням одиниць або невеличких тільки груп свідомих українців і обмежувалося понайбільше на приватне інститутське виховання. Більш плянову роботу повело Українське Педагогічне Товариство, засноване 1881 року. Поставивши собі за перше завдання: творення українських шкіл і піддержування справ публичного й приватного виховання на основі рідної мови — У. П. Т. також перш за все звернуло увагу на виховання й навчання дівчат. У тій цілі засновує **1898 р. першу у Львові виділову школу ім. Шевченка,** щоби тут в центрі дати українським дівчатам змогу вчитися у рідній мові, виховувати поміж своїми, щоби через освідомлену українську дівчину, доньку, сестру, жінку та матір зберегти від денаціоналізації львівських наших міщан, ремісників, урядовців, зарібників.

До першої кляси вписалося в першому році 31 дівчат! Першим директором був радник Едвард Харкевич, директор академічної гімназії.

Найздоровіші--найкращі ТУТКИ повноватки і ПАПЕРЦІ „КАЛИНА“

Жадайте, українські курці, у кожній трафіці!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. ЧЕРВНЯ 1933.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА 3)

Олена Кульчицька.

(Думки після закінчення вистави.)

(Докінчення.)

Чому, коли це була окрема вистава одного мистця, ще до того ретроспективна?

Для необзнайомлених з творчістю артистки, вистава дала неповний огляд її ріжностороннього таланту. Обзнайомлений з цією творчістю гостро відчував відсутність цілої низки інших праць артистки. Тимчасом в другій і подекуди в третій салі була незрозуміло велика скількість незамітних дрібних нарисів, вічим не характеристичних для творчости артистки. Так само між олійні експонати попали два-три (і то більшого формату) малюнки, що не були на висоті, характеристичній для нашої артистки.

Дивно, що Асоціяція Незалежних Українських Мистців, яка занялася уладженням вистави, не подбала про те, щоб ця вистава була дійсно висловом цілого розміру пребагатого таланту артистки. Дивно також, що між вибраними творами нема ні одного а ні більших композицій з релігійною тематикою, хоча між працями артистки більші композиції на релігійні теми не слабші від виставлених. При таких різких недостачах у виборі експонатів не можна опертися вражінню, що АНУМ не приступила до уладження вистави творчого надбання Олени Кульчицької з такою щирістю, як це належалось артистці.

В інтересі публики комітет повинен був у графічній ділянці натальогу конечно зазначити при поодиноких експонатах чи це офорт, дереворит або інша техніка, як це звичайно водиться в такім випадку. Обективно беручи, творчість О. Кульчицької не дуже по лінії мистецьких напрямних, проголошуваних АНУМ-ом при кожній нагоді як виключно гідних поважнішої уваги, і зваживши недомагання цієї вистави, питаємося, чи тут важнішою ціллю асоціяції не була свого роду самореклама чи там чисто тактичний мотив приєднати кращих артистів у свій ґік? Важко повірити, що при щирім зацікавленню творчістю Ол. Кульчицької комітет вистави міг би був допустити до таких промахів, як вище згадані.

Але лишім це на боці і стараймося бодай почасти відповісти на питання порушені на вступі оцієї маленької статті. „Що кажуть нам твори Олени Кульчицької про духовість та душу вещу?“

Вони кажуть нам у першій мірі, що українська жінка-артистка не менше творча від артистів-мущин. Ця жінка артистка не тільки глибоко переживає життя і болючі фази національного розвою, але вміє перетворити ті переживання у високо мистецьку форму, яка має велику національну цінність.

Нема відірваного від життя мистецтва. Мистецтво тільки один із засобів вислову індивідуальної, тимсамим і національної психіки.

Мистецтво Олени Кульчицької виражає собою різку і щасливу сполуку жіночої вражливости з мужеською рішучістю. Її артистичне обличчя це обличчя жінки, яка зрозуміла конечність боротьби, конечність праці та тверезої думки. Час від часу з якогось її малюнку злетьов барвиста повінь буйної радости життя, але здебільша ця здорова радість притьмарена свідомістю аригноблюючих моментів нашого збірного істнування.

Олена Кульчицька чутлива, але не сентиментальна. В її творчости виступають моральні прикмети, здебільша відсутні в нашій національній психіці, а проте незвичайно потрібні: тонка чутливість, здорова твердість (в противежності до *мякости*, не до — ніжности...) і непохитна рішучість та послідовність у підході до деяких проблем. Ці риси її духової фізіономії, як духові риси *одного з нас*, наскрізь підбадьорюючі.

Інстинкт жінки остерігав її перед бездушним наслідуванням кольорово мелених, модних і проминаючих напрямків, що не сходяться з її особистим відчуванням життя. Сама, як ясно очерчена індивідуальність, вона не потрібувала наслідувати інших. З технічного боку творчість Кульчицької стоїть на висоті добре вишколених европейських мистців. З формального погляду артистка бере за вихідну точку матеріяльну дійсність, а не інтроспекцію і абстрактні поняття.

Деякі недотягнення або малі промахи малярські не зменшують мистецької краси її творів так само, як подібні промахи не в силі поважно зашкодити творчости Петра Холодного або різьбам чарівного ренесансового мистця Міно да Фієзоле.

При кінці слід ще згадати про виставлені проекти різьби та про килими. До різьби — за її власними словами — артистка приступила радше для відпочинку, для розваги, щоби пальці мали артистичну забаву. А проте виставлені моделі показують, що висліл цієї шляхотної забави значно перевищує дилетантські проби. Деякі зпоміж тих мініятурних гіпсових проектів мають зворушливу силу виразу, наприклад „Сироти“ (дві дитячі постаті на лавці) або гарна дитяча „Забава“. Виставлена порцеляна та емалія належать до кращих зразків прикладного мистецтва.

Килими є виділом співпраці обох сестер, Олени і Ольги Кульчицьких. Артистка дає рисунок і добирає коліри, сестра на варстаті виконує ручну роботу. Барви виставлених килимів скрізь теплі, приємні, взори — з винятком двох пригарних, свобідних — трохи тяжкі.

Мистецька творчість Олени Кульчицької це справжня окраса нашої культури і була справжньою духовою потіхою в нашім національнім житті вже тоді, коли число наших мистців далеко не доходило до нинішнього і загальне зацікавлення мистецькими справами майже не істнувало.

Як звичайно в наших артистів — обставини, серед яких доводиться їй працювати і творити, дуже важкі. Тим більше подивляємо її дотеперішне мистецьке надбання і шкода тільки, що вистава не дала кращого огляду її багатої творчости

У склад першого учительського збору цієї школи входили: о. Дамян Лопатинський, Марія Білецька (доходила з Клепарова, де мала вчительську посаду), Теофіля Огоновська, Олена Кулачковська, Ольга Барвінська-Бачинська, Марія Арданівна, Осипа Паньківська, Ілярій Огоновський, Осип Роздольський. Ті перші вчительські сили, професори й учительки місцевих шкіл, **вчили зовсім даром.** Перші потреби школи покрили жертвами товариства та поодинокі добродії: Дністер, Просвіта, Народня Торговля, Руська Бесіда, Клюб Русинок, Наукове Т-во ім. Шевченка і д-р Степан Федак, який окрім того дарував школі до її кабінетів багату збірку з природознавства. Щойно в другому році дав галицький сойм на утримання школи 1600 кор. і таку суму призначував відтак на кожну нову клясу. А кляс прибувало рік по році, зростало і число учениць, що напливали не лише зі Львова, а й з краю, з найдальших його закутків. Недостача краєвих українських виділових дівочих шкіл приневолювала свідомих патріотів посилати свої доньки аж до Львова, тимбільше, що згодом школу У. П. Т. перетворено на повну 5-клясову за пляном міських виділових шкіл, а в році 1903 дістає вона право прилюдности. В тому часі має вона **171** учениць, з того 60 сторонських, бо заснування інституту ім. св. Ольги в році 1899 дає змогу і менш заможним замісцевим родичам поміщувати свої дівчата під опікою своїх і в атмосфері рідних впливів.

Зростаюча фреквенція у виділовій школі і заснування при ній 1903 р. учительської семинарії, а за нею і школи вправ (1907) приневолює Українське Педагогічне Товариство оглянутися за відповідним приміщенням для своїх шкіл. У початках свого існування містилася виділова школа при вул. Вірменській, відтак на площі Стрілецькій, а опісля зі семинарією переноситься до домівки Комітету будови театру при вул. Сикстуській. Щойно в році 1909 придбали для тих шкіл власний будинок при вул. Мохнацького 12. Дім цей закупило У. П. Т. завдяки незвичайним зусиллям окремого Комітету, що стояв під протекторатом Ексцеленції Митрополита, а цілу акцію перевели з правдивим пожертвуванням радник Григорій Кузьма, секретар Семен Кульчицький і совітник о. Теодозій Лежогубський при допомозі д-ра М. Коцюби, дир. М. Мороза й архітекта Волощака. Адаптації перевів проф. І. Левинський коштом 12.000 кор. До сплати цих видатків причинилося жертвами наше громадянство, йдучи за покликом невтомного пок. Семена Кульчицького, який сам на ту ціль жертвував 4.000 кор., а також і молодь виділової школи і семинарії зібрала в часі ферій датками на листи 1000 кор.

Хоча як це прикро, але про смерть треба думати, бо вона може прийти кожної хвилини. Тому кожний повинен негайно обезпечити своє життя в користь своєї рідні в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

В новій обстановці, при добірнім учительськім складі, виділова школа розвивалася чимраз краще. Другим її директором був проф. Василь Білецький, який разом зі своєю дружиною Марією присвятив дівочій школі багато безінтересовної праці. Гідним його наслідником був д-р Михайло Коцюба, основник семинарії, який шість літ (1903—1909) він зовсім даром керму обох шкіл, повен любови й вирозуміння для дітвори й молоді. Після нього обняв директуру проф. Андрій Алиськевич, а потім д-р Остап Макарушка.

Фреквенція в тому часі держиться майже незмінно в числі від 170—190. Замітне, що найбільше учениць припадає на клясу III., а найменше на IV і V. Причина цього в тому, що до III. кляси напливали звичайно замісцеві ученици з V і VI кляси народніх шкіл міського типу, які знову скінчивши у нас III. або IV. клясу переходили звичайно до семинарії або до практичних занять. Замітне ще й те, що в тих часах мали ми в нашій школі дуже багато селянських дівчат і то найінтелігентніший елемент. Особливо славилися солідністю в науці і талановитістю дівчата з Кобиловолок.

Світова війна захопила нашу школу саме у час вакацій і не дала вже їй розпочати нового шкільного року. Наша школа зі святині науки перемінилася у малий воєн. табор, у стрілецький шпиталик, в швальню білля й постелі для наших добровольців. А зі Січовими Стрільцями вимаширували у бій і дві наші ученици — Олена Степанів і Гандзя Дмитерко. Прийшла московська інвазія, але наша школа не потерпіла і, не вважаючи на спроби заняти її на різні воєнні цілі, залишалася весь час вільна. Щойно в роках 1918-19 відчула і вона наслідки війни, коли зруйнували шкільну бібліотеку, кабінети і на прегарнім портреті Батька Тараса, кисти Юліяна Панкевича, залишилися дві глибокі рани-проріз.

Як тільки відступили москалі, вже з роком 1915-16 починає виділова дівоча школа знову правильно працювати, а її фреквенція росте постійно, досягаючи в роках 1921-2 і 1922-3 найвищого числа 334 і 345 учениць. З того в другому році самих сторонських дівчат було аж 104, хоч інституту ім. св. Ольги вже в тому часі не маємо. Розбуджена воєнною хуртовиною національна свідомість каже шукати оборони для себе в рідній школі, немов це одинокий острів-захист на розбурханому океані політичних подій.

Тільки в устрою школи наступають зміни: IV і V виділову клясу з причини зменшеної в них фреквенції треба було зачинити. Триклясова виділова школа без підставових народніх кляс не могла по закону існувати, тимто У. П. Т. перетворює дівочу школу ім. Шевченка на повну всенародню 7-клясову і такою є вона досі. Ця переміна відбивається в перших роках на фреквенції, яка в тім часі зрештою в усіх школах меншає, але вже остатні роки доводять її знову до нормальної міри (230—250).

І ще одна повоєнна переміна. Дівоча школа ім. Шевченка вимаципувалася з під керми мущин і має нині від ряду літ управительку-жінку, найстаршу вчительку Рідної Школи, п. Олену Прокеш. А крім того адміністрацією школи займається дуже широ Жіночий Кружок ім. Ганни Барвінок, який заснований ще перед війною, як жіноча секція при У. П. Т. — перетворився згодом у самостійний орган товариства і обняв опіку над школою ім. Шевченка. На ним спочиває тепер важке завдання матеріяльної піддержки школи, до чого члени Старшини вживають усіх засобів, жертвуючи на це свій труд і час, а часто і гріш. Хто не знає різдвяних ярмарків Жіночого Кружка ім. Ганни Барвінок, солодких базарів, збіркових ліст, льотерій, буфетів, а найпаче тих прецікавих відчитів, які завжди стягають до школи при вул. Мохнацького добірну і численну публику? Серед тих імпрез Кружка є й такі, що підбадьорують духа і не дають пригасати національним ідеалам, що їх школа защіплює у серця молоді.

Цього року минає 35 літ від заснування цієї школи. Перелистковую шкільні катальоги і спогадами переношуся в минуле. Скільки імен! Скільки молодих дівчат пересунулося через нашу школу! Счислюю рік за роком: 700—800—900 і більше — тисячки! Вирінають передімною обличчя тих, які визначалися в науці, або надто вже допекли своєю живою вдачею. Інші невиразно значаться у памяті, мов сірі тіні — і не чула про них уже ніколи. А може саме ті найкраще здобули життя. І де вони тепер усі? Одні вже разом зі мною працюють — інші в тихих мурах манастирських найшли ціль життя — ще інші маткують дітям — багато й таких, що їх доля загнала далеко на чужину, де може й позабули ті високі гасла, які голосили у школі — а ще інші... життя буває іноді сильніше від моралей і принципів.

Та деб ви не були, дорогі наші ученици, сьогодні іменем нашої школи шлю Вам привіт у ювилейний рік. Згадайте нас, якщо який ясний шкільний спомин залишився у Вас у душі — і вибачте, коли може школа завдала Вам прикрість і вразила болюче Вашу молоду гордість-амбіцію. Ми тут усе прикре від Вас давно вже позабули і тільки бачимо у Вас в перспективі часу нашу молоду ще тоді школу, а тепер Вас як рівнорядні з нами українські громадянки, що мають власну ціль і власний шлях життя. Сьогодні Ваші львівські товаришки приводять до нас у школу вже свої діти і Таня тої гарної Оленки з третьої лавки перескакує тепер — мені на страх — по пять сходів нараз, а Зонина Галка поважно, як її мама, дивиться на світ.

А завтра Ваші колишні львівські товаришки влаштовують власними силами концерт у честь ювилею рідної своєї школи. Принесуть їй у дарі своє слово, свою пісню, свою гру і свій танок — від найменших цьогорічних новобранців до найстарших передвоєнних. І в той час і Ви всі, яких не буде у святі, злучіться духом з нами, всі, до кого дійде отсе моє слово — і будьмо всі в той день як одна родина, одна велика школа по імени і по духові Батька Тараса.

Константина Малицька.

Б. довголітній лікар Заг. Шпиталю у Львові

Д-Р БОГДАН МАКАРУШКА

відчинив канцелярію

в ЧОРТКОВІ

при вул. Грунвальдській.

ЧЕРВЕНЬ 1933.

МІСЯЦЬ ПРОПАГАНДИ У ЛЬВОВІ!

У ВСІХ АПТИКАХ І ДРОГЕРІЯХ МОЖНА ДІСТАТИ РЕКЛЯМОВУ ПУШКУ

Ovomaltine за 1·20 зол

Затонув анґлійський корабель.

БЕРЛІН, 1. 6. ПАТ. На долішній Лабі біля Гамбурга ударилися два анґлійські кораблі „Стентор" містоти 6.000 тон і „Гілдорф Кастл" 8.000 тон. Тому, що в кадовбі „Гілдорф Кастл" повстала 10-метрова діра, він затонув. Всіх 63 пасажирів урятували. Зате затонуло багато товарів.

ІТАЛІЙСЬКІ ПІДВОДНІ ЧОВНА НА ЧОРНОМУ МОРІ.

Італійський амбасадор у Москві Аттоніко відвідав із військовим аташе Де Ферарієм місто Батум, куди приїхали два італійські підводні човна „Дельфіно" та „Трікоко", щоби провести досвідну плавбу по Чорному Морі. Фашистівських моряків витав величаво більшовицький кружляк „Красний Кавказ". На його чердаку удадили приняття для фашистівської команди. В тій гостині взяв участь італійський амбасадор у Москві та команданти чорноморської більшовицької фльоти. Італійський амбасадор був і в Тифлісі.

ДО ПАКТУ 4-х ПРИТЯГНУТЬ І СРСР?

Паризькі часописи повідомляють із Риму, нібито Мусоліні хоче поширити пакт 4-х на СРСР. Так більшовики дістали би доказ, що нове порозуміння великих держав не звертається проти СРСР.

В дложили розбройну конференц'ю.

ЖЕНЕВА, 2. 6. ПАТ. Председник конференції Гендерсон предложив, що сам особисто бере керму приготовних праць до будучого читання конвенції, навязуючи контакт із делегатами задля згармонізування деяких тенденцій. Цьому спротивився американський делегат Норман Дейвіс, який сказав, що президія з 14 членів є завелика для ведення переговорів. Подібне становище заняв делегат Італії. Делегат СРСР, комісар Літвінов сказав, що є за тим, щоби всі справи відбувалися прилюдно в гол. комісії. Пригадуючи предложення покликання комітету 9-х держав, сказав, що ні 9 ні 14 делегатів не усуне трудноцїв.

Тому, що приняли предложення про навязання приготовних переговорів до II. читання, головна комісія збереться найпізніше 3. липня ц. р.

У НЕРВОВО ХОРИХ І ПСИХІЧНО ТЕРПЛЯЧИХ лагідна природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** спричинює добре травлення, дає спокійний, вільний від тяжких думок сон. — Поручають її лікарі. 1-1

Військо в чернівецькому університеті.

Із Чедновець повідомляють, що влада тамошнього університету з огляду на погрози націоналістичних студентів, що не допускатимуть жидів до іспитів і іматрикулявший — згодилася, щоби на академічний терен вийшов відділ війська. Військо остане в університеті поки не настане повний спокій.

Сенат університету в Ясах релеґував студента Гаврілеску та 23 його товаришів, тому що вони домагалися, аби негайно ввести „нумерус нуллюс", а коли їх домагання не взяли під увагу, загрозили страйком. Кількадесятьох інших студентів релеґували на два семестри за те, що вони солідаризувалися з Гаврілеску.

—o—

Підкопуються до міста.

СІМЛЯ, 1. 6. ПАТ. Положення в китайськім Туркестані щораз грізніше. Повстанці облягають Джарканд і стараються дістати до міста підкопами попід міські мури. В столиці провінції Кащагарі покарали смертю 4 визначних представників китайського населення.

—o—

ВИЇХАЛИ З БЕРЛІНА.

БЕРЛІН. 2. 6. ПАТ. Президент Гінденбург виїхав до свого маєтку в Нойдек. Вернеться до Берліна в половині червня. На святочні ферії виїхав теж зі столиці канцлер Гітлер, віцеканцлер Папен і міністр Нойрат. Гітлер стрінеться у Мінхені з Гебельсом, що вертається з Риму.

О. д-р Нагорянський епископом для Лемківщини?

Довідуємося, що Апостольська Столиця по порозумінні з польськими урядовими чинниками іменувала о. д-ра Миколу Нагорянського, тепер у Варшаві, греко-кат. епископом для Лемківщини з осідком у Сяноці. Пропонований на те становище перемиський епископ-помічник о. Лакота відмовився рішуче (тричі) його прияти.

Після припинення залізничого руху до СРСР.

Протест СРСР.

ХАРБІН, 2. 6. ПАТ. Перервання залізничого руху на стації Сюі-Фен-Го спричинило енергійний протест більшовицького уряду в манджурської влади. СРСР закидає Манджурії знасилування умови з 1925 р. між сх.-китайською та усурійською залізницею. Манджурська влада не приняла протесту до відома та заявила, що шлях сх.-китайської залізниці буде зачинений для безпосереднього руху між Сибіром і Владивостоком, поки СРСР не віддасть 75 льокомотив і соток вагонів, що їх забрали більшовицькі службовці сх.-китайської залізниці.

Англійська преса повідомляє, що більшовицька військова влада дала протигазові маски мешканцям міста Чіти й округи, що сусідує з манджурським кордоном.

Ще раз розглядатимуть жидівську петицію.

ЖЕНЕВА, 2. 6. ПАТ. Комітет 3-х, покликаний Радою Ліги Націй для розгляду петиції Беригайма в справі положення жидів на німецькому Гор. Шлеську ухвалив признати петицію допускальною. Рада Ліги Націй збирається у вівторок, щоби щераз розглянути справу.

„ПАКТ ЧОТИРЬОХ Є БЛЄФОМ".

ЛЬОНДОН (ПАТ). „Дейлі Геральд" у статті „Пакт чотирьох є тепер блефом" пише: Комедія з пактом чотирьох треває далі. Його парафування відложили знову. Офіціяльні кола очікують того парафування нині так само, як чекали від 14 днів. Тепер навіть дійшло до того, що цілий пакт 4-х є нічим іншим, як тільки великим блефом і щоби ввести в блуд цілу публічну опінію в Европі. Нині є певною річю, що пакт чотирьох ніколи не буде підписаний. Таксамо певним є те, що той пакт ніколи не буде ратифікований всіми чотирма державами. Парафа не означає нічого. Не обовязує нікого до нічого, як тільки чотирьох панів, яких ініціяли можуть фігурувати під тим документом. Фактично пакт той не істнує. Він буде тільки церемонією без значіння, яка має урятувати політичне обличчє Мекдональда і Мусолінія.

—o—

ЕРІО ВВАЖАЄ ПАКТ 4-Х КОНЕЧНІСТЮ.

ПАРИЖ, 2. 6. ПАТ. Еріо розглядає в „Ер Нувель" справу пакту 4-х. Наводить опінію Малої Антанти в справі пакту 4-х і стверджує, що Франція зробила все, що до неї належало. З огляду на заяву Малої Антанти з 31. травня 1933. Франція в справі ревізії трактатів не має вже більше нічого сказати. Ще лише Польща піддержує своє негативне становище. Це треба буде взяти під увагу.

З цілости статті виходить, що Еріо поручає підписати пакт, як конечність, щоби відпружилися відносини з Італією та щоби не охолола приязнь із Англією.

—o—

НАРАДИ В ПАРИЖІ.

ЖЕНЕВА, 2. 6. ПАТ. Поль Бонкур відїхав до Парижа, де на внесення Нормана Дейвіса буде у вівторок нарада між Дейвісом, мін. Сайменом, прем. Далядіє і Поль Бонкуром.

—o—

АРЕШТУВАЛИ 10 КОМАНДАТІВ.

БЕРЛІН, 2. 6. ПАТ. У Кенігслятері (Брауншвайг) поліція арештувала 10 командантів Штальгельму, тому що не пристосовувалися до розпорядків краєвого міністра внутр. справ, нац. соціяліста Клягеса.

ДАЛЯДІЄ НЕ ПОЇДЕ НА ВСЕСВІТНЮ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ПАРИЖ, 2. 6. ПАТ. „Еко де Парі" довідується, що премієр Далядіє, якого задержують у Парижі парляментарні праці, не зможе провозити французькій делегації на всесвітній економічній конференції в Льондоні. Предсідником був би в заступстві Кайо, голова дільничної комісії сенату.

Облуда чи наївність?

Неминучі наслідки невідповідального почину.

„Новий Час" у ч. з 3. ц. м. містить під наголовком „Неминучі наслідки невідповідального почину" статейку, в якій повідомивши про труднощі, що їх робить цього року влада у справі влаштування традиційних походів на стрілецькі могили у Львові, атакує знову (котрий вже раз?) „Луги". Читаємо там:

„Не знаємо, чи гродське староство схоче обстоювати при цьому і заборонить походи на цвинтарі. Та коли би не сталося, то тут виглядний атут владі дали нові „Луги", які, не рахуючися зі скріпленням протилугових мастроїв після їх ганебного виступу під православною церквою і не зважаючи на перестороги перед можливими наслідками, взяли корпоративно участь у Франковому святі і тим самим довели до зневаги того поважного свята".

А далі:

„Рівночасно треба стверднти, що досі всякі наші публичні загально-національні маніфестації, де виступав не лише партія чи група, але український нарід, відбувалися спокійно і гідно. Ніхто зі своїх не мав причин і морального права вводити який-небудь заколот у ці загально-національні маніфестації. І щойно з певною на цих маніфестаціях нових „Лугів", з відомим їх політичним наставленням, ми є свідками бурхливих, а то й кривавих подій на цих маніфестаціях. Єдино-національний фронт, що досі присвічував усім нашим загально-народнім маніфестаціям, починає різко заломлюватися, а вину в цьому понесуть творці нового „Лугу". І на їхній рахунок треба вписати не жахливе „посум".

Не знемо, що в цій статейці більше подивляти: облуду чи наївність автора? Чейже навіть мала дитина знає, як у нас приходило до різних заборон від часу нашої приналежности до Польщі і як органи державної влади реагували на всякі події й виступи в нашому національному житті. Колиж „Новий Час" удає, що того не знає і всю вину за події на Личаківському цвинтарі і за дальші наслідки тих подій складає на нові „Луги", поява яких на нац. маніфестаціях викликує, мовляв, бурхливі, а то й кровавіполії, то ми пригадаємо „Новому Часові" одну справу з недалекого минулого, коли ще нових „Лугів" не було. А саме „Нов. Часові" відомо добре, як величаво святкувало львівське громадянство щорічно роковини 1. листопада на святоюрському подвірю, які маси приходили на те свято і в якому високому настрою те свято переживали. А від кількох літ роковини 1. листопада можемо святкувати з незалежних від вас причин тільки в церкві або в замкнених товариствах. Запитуємо: Чи винною цього стану теж нові „Луги"?

Але в статейці „Н. Часу" находимо ще думку, що — мовляв — досі не стверджено, чия рука перша кинула камінням. Для оцінки цієї думки підходить одиноко те слово, що ми його вписали на першому місці нашого наголовку.

—o—

НОВИНКИ

— **ПОРЯДОК ПОХОРОНУ БЛ. П. РАДН. ІЛЛІ КОКОРУДЗА. Субота в год. 15. панахида в домі жалоби при вул. Листопада 40/II. і замкнення домовини. В понеділок в год. 13. перенесення тіла до катедри св. Юра, де по відправленню похорону, около год. 15. відпровадження на Личаківський цвинтар.**

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 1-5

— **Комітет „Брат братові"** просить листи і гроші надсилати на адресу: Петро Шехват, Пекарська, Ринок 12.

ЛЄШНІЦЕР ОСТЕРІГАЄ!

Весна прийшла, а з нею знову ті нестерпні

ВЕСНЯНКИ

Тут поможуть нам певно КРЕМ І МИЛО

ЛЄШНІЦЕРА

спеціяльні препарати небувало успішні.

Краєвий виріб ф-ми: Аптикар ДРАНЧ і С-ка, БЄЛЬСЬКО,

Лябораторія хем. фарм.

Всюди можна дістати. Крем 2.60, мило 1.70.

— **Т-во „Взаїмна Поміч Українського Вчительства".** — Дирекція В. П. У. В. прохає всіх тих членів, що виїздять при кінці року на ферії, подати свої адреси канцелярії Т-ва задля правильної розсилки липневого випуску „Учительського Слова". 3-3

— **На лікування жертви жалюгідних подій на Личаківському цвинтарі дня 28. V. ц. р.** зложили датки слідуючі особи: надр. Теофіль М. 5 зол.; інж. Дурбак П. 10 зол.; М. Андрусяк 2 зол.; дир. Колтунюк Ярослав 5 зол.; д-р Щурат Василь 5 зол.; Анна Кобринська 5 зол.; М. Присташ 0.25 зол. — всі у Львові; д-р Стефан Дольницький, адвокат у Сколім 2.50 зол. (замість пренумерати на „Нов. Час").

— **Арт. Іван Труш** приймає у своїй робітні (Обводова 12) гостей, охочих до закупу його картин у кожній порі дня в час Зелених Свят, при чім зазначує, що для гостей закуп необовязковий. Артист радо приймає гостей.

— **Концерт на добродійну ціль.** Заснований перед кількома літами комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках (Львів, ул. Домініканська 11, I) має на меті йти з помічю найбідніщим з найбідніших в нашій суспільности. Комітет збирає датки, влаштовує концерти, забави тощо. З призбираних фондів закупив каменицю при вул. Шептицьких 38, де примістив вже, без огляду на трудноші у звязку з законом про охорону льокаторів, 4 вдови з їх численною родиною. Доходи з імпрез роздавав по аказівках своїх повітових комітетів. Цього року не давав комітет з відомих причин ніяких забав, одначе тому, що прохання в справі допомоги напливають невпинно, рішився влаштувати під ласкавим протекторатом Їх Ексцеленції Високопреосвященого Митрополита кир Андрея **концерт** і весь дохід розділити між дуже бідні сироти та вдови по наших священиках. Комітет має надію, що наша жертволюбива публика з огляду на ціль виповнить салю. — Концерт відбудеться 9. VI. (в пятницю) в салі Музичного Товариства, вул. Хорущини 7 при співучасти оперової співачки п-і Івашки Синенької-Іваницької (сопран), пяністки п-і Наді Біленької і оперового співака італійських та еспанських театрів п. Зенона Дольницького (баритон). Акомпаніямент обняв д-р Нестор Ніжанковський. Початок в год. 20.15 веч. Білети в ціні від 1.10 зол. до 4.40 зол. можна дістати від середи себто 7. VI. в „Доставі" вул. Руська ч. 20 і в день концерту при касі від год. 18. веч. 2078

— **Користайте з небувалої нагоди!** Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження" у Львові влаштовує у червні прогульку на Свято Козацьких Могил під Берестечком. Прогульку влаштовує Головна Рада Т-ва в порозумінні зі своїми Філіями на Волині. Прогулька відбудеться: колесами, пішком або автобусами, залежно від числа зголошених та їхніх спромог. До львівської групи, що виїде колесами, долучиться волинська група наколесників з Рівного та околиць. Траса веде: Львів—Золочів—Броди—Козацькі Могили під Берестечком. Поворот цією самою дорогою. Філія Т-ва „Відродження" в Луцьку влаштовує окрему прогульку водою. Свято Козацьких Могил відбувається кожного року в девяту пятницю по Великодні. Цього року припадає воно на 16. червня. Інформації подає кожного дня від год. 9—13-ої канцелярія Т-ва „Відродження", Львів, Домініканська 11, I п. або телефон.: 13-18. Зголошуватись можна найпізніше до 10. червня ц. р.

— **Ювилей сценічного артиста.** 7-го червня в кіні „Стилевім" у салі Муз. Інституту ім. Лисенка святкуватиме ревією в трьох частинах п. з. „25 літ сміху" свою 25-літню сценічну працю п. Антін Качоровський, довголітній режисер кра-

Варто бути йому вірною!

Хто раз уживав мила Олень ШІХТ, буде йому завсіди вірним.

ЗВЕРТАЙТЕ увагу на марку „О л е н ь" і вистерігайтеся підрібок!

МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ

КРАЄВИЙ ВИРІБ.

кївської оперетки. А. Качоровський був колись артистом українського театру, згодом перейшов до польських театрів Лелєвіча та Пілярського і до краківської оперетки. Згадана ревія в 30 картинах складена з творів найкращих авторів ревіових пес і візьмуть у ній участь деякі львівські та краківські артисти. Ревія матиме дві вистави в год. 6. і 9-ій веч.

— **Малярська вистава.** В неділю 4-го ц. м. у львівськім музеї арт. промислу відкривають виставу трьох циклів А. Гротгера, що досі були розсіяні по приватних хатах і по музеях.

— **З львівського радія.** У слід за 10-літнім Севером Сапруном, що зібрав багато лаврів на академії УМХ та виступав у радіо, появився у нас новий музикальний талант 11-літній Левцьо Кавуля, уч. II. гімн. кл. у Львові, що в неділю 4. ц. м. в год. 16.25 матиме перед мікрофоном львівської радіостації цитровий речіталь під проводом свого проф. Ол. Ропицького. — Дня 7. червня в год. 10. веч. співатиме в радіо наша відома співачка п. Евгенія Ласовська.

— **Кара для послів, що не вибирали президента.** Канцелярія варшавського сойму відрахувала при виплаті соймових діет 1-го червня всім послам опозиції, що не брали участи у виборі президента, карну суму, згідно з правильником. Кожний із них дістав 48 зол. 80 сот. менше.

— **Новий костел.** У селі Антонові недалеко Тлустого приступають до будови костела. Комітет будови того костела закликає польське громадянство до жертв на ту ціль, а потребу костела в Антонові аргументує тим, що, мовляв, польське населення через відсутність костела підпадає „рущенню".

— **Нова польська почтова марка** появилася 15. липня; вона матиме такий самий рисунок як марки по 10, 20, 25 і 60 сот., тільки буде фіолетного коліру з синявим відтинком.

— **Поїзд-блискавка.** Польське м-ство шляхів вводить від 3. червня на лінії Варшава-Гдиня перший поїзд, що перевищить швидкістю всі дотеперішні поспішні у Польщі. Його скорість буде приблизно 90 км. на годину і їздитиме тільки в суботу та свята.

— **Бюрократичний дивогляд.** „Дзенник Людови" з 1. ц. м. приносить таку новинку: Повітовий виділ в Інноврощлаві прислав одному громадянинові з Гнєвкова наказ заплатити комунальний додаток до земельного податку. Сума цього додатку 1 сотик. Урядове письмо каже вплатити цю суму двома сплатами 1. травня і 15. листопада. Бідний громадянин у клопоті, бо не знає як розділити сотик на дві половині. Крім цього виринає інше питання: скільки коштує таке урядове повідомлення, — папір, писанина, реєстрація в книгах. — щоби дістати одного сотика?

— **Самогубство купця.** У Львові при вул. Косцюшка ч. 4. покінчив самогубством, отруївшись світляним газом, власник крамниці бляхатних товарів у пасажі Фелерів Беріш Шехтер. Причина: незгода з жінкою.

— **Родинна трагедія.** Львівський поліцай Карло Карпяк, батько трое дітей (Личаківська 101) пострілив тяжко свою жінку тому, що вона попрікала йому, що пропивав гроші з якоюсь чужою жінкою в ресторані, замість справити дітям одежину. Опісля вистрілив до себе. Наслідком рани помер у шпиталі. Ранену жінку забрали до шпиталю, а діти віддали своякам.

Перед феріями не забудьте вислати передплату на „Діло".

— **Крали доляри.** У Львові арештували почтового контрольора Орловського за крадіж американських листів в одному з відділів головної почти. При арештованому найшли 40 листів із Америки. Він отвирав листи шукаючи за долярами. Признався до крадежі 12 долярів. За кілька днів Орловський мав, вислуживши свої літа, перейти на емеритуру. Тепер утратить право до емерит. пенсії. Каже, що крав із нужди. — В Яричові Катерина Лазаренко вкрала в свого господаря Рубіна Шнапера 188 долярів, 710 зол. і векслі на 200 долярів. Гроші в неї відібрали. — При вул. На Болоння Ксенька Маньків і Кат. Лесюк украли Петрові Коляді зі Сільця 20 долярів, 120 зол. і годинник. Їх арештували.

Велика крадіж килимів. До магазинів відомої фірми Хамулі в Глинянах вломилися невідомі злодії та закрали ок. 100 кв. м. килимів. Шкоди є понад 3.000 зол.

— **Влом.** До бюр надлісництва в Нагуєвичах (пов. Дрогобич) дістались вломники, розбили вогнетревалу касу та забрали звідти 50 зол. Надлісничий стріляв до вломників, та вони відстрілювалися і втекли. Під вікном залишили кровані сліди; видно, що були ранені.

— **Фальшівники грошей.** В Бродах арештували Авр. Шірмана зі Щуровець; найшли при ньому штанці до виробу 5-золотівок, кілька фальшивих 1-золотівок і білий металь для виробу фальсифікатів. Слідство виявило, що Шірман виробляв давніше з Дав. Земяком 1-золотівки та пускав їх в обіг. В хаті Шірмана та Земяка найшли повну збірку причандалів і котелок для відливу фальсифікатів. Шірман по фаху годинникар. Земяка також арештували.

— **Жінка перед наглим судом.** У вівторок 6. червня почнеться в окружному суді в Рівному нагла розправа проти Олени Нікітової та Йосифа Карлінського за шпіонажу в користь чужої держави. Це вперше від введення закону про наглі суди на Волині, перед таким судом стає жінка. Нікітова молода й гарна жінка відіграла у відношенні до Карлінського ролю славної Мата Гарі, вчинивши з нього для себе знаряддя. Розправа йтиме при зачинених дверях.

— **Потопельник.** З ріки Верещиці біля села Поріче-Задвіря (пов. Рудки) виловили трупа ок. 60-літнього мущини. Труп був у воді вже з тиждень. Ідентичности його не ствердили. Здогадуються, що то згинув самовбивчою смертю якийсь львовянин.

— **За вбивство.** Станислав Максим із Журавниці пов. Перемишль убив на цвинтарі свою любку Марію Перуту. За це суд присяжних засудив був його на досмертну вязницю. Оборона вчесла апеляцію, та найвищий суд затвердив цю кару.

— **Сам себе обвинуватив.** У варшавській поліції зголосився власник „Староміського" кіна Ровінський-Рудніцький та сам себе обвинуватив у шпіонажі. Окружний суд приняв як злагіднюючу обставину, що Ровінський-Рудніцький сам признався до шпіонажі та засудив його лише на 13 літ. Після того присуду Ровінський-Рудніцький признався до вбивства д-ра Лося-Беліцького. Застрілив Лося-Беліцького тому, що він забагато знав про його справки. Тепер відбувається апеляційна розправа Ровінського-Рудніцького.

— **Різні вістки.** З Ріо де Джанейро повідомляють про землетрус в околиці Оппек, що знищив багато домів. — Французький парлямент приняв закон про вік обовязкової шкільної науки для дітей і підвищив його з 13 літ на 14; тимсамим щойно від 14 р. життя діти зможуть заробляти на життя. — Економічна криза в Зл. Державах має вплив на фреквенцію студентів в університетах; як приклад можна взяти хоча би правничі виділи нюйорських університетів, де число слухачів за 3 роки зійшло з 46.000 на 39.000. — У Зальцбургу відчиняють касино гри з рулетою від 1. липня; за цим прикладом хоче піти теж Інсбрук, щоби легким коштом доповнити недобори міської каси. — Вдова по Енріко Карузо, славнім тенорі, має вийти замуж за американського дипльомата д-ра Гольдера. — У Будапешті хотять скасувати в усіх публичних локалях „чаєве", яке гості дають послужникам і замість нього дораховувати відсоток до страв і напитків. — 31. травня папа Пій XI. скінчив 76 літ. — Московська чрезвичайка вивезла на Сибір, до Тюмена, доньку Троцького та її чоловіка.

— **Газ на вулицях Берліна.** 2. червня рано почули мешканці Берліна газ на вулицях. Говорили, що то добувається закопаний фосген. Виявилося, що газ чути в околиці 50 домів. Стверджили, що то не був фосген, а бензинові випари з каналу. На загроженім відтинку не вільно курити, а в 50 згаданих домах, не вільно світити та топити в печах.

— **Кіно з купальнею в центрі Парижа.** Неодин палкий відвідувач кіна зітхав нераз серед духоти та спеки до такого ідеалу, як кіно на свіжім воздусі, в освіжній атмсфері. Великий паризький кіновий підприемець барон Медем рішив піти ще далі і поєднати кіно з великим купальним басейном. Він вибудує такий басейн разом із кіном у самій середині міста, при вул. Марбеф. Для тих парижан, що не зможуть виїхати на вакації заступить це морські та соняшні купелі.

— **Ганді прибирає на вазі.** З Пуни прийшли вістки, що стан здоровля Гандія вдоволюючий. Він прибирає на вазі і має добрий гумор.

— **Обід з 187 страв.** 24. травня святкували в Льондоні „день британської імперії". З цієї нагоди лєорд Мербі зорганізував обід у славнім „Юніор Карльтон Клюб"-і. Обід відзеркалював могутність британської імперії, бо на столах були страви з 49 країн, що до цієї імперії належить. Разом було там 187 плодів із пяти частин світа, між іншим пташині гнізда з Борнею, зелені черепахи з островів Вознесення, грушки з Сієрра Леоне, завбільшки дині, червона ікра з Канади, хвости акул зі Стрейтс Сетлментс, вина, кава, цигара з місць, де вони найкращі.

— **Запертя.** Лікарі, спеціяліста у недугах органів травления поручають природну гірку воду FRANCISZKA JÓZEFA. як засіб для домашнього лікування.

— **Як усунути успішно веснянки?** Справа ця стає актуальна в найближчій порі сонця, прогульок, ситківки і купелів. Засобів, що мають усувати веснянки, є багато. Однак чи вони всі успішні? На жаль, ні. Можна сміло сказати, що з усіх засобів проти веснянок, дуже мало заслуговує на признання. Натомість спеціяльний увагі треба поручити крем і мило Лешніцера, як препарати, на підставі найновіших рецепт останнього знання. Препарати Лешніцера незвичайно успішні і зовсім нешкідливі і цим зєднують собі щораз ширше коло прихильників.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: *„НЕВПІЙМАННИЙ"*, пєса на 6 дій Воллеса.

Були колись у німецьких часописах модні такі рисункові загадки: „де стрілець?" або „де заяць?" Треба було образок перевертати на всі боки і шукати стрільця або заяця в кущі, хмарі чи деньку. Повісті Воллеса, що зєднали йому міліони читачів, нагадують таку ломиголовку. Його пєса має всі риси його кримінальних сенсацій. Едгар По підпорядковував усі подробиці своїх оповідань суворій льогіці, Конан Дойль дозволив Шерлок-Гольмсові шукати винуватців, по вподобі його уяви, Воллес вірний син своєї доби, грає на нашій цікавости, кіновими ефектами.

Глядач увесь вечір пробує відгадати, хто між дієвими особами цієї пєси може бути тим „невпійманим", за яким так шукає поліція та детективи — і треба признати, що Воллес уміє збити його з пантелику. *м. р.*

—o—

З кіна.

КІНА „КОПЕРНИК" і „ МАРУСЕНЬКА": *Д-Р МОРО — ОСТРІВ ЗАТРАЧЕНИХ ДУШ.*

Сюжет покинений з повісти Велса про вченого, що в джунглях, на невідомім острові, збудував велитенську лабораторію, щоби робити досліди над звіритами. Цей запятий, непохитний учень Дарвіна пробує, чи не можна би звірят перемінити відповідними операціями та приборкуванням у людей. Деякі з його експериментів наполовину вдаються. До цього тощо, сама собою, любопитна історія.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку“ (виступ Ст. Ярача).

Неділя, 4. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена“.

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка“ (виступ Ст. Ярача).

Понеділок, 5. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена“.

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка“ (виступ Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений“.

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений“.

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Нескінчений“.

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч“.

АПОЛЬО: „Біла одалїска“ (Дон Хосе Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Земля ночей“.

КАСІНО: „Жінка з другої руки“ (Жан Гарльєн).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста“, ревія „Брідж Експрес“.

КОПЕРНИК: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конторіяна“.

МУЗА (давн. „Оаза“): „Погромники юсторія“.

ПАЛЯС: „Екстаза“.

ПАН: „10 проц. для мене“.

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції“.

СТИЛЕВЕ: „Бейбі“ (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчата йдуть спати“.

ХИМЕРА: „Люди в готелі“.

УТІХА: „Блакитна рапсодія“ та ревія: „Бомба“.

Закордонне радіо.

Субота, 3. червня 1933.

Моравська Острава (263,8) 10.10 Військ. орхестра; **Братислава** (279,3) 16.00 Концерт, 18.15 Музика, 20.15 Вес. програма; **Брно** (341,7) 19.25 Весілля в словацькій пісні; **Гельсінгфорс** (366,1) 19.45 Співи; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441,2) 21.00 Концерт; **Лянгенберг** (472,4) 16.30 Нар. пісні в супроводі лютні, 18.50 Дзвони з Кельнського собору; **Відень** (518,1) 12.15 Капеля, 15.00 Концерт, 16.45 Хори, 20.00 Виїмки й арій з опер; **Будапешт** (550,5) 17.30 Циг. музика, 20.20 Вечір оперетки; **Харків** (937,5) 9.00 Танк. і популярна музика, 15.00 Український концерт, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії.

Неділя, 4. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 20.45 Співи; **Братислава** (279,3) 18.20 Легка музика; **Мілано** (331,4) 12.30 Музика, 20.30 „I Кавалєрі ді Екебу“ оп. Замдонаї, **Лайпціг** (389,6) 12.10, 14.35 Військ. орхестра, 20.00 „Пташник із Тиролю“ оп. Целера; **Білгород** (429,7) 11.30, 22.00 Нар. пісні, 20.00 Арії з юг. опер, **Рим** (441.2) 20.45 Іт. оп. музика; **Відень** (518,1) 15.30 Камер. музика, 19.00 Концерт, 20.10 „Вер цулецт лахт“ сільська комедія Поля; **Рига** (525) 18.30 „Гофманові казки“ оп. Офенбаха; **Мінхен** (532,9) 18.20 Веселі мелюдії та пісоньки; **Будапешт** (550,5) 21.00 Мадярські пісні; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 18.00 Концерт, 10.00 Музика для сільських дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 16.20 Грамофон або звуковик, 19.00 Концерт із „Березіля“

Львівське радіо.

Субота, 3. червня 1933.

12.10, 16.20 Грамофон; 13.50 Шк. поранок; 15.10 Господарський комунікат; 15.35 Для дітей: „Що пригодилося в кухні короля Цвяшка?“; 16.00 Промови в чужих мовах делегатів на Міжнар. з'їзд спортової преси; 16.15 Технічна студія; 16.30 Орхестра; 16.40 Кор. Ядвіга на тлі всесв. історії; 17.00 Авд. для хорих; 17.40 Відчит; 19.00 Фейлетон; 20.00 Концерт (музика, співи), Спортові вістки; 22.05 Шопенівський концерт; 22.40 „Краса міст“; 23.00 Концерт орхестри мандолінїстів.

неділя, 4. червня 1933.

12.15 Балачка; 12.30 Заг. з'їзд співа. кол і церк. музики з Торуня, 14.00 Післяполудні й міжлюди; 14.20 Орхестра, співи (Марія Олена, сопран); 14.40 Різьбична скринька; 15.05 Концерт; 16.00 Для дітей: Що чувати в світі?, „Чому Америка зветься Америка?“; 16.25 Дуети на цитрі: Ол. Ропіцький та 11-літній Лев Кавуля; 16.45 Мистецтво доброго говорення; 17.00 Меч кон. м'яча Польща-Бельгія; 18.00 Органовий концерт; 19.25 Авд.: „Евон і Аламіна“, „Сон про будучину“; 20.00 Орхестра, співи (Плятівна, сопран); 21.15, 21.16 «Спортові вістки; 21.25 Пісні; 22.00, 23.00 Танк. музика

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР.

На львівській неофіціяльній біржі долар виявляв у пятницю взвишкову тенденцію. Банк Польський платив за доляра 7.42 зол. У позабанкових оборотах доляр дійшов до 7.55 зол.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Бельгія 124.3, Голяндія 351.9, Париж 35.1, Прага 26.52, Швайцарія 172.3, Стокгольм 155.5, Італія 46.4, Берлін 202.00, Льондон 28.90. Золотий доляр 9.17, золотий рубель 4.89.

ЗЕЇЖЕ.

За 100 кг. льоно ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих	
	від	до
Пшениця дворська	28·50	29·—
Пшениця збірна	25·50	26·—
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замокалий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синій	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	45·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 2. VI: З приводу зниженої тенденції на масло ціни не подаємо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. Тенденція на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замісць вінка на свіжу могилу (1. VI. 1933) Зиновії Демянчук у Коломиї зложила родина Ластовецьких на Пов. С. Кр. „Р. Ш.“ у Львові двайцять золотих. Щиру подяку складає Рада П. С. К. 2081 1—1

Надзвичайні Загальні Збори Т-ва українських дозорців „Воля“ відбудуться 18. червня ц. р. в год. 3. попол. в домівці Ринок 10. II. пов.

Замісць вінка на домовину бл. п. директора Іллі Кокорудза зложила „Народна Торговля“ на „Рідну Школу“ зол. 20.

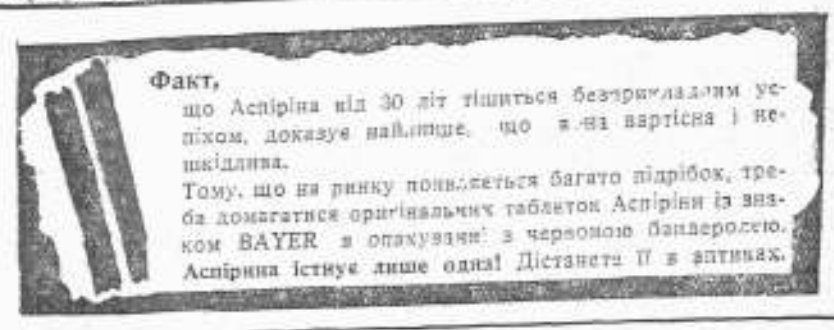

Впишуйте молодь до фахових шкіл! Вписи учениць на 1, 2 і 3 рік Жіночої Фахової (кравецької) Школи Кооперативи „Труд“ у Львові, Ринок 39 вже почалися. Вписуватися можуть ученици, що покінчили 14—18 рік життя та 5—7 клас вселюдної школи. Учениць з матурою або кількома класами семінарій чи вищої гімназії приймається на II. рік. Покінчення 3-літньої кравецької школи дає право на самостійну працю в кравецькім фаху та основне фахове знання. Крім фахових предметів, крою та шиття одягів, вчать в школі загальнообразуючих предметів, як: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, рисунки, співи, гігієна, руханка. Ученици, що доїзджають користають зі шкільних залізничних знижок. Діти державних службовиків дістають звороти шкільних оплат. 2047 2-2

Найстаріша українська фахова школа Т-ва „Просвіта“ у Львові ул. Корнякт 1, приймає щодень 10—12 **вписи** на 3-річну науку, курси абітурієнтів і кооперативні. — Управа. 2079 1—3

Управа прив. дівочої гімназії „Рідної Школи“ в Станиславові повідомляє, що вступні іспити до I. кл. нового типу, до II. кл., до класс від IV—VII. відбудуться в днях від 14—17. червня 1933. Зголошення приймає Управа гімназії, вул. Липова 32.

Дирекція жіночої фахової школи у Львові, Длугоша 17 повідомляє, що вступні іспити на I. і II. курс відбудуться дня 16. і 17. червня ц. р. Подання з обовязуючими залучниками про допущення до іспиту вносити до 10. червня ц. р. На перший курс приймається ученици, що покінчили 7 клас вселюдної школи або 3 гімназійні класи, на другий курс приймається гімназійні абсольвентки, або абсольвентки учительського семінаря. 3—3

Пригадка! Загальні Збори краєзнавчо-туристичного Т-ва „Плай“ у Львові відбудуться вівторок 6. червня 1933 р. 18-а год. на Бесіді вул. Рутовського 22. — Виділ. 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОСІВ-МОСКАЛІВКА. В новім домі, під лісом і над Рибницею сонячні кімнати з цілим харчем дешево до винайму від 20. червня. Орися Луцька, Львів, Богуславського 14. 1963. 3—3

ВІЛЛЯ „Надія“ Черче поручає Вп. П. Гостям-лікуванцям свої гарні, сонячні з комфортом уладжені покої. В першому сезоні ціни значно знижені. 1975 5-5

СИТО, СМАЧНО, РАДІСНО і дешево переведете ферії в горах, їдоспішіться! Відомість: Уряд Парохіяльний Т-ність, почта Стрілки (Strzyłki) 2-2

МЕШКАННЯ зараз до винайму при вул. Повінського 4 (в домі Вп. Франків). Ближчі інформації або в Адміністрації „Діла“ або телефоном 4-59. 2066 2-3

ХЛОПЕЦЬ літ 17 шукає практики до корінної торговлі. Ласкаві Зголошення: Бурса вул. Ходоровського 3 для Ковальського. 2—3

ТЕПЛА, тиха, фронтова кімната, лазничка до вжитку постійному льокаторові дешево до винайму, вул. Винницького 31. 2076 1—4

АБСОЛЬВЕНТ міщанчого виділу політехніки шукає заняття у інжиніра-землеміра. Зголоситися до „Діла“ під „Абсольвент“. 2071 1—2

ПОКІЙ, окремий вхід, близько шпиталю, відповідний для практикуючих лікарів від зараз. Личаківська 82. I. пов. 2072 1—1

ЯМНА БІЛЯ ЯРЕМЧА, пансіон „МАРІЯ“ поручає сонячні кімнати з добірним утриманням, лікар, радіо, гольф. Ціни низькі. 2073 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Др. М. Вахнянин

ординує від червня

У МОРШИНІ

давніше в Карльсбаді

ПАНСІОН „СВЯТОВІД“.

Найновіші моделі

паризьких корсетів

патентований монополь на Польщу закупила робітня паризьких корсетів

МАЛГОЖАТА, ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 34

Остерігаємо перед підрібками.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ

хробачню, насікоми

„ЗЕЛЕМІН“

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає сонячні кімнати з балконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

КРИНИЦЯ

безперечно найкраща купелева місцевість в цілім краю, має всього 1 пансіон „ЗНІЧ“ в українських руках, який веде зразково від ряду літ п. М. Яблонська. Положення близько нових лазничок, знаменита кухня і помірковані ціни (від 6 зол. денно, залежно від кімнати). Щиро радимо всім українцям тільки туди заїздити. Сезон і. вже зачався. 2051 2—3

Вирібня і магазин **меблів**

Ф. Р. ЗЕЛІНСЬКОГО

Львів, Коронтая 5 в підвірі поручає скромні і багаті МЕБЛІ та орнт. АНТИКИ.

2059 Ціни низькі 2—3

„МАТАВОР“

механічна фабрика паперових торб. Львів, Жовківська 48. Доставець П. Т. Пов. Союзів Кооп. і Складів Нар. Торг.

Господарство на винаєм.

„Сільський Господар“ у Львові знаренду є своє господарство в Коршові, біля Коломиї: 6 моргів поля і 10 моргів сіножатей, великий мурований будинок з 10 кімнатами, з того дві великі салі, і стайня на 6 штук худоби. 5 хвилин ходу від залізничної стації, на лінії Львів-Станиславів. Господарство можна внаренду вати від 1. серпня 1933 р.

Оферти слати до Т-ва „Сільський Господар“ у Львові, Ринок ч. 10. II. пов.

Першенство будуть мати ті, що дадуть змогу примістити в будинку господарські курси. 2077 1—3

Бюро Посередництва в Берліні й Українське Бюро Подорожей

полагоджує всі справи.

BERLIN W 15 — SCHLISSFACH 39.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло“. За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 143 (13.382). Львів, понед'лок 5. червня 1933. Рік LIV.

Редакція і адміністрація карбасово гуохайтем,

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долер, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Наступ православія на Лемківщину.

Сянік, кінець травня 1933.

I.

Вперті поголоски про недалеке іменування четвертого греко-католицького єпископа в Галичині, призначеного для Лемківщини, зацікавили ціле наше громадянство, в першу чергу наших лемків, безпосередньо заінтересованих у корисним поладнанні для них тієї справи. Але покищо ні особа нового єпископа ні осідок епископства нам невідомі. В кожному випадку шлях до нової „лемківської" дієцезії мабуть ще далекий. Слід лише згадати, що тепер ведеться оживлена позакулісова гра між двома рішаючими в цій справі партнерами, себто церковними кругами (Ватиканом) і польськими урядовими чинниками. Загальна думка така, що польський уряд піддержує зпоміж кількох кандидатів на єпископський престол кандидатуру о. дра Миколи Нагорянського, капеляна у Варшаві, а одночасно польська преса згадує все частіше на своїх сторінках імя перемиського епископа-помічника о. д-ра Г. Лакоти, як найповажнішого кандидата на новий епископський престол. І тому наші москвофіли заметушились, бо тоді всі їхні сподівання, покладені на прихід на Лемківщину епископа-москвофіла, розвіялись би мов дим. Тому-то останніми тижнями москвофіли повели проти перемиського епископа-ординарія і його помічника ганебну кампанію, яку зрештою від кількох років ведуть постійно у своїх реп-

КУДИ НА ЛІТНИСЬКО??

ПАНСІОН „АННА" В КОСОВІ-МОСКАЛІВЦІ, затишна, мальовнича околиця, вимріяне місце відпочинку, знаменита кухня. **Ціни безконкуренційні.** Інформації дає Управа Пансіону.

ках „Земля і Воля" та „Р. Голос", а також у краківському україножерному „Курієрку", що цькує ввесь час проти цілого нашого духовенства, в першу чергу проти нашого владики митрополита. Згадатиб тут статейку „Курєрка" з 14. травня ц. р. п. н. „Уніятське епископство — чи протипольська станиця?", в якій москвофіли намагаються перекинути вину за поширення православя на Лемківщині на політику перемиського епископа і яка одночасно ілюструє прекрасно задушевні мрії недобитків-москвофілів та пляни теперішніх їхніх опікунів.

Може не завадить навести цю статейку в цілости, яку — як виходить зі змісту — написав москвофіл. Ось вона:

„Читаючи вістку про нове греко-католицьке епископство в Сяноці, здивувався я чимало (автор цієї статейки в „Курєрку"), прочитавши призвище о. Лакоти, перемиського епископа-помічника. Адже епископство в Сяноці має бути для лемків, які є старорусинами, а не українцями і тому лемки поробили заходи в Римі (читай: москвофіли та їхні опікуни) за своїм епископством з огляду на українську політику перемиського епископа та його духовенства, які насильно хотіли будувати „Україну" на Лемківщині та й то недалеко від Кракова.

„Що частину лемків відірвано від унії, це теж вина політики греко-католицького перемиського епископа і його підчинених (себто духовенства). З іменуванням іншого українця зміниться лише особа, — але політика залишиться та сама і теж нехіть лемків до нового епископа. Відомо, що о. епископ не приймає від довшого часу до семінаря ніякого старорусина, бо цей „не відповідає" українській політиці; тому лемки позбавлені свого духовенства і кормлені духовою поживою, дуже заправленою українським шовінізмом, про який лемки не хочуть навіть слухати. Лемки, поробивши заходи за епископством, мали на меті відмежуватись від української політики в церкві і хотіли побачити на епископському престолі священика старорусина.

„А тимчасом Рим, не знаючи мабуть місцевих відносин, поладнує справу корисно для перемиського епископа, до якого лемки не відчувають симпатії. Побоюсь, щоби новий пастир не залишився без овечок, які по таким поладнанні справи Римом готові втекти до іншого стада" (підкреслення наше).

II.

Ось де собака закопана. Вину за поширення православія намагаються перекинути москвофіли на перемиського епископа й українське духовенство на те, щоби здискредитувати нас перед Римом та одночасно відвернути від себе відповідальність за свою руйницьку роботу на Лемківщині. Москвофіли, провалившись із дальшим ширенням православя між лемками, обертають тепер кота хвостом. А хіба не є історичним фактом, що ще перед світовою війною в роках 1912-13 вели москвофільські агітатори, Максим Сандович і Гнат Гудима, оба вихованки чорносотенця еп. Євлогія, неперебірчиву агітацію за переходом лемків на православя, обіцюючи їм одночасно скорий прихід „білого царя", який наділить бідних лемків землею і висвободить їх з неволі? Вже тоді наслідком тієї агітації були спорадичні випадки переходу лемків на православя, як ось у селі Граб, пов. Ясло. За все те засіли оба ті агітатори разом з Семеном Бендасюком і товаришами на лаві обвинуваченых у Львові в дні 9. березня 1914 р.

Тодішні священники на Лемківщині, що були майже поголовно завзятими москвофілами, не лише не вели ніякої протиакції, але навпаки: утотожнюючи свою „русскість" із російським православієм, підготовляли майже поголовно грунт між своїми парохіянами під православія. Те православія у „варшавському виданні" поширилося в роках 1926/27 по селах Ясельщини та Горличчини, при явній, або тайній підтримці своїх душпастирів-москвофілів. Тодіто перейшли на православія навіть два гр.-кат. священики, бо оо. Криницький і Хиляк — оба ревні москвофіли, сподіючись зробити карієру у православній церкві. Темних лемків потягнули агітатори на православя обіцянками поділу церковної землі. І тут головно скривається тайна православія. Ось так обдурювали провідники-москвофіли свого темного брата, що по війні має замкнений виїзд до Америки та на сезонові заробітки до Мадярщини, Німеччини і Франції. І бідний лемко, який майже цілий рік голодує (бо цілющі води багатьох живців, розкинених густою мережею по цілій Лемківщині та багаті в нафту надри землі не є в його руках), зловився на гачок брехливої демагогії та потягнув у цих двох роках масово на православія.

Але брехня має короткі ноги. Тому, коли обіцянки не сповнились, перехід на провославія відразу припинився, хоча москвофіли ведуть аж дотепер підсилену агітацію за зміною віроісповідання. Згадатиб тут ще жалюгідний факт з червня 1930 р., колито відомий москвофільський агітатор у священичій рясі, о. Кирило Чайковський, на загальне згіршення витав прилюдно православного епископа з Варшави Симона лідчас його обїздки по Лемківщині, сподіючись таким робом доскочити на столець православного епископа на Лемківщині. Але і тут хоробливі амбіції не здійснились. І ось тому наші москвофіли надягають тепер овечу шкуру ревних греко-католиків, бо надіються таким чином за допомогою своїх покровителів добитися в Римі згоди на іменування їхнього кандидата епископом для Лемківщини, щоби обсадити своїми людьми нову жепітулу, виховати в новій духовній семінарії питомців у наскрізь москвофільському дусі і так зберегти й надалі вплив на темного лемка, який уже прозрів і на полову демагогії вже більше не йде. Тому не страшний тепер нікому ні шантаж „Курєрка" та його кореспондента, ні залякування переходом лемків на православія, яке намагаються москвофіли защіпити вже навіть у лісському повіті, саме в Лупкові та околиці. І тут закепкувала собі доля з „Курієрка", ревного оборонця москвофілів, бо православія намагаються поширити в тій околиці саме сини греко-католицького пароха в Лупкові, о. Теодора Грабця, ряні москвофіли.

Про причини підтримування всякими „Курєрками" москвофільства на цьому терені іншим разом. (j-r.)

ВИЇХАТИ СПОКІЙНО НА ВАКАЦІЇ

можете лише тоді, коли обезпечите свої движимости від крадіжи з вломом в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

За обезпечення домашнього уряджения на зол. 1.000, пересічна річна премія враз з додатками виносить зол. 6.

СИТКІВКАРІ! Ракети, натяги, направа й весь ситківковий виряд поручає найдешевше Кооп. „П Л А С Т" — ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95.

АНАРХІЗАЦІЯ МАС.

Волинь, 31. V. 1933.

I.

У ч. 10 „Нашого Клича" появився допис буцімто з Луцька якогось п. А. під назвою „Шильди і дійсність". Мова, а особливо такі вислови, як „потягнення" вказувалиб, що допис не з Волині. Але це не міняє справи. Припустім, що справді пише новонароджений волинський „націоналіст". Досі, бачите, від початку існування українського народу „націоналістів" не було. Вони почали родитися лише тепер.

Оцей новозявлений „націоналіст" п. А. починає історію українського народу та його боротьби за кращу долю від своєї колиски. І починає звичаєм східніх людей, що його в такій повній мірі застосували до життя більшовики. По-перше, досі взагалі на українській землі нічого не було, а тому „отречемся від старого міра". По-друге, сьогодні теж нічого нема, а якщо й є, то нічого не варте. А по-третє, вали все це в одну купу сміття й викликай до нього зогидження.

Все треба зруйнувати! Сьогоднішню машину національного культурно-економічного життя спинити й до всіх, хто її створив і нею керує, викликати недовіря.

У першу чергу автор допису розправляється з УНДО-м. А далі в одну купу валить і радикалів, і хрунів, і комуністів.

„УНДО на Волині, мовляв, не здібне ширше поглянути навколо себе, ані пляново здійснювати намічене. Побудоване на щоденних компромісах (?), струхлявіле від інтриг — стало прибіжищем (перла 16 століття!) для духовних і фізичних старців — Senex-ів. Це прекрасно розуміють волинські маси"...

Падоньки мої! Біда з цими струхлявілими волинськими „Сенексами", з якими мусять боротися одночасно й по одиниці і спільно всі волинські політичні табори, і то безрезультатно Проти цих треба писати в усіх партійних і не партійних часописах, щоб їх, струхлявілих, хочаб трохи ослабити та щоби молоденькі, здоровенькі та ще такі зухваленькі „націоналісти", а з ними й усі інші українські і неукраїнські політики могли хочаб бочком підійти до волинських мас.

Розуміємо п. націоналіста А. Коли не можна „струхлявілих Сенексів" побороти, то треба бодай занархізувати маси, а особливо молодь. І вся ця писанина п. „націоналістів" справді є нічим іншим, як національним анархізмом. Усе руйнуючи й зогиджуючи, вони нічого взамін не дають — ні абстрактного ідеалу, ні конкретної мети.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО ДОЛЮ ІНВАЛІДІВ!

II.

Замість ясної мети й конкретного завдання для мас, новонароджений „націоналіст" сипле порожніми фразами:

„Дійсність, що наказує мостити шлях не деклярацією, але сталінням характерів народу в твердому змаганні і для змагання, виховуванням нового українця на нових основах, плеканням у ньому гідности людини-борця, а не хамараба; дійсність, що наказує повести якнайжвавішу, плянову й організовану роботу на всіх ділянках нашого національно-політичного життя"...

Якже виглядає волинська дійсність за цими фразами?

Цілий світ слово „хам" уживає (з малої літери) на спогад про відомого біблійного Хама, що відважився глумитися зі старости і вживає світ це слово, як символ непошанування своїх батьків — фізичних та духових, своїх борців, своїх старших працьовників, які дали сучасному поколінню те, що вони мають у ділянках культурній, економічній і політичній. Дійсно „хам" — страшне вайце в нашому житті.

ДОМАГАЙТЕСЯ по всіх крамницях преґарних і безконкуренційних виробів української фабрики косметиків „ФАМОЗА" у Львові:

ФАМОЗА — порошок до зубів,
ФАМОЗА — шампун до волосся,
ФАМОЗА — пудер до лиця,
ФАМОЗА — мило і крем до голення,
ФАМОЗА — депілятори
ФАМОЗА — олійок до опалювання шкіри,
ФАМОЗА — кольонська вода,
ФАМОЗА — перфуми,
ФАМОЗА — крем до лиця.

Але чи п. „націоналіст" А. не розуміє, до кого воно в найбільшій мірі підходить? Чи не бачить, що він висовує це імя якраз проти себе й своїх товаришів, які обкидають болотом тих своїх старших працьовників, що великими зусиллями, накладом енергії і боротьбою створили те, що сьогодні український нарід ще має?

Кожний бачить, що ундівці Волині власне й ведуть плянову організовану роботу в кожній ділянці — сільсько-господарській, освітній, кооперативній, політичній. І що за це найбільше ударів сиплеться на них. Вони власне виховують молодь, бо саме здорова сільська молодь (а не молоді віком, та струхлявілі душею „націоналісти", що в жадній мозольній роботі участи не беруть) належить до УНДО.

Фразерам-„націоналістам" потрібні слова для слів, гасла для гасел, а руки й голова — для вимахування й гороїження, а не для праці. Ми вже нераз чули від волинських „націоналістів", що праця в кооперації, „Сільському Господарі" й на інших дрібних культурних ділянках — опортунізм. Щоби не бути такими „опортуністами", вони нічого не роблять, лише все зогиджують, а часом і наражають чужу працю на загрозу.

III.

Є ще одна сторона практичної діяльности новонароджених волинських „націоналістів", про яку ми мовчали би, колиб не ця похвала п. А.: „Все, щонайкраще, все щонайсильніше все те в націоналістичному таборі є, або незабаром буде".

Ось приклади:

Деякі ковельські „націоналісти" працювали в „Основі" та, вдається, і тепер помагають її гальванізації.

Луцькі „націоналісти" брали участь у хорі на святі Т. Шевченка, яке влаштували певняки. Дня 25. тревня ц. р. вони співали Певному многоліття в чеснохресній церкві в Луцьку після удекорування його залізним хрестом, а ввечорі брали участь в академії в „Рідній Хаті" і т. д.

Хай-же самі читачі судять, чи справді все, щонайкраще є в таборі „націоналістичному" й чи в ньому буде? Про інші „подвиги" „націоналістів" ми мовчимо, бо навіть соромно за них говорити.

Мусимо отверто сказати, що покищо волинських „націоналістів" характеризує дитяче кириничтво, руїнництво й анархістичність.

Інакше на цю дуже нездорову „націоналістичну" роботу волинських „націоналістів" українське громадянство й не може дивитися. Так починають на неї дивитися і маси. Бо є „сенекси" фізичні, що ще багато працюють, але є і духові (хоча молоді літами), що вже трухлявіють морально й до нічого іншого не здібні, як лише до анархії й обкидування всіх болотом.

Senex.

У память Полеглих.

Львів, 3. VI. 1933.

В суботу 3. ц. м. ранком зібралась львівська громада в церкві св. Юра, щоби вислухати поминальної Служби Божої за полеглих старшин і стрільців УГА. Архиерейське Богослуження відправив еп. Будка в асисті численного духовенства. Співав мужеський хор „Сурма".

Серед церкви стояла висока, гарно уквітчана, могила з березовим хрестом і терновим вінком. Почесну сторожу біля неї держали б. старшини УГА.

Церква була битком набита народом. Б. Галицький Уряд заступали д-р Кость Левицький, д-р Іван Макух і дир. Сінгалевич, теперішня Парляментарна Репрезентація заступлена була сен. Павликовським і пос. Луцьким. Крім них було багато чільних громадян ріжних установ, преси, студентства і т. д. Були теж гості зза кордону: адв. Лазарович з Канади і ректор Полєбрадської Академії Іваницький. Зокрема увагу присутніх звертала приявність сідоглавого колишнього ген. Тарнавського.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Дольфус у Римі.

ВІДЕНЬ, (ПАТ). Австрійський канцлер Дольфус разом з міністром справедливости Шушнігом відлетіли 2. червня пополудні літаком до Риму. Їх побут в італійській столиці потреває кілька днів. Дня 3. червня канцлер має підписати договір у справі конкордату. Віденська преса приписує велике значіння конференції канцлера з Мусолінім, яка має відноситися до австрійсько-німецького конфлікту. По повороті з Риму канцлер поїде до Льондону, куди приїде також міністр скарбу Буреш. У поворотній дорозі з Льондону мін. Буреш затримається в Парижі, щоби особисто довести до кінця переговори в справі австрійської позички.

Поселення німецьких жидів у Палестині

По цілому світі переводять збірки на поселення німецьких жидів у Палестині. Заклик, який видано з Льондону до жидів цілого світа, підписали крім пятьох визначних жидівських провідників у Англії також Льойд Джордж, віцеграф (вайкавнт) Сесиль, сер Герберт Сеймюель та генерал Смутс.

У заклику висказують бажання, щоби в кожному краю засновати жидівські збіркові комітети, які в тісному порозумінні з Жидівською Аґенцією в Палестині занялись би купном землі для тих жидів, яких теперішні обставини вигнали з Німеччини. З призбираних фондів будуть уділювати допомоги, кредити і т. п. Професорижиди, яких усунено з німецьких університетів будуть старатися примістити в академіях та університеті в Палестині.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Замах на Мусоліні.

РИМ, (ПАТ) 3. VI. Поголоски про атентат на Мусолінія категорично дементує аґенція Стефані. Вона твердить, що ці поголоски зовсім безпідставні та цілком видумані.

Арештування в Німеччині.

БЕРЛІН, (ПАТ), 3. VI. У цілому ряді місцевостей на просторі Німеччини поліція перевела арештування серед робітничого населення, при чому сконфісковано значну скількість зброї й амуніції, яку мали комуністи. У Реклінкгавзен арештовано 76 осіб. На одній зі спортових плоїн у Берліні найшли машиновий кріс і амуніцію. В околицях Нейзальц зліквідували терористичну організацію й арештували 73 особи. З дотеперішніх зізнань арештованих виходить, що в минулому році члени тієї групи терористів докончали 11 підпалів ліса і численних саботажів. Останніми часами приготовляли бомбові замахи на членів помічної поліції.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 5. ЧЕРВНЯ 1933.

МИХАЙЛИНА РОШКЕВИЧ-ІВАНЦЕВА

Безробітний.

Дорогою, через снігові поля, що десь далеко на обрію переходили в захмарене вірчине небо, йшов молодий, може тридцятьлітній чоловік. Смеркало. Умучені ноги тяжко балували в мало пройдженім снігу. Ішов без мети, а очі неспокійно шукали на обрію сліду села. Все одно як називається, якого повіту. Щоб лише яка милосердна душа дала ложку теплої страви і переночувала десь на лаві. Скільки сіл минув уже так, скільки облич пройшло поперед очі. Так якби не він, а ті села і ті люди ішли попри нього вздовж доріг, минали його і кидали йому в простягнену руку окрайць хліба, спочутливий погляд, терпке слово, або прокляття.

Спереду поволі насувався чорний, суворий ліс. Якийсь страх ішов від його мовчазної стіни на безприютного чоловіка. Завагався вступити у темну вузьку просіку дороги, над якою сходилися густі коварі дерев як над могилою. Оглянувся і на збочі малої долинки, на якої дні сіріла пляма невикошеного шувару, побачив оборіг зі сіном, яких тут на Підгірю стрічав богато. Зрадів і майже побіг у ту сторону.

Сіна у високім оборозі було під сам верх, але вхопився за оборожину закостенілими рука-

*) Авторка уродж. у 1872 р. почала писати в 14. р. життя у „Молоді", на її варіяті, між іншим друковані у Першім Вінку", вернув у свій час увагу Франка. Від десятьох літ замовкла.

ми і по кількох невдалих пробах таки видрапався на гору. Ледви просунувся попід стріху до середини і задоволено відітхнув. При тій гімнастиці загрівся трохи. Потім вигорнув глибоку нору в сіні, заліз туди і примостився вигідно на нічліг.

Доброї пів години лежав з заплющеними очима, без думки, слухаючи, як поволі розпружувалися умучені м'язи, як поволі, у дрібних судорогах розгрівалося перемерзле тіло. Потім нечайно якась тепла думка, як чиясь м'яка долоня торкнулася його чола. Розплющив очі, немов наслухуючи у темряві. Сухі, потріскані уста розтягнулися в усміх. Витягнув з-під голови торбину з окрайцями хліба, довго шопортав між ними, вийняв врешті великий шматок білої булки і знову положився горілиць. Підніс булку до уст, але не вкусив її. Втягав у себе її запах і усміхався.

Дістав її у недалекому селі на приходстві. Любив заходити на приходства. Не тому, що там давали більшу підмогу; на приходствах нераз гнали з подвіря, побиваючи їдкими словами. Любив заходити туди для... споминів.

Сидів нераз на лаві у кутку кухні, сербав з мисочки чеснячний борщ, а очима годував свій бездомний жаль. Дивився, як отвираються двері від покоїв. Знайомі картини падали кріяь них у його мозок як проблески образів на фотографічну кліщу. Ясні кімнати, дитяче ліжечко у спальні, сліди накапаної свічки на нічнім столику пантофлі, рушник, повішений на клямці від дверий, цератова чорна софа в їдальні. Ось у дверях стануда „ймость". Якби із темряви якогось далекого сну стануда перед ним його мати. Ідо таким знайомим кроком, таким знайомим голосом каже до служниці:

— Гафійо, час вже йти до корів — і додає по хвилі таке знайоме: — а вицеркуй добре!

Мати... Добре тямить її, хоч померла ще перед війною, як він ходив до шестої гімназійної; а батько... Чи пізнав би він тепер свого сина, колиб жив? Того колишнього скромного сина, що шість літ пильно вчився латини, а потім шість літ убивав людей на війні. Як вернув, то вже ніяк не міг дійти до ладу зі слабою і міцною відміною латинських дієслів. Батько помер на тиф зараз по війні, а його — недоука проковтнуло місто. Пів року тому, під зиму виригнуло його зі себе як безробітного. Назад на село, від хати до хати, як тисячі інших.

Перед двома місяцями, коли зима стискала землю першими морозами, як перший жаль самоти стискав серце, доки не вість в нього усіми своїми пазурами зайшов у своїй мандрівці до рідного села. Даремне питав самого себе, чого іде туди, а йшов. Був вечір. Здалека обійшов приходство, у якім знав кожну дощинку в паркані, кожний камінчик у мурі., в якім провів свої найкращі дитячі літа. Дивилося за ним освітленими вікнами, а в кожній шибці немов у очі блестіли намералі сльози. Пішов до сусіди, старенької бабусі, що колись виняньчила його, вибавила. Отворив двері. Довго дивилася на нього. Нічого не сказала, лише:

— Паничу!

І заплакала.

Нагодувала, положила його спати, як колись... стала прати його цундраве шмаття, латати його подерту одежину.

На другий день пішов на приходство. Стрінув священника на подвірю, пригадався:

— Отець попівля по смерти мого батька.

ПРЕДСТАВНИК ФРАНЦІЇ НЕ МАЄ ЧАСУ, ПРЕДСТАВНИК АНГЛІЇ ВИЇЗЖАЄ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЖЕНЕВА (ПАТ). Зацікавлення у женевських колах спрямоване на недоведений конференції, що мала відбутися у Парижі з участю Далядіера, Бонкура, Дейвіса і британських делегатів льорда Льондондеррі та Ідена, висланих на розбройну конференцію. Нарада, від якої американська делегація багато сподівалася, мала відбутися в суботу. У пятницю Далядіє повідомив британських і американських делегатів, що завтра буде дуже занятий і тому нарада не зможе відбутися. Можна з цього робити висновок, що Далядіє хоче відкласти нараду з американським делегатом, бо ця зустріч мала на меті переконати його, щоби Франція трохи відступила зі свого становища у Женеві, головно у справі воєнних матеріялів. Замітний теж виїзд до Льондону Гендерсона — голови конференції; він волів відкласти нараду головної комісії, щоби міг у Льондоні мати розмову з дипльоматими, що приїхали на економічну конференцію. У Женеві є думки, що виїзд Гендерсона з Женеви це замасковане відкладання цілої розбройної конференції.

Сензацією є теж факт, що Зл. Держави вперше повідомили Міжнародне Бюро Праці, що пришлють свого делегата на конференцію праці.

ДАНЦІҐСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В БЕРЛІНІ.

ДАНЦІҐ (ПАТ). Дня 1. червня ц. р. виїхала до Берліна ціла нововибрана до данцігського парляменту національно-соціялістична фракція. Її прийме канцлер Гітлер та дасть інструкції щодо поступування в Данцігу. Цю вістку, що її подала „Цопотер Цайтунґ", елементували національно-соціялістичні кола, заявляючи, що тільки частина фракції виїхала до Берліна, щоби заінтнути інформацій у справі професійних організацій у Данцігу.

На Далекому Сході.

МОСКВА, (ПАТ), 3. VI. Зі совітських джерел комунікують, що примусова перерва в комунікації на східньо-китайській залізниці є найповажнішим інцидентом, який занотувала дотеперішня хроніка взаємин між СРСР і Манджурією.

68-і роковини короля Юрія.

З нагоди 68-х роковин уродин англійського короля Юрія відбулася в суботу, 3. червня військова парада королівської гвардії, згідно з давньою традицією, на історичній площі Кінної Ґвардії біля парку св. Джеймса.

Почести відбирав цього року принц Валлі, бо лікарі заборонили королеві брати участь у святі з причини ревматизму в рамені.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

— Ах, так, так. Я вас не пізнав.

У вікні мигнуло якесь обличчя і сховалося.

— Щож тепер робите?

Розвів руками, схилив голову і мовчав.

— Безробітний — промовив врешті тихо!

Паноцець подивився на нього від ніг до голови і перевів погляд кудись далеко перед себе. Не рухався з місця, немов загороджував йому своїми широкими плечима вступ до свого дому.

— Ах так... криза, криза... Всюди тепер біда...

На приходстві було все по давньому. Подвір'я, стайні, стежка в город. Сад саджений руками його батька. Хата з верандою і камяні сходи.

Пригадалося йому зараз в тій хвилині, як малою дитиною лазив по тих сходах, а батько остерігав маму:

— Дивися, дивися мамо, щоби дитина не скотилася...

...Щоби дитина не скотилася... І скотилася! скотилася, тату!

Затрясся цілий від глухого болю, що здавив горло, здійняв шапку, обернувся і пішов. Як був уже в брамі, почув за собою голос:

— Чекайте-но. Може випете склянку чаю!

Побіг на цвинтар і припав до могилок.

Пішов далі. Від воріт до воріт, від порога до порога.

*

Північний вихор піддував по полях синкий сніг і крутив ним довкола оборога. Безробітний лежав скулений у своїй норі глибоко в сіні, держав кусень білої булки при устах і усміхався.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Пакт чотирьох відкладають.

ЛЬОНДОН, (ПАТ). 3. VI. У Льондоні в урядових колах видко деякі хвилювання і апеохоту наслідком того, що неясна ситуація у справі пакту 4-ох держав парафованого у Римі затягається. Коли до парафування не дійшло у четвер, англ. міністерство закорд. справ повідомило, що воно відбудеться у пятницю. Коли ж в пятницю його не було, тоді мін-ство заявило, що серед таких обставин не хоче більше визначувати речинця, тому, що виринули деякі трудноші щодо яких розяснень не хотіло дати. Водночас виявилося, що Мекдональд рішив перервати свою відпустку і верпеться завтра до Льондону. Всупереч запевненням міністерства панує тут переконання, що французький амбасадор заявив англ. міністрові Саймонові, що Франція могла би підписати навіть парафований пакт щойно тоді, коли дадуть їй запоруку, що італійці змінять свою політику супроти Франції та Югославії, бо серед нинішніх обставин пакт 4-ох держав не мав би під собою тих підстав, які потрібні для політики, визначеної пактом.

ДАЛЬШІ ПЕРЕГОВОРИ У СПРАВІ ПАКТУ 4-х.

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. Сюди приїхав Поль Бонкур. Переговори в справі пакту 4-х будуть тепер вестися в Парижі. Преса подає, що конференція премієра Далядіє з Норманом Дейвісом, міністром Саймоном і Поль Бонкуром відбудеться в середу по Зелених Святах. Рівночасно з Льондону доносять, що стримання від парафування пакту чотирьох спричинене поважними перешкодами, які випливають зі спротивів урядів інших держав, заінтересованих пактом, передовсім щодо загального розоруження та урівноправнення Німеччини.

НІМЕЦЬКІ ДЕЛЕҐАТИ НА ГОСПОДАРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ В ЛЬОНДОНІ.

БЕРЛІН, 3. 6. ПАТ. Німецькими делегатами на господарську конференцію в Льондоні будуть мін. Нойрат, Гугенберґ, Шверін-Кроссіґ, президент Німецького Банку д-р Шахт і бурмістр Гамбурґа Крогман.

Радянські тайни.

Англійські часописи (з дня 24. травня) принесли повідомлення з Ліверпуля, що радянська влада закупила телеґрафічно пшеницю з чотирьох пароплавів, які находилися в дорозі з Канади до Англії.

Радянська преса заперечує тим вісткам та впевняє, що „Радянщина має досить збіжа, щоби перебути до нових жнив".

Радянський вантажний пароплав „Дзержинський" вивантажував минулого тижня (помимо наложеного ембаргo) у льондонському доці 750 тон сибірського масла, 40 тон беконів та 25 тон чистого срібла у 50-фунтових відливах. Радянське масло продають далеко дешевше від австралійського чи ново-зеляндського. Радянщина вивозить засоби поживи за кордон, помимо того, що її населення пухне з голоду.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Виїздите на ферії — не забудьте передплатити „Діло".

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ НА ЛІТО

ЗАБЕЗПЕЧИСЬ, СКЛАДАЮЧИ ЦІННІШІ РІЧИ ДО СХОВКА (СЕЙФУ).

П. К. О.

ВИНАЙМАЄ СХОВКИ ПОЧАВШИ ВІД 4 ЗОЛ. ЧВЕРТЬРІЧНО.

ГРОШІ НА ВИЇЗД ЗЛОЖИ НА ОЩАДНОСТЕВУ КНИЖЕЧКУ.

П. К. О.

З ЯКОЇ МОЖЕШ ПІДІЙМАТИ ПОТРІБНІ КВОТИ

В КОЖНІМ ПОЧТОВІМ УРЯДІ

ЦЕ ЗАПЕВНИТЬ ТОБІ

МАКСИМУМ БЕЗПЕКИ І ВИГОДИ

Східні Торги.

ЛЬВІВ. (ПАТ). В суботу 3. червня ц. р. відбулося в 11. годині вполудне відкриття тринадцятих з черги Східних Торгів. У відкритті взяв участь міністр промислу і торговлі д-р Фердинанд Зажицький і представник міністерства закордонних справ д-р К. Бертоні.

Два присуди смерти.

ВАРШАВА (ПАТ). Після дводенної розправи наглий суд дня 2. VI. засудив на кару смерти обвинуваченних за шпіонажу в користь сусідньої держави Ігн. Брохвіча й Олександра Стерчинського. Президент Річпосполитої з прислугуючого йому права ласки не скористав

Справа Морґана.

ВАШИНҐТОН. (ПАТ) 3. VI. На вчорашньому засіданні сенатської комісії, покликаної до прослідження справ Банку Морґана сенатор Рейнолдс запитав, чи правда, що Банк Морґана пропонував продажу процентових паперів по упривілеєних цінах бельґійському королеві, Муссолінієму і визначним французьким політикам. Спільник Морґана Ґвітней заявив: Я певний, що ніяких таких пропозицій не було. Сенатор Рейнолдс питав далі про подробиці в справі 15.000 акцій Універсал Корпорейшен, які Морґан вислав до Льондону і які там оферували різним особам як англійським так і французьким по упривілеєних цінах. Ґвітней заявив, що не знає кому пропонували ці акції та обіцяв, що достарчить докладну листу осіб, що набули акції.

Згинув трагічною смертю.

В понеділок 22. травня згинув трагічною смертю в Льондоні інжинір Микола Горбенко, бувший урядовець Української Дипльоматичної Місії в Льондоні.

П. Горбенко перебував у Льондоні понад 13 літ і після розвязання українського заступництва працював в управі малої друкарської спілки.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Переговори еміґраційного царя Кирила з гетьманом Скоропадським

Чужа преса повідомляє, що до Берліна прибув шеф політичної канцелярії вел. князя Кирила, претендента до царської корони, *б. капітан рос. маринарки Граф.* Одночасно в Берліні перебуває *ген. Шелінг*, який в уряді еміґраційного царя виконував функції міністра військових справ. Приїзд до Берліна двох визначних співробітників великого князя Кирила є *у звязку з переговорами з б. гетьманом Скоропадським.* Переговори ті мають, мовляв, на меті окончену *умову в справі федераційного звязку України з рос. монархією.* В тих переговорах бере також участь *представник гітлерівців д-р Моц*, що в кругах гітлерівців має марку знавця Росії і є найближчим помічником Розенберґа.

Представник Гітлєра не порушував у Льондоні справи коридора.

В понеділок, дня 29. травня вніс посол Р. Дж. Дейвис в англ. парляменті запит до секретаря закордонних справ, сер Джана Саймона, чи підчас розмови, яку він мав з представником німецького канцлера в Льондоні, д-ром Розенберґом, була порушена також справа польського „коридору" та інші питання, які стоять у звязку з нею. Сер Джан Саймон відповів, що справи „коридору" зовсім не порушувано в розмові.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Засуд 4-ох комун'стів у Німеччині на кару смерти.

БЕРЛІН, (ПАТ), 2. VI. У процесі проти комуністів в Альтоні прийняли нині присуд, яким засудили на кару смерти чотирьох комуністів, обвинуваченних за спричинення кривавих заворушень вуличних дня 17. березня 1932 р., жертвою яких впало 18 убитих і 64-ох ранених. Інших 7 обвинуваченних засуджено на кару тюрми від 10 до 3 років.

Справа епископства для Лемківщини ще остаточно не вирішена.

З церковних кругів повідомляють нас, що справа іменування греко-кат. епископа для Лемківщини ще остаточно *не вирішена. Проектований* в останньому часі на те становище — після рішучої відмови перемиського епископа-помічника о. д-ра Григорія Лакоти — *о. д-р Микола Нагорянський у Варшаві також відмовляється від тої почести з уваги на підірване здоровля.* З інформацій наших церковних кругів виходить, що *та справа затягнеться надовго* і з іменуванням епископа для Лемківщини прийдеться мабуть ще якийсь час підождати.

В память Симона Петлюри.

Академія присвячена памяті Симона Петлюри в Ченстохові.

Дня 25. травня ц. р., в день Вознесення, відбулася в Ченстохові роковинна академія, присвячена бл. п. Голові Уряду УНР. і Головному Отаманові Військ УНР. Симонові Петлюрі, в якій взяли участь емігранти з України і заточенці галичани. Одні і другі, обєднані до братнього співжиття місцевим українським Т-вом Допомоги, віддали щиро і свідомо поклін Духові бл. п. С. Петлюри як національному провідникові народу в його великій визвольній боротьбі, як борцеві за самостійність і незалежність України, якої національний прапор кріпко держав цілий час боротьби на Україні і поза її межами та за яку життя своє віддав. Реферат про бл. п. Петлюру та про його ролю в нашій визвольній боротьбі відчитав емігрант п. Болдирів, а діти відеклямували відповідні вірші про Петлюру і про нашу боротьбу за волю. Помітне, глибоке враження зробила на всіх учасників свята деклямація старенького заточенця п. Гошеватюка про похід Січових Стрільців.

С. Паладійчук.

ДО ПОХОРОНІВ БЛ. П. ІЛЛІ КОКОРУДЗА.

1) Нарада представників українських центральних установ під проводом урядуючого заступника голови Рідної Школи посла Великановича, що відбулася в суботу, 3. червня ц. р., постановила візвати українські установи й українських громадян **не купувати вінців на могилу бл. п. Іллі Кокорудза і замісць того складати відповідні датки на Рідну Школу.** Вінці можна давати з власних квітів, якщо це не получене з ніякими коштами.

2) З огляду на те, що винос тлінних останків Покійного відбудеться в понеділок 5. червня в год. 1. пополудні з дому жалоби при вул. Листопада ч. 40 до архикатедральної церкви св. Юра, а звідси біля 3. год. пополудні двигнеться похоронний похід на Личаківський цвинтар — тому **всі школи збираються** тогож дня не при вул. Листопада, тільки **біля церкви св. Юра** між год. 2. а 2.30 пополудні, щоби був час до уставки.

Політичні міркування неполітика.

На маргінесі відчиту ред. Ердтрахта „Европа спулчесна" дня 2. ц. м.

Що сьогодні усі, а спеціяльно молодь цікавиться політикою, про це мав змогу переконатися кожний, хто був на заповідженому великими афішами відчиті редактора „Ренесансу" з Відня Ердтрахта в пятницю 2. ц. м. Саля Польського Т-ва Музичного була битком набита людьми з ріжних шарів, у більшості жіноцтвом, а серед нього творила знову більшість молодь — навіть наші гімназистки. Теж доказ, як розполітиковане наше молоде покоління.

У двогодинним рефераті, в якому мало найтися за афішами й обговорення „квестії украінськей", ред. Ердтрахт щонайменше три четвертини свого часу та всю силу вимови присвятив питанню гітлеризму, насвітлюючи його з чисто жидівського становища аргументами, які можна зустріти в кожній „Хвилі". Застерігаючись, що він не політик, промовець все таки розробив і поробив далекойдучі політичні висновки і вийшовши зі становища, що сьогілішня Европа нагадує дуже роки 1912—13, коли й нікому не снилося про війну, перейшов справу зброєння та творення двох груп в Европі (Росія—Німеччина—Італія і Франція—Польща--Мала Антанта), відчуженість Польщі, що на його думку повинна тримати руку з Англією, як язичком ваги в майбутньому конфлікті в Европі, замотався у пророцтва майбутньої війни, для якої бачить два огнища: Бесарабію і коридор. Безліч сучасних Альзацій (Бесарабія, Македонія, Югославія, Україна, Данціг, Клайпеда) підсилюють, на думку прелегента, можливости війни, якої жаху ніхто собі не уявляє. З тієї війни вийдуть, як вправнював ред. Ердтрахт, німці розбиті і знужденілі, а можливість охоронитися перед нею — це або творити господарський союз Европи, або боротьба проти відосіблення від себе всіх держав світу.

Розглядаючи гітлеризм як головне огнище, з якого може пітняться світова пожежа ред. Ердтрахт зачіпив українське питання. Тут покликався він на свою розмову з Розенбергом, який мав заявити йому, що німецька концепція України має багато прихильників у Польщі, що Німеччина творитиме українські легіони з українців в Німеччині, що врешті Німеччина поважно рахується з абсолютною ворожнечою СРСР до тієї концепції України, яка не дозволить на ніяке усамостійнення УССР. Від себе замітив прелегент, що майбутня війна принесе Україні державність і Польщі треба з тим фактом рахуватися, але з другого боку якщо та державність буде made in Germany, то вона провалиться враз з гітлеризмом. Цю умовину повинні знову, на думку прелегента, брати під увагу українські політики і будувати іншу Україну, якій польська фантазія, український романтизм та жидівський реалізм далиб тверді основи істнування. Це повинна мати, на йогож думку, на увазі й українська молодь, прямуючи до як найтіснішої польсько-української співпраці.

Власне такий підхід до справи та деякі ревеляції прелегента (що напр. полк. Коновалець мав нібито заявити йому, будьто би українська держава пічне різати жидів, що в разі польсько-німецької війни жиди створять масові протинімецькі легіони), надавали довгому викладові ред. Ердтрахта посмак курерківських енунціяцій і робили відчит хоча й цікавим, то плитким і несуттевим.

А проте публіка слухала цих енунціяцій пильно, зайвий раз доказуючи, як вона на політиці розуміється.

(а).

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ"
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

АКАДЕМІЯ

З ПРИВОДУ 35-ЛІТТЯ ПЕРШОЇ ДІВОЧОЇ ШКОЛИ УПТ. У ЛЬВОВІ.

35-ліття першої дівочої школи УПТ ім. Т. Шевченка відсвяткував Кружок Р. Ш. ім. Ганни Барвінок та Комітет б. учениць школи-ювилятки окремою Академією в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, на богату програму якої зложилися:

Промова п. К. Малицької що переглянула історію дівочої школи ім. Т. Шевченка у Львові, виступ діточого хору (Ой сивая зозуленька, Ой, зацвіли фіялоньки, А вже весна красна), деклямації 3-ох учениць нар. школи ім. Т. Шевченка, альтове сольо п. Гені Зарицької, привіти, відчит „Мої спогади зі шкільних літ" п. О. Степанів, фортепянове сольо п. Іванни Волошин, деклямація І. Курочки („На ювилейне свято" У. Кравченко), сопранове сольо п. О. Бандрівської та ритмо-пластична ілюстрація „Поклін науці".

Усі точки, не згадуючи виступу п. О Бандрівської, що має вже своє імя, були солідно підготовані і дбайливо виконані. Оба реферати дуже цікаві фактичним матеріялом, хори під орудою проф. Гриневецького були на висоті свого завдання, оба соля може за бліді, викликали довгі оплески. Найкращою точкою програми була ритмо-пластична ілюстрація, що перенесла публику в якісь казкові країни, і яку публика примусила оплесками відтворити вдруге. Громадянства доволі.

(а).

ЗАБОРОНИЛИ ЗЇЗД СОЦ. МОЛОДІ.

БЕРН, 3. 6. ПАТ. Влада бернського кантону не дала дозволу на приїзд на заповіджений на неділю зїзд соціялістичної молоді. Рівночасно поробили надзвичайні засоби обережности та змобілізували полк піхоти.

РОЗПРАВА ПРОТИ СОЦІЯЛІСТІВ У ШВАЙЦАРІЇ.

БЕРН, 3. 6. ПАТ. Закінчилася тут розправа соціяліста Ніколе та тов. Суд признав винуватим Ніколе і 7 інших обвинуваченних, а 11 увільнив. Кари ще оголосять у вівторок.

НОВИНКИ

— **ЗАПОВІТ БЛ. П. ІЛЛІ КОКОРУДЗА. З достовірного джерела довідуємося, що бл. п. Ілля Кокорудз записав усе своє майно на народні цілі.**

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (142) число „Діла підпало конфіскаті за два менші місця і ціле закінчення статті **„Облуда чи наївність-"**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5, поручає:** ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 17-50

— **Замісць вінка на могилу Ів. Франка зложили на будову нагробника:** Центральний Кооперативний Банк (Центробанк) у Львові **50 зол.;** Т-во взаїмних обезпечень на життя і ренти „Карпатія" 25 зол.; Союз українських емігранток із Варшави **20 зол.**

— **Відзначення українського артиста на виставі в Льос Анджелльос.** У травні цього року відчинена в Льос Анджельос 9-а з черги міжнародня виставка екслібрісів (книжкових знаків). У цій виставі беруть участь артисти з 21 країн, також і наші земляки. З наших артистів узяли участь у цій виставі: М. Андрієнко, М. Бутович, П. Холодний молодший, Леонід Хижинський, М. Глущенко, С. Гординський, І. Іванець, П. Ковжун, О. Кульчицька, П. Омельченко, М. Осінчук, О. Сахновська і В. Січинський. Журі для оцінки присланих праць роздало, як щороку, 4 грошеві нагороди і 15 почесних відзначень. Грошеву нагороду одночасно з почесним відзначенням дістав із наших артистів п. Михайло Осінчук за екслібріс для пані Стефанович. Це вже другий раз українські мистці здобувають на цій міжнародній виставці нагороди, і оба вони належать до нашої організації Асоціяція Незалежних Українських Мистців.

— **З Українського Технічного Т-ва.** В домівці У. Т. Т., вул. Косцюшка ч. 3. дв. 2, відбудеться в середу 7. червня ц. р. в год. 18.30 виклад інж. Б. Пристая на тему: „Електрична смерть, нещасливі випадки та рятування". Гостям раді.

— **У справі „Літопису „Бойківщини" ч. 2.** звертається дехто до мене зі замітами. Тому я приневолений цією дорогою заявити, що археольогією Бойківщини давно перед д-ром Кобільником цікавилося багато громадян. Напр. проф. Лашкевич, сьогодні 95-літний старець, перший робив розкопки ще перед 40 роками, він перший звернув увагу Т-ва „Бойківщини" на Городище в Ступниці і Городищу, д-р Максимчук звернув увагу на Старий Бич, Смільницю, Княжу Гору, Римську Гору під Ст. Самбором, радн. Г. Хиляк на могили в Болехівцях. Тесаїе відноситься до Корнич, Торгачович і т. д. Присвоїв собі д-р Кобільник також мою тему про „Руську Путь" (навіть на мапі не знав, де вона нарисована) і деякі джерела як Садовського (навмисне спроваджені в тій цілі через д-ра Кубійовича), Шараневича, Шельонговського, а як джерела критично розібрав, вистарчить оказати на факт, що грамоти кн. Льва приймає за автентичні. Я не належу тепер до ред. Колегії, ані до Старшини Т-ва „Бойківщини", тому з евентуальними дальшими замітами, треба звертатися до властивого редактора. Самбір 28. V. 1933 р. — **Д-р В. Гуркевич.**

— **Обережно з проходами за місто!** Безробітний львівський „механік" Станіслав Яз найшов собі дотепний спосіб заробітку. На Погулянці вечором підходив він до самотних пар, що проходжувалися, світив їм електричною ліхтаркою в очі, арештував їх як поліційний агент, а потім пускав на волю за відповідного хабара. За тим хабаром відважився він прийти до дому одного такого „арештованого" на другий день, але той догадався, що має до діла з шантажистом і передав його в руки поліції.

Доказом пошани для поляглих героїв є жертва на охорону воєнних могил українських борців! Зелені Свята — це дні українських інвалідів і воєнних могил. Не забудьте жертвувати на допомогу живим і на охорону могил поляглих героїв!

— **Самогубства.** У львівськім корпусі кадетів при вул. Кадецькій застрілився з револьвера один кадет. Ведуть слідство. — На Клепарові напилася лізолю 30-літня жінка почтового возного Марія Пужанська. Чоловік Пужанської заробляє місячно 80 зол. і з тієї причини приходило між ними до непорозумінь. — До аптики Лазовського при вул. Городецькій у Львові прийшов 77-літній Петро Кузарський та сказав собі дати мікроцит. На очах апт. персоналю зажив цю отрую. Його забрали до шпиталю. Недужав на нервовий розстрій та майже зовсім не спав. — „Легка" дівчина Германівна в кавярні „Адрія" у Львові зажила сублімату. Зробила це в алькоголічнім замрячені. І її забрали до шпиталю. — В Глинній біля Львова постріляв

з револьвера 38-літній Іван Вардисевич, ем. залізничий магазинір. Причина: чахотка.

— **За вбивство тітки.** В суботу закінчилася перед перемиським наглим судом розправа проти Блясберґа, який задля грабежі вбив свою тітку Пфеферову. На основі вердикту присяглих трибунал засудив Блясбрега на кару смерти (шибеницю). Рівночасно суд приняв ріжні злагіднюючі обставини та замінив йому смертну кару на дожиттєву тюрму. Обвинуваченний прийняв присуд спокійно.

— **Розправа проти 21 селян.** Перед судом присяглих у Коломиї почалася розправа проти 21 мешканців снятинського повіту, яким закидають співучасть у вбивстві Миколи Рога зі Заболотова.

— **Щоби оминути військової служби** Микола Осташук з Зеленої, надвірнянського повіту, дав собі відрізати два пальці; допоміг йому до цього Дмитро Савчук.

— **Пожежа з димаря.** В Уричі, стрийського повіту, пожежа знищила все майно господаря Ґавришука та сусідів, вартости 7000 зол. Причина — погано вибудований димар.

— **Студент убив студента.** У селі Пшевуз, біля Бічанова, вбив підчас прогульки студент філ. краківського університету Болеслав Олейнічак свого товариша, з яким разом мешкав, студента теольогії Ляховіча. Причина — особиста суперечка.

— **Засуд на комуністку.** Апеляційний суд у Познані засудив комуністку Белю Френкель на 4 роки вязниці за те, що серед познанських вояків організувала комуністичну ячейку.

— **Ще один смертний присуд.** У Сувалках наглий суд засудив на смерть за шпіонажу Павла Печуліса.

— **Расові подружжа в Німеччині.** Німецький міністр закордонних справ оголосив розпорядок про те, що уряд установляє постійну комісію знавців для руху населення та расових проблєм. Ця нова комісія дбатиме, щоби зріст народин у Німеччині не зменшувався і щоби німецькі родини не дозволяли на мішані подружжа себто арійців з жидівками і жінок чистої арійської раси з жидами. До згаданої комісії ввійдуть лікарі та інші спеціялісти.

— **Ріжні вістки.** У перших пяти днях світову виставу в Шикаго відвідало пів міліона осіб. — Троцький мав сказати одному кореспондентові в Константинополі, що сподівається небавком вернутися до СРСР.; одні додають до цього коментар, що він погодиться зі Сталіном, другі, що натякає на кінець більшовизму. — В Англії панує велика театральна криза; в останньому часі втратило там працю 5.000 акторів, 10.000 музикантів і 10.000 театральних урядовців і робітників — Експрес Міляно-Турин наїхав біля Маджентн на авто; три особи вбиті. — У Новинську в околиці Москви радянський уряд вибудував найбільшу радіову стацію в Европі силою 500 кільоватів; вона передаватиме вістки по всьому просторі СРСР., головно на економічні теми, в усіх мовах поширених на території Радянського Союзу. — Історичний замок маркізи Помпадур у Парижі, що в останніх віках був вибагливим готелем проданий на ліцитації за пів міліона фр.

— **Права для чину Єзуїтів.** Папа Пій XI. потвердив своїм новим апостольським листом усі права та привілеї єзуїтського чину, затверджені від папи Павла III. Лист означує точно, які права і коли скасовані є винятками.

— **Новий французький „безсмертний".** Французька Академія приняла до свого товариства нового члена: фотель по покійнім драматурзі Бріє заняв Франц Моріяк, повістяр. Моріяк був останнім головою Т-ва письменників, а Фр. Академія зправила приймає кожночасного голову цього Т-ва. Повісті Маріяка займаються головно моральними та релігійними проблемами і надихані глибоким песимізмом. Найбільше читані „Генітрікс", „Тіло і кров", „Цілунок прокаженого", „Вогненна рука", „Те, що було втрачене".

— **„Хочемо словацьких жидів!"** У Братиславі гурт молодих людей демонстрував перед мадярським консулятом. Поліція їх розігнала. Відси студенти пішли до жидівської дільниці, де кричали: „Хочемо словацьких, не мадярських жидів!" Поскидали з крамниць багато шильдів. Демонстранти хотіли дістатися до крамниць і при цьому прийшло до сутички з жидівськими торговцями. Щойно кінна поліція розігнала молодь.

— **Мадярська кров.** Студент будапештенського університету Янош Шідлєр пяничав усю ніч, а на світанку пішов із циганською музикою уладити серенаду своїй любці. Коли дівчина не хотіла показатися в вікні, студент вистрілив собі в груди з револьвера. Тяжко раненого забрали до шпиталю.

— **Університетські студенти — поліцаями.** Не зважаючи на спротив лейбуристів і лібералів палата громад 321 голосами проти 60 приняла в II. читанні новий закон про поліцію. Закон

ПРОТЕСТ ЯПОНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

ТОКІО, 3. 6. ПАТ. 80 японських письменників підписало протест проти палення книжок у Німеччині. Назвали це ганьбою німецької культури та визовом, киненим цивілізації.

РУМУНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

БУКАРЕШТ. 3. 6. ПАТ. У склад румунської делегації на господарську конференцію в Льондоні входять: міністр закорд. справ Тітулеску, бувш. міністр Мігалаке та державний підсекретар в президії мін. ради Тілеа.

ЛЕТ ДОВКОЛА СВІТА.

Відомий американський летун Матерн почав у суботу в год. 10. лет довкола світа. Першим етапом лету має бути Берлін. Цю частину лету хоче відбути без осідання. Матерн пробував уже раз побити рекорд лету довкола світа. Летів тоді з лет. Ґріфітом та біля Мінська розбився літак. Оба летуни були тоді ранені. Рекорд лету довкола світа мають покищо американці Повст і Ґоті (8 днів і 20 годин).

ВИБУХ У РАФІНЕРІЇ.

НЮ ЙОРК, 3. 6. ПАТ. У Лонг Біч вибух у рафінерії знищив зовсім фабрику та спричинив шкоди більше як на 2 міл. дол. Досі стверднли, що в катастрофі згинуло 10 людей, а 18 було тяжко ранених.

ТОКІО, 3. 6. ПАТ. У копальні вугля в Сасебо підчас вибуху згинуло 46 людей, 30 було тяжко ранених.

PALMOLIVE-SHAMPOO

ПЛЕКАЄ ВОЛОССЯ, ЯК МИЛО ПАЛЬМОЛІВ ЦЕРУ.

опрацював льорд Тренчерд і поставив проект, щоби до поліції набирати покінчених середньошкільників і студентів університету. Вони матимуть інший аванс.

— **„Жидівські професори хай ідуть у Москву!"** У Празі в німецькому університеті студенти демонстрували проти професорів Ф. Вайса та Пельсена (оба родом із Відня). Демонстранти кричали: „Геть із жидівськими професорами, хай ідуть у Москву!"

— **20.000 жидів прибуде до Польщі.** З Льондону повідомляють: Генеральний секретар льондонського комітету помочи для жидів Кайзер, який був недавно у Варшаві, заявив представникам преси, що комітет допомоги, який заснувався для жидів у Варшаві, рахується з тим, що в найближчих місяцях прибуде до Польщі 20.000 жидів з Німеччини. Хвиля припливу жидівських утікачів з Німеччини є й надалі сильна.

— **500 жидів з Бельгії.** Мин. неділі до польської стації Збоншиня приїхало окремим поїздом з Бельгії 500 жидів, що є польськими підданими. Вони вернулися до Польщі, щоби осісти тут на постійне. Найбільше між ними купців, є теж лікарі та інші вільні професії.

— **На шпиль Евересту** хотять конче дістатися два учасники англійської виправи в Гімалаї Гарріс і Вейджер. Минулого тижня, разом із третім товаришем, Льонгляндом добралися вони до висоти 2220 м. і тепер пнуться далі вверх. Покищо хмари зупиняють їх у дорозі.

— **Монополь наркотиків.** Турецький парлямент приняв закон, на основі якого держава перебирає монополь наркотиків. Парлямент ратифікував умову з Югославією з 14. квітня 1932. в справі вивозу опію.

— **Братаниця папи — фільмовою зіркою.** Братаниця папи Пія XI. Сандра Ратті захотіла присвятитися фільмовій карієрі, тому спитала папу, чи годиться на це. Папа згодився під умовиною, що вона виступатиме під прибраним назвищем, тому вона прибрала собі псевдонім Сандра Равель. 8

— **Д-р Ф. практичний лікар: Химери погоди — ворогом цери.** Раз зимно, раз горячо, то падає дощ, то знову вітер висушив вогкість. Проти постійних, різких атмосферичних змін не може оборонитися нормальна шкіра. Невідомо, як зарадити проти погано порепаної і потрісканої шкіри, що не тільки дуже немиле, але часто й болісне. Відомий вплив змінної погоди можемо злагодити натовщуючи шкіру, коли вийдемо на воздух. Одначе для того мусимо вживати засобу, який не подразнює шкіри і легко в неї входить. З власного досвіду можу поручити Крем Нівея і олійок Нівея. Оба ті препарати містить Ецерит, тому знаменито доповнюють витрачений товщ шкіри. Крем Нівея і Олійок Нівея хоронить крім цього перед наслідками сонячного опарення, але рівночасно злегшують обгорілини.

Із судової салі.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ПОЧТУ В ГОРОДКУ ЯҐ.

У вівторок 6. червня починається у Львові перед судом присяглих розправа проти бувш. студента прав Зенона Косака (що вже відповідав на розправі разом із Данилишином, Біласом і Жураковським), Михайла Куспіся, студента політехніки зі Ставчан і ученика VIII. гімн. кляси Ст. Мащака зі Львова. Двом останнім акт обвинувачення закидає безпосередню участь у нападі на почту. Крім того обвинувачені ще в організуванні нападу на почту 21-літн. гімназист Яр. Білас і 21-літній гімназист Мик. Мотика. Всім трьом акт обвинувачення закидає, що посередничили в Трускавці в спровадженні Вас. Біласа та Данилишина до Львова. Ученик VII. гімн. кляси Ст. Цап — каже акт обвинувачення — скривав замаховців у Городку Яг., а приватна службовичка Марія Ковальчук переховувала одного зі змовників уже після замаху.

Розправа потреває яких три тижні. Предсідником трибуналу буде р. Мединський, обвинувачує віцепрокуратор для політичних справ д-р Мостовський. Боронять адвокати: д-р Шухевич, д-р Старосольський, пос. д-р Біляк, д-р Глушкевич, д-р Шевчук і д-р Марітчак. До розправи візвали кількадесять свідків.

ЗА ЛЕТЮЧКИ ТА ПОЕЗІЙКУ.

У Станиславові відбулася розправа проти 17-літнього Василя Жупанського з Прислопа, якому акт обвинувачення закидував, що в багато поезіях прославлював Біласа та Данилишина, кольпортував летючки ОУН, на знак жалоби за Біласа та Данилища взивав перервати забаву, яка відбувалася в Прислопі 29. квітня ц. р. і що на дверях церкви прибив відозву, в якій повідомляв, що коли люди не будуть придержуватися жалоби за Біласа й Данилишина, то село піде з димом.

Суд засудив Василя Жупанського на 10 місяців вязниці.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": **„Земля нічия".**

Ще одна фільма з великої війни, що сильно нагадує інші пацифістичні фільми. Бачимо фронтові бої, окопи, чуємо бомбардування з гармат і літаків. Зворушливі сцени рятування ранених ворогів іншими вояками. Дотепний сюжет: як зживаються зі собою представники пяти націй у самотнім, покиненім окопі, між двома фронтами — це зовсім добре використаний.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 4. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка" (виступ Ст. Ярача).

Понеділок, 5. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка" (виступ Ст. Ярача).

Театр Ревю-Мініатюр.

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Нехороший".

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Нехороший".

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч".

АПОЛЬО: „Біла одалїска" (Дон Хо е Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Земля пічна".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльон).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Бріджа Експрес".

КОПЕРНИК: „Д-р Море" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Море" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конгоріля".

МУЗА (давн. „Оаза"): „Погромники просторів".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „10 проц. для мене".

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції".

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть гнати".

ХИМЕРА: „Люди в готелі".

УТІХА: „Блакитна рапсодія" та ревія: „Бомба".

Закордонне радіо.

Неділя, 4. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 20.45 Спів; **Братислава** (279.3) 18.20 Легка музика; **Мілянo** (331.4) 12.30 Музика, 20.30 „I Кавалєрі дl Екебу" оп. Зандонаї. **Лайпціг** (389,6) 12.10, 14.35 Військ. орхестра, 20.00 „Пташник із Тиролю" оп. Целера; **Білгород** (429.7) 11.30, 22.00 Нар. пісні, 20.00 Арії з юг. опер, **Рим** (441.2) 20.45 Іт. оп. музика; **Відень** (518.1) 15.30 Камер. музика,19.00 Концерт, 20.10 „Вер цуєрст ляхт" сільська комедія Поля; **Рига** (525) 18.30 „Гофманові казки" оп. Офенбаха; **Мінхен** (532,9) 18.20 Веселі мельодії та пісоньки; **Будапешт** (550,5) 21.00 Мадярські пісні; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 18.00 Концерт, 10.00 Музика для сільських дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 16.20 Грамофон або звуковик, 19.00 Концерт із „Березіля".

Понеділок, 5. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.00 Військова музика; **Мілянo** (331.4) 11.15, 17.00 Муз. всячина; **Штрасбург** (345,2) 16.00 Концерт, 20.30 „День і ніч" оп. Лекока; **Льондон** (356) 20.50 „Отельо" оп. Вердія (трансм. з Кор. Опери Ковент Гарден); **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Дас Файльхенмедхен" оп. Гельмесбергера; **Білгород** (429,7) 16.00 Нар. музика, 20.00 Опера; **Рим** (441,2) 20.15 Спів, 20.30 „Отельо" оп. Вердія; **Прага** (488,6) 15.30 Концерт, 19.00 Пісні волоцюгів, 19.30 „Галька" оп. Монюшка; **Відень** (518,1) 14.00 Концерт, 19.05 Фортепян, 20.00 „Орлов" оп. Граніхштедтена; **Будапешт** (550,5) 17.35 Мад. мельодії (форт.), 20.00 „Наречена з Гамбурга" оп. Вінце; **Харків** (937,5) 10.30, 16.30 Концерт, 15.00 Муз. літ. вид., 17.30 Трансм. з „Театру Опери й Балету".

Вівторок, 6. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.25 Скрипка; **Штрасбург** (345,2) 20.30 Галевий вечір; **Білгород** (429,7) 19.50 Пісні; **Бромінстер** (459,4) 20.00 „Рієнці" оп. Вагнера; **Прага** (488,6) 20.25 Форт. сонати, 22.10 Сучасна музика; **Відень** (518,1) 17.25 Солісти, 19.10 Весна — концерт симф. орхестри; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Пікова дама" оп. Чайковського; **Харків** (937,5) 9.00 Арії та дуети, 13.30 Рос. нар. пісні, Оп. і балетова музика, 18.00 Тріо, 19.00 Муз.-літ. авдиція.

Львівське радіо.

Неділя, 4. червня 1933.

12.15 Балачка; 12.30 Заг. зїзд спів. кол і церк. музики з Торуня, 14.00 Післяполудня й міжплодні; 14.20 Орхестра, спів (Марія Олена, сопран); 14.40 Рільнича скринька; 15.05 Концерт; 16.00 Для дітей: Що чувати в світі?, „Чому Америка зветься Америка?"; 16.25 Дуети на цитрі: Ол. Роїцький та 11-літній Лев Кавуди; 16.45 Мистецтво доброго говорення; 17.00 Меч топ. м'яча Польща-Бельгія; 18.00 Органовий концерт; 19.25 Авд.: „Евон і Адаміна", „Сон про будучину"; 20.00 Орхестра, спів (Плятівна, сопран); 21.15, 21.16 Спортові вістки; 21.25 Пісні; 22.00, 23.00 Танк. музика.

Понеділок, 5. червня 1933.

12.15 Фестівадь військ. орхестр 19. п. п. із цитаделї; 14.20, 15.00 Музика; 14.40 Що хлібороби повинні знати про рят. закони; 16.00 Для молоді: „Хитрий Квічус" оп. Веряго, „Невдача Кара-Мустафи" Б. Герца; 18.25 Грамофон, Сільва рерум; 17.00 Концерт (музика, спів); 18.00 Церк. хор із Торуня; 18.35 Легкоатл. змагання Польща-Бельгія; 20.00 Веч. концерт (музика, спів). Спортові вістки; 22.00 Техн. скринька; 22.15, 23.00 Танк. музика.

Вівторок, 6. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.35 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, біржа, Сільва рерум; 16.00 Студія на ветеринарійному відділі; 16.25 Відчит для учителів; 16.40 Гірська фотографія; 17.00 Шведська музика й спів (Ольга Ольгина), 18.00 Солісти (музика, спів); 19.30 Муз. фейлетон; 20.00 Про оперу Орефіче „Шопен"; 20.10 Трансм. з Варшави: „Шопен" оп. Орефіче. Спортові вістки, „Залога" лет.новеля,23.00 Танк. музика.

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР ІДЕ ВГОРУ.

Філія Банку Польського у Львові в суботу устійнила курс долара на 7.45 зол. в приватних оборотах 7.50—755.

Золото: доляри 9.20—9.23, корони 38.40 38.70, франки 36.40—36.70, дукати 84.80—85.30, рублі 4.85—4.95.

Срібло: корони 0.31, фльорени 0.80, рублі 1.30.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Голяндія 358.90, 359.80, 358.00, Льондон 30.16—30.15, 30.30, 30.00. Париж 35.09, 35.18, 35.00. Прага 26.52—26.52 і пів, 26.59, 26.46. Швайцарія 172.55, 172.98, 172.12. Італія 46.45—46.40, 46.60, 46.14. Берлін 208.50.

Акції.

Банк Польський 72 і три четверті — 73.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	28·50	29·—
Пшениця збірна	25·50	26·—
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцільний	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замокний	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля кольорова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18,—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно соломяне прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Рінак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 3. VI.: З приводу знижки на масло ціни не ставимо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. Тенденція на яйця утримана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція прив. жін. учит. семінарій СС. Василіянок у Львові (вул. Потоцького 56) подає отсим до відома, що в шк. році 1933/34 буде вести згідно з новими шкільними законами отсі роди шкіл: а) **6-клясову вселюдну школу**, до якої можуть вписуватися також хлопці до кляс 1—4. Ця школа є зразковою школою вправ для кандидаток учительської семінарії. б) **I. клясу гімназій нового типу**, до якої будуть приняті ученици, що покінчили 12 років. щонайменше 6 відділів вселюдної школи, або II. клясу давньої гімназії, або вчилися приватно. в) **III., IV. і V. курс учит. семінарії.** Зголошення вписів приймає Дирекція кожного дня між год. 8—13. перед пол., від позамісцевих почтою. Вступні іспити до гімназії, як також на III. і IV. курс учит. сем., відбудуться в днях 16. і 17. червня ц. р. від год. 9. рано. **Школа має права державних шкіл** і є положена в найздоровшій части міста. При школі є виховний Інститут, ведений фаховими силами. — **о. В. Лициняк,** директор. 1—3

Щодо „Перестороги" — в „Ділі з 2. червня ц. р. в справі п. Марка Юрійчука заявляємо, що п. Марко Юрійчук не має права збирати якихнебудь жертв на нашу Читальню, не має жадних повноважень, ні легітимацій від чит. „Просвіти" в Сигнівці (хіба фальшовані, підроблені!) — не дав ні сотика на нашу читальню. До збирання жертв на ратування нашої читальні, — покликаний є „Ратунковий Комітет", який вибрали Надзв. Заг. Збори нашої чит. з грудня 1932 р., а на яких п. Юрійчука усунули цілковито з читальні. — Просимо усіх тих Вп. Добродіїв, що зложили на нашу читальню хочаб найменший даток до рук М. Юрійчука, повідомити про це негайно голову „Рят. Ком." п. Петра Ткача Львів XXII, щоби можна усталити висоту присвоєного гроша п. М. Юрійчуком. До цієї справи ще вернемося. — Голова Чит. „Просвіти" в Сигнівці: **Бочилюк Михайло;** Голова „Рят. Ком." чит. „Просвіти" в Сигнівці: **Ткач Петро.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЯРЕМЧЕ — сонячні кімнати з харчем або без, гарне положення, дешево до винайму. Зголошення до 10. червня Львів, Терези 2 „с" Перфецька, опісля Яремче.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „ МОТРЯ", інсценізація повісти Б. Лепкого в опрац. Лужницького-Лісевича, дозволена старостом городським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук,** Львів, Домініканська 4, III. 2069 2—5

ХЛОПЕЦЬ літ 17 шукає практики до корінної торговлі. Ласкаві Зголошення: Бурса вул. Ходоровського 3 для Ковальського. 3—3

АБСОЛЬВЕНТ міряичого виділу політехніки шукає заняття у інжинїра-землеміра. Зголоситися до „Діла" під „Абсольвент".

ПІСКОВА 40 — покій і кухня за 60 зол.

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знаменитої, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє ГАНАК, Пілсудського 21, I. 1—10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Усім, що своєю численною участю причинились до звеличання похорону нашого Найдорожчого Батька — зокрема о. Саврашеві за проповідь та слова потїхи, о. Валіжановському за безінтересовну участь у похороні, Голові Ф. Тов. „Просвіта" в Станиславові п. д-рові Олесницькому, Видїлові Ф. Т-ва „Просвіта" на Гірці Видїлові „Нар. Дому Укр. Залізничників", Дириґентові п. Крушельницькому та членам хору „Думка", товаришам Покійного, знайомим і кревним складає щиру подяку — **рідня Мізюків.** 2082

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Фелікс Гаж

ЛЬВІВ, БАТОРОГО 12, ТЕЛ. 84-45.
Пересвітлює Рентгеном.

ЛЕЖАКИ — гамаки — городові парасолї та иншої городові меблї,
КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ і господарські,
ГНУТІ МЕБЛІ фабрики Тонет і Мазовія,
ДІТОЧІ ВІЗКИ — забавки
поручає по значно зниженій ціні одинока християнська фірма у Львові

Кожевич

ВУЛ. БАТОРІЯ 12, ТЕЛ. 76-00.

ПІДЛЮТЕ.

Живець і купелеве заведення в Горганах над Лімницею, в чудовій лісистій околиці, 700 м. понад рівень моря. — Мінеральні питні води і сірчано-соляні купелі. — Електричне освітлення і водопровід.
Лічничі вказання: Хороби органів кровобігу, віддихових доріг (з винятком туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і сечових доріг, сутолоб, инзів і кістох, хороби обміну речовин, стани виснаження з надмірної праці або після перебутих хорїб.
ПОЧАТОК СЕЗОНУ 15. ЧЕРВНЯ.
Залізнична стація Брошнів на лінії Стрий Станиславів, а звідти на замовлення автомотором на місце.
ІНФОРМАЦІЇ: до 1. липня Львів. ул. Клушинська 3, тел. 48-82, від 1. липня Живець, Підлюте, почта Перегінсько.

ПРОЄКТИ, КОШТОРИСИ І ВЕДЕННЯ БУДОВИ мешкальних і фабричних будинків, відновлення і перерібки в старих домах, рівнож всїдкі залїзобетонові конструкції виконує урядн. управн. інж. буд.
АНТІН ЛІСЬКЕВИЧ
Львів, Листопада бічна ч. 5.

КОСІВ

Пансіон „Victoria"

(власничка Коржинська) біля заведения д-ра Тарнавського, отворив уже сезон. У сусідстві ліс і ріка, просторий овочевий сад. Дуже низькі ціни.

Господарство на винаєм.

„Сільський Господар" у Львові винаймує своє господарство в Коршові, біля Коломиї: 6 моргів поля і 10 моргів сіножатї, великий мурований будинок з 10 кімнатами, з того дві великі салї, і стайня на 6 штук худоби. 5 хвилин ходу від залїзничної стації, на лінії Львів-Станиславів. Господарство можна винаймувати від 1. серпня 1933 р.
Оферти слати до Т-ва „Сільський Господар" у Львові, Ринок ч. 10. II. пов.
Першенство будуть мати ті, що дадуть змогу примістити в будинку господарські курси. 2077 2—2

НАЙДЕШЕВША ВИРІБНЯ СІТОК ДО ОГОРОДЖЕНЬ „SIATKODRUT"
Львів, Замарстинівська ч. 33
Дешево від 48 сот. метер.

КООП. „СИЛА" з ДЕЛЯТИНА
отворила з днем 1. VI. 1933 р.
в ЯМНІМ СВОЮ ФІЛІЮ,
поміщену в домі п. Івана Нїмчука, де давнїше був склеп п. Довбняка. Маємо на складі товар першої якости, ціни конкуренційні. Всїх українських літників просимо за своїми орудками звертатися до нашої філії. Управа.

Комітет Дівочої Ремісничої Бурси у Львові при вул. Бічна Янівська 12, оголошує
КОНКУРС
на принятя учениць у шкіл. році 1933-34.
За приміщення з повним утриманням ученици платять 45 зол. За приміщення із снїданням і вечерою та обідом в неділї 25 зол. Належитість можна платити частинно харчами. Подання вносити на руки п. Гошкович, Львів, Дверницького 30, до 15. червня 1933 р. Приняті будуть лише ті ученици, що до 15. серпня зложать половину оплати за вересень в ціли закупу вугілля і зимових запасів. 2068

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . вол. 0.15
„ „ одношпальтовий надіслане і некрольоги „ 0·40
1 „ „ в тексті і поданих „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . . вол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійне.

Остання сторінка 1/1 . . . . . вол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідав Олександер Костиц Видає Видавниче Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Винник 19.

Ч. 144 (13.383). Львів, середа 7. червня 1933. Рік LIV.

Редакція оплатою кореспонденцією.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поклін Поляглим.

Львів, 5. червня 1933.

Традиційний процесійний похід на могили Полеглих в Зелені Свята відбувся і цього року незвичайно величаво. Сприяла цьому святові прегарна погода, тому не диво, що взяли в ньому участь старі, молоді й наймолодші, чоловіки, жінки й діти, інтеліґенти, міщани, робітники і шкільна молодь. Усіх їх зеднало одно бажання: віддати поклін тим, що полягли...

В неділю йшли процесії з усіх львівських церков на Янівський цвинтар поодиноко, але на Янівській вулиці злучилися майже всі вони разом і так перейшли на цвинтар. По дорозі співали похоронні пісні на переміну, як щороку, хори богословів, Бандуриста, Сурми і радн. Купчинського, притягаючи до себе загальну увагу численних видців. Зате звертало теж загальну увагу, що в процесійних походах було рішуче за мало духовенства, а зокрема членів львівської Капітули. Чейже не всі члени тої Капітули лежали хорі! Деж вони були в такому разі? Поміж цілими десятками прекрасно вишитих церковних хоругов несено також прапори українських установ, прапор католицького студентства та багато вінків.

На гарно упорядкованому цвинтарі українських полеглих зібране духовенство під проводом Преосв. еп. Будки відправило при участи збірного хору панахиду, після чого проповідь виголосив о. Годунько. Одночасно люди складали на окремих могилах і хрестах вінки і цвіти. Опісля були ще панахиди перед могилами Невідомого Стрільця, покійних Луцейка і Крупи, Шевчука, Фолиса, О. Басарабової і багато інших. Окрема панахида була відправлена також над могилою пок. Бронислава Янова, першого голови Т. О. В. М.

В понеділок процесії з усіх церков перейшли на Личаківський цвинтар, при чому процесія з церкви св. Юра вела разом з усіми школами похорони пок. Іллі Кокорудза. Ця процесія розтягнулася на більше як кільометер дороги і в ній співали теж похоронні пісні на переміну вичислені вище хори та грали орхестри.

На невеличкому цвинтарі полеглих українців, на Личакові, відправило знову духовенство під проводом еп. Н. Будки панахиду, до якої співав хор питомців. Проповідь про вагу культу полеглих виголосив о. Горчинський. Також тут зложено на могилах вінки і цвіти, а декуди запалено й свічки.

Після того духовенство при великому здвизі народу відправило панахиди біля могил-памятників М. Шашкевича, В. Барвінського, І. Франка, А. Коцка й ін., а також біля гробниць капітульної, о. Т. Лежогубського, о. д-ра Ом. Огоновського і багатьох інших заслужених церковних і народніх дівчів. Як на Янівському, так і на Личаківському цвинтарі свято закінчилося пізним вечором.

На закінченні треба зазначити, що цьогорічне свято в оба дні не обійшлося без інцидентів. А саме на Янівському цвинтарі якась частина молоді стала співати після панахиди петріотичні пісні і розкинула летючки ОУН, наслідком чого поліція арештувала 7 молодих людей, в тому і дівчину. На Личаківському цвинтарі прийшло до подібних інцидентів біля могили студ. Любовича, а також біля могили А. Коцка, де в справу вдалася поліція, арештуючи теж кілька осіб.

ПАТ в урядовому звідомленні каже, що коли біля могили Любовича стали співати протидержавні пісні, багато публики стало бігти в напрямі могили та при цьому тратували гроби. Відділ поліції загородив дорогу тим, що бігли. Тоді, мовляв, під адресою поліції стали падати образливі оклики, а потім каміння, яке, як стверджено, група молоді мала приготоване в кишенях. Поліція розігнала зібраних і арештувала 9 осіб. Утікаючі демонстранти оставили на цвинтарі каміння та гумові палиці, домашньої роботи, які поліція відставила до слідчого уряду.

Похорони пок. І. Кокорудза.

Львів, 5. червня 1933.

Похорони пок. голови „Рідної Школи" Іллі Кокорудза, що як відомо, залишив ціле своє майно на народні цілі, були величезною маніфестацією, в якій взяли участь маси народу і всі наші школи, складаючи осьтак подяку й поклін заслуженому рідношкільному дівчеві і патріотові. Похорони вело численне духовенство під проводом о. мітр. Базюка й о. прал. Куницького. Прегарну прощальну промову при аннесенні домовини виголосив з балькону дому Покійного при вул. Листопада през. д-р Кость Левицький. Опісля з вікна акад. гімназії прощав Покійного Директора в останнє теперішній директор гімназії д-р Денис Лукіянович, а після похоронної відправи в церкві св. Юра промовив з балькону митрополичої палати о. прал. Куницький.

Як уже згадано на іншому місці, похорони пок. Кокорудза розтягнулися на більше як кільометер і так перейшли вулицями Львова на Личаківський цвинтар. Від церкви св. Юра аж на цвинтар вів похорони Преосв. Будка, що на цвинтарі перейшов з частиною духовенства на могили полеглих, де вже зібралися були процесії з усіх інших львівських церков.

Біля гробниці родини Кокорудзів духовенство під проводом о. мітр. Базюка відправило панахиду, до якої співав скріплений хор під управою радн. Купчинського. Опісля виголосили промови: д-р М. Коновалець від „Р. Ш." і „Просвіти", проф. д-р Гординський від Наук. Т-ва ім. Шевченка, п-і К. Малицька від рідношкільного учительства, дир. Творидло від б. учнів Покійного, мгр. Ю. Старосольський від студентства, п. Ігнат від Союзу українців власників реальностей і вкінці п. Ясінчук від урядовців „Р. Ш.". Була точно год. 6-а, як могутнє „Вічная память" закінчило похоронний обряд в память пок. Іллі Кокорудза, в якому взяли участь тисячні маси.

ВИСТУП ЗАКАРПАТСЬКИХ СПІВ. ТОВАРИСТВ У ЛЬВОВІ.

Чеськословацькі учителі зі східної Словаччини та Закарпаття разом із Співацьким т-вом чсл. учителів на Закарпатті уладжують від 2—7. червня турне по Польщі. Співацьке Т-во буде співати на двох концертах у Кракові та Львові. Концерт зі Львова будуть передавати в радіо. Керманичем Співацького Т-ва є д-р Кайгль із Ужгороду. Виправа виїхала 2. червня з Ужгороду, де її прощав заступник спів. закарпатської групи д-р Гошовський, окружний начальник в Ужгороді.

КАТАСТРОФА ЕКСПРЕСУ ПАРИЖ—НАНТ.

У суботу в год. 5.50 рано кілька кільометрів від стації Нант вискочив зі шин експрес Париж-Нант. Льокомотива та 4 вагони знищені. Досі добули тіла 14 жертв катастрофи, раненних було ок. 80 осіб. Причиною катастрофи була завелика скорість 90 км. на год., коли шлях був у направі.

ЛЕТУН МАТЕРН ОСІВ У МОСКВІ.

МОСКВА, 5. 6. ПАТ. Американський летун Матерн, який летів довкола світа, осів у Москві в год. 15.55. Летуна привитали представники більшовицького летунства та влади, більшовицька й закордонна преса. Летун сказав, що хоче негайно летіти до Іркутська.

Представникам преси сказав Матерн, що вилетів із Нюйорку в напрямі Нової Землі, а хотів осісти в Парижі. 400 миль від ам. побережа натрапив на стрефу сильного морозу. Щоби крила літака не обмерзали, мусів летіти понад самою поверхнею моря. Тому не міг долетіти до Парижа й мусів осісти на одному з островів біля Норвегії, відки відлетів до Осльо. Матерн перелетів Атлянтик за 23 год. Не згодився остати в Москві, хоч підчас лету з Америки до Москви спав ледви 2 години.

ПРОТИРЕВІЗІОНІСТИЧНІ МАНІФЕСТАЦІЇ В В УЖГОРОДІ.

У пятницю вечором відбулися в Ужгороді маніфестаційні збори. Похід, у якому взяло участь 7.000 осіб, перейшов містом, прикрашеним прапорами. Перед будинком жупанату промовляв міський радний Сова в імені міста Ужгороду, д-р Камінський та д-р Юлій Бращайко, заступник чесько-словацької нар. ради проф. Равшер і кількох інших бесідників, які заявилися проти всяких спроб ревізії границь і пригадували гнет за мадярської влади та розквіт Підкарпаття за чехословацької влади.

ЩЕ СНІГ.

У неділю 4. червня на польсько-більшовицькому кордоні біля Рівного впав сніг, що тонкою верствою покрив поля, причому температура значно обнизилася. Приморозки та сніги відібються некорисно на садівництві.

Також із Радянської України прийшли вісти, що й там упав сніг і настала студінь.

ЗНИЖКА ПОЧТОВИХ ОПЛАТ.

У звязку зі зміною почтової тарифи наступила теж важна зміна тарифи листів звичайних місцевих і замісцевих, коли ті листи важуть більше понад 20 гр., а саме: при листах місцевих, які важуть понад 20 гр. до 100 гр. оплата виносить лише 20 сот. (досі 30 сот.); понад 100 гр. до 250 гр. 30 сот. (як досі); при листах замісцевих, які важуть понад 20 гр. оплата виносить: до 100 гр. 45 сот. (досі 60 сот.), а від 150 до 250 гр. 60 сот. (як досі); від 250 до 500 гр. 80 сот. (як досі).

ЗВІРСЬКИЙ КОНДУКТОР.

До шпиталю у Львові привезли раненого 23-літнього сільського робітника Микиту Мрака з Тустанович (пов. Жидачів). В пошукуванні праці вибрався Мрак у суботу до Самбора. Йшов пішки зал. шляхом. Біля стації Коропуж Мрак вскочив на ступінь поїзду, що саме надїхав. Кондуктор скинув Мрака, хоч цей держався з усієї сили баріери, та зіпхнув його на шлях. Мракові колеса поїзду роздавили праву ногу та відрізали ліву стопу. Кондуктор не спинив поїзду. Стан Мрака дуже грізний. Поліція повідомила прокуратуру про подію, а ця зарядила вишукати того кондуктора.

ГРАБІЖНИЦЬКЕ ВБИВСТВО.

Стануть перед наглим судом.

Нічю з неділі на понеділок у Любелі пов. Жовква двох невідомих людей вкрало в Дм. Маєвського 800 зол. Маєвський почув рух і збудився. Злодії втекли. Маєвський вибіг на подвіря та пізнав, що то були Ілько Маслюк і Іван Лучко. На крик Маєвського побудилися сусіди, а один із них 58-літній Ґжеґ Волох став здоганяти злодіїв. Тут Ілько Маслюк вистрілив із кріса тричі до Волоха та вбив його. Поліція арештувала обох. Найшли в них кілька крісів і муніцію. Оба стануть мабуть перед наглим судом у Львові.

—o—

СПОРТ.

ЛЬВІВ. Чорні — Гасмонея 2:1 (2:0).
ЛЬВІВ. Макабі (Чернівці) — Погонь 2:2 (1:0).
ЛЬВІВ. Макабі — Чорні 1:1 (0:1).
ЛЬВІВ. Погонь — Гасмонея 8:2 (5:2).

А-КЛЯСА.

ЛЬВІВ. Світязь — Биля Ожел 2:1 (0:0).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — II. Сокіл 2:0 (0:0).
РЯШІВ. Ресовія — Огнісько (Ярослав) 4:2 (2:2).
ЛЬВІВ. Погонь І. Б. — Погонь (Стрий) 3:1.
СТАНИСЛАВІВ. Гакоах (Стан.) — Ревера 2:2.

Б-КЛЯСА.

ЛЬВІВ. Ютшенка — Львовянка 2:2.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ВАРШАВА. Бельгія — Польща 1:0 (1:0).

НЕВДАЧА ВАЛЯСЕВИЧІВНИ.

У Празі відбувалися при участи 400 учасників спортові змагання „Масарикові Ігри".

Другого дня в біґу на 100 м. потерпіла невдачу олімпійська та світова мистциня Валясевичівна. Перше місце заняла Кубкова (Чехословаччина) в часі 12.6. Валясевичівна була друга.

Поїздка на виставу в Шикаго.

(Жмут інформацій.)

Як відомо, від 1. червня до 30. вересня ц. р. відбувається в Шикаго велика світова виставa, в якій беруть участь усі народи світу. На цю виставу могтимуть виїхати особи, які докажуть в американському консуляті, що виїжажають виключно на те, аби оглянути виставу. Лише після такого доказу американський консулят видасть американську візу.

Особи, які давніше старалися виїхати до Злучених Держав Америки, одначе відмовлено їм видати візу, тепер не зможуть дістати візи, хочби навіть доказали, що їдуть на виставу.

Справжні туристи при зголошенні в американському консуляті і зложенні подання на уділення їм візи, будуть зобовязані показати документи, які переконали би консулят, що бажаючий виїхати не має затаєного наміру лишитися в Злучених Державах на постійне. Промисловці й торговці повинні предложити посвідку Промислово-Торговельної Палати або Польсько-Американської Торговельної Палати, які стверджують, що бажаючий виїхати є справді заінтересований у торговлі і промислі, зокрема у відношенні до Злучених Держав Америки.

Особи, що стараються про туристичні візи на світову виставу в Шикаго, мусять **особисто** зголоситися в американському генеральному консуляті у Варшаві, вул. Ясна ч. 11, найкраще між 1. і 15. кожного місяця у звичайні дні за виїмкою суботи. Повинні вони привезти: 1) краєвий особистий доказ; 2) посвідку староства, що стверджує маєтковий стан петента, з вказом осіб, що є на його утриманні; 3) фотографію в розмірах 5×5 цм., виконану на білому тлі; 4) одного долляра на вступну візову оплату (туристична віза коштує 4 ам. доляри від особи); 5) завдатковий квіт на корабельну карту в обі сторони. На основі тих документів консулят видає оречення, чи зможе видати візу.

Щойно по отриманні прихильної відповіди кандидат повинен розпочати старання за заграничним пашпортом. **Скорше вироблення паспорту є недоцільне й може наразити кандидата на значні грошеві втрати.**

Кошти переїзду є ріжні, залежно від корабельного товариства і кляси на кораблі. Ціна білету з Гдині до Ню-Йорку і з поворотом хитається від 150—160 зм. долярів. Побут у готелі в Ню-Йорку і Шикаго коштує разом з утриманням 3.50 до 4 дол. на добу.

Виїжажаючий платить ще поголовний податок у висоті 8 дол., але ту квоту йому звернуть, коли не буде довше, як 60 днів у Злучених Державах.

До виставки праць Олени Кульчицької.

В описі праць О. Кульчицької з нагоди її виставки пера п. І. Федорович-Малицької („Діло", чч. 140—142) імовірно через непоінформованість Шан. Авторки піднесені заміти впорядчикам виставки про невиставлення низки праць Шан. Мистця.

Асоціяція Н. У. М. просить зазначити, що виставa не була **ретроспективною, а індивідуальною** і що виставa не була хронікою праць, тільки мала зазначити важніші етапи творчости О. Кульчицької. Асоціяція Н. У. М. заявляє, що творчість О. Кульчицької ніколи не була супереч на з мистецькими напрямними АНУМ-а вже по самій **професійній якости,** як і творчість цілого попереднього покоління наших мистців.

А. Н. У. М. підготовляла виставу О. Кульчицької довго. З тією метою їздили члени організації до О. Кульчицької і спільно з нею в дружній та товариській приязні порішили саме в такім вигляді виставу організувати.

З правдивою пошаною

Асоціяція Незалежних Українських Мистців.

Львів, 3. VI. 1933.

ВОЛИНЬ.

Фаворизовані. Два роки тому небіжчик-часопис „Земля Волиньска" назвав Волинь „Ельдорадом", отверто кажучи, сюди тягнеться найгірший елемент. Гірше ще те, що цей елемент фаворизували, клали в підвалину місцевого суспільного життя. Він мав бути культуртрегером й організатором життєвого апарату. Він повинен був заступити відсовуваний від кермуючих органів український елемент. Пройшло, як бачимо, не багато часу, і тепер з цим елементом багато клопоту. В останнім часі просто не везе з ним, а особливо в Луцьку.

Союз товариств і „кулок рольничих". У свій час багато писала місцева преса про дуже дефіцитове ведення згаданого союзу. У нім витратили понад міліон зол. субвенцій та наробили ще кількасот тисяч зол. боргів.

Рівенський соймик, що взяв на себе торговельні операції — постачання населенню ріжних предметів рільництва, потерпів величезні страти й програв справу зі „Сполем" на значну суму.

Кооперативи. Рівнична кооператива „Рольник", що теж користувався значними кредитами, збанкротувала. Чим скінчиться її ліквідація для уділовців-українських селян, покаже майбутнє.

Пасічнича кооператива в Луцьку працювала зі стратами й, здається, українським пасічникам теж дечим загрожувала.

Нотарі. Над луцькими нотарями пройшла чорна хмара. Гулевича, як уже повідомляло „Діло", арештували за розтрату належних магістратові грошей. 26. травня застрілився заступник цього-ж нотаря Ю. Торно підчас ревізії в канцелярії нотаря, яка викрила розтрату депозитовних грошей на кількадесять тисяч золотих. Торно попросив відпустити його домів, щоби принести гроші, і там покінчив самогубством. Другий нотар Земенський завішений, а третій Мартинович подався до димісії.

Центральна каса „кулок рільничих". За розтрату грошей арештовано заступника голови цієї каси Чаплінського.

Шпигунство. В Луцьку, як уже подавала преса, арештовано під закидом шпигунства референта воєвідського слідчого уряду Карлінського й його спільничку Нікітову та потягнено за ними ще декого.

Димісія бурмістра м. Луцька. Як кажуть, у звязку зі справою нотаря Гулевича, подався до димісії бурмістр Луцька Оловінський.

Земельний уряд. Переведена з Варшави ревізія виявила деякі надужиття в волинському земельному уряді, наслідком чого звільнили 6 осіб і, очевидно, прийдуть ще для декого сумні наслідки.

Певнівщина. Імпортовані на Волинське Ельдорадо „політики" українського походження день за днем усе більше компромітують як себе, так і тих, що їх спровадили сюди „для замирення" Волині. — Одним словом, на волинському воєвідстві діється зле.

Українці в Манджурії.

З репортажу польського мандрівника Алекс. Янта-Полчинського.

Варшавська „Газета Польска" вислала недавно на Дал. Схід спеціяльного кореспондента п. Янта-Полчинського, автора численних статтей про Радянщину, що публіковані на сторінках „Вядомосці Літераших", вийшли окремою книжкою.

П. Янта-Полчинський надсилає вже свої репортажі з дороги і „Газета Польска" друкує їх постепенно. В одному з тих репортажів находимо теж згадку про українців у Манджурії.

„На передодні відїзду з Манджурії (міста до Харбіна — пише згаданий репортер — вибрався я до залізничої дільниці, де в російському клюбі урядовців залізниці, в т. зв. „жилсоб-і" мала бути українська театральна вистава.

Після довших помічень на тему вигляду і ментальности урядовців східно-китайської залізниці, пише п. Янта-Полчинський далі ось-що:

„Песа називається „Хмара". Мельодрама зі співами і танцями, зі стрічками і намистом, з повним фольклюром України, України багатої, України — очевидно передвоєнної. Нема в цій песі тіни пропаганди, найдрібнішого навіть вирахування у цьому напрямі. Декорація уявляє краєвид українського села. Українське село тут у прикордонному місті Манджурії, в монгольській країні. Світ є малий..."

На ювилейний дар для Богдана Лепкого.

Готівкою зложили (в дужках декларована квота): **Бережани:** о. Евсевій Бачинський 10 (100), д-р Володимир Безушко 30 (100), д-р Андрій Бойкович 30 (100), д-р Володимир Гриневич 4 (50), о. Василь Дубицький 7, Іван Зуґевич 2.50 (25), Лев Крипякевич 15 (100), Іван Медвідь 10 (100), Михайло Підлужний 15 (100), Осип Рижевський 2 (10), д-р Василь Стасюк 30 (100), д-р Кирило Терлецький 2 (10). **Львів:** о. епископ Іван Бучко 10, д-р Філярет Колесса 5, Т-во взаїмн. обезп. „Дністер" 50, Народня Торговля 50, інші місцевости: Роман Будзяк, Головіг 3, Петро Гайбчук, Тчев 5, Василь Дяків, Немирів 3, о. Олекса Карпінський, Целіїв 1, Михайло Коцюбка, Нове Село 5, Омелян Крохмальницький, Борислав 1, Онуфрій Курдидик, Калуш 2, Любомир Майка, Тернопіль 1 Іван Мельник, Бельсько 5, М. Новосельський, Краків 10, д-р Іван Рижій, Бібрка 3.10, Ярослава Церківна, Лодзь 5. Разом готівкою зложено 316.60 зол.

Крім того **декларували: Бережани:** Володимир Білинський 50, д-р Клявдій Білинський 50, Микола Божиковський 20, д-р Михайло Західний 50, Антін Крамарчук 10, Тадей Косоновський 5, д-р Володимир Лаврівський 50, Василь Корба 10, Богдан Могильницький 10, Осип Пеленський 10, П. Тилявський 10. Разом декларовано 1.070 зол.

Просимо присилати гроші на чекове конто П. К. О. ч. 500.966.

В Бережанах, дня 29. травня 1933.

ЗА КОМІТЕТ ЮВИЛЕЙНОГО ДАРУ ДЛЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО:

о. Евсевій Бачинський, голова, **Д-р Вол. Гриневич,** секр.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 6. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку" (виступ Ст. Ярача).

Середа, 7. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку" (инст. Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 6. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий" (виставa закуплена).

Середа, 7. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч".

АПОЛЬО: „Біла одалїска" (Дон Хо е Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Брідж Експрес".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конґоріли".

МУЗА (давн. „Овза"): „Погромники просторів".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „10 проц. для мене".

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції".

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Люди в готелі".

УТІХА: „Блакитна рапсодія" та ревія: „Бомба".

Закордонне радіо.

Вівторок, 6. червня 1933.

Братислава (279,3) 13.25 Скрипка; **Штрасбург** (345,2) 20.30 Галевий вечір; **Білгород** (429,7) 19.50 Пісні; **Бероміністер** (459,4) 20.00 „Ріенці" оп. Вагнера; **Прага** (488,6) 20.25 Форт. сонати, 22.10 Сучасна музика; **Відень** (518,1) 17.25 Соліcти, 19.10 Весна — концерт симф. орхестри; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Пікова дама" оп. Чайковського; **Харків** (937,5) 9.00 Арії та дуети, 13.50 Рос. нар. пісні, Оп. і балєтова музика, 18.00 Тріо, 19.00 Муз.-літ. авдиція.

Середа, 7. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.10, 20.25 Концерт, 17.55 Авд., музика; **Міляно** (331,4) 11.15 Муз. всячина, 17.00 Концерт, 20.30 „Ля Філь дї Тамбур Мажор" оп. Офенбаха; **Штутгарт** (360,6) 20.00, 22.30 Спів; **Берлін** (419) 21.20 Симф. прольог до траг. Макса Регера; **Білгород** (429,7), 19.30, 21.10 Пісні, **Прага** (488,6) 14.50, 19.10 Концерт, 20.25 Скрипка; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет, 17.00 Концерт; **Рига** (525) 19.05 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Марші (трубна орхестра), 13.50 Концерт, 15.00 Авдиція, 18.00 Літ. авд., 19.00 Соліcти; **Давентрі** (1554,4) 22.00 „Аїда" оп. Вердія.

Львівське радіо.

Вівторок, 6. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.15 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, біржа, Сільва рерум; 16.00 Студія на ветеринарійному віддїлі; 16.25 Відчит для учителїв; 16.40 Гірська фотографія; 17.00 Шведська музика й спів (Ольга Ольгина), 18.00 Соліcти (музика, спів); 19.30 Муз. фейлетон; 20.00 Про оперу Орефіче „Шопен"; 20.10 Трансм. з Варшави: „Шопен" оп. Орефіче. Спортові вістки, „Залога" лет.новеля, 23.00 Танк. музика.

Середа, 7. червня 1933.

12.10, 17.00, 22.30 Грамофон; 15.30 Скавтівська авдиція з міжнар. злетом у Гделє; 15.45 Опов. для дітей: „Щасна та гвоздики"; 16.00 Студія у вищій школі закорд. торговлї; 16.15 Грамофон, Сільва рерум; 16.40 Голос природи в горячому гавайському лісі; 17.40 Працюючі верстви в ролї споживачів; 18.00 Легка й танк. музика; 19.00 Відч.: „Станїславський та Вичулковський"; 19.30 „Бальзак патрон сучасної сусп. повісти" вик. Бой-Желенський; 21.00 Спортові вістки; 21.10 Фортепян; 22.15 Легкі пісоньки (Евг. Ласовська); 22.40 Відч. в англ. мові „польсько-англ. відносини"; 23.00 Танк. музика.

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 145 (13.384). Львів, четвер 8. червня 1933. Pocztowe opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Волинська пятилітка.

Луцьк, 1. VI. 1933.

I.

У нашій пресі нераз уже лунали голоси, що українське питання в Польщі не можна зводити до питання Галичини й легковажити події на північно-західних землях, а в першій черзі — на Волині. Українське громадянство в найближчому часі переконається, що роля Волині в „розв'язуванні" української проблеми більша, ніж воно собі уявляло.

Від 1928 року Волинь стала лабораторією, в якій випробовували ріжні методи й засоби до „розв'язання" нашого питання та витворювали спеціяльну сировицю, що мала бути впорскувана українським масам не лише Волині, але й інших українських земель. Колиб експерименти, що їх переводили на Волині, вдалися, волинські методи й засоби булиб застосовані так само в Галичині, на Поліссі й Холмщині, як і на Волині. І так уже маємо докази, що особи, які асистували деякий час при волинських експериментах, перейшовши до Галичини, почали застосовувати ці методи й засоби і там.

Волинь була вибрана для переведення експериментів з ріжних причин. Її вважали за національно-політичну цілість, а волиняків — за безпосередніх дітей природи, не зачеплених сторонніми впливами. Безпосередня натура волинянка мала дати правдиві результати.

Тому власне висліди пятилітніх експериментів на Волині є цікаві не менше для нас, ніж для експериментаторів. Тимбільше, що ця своєрідна волинська пятилітка кінчиться вже з кінцем липня ц. р.

II.

Не будемо повторювати численних доказів провалу волинських експериментів, — у „Ділі" ми їх нотували рівнорядно з ходом подій, крок за кроком. „Рідні Хати" в кількох повітових містах у маразмі. „Просвітянські Хати" не найшли собі прихильників у масах. „Українська Нива" вегетує субвенціями і примусовою „гмінною оплатою". Волинський український театр розпущений (буцімто на літо). Над товариством П. Могили виростає могила забуття. Утраквістична кооперація існує лише в мріях б. людей. Волинське „зедноченє" праці розвалилося.

Ті істоти, що служили до витворення сировиці, вичерпалися в безцільній метушні. Серед них незгода й зневіра. На „посольські віча" в гмінних" салях допускають лише солтисів, членів рад, війтів й особливо певних людей, — мас боїться.

В той самий час сільська молодь сильно радикалізується й глухо кипить. Якщо хто з маси дістанеться на згадане „віче" — прикрі запитання, закиди, інциденти. Члени КПЗУ і розв'язаного „Сель-Робу", щоби замаскуватися й далі вести свою роботу, масово вливаються в кулка рільничі, кулка młodzieży wiejskiej і т. д.

Оце результати волинської пятилітки: вона змобілізувала проти себе й своїх ініціяторів та виконавців усі скриті сили та створила свого роду політичне трясовиння. „Залізний хрест" не підійме того, хто впав, і не дасть йому авторитету, якого ніколи не мав, бо не на кожних грудях викликає він пошану й добре почуття.

III.

Сталося те, що мусіло статися. Добру науку мають експериментатори, але маємо й ми. Експерименти вказують, що можна вірити масам, бо вони наділені здібністю відчування фальшу й добре розвиненим інстинктом самозбереження та стають щораз свідоміщими. Не за кожним словом, сказаним українською мовою, і не за кожним українцем вони підуть. У цьому найбільша наука для експериментаторів і для нас.

Волинська пятилітка ствердила, що місцеві волинські інтелігенти (не імпортовані) бояться волинські інтелігенти (не імпортовані) бояться ангажуватися до згаданих експериментів. Вони знають, чи бодай відчувають, що кожний, хто до них заангажується, відразу тратить довіря населення і стає для них трупом. Цих трупів маси поволі, але консеквентно усувають від проводу в українських організаціях, церкві, самоурядах і т. д. Не будемо наводити прикладів, бо читачі напевне памятають прізвища тих, що їх маси викинули, як трупів, за поріг свого життя за „скакання в гречку".

Є це докази, що кожна хруніяда на Волині від нині вже мусить збанкротувати та що кожний інтелігент, який скочить у неї, опиниться поза українським життям.

IV.

Що-ж далі?

Ми мусимо мати відповідь на це питання. І вона може бути лише така:

Так звана хруніяда ніколи не візьме в свої руки проводу над українським життям. Шкода часу, себто грошей і сил. Не возьмуть керми народнього життя й чиаші соціялісти. Проти них сама природа. Маси Волині, як і інших земель, глибоко релігійні, дуже привязані до власности й не менше люблять волю відокремленого господарювання та одиночної творчости. Соціялізм є для нашого розвиненого селянина бездушним, тісним чоботом і то — чужим.

Про так званих новонароджених націоналістів з їхніми теоретичними бойовими гаслами не доводиться навіть балакати, бо вони відірвані від могутнього щоденного реального життя й у своїй абстрактности не можуть підійти до мас, хоча можуть захопити поодиноких молодих мрійників.

Обективно зважившн все з льогічного й психольогічного боку, можна зробити лише такий висновок: волинські маси можуть іти й безумовно підуть лише природнім незалежним національним шляхом — до вищої мети розвитку й сили.

І всилу вже самої природи проводом їхнім на цьому шляху може бути лише УНДО. Здвиг у цьому напрямку вже йде, хоча блукання по манівцях не є виключене ще довший час. Очевидно відчуваючи це, і нефортунні експериментатори і наші противники-партійці, де можуть, кидають УНДО під ноги ріжні колоди й при цьому щось дуже нервуються.

Експерментатори й автори першої волинської пятилітки, хочуть чи не хочуть, зараз чи пізніше, а мусять погодитися з думкою, що ні друга, ні третя пятилітка кращих результатів їм не дасть та що треба звернути з блудного шляху на інший шлях.

І чим пізніше хто це зробить, тим гірше буде для нього.

Senex.

Рятунковий човен на морі грає ту саму ролю, що життєві обезпечення в нашій буденщині. Чим більше непевною є ця буденщина, тим потрібнішим є життєве обезпечення, яке переводять усі українці у своїм

УКРАЇНСЬКІМ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ И РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменниця).

Обмеженість чи злоба?

Кілька слів в обороні Українського Пласту.

Три роки вже доходять, як влада в пацифікаційну пору зліквідувала Український Пласт у самому буйному його розквіті. Та марево цієї організації полохає тут і там деяких ворогів, часто і таких, що за часів існування Пласту з ріжних причин явно воліли не виступати проти нього. Можна би краще мовчати з приводу надгробного танцю, якби не те, що наслідки „танку" можуть спровадити ще нині репресії, а до того все те відбувається коштом організації, що полишила по собі вдячну і сильно виховну память.

І так „Ilustr. Kurjer Codzienny" містить у 142 ч. за 1933 р. знимку пластового відзначення „Свастика Вдячности", металевої відзнаки, якою Український Пласт наділював своїх визначних Добродіїв довгі роки за їх допомогу Пластові. Зволила м. ін. принати оцю „Свастику Вдячности" Їх Ексц. Митр. Андрей Шептицький. Вручувано таку відзнаку завжди перед лицем численно зібраних пластунів та оголошувано це в пресі, бо така свастика зобовязувала пластунів до вдячности супроти відзначеної особи на завжди, хіба тільки тоді ні, коли б відзначена особа діяла свідомо на шкоду організації.

Наша відзнака була оформлена на зразок загально у скавтових (пластових) організаціях принятих взірців, у формі свастики. Підставова книжка скавтінгу „Scouting for Boys", перекладена на всі майже европ. мови, приносить образець такої відзнаки. „Il. K. Codz." робить із відзнаки нашого Пласту політичну сензацію. Читаємо:

Nowe oblicze O. U. N.

W czasie rewizji w jednego z członków O. U. N. we Lwowie znaleziono metalową odznakę Plasta. Odznaka przedstawia się jako swastyka hitlerowska, na której jest umocowana lilijka harcerska z wpleciionym w nią trojzębem ukraińskim. Techniczne wykonanie, gwintowana przykrętka z tylnej strony oraz wyciśnięta firma fabryki świadczą, że oznaka ta jest artykułem masowym.

Крапка. Боятися тільки треба, щоби ще й доісторичні печери прикарпатські тут і там доісторичним знаком свастики, не утітлеризував „Il. K. Codz.", бож відомо, що походження свастики дуже давне. З навязування знаків з романтичними доісторичними часами дісталась вона до пластових організацій західноевропейських, а потім і до нашої. Чи хтось може зробити якийсь закид, що бурбонська лілія стала підставовою відзнакою Пласту?

І тут пригадується другий факт. Один львівський священик поучував свою дитину, що на пластовій відзнаці є вирізані дві більшовицькі зірки. Якийсь час мусіли в нас шкільні організації вживати не українських відзнак з тризубом, але чисто англійських, на яких дійсно бачимо дві пятикутні зірки. І так „поучена" дитина несла оцю нісенітницю дальше, сама не вступаючи до Пласту й інших оцим відстрашуючи.

Та сильний удар упав на Пласт ще і з іншої сторони. Сильний він не своєю суттю, а тим, що випав із уст, чи радше зпід пера станиславівського епископа о. д-ра Григорія Хомишина. Не буду тут наводити слів, цікавих відсилаю до його книжки „Українська проблема", вид. в 1933 році. Там він на стор. 39—41 займається пластовим курінем „Лісові Чорти" і закидує їм плекання сатанізму в українськім народі. Висновки свої він спирає на оцих фактах: Курінь назвав себе „чорти" і на своїм прапорі помістив подобу „чорта", курінь підчас забави фотографувався разом із гістьми під орнаментом — образом чорта — фавна. О. еп. іде ще дальше, називає мене, комендантом Пласту, „люцифером". Хіба прийдеться мені подякувати за творення легенди, бо досі ні в Пласті ні поза ним такої клички я не одержував. Оцей закид сатанізму з нагоди посвячення прапору „Лісових Чортів" ми вже чули. Зробив це м. ін. краще й більш сензаційно якийсь репортер з **„Gazet-и Porann-oї"** в 1930 ро. Та матеріяли, що появились у пресі анінсили, здавалося, людям доброї волі оцю справу вичерпуючо. Одначе видно, що ні, коли знову чуємо те саме від початку. Закид із високопоставленої трибуни паде, але паде й неоправдано й тому болюче. З глибоко передуманих мотивів об-

межусь тому до коротких ствердженъ і вияснень. З. Курінь Старших Пластунів прибрав собі другу назву не задля плекання сатанізму, а йдучи шляхом романтики всіх пластових організацій світу. Аналогій тут дуже численні. З. К. Ст. Пл. стояв завжди на платформі пластової ідеольогії, служби Богу й Батьківщині, й засвідчував це ділами, які не дадуть затертися з похвальних сторінок того Куріня ніякій руці. Зокрема стверджую, що всі члени того Куріня були віруючими і практикуючими католиками. Багато з них були навіть у часі істнування Пласту і є тепер організаторами нового католицького руху серед української молоді. Орнамент чорта на прапорі є тільки орнаментом і спомином легендарної назви ,добутої підчас важких мандрівок.

Забава „Лісових Чортів" проводилась завжди у формі, настроях і в суті так, як проводиться в нас усі приняті забави приличних, інтелігентних людей. Люципером звали вони жартом свого курінного, а не мене.

Поміщую оці вияснення не для зайвої полеміки, але тому, що ще й нині почуваюся до глибокої відповідальности перед лицем цілого українського громадянства за провід над Українським Пластом, бо й вірю, що історія Українського Пласту не закінчена. Пластова ідея жие нині в серцях і прийде ще час, що історична конечність здорового виховання української молоді стане сильніша над крик юрби, чи яскравих кличів.

С. Левицький.

ПРИ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ НЕДОМАГАННЯХ, браках апетиту, атонії кишок, здутті, згазі, відбиванні, загальнім подразненні, мігренових болях голови 1—2 склянки натуральної гіркої води **FRANCISZKA-JÓZEFA** викликує знамените опорожнення кормового проводу.

Розємчі уряди.

Ще в серпні м. р. оголошено розпорядок Президента про утворення розємчих урядів для кредитових справ малої земельної власности (з 23. серпня 1932 В. З. П. Р. ч. 72. пов. 653); осінню м. р. утворено уже такі уряди при повітових зилілах і з них скористав уже не один з наших селян.

Повищий розпорядок тепер ухилений, а на його місце оголошений закон з 28. березня 1933. В. З. П. Р. ч. 29. поз. 253. про утворення розємчих урядів для маєткових справ посідачів сільських господарств, що обовязує від 29. квітня ц. р. на просторі цілої Польщі.

За сільські господарства вважає закон господарства рільні, лісові, огородові, годівляні і рибні, а за посідачів тих господарств їх властителів, ужитковців і держвців. Заклади і промислові варстати, ведені при сільських господарствах, уважається за їх складову частину. Закон розріжняє менші і більші господарства, менші до 100 га, більші понад 100 га. Для менших господарств істнують розємчі уряди при повітових виділах (а ними є давніші розємчі уряди), для більших господарств щойно тепер організується воєвідські розємчі уряди в осідку кожного воєвідства.

Теперішні розємчі уряди мають значно ширші завдання, як це було на основі згаданого на самому вступі розпорядку Президента з 23. серпня ц. р., що відносився виключно тільки до кредитових справ малого сільського господарства. На основі цього закону до компетенції розємчих урядів належить управильнення передовсім сплати грошевих зобовязань рільників (за рільника вважається не лише власника, але й ужитковця або й держвця — отже з цього закону можуть користати і парохи як ужитковці ерекціональних ґрунтів) і зниження надмірних відсотків, щоби рятувати його перед господарською руїною. До тих урядів належить також і справа аренди. Розємчий уряд може оречи на час найбільше до двох літ від дати оречення відповідне зменшення чиншу аренди, коли цей чинш (а це в правилі) є надмірний у відношенні до змінених господарських обставин. Це зменшення дотичить також і залеглого чиншу, але найвище до двох літ взад від дня, як закон зачав обовязувати і цей залеглий чинш можна розложити на ратальну сплату найвище до сім літ.

Розємчий уряд може постановити передтермінове розвязання аренди в цілости або в части за відповідним відшкодуванням, яке буде заплачене в готівці або належно забезпечене перед опущенням аренди, коли це буде конечною вимогою застосування закону з 12. березня 1932. про улекшення сплати утяжливих зобовязань, обтяжуючих рільні господарства (В. З. П. Р. ч. 25. поз. 221). Під компетенцію розємчих урядів підпадають також і справи порішені вже правосильно в суді, а навіть такі, що є вже екзекуовані і розємчий уряд може і щодо тих справ застосувати постанову із статті 6 цього закону і розложити сплату на рати та знизити відсотки. Якщо віритель побрав у готівці, або в іншій формі маєткові користи титулом відсотків у вищому відношенні, як це дозволяє закон, то розємчий уряд усталить квоти, надмірно побрані або зараховані за час від дня 1. січня 1927 р., потрутить це від належитости вірителя і усталить у відповідно зменшеній квоті, або узнасть її за уморену, якщо покажеться, що в цей спосіб належність вірителя сплачена в цілости. Якщо віритель побрав більше, то довжник може доходити різниці у свою користь на властивій судовій дорозі.

Розємчий уряд може розложити речинці сплати довгу ратами найбільше на сім літ, а навіть на 12 літ, якщо зобовязання походить з титулу умовних або судових родинних ділів, числячи від дати свого оречення, а крім цього у кожному випадку може зарядити здержання сплати капіталу на перші два роки. Для забезпечення сплати довгу може він поставити довжникові деякі вимоги. Відноситься це також і до довгів, що ще не є платні. Відсотки, які віритель може побирати від дня оречення, можуть бути не інші як 4 і пів від ста річно.

До компетенції розємчих урядів не належать вірительности: 1) державного скарбу, 2) союзів територіяльної, господарської і заводової самоуправи, 8) Банку Польського, банків, підприємств або інституцій державних або комунальних, 4) інституцій довготермінового кредиту, 5) банкових підприємств, вичислених у банковому законі, 6) Центральні Каси Спілок Рільничих у Варшаві, комунальних кас ощадности, Галицької Каси Ощадности і Української Щадниці в Перемишлі, 7) громадських кас позичково-ощадностевих, 8) кредитових кооператив, що належать до ревізійних союзів, 9) інституцій суспільних обезпечень і 10) з титулу залеглостей винагороди домашньої служби, ремісників і робітників, занятих у сільських господарствах. У справі чиншу і розвязання аренди розємчий уряд є компетентний рішати і тоді, коли однією сторін є вище вичислені інституції за виняткі сторін є вище вичислені інституції за виняткі господарської або заводової самоуправи.

Подання вносить довжник до відповідного розємчого уряду (на це є вже відповідні друки), предкладаючи докладно свій маєтковий стан і точний виказ своїх довгів з адресами вірителів. Від подання побирає розємчий уряд оплату не вищу, як побрав би суд від подібних справ. Розправа є явна, на яку взиваються обі сторони і в разі потреби свідків і знавців. Допускається також і адвокатське заступство. Оскільки сторони не заключать угоди, то по переведенні розправи, розємчий уряд видає відповідне оречення з представленням подійсного стану і з узасадненням, яке доручається сторонам на письмі. Це оречення є вільне від стемплевої оплати.

Оречення розємчого уряду є остаточне, а оспорювати можна його тільки у виїмкових випадках, що їх докладно передбачує закон. Позов про ухилення оречення вноситься на протязі 14 днів від дня доручення через розємчий уряд до того окружного суду, на території якого лежить сільське господарство або його заряд. Цей суд рішає остаточно. Правосильні оречення розємчого уряду мають правну силу на рівні із судовими вироками і творять екзекуційний титул.

Кошти удержання воєвідських розємчих урядів, що рішають у колегії з пяти, покриває міністерство хліборобства і земельних реформ, повітових, що, що рішають в колегії з трьох, повітові виділи. Кошти поступування покриває внескодавець і він платить припадаючі від подання оплати. Я подав щонайважніші постанови, поминаючи зовсім справу внутрішньої організації розємчих урядів, бо це довжників мало цікавить, а ціль моєї статті є тільки поінформувати власників сільських господарств про корисні постанови цього закону.

Д-р Степан Баран.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ"

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

НА ОСВІТНЬОМУ ФРОНТІ.

Освітньо-шкільне віче в Яворові.

Під нинішню пору одним з найактуальніших питань у громадському житті є справа ратування душ нашої молодої генерації, справа боротьби за навчання української дітвори в рідній мові, справа боротьби за рідну школу. Доцінюючи вагу такої великої справи, компетентні освітні й політичні наші організації зарядили по всіх повітових центрах наради й віча з шкільними рефератами. Такі наради й віча повинні ініціювати в першій мірі помітети батьків.

Таке публичне повітове шкільне віче, скликане комітетом батьків, відбулося 22. травня ц. р. у великій салі Народнього Дому в Яворові. Референт посол Дмитро Великановнч. У президії засідали: д-р Михайло Фільц, п-ні Паарова та як секретар п. Мацьків, організатор Кружка „Рідної Школи". Салю заповнили в цілости передовсім селяни. З інтеліґенції бачили ми тільки 4 священників та около 20 осіб старших і молодших.

Референт посол Великановнч обговорив цілість освітньої справи, закони з 1924 та 1932 р. і законні можливости нашої боротьби за українську школу. Окремо звернув увагу на потреби організації при всіх державних школах комітету батьків, який повинен виконувати приходно і перед владою про навчання нашої дітвори та її матеріяльне і моральне забезпечення. Чергою змогою є організування нашими родичами домашнього навчання і вкінці заповнювання люк, які повстають у вихованні нашої дітвори в неукраїнських школах. Спеціяльну увагу звернув промовець на організування дошкільного і позашкільного навчання через закладання діточих садків, захоронок, бібліотек, бурс, курсів і приватних шкіл „Рідної Школи", якими повинні ми доповнювати національне виховання молодого покоління. Звернув увагу на розмірно велику пасивність нашого громадянства до освіти і наклинував до більшої енергії й активности в цій справі.

В дискусії забрали слово пп.: Дзюрба, Сеймівський, Турків з Нагачева, інж. Цімура, Полюга зі Шкла, Мацьків, Кисла, Радейко, п-і Паарова та вкінці референт і д-р Фільц.

Всі промови відповідали повазі хвилі. Двом бесідникам відібрав слово представник влади, проти чого запротестував посол Великановнч.

По вислуханню референта ухвалив д-р Фільц ціх голосування резолюції, які одноголосно ухвалено.

Для взору іншим повітам подаємо ці резолюції в цілости. Ось вони:

1) Протестуємо проти закону про викладову мову в державних школах з днина 1924 р., на основі якого майже в цілости зліквідовано в них український виклад.

2) Домагаємося негайно видання нового закону, який вводив би український виклад у всіх державних школах усіх типів, себто народніх, середніх і високих, на основі статистики шкільної дітвори по національности та згідно з волею батьків.

3) При реорганізації шкільництва на основі закону з березня 1932 р. домагаємося опікування народніх, середніх, фахових і вищих шкіл з українською викладовою мовою в такій скільности, яка відповідалаб відсотковому відношенню українського населення до польського населення.

4) Домагаємося, щоби до українських шкіл для української дітвори приділювано учителів української народности.

5) Для українського приватного шкільництва домагаємося всіх правних полекш, які мають державні школи, а в першій мірі, щоби українське учительство, і приватне і державне, мало змогу працювати в українських культурно-освітніх та господарських і кооперативних установах, не наражуючись таким чином на політичні консеквенції.

Резолюції льокальної натури:

Освітньо-шкільне віче в Яворові з 22. травня 1933. взиває українське громадянство яворівського повіту до більшої активности в боротьбі за рідне шкільництво а передовсім до а) більшої і постійної жертвенности на удержання приватних українських шкіл, бурс, діточих садків та захоронок; до б) збільшення числа дітвори у всіх школах міського типу, а передовсім у приватній гімназії „Рідної Школи" ім. Осипа Маковея в Яворові.

Піснею „Ще не вмерла" закінчилось віче, яке скріпило прихильних на духу і стало почином до розбудження більшого зацікавлення шкільно-освітніми справами в місті й повіті.

В місяцях червні і липні н. р. повинні відбутися такі віча щонайменше в усіх повітових центрах. Час наклив і кожний година заледбання є злочинством супроти нації!

По референтів (особливо їх пенз на місці) треба зголошуватися до Головної Управи „Рідної Школи" та до Української Парляментарної Репрезентації.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

У вівторок 6. червня почався перед львівським судом присяглих, якого предсідником є судія *Мединський*, а вотантами судді *Тертіль* і *Мінарський*, процес проти сімох молодих українців, що серед повені політичних процесів останніх місяців викликує велике зацікавлення як серед українського, так і польського громадянства Цеж процес, що двома обвинуваченими (Коссаком і Мотикою) вяжеться безпосередньо з відомими процесом за напад на почтовий уряд у Городку, який скінчився трагічною смертю бл. п. Василя Данилишина і Дмитра Біласа на шибениці й викликав був великий відгомін серед усього українського громадянства і друге — процес, що має остаточно закінчити трагедію цього нападу. Отак є той процес, ми сказалиб, другим томом городецької драми, що в першому мала таке криваве закінчення. Тому не диво, що в обличчі його відживають недавні ще настрої та зацікавлення постатями і перипетіями несамовитої городецької драми.

ОБВИНУВАЧЕНІ.

На лаві обвинуваченых сидить 7 молодих людей, у більшості зі скінченою середньою школою, а саме:

1) *Степан Мащак*, ур. 1914 р. в Боринничах, пов. Бібрка, абс. гімназії;

2) *Михайло Кусніоь*, ур. 1910 у Ставчанах, студ. техніки;

3) *Степан Цап*, ур. 1912 р. в Городку, уч. гімназії;

4) *Зенон Коссак*, ур. 1907 р. в Дрогобичі, студ. університету;

5) *Микола Мотика*, ур. 1912 р. уч. 8 кл. гімн.;

6) *Ярослав Білас*, ур. 1912 р., абс. гімназії;

7) *Марія Ковалюк*, ур. 1911 р. у Скнилові, службовичка Пов. Т-ва Кредитового.

Прокуратор обвинувачує всіх підсудних у приналежности до УВО й ОУН з метою відірвати Сх. Галичину від Польщі. Мащака і Кусніся в безпосередній участи в нападі на почтовий уряд в Городку, Цапа у допомозі й переховуванні учасників нападу, Коссака в заарранжуванні згаданого нападу та приналежні бл. п. Данилишина й Біласа до УВО й нападу, Біласа Яр. у співпраці з учасниками і допомозі їм, врешті Марію Ковалюк у переховуванні обв. Мащака вже після нападу в Городку.

Обвинувачує підсудних прок. *Мостовський*, боронять *д-р Ст. Шухевич*, *д-р Ст. Біляк*, *д-р М. Глушкевич*, *д-р В. Старосольський* і з уряду обв. Мотику *д-р Шевчук*.

ЛАВА ПРИСЯГЛИХ.

У склад лави присяглих входять: Вл. Княжановський, Л. Бачинський, Р. Новінський, Ю. Камінський, К. Гельб, Ґ. Порембський, А. Буйно, Т. Равіцький, Р. Боженцький,. М. Адамський, д-р К. Коляжовський і д-р Ю. Янеллі та два заступники: З. Барановський і Н. Дзбанський.

Обвинуваченні, за виїмком Коссака, на якому відбилася довга тюрма та пережизання першого процесу, тримаються бадьоро і здорово, відповідають різко і голосно. Публики на салі небагато, лави журналістів обсаджені сильно.

*

Розправа почалася в год. 9.20 ранком вильосуванням суддів присяглих, списанням генералій підсудних та відчитанням акту обвинуваченнл, що має 33 стор. битого машинового письма. В год. 10.30 скінчено читати акт обвинуваченння.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ.

Після короткої перерви почався допит першого з підсудних *Степана Мащака*.

Він зізнав: До ОУН належу від 1931 р., притягнув мене Юрко Береависький. ОУН змагає до відбудови української державности шляхом збройного повстання. Березинський, мій товариш з 3. кл. гімн., почав мені давати відповідну літературу і втягнув до ОУН. Я. Березинський і ще один юнак зустрічалися на Кайзервальді, де Б. викладав нам ідеольогію ОУН. Дня 27. листопада м. р. сказав мені Б., що буде якась виправа і я маю взяти в ній участь, а тому маю прийти дня 29. тогож місяця на ріг вул. Листопада й Шимоновичів ранком. Я прийшов і застав Березавського з якимсь юнаком, пізніше прийшов ще один, якого називали усі „Ґенком". Цей Ґенко пішов з Березинським до міста, а перший, блондин, завів нас до мешкання Бер., де я застав ще двох, м. ін. Журавівського, як я пізніше у слідстві довідався, та якогось „техніка". Цей „технік" показав нам плян почти в Городку і попризначував ролі, м. ін. я мав стояти на коридорі. вивести двох урядників з лівого крила і положити їх на землі. Там були теж револьвери й одежа. а я скинув своє футро і взяв якусь бронзову куртку. Опісля прийшов до хати Бер. і ми, тобто я, Березинський. „Ґенко" і „технік" пішли на стацію. Там прийшов до нас ще Старик і Купецький і в 1. год. ми поїхали до Каменобороду, а звідти пішли пішки до Городка. В парку, в Городку, ми ждали, бо „технік" пішов скомунікуватися з першою групою. Не було його з годину, потім прийшов і вивів нас у поле, де ми зустрілися ще з 4 людьми, серед яких був Білас і Данилишин і ще якісь два. Тоді Бер. заявив нам, що не має набоїв і поїхав з „техніком" до Львова, а нас завів якийсь, що стояв з боку, до стодоли, де ми перебули до другого дня. Пополудні приїхав Бер., але не з „техніком", а з якимсь іншим. Ми пішли всі під якусь фігуру і звідти двома групами під почту. В першій пятці я, Білас, Данилишин, Ґенко і той, що приїхав зі Львова. Під почтою обі групи злучилися. Я ввійшов у перші двері на право в лівому коридорі, там сидів якийсь службовик, як я пізніше довідався, Томків. Я крикнув „Руки до гори!" і казав йому положитися на коридорі. Він це зробив. Я чув ще крик і стріли, але хто стріляв, не бачив. Усе те тревало може 5 хвилин. Потім ми пішли праворуч за почту на поле. В лісі ми розділилися. Білас, Данилишин і той, що приїхав зі Львова, пішли в бік, а я, комендант, Купецький, що стояв коло брами підчас нападу і ніс гроші, пішли цілу ніч, заблудили і раником вийшли на с. Поршну. Потім ми йшли лісом, закопали револьвери, перейшли попід Соловку і потім коло Персенківки ми розділилися. Я вернув — це було 1. грудня м. р — вечором до Львова. Я просив господиню, щоби сказала поліції, якщо поліція питатиме, що я був дома. Потім я поїхав домів, а коли вернувся, довідався, що поліція шукала за мною. Я ходив по місті, зустрів Ковалюківну, яку знав ще з пісни того року і просив її дозволити побути у неї. Я сказав, що мене шукає поліція і побув у її хаті (батько її в знайомим мого батька) до 18. грудня, коли мене арештували. Цапа між учасниками нападу я не бачив, Кусніоь був у мешканні Бер., але в Городку не був. На поліції я сам признався до всього і мене не били.

Председник відчитав у цьому місці відпис протоколу, з якого виходить, що Мащака привезла була поліція до Поршни і він показав місце, де викопано 5 револьверів. Там теж, зізнає Мащак, залишено частину грошей. Потім предс. відчитує вірш Мащака, написаний у тюрмі на честь Данилишина і Біласа; Мащак виясняє, що писав це, зворушений їх смертю. Далі Мащак просить, що хоч у слідстві подав, що бачив Кусніся в Городку як учасника нападу, то це неправда: Кусніоь участи в нападі не брав. Купецького не знав і щойно на переслуханні піддав йому хтось це назвище і світлину, а він ствердив, що такого юнака бачив давніше.

Прокуратор намагається доказати підсудному, що він часто споминав назвище Купецького і той Купецький є мабуть щирим товаришем підсудного: Мащак рішуче твердить, що Купецького не знав. Допитується теж прокуратор, чи той Ґенко, з яким підсудний розлучився аж під Львовом, не називав себе часом Стефком або Березовським, чи згадував, що є з Коломиї — підсудний не заперечує.

Далі підсудний виясняє, що мав у револьвері 8 куль, що входив до будинку 3-ій або 4-ий, що на коридорі не бачив нікого, що Старик лежав і він перескочив його, що Березинський мав отруту (ціянкалі), що врешті, як усі втікали, стріляв хтось з права і з ліва. Обвинуваченого Цапа підсудний зовсім не бачив ані підчас збірки на полі, ані у стодолі, де був цілий день.

З черги почали переслухувати другого обвинуваченого *Михайла Кусніоь*.

Свято в Духовній Семинарії.

Започаткування ювилейного року в Духовній Семинарії у Львові з приводу її 150-ліття.

Храмовий празник у львівській Духовній Семинарії, що припадає в 2-й день Зелених Свят, був цього року не лиш звичайним роковим святом, але рівночасно і днем, у якім та установа започаткувала ювилейний, бо 150-ий рік свого істнування. Яке значіння мала львівська Духовна Семинарія за минулих 150 літ для розвою національного та релігійного життя української Галичини, не треба мабуть багато говорити. Вистане пригадати, що тут почалося наше національне відродження працею Руської Трійці, звідси за цілих 150 літ виходили в народ тисячі інтелігентних робітників, що були довший час майже одиноκими інтелігентами українського народу. Тому не диво, що й свято відбулося незвичайно торжественно. Почалося воно архиерейською Службою Божою, що її відправив епископ Никита Будка в окруженні оо. професорів Духовної Академії у присутности вищого духовенства, цілого професорського збору та студентів тої одинокої нашої вищої школи у краю. Між присутніми бачили ми дорогого гостя для Галицької Землі о. Сімовича, генерального вікарія для греко-католиків на Буковині та в Мармарощині. Після скінчення Служби Божої прибув у храм св. Духа Екс. Митрополит та виголосив піднеслу, глибоко обдуману проповідь. Голова нашої церкви підчеркнув значіння Духовної Академії та Семинарії для української Церкви та нації зазначуючи, що професорів та студентів тої установи ставив і все ставить поруч найближчих собі людей. Вкінці ствердив започаткування 150-літн. ювилею Дух. Семинарій. Після того відбулася спільна фотографія в городі заведення у стіп памятника Митрополита, прибраного в жовто-блакитні прапори. Витаний з ентузіязмом професорами та студентами перебув Митрополит серед бадьорого настрою в Академії ще кілька годин, оглядаючи всюди взірцевий порядок та розбудову заведення на европейський лад під умілою управою о. ректора д-ра Сліпого.

МЕМОРІЯЛ АНГЛ. ЧАСОПИСНОГО СОЮЗУ ДО НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 6. 6. ПАТ. Союз видавців англійських часописів вислав до німецького уряду меморіял, який доручено німецькому амбасадорові в Льондоні. Союз домагається, щоби Гітлерів уряд відкликав заборону поширювання „Манчестер Ґардіянґ".

Дзвін кружляка „Емден".

Німецький кружляк „Емден", який на війні затопив багато ворожих кораблів, пішов на дно від австралійського кружляка „Сідні" біля Кокосових Островів. Австралійські моряки взяли собі на спомин алярмовий дзвін „Емдена". Його вавісили в городі у заливі Сідні. Мин. року дзвін пропав. За пять місяців найшли дзвін закопаний в Гайд Парку в Сідні. Дзвін перенесли до военного музею. І ось він 28. квітня знову пропав. Тепер виявилося, що хтось продав цей дзвін за 160 фунтів і кораблем „Мейн" перепачкував до Німеччини, де продав його мабуть за 1000 фунтів. Покищо невідомо, чи німецький уряд зареквірує дзвін для свого музею, чи видасть його Австралії.

НІМЕЦЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Пакт поширити на Австрію, Болгарію та Мадярщину.

ПАРИЖ, 6. 6. ПАТ. Справа підписання пакту 4-х щораз більше комплікується, тому що годі дійти до порозуміння в справі поминення в тексті справи рівноуправности та передання її розбройній конференції. Німеччина не погоджується на 3. уст., в якім сказано про рівноправність зброєнь щойно після 5-х літ. Крім того Берлін хоче, щоби той уступ перередагували так, щоби користи, які випливають із 3. уступу, поширити також на Австрію, Болгарію та Мадярщину, що є загрозою для Малої Антанти. Німеччина робить також застереження в справі санкцій супроти напасників. Ціла так звана офіціяльними колами „трудна редакція", буде темою паризьких нарад у четвер.

Гостра японська нота до Москви.

МОСКВА, 6. 6. ПАТ. Японський амбасадор у Москві доручив ноту японського уряду в справі сх.-китайської залізниці. В ноті торкається японський уряд справи викупна тієї залізниці, що є вогнищем неспокоїв, манджурським урядом, коли ціна не буде недоступна. На думку закордонних кол у Москві, японська нота виразно погрожує СРСР, що коли не дійде до купна залізниці, то її займуть силою.

МАТЕРН ПОЛЕТІВ ДАЛІ.

МОСКВА, 6. 6. ПАТ. Американський летун Матерн після 9-годинного відпочинку відлетів в год. 1.14 у дальшу дорогу. Найближчий етап виносить 6.950 км.

ОКОНЕЧНИЙ ВИСЛІД ВИБОРІВ У ДАНЦІГУ.

ДАНЦІГ ПАТ. Виборча комісія оголосила ..VI. окончений вислід виборів до данцігського сенату: нац. соціялісти одержали 107.331 гол. — 38 мандатів; соціялісти — 37.882 гол. — 13 манд.; комуністи — 14.566 гол. — 5 манд.; центр — 11.366 гол. — 10 манд.; нац. нім. фронт — 13.596 гол. — 4 мандати; властителі нерухомостей — 1976 — без мандату; нім. клюб 1.698 — без манд.; І. листа польська Чарнецького 4.388 гол. — 1 мандат; II. листа польська Мочиньокого 2.385 гол. — 1 мандат.

ПРИСУД НА ВИНОВНИКІВ ЗАВОРУШЕНЬ У ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА. 6. 6 ПАТ. Нині проголосили присуд федерального трибуналу в розправі проти винновників кровавих женевських заворушень. Гол. обвинуваченого Ніколе засудили на 6 місяців вязниці зі зарахуванням сл. арешту і 100 фр. кари. Інших обвинувачених засудили на кару 2—4 місяців вязниці зі зарахуванням сл. арешту.

ХОЧУТЬ, ЩОБИ АНГЛІЯ НЕ ПЛАТИЛА.

ЛЬОНДОН, 6. 6. ПАТ. „Дейли Геролд" повідомляє, що англійські банкірі роблять сильну пресію на уряд, щоби Англія відмовилася 15. червня від усякої сплати довгу Злуч. Державам. Навіть частина директорів Англійського Банку є за цим. Зате бувш. канцлер скарбу Сновден заявляється в „Дейли Мейл" за заплатою рати довгів сріблом, що зменшить його суму з 19 на 12 міліонів. Честь Англії — кінчить Сновден — варта 12 міліонів. Становище англійського уряду в цій справі досі невідоме. Невідомо теж, що задумує президент Рузвельт.

МІЖНАРОДНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ПРАЦІ.

ЖЕНЕВА, 6. 6. ПАТ. 8. червня пічнеться в Женеві міжнародня конференція праці. Головою конференції буде делегат італійського уряду Де Мікаелі. Конференція займеться введенням у життя 40-годинного тижня праці. На конференцію вперше вишлють Зл. Держави свого представника. Передбачують конфлікт між робітничою групою, що є під впливом II. інтернаціоналу та делегатом німецьких робітників, яким буде Лей, шеф фронту праці. Робітнича група квестіонуватиме права Лея заступати права й інтереси німецьких робітників.

ФР. РАДА МІНІСТРІВ УХВАЛИЛА ПАРАФУВАТИ ПАКТ.

ПАРИЖ, 6. 6. ПАТ. Ar. Авaса повідомляє, що рада міністрів уповажнила фр. амбасадора в Римі парафувати пакт 4-х.

БЕРЛІН, 6. 6. ПАТ. У звязку з уповаженням фр. амбасадора в Римі до парафування пакту 4-х бюро Конті повідомляє, що німецькі поінформовані кола вважають Мусоліній плян змінено згідно з пропозиціями Франції. Текст німецький уряд знову розглядатиме.

РАДА Л. Н. ПРИНЯЛА ЖИДІВСЬКУ ПЕТИЦІЮ.

ЖЕНЕВА, 6. 6. ПАТ. Рада Ліги Націй зібралася нині для розляду петиції Бернгайма в справі положення жидів на німецькому Гор. Шлеську. Рапорт приняли при здержанні від голосування делегата Німеччини й Італії, тому має обовязуючу силу. Тому німецький уряд мусітиме зарядити, щоби німецьких законів, які створюють расові обмеження, не пристосовувати на Гор. Шлеську та щоби привернути правильний стан у положенні осіб, усунених із посад, або яким унеможливили виконування їх звання. Німецький уряд має повідомити справоздавця про свої зарядження. Евентуально Рада на вересневій сесії розгляне звіт Німеччини.

ДАЛЬШИЙ ЛЕТ МАТЕРНА.

Москва, 6. 6. ПАТ. Летун Матерн осів в Омську в год. 13.35 (московський час).

ВБИВ АФГАНСЬКОГО ПОСЛА В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 6. 6. ПАТ. Нині в год. 13. в будинку афганського посольства в Берліні афганський горожанин Кемаль Сід убив із револьвера афганського посла Сірдара Могамеда Азіза Хана. Вбивник війшов до кабінету під претекстом, що мусить бачитися з послом і вистрілив пять разів. Одна куля поцілила посла в груди. Посол помер наслідком ран у шпиталі. Сірдар Могамед Азіз Хан це старший брат теперішнього володаря Афганістану. Вбивник не хоче нічого зізнавати.

Про атентат повідомляють далі, що посол із афганським студентом Могамедом Атіком виходив саме з посольства, як на сходах заступив йому дорогу 33-літній афганець, студент берлінського університету та зі словами „За свободу!" вистрілив пять разів

ПЕКОЛЬНА МАШИНА

БІЛГОРОД, 6. 6. ПАТ. В Ніші в од. 6. рано вибухла пекольна машина. Жертв у людях не було. Здається, що робота македонської терористичної організ.

АРЕШТУВАННЯ.

На приказ судової влади у Львові поліція перевела ревізію в дяка Михайла Голода в Бринцях, пов. Бібрка. Голода відставили до судового, арешту в Бібрці, а акти справи до прокуратури у Львові.

САМОГУБСТВО СТУДЕНТА ПОЛІТЕХНІКИ.

У парку Йордана застрілився 30-літній Фр. Будзінський студент політехніки. В листі написав, що відібрав собі життя з причини лихого висліду іспиту.

ЗГИНУВ НА ДАХУ ВАГОНУ

Нічю на понеділок 19-літній Стан. Мязга хотів без білету поїхати до Давидова, тому виліз на дах вагону. Підчас руху поїзду Мязга вдарив головою об траверзу та впав неживий на залізничий шлях.

КИНУВСЯ ПІД ПОЇЗД.

На залізничому відтинку Ожидів-Заболотів кинувся під поїзд, що їхав зі Львова до Бродів Петро Петруха з Яськович пов. Золочів. Згинув на місці. Причина самогубства невідома.

НОВИНКИ

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 2—3

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 18-50

— **Концерт скрипака Юрія Криха** відбудеться 8. VI. ц. р. у Львові в год. 8. веч. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка. Через помилку подано в час „Неділя" з дня 4. VI. ц. р., що концерт відбувся 1. VI. у Львові замість в Тернополі. 2088

— **На будову нагробника Ів. Франка** з нагоди Франківських свят у Львові зложили 60 **золотих** такі бережанські установи: Народний Дім, Українська Бесіда, Філія Т-ва Воєнних Могил, Укр. Бурса, Учительська Громада, Взаїмна Поміч Укр. Учительства. Асекураційне Т-во на життя і ренти „Асекураціоні Дженералі" 50 зол.

— **На лікування жертви жалюгідних подій дня 28. травня ц. р.** зложили далі: Ольга Ковальсько, Львів 2 зол.; радн. Роман Дмоховський, Перемишль 5 зол.; інж. Желеховський, Биків 10 зол.; Едвард Старецький, Львів 5 зол.

— **Свято Козацьких Могил під Берестечком.** Головна Рада Т-ва „Відродження повідомляє: Свято пічнеться в пятницю 16. червня зранку. Подаємо інформації для тих, що бажають виїхати колесами: Траса, як сказано в попередньому комунікаті, веде: Львів—Золочів (67 км.), Золочів—Броди (38 км.), Броди—Козацькі Могили (35 км.). Дорога до Бродів: гостинець (шоса) 1-ої кляси. Дальше з Бродів до Берестечка добра в міру погоди. Виїзд зі Львова в четвер 15. червня. Нічліг у Бродах і ранком виїзд на Козацькі Могили. Інші учасники свята можуть їхати поїздами або йти пішком. Дирекція залізниць дає 33 проц. знижку від нормальної ціни білету при участи найменше 10 осіб, себто 8.90 зол. в обі сторони. Для 50 учасників прислуговує знижка 50 проц., себто 6.70 зол. При участи 250 осіб буде надзвичайний поїзд зі ще догіднішою знижкою. З Бродів на Козацькі Могили можна їхати підводами або пішком. З огляду на замовлення знижок прохаємо зголошуватись якнайскорше. Точніші дані дотично збірки, дня і години виїзду залізницею подамо в черговому комунікаті.

— **Відгомін смерти бл. п. Ілла Кокорудза.** Пишуть нам з Рогатина: Коли сумна вістка про смерть бл. п. голови „Рідної Школи" наспіла до Рогатина, скликала Старшина Кружка „Р. Ш." надзвичайне засідання відпоручників усіх місцевих товариств та установ. Голова Кружка „Р. Ш." о. Щербанюк вказав у коротких словах на великі заслуги Покійника. З черги ухвалено після короткої дискусії видати іменем усіх місцевих товариств окремі клепсидри, вивісити чорні прапори на будинках усіх українських установ у Рогатині, вислати окрему делега[illegible] похорони до Львова в особах дир. [illegible]го і М. Водоноса та влаштувати [illegible] служення в парох. церкві в Рогат[illegible] дня ц. р. в год. 9-ій рано. Щоби лишити трівку памятку по достойнім Покійнику, ухвалено основати стипендію ім. Іллі Кокорудза на удержування стипендія бідного учня в тут. гімназії. — Делегації на похорони пок. голови „Р. Ш." вислали всі середні школи „Р. Ш." з краю та деякі школи народні й фахові.

— **Як львівський магістрат улекшує своїм громадянам сплату податків.** 67-е бюро магістрату м. Львова на II-ому поверсі. Надпис „Бюро списків померших". У першій маленькій кімнатці каса. Кімнатка на 30 осіб з двома лавочками. Перед касою сотня людей, що жде своєї черги. Це ті, що хотять заплатити податок. Давніше коли хто дістав квіт, можна було вибрати собі для сплати податку відповідний день і пору. Тепер від бюра, де зголошуєте сплату йде листок із цифрою довгу до каси, перед якою мусите ждати так довго, заки не почуєте своє імя. З різних бюр пливуть листки до цієї каси і юрба перед касою зростає. Ждете пів години, годину, півтора; є такі, які впевняють, що ждуть і дві години. Коли хто на хвилину вийде з цієї задушливої комірки і саме тоді викличуть його прізвище, тоді час, який ждав, пропав — на чергу приходять інші. Не знаємо, чи є в магістраті така висока особа, що вряди-годи переходить усі бюра і приглядається їх організації. Цій особі радимо заглянути крізь двері ч. 67, де люди збитою лавою, спітнілі, задихані, охлялі та скажені ждуть перед віконцем. Подобає це на хвіст жебраків, що ждуть на допомогу. Часто чуємо нарікання, що міський буджет щораз гірший, бо громадяни не хотять платити податків. Хто раз вистоювався перед такою касою, певне не буде квапитися туди вдруге. Люди тратять цілі години на те, щоби вплатити до каси 10 зол. Організація першорядна!

— **Вломи.** При вул. Шпитальній ч. 18 у Львові вломники закрались до крамниці блаватних товарів Сол. Австера та вивезли майже всі товари. Шкоди є на 15.000 зол. — Зі стриху при вул. Кохановського вкрали злодії Дорі Райх два футра та гардеробу вартости 1950 зол. З воза Як. Акера при вул. Коперника вкрали звої сукна вартости 500 зол. — Адвокатові Червінському при вул. Вроновських 11 а у Львові злодій вкрав столового срібла на 50 осіб. Адвокат повідомив про це поліцію, а ця при помочі військової сторожі зловила злодія, Степ. Магоцького, на Цитаделі й відібрала в нього срібло. — Невідомі злодії вломилися до фарбарні шкір фірми „Хром" при вул. Городецькій ч. 95 і забрали фарбовані баранячі шкіри вартости 1500 зол.

— **„Зелена" демонстрація.** У неділю вполудне львівські польські студенти старалися уладити „зелену" демонстрацію. До гурта студентів на вул. Гофманової винесли з таксівки кілька зелених транспарентів із написом „купуйте в католиків". Коли студенти з транспарентами почали ставати до походу по місті, поліція вибігла з брам і розігнала демонстрантів. Одного студента арештували.

Трупа немовляти найшли в одному зі страганів на пл. Теодора у Львові. Слідство виявило, що то 2-літня донечка Йосифи Борецької, яка спала в цьому страгані. Тут її дитина померла.

— **Вивезли жінку** львівського купця М. Кріга (вул. Янівська 76) якісь люди в невідомому напрямі. Сусіди кажуть, що це сталося в порозумінні з купцем Кригом, який хотів позбутися жінки тому, що вона підозрівала його, що він зраджує її.

— **Самогубства.** 19-літня Софія Терлецька із Сигнівки Вел. напилася сільної кислоти. Її забрали до шпиталю. — При вул. на Болонях напився йодини безробітний Амвр. Равщин. Причина: крайня нужда.

— **Львівські злодії на селі.** В льокалі т. зв. „Каси Стефчика" в Кривчичах біля Львова львівські злодії вирізали в касі задну стіну. Забрали все, що було — ледви кількадесять золотих.

— **За спіртові надужиття.** В перемиському окр. суді почалася розправа за спіртові надужиття, викриті в Перемишлі та Самборі. На лаві обвинуваченых засіло 24 особи, яких можна поділити на пять груп: 1) власники фабрики оцту „Лех" у Перемишлі, 2) власник ректифікації спірту в Самборі та його персонал, 3) власники фабрики горівок і лікерів „Пшемислава" в Перемишлі, 4) посередники й шинкарі, що відпродували спірт, 5) чотири скарбові службовці, які занедбали контролю фабрик спірту. Фабрики ті продавали промисловий спірт нелегально по цінах звичайного спірту та цим наразили держ. скарб на втрату кільмасот тисяч золотих. Акт обвинувачення займає 80 стор. машинового письма. В розправі беруть участь делегати м-ства скарбу, 4 знавці, в цьому два з дирекції держ. спіртового монополю та два із скарб. палати. Розправа потревае три тижні.

— **Арештували залізничого радника.** В Коломиї кружляють поголоски про арештування емеритованого залізничого радника д-ра Едм. Шефера. Він поїхав був на Зелені Свята до

своєї сестри та на телєфонічне припорученя варшавської прокуратури його арештували й відставили до Варшави. Шеферові закидають надужиття урядової влади для користей та обман. Перед емеритурою Шефер займав визначне становище в залізничій службі.

— **Труп в лісі.** В лісі біля Чепелів (пов. Броди) найшли трупа невідомого мущини, в маринарковому сірому однязі. Лікарська комісія ствердила, що покійник помер на серце та що був хорий на запалення легенів.

— **Хотів повісити адвоката.** З Варшави повідомляють, що засудженого на смерть шпигуна Стерчинського до самої шибениці вів під руку його оборонець, високий мущина в окулярах. Кат Брави знав, що має вішати двох засуджених, із яких один був високий та в окулярах. Думав, що оба вони засуджені, тому хотів повісити й адвоката. Йому пояснили, що другий це оборонець. — Стерчинський просив, щоби при ньому дві години остала його приятелька, танцюристка з Італії. Йому позволили на це. Шпигуна Брохіса похоронили в XI. кватирі біля гробу пор. Терка, якого в 1920 р. розстріляли за шпіонажу та дефравдацію. Це кватира розстріляних на основі судових присудів.

— **Вбив учительку.** Невідомий вбивник убив біля Люблина учительку Стефанець і кинув її в кущі. Передтим забрав у неї всю платню.

— **Добра доглядачка.** 19-літня доглядачка в шпиталі в Брюселі отруїла морфіною кількадесять пацієнтів. Зробила це тому, щоби вони „в ночі не турбували її".

— **Боєва надавча радіостація.** У Курумі побудують головну радіостацію на Далекому Сході. Стація буде працювати антеновою енергією 100 кільоватів. Її завданням поборювати пропаганду більшовицьких і китайських стацій.

— **„Прагер Пресе" заборонили в Німеччині.** Від 1. червня заборонили в Німеччині „Прагер Пресе", (орган чсл. м-ства закорд. справ), на неозначений час. Причини заборони не подали.

— **Ріжні вістки.** У ріжних шпиталях та домах для божевільних Чехословаччини було за один рік 230 осіб, що прикидалися божевільними з ріжних причин; число мужчин між ними значно більше як жінок. — У ріжних місцях Нормандії почались свята з нагоди 1000-літніх роковин приналежности Нормандії до Франції; свята тріватимуть ціле літо; в офіціяльній частині свят цього місяця візьме участь президент республики. — Колишній австрійський архикнязь Леопольд Фердинанд, тепер Вельфлінг, оженився з Кларою Павловською, звичайною смертницею, навіть нешляхотського походження; Вельфлінг уже двічі розвівся. — В одній французькій фабриці, в департаменті Сени, згоріло 400.000 літрів алькоголю. — Брата „сірчаного короля" Крігера Торстена засудив стокгольмський суд на 4 роки примусових робіт, обвинувачи йому дотеперішню кару. — Індіянка, 80-літня Катря Мейл приїхала до Фляндрії, де відвідала могили індіян, поляглих у світовій війні в армії Злучених Держав. Також її син там спочиває.

— **З Еспанії до Африки попід море.** Еспанський уряд дістав від одного інжиніра новий проект, як збудувати тунель попід Гібральтар і цим улекшити переїзд з Еспанії до Африки. Цей останній проект ріжниться від численних попередніх тим, що пропонує вибудувати дорогу для авт попід море. Цих 34 км. можна би переїжджати автом за пів години. Скільки коштувала би така дорога не довідуємося.

— **Папа проти еспанського уряду.** Папа видав енцикліку до еспанського народу та духовенства, якою протестує проти недавньо виданого закону про манастирські чини та конгрегації. Еспанський епископат підніс живий протест проти того закону і кинув екскомуніку на авторів закону.

— **Титул „інжинір".** Найвищий військовий суд Чехословаччини видав цими днями свій осуд у справі одного засудженого, якому при вимірі вязничної кари додали рішення, що він тратить на майбутнє право вживати титулу „інжиніра". Засуджений звернувся з відкликом до Найвищого Суду і цей суд рішив, що титулу „інжиніра" не можна нікому відобрати тому, що це не академічне відзначення ані становище тільки приналежність до якоїсь професії. Така приналежність не може бути предметом судової кари.

— **Югославянський князь, що ожив між трупами.** У Ніцці отруївся морфіною 38-літній князь Микола Караджорджевич. Його батько був братом сербського короля Петра. Підчас війни кн. Микола був летунським старшиною в російській армії. По війні жив у Франції. Часописи пригадують, що в 1929 р. в Парижі в таксівці князь був поражений апоплексією. Його відставили були тоді до шпиталю, де думали, що він уже мертвий та відіслали до анатомічного відділу. Там князь нараз серед трупів ожив. У звязку з самогубством князя Миколи німецькі часописи приносять подробиці з його авантюрницького життя. Югославянське посольство в Парижі заперечує, начебто князь був досвоєчений з королем Олександром. Із югославянських кол у Парижі повідомляють, що Микола Караджорджевич був незаконним сином Арсена Караджорджевича, брата бувш. короля Петра та хоч пізніше батько признав його, то ніколи не признав його югославянський двір.

— **Запертя.** Найповажніші спеціялісти жіночих недуг ствердили, що натуральна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** діває в більшости випадків скоро, певно і безболісно.

ВІДГУКИ ДНЯ.

За сорок тисяч.

Храм святого Юра — Христового воїна. Найкращий храм на найкращім місці Львова. Вічний, пророчистий доказ на те, що ми колись вибирали місця під свої будівлі...

Нині в цьому храмі — Свято Полеглих. Архиєрейська Служба Божа, панахида. При престолі Преосвященний Никита в асисті священства. На почесних місцях: на право члени уряду, на ліво булавні старшини, в кріслах представники установ, а далі муром старшинська та стрілецька братія.

А по середині, напроти „царських воріт" на найбільш почеснім місці — колишній начальний вождь Української Галицької Армії ґенерал Мирон Тарнавський.

Посивілий за війни і по війні, серед боїв і серед обставин, від журби за край і за хліб насущний. Перший раз після останнього вистрілу на належнім місці.

В темнім одінні, скромний і тихий, як темне, скромне і тихе його життя серед нас. Сидить перед „царськими воротами", на першім місці, вирваний з далекого, забутого села, з самітної біди.

Перший раз!...

Але ось сива голова піднеслася, прягасле око блиснуло з під навислих брів.

Може спомини?!...

Львів, Чортків, Бережани, Камінець, Бердичів, Київ...

Не думайте, люди, що це хтонебудь ці спомини снує!

На один його кивок свистіло десять тисяч острих як бритва шабель, дзвеніло сто тисяч певних багнетів, гриміло пятьсот гранатних гармат...

Минулося... Пройшло... Дим і подій заслонилося.

Трагічні випадки пригнули дужі плечі, ненависна доля згасила око, вічна журба зорала чоло.

Стільки літ у біді, в забутті і — нараз спромога помолитися гідно за душі тих, яких во ім'я найвищого земського добра післав у бій.

На середині храму — гріб. Один гріб замісць сорок тисяч гробів, один березовий хрестик замісць сорок тисяч хрестиків.

Біля гробу чотири свічі. Горять ясно, як ясно горіли любов'ю до народу серця тих, за яких нині поминальне богослуження. Нині у величнім храмі святого Юра — завтра в усіх церквах і церковцях Галичини.

Сорок тисяч полеглих бачить це і чує, що хоч умирали за більше як є, то все таки вмерли не за дармо.

Галактіон Чіпка.

З концертової салі.

Концерт скрипака Юрія Криха в Тернополі.

Тернопільське громадянство мало нагоду в четвер 1. червня ц. р. почути концерт скрипака Ю. Криха, абсольвента Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові. Програма концерту, на яку склалися твори визначних композиторів чужих і наших, зацікавила громадянство, бож виконання творів Моцарта, Брамса, Баха, Шуберта вимагає не лиш знаменитої техніки гри, але й мистецького почування і розуміння духа їх творців. У виконанні Брамса концерту Д-дур розвинув скрипак у повнім блеску свою технічну й динамічну ерудицію. З кожною дальшою точкою зєднував собі він авдиторію, якій мельодійність і ритм виконуваних творів влучали у почування, зокрема у більш для загалу зрозумілих творах Баха, Барвінського, Людкевича й Новачека. Рясні оплески, що лунали при кожній появі концертанта на естраді, а по виконанні програми приневолили його до надатків, були доказом признання і симпатії публики до скрипака.

До видатности мистецького успіху цього концерту причинилася піяністка п-ні Ірена Любчак-Крихова, в котрої руках був фортепіяновий дострій.

Концертант, п. Юрій Крих, це незвичайно талановитий музик, відомий у Тернополі як учитель музики і диригент орхестри. В рр. 1921-2 учився він у професора петрогр. консерваторії С. Іванова, а опісля у професора В. Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові О. Москвичева. В р. 1931 одержав п. Крих абсолюторію В. Муз. Інституту у Львові та став учителем в Інституті у Тернополі. Його замилування до музичних студій дають повне право надіятись по нім багато, тимбільше, що він безперервно студіює далі доїжджаючи на науку до Львова.

Сінк Сотап.

Дописи.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Свято „Сільського Господаря". Копичинеччина і в культурно-освітній і ще більше в кооперативній праці належить до одного з кращих повітів. Українські народні дівчі використовують кожну нагоду, щоби і в самому місті і в повіті скріплювати духа національної свідомости і єдности серед українських народніх мас. Відбуте 16. травня ц. р. свято „Сільського Господаря", не зважаючи на будень і дощ, стало поважною маніфестацією свідомого селянства цілого повіту. Провідникам місцевої філії „Сільського Господаря", головнож її секретареві, треба завдячувати, що свято випало дуже гарно.

Попис рідношкільної дітвори. Дня 21. травня ц. р. уладило учительство „Рідної Школи" побіч попису шкільної дітвори рухливими вправами і виставу п. з. „Соняшник". Громадянство Копичинець і гості мали ще раз нагоду подивляти жертвенну працю рідношкільного педагога в різблені душі молодого, свідомого покоління. Не диво, що труд управителя школи п. Пенцака, п. Петлівної, Гредчаківної і ін. нагороджували присутні рясними оплесками.

Загальні Збори „Українбанку", що відбулися 24. травня при численній участи селянства з цілого повіту, були доказом, що і серед найтяжчих обставин наше село не піддається знеміру, але твердо йде в кооперативній організації до кращої майбутности. В цьому році минає 30 літ від основання „Народнього Дому". Милий спомин посвятив один зі селян першому основоположникові „Народнього Дому" о. Кисілевському, якого память ушанували присутні повстанням з місць. „Українбанк" у Копичинцях — це один з краще поставлених банків у нашому краю. Його рухливий провід в особах о. дек. Малиновського і п. Довганя веде дуже ожівлену діяльність у цілому повіті. На Заг. Зборах і члени банку і гості мали змогу переконатися, що при тій солідарности, яку витворили провідники, особливож священики, а народніми магами повіту, український національній кооперації не страшна ніяка сила, що прямувалаб до її занепаду і руїни.

—o—

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

Змагання за мистецтво У. С. С., розіграні в часі Зелених Свят, станули під знаком „ремісів". Лише Тризубові пощастило незначно перемогти Комету.

ЛЬВІВ. **Тризуб — Комета 2:0.**

ЛЬВІВ. **Чорноморці — Мета 2:2.**

ВИННИКИ. **УРСК — Дніпро 3:3 (2:1).**

Гра весь час з легкою перевагою УРСК-у, якої напад як слід не використав, бо крім Коса за слабо достартовував до м'яча. Дніпро грає в вервою, особливо напад робив дуже гріжні випади. Винницька дружина грала й поводилась на грищі зовсім поправно і треба надіятись, що в майбутньому не буде приносити Субрефератові коп. м'яча зайвих клопотів. Судіював п. Глібовицький.

ЗОЛОЧІВ. **Сокіл IV — (Львів) — Сокіл (Золочів) 1:1 (1:0).** Змагання претендентів до чолового місця в таблиці дали нерішений вислід. Гра цікава. В першій половині Сокіл IV має легку перевагу і в тому часі здобуває зі стрілу Терлецького одинокі ворота. По зміні пів золочівська дружина опановує грище, але незарадність її нападу не приносить цифрового доказу тої переваги. Щойно на 6 хв. перед кінцем Свічук добуває з карного вирівнуючі ворота. Судіював п. Глібовицький зі Львова.

УКРАЇНА II. — „ОДИНАЦЯТКА" (ЗИМНА ВОДА) 2:1 (1:0).

Товариські змагання, розіграні 4. VI. в Зимній Воді. Найліпшою частиною України II. була поміч. Ворота добули для України II. Бутель II (з карного) і гарним стрілом Лісікевич.

ЛЬОТ — УКРАЇНА II. 4:3 (4:1).

Україна II. грала 8. VI. дуже добре і мала замітну перевагу; програла, бо аж 3 голі дістала з карних. В Україні подобалися права сторона нападу: Крушельницький-Яцкевич, у помочі Якимів, в обороні Косило. Слабий день мав воротар Микитин. Ворота для Чорно-червоних добули: Вовк, Миськів (з карного) і Ліщинський.

З УСПІХІВ ПЕРЕМИСЬКОГО „СЯНУ".

Сян — С. К. С. 3:0. Змагання за мист. Б-класи.

Сян — Електрівня 2:0. Змагання за мист. Б-класи.

Сян — Ресовія II. 3:0 (вок-овер). Змагання за мист. Б-класи, на які резерва Ресовії не ставилася.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. Славія — Спарта 3:1 (1:1). Чеські „угрози" закінчилися заслуженою перемогою Славії, котра добула мистецтво. Ворота добули для Славії Коларжик 2 і Свобода; для Спарти Брайнер [illegible]

ВІДЕНЬ. Віенна — Гакоах 3:1; Він — Лібертас 3:0, Австрія — Спортклюб 2:1; В. А. Ц. — Ф. А. Ц. 2:2.

БУДАПЕШТ. Кінцева табеля мистецтв Мадярщини: 1) Уйпешті 37 п., 2) Гунгарія 36, 3) Ференцварош 35; 4) 3. Округа 27; 5) Офнер 25; 6) Бочкай 22; 7) Кишпешті 19; 8) Шегед. А. Ц. 19; 9) Аттіла 13; 10) Немзеті 13; 11) Сомогі 9; 12) Сорошкар 9.

УКРАЇНА — РЕВЕРА (СТАНИСЛАВІВ).

В неділю 11. ц. м. відбудуться змагання за мистецтво А-класи між Реверою і Україною на грищі Чорних в год. 10-ій рано. Попередять в год. 8. змагання за мистецтво Б-класи Україна II. — Гасмонея II. Ціни біletів низькі.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал ч. 5. Львів. травень 1933. Зміст: Зигзаги ідеольогії Донцова; Україна й Польща; Гете, Толстой і У. Кравченко; Галичина — Піємонтом України; Квантова механіка; „Мерзость Синихерибова"; Український Ремарк; Голе Ельдорадо: Рихард Вагнер; Контрасти Середновіччя; Акорди душі; Література — Критика — Мистецтво.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Зміст: В гору серця; Митр. Андрей: Літургічні символи Христа; о. д-р Г. Костельник: Кржижівська епархія; о. Ст. Хабурський: Діточі садки — захоронки і ін; Українська Молодь Христові; о. Н. Павлосюк: Православні українці на студіях у Львів. Богословській Академії; Вісти з наших установ.

СІЯЧ, орган Союзу українських евангельських реформованих громад. Рік II. Коломия, червень 1933. Ч. 6

СВІТЛО Й ТІНЬ, щомісячник. Журнал українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філій. Рік I. Ч. 1. Львів, травень-червень 1933.

УТГІ, журнал шкільного листування Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання при У. Г. А. Ч. 16. Подебради, травень 1933.

„MORZE", organ Ligi Morskiej i Kresowej. Warszawa, czerwiec 1933. L. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 7. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (инст. Ст. Ярача).

Четвер, 8. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (инст. Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Середа, 7. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч".

АПОЛЬО: „Біла одаліска" (Лон Хе в Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Брідж Експрес".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конгоріля".

МУЗА (давн. „Оаза"): „Погромники просторів".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „10 проц. для мене".

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції".

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сатана зависти" (Гері Купер).

УТІХА: „Блакитна рапсодія" та ревія: „Бомба".

Закордонне радіо.

Середа, 7. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.10, 20.25 Концерт, 17.55 Авд., музика; **Мілано** (331,4) 11.15 Муз. всячина, 17.00 Концерт, 20.30 „Ля Філь ді Тамбур Мажор" оп. Офенбіха; **Штутгарт** (360,6) 20.00, 22.30 Спів; **Берлін** (419) 21.20 Симф. прольог до траг. Макса Регера; **Білгород** (429,7), 19.30, 21.10 Пісні; **Прага** (488,6) 14.50, 19.10 Концерт, 20.25 Скрипка; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет, 17.00 Концерт; **Рига** (525) 19.05 Цит. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Марші (трубна орхестра), 13.50 Концерт, 15.00 Авдиція, 18.00 Літ. авд., 19.00 Солісти; **Давентрі** (1554,4) 22.00 „Аіда" оп. Вердія.

Четвер, 8. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Концерт; **Мілано** (331,4) 20.30 „Отельо" оп. Вердія; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.25 Спів, **Рим** (441,2) 21.45 Концерт; **Лінгенберг** (472.4) 16.30 Концерт; **Прага** (488,6) 19.10 Спів; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.25 Неаполітанські пісні, 19.40 Спів (Марія Ольшевська); **Мінкен** (532,9) 14.30 Камер. музика, спів; **Будапешт** (550,5) 18.50 Фортепян, 19.50 Нар. пісні, цит. орхестра; **Любляна** (575) 20.00 Трансм. з Нац. Опери; **Харків** (937,5) 9.00, 10.30, 15.00 Концерт, 13.30 Авдиція, 16.00 Виступ театр. артистів, 17.30 Трансм. з „Театру Опери й Балету", 21.30 Музика, пісні; **Париж** (1724,1) 20.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія.

Львівське радіо.

Середа, 7. червня 1933.

12.10, 17.00, 22.30 Грамофон; 15.30 Скавтівська авдиція з міжнар. злетом у Геделе; 15.45 Опов. для дітей: „Щасна та гвоздики"; 16.00 Студія з вищій школі закорд. торгівлі; 16.15 Грамофон, Сільва рерум; 16.40 Голос природи в горячому гавайському лісі; 17.40 Працюючі верстви в ролі споживачів; 18.00 Легка й танк. музика; 19.00 Відч.: „Станіславський та Вичулковський"; 19.30 „Бальзак патрон сучасної сусп. повісти" анг. Бой-Желенський; 21.00 Спортові вістки; 21.10 Фортепян; 22.15 **Легкі пісоньки (Евг. Ласовська)**; 22.40 Відч. в англ. мові „польсько-англ. відносини"; 23.00 Танк. музика.

Четвер, 8. червня 1933.

12.10 Орхестра; 15.15 Господарський комунікат; 15.30 Грамофон, Сільва рерум; 16.15, 17.00 Грамофон; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Чому присвячуємо спортові стільки уваги?; 17.40 Відчит; 18.00 Хор; 18.30 Легка музика; 19.20 Рільн. комунікат; 19.30 „Перше розчарування мистця" Ром. Ролана; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.00 Спортові вістки; 21.10 Спів (Умберто Машеза); 21.40 „Разуз і Магулена" Юл. Зверя; 22.25, 23.00 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Банк Польський устійнив курс долляра на 7.45 зол., а в прив. оборотах платили за долляра по 7.47 зол. Канадійський доляр 6.42, англ. фунт 30.15, шв. франк 172 і пів, нім. марка 202—203, чеська корона 27.75, фр. франк 35.12, австр. шіллінг 100—101.

Срібло: 5-коронівка 1.65, фльорен 85 сот., рубель 1.35 зол., корона 32 сот.

Золото: 20-коронівка 38.75—39.00, рублі 49.50, франки 37.00, доляр 9.17—9.20, дукат 21.50.

Вартісні папері: Будівельна позичка 38.50—39.50, долярівка 49.50—50.50, Прем. інвест. 101.50—102.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 6. VI: З приводу слабої тенденції цін на масло не подаємо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. Тенденція на молоко слаба, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Управа прив. дівочої гімназії „Рідної Школи" в Станиславові повідомляє, що вступні іспити до І. кл. нового типу, до II. кл., до класів від IV—VII. відбудуться в днях від 14—17. червня 1933. Зголошення приймає Управа гімназії, вул. Липова 92.

Найстарша українська фахова школа Т-ва „Просвіта" у Львові ул. Корнякта 1, приймає щодень 10—12 **вписи** на 3-річну науку, курси абітурієнтів і кооперативні. — **Управа.** 2079 2—3

Позір! 20-ліття матури! Товариський зіязд абітурієнтів бувшої української державної гімназії в Тернополі з року 1912-13 відбудеться з цієї нагоди дня 29. червня ц. р. Заяву на участь слати негайно на руки о. Андрія Стасюка — Тернопіль, вул. Жвірки 17. — **Комітет.** 2097

Українське Технічне Товариство уладжує екскурзію до хемічної фабрики „Тлен" в четвер дня 8. червня 1933. Збірка в год. 14.45 при кінцевій стації трамваю ч. 10 на Замарстинові. Просимо членів взяти численну участь, гостям радо.

Пригадуємо, що Загальні Збори Товариства Прихильників Освіти у Львові відбудуться в суботу дня 10. червня 1933 р. в год. 17-ій (5-ій попол.) в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22. Коли в означеним часі не збереться вимагана статутом скількість членів, то Збори відбудуться того самого дня годину пізніше. — За Виділ Товариства: **Д-р Л. Кульчицький** в. р. голова, **Д-р Р. Зубик** в. р. секретар. 2095 1—1

В манастирі СС. Василіянок у Станиславові відбудуться трьохденні реколекції для пань. Початок реколекцій дня 19. VI. вечором. Оплата за весь час 15 зол. Треба взяти зі собою подушку, простирадло, коцик і рушник. Зголошення приймається до дня 15. VI.

Коедукаційна гімназія ім. Осипа Маковея **в Яворові.** Вступні іспити до кляс II.—VIII. відбудуться в днях 16-го і 17-го червня від 8-ої год. рано. Подання з обовязуючими залучниками вносити до 14-го червня ц. р. на руки управи заведення. Замісцені учні знайдуть дешеве приміщення в „Бурсі ім. Ів. Франка". На вступні іспити по феріях шкільна влада не позволяє. — **Управа.** 2086

Замісць квітів на могилу бл. п. о. Стефановича зложили на Рідну Школу М. Іжицька 5 зол., П. Белеїна 5 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ХОТІВ БИ навязати листування з панною у віці до 30 літ. Ціль одруження. Вільний. Вища освіта. Свідома необхідна. Адміністрація „Діла" під „Доля". 2087 1-1

МЕШКАННЯ зараз до винайму при вул. Понінського 4 (в домі Вп. Франків). Ближчі інформації або в Адміністрації „Діла" або телефоном 4-59. 2056 3-3

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „ МОТРЯ", інсценізація повісти Б. Лепкого в опрац. Лужницького-Лісевича, дозволена старостівом гродським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук,** Львів, Домініканська 4. III. 2069 3—5

ПІСКОВА 40 — покій і кухня за 60 зол.

СОНЯШНА, гарна кімната, від зараз дешево до винайму. Грунвальдзка 8, м. 2. 2091 1—1

ДОРА, кліматичне літнище, Пансіон **„МАЛЯВА"** серед прегарної високогірської панорами, догідно положений, близько стації. Прута, ліса. Сонячні кімнати, веранди, салю, город, радіо. Знаменита домашня кухня. Ціни помірковані. Родинам, молоді знижка. 2089 1—3

КУПЛЮ дім із садом і городом. Зголошення від „Сад" до Адм. „Діла". 1-4

УНЕВАЖНЮЮ згублену військову книжочку на імя Іван Гусак, ур. дня 12. VI. 1908. в Самборі. 2099 1—2

УНЕВАЖНЮЄМО вексель на 100 зол., що висланий почтою не дійшов до Народного Банку в Радехові. Іван Корітко, учителі: Антін Адамчук, Василь Близнюк. 2104 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Дня 27. травня п. р. невблагана смерть забрала нам нашого найдорожчого сина й брата, учня III. року Торговельної Школи Теодора Савку. Отсею дорогою складаємо щиру подяку Високоповажаному Панству Терлецьким за матеріяльну й моральну поміч, Вп. Пані д-р Лев і Вп. д-р Щуровському за безплатну лікарську поміч, Всч. о. катехитові Хоминові за прощальне слово, о. Харині, Професорам Торговельної Школи, Хорові, Учням-товаришам помершого й Усім, що своєю приявністю звеличали сумні похорони.

Рідня.

ПОДЯКА.

Прибиті горем з приводу невиджалованої смерти нашого Батька і Мужа бл. п. о. Андрія Кухти, пароха Ляхович Подорожних, сердечно дякуємо всім тим, що виявили нам співчуття і поміч у тій тяжкій хвилині.

Зокрема дякуємо Впр. оо. Дек. Пилипчукові і Гошовському за уряджения похоронів; Впр. о. сов. Височанському і Впр. о. маг. Декана Тимкову за відправу передпохоронної панахиди та інавгурацію похоронів, Впр. о. пар. Левицькому за піддержку перед і після похоронів. Всім вищезазваним і решті Впр. Духовенства за участь у похоронах.

Сердечна подяка Впр. о. сов. Височанському за слова потіхи при виносі тлінних останків з дому, Впр. о. Деканові Пилипчукові за проповідь в церкві та Впр. о. пар. Матковському за прощальне надгробне слово.

Щире спасибі стрийському церк. Брацтву за безінтересовне прикрашення могили в церкві та за участь у похоронах.

Всім Вп. Панам, що своєю участю в хорі причинились до звеличання похоронів, як також всім тим, що устно чи письменно висловили нам своє співчуття.

Єва з Вавриків Кухта з Дітьми.

Вирібня і магазин **меблів**

ФР. ЗЕЛІНСЬКОГО

Львів, Колонтая 5 в подвірі поручає скромні і багаті МЕБЛІ та ориг. АНТИКИ.

2059 Ціни низькі 3—5

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Феліке Ган

ЛЬВІВ, БАТОРОГО 12, ТЕЛ. 84-45.

Пересвітлює Рентгеном.

ВИЇЖДАЮ 10. VI., ВЕРТАЮСЯ 15. VII.

Др. Бабій Володимир

зубний лікар,

ЛЬВІВ, УЛ. ГЕТЬМАНСЬКА 8, II. ПОВ.

Найновіші моделі

паризьких корсетів

патентований монополь на Польщу закупила робітни паризьких корсетів

МАЛГОЖАТА, ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 34

Остерігаємо перед підробками.

Пожиточно і приємно є вживати

БЕНЗОЕСОВУ КОЛЬОНСЬКУ ВОДУ

квітових запахів, дезинфекує, консерує шкіру і волосся. 100 грамів 1.50 зол. у

ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"

Львів, ул. Кілінського 1

(проти Віденської кавярні).

КАТОЛЬ ВБИВАЄ

Хробачню, насікоми

КРИНИЦЯ

безперечно найкраща купелева місцевість в цілім краю, має всього 1 пансіон „ЗНИЧ" в українських руках, який веде зразково від ряду літ п. М. Яблонська. Положений близько нових лазничок, знаменита кухня і помірковані ціни (від 6 зол. денно, залежно від кімнати). Широ радимо всім українцям тільки туди заїздити. Сезон 1. 2051 вже зачався. 3—3

„ЗЕЛЕМІН"

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає соняшні кімнати з балконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

КОНКУРС.

Старшина **Товариства Українська Бурса ім. Митр. гр. Андрея Шептицького у Львові** приймає на шкільний рік 1933-34 25 учнів середніх шкіл до нововідкритої бурси при вул. Театинській 10. Місячну оплату 55 зол. можна частинно платити харчами по торгових цінах. За вужиття інвентаря одноразово 10 зол. Приняті питомці зложать до 25. липня 1933 вуглевий звчет 30 зол., його звернеться протягом шкільного року.

Прохання вносити до 20. червня ц. р. до Управи Бурси ім. Митр. А. Шептицького вул. Театинська 10; на відповідь треба залучити марку на 30 сот.

ЗА СТАРШИНУ:

о. д-р І. Фіголь, голова,

І. Громницький, скарбник.

КАВАРНЯ І РЕСТАВРАЦІЯ

„ROUGE"

МИКОЛАЯ 10 під упр. Д. Дорфмана Віденські снідання, ярські і мясні обіди, підвечірки, вечері. — Ціни дуже низькі. — Журнали, часописи, шахи. брідж.

Присилайте передплату!

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 146 (13.785). Львів, пятниця 9. червня 1933. Поштова оплата заплачено готівкою. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чорні хмари над Лемківщиною.

Сянік, кінець травня.

Сліпа ненависть до українців не дає змоги москвофільським недобиткам витягнути правильні висновки з факту існування й розвитку української нації, себто не розсівати надаремне цілої своєї енергії на постійне, хоробливе негування української нації, але присвятити всі свої сили муравлиній, упертій праці на відродження цієї нації, з якої вони вийшли. Ця сама хоробliва ненависть зганяє сон з очей нашим „русским" на Лемківщині тому, що найдалі на захід висунена вітка українського народу, наші лемки, стали вже на шлях національного відродження, стрясаючись з довговікового сну чи москвофільського баламуцтва. Обманливі гасла єдности з російським народом, голошені лемкам їхніми провідниками-москвофілами, присли мов миляні баньки під чародійним подувом світлих і бурхливих днів націон. зриву, який докотився і на Лемківщину та втягнув лемків у вир визвольних змагань цілого українського народу. От хочби згадати тут про „команчанську республику" та геройські змагання лемків впродовж трьох місяців з налором сильнішого противника при кінці 1918 р. та з початком 1919 р. Ці величні визвольні змагання нашого народу і муравлина праця горстки української інтелігенції сколихнули до основ світоглядом твердого, консервативного лемка. Тому та Лемківщина, яка ще до війни була доменою впливів „русских" та їхнього неподільного панування, нині належить уже до минулого.

І ось, щоби спинити це стихійне національне відродження лемків та задержати за всяку ціну свої давні впливи, недобитки-москвофіли повели руїнницьку кириню на Лемківщині з варшавським православіям, притягаючи до нього голодного і темного лемка демагогією та брехливими обіцянками негайного поділу церковної землі з хвилиною переходу на православія. Але потерпівши безсумнівну поразку з ширенням православія, починають москвофіли нову дурійку на Лемківщині. А саме деякі з них хотілиб витворити з лемків „окремий народ". Станув їм тут у пригоді союзник п. Фішер, „соціольог" сяндецького зразку, що „доказав" незбитими та ще до того „науковими" аргументами, що, мовляв, лемки, — це окреме племя і до родини „русінскіх" племен, як бойки, гуцули, волиняки і т. д., не належать, по „малоруски" не „гварят", лише „гварят" лемківським „гваром". Томуто деякі шкільні „специ" краківської кураторії та кількох москвофільських „політиків" задумали просвітити темного лемка наскрізь зрозумілим йому „гваром" чи пак мовою. Це, бачите, лемки тому такі темні, що ці „зайди"-учителі українці вчили лемка українською мовою та ще й насильно. Але насильства у нас не люблять і тому давно вже тих учителів попереносили на всі сторони. Тепер уже на Лемківщині залишись лише „русскі" учителі і ті учителі-поляки, які вже „гварят" по лемківськи. А це невелика трудність навчитись тієї мови, яку вже, як запевняють, від нового шкільного року введуть до народніх шкіл на цілій Лемківщині, себто на области повітів: Новий Санч, Горлиці, Ясло, Стрижів, Коросно, Березів, Сянік та ще й може і в західній частині турчанського повіту та в полудневій Добромильщині. Хай бойки, бачите, теж привикають.

А покищо „лемківський буквар" друкується у Кракові і вийде накладом „В-ва шкільних книжок краківської шкільної округи". Зладив його „спец" лемківської мови, „істинно-русскій" учитель п. Трохановський з Криниці. Втаємничені учителі кажуть, що „спец" Трохановський живцем зачерпнув слова і цілі речення з польського букваря. Ілюстрації теж залишились спільні для обох букварів. Зрештою не сумніваємось, що незабаром наші фільольоги подадуть фахову оцінку цього букваря.

Одночасно, як довідуємося з достовірного джерела, краківська „куратонія осяне у Старім Санчі ліцей для кандидатів учительського звання, яких буде вчити „лемківської" мови сам автор букваря, котрого за заслуги покличуть на цю катедру „лемківської" літератури. Далі, щоби з тих вихованків ліцею вийшли правдиві „просвітителі" темних лемків, виховувати їх будуть головно учителі-москвофіли.

Ось до чого змагають засліплені москвофіли, маючи протекцію у краківській кураторії. Не думають, до чого все те веде, їм важне тільки одно; аби дошкулити зненавидженим українцям і спараліжувати їх все зростаючі впливи серед народу.

Але хто знає любов і привязання цього твердого, невгнутого лемка до рідної землі і свого рідного, той не може повірити, аби всі ті затії могли до чогось довести. Одночасно з тим мусимо зрозуміти і всі ті найсвятіші мрії-надії твердого лемка на допомогу від своїх братів зі сходу. Тут лежить саме тайна успіху серед лемків обманливих гасел передвоєнного москвофільства. Томуто Лемківщиною повинно глибоко зацікавитись усе українське громадянство. А щодо описаних вище плянів з лемківським „гваром" по школах, то гадаємо, що вони приспішать лише процес кристалізації національного відродження лемків та обєднають ще міцніше національно думаючу інтелігенцію і наше духовенство до спільної праці на так сильно загроженій Лемківщині. (і-г)

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ НА ВАКАЦІЇ НЕ ЗАБУДЬТЕ обезпечити свого мешкання від крадежі з вломом в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

За обезпечення домашнього уряджения на зол. 1.000, пересічна річна премія враз з додатками зол. 6.

Чи Ви зложили зеленосвяточний дар на українських інвалідів та на охорону стрілецьких могил.

КОМУНІКАТ

УКРАЇНСЬКОЇ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ.

Секретаріят Української Парляментарної Репрезентації просить усіх пошкодованих в часі Зелених Свят на Янівському й Личаківському цвинтарях та свідків подій зголоситися до канцелярії Української Парляментарної Репрезентації при вул. Підвалля ч. 7/III. пов. між год. 11—1.

Секретаріят Української Парляментарної Репрезентації.

Ще про жалюгідні події.

З приводу виступів частини молоді на святах УМХ. і Франка.

(Стаття надіслана).

Здається, кожному з нас буде ясно, що відомі виступи одної частини нашої молоді на святах УМХ і Франка у Львові це ніщо інше як зовнішній обяв наших, т. є цілого українського народу, чи то провідної його верстви — інтелігенції, хаотичних і ще незясованих понять про тактику, якої ми повинні триматися в нашій політиці в найширшім того слова значінні, щоби попровадити наш нарід до світлого майбутнього. Ці виступи мають, як це теж кожний буде розуміти, ту добру сторону, що на них можна ясно і недвозначно бачити, що наші політично-ідеольогічні принципіялісти, екстремісти й опозиціоністи не мають слушности. Крім того хитрість, підступ і брехня, якими, як це доказано, послугувалася молодь у своїх виступах, свідчать відемно про моральну вартість нашої опозиції. І вкінці, на тих виступах ми мали наглядний доказ, а рівночасно класичний приклад на те, як наша опозиція легко може прийти до того, що може несвідомо працювати на спілку і рука в руку навіть з провокацією, що завсідн мусить вийти на шкоду народові. Це все таке ясне, що його може зрозуміти і наглядно бачити не тільки вдумчивий громадянин, , але й менше свідомий загал.

Але якщо так є, то знову кожному ясно, що ці виступи дуже добре надаються до того, щоби їх якнайширше використати для санації і направи наших понять про політичну тактику. Тому, очевидно, добре робить наша преса, тобто її поважніша і розважніша частина, коли широко пише про ці виступи, пятнуючи й осуджуючи їх, як можна найрішучіше, і пятнуючи й осуджуючи ту частину нашої молоді, як теж її інспіраторів — нашу опозиційну пресу і наших, такби мовити, фахових опозиціонерів. Думаю теж, що і наш політичний провід використає і вже використовує ці жалюгідні події для пропаганди ідеї ладу і порядку в наших відносинах.

Одначе, думаю, цього замало. Здається, кожному буде зрозуміло, що лихо не в тім, що в нас такі невідповідальні виступи трапляються, і не в тім, що в нас істнує принципіялістична й опозиційна преса і поодинокі опозиціоністи, — бо це великий напід чи то якийнебудь напід може собі позволити і від цього він ще не пропаде, — але далеко гірше і правдиве лихо в тім, що находяться між нашим старшим громадянством такі поважніші і, здавалось би, розважніші і то нераз діяльніші і впливовіші одиниці, які такі виступи і саму молодь виправдують, боронять, а навіть похвалюють, а якщо не боронять і не похвалюють, так бодай висловлюють своє становище в той спосіб, що кажуть, мовляв, „ще не знати, хто має слушність" Дашкевич чи молодь!"...

Що такі голоси в нас трапляються, те ми можемо ствердити, коли будемо прислухуватись, що в нас говориться в приватних, товариських розмовах по вулицях, домах і, особливо по наших клюбах і касинах — „Бесідах", чи на інших місцях, де збирається більша скількість людей. І то такі розмови чуються не тільки між нашими радикалами, котрі, так би мовити, з того живуть, але й між людьми зрештою інших поглядів.

Розуміється, ми знаємо, звідки такі голоси беруться: це ніщо інше, як наша пуста критикоманія, яка хоче бути мудріша і хоче уходити між громадянством за мудрішу від нашого політичного проводу і в даним випадку від нашої церковної — між іншим, єдиної в нашім народі, зорганізованої належно і гідно — єрархії, а потім, це наш сліпий, у буквальнім того слова значінні, патріотизм, який реальну користь для народу бачить у сильних словах, глибоким почуваннї і дрібних пакостях роблених нашому національно-політичному противникові.

Тому думаю, що такі приватні голоси між нашим громадянством є далеко шкідливіші, гріжніші і небезпечніші від „офіціальної" опозиційної преси й „офіціальних" фахових опозиціонерів, тому що вони безпосередньо і живим словом ширять хаос і анархію в масі народу. В даним випадку, це батьки своїх дітей і вони підбадьорюють молодь до невідповідальних учинків, які якщоб вони стали масові, можуть легко стати для народу погубними.

Тому, думаю, для протидіяння таким голосам і таким виступам замало є, щоби проти них виступала сама тільки частина преса і політичний

провід через свої органи, але тут повинно їм помогти ціле громадянство. Ходить про те, щоби на місцях реагувати в приватних розмовах на такі невідповідальні голоси. Не маю на думці зараз політичних, принципових диспут і дискусій, бо вони тільки громадянство розсварюють тай, з другого боку, нема способу, щоби всяких критикманів і патріотів від сильних слів, глибокого почування і дрібних пакостей національному противникові, не кажу, переконати, але й переговорити чи перекричати, або в „патріотизмі“ переліцитувати. Але ходить про само спокійне зазначення свого негативного становища до таких голосів: нехай менше свідомий загал, у даним випадку молодь, на власні уха чує і знає, що свідоме старше громадянство не солідаризується з усякими анархічними поглядами і невідповідальними виступами!

Думаю, що тільки у той спосіб можна перевести санацію і направу в наших хаотичних поняттях про нашу національно-політичну тактику.

І. Билина.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Скількість українців у Канаді.

Дещо зі статистичних містерій.

За десять літ, від 1921 до 1931 року, прибуло до Канади 161.325 українців. Звідки вони взялися? Прибули зі старого краю? Ні. Імміграція з українських земель була по війні як не цілком заборонена, то сильно обмежена і найбільше оптимістичні обчислення кажуть, що за згадане десятиліття прибуло до Канади тільки около 50.000 українських імігрантів. Невжеж решту прибутку українського населення треба би приписувати природному приростові, тобто уродженням? Алеж це значило би, що за десять літ у Канаді уродилося 111.325 українців. Воно булоб можливо, якби до 1921 р. було в Канаді відповідно велике число батьків та матерей. Статистика з 1921 р. показувала, що в цілій Канаді було в тім часі **63.788 українців** — обох полів та всякого віку. Якби навіть приняти, що всі вони були дорослі люди, то на одну пару припадалоб пересічно менше-більше четверо дітей за десять літ. А коли взяти на здоровий розум, що між 63.788 людьми обох полів та всякого віку могло бути щонайбільше 15.000 подружених пар, то виходилоб, що на одну подружену пару випадалоб пересічно осьмеро дітей за десять літ. Такої плодовитости не знає ніодна країна і ніодин нарід у світі. Одначе такі висновки можна витягати з висліду перепису канадійського населення з 1931 р.

Недавно вийшов в Оттаві „Bulletin Nr. XXII“ семого перепису Канади з 1931 р. В ньому подане звідомлення про населення Канади в 1931 р. на основі расового (тобто національного) походження. Для українців це незвичайно цікаве звідомлення. Воно показує феноменальний приріст українського населення в Канаді. Воно каже, що **число українців у Канаді піднеслося із 63.788 в 1921 р. до 225.113 у 1931 р.** Рівночасно звідомлення показує майже такий самий феноменальний приріст населення польського, яке з 53.403 в 1921 р. підскочило до 145.503 в 1931 р. Звідомлення показує також на надзвичайний приріст румунського населення в Канаді: із 13.470 в 1921 р. воно підійшло до 29.056 в 1931 р. Як українського населення не збільшила за десять літ сама імміграція таксамо не збільшила вона і польського та румунського населення.

Та враз із тим, як урядове звідомлення з перепису в 1931 році позірно дає доказ страшенної плодовитости українців, поляків та румунів, воно в той самий час дає основу для страшних здогадів про якусь різню, або страшні пошести, що здесяткували інші народности в Канаді. В 1921 році виказувала канадійська статистика 107.671 людей такої народности, що називалася „австрійською“. В 1931 р. лишилося людей цієї породи вже лиш 48.639. Більша половина (59.032) австрійської породи вимерла, вигинула, зникла як камфора.

Нещастя стрінуло і російську народність. У 1921 році було в Канаді 100.064 людей, що признавали себе до російської народности. В 1931 р. число росіян змаліло до 88.148. Майже 12.000 менше. Ніхто їх з Канади не виганяв, свіжі імігранти приїздили, а десь люди попропадали.

Та коли австрійці й росіяни лише ніби частинно вимерли, то інші народи повимирали цілковито, навіть сліду з них не лишилося. Статистика з 1921 р. виказувала між іншими народами Канади такі народи, як 1.616 буковинців, 24.456 галичан і 16.861 русинів або рутенів. У 1931 р. вони вже в статистиці не існують, зникли.

Очевидно — число українців у Канаді значно, майже вдвоє вище від виказаних в офіціяльній статистиці 225.113 душ. Адже загально відомо, що хоч в останній статистиці відпали всі ті „буковинці“, „галичани“, „руснаки“ і „рутени“ та багато „австрійців“ і „росіян“, то зате все ще таки дуже багато наших людей подавало при конскрипції замість рідної народности — свою державну приналежність: польську, російську, чеську і румунську. Немало наших людей подало при конскрипції також народність і державну приналежність канадійську. Іншими словами: як при попередніх канадійських переписах населення, так і в 1931 році багато українців записано знову між чужі народности. Всеж таки величезний аріст українців у Канаді, що його виказує остання статистика, доказує пречисто, що національна свідомість серед українського населення Канади зросла дуже сильно.

Спочатку держава, потім коні, нарешті українські селяни.

Ще не засіяли цілком, а більшовицька влада вже підготовляє плян осінньої боротьби за збіжжа. „Ізвестія“ з 23. травня подають портрет голови одного з колхозів на Дніпропетровщині, т. Алексеєнка, який оголосив такі перлини урядової програми: „Ми знаємо, що ніяких спроб обійти новий закон про здавання хліба партія і уряд не стерплять. Ніяких фондів не може бути сотворено в колхозі, поки цілком не будуть виконані всі зобовязання щодо постачання збіжжа та оборону позички державі та поки не будуть цілком вирівняні рахунки машиновотракторних станцій... З першого вимолоченого в липні збіжжа ми мусимо віддати в першу чергу 5 прц. державі, подруге забезпечити коней, а потретє видати хлібом аванс колхозникам...“ (!) Чи колхозники думають також так, як більшовицький посіпака, питання інше. До боротьби за збіжжа готується не лише московський уряд, а й українське селянство *(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)*

Отже живе ще „русскій цар“ і має свою армію.

НЮ ЙОРК, 24. травня (Вл. кор.) Показується, що існує ще дальше надвірна канцелярія його царського величества „імператора всея Росії“ і сам цар-імператор в особі Кирила Владимировича, ба навіть має свою армію, зложену з бувших офіцерів і мужви царя Миколи II. Яких 3.000 офіцерів армії і фльоти осіло на території самого Ню Йорку, а біля 1.000 козаків у Франції. Там також живе до 400.000 російських емігрантів-царистів і вони мають усякі заняття. Члени армії беруть звичайно місце шофера в Парижі та в інших французьких містах, а таку саму „політику економічну“ практикують і американські царські емігранти. Лише, що в Америці вони мають сильних покровителів завдяки звязкам кількох великих князів з дому Романових з американськими богачами та вищою суспільною клясою. Як виглядає ціла організація царського імператорського двору й армії, описує докладно книжка, видана в Ню Йорку накладнею Макмілляна п. н. „Білі армії Росії“.

—o—

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 9. ЧЕРВНЯ 1933.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА.

МУЗИЧНА ПОДІЯ.

(Враження з концерту.)

Чомусь то виробилося переконання, що святочні концерти з нагоди ювилеїв, роковин діяльности, народин або смерти визначних громадян мусять бути нецікаві або — скажім просто — безнадійно нудні. Надто часто дійсність потверджувала цей погляд. Музична подія в роді концерту в честь Івана Франка в силі основно викорінити це шкідливе поняття.

Концерти з 27. і 28. V. не були звичайні собі святочні імпрези зі знаними до зануди деклямаціями та іншими „точками“. Ці два концерти були подією в нашім культурно-музичнім житті. Програма (однакова в обох концертах) заповіла більші орхестральні твори модерних українських композиторів, що більше, твори досі незнані галицькій публиці та між ними деякі спеціально замовлені на Франкове свято. Невже в нас, услід за оживленою творчістю артистів-плястиків, піде розвій досі такої занедбаної музичної культури?

Щораз частіше читаємо про концертові виступи українських артистів. Недавна (перша в тім роді) фортепіянова авдиція Р. Савицького, одна з найкращих тонкою інтерпретацією та чутливим ударом, запанувала нас із двома претарними прелюдіями Рекуцького. То нову клясу у своїм роді Львівська Бетховен дала львівській публиці нагоду захоплюватись. В небуденним талантом

А тут нова музична подія — ще більших розмірів, — бо там виступили артисти-виконавці, а тут заповіджені оригінальні твори сучасних українських мистців, під проводом одного і другого з них. Заповіджений музичний вираз української психи...

Мені довелось бути на другому концерті. Спокійна елегантність і своєрідна інтимність салі міського театру, де відбувся цей концерт, витворили відразу гарний настрій. Саля повна. Приємно та цікаво бачити чільні одиниці нашого громадянства. В льожі на першому поверсі прецікава голова Василя Барвінського, композитора-лірика европейської міри. У партеровій льожі зарисовується шляхотний профіль Богдана Лепкого. Під превисоким чолом великі, трохи втомлені очі з таким поглядом, неначеб за чимось шукали... Лагідний лук подовгастого носа і тонкі, щільно затиснені уста, з рисочкою гіркої усмішки...

Недалеко нього, симпатичне, вічно молоде лице другого визначного композитора С. Людкевича.

На сцені між зеленю стоїть погрудля Івана Франка на вміло удрапованім, українськими національними барвами постументі.

Не знаю, як те погрудля виглядає звізнька, але під час концерту, здавалось, схилена голова весь час слухала — немов задумувалась над тим усім, що тут діється довкола, задумувалась ще раз над собою і над нами. Не дивилась вона на ніщо, не здригнулась при нераз гучних звуках увертюри Лятошинського.

Цю увертюру заповіли нам як твір крайнього модерніста приналежного до „лівих“ композиторів зі Стравінським на чолі. (Скажім між нами як смішно і неслушно вводити поняття „лівих“ та „правих“ напрямків також до музики, цієї найбільш надземної форми мистецтва).

В дійсності увертюра Лятошинського дуже поміркована. Лише зрідка гучніші акценти або несподіваний оворот нагадує, що це твір нинішній, не передвоєнний. Але який далекий він від уривково-брутальних ритмів та несамовитого гуку композицій в роді Стравінського! — Окрім блискучої орхестрації в цій увертюрі не було нічого, чим вона врізалась би в память.

Коли виступив на сцену Богдан Лепкий і висловив одну з найкращих промов у память незабутого генія Франка — темне погрудля на естраді неначе оживало. Це вже не була мертва підбитка помершого поета, а щось більше, щось переконливо живе. Здавалось, нараз, на кілька коротких хвилин, безсмертна душа поета вбійшла в цю непорушну форму — **spiritus flat ubi vult** — душа, прикликана палкими та зворушливими словами другого поета-лірика, Богдана Лепкого.

Промова Лепкого — це твір для себе, твір артиста-поета. В ній була і правда і краса, була ніжність і пориваюча сила. Ця сила не виявлялася криком, великим патосом ані театральними жестами, а пориваля внутрішньою своєю правдою, високою культурою думки та слова. Слова з естради доходили до публики, як дзвінкі краплі кришталево-прозорої води. Ні за тихі, ні за голосні були ці слова; ні за скорі ні за повільні. Сила тут виступила в подиву гідним опануванні голосу, наслідком чого кожне слово, навіть найтихше, було виразно чути.

Промова Лепкого була рідким у нас зразком скінченої гармонії змісту та форми, без якої ні в житті ні в мистецтві нема справжньої краси. Зміст: себто глибоке та далекосяжне значіння

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

Вчора зізнавав, як ми вже зазначили ще другий обвинуваченний, **Михайло Куспіс.**

ЗІЗНАННЯ ОБВ. МИХАЙЛА КУСПІСЯ.

„До ОУН належу і признаюся до частинної підготовки нападу. В організацію втягнув мене Березинський у 1928 р., якого я знав з домівки „Пласту" при вул. Бляхарській, десь після нападу на пошту при вул. Глибокій. Присяги я не складав, бо я атеїст, але дав я Бер. слово чести, що виконуватиму все".

Далі обв. оповів відомі із зізнань Мащака речі про свій побут у кімнаті Березинського та про те, що вияснював там зібраним юнакам плян городецької пошти і визначував їм місця. Крім цього водив двічі або тричі якогось „Генка" і ще одного молодця дорогою зі Львова до Глинної Наварії. Зізнає теж згідно з Мащаком, що 29. листопада виїхав з групою людей до Каменоброду, звідси зайшли всі на поле, а там дожидав їх на боці якийсь „жидок", що завів їх спати в чиюсь стодолу. Пізніше обв. пішов з Вас. Біласом купити дещо харчів на ринок у Городку, а зустрівши там Бер., заявив йому, що свою участь у нападі уважає небажаною, бо бачило його багато знайомих. Березинський подумав хвилину і наказав обв-ому вертатись до Львова. У Львові ходив обв. цілий день по місті і хотів зустріти Бер., а вечором поїхав до хати до Ставчан, де щойно довідався про невдалий напад.

За виїмком бл. п. Данилишина, Біласа і Березинського обв. не бачив нікого з обвинувачених між учасниками нападу. Рішуче теж не бачив Цапа тоді, коли стояли гуртом на полі і йшли ночувати, а „жидок" — це абсолютно не Цап і в нього в стодолі ніколи не був. „Даю голову — каже теж обв. — що Купецький участи в нападі не брав".

Предс.: Чому ви зізнавали інакше на поліції?

Обв.: Мені давали слово, що якщо я не скажу всього, то зажнуть мою матір. Я готов був на все, щоби до цього не допустити.

Прок.: Чому саме ви мали обводити учасників нападу?

Обв.: Бо я був ознайомлений з околицею.

Обор. д-р Шухевич: Чому ви брали участь у підготовці до нападу?

Обв.: Я був адисциплінованим членом ОУН.

На цьому розправу перервано до слідуючого дня.

Другий день розправи.

На лавці обвинуваченних всього два підсудні, за ними 3 поліціянтів у білих кашкетах. На салю пускають сьогодні не так суворо як учора, коли дижурний комісар легітимував і нотував навіть журналістів. На салі розправи публики багато більше, як учора. Це й не диво: Обвинувачені зізнають цікаво, а спеціяльно різкі й мужеські зізнання обв. Куспіся роблять враження на слухачів.

*

На початку розправи предс. відчитав письмо присяглого Л. Бачинського, що з огляду на здоровля не може брати участи у процесі. Суд не звільнив його від обовязку судді.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ ОБВ. КУСПІСЯ.

Обв. Куспіс зізнає далі:

В день нападу я вернув в год. 10 рано до Львова і був аж до 8. вечором у хаті. Цапа я знав від літа 1932 р. і бачився з ним на кілька днів до нападу і навіть я викликав його з бурси, щоби обговорити справу проф. Ляксера, якого я мав побити. До Городка приїздив я часто фірою, але де мешкає Цап — не знаю. Коссака, Біласа Яр. й інших не бачив, Біласа бачив я на поліції у відділі, що мав напис „Оддзял бандицкі" і тепер пригадую собі, що це він.

В цьому місці Мащак рішуче стверджує, що в мешканні Березинського бачив Куспіся, а Куспіс пізнає на світлинах, які подає йому предсідничик, Березинського, відфотографованого по смерти. Старика на світлині не знає.

На питання прокуратора, що вязало обв., студента 3. р. техніки з учнем 7. кл. Цапом, Куспіс подає, що бачився з ним всього 3—4 рази.

Прок.: А звідкиж прийшло до того, що осьмаки зангажували вас бити професора?

Обв.: Я кожному радо у такій товариській справі послужив би.

Прок.: Так?

Обв.: Рішуче так.

Нарешті на питання обор. Біляка обв. стверджує ще раз, що Цап ніколи не показував йому своєї стодоли і що він не знає, де Цап мешкає.

ЗІЗНАННЯ ОБВ. СТЕПАНА ЦАПА.

До ОУН. — заявляє він — не належу, про неї знаю найбільш з акту обвинувачення. До цього часу чув я про неї з часописів, але яка це тайна організація — докладно не знаю. В Городку мешкаю з батьками при вул. Львівській. Куспіся знаю від вакацій, пізнав його через тов. Андрушкова (це згідне з зізнаннями Куспіся). Я бачив його підчас його розправи 9. листопада, опісля в день конференції приїхав він другий раз, щоби бити проф. Ляксера. Ми чекали на нього з „лягами", але він до 8. год. веч. не прийшов. Потім бачив я його ще двічі: 19. листопада на забаві в „Помочі" в Городку і 26. листопада, коли я виходив зі співу і запізнав його з товаришами. Тоді бачив я його востанне. Дня 28. листопада був я тільки на 3 годинах у школі, бо мав рандку, слідуючого дня був я в будинку школи до 2. год., але на лекціях не був, потім вернувся до хати і не виходив уже нікуди. Дня 30. листопада був я до 1. в школі, вернувся до хати, а 2-ій був знову на ринку і підпровадив тов. Андрушкова на стацію. Опісля я проходжувався з тов. Стариком по ринку в Городку, а тоді пішов до бурси Т. С. Л., де був довший час. Там заскочила мене вістка про напад і я з товаришами пішов на місце нападу. Це було вечором.

Шкільне свідоцтво, яке предс. відчитує, стверджує всі дати побуту й неприявности Цапа у школі згідно з його зізнаннями.

Предс.: Якто, ви можете так ходити і не ходити до школи?

Обв.: Це просто. Або я сам, або товариші пишемо посвідку і годину оправдують.

Далі обв. зізнає: На поліції подав я те, що чув від дня нападу до менту мого арештування 15. грудня (що було 7-ох, що були в академічних шапках і зелених куртках) та те, що сказала мені поліція. Від неї я вперше довідався, арештований, що учасники нападу ночували в нашій стодолі, бо там найдено якісь речі, але я нікого з тих „нічліжників" не бачив.

Предс.: Чи ви напевно не бачили?

Обв.: Абсолютно не бачив і довідався про це щойно на поліції.

Предс. відчитує зізнання обв. Цапа на поліції, у яких він признав, що Куспіс питав його, чи в його стодолі могловби ночувати кілька хлопців та що одного вечора Куспіс викликав його з бурси і завів попри суд на поле, де Цап застав кілька осіб з револьверами. Потім завів він тих людей на чолі з Березинським (якого пізнав опісля зі світлини в часописі) ночувати до своєї стодоли, а Бер. відвів опісля на ринок, де Куспіс був з якимсь юнаком, що мав пакунок під пахою. Бер. відїхав до Львова, а Цап вернувся до хати і взагалі не бачив більш „нічліжників", але догадувався, що вони мають, як заповідав Куспіс, висадити памятник „обронцув Грудка" в заплату за знищення гробів Українських Січових Стрільців. Щойно — зізнав у слідстві Цап — після нападу я зміркував, що його зробили ті, яких я завів ночувати до своєї стодоли.

Предс.: Як погодити ці розбіжности у ваших тодішніх і сьогоднішніх зізнаннях?

Обв.: Прошу взяти під увагу зізнання з 15. грудня, де я всьому заперечив. Пізніше я був заляканий, побачивши цілу родину на поліції і говорив усе, що мені піддавали. Те саме я роблю у суді, бо боявся, що мене віддадуть знову на поліцію. Перші й сьогоднішні зізнання є правдиві. Я нікого на ніч не вів і не бачив у своїй стодолі.

Прок.: Чи у вас є наймит без руки, якого називають „жидком"?

Обв.: Є, що пишеться „Жидок", але його кличуть Олекса.

Прок.: Вас ніколи не називали так?

Обв.: Ні!

поетом дібраних слів — і форма: стилістичний уклад, музична краса і висока культура голосової передачі склались тут на морально та естетично захоплюючу цілість.

Це було тим більш цінне, що в нас, на великий жаль, досі не видно навіть початків того необхідного у всякім культурнім житті моменту: культури форми — форми у високому значінні посередника духових цінностей та одухотворення матерії. За виїмком кількох артистів-пластиків, які почали розуміти вагу та значіння форми в мистецтві в нас ще в дитинячо-зворушливий спосіб недоцінюють формальну красу.

Промова Лепкого, її стриманість, високий політ і опанування слова була зразком тої високої культури, якої нам, як народньої цілости, ще так болюче недостає.

Подоба великого каменяря на сцені, за життя так пристрасно закоханого в красу різьбленого слова, здавалось задумано слухала те, що говорив брат по дусі — Лепкий — поет.

Глибока задума погрудя стала ніби погідніше, майже розмрійною при перших звуках музики „фрагменту з Мойсея" Антона Рудницького на орхестру і спів. Поважний підхід, мельодійність, мягкість музичного вислову, блискуча інструментація і глибоко відчуті ліричні та драматичні акценти з місця полонили слухача. В тім „фрагменті" з виразно симфонічним характером є багато милозвучности, а проте нема жадної — ні одвісенької — банальности. В рямах такої вузької форми риси музикальної творчости композитора могли виступити тільки частинно. Тим більше прольог в „Мойсея" ролив гаряче бажання пізнати інші, по змозі більші композиції багатонадійного молодого мистця.

Судячи по „Мойсеєві". Антін Рудницький щасливо оминув анти-музикальні, атональні тенденції в сучасній музиці, а засвоїв собі найкращі її здобутки. „Прольог з Мойсея" ні прибільшено модерний, ні нудний. Він ані вишукано, штучно ефектовний, ані банальний, а чаруе як безпосередній вислів музикальної думки, виросої на грунті справжньої ентузіястичної ліріки. Коли зважити, що це твір навмисно замовлений на цей день і на цю святочну нагоду, подивляємо ще більше його свобідну красу і думка лине до минулих часів, коли геніяльні музики як Моцарт або Бах були примушені майже виключно писати твори на „замовлення".

Нижанковського „Наймит" для мішаного хору містить деякі уступи справжньої краси. Як цілість, композиція рішуче за довга і втомливе одноманітністю.

Пребагата програма концерту склалась крім того ще з деклямацій Геника-Березовського і композицій Н. Нижанковського, В. Барвінського і Ст. Людкевича. Правду кажучи, за багато вражінь на раз. Напружена та перетомлена увага слухача при кінці вже не вспіла схопити усіх музикальних тонкостей.

Симфонію Л. Ревуцького дали сильно скороченну — що вийшло очевидно на шкоду замітного та прецікавого твору. Початок цієї симфонії вражав немов вступ до „Лісової пісні" Лесі Українки. Скрипки мельодійно та тонко бреніли, немов сто тисяч співучих цикад, а у відповідь відзивались матові голоси фаготів... Дальше причувалися немов спогади Ваґнера, Ґріґа і вкінці ніжні, зовсім акварелеві переливи Дебюсі. Але це були тільки натяки, спогади, мрійливо сплетені у вінок музичних думок композитора.

Симфонію відограли без перерви.

Безпосередньо після неї відспівала Марія Сокіл дві пісні Василя Барвінського — „Ноктюрн" і „Сонет" у супроводі орхестри. В них піснях пізнали ми знову красу ліричних композицій Барвінського. Теплий, зворушливий тембр і артистична культура багатого голосу артистки ідеально передали цю ліричну красу. До музичної насолоди прилучилась друга — насолода очей: стримана елеґантність зовнішньої появи і своєрідна, так казати би, — дівоча краса артистки була в особливій гармонії з піснями, що легкі немов пташки зривались з маленьких уст. Ні раз голос її не заникав під могутнім супроводом орхестри. Цей голос має не тільки знамените виполення, але силу, ніжність і глибину ліричного виразу.

Симфонічна поема „Каменярі" Ст. Людкевича закінчила пребагату програму. Початок її не промовляє особливо. Щойно в другій частині виступають могутні мотиви згідні з ідейною тематикою твору. Тяжкі удари молотів бють ритмічно об камінну скалу столітнього опору. Темпо, величезна, стримана сила і зразкова орхестрація складаються на небуденно цікаву музичну цілість, вартість якої далеко перевищає рівень привабливих, проминаючих композицій.

Дехто казав, що концерт був надто довгий. Забагато гарних вражінь одно за одним.

Інші казали, що симфонія Ревуцького була безнадійно довга — не догадуючись, що її грали і так значно скороченою і що симфонії завсіди довгі.

Для любителів музики, твори українських сучасних мистців були справжньою насолодою. Для одиниць, що розуміють далекосяжну вагу музичної та мистецької культури нації, святочні концерти з нагоди відкриття нагробника Івана Франка полишуться на завсіди в памяті як важливі події в нашому культурному розвитку.

—o—

Обор. д-р Біляк стверджує питаннями, що з Городку ходили по нападі ріжні вістки, м. ін. і про те, що учасники збиралися в якійсь ямі за містом, що обв. Цап читав у тюрмі про присуд Данилишина й Біласа та мав часописи з описом нападу. Ці часописи спускали йому вікном у тюрмі. (Предс. сміється: „То там у тюрмі ціле касино!"). Врешті обв. каже, що його батько обложно хворий, а мати має недугу серця і обв., побачивши їх на поліції, зізнавав будь-що, аби тільки їх звільнили.

Після півгодинної перерви починаються допити пятого обвинуваченого (Коссака чомусь у черзі поминули), **Миколи Мотики.**

ЗІЗНАННЯ ОБВ. МИКОЛИ МОТИКИ.

„До організації ОУН належу, втягнув мене туди Василь Білас з початком березня 1931 р. в лісі між Тустановичами і Трускавцем, де застав я ще Мих. Гнатова. Білас питав мене, чи хочу належати до ОУН, про яку я знав, що прямує до самостійности України. Я зложив тільки приречення і був під командою Вас. Біласа. Я мешкав у Коссака. Дня 27. листопада дістав я від товариша, якого прізвища не можу сказати, лист з адресою В. чи Я. Біласа, з наказом доручити його, як я догадувався, Ярославові Біласові. Я поїхав до Трускавця дорожкою, заїхав під хату Біласа Ярослава і передав лист йому, зазначуючи, що це від згаданого товариша. В менті, коли я виходив, Яр. Білас відчинив лист і пізніше я довідався від нього, що це був лист не до нього, а до Василя Біласа. Чи Данилишин належав до ОУН — не знаю, хто був командантом УВО в Трускавці — не знаю, в мене з тешканні ніяких зібрань не було. Вас. Білас казав мені, що в Яр. Біласа є зброя, але чи Ярослав знав про це — не знаю".

Предс.: Чомуж сьогодні ви зізнаєте так дуже інакше, як у слідстві?

Обв.: Я зумисне хотів наробити хаосу, щоби не було наглого суду, який мені теж погрожував.

Предс.: А чому ви підтверджували тамте вже по присуді Біласа й Данилишина?

Обв.: Була чутка, що буде другий наглий суд.

Предс. відчитує зізнання обв. у слідстві: Коссак передав мені зелену коверту з просьбою передати її Біласові. Після частинної ліквідації УВО у Трускавці збиралися в мене члени УВО, м. і. Кузик, Бунй, Білас Вол., Ярослав і Василь, Данилишин і ін.

В цьому місці прокуратор ставить внесок, щоби відчитати всі взагалі зізнання Мотики. Обор. д-р Шухевич противиться тому рішуче та вимагає читати тільки ті зізнання, що є суперечні з сьогоднішніми. На цьому тлі приходить до гострої дискусії прокуратора з оборонцями, що врешті на закид прокуратора, мовби д-р Шухевич не мав права боронити не свого кліента, солідаризуються (д-р Шевчук, д-р Глушкевич) і доказують неправильність внеску прокуратора з правного погляду; д-р Шухевич „загинає" прокуратора його ж власними словами, що він хоче тільки зізнань до сучасної розправи, а чейже вимагав відчитання зізнань з 2. грудня м. р.

Після півгодинної перерви трибунал внесок прокуратора відкинув і предсідник відчитує широкі зізнання Мотики про його організування ОУН у Трускавці, про членів цієї ОУН і т. д., вложені у слідстві ще до розправи перед наглим судом.

Слідуючий внесок прокуратора, щоби знову читати всі зізнання Мотики, трибунал знову відкинув.

Предс.: Ну, що ви скажете, пане Мотика, на ці суперечности?

Обв.: Те саме, що передше. Я хотів створити хаос, щоби не було наглого суду, бо мені було жаль Василя Біласа. Крім цього я сам був під загрозою наглого суду і був під нього поставлений 3. грудня м. р.

Прок.: А як ви уявляли собі, що тим способом врятуєте Біласа і себе?

Обв.: Відмовляю відповіді.

Прокуратор ставить ще раз внесок, на цей раз, щоби відчитати акти наглого суду і ствердити з них, чи Мотика хотів робити хаос; оборонці противляться цьому. Внесок прокуратора після півгодинної наради трибунал частинно взяв під увагу і зізнання Мотики у слідстві та підчас наглого суду, особливо ті, що мають зв'язок з нинішньою розправою, відчитують.

Предс. стверджує, що не може найти акту, яким обв. Мотику поставлено під наглий суд.

Обв.: Прошу слова! Коли мене переслухано у слідчого судді 4. грудня м. р., судця заявив мені виразно, що я є поставлений у стан обвинуваченя перед наглим судом.

Трибунал акт цей врешті находить.

Прок.: Як ви хотіли рятувати Вас. Біласа?

Обв.: Я хотів втягнути якнайбільше людей, щоби слідство до 14 днів не скінчилося.

Прок.: Чи на наглім суді ви говорили правду?

Обв.: Відмовляю відповіді.

Прок.: А чи як ви тоді зізнавали, що ви належали до УВО, то це була правда?

Обв.: Відмовляю вдруге відповіді.

Прок.: А чи те, що ви звербували Біласа, правда?

Обв.: Втретє відмовляю відповіді.

Прок.: Ви звербували Ярослава Біласа до УВО?

Обв.: Не знаю.

Прок.: А хто належав до вашої пятки?

Обв.: Відмовляю відповіді.

Прок.: То ви хотіли рятувати Біласа, кажучи, що він брав участь у нападі?

Обв.: Я заявив уже раз, що на заяти в справі моїх зізнань на наглому суді не відповідатиму. Прошу мене в цій справі не питати.

Прок.: Чи ваше зізнання про те, що Вас. Білас ішов рабувати почту...

Предс.: Усуваю це питання.

Прок.: Чи Коссак вибрав тому Біласа і Данилишина для нападу в Городку, що вони були вправні у грабіжі?

Предс.: Усуваю це питання. Постанова суду вирішила цих питань не торкати.

Прок.: Ви є тепер членом ОУН?

Обв.: Від червня 1932 р. ні.

Прок.: Уважаєте й сьогодні діяльність ОУН шкідливою?

Обв.: Не дав відповіді.

Прок.: (Показує світлину): Чи це ваша пятка?

Обв.: Ні. Данилишин і Білас до тої пятки, що я, не належали. Не належав теж Бунй. Це приналідна світлина.

Прок.: Якто? Приналідна і саме пятка?

Обв.: Це не має нічого до речі.

На дальші питання прокуратора обвинувачений відмовляє консеквентно відповіді, спеціяльнож у справі членства Бунія в ОУН.

Прок.: Чи ви пропонували комусь свої услуги?

Обв.: Це був мій трік, щоби вийти на волю.

Прок.: На прокураторі трік? Ви писали лист до прокуратора, а цей лист дістав комісар?

Обв.: Я консеквентно відмовляю відповіді.

Прок.: Так, я бачив, як ви консеквентно прямували на попередній розправі до того, щоби закинути стричок на товариша. А були ви конфідентом поліції?

Обв.: Ні.

Обор. д-р Шевчук стверджує питаннями, що Мотика виступив з ОУН тому, бо дістав від батька у шкіру, що до прокуратора писав він загальниково про справу Голувка, що врешті на основі цього листу нікого не арештували.

На цьому другий день розправи, сенсаційний рішучим зворотом Мотики від своїх давніших зізнань перервано до 9. год. рано в четвер.

Мотика хоче регабілітуватися! — оце враження того дня.

—o—

Вистава французької афіші в її історичному розвою.

Вистава французької афіші в салях Міського Промислового Музю у Львові заслугує під кожним оглядом на те, щоби її оглянути.

Афіша в часах нової урбанізації, напруженого темпа в торговлі та промислі є мистецьким засобом зблизити консумента з продуцентом і тимсамим стає чинником під оглядом меркантильним незвичайно важним. Минули вже часи, коли до афіші ставилися артисти як до приналідного ескізу; щораз більша спеціялізація життя та знання мусіли зробити те, що деякі мистці спеціяльно присвятили свою працю цій ділянці мистецтва та створили з неї окремий мистецький рід. А що продукція виставлена раз враз на нові осяги техніки, тож і не диво, що плякатове мистецтво має у великій мірі пробовий характер. Афіші та плякати стають герольдами торговлі, промислу і мистецтва.

Вистава відчинена у Львові цікава тим, що має ретроспективний історичний характер. Бачимо на ній розвиток французької мистецької оповістки та реклями від кінця XVII. ст. як у ріжних добах ріжно вона оформлюється, зміняє засоби і способи арґументації. Це видно наглядно уже на перших спробах плякату і оповістках з часів революції. Є їх кілька і в порівнанні до богатих у прикраси передреволюційних, вони прості та ляпідарні. В них почуваємо мимоволі патос, змальований так майстерно А. Франсом у його „Спрагнених богах". Мистецька оповістка до кінця початку XIX. ст. стоїть назагал на послугах державних та публичних інституцій. Не диво, бо торгівля та промисл були звязані цеховим устроєм. З його розвалом та можливістю прилюдної реклями промислових підприємств повстає реклямовий рисунок. Має він сентиментальний характер як і цьогочасний міщанський роман. Настроєвости тій відповідав загально поширений спосіб репродукування тої доби — літографія з питомою мягкістю. Епоку ту репрезентує на виставі кільканацять зразків. Цікаве те, що це здебільша оповістки книгарень.

Пляката у тім значінні як ми її нині розуміємо, це продукт новіших часів 80-их років. Враз з новими великими технічними винаходами та їх практичним застосуванням прийшли осягі в типографії, а з ними кольорова афіша. Щораз більше артистів починає звертатися до цього нового роду мистецтва. Цю добу починає геніяльний Мане, якого широко схоплений, ядерний рисунок „Коти" і в тій ділянці став епохою. Бачимо праці Шерета, Гельо, Бунара, Віллета та інших. Мистецька пляката Парижа тої доби відзначається передовсім елеґанцією і легкістю рисунку. Вже Тулюз-Льотрек виповідається просто і ядерно. Бачимо як пляката, еманципується, стає щораз більше самостійна, щораз менше ілюстраційна, зате чимраз більше декоративна, щоби вкінці дійти до ляпідарної синтези, мистецького вислову, мистецької плякати наших днів.

Саля присвячена новітній французькій плякаті є ревеляцією для кожного, що не має змоги знати новітнього Парижа. Хто хоче бачити дійсно великі твори плякатного мистецтва, повинен прийти на виставу в Промисловім Музею, де побачить плякати французьких корабельних ліній, плякати Касандри та Коліна рекламу для віденських фортепіянів або на виступи Джосефіни Беккер. Люпот у своїй простоті геніяльний. Капіяльо здобуває публіку гумором і зручно підібраною темою.

На високий рівень мистецької плякати Франції впливав безперечно репродукційна доскональ ість. Співпрацю артиста і типографа відчуваємо в кожному творі. Це теж причина, що маємо змогу оглядати такі досконалі твори.

Кожний, що був на виставі французької школи в українському „Національному Музею" повинен конче доповнити її враженнями з французької плякати *І. І.*

Журба великого міста.

НЮ ЙОРК, 24. травня. (Вл. кор.). Вчора пополудні відбувався в Карнеґі Голл попис 4.000 дорослих учнів, що покінчили цієї зими курси англійської мови, бо вони походять з чужинецьких країв. На попису промовляли ріжні видні люди з педаґоґічного світу, але промовив також і мейор міста, О. Браєн. Він сказав, що ґазетярі неслушно накидаються на управу міста і пророкують банкрутство міської господарки. Мейор переконаний, що звичайні видатки міста покриваються зовсім гладко з приходів, але не став гроша на такі цілі: опіка над бідними, яким треба дати харчеві засоби, заплатити мешкання і одягнути. Тому, що приватні добродійні установи не можуть дати собі з тим усім ради в часі безробіття, місто мусіло перебрати на себе журбу за безробітних. І це властиво руйнує міську господарку. Безробітних назвав мейор „міськими дітьми".

Хто знає?

Редакція „Української Загальної Енциклопедії" просить подати їй на адресу: Львів, Чарнецького 26, м. ін. відомости про цих наших діячів:

1) Черепахин Олександер, лікар, **дата народин і смерти.**

2) Черепнін Олександер, рос. компоніст, **дата родин.**

3) Черкаський Теофан, укр. діяч, 1919 міністр господарства, **дата народин.**

4) Черник Федір, сотник СС., **дата народин.**

5) Чернявський Олександер, ген. штабу підполковник, армії УНР, військовий педагог, **дата народин.**

6) Черський, укр. майор, ком. Гірської Бригади УГА, **імя і дати.**

7) Чеховнч Олександер, генерал-хорунжий армії УНР., помічник Гол. Військ. Прокуратора, **дата народин.**

8) Чечель Микола, секретар Центр. Ради 1917, **дати.**

9) Чиж Ярослав, сотник СС., учасник процесу Фелака, редактор „Стрілецької Думки", а тепер в Америці „Нар. Волі", **дати.**

10) Чистякова Варвара, укр. акторка, дружина Леся Курбаса.

11) Чмелик Степан, полковник УГА, командант 4 золочівської бригади, **дати.**

12) Чопей Ласлов, закарп. укр. учитель, **дати.**

13) Чорний, повстанчий отаман, **імя і дати.**

14) Чудинів Микола, укр. ґром. діяч, основатель Української Нар. Партії 1919, **дати.**

—o—

ЧИ НІМЕЧЧИНА ПАРАФУЄ ПАКТ?

ЛЬОНДОН, 7. VI. ПАТ. Англійська преса згадуючи про згоду Франції на парафування пакту 4-х в теперішній його редакції стверджує, що зміна зроблена в редакції проекту є дипльоматичною побідою прем. Далядіє. Часописи сумніваються, чи Німеччина схоче парафувати пакт у теперішній його формі, що не дає Німеччині сатисфакції в справі ревізії трактатів, ні в справі рівноправности зброєнь.

ПАРИЖ, 7. VI. ПАТ. Кола близькі до уряду вважають, що одногідність думок у Римі, Парижі та Льондоні навіть коли б у Берліні не наступило нині парафування, є великим поступом, бо наближує три зах. держави та витворює атмосферу взаїмного довіря. На думку тих кол пакт не шкодить нікому. Він має передовсім значіння для Мусолінія не лише з точки погляду його зовнішньої політики, а також і внутрішньої. Це останнє мало теж деяке значіння для постанови Парижа.

ПАРИЖ, 7. VI. Агенція Аваса повідомляє, що політичні кола є думки, що порозуміння між Італією, Францією та Англією в справі пакту 4-х є висловом примирення, до якого, треба сподіватися, приступить і Німеччина.

На вступі пакту сказано, що умова ця зміряє до того, щоби постанови 4-х держав не могли нарушувати прав інших держав. Третій уступ пакту передбачує, що на випадок невдачі розбройної конференції, 4 держави порозуміються, щоби найти спосіб полагоди неполаджаних справ. Четвертий уступ каже, що 4 великі держави могтимуть теж розглядати цілість господарських справ, що уявляють для них спільні інтереси в Европі. Пятий уступ устійнює час тревання пакту на 10 літ, а можливістю продовження його на стільких літ, коли його виповіджено з кінцем 8-го року. Шестий уступ постановляє, що французький текст є міродатний на випадок спору.

КОНФЕРЕНЦІЯ АГРАРНОГО БЛЬОКУ.

БУКАРЕШТ, 7. VI. ПАТ. Конференція аграрного бльоку покінчила свої праці. Прийняла резолюцію, що стверджує конечність скреслення воєнних довгів, як умовину фінансової та економічної відбудови світа. Конференція заявилася за стабілізацією всіх валют, із тим, що державивідовжники можуть сплачувати довги товарами.

АТЕНТАТ НА ВЕНІЗЕЛЬОСА.

АТЕНИ. 7. 6. ПАТ. Минулої ночі виконано атентат на відомого грецького політика та кількаразового премієра Венізельоса. Як Венізельос вертався з жінкою до Атен, напало на нього 7 людей, що їхали за ним отвореним автом. Першими стрілами атентатчики унерухомили поліційне авто, що товаришило Венізельосові, а потім стали обстрілювати Венізельосове авто. Шофер, хоч ранений, збільшив скорість авта та втікав перед нападниками 4 км. Підчас погоні атентатчики віддали кількасот стрілів, які подіравнали Венізельосове авто наче решето. Сам Венізельос майже чудом вийшов ціло, не одержав ніодного стрілу. Жінка його тяжко ранена 5 кулями. Тяжко ранений також один поліцай. Атентатчики втекли. Венізельосову жінку віддали до шпиталю в Атенах.

ДАЛЬШИЙ ЛЕТ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНА.

МОСКВА, 7. VI. ПАТ. Американський летун Матерн, який перевочував в Омську, відлетів нині в год. 1.10 (московський час) у дальшу дорогу.

МОСКВА, 7. VI. Матерн в год. 4.10 перелетів над Новосибірськом. Здається, що найближчим етапом лету буде Чіта.

ВЕЗУВІЙ ВИБУХАЄ.

Вже від двох тижнів Везувій вибухає зі скріпленою силою. Чути підземні гуки. Рівень лави в головнім кратері піднімається щораз більше. 6. червня лява стала вже переливатися берегами та пливе в півн.-сх. напрямі, розгалужуючися на кілька промінів. Лява посувається зі скорістю 8 м. на годину в сторону Вале дель Інферно. Струя широка на 2 м. Керманич обсерваторії при Везувії здогадується, що лява плистиме кілька днів. До Неаполю приїздить багато туристів, щоби нічю подивляти гарний вид, наче горіючого шпилю Везувія.

НОВА КРІСОВА МУНІЦІЯ.

ФРАНКФУРТ, 7. VI. ПАТ. „Льокальанцайгер" повідомляє з Копенгаги, що в данській фабриці муніції під фірмою Шульц і Ларсен відбуваються проби з новою крісовою муніцією. Нові кулі мають печувану сплу. Пробивають без труду грубі панцирні плити. Кулі ті різняться зовсім від дотеперішніх і змівять виріб крісів, бо вимагають спеціяльних крісових луф.

СМЕРТОНОСНІ ПРОМІНІ.

ФРАНКФУРТ, 7. VI. ПАТ. „Ґен. Анцайгер" повідомляє, що Марконі працює над смертоносними промінями, яких основою є т. зв. мікрохвилі нижче 1 м. довжини, які одержує мінімальною емісійною енергією 30 Ватів. Хвилі можуть розгрівати повітря в проміні 1-го метра до такої температури, в якій гинуть усі живі організми. Марконі не вірить у можливість практичного пристосування того винаходу вже в найближчому часі.

24 АНГЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 7. VI. ПАТ. 24 англійські летуни на 11 приватних літаках прилетіли вчора на берлінський летуницький майдан у Штакен. Англійські летуни побудуть у Берліні кілька днів як гості німецького уряду, потім вернуться до Англії.

ВІДІБРАЛИ ДЕБІТ

ЛЬОНДОН, 7. VI. ПАТ. Німецький уряд відібрав почтовий дебіт щоденникові „Дейлн Геральд" за його відношення до теперішнього режіму в Німеччині.

БЕЗРОБІТТЯ В ПОЛЬЩІ.

Згідно зі статистичними даними безробітних зареєстрованих у Д. У. П. П. було 3. червня 235.356. Це значить, що скількість безробітних в порівнанні до попереднього тижня зменшилася на 4.084.

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 3—3

— **На будову нагробника Івана Франка** зложили Агрономічно-Технічне Т-во у Львові 50 зол.; читальня учнів української держ. гімназії в Перемишлі чистий дохід з концерту в сумі 21 зол. 55 сот.

— **Франкову виставу** в Національному Музею відвідало до 6. червня 560 осіб.

— **На могилі Вітовського.** З Берліна пишуть нам: Щорічно святкує українська кольонія на Зелені Свята память жертв боротьби за волю України жалібними сходинами й панахидою над спільною могилою полк. Вітовського й сотн. Чучмана. Й цього року „Українська Громада" віддала поклін незабутнім тіням наших героїв і зложила вінок на могилі. Самуж панахиду прийшлося відложити на кінець місяця, бо парох Берліна, о. д-р П. Вергун, мусів на Зелені Свята виїхати на посвячення прапора до Либерця, куди його вже давніше запрошено.

— **Український Науковий Інститут** у Варшаві запрохав 7. ц. м. на відчит проф. Б. Іваницького з Подебрадів: „Український ліс в головних історичних моментах".

— **Засідання Фільольогічної Секції Н. Т. ім. Ш.** відбудеться в суботу 10. червня 1933 в год. 18. в канцелярії Т-ва для відчиту І. Свєнціцького про „Характерні риси староукраїнського мистецтва в зв'язку з мовою й письменством". Перед відчитом біжучі справи.

— **„Суспільна праця українського письменства XVI—XVIII. в."** відчит І. Свєнціцького від Т-ва наукових викладів ім. Петра Могили буде в неділю 11. червня в год. 18. в салі Т-ва „Бесіда", вул. Рутовського 22/І. за добровільними датками.

— **Італійський страйк обслуги у „Вітаміні".** Ще 31. травня почався в кооперативному ресторані „Вітаміна" італійський страйк кельнерів. Страйк, як довідуємось, трівае досі. Інтервенція інспекторату праці не дала ніяких успіхів. Управа ресторану замінила кельнерів панночками. Кельнери, як професійно зорганізовані фахівці, протиставляться такому зарядженню управи. Спір між зльокавтованими таким чином кельнерами і управою „Вітаміни" трівае далі. Делегація кельнерів, яка відвідала нашу редакцію, щоби нам дати інформації про причини спору, заповідає, що боротьби не припинить.

— **Письменник Федір Дудко,** звільнений за редукцією з посади після 7 років праці в Бібліотеці Наук. Тва ім. Шевченка, по році безробіття звертається з проханням до Шан. громадянства, інституцій, установ, видавництв і редакцій дати йому якусь посаду або заняття. Адреса: Піскова вул., ч. 21, м. 9.

— **Абсольвенти(тки) середніх шкіл, позір!** Статистично-інформаційна секція при Товаристві Прихильників Освіти у Львові („Секція Студентів Львовян") подає оним до відома всім абсольвентам(ткам) середніх шкіл, що за інформаціями дотично студій у Високих Школах в краю і за границею слід звертатися на адресу: Іван Костюк, Львів, Домініканська 11/І. п. (Т-во „Відродження) кожного дня від год. 10—13. На письменні відповіди залучити поштові марки. Зокрема просимо всіх абсольвентів(ток) львовян зареєструватися в секції (зголошення як вище.) **Виділ Статистично-Інформаційної Секції при Т. П. О. („Секція Студентів Львовян").**

— **Сокільські і лугові товариства в Галичині.** З найновішого числа „Сокільських Вістей" довідуємося, що сокільська організація має в цілому краю 468 гнізд, які гуртують ок. 9.000 членів, себто на одно гніздо припадає пересічно 19 членів. — Лугова організація, як довідуємося з її централі „Великого Лугу", начисляє нині 508 товариств, з того 357 на старих і 151 на нових статутах. Всіх членів у „Лугах" є ок. 25.000, себто на одно лугове товариство припадає пересічно понад 50 членів. — Ті цифри вказують на те, що ледви не ціла тисячка громад у Галичині має в себе сокільське чи лугове товариство. Іншими словами: понад 2.000 українських громад не має в себе ні „Сокола" ні „Лугу". Отже поле до праці для наших товариств величезне.

— **Холодний червень.** Як досі червень зовсім не нагадує своєю температурою своїх братів із попередніх літ. Тільки молодь і то сміливіша пробує ходити без нагорток. Холодний вітер і дощі нагадують початки весни, а не літа. Особи, що виїхали на відпочинок, на село, почувають себе дуже покривджені. Всі, як і за весь час весни, вижидають тепла.

— **Успіх пяніста українця в Будапешті.** Мадярські часописи повідомляють, що 17. V. на міжнародніх фортепянових Листових змаганнях у Будапешті другу нагороду князя Павла Естергазого у висоті 3.000 пенгів дістав молодий український віртуоз **Тарас Микиша,** ученик високої музичної школи у Відні.

— **Перші наслідки нового закону про вищі школи.** Львівський університет і політехніка дістали з міністерства освіти повідомлення, що міністерство рішило не предложити президентові держави внеску щодо затвердження нововибраних ректорів проф. Хлямтача (університет) і проф. Ломніцького (політехніка). Причина цієї відмови, як можна догадуватися, та що обоа нововибрані ректори не належать до проурядової партії.

— **Самогубство урядовця.** Почтовий урядовець Стан. Ходоровський, що працював на головнім двірці у рахунковім відділі, повісився при вул. Пасічній 8. у своїй хаті на ремені. Причина — недуга сухоти.

— **Подорож з перешкодами на свято І. Франка** у Львові мали п. Володимир Білинський, просвітянський урядовець і п. Кавецький, з Бучаччини. Вони вступили по дорозі до Бережан і своїми народніми строями звернули на себе увагу. Арештували їх 27. м. м. і випустили на інтервенцію кількох осіб, головно д-ра Бемка аж 28. так, що звільнені не могли вже їхати до Львова. Тоді вислали вони депешу з Бережан до Львова до Комітету свята; це було причиною непорозуміння і спростування деяких бережанських громадян, які гадали, що якісь невідомі заступають делегатів Бережанщини. П. Білинського, коли вертався додому, арештували ще раз 29. вечором у Петликівцях, де якісь польські селяни повідомили поліційну станицю у Білявинцях, що буцімто знають його як підозрілого. Там просидів він до ранку 30. травня.

— **Дрібні вістки.** Спека найшла цього року на Англію підчас Зелених Свят; підчас церковної процесії в Менчестері 1800 осіб омліло, 20 зазнало соняшного удару. — На мексиканське місто Хвоса напала банда опришка Авіляра; вбила бурмістра, ограбила мешканців, спалила багато домів і з грішми втікла. — Найкращі европейські „бриджісти" — австрійці, на останніх міжнародніх змаганнях у грі бриджа у Льондоні вони заняли перше місце з 21 виграними; друге місце голяндці з 17, третє норвежці та данці з 15, четверте англійці з 14 виграними. — Син останнього еспанського короля Альфонса XIII. жениться зі звичайною громадянкою Куби Едельмірою Сампедро Осехо. — Кількох німецьких і австрійських акторів підготовляється тепер у Льнодоні до виступів на сцені в англійській мові; деякі будуть виступати у німецьких перекладених песах. — Німецький шпиталь у Гайфі перестав приймати хорих жидів. — 24-літнього купця з Перемишляни Я. М. Вайнтравба засудили за торгівлю чужою валютою на 25 тижнів арешту або 25.000 шилінгів.

— **Потопельниця.** З Прута під мостом у Вербіжі (Коломийщина) виловили трупа вчительки гебрайської мови в Печеніжині Шехтерівни. Слідство ствердило, що Шехтерівну хтось вдушив, а потім вкинув у Прут.

— **Пожежа.** В Лисневичах (пов. Городок Яг.) вибухла пожежа в будинках Федька Юськова. Вогонь перекинувся на сусідні будинки. Згоріла хата, стайня та стодола Юськова, три будинки Федька Собешкевича та три будинки Ів. Тимкевича.

З концертової салі.

Виступ Хору Чеських Учителів з Ужгороду.

Хор чел. учителів у Ужгороду, що по дорозі на могили полеглих чехословаків у Зборові зупинився у Львові, виступив у понеділок 5. червня п. р. з удачним концертом в салі міського касина, презентуючи численно зібраний тутешній чеський кольонії та невеличкій скільности польської публики добірну програму, зложену з гарних і вдячних до виведення чеських, українських (закарпатських) і польських пісень. Хор в силі 32 членів не визначався найкращим голосовим матеріялом, зате блестів високою співацькою техніков, знаменитим зіспіванням, виразною дикцією та вмілим орудуванням динамічними засобами, що дозволило енергійному диригентові проф. Л. Кайглеві вивести цілу програму без помітної втоми та з повним мистецьким успіхом.

З чеських пісень відмітимо трудніші фактурою, та проте бездоганно виведені пісні Ферстера: 1) Орач, 2) Пісня народу та 3) Велике поле, а також бравурну (бісовану) композицію Новака п. з. „Київ", що повинна б увійти до репертуару ваших мужеських хорів.

Без дрібки перебільшення можемо стверднти, що найбільший успіх мали українські (закарпатські) пісні: 1) Верховино з коломийкою, 2) Загай цитане, 3) Зазуля, 4) Чук, чук чумадра, чумадруха молода, всі у помисловому, влучному укладі самогож диригента, що виявив себе незвичайним вокалістом. Ті пісні відспівав хор з помітним захопленням, збираючи бурю оплесків. Слід також зазначити, що вимова українських текстів у противенстві до польських, була без закиду, начеб то співали наші земляки, а не чехи.

Найслабшою точкою концерту були польські народні пісні, і то як під оглядом добору, так і їх гармонічного укладу.

Між цвітами, жертвованими хорові, пишався сповитий жовто-блакитною лентою вінець від Спів. Т-ва „Сурма", що був заслуженою нагородою за прегарне виведення цілої програми, а зокрема наших пісень. *О.*

—o—

СПОРТ.

АВТОМОБІЛЕВІ ПЕРЕГОНИ У ЛЬВОВІ.

Ці перегони визначені на 8., 9. й 10. червня і почнуться від год. 4—6 вранці. Цього року організатори цих змагань увели таку зміну, що зупинки для засобдення авт у бензину та оливу будуть находитися перед головними трибунами. Змагуни мусять зупинятися у цих місцях, щоби наповнити свої збірники.

Публика вже купує заздалегідь білети (у крамниці пл. Марійська 8, бюрі „Вагон-лі", пл. Галицька 15 і в кіоску на пл. Академічній) тому, що у передпродажі вони дешевші. Всі, що мають білети, беруть участь у льосуванні нагород: одного мотоцикля і 10 біциклів.

Деякі з чужинців змагунів уже вправляють у Львові, а саме скандинавські автомобілісти Відегрен і Бернстад, француз Пер Верон і швайцарець Ріше, що приїхав просто із Ціріху автом, не зголошуючи раніше своєї участи. Із поляків вправляють уже Ріппер, Завідовський і Марія Козьмянова.

СТЕП II — КАДІМАГ 6:0 (1:0).

В товариських змаганнях резерва Степу віднесла гарну побіду над Ц-класовим противником. Судив п. Бик.

ВІДБИВАНКА В КОЛОМИЇ

Т-во „Сокіл" у Коломиї влаштувало дня 1. червня міжклюбові змагання у відбиванці на площі Нар. Дому. Участь взяли секції (жіночі) У. П. Т. — Гасмонея 15:5, 15:1, 30:6. У. П. Т. завдяки проф. Левицькій показало гарну гру і добру техніку. Гасмонея — 49 п. п. 4:15, 1:15 в користь військовик. Сокіл грав з 49 п. п. під проводом І. Зощука та виявився добре зі свого завдання, перемагаючи військових 15:10 і 15:3. Вкінці Сокіл розгромив Гасмонею 15:1, 15:1. Судівував п. Тимчук.

—o—

Листування Редакції.

Назар Гнатюк, Прага: Помістимо; бажані числа висилаємо.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 8. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Пятниця, 9. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Субота, 10. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Четвер, 8. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Пятниця, 9. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч".

АПОЛЬО: „Біла одаліска" (Дон Хо е Мохіка).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста", ревія „Брідж Експрес".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конгоріля".

МУЗА: „Нагана".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Чоловік, якого я збила", „Тайна секретарки".

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції".

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сигана зависти" (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні", ревія „Бомба".

Закордонне радіо.

Четвер, 8. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Концерт; **Мілянo** (331,4) 20.30 „Отельо" оп. Верді; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.25 Спів, **Рим** (441,2) 21.45 Концерт; **Лінгенберг** (472.4) 16.30 Концерт; **Прага** (488,6) 19.10 Спів; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.25 Неаполітанські пісні, 19.40 Спів (Марія Ольшевська); **Мінкен** (532,9) 14.30 Камер. музика, спів; **Будапешт** (550,5) 18.50 Фортепян, 19.30 Мад. пісні, циг. орхестра; **Любляна** (575) 20.00 Трансм. з Нац. Опери; **Харків** (937,5) 9.00, 10.30, 15.00 Концерт, 13.30 Авдиція, 16.00 Виступ театр. артистів, 17.30 Трансм. з „Театру Опери й Балету", 21.30 Музика, пісні; **Париж** (1724,1) 20.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія.

Пятниця, 9. червня 1933.

Копенгаген (281,2) 21.00 Вокальний концерт, 22.15 Данська музика; **Мілянo** (331,4) 17.00 Камер. музика; **Гельсінгфорс** (368,1) 8.40 Скрипка, 19.30 Концерт; **Берлін** (419) 16.30 Вес. авдиція, **Білгород** (429,7) 16.00 Циг. музика, 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт у честь Аріосто; **Прага** (488,6) 19.00 „Заручини в сні" оп. Красе; **Відень** (518,1) 11.30, 12.00 Квартет, 15.35 Грігова соната (віольончель, фортепян), 19.10 Військ. орхестра, 20.20 „Кожен є ковалем свого щастя", пєса Цофа; **Харків** (937,5) 9.00 Музика для дітей, 10.30 Музика для роб. молоді, 13.50 Муз. інт. авдиція, 15.00 Давня рос. музика, 16.30, 18.00 Концерт, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії; **Париж** (1724,1) 13.05 Шопенові твори в вик. Неділського, 21.00 „Травіята" оп. Верді.

Львівське радіо.

Четвер, 8. червня 1933.

12.10 Орхестра; 15.15 Господарський комунікат; 15.30 Грамофон, Сільва верум; 16.15, 17.00 Грамофон; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Чому присвячуємо спортові стільки уваги?; 17.40 Відчит; 18.00 Хор; 18.30 Легка музика; 19.20 Рільн. комунікат; 19.30 „Перше розчарування мистця" Ром. Роляна; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.00 Спортові вістки; 21.10 Спів (Умберто Мацнеза); 21.40 „Радуя і Магулена" Юл. Зверa; 22.25, 23.00 Танк. музика.

Пятниця, 9. червня 1933.

12.10, 15.35 Грамофон; 16.00 Фр. рекламове мистецтво; 16.15 Грамофон, Сільва верум; 16.40 Знавці краю та краєзнавство; 17.00 Трубна орхестра; 18.00 Фортепян (Льоля Бросіні); 18.20 Легка й танк. музика; 19.00 Літер. фейлетон; 19.15 Всячина; 19.30 Фейлетон; 20.00 Сюмф. концерт; 22.00 „Подорожі до далеких країн"; 22.15 23.00 Танк. музика.

—o—

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця дворська	27·—	27·50
Пшениця збірна	26·—	26·50
Жито одноціле	14·75	15·—
Жито збірне	13·75	14·25
Ячмінь двір. одноціліий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза красва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля кольорова	13·—	14·—
Фасоля краса (в мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно сололке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	10·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	28·50	29·—
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	16·25	16·50
Жито збірне	15·25	15·75
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	11·—	11·50
Мука пшен. люксусова	59·50	60·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пшоно ч. 10	24·—	26·—
Сіно сололке кр. пр.	7·50	8·5

ГРОШІ.

Філія Банку Польського в середу спочатку платила за долара 7.45, пізніше 7.40. На неофіціяльній біржі 7.40 зол. при мінімальних оборотах.

У міжбанкових оборотах платили за: Льондон 30.05—30.20, Ціріх 172.30—172.50, Прага 26.40—26.60, Відень 97.101, Париж 35.05—35.13.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Девізи (трансакції):

Бельгія 124.2. Голяндія 358.9, Льондон 30.12. Париж 35.09, Прага 26.52, Швайцарія 172.5, Стокгольм 155, Італія 36.4.

Золотий долар 9.17, золотий рубель 4.09, срібний 1.47.

Процентові папери.

3-проц. позичка будівельна 39, 7-проц. позичка стабіл. 49.75, 4-проц. позичка інвестиційна 101.25, 4-проц. держ. позичка прем. долярова 49.75. 8-проц. позичка конверсійна 43.5, 6-проц. позичка долярова 49.25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. VI.: З приводу знижкової тенденції цін на масло не подаємо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60. Тенденція на всі артикули знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Діточа Оселя ім. Митр. А. Шептицького для дітей від 7 до 14 літ життя на Остолорі біля Підлютого. Управа Оселі пригадує родичам, що в цьому році виїдуть дві партії на літню гірську оселю. Перша оселя для дівчат триватиме від дня 19. червня до 17. липня ц. р. має ще кілька вільних місць. Зголошення слати негайно враз з оплатою 49 зол. на адресу: Д-р Ксеня Янович, Львів, ул. Потоцького ч. 111. Збірка учасників першої оселі відбудеться дня 19. червня ц. р. львівських і тих, що переїзджають через Львів в год. 5.30 у вестибулю Головного Двірця, виїзд до Стрия год. 6.55. Всіх інших у Брошнені при т. зв. „колійці", що їде до Підлютого год. 12.30. Друга Оселя для хлопців трівае від 17. липня до 12. серпня ц. р. Оплата за повний місячний побут на оселі тільки 49 зол. Дальші зголошення до оселі для хлопців слати та жадати інформацій на адресу: Зенон Котович, Львів, ул. Личаківська ч. 16, І. — Всі зголошені до Оселі дістануть окремим письмом докладні вказівки щодо відїзду. — За Управу Оселі: **о. Александер Бучацький** в. р. опікун Оселі. 2109 1—1

Жертви зложені в нашій Адміністрації: для бідного матуриста Марина Білик 2 зол., З. Бундзяки, Кобилє 2 зол., Евгенія Мандзюк, Тилич 2 зол., Олекса Яворський, Підгайці 3 зол. Для нещасної матері: Василь Лонич, Коломия 10 зол. На Рідну Школу: о. Стефан Онишкевич замість вінка на домовину о. Стефановича 3 зол., Василь Лонич, Коломия 10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЯРЕМЧЕ — сонячні кімнати з харчем або без, гарне положення, дешево до винайму. Зголошення до 10. червня Львів, Терези 2 „с" Перфецька, опісля Яремче.

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знаменитї, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє ГАНАК, Пілсудського 21, І. 2—10

КУПЛЮ дім із садом і городом. Зголошення під „Сад" до Адм. „Діла". 2—4

ВІЛЛЯ „НЕЗАБУДЬКА" в Дубині почта Сколе (3 км.), залізнична стація та ріка в місці, сонячні веранди, кімнати з удержанням або без, по приступних цінах віднаймає Олена Охримовичева. 2108 1-2

4-ПОКОЄВЕ мешкання Куркова 38 до винайму. Відомість у сторожа й адвоката Вурцля, Словацького 18. 2107 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Др. М. Вахнянин

ординує від червня

У МОРШИНІ

давніше в Карльсбаді

ПАНСІОН „СВЯТОВІД".

ВИЇЗЖАЮ 15. VI., ВЕРТАЮСЯ 15. VII

Др. Бабій Володимир

зубний лікар,

ЛЬВІВ, УЛ. ГЕТЬМАНСЬКА 8, II. ПОВ

Вирібня і магазин **меблів**

ФР. ЗЄЛІНСЬКОГО

Львів, Колонтая 5 в подвірі поручає скромні і багаті МЕБЛІ та ориг. АНТИКИ.

2059 Ціни низькі 4—7

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Союзу українських брутовців і здасників нафтових теренів

„ПІДОЙМА" в Дрогобичі

відбудуться дня 24. червня ц. р. в годині 11 рано в салі „Народнього Дому" в Дрогобичі з таким порядком дня:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.

2) Звіт Дирекції й Контрольної Комісії за ділов. рік 1932 й уділення абсолюторії.

3) Вибір 4-х членів Надзірної Ради й Дирекції.

4) Внески й запити.

На випадок браку комплету, вимаганого статутом, Загальні Збори відбудуться того самого дня, в тім самім льокалї в годину пізніше, себто в 12-ій год. в полудне, з тим самим порядком дня.

Надзірна Рада.

Оголошення про Заг. Збори Союзу „Підойма", яке було поміщене в 140 ч. „Діла", як помилкове є неважне. 2106

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 1 Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 147 (13.386). Львів, субота 10. червня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поразка московського імперіялізму
на Далекім Сході.

Женева, початок червня 1933.

Справа українська буде рішена остаточно на самій Україні. Але наслідки впертої боротьби українського народу проти московського панування протягом останніх років показуються вже всюди, де більшовикам треба показати свою силу. Цієї сили вже нема, й більшовики вже витратили в великій мірі на боротьбу проти України та інших поневолених народів.

Радянсько-манджурський конфлікт сам по собі зовсім не є тяжким іспитом значіння Радянщини на міжнароднім терені. Але московський уряд провалився тут цілковито і виявив лише своє безсилля.

Продати східно-китайську залізницю значить для Совітів зруйнувати одну з головних основ своєї позиції на Далекому Сході. Ходить тут не так про стратегічне як про політичне ослаблення більшовиків.

Один українець, який перебув десятки літ у Китаю і подорожує тепер по Европі, оповідаючи мені багато цікавих річей про тамошнє життя, казав, що великою образою є сказати якомусь китайцеві, що він „втратив лице". Щоби „зберегти лице", більшовики погодилися продати японцям східно-китайську залізницю, втративши вже її фактично. Відповідь була гідна японської дипльоматії. Більшовикам дали пораду звернутися з цією пропозицією до уряду Манджуто, отже визнати його, ризикуючи почути відповідь, що виплатити більшовикам належитости за залізницю не можна, бо її збудували за французькі гроші, а до того й інші держави мають „спірні" претенсії до Радянщини.

Пропозицію продати східно-китайську залізницю Японії більшовицька преса оголосила славетною перемогою московської дипльоматії та пацифістичної ідеї. Щось подібного писалаб більшовицька преса й тоді, колиб Японії запропонували купити Східну Сибір по окупації; а хто не вірив би, той мав би до діла з ГПУ. Але писання більшовицької преси призначене для робітників та колхозників, самих партійних московських націоналістів воно заспокоїти не може. Московська еміграція не дурно пропонувала їм боротися спільними силами за Далекий Схід. А бути менше націоналістичними ніж якась інша московська партія більшовики не сміють. Брак націоналізму був би кінцем більшовицького панування і повровадив би негайно до розбиття самої більшовицької партії. Для твердоїж тактики московського імперіялізму потрібна добра армія, а не підкопана „інородцями". Отже, чи бути чи не бути, от де заковика!

Більше націоналістичне крило московських більшовиків бачить порятунок лише у придушенні національних рухів у межах Радянщини та відбудові царської закордонної політики.

Справжній „русскій", Карл Радек, цитує в „Ізвестіях" шкільного історика з царських часів, Іловайського, який твердить, що „англічанка везде гадіт Россії", і відновляє славетні традиції „Нововаво Времені". Радек справді не одинокий. Якийсь Н. Терентьев у „Ізвестіях" з 22. травня пише, що японську акцію в Китаю підтримує Англія; по його думці „англо-японські суперечности відступають на другий плян перед ще глибшим англо-американським антагонізмом, а головно перед потребами протирадянської політики англійського імперіялізму... Британський імперіялізм занадто глибоко загруз у противенствах супроти Злучених Держав, а головно в своїй авантюрницькій протирадянській політиці, яка прибирає в останнім часі все більше відкритий та активний характер, щоби мати можність радикально змінити фронт супроти Японії."

Єдина надія, яка лишилася більшовикам на Далекому Сході, є американсько-японське та більш ніж проблематичне американсько-англійське суперництво.

Нещаслива спекуляція східно-китайською залізницею попсувала остаточно й радянсько-китайські відносини. Коли китайська преса з властивою китайцям чемністю зауважила, що пропозиція продати східно-китайську залізницю перечить не лише соціялістичним засадам, а й Мукденсько-Пекінському договорові з 1924 р., то Радек з притомою йому зухвалістю заявив в „Ізвестіях", що в китайським „патріотичнім мішку імперіялістичного шила" не заховати. Вилаяв китайських генералів, що „майже без бою втратили Манджурію" та віддали „протягом якихсь двох тижнів гірський Джеголь, який можна булоб з мінімальними силами боронити місяці". Потім Радек лає вже по черзі всіх — Союз Народів, Комісію Літтона, „англійського імперіяліста" Вутхеда, англійських і японських „твердолобих", запевняє, що японські твердолоби „розбилиб собі чоло вдаривши об Радянщину", але переконує їх не робити цього, бо це тішилоб лише англійських „твердолобих". Нарешті Радек потішає китайців, що коли вони здобудуть собі назад Манджурію, то матимуть і східно-китайську залізницю, і запевняє, що лише більшовики є справжніми приятелями китайського народу, не зважаючи на продажу його залізниці. На нещастя більшовицьких демагогів кілька тижнів тому військо китайського уряду звільнило більші простори центрального Китаю, занятї до цього більшовиками. Показалося, що відносини там були не кращі ніж у самій Радянщині. Більшовики повбивали там не лише заможніших мешканців, а й винищили та спустошили цілі села та міста. Отже вартість московської „привязні" китайцям тепер уже добре відома.

Більшовицька демагогія мала деякий успіх дотоди, доки в світі трималася ще легенда про політичну, а відтак і мілітарну силу більшовиків. Політичне безсилля більшовиків блискуче задемонструвала націонал-соціялістична Німеччина. Своє мілітарне безсилля більшовики зрадили завчасу самі пропозицією продати східно-китайську залізницю. Пацифістичні запевнення більшовиків з цього приводу лише осміюють їх.

Фантазувати про вдержання програми царського імперіялізму можуть добре оплачувані писаки типу Радека, але в дійсності більшовики дбають покищо лише про те, щоби втримати принаймі те, що лишилося ще від царської спадщини. У Манджурії це їм не пощастило.

Свою неміч більшовики зрадили в дуже невідповідний для них час, на передодні світових сходин, де доведеться може кинути в рішаючий мент на вагу не лише золото, а й меч. Що більшовики золота вже не мають, відомо загально, тепер виявляється все більше, що й меч їх не багато вартий.

Обезброєна Німеччина лишилася рівновартною іншим великим державам, бо за її урядом стоїть справді нація. Совітщина, що має найбільшу в світі армію, шукає ласки Манджуго бо не насмілюється навіть перевести мобілізації. І має слушність, проти 80 міліонів населення Московщини стоять готові до боротьби 70 міліонів населення поневолених націй і країв. А дати їм зброю в руки річ небезпечна.

Поразка московського імперіялізму на Далекому Сході наближає його поразку в межах самих Совітів.

М. Данько.

Вже появився
Новий закон про Товариства
з поясненнями.
Замовляти: СОЮЗ КООПЕРАТИВ. СТРИЙ.
Ціна 1 зол.

Торговельно-Кооперативна Школа
у Львові.

Які виділи має Школа. — Які користи дає вона своїм абсольвентам.

Вже 22 роки працює наша Школа над придбанням українському народові робітників на економічному, а зокрема торговельному і кооперативьому полі, та проте нераз стрічаємося із запитом, що це такого та школа і яка її мета й організація. Тож рік-річно приходиться нам пригадувати її нашій суспільности.

Наша Школа має ріжні виділи. Перший — це **трирічна наука для абсольвентів (ток) всенародніх шкіл у віці 14—17 літ** (старші мусять подавати до Кураторії прохання про дозвіл на впис). Тут учать 1) загально-освітніх предметів, а саме: релігії, української, польської і німецької мови, письма, руханки і гігієни, 2) господарських: господарської географії й історії та кооперації (історія і теорія), 3) фахових: книговодства загального і кооперативного, купецьких рахунків, ділового листування, конторових праць, науки про торговлю, товарознавства, стенографії, писання на машинах.

Школа має всі права прилодних шкіл. Покінчення Школи дає право на працю в торговлі, промислі кооперативному і приватному та в державній службі II. категорії урядовців нарівні з матуристами гімназій. Учні Школи мають трамваєві і залізничі знижки, а діти державних і самоврядних службовиків зворот шкільних оплат та пільги у військовій службі.

Другий виділ Школи — **це курси для абітурієнтів (ток)**, на які приймають тих, що зложили іспити зрілости у середній школі, без огляду на вік. Наука треває тут усього один рік і вчать тільки 1) господарських предметів, як господарська географія, історія і теорія кооперації, суспільна економія і 2) фахових: книговодство ріжних родів і систем, ділове листування, купецька і політична аритметика, наука про торговлю, торговельний і промисловий закон, товарознавство, стенографія, писання на машинах. Є теж для охочих наука світових мов.

Кооперативний курс буде мати за завдання поглибити і поширити кооперативне знання для тих, що покінчили торговельну науку, тож тут будуть самі кооперативні предмети, як кооперативне книго- і діловодство всіх видів кооперації, коопер. закон, статути, організація, теорія і практика в централях.

У Школі вчать самі вчителі з високою освітою і практикою, а збірки Школи є багато зазмотрені у всяке научне приладдє. Молодь Школи відвідує під проводом учителів усякі кооперативні і приватні підприємства, а в шкільній кооперативі, яку веде під опікою інспектора Р. С. У. К., набирає кооперативної практики. Крім цього в часі ферій відбуває практику в кооперативах і приватних торговлях, тому вона виходить зі Школи підготована до практичної праці. Тому зрозуміла річ, що багато її абсольвентів (ток) працює по наших кооперативних централях, навіть на видних становищах, і то як абсольвенти (тки) Школи, так і курсів. Подибуємо також нераз наших абсольвентів по приватних підприємствах своїх і чужих, є вони навіть власниками власних підприємств, а деколи державними й автономними урядовцями.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

У справі будови сільських читальняних домів і памятників по полеглих.

В останнім часі адміністраційна влада вимагає, щоби сільські читальні „Просвіти" зголошували плян будови своєї домівки, виготовлений інжиніром будівництва, до возвідства, інакше задержує будову.

Це вимагає великих коштів на плян і на оплату воєвідської комісії, яка перед виданням консенсу виїжджає на місце будови, а через те богато читалень мусить відступати від будови власної домівки.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" не занявся у цій справі ніякого становища, а українські інжиніри будівництва, згуртовані в Кооперативі Інжинірських Робіт (К. І. Р.) у Львові, приняли становище влади без застереження і видали до читалень проспект, що виготовляють плани будови читалень за квоту від 120 зол. в гору.

Тимчасом вимога адміністраційної влади не має оправдання в законі, якого постанови є такі:

Адміністраційна влада основує свою вимогу на арт. 384 буд. закону з р. 1928, який постановляє, що на будову домів публичного вжитку (театри, школи, готелі і т. п.) треба мати консенс в воєвідства. Річ безсумнівна, що домівки читальні „Просвіти" з приватною домівкою, до якої мають право тільки члени читальні. Не зміняє цієї суті справи обставина, що до читальняних домівок деколи можуть мати вступ і не-члени, бо і чисто приватні доми поодиноких господарів часом може господар винаймити на школу, на віча і збори і на вистави. Є певне, що самі читальні накликали на себе той 384 артикул тим, що на планах або в устних зголошеннях до громадського уряду свою салю зібрань членів називають „саля театральна", а сусідну кімнату „гардероба".

Тимчасом при будові сільських читальняних домівок партерових видавання консенсу належить тільки до громадського уряду (стаття 391 а) і не треба ніякого плану (ст. 334 а). Тільки в селах, що лежать у надграничній стрефі (6 км. від границі сусідньої держави), консенс видає староство.

Тому то сільські читальні, що будують свої партерові домівки, мають зголосити свій намір будови громадському урядові, а цей має справу залагодити так, як при будовах звичайних сільських домів.

Одно треба мати на увазі, а саме, що при таких зголошеннях не треба вживати слів „театральна саля" ані „гардероба" а просто: одна кімната на стільки-то метрів, друга стільки-то і т. д.

Подібно мається справа з поставленням памятникового хреста. Коли хтось зголошує, що хоче ставити памятник полеглим, заходом усіх громадян чи якогось гурту, та ще й з пропамятною таблицею, то очевидно до цього треба дозволу влади, — яка звичайно дозволу не дає. Натомість кожному господареві чи товариству, чи громаді, вільно на своїм ґрунті, батьківськім чи купленім, поставити релігійний хрест чи памятник чи капличку і на це не треба нічийого дозволу. До такого ставлення хреста, на підсипці чи підмурівці, може собі господар запросити до помочі всіх сусідів, а навіть і ціле село. Коли ж надбігає постерунковий і допитує, що діється, то власник ґрунту повинен йому згідно з правдою сказати, що ставить собі на своїм ґрунті хрест на хвалу божу, а добрі люди помагають.

А під таким хрестом також може відправлятися релігійний обряд, при участи всіх вірних з того самого села чи і з цілої околиці.

Д-р О. К.

Audiatur et altera pars.

(Відповідь-вияснення на статтю „Українське ґетто" в „Ділі" ч. 98 з 21. квітня 1933).

Париж, червень, 1933.

Українські студенти в Парижі та в інших університетських осередках Франції були прикро вражені статтею „Українське ґетто", яка в дійсности далеко не покривається з правдою та теперішнім станом українського студентства в Парижі. Бо:

1) Автор тої статті „чекав кілька років" і приглядався „прижмуреним оком" на деякі випадки, а навіть їх толерував, бо був мабуть у добрих відносинах з тими декількома с удептами, за промахи яких хоче скидати вину на всіх українських студентів у Парижі. Написав свою статтю чомусь тоді, коли саме не стало вже тих, за яких він обвинувачує інших.

2) Не відповідає взагалі дійсности, що в Парижі істнують якісь студентські гуртки, а істнує тільки Українська Студентська Громада. Вже один цей випадок вистарчає, щоби зказати, як автор статті „Українське ґетто" є хибно поінформований про українське студентство в Парижі.

3) Оскільки автор статті вважає за „сплетні і інтрижки", коли українські студенти належать до своєї професійної організації і обговорюють ріжні питання національного характеру, то українські студенти беруть за це відповідальність на себе, бо не лише тут у Парижі, але й всюди наша студіююча молодь цікавиться національними справами.

4) Дальшим невірним інформуванням є те, що студенти читають тільки українську пресу. Тимчасом є навпаки, студенти читають дуже мало української преси, бо оплачування її є аж надто дороге, а натомість кожний із студентів читає щонайменше одну щоденну газету французьку.

5) Що студенти ухвалюють політичні резолюції — це правда, але п. Панейко не подає в своїй статті, які саме політичні резолюції. Отже ми хочемо за нього сказати: в 1928 р., коли відбувалися події у Львові, українські студенти в Парижі приняли протестуючу резолюцію; коли відбувався процес проф. Єфремова в Харкові українські студенти приняли теж протестуючі резолюції; те саме було і в часі відомих подій з осени 1930 р. Чи в цьому бачить українське громадянство щось злого? Може автор статті і добачує, та українські студенти мають повне право з його поглядами не погоджуватися.

6) Вже найбільшим і найприкрішим замітом п. Панейка є те, що, мовляв, українські студенти займаються „шулерством", бо не мати на це доказів, а писати, це значить за автором „почувати на собі відповідальність".

7) Українські студенти приїзджають до Парижа та інших університетських міст Франції для студіювання на високих школах. І треба бути об'єктивним та сказати, що більшість студентів находиться серед надто тяжких матеріяльних обставин і добре студіює, а навіть багато з них покінчило вже свої студії. І так в політичній школі покінчило чотирьох студентів; медицину — один, право — один, техніку — один, кооперативну школу — один і більше студентів покінчило вищий курс французької мови. Інші студенти ходять на виклади і працюють в лябораторіях і бібліотеках. На жаль, треба ствердити, що саме цими студентами п. Панейко ніколи не цікавився, а тому й про них мало знає.

Одначе для повноти треба додати, що часом приїзджають сюди студенти, які не мають взагалі ніяких засобів для життя. Коли вони виїзджають у Францію, то укладають свої пляни у той спосіб, що хочуть рівночасно заробляти на прожиток і студіювати. На жаль робити рівночасно одне і друге є неможливо. Та й вкінці дістати тепер тут працю є безвиглядним.

8) Студенти приїзджають сюди переважно наслідком тих обставин, що не можуть студіювати в польських університетах, про що дуже добре знає й автор обговорюваного допису, а також ще й тому, що тут є переведена добра спеціялізація студій.

Щождо контролі студій, то студенти не відмовляються від того, але щоби когось контролювати, треба перш за все виказати добру волю допомогти людині, чи конкретно нашим студентам. А цього до тепер з боку автора статті ще не було.

На кінець хочемо тільки ствердити, що ніхто із теперішних членів Української Студентської Громади в Парижі, не приїхав сюди за порадою п. Панейка, а тому він взагалі „не може почувати себе винним"; хіба що почуває за собою вину за тих, з якими підтримував звязки і не мав відваги сказати їм прямо в очі, що надармо витрачають гроші, бо не покінчать студій і не стануть ніколи вченими.

Управа Української Студентської Громади в Парижі.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 10. ЧЕРВНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

СВІТОГЛЯД ФРАНКА І ПОПУЛЯРНІ ГАСЛА.

Письменники дають товчок до політичної дискусії інколи саме тоді, коли найменше цього сподівалися. Оборонці одної ідеольогії обкидали камінням членів ненавидної їм організації підчас походу перед нагробником Франка і це ранило людські мозки більше, ніж уся творчість письменника.

У нас це природне явище. Воно безпосередній наслідок факту, що відкриття нагробника Франка дало привід ріжним нашим органам говорити виключно про свої принципи, пропагувати свої ідеї — залишаючи справжню творчість Франка на боці. Досі в нас панує погляд, що великий поет це щось у роді енциклопедії, де можна найти всякі гасла: — кожний вибирає собі з нього те, яке йому потрібне. Таким робом чули ми про Франка як про націоналіста, соціяліста, радикала та комуніста. Невжеж увесь цей какофонічний хор гудів справді в душі одної людини — людини, що все своє життя присвятила боротьбі за свій світогляд?!

Політичні діячі мають право використовувати літературу для пропаганди своїх ідей так само, як напр. метеорольоґію, коли сприятлива погода дозволяє на віче голотіч. Можна писати про Франка як про комуніста тому, що він змальовував злидні робітничого життя, як і про риболова тому, що любив ловити рибу. Кожний звертав увагу на те, що найважніше для нього і кожний бачить світ у колірі наложених собі окуляр.

Плутанина починається щойно тоді, коли представники поодиноких партій, напрямків і ґруп наївно вірять або облудно хотять переконати авдиторію, що тільки вони мають право називати письменника „своїм".

Франко мав серед наших письменників виняткову ясний світогляд, передуманий літами довгої праці. Цей світогляд не треба, — як це бувало здебільша в інших письменників — добувати із несвідомих вражінь, поривів і поетичних символів. Франко як критик суспільних і літературних явищ доповнював гостро зазначеними рисами те, чого не міг формулювати як письменник-поет.

Коли нині 40-літню працю такого енциклопедиста, як Франко, що втягнув у себе ідеї двох століть, хочемо звести до кількох загальних ідеалів у роді боротьби за народні права, за поступ, справедливість тощо, тоді перемінюємо живу людину в прапор, що може маяти понад головами маси, спрагненої ясних наказів і виразних вивісок. Перш за все пригадаймо ще раз, що письменник це не творець ідей, а образів уяви, символів, психічних спонук. Якби Франко був почував у собі силу будувати новий світогляд, то став би першим українським фільософом — писав би фільософічні трактати замість повістей, оповідань, поезій і критичних нарисів. Все те, що добуваємо з письменської творчости Франка як ідеї це тільки помічний засіб, щоби зрозуміти письменника і людину, а не екстракт його праці, що можна передавати як ліки для сліпих, глухих або затроєних.

Франко, як кожний письменник був дитиною своєї доби і як високо освічена людина йшов за ідеями, від перемоги яких — вірив він — залежав найближчий етап розвитку народу та людства. Та його заслуги як діяча не мають ніякого відношення до вартости його поетичних творів. Знаємо із життєпису великих творців, що інколи один ледви примітний подув, якесь наскрізь особисте переживання ріпало про те, що республіканець ставав монархістом, атеїст — містиком, ідеаліст — реалістом і навпаки. Творча сила письменника не завсіди зменшувалася від таких метаморфоз, нові його твори не мусіли тратити на своїй вартости.

Франко переходив ріжні етапи духової еволюції та вони не були ніколи запереченням його попередніх ідей. Він не знав різких, ірраціональних переходів, скоків, бунтів проти свого „я", самозахоплень і самообвинувачень. Франко у першій мірі — раціоналіст, що вірить у перемогу розуму. Головні гасла французької революції суспільної критики Вольтера і провідні ідеї фільософічного та історичного матеріялізму були основними рисами його світогляду впродовж усього життя. Його позитивізм, соціялізм, лібералізм і радикалізм зазнають згодом щораз більших коректив, у нюансах. Зайве пояснювати, чому соціялізм не стояв Франкові на перепоні підкреслювати щораз сильніше національні домагання поневоленого народу, чому принципи демократизму не могли суперечити його переконанню про ролю одиниці у царині індивідуальної творчости.

Франко не був фанатиком ні догматистом: реальні умовини життя брали у нього верх над теоріями, теорії дозволяли бачити ріжних живих людей своєї доби, а не дозволяли творити модель абстрактної людини.

(Докінчення буде.)

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мацака і 6 товаришів за злочин з 97. параграфу.

Третій день розправи.

Четвер. На лавках журналістів тісно. Всі дожидають сенсаційних моментів, що можуть вирнути у звязку з дальшим допитом обв. Мотики. Одинока тема розмови — це вчорашній „чорний" день прокуратора, в якому він безупинно блід і денервувався. Раз від безупинних суперечок з оборонов та від дуже обективного до справи становища предсідника, що навіть усунув його питання, друге — від несподіваного становища Мотики, що, будучи найміцнішим стовпом обвинувачення проти Коссака і Яр. Біласа, почав нагло висовуватися з рук прокуратора. Загально думають, що сьогодні прокуратор схоче „поправитись" і Мотика мусітиме перейти ще один вогонь читань.

Коли на салю вводять обвинуваченних (4-х), усі повертають очі на блъондина в шоколядовій блюзі — Мотику. Сьогодні він уже говорить з усіми обвинуваченими, що в перший день ніби бокували від нього. Потім, коли входить трибунал, стає біля лавки, спирається на неї і стоїть, закинувши ногу на ногу, недбало, а проте просто.

*

Третій день розправи починається в год. 9. при набитій салі. Трибунал починає дальші допити обвинуваченого Мотики.

Предс.: Пане Мотика, чому ви так змінили на розправі свої зізнання?

Обв.: Я вже казав, що я хотів викликати хаос і відсунути наглий суд.

Предс.: Ви були членом ОУН у Трускавці?

Обв.: Так

Предс.: Чи вам відомо про якісь акти терору в Трускавці?

Обв.: Знаю про напад на почту і вбивство Голувка.

Предс.: Знаєте, хто це зробив?

Обв.: Ні.

Далі обвинуваченний Мотика признає ще раз, що хотів витворити хаос і що Коссака „списав", бо конфідент Гірний казав йому, що на цьому зийде добре, що не знає, чому зізнання Вас. і Ярослава Біласа згоджуються з його зізнаннями та що твердження, будьто би Коссак був командантом УВО в Трускавці, видумав. На всі дальші питання про свої звязки та свої попередні зізнання, Мотика консеквентно відповідає: „Не скажу", „не знаю", або „відмовляю відповіді", та ще раз заявляє прокураторові, що не відповідатиме на питання в справі цих зізнань, бо він усіх їх здумав. Прокуратор починає атаку і ставить питання за питанням, але Мотика відповідає постійно „ні", а на питання прокуратора, чи обв. знає, що за його зізнаннями відкрито аброю, каже: Це неправда.

Прок.: Чи знаєте, що за вашими вказівками викрито в Ярослава Біласа аброю?

Обв.: Це неправда.

Прок.: Чому ви обтяжували Петрія і Осипа Біласа?

Обв.: Відмовляю відповіді.

Дальші питання прокуратора, чи обв. пропонував поліції свої услуги, чи говорив він, що „всипле" цілу організацію за можливість виїхати за кордон та чи пропонував те саме судіям, обв. рішуче заперечує.

Прок.: На вас хтось впливав, щоби ви змінили зізнання?

Обв.: Ні.

Прок.: Хтось обіцяв вам щось?

Обв.: Ні.

На питання обор. д-ра Шевчука обв. подає, що в справі його листу до прокуратора списав з ним ком. Білевич протокол, в якім він не подав нічого конкретного, що аброю у Яр. Біласа найшла поліція не після а до його арешту, отже не він подав про цю аброю вістку, що врешті він бачився з Яр. Біласом тільки передаючи йому лист та опісля аж в тюрмі і не узгіднив з ним ніяких своїх зізнань. Обв. випитують теж судді присяглі та довідуються, що він був міцнішим учеником з гімназії і що Білас приймив вістку про його вступлення з УВО байдуже.

Судля прис.: Вас. Білас був торговельним помічником, а втягнув вас до організації — гімназійного учня. Чи не було це з огляду на становище навпаки?

Обв.: Становище не грає в ОУН ролі. Він втягнув мене.

Прок.: вносить знову, щоби відчитати зізнання обв. про вбивство Голувка, обор. Шевчук противиться внескові, як такому, що не має нічого спільного з розправою, а обчисленний тільки на викликання настроїв у присяглих. Д-р Шевчук каже: „Судова салю — не на „виспівування".

Предс. відчитує зізнання обвинуваченого, у яких він заявив, що на коверті не було адреси та що в листі був підпис „К" (Коссак), але обв. каже, що це йому підлала поліція, погрожуючи, що інакше піде під наглий суд. Так само виясняє обв. зізнання Вас. Біласа підчас наглого суду, що дістав через обв. ваказ піти до Дрогобича: „Можливе, що Білас так хотів боронитися!"

Д-р Шухевич: Кільки ви сиділи самі в тюрмі?

Обв.: Чотири місяці.

Предс.: Василь Білас був вашим свояком?

Обв.: Ні.

Предс.: Коссака знаєте?

Обв.: Ні.

На салю приводять шестого обвинуваченого, *Зенона Коссака.*

ЗІЗНАННЯ ОБВ. ЗЕНОНА КОССАКА.

„До ОУН не належу, ніяких листів Могикою не передавав, ніякого нападу не підготовляв. У день нападу був до 3. год. у п. Татухів, потім до три на 6. відбував лекції. В Чехословаччині я ніколи не був, арештували були мене тільки раз у Львові під замітом вбивства Голувка і я просидів 3 місяці. В 1931 р. був я в Дрогобичі, але до хати не заїздив, бо боявся арештів. Тоді вступив я був до мешкання Барановського, що дав мені ще у Львові карточку до своєї господині в Дрогобичі. Він з дружиною мав мешкання заплачене по кінець червня, а коли я зустрів його с жінкою на вулиці і сказав, що їду до Дрогобича, написав мені візитівку до своєї господині. Цю візитівку відлала опісля ця пані на поліцію і от тільки мові знайомости з Барановським.

Предс.: Чому Мотика вас обтяжував?

Обв.: Я вже підчас наглого суду не міг собі вияснити, коли мені представили зізнання Мотики, чому він мене обтяжує і до сьогодні теж не можу вияснити. Може це вплив, може чиясь інспірація...

Прок.: Відки ви знаєте Барановського?

Обв.: Через його жінку, з якою Барановський жив постійно у Дрогобичі. Потім вона втратила посаду і вони виїхали до Львова, до батьків Барановської, у їх заплаченому мешканні був я підчас свого побуту у Дрогобичі. Це було на основі його ж білетику до господині цього мешкання Кобринської. Там був я один день.

Прок.: Відки взялися сплетні про те, що ви були за кордоном?

Обв.: Це жіночі сплетні. Мої сусіди здумали були байку, що я виїхав до брата на Радянщину, відтам мав летіти понад хату до Чехословаччини і навіть кинути лист з літака на своє подвіря. Може це відси (сміється). В Перемишлі був я ще учеником гімназії, Рогатина й Тернополя на очі не бачив. Сестру мою були теж арештували, чому — не знаю, я сидів тоді у Самборі. До сестри листа, щоби найшла мені „конспіративне" мешкання, я ніколи не писав.

Прок.: А чейже Барановський обтяжив вас, як члена ОУН?

Обв.: Про те я не знаю нічого.

Д-р Глушкевич стверджує, що обв. був у справі вбивства Голувка переслухуваний як свідок не як обвинуваченний.

Предс.: Пане Мотика, скажіть Коссакові до очей, чому ви його обтяжували?

Обв. Мотика дивиться рішуче на Коссака: Я все це здумав, те, що я зізнав про нього давніше — неправда.

Останній обв., Марія Ковалюк, входить усміхаючись на салю, за що предсідник упоминає її.

ЗІЗНАННЯ ОБВ. МАРІЇ КОВАЛЮК.

„Мацака я знала давніше і зустрічалася з ним доволі часто. Дня 13. грудня м. р. зустріла я його на улиці і він жалувався, що перетомлений наукою. Це піддало мені гадку запросити його до нас. Ніколи не був він мені „од серца", як каже прокуратор, а так — товариш. Ми ходили на проходи трохи не щодень на поле, але говорили про байдужі справи. Мацак мені не згадував, що його поліція шукає".

Предс.: Пане Мацак, ви передвчора заявили, що казали про поліцію тій пані.

Обв.: Мацак: Я говорив у хаті, що була у мене поліція. Може Ковалюківна не завважила.

Обв.: Ковалюк: Не пригадую собі такого моменту.

Прок.: Чи ви запрошували також інших хлопців до себе до Скнилова, коли вони були змучені?

Обв.: Ні.

В цьому місці оголошено півгодинну перерву.

ДОПИТ СВІДКІВ ПРОКУРАТОРА.

Після перерви на салю входить пов. комендант постерунку в Городку Яр., *Ст. Мацевський*, що зізнає: Куспіся знав з Пласту, як організатора і скрайного націоналіста. Про Цапа цього сказати не може. Про підготовку нападу не знав нічого, тільки чув, що Куспіся частіше був у Городку. В день нападу увага поліції була повернена на погроми жидів, що того дня відбувалися в містечку. Двацять хвилин до нападу був св. на почті і довідався, що гроші, які завжди приходили 30., того місяця мали прийти аж 1-го. Напад мав місце в год. 16.50, а в 17.5 св. був уже на місці і перебандажував ранених. Березняньский ще дихав, але ніч була темна і мрячна і годі було робити погоню. В доходженнях св. довідався, що Цап жив близько з Куспісем, візвав його і переслухував а тоді той зізнав, що Куспіся питав його про стодолу і солому в ній, але заперечив, мов би знав, що там хтось спав у день нападу і мов би знав про сам напад. Я конфронтував Цапа з його сусідом Кішкою, який звертав увагу Цапові, що у стодолі хтось є, але Цап мав заявити Кішці, що там певно спить їх слуга, на прізвище Жидок. Це він сказав і на конфронтації.

Обв. Цап простує, що Куспіся і його допити про солому видумав перед комісарем щойно тоді, коли налягають на нього, яку побачив на поліції.

БЕЗ ЗАКОРДОННИХ
ПАШПОРТІВ І ВІЗ
ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ
МОРСЬКІ
до Англії, Шотляндії, Ірляндії, Франції, Бельгії, Голяндії, Данії Норвегії і Швеції в липні і серпні 1933 року. — ЦІНИ БІЛЕТІВ ВІД 100 ЗОЛ.
Інформації і продажа білетів у бюрах
ЛІНІЙ ГДИНЯ АМЕРИКА
у Варшаві — Маршалковська 116.
в Гдині — вул. Вашингтона
у Львові — вул. На Блоне 2
в Кракові — вул. Любіч 3
у Ряшеві — вул. Гроттгера 1004
та в бюрах подорожей.
ПРАЦЮЄШ НА СУШІ — ВІДПОЧИВАЙ НА МОРІ

Далі свідок зізнав, що Цап, Гапка, Куспісь і Андрушків оглядали крило судового будинку, де була почта, увійшовши туди ніби то тому, що Куспісь, який був з ними, мав розправу. Розправа такої, як виявив свідок у суді, Куспісь не мав, а було це десь у половині листопада. Крім цього свідок, переслухуючи різні особи, довідався, що в листопаді Куспісь бачився часто з Цапом і Андрушковим, що Цап ходив з Куспісем навіть вночі на поле, що оба вони були навіть на день до нападу під почтою. Лагута, якого св. переслухував, зізнав, що 29. листопада бачив біля почти вечором 5—6 осіб, а серед них Куспіся, якого навіть закликав „Міську, Міську!" Тогож вечора Куспісь мав зустріти Лагуту і сварити на нього: „Що ти мене кличеш по імени і мішаєшся в не свої справи", а навіть погрозив йому револьвером. За це „Міську" сварив на Лагуту на другий день сам Цап, кажучи, що перешкодив висадити памятник Ягайла і погрожував йому теж.

Св. наказав першу ревізію у Цапа, але тоді нічого не знайшли та ревізії у 250—300 інших стодолах в напрямі на львівську дорогу. Другим разом у стодолі Цапа найшли агенти пляшку, а годі перекинули яких 10 фір соломи і найшли ще одну пляшку та коробку з папіросками. Учасники нападу втікали теж здовж львівського передмістя, а під двома фігурами в тому напрямі найдено останки їжі. Друга з тих фігур є напроти стодоли Цапа. У Цапа є слуга Жидок, свідок чув, що так називають теж обв. Цапа.

Обв. Цап каже обурений, що це видумка.

Д-р Біляк стверджує, допитуючи свідка, що головне його джерело вісток, Гапка, є поляком і живе у нещасті з Цапом.

Д-р Шухевич стверджує знов допитом, що друге джерело вісток свідка, Щомбровський, не подав, коли бачив перший раз Цапа з Куспісьом, ані імени, ані прізвища цього обвинуваченого.

По перерві допитують другого свідка прокуратора — комісаря поліції Яна Петрі, нач. виділу безпеки при воєвідстві, якого на домагання оборони заприсягнули. Свідок знав „політичну сильвету" Коссака та інших обв., крім Цапа.

Свідка повідомлено телефоном про напад і в 5.30 веч. був він вже в Городку. Тут усунув він людей зперед будинку, а війшовши до нього, побачив трупа Березинського. Своєму агентові Барському наказав оглянути трупа та позбирати луски з револьверів. Пса тоді було важити, бо була мряка. Пізніше дістав св. вістку, що в Дрогобичі поліція зробила ревізію в сестри Данилишина, Крамарової, та найшла малий арсенал. Св. доручив тоді арештованих Яр. Біласа, Коссака і Мотику спровадити до Львова, побув ще два дні у Городку і вернув до Львова. Тут почав допитувати Біласа й Данилишина, а потім Мотику. В доходженнях помагали йому Пільц, Гірний і Барський, а свідок заборонив їм вживати биття або інших метод слідства. Данилишин мовчав вперто, Білас теж. Мотиці промовив св. до амбіції, вказував йому що таке нагий суд і що його дожидає. Мотика подумав і почав оповідати про лист Коссака до Яр. Біласа, а найдену у нього світлину „пятки" представив свід. Яр. Біласові. Білас Яр. на вид її трохи не зімлів і зложив. Мотика казав, що світлина ця зроблена з нагоди виїзду Бунія до Львова, а коли св. спитав його, як він виясниє товариство — студент, шведь, портієр, — заявив врешті, що це світлина організаційного характеру.

В тому місці предсідник завважив брак оборонця Мотики, д-ра Шевчука, на салі і перервав розправу до пятниці.

—o—

ЧОМУ ГІТЛЄР ЗГОДИВСЯ НА ПАКТ?

ПАРИЖ, 8. 6. ПАТ. Паризька преса коментує поворот Гітлера до пакту 4-х тим, що йому конче потрібний 4-літній спокій для доказання внутрішньої консолідації. Не менше важним є фінансове й господарське положення Німеччини.

ГОРКИЙ ВМИРАЄ.

МОСКВА, 8. 6. ПАТ. У Москві кружляють поголоски про дуже грізну недугу Горкого. Чін, кажуть, умирає.

МАТЕРН ОСІВ ПРИМУСОВО.

До Москви прийшла поплутана телеграма з Іркутська, що Матерн осів між Іркутськом і Чітою біля Покровська. Рівночасно військова летунська влада одержала радіограму, що Матерн осів біля Прокопієвська у віддалі 600 км. за пів. схід від Новосибірська. Здається правдивіша ця друга вістка. Матерн осів наслідком густої мряки. Підчас осідання літак ушкодився. Летун вцілів. На поміч Матернові вислали літаком механіків із Новосибірська. Більшовицька влада каже, що зробить усе, аби Матернові влекнити направу літака та щоби він вибрався в дальшу дорогу. Як Матерн відлітав із Омська сказав, що в ніякому випадку не зречеться дальшої подорожі. Підчас осідання в Омську Матерн побив уже рекорд Поста та Гатті за цім пляхом! Більше як на 4 години.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляємо П. Т. Відборців, що Торговельний Виділ Окружного Суду в Каговицях рішенням за ч. L. III. C. 187/33 з дня 26. травня 1933 р. постановив:

1) заказується фірмі: **ШЛЕСЬКИЙ ЦИНКОВИЙ ПРОМИСЛ** Акц. Сп. в Костухній ужівати слова „Королівська" до значення оцинкованої бляхи і то однаково на товарі, як і на опакуванні,

2) заказується фірмі: **ШЛЕСЬКИЙ ЦИНКОВИЙ ПРОМИСЛ** Акц. Сп. в Костухній продавати оцинковану бляху значену „Королівська",

3) займається у фірми **ШЛЕСЬКИЙ ЦИНКОВИЙ ПРОМИСЛ** Акц. Сп. в Костухній випродуковану оцинковану бляху з товаровим знаком, де міститься слово „Королівська".

Зі своєї сторони просимо П. Т. Відборців, щоби при купні оцинкованої бляхи, звертали пильну увагу на наш фабричний знак.

С.
К. Н.
Królewska Huta

ПОЛЬСЬКІ ЗАВЕДЕННЯ ЦИНКОВОГО ПРОМИСЛУ
Акційна Спілка в Бендзіні.

Доразовий суд в Чорткові.

ОДИН СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Дня 6. червня ц. р. станули перед доразовим окружним судом в Чорткові два молоді хлопці з Кудринець, борщівського повіту, **Василь Яровий і Йосиф Трачук,** обвинуваченні у поповненні злочину шпіонажі в користь сусідньої держави з арт. 1 § 1, 2 і 3 розпорядку Президента Р. П. з 16. лютого 1928. По переведеній тайній розправі суд оголосив присуд, яким **признав обвинуваченого Ярового винним злочину з арт. 3. цит. розпорядку і за це засудив його на кару смерти через повішення.** Натомість **обв. Трачука признав винним лише провини з арт. 7. § 4. цит. розпорядку і засудив на вісім літ вязниці та на втрату горожанських прав на 10 літ.**

Трибунал рішив дальше предложити обвинуваченого Ярового до ласки Президента.

В склад доразового суду входили: віцепрез. Кучкевич як предсідник і судді окр. суду Гонсьоровський і Єднак як вотанти. Обвинувачував прокуратор Валянський, боронили: обв. Ярового д-р Кляйнман, Трачука д-р Електорович.

—o—

Пакт чотирьох уже підписаний!

ПАРИЖ (ПАТ). Агенція Аваса дістала вчора вістку з Риму, що **Німеччина відкликала своє домагання в справі арт. 3. і таким робом висловила згоду без застережень на пакт 4-х.**

ПАРИЖ (ПАТ). Кореспондент Аваса повідомляє з Риму, що засідання сенату відбулося у щільно виповненій салі, в присутности амбасадорів Франції, Англії, Німеччини і Бельгії. Мусоліні представив історію пакту 4-х, підчеркуючи з натиском, що первісний текст пакту треба було змінити, бо **пакт має бути вислідом співпраці всіх 4 держав.** Дальше Мусоліні виказав, у який спосіб текст пакту пристосовано до вимог поодиноких держав. Після зложення подяки для урядів держав, що співпрацювали над уможливленням заключення пакту, Мусоліні підчеркнув льояльне і відважне становище уряду Далядіє, при чому заявив, що **всякі італійсько-французькі непорозуміння тепер усунено.**

ПАРИЖ (ПАТ). Кореспондент Аваса повідомляє з Риму, що після засідання сенату **амбасадори Франції, Англії і Німеччини перейшли до венецької палати, де в год. 19.30 парафували враз із Мусолінім у приватнім кабінеті новий проект пакту 4-х.**

ТЕКСТ ПАКТУ.

БЕРЛІН, 8. 6. ПАТ. Текст пакту 4-х держав складається з довшого святочного вступу та 6 уступів.

Уступ 1.: Високі сторони, що заключують умову, будуть порозуміватися в усіх справах, які їх цікавлять і обовязуються докладати всіх старань,

щоби в рямцях пакту Ліги Націй пристосовувати політику успішної співпраці між усіми державами для вдержання мира.

2. З уваги на пакт Ліги, головнож на його уступи 10., 16. і 19., високі сторони, заключуючі умову, постановляють між собою, із застереженням постанови відповідних органів Ліги, розглядати всі проекти в справі метод і способів поведінки, які надаватимуть тим уступам належного успіху.

3. Високі сторони, заключуючі умову, зобовязуються доложити всіх старань для запевнення успіху розбройній конференції зі застереженням, що

на випадок, колиб деякі справи, які передовсім їх цікавлять, не були полагоджені, наново розглядатимуть їх між собою при стосуванні цієї умови.

4. Високі сторони, заключуючі умову, постановляють обговорювати всі господарські справи, які є предметом зацікавлення Европи, головнож у ділянці її господарської відбудови.

5. Умову заключують на 10 літ від хвилини, з якою входить у життя. Наскільки високі сторони, заключуючі цю умову, не повідомлять вчасніше як перед упливом 8-го року про намір відступити від умови, її вважають відновленою та остає важною без означення речинця, причому

високі сторони, заключуючі умову, мають право відступити від неї, зложивши відповідні заяви в дволітньому речинці.

6. Умова зредагована в мові: німецькій, французькій, англійській та італійській, причому в випадку сумніву міродатним є французький текст.

Умова входить у життя негайно після зложення всіх ратифікаційних документів згідно з приписами пакту Ліги Націй. Умову мають зареєструвати в генеральному секретаріяті Ліги.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 8. 6. ПАТ. Льондонські часописи в телеграмах із Риму широко наводять парафування пакту 4-х, та за виїмкою „Дейли Телеграфу", якого симпатії для Італії та Мусолінія є ноторійні, ніодин часопис не подає коментарів про вагу пакту. З цього виходить, що британська гром. думка рівнодушно відноситься до пакту, до якого зрештою ніхто не привязує поважного значіння. Райтерова агенція довідується, що Німеччина згодилася парафувати пакт щойно після телефонічної розмови з Гітлером. Після тієї розмови Гітлер відкликав свої застереження.

БЕРЛІН, 8. 6. ПАТ. Берлінська преса критикує спосіб ведення переговорів із надужиттям телефону та це що разураз змінювали тексти й формули пакту. Преса підкреслює, що це перший після війни випадок заключення міжнародньої умови без скликування спец. конференції. Німеччина вдержала вільну руку у відношенні до всіх держав. Гугенберґська преса вважає пакт тимчасовою заявою та жалів, що німецьких жадань не перефорсували згідно з інтересами німецького народу. Вважає пакт засобом до дальшого трактування справи ревізії. „Берзен Курір" признає, що пакт невистарчаючий, одначе має в собі елементи поправи. „Фос. Цтг." добачує вагу пакту в самім факті його заключення, хоч це не діло Мусолінія.

—o—

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 **золотих,** матраци по 7 зол. **19-50**

— **Відкриття памятника о. М. Вербицького.** Яворівське „Українське Слово" повідомляє, що влада вже дозволила на поставлення памятника на могилі о. М. Вербицького в Млинах, компоніста нашого національного гимну. Комітет, добувши по кількох роках заходів дозвіл на поставлення памятника, приготовляє святочне відслонення його на половину липня ц. р.

—**Арештування в Чорткові.** Під замітом приналежности до ОУН арештовані на днях: Іван Школьний, літ 18, Микола Фіголь, літ 22, Павло Фіголь, літ 23, Василь Якимишин, літ 24 і Василь Гринчишин, літ 21 — всі селяни зі Звинячча та Гриць Провіцький і Музика Василь, перший з Тудорова, другий з Романівки. Всіх їх відставили до диспозиції слідчого судді. Оборону арештованих обняли адвокати д-р Електорович і д-р Рогляк.

— **Вбили священика.** В Пшибилівці (пов. Ряшів) бандити ограбили касу рим.-кат. парохії та вбили 71-літн. о. Хмуровича.

Не твердіть, що Вам не треба життєвого обезпечення. Так говорило вже багато людей і тому мільони вдів і сиріт живе в нужді. Памятайте про це і обезпечіть свою родину в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

— **Різні вістки.** Льондонський поїзд переїхав на одній із дооколичних станцій 77-літнього адмірала Сміта-Дорріена, що переходив через зал. шлях. — В Австрії зменшилося число безробітних на 13.100 осіб. — Найвищий духовний будистів Паншан-Ляма вперше зважився на подорож літаком; недавно володар Ляси, Далай-Ляма, засудив його на заслання. — На ріці Ніль вибудували новий міст із граніту та мармуру завдовшки 400 м., 22 м. ширини, над яким працювали 18. місяців. — Наслідник інд. престола у державі Навальгар, кн. Сінг, застрілився у Лондоні у розпуці, що його батько не міг посилати йому щомісячного утримання як досі і казав вертатися до дому. — Фр. летун Льоль зробив спробу перелету з Парижа до Льондону з шістьома пасажирами на новій трьохмоторовій машині, призначеній для перевозу пасажирів; від тепер можна буде цей шлях перебути в 1-ій год. і 16 хв. себто зі швидкістю 299 км. на годину.

— **Розкопки в Помпеї.** В околиці Помпеї археольоги, що почали віддавна розкопувати шари землі, нанесені колись вибухом Везувія, найшли останніми днями нові місця майже вперед 2.000 літ. Відкопали шиночок, де колись збиралися моряки посудину на вино, перстені та ковтки, що імовірно належали до власниці цього шиночку.

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорить український нарід, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації: Warszawa, Stalowa 25. m. 10.

Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

— **Українці беруть участь у ню-йорських іграх.** У Ню-Йорку 15. травня під авспіціями бурмістра міста Ню-Йорку Джана О'Браєна, відбувалися заходом Ради Народніх Забав ігрища яких 15 національних груп на великій отвертій площі в бруклінському Проспект Парку. Зібраних було 15.000 осіб, щоби приглянутись цьому небувалому видовищу. Національні групи виступали у своїх народніх строях, отже прибули, як звичайно, й українці, у великому числі. Лише частина ріжнородніх груп мала нагоду пописуватися чи то танцями, чи співом, чи одним і другим. Саме, як кінчила свої пописи сильна група норвежців, почав падати дощ і тому продовження ігрищ відклали до другої неділі.

— **Збірки Української Виставової Корпорації** у Шикаго. Від початку збірок на справу участи України у Світовій Виставі в Шикаго зібрали у долярах: березень 1932 — 80, травень — 11, липень — 27.50, серпень — 1, вересень — 146.55, жовтень — 108, листопад — 191.48, грудень — 1.063.86; січень 1933 — 972.86, лютий — 895.89, березень — 1.735.98, квітень — 4.596.30. Разом 9.830.42 дол. З того досі видали 8.302.06 дол., залшається в касі 1.528.36 дол.

— **Союз Українок в Америці видає свій часопис.** Союз Українок в Америці зачав видавати свій часопис під заголовком „Жіночий Світ“. Орган СУА виходить як місячний ілюстрований журнал, під редакцією п. Марії Бек в Пітсбургу. В першому виданні, що появилось за тревень, є переважно статті на організаційні і культурні теми, головно призначені для українського жіноцтва в Америці.

— **На будову Нац. Музею у Львові** (вул. Мохнацького 42, ПКО. 153-422) зложили: о. М. Зенкевич з Соколі 5 зол., Осип Янович з Борщева 10.50, інж. І. Мельник з Бельська 10, о. кан. Ю. Дзерович долярів 51.39 (разом 101.39). Доси вплинуло в золотих усього 1.172.06, а видано золотих 3.129, покриваючи надвишку видатків з музейних фондів.

— **На закупно образу Грищенка для постійної галерії українського мистецтва** в Нац. Музею у Львові (вул. Мохнацького 42) зібрали члени Кружка Студенток ім. Лесі Українки — Ірина Бородаевич у Підгайцях зол. 48 (д-р Ловицький 7, Стецюки 5, Левицькі, Метики і Д. по 3, оо. Я. Літинський, Яворський, В. Костюк, Книгницький, Головинська, Стеткевич, Шпундерова, Кальба і 4 нечитькі по 2, д-р Н. і о. Кизима по 1.50). Кружок Студенток від себе 11 (разом 19), зі Стрия 20 зол. Досі зібрали 171 зол. — **Управа Нац. Музею.**

— **Заходом Ради Суспільної Опіки** і Українського Гігієнічного Товариства у Львові відбудеться в неділю дня 11. червня 1933 р. в салі „Української Бесіди“ вул. Рутовського 22. І. пов. (Народ. Дім) в годині 12. в полудне виклад д-ра Василя Кархута „Наша кліматична станція“. — Вступ вільний. Добровільні датки на вакаційні оселі і півоселі приймають при вході на салю.

— **Лікарська Спортова Порадня.** Секція Українського Гігієнічного Товариства у Львові відчинена для мужчин в понеділок і четвер від год. 7. до 9-ої вечором. Для жінок у вівторок від год. 7. до год. 9-ої веч. в домівці „Поради Матерей“, при вул. Ходоровського ч. 15.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В суботу дня 10. ц. м. в год. 19. відбудуться в домівці товариства сходини членів, на яких подасть д-р Т. Бурачинський звідомлення з діяльности Виділу Лікарської Палати. 2115

— **У справі „Літопису Бойківщини“** ч. 2, з 5. VI. 1933 р. ч. 143, слід зазначити, що д-р Гуркевич тенденційно представляє генезу моїх археольогічних дослідів. Не маючи наміру в нічому зменшувати вартости його дослідів, мушу зазначити, що ціль розкопок проф. Лашкевича докладно знана. Розкопував він керницю, шукаючи за вкритими скарбами оо. Василіян в часі нападу татар. Уділені ним Т-ву „Бойківщина“ інформації показалися неточні, тому, що вали в Ступниці, це вчасноісторичне городище, а не з татарських часів. Інформації про вали, городище, могили і т. п. давали і дають мені не тільки особи згадані д-ром Гуркевичем, але теж сотні селян, мешканці даних околиць. Це цілком правильна розвідка і підготовка до властивих археольогічних дослідів. Присвоювання собі д-ром Гуркевичем монополю на тему „Руська Путь“ не може бути нічим оправдане. Тему цю передімною порушувало чимало авторів і багато ще нею буде займатися. Зазначую тільки, що до січня ц. р. себто до часу, коли моя праця „Руська Путь“ вже давно була готова до друку, цілком мені не було відоме, начеб д-р Гуркевич приготовляв працю на ту тему. Тему цю опрацьовував я вже від 2 літ, про що Управа Музею — не виключаючи д-ра Гуркевича, добре знали. Початкові досліди в тім напрямі розпочав я від докладного розсліду мап, опісля переїхав майже цілий терен кільканацять разів в ріжних напрямах. Цілком уже неоправдане є присвоювання собі д-ром Гуркевичем думки, що то він „відкрив“ джерела до „Руської Путі“. Праця Шельовговського була моєю власністю — і її позичив я д-рові Гуркевичеві, а працю Садовського позичило Т-во „Бойківщина“, а не д-р Гуркевич. Праці Шарлевича маємо в нашій бібліотеці і вони для всіх доступні. Вершком злоєливости є приписування мені незнання про неавтентичність грамоти кн. Льва. Вартість цього докумету з XV. в., а датованого кінцем XIII. в. є загально знана, а читач моєї праці „Руська Путь“ нехай сам оцінить, чи використання його в моїй праці в даному місці правильне чи ні. На мою думку д-р Гуркевич краще прислужився би дослідам, коли не оглядаючися на моє опрацьовання, сам опублікував свої висліди на згадану тему. — Самбір, 6. VI. 1933 р. — **Д-р R Кобільник.** 2110

ВІДГУКИ ДНЯ.

Як оси.

Цього літа люди стали як оси. Ідеш собі і ані в гадці не маєш зачіпати, а вони: з-з-з-з! і жалять де попало, переважно в ніс. (Дуже болюче місце і сильно пухне!)

Вжалить один одного, а тоді вжалений тільки нагоди жде, щоб віддячитися. Прийде нагода, тоді за своє жало і шпиг тамтого...

Час до часу і в нас трапляються якісь позитивні, потішаючі речі. То свята, то обходи, то взяди. Виглядалоб — повинні люди тішитися, забувати на той час взаїмні пере- і недотягнення та хвалити що загалом щось діється.

А то ні.

Як оси: з-з-з-з! і шпиг.

Часописи — відома річ — писані також людьми. То й не дивниця, що й вони як люди.

У. М. Х. — шпиг!

Свято Франка — шпиг!

Свято Полярних — шпиг!

А все — смішно сказати — пішло від Дашкевича. Скликав пресову конференцію в справі „Лугів“, не знаючи, що люди мали багато інших справ на серці, голові і в печінці, а не мали де їх обговорити. Трапилася нагода на конференції і почали. А „Луги“ взяли за „гарнірунок“.

Товчеться тепер Дашкевич по газетах як Марко по пеклі і до всього „пасує“.

Було цього сезону кілька імпрез, направду гарних, направду гідних найліпшого пера. Коли щож! Зачне хтонебудь описувати свято, наткнеться на Дашкевича і вже чорт взяв цілий опис. Тільки кванті летять. А що зі справою „Лугів“ лучиться і це і те, то давай ще і це і те.

Кусливий дуже народ цього року став.

А все це, думаю, через погане літо. Холодне, вітряне, неприв'ятне.

Редакторська братія переважно парубоцького стану, а як і хто жонатий, то й він любить природу. Піде один з другим у парк, побуде там годину-дві, та ще по заході сонця і катару набавиться. Потім лихий на всіх і на вся. Сяде писати — чхне, задумається — чхне, вмочить перо — знову чхне.

Не диво, що часом чхав і на льогіку і на порозуміння.

Думаю — через холодне літо, бо інакших причин — далебі тяжко дошукатися.

Галактіон Чіпка.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ“

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ЛЕВ РУДНИЦЬКИЙ, професор державної гімназії з українською мовою навчання помер у Станиславові зовсім ненадійно дня 20. травня ц. р. в 52-ому році життя. Величаві похорони Покійника, цього гідного громадянина, б. управителя приватної української гімназії „Рідної Школи“ в Городенці, діяльного члена численних станиславівських українських установ, відбулися при великому здвизі народу дня 22. травня ц. р. В. Й. П.

о. ОЛЕКСІЙ ХТЕЙ, парох Доброгостова і вислужений декан Височанський, перенісся до вічности 21. травня у 71 р. життя і 44 літ священства. Покійний був не лише дуже зразковим і ревним священником, але і визначним нашим громадянином. В обороні прав нашої мови виступав все сміло і непохитно, хоча доводилось йому нераз і кару заплатити. В своїй парохії Доброгостів, де трудився 17 літ, заложив кооперативу, читальню „Просвіти“, кружок „Сільського Господаря“, кружок „Рідної Школи“ і до смерти був провідником в тих установах. Доказом, як покійний, не вважаючи на своє слабе здоровля і старий вік, ревно трудився на нашій рідній ниві, нехай послужить факт, що був він точним передплатником кількацяти українських часописів. Похорон відбувся 23. травня при участи 13 священників і при великім здвизі народа. Покійний полишив по собі загальний жаль серед кондеканальних і своїх парохіян. Зазнав покійний і немало прикростей в своїм житті. Перебув пекло Талергофське та полишив безнадійно хору і незабезпечену дружину. Вічна йому память!

—o—

СПОРТ.

АВТОМОБІЛЕВІ ПЕРЕГОНИ У ЛЬВОВІ.

Треті міжнародні автомобілеві перегони відбудуться у Львові в неділю 11. ц. м. у трикутнику вулиць: Пелчинської, Стрийської і Кадецької. Тренінги, як ми подали вже вчора, відбудуться в пятницю і суботу (9. і 10. ц. м.) від год. 4—6. рано. Зацікавлення тими перегонами в цілому Львові величезне.

ЯК ПОВОДИТИСЯ ПІДЧАС АВТОМОБІЛЕВИХ ПЕРЕГОНІВ У ЛЬВОВІ.

Городське Староство видало окремі приписи в цій справі: 1. У днях 9. і 10. ц. м. підчас тренінгу траса перегонів (Пелчинська, горішня Зибликевича, св. Софії, Стрийська, Кадецька) буде замкнена від 4—6 для всіх і обмежена для людей. 2. Дня 11-го підчас самих перегонів поліція замкнить зовсім трасу від 11-ої год. до 19-ої. 3. Дня 11-го від 11-ої год. публика зможе ввійти на терен перегонів тільки за білетами до год. 14.10 з виїмком до трибуни на пл. св. Софії, куди доступ вільний увесь час. 4. Мешканці домів в обсязі перегонів дістануть перепустки. 5. Дня 11-го від хвилини, коли замкнять трасу, доїзд до трибун дозволений тільки від вул. Зибликевича до год. 14.10 і то для приватних авт з наліпками, виданими Автом. Клюбом (вул. Клем. Танської ч. 3). Доїзд на Східні Торги та спортові площі вільний тільки через вулиці: Яблоковських, Волоську, св. Софії, Понінського, Вулецьку. 6. Підчас перегонів тільки урядові з перепасками зможуть входити на трасу. 7. Перехід для публики через трасу дозволений містками понад трасою. 8. Брами підчас тренінгу і перегонів мусять бути замкнені. 9. Ніяких збірок на трасі робити не вільно.

СОКІЛ (ЗОЛОЧІВ) — МЕТА (ЛЬВІВ).

В суботу 10. ц. м. відбудуться на площі С.-Б. змагання в коп. м'ячі між дружинами „Сокола-Золочів“ і „Мети“ (Львів). Змагання починаються в год. 5. попол.

„РУСЬ" МИСТЦЕМ ЗАКАРПАТТЯ.

Ужгородська „Русь" закінчила всі 6 змагань за мистецтво підкарпатської жупи без одної програної чи хочби невирішеної. Стрілила 46 воріт, дістала всього 6, чайний раз доказуючи, що на Закарпатті не має нині собі рівного противника. Тепер гратиме „Русь" уже за аматорське мистецтво Словаччини з мистцями поодиноких груп.

КАЛУШ. У. С. К. „ЧАЙКА" — У. С. К. „ЯМНИЦЯ" (КАЛУШ) 4:1.

На перший день Зелених Свят загостила до Калуша перша сільська дружина копаного мяча „Ямниця" з Ямниці, пов. Станиславів, яка розіграла футболеві змагання з українським спортовим клюбом у Калуші „Чайка" з вислідом 4:1 в хосен „Чайки". Не зважаючи на вислід, сільська дружина запрезентувалася цілайкраще. В деяких моментах була навіть грізним противником „Чайки", а вислід три спричинений тільки стріловою кепиозицією гостей. Суддя п. В. Решетилович. — Побажатиб, щоби наше село видавало більше таких дружин, як „Ямниця"; тоді поширяться резервуар, з якого допливатиме кращий матеріял до українських репрезентаційних клюбів, а рівночасно і наш спорт, рух значно оживиться.

Листування Редакції.

Ор. От. в Т.: Вашу прегарну статтю будемо старатися помістити в найкоротшому часі, але з цензурних причин мусимо поробити в ній поважні зміни. Все інше отже свент. і статтю про більшовицькі суди, помістимо пізніше (у вакаційних місяцях).

Вп. Авторів дописів, які уругають у справі їх поміщення, повідомляємо, що все, що можна буде використати, помістимо в найближчих днях. Очевидно — в першу чергу містимо ті дописи, які написані читко й виразно і в яких не треба багато справляти.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 9. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (инст. Ст. Ярача).

Субота, 10. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (инст. Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Пятниця, 9. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Неділя, 11. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Неділя, 11. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч".

АПОЛЬО: „Біла одаліска" (Дон Хо в Можна).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Жінка з другої руки" (Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Побіджені побідники", ревія „Весела осмішка"; „Щось пищить у траві".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конгоріля".

МУЗА: „Нагана".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Чоловік, якого я вбила", „Тайна секретарки".

ПАСАЖ: „Ковбой з Арізони" (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сатина зависти" (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні", ревія „Бомба".

Закордонне радіо.

Пятниця, 9. червня 1933.

Копенгаген (281,2) 21.00 Вокальний концерт. 22.15 Данська музика; **Мілянo** (331,4) 17.00 Камер. музика; **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Скрипка, 19.30 Концерт; **Берлін** (419) 16.30 Вес. авдиція, **Білгород** (429,7) 16.00 Цит. музика, 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт у честь Аріоста; **Прага** (488,6) 19.00 „Заручини в сні" оп. Фібіх; **Відень** (518,1) 11.30, 12.00 Квартет, 15.30 Гріґова соната (віолончеля, фортепян), 19.10 Військ. оркестра, 20.20 „Кожен є ковалем свого щастя", пєса Цофа; **Харків** (937,5) 9.00 Музика для дітей, 10.00 Музика для роб. молоді, 13.50 Муз. літ. авдиція, 15.00 Давня рос. музика, 16.30, 18.00 Концерт, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії; **Париж** (1724.1) 13.05 Шопенові твори в вик. Недільського, 21.00 „Трояндта" оп. Вердія.

Субота, 10. червня 1933.

Братислава (279,5) 11.05 Концерт; **Мілянo** (331.4) 20.45 Військ. оркестра; **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40, 19.25 Співи; **Білгород** 429.7) 16.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.30 „Отелло" оп. Вердія; **Прага** (488.6) 12.30 Популярна музика; **Відень** (518,1) 11.30 Капеля, 19.25 „Золото Рену" оп. Вагнера; **Харків** (937,5) 9.00 Арії, дуети, 13.50 Сімчикова музика, 15.00, 18.00, 19.00 Концерт.

Львівське радіо.

Пятниця, 9. червня 1933.

12.10, 15.35 Грамофон; 16.00 Фр. реклямове мистецтво; 16.15 Грамофон, Сільва рерум; 16.40 Знаєш краю та краєзнавство; 17.00 Трубна оркестра; 18.00 Фортепян (Льоля Бросіні); 18.20 Легка й танк. музика; 19.00 Літер. фейлетон; 19.15 Всячина; 19.30 Фейлетон; 20.00 Симф. концерт; 22.00 „Подорож до далеких країн"; 22.15 23.00 Танк. музика.

Субота, 10. червня 1933.

12.10, 19.10 Грамофон; 15.35 Для дітей: „Народини світлячка"; 16.00 Грамофон, Сільва рерум; 16.40 „Рафаель" відч.; 17.00, 17.30 Авд. для хорих, Сальонова оркестра; 17.40 Відчит; 18.00 Легка й танк. музика; 18.35 Всячина; 18.55 Діяльність і мета Т-ва опіки над молодю; 19.30 „Золото Рену" оп. Вагнера, Спортом вістки; 22.05 Шопенів концерт; 22.40 Фейл.: „Народня основа"; 23.00 Танк. музика.

Присилайте передплату

БІРЖА.

ГРОШІ.

У четвер філія Банку Польського у Львові платила за доляра 7.35. На неофіціяльній біржі курс доляра був 7.37 зол.

Золото: долари 9.19—9.22; корони 38.30—38.70; франки 36.40—36.70; дукати 84.80—85.20.

Срібло без зміи.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.25, 124.56, 123.94; Голяндія 358.80—358.75, 359.65, 357.85; Льондон 30.23—30.19, 30.36, 30.06; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.53, 26.59, 26.47; Швайцарія 172.30, 172.73, 171.87; Стокгольм 155.50, 156.25, 154.75; Італія 46.39, 46.62, 46.16; Берлін 208.

Акції.

Банк Польський 73 і одна четверта — 74 і одна четверта.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	29·—	29·50
Пшениця збірна	26·50	27·—
Жито одноціле	14·75	15·—
Жито збірне	13·75	14·25
Ячмінь двір. одноцільний	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	1 ·—	12·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Рипак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	13·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зи	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	30·50	31·—
Пшениця збірна	28·—	28·50
Жито одноціле	16·25	16·50
Жито збірне	15·25	15·75
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	59·50	60·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	22·—	24·—
Пшоно ч. 1	31·—	33·—
Пенцак ч. 10	22·—	24·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·5

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 8. VI.: З огляду на слабу тенденцію цін на масло не подаємо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60. Тенденція слаба на всі артикули.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Бурса ім. І. Франка в Яворові приймає з новим шк. роком на утримання учнів народніх шкіл і гімназії — за місячною оплатою I — 45 зол., II — 30 зол., грішми або харчами. Бурса приміщена в будинку гімназії, рядна згідно з усіми вимогами гігієни. Зголошення приймає щоденно Управа, найпізніше до 10. серпня. — **Управа.** 2111 1—2

Найстарша українська фахова школа **Т-ва „Просвіта"** у Львові ул. Коперника 1, приймає щодень 10—12 вписи на 3-річну науку, курси абітурієнтів і кооперативні. — **Управа.** 2079 3—3

Виділ Т. У. С. К. „Обнова" повідомляє своїх членів, що останні вибори відбудуться в неділю 11. VI. ц. р. в год. 9.45 в домівці Т-ва. Участь усіх членів обовязкова. 2117

Замкнені реколекції для Студенток відбудуться в днях 23. VI. — 3. VII. 1933 в Інституті СС. Василянок, Длугоша 17. — Зголошення приймає Управа Марійської Дружини Студенток у Львові, Длугоша 17, вівторок 14—15 год., пятниця 17—18 год. Оплата за удержання 6 зол., свент. знижка. 2112 1—2

Позір! 20-ліття матури! Товариський зїзд абітурієнтів бувшої української державної гімназії в Тернополі з року 1912-13 відбудеться з цієї нагоди дня 29. червня ц. р. Заяву на участь слати негайно на руки о. Андрія Стасюка — Тернопіль, вул. Жвірки 17. — **Комітет.** 2097 2—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАШИМ СВЯЩЕНИКАМ! Малюйте Ваші церкви лише італійським способом „Фреско", бо це дає запоруку тревалости і виключає всяку пізнішу віднову. Праці „Фреско" переймає **Т. ВАЦИК, а. маляр, Львів, Зьрудлянa 27/I.** з дист. П. Замкевича. 1828 7—8

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „МОТРЯ", інсценізація повісти Б. Лепкого в опрац. Лужницького-Лісенича, дозволена старостом городським до виставл. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук,** Львів, Домініканська 4, III. 2069 4—5

УНЕВАЖНЮЮ згублену військову книжочку на ім'я Іван Гусак, ур. дня 12. VI. 1908. в Самборі. 2099 2—2

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК,** Пілсудського 21, I. 3—10

КУПЛЮ дім із садом і городом. Зголошення під „Сад" до Адм. „Діла". 3—4

4-ПОКОЄВЕ мешкання Куркова 38 до винайму. Відомість у сторожа й адвоката Вурцля, Словацького 18. 2107 2—2

ВІЛЛЯ „НЕЗАБУДЬКА" в Дубині почта Сколе (3 км.), залізнична стація та ріка в місці, сонячні веранди, кімнати з удержанням або без, по приступних цінах віднаймає Олена Охримовичева. 2108 2-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ХТО ХОЧЕ МАТИ
білу, свіжу, делікатну церу — вживає
НЕВТРАЛЬНИЙ КРЕМ
з неперестарілих товщів, знеутралізований цитриново-помаранчевими соками. Хоронить від зморшок і нечистоти шкіра з ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"
Львів, ул. Кілінського 1
(напроти Віденської кавярні).

„ЗЕЛЕМІН"
ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ
відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає сонячні кімнати з бальконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади I. II. і III. часть
Ціна 8·— золотих — без пересилки.

ПОДЯКА.

Пронизливий смуток навістив Рідну Школу та її установи. Її довголітній Великий Керманич і Провідник, Ілля Кокоруда, розпрощався на віки із тим світом. Біль огорнув серця рідношкільної громади по втраті улюбленого Голови. Цей нищ біль ділила з нами вся Українська Громада, що втратила зразкового Громадянина. Щиро дякуємо їй за це.

Зокрема дякуємо всім тим, які виявили свою пошану до нашого б. Голови наверх, маніфестуючи тим чином не тільки свою особисту прихильність і до самої установи та свою вдячність тій золотій руці, що довгими літами зручно управляла рідношкільним кораблем.

Дякуємо передовсім Його Преосвященству Кир Никиті за провід при проводі тлінних останків Покійного із Святоюрської Катедри на личаківський цвинтар.

Дякуємо всім Всечеснішим і Високопреподобним Отцям Духовним за поміч у похороні й відправу панахиди дома. Особливо ми вдячні Впр. Отцю Пралатові Леонтієві Куницькому, парохові святоюрського Храму за глибокі, повні пошани до Покійного слова виголошені на подвірї Катедри.

Глибоку подяку складаємо Високодостойному Ветеранові, Визначному Громадянинові старшого покоління, Президентові д-рові Костеві Левицькому за таке суцільне піднесення громадських заслуг і честнот бл. п. Іллі Кокоруда.

Щиро дякуємо Вп. Директорові академічної гімназії д-рові Денисові Лукіяновичеві, за глибоко обдумане щире прощання колишнього директора іменем цього заслуженого заведення.

Дякуємо всім Вп. бесідникам, які у зворушливих словах старалися бодай частинно насвітлити ту епоху, яку створив на рідношкільній ділянці такий заслужений Голова.

Дякуємо всім хвальним установам та громадянам, які чи устно, писемно, чи телеграмами висловили Рідній Школі своє спочуття, чи яких делегації з краю взяли участь у похороні й причинились до його звеличання. Дякуємо всім хорам, а саме Бандуриста, Духовної Семинарії й Вп. радн. Купчинського та орхестрам „Зорі" й з Лисинич, які своїми піснями та музикою поширювали по Львові сумну вістку про смерть великого українця. Дякуємо всім тим відомим і невідомим громадянам, які не жаліли ні часу ні труду й своєю участю в похороні віддали останню прислугу й гідно звеличили память трудолюбивого нашого Голови.

Щоби ця велика втрата не обезсилила змагань Рідної Школи на найближчий час, закликаємо ціле наше громадянство — ще тісніше обєднатися біля прапора Рідної Школи й ще вірніше служити їй — для великої національної майбутности.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.
О. Олекса Базюк. Дмитро Великанович. Д-р Мирон Коновалець.

АДВОКАТ
Мр. Богдан Левицький
ем. суддя.
відкрив канцелярію
в ВИННИКАХ, біля почти.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ
хробачню, насікомі

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:
BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба зазначувати:
Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торгівлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490) Почтове конто в Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 22-

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 148 (13.387). Львів, неділя 11. червня 1933. Poczтowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічне 15·00 „ Піврічне 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-61. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Фабричний промисел і людська рука.

Наймоднішим гаслом у повоєнному господарському житті стало: „геть з класичними школами, хай живе техніка". Це гасло актуальне в цілому світі як гасло модерної людини. Навіть темою поезій став запах бензини і залізобетон, а не краса природи.

І чи міг хто ще перед трьома-чотирма роками догадуватися, що саме в часах того найбільшого розгону машинізації, продукції, у часах панування радія, літаків, самоходів, шаленої розбудови трестів, картелів, банковости, ідолопоклонства для масовости, а навіть рекордово відважних потягнень для спільноти консумпції, що у таких саме часах жде за дверима цього розгону новий час, який виступить у ненадійній для всіх хвилині і кине машині напоперек дороги колоду, якої назва: **нерентовність.**

Неначе обухом по голові вдарила нерентовність по всіх тих промислових і хліборобських великанах. Страшне це явище, коли колесо зійде серед шаленого розгону нагло з рівного шляху і наїде на такі колоди. Тоді банкроцтвам, катастрофам, нещастям і досі нема кінця. Не вспіли ще льогіка господарських і фінансових великанів погодитися з несподіваною дійсністю. А маючи могутній вплив на державну владу і вказуючи їй на грізне для кожної держави безробіття з хвилиною здержання підприемства та на упадок експорту, такого конечного для активного торгов. білянсу, вони ще здобували через рік-два фінансову піддержку. Але не треба було довго ждати, а вже й ця інекція почала заломлюватися, бо ніяка державна каса не є бездонним джерелом грошових засобів, тимбільше, що її доходи почали дуже скорим темпом маліти. Були ще спроби перебирати підприемства на державний етат, ще кинулися їм на допомогу технократи зі своїми проектами, але й вони затихли. І почались шукання виходу навмання, а радше шукання виновників, коли здавалось, що немає виходу.

Та цей новий дух часу поставив перед народне господарство ось яку просту проблему: при житті остануть лише ті з великанів, які зможуть конкурувати ціною і якістю продуктів з тою найтаншою машиною, якою знов є сьогодні жива людська рука. А на ринку є така маса вільних рук, які шукають праці і такі вони дешеві, що узброєні в належне приладдя і знання перемагають дорогу машину крок за кроком. Вертаємо до часів домашнього промислу, до ремесла, до халупничих виробів.

Що більше, цей новий дух часу спричинив ще одно явище і висунув ще один постулят до загалу людства. Ось гляньмо: Ще недавно широкі маси селян-продуцентів, привязаних до землі, пригноблених тягарами, поставлених на сірому кінці при черпанні благ із здобутків культури були постійним предметом нехтування, а навіть погорди як найменше вартісна верства серед загалу. І треба було, щоби село при цій другій по панщині найбільшій нужді села потягнуло за собою в пропасть нужди і безробіття всі інші суспільні верстви і щоби щойно тоді світ дійшов до переконання, що основою добробуту загалу є село і ще раз село, та що треба за всяку ціну старатися облекшити хліборобську людину старим масам тверде життя, що треба створити не кому іншому, але саме їм належні життеві умовини для набування промислових виробів, бо іншого виходу для рятунку усієї тої продукції, що є поза хліборобством, немає.

І так сьогодні бачимо повільний поворот не лише до домашнього промислу, до халупничого виробництва, до ремесла, але й до хліборобства вже без тих машин, що ще недавно викидали селянську людську силу на безробіття, а зате до хліборобства, оброблюваного живою людською рукою.

І світ питає з жахом: чи то зворот до продукції з часів середновіччя? До примітивізму Чи може загибіль усіх здобутків техніки і самої техніки?

Коли хочемо бачити до чого воно йде, то загляньмо до такого змашинізованого, сильного фабричним промислом краю, яким є Німеччина. Там сьогодні виростає поважна економічна література, присвячена цим рукодільним видам продукції. Вона обробляє ці питання теоретично і практично аж до найдальше посунених детайлів. З цієї літератури бачимо, що гаслом стає тепер не поворот до середньовічних способів продукції, але до змодернізування ремесла, людового промислу, халупничого виробництва, селянських хліборобських варстатів. Це змодернізування полягає в тому, щоби допомогти всім тим варстатам до їх розбудови удосконалюванням найтаншої виробничої техніки для облекшення праці, до зорганізування збірних продукційних варстатів, головно кооперативним шляхом, до облекшення такимже шляхом закупна сирівців і збуту готових продуктів. Сама німецька суспільність реформує свої кооперативні організації, надає їм такі види, щоби найширші круги безробітних, але як слід викваліфікованих людей дістали тут працю, коли машини вже не в силі їх занять. Очевидно також уряд старається реформувати, але в тих реформах є вже помилки, бо найкращим реформатором є життя, дух часу, а не накинені насильно напрямні. Цей зворот бачимо всюди, не лише в Німеччині.

А в нас? Ми ніколи не створили власного фабричного промислу. Навіть той гірничий (нафтовий, сільний чи потасовий) ані деревний чи млинарський промисл, що розвинувся на наших землях, не наш. Тому здавен-давна заховався в нас аж до останніх майже часів ручний, людовий чи ремісничий промисл. Цей архаїчний, примітивний вид продукції доходив тут і там до най вищої перфекції своєрідного національного артизму. Але в останніх часах здавалося, що і цей донедавна єдиний засіб власної продукції, призначений для власних потреб чи на експорт, загине безслідно і навіть часу вже не стане зібрати для музеїв не то всі, але бодай найбільше мистецькі зразки. І не диво, що так воно здавалось. Уже передвоєнний, а з тим більшою силою повоєнний розгін фабричного промислу просто заливав наші села, цілу нашу країну своєю продукцією, дешевенькою тандитою. На наших таки очах пропадала своєрідна ноша, щезало наше льняне, конопляне та вовняне ткацтво, наше шапкарство, капелюшництво, пропадало шевство, кравецтво, а вже про такі мистецькі продукти як килимарство, різьбарство, гончарство, чи будівництво наших будинків у чисто українському стилю і згадувати не треба. Деякі ділянки падали так нагло, що великим тисячам наших людей, а то й цілим селам загрожувала ненадійна затрата джерел доходів, а цілому народові загибіль для цього мистецького змислу у своєрідній продукції та тяглости для переходу до розбудови майбутнього фабричного промислу, побудованого на цих основах.

Але сьогоднішня криза села і слідом за нею фабричного промислу здержала у нас цей залив тандити. А вислід? Чи не вернула нагода до відновн своєрідного людового промислу та ремесла? Вже навіть починають проявбати такі наші підприемства, які, очевидно, виходять поза межі давного примітивізму, але з задержанням національного характеру. Та чи розвинуться вони як слід? Чи використаємо нагоду серед такого зубожіння села і непідготованости в інструкторських силах серед браку фахових шкіл при невмінні загалу думати господарськими категоріями? Це питання, які ждуть на скору позитивну відповідь, бо ось уже є нове, також грізне для нас явище. Вже сьогодні на ці ділянки праці кидаються чужі елементи і викривлюють їх так, що даючи виробам нашу національну поліптуру, кидають в нашому імені на ринок найбільшу тандиту. Прикладом хай послужать ті вироби, які йдуть у світ з нашої Гуцульщини під фірмою гуцульських виробів, але не маючи з ними нічого спільного, тільки псують нашим продуцентам їх добре імя та фірму.

М. Творидло.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

Ні замки, ні сторож, ні пес НЕ ПЕРЕШКОДЯТЬ ЗЛОДІЯМ ВЛОМАТИСЯ У ВАШЕ МЕШКАННЯ і зрабувати Ваше майно, тому обезпечіть його від крадежі з вломом у ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР" у Львові, вул. Руська ч. 20. За обезпечення домашнього урядження на 1.000 зол. пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

Центральний Кооперативний Банк У ЛЬВОВІ (у власному домі при вул. Третього Мая ч. 15), приймає вклади ощадности. Конто ПКО. ч. 143.467.

ФРАНЦУСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ НАРАДИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 9. VI. ПАТ. Головною темою нарад льорда Лльондондері, Едена, Дейвіса та Бонкура, які відбудуться на Ке д'Орсей будуть різні розбройні справи. Вся паризька участь Даладіє як міністр війни. Вся паризька преса підкреслює факт, що стріча представників Франції та Англії відбувається зараз після парафування пакту 4-х, що має велике значіння з огляду на тісний авязок уст. 3. пакту з теперішніми женевськими працями.

Деякі часописи побоюються, що Франція буде тепер під поважною пресією.

НІМЕЧЧИНА Й АВСТРІЯ ВІДКЛИКАЛА ГРАНИЧНІ ОБМЕЖЕННЯ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Тому, що Німеччина відкликала обмеження малого граничного руху з Баварією, скасували загострення з австрійського боку. Так привернено стан зперед двох днів.

СПРАВА ВОЄННИХ ДОВГІВ НЕ ЗМІНИЛАСЯ

ПАРИЖ, 9. VI. ПАТ. През. Рузвельт приняв французького амбасадора Лябуе. В розмові торкалися справи довгів. Після відходу від президента амбасадор заявив, що не зявився в Білому Домі на те, щоби ставити президентові якісь предложення, лише хотів довідатися, яка думка Рузвельта в справі червневої рати. З кол. близьких до Білого Дому заявляють, що справа довгів не змінилася.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako Przewodniczący, S. O. M. Młynarski i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 125 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 18. 5. 1933 do Sygn. VI 1 Pr. 230/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 22. maja 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 18. 5. 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 125 z daty Lwów dnia 18. 5. 1933 zawierającego w artykule Nowynky od słów „Chaj horyt" do słów „Oburennia" znamiona występku z art. 170 kk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu szerzyć nieprawdziwe wiadomości z dziedziny współżycia ludności polskiej i ruskiej mogące zaniepokoić bezpieczeństwo publiczne. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Mečyński w. r. Protokol. Turkiewicz w. r. Za zgodność Janowicz st. sekr.

о. Мітрат Александер Лешкович-Бачинський

Апостольський Протонотар, Домовий Прелат Його Святости П. Р., відзначений Папським Хрестом „Pro Ecclesia et Pontifice", Архипресвітер і б. Препозит Митрополичої Капітули, б. Генеральний Вікарій, б. довголітний Ректор Духовної Семинарії, Ювилят і ін. і ін.

помер у пятницю 9. червня в 6. год. ранку у 90. році життя і в 67. році душпастирства.

Олександер Лешкович Бачинський уродився 1844 р. у сільській рідні в с. Сороцько, скалатського повіту. До гімназії ходив у Тернополі та Бережанах. 1867 р. скінчивши теольогію висвятився і був сотрудником у Гуситині. Швидко овдовів, залишившися з трьома маленькими дітьми. У 1873 р. став проповідником у Львові, згодом засл. ректора духовної семинарії. Митрополит Йосиф Сембратович передав йому редакцію „Руского Сіону". Звільнений із цього становища наслідком чужої статті про хиби в семинарії, дістав на короткий час парохію в Болехові.

Небавком стає о. Бачинський ректором духовної семинарії, щоби перевести в ній потрібні реформи, головно поширити її; місця там було на 25 осіб, а питомців 250. Тоді то австрійський уряд поставився прихильно до меморіялу в справі розбудови семинарії і призначив на цю ціль 225.000 гульденів. У 1887 р. коли архикнязь Рудольф приїхав до Львова, положив угольний камінь під фундаменти нової семинарії. Як ректор, Покійний, сам увесь час доглядав роботи при будові. У 1889 р. посвятили готовий будинок. Пізніше дістав пропозицію стати архидияконом у Станиславові, а коли не прийняв цього становища, призначили його крилошанином у Львові. З митрополитом Сембратовичем їздив до Риму і був учасником свята, коли митрополита наділяли кардинальською гідністю. Тоді став папським шамбеляном.

У часі великої війни, коли митрополита Андрія вивезли на заслання, Покійний енергійною рукою управляв архидієцезією і сильно протиставився російській політиці насаджування православя в Галичині.

Від 1920—30 р. був генеральним вікарієм гр.-кат. митрополичої Капітули. Покійний вложив багато праці і в нашу наукову богословську літературу; працював також над перекладом св. Письма на народню мову.

*

Перенесення тлінних останків пок. о. мітрата О. Л. Бачинського відбудеться з капітульної каплиці до катедри в неділю в год. 17, де зачнеться похоронний обряд. В понеділок в год. 9. архиєрейська Служба Божа, а потім (коло 11. год.) піде похорон на Личаківський цвинтар.

В неділю 11. червня ц. р. в 12. год. полудня відправиться у Волоській церкві

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

за бл. пам.

Отця Професора

АЛЕКСАНДРА СТЕФАНОВИЧА

Комітет бувших учениць Покійника запрошує всіх своїх товаришок, знайомих і почитувачів Незабутнього нашого Катехита численною участю вшанувати Його память.

Урухомлення нової бурси у Львові.

Бурса для молоді ім. Митрополита Андрея при вул. Театинській.

Заснована 1911 р. у Львові бурсове Товариство з фірмою: Українсько-руська бурса ім. Митрополита гр. А. Шептицького відкриває з початком шкільного року 1933/4 бурсу у власному домі при вул. Театинській 10. Згідно зі статутом бурса призначена для української молоді, що ходить до шкіл всяких категорій у Львові. Вона даватиме вихованкам за відповідну оплату помешкання, харч, опал, світло, услугу і дидактично-педагогічний нагляд над ними. Сама гадка заснувати таке товариство вирипула в десятилітню річницю вступлення на архиєрейський престол Екси. Митрополита Андрея, а Його імя спопуляризувало справу до тої міри, що до 3 років зібрано поверх 30.000 австр. корон та куплено в січні 1914 р. дім при вул. Театинській ч. 10. на бурсу Його імени.

Але воєнні події до 1919 р., загіпотекований на домі довг понад 50.000 кор., а відтак охорона льохаторів не позволили скорше приступити до отворення бурси і щойно в 1928 р. удалося при значних матеріяльних жертвах опорожнити частинно заняті льохаторами мешкання. Та саме у тому році зайшла потреба законтрактувати з „Рідною Школою" винайм вільних убікацій зразу на вчительську муж. семинарію, а по році ще на чотири роки на дівочу гуманістичну гімназію по кінець червня 1933.

Але хоч бурси і не було, Товариство почувалося до морального обовязку підпомагати матеріяльно вбогу та пильну шкільну молодь. Почавши від 1926 р. — по сплаченню каменичних довгів — з початком кожного шкільного року, відповідно до свого бюджету, визначала Старшина річні підмоги не лише молоді середніх шкіл ріжних категорій, але й студентам університету або фахових вищих шкіл. Крім того на своїх засіданнях, в міру кожної потреби ухвалювала одноразові підмоги на утримання, одяг або шкільну оплату. Сума тих видатків виносить 13.438 зол. і 110 ам. дол (за границю).

На шк. рік 1933/4 розписаний конкурс лише на 25 питомців, а часом по цілковитому опорожненню мешкань буде місце на 60 учеників.

Самеж Товариство складається з членів основателів, що зложать на річ Т-ва 100 зол. і звичайних членів з 1 зол. вписового і 2 зол вкладки річно.

о. д-р І. Фіголь. **Із. Громницький**

ПРИ ОПАСИСТОСТИ природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** побуджує переміну матерії в організмі і впливає на стрункість тіла.

Почин літературного фонду.

Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка.

На заклик Ради Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка складати пожертви на „Літературний фонд" відгукнулося українське громадянство щедрими датками. Подаємо на цьому місці перший список жертводавців, які повинні стати добрим приміром для дальших.

Покутський Союз, Коломия 25 зол. Новий Час, Львів 100 зол. Народна Справа, Львів 100 зол. Дзвіночок. Львів 50 зол. Район. Молочарня, Милування 50 зол. „Поміч", Теребовля 10 зол. „Сільський Господар", Львів 10 зол. Фабрика пасти „Елєґант" 100 зол. „Народний Дім" Дрогобич 25 зол. Наук. Т-во ім. Шевченка, Львів 20 зол. Т-во „Дністер", Львів 50 зол. „Карпатія", Львів 50 зол. Фабрика цукорків „Фортуна Нова" Львів 50 зол. Ревізійний Союз Укр. Кооп., Львів 50 зол. „Маслосоюз", Львів 100 зол. Фабрика паперців „Калина" кооп. „Будучність", Тернопіль 100 зол.

Досі зложено на „Літературний фонд" 890 зол. Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка щиро дякує усім жертводавцям за щедрі жертви на високу культурну ціль.

Дальші пожертви слати на адресу: **Центробанк, Львів, вул. 3. Мая 15. „Літературний фонд".**

Рада Письменників і журналістів ім. Ів. Франка.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. ЧЕРВНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ 2)

СВІТОГЛЯД ФРАНКА І ПОПУЛЯРНІ ГАСЛА.

(Докінчення.)

Стрібуйте засувати на підставі всіх творів Франка та його діяльности його головні ідеї та ідеали; вразить вас їх убогість, коли не банальність. Не інакший буде висліпок, коли зробите те саме з Шекспіром, Ґетем або іншим великим поетом. Але абстрактними поняттями переповідаєте те, що є складною чергою вражінь, сумнівів, хвилювань, запитів, несмілливих відповідей. Поняття, якими орудуєте це ваші ідеї, близькі чам засоби висловлювання, витягні схеми.

Возьміть якунебудь із буцім то самозрозумілих правд, за яку боровся Франко: протест проти насильства, право людини на свобідний розвиток. Дрібка фільософічної освіти вистачає, щоби зрозуміти, що нема самозрозумілих правд, на які всі погодились би. Ті, що є проти насильства, роблять виняток для себе, коли захопили владу у свої руки, ті, що признають права свобідного розвитку для людей стараються затримати у своїх руках окреме право рішати: хто є людиною. І так з усіма ідеями та ідеалами.

Та перейдіть до оповідання або поезії Франка. Злодій „Панталаха" або львівські „Андруси" промовляють до вас якоюсь людською ноткою, неперекладною на „моральний сенс". Коли чуєте сторазі перемелювані фрази про Франка-каменяра і поета праці, можете його собі уявляти на подобу Гринченка або якогонебудь іншого добросердного, працьовитого віршописця. Поема „Каменярі" не скаже вам нічого про світогляд Франка, коли не знаєте одночасно його „Зівялого листя", „Поем" або „Semper tiro".

Цей каменяр зітхав до ідеї поступу з неменшою тугою як до настроїв вечірньої мелянхолії, що давала йому забувати за тягар обовязків. Поступ — розумів він — залежав від зусилля тисячі-тисячі одиниць, що мали такі самі хвилини зневіри та розпуки, як він.

Видається декому, що з перспективи останніх 30 літ можна виправити деякі недостачі світогляду Франка поглядами, що є „останнім словом" науки та фільософії. Та всі ті питання, що хвилювали Франка, від справ актуальної політики до проблем буття, ні трохи не ближчі до розвязки й нині. Сучасний письменник і діяч можуть хіба брати собі приклад із Франка і перечитувати книжки з ріжних ділянок знання, щоби доповнювати та перевіряти свої погляди на світ. Чим більше досвіду буде в цих поглядах, їхнього індивідуального досвіду, тим краще вони зможуть зрозуміти Франка, як інших письменників та інших людей, але доповнити або виправити Франковий світогляд не зможуть.

Тільки завдяки такій сполуці ідей, як її бачимо у світогляді Франка, можливі ті твори, які він залишив. Долийте до цього світогляду одну краплину скептицизму і вже не зможете уявити собі Франкових палких покликів до праці, віри в перемогу, гострого полемічного тону; киньте на терези цього світогляду один грам релігійної віри і нема Франка — учня Золі, нема пантеїста з його гимнами до природи та захопленням для східньої поезії.

Одні звуть Франка — вчителем народу, керманичем, провідником, апостолом, другі перестерігають перед його світоглядом як перед отрутою, блудним огником. Одні і другі домагаються у нас від письменника того, чого ніколи геніяльний письменник не може дати. Нарід, що не має виробленої соціольогії, фільософії або історіософії шукає їх у літературі так само, як нарід, що не має ще літератури заступає її народніми або релігійними піснями, казками та легендами.

Хочете знати світогляд Франка — мусите читати його поезії, оповідання, літературні розвідки. Побачите, що він боровся за нього не для нас, а для себе. Його критичний ум може вперше у нашій літературі бачив проблеми там, де інші хапали за готові розвязки. Куліш від таких проблем вивертав свою душу одним махом, як подерту підшивку; Драгоманів мав супроти них занадто вигідне становище популяризатора та професора; на Франка находили хвилини змагання зі сумнівами, коли він нахилявся над душею своїх героїв.

Невпинна народня служба письменника, що вчить, розясняє, переконує та накликає відобрала теж його світоглядові неодну тайну. Чим більше Франко працював, тим менше мав часу для себе. Хто не має часу, проходить поквапно мимо життєвих тайн. Світогляд зовсім ясний, без сумнівів, мають тільки ті, що призначають його для прилюдного вжитку. Франко хотів впливати на загал і шукав спільної з ним мови. Чи передбачував він таку помсту, що його величини шукатимуть у старих, популярних гаслах „для всіх" однаково доступних, гнучких як умові лінощі та суспільницька совість: — „працюйте, труділься для народу, вірте в перемогу!?"

Світогляд давав Франкові змогу жити на рівні сучасної йому культури. Нинішні його учні хотять заступити той рівень фразами, що не мають нічого спільного ні з духом Франка ні духом сучасної культури. Хто хоче кидати думки для інших, мусить уміти вибирувати їх для себе.

—o—

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параграфу.

Четвертий день розправи.

Від вчора почалися томлячі дні свідків прокуратора. Це в більшості старшини і службовики поліції, що вносять зі собою спеціяльну атмосферу на салю.

На салі людей менше, бо дощ. Журналісти живо коментують вчорашній „барабанний ітотонь" питань прокуратора, якому Мотика зміг опертися, підтримуючи дальше відкликання давніших своїх зізнань. Найцікавіші моменти розправи ще перед підсудними: Чи свідки підтверджуватимуть їх зізнання чи ні.

На лавці оборони завважуємо д-ра Шевчука, якого вчора даремне шукали, коли почав зізнавати ком. Петрі. Зізнання ці мають продовжуватися сьогодні, а своєю льогікою та докладністю роблять помітне враження на присяглих. Проте й Мотика й решта підсудних не виявляють подервування і ввійшовши на салю, даремне шукають когось зі знайомих на пустих лавках. Серед салі стоять великі клунки з т. зв. „річевими доказами.

*

В год. 9-ій рано почав зізнавати начальник слідчого уряду у Львові, ком. *Петрі*, дальше. Повторює з огляду на те, що обор. д-р Шевчук є на салі, зізнання Мотики про світлину пятки, та про лист Косака. Мотика мав зізнавати без примусу, а під впливом його зізнань признався Вас. Білас про свою ролю в городецькім нападі. З черги Мотика оповів про напад на посла Голувка, а навіть у приявності Вас. Біласа повторив це. Коли св. ще раз оповідає, якто Ярослав Білас мліз на вид світлини, обв. Білас підноситься протестувати, але оборонці кажуть йому сідати. Мотика — каже св. — подав зовсім самохотно склад ОУН в Дрогобиччині та оповів про напади за банк і почту в Трускавці, подаючи учасниками їх Гнатова, Біласа, Данилишина, Петріва, Ладуняка й Ількова, сказав теж про напад Данилишина, Кузика, Якимова і Біласа на купця Кремля в листопаді 1931 р. Доходження виказали, що подані Мотикою люди справді брали участь в „роботі" і частина цих людей сидить в тюрмі в Самборі. Св. каже, що відкликання зізнань Мотикою є для нього „скромним здивуванням" й оповідає такий факт: „Вже підчас процесу, коли над Біласом висів мотуз, пішов я не як комісар, а як людина до Мотики і спитав його, чи здає собі справу з того, що наробив. Тоді я мав сльози в очах, але Мотика рішуче відповів: „Переходжу до денного порядку над вузлом крови з Біласом. Пане комісаре, я говорю правду!" Св. каже, що це була мужеська відповідь. Св. оповідає теж, що Куспіся арештував, бо важко ранений пост. Слугоцький показав зразу на К., як на того, що стріляв до нього, а придержав, бо Білас згадував якогось „техніка" зі Отавчан, описом згідного з Куспісем, що мав привести їх під почту та з Біл. і Дан. кинутися до каси. Куспіся переслухували ночами і над раном, раз сказав він: „Я вам, ворогам, нічого не скажу, бо я чоловік конспіративний", та оповідав, що Білас і Данилишин надурно виломили крати у вікнонці каси і вховзувалися крізь нього, тоді, як це можна було зробити інакше. Та подробиці каже на думку св., що він брав участь в нападі, бож негайно після нападу його арештували, а сидів відосібнений. Куспіся признався теж, що є возком ОУН, але не хотів зрадити нічого, закриваючись тайною.

БОРОТЬБА ЗА МОТИКУ.

Предс.: Мотика каже, що обтяжував тому усіх, бо ви обіцяли йому матуру і виїзд за кордон. Правда це?

Св.: Ні!

Предс.: Що ви скажете, пане Мотика, на це?

Обв. Мотика: Ще раз кажу, що всі зізнання, які я зложив перед ком. Петрі, були видумані і я їх відкликую. А що до зізнань, то от 3. грудня мене закликали вдосвіта до салі, де було багато комісарів і вони сказали: „Пане Мотика, зізнавайте так як треба, то вас випустять". А потім сам ком. Петрі сказав до мене: „Пан мусі зезнаваць так, як хцеми, бо пан ест нажендзем в нашем ренку, ктурем зніщими моральне українські каруд і організацієн націоналістуф".

Св. каже, що таких моментів не було.

Обв.: Яр. Білас: Я захитався не тому, що побачив був фотографію, а тому, що мене переслухували безупинно 48 годин: дві ночі я не спав і два дні не їв і хитався від ослаблення. Але тоді я знимку мав уже в 15 хв. у руках.

Обв.: Куспіся виписує, що йому показали світлину вікнонця й оповідали, що туди ліз Дан. і Білас і щойно тоді обв. сказав, що чейже могли зробити інакше.

Прок.: Чи можете подати факти, що потверджують зізнання Мотики?

Св.: Ні.

Св. признає ще прокураторові, що зізнання Мотики, Біласа і Бунія згоджувалися та що факти зі справ Гнатова, Смоли і Бунія провадженні на основі зізнань Мотики, потверджували ці зізнання.

Об. д-р Шевчук: Ви кажете, що поліція нічого не давала, не пропонувала і не натискала на Мотику. А якже він тоді так усе зізнавав?

Св.: Не знаю. Може мав яку надію на Боже Провидіння.

Об. д-р Шевчук: Слаба потіха! (на салі сміх.) А чи Мотика сказав вам про те, що у Біласа Яр. є арсенал і на основі цього ви його найшли?

Св.: Рішуче стверджую, що Мотика цього не подав.

Обор. д-р Шевчук: Чи Мотика був платним конфідентом? Чи поліція робила йому які наділ?

Св.: Абсолютно не був і поліція йому нічого не пропонувала.

Д-р Глушкевич: Чому ви сказали, що „приватно я дораджував Мотиці постаратися книжки і продовжувати студії?" Чому „приватне"?

Св.: Бо я був людиною.

Д-р Глушкевич: А чи ви Мотиці застерегли, що говорите це приватно?

Св.: Ні!

Д-р Шухевич: Чи у вашім бюрі не пропонували коли арештованим студентам працю в поліції? Чи ви про те знали?

Св.: Ні. Я гидую конфідентами.

Д-р Шухевич: Дякую.

ДОВКОЛА ОБВ. КОССАКА.

Прок.: Чи Коссак признався перед вами до писання листу?

Св.: Не давав відповіді ні так ані ні. Я говорив з ним багато про співжиття поляків і українців а Коссак запевнював мене, що ОУН — це не шкільна молодь, а й ремісника, причому завважив, що його розмови зі мною мають запобігти проливові крови з обох боків.

Обв.: Коссак: Про лист я сказав комісареві, що я заскочений ним і що в обличчі цього листу моя льогіка відмовляє мені служби. Комісар промовляв мені дуже багато до серця, але я все таки завважив: Пане комісаре, ви катуєте моє почування, але про цей лист я нічого не знаю.

Слідуючий свідок, *Вацлав Суханек*, нач. відділу безпечества у Станиславові, зізнає: Журавківський пізнав з різних світлин, які я йому подав, світлину Куспіся, якогось „ставчанського" учасника нападу, що влав до каси перший і який мав казати йому, що стрілятиме, бо його можуть пізнати. Журавківський пізнав теж серед світлин поліц. альбому, як учасників нападу, обв. Мащака й Максимціва, що

Скінчім вже раз з довгами за часопис!

Негайно вишліть передплату за цей місяць та сплачуйте свої борги за попередні місяці.

Поклін Поляглим.

СКОЛЕ.

В перший день Зелених Свят відбувся процесійний похід на місцевий цвинтар у Сколім, щоби помянути Поляглих. На гарно прибраній і вкритій вінками могилі хор. Громницького відправлено панахиду, до якої стануло 4-х священників. Глибоко продуману релігійно-патріотичну проповідь виголосив о. Е. Карпинський з Труханова. По відспіванні „Вічная память" і пісні „Боже вислухай..." процесія відійшла і тоді численно зібрана молодь та старше громадянство відспівали стрілецькі пісні. Коли вже хотіли розходитися, поліція зачала арештувати студентів Бутковських Івана і Володимира. Дехто став інтервенювати, але це нічого не помогло. Опісля поліція арештувала: Бутковських Івана і Володимира, Марійку й Олену, Івавицьких Романа, Ірену й Анну, Козіцьку Емілію, Бичковича Володимира, Жукевича Юліяна, Биленя Романа, Гребеняка Ярослава, Норичку Теодора, Сенишина, Сердяка і Кавку, яких держать уже четвертий день в арештах.

Очевидець.

СТАНИСЛАВІВ.

Цього року відлав Станиславів гідно поклін Героям, що впали у боротьбі за Батьківщину. Вже в Зелену Суботу відслужено в катедральній церкві панахиду з проповідю. До панахиди стануло 10 священників під проводом о. кан. Лободича.

В неділю 4. червня рано салі „Сокола" почала заповнюватися публикою, що прибула на академію в честь Невідомого Стрільця. Салю „Сокола", з якої усунено всі крісла, повна селян, місцевої інтеліґенції та міщан. Академію почав мужеський хор „Думка" піснею „За рідний край", опісля була промова адв. д-ра Ю. Олесницького про культ невідомого стрільця. Знову співав хор „Думка" пісню „В горах грім гуде". Опісля п. Блавацький з життям відзвітував два вірші О. Олеся, а п. Кривіцька Б. Лепкого „Погром чи побіда?" Академію закінчив хор „Думка", відспівавши вязанку стрілецьких пісень. Національний гимн покінчив академію.

Пополудні ок. год. 2.30 вирушив зпід катедральної церкви похід. На чолі йшов великий з вінками, що їх начислено 161. За вінками йшла шкільна молодь, а далі йшли чвірками села. Між поодинокими відділами машерували три орхестри: „Сокола" з Угорник, з Вауполя й „Зорі" зі Станиславова в мазепинках. Далі йшли процесії всіх чотирьох церков Станиславова, за ними хор, а далі духовенство в числі 13 з о. кан. Лободичем. За процесією йшло станиславівське громадянство, попереду б. старшини У. Г. А., потім товариства з прапорами, „Союз Українок" (що виступив дуже численно) і маси народу. Всіх людей у поході було понад 5.000.

По панахиді на могилах Поляглих, на яких зложено вінки, виголосив відповідну до хвилі проповідь о. кан. Лободич. На цвинтарі старалися спекти для себе печеню комуністи, що пробували розкинути свої летючки і таким робом викликати заворушення та спрофанувати свято. Але це їм не вдалося, бо люди всі ті летючки подерли на місці.

ТЕРНОПІЛЬ.

Традиційний зеленосвяточний похід на цвинтар у Тернополі, що його організує філія Т-ва Охорони Воєнних Могил, відбувся і цього року незвичайно величаво при участи тисячних мас. Процесійний похід почався зі середньої церкви, при чому на переді несено 16 вінків від українських установ міста. Всі священики числом 12, що йшли в тому поході, були в ясно-зелених ризах. Участь у поході брали теж трубні орхестри з Тернополя, Вущнева і Вел. Березовиці та кілька процесій з найближчої околиці. На стрілецьких могилах відправив панахиду в окруженні духовенства старенький о. кан. Громницький, після чого дуже гарну проповідь про вагу культу поляглих виголосив о. Юрик з Кипячки. Свято закінчилося національним гимном, що його відспівали всі присутні.

ГОРОДОК.

Похід на могили поляглих на цвинтарі в Городку вийшов цього року якось більше величаво і сердечно, як попередніми роками. Зпоміж численних вінків, несених у поході сконфіскувала поліція терновий вінок з тризубом. Поза цим інцидентом все відбулося дуже гідно й гарно. Спротивлення зробило незабутнє враження на вбік його учасників.

Працю, гроші і труд ощаджує
МИЛО
ОЛЕНЬ-ШІХТ
Краєвий виріб.

Обв. Мащак Максимціва зі світлини не знає. Куспісь пізнає світлину Купецького, але стверджує, що він в нападі не брав участи, Максимціва не пізнає і не знає.

Св. Діц Фр., комісар поліції у Станиславові, підтверджує зізнання св. Сухенка.

Св. Юркевіч, пол. агент у Дрогобичі, знає тільки Коссака, про якого чув, що він був комендантом УВО на це місто і виїздив часто до Львова а навіть до Чехословаччини і то з орг. метою. Конфіденціонально св. знає, що Коссак поширював теж нелеґальну літературу. Св. переслухував Мотику, в той сам признався до членства ОУН та подав прізвища членів тієї орг. Яр. Білас сказав, що в листі, який передав ним Мотика, було: „В. Д. приїдьте до Дрогобича **на Доли. К.**" Доли — це те місце, де члени ОУН сходилися і де мешкав Коссак. Знає теж св., що Мотика був знайомим конф. Будного, що Березинський приїздив до Дрогобича в 1931 р. і контактувався з Коссаком.

Обв. Коссак простує, що тоді, як Березинський мав бути в Дрогобичі, його в тому місті не було і так є в першім протоколі св. в актах, зрештою не знає і не бачив ніколи Березинського. Д-р Глушкевич стверджує питаннями, що вістки про побут Коссака в Чехах, в СРСР, Рогатині і Тернополі походять з „поуфного" джерела, але ніодна людина того побуту не бачила. Д-р Шухевич стверджує, що фотографію „пятки" найдено не при Мотиці у Львові, як казав св. Петрі, а ще в Дрогобичі і переслано до поліції у Львові осібно, як підозрілу.

Після півгодинної перерви обв. Коссак стверджує, що в нього ніколи ніякої нелеґальщини не найдено, та що „Доли", де обв. ніби мешкає, лежать у противному боці міста.

Св. Бубен, аспірант поліції з Познання, колись ком. в Дрогобичі, найшов підчас ревізії у дир. Кузьмовича запрошення на сходини, на яких Коссак мав викладати про ідеольогію ОУН. Чув теж, що він часто контактувався з ріжними людьми, членами ОУН, найчастіше з Криськом, правою його рукою. Мотика виконував доручення К. в Трускавці. (Суд стверджує, що запрошення було на пластову нараду, та що цю справу уморили).

Обв. Коссак: Справа цього реферату проста, аж дивно, що її рухають. 30. серпня 1930 р. обходили в Дрогобичі 10-ліття походу УГА на Київ. На святі з тієї нагоди було 3 реферати (дир. Никифорука, д-ра Гнатова і ще один), а я писав тільки запрошення на основі 2 § і підписував, як голова дрогобицької Студ. Секції. Цю справу давно вже вияснено на розправі за Пласт.

Д-р Глушкевич стверджує, що свідок знав про довірочну нараду, але що на ній було — не знає. Св. мав теж вістки про те, будьтоби К. брав участь в нападі на пошту і вивіз гроші, зрабовані в ній, а про це згадував йому якийсь тип, що точно описав К., навіть подав про шрам на чолі, але при конфронтації К. не пізнав.

Обв. Коссак стверджує, що й ця справа була уморена у процесі за напад на пошту.

Прок.: Ви мали відчит про Мазепу, мабуть з націоналістичною тенденцією. Ви націоналіст?

Обв. К.: Так. Але моє відношення до ОУН таке, що ОУН пропагує нелеґальну боротьбу, а я стою на становищі легальної боротьби і хоч в основі годжуся з ОУН, методи її не відповідають мені.

Прок.: Вас вигажували до ОУН?

Обв.: Ніколи. Звертаю ще увагу, що св. Бубен каже, мовби я був нелеґально 3 тижні в Дрогобичі, тоді, як Юркевіч — що 2 дні. (Прикликаний Юркевіч стверджує, що К. був дійсно в Др. два дні, св. Бубен збентежено свої зізнання про 3 тижні відкликує).

Д-р Глушкевич вносить, щоби св. Бубен привіз акта й прізвища інформаторів, що інформували про зустрічі К. з членами ОУН, прокуратор прилучується до нього.

Св. Цесельчук, асп. поліції у Львові, арештував Машака, як запідозреного в побитті др. Бабія, але швидко випустив його на волю. Ревізія в Машака не дала висліду, але вихрила його звязок з Мих. Копачом, а той знову від підготовку нападу на одну з львівських пошт, яку 3 тижні тому зліквідували. Потім Мащака знову арештували, коли його інші учасники нападу на Городок пізнали; було це в хаті обв. Ковалюківни, де підчас ревізії найдено мапи (обв. Ковалюківна каже, що купила) та книжки. (Трибунал переглядає їх і находить серед них „Циганку Азу", „Похід укр. армії на Київ-Одесу" і т. д.). Мащак зразу до нічого не признався, але мав подрапану ногу і поваляне болотом ціле тіло. Пізніше пізнав його Журавківський на конфронтації і сказав: „Цей вам може більше сказати, як я". Чи Ковалюківна належить до ОУН, св. не знає і вона не призналася; має тільки велику бібліотеку про самі напади та атентати, є авантюристка та ненавидить і „Мету" і „Діло". Погоджується зате з програмою націоналістів, хоч її не знає.

Обв. Мащак вияснює, що з Копачем був тільки товариш.

Св. Влад. Пура, ком. пост. в Городку, описує, що в стодолі Цапів найшов 2 пляшки, щітку, наплечник, шкарпитку, краватку, 2 батерії, хліб, ковбасу, чоколяду і ріжні папери. Зрештою оповідає відомі речі про Лапуту і Цапа і нічого цікавого в розправу не вносить.

Обв. Цап каже св. до очей, що він загрожував йому арештом цілої родини та відставленням його і брата до Львова.

На цьому розправу перервали до суботи. Має бути переслуханих ще з 80—120 свідків.

—o—

НІМЕЦЬКИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ЧАСОПИС У ПРАЗІ.

ВІДЕНЬ, 9. 6. ПАТ. „Н. Фр. Пр." повідомляє з Праги: В найближчих днях появиться в Празі в формі тижневика центральний орган німецької соціялістичної партії „Форвертс". Начальним редактором буде бувший редактор берлінського „Форвертсу" посол Штампфер.

—o—

100.000 ДОЛЯРІВ ЗА СЛІДСТВО.

ВАШИНҐТОН, 9. 6. ПАТ. Сенат уповажнив банкову слідчу комісію переводити слідство в справі афери Морґанового банку. Комісія має одержати 100.000 долярів за точне переведення слідства тієї справи та фінансового стану багато інших банків у Злуч. Державах.

—o—

МАТЕРН ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

При помочі інжинірів і механіків кузнєвського басейну Матерн направив свій літак. Був уже готов до лету, та хуртовина перешкодила. Матерн відлетить із місцевости Белов біля Прокопіевська в напрямі Красноярська. Там окончно направить літак. Із Красноярська полетить просто на Камчатку, а відтам до Америки. Так скоротить собі дорогу, щоби надолужити час, що його втратив наслідком осідання в Белові.

МОСКВА, 9. 6. ПАТ. Матрен відлетів із Белова нині в год. 4., а в Красноярську осів в год. 7.30 і в год. 11.55 відлетів до Чіти.

—o—

ДПУ У НІМЕЧЧИНІ.

ПАРИЖ„ 9. VI. ПАТ. Преса подає характеристичні вістки про політичну боротьбу в Німеччині. Політична поліція гітлерівців, на думку фр. преси, відграє нині в Німеччині ролю, яку в СРСР відграє ДПУ. Часописи пригадують, що недавно в Аквізґрані відібрали паспорт ген. фон Бредові, який хотів виїхати у Францію. Генерал мусів вернутися до свого маєтку. Ген. Шляйхер є під постійною поліційною опікою, а ця опіка така, що кожну телефонічну розмову ген. Шляйхера контролюють. Недавно поліція війшла до прив. мешкання генерала барона Курта фон Гамерштайна, буцц. шефа райхсвери, особистого Шляйхерового приятеля, шукала документів, одначе не найшла їх.

—o—

ШЕФ БЕЗПЕКИ У ЗМОВІ НА ЖИТТЯ ВЕНІЗЕЛЬОСА.

АТЕНИ, 9. VI. ПАТ. Велике вражіння викликала тут сензаційна вістка про арештування шефа публ. безпеки Поліхронопулоса під закидом участи в атентаті на Венізельоса. Арештування це викликало ріжні коментарі. Поліхронопулоса арештували разом із двома іншими поліц. старшинами. Влада, що видала приказ арештування, відмовилася дати якінебудь вияснення. Авто, що ним їхали атентатчики, найшли спалене біля Малакаса. В місті спокій. Видали гострі розпорядки, що унеможливлюють усякі спроби державного перевороту. Стан здоровля Венізельосової жінки поправляється.

ПРАВО ГОЛОСУВАННЯ ДЛЯ ЖІНОК.

ПАРИЖ, 9. VI. ПАТ. У президії палати депутованих зложили проект закону, що признає жінкам чинне й пасивне право голосування до самоврядних установ у Франції. Закон передбачує участь жінок у голосуванні вже в найближчих самоврядних виборах, а саме в 1935 р.

ЛЄШНІЦЕР ОСТЕРІГАЄ!
Весна прийшла, а з нею знову ті нестерпні
ВЕСНЯНКИ
Тут поможуть нам певно
КРЕМ І МИЛО
ЛЄШНІЦЕРА
спеціяльні препарати небувало успішні.
Краєвий виріб ф-ми: Аптекар ДРАНЧ і С-ка, БЄЛЬСЬКО,
Лябораторія хем. фарм.
Всюди можна дістати. Крем 2.60, мило 1.70.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА В ПОРОХІВНІ.

ТОКІО, ПАТ. Досі не ствердили точно розмірів втрат, спричинених вибухом у порохівні в Гама-Маца. Не устійнено теж скількости жертв катастрофи. Вибух знищив 50 літаків, три склади муніції, магазин пороху, резервуари бензини та багато прилюдних будинків. Досі віднайшли тіла 22 осіб. Слідство виявило, що до катастрофи прийшло наслідком необережного вилядовування летунських бомб.

ТОКІО, 9. 6. ПАТ. Остання ліста жертв вибуху в порохівні Гама-Мацу виказує 25 пропавших, яких треба вважати вбитими, та 18 раненних..

НОВИЙ АМБАСАДОР ЗЛ. ДЕРЖАВ У ВАРШАВІ.

НЮЙОРК, 9. 6. ПАТ. Тутешній кореспондент агенції Авасa повідомляє, що амбасадором Злучених Держав у Варшаві іменують Мічеля Франціса Кудея, власника великих підприємств в Мілвокі.

ЛІСТА УЧАСНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Оголосили листу делегатів на світову господарську конференцію. Між делегатами є 10 премієрів, 2 віцепремієрів, 20 міністрів закордонних справ, 23 міністри фінансів, торговлі й інших активних членів кабінету. Взагалі за виїмкою Панами всіх 67 запрошених урядів постановило вислати делегатів і прислало їх назвища.

ГАМБУРҐ, ПАТ. Бурмістра міста Гамбурґа іменували одним із німецьких делегатів на світову конференцію в Льондоні.

ПАРИЖ, ПАТ. Французький уряд приготовляється до економічної конференції в Льондоні Від м-ства закордонних справ поїде на конференцію Куляндр і міністер Ле Бон, цей останній в характері генерального секретаря делеґації. Крім того міністеріяльна комісія для господарських справ Франції мала засідання, присвячене загальній кольоніяльній політиці Франції в звязку зі справами, якими займається льондонська конференція.

БОЙКОТ ЖИДІВ В БАСЕЙНІ СААРИ.

НАНСІ, 9. 6. ПАТ. Бойкот жидівських крамниць почався нині в басейні Саари. Молодь роздає на вулицях міст летючки, що накликають до бойкоту жидів.

ІНТРОНІЗАЦІЯ ҐАБСБУРҐА?

ЛЬОНДОН, 9. 6. ПАТ. „Дейли Герелд" подає сензаційні вістки про намір інтронізації Оттона Ґабсбурґа в найближчому тижні в Будапешті на короля Мадярщини. 21-літній архикнязь відлетить літаком із Ціріху до Будапешту, де його приймуть святочно. Пуч цей одобрила нібито бувша цісарева Зита та мадярські й італійські чинники.

ЗЛ. ДЕРЖАВИ, ФРАНЦІЯ ТА ЯПОНІЯ. НА ПЕРЕШКОДІ МИРОВІ.

ПАРИЖ, 9. VI. ПАТ. Голова мирової фондації Карнеґія, Ботлер, перед відїздом до Европи сказав журналістам, що Зл. Держави, Франція та Японія є найповажнішими перепонами розбудови міжнародньої співпраці в мировому дусі. Старання Америки вдержати й далі відокремлення та мілітарний вплив на закордонну політику Японії, — це найважніша причина розбиття дотеперішніх заходів для мирного співжиття народів.

В архикатедральній церкві св. Юра відбудеться 11. VI. в год. 12.30

ПАНАХИДА

за душу бл. п.

ЯРОСЛАВИ КЛІШ,

на яку запрошують українське громадянство товаришки.

НОВИНКИ

— Свято відновлення церкви в Кривчичах відбудеться в неділю 11. ц. м. Свято це зачнеться в год. 10. рано торжественною Службою Божою, в часі якої буде виголошена проповідь, а по Сл. Божій буде водосвяття й обхід. Тому, що церкву у Кривчичах відновлено головно в дрібних збірок між львовянами, думаємо, що українське громадянство Львова прибуде численно на це свято, тимбільше, що оригінальну церкву-башту у Кривчичах варто оглянути кожному, особливо в її новій шаті. Від Личаківського двірця до церкви у Кривчичах 20 хв. ходу.

— В память пок. проф. д-ра Ом. Огоновського. Заходом Гуртка Студентів Українїстів при Т-ві Прих. Освіти у Львові відбудуться в неділю 11. ц. м. в год. 10. передпол. в салі бібліотеки Наук. Т-ва ім. Шевченка при вул. Чарнецького 24, І. пов., ширші сходини, присвячені памяті проф. О. Огоновського. Реферати виголосять: д-р К. Чехович: „Літературно-наукова діяльність О. Огоновського" та мгр. Й. Шемлей: „О. Огоновський як мовознавець". Гостям раді. Добровільні датки на книгозбірню Гуртка Студентів Українїстів.

— У справі будови театральної салі у Львові відбудеться дискусія в неділю 11. червня в год. 4.30 пополудне на надзвичайних Загальних Зборах Кооперативи „Український Театр" у домівці Кооперативи вул. Шашкевича ч. 5. партер. Усім членам Кооперативи пригадуємо ці збори.

— Львів оглядають гігієністи з Ліги Націй, що приїхали сюди вчора в ночі з Варшави. Є їх 18, усяких національностей, до еспанців і турків включно. Мешкають в готелі Жоржа і три дні будуть знайомитися з гігієною Львова. Цікаво, чи деякі з них виберуться на прохід у дільниці бідаків і заглянуть у жидівські вулички.

— Справа обслуги у „Вітаміні". У звязку з учорашньою новинкою на цю тему дістаємо від управи „Вітаміни" таке вияснення з проханням помістити його: „Кельнерам, які були заняті в нашій кооперативі, виповіджено працю згідно з ухвалою управи та відповідно до обовязуючих в тій мірі постанов закону. Слід зазначити, що кооп. „Вітаміна", яка щойно ставить свої перші кроки на цілком новій ділянці української кооперації, мусить старатися за те, щоби по змозі не перетяжувати себе надзвичайними видатками, яких можна оминути, а навпаки, мусить їх якнайбільше обмежити. На місце видалених кельнерів прийняла управа безробітні панночки, які свій обовязок сповняють дуже совісно і під деякими оглядами краще, ніж кельнери. Ніякого італійського страйку кельнерів у „Вітаміні" не було і нема. Що до замітки, поміщеної в вище згаданій новинці „Діла", що „делегація кельнерів, яка відвідала редакцію „Діла", запевняла, що боротьби не припинить" — зазначуємо, що видалені кельнери заповідають дальші засоби проти кооперат. „Вітаміна", яких переведення колідували би з постановами законів і які є спрямовані на знищення цього першого в краю кооп. ресторану. — За управу: два підписи".

— Радять над львівським трамваєм. Фінансова секція магістрату завела цими днями довшу дискусію, як збільшити доходи з трамваю. Управа міських трамваїв стверджує, що люди вживають їх щораз менше. Були проекти знизити ціни на білєти та дати нові полекші для місячних карт. 25 сот. за переїзд одної або двох стацій таки за дорого. Дехто пригадував, що Львів потребує вже нових ліній за місто і в місті.

— Вибили шиби в будинку окружного суду у Львові якісь невідомі люди. Як підозрілого арештували Сам. Самета.

— Сезонову почтову агенцію отвирає львівська дирекція почт і телєграфів у Ямнім, пов. Надвірна, від 15. VI. до 31. VIII.

— Розправа проти 21 селян. В окружному суді в Коломиї закінчилася розправа перед присяглими проти 21 селян із снятинського повіту, обвинуваченых у комунізмі. Одинацять обвинуваченых засудили за проступок із 90 § к. к.: Козу на 11 місяців, Стасюка на 4 і пів року, Данилюка на 2 роки, Масюка на 4 роки. Гуменюка на півтора року, Мельничука на 2 роки, Ставичука на і пів року, Данилюка на 1 рік, Зеначука на 10 місяців, Тимощука на 2 і пів року, Данилюка на 1 рік, вязниці. Всім засудженим відібрали горожанські права на 5 літ. Крім того Стасюкові та Тимчукові не зарахували слідчого арешту за те, що скривалися та що їх пошукували стежними листами.

— Абітурієнтка скочила з III. поверха. У Варшаві з вікна дому при вул. Граничній ч. 14. скочила ученица гімн. Люц. Кшиковська. При матурі одержала вона лиху ноту, а це грозило їй, що не дістане свідоцтва зрілости. Кшиковську в грізному стані стані перевезли до шпиталю.

— Смерть від електричного проводу. Біля місцевости Грібі у Швайцарії підчас їзди робітників лінійовою залізницею, що возить дерево, зачепив перевантажений віз об електричний провід (160.000 Вольтів). Сім робітників згинуло на місці, пятьох було тяжко раненых.

Гарні або бридкі зуби рішають про красу жінки, навіть якби була гарна і приваблива. Лише здорові зуби є направду гарні — отже тільки від Вас, Пані, залежить, чи збережете їх здоровими, дбаючи про їх чистоту. Неоцінені заслуги віддасть Вам, Пані, під тим оглядом паста до зубів Кольгейт, яка має це одиноке завдання — чистити зуби. Решту залишіть, Пані, дентистові, якого треба відвідати двічі в році.

Паста Кольгейт чистить не лише поверхню зубів, але передовсім дрібні щілинки між зубами. Крім цього має незрівняно милий і прохолодний аромат

Винайшли Кольгейт

ПАСТА ДО ЗУБІВ

Закінчення доходжень у справі українських ексцесів на цвинтарі.

Під цим наголовком подає „Век Нови", що поліційні доходження у справі ексцесів на Личаківськім цвинтарі в часі відслонення памятника Франка і підчас понеділкових панахид уже покінчені. Ті доходження виказали, як читаємо в тій газеті, що „ініціятива обкидати камінями поліцію, а також членів „Лугу", як також наладу на льокаль „Лугу" при вул. Коперника та авантюра під православною церквою після богослуження за пок. Петлюру вийшла з лона команди О. У. Н." У висліді доходжень арештувала поліція в обох днях Зелених Свят: Яничка Вол., Пришляка Гриця, Маційовського Вол., Данилова Вас., Смаля Вол., Бернадського, Яворського Ореста, Лапчука Ореста, ст. техн., Ігора Старосольського, ст. техн., Юрка Шухевича, ст. техн., Романа Логазу, студ. техн., Ростислава Луцева, студ. техн., Романа Маланчука, студ. унів., Маріяна Горницького, студ. унів., Бориса Криська, студ. техн., Дмитра Мирона, студ. прав., Чепіля Волод. інж. хем., Марію Господаришенко, Дмитра Величка, Олексу Волоса, Волод. Пиндюка, Маріяна Голика, студ. техн., Маріяна Мартина, абс. гімн., Івана Бронеца, уч. друк. З них випустили кількох. М. ін. Пиндюка Дм., а інж. Чепіль конфінований (що-суботи має зголошуватись на пол.). Всіх арештованих — кінчить „Век Нови" — відвезли в четвер до слідчої вязниці.

— Висільник у шпиталі. На паркані шпиталю св. Вінкентія а Павльо при вул. Театинській 1 у Львові повісився 51-літн. камінатний маляр Василь Белза. Причина: нужда.

— Висипний тиф стверднли у селах жовківського повіту Кунин, Кунинська Воля та Брище. Недужі лежать в шпиталі в Жовкві.

— Звичайна історія. У селі Дунківці, ярославського повіту, підчас весілля в хаті І. Кокота пяні парубки вбили ножами Івана Семчишина зі Сколошева.

— Пожежа. В будинках Панька Подвійного в Ланах (пов. Станиславів) вибухла пожежа. Вогонь перекинувся на сусідні будинки та знищив загалом 10 господарств, у цьому 6 хат, 8 ставт, господарське приладдя та харчі. Вогонь спричинив 6-літній синок Подвійного, що бавився сірниками.

— Одночасні залізничі катастрофи. У неділю Зелених Свят трапилися у Франції дві залізничі катастрофи в тій самій годині, одна на лінії Париж-Ля Кроазі, друга на лінії Париж-Тур. Причини обох катастроф були однакові. Машиністи не добачили знаку на семафорі, що остерігав їх перед зударом з іншим поїздом, а коли змірkували свою помилку, затримали поїзд, підчас швидкости 100 км. на годину і цим довели до катастрофи: поїзд зійшов із шляху. Третя катастрофа на лінії Париж-Монтеро мала трапитися теж у тім самім часі наслідком нещасливої смерти машиніста, який згорів від вибуху полумені перед кітлом. На щастя, його помічник-грубник, зумів на час зупинити поїзд у розгоні.

— Ріжні вісти. У Філядельфії помер один із найбільших пресових підприємців Куртіс у 82. р. життя; він був між іншим власником найбільшого у світі тижневика „Ню-Йорк Івнінг Пост". — Член грецької Академії Аристофон найшов підчас розкопок саліди будови, де була академія Платона. — Пятьох малоруських інжинірів запоручувало магістратові у Будапешті завести центральне огрівання на віддаль для цілого міста. — Жидівська мільонерка в Ню-Йорку Фелікса Варбург жертвувала 100.000 дол. на гебрейський університет у Палестині. — Німецький режисер Лакс Райнгардт дістане почесний доктор університету в Оксфорді і приїде туди, щоби виставити одну песу Шекспіра.

— Особисте. Б. член Т-ва „Основа", п. Сіяк Володимир зі Львова, одержав 8. VI 1933 р. дипльом інжинїра гидротехніки на львівській політехніці. 2131

— Запертя. Лікарські досліди виказали, що при недугах органів підчеревя природна гірка вода FRANCISZKA JÓZEFA запевнює лагідне випорожнення.

— Упир веснянок наставляє вже свої кітті над своїми споживання гідними жертвами. Та існує бажана помічна. Крем і мило Лешніцера це два нічим незастулні засоби проти веснянок, які зможуть перемогти упиря та привернути кожній Паві чисту, білу, делікатну церу. При купні треба конче важати на назву „Лешніцера" і голову мурина, бо лише ті знаки дають запоруку щодо оригінальности препарату.

—o—

СПОРТ.

РЕВЕРА — УКРАЇНА.

Змагання за мистецтво А-класи між цими дружинами відбудуться в неділю 11. ц. м. на гриші Чорних вже в год. 10-ій рано (з уваги на автомобілеві перегони). Дружина чорно-червоних по гарній перемозі над Світе-зею буде старатися і ці змагання виграти у свою користь. Дотепер грали обі дружини за мистецтво 11 разів. Україна 2 змагання виграла, 2 ремісувала і 7 програла; відношення воріт 15:30 для Ревери. Ціни білєтів найнижчі. Попередить в год. 8. рано змагання за мистецтво Б-класи Гасмонея II. — Україна II.

ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ Й КОШИВЦІ.

В неділю 11. ц. м. в год. 8.30 рано дальші мистецькі розгривки у відбиванці. Грають клюбн: КЛК, Сокіл II. Сокіл IV. Тенісб. Сокіл-Батьківщина УССК.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 10. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Субота, 10. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Неділя, 11. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Неділя, 11. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Таємна б-ка", „Ц. к. фельдмаршал" (Власта Буріян).

АПОЛЬО: „Віла одаліска" (Дон Хо в Можіка).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Покинута мати", Льорель і Гарді: „Полковник і його слуга".

КОЛІСЕЙ: „Побіджені побідники", ревія „Весела осмішка"; „Щось пищить у траві".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".

МУЗА: „Нагана".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Чоловік, якого я вбила", „Тайна секретарки".

ПАСАЖ: „Ковбой з Арізони" (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сатана заснути" (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні", ревія „Бомба".

Присилайте передплату!

Закордонне радіо.

Субота, 10. червня 1933.

Братислава (279,3) 11.05 Концерт; **Мілян** (331,4) 20.45 Військ. орхестра; **Гельсінгфорс** (388,1) 18.40, 19.25 Спів; **Білгород** (429,7) 16.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.30 „Отелло" оп. Вердія; **Прага** (488,6) 12.30 Популярна музика; **Відень** (518,1) 11.30 Капеля, 19.25 „Золото Рену" оп. Вагнера; **Харків** (837,5) 9.00 Арії, дуети, 13.50 Симчкова музика, 15.00, 18.00, 19.00 Концерт.

Неділя, 11. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.15, 11.00, 16.00 Концерт, 18.05 Пісні, фортепян, 20.00 „Три мушкетери" оп. Рубіна; **Бреслав** (325) 12.00 Військ. музика, 18.30 Нар. дуети; **Штрасбург** (345.2) 18.30 Брамсові пісні; **Штутгарт** (360.6) 14.30 Сп. свято; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.20 Спів, **Лайпціг** (389,6) 1.00 Вагнерова академія; **Букарешт** (394,2) 20.00 Оперетка; **Стокгольм** (435,4) 15.00 Симчкова орхестра; **Рим** (441,2) 20.45 „Чар вальса" оп. Штравса; **Відень** (518,1) 11.40 Концерт, 18.35 „Вальхірія" оп. Вагнера; **Рига** (525) 13.00 Байки та пісні для дітей; **Будапешт** (550,5) 16.20 Циг. орхестра; **Любляна** (575) 20.00 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Соліст, 10.30 Радіокомедія, 13.50 Концерт для молоді, 15.00 Оп. арії та дуети, 18.00 Кам. музика, 19.00 Літ.-муз. авдиція.

Львівське радіо.

Субота, 10. червня 1933.

12.10, 19.10 Грамофон; 15.35 Для дітей: „Народини світлячка"; 16.00 Грамофон, Сільва верум; 16.40 „Рафаель" відч.; 17.00, 17.30 Авд. для хорих, Сальонова орхестра; 17.40 Відчит; 18.00 Легка й танк. музика; 18.35 Всячина; 18.55 Діяльність і мета Т-ва опіки над молодю; 19.30 „Золото Рену" оп. Вагнера, Спортові вістки; 22.05 Шопенів концерт; 22.40 Фейл.: „Народня основа"; 23.00 Танк. музика.

Неділя, 11. червня 1933.

12.15 Легка музика; 13.00 Грамофон; 14.00 Кооперація в Польщі; 14.20, 18.10 Міжнар. окружн. автомобільні перегони; 14.45 „Зелені ужитки"; 15.05 Нар. музика, пісоньки; 16.00 Для молоді: „Що чувати в світі?", „Книжки — книжки"; 16.30 Куток мови; 16.45 Для абітурієнтів: „Не дайте звестися на манівці"; 17.00 Трансм. з гірського стадіону міжнар. кінних перегонів; 17.30 Орхестра, спів; 18.40 Всячина; 19.00 Авд.: „Говори мені, вуйку"; 20.00 Нар. вечір (нар. музика, пісні, обряди); 22.00, 22.48 Танк. музика; 22.25, 22.26 Спортові вістки; 23.00 Комунікат із міжнар. гірських змагань.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

У п'ятницю вчав нараз курс долара. Філія Банку Польського платила за долара по 7.20 зол. Рівночасно обнизився курс долара і на приватній біржі, де долари оферувалися по 7.30 зол.

У позабіржевих оборотах німецька марка 202.5, золотий доляр 9.15, зол. рубель 4.875, срібний рубель 1.45.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.25, Голяндія 358.75, Лондон 302, Париж 35.09, Прага 26.53, Швайцарія 172.3, Стокгольм 155.5, Італія 46.39.

У позабіржевих оборотах доляр 7.35, німецька марка 202.5, доляр золотий 9.16, зол. рубель 4.875 срібний рубель 1.45.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	15·—	15·25
Жито збірне	14·—	14·50
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замокляй	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	11·—	12·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·25	7·50
Висівки пшеничні	7·—	7·25
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	31·50	32·—
Пшениця збірна	29·—	29·50
Жито одноціле	16·50	16·75
Жито збірне	15·50	16·—
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	59·50	60·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	22·—	24·—
Пшоно ч. 1	31·—	33·—
Пеншак ч. 10	22·—	24·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 9. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.60. Тенденція на масло слаба, на всі інші артикули знижкова. За масло 1. і 2. VI. 2 зол., від 3. VI.—8. VI. по 1.90 зол.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Зеленосвяточна збірка у Львові. Т-во Охорони Военних Могил у Львові подає до відома львівського громадянства, що в часі Зелених Свят зібрано до пушок підчас збірки на Янівському і Личаківському цвинтарі 1.477.44 зол. За такий щедрий дар почувається Т-во до милого обовязку зложити щиру подяку всім П. Т. Жертводавцям і Збірщикам та Вп. арт. П. Ковжунові за виконання відзнаки „Львів — Полеглим". Зібрану готівку зложено на біжучий рахунок Т-ва в Земельнім Банку Іпотечнім в ціли доповнення призбираних вже фондів на тревале упорядкування квартеру стрілецьких могил на Янівськім цвинтарі. — **Головна Рада Т. О. В. М. у Львові.** 2123

З Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові. Річний попис еленів нижчих років філії Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові вул. Крупярська ч. 15 (домівка Кружка „Рідної Школи" на Личакові) відбудуться в неділю дня 11. червня 1933 р. в год. 6.30 веч. в салі домівки „Рідної Школи" на Личакові. — 1-ший річний попис еленів нижчих, середніх і вищих років Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудеться в середу дня 14. червня 1933 р. в малій салі Муз. Т-ва вул. Шашкевича ч. 5 в год. 6.30 веч. Вступ на оба пописи вільний. Ціна програмки 50 сот. 2130 1—1

На цілий світ поширився

засіб, який запевнює лікувальний успіх — Аспірина, в недугах з простуди, болях голови і зубів, грипі, нервоболях і ін., який не вимагає при цьому шкідливих побічних обявів. Отже нічого дивного, що слава Аспірини дійшла до найдальших країв. **Аспірина існує лише одна!** Дістанете в аптиках.

Дирекція гімназії Рідної Школи з правом приявности в Тернополі подає до відома, що вступні іспити до кляс II—VIII. будуть відбуватися 16. і 17. червня 1933. Іспити по вакаціях можна здавати лише за дозволом Куратор'ії. Вписи на 1933-34 приймає Дирекція від 15—20. червня 1933. — **Управа гімназії.** 2124

Позір! 20-ліття матури! Товариський зїзд абітурієнтів бувшої української державної гімназії в Тернополі з року 1912-13 відбудеться з цієї нагоди дня 29. червня ц. р. Заяву на участь слати негайно на руки о. Андрія Стасюка — Тернопіль, вул. Жаїрки 17. — **Комітет.** 2097 3—3

Бурса ім. І. Франка в Яворові приймає з новим шк. роком на утримання учнів народніх шкіл і гімназії — за місячною оплатою I — 45 зол., II — 30 зол., грішми або харчами. Бурса приміщена в будинку гімназії, ведена згідно з усіми вимогами гігієни. Зголошення приймає щоденно Управа, найпізніше до 10. серпня. — **Управа.** 2111 2—2

Прошу Товаришів, що в 1906 р. здавали матуру в укр. гімназії в Тернополі подати найдальше до 15. ц. м. чи згідні уладити поматуральний зїзд в дні 29. червня ц. р. — Цегельський Роман, вул. Міцкевича ч. 11 (Тернопіль). 2126

Звичайні Загальні Збори Кооперативи „Українське Народне Мистецтво у Львові" Кооп. з обмеж. порукою Ринок ч. 39 І. п. відбудуться дня 17. червня 1933 року в год. 5. пополудні в льокалі Кооп. „Труд", Ринок ч. 39. з таким порядком нарад: 1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Звіт Управи і Надзірної Ради за рік 1932. 4. Звіт Контрольної Комісії. 5. Затвердження білянсу за рік 1932 та одобрення діяльности Надзірної Ради і Управи. 6. Розділ білянсової надвишки. 7. Вибір трьох членів Надзірної Ради. 8. Внески і запити. Коли в означений вище порі не явиться статутова кількість членів, відбудуться другі Загальні Збори годину пізніше з таким самим порядком нарад, які будуть рішати без огляду на число присутніх членів. Звіт і білянс Кооперативи виложені в льокалі Кооперативи в годинах урядових для перегляду членів. — **Надзірна Рада.** 2121

Вступні іспити до всіх кляс прив. кол. гімназії „Р. Ш." з правом приявности в Золочеві відбудуться в днях 16. і 17. червня 1933. — **Управа.** 2125

Жертви зложені в Адміністрації: Замість вінка на домовину бл. п. о. Николая Селезінки, пароха Янчина, складають 5 зол. на Рідну Школу Олександра і Петро Кузьми; замість вінка на домовину бл. п. о. Стефановича зложила Українська Каса Заліщики 25 зол. на Рідну Школу і 25 зол. на натробник Франка; замість участи в похоронах свого незабутнього катехита бл. п. о. Стефановича зложив на Рідну Школу зол. 10 Осип Павликинський, Грусятичі.

Дирекція Державної Гімназії з укр. мовою навчання в Станиславові подає до відома: Вступні іспити до І. кл. нового типу відбудуться дня 17. VI. від 8. год. рано. Зголошувати ся до дня 16. VI. Вступні іспити до кл. IV—VII відбудуться дня 16. VI. від 8. год. рано. 2136

Пані Франкова повідомляє, що в її домі нема ліжка нещкання до винайму.

Філія Союзу Українок у Львові уладжує вряд з Кооп. „Труд" дня 15. ц. м. в 6 год. попол. в салі Бесіди, Рутовського 22 анкету в справі пропагування клича „свій до свого", получену з показом мод.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КУПЛЮ дім із садом і городом. Зголошення під „Сад" до Адм. „Діла". 6—4

УМЕБЛЬОВАНА КІМНАТА, окремий вхід, від 15. 6. до винайму. Театинська 3, II. п. двері 6. 2127 1—3

ПРИПМУ панночки на станцію, пишко в хаті, Львів, вул. Глубока 21, II. п. Гриньовська. 2128 1—2

УЖЕ НЕ ТРЕБА купувати форм на сукні, костюми та плащі, лише дати до робітні, на крає, фастригує і пробує по низьких цінах. **Марія Волянська, Львів, Собіського 12, тел. 17-04.** 2129 1—4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Дня 26. травня помер наш найдорожчий Батько і Дідо, о. **Миколя Селезінка,** парох Янчина. Діткнені важко тим великим горем, ми зазнали багато співчуття від ближчих і дальших, рідні і знайомих. І тому дозволимо собі на цьому місці здожити прилюдну подяку за ці докази співчуття, перш-усього Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Андреєві, що зволили ласкаво до нас з цієї нагоди звернутися окремим листом, а далі всім, що Свої запевнення співчуття нам передали устно або надіслали письмено. Дякуємо сердечно Впов. Панству дідичам Любці і Міроновi Луцьким і Впов. Панству директорам Александрі і Петрові Кузьмам за те, що відвідували і помагали Небіжчикові в останніх днях Його життя, а зокрема Впов. Панству Луцьким за те, що опісля зайнялися цілим похороном. За те саме дякуємо Всч. о. Іванові Вергунові, адміністраторові парохії Янчин, який виявив для Небіжчика стільки справді синівської уважливости і привязання. Дякуємо Впов. Пану професорові д-рові Маріянові Панчишинові, що не зарікався виїхати так далеко зі Львова, щоби своєю лікарською допомогою облегчити бодай терпіння Небіжчика. Дякуємо Впр. і Всч. оо. конканальним і сусідам Небіжчика за похоронні відправи в днях 26., 27. і 28. травня, а саме: о. дек. Василеві Кушніреві, парохові Вербова за провід похоронів, о. сов. Михайлові Горчинському, парохові Фірлеєва за промову в церкві і над гробом, о. Орестові Лотоцькому, парохові Болотні за прощальну промову при виносі тіла з хати, о. сов. Николаєві Вергунові, парохові Нараєва, за промову в церкві, о. Ярославу Кеніґові, парохові Дусанова, о. Іванові Вергунові, адміністраторові Янчина за прощальне слово над гробом, о. Евстахієві Бородайкові, парохові Сервір за прощальне слово над гробом і всім Їм за участь у похоронах, далі, Впр. о. сов. Василеві Головинському, парохові Заранниці, о. Осипові Гринякові, адміністраторові Подусова, о. Йосифові Дубановичеві, парохові Стратина, о. Александрові Квасницькові парохові Рогатчина, о. Емілієнові Ковчеві парохові Перемишляни, о. Романові Лопатинському, парохові Добрянич, о. дек. Іванові Луцишинові, парохові Осталович, о. Юліянові Мазякові, парохові Брюхович, о. Михайлові Постригачеві, парохові Клещівної, о. Гавриїлу Лиховичеві парохові Утіхович, о. Миколі Служинському, парохові Подусільної і о. В. Шаткові, латинському парохові Фірлеєва. Далі дякуємо Всв. і Впр. оо. Криловшанам о. мітратові Олексі Базюкові, о. офіцілові Александрові Ковальському, о. д-рові Василеві Лабі за відправу поминального Богослужения за душу Небіжчика 3. червня ц. р. в Церкві св. Юра. Дякуємо місцевим українським установам громади Янчин, яких Небіжчик у час Свого довгого душпастирювання був основником, членом і провідником за зложення вінків на домовину, а саме: Чит. „Просвіти", „Союзові Українок", „Сільського Господаря", Кооперативи, далі за те саме Родині Вп. Панства Луцьких, громаді Янчин, церковному Брацтву і шкільним дітям. Вкінці дякуємо за таку численну участь у похоронах місцевій і дооколичній інтеліґенції, місцевим парохіям і громадянам сусідних сіл. Ця участь не лише виявила пошану для Небіжчика, але для нас була потіхою і полекшою у горі, яку завсіди приносить доказ памяти і привязання.

Родина Селезінків і Кузьмовичів
У Львові, дня 7. червня 1933.

АДВОКАТ

Др. Стефан Хиляк

відкрив адвокатську канцелярію

в МУШИНІ.

Вирібня і магазин **меблів**

ФР. ЗЄЛІНСЬКОГО

Львів, Колонтая 5 в подвірі поручає скромні і багаті МЕБЛІ та ориг. АНТИКИ

2069 Ціни низькі 5—1

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

ч. 149 (13.388). Львів, понеділок 12. червня 193[illegible]. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Пакт чотирьох великодержав.

Львів, 10. червня 1933.

Остаточно парафували в середу вечором у Римі пакт чотирьох, біля якого було так багато шуму й галасу в Европі продовж цілих майже двох місяців. Первісна редакція пакту піддала поважним змінам, але не таким, які цілковито перевертали б заміри та бажання ініціяторів пакту. Після всяких заяв та інтерпретацій основних точок пакту Мусолінім та іншими його контрагентами занепокоєна „опінія" малої антанти та навіть східньої союзниці Франції якось нібито й заспокоїлася. Парафований пакт приняли навіть усі „покривджені" первісними його тенденціями до відома. Двомісячна праця фактичного автора пакту, італійського диктатора, над його реалізацією не пішла на марно. Мусоліні осягнув свою ціль і нові лаври на аренї міжнародньої дипльоматичної гри. Нема ніякого сумніву, що найбільше користи з цього пакту матиме Італія.

Пакт щоправда ще не ратифікований тільки парафований, але нема сумніву, що його ратифікують. І коли сам факт парафування цього пакту вложив був до уст Мусолінія таку вимовну фразу, як та, що: вже самим парафуванням пакту сильно розрядилась франко-італійська атмосфера непорозуміння та напруження, то після ратифікування цього договору справи на тому відтинку, тобто на відтинку франко-італійських відносин ще вимовніше покращають.

Нема сумніву, що й інші учасники договору будуть тягнути з нього користи для себе. Та найменше їх матиме, здається, переходово Німеччина. На всякий випадок вона мусітиме довго працювати, щоби в тому почвірному великодержавному дипльоматичному концерні притупити французьке вістря проти себе. Як буде виглядати фактично спільна акція чотирьох великодержав на терені міжнародньої політики і зокрема на женевському терені Ліги Націй, покаже безсумніву вже найближча будуччина.

Ті чинники, які перед місяцем найбільше протестували проти цього пакту, тепер добачують у ньому навіть деякі позитивні сторінки і для себе. Ось орган чеського міністра закордонних справ, одного з духових провідників малої антанти, пише про ці додатні сторінки пакту між іншим таке:

„Передовсім надія на розвязку цілої низки питань, які ще не є вирішені (висять) між чотирьома державами і які тимсамим стоять на перепоні не лише приязному розвиткові взаємовідносин чотирьох потуг, але також вкорисно впливають на їх відношення до інших держав а також на цілість їх европейської політики. Розвязка спірних питань між Італією та Францією могла би, наприклад, вплинути тільки корисно на наладнання гармонійних відносин між Італією та малою антантою і взагалі на всю політику в середущій Европі. Такий розвиток подій ніде не був би так радо принятий, як у Чехословаччині... Гарантії, які Франція дала державам малої антанти як щодо характеру так і щодо змислу нового пакту, означають скріплення того становища і ведуть до того, що пакт чотирьох приймають в повним спокоєм і в очікуванні, що він дійсно буде здійснюваний у дусі Ліги Націй і під знаком мира та взаїмного довіря".

У Польщі факт парафування пакту чотирьох ще далі робить злу кров. Але на наших очах за останніх кілька днів голоси проти пакту мигідніють, а то й замовкають. Відживуть вони, коли пакт будуть ратифікувати. Одначе ратифікації це напевно не припинить. Дістане французький уряд вотум довіря вже після парафування пакту. І тому ніякий польський напір на Французьку політичну опінію проти ратифікування цього нового договору чотирьох великодержав не матиме виливу на успіх.

Співпраця чотирьох великодержав у рямцях того пакту зможе безсумніву з часом, після вирівнання найпекучіших рахунків між ними самими, накидати цілій Европі свою політичну волю та зможе безвідкличнo регулювати політичні відносини в Европі. Одначе така перспектива відносин залежить від того, як практично поведуть вирівнання рахунків між собою чотири великодержави, що приступили до пакту.

Спортові товариства і гуртки купують спортове приладдя тільки
в Кооп. „ПЛАСТ" — ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95.

Ви помиляєтеся, коли кажете, що життєві обезпечення це зайвий видаток? Життєва поліса забезпечує для Вашої Родини на випадок Вашої смерти грошеві засоби, які дають їй спромогу улаштувати своє життя. Тому подбайте негайно за життєву полісу
ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ
„КАРПАТІЯ",
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

Чотири питання
до Редакції тижневика „Наш Клич" у Львові.

Найновіше (23) число тижневика „*Мета*" (з дати 11. червня 1933) приносить під вгорі видрукованим написом статтю такого вимовного змісту:

„У тижневику „Наш Клич" з дня 4. VI. 1933 появилася друком „заява каяння", підписана 51 громадянами Підберізець коло Львова, як протест проти свята „У. М. Х."

Редакція „Н. К." заосмотрила цю „заяву" від себе досить радісним вступом і на закінчення замітила, що заховає її для грядучих поколінь у своїх архівах.

Не буду нині рухати змісту „заяви", але осміляюся попросити Хв. Редакцію „Н. К.", щоби відповіла мені у своєму тижневику на мої 4 скромненькі питання:

1. Аранжер „заяви каяння" п. Петро Бубела зараз по прочитанні цієї „заяви" в „Н. К." сказав до свого сусіда п. Петра Чайки, що „заява", на яку збирав він підписи, була своїм змістом цілком відмінна від надрукованої. Цей сам п. Петро Бубела прийшов до підписаного дня 5. VI. ц. р. в товаристві кільканацяти свідків і заявив, що його обдурили, бо на що інше казали йому збирати підписи, а зовсім що інше видрукували. Він рішуче був би під такою „заявою", як ця видрукована, ані себе не підписав, ані інших до підпису не намовляв. Свідками були: п. п. Іван Конюх, Михайло Весна, Стефан Москва, Петро Балтро, Касіян Дмитерко, Грицько Москва, Михайло Чинило, Михайло Гуль і ок. 20 інших. Всі можуть на це присягнути.

Хто властиво написав цю „заяву каяння"? Чи часом Хв. Редакція через недогляд не злучила „заяви каяння" якоїсь іншої місцевости з підберезецькими підписами? *Чи не написано цієї „заяви" у Львові?*

2. На „заяві каяння" підписалися люди, які не мали чого каятися, бо не брали участи в святах „У. М. Х." ні у Львові ні в парохії, навпаки, дехто з них агітував проти свята, напр. Василь Лемішка, Ева Влох, Олеся Москва, Конюх, Ольга Бубела, Дмитерко, Іван Влох і інші.

Яким правом протестують вони проти свята, на якому не були?

3. На „заяві каяння" були дівочі підписи Еви Миць і Стефанії Стефанів, а правдоподібно були підписані Олена Цар, Марія Гарапа, Михайло Дмитерко, Марія Король і інші, *які рішучо не підписували* цієї „заяви".

Відки взялися їх підписи на „заяві каяння"?

4. Збирачки підписів на „заяві каяння" *виманювали ці підписи менш-більше під такими претекстами:* „Екск. Митрополит хочуть знати, скільки людей було на святі". Підкинеться, що це було релігійне свято, а не партійно-політичне, бо може бути біда". „Наші вороги хочуть скасувати нашу релігію, а ми збираємо підписи, щоби не дати, підпишіться і ви". І дехто підписувався у добрій думці, що боронить католицької релігії. Одна жінка навіть сперечалася з чоловіком, чому не закликав її до підпису, бо „нехай би було нас більше за Христом".

Свідки: Кость Цар, Варвара Лемішка, Ева Влох, Михайло Цар, Ева Миць, Ева Москва, Марія Дзюбик, Іванна Весна і багато інших. Всі вони можуть особисто потвердити, *що в них підписи видурили ніби на оборону католицької віри.*

Зі всіх 51 підписаних найбільше чотири тільки знало, що вони підписують, — решта підписів або видурено або сфальшовано.

У Підберізцях крайне розярення. Село грозить, що не потребує знати наших інтелігентів бо то все ошуканці; на народні цілі, а спеціяльно на „Рід. Шк." не зложать ні сотика, *бо не хочуть за свої гроші виховувати собі гадюк* і т. п.

В цей спосіб можна дуже багато „заяв каяння" придбати для архіву „Н. К.". Але *кому й на що потрібно таких „заяв каяння"?*

Підберізці, 6. червня 1933 .

о. Йосиф Осташевський.
місцевий парох.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Скінчім вже раз з довгами за часопис!
Негайно вишліть передплату за цей місяць та сплачуйте свої борги за попередні місяці.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako Przewodniczący, S. O. M. Młynarski i Dr. L. Dworzak jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 127 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 20. 5. 1933 do Sygn. VI 1 Pr. 243/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 24. maja 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 19.5 1933 przez Starostwo grodzkie lwowskie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 127 z daty Lwów dnia 20. 5. 1933 zawierającego w artykule „Kit u czobotiach" w całości wraz z tytułem znamiona występku z § 24 ust. pras. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by sprostowanie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dz. up. Nr. 6 ex 1863 tj. zasadzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu szerzenie treści zawartej w druku nie posiadającym debitu w Polsce. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem AA 4720/1 z dnia 25. 1. 1932 broszurze wydanej przez DGZ w r. 1928 p. t. „Kit w czobotach" Chwylowego debit w Polsce odebrało. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Medyński w. r. Protokul. Turkiewicz w. r. Za zgodność Janowicz st. sekretarz.

Польське „свято Гуцульщини".

На дні 15, 16. і 17. ц. м. заповіджено в цілій Гуцульщині велике „Свято Гуцульщизни". Є це чисто санаційне свято і про нього мало пише навіть польська несанаційна преса. Як про чисто польське санаційне свято майже не згадує про нього й українська преса. А тимчасом це свято з того роду, що вся наша преса повинна би ним зацікавитися і звернути увагу нашим гуцулам не так на само свято, як на ті причини, з яких санація це свято улаштовує.

По словам ініціяторів „Свята Гуцульщизни" це свято є для наших збідованих гуцулів дуже приманчиве. Кажуть, що влаштовують його на те, щоби наші гуцули мали гроші. В днях 15, 16. і 17. червня мають зорганізувати безліч прогульок у наші Карпати на Гуцульщину з цілої Польщі. З найдальших кінців корінної Польщі мають зїхатися прогульковці на Гуцульщину, щоби подивляти наші Карпати, а при тій нагоді купувати всякі гуцульські вироби і заохотити поляків до дальших поїздок на Гуцульщину на відпочинок, з чого мало би користи місцеве населення.

Так виглядає це свято в представленні його нашим гуцулам. Для успіху того свята згідно з розпорядком воєвідства і старостів закладають по цілій Гуцульщині окремі святочні комітети. Спочатку до тих комітетів належали самі поляки і жиди. Згодом ініціятори свята роздумалися і почали запрошувати до тих комітетів українців і то визначних громадян на місцях. І ті громадяни і взагалі наші гуцули не здавали тай тепер ще не всі здають собі справу, звідки то та з якої причини спадає на них така особлива опіка. Щойно на тих комітетах виявився другий бік медалі того свята і саме він є для нас найцікавіший.

Один з таких комітетів зорганізований з доручення старости п. Робакевича у Ворохті. До того комітету запрошений місцевий парох о. Куницький і кількох визначніших місцевих громадян, а між ними й голова місцевого Народнього Дому. На комітеті виявили, як має виглядати оце „Свято Гуцульщизни". Отже поруч з гуцульськими виробами, які гуцули мають зібрати й виставити на продаж для прогульковців, гуцули мали би показати тим прогульковцям свої народні строї, свої звичаї, свій побут, взагалі свою гуцульську культуру. Гуцули мали би показати польським прогульковцям свої весільні й похоронні обряди, свої танці, пісні і т. д. Але, як радив староста п. Робакевич, гуцули повинні говорити з польськими прогульковцями таков мовою, яку ті прогульковці розуміють, себто польською. Бо тільки таким чином — мовляв — можна їх заохотити купувати гуцульські вироби, з ними порозумітися і їм приподобатися. Після того всього якась частина визначніших гуцулів дістане вільні карти їзди по цілій Польщі, а навіть на подорож поза межі Польщі до Копенгаги, щоби й там показати живих свідків гуцульської культури.

Такого змалювання вигляду „Свята Гуцульщизни" виставчить, щоби відгадати дійсну заховану суть і ціль свята. Йде про те, щоби прогульковцям з корінної Польщі замилити очі ще одною відмогою „людку малопольського" в ролі карпатських гуралів, а всім і вся, своїм і чужим показати, як то наш збідований і заморений гуцул задоволений зі свого життя і тих умовин, серед яких йому доводиться жити в Польщі.

Матеріяльний бік свята, себто сповидні користи з нього для наших гуцулів, могли ще викликувати сумнів гуцулів, як відноситися до того свята. Але дійсна суть і ціль того свята таких сумнівів вже не викликують. Найбільші матеріяльні користи не зневолилиб нашого свідомого гуцула до того, щоби своє життя і свою душу представляти світові у кривому зеркалі. Тимбільше не підуть гуцули на „Свято Гуцульщизни", в якому матеріяльні користи для нього є ніякі або мінімальні, натомість моральна шкода величезна.

Поклін Поляглим.

БЕРЕЖАНИ.

Філія Т-ва Охорони Военних Могил у Бережанах зорганізувала в усіх парохіях на терені бережанського повіту місцеві Свята Поляглих, які відбулися в часі Зелених Свят.

В самих Бережанах построєно в задушну суботу в середині церкви прегарну стрілецьку могилу з березовим хрестом. Могила і хрест були прикрашені вінками з відповідними написами. Біля тої могили відправлено рано панахиду на поляглих, в якій брала участь українська молодь з усіх місцевих шкіл, вечором була друга панахида для парохіян.

В неділю 4. VI. по Службі Божій вирушив процесіональний похід на місцевий цвинтар. Чоло походу творила рідношкільна молодь у чвірках під проводом своїх учителів, відтак поміж церковними прапорами несено кільканацять вінків від установ і молоді. Похід задержався на військовім цвинтарі, на якім є могили поляглих Українських Січових Стрільців. Усі ті могили були освячені й убрані цвітами, вінками та жовто-блакитними лентами. Під високим кам'яним хрестом виголосив патріотичну проповідь-промову о. декан Е. Бачинський, голова філії Т. О. В. М. Промова зробила помітне вражіння на слухаючих. Після промови була відправа панахиди, співав хор „Бережанського Боянця" під диригентурою о. д-ра Побігушки. Окрему панахиду відправлено на могилі вельми заслуженого для Бережанщини громадянина, першого окружного комісанта Бережан, отамана д-ра Осипа Ковшевича. Могила його була також освічена і гарно убрана. Вражала неприсутність на святі двох місцевих священників, з котрих один захорував на 4 години, а другий в той час занятий був полковим святом відкриття памятника „поляглих жовнїжи 51. п. стшельцув кресових".

Учасник.

Українська шкільна молодь Львова І. Франкові.

Всі українські приватні й державні школи Львова зложили вінці на могилі Ів. Франка.

В суботу 10. червня в годині 11.30 в полудне прибули на Личаківський цвинтар усі українські приватні (Рідної Школи та інші) і державні школи, щоби зложити вінці на могилі найбільшого духа Галицької Землі Івана Франка та віддати поклін його памяті.

Учні й учениці всіх шкіл разом зі своїми учителями та директорами переходили поважним кроком, суцільними лавами попри могилу, складали вінці, віддавали поклін і відходили з пієтизмом, у святочному настрою цвинтарними алеями. На початку походу бачили ми народні школи Рідної Школи, а далі державну народню школу ім. М. Шашкевича; за ними йшли середні школи „Рідної Школи" мужеські й дівочі, дівоча гімназія СС. Василіянок, державна жіноча семинарія з українською мовою навчання і накінець філія державної (академічної) гімназії з українською мовою навчання.

Падав дрібненький дощик, коли наша шкільна молодь бадьорим кроком, рівними чвірками дефілювала перед нагробником. Цей дощик не був перешкодою в тому святі. Навпаки, він немовби гартував всі ці юні, повні пієтизму до великого Каменяра обличча в їхньому ентузіязмі для його творчости і надлюдської праці.

На свято дала дозвіл львівська Шкільна Кураторія. Прикро було ствердити, що академічної гімназії в тому гарному масовому святі шкільної дітвори і молоді не доставало. Ця гімназія наслідком великого віддалення від цвинтаря мабуть спізнилася. А шкода, бо в такому святі варто було взяти спільну участь.

Комітет будови нагробника репрезентували на цьому святі ред. В. Мудрий і п. І. Полюга.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ"
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

Як отворять світову економічну конференцію.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Святочне отворення всесвітньої економічної конференції в Льондоні відбудеться так:

Делегації 67 країн зберуться в понеділок 12. червня в салі засідань конференції, в новім геольогічнім музею, спеціяльно задля того приготованім. Точно в год. 15. явиться король Юрій у салі засідань, впроваджений предсідником премієром Макдональдом і виконуючим обовязки секретаря Ліги Націй Авероля. Король відчитає привитальну промову, після того покине конференцію. В промові дасть оцінку міжнародного положення та візве до згідної творчої праці для запевнення конференції успіхів. Опісля збори виберуть заступників предсідників і бюра конференції, покличуть регулямінову, редакційну та верифікаційну комісію. Потім Макдональд запропонує обмежити до мінімум привитальні промови, щоби в них відразу були теж конкретні внесення поодиноких урядів. Після промов виберуть річеві комісії для опрацювання внесень і предложень. Цикль привитальних промов нічне Далядіє. У вівторок промовлятимуть делегати Зл. Держав, В. Британії, Німеччини, Італії, Японії, СРСР і ін.

ФРАНЦІЯ УСПОКОЮЄ РУМУНІЮ.

БУКАРЕШТ, 10. VI. ПАТ. Румунська преса помістила з текстом пакту 4-х і текст ноти румунського та французького уряду. Французька нота зазначує, що уряд Франції бажаючи достосуватися до французько-румунського трактату з 1926 р., який обовязує Францію та Румунію взаїмно комунікувати собі трактати й умови, заключені з третіми державами — повідомляє румунський уряд про обставини, в яких відбулися переговори, що саме закінчилися. Стверджує, що новий пакт у нічому не вплине на політику обох урядів. 2-ий § парафованого пакту виключає розглядання статуту ревізії в випадках конкретного пристосування того §, одначе може довести до розглядання внесення в справі метод і процедури, якої ціллю запевнення успіху артикулів пакту Ліги, м. н. уст. 19. Не може бути мови про заторжування справи ревізії поза принципами, устійненими § 19. Колиб одна або кілька держав бажало обговорювати територіяльні справи на осн. § 19, то французький уряд не годиться на ніяку пропозицію, що зміряє до зміни умовин, в яких Збори Ліги можуть візвати членів Ліги до нової зміни трактатів, що не надаються далі до пристосовування, або вдержання якої загрожувало би світовому мирові. Одноздність усіх присутніх членів Зборів включно із заінтересованими сторонами, мусить бути й далі конечною до того, щоби Збори Ліги могли ухвалити постанову в тій справі. Румунський уряд відповів на повище ноту, в якій дякує фр. урядові за інформації.

Російський гітлєризм.

МОСКВА, ПАТ. „Правда" в кореспонденції з Берліна повідомляє про оживлену діяльність між російськими монархістами, які під проводом Гітлера створили російський національно-соціялістичний союз. У союзі беруть участь балтійські німці під проводом Розенберга та генерала фон дер Гольца. Зпоміж москалів подають бувш. комманданта півн.-сх. білої армії Авалова Бермонта, ген. Захрова, кн. Оболенського, відомого з розправи Горгулова Яковлева й ін. Головним терєном діяльности союзу мають бути балтійські держави. Органом союзу є „Новое Слово", яке видають із Гітлерових субвенцій. Часопис подає багато статтей визначних діячів союзу балтійських німців, у яких домагаються прилучення балтійських держав до Німеччини. „Правда" взиває пильно слідкувати за діяльністю „ляндкнехтів німецької контрреволюції".

Більшовики про пакт 4-х.

МОСКВА. ПАТ. Більшовицька преса здержується від ближчих коментарів у справі парафування пакту 4-х. Подає текст пакту, голоси французької і німецької преси та промову Мусолінія.

Часописи зазначують лише своє становище в заголовках, як: „Англійський імперіялізм старається зробити з пакту знаряддя своєї політики", „Франція успокоює союзників", „Розвіяні надії Німеччини". Часопис „За Індустріялізацію" зазначує: „Пакт парафований, боротьба тревае".

Застрілили кольпортера летючок.

БЕРЛІН, ПАТ. Президія поліції в Дісельдорфі повідомляє, що останніми часами кольпортують по місті летючки переворотового змісту п. з. „Алярм", органу групи революційних пробоєвиків. Нічю на 9. цього вбили одного кольпортера. Поліція заповіла, що видасть острі розпорядки проти кольпортерів і взиває органи безпеки безоглядно винищувати кольпортерів.

Самогубство соц.-дем. посолки.

БЕРЛІН. ПАТ. Соц.-демократична посолка до райхстагу Ант. Пфільф отруїлася в Мінхені вероналем. Працювала в соц.-демократичній партії від 1920 р., брала теж участь у ваймарській конституанті.

Довіря для Далядіє.

ПАРИЖ, ПАТ. Палата 347 голосами проти 245 ухвалила заяву довіря для уряду Далядіє.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

Пятий день розправи.

Публики на салі багато. З оборонців нема д-ра Шевчука та д-ра Глушкевича, якого заступає д-р Сосюкало. Крім цього до розправи прислухується д-р К. Паньківський. Підсудні, як завжди — спокійні, навіть жартують зі собою і сміються з чогось. Тайна Мотики і питання — був він чи не був конфіденгом поліції, висить досі загадкою в атмосфері салі. Може й тому усі зацікавлені на заповіджених сьогодні свідків, в першу чергу агентів Гірного і Будного, яких прізвища виринають раз-по-раз біля прізвища обв. Мотики. На коридорі витаємося з сивим о. Ковалюком, батьком обв. Ковалюківни, що теж покликаний на сьогодні свідком.

*

В год. 9-ій починає розправу допит поліційного агента **Гірного.**

Св. Гірний оповідає зрештою відомі подробиці з переслухувань усіх обвинуваченних крім Коссака і Ковалюківни. Цікавіші його зізнання про Мащака, що ніби на конфронтації мав пізнати Куспіся як учасника нападу, а Цапа як того, що завів їх до стодоли, на що обв. Мащак заявляє, що це проста видумка, бо Цапа він не пізнав на згаданій конфронтації зовсім, а Куспісь нагадував йому ростом одного з учасників; тепер він рішуче Куспіся як учасника нападу не пізнає. Мав теж перед свідком признатися обв. Цап, що викликаний Куспісем завів був з поля у свою стодолу ночувати якихсь людей, але був певний, що ці люди мають тільки висадити памятник Ягайла. Мотика мав перед св. сказати вперше про лист, а коли Яр. Білас відмовлявся від нього, сконфронтовано його з М. При цій конфронтації Яр. Білас мав збіліти і признатися, що лист був з підписом „К.". Вас. Білас мав перед св. підтвердити, що дістав лист від Коссака, що виїхав у відповідь на нього до Др. і що тут Коссак вислав його з Данилишином до Львова до Берез. Від Берез. якийсь „технік" зі Ставчан вів їх до Городка, брав з ними участь у нападі й відвів їх до Глинної Наварії. Св. не обіцяв Мотиці ніяких користей, зрештою той зізнавав так швидко, що не було коли, а Цапові на поліції не грозили.

Обв. Мотика заявляє в цьому місці, що його допитували не самого, а з іншими учасниками нападу перехресними питаннями, 2 дні він нічого не їв, а св. казав йому крім цього, що прокуратор „свій хлоп" і не буде його потягати до відповідальности, якщо він поможе поліції.

Прок.: Я? Я мав бути „свій хлоп"?

Обв. Мотика: Так.

Д-р Шухевич до обв. Мотики: Хто вам присилав їду до тюрми?

Обв. М.: Ніхто. Харчі давала мені поліція.

Д-р Шухевич: А хто приносив?

Обв. М.: Навіть Гірний.

ПОЛІЦИЙНИЙ АГЕНТ ЗІ СЕРЦЕМ.

Свідок: Світлий Трибунале! Після зізнань Мотики в суді від нього відвернулося ціле українське громадянство. На Різдво всі політичні вязні дістали святочну їду, а Мотика ні. Мене взяв жаль і милосердя і я йому заніс від себе.

Д-р Шухевич: Ви часто так милосердитеся над вязнями.

Предс. усуває це питання, але св. каже: Так, часто!

Предс. відчитує зізнання Вас. Біласа про напад на Голувка, опісля стверджує з актів, що Вас. Білас відкликав, мовби дістав від Коссака наказ їхати до Львова і жалів, що його обтяжив.

Св. о. Ковалюк, батько обв. Ковалюківни, не вносить нічого у розправу; стверджує тільки, що Мащак не казав йому нічого про розшуки поліції за ним, що в нього ночували частіше і студенти і панни та що його дочка любить пристрасно читати. Прок. дивується, як можна так ночувати когось незнаного; д-р Старосольський вияснює йому, що українські священичі доми відомі зі своєї гостинности і ночує в них навіть той, хто прийде перший раз. Прокуратор дуже дивується.

Св. Вл. Барскі, пол. агент зізнає, що Мащак рішуче показав на Куспіся, як на „техніка", який брав участь у нападі і навіть розбивав крати у касі. Коли св. конфронтував Цапа з Куспісем, Цап сказав: „Міську, я зізнаю тільки до 29".

Д-р Шухевич: Чому ви про ті слова Цапа не казали слідчому судді?

Св.: Я забув і мене не питали.

Д-р Шухевич: Ага, а тепер ви собі пригадали, хоч вас теж не питали.

Обв. Куспісь каже: Св. каже, що коли привели Цапа на конфронтацію, я „спіпоруновал" його зором. Як я міг це зробити, коли я був відвернений до стіни?

Обв. Цап підтверджує це. Обв. Мащак просить предсідника спитати св., скільки разів його конфронтовано з Куспісем, а коли той каже, що 2—3 рази, Мащак каже, що раз.

Д-р Сосюкало стверджує, що свідок є родом з Ряшащини, а підсудні зізнавали по українськи та що його освіта — 5 кл. гімн.

Св. Ю. Будни, агент пол., переслухав перший раз Куспіся і тоді він не признався ні до членства ОУН, ні до участи в нападі, навіть казав, що він не націоналіст, а марксівець. Св. працював у Дрогобичі, але про діяльність Коссака не знає нічого. Мотиці поліція нічого не обіцяла, а проте він сказав, що Яр. Білас є повітовим, а Волод. Білас районовим командантом УВО.

Обв. Мотика заперечує, мовби таке казав, а обв. Білас каже: „Хіба я виглядаю на повітового коменданта? Я не надаюся на районового!" (На салі сміх).

МОТИКА — КОНФІДЕНТ?

Далі приходить сензаційний момент зізнань свідка: Коли я був у Трускавці, а вбили були Голувка, Мотика сам зголосив поїздці з тюрми, мовби на станції в Дрогобичі чув розмову двох типів про вбивство та запропонував ком. Біле-

П. К. О.

ПЕВНІСТЬ — ДОВІРЯ

ЛЬВІВ, 3-го МАЯ Ч. 9.

КОЖНИЙ ПОЧТОВИЙ УРЯД

ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

МІСЯЧНА СКЛАДКА ВІД 3 ЗОЛ.

вичеві, що буде його інформатором, але просив затримати його імя в тайні. Опісля Мотика ходив навіть на вулицю, щоби тих двох найти, але не найшов. Обіцяв теж М. поліції, що замешкає у Коссака і доноситиме про нього. Конфідентом не був, але св. стояв у звязку з ним внаслідок його зголошення у ком. Бізевича, через яких 3 місяці. Св. однак вже по кількох днях Мотиці не вірив і навіть мельдував комусь, що він „буяє".

Д-р Білик: Якто? Ви переконалися, що М. „буяє" в справі тих двох особняків, а проте ви приймили його до інвігіляції Коссака?

Св.: Ми не могли не приняти чиїхсь услуг.

Обв. Яр. Білас вияснює: Я знав про те, що Мотика всіх спитав і вже хочби тому не міг я сказати йому, що я командант УВО.

Св. Бабяж, агент пол. нічого цікавого не зізнав.

На цьому цей пятий, важний для Мотики день процесу перервано до 9 год. в понеділок.

цвинтарі в Ясниськах к. Бруховичі. 3) 15. лютого 1933. про дозвіл ексгумації ст. десятника Івана Якимова, ур. в Дзіболках, з подвіря реальности при вул. Кушевича у Львові на квартер Янівського цвинтаря. 4) 16. травня 1933. про дозвіл на тимчасове упорядкування стр. могил на Личаківськім і Янівськім цвинтарі у Львові перед зеленосвяточними відправами. Ні на одно зі згаданих писем, не зважаючи на інтервенції, відповіди не одержано.

У звіт. році подано 75 писемних інформацій з централі як сусп. установам так і приватним особам у справі будови памятників, ексгумацій, построєння каплиць, пропамятних таблиць і т. п. На жаль, ніхто з поінформованих осіб не повідомив, чи потрібні заходи виконано та з яким вислідом.

Організаційний референт інж. Захар Рудик подав, що на 32 зголошених філій 29 виповнило і подало до відома приписаний квестіонар зі звітом своєї діяльности. Всі філії обединують ледви 2.962 членів та опікуються 3.424 могилами у краю. Ледви в 17 місцевостях — як виходить з квестіонаря — є памятники в честь полеглих, а в 7 місцевостях пропамятні таблиці по церквах. На основі призбираного дотепер матеріялу Т-во поведе відповідну діяльність на просторі кожної філії зокрема. Т-во працює далі в тому напрямі, щоби зібрати докладні списи полеглих, упорядкувати всі воєнні могили, в пригожих обставинах вибудувати каплиці чи памятники, а де могил нема, уфундувати в місцевих церквах пропамятні таблиці зі списом полеглих дотичної місцевости.

В дискусії стверджено, що Т-во відповіло по силам статутовій діяльности, після чого прийнято рахунковий звіт та внесок на ухвалення абсолюторії Гол. Раді Т-ва.

У склад нової Головної Ради входять на основі вибору: д-р Павло Кривуцький, дир. Земельного Банку, як голова; як члени Ради: о. Антін Каштанюк, д-р Володимир Лициняк, д-р Іван Німчук, інж. Юрій Пясецький, інж. Захар Рудик, Микола Бонковський, Лев Лепкий, Ярослав Гузар і прок. Олександер Карпінський.

При внесках апробовано м. ін. предложений правильник для членів-опікунів, внаслідок чого Т-во приступить у найкоротшому часі до приділу могил і роздачі грамот поодиноким членам-опікунам могил на обох львівських цвинтарях.

З життя наших установ.

Заг. Збори Союзу українських власників реальностей.

Загальні Збори Союзу українських власників реальностей у Львові відбулися 11. травня в домівці Т-ва при вул. Руській ч. 3. На деннім порядку були, як звичайно, звіти з діяльности, вибір нового виділу, внески і запити членів.

Невеличке число присутних на Зборах супроти дуже поважного числа українських власників реальностей у Львові вказує, на жаль, на мале зацікавлення, хоча Т-во бере на себе тяжкі обовязки оборони прав власників. Т-во подає членам правну пораду в справах податкових та адміністраційних, заступає їх в ріжних справах загальних в урядах, вносить меморіяли до місцевих та центральних властей і т. д.

Загальні Збори Т-ва отворив предсідник з вибору, радн. прок. скарбу д-р Ю. Занц, бо голова радн. Кокорудз саме тоді захорів, а заступник голови виїхав. Секретар радн. Олексин подав точний звіт з праці Виділу за мин. рік. Полагоджено багато біжучих справ, переведено підписано умову з дозорцями в Інспекторатї Праці, подано більше як 200 членам поради в справах реальностей і внесено до центральних властей і до сойму кілька меморіялів в справах податкових від нерухомостей і в справі знесення або зміни закону про охорону льокаторів. На жаль, ще дуже багато українців власників реальностей не належить до свого Т-ва. Інспектор В. Кабаровський, як референт меморіялу, подав важніші постанови внесеного меморіялу, в якім зібрано і виказано недостачі та слабі сторони закону в користь не лише власників, яким обмежують право розпоряджатись своєю власністю, але й льокаторів, які з тої причини

ОБНИЖУЄМО ЦІНИ на жіночі плащі, яких маємо ще великий вибір. Також дуже дешево продаємо прегарні моделі костюмів, суконь, блюзок і т. п.

МАГАЗИН Я. ПОСАМЕНТ

ЛЬВІВ, ул. Академічна 2. (ГОТЕЛЬ ЖОРЖА).

не можуть найти для себе відповідного приміщення. Звіт касовий, поданий касієром п. Лавровим, принято до відома і висказано подяку касієрові й цілому виділові за працю. П. Галібей підніс у довшій промові визначну працю референта п. Кабаровського і радн. Олексина, після чого Загальні Збори висказали їм обом окремо подяку за працю для загального добра.

Головою Т-ва вибрали Збори знову радн. Кокорудза, який вів Т-во від часу його заложення аж до своєї смерти. **Присутній.**

Т-во Охорони Воєнних Могил у Львові.

Дня 27. травня ц. р. відбулися V. Загальні Збори Т. О. В. М. у Львові при скромній участи 18-х членів. На таке мале зацікавлення безперечно вплинула заповіджена академія в навечерія свята відкриття памятника І. Франкові. Гол. Рада Т-ва перечислилася у своїх сподіваннях, з розмислом назначуючи на цей день Загальний Збір, у надії на поважну участь делегатів своїх філій з провінції. Явились, на жаль, тільки делегати зі Станиславова і Сколього.

З секретарського звіту, що його здавав п. О. Карпінський, довідуємося, що Т-во внесло отсі прохання до Львівського Воєвідства: 1) 12. липня 1932. про дозвіл на тривале упорядкування стрілецьких могил на Янівськім цвинтарі й уставлення залізної огорожі на бетоні. 2) 1. грудня 1932. про дозвіл на переведення ексгумації позкинених стрілецьких могил на місцевім

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ЦЕНТРОСОЮЗ У 1932 Р.

З приводу своїх Заг. Зборів, що відбулися 10. ц. м. видав Ц. С. друковане звідомлення на 20 сторінок, де зібрано багато цікавого інформаційного матеріялу про цю торговельну надбудову нашої кооперації. В р. 1932 мав Ц. С. 149 членів, з того 34 Кооп. Союзів. Торги Ц. С. у споживчому відділі дали 3,480.034 зол., що в порівнянні з р. 1931 представляє знижку на 36.55 проц. Цей спадок, навіть коли взяти на увагу 15 проц. пониження цін, а — як каже звідомлення, — різким доказом дальшого зубожіння села. Не краще є у відділі сіль.-господарському з доставою т. зв. „с.-госп. потреб". Різниця поміж торгами в 1931 і в 1932 р. і тут поважна. Збуту машин майже не було, а збут навіть ніс чи серпів зменшився неймовірно. Штучних погноїв продав Ц. С. всього 476 тон, що дає ся 70.2 проц. менше, ніж у 1931 р. Тільки сашні насіння затримали, а навіть частинно зміцнили свої циферні позиції. В експорті вець рік 1932 означився корисно. Ц. С. партиципував на 7 відс. в заг. вічному вивозі Польщі. В порівнянні з роком 1931 внекспортував Ц. С. вець у звіт. році на 56,5 проц. більше (грошево тільки на 11 проц., бо ціни впали). Порівнюючі вартости бракують у ділянці збуту живини, бо ця ділянка щойно в 1932 р. повстала. Та — не вважаючи на початкову організаційну стадію — вспів Ц. С. продати 7.129 штук безріг, телят і рогатої худоби, а крім того якусь кількість дробу. Галянтерійний відділ зменшив свої обороти, що при помітному зменшенні збуту навіть „сіль.-госп. потреб" ніхого не може дивувати.

При вашому гравітуванні до власної продукції важний є продукційний відділ Ц. С. У ньому на першому місці стоїть фабрика мила з продукцією 406.563 кг. у 1932 р. (на 2.3 проц. більше ніж у 1931 р.). Успішно працює теж моторове наймальня ниток і фабрика електричних батерій. Остання працювала в р. 1932 всього 2 місяці (від 1. листопада), проте з самого початку виказала роботящість (11.899 штук).

Звідомлення має ще багато цікавого цифрного матеріялу. Та ми заінтересованих відсилаємо до джерела. Зазначимо, що білянс виказав 6.388 зол. надвишки, а це указує на обережну господарку.

Польська хроніка.

ДАЛЬШЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ ДОЛЕЮ ДОЛЯРА. ВАЛЬОРИЗАЦІЙНІ СПРОБИ.

Долар виявив за останній час знов знижкову тенденцію, проте настрої заінтересованих на загал зрівноважені, вижидаючі. У Польщі всі пильно слідкують за доларовим курсом. Тут і там стрічаєте нарікання, тут і там згадає хтось про дивовижні спроби вальоризації претенсій (прим. деякі асекураційні інституції домагаються заплати премій по золотому курсі, якщо при обезпеченні в доларах була застережена золотова клявзула). Та назагал усе чекає поки ситуація не прояснить. Може така пасивність веде до ще більших страт. Чи може це хто збагнути? Може саме навпаки. Всі власники долярів стали тепер біржевими грачами на звишку долара...

ЗОЛОТІ МОНЕТИ ПЛИВУТЬ ДО ПОЛЬЩІ. — ТЕЗАВРИЗАЦІЯ ЗОЛОТА.

В обличчі валютової непевности в Польщі щораз більше люди ховають золото, особливо золоті монети. Карбований закордоном і продаваний у Польщі золотий рубель уже не тільки на Волині популярний. За перші місяці ц. р. не маємо ще точніших даних, та на підставі різних симптомів подачі і попиту можна догадатися, що скількість захованого золота в Польщі помітно зросте. Вже у мин. році цей зріст був дуже сильний, бо тоді привезено до Польщі золотих монет вартости 145.3 міл. зол., коли в р. 1931 тільки на суму 22.6 міл. зол. Вправді Банк Госп. Краєвого у своїй останній характеристиці господарського положення в Польщі говорить про „річеві інвестиції" (закупно передовсім нерухомостей) як про заміне явище дня, а тезаврізації признає дуже малу ролю, проте інші обсерватори господарського життя дивляться інакше на справу.

ПІСЛЯ ГОСПОДАРСЬКОГО КОНГРЕСУ У ВАРШАВІ.

Коливб не те, що добір учасників „господарського сойму", який 3 дні засідав у Варшаві, був односторонній і що дебати та його рішення мали яскраво проурядову тенденцію, — то конґрес можна би вважати одною з найбільших подій у Польщі за останній час. Зїхалось 600 делегатів з усіх кінців Польщі, порушили вони цілу низку дуже актуальних питань. Однак бракувало критики. І це найважніше. З замітних постанов, що їх ухвалив конгрес за апробатою офіційних репрезентантів, це відворот від етатизму і протегування у майбутньому хліборобства (не общарників!) і середніх варстатів праці в торговельно-промисловій ділянці. Варто теж згадати, що конгрес ствердив необхідність обстоювати в дальшому стабільність польського золотого, висказуючись неприхильно про інфляційні тенденції.

ПОЛЬСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НА СВІТОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ У ЛЬОНДОНІ. — ІНФОРМАЦІЯ ПРЕСИ.

На чолі польської делеґації, в якої склад увійшло 11 практиків і теоретиків-економістів, станув віцеміністр фінансів Адам Коц. Секретарем назначений радник Жултовський. Польська преса буде заступлена на конференції поважно. Деякі газети вислали спеціяльних кореспондентів, хоч і без того подбали в Льондоні за широку інформацію світової преси.

НОВИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ КОДЕКС ШВИДКО ВЖЕ ПОЯВИТЬСЯ.

Кодифікаційна комісія має ще в цьому місяці оголосити текст нового торговельного кодексу. Цей кодекс зближений до німецьких і швайцарських торговельних законів.

Світова хроніка.

ІСТОРИЧНА ДАТА. — ПЕРЕД СХОДИНАМИ ГОСПОДАРСЬКИХ МИРОТВОРЦІВ.

12. ц. м. зійдуться у Льондоні репрезентанти 67 держав, аби покласти край господарській партизанці, що, не зважаючи на болючі втрати всіх, щораз жидіше і несе з собою катастрофу. В тій партизанці нема вже нейтральних. Усі держави в більшій чи меншій мірі змобілізувались, аби ратувати своє нар. господарство, вживаючи до цього засобів, що одним вістрям вдаряють чужинців, а другим ранять таки власний господарський організм. І здається — нема стриму цій психозі господарського винищування себе та інших, як здавалось не було стриму воєнному шалові, коди він тягнувся роками і коли запорпані в землю війська противників забули, як виглядає нормальне життя людини. Та стрим мусить бути, бо дальше зубожіння, дальший хаос у царині господарства і грошей, може вже в найкоротшому часі зруйнувати останки того, що ще збереглось у світі з морального і матеріяльного капіталу. Льондонська конференція за 6 тижнів (це речинець для головних її праць) має наново повязати пірвані нитки міжнародньої співпраці, має вирішити шляхи і способи, що велиб до обнови продукції і торгівлі, до стійности валюти і певности кредиту, до ліквідації безробіття, цієї загрози капіталістичного ладу. Господарський досвід і знання, втілене в кількох сотнях делегатів-економістів, — так надіються — зуміє дати щось більше, ніж гори записаних протоколів і маловартісних резолюцій. За цим промовляє теж поважна підготовча праця до конференції, яку доконала спеціяльно покликана комісія, як теж праці VII. Конгресу Міжн. Торг. Палати в Відні, Зїзду аграрних країв у Букарешті (одно і друге саме покінчилось), підготовка поодиноких урядів і деякі спільні заздалегідні порозуміння держав на заході. Є чутки, що американські делегати привезли на конференцію просто сенсаційні проекти, що мають бути переломові для світового господарства. Весь світ зі стриманим віддихом слідкуватиме від завтра за ходом нарад у Льондоні.

В. Н-вич.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Стоматольог **Д-Р ЕМІЛЬ РАПС**
спеціяліст недуг зубів і устної ями
ординує через цілий рік
ЛЬВІВ, Словацького 8, МЕЗАНІН. ТЕЛЕФ. 65-99

Дальші арештування в Греції.

АТЕНИ, ПАТ. У звязку з арештуванням трьох вищих службовців слідчої служби, підозрілих в участі зорганізування атентату на Венізельоса, уряд видав гострі заряджения для забезпеки спокою. Преміер Цалдаріс приказав арештувати всіх вмішаних у змову, без уваги на їх становища. Преміер оказав, що вдержання спокою та порядку запевнене.

АТЕНИ, 10. 6. ПАТ. Шефа слідчої служби та двох службовців арештували наслідком Венізельосових зізнань.

ДОЛЬФУС У ЛЬОНДОНІ.

ВІДЕНЬ. 10. 6. ПАТ. Канцлер Дольфус відлетів нині рано до Льондону.

МАТЕРН ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

МОСКВА, 10. 6. ПАТ. Летун Матерн покинув Белоє в год. 1.50 і відлетів до Хабаровська. Б год. 2.30 перелетів над Іркутськом.

ПІДПИШУТЬ ПАКТ І БЕЗ МАЛОЇ АНТАНТИ ТА ПОЛЬЩІ.

ПАРИЖ, 10. 6. ПАТ. На вчорашньому засіданні палати депутованих Еріо зясував проект резолюції, що приймає урядову заяву, висловлює заяву довіря та відкидає всякі додаткові внесення. В дискусії деп. Марен предложив приняти таке речення: „...висловлюючи довіря урядові, що не підпише ніякого пакту, в якому не взяли би участи Мала Антанта, Польща та Бельгія". Та в звязку з цим предложенням уряд поставив справу довіря та зажадав відкинення того речення. В голосуванні цю поправку відхилили, а потім палата приняла 406 голосами проти 105 проект Еріотової резолюції, одобреної урядом.

ПРИГАДКА ДЛЯ ВСІХ УРЯДІВ.

ВАШИНГТОН, 10. 6. ПАТ. Уряд Зл. Держав вислав усім державам-довжникам листи з пригадкою, що на 15. червня припадає рата платности воєнного довгу.

АНГЛІЯ ХОЧЕ ДАТИ ЗАВДАТОК.

ЛЬОНДОН, 10. 6. ПАТ. Часописи стверджують, що на засіданні кабінету, на якім більшість міністрів була проти плачення Америці, погодилися так, що британський уряд предложить през. Рузвельтові малу суму, ок. 2,000.000 фунтів, як завдаток припадаючої платности. Завдаток мав би бути признанням платности рати В. Британії, та рівночасно підкреслював би, що британський уряд не одобрює та не вважає обовязуючої умови тревалою і домагається її ревізії.

КАТАСТРОФА ЕКСПРЕСУ.

ЦАРҐОРОД, 10. 6. ПАТ. В Ескішері вискочив зі шин експрес, що їхав із Адани до Анґори. Досі відомо, що було 12 людей вбитих, а про 50 нема вісток. Здогадуються, що 9 затонуло. Причиною катастрофи було те, що повінь підмила шлях.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 20-5С

— **Свято в честь Драгоманова у Празі.** Український Високий Педаґоґічний Інститут ім. Михайла Драгоманова у Празі влаштовує в 10-ліття заснування Інституту (1923—1933) в понеділок 19. червня 1933 року в салі Геольоґічного Інституту (Прага II., Альбертинів 6) свято з академією в честь патрона Інституту Михайла Драгоманова. Програма: 1. 10-ліття Інституту — ректор, проф. д-р В. Сімович. 2. Слово від кол. студ. Інституту — д-р П. Тенянко. 3. Відчитання привітань. 4. Драґоманів і Франко — проф. Л. Білецький. 5. Драгоманів і українофільство — доц. д-р П. Феденко. Адреса для листів. Ukrajinsky vysoky pedagogicky ustav M. Drahomanova v Praze-Kral. Vinohrady, Slezska ul. 7. (dv. č. 24).

— **Щіплення віспи** в Українській Поралні Матерей при вул. Ходоровського 15 подовжене до 20. червня.

Манджурія годиться на переговори з більшовиками.

МОСКВА, ПАТ. Японський амбасадор у Москві Ота відвідав заступника народнього комісаря закорд. справ Сокольнікова та повідомив його, що манджурський уряд годиться на більшовицькі предложення почати 25. червня в Токіо переговори з більшовиками в справі продажі східно-китайської залізниці.

—o—

Державний Інститут Театрального Мистецтва у Варшаві.

Дотеперішній Драматичний Відділ Музичної Консерваторії у Варшаві став окремою школою і дістав статут, якого головні точки ось-які:

Інститут є школою, що підлягає безпосередньо міністрові освіти. Його метою є вишкіл у театральному мистецтві і теоретичне та практичне підготовання драматичних і фільмових артистів та режисерів, до виконування їх звання. Він складається з виділу акторського мистецтва, режисерського, фільмового і театрології. Інститутом керує директор і Педаґоґічна Рада, яка має між іншим право проектувати науковий плян і предкладати до іменування професорів. Наука тревае 3 роки; приймають тих, що мають найбільше 25 літ життя і покінчили 6 клас середньої загально-освітньої, або 3 класи фахової школи чи учительської семінарії. На театрольоґічний виділ приймають гімназійних, ліцеальних і семінарійних матуристів, одначе міністр може на внесення Педаґ. Ради приняти також кандидатів без тих умовин. Усі кандидати здають вступний іспит. По скінченні Інституту в кінцевий, а по 2-річній театральній практиці дипльомовий іспит. Екстерністи можуть теж здавати іспити. Інститут міститься поки що в домівці Державної Музичної Консерваторії у Варшаві.

Подаю цю замітку на основі урядового Дневника Міністерства Освіти ч. 1/1933, бо думаю, що в цю пору, коли молодь думає над вибором звання, кожний по своїм силам повинен їй помогти — бодай інформацією. Інші часописи прошу цю інформацію поширити.

Д. Б.

ВРАЖІННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОРАТОРІЇ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 10. 6. ПАТ. Постанова Німеччини оголосити мораторію закордонних довгів із 1. липня ц. р. викликала в Льондоні прикре вражіння. Міродатні кола зазначують, що частинну мораторію можна би приняти, та загальна мораторія безосновна. Надвишка в закордонному торговельному білянсі Німеччини є і далі та вона достаточна, щоби могла покрити бодай 75 проц. сплати закордонних позичок. Оголошення мораторії наразить поважно німецький кредит за кордоном. Міродатні британські кола здогадуються, що оголошення мораторії напередодні всесвітньої господарської конференції обраховане на те, щоби зробити натиск на державивірителів, аби обнизили свої митні тарифи для Німеччини.

АВСТРІЯ ПРОТИ ЖИДІВ.

ВІДЕНЬ, 10. 6. ПАТ. Є вістки, що плянують ревізію постанов, які признають союзне горожанство горожанам інших держав. Розпорядок, як кажуть, торкається спеціяльно жидів із Польщі, які одержали австрійське горожанство.

ДО 6 ТИЖНІВ НАЛАДНАЮТЬСЯ ФРАНЦУСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

РИМ, 10. 6. ПАТ. У чужинних журналістичних колах переконані, що мабуть здійсниться заповідження амбасадора Жувнеля, що постарається до 6-х тижнів довести французько-італійські взаємини до вирівнання. Все здається промовляє за тим, що після парафування пакту 4-х переговори в справі управильнення взаємин між Парижем і Римом війдуть на новий шлях і скоро дійдуть до устійненого висліду.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ.

ФЕРАРА, 10. 6. ПАТ. У Масі Сан Джорджо з невідомої причини наступив вибух у фабриці штучних вогнів. Згинуло 4 людей. Здогадуються, що причиною вибуху був хемічний розклад запасів для виробу штучних вогнів.

— **Загальні Збори Патронату, Т-ва опіки вязнями та їх родинами у Львові** відбудуться 20. червня в год. 17.30 в окружнім карнім суді, вул. Баторія 3 з таким порядком: справоздання управи та ревізійної комісії, вибір до управи Т-ва.

— **Погода з дощем і хмарами** трівае далі на великім просторі нашого краю. Дощ після півтора дня повторяється що кілька годин, хоча не такий сильний, як останніми днями.

— **Помер із схвилювання.** Польська преса повідомляє, що в другому дні Зелених Свят у Львові на Личаківському цвинтарі дістав був приказ зліквідувати відомі події керманич IV. комісаріяту поліції аспірант Луковський з поліційним відділом. Підчас ліквідації подій асп. Луковський наслідком схвилювання дістав серцеві атаки та впав непритомний на землю. Шпитальні лікарі пять днів старалися врятувати життя Луковському, та він у пятницю помер.

— **Пригода на перегоновому шляху.** В суботу рано підчас тренінгу до завтрішніх автомобільних перегонів у Львові швед. Віндегрен наїхав на авто мадяра Ласло Гартмана. Наслідком зудару Гартман вилетів із воза та вдарив об дерев'яний паркан. Потовкся лише легко, тому в перегонах візьме участь. Два тижні тому Гартман зломив собі два ребра на перегонах у Нірбургу.

— **Влом до костела.** Невідомі злодії вломились до костела св. Лазаря у Львові. Зі скарбони забрали кількадесять золотих, украли теж позолочуваний образець і два срібні хрести.

— **Жидівський музей у Львові.** Жидівська віроісповідна громада у Львові передала II-ий поверх свого будинку при вул. Бернштайна на жидівський музей. Цей історичний музей повстане із приватних колекцій. Коли зважити жертвенність жидів на народні цілі та їхні матеріяльні засоби, можна мати певність, що швидко весь будинок при вул. Бернштайна не помістить усіх зібраних предметів.

— **Електричний страйк у Східниці?** В Східниці консументи платять по 1.10 зол. за кільоват-годину або 5.50 зол. готівкою за лямпку. Це найдорожча ціна електричної струї, тому консументи постановили застрайкувати та вибрали страйковий комітет.

†

ОЛЕНА ПЕЖАНСЬКА
вдова по інжинірі

упокоїлася в Бозі по довгій і тяжкій недузі приявши Найсв. Тайни 10. червня 1933. в 71. р. життя.

Похорони відбудуться в понеділок 12. черави ц. р. в год. 3-ій попол. з дому жалоби при вул. Пелчинській 22 на Личаківський цвинтар, на які запрошує горем прибита

РІДНЯ.

— **Злодії в старості.** Невідомі злодії залізли до кабінету старости в Пружанах, повідчиняли шуфляди бюрка й сплюндрували їх.

— **Пожежі на Волині.** В Поповій Дуброві на Берестейщині згоріло 50 га лісу, що належав до виленського відділу Р. Банку. В державному лісі біля Фастинова згоріло 100 га лісу.— У пружанському повіті згоріло 10 га лісу, що належить до маєтку Старі Оранчиці. Причина невідома. — В с. Колодіевичах на Пінщині згоріло 60 хат, 3 клуні і кільканацять штук худоби.

— **Новий бурмістр Луцька.** Бурмістр м. Луцька Оловинський під натиском „згори" уступив зі свого становища. На його місце міська рада обрала бурмістром кандидата тої самої „гори" директора комунальної каси Беднарського.

— **Самогубний замах.** Дня 6. черави в Луцьку сестра Крилинського, референта слідчого уряду, обвинуваченого в шпигунстві, хотіла позбавити себе життя стрілом з револьвера. Куля не попала в серце й лише тяжко її зранила.

— **Засудження братовбивця.** Луцький окружний суд засудив на кару смерти 24-літнього селянина з Любча на Луччині Дмитра Димитрука за те, що він убив сокирою свого рідного брата, коли той спав. Президент заміним смерть на довічну вязницю. Вбивство було викликане бажанням заволодіти цілим маєтком, яким брати володіли наспілку.

— **Таємниче вбивство.** Невідомі злочинці вбили 26-літнього селянина с. Якуш на Ковельщині Киприяна Плащука, розбивши йому голову якимось гострим знаряддям і перерізавши йому горло. Кажуть, що Плащук був злодієм і що вбили його товариші.

— **На жидівському цвинтарі** в Малорити на Берестейщині невідомі злочинці перевернули 18 нагробників і розкопали одну могилку, з якої видобули тіло дитини. Злочинці здерли з тіла полотно, в яке воно було завернене, а тіло вкинули назад до могилки й засипали його землею.

— **Загадочний труп.** В Опірці на польсько-чеському кордоні найшли в лісі трупа якогось мущини з розбитим черепом, прикритого листям і галуззям. Біля трупа найшли рештки камгарнового ясного одягу та сорочку з моногрямом „Д. Р. М. Бесте Квалітет" і щіточку до зубів. Здогадуються, що то якийсь німець, який хотів передістатися до Чехословаччини та його вбили й ограбили. В одній кишені найшли кілька більшовицьких монет, із чого можна би здогадуватися, що вбитий втікав із СРСР.

— **Ріжні вісти.** Еспанська королівська пара, що живе тепер на вигнанні протестує проти заручин свого сина, що найшов собі у Льозанні наречену некоролівського і нешляхоцького роду. — Наймолодший син Гандія, Девідас, заручився з донькою раджі з Гопалю, що був головою індійського національного конгресу. — У шпиталі в Шикаґо вмерла від затруєння шлунка французька королева краси Шеппак, що приїхала на міжнародній конкурс з нагоди світової виставн. — Японські денники „Токіо Ніші Ніші" і „Осака Маініші" мають разом 4 міліони читачів себто доходять до найвищого тіражу европейських денників. — СРСР, що має найбільше платини, хоче карбувати платинових грошей на 15 міл. долярів. — У Данії заборонили молоді до 18 літ життя носити якінебудь однострої, товариські або партійні. Заборона торкається і скавтів, а обовязує 1 рік.

З кіна.

Кіно „Касіно": „Емма" („Покинена мати").

Родинна драма у заголовній ролі зі славною американською драматичною артисткою Дрезлер, однаково оригінальною у трагічних креаціях і характеристичних, прекомічних епізодах. Песа не завадто довга і не обтяжена зайвими сценами; має в собі мало кінових елементів і нагадує більше театр; добре передумана і вирежісерована, з деякими новими нюансами на тему не зовсім нову: про невдячність дітей і долю матері на старість. На щастя, драма не переходить у трагедію.

Із судової салі.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ УВО В ЧОРТКОВІ.

Дня 4. червня ц. р. в год. 3. над ранком закінчився перед судом присяглих в Чорткові великий політичний процес проти **Андрія Прокопчука і тов.** за злочин держ. зради (приналежність до УВО), що тягнувся від 22. травня ц. р. На основі вердикту присяглих оголосив трибунал присуд, яким засуджені: 1. **Дмитро Потятиник** за злочин з арт. 167 § 1 кк. **на 3 і пів років вязниці;** 2. **Антін Комарницький** за злочин з арт. 167 § 1 кк. **на 3 роки вязниці;** 3. **Евген Онищук** за провину з арт. 166 кк. **на півтора року вязниці;** 4. **Павло Микитин** і 5. **Демян Королик** за злочин з арт. 167 кк. **по півтора року вязниці;** 6. **Іван Лилик,** син Андрія і 7. **Ярослав Комарницький** за провину з арт. 166 кк. по **одному рокові вязниці;** 8. **Григорій Романко** за злочин з арт. 167 кк. **на один рік вязниці;** 9. **Павло Юрчак** за злочин з арт. 167 кк. **на 6 місяців вязниці;** 10. **Дмитро Гембатюк** за провину з арт. 155 § 1 кк. **на півтора року вязниці;** 11. **Іван Лилик,** син Проця за провину з арт. 155 § 2 кк. **на 8 місяців вязниці;** 11. **Андрій Прокопчук** та 13. **Іван Козак** за провину з арт. 155 § 1 кк. на кару **по три місяці арешту;** 14. **Дмитро Палечник** за провину з арт. 165 кк. **на 6 місяців вязниці;** 15. **Степан Голик** за провину з арт. 155 § 1 кк. **на 6 місяців вязниці;** 16. **Демян Щепановський** за провину з арт. 165 кк. **на 6 місяців вязниці.** Дальші підсудні в числі 7: Михайло Гарапяк, Іван Кінашук, Дмитро Борщ, Тадей Юрійчук, Мирослав Осадчук, Юрій Дідур та Ольга Гоївна увільнені. Щодо підсудного **Романа Мигаля** трибунал заслухував засуджуючий вердикт присяглих на його користь і щодо нього відбудеться поновна розправа. Касацію зголосили Потятиник, Комарницький Антін та Онищук Евген. Боронили підсудних адвокати: д-р Володимир Електорович, д-р Остап Юрчинський і д-д Михайло Росляк.

СПОРТ.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Ситківкові змагання за мистецтво Львова починаються в четвер 15. червня в год. 9. рано на токах ЛКС. при вул. Войтіха. У програму входять: 1. Поодинока гра мущин. 2. Поодинока гра жінок. 3. Подвійна гра мущин. 4. Подвійна гра жінок. 5. Гра мішана. Зголошення до 14. червня, год. 7-а вечором, у дир. Василя Паліева, Ринок 10, книгарня Шевченка. Льосування відбудеться 14. червня в год. 7.30 веч. у домівці У. С. С. Вписове до змагань 3 і 1 зол. Сподівані змагуни з Коломиї, Перемишля, Станиславова та Стрия.

ЖІНОЧІ МІЖКЛЮБОВІ ЗМАГАННЯ.

Український Спортовий Союз організує вперше жіночі легкоатлетичні змагання у Львові в суботу 17. та в неділю 18. червня ц. р. До цих змагань ставуть обовязково всі членині жіночих львівських клюбів, тому змагунок поділено на дві категорії: а) тих, що вже ставали до змагань, уладжуваних Українським Спортовим Союзом і б) тих, що вперше стають. Пунктація буде дружинова, при чому з кожного клюбу мусить ставити до змагань бодай сім змагунок.

У вівторок 13. червня ц. р. в год. 19. відбудуться у цій справі сходини в домівці У. С. Союзу, Домініканська 11, на які кожний жіночий клюб та секція обовязані вислати по одній представниці і дати спис учасниць змагань.

ІСПИТИ НА СУДДІВ З ВІДБИВАНКИ Й КОШІВКИ.

В суботу 17. червня ц. р. в год. 18.30 у домівці У. С. Союзу, Домініканська 11, починаються іспити на суддів з відбивання і кошівки. Зголошення в У. С. Союзі до 15 ц. м. в понеділки, четверги й суботи, де можна дістати правильники гор, на підставі котрих відбувається іспит.

Бюро Посередництва в Берліні й Українське Бюро Подорожей
полагоджує всі справи.
BERLIN W 15 — SCHLISSFACH 39.

Пийте знамените львівське пиво!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 11. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Неділя, 11. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Понеділок, 12. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 11. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Неділя, 11. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Понеділок, 12. червня год. 7.30 веч. „Невпійманий".

Кіна.

АДРІЯ: „Таємна б-ка", „Ц. к. фельдмаршал" (Власта Буріян).

АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина" (Альб. Прежан).

АТЛЯНТИК: „Земля вічна".

КАСІНО: „Покинута мати", Льорель і Гарді: „Полковник і його слуга".

КОЛІСЕЙ: „Побіджені побідники", ревія „Весела осмішка": „Щось пищить у грамі".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".

МУЗА: „Нагана".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Все для дівчини" (Гарі Піль).

ПАСАЖ: „Ковбой в Арізоні" (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сатана зависти" (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні", ревія „Бомба".

Закордонне радіо.

Неділя, 11. червня 1933.

Братислава (278,3) 10.15, 11.00, 16.00 Концерт, 18.05 Пісні, фортепян, 20.00 „Три мушкетери" оп. Рубіна; **Бреслян** (325) 12.00 Військ. музика, 18.30 Нар. дуети; **Штрасбург** (345,2) 18.30 Брамсові пісні; **Штутгарт** (360,6) 14.30 Сп. свято; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.20 Спів, **Ляйпціг** (389,6) 1.00 Вагнерова академія; **Букарешт** (394,2) 20.00 Оперетка; **Стокгольм** (435,4) 16.00 Смичкова орхестра; **Рим** (441,2) 20.45 „Чар вальса" оп. Штравса; **Відень** (518,1) 11.40 Концерт, 18.35 „Вальхірія" оп. Вагнера; **Рига** (528) 13.00 Байки та пісні для дітей; **Будапешт** (550,5) 16.20 Циг. орхестра; **Любляна** (575) 20.00 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Солісти, 10.30 Радіокомедія, 13.50 Концерт для молоді, 15.00 Оп. арії та дуети, 18.00 Кам. музика, 19.00 Літ.-муз. авдиція.

Понеділок, 12. червня 1933.

Братислава (278,3) 14.50 Чеська оп. музика, 17.55 Квінтет трубн. інструментів; **Бреслян** (325) 20.00 Концерт (Й. Штравс); **Мілянo** (331,4) 17.10, 20.30 Музика; **Штутгарт** (360,6) 21.00 V. Бетовенова симфонія; **Ляйпціг** (389,6) 21.10 Вес. вечір; **Нюрнберг** (472,4) 20.05 „Цар і тесля" ком. опера Льорцінга; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет, 17.15 Хор. солісти, 20.45 Концерт; **Будапешт** (550,5) 22.30 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00, 13.50, 18.00 Концерт, 10.00 Радіокомпозиція, 16.00 Муз.-літер. авд., 19.00 Концерт із „Березілю"; **Москва** (1000) 17.25 „Кармен" оп. Бізета (Досв. 720 м.); **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.00 Евр. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 11. червня 1933.

12.15 Легка музика; 13.00 Грамофон; 14.00 Кооперація в Польщі; 14.20, 18.10 Міжнар. окружн. автомобільні перегони; 14.45 „Зелені ужитки"; 15.05 Нар. музика, пісоньки; 16.00 Для молоді: „Що чувати в світі?", „Книжки — книжки"; 16.30 Куток мови; 16.45 Для абітурієнтів: „Не дайте звестися на манівці"; 17.00 Трансм. з гіпічного стадіону міжнар. кінних перегонів; 17.30 Орхестра, спів; 18.40 Всячина; 19.00 Авд.: „Говори мені, вуйку"; 20.00 Нар. вечір (нар. музика, пісні, обряди); 22.00, 22.48 Танк. музика; 22.25, 22.26 Спортові вістки; 23.00 Комунікат із міжнар. гіпічних змагань.

Понеділок, 12. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.35, 15.50 Грамофон; 15.15 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Симф. орхестра; 17.00 Фр. балачка; 17.15 Арії та пісні (Гофманова), фортепян, 17.45 Клявесин; 18.15 Промисл чи рільництво?; 18.35 Спів (Муцлінгер, бас-баритон); 19.40 Літер. фейлетон; 19.55 Найдешевші літовища у сх. Карпатах; 20.15 Авд. (музика, спів); 22.30 Спортові вістки; 22.45 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У суботу курс доляра пішов трохи вгору. Філія Банку Польського у Львові платила за доляра по 7.30 зол. На неофіціяльній біржі платили по 7.35.

Золото: доляри 9.19—9.22; дукати 75—85.30; франки 36.40—36.80; корони 38.30—38.70.

Срібло без змін.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.30, 124.61, 123.99; Данціг 173.90, 174.33, 173.47; Голяндія 358.70, 359.60, 357.80; Льондон 30.14, 30.29, 29.99; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.52, 26.58, 26.46; Швайцарія 172.20, 172.63 171.77, Італія 46.45, 46.68, 46.22; Берлін 207.25,

Акції.

Банк Польський 75—75 і одна четверта.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих	
	від	до
Пшениця двірська	31·—	31·50
Пшениця збірна	28·50	29·—
Жито одноціле	15·25	15·50
Жито збірне	14·50	14·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замокліий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля коліроза	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7· –
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·—	12·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·25	7·50
Висівки пшеничні	7·—	7·25
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	32·50	33·—
Пшениця збірна	30·—	30·50
Жито одноціле	16·75	17·—
Жито збірне	16·—	16·25
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	59·50	60·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	22·—	24·—
Пшоно ч. 1	31·—	33·—
Пенцак ч. 10	22·—	24·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 10. VI.: З приводу слабої тенденції цін на масло не подаємо. Молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на масло слаба, на інші артикули занижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В приватній коед. гімназії „Рідної Школи" в Чорткові відбудуться вступні іспити до І. кл. нового типу, а також до II. кл. і IV—VII. старого типу 16., 17. і 18. червня. — Вписи до всіх клас від 14—20. червня 1933. 2137

Задумуючи скликати д. 2. липня 1933 р. товариський зїзд з приводу 20-ліття, просимо Товаришів, які здали матуру в держ. укр. гімназії в Станиславові в 1913 р., подати свої адреси. (І. Рибчин, Станиславів, II. держ. гімназія, площа Падеревського). — **Михайло Кисілевський, Михайло Лабій, Іван Рибчин.** 2138 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „МОТРЯ", інсценізація повісти Б. Лепкого в опрац. Лужницького-Лісевича, дозволена старостом гродським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук, Львів, Домініканська 4, III.** 2069 5—5

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК,** Підсудського 21, І. 4—10

УМЕБЛЬОВАНА КІМНАТА, окремий вхід, від 15. 6. до винайму. Театинська 3, II. п. двері 6. 2127 2—3

ПРИЙМУ панночки на станцію, пянчо в хаті, Львів, вул. Глубока 21, II. п. Гриньовська. 2128 2—2

ЛІТНИКІВ на цілє літо приймаю в найгарнішій гірській околиці за 3—5 зол. денно з мешканням і пятиразовим харчем. Ріка, ліси, радіо, бібліотека. Школа Нягрин, почта Велдзіж (Weldzirz) повіт Долина.

НОВОЧАСНО уряджена фабрика харчевих артикулів, добре впроваджена в широких колах клієнтелі, продається. Зголошення під „Корисно" — Адміністрація.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АДВОКАТ

Мр. Богдан Левицький

ем. судця.

відкрив канцелярію

в ВИННИКАХ, біля почти.

„ЗЕЛЕМІН"

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає соняшні кімнати з балконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

ПІДЛЮТЕ.

Живець і купелеве заведення в Горганах над Лімницею, в чудовій лісистій околиці, 700 м. понад рівень моря. — Мінеральні питні води і сірчано-солові купелі. — Електричне освітлення і водопроводи.

Лічничі вказання: Хороби органів кровобігу, віддихових доріг (з виняткоm туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і сечових доріг, суглобів, нервів і кісток, хороби обміну речовин, стани виснаження з надмірної праці або після перебутих хоріб.

ПОЧАТОК СЕЗОНУ 15. ЧЕРВНЯ.

Залізнична стація Брошнів на лінії Стрий-Станиславів, а звідти на замовлення автомотором на місце.

ІНФОРМАЦІЇ: до 1. липня Львів, ул. Клушинська 3, тел. 48-82, від 1. липня Живець, Підлюте, почта Перегінсько.

НАЙДЕШЕВША ВИРІБНЯ СІТОК ДО ОГОРОДЖЕНЬ „SIATKODRUT"
Львів, Замарстинівська ч. 33
Дешево від 48 сот. метер.

ПОДЯКА.

Сумом переняті по втраті нашого дорогого Тата і Дідуся бл. п. о. Александра Стефановича, складаємо щиру подяку всім, які в довгій недузі служили нам помічю і порадою, а по смерти віддали Покійному останню прислугу та виявили нам своє співчуття, устно чи письмено.

Передовсім дякуємо Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Андрееві за слова потіхи та за молитви, Преосвященому Кир Никиті за супроводи тлінних останків з дому жалоби до церкви Успення Пресв. Богородиці, похоронні відправи, а відтак супроводи на цвинтар, як також за Службу Божу і панахиду відправлену в понеділок по похороні. Дякуємо о. Мітратові Базюкові, о. Прилатові Куницькому, оо. Крилошанам: Томовичеві, Ковальському, д-р Лабі, Лужницькому, Лицинякові, Лопатинському, Гірнякові, Дзеровичеві, Ректорові д-р Сліпому, Всч. Отцям: Садовському, Бачинському, Білецькому, Ясеницькому, Савойці, Дуткевичеві, Мармашеві Туркевичеві, др. Костельничові, Горчинському, Вознякові, др. Застирцеві, Ярославичеві, Дурбакові, Ковалеву, Новосадові, Ладі, Калиневичеві, Бучацькому, Малиновському, Васильову, Хоминовi, Лончині, Каштанюкові, Дзедзикові Семчишиновi, Сенишиновi, Бобовичкові, др. Ляпському, Милевичеві, Чемеринському, Харині за участь у похоронних відправах і похороні.

Зокрема дякуємо о. Сов. Садовському за прихід в Найсв. Тайнами, о. Крил. Лопатинському за прощальну проповідь у церкві, а також за Службу Божу і панахиду відправлену з оо. Горчинським і Василевим в понеділок по похороні. Дякуємо за прощальні промови П. Президентові др. Костеві Левицькому від імени цілого громадянства, о. др. Костельникові від духовенства, о. Крил. Дзеровичеві від Т-ва „Просвіта" і „Доставa", о. Новосадові від школи ім. М. Шашкевича, п. др. Коновальцеві від Тов. „Рідна Школа", п. послові Великановичеві від Укр. Парляментарної Репрезентації, п. дир. Воробцеві від колишніх учеників, п. Добрянському від Організації Українців м. Львова.

Дякуємо Хорові Питомців Духовної Семинарії за спів при переносі, похоронних відправах і в часі похоронів, також ученикам і ученицям школи ім. М. Шашкевича, які під проводом п. Коцевої відспівали в церкві панахиду, дякуємо хорові Купчинського за спів у часі похорону.

Дякуємо давнім ученицям і ученикам Покійного, що численно в особній групі виступили на похоронах, дякуємо Учительським Зборам і молоді всіх шкіл „Рідної Школи", як також п. дир. Беневі, Учительському Зборові і молоді школи ім. М. Шашкевича за участь у похоронах.

Почуваємося дуже зобовязані і повні вдячности для Вп. Панів лікарів д-ра Барвінського і д-ра Довбуша, які не щадили ні часу ні зусиль, щоби полекшити терпіння Покійному, а так само п. Диковій, що з їх доручення за весь час недуги Його доглядала.

Не маємо слів для висказання нашої вдячности нашій Свячці Стефанії Кордасевичевій і Теті Сальомеї Матіевій, які день в день за весь час недуги навідувалися до Покійного і влекшували йому зносити тяжкі хвилини.

Дякуємо щиро пп. Володимирі Зарицькій, Олені Дурбаковій і її донькам, Марії Іжицькій і Орисі Шипайливій за поміч при уладженню похоронів. Дякуємо всім Приятелям, з яких деякі приїхали з далеких сторін. Знайомим і Вірним, що численною участю в похоронах вшанували память Покійного.

Вкінці почуваємося до обовязку висказати наше признання похоронному заведенню „Харіс", що взяло і бездоганно виконало зі свойого завдання.

Роман, Ярослав, Марта — діти,
Наталія і Стефанія — сиnові,
Павло Дурбак — зять, Оксана,
Борис, Тарас і Олекса — внуки.

МИКОЛА МАТІІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

НАГНІТКИ З КОРІННЯМИ.

Нащо мучитися, нарікати;
Нащо гаяти.
„LEBEWOHL" лікує нагнітки, нищить їх з коріннями.
Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах
ВИРАЗНО
LEBEWOHL
Виріб краєвий.

ГЕТЬ З НАШИМИ ВОРОГАМИ!

Каралюхи, таркани і т. п. хробачня — це розсадники зарази і різних проказних недуг. Треба їх зовсім знищити. Лише при помочі певного і радикального засобу, яким є

FLURIN

Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах.

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 150 (13.389). Львів, вівторок 13. червня 1933. Рік LIV.

Редакція оплати сплачено рухомим.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

НЕ БУДЕ РЕВІЗІЇ ГОРОЖАНСТВА.

ВІДЕНЬ. ПАТ. Вістка органу дол.-австрійського селсоюзу про плянована ревізію австрійського горожанства, наданого після війни жидам із Польщі, не потверджується із урядового боку.

ЕПИСКОПИ ПРО ГІТЛЄРОВУ ПОЛІТИКУ.

БЕРЛІН, ПАТ. Католицькі епископи в Німеччині оголосили пастирський лист, у якім одобрюють старання та цілі закордонної Гітлерової політики та підкреслюють, що Німеччина мусить здобути в світі становище, яке їй належиться завдяки її скількости та культурній місії.

ПАРИЖ ЗАТРІВОЖИВСЯ НАПЛИВОМ ЖИДІВ.

ПАРИЖ. ПАТ. Зростаючий наплив жидівських емігрантів із Німеччини починає щораз більше цікавити громадську думку. Член міської ради Де Льоне оголосив лист до префекта поліції, в якім м. і. цікавиться, чи органи безпеки поробили заходи проти евентуальної пропаганди того нового політичного елементу, який йому виглядає підозріло.

НІМЕЦЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПРОСЯТЬ УВІЛЬНИТИ АРЕШТОВАНИХ.

БЕРЛІН, ПАТ. На засіданні управи парляментарної соц.-демократичної фракції обговорювали справу нової інтервенції в міродайних чинників увільнення арештованих соц.-демократичних послів. Обговорювали теж вістки закордонної преси про плянованє перенесення головної управи партії до Праги. Управа партії ствердила одноголосно, що осідок партії мусить бути в Німеччині.

—o—

ЗА УСТІЙНЕННЯ ДОЛЯРА ТА ФУНТА.

ЛЬОНДОН, 11. 6. ПАТ. У льондонських розмовах губернаторів Федерел Резерв Банку й Англійського Банку, які держать у тайні, а які торкаються устійнення курсу доляра та фунта, бере теж участь представник Франції. Розмови ті матимуть рішаючий вплив на висліди світової економічної конференції, бо в банках Америки, Англії та Франції є 70 прц. всього світового запасу золота.

—o—

ЧОМУ ХОТІВ УБИТИ ВЕНІЗЕЛЬОСА?

АТЕНИ, 11. 6. ПАТ. Уся преса без ріжниці політичного напрямку осуджує атентат на Венізельоса та його жінку. Громадська думка обурена передовсім участю шефа атенської поліції Поліхронопулоса й двох інших поліційних старшин в атентаті. Поліхронопулос був явним ворогом Венізельоса та говорив, що пімстить смерть свого брата, якого вбили в ост. виборах. Преса повідомляє, що Венізельосів син на передодні атентату одержав анонімну пересторогу, що відбудеться атентат на його батька. Не привязував до того ваги, бо знав, що батько все є під опікою 4 поліційних агентів.

—o—

МАТЕРН СПИТЬ.

МОСКВА, 11. 6. ПАТ. Летун Матерн осів в год. 3.20 (московський час) у Хабаровську такий перетомлений, що навіть не міг давати відповіді журналістам. Відвезений до готелю заповіді журналістам. Відвезений до готелю заснув твердо не давши розпоряджень до дальшого лету. На лет. майдані оглянули його літак. По останнім вісткам Матерн спить далі. По дорозі до Хабаровська Матерн мусів осісти в місцевости Софійське, в половині дороги, між Читою та Хабаровськом.

—o—

Б. АВСТРІЙСЬКИЙ ПОЛКОВНИК — ШПІОН.

БІЛГОРОД, 11. 6. ПАТ. Поліція арештувала бувш. полковника австрійської армії Ніча під закидом шпіонажі в користь двох сусідніх держав. При ревізії найшли компромітуючі документи, які довели до арештування 3 інших старшин бувш. австрійської армії Ляліча, Штрайхера та Вайса обох чужинців. Усі відповідатимуть перед трибуналом оборони держави.

СКЛИКАЛИ ДАНЦІГСЬКИЙ СОЙМ.

ДАНЦІГ. ПАТ. Сенат Вільного міста Данціга визначив річницю скликання данціґського сойму на вівторок 20. червня.

—o—

БІЛЬШОВИЦЬКА ПАНАМА.

МОСКВА, ПАТ. На будові великої вуглевої магістралі в донецькому басейні викрили величезну панаму, яка доходить понад 6 міл. рублів. Робітничо-селянська інспекція ствердила крім того фатальний стан робіт. Багато осіб із управи будови усунули зі становища та притягли до суд. відповідальности.

—o—

ПРИМУСОВЕ ЗМЕНШЕННЯ ЛЄНІНГРАДУ.

Руські часописи повідомляють із Ленінграду, що населенню міста доручили нові пашпорти, які уповажнюють до постійного побуту в Ленінграді. Загалом видали 1,890.000 пашпортів, себто на одну третину менше, ніж Ленінград Ленінграді. Загалом видали 1,890.000 пашпортів, мусять покинути Ленінград.

ВЖЕ Й ЧЕРНИЦІ СТРАЙКУЮТЬ.

У Ясах у Румунії в монастирі Агапія перенесли ігуменю Марію Мач на такеж становище в іншому монастирі. Та Марію Мач черниці дуже любили, тому проголосили страйк. Заявили, що не слухатимуть нової ігумені та взагалі не виконуватимуть своїх обовязків, доки не відкличуть перенесення.

—o—

ШМЕЛІНҐ ЖЕНИТЬСЯ З АННІ ОНДРОЮ.

Макс Шмелінг, славний німецький боксер (що на днях програв у змаганнях із Максом Бером, жидом із походження) жениться з відомою фільмовою артисткою чешкою Анні Ондрою.

—o—

КОРАБЛІ Й ЧОВНА СЕРЕД ЛЕДІВ.

МОСКВА, 11. 6. ПАТ. Наслідком величезного буревію в півн. Сибірі 6 кораблів і кількасот рибальських човнів відірвалося з якора та застрягло серед ледів на ріці. Вислали рятункову експедицію.

АРЕШТУВАЛИ ПОЛЬКУ — БІЛЬШОВИЦЬКУ ШПІОНКУ.

Польські часописи повідомляють із Ротердаму, що в тамошній пристані арештували якусь Гертруду Манеман, підозрілу в пачкуванні опію. Ревізія виявила, що вона називається Ядв. Каменська та походить із Радомя і є більшовицькою шпіонкою. Каменська віддавна виконувала службу гол. берлінського курера ДПУ, виїздила часто до Парижа. При ній найшли великі гроші та матеріял, що компромітує багато визначних осіб із політичного й господарського світа Европи.

РЕКТОРИ ЛЬВІВСЬКИХ ВИЩИХ ШКІЛ.

Після неазтвердження вибору проф. д-ра Хлямтача ректором львівського університету делеґати позашкіних виділів університету вибрали ректором того університету 12 голосами на 16 голосуючих професора Гальбана.

Міністерство освіти рішить, чи кандидатуру проф. Гальбіна предложать президентові держави до затвердження.

Ректором львівської політехніки вибрали одноголосно д-ра Оттона Надольського бувшого урядового комісаря м. Львова з часів премірства проф. Бартеля.

—o—

ПЛЮТОНОВИЙ КИНУВСЯ ПІД ПОЇЗД.

Бувш. плютоновий 52. п. п. Войцеховський кинувся біля Боршович під поїзд, що їхав до Львова. Колеса льокомотиви розшарпали Войцеховського. Зробив це найправдоподібніше тому, що його недавно звільнили з війська.

—o—

ПРИСИПАНІ ГЛИНОЮ.

У Инркові (пов. Зборівки) усунулася глина гром. глинища та присипала: 46-літн. Вас. Прокопа, 52-літн. Марію Кочержук. Вони згинули наслідком удушення. 39-літня Текля Розборська та 48-літня Анна Кунь потовклися сильно.

УВІЛЬНИЛИ ВОЯКА ОБВИНУВАЧЕНОГО У ВБИВСТВІ.

Як ми вже повідомляли, в чортківськім суді (на виїздовій львівській сесії) відбувалася розправа проти плютонового КОПУ-у 31-літнього Йос. Старневського, обвинуваченого у знасилуванні та вбивстві 18-літньої семінаристки Мирослави Вербицької, дочки залізничого службовця в Чорткові. Старневський признався, що жив із Вербицькою у близьких зносинах, одначе не вжив супроти неї насилля. Знавці-лікарі д-р Ґольдштайн і д-р Піро (відомий з процесу Горгонової) заявили, що годі рішучо сказати, чи рани на тілі Вербицької походили з переїхання зал. поїздом, чи завдала їх інша особа. Д-р Ґольдштайн, що переводив секцію тіла ствердив, що не найшов виразних слідів знасилування. Слідчий суддя Стожек, який був при секції, зізнав, що на основі оглядин набрав переконання, що Вербицька покінчила самогубством.

Після переведеної розправи запав присуд на основі якого обв. Старневського увільнили від вини та кари.

СПОРТ.

УКРАЇНА — РЕВЕРА 4:2 (2:1).

Україна в складі: Бутель І., Олійник, Цимбала; Підлісецький, Кіцила, Бутель II.; Лапчук, Магоцький, Кльош, Воробець, Максимів.

Заслужена перемога України. В нападі найліпшим гравцем був Лапчук, його прецизні подання все були небезпечні для воріт противника.

Вже у 1 хв. перестрілює Кльош з догідної позиції по центрі Лапчука. В 3 хв. Бутель II. діставє м'яч, подає Воробцеві, замішання під воротами і Магоцький добуває перші ворота. В 6 хв. вирівнує Ревера з вини оборони. Україна має перевагу і в 18 хв. добуває Воробець далеким стрілом другі ворота.

По зміні піль Україна сильно натискає так, що противник не доходить до голосу. В 7 хв. добуває Лапчук треті ворота і в 8 хв. четверті. Чорно-червоні мають перевагу, та стріли Кльоша, Воробця і Максимова ідуть в аут. В 31 хв. правий лучник Ревери стрілює, Бутель І. відбиває м'яч, чільник добігає і стрілює другі ворота. Судіював добре п. Гавсман. Видів около 400.

УКРАЇНА II. — ГАСМОНЕЯ II. 1:0 (1:0).

Перемога чорно-червоних над сильним противником. Резерва України добула дальших 2 пункти і провадить у мистецтві Б-класи. Найліпшим гравцем України II. був Миськів, дуже добре грали також Косило, Микитин, Якимів і Сушко. Ворота добув у 21 хв. Вовк.

ЛІГОВІ ЗМАГАННЯ.

ВАРШАВА. Погонь — Легія 3:3 (1:1).
СЕДЛЬЦІ. Чорні — 22 п. п. 4:2 (1:1).
ПОЗНАНЬ. Варта — Гарбарня 5:0 (2:0).
ЛОДЗЬ. Варшавянка — ЛКС 1:0 (1:0).
КРАКІВ. Краковія — Вісла 4:1 (2:0).
КРАКІВ. Рух — Подгуже 2:1 (2:0).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — Гасмонея 4:1 (3:0).
ЛЬВІВ. Лехія — Світязь 4:0
ЛЬВІВ. Оляа Боґ — Ресовія 1:1.
ЛЬВІВ. Погонь І Б. — Білий Орел 6:4.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА. Чехословаччина — Франція 4:0 (1:0).

АВТОМОБІЛЕВІ ПЕРЕГОНИ У ЛЬВОВІ.

У недільних міжнародніх автомобілевих перегонах взяло участь 18 возів. Уперше узяли участь італійські, французькі, шведські, норвеські та фінляндські спортовці, а крім того відомі вже з попередніх перегонів німці, чехи, румуни та мадяри. Між ними три жінки: француженка Іте, італійка гр. Оралі та полька гр. Козмінова.

В категорії більших возів (понад 1.5 л.) прибув до мети норвежець Берґстад, другий італієць Балестреро, третій швед Відінґрен. В категорії менших возів (до 1.5 л.) перший прибув француз Вейро, другий австріець Бургалер, третій італієць Ланді.

50 ТИС. ДОЛЯРІВ ЗА ЛЕТ ДОВКОЛА СВІТА.

З Нйорку повідомляють, що фірма Райт Гіспранйнд Корпорейшен визначила нагороду 50 тис. доларів для летуна, який у літаку з моторами тієї фірми виконає без задержування лет довкола земської кулі.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Волинь.

Філія „Сільського Господаря“ в Рівному. Дня 5. червня відбулися організаційні збори філії „Сільського Господаря“ в Рівному. Головував М. Пахолек, секретарював М. Негребецький. Раду вибрали в такому складі: голова М. Негребецький, заст. голови Н. Кузьминець, секретар М. Пахолек, скарбник П. Либак, члени: Д. Мучинський, Я. Казимирівський і О. Лукашевич.

Організаційні збори філії „Сільського Господаря“ в Дубні. Дня 30. травня ц. р. мали відбутися організаційні збори філії „Сільського Господаря“ в Дубні. Ініціятором був кооп. ревізор п. Кузик. Напередодні зборів у помешканні п. Кузика переведено ревізію. Поліція заявила, що має відомість про переховування зброї. Жадної зброї, звичайно, не найдено, натомість забрано такі небезпечні речі, як „Неділя“ і інші часописи, кооперативний кодекс і т. д. П. Кузика арештовано і притримано в арешті до вівтірка. В день-же зборів, в неділю, затримано членів „Сільського Господаря“, що прибули на збори, і таким чином самі збори унеможливлено.

„Відродження“ в Рівному. В Рівному основано відділ Т-ва „Відродження“ й зголошено до повітового старостства. Старостство заснування цього відділу не приняло до відома, мотивуючи тим, що „Відродження“ може загрожувати публичній безпеці.

Памятник невідомим воякам. Дня 5. червня громада с. Жидичина на Луччині відкрила й освятила памятник (гарний цементовий хрест) незнаним воякам, що були похоронені тут у часі світової війни на громадському майдані. Були це переважно сини Волині.

—o—

Відозви й комунікати.

Збудуймо памятник на могилі Корнила Устіяновича.

Кожний культурний нарід віддає почесть своїм заслуженим людям, а передовсім своїм поетам-мистцям та памятає про місця їх вічного сну. І дрогобицький повіт може бути гордий, що на його цвинтарях спочивають тлінні останки трьох високозаслужених громадян, а ними є: високоцінений і улюблений всіми, золотоустий проповідник та письменник на духовній ниві, **о. протоігумен Платонід Філяс,** який спочиває на цвинтарі в Дрогобичі; **Стефан Ковалів (Пятка),** поет-новеліст бориславського богацтва та горя й нужди, який спочиває в Бориславі та **Корнило Устіянович,** поет і артист-маляр, який лежить у Довгім коло Борислава. Щодо могили **о.** Філяса, то заходами Ігуменату оо. Василіян у Дрогобичі має станути на ній небавком памятник, гідний заслуженого Покійника, який був світилом Василіянського Чина. На могилі Стефана Коваліва (С. Пятки) в Бориславі стоїть уже памятник, здвигнений родиною. Лиш Корнило Устіянович, той, що багато памятників залишив по наших церквах, які своїми руками розмалював, не має ніякого памятника. Могила його так заросла і зрівняна з землею, що небавком не буде можна пізнати, де лежить покійний поет. Автор писаного „Мойсея“ має вже памятник у Львові, а автор мальованого „Мойсея“ не має навіть хреста на гробі!

Кілька літ тому завязався в Бориславі комітет, який поставив собі за ціль збудувати бодай скромний памятник на могилі К. Устіяновича в Довгім. На отсю ціль зібрано дотепер 115 зол., а ще треба би зібрати бодай 500 зол. Тому прохаємо Вп. Громадянство поспішити з лептами на цю гарну ціль, щоби ще цих вакацій, себто в 30-і роковини смерти К. Устіяновича, міг станути памятник на його могилі. Впов. Отці пароxи тих церков, що їх Покійний малював, повинні зарядити збірку на ту ціль, а передовсім церква св. Спаса у Львові, де переховується найкращий образ Покійного „Мойсей“. Як українське громадянство вміло пошанувати великого автора „Мойсея“, сина Дрогобицької Землі, так повинно теж подбати за памятник для другого творця „Мойсея“, який похований на Дрогобицькій Землі, пок. Корнила Устіяновича.

Датки слати на руки о. Івана Ліщинського, пароха в Бориславі, з зазначенням: На памятник К. Устіяновича. Виказ датків буде оголошений у пресі.

Комітет будови памятника на могилі Корнила Устіяновича в Довгім.

—o—

Хто знає?

Редакція „Української Загальної Енцикльопедії“ просить подати її на адресу: Львів, Чарнецького 26 відомості про цих наших діячів:

Чайківський Юліян, сотник СС., 1918 політ. референт при Окремому Загоні СС., 1919 начальник Політ. Відділу Штабу Осадного Корпусу, † 1923 у Харкові. Коли народився?

Чижевський Григорій, укр. гром. діяч, міністр внутрішніх справ у кабінеті Остапенка. Коли народився?

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Окружна кооперативна нарада. Дня 26. V. ц. р. зїхалися до Теребовлі представники подільських Повітових Союзів: Бучач, Чортків, Копичинці, Скалат, Збараж і Теребовля та відбули одноденну нараду організаційну. Нараду відкрив голова Надз. Ради П. С. К. Теребовля о. Мохнацький коротким словом. Відтак дир. Палійчук (від П. С. К. Теребовля) виголосив організаційний реферат. Перша частина реферату присвячена справі членства в нашій кооперації. Референт вказав на обставину, що в кооперації далеко не все населення зкоопероване. Недостача повстала тому, бо організаційні апарати при Ревіз. Союзі і при П. С. К. не виконали вповні призначеного їм завдання. Також полишає багато до бажання організаційний апарат на низах, себто члени управ і крамарі; вони не все є кооперативно свідомим елементом. До організаційної праці треба конче притягнути жінок. Дальше референт вказував на потребу змінити деякі точки кооперативного статуту, щоби збільшити залежність крамарів і членів управ від повітових кооперативних осередків. Над цією частиною реферату переведено основну дискусію, в котрій забирали голос: д-р Петрів, д-р Палійчук, дир. Шмата, інж. Кіцера, інж. Олексюк, інж. Тертека, дир. Петрицький. Всі бесідники доповнюючи в дечім референта, погоджувалися в засаді з його виводами. З черги (після полудня) приступив д-р Палійчук до обговорення справи боргів у нашій кооперації. Уважає, що борги є найбільшою перешкодою у скріпленні української кооперативної організації. Досі підхід кооперативної організації до тої справи був неоправдано поблажливий. Референт домагався цілковито заперестати боргувати, енергійно стягати старі борги (довги). До успішного переведення протиборгової акції треба вишколити низовий апарат: завідуючі органи низових кооператив. Над тим рефератом вивязалася знову обширна дискусія, в якій забирали слово всі приявні. Представники Ревіз. Союзу д-р Петрів та інж. Кіцера подали способи стягання боргів, головно через установлювання збірщиків, котрі стягають борги; радили обминати судову дорогу при стяганні боргів, бо вона коштовна, а до того мало ефектовна. Порушено ще справу кооперативних буджетів. Буджетова господарка в низових кооперативах не може бути більша як 8—9 проц. торгів. Дальші організаційні справи відложено на найближчу конференцію Подільських Союзів, що відбудеться між 3. і 9. VI. 1933. в Копичинцях. Наради закінчено ухваленням відповідних резолюцій. Нараду закрив о. Мохнацький, підчеркуючи хосен з таких нарад, котрі повинні відбуватися якнайчастіше. Треба зазначити, що наради (реферат і дискусія) були основні і річево та спокійним діловим тоном переведені.

Свято в честь матері. Філія „Союзу Українок“ у Теребовлі влаштувала дня 28. V. ц. р. академію в честь матері. По Службі Божій наповнилася саля місцевої читальні переважно жінками. На програму академії зложилися: промова голови філії „С. У.“ п-і Мохнацької, виступи дітей з української захоронки, виступ чит. оркестри і декламації дівчаток. Точки програми були виконані доволі дбайливо і зробили на присутніх гарне вражіння. Особливо гарно випали вправи хлопців хоруговками.

Виклад п. Костева. Тогож дня відчитав реферат п. Костів (автор книжки „Джінгісхан гряде“) на тему: „Через материнство до відродження нації“. Референт обїзжає зі своїм рефератом цілу Галичину. Думки висловлені в рефераті гарні, тільки форма і відчитування (надто вже довге) трохи перешкоджало.

Шевченківський концерт. Дня 28. V. ц. р. був у чит. „Просвіти“ в Мадові концерт-академія в честь Шевченка. Співав мішаний хор, були декламації і промова д-ра Мішка. Концерт випав вдоволяючо.

ГОРОДЕНКА.

Концерт Марії Сокіл. Користаючи з перерви між концертами у Станиславові і Коломиї, загостила до нас Марія Сокіл. Концерт її був справжнім духовим бенкетом для публики, що заповнила салю Народнього Дому вщерть (не тільки наша, але й польська й жидівська) і не мала слів захвату для співачки.

Свято У. М. Х. Другою небуденною подією в нашому місті було свято „Українська Молодь Христові“, улаштоване дня 21. травня. На свято прибуло кільканацять процесій з доколичних сіл. Свято вийшло надсподівано гарно й у взірцевому порядку. В поході, що йшов вулицями міста, взяло участь около 6.000 осіб під проводом наших чільних громадських діячів. У поході звертали на себе увагу гарні народні ноші з Серафинець, Ясенова, Чернятина й інших сіл, а просто таки чудово виглядала здисциплінована парубоцька чета з Тишковець у своїх високих шапках з жовто-блакитними шликами. Головна заслуга в улаштуванні свята належиться місцевому пароxові о. Комаринському і голові Комітету мец. Матейкову. Свято дало доказ, що не зважаючи на демагогію наших радикалів, сельробів і псевдо-„націоналістів“, здорове зерно запускає чимраз глибше коріння у наші селянські маси і що вже недалекий той час, коли ті маси попрощаються на все зі своїми „опікунами“ з цих таборів.

Загальні Збори Філії „Просвіти“ відбулися дня 30. травня при співучасти кількадесяти делегатів читалень і кільканацяти членів Матірнього Товариства. Велике здивування серед громадянства викликали вибори до виділу, а головно поновний вибір на голову радикального посла Вілинського (відомого з відмови підписати соймову інтерпеляцію у справі науки гр.-кат. релігії в Сяноці) і на заступника голови д-ра Яшана, також радикала. Вибори ці повинні бути для наших національних провідників пересторогою перед надто великою уступчивістю супроти лівих, що використовують кожну нагоду до захоплення у свої руки українських установ.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 12. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку“ (вист. Ст. Ярача).

Вівторок, 13. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку“ (Вист. Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 12. червня год. 7.30 веч. „Невпіймання“.

Вівторок, 13. червня год. 7.30 веч. „Невпіймання“ (ост. раз).

Кіна.

АДРІЯ: „Таємна 6-ка“, „Ц. к. фельдмаршал“ (Власта Буріян).

АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина“ (Альб. Прежан).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия“.

КАСІНО: „Покинута мати“, Льорель і Гарді: „Полковник і його слуга“.

КОЛІСЕЙ: „Побіджені побідники“, ревія „Весела осміхка“: „Щось пищить у трав“.

КОПЕРНИК: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі“.

МУЗА: „Нагана“.

ПАЛЯС: „Екстаза“.

ПАН: „Все для дівчини“ (Гарі Піль).

ПАСАЖ: „Ковбой з Арізони“ (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Бейбі“ (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати“.

ХИМЕРА: „Сатана зависти“ (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні“, ревія „Бомба“.

Закордонне радіо.

Понеділок, 12. червня 1933.

Братислава (279,3) 14.50 Чеська оп. музика, 17.55 Квінтет труби. інструментів; **Бреслав** (325) 20.00 Концерт (Й. Штраус); **Мілано** (331,4) 17.10. 20.30 Музика; **Штутгарт** (360,6) 21.00 V. Бетовенова симфонія; **Ляйпціг** (389,6) 21.10 Вес. вечір; **Лянгенберг** (472,4) 20.05 „Цар і тесля“ ком. опера Льорцінга; **Віденъ** (518,1) 12.00 Квартет, 17.15 Хор, солісти, 20.45 Концерт; **Будапешт** (550,5) 22.30 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00, 13.50, 15.00 Концерт, 10.00 Радіокомпозиція, 15.00 Муз.-літер. авд., 19.00 Концерт із „Березілю“; **Москва** (1000) 17.25 „Кармен“ оп. Бізета (Досв. 720 м.); **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.00 Евр. концерт.

Вівторок, 13. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.35 „Геракль“ муз. песа Гендля; **Братислава** (279,3) 18.25 Фортепян; **Мілано** (331,4) 13.45 Музика, 20.30 „Княжна Шикаго“ оп. Кальмана; **Берлін** (419) 22.00 Давня музика; **Білгород** (429,7) 12.35, 19.50 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00 Музика, 17.30 Концерт; **Прага** (488,6) 20.40 Рос. концерт; **Відень** (518,1) 12.40 Концерт, 18.25 „Зигфрид“ оп. Вагнера; Харків (937,5) 9.00 Концерт, 15.00 Концерт молодої української музики, 17.40 Мист. трансм., 18.30 Симф. концерт із Української Фільгармонії; **Москва** (1000) 17.25 „Садко“ оп. Римського-Корсакова (Досв. 720 м.); **Париж** (1724,1) 20.45 „Ля Сінтілян“ і „Деметріос“ авд. Жіль Ромена.

Львівське радіо.

Понеділок, 12. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.35, 15.50 Грамофон; 15.15 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Симф. оркестра; 17.00 Фр. балачка; 17.15 Арії та пісні (Гофманова), фортепян, 17.45 Клявесин; 18.15 Промисл чи рільництво?; 18.35 Спів (Муцлінгер, бас-баритон); 19.40 Літер. фейлетон; 19.55 Найдешевші літнища у сх. Карпатах; 20.15 Авд. (музика, спів); 22.30 Спортові вістки; 22.45 Танкова музика.

Вівторок, 13. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 10.00 Трансмісія з Кут: Вірменське богослуження, **12.05 Трансмісія з Кут: Фрагмент гуцульського ярмарку;** 12.30, 14.55, 15.15, 15.35, 18.35 Грамофон; 16.00 Солісти (музика, спів); 17.15 Симф. концерт; 18.15 „На Гостинській горі“ (краєзнавство, туристика); 20.00 Свято танку (симф. оркестра); 21.30 Спів (Олена Дудич); 22.00, 22.40 Танк. музика; 22.25 Спортові вістки.

Присилайте передплату

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло“. За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 151 (13.390). Львів, середа 14. червня 1933. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Галичині, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·00 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Наш промисл і наше громадянство.

Декілька думок з приводу львівської виставки.

Львів, 12. VI. 1933.

Сьогодні зачинили виставу українського промислу. Чи треба писати широко про її вартість? Вистарчить сказати: **була це щаслива ідея Центросоюзу** і слід побажати, аби ця ідея **щороку** оживала, аби щороку мало наше громадянство нагоду приглянутись рідній продукції і... дещо завстидатись.

Так, завстидатись!

Бо справді багато вже в нас рідних продуктів, так багато, що тільки з трудом приютились вони в 6-ох кімнатах, де колись були бюра Т-ва „Сільський Господар". Проте авреоля чужих виробів у нас горить ще могутнім сяйвом і чимало ще праці і заходів треба на те, щоби змінити господарську психіку нашого громадянства. І коли найбільшу роботу в тому напрямі роблять обективні умовини життя недержавної нації, з його нуждою і безробіттям, з його безнадійністю на працю і з проявами справжнього патріотизму, то **величезне виховуюче значіння** мають імпрези в роді тої, що нам зготовив Центросоюз.

Очевидно — шість кімнат, хоч і битком набитих рідним продуктом, не може переповнювати радістю патріотичні груди. Це небагато на ті мільонові маси, якими зелюбки лишаємось, а все-ж багато, коли пригадаємо нещодавню пустку у виробничій ділянці. Саме й **найважніше — це поступ.** Бо те, що міцним кроком ідемо вперед, позволяє надіятись, що ще рік — ще два, і може двічі стільки кімнат буде мало, аби примістити експонати виставки українського промислу.

*

Треба підкреслити, що наші промисловці не пощадили труду, аби гідно запрезентуватись відвідувачам виставки. Декораційний хист, естетичний смак, помисловість, подекуди правдиве модерне оформлення зі знанням психольогії реклями — це те, що стрічали ми мейже на кожному кроці. Декілька стійлів могло з рівним правом сперечатись за пальму першенства щодо прикмет, що приковують око і вдоволяють смак вибагливих.

Деяким браком виставки уважаю **відсутність статистичних таблиць-діяграм,** що при кожній фірмі давали би докладні інформації про розміри продукції і збуту. Центросоюз був під тим оглядом унікатом і кожний відвідувач, глипнувши на стіну, мав інформації про кількість фабрикації мила, внекспортованих яєць і про кооперативний збут живини. Щоправда — виною згаданого браку тіснота приміщення. Розвішені по стінах діяграми були би заслонили прегарні взори барвистих килимів, що ними три відомі фірми — Хамула, Гуцульщина і Гуц. Мистецтво — удекорували всі салі. Тому прим. представник тернопільської фабрики „Будучність", радо служив вам цифернимн даннми, витягаючи таблиці зі... сховків під стилевим кіоском, під містерною будівлею з туток „Калини". Тісно і крапка.

Коли ми вже згадали килими, то позволимо собі на заввагу: чи не можна було на кожному килимі невеличкою карточкою зазначити фірму і ціну, дві речі, якими цікавились глядачі? Хто знає, чи тоді результати виставки вичерпувались би здебільша моральними її вальорами, хто знає, чи тоді не булиб ми написали: фірми, що брали участь у виставі, заключили багато корисних трансакцій на загальну суму..... — і тут прийшла би бодай якась пятицифрна вартість. Чи тільки ф-ма Бумба, що виставила ефектовно різьблені альбоми, карніші і т. і., могла на своїх експонатах примістити картку „продане"? Таких фірм могло бути більше.

*

Проходжуючись по кімнатах виставки мабуть більшість із нас мала нечисту совість. **Стільки вже свого, а скільки купуємо чужого!** Наша самовистарчальність — хоч у скромних пяшках —

ВАШ ПОБУТ НА ВАКАЦІЯХ БУДЕ ЗАТРОЄНИЙ ЖУРБОЮ
за Ваше мешкання в місті, якщо не обезпечите його від крадежі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашнього урядження на 1.000 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

це вже не пустий звук. Уже й конкурують наші фірми між собою: Зоря і Атра (чорнило) і ще інші. Ну щож, споживачів у нас багато, запотребування у нас є, головне — навернути до себе задивлене в чужий продукт рідне громадянство.

А в тім: чи все вина по стороні громадянства, чи багато з нас до виставки знало про справді мистецьку столярню Томочка і Гальова, чи про те, що коли купити хочемо кекси, бішкопти чи карльсбадські сухарики, то мусимо домагатись виробів фабрики Міхотек, бо вона в наших руках? А тих виробничих варстатів, що дуже мало відомі нашому громадянству, було більше, і все те через **неповне доцінювання ними реклями.** Стара правда в тому, що реклама є підоймою промислу.

Не хочу переходити кожну фірму зокрема, бо це означалоб посвятити тому багато місця. Зрештою їх назвало „Діло", коли реферувало відчинення виставки. Хотілобся нам похвалити „Альое" за наскрізь стилеве стійло, „Міку" за дотеп у розставці експонатів, за гуцульську посуду чи 2 баклажки, що манили око, „Нар. Мистецтво" за віночки з барвистими стрічками, „Пасічницьку Спілку" за рухливого пасічника-ляльку, атракцію дітвори, яка відвідала виставку, „Центросоюз" за... явчливість урядовця, який дав авторові аж 3 прібки пахучого мила (годі господаря виставки занадто хвалити, хоч і булоб за що). Заслугує на похвалу Яворівська Торг. спілка за те, що її пекарня розуміє краще вагу виставки у Львові ніж обі львівські пекарні, котрі зовсім не появились, ф-му „Елєгант" за те, що з кількох пуделок ріжної величини і краски дала багату виставу, „Гомін" за те, що декорацію сільських хат хоче відібрати з непокликаних рук, „Хром" за високовартісні експонати, інсталяційні варстати наших інжинірів Кахникевича і Білинського за те, що таємничим морганням світел витали гостей. Але годі! Написали ми, що не переходитимемо фірм поіменно. Отже кінчимо, хоч варто ще неодного виставця згадати. Навіть усіх, бо кожний дав щось у своєму роді.

Виставу відвідало 3.965 осіб, у тому 1327 шкільної молоді. Загальне признання відвідувачів є доказом, що місія, яку взяв на себе „Центросоюз", була вповні вдячна і вдячна.

В. Несторович.

ПАКТ ЧОТИРЬОХ ДЕРЖАВ.

Пакт чотирьох великих держав підписаний їх представниками в Римі викликав загальне вдоволення як у пресі цих держав так і в американській пресі, що бачить у пакті запоруку втихомирення Европи. Швайцарська преса, що ставилась донедавна в резервою до пакту чотирьох, побоюючись зменшення значіння Союзу Народів, підтримує тепер цей пакт без застереження. Тут висловлюється побажання, щоби французький сенат не відволікав ратифікації пакту, та припущення, що й Польща зрозуміє, яку гарантію миру дає цей пакт.

Підписання пакту вітають тут тим більше, що існує небезпека розбиття конференції розброєння. Італійська преса заявляє, що римське порозуміння мусіло би властиво називатися пактом Мусоліні. А німецька преса підкреслює, що цей пакт є наслідком співробітництва між Мусоліні та Гітлєром. З другого боку чекають і у Франції рішучого поліпшення французько-італійських відносин наслідком підписання пакту. Таким чином пакт є поважним кроком у напрямі утворення спільного фронту великих держав.

Кріза конференції розброєння не стоїть у противенстві до підписання пакту. Взаїмне довіря великих держав робить у деякій мірі найвищим нищення зброї, яка може бути потрібна при політичній перебудові східної Европи; а лише це завдання може дати основу та відповідну ціль злуці великих держав. *УКБЮРО ЖЕНЕВА.*

Жид остерігає жидів перед більшовизмом.

(Кореспонденція з Америки).

Нюйорський конгресмен, Гемилтон Фіш, жидівського роду, поставив у четвер 25. травня внесок у палаті репрезентантів у Вашингтоні, щоби конгрес ухвалив резолюцію з домаганням до президента Америки, вжити своїх добрих послуг і просити Німеччину, щоби вона не робила ріжниці між жидами й іншими громадянами і щоби не понижувала жидів та не забирала їм хліба.

Після такого внеску конгресмен Фіш оголосив заклик до жидівського населення Америки, щоби воно заявило свою прихильність до цієї резолюції. Це мабуть тому, бо резолюція звучить дуже лагідно, а всі дотеперішні протести були дуже будючні.

А в парі з закликом до жидівства оголосив Фіш свою промову в конгресі, яка для нас, що все підозрівяємо жидів у симпатії до більшовизму, дуже цікава. Вона у виїмках звучить так:

„Як приятель німецького народу, я ніяк не хочу вмішуватися у їх домашні справи. Я також не вірю в поголоски про фізичні звірства. А проте я звертаюся до почуття справедливости у німців, до духа толеранції, до засади „чесної гри" не завертати вказівок поступу два століття взад і не заперечувати жидам їх громадянських та господарських прав та загнати їх знову поза скобки суспільности в переповнене гетто...

Я свідомий того, яке нещастя постигло Німеччину від світової війни через те, що там повстала сильна комуністична партія, яка начисляє понад 5 мільонів голов. Вони проповідують класову ненависть, винищення релігії та приватної власности і поширюють пропаганду забрати німецьке правління в свої руки насиллям. Це зовсім можливе, що Гітлерове правління було потрібним з огляду на силу революційних патій комуністів. Таксамо як комунізм причинився до наглого зросту фашизму, так само викликав і наглий зріст гітлеризму.

„Я не заперечую, що деякі німецькі жиди були дуже активні в комуністичній партії, одначе це не повинно бути причиною до обвинувачення всіх 600.000 жидів у приналежности до комуністичної партії або у присвоюванню засад марксизму.

„Як автор сіоністичної резолюції в справі признання жидам права на свою батьківщину в Палестині, яку конгрес приняв перед десятьма роками, я взиваю отсим німецьких жидів, як і жидів у цілому світі не йти на компроміс ані не посвячувати своєї віри в заміну за комунізм з його отвертою ненавистю до Бога і до всякої релігії, а зате взиваю їх стояти кріпко в опозиції до цієї деструктивної сили, яка змагає до поширення класової ненависти, безбожности і знищення людської волі".

Опісля пояснює причини видання заклику до жидів в Америці, кажучи: „Я хочу, щоб американські жиди подвоїли свою віру в наші свободолюбні установи і в нашу конституційну форму республіканського [illegible] запоручує

кожному громадянинові рівну нагоду під опікою закону. В ніякому краю жиди не дійшли до такого добробуту, як в Америці. У часі останніх виборів вибрано жидів говернорами в двох найбільших стейтах, тобто в Нюйорку й Іллинойс. (Третій є в стейті Флорида)... Тому жиди не повинні підтримувати ніякого ворога нашого уряду ні зі середини ні із зовні. Всякий інший напрямок у політиці був би самовбивством і шкодою для своїх власних інтересів... Жид американський повинен відпекатися всякого звязку з комунізмом і його затіями як зі своїм найбільшим ворогом".

У тому напрямку йде дальше напімнення жидів Фішом, а опісля запевнення, що лише тією дорогою можуть жиди в Америці помогти своїм землякам у Німеччині.

С. Д.

Пакт економічної неагресії.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Більшовицький делегат на світову економічну конференцію Літвінов поставить предложення всесвітньої економічної неагресії. Внесення це зверталося би передовсім проти господарської політики В. Британії супроти більшовиків.

Майбутні жнива під поліційним доглядом.

Центральний комітет більшовицької партії оголосив знов указ з докладними поліційними заряджениями проти „крадіжки та грабування збіжа". З огляду на те, що селяни навмисно затягають жнива, щоб урятувати можливо більше збіжа від більшовиків указ заряджує, щоби жнива в головних районах України тревали не довше як 15—17 днів. Зазування збіжа в снопи обовязкове. Партійні організації, директори МТС, совхозів та управи колхозів мають пильно стерегти збіжа на полі, у часі жнив, при молоченні та перевожженні від злодіїв, ліпюхів, кулаків та підкулачників. ЦК наказує карним судовим чинникам переводити в найгострішій спосіб карні приписи в 7. серпня 1932 р. відносно забезпечення суспільного майна проти злодіїв та рабівників збіжа. Безпосередню охорону збіжа доручається бригадам та бригадирам. Поля мають стерегти вартівники на конях. По молоченні збіжа переважується та за посвідченям віддається до комор, які мають бути всі реєстровані. Збіже видається лише на спеціяльне заряджения... (Ізв. 30. травня 1933).

Так відбуваються жнива на Україні.

УКБЮРО ЖЕНЕВА.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Неповажна гра.

З приводу Загальних Зборів Товариства Прихильників Освіти дня 10. червня ц. р.

Товариство істнує для студентів. З того й зародилось переконання, що по перше старші громадяни у проводі Т-ва повинні мати довіря студентів, а по друге — в Т-ві повинні мати голос ті студенти, що репрезентують думку більшости студентства. Засада слушна, але при одній умові, а саме, що в парі з нею йтиме друга засада: Т-во повинно мати такий провід, який запевнить йому найбільші успіхи в праці.

Минулорічні історії з усуненням від проводу презид. Децикевича відомі. Це були історії на тлі боротьби за провід Т-ва, який відповідав би засаді довіря і голосу більшости студентства. Так воно виглядало збоку тих, що затіяли бо-

ОБНИЖУЄМО ЦІНИ на жіночі плащі, яких маємо ще великий вибір. Також дуже дешево продаємо прегарні моделі костюмів, суконь, блюзок і т. п.

МАҐАЗИН **Я. ПОСАМЕНТ**

ЛЬВІВ, ул. Академічна 2. (ГОТЕЛЬ ЖОРЖА)

ротьбу. Ця боротьба скінчилася і цьогорічні збори заповідалися вже в зовсім іншій атмосфері. Вони мали бути спокійні. Але знов не повинні були бути аж такими спокійними, як були, а вже ніяк не можна було очікувати такого їх закінчення, яке було. Погляньмо на їх коротенький хід.

Збори назначені на 17-у годину. В означеній годині на салі голова дир. Кульчицький, пару старших прихильників і один або двох студентів. До год. 18-ої число старших зросло до 15 і студентів не багато понад те число. З того, як прибувають учасники Зборів, прикре враження. Нема життя і зацікавлення долею і працею Т-ва. Остаточно на 356 старших і 222 студентів членів Т-ва було на Зборах до 20 старших і біля 80 студентів.

Прочитали протокол попередніх Зборів. Урядовець Т-ва прочитав написане звідомлення з праці Виділу. Починається дискусія. Тому, що **ніхто не зголошується до слова в дискусії** — голосують внесення контрольної комісії на уділення абсолюторії уступаючому Виділові. Починаються вибори голови, уступивших членів Виділу і заступників. Перерва. Вибір комісії матки. Пропозиція комісії. Головою просять остатися дир. Кульчицького. Той відмовляється і комісія висуває другого кандидата д-ра Юліяна Савчака. Починається зрікання, переконування. Збори пасивні. Чекають вислїду, кого вкінці переконають. Остався д-р Савчак.

Кандидати на членів Виділу і заступників не викликують застережень і ніхто не зрікається. Ба — ні! Комісія запропонувала в заступники студентку Федорчаківну з застереженням, що представники студентів на комісії були проти тієї кандидатури. Чому? Бо й висунула секція студенток, а не більшість студентів. Це відгомін боротьби за „засаду довіря і голос більшости". На тлі дійсности в Т-ві — сумний відгомін, бо поза ним — **порожнеча.** Скінчилося на тому, що **збори не скінчилися** і відбудуться поновно в середу 14. червня в год. 18.

Т-во ослабло: морально, на що вказує факт, що за останній рік вибуло з нього 78 старших і 189 студентів, прибуло лише 2 старших і 96 студентів, а на Збори явилася горстка, як указано вище. Матеріяльно, бо на покриття своїх найконечніших видатків мусіло сягнути до запасу з минулих літ. А в той-же час — **нема що сказати до справоздання з діяльности за минулий рік? Нема чим по перемозі похвалитися ні що осудити? Нема побажань на майбутнє?** Значить — суть у тому, щоби лиш мати Т-во в своїх руках і виявляти свої примхи, навіть не хто має бути, але хто не має бути в його проводі? — Сумно.

Старші в проводі Т-ва мають багато доброї волі. Доказ хочби те, що в такий тяжкий час і при такій атмосфері навколо Т-ва є в його проводі. Але вони ще й досі є під тяжкими враженнями того, що діялось в Т-ві в минулому році. Натомісць уся відповідальність за долю Т-ва і його працю лежить на тих, що затіяли боротьбу за „довіря" і вважають себе переможцями. **Т-во мусить бачити те краще, за яке йшла боротьба.**

І новий Виділ повинен так поставити справу перед студентською більшістю. Та більшість мусить пізнати ту велику правду, що перемога є солодка, але її наслідки є дуже тяжкі. Це праця і відповідальність, чого з боку „переможців" — на жаль — не видко.

Але чомуж то не скінчилися Збори? Бо студенти уперлися, що заступником члена Виділу таки не може бути студ. Федорчаківна. Неначе від того залежить вся суть Т-ва, від одної особи в заступниках членів Виділу! А наслідком того нововибраний голова д-р Ю. Савчак приняв вибір із застереженням, а члени Виділу з поміж старших о. д-р Конрад, п-і Павликовська й д-р Зубик зріклися членства. І не стало Виділу та треба скликати нові Збори.

Частина студентів, які вважають себе більшістю, веде дуже неповажну гру, яка в першу чергу відібється таки на студентах.

Гриць Гладкий.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. ЧЕРВНЯ 1933.

НАЗАР ГНАТЮК.

Повість К. Чапека з Закарпаття.

(Karel Capek: HORDUBAL. Praha, 1933, Fr. Borovy. Стор. 196. Ціна 29 чк).

Знову нова книжка з закарпатським колоритом, з сюжетом цілком загальним. Цим разом відомого скрізь письменника Карла Чапека.

Гордубал, неграмотний, перед восьми роками покинувши дома жінку та малу дитину вибрався на заробітки до Америки. Доки був з письменним товаришем, то писав до дому своїм — Поляні та Гапці — та посилав їм доляри. Але як товариш помер, він порвав всі звязки з домом. Гроші складає до банку та там йому їх якось украли. Тоді Гордубал гроші починає складати до —„до куфра, пане, ключик повішати під сорочку". Певніше. За стільки років не навчившись по-англійськи „пять літ з ніким не говорив"! „А якже ти міг працювати, коли ти не міг договоритись?" „Ну, як, сказали мені гальо Гордубал!" — і показали мені мій джоб (працю). А як настало в Америці безробіття в першу чергу пропустили Гордубала і він їде до дому. — „Прошу ласкаво, як ся маю в Гамбурзі допитатись, куди їхати до Кривої?..."

Чапек дає тільки психічний портрет Гордубалів. Якби якийсь мистець хотів його намалювати, мав би цілком самостійне завдання: створити ще один Гордубалів образ. Або дав би тільки шарис. Тільки якесь взуття дає йому Чапек, тому, що дома в Гордубала це рідкість як і та електрична батерія, яку везе Гордубал донці аж з Америки. „Хтоб про нього сказав, що це американець? Американці прецінь не їздять в звичайних поїздах, їздять в — експресах, а й то здається їм ще мало". А тут „ощей другий від вікна куняє з розкаленим ротом, мокрий од утоми, а голова йому хитається наче нежива. Пятнацять днів і ночей просидіти на куфрі, спати на підлозі чи на лавці залитий потом та отетерівший, заглушений гукотом машин", це всеж таки щось значить! Гордубал везе з собою куфрик, а в тому куфрику „там є складена ціла його Америка, блакітні сорочки, манчестровий костюм, ведмедик для Гапці, а оце, Поляно, для тебе, матерія на вбрання така, як носять в Америці, пахуче мило, торбинку з ланцюжком, а оце, Гапцю, це натиснеш отут на цю кнопку і світить..."

Перед нами не звичайний нормальний гуцул з Верховини, але навпаки, Чапек бере на мушку якусь справді добру, спочувливу, хоч цілком обмежену людину з її особистими інтимними переживаннями. Гордубал тішиться назустріч з своїми, біжить на гору, але раптом зачинає думати: „Чом я не вмився коло річки, чом не витягнув бритву та люстерко, не поголився над річкою. Напевно виглядаю як циган, як опришок, — чи не вернутись, чи не вмитись, як заким покажуся, Поляні?" Але не вернеться, не вмиється. Перші враження зустрічі після такого довгого розстання — ніяковість, страх. Гордубал покинув стару деревяну хату, деревяний хлів та клуню, погане обійстя, а тут приходить і находить новий камінний дім під черепицею, а в хаті теж усе нове. Гордубал крім цього не звик до цього. І він в оцій хаті, збудованій десьто на його доляри, тихесенько сідає на свій куфрик. Жінка схвильована появою нежданого і тепер для неї небажаного гостя, не входить до хати. А „Гордубалові млосно, як тому, хто сам самісенький у чужій хаті. Почекаю на дворі каже собі, може тимчасом умився би. Але це якось не годилось би і він тільки трішкою води з залізної помпи намочує заялозяну хустинку та витирає собі чоло, [illegible] потилицю... витискає хусточку й шукає, [illegible] та ще ні, ми ще тут не дома, і мокру стромляє її до кишені."

Почуття маловартости Гордубала змальовано Чапеком досконало. Ця риса, слідна в характері кожної людини, у нас, справді розвинена. Як у англійців, дають закраску народові, характери горді, у москалів — дикі, так у нас кібітка маловартні. Булоб тяжко сперечатись чи такий Гордубал типічний для Закарпаття, але напевно всі читачі Чапекового роману за такого його вважатимуть. Факт, що коли якомусь чеському письменникові треба десь дати у своїм творі ролю примітива, то він шукає кандидатів на Закарпатті. Булоб шкода, колиб під впливом такої літератури чужина взагалі зачалаб нас ототожнювати з примітивами. А це може статись ще й тому, що прототипом до свого Гордубала Чапек виводить людину цивілізовану, а тут бере з чужонаціонального середовища. Примітивів у нас більше, ніж досить, але чи не передано вже куті меду?

Здається, що тільки в погоні за незнайомими, чужими типами виводить Чапек другу фігуру з гри — прототип Гордубала — мадяра, наймита Степана. Як Гордубал відсталий, дурний верховинець, що кохається у коровах та волах, так цей мадяр хитрий мужик, коняр з долин. І як першого не зачепила ані найбільша цивілізація світу, так цей другий засвоїв собі з меншої, домашньої, хоч і не багацько, зате все докладно. По цілій книжці розкидані фрагменти, що описують його перевагу. Степан визнається навіть у модерній інтенсивній господарці.

Для Гордубала це цілком якийсь інший світ, отой Степан і з його власною жінкою, що з ним цим новим способом господарює. А оця побічна ціль роману: поставити побіч себе верховинця та селянина з долин найцікавіша для читача. Це протиставлення випадає не в користь нашого конаціонала. Стоять вони проти себе, Степан: „Дурний народ, пане, плекає все тільки для губи". „Е, вошивий край тут, звореш, а тільки каміння обертаєш." Гордубал: „Вошивий край — так що сюди, чорте, лізеш?"

Постаті Поляни та Гапки різко кинені на це тло боротьби двох суперників. Обидві проти

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

Шестий день розправи.

Перше, що вражає, коли входимо до суду, це кільканацять селянських постатей на коридорі. Це свідки, уже не ті в гранатових мундурах, а справжні люди праці, спокійні і зрівноважені навіть в обличчі суду. Від них б'є довірлм і спокоєм.

На судовій салі не багато, всього кількнанцять осіб, публики. Лавки світять пусткою, хоча вгодом, уже підчас розправи заповнюються. Журналістів ще більше, як в суботу, серед них якісь нові, досі на процесі не бачені обличчя.

Обвинувачені усі бадьорі. „Наймолодша" обвинувачена, що проходжується по коридорі, сміється, що з дотеперішньою опінією агентів важко буде їй найти нареченого...

Десь по 11-ій на салю всміхається сонце.

*

В год. 9. почався шестий день розправи допитом дальших свідків прокуратора.

Перший з них, *Марія Петрасевичева*, вдова по урядникові, каже, коли предсідник питає її, як хоче присягати — „по польску чи по руску" — „по українськи" і зізнає: Мащак мешкав у неї два роки, на день до нападу був в хаті, чи був у день нападу і пізніше — не знає, але мабуть був, бо це порядний хлопець. Про те, щоби св. сказав, коли питатиме поліція, що в день нападу він був у хаті, Мащак не просив. Коли М. виїздив кудись, прощався з нею завжди, отже вона й не підозрівала, щоб виїхав на день до нападу і через два дні не був, а до його кімнати не заглядала.

Св. *Петро Васюник*, студ. техніки, заприсяжений, знає Куспіся 6 літ. В день нападу бачив пополудні обв. на філії техніки, а коли св. попросив його прилучитися до гурту товаришів, він відповів, що боїться поліції (це були дні студентських екцесів) і відійшов, куди — свідок не бачив.

Св. *Олекса Маховський*, робітник зі Ставчан, українець, подає без присяги, що бачив у день нападу в 7. год. вечором Куспіся в селі. Батько свідка жив вправді з батьком Куспіся у незгоді, але свідок знав його дуже добре і пізнав. Куспіс чертав тоді дорогою з Глинної.

Св. *Петро Качмарик*, селянин зі Ставчан, памятає під присягою, що Маховський, який позичав у нього в день по нападі коня, виразно оповідав йому, що Куспіся передтим увечір бачив.

Св. *Павло Качмарик*, стверджує під присягою те саме.

Св. *Ева Куспісь*, мати обв. Куспіся, зізнає, що син у день нападу вернув пів до восьмої вечором до хати, як кожного дня, а їздив він щодня до Львова з Глинної Наварії і туди вертав, бо у Глинній мав лекцію. В той вечір вертав теж з Глинної, бо св. питав його про це. Св-і показують панчохи, які ніби К. мав забути у Березинського в хаті, але він рішуче твердить, що це не сипові.

Св. *Петро Куспісь*, селянин, брат обв. Куспіся, підтверджує вповні зізнання матері, таких панчіх, як йому показують, брат не мав. Коли св. питають, чи його брат молився і ходив до церкви, каже, що так. Обв. Куспісь простує, що не хотів деморалізувати домашніх, отже молився і в церкві стояв на самому передї, але переконання його атеїстичні.

Св. *Микола Куспісь* не зізнає нічого цікавого, бачив тільки, що обв. Куспісь був біля 8. год. веч. в день нападу в хаті.

Св. *Мирослав Чичкевич*, студ. прав, товариш обв. Куспіся, знає, що обв. робили студенти викиди, за „техніцку" шапку та бачив його у день нападу в год. 15, коли відходить поїзд до Самбора, на стації у Львові. К. ішов тоді до міста.

Св. *Петро Маляр*, студ. прав із Зашкович, знає обв. Куспіся і витається з ним усміхом. У день нападу приїхав з Куспісем в 10. год. до Львова, пополудні бачив його знову на двірці у Львові. Св. питав К. на тиждень до нападу, чому носить шапку польських техніків і заспокоївся відповідю, що в цій шапці К. має в Городку побити професора. Під кінець св. доказують, що до Львова приїхав він з Куспісем 29., а не 30. лист. (св. їхав на похорон Городковського), св. притакує.

Св. *Ст. Андрущишин*, д-р прав під присягою зізнає: „Я сидів у канцелярії д-ра Біляка з соліцитатором, коли це вбіг актор укр. театру Нікітин і заявив, що біля брами лежить якийсь вбитий, а на почті є стріляннна. У трійку ми вийшли і побачили, що справді хтось лежить. В тому моменті з боку почти надлетіла група людей, а що в Городку були тоді студентські бригєрії, ми втікли до хати. Ці люди стрілили тоді кільна разів до дверей, за які-ми ускочили і ранили навіть пса. Хто був у тій групі, а тим більш, чи був Куспісь, я не бачив, а побіли вони дорогою на поле. Опісля, ми внесли того, що лежав до хати, але він швидко вмер". Чи біг хто до нападу на почту попри канцелярію д-р Біляка, св. не бачив.

Св. *Марія Багор*, полька, зізнає під присягою, що 29. листопада була у стодолі і бачила, що дорогою зі стації у Каменоброді йшло до Городка 7 осіб, гусаком, молодих й інтелігентно убраних, одни у шумпах, решта у довгих штанах, в плащах і куртках. Сьогодні в обвинувачених нікого з тих людей не пізнає.

ЧЕРГОВИЙ КЛОПІТ З МОТИКОЮ.

Св. *Антоні Фіц*, поліц. агент, заприсяжений, зізнає: Був після нападу на почті, бачив там 8 ранених й устійнив, що учасників нападу було 11. Св. переслухував обв. Мащака, Куспіся, Цапа й Мотику і переповідає подробиці про ці переслухання. Мащак мав пізнати Куспіся як учасника нападу по бровах, одежі і т. д., хоч не знав його прізвища, пізнав зі світлини Купецького, що був в нападі ранений в руку і взяв один наплечник з грішми та Максимціва, врешті на конфронтації Цапа по носі й рості. Цап, приведений з черги на конфронтацію з Куспісем, мав змішатися під громовим поглядом Куспіся і сказав: „Міську, я не скажу, що ти був у Городку 30. листопада". Сам Куспісь не хотів про 30. листоп. нічого говорити, кажучи, що це феральний для нього день, а св. має вражіння, що це тому, бо К. мабуть добив раненого Береза, в коридорі Св. стверднв, що учасники втікали так: Мащак, Купецький, Максимів, бльондин і брунет і Журавківський тікали на Поршау, Старик і Березинського залишилися на місці, а Куспісь, Білас і Данильшин на Ставчани — отже 11 осіб. Св. признає, що коли переслухував Цапа, на поліції в Городку були в сусідній кімнаті його брат, батько і мати, яких теж переслухували. Врешті св. зробив сенсацію: у авторок в. ц. м. уже підчас теперішнього процесу бачився св. в суді з Мотикою і зустрів його дуже понервованого. На питання св. Мотика відповів, що оце оборонець обв. Коссака впливав на нього, щоби відкликав свої зізнання про Коссака і на його денервує.

Обв. Мащак і Куспісь доповняють зізнання свідка, м. ін. Куспісь тим, що 30. листопада називали взагалі усі феральним днем, а для К. був він остільки феральнішим, що його обвинувачували в безпосередній участи в нападі. Обв. Цап подає, що св. сам повідомив його про грізну хворобу матері, а коли обв. просив його дозволити написати йому лист, щоби заспокоїти матір, св. обіцяв дозволити тільки тоді, коли він признається до всього. Теж погрожував св. Цапові, що якщо він не признається, то він постарається про заборону припустити його взагалі до шкіл. „І тому я почав крутити і признаватися до того, що поліція піддавала" — кінчить Цап. Мотика виясняє, що такого, як свідок каже, ніколи йому не говорив і каже це свідкові до очей.

СЕНЗАЦІЯ ШЕСТОГО ДНЯ.

Д-р Шухевич: В імені товаришів заявляю: Ми усі вирішили, власне передбачуючи такі випадки, не говорити з Мотикою і ніхто з нас не говорив. Це я підтверджую адвокатською присягою.

Під питаннями д-ра Шухевича св. мотається і не знає, чи Мотика говорив з обор. Коссака перед розправою, чи підчас, не знає теж чи казав „оборонця Коссака" чи тільки „оборонця". Не може теж св. вияснити, чому не переслухував слуги Цапів, що пишеться Жидок, хоча це назвище впадало всім в очі, та чому взагалі цього слугу ніхто не переслухував, а прізвище „жидок" імпутовано обв. Цапові.

Д-р Шухевич вносить, щоби переслухати ком. Дзенгелевича, що є на салі, агента і 6 постерункових і під присягою д-ра Глушкевича на обставину, чи д-р Глушкевич говорив 1-го дня розправи з Мотикою, бо на думку д-ра Шухевича, така намова до зміни зізнань — це кримінальний злочин. Прокуратор внескові противиться, д-р Шухевич мотивує, що ходить тут про викликання настрою присяглих до оборони і це дуже важна справа. Д-р Глушкевич підтримує внесок д-ра Ш., мотивуючи, що прок. сам вічно бє на стверджения віродостойности зізнань Мотики, а тепер на диво є проти стверджения тієї віродостойности.

Після наради трибунал стверджує з уряду, що обв. Мотика з д-ром Глушкевичем не порозумівався, та що Мотика з цим обор. першого дня розправи не бачився. На дальші внески д-ра Шевчука і Глушкевича суд вирішує переслухати всіх пропонованих оборонов свідків.

Обв. Мотика: Високий суде! Я пригадав собі тепер, що Фіц приходив намовляти мене, щоби я підтримував свої зізнання на поліції, а вона зробить так, що я хоч і присуджений не буду сидіти.

Св. Фіц заперечує тому

Гордубала. У Поляни місце чоловіка та глави дому вже заняв Степан. Пророчисто представляє його Поляна Гордубалові: „був тут за найміта". Справи зайшли вже за далеко, отже Чапек ставить Гордубала в безнадійній позиції. Гордубал лишає речі такими як вони є, тільки дбає про зовнішнє декорум і вимагає від інших не називати ці речі їх власним імям. Але цензура громади саме в тому й проявляється, що вона речі називає по імени. Гордубал бється у коршмі, викидає Степана за пліт і знов його бере до себе як будучого приймака. Мутиче: „Маю на носі написано, що мені поворот до дому не повівся; а це почуття: „тяжке, тяжче за ланцюг."

Сторінки присвячені змальованню відчуження в родині наслідком еміграції, хоч і скомпліковані спеціяльним характером головного героя і постановкою справи в міжнаціональній перспективі — це всеж таки загальна тема. Дія перекинута на Закарпаття, але не мусілаб там відіграватись. Колись ці теми переконували в родинах матросів по портах. Люди відчуджуються собі життям в ріжних оточеннях. Колиб наша, хочби европейська еміграція вернулася до дому, вона теж побачилаб, якою скоро чужою вона стала для народу за тих вісім, чи пятнацять років перебування за кордоном.

Роман кінчиться вбивством Гордубала. Убиває його зовсім непотрібно, бо він уже в агонії (запалення легенів) — Степан. В другій частині описує Чапек жандармський розшук — якась детективна історія — а в третій — суд присяглих. За авторовим пляном ці три частини мали творити цілість і мали дати три перспективи життя в уяві мистця, жандара, судді. Єдність ця, як згідно ствердила критика, не повелась.

Скінчім вже р з з довгами за часопис!

Негайно вишліть передплату за цей місяць та сплачуйте свої борги за попередні місяці

Для виїзжаючих

на вакації

приготовила

Del-Ha

обуву спортову, прогулькову, пляжову, купелеву, вечорову, опанки, сандалєти, панчохи і скарпитки

в 400 ґатунках

Величезний вибір!

Усі артикули під оглядом цін і виконання незрівняні.

Можна дістати у всіх філіях і заступництвах.

У другі роковини смерти бл. п.
ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО
відбудеться дня 15. червня 1933. в Архикатедральній Церкві св. Юра
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в год. 11.30 передпол., а в год. 12-ій
ПАНАХИДА,
яку відправить Їх Преосвященство Кир Никита в асисті Всв. Духовенства.
Комітет.

РОЗПРАВА В РОЗПРАВІ.

Зі салі виходять усі постерункові і ком. Дзвенгелевич, яких мають переслухати на обставину, чи д-р Глушкевич порозумівався з Мотикою. Д-р Глушкевич скидає адвокатську тогу, виходить на салю і став проти трибуналу. За згодою сторін його не заприсягають і він зізнає, що ні в суді ні поза судом з Мотикою не говорив за винятком питань на салі розправ.

Черговий свідок, ком. *Дзенгелевич*, зізнає, що він мав доручення ізолювати Мотику від інших обвинуваченых і доручив це пшод. Моткевичеві. Він сам не завважив, щоби д-р Глушкевич колинебудь говорив з Мотикою.

Пшод. *Мотикевич* стверджує врешті, що він рішуче першого дня розправи якось розмови д-ра Глушкевича з обв. Мотикою не бачив, а був як приділений для ізоляції Мотики увесь час біля нього.

З переслухання дальших свідків у цій справі обі сторони резигнують, супроти чого предсідник кінчить на цьому інциденті сьогоднішну розправу і заповідає дальший хід її на вівторок раном.

Саля пустіє. Усі виходять. По дорозі чути, як люди оповідають собі, що Мотика — якийсь фатальний юнак і з ним тільки постійно непорозуміння та короводи.

—o—

Поклін Поляглим.

РОГАТИН.

Зеленосвяточний традиційний похід на місцевий цвинтар у Рогатині, на могили стрільців, де кілька літ тому поставлено заходом філії Т-ва О. В. М. величавий памятник поляглим стрільцям У. Г. А., цього року випав більше якось величаво та сердечно. В поході взяли участь усі місцеві товариства та маси народу; панував зразковий порядок. Цікаве й те, що прийшли та приїхали селяни з довколичних сіл Рогатинщини. На переді походу несено кількадцять вінків. Грала орхестра „Зорі", співав студентський хор. Глибоко продуману патріотичну проповідь виголосив о. Кудрик. Свято зробило незабутнє враження на всіх його учасників.

—o—

Зачинення вистави українського промислу

Жюрі відзначило найкращі стійла.

Львів, 12. червня 1933.

Сьогодні на закінчення вистави в год. 2. попол. зійшлись в б. поміщенні „Сіль. Господаря" репрезентанти фірм, що взяли участь у виставі, відпоручники преси і гості. Перед ними виголосив змістову промову голова Комітету вистави дир. Ю. Шепарович, підкреслюючи інтенції, якими кермувався Центросоюз, влаштовуючи виставу рідного промислу. Він згадав низку імен, що заслужились при реалізації цього важного діла і вказав на заінтересування не тільки Львова, але теж приїжих інтелігентів і селян. Провінція бажає, аби цю саму виставу влаштувати теж у важніших краєвих центрах. Комітет погоджується з тим, аби піти провінції на зустріч, а також уважає за доцільне, аби виставлені експонати перевезти теж на півн.-зах. землі, на Волинь.

На прикінці дир. Шепарович висловив рішення комітету відзначити найкращі стійла і запропонував до жюрі представників преси п. Купчинського, п. Яр. Курдидика й інж. Несторовича.

Жюрі негайно приступило до спільного огляднення вистави і присудило дипльоми трьом фірмам, а саме: кооперативі „Будучність" (фабрики тютюн і паперців „Калина") в Тернополі, ф-мі „Альое" (зубна паста і спортовий крем) і „Пасічницькій Спілці" (обі у Львові) і з похвальні письма, а саме: фабриці мустарди „Міка", Народній Торговлі і фабриці „Зоня" (О. Левицька і С-ка) у Львові

Нова нагінка на українську радянську пресу.

За протипартійне відношення до директиви ЦК ВКП (б), яке виявилося в непоміщенню часописом Ворошиловського району „Більшовицький Шлях" телеграми ЦК ВКП(б) та у спізненні оголошення телеграми ЦК часописами „Ударник" Сорокинського району, „Прапор Леніна" Петромарєвського району, „Більшовицький Штурм" Лисічанського району та „Луганская Правда", бюро донецького обкома КП(б)У постановляє:

„Оголосити сувору догану та звільнити з роботи редактора часопису „Біль. Шл." Моїсеєнка; оголосити догану редакторам часописів „Пр. Лен." — Сокологорському, „Уд." — Дашкевичу, „Біль. Шт." — Артемнову і „Луг. Пр." — Буромy.

„Звернути увагу ворошиловському та луганському гортпарткомам і райпарткомам сорокинському, центромарєвському і лисічанському на відсутність належного контроля та керівництва часописом, наслідком чого могли мати місце повище згадані факти.

Секретар обкома КП(б)У Саркіс. (Ізв. 30. травня 1933.)".

Так виглядає воля української радянської преси, коли вона не слухає сліпо московської команди.

УКБЮРО ЖЕНЕВА.

—o—

Остання фаза шкільного плебісциту.

ЩО ДІЄТЬСЯ ЗІ ШКІЛЬНИМИ ДЕКЛЯРАЦІЯМИ?

На підставі закону з 31. липня 1924 р. (Д. З. Р. П. ч. 79. поз. 766) і виконного міністеріяльного розпорядку з 7. січня 1925 р. (Д. З. Р. П. ч. 3. поз. 33) повітові шкільні інспектори мають усі шкільні декларації предложити Шкільній Кураторії найдалі до 31. травня зі своїми внесками у справі мови навчання.

Шкільний Куратор протягом місяця рішає про мову навчання в школі і повідомляє про те громадський уряд, а крім того й одного з батьків, що вносили шкільні декларації. Це рішення має Громадський Уряд вивісити в льокалі громадського (гмінного) уряду, а якщо в громаді нема дому громадського уряду, то на іншому видному місці.

ЯК ТЕПЕР ПИЛЬНУВАТИ СПРАВИ?

Треба щодня ходити до громадського уряду і дуже пильнувати того, коли громадський уряд вивісить дотичне рішення, бо від тої днини числиться 14-денний речинець рекурсу до Міністерства Освіти проти відмовного рішення шкільного куратора.

Якщо рішення шкільного куратора відмовне, то треба своєчасно у неспізненому речинці внести добре умотивований рекурс до Міністерства Освіти на руки приналежної Шкільної Кураторії. З огляду на закон з 31. липня 1924 р. такий рекурс як і взагалі всілякі письма до Міністерства можна вносити тільки по польськи, бо рекурс чи яке інше письмо в непольській мові може Міністерство відкинути з формальних причин навіть його не розглядаючи.

Добре було би, якщо рекурси Міністерства Освіти попідписували би всі батьки та їх правні заступники, що вносили шкільні декларації за українською мовою навчання. Одначе, де це булоб неможливе (не сталоб часу на зібрання усіх підписів), то вистарчить, якщо підпише кількадесять чи кільканацять або в крайному випадку бодай кілька батьків.

Рекурси висилати поручено почтою до приналежної Шкільної Кураторії, а якщо у дотичному рішенні зазначено, що рекурс треба вносити на руки приналежного повітового шкільного інспектора, то до приналежної Повітової Шкільної Ради.

ЯК РОБИТИ РЕКУРСИ ПРОТИ ВІДМОВНИХ РІШЕНЬ?

На внесені українськими батьками шкільні декларації з домаганням української мови навчання у школах — пересилає вже Львівська Шкільна Кураторія відмовні рішення, одначе не з річевих тільки покищо а формальних причин, мотивуючи це тим, що на підставі перепису людности з 1921 р. мовляв, нема в даній громаді 25 проц. українців, або: що від останнього рішення про мову навчання в даній школі не минуло ще 7 літ. Такі відмовні рішення навіть з формального боку неоправдані.

§ 5. виконного міністеріяльного розпорядку з 7. січня 1925 р. до закону про шкільний плебісцит з 31. липня 1924 р. говорить тільки про **останній** перепис людности, а не попередній чи який інший. **Останній перепис людности був у 1931 р.** і тому перепис людности з 1921 р. вже з формальних причин не може навіть входити в рахубу.

Взір рекурсу до Міністерства Освіти проти відмови української мови навчання в школі у випадку, коли Шкільна Кураторія покликується, що на підставі перепису людности з 1921 р. нема в громаді 25 проц. українців — виданий у **ч. 8. журналу „Рідна Школа" з 15. квітня 1933 р.** Крім того Правна Оборона при Головній Управі „Рідної Школи" видала окрему взір такого рекурсу з поученням і на бажання пересилає інтересованим даром і оплатно.

Щодо 7-літнього речинця, то відмова в таких випадках також неоправдана. Дотичний декрет Президента Річпосполитої з дня 29. вересня 1930 р. звучить дослівно так:

„Змінити мову навчання можна не скорше, як після 7-ми років, числячи від дати управосильнення останнього оречення, що устійнило мову навчання в даній школі".

Отже президентський декрет не обмежує ані не забороняє вносити шкільних декларацій перед 7-ми літами, тільки говорить про саму зміну мови навчання. Навпаки § 9. виконного розпорядку з 7. січня 1925 р. передбачує можливість безперервного вношення шкільних декларацій.

З огляду на те, може Шкільна Кураторія що найвище здержатися з вирішенням справи про мову навчання у дотичній школі до часу, доки не вийде 7 літ від останнього вирішення мови навчання в тій школі, але з формальних причин вирішувати відмовно — не може в нікому разі. Тому й у таких випадках треба своєчасно вносити рекурси до Міністерства Освіти.

НЕГАЙНО НАДСИЛАЙТЕ ДО ПРАВНОЇ ОБОРОНИ ВІДПИСИ РІШЕНЬ!

Дослівні відписи відмовних рішень Шкільної Кураторії пересилати негайно до **Правної Оборони при Головній Управі „Рідної Школи" у Львові, вул. Словацького 14.** зазначивши, чи внесено вже рекурс чи ще ні.

Якщо внесено вже рекурс, то прислати до Правної Оборони також дослівний відпис того рекурсу, — якщо ні, то подати всі фактичні дані й вияснення (з відписами потрібних документів), щоби Правна Оборона мала матеріяли до виготовлення рекурсу.

Якщо одержимо відмовні рішення з інших причин як подані вище, то подамо вказівки, як робити рекурси в інших випадках. Як хто має книжку **Івана Герасимовича „На трівогу"!**, то там найде потові взори рекурсів у ріжних випадках відмовних рішень з попередніх шкільних плебісцитів. Очевидно тими взорами і вказівками можна користуватися й при теперішньому шкільному плебісциті.

Якщо Шкільна Кураторія видала прихильне рішення, яким згідно з домаганням батьків заводить до школи українську мову навчання, то й у такому випадку відпис дотичного рішення надіслати до Правної Оборони до відома.

Отже найважніша тепер справа: 1) припильнувати оголошення кураторських рішень, 2) у відмовних випадках своєчасно вносити рекурси! Спізнення речинця чи взагалі занедбання тієї справи ударемнює всю досі переведену важку плебісцитову акцію. Тому необхідно припильнувати справи й боротьбу за українську школу довести до побідного кінця!

ПРАВНА ОБОРОНА
при Головній Управі Рідної Школи.

Українські січові інструкторські курси для підкарпатських студентів у Празі.

Дня 7. червня ц. р. закінчилися 7-тижневі курси інструкторів руханки, що їх впорядкував у Празі в помешканнях ДТІ (Робітничих руханкових товариств чеських) Український Січовий Союз на чужині, за товариською допомогою ДТІ (Союзу робітничих руханкових товариств чеських).

На курси було записаних 20 підкарпатських студентів, закінчило 12 з дипльомом від УСС та ДТІ. Дипльоми видані на бажання тих, що покінчили.

Курси вів В. Петрів кошовий УСС та лектор фізичного виховання (був. ген. хор. української армії), руханку викладав П. Шаман, заступник начальника Связу ДТІ та міжнародній інструктор CACI, декілька разів, за його відсутністю його заступав П. Мразек начальник Связу ДТІ; гри та спорт вів д-р В. Гайдовський Потапович, член управи УСС та суддя спорт. клюбів у ЧСР, організацію викладав д-р Безпалко Й. бувший організатор Січей на Буковині, член управи УСС, крім того по одній лекції відбули П. Ф. Паша, секретар Связу ДТІ та П. Ваверка, виховник связу ДТІ.

Курсанти в час трівання курсів вислали привіт у день відкриття памятника І. Франкові, який опублікований у „Ділі" з дня 28. V.

Курси мають повторити в осені для нових слухачів.

В. П.

КОЖНИЙ
ПЕРЕДПЛАТНИК
одержує точно часопис, тому повинен памятати
про відновлення передплати.

ТРУДНОЩІ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПАРИЖ, 12. VI. ПАТ. Паріська преса підкреслює труднощі, які виринуть із отворенням вищішньої конференції у звязку з протоколом денного порядку та натиском, який роблять делегації великих держав, аби обмежити час промов інших делегатів, менших держав. Та це ще не найбільші труднощі. Вже сьогодні повідомляє „Інтрасіжан", що створилося щось у роді блюку вел. держав для переведення внесень, що торкаються ревальоризації золота, редукції золотого покриття та перефорсування внесень у справі біметалізму. Мораторія, заголошена Німеччиною, кинула тінь неспокою на економічну конференцію й оцінюють її як свого роду шантаж, бо вона боїться, щоби не зажадали обниженки німецької митної тарифи. На перше місце господарської конференції висуваються тепер три основні справи: стабілізація девіз, конечність піднесення світових цін і митна тарифа. Справу военних довгів у загальному зарисі мають помінути під час конференції.

ПЕСИМІСТИЧНА ФРАНЦУСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ.

ЛЬОНДОН, 12. VI. ПАТ. Французька делегація, що приїхала вчора веч. до Льондону з прем. Далядіером, є в дуже поганому настрої. Вона не сподіється успіхів конференції. На її думку до замирячення перебігу нарад причиняється, поза справою военних довгів, німецька постанова мораторії для закордонних довгів. Франція рішена не допустити до того, аби Німеччина безкарно маніпулювала облігаціями Дейвісової та Йонгової позички й погрожує санкціями

—o—

СПРАВИ НІМЕЧЧИНИ НЕ ПОРІШАТЬ ПОШИРЕННЯМ НІМЕЧЧИНИ.

ЛЬОНДОН, 12. VI. ПАТ. Канцлер Дольфус у пресовім інтерв'ю сказав, що Австрія за ост. 100 літ була цивілізаційним осередком в Европі а її впливи сягали далеко на схід. Австрія має відіграти велику ролю у творі поступу та розвитку Европи. Канцлер не вірить, щоби німецьку справу можна розвязати поширенням німецької держави коштом малої територіяльно австрійської держави. Вкінці Дольфус висловив жаль з причини непорозумінь, які є між Австрією та Німеччиною.

НАРАДИ ПРЕДСТАВНИКІВ БАНКІВ ТРЬОХ ДЕРЖАВ.

ПАРИЖ, 12. VI. ПАТ. Про вислід дотеперішніх нарад представників емісійних банків Франції, Англії та Зл. Держав у валютових справах паріська преса повідомляє, що вони зробили деякий поступ. Усеж іще далеко до позитивного висліду й устійнення внесень. Найбільшою трудністю є переконання, що стабілізацію валют можна перевести лише згідно з інтересами поодиноких країв. Уся трудність є у згармонізуванні інтересів поодиноких держав із конечністю управильнення їх із міжнароднього становища.

—o—

ЗАМАХ НА ПРОВІДНИКА ГАЙМВЕРИ.

ВІДЕНЬ, 12. 6. ПАТ. Предсідника Гаймвери д-ра Штайбля в Інсбруку ранили револьверовими стрілами з переїжаючого авта. Числа авта не ствердили, бо реєстраційна табличка була затерта. Здогадуються, що замах виконали нац.-соціялісти. Д-р Штайбле ранений тяжко в рамя. Він тепер на клініці в Інсбруці. Перевели ревізію в брунатнім домі й арештували провідника нац.-соціялістів. „Дер Морген" повідомляє, що арештують усіх нац.-соц. провідників у Тиролі. Повідомляють теж, що в Грацу готовили замах на намісника Стирії д-ра Рінтелена. Дорогу, куди мав переїздити Р., знищили динамітом і лише завдяки притомности ума шофера не прийшло до катастрофи. В Кірхгофі вибухли в неділю дві бомби перед автом Рінтелена, що вертав із Грацу. Авто було кількасот метрів від місця вибуху. На місці найшли дві зал. рури, які атентатники вжили для вибуху.

НОВИНКИ

— **На будову нагробника І. Франка** зложили далі: філія Союзу Українок (Коломия) 15 зол.; дир. Василь Барвінський 10 зол.; Союз приватних українських службовиків „Супруга" 30 зол.

— **На лікування жертви жалюгідних подій** на Личаківському цвинтарі зложили: Тиктор Іван 5 зол., дир. Барвінський Василь 5 зол.

— **Комітет для вшанування памяти Вячеслава Липинського,** що відновив свою діяльність, просить цією дорогою посилати всі листи та матеріяли до „Пропамятної Книги" та гроші на її видання на адресу: „Дружина — Lwów, skryt. poczt. 323. з дописком „для Комітету".

— **Ювилей гімназії в Дрогобичі** з нагоди 75-ліття її заснови приготовляє місцевий комітет з дирекцією тіяж гімназії на вересень.

— **Виділ Т. У. С. К. „Обнова""** повідомляє своїх членів, що продовження останніх сходин відбудеться в четвер 15. червня ц. р. в год. 17.30 в домівці Т-ва. Участь усіх членів конечна.

— **Арештування.** В дні 9. червня арештувала поліція студ. прав Павла Крохмального з Чижикова, пов. Львів. Арештовано його по вічу УНДО в Чижикові. Арештований щойно 2. червня ц. р. вийшов на волю по 5-місячній тюрмі з львівських арештів.

— **Вигляди на погоду досі непевні.** Краєві метеорольоги повснюють нам, що дотеперішній холод є наслідком холодних вітрів від півночі. Такий холод тріватиме імовірно ще кілька днів. Від половини червня сподіються рішучо звороту до тепла.

— **Щадничі вкладки в П. К. О. в травні 1933** та скількість ощаджуючих у П. К. О. виявляють дальший поважний зріст. Щадничі вкладки зросли о 3.266.624 і осягли до 31. травня 1933. стан 417.321 — включно з вкладками, що походять із вальоризації давніх маркових вкладок зол. 445.383.928. Рівночасно зі зростом щадничих вкладок зросла в цьому часі також скількість ощаджуючих у П. К. О. В травні П. К. О. видала 21.071 нових щадничих книжечок, осягаючи в дні 31. V. 1933 р. загальне число 996.141 книжечок, а разом із книжечками, що походять із вальоризації 1,031.305 книжечок.

— **Обмеження в університетах.** Згідно з новим законом про вищі школи міністерство освіти у Варшаві означуватиме щорічно максимальну цифру студентів на поодиноких факультетах університету та політехніки. Управи університетів висилатимуть свої проекти в цьому напрямі.

— **Невгамовний артист.** Варшавський артист Ярач, що виступає тепер у Львові в „Капітані Кепеніку" останньої суботи не явився в міськім театрі на виставу. В останній хвилині мусів його заступити інший артист. Ярача віднайшли щойно після скінченої вистави опівночі у веселому товаристві, в затишнім ресторанику. Подібні пригоди трапляються Ярачові нераз. Мин. року у Варшаві три дні шукала за ним поліція та приятелі.

— **Поїзд розшарпав ученика.** Біля мосту при стрийській дорозі у Львові під поспішний поїзд, що їхав із Букарешту до Львова кинувся Вільгельм Бамбергер, ученик 6. кл. евангелицької гімназії. Поїзд розшарпав Бамбергера. Причина: невилічима недуга.

— **За шпіонажу.** Нагий суд у Чорткові — як ми вже повідомляли — розглядав справу Василя Ярового та Йосифа Ткачика, обвинуваченних у шпіонажі в хосен чужої держави. Ярового засудили на кару смерти (шибеницю), а Ткачика на 8 літ тюрми. Президент держави замінив Яровому кару смерти на досмертну тюрму.

— **Душогубства.** В Колодні (пов. Жовква) невідомий душогуб убив Йосифа Льоха в його стодолі, де він спав, щоби пильнувати свого добра перед злодіями. Тойже душогуб став опісля добуватися до хати, а коли Льохова жінка та наймичка пробудилися та виглянули крізь вікно, напасник освітив обі жінки електричною ліхтаркою та вдарив Льохову жінку якимсь тупим знаряддям по голові. На крик її напасник утік. Поліція здогадується, що Льоха вбив його свояк Тимків із Яричова, з яким Льох процесувався 8 літ. — Володислава Лукасевича з Бібрки суд засудив на 7 місяців за побиття тещі Роз. Чеховської. За це Лукасевич пімстився на тещі так, що вбив її сокирою як спала. Вбивник утік.

— **Повісилася учителька.** В Бродах повісилася емеритована учителька 47-літня Людвика Шиманська. Причина: нервовий розстрій.

— **Грабіж.** У Тисовій (пов. Ярослав) два озброєні напасники дісталися шкільною салею до хати місц. учителькини Софії Орловичевої та під загрозою зброї забрали в неї 130 зол. і річні дрібні річи. Як підозрілих поліція арештувала Тому Ковальського, Тому Воту, Йос. Бельца та Каз. Кнапа.

— **Б. російський старшина — фальшівник грошей.** У Накваші (пов. Броди) поліція арештувала бувш. російського старшину Іллю Горбунова, який на спілку з місцевим крамарем Мойс. Ордовером фабрикував і пускав в обіг фальшиві 20- і 50-сотнівки.

— **Марево свідоцтв.** За один день минулого тижня, у пятницю, було у Варшаві 5 самогубних спроб між шкільною молодю в віці від 13 до 18 літ. Із цього троє вмерло. Причина: страх перед поганим свідоцтвом себто перед родичами дома. Педагогія, що придумує щораз то нові засоби навчання та виховання, не має веселого обличчя.

— **Саранча появилася** у варшавському воєвідстві в повіті радзимінському та пултуському. Над Гроховом хмара саранчі була така густа, що прислонила окраєць неба. Летіла 1 год. 20 хв. Коли над Гроховом став падати дощ, частина саранчі опала на дерева та поля. Люди обчистили поля та дерева з тієї саранчі.

ПОДЯКА.

Я своїм і моїх дітей імени почуваюся до обовязку зложити подяку **Товариству** взаїмних обезпечень на життя й ренти „КАРПАТІЯ" у Львові за виплачення без зайвих труднощів обезпечення по моїм бл. п. мужі Льві Рудницькім.

Скоре й акуратне виплачення обезпечення уповажнює мене поручити це одиноке українське Товариство обезпечень на життя й ренти „КАРПАТІЯ" у Львові най ширшим колам української суспільности.

Станиславів, дня 3. червня 1933.

Марія Рудницька.

— **Жертва краси.** У Варшаві цезла власниця одного косметичного підприємства, наслідком скарги до прокуратури, що вживає при відмолоджуванні своїх пацієнток засобів шкідливих для здоровля. Одна з таких пацієнток, жертва наймодшої краси, пролежала три тижні у шпиталі.

— **Бойкот має два кінці.** „Жидівський „Гайнт" у дописі з Берліна розкриває деякі цікаві наслідки бойкотування німців жидами. Цей бойкот найсильніше відбився у *Ляйпцігу*, де безробіття панує між жидами. Тут працювали у красильних, фабриках футер та у хемічних заведеннях головно жиди. Тепер вони без праці. Нема сумніву, що подібні наслідки в неодному випадку матиме бойкот і з другого боку — жидів німцями.

— **Ріжні вістки.** Стан здоровля Горкого покращав. — В Текучій зударилися в повітрі два румунські військові літаки. Чотири летуни ранені, літаки знищені. — Австрійський уряд відібрав дебіт на один рік гітлерівському органові „Фелькішер Беобахтер", що виходить у Мінхені. — Німецькі соц.-демократи переносять наслідком політичної ситуації свій головний орган „Форвертс" до Праги

— **Мадярський „день книжки".** Мадярські письменники та видавці зорганізували у Будапешті один „день книжки". На найбільше ожиблених місцях побудували 150 шатер, де письменники підписували свої книжки з ріжними присвятами і продавали їх по дуже низьких цінах. За столами ролю продавців узяли на себе дами з найкращого товариства, вбрані як на велике свято. Премієр міністр і міністр освіти маніфестували симпатію уряду до такого почину і самі прийшли купувати книжки. Саме цими днями радив у Будапешті міжнародній зїзд журналістів і хоча між чужинцями є невичайно мало таких, що знають мадярську мову, неодин із них узяв собі на спомин мадярську книжку. День книжки, зорганізований під гаслом допомоги для бідних авторів. В останніх часах найкращі мадярські письменники дослівно голодували. Повістяр Сіні та поет Круді вмерли у нужді. Таким дням книжки хотять мадярські письменники звернути увагу на свої обставини праці.

—o—

З концертової салі.

Концерт Юрія Криха.

Концерт молодого талановитого скрипака Юрія Криха, що 8. ц. м. ставив перші самостійні кроки на концертовій естраді — це симпатичний і конечний обяв у нашім музичнім житті, який змушує не лиш самого концертанта працювати над собою з подвійною енергією, але й заохочує інших молодих муз. адептів до праці і шляхотної ривалізації, з якої вибиваються справжні таланти

Програма концерту багата і дала змогу концертантові виказати свою доволі розвинезу техніку, гарний тон і непересічну музикальність Одначе не всі виконувані твори стояли на одновім мистецькім ріані. Концерт Д-дур Брамса одна з найтрудніших композицій скрипкової літератури — вимагає ще багато праці над побореннем всіх трудностів як технічних, так і музикальних. Найкращою точкою програми була безперечно Соната А-дур Моцарта, виконана справді артистично, в якій і партнерка концертанта п-і Любчак-Крихова виявилася як дуже добра піяністка. Останню точку програми виповнили дрібні твори Барвінського, Людкевича, Фая, Новачка і Паганіні-Шимановського, які Ю. Крих відіграв з великим успіхом, змушений до наддатків.

З нагоди виступу молодого адепта приходить мимохіть думка, що у нас є багато музичних талантів, хоч не всі вибирають собі музичне звання. Але ті, що те звання собі вибрали і спочатку дуже гарно заповідались, часто признають і вірять тільки тим, що їм лиш компліментують (переважно нещиро), через те затрачують самокритику і зовсім марнуються. Маймо надію, що Юрій Крих до таких не належить і що при дальшій праці стане одним з найкращих наших скрипаків і музиків.

Наківець слід зазначити, що програмки концерту могли бути менше претенсіональні, а зате дешевші.

Тарас Шиханич.

Дописи.

КАЛУШ.

Гостина хору „Думка". Дня 5. червня ц. р. загостив до Калуша зі Станиславова хор „Думка" з концертом. У репертуарі велика різнородність, бо крім популярних народніх пісень та творів наших композиторів диригент сягнув і по чужі тяжчі твори. Хор представляється якнайкраще, всюди видно справну руку диригента м-ра Л. Крушельницького. Виконання пісень дбайливе, хоч подекуди давалася відчувати голосова неднепозиція, головно у тенорів. Причиною те, що хор співав два дні підряд на панахидах (Зел. свята). Після концерту заходом філії „Союзу Українок" і „Калуського Бояна" відбулася гостина, яка серед симпатичного настрою протяглася пізно в ніч.

ЩИРЕЦЬ.

Свято поляглих з перепонами. Дня 14. IV. о. Ст. Сенишин вийшов разом з процесією з церкви на могилу поляглих, щоби відправити панахиду. Коли процесія дійшла вже до брами цвинтаря, поліція заборонила вхід, кажучи: „Не вольно". Процесія була змушена вернутись до церкви, де о. Сенишин відправив панахиду. Хлопці, котрі несли вінці, просили, щоб дозволено їм вложити їх на могилі, однаковож і на це дозволу не дістали. Тоді забрали вінці і з піснями на устах вернулись теж до церкви. Вінки вложено вже аж пополудні при великій скількости народу.

Рідношкільна анкета. В дні 25. V. відбулася у Щирці анкета на рідношкільні теми. Присутній редактор „Учительського Слова" п. Ющишин виголосив дуже річевий реферат, по якім можна буде сподіватися гарних жнив.

ПЕРЕВОРШИНА.

Свято У. М. Х. в парохії Тарнавка-Гадлі. Незвичайно гарне свято У. М. Х. відбула гр.-кат. парохія Тарнавка-Гадлі на далеких західних окраїнах, як перша в лежайському деканаті (двох людей з Тарнавки було на Святі УМХ у Львові). Свято це було спершу заборонене, але на інтервенцію о. пароха Т. Калинича староство дало свій дозвіл, приславши зате поліційну асисту. Свято відбулося 21. м. м. і взяли в ньому участь буквально всі члени парохії в числі до 1.500. Спершу прийшла до Тарнавки процесія з Гадлів (дочерної церкви), де вже наше населення вживає виключно польської мови, але проте твердо держиться свого. Після урочистого богослужения і заприсяження всіх учасників на вірність Христові двигнувся величавий похід процесій і вірних тих двох сіл з Тарнавки до Гадлів. Люди були всі з відзнаками і йшли у зразковому порядку, співаючи цілу дорогу церковні пісні. Перед великим гуртом молоді несено прапор УМХ, під яким парохія складала присягу. Крім пароха о. Калинича брав участь у святі й поході молодий священик з Миротина. Так похід перейшов цілу Тарнавку і Гадлі, де розвязався біля церкви. Опісля тарнавчани вернулись у такому самому порядку до своєї церкви, викликуючи своїм горячим привязанням до рідної церкви і бадьорою поставою подив та признання навіть серед поляків. Свято це, невидане ніколи в цій околиці, підготовлене дбайливо о. Т. Калиничем, піднесло всіх сильно на дусі, скріпило свідомість та відпорність гр.-кат. населення на чужі впливи і буде для всіх його учасників ясним і дорогим спомином на ціле життя.

Правильна передплата дасть нам змогу поліпшити Видавництво.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО УСС.

ЛЬВІВ. *Сокіл IV.—УРСК* 3:1 (2:1) В першій частині легка перевага Сокола IV. у другій гра вирівнюється. УРСК не використав двох карних. Суддював п. Повчанюк.

ЛЬВІВ. *Мета—Сокіл (Золочів)* 8:0 (2:0). Величезна перевага Мети, що виступила у змішаному складі.

ЛЬВІВ. *Тризуб—Чорноморці* 2:1.

ВИННИКИ. *Дністер* (Винники)—*Комета* (Львів) 1:1.

Січ II.—Сокіл II. 7:0 (3:0). Товариські змагання цих дружин закінчилися повною побідою резерви Січу, яка весь час грала в десятку.

Січ—Гроїлі Новинці товариські змагання відбудуться в четвер, 15. ц. м. в год. 9.30 передпол. на гриші Білого Орла, як передзмагання Україна—Білий Орел.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ВІДЕНЬ. Лібертас—Спортклюб 1:0; Рапід—Београдський Клюб 5:2; Вінна—Рацінг Клюб (Париж) 13:1 (6:0). Кінцева табеля мистецтв І. відеиської ліги: 1) Вінна 38 пунктів; 2 Рапід 32; 3) Адміра 25; 4) ВАЦ 23; 5) Ф. К. Він 23; 6) Австрія 22; 7) Вакер 20; 8) Гакоах 19; 9) Спорт клюб 18; 10) ФАЦ 17; 11) Лібертас 17; 12) БАЦ 14. Як виходить з табелі, мистецтво добула Вінна до II. ліги спадає ВАЦ, на його місце входить мистець другої ліги Донав. За часу середньої Европи грають мистець Вінни і переможець за часу Відня Австрія.

БУДАПЕШТ. За часу середньої Европи гратимуть Уйпешті і Гунгарія.

УКРАЇНА—БІЛИЙ ОРЕЛ.

Змагання за мистецтво А-класи між цими дружинами відбудуться в четвер 15. ц. м. в год. 11-ій на Клепарові.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр

Вівторок, 13. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (Вист. Ст. Ярача).

Середа, 14. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (Вист. Ст. Ярача).

Четвер, 15. червня год. 3.30 попол. „Вичрадена наречена".

Театр Різнородностей.

Вівторок, 13. червня год. 7.30 веч. „Непорозуміння" (ост. раз).

Середа, 14. червня год. 7.30 веч. „Любки" (В. Грубінського).

Кіна.

АДРІЯ: „Таємна 6-ка", „Ц. к. фельдмаршал" (Власта Буріян).

АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина" (Альб. Прежан).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия".

КАСІНО: „Покинута мати", Льорель і Гарді: „Полковник і його слуга".

КОЛІСЕЙ: „Побіджені побідники", ревія „Весела осміцка": „Щось пищать у траві".

КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).

МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".

МУЗА: „Нагана", „Хам".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Все для дівчини" (Гарі Піль).

ПАСАЖ: „Ковбой з Арізони" (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Бейбі" (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати".

ХИМЕРА: „Сатана зависти" (Гері Купер).

УТІХА: „Блудні вогні", ревія „Бомба".

Закордонне радіо.

Вівторок, 13. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.35 „Геракль" муз. поса Гендля; **Братислава** (279.3) 18.25 Фортепян; **Мілянo** (331,4) 13.45 Музика, 20.30 „Княжна Шикаго" оп. Кальмана; **Берлін** (419) 22.00 Давня музика; **Білгород** (429,7) 12.35, 19.30 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00 Музика, 17.30 Концерт; **Прага** ((488.6) 20.40 Рос. концерт; **Відень** (518,1) 12.40 Концерт, 18.25 „Зигфрид" оп. Вагнера; **Харків** (937.5) 9.00 Концерт, 15.00 Концерт молодої української музики, 17.40 Мист. трансм., 18.30 Симф. концерт із Української Фільгармонії; **Москва** (1000) 17.25 „Садко" оп. Рімського-Корсакова (Досв. 720 м.); **Париж** (1724,1) 20.45 „Ля Сінтілян" і „Деметріос" авд. Жіль Ромена.

Середа, 14. червня 1933.

Братислава (279.3) 12.30 Концерт; **Бреславь** (325) 20.00 „Колиб я був королем" ром.-ком. опера Адама; **Брно** (341,7) 19.30 „Хованщина" оп. Мусоргського; **Штутгарт** (360,6) 10.10 Пісні; **Берлін** (419) 17.50 Італ. пісні; 20.10 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Прага** (488,6) 19.30 „Дон Кіхот" оп. Масснета; **Відень** (516,1) 11.30 Квартет, 17.20 Сучасні австр. композитори, 19.35 Вес. вечір; **Мінхен** (532,9) 20.45 „Царевич" оп. Легара; **Будапешт** (550,5) 17.00 Циг. орхестра, 18.30 Пісні; **Харків** (937,4) 9.00, 19.00 Концерт, 13.50 Українська літ.-муз. авд., 15.00 Скрипка, 18.00 Спів, музика, рецитації.

Львівське радіо.

Вівторок, 13. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 10.00 Трансмісія з Кут: Вірменське богослуження; **12.05 Трансмісія з Кут: Фрагмент гуцульського ярмарку;** 12.30, 14.55, 15.15, 15.35, 18.35 Грамофон; 16.00 Солісти (музика, спів); 17.15 Симф. концерт; 18.15 „На Гостинській горі" (краєзнавство, туристика); 20.00 Свято танку (симф. орхестра); 21.30 Спів (Олена Дудич); 22.00, 22.40 Танк. музика; 22.25 Спортові вістки.

Середа, 14. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.35, 17.15 Грамофон; 15.25 Госп. комунікат; 16.00 Симф. орхестра; 18.15 Спорт у старину; 18.35 Спів (Евг. Мосаковський); 19.40 „Заячий присуд" (Дигасінського); 20.00 Легка музика, спів; 21.00 Есперантські новини; 21.10 Есперантський відчит про польську музику; 21.35 Музика, спів (Ад. Добош, тенор); 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У понеділок курс доляра мав далі зниякову тенденцію. Банк Польський платив за доляра 7.20 зол., у приватних оборотах 7.25—7.28 зол.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 12. VI.: З приводу слабої тенденції за масло ціп не старимо. Молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на всі артикули слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Продовження Загальних Зборів Товариства Прихильників Освіти у Львові відбудеться в середу дня 14. червня 1933 р. в год. 18-ій в сал. „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22. — За Виділ: **Д-р Володимир Старосольський, м. голова.** 1-2

Замісць вінка на могилу бл. п. О. Пежанської склав 20 зол. на „Рідну Школу" Сенишин.

Подяка. В імені 24 Товаришів, так тих, що залишилися в тюрмі, як і тих, що вийшли на волю почуваюся до милого обовязку зложити сердечну подяку в першій мірі Високоповажаним Панам Оборонцям др. Електоровичеві, др. Рослякові та др. Юричинському за численні інтервенції в суді в часі нашого слідства та за безкорисну прегарну оборону підчас нашого процесу за державну зраду, що відбувся у Чорткові в днях 22. V.—3. VI. 1933. Всім тим Достойним Панам-Українцям, що підчас нашого однорічного побуту в чортківській тюрмі з материнською любовю опікувалися нами, передовсім Впов. Панству Носикам за їхній щирий труд і допомогу. Всім тим Товаришкам і Товаришам, які в якийнебудь спосіб старалися влекшити наш побут у тюрмі. Особисто складаю подяку Хвальній Видавничій Спілці „Діло" за висилку мені за весь час мого побуту в чортківській тюрмі свого часопису. — Львів, 5. VI. 1933. — **Мигаль Роман.**

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Вступні іспити до II. кл. гімн. давнього типу й до I. кл. нового типу (давної III. кл.) відбудуться в **Прив. Коед. гімназії ім. кн. Володимира В. в Рогатині в днях 16. і 17. червня 1933.**

Мешкання в домі Вп. Франків при вулиці Понінського 4 негайно можна винаймити. Ближчі інформації в Адміністрації „Діла" або телефоном 4-59. (Оголошення Пані Франкової в „Ділі" ч. 148 з дня 11. червня ц. р. неважне).

Виділ Союзу Українських Власників Реальностей у Львові подає до відома, що переніс свою домівку з вул. Руської ч. 3 до дому „Просвіти" в Ринку ч. 10, II. поверх і що всякі інформації уділяється там від год. 12 до 13. 2451

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

УЖЕ НЕ ТРЕБА купувати форм на сукні, костюми та плащі, лише дати до робітні, яка крає, фастригує і пробує по низьких цінах. **Марія Волянська, Львів, Собіського 12, тел. 17-04.** 2129 2—4

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК, Пілсудського 21, I.** 5—10

УМЕБЛЬОВАНА КІМНАТА, окремий вхід, від 15. 6. до винайму. Театинська 3, II. п. двері 6. 2127 3—3

ТЕПЛА, тиха, фронтова кімната, лазничка до вжитку постійному льокаторові дешево до винайму, вул. Винниченського 31.

ПОКІЙ з комфортом і харчем до винайму. Зголошення до Адм. „Діла" під „Покій". 2148 1—2

ПОШУКУЮ інтелігентної вихователькн, що цілком заопікувалася би дволітною дитиною. Даю покій, повне удержання та платня після умови. Зголошення з першорядними референціями до Адміністрації під „Вихователька". 2452 1—2

РУТИНОВАНИЙ солістатор, пише на українсько-польській машині, шукає місця в адвоката або нотара за скромною винагородою. Зголошення слати на адресу: Володимир Заранок, Будзанів к. Теребовлі. 2454 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Б. ЛІКАР ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЮ У ЛЬВОВІ

Зубик Константин

відчинив лікарську канцелярію

РІВНЕ, вул. ПІЛСУДСЬКОГО Ч. 29.

Пожиточно і приємно є вживати **БЕНЗОЕСОВУ КОЛЬОНСЬКУ ВОДУ** квітових запахів, дезинфекує, консервує шкіру і волосся. 100 грамів 1.50 зол. у **ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"** Львів, ул. Кілінського 1 (проти Віденської кавярні).

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло", За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 152 (Ґ.391). ЛЬВІВ, ЧЕТВЕР 15. ЧЕРВНЯ 1933. Рік LIV.

Рекляма є дуже ефективно зарекомендована ґуохаттем.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Пакт чотирьох і змова трьох.

Женева, 10. червня 1933.

Пакт чотирьох держав, парафований дня 7. червня в Римі може бути найвизначнішою міжнародньою подією по заключенні миру по світовій війні. Цим пактом створено аж тепер орган здійснення миру. З утворенням його справді не поспішалися. Минуло пятнацять років, поки світова криза примусила нарешті великі держави подумати про їх власний рятунок.

Пакту чотирьох справді ще не підписали і немало перепон треба буде ще перемогти, щоб цей пакт стався фактом. І він наскрізь компромісовим висліком дипльоматичної боротьби, про що виразно свідчить і сам текст пакту чотирьох держав. Але державам, що обстоюють цей пакт, залежить не стільки на його змісті, як на самім факті його існування. Лише цим можна засувати, що Німеччина та Італія цілком несподівано приняли майже без дискусії всі поправки Франції і не лишили їй ніяких формальних причин до вагання.

Коли Франція кладе велику вагу на всі точки пакту, що давативуть їй формальну змогу побороювати німецько-італійську акцію в напрямі перебудови сучасних відносин в Европі, то Мусоліні у своїй промові в сенаті кладе виразно натиск на *засади* пакту, зазначуючи його три головні завдання: розброєння, ревізію мировых договорів та співробітництво народів у напрямі забезпечення европейського миру.

Гідне уваги також те, що Мусоліні сказав про політику Бенеша, зазначуючи готовість Чехословаччини свідомо пристосуватися до духа пакту чотирьох держав. Що мала антанта ставиться до пакту чотирьох інакше ніж Польща, було арештою відомо в Женеві вже кілька днів тому.

Що спротив малої антанти від самого початку не був щирий, зраджує й паризький кореспондент „Ізвестій", занадто балакучий пан Жак Садуль, пишучи: „Негативне ставлення Польщі та малої антанти, викликане природним занепокоєнням, є мабуть почасти дипльоматичним маневром з метою помогти Франції у її спробах вихобути від Італії та Англії цілковиту заміну початкового проекту Мусолінія на французький протипроект".

Але коли мала антанта після парафування пакту не має більше потреби провадити боротьби проти нього, то опір Польщі обрахований очевидно на довший час. „Ізвестія" з 26. травня цитують великим друком „Ґазету Польську": *„Польща провадить боротьбу проти пакту і буде рішучо боротися проти нього, як перед його підписанням так і після підписання".*

Це зрозуміле, що більшовики так тішаться, що хтось вигребує для них з жару бараболю власними руками. Засадою більшовиків є: „Без нас, значить проти нас". Читаючи навідворот, це значить: „Ми будемо поборювати великі держави, які дозволяють собі робити щось без нас".

Поминення Совітів при творенні пакту всіх великих держав Европи є тяжким ударом для московського уряду, його участь в економічній світовій конференції, в якій беруть участь і найменші держави, є дуже малою потіхою.

Ударемнити пакт чотирьох держав його противникам не пощастило, але лишається ще можливість зробити його таким-же беззмістовним та безвартісним, як і тузин інших інтервенціональних умов. На це будуть тепер, очевидно, спрямовані зусилля противників пакту чотирьох.

На превеликий жаль з трьох противників пакту чотирьох, одним є сама учасниця пакту — Франція. Противники пакту в самій Франції зовсім не криються з тим, що Франція вступила до порозуміння чотирьох тому, що порозуміння трьох моглоб утворитися й без неї. Але Франція не є безумовною противницею пакту чотирьох держав. Її ставлення до співробітництва великих держав буде, очевидно, залежати від того, що їй ще співробітництво дадатиме. Ревізія мирових договорів самій Франції нічим не загрожує, до меж самої Франції вона ніякого відношення не має. Коли Франція одержить вистарчальні ґаранції у межах самого пакту чотирьох та в боку Америки і забезпечення добрих відносин до Німеччини, її становище в справі коридору може сильно змінитися, а „приязнь" до Совітів може несподівано охолонути.

Противницею пакту чотирьох держав є Польща остільки, оскільки ревізія мирових договорів загрожує їй доступ до моря та деякі інші частини сучасної польської території. У всякім випадку державна територія Польщі забезпечена міжнародніми договорами, які дають державі право на компензати різного роду.

Цілком інакше стоїть справа зі Совітами. Неподільність їх території не лише не забезпечена якимись міжнародніми договорами, але навідворот кожна з національних республик має формальне право виступити з Совітського Союзу. Таким чином найбільше рішучим і безумовним противником пакту чотирьох держав є саме Совітський Союз.

Нема сумніву, що поки справжнє порозуміння великих держав не буде осягнене, Франція все буде користати з підтримання Совітів та Польщі. Поруч з формальним пактом чотирьох держав буде існувати й фактична змова трьох держав — Франції, Польщі та Совітів. Але одночасна участь Франції у почвірнім порозумінні та потрійній змові занадто неприродна, щоби тревала довший час. Коли почвірне порозуміння перейде зі стадії переговорів до реальних чинів, Франція буде примушена станути дійсно по боці західних держав, або по боці Совітів. Треба думати, що вибір для неї не буде занадто тяжкий.

Ви не повинні відкладати умови на життєве обезпечення, бо не знаєте, що жде Вас завтра. Але знаєте, яка доля постигне Вашу родину на випадок Вашої смерти, коли Ви не постараєтеся завчасу забезпечити її в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ И РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменниця).

Більшовики роблять розпучливі зусилля, щоби довести, що існування совітської держави поруч з державами модерного капіталізму можливе. Економічна конференція в Льондоні дає їм може останню нагоду доказати те, але ніяким чином не можливість. Парафування пакту чотирьох перед самою економічною світовою конференцією, має свого роду символічне значіння. Воно значить, що коли ця конференція не сповнить надій, які на неї загально покладають, а відносно цього не може бути найменшого сумніву, то черга тоді приходить на політичну акцію великих держав, злучених пактом чотирьох.

Історичний акт складення цього пакту в Римі творить могутне знаряддя політичної перебудови Европи, якому не зможе противитися ніяка окрема держава. Що тереном цієї перебудови має бути східна Европа, — очевидне для кожного. Не менш очевидне, що державу Совітів, побудовану на невільницькій праці поневолених націй до нової Европи включити не дасться.

Коли пакт чотирьох держав має всі дані стати рішаючим чинником в Европі, то змова трьох держав ледви чи буде чимсь іншим як зловісною примарою.

М. Донько.

Світовий господарський парлямент.

Отворення монетарної і господарської конференції в Льондоні.

В понеділок 11. ц. м. точно в год. 3. попол. король Юрій V. отворив урочисто світову конференцію монетарну і господарську в Льондоні. В конференції бере участь 67 держав, у тому десять таких, що не є членами Ліги Націй. Інавґураційної промови короля вислухало 11 премієрів, понад 60 міністрів і сотки делєґатів, експертів, журналістів та публики. Ця обставина вказує найкраще на те, яку вагу привязує весь політичний світ до тої конференції.

Конференція почалася серед настрою знетерпеливлення наслідком маразму, в якому найшлися всі заходи держав-вірителів, себто держав економічно сильніших, для опанування кризи. Всеж таки переважає думка, що, не зважаючи на сумні досвіди, конференція може при добрій волі принести деякі користи. Деякі місця з промови Мекдональда, в яких він накликав до практичних посунень, вказували на те, що такі самі тенденції панують і серед керманичів конференції.

Загально панує на конференції настрій виждання. Тому, що саме в дні отворення конференції курс доляра впав знову на 10 пунктів, вплинуло це на хід конференції доволі депримуючо. Як довго потягнуть наради конференції, нині ще не знати.

Промова англ. короля.

Отвираючи конференцію, виголосив англ. король Юрій V., що був убраний в жакет з цвіткою в бутонерці, отсю промову:

„В цих часах загальної господарської кризи витаю панів на англійській землі з почуттям глибокої відповідальности. Думаю, що трапляється вперше в історії, аби монарх проводив на отворенні конференції всіх народів світу. Бажаю висловити своє вдоволення, що того роду зібрання виявилося можливим, а також, що маємо надію на корисний вислід цього спільного зусилля".

В дальшому король витав сердечно представників держав, що є членами Ліги Націй, яка ту конференцію скликала і підготовила. Потім витав теж представників держав, що не належать до Ліги Націй, підносячи з признанням охоту до співпраці, яка веліла їм взяти участь у нарадах.

З черги сказав король по французьки: „З найбільшим зворушенням дивлюсь на достойний збір, такий численний і великий, але репрезентуючі концепції ще більші, а в них містяться надії і бажання цілого світа. Світ цілий нині неспокійний. Чекає вас велика задача, якої не можна буде виконати без доброї волі й охоти до співпраці. Бажаю теж з цілого серця панам, аби ваші зусилля довели до корисних результатів, на які всі народи світа чекають з нетерпеливістю".

В дальшій, англійській частині промови стверднв король існування щирої охоти осягнути порозуміння. Величезне число безробітних — казав він — є для мене великою журою, подібно як для всіх присутніх. На закінчення король висловив побажання, аби конференція створила для світа новий добробут, поступ і лад.

З промови Мекдональда.

Після промови короля забрав слово Мекдональд. Привитавши делєґатів, премієр Вел. Британії заявив, що вагу конференції потверднв факт, що всі уряди приняли запрошення. Пригадуючи терпіння цілого світа в останніх роках, премієр згадав про знижку цін, яка збільшила тягар світових довгів, далі про всякого роду обмеження в міжнародній торговлі, про майже загальне закинення паритету золота, про зріст числа безробітних, що сягає нині до 30 міліонів, а також про інші некорисні прояви. Так далі бути не може — заявив промовець. **Найвищий час вернути до нормального стану, інакше пізнесуться сили, розбудовані розпукою.**

Стоматольог **Д-Р ЕМІЛЬ РАПС**
спеціяліст недуг зубів і устної ями
ординує через цілий рік
ЛЬВІВ, Словацького 8, МЕЗАНІН. ТЕЛЕФ. 65-99.

Одною з причин погіршення ситуації є факт, що окремі держави ведуть чисто національну й ізольовану господарську політику. Досвід останніх літ виказав, що чисто національна господарська політика руйнує тих, що її ведуть і викликує зубожіння інших. Ніякий нарід не може збогатитися коштом другого народу. Ліпше було би завести господарську єдність на цілому світі.

*

По промові Мекдональда наради на короткий час перервано і доручено спеціяльній комісії справдити повновласти делеґатів.

Дальші наради почалися в год. 16.25. Премієр Мекдональд запропонував склад президії конференції, до якої входили б по одному представники Аргентини, Китаю, Чехословаччини, Франції, Німеччини, Мадярщини, Італії, Японії, Мексику, Голяндії, Еспанії, Швеції, СРСР, Канади і Злучених Держав. Предложення прийнято.

В год. 16.37 наради конференції перервано до вторку, год. 10.30.

—o—

Політика у львівській Касі Хорих.

Рік-річно Каса Хорих признає хорим дітям своїх членів право виїзду на вакаційні оселі і покриває кошти їхнього побуту. Досі водилося так, що Каса Хорих призначувала українські хорі діти до українських вакаційних осель. Цього року львівська Каса Хорих з невідомих причин поступає інакше. Вона хворі діти української народности з державних і приватних українських шкіл призначує до польських вакаційних осель. Не помогли інтервенції батьків в управі Каси Хорих. Деяких батьків принаймні урядовці нечемно або й лайкою.

В пятницю 9. ц. м. інтервенювала в начальника лікаря львівської Каси Хорих окрема делеґація в складі пос. д-ра Макарушки від УПР., В. Целевича від Української Ради Суспільної Опіки і о. Новосад від Вакаційних Осель. Інтервенція була безуспішна. Начальний лікар заслонювався якимсь тайним розпорядком, що устійнює контінгент українських дітей, які може призначити Каса Хорих до українських вакаційних осель.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ“
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!!

В понеділок 12. ц. м. в тій самій справі інтервенювала у львівського воєводи знову делеґація у складі Володимира Целевича від Української Ради Суспільної Опіки і директорова Марія Мудрикова від Вакаційних Осель. Львівський воєвода заявив делеґації, що він не має безпосередньої влади над Касами Хорих, але вважає справу важною і в найближчих днях відбуде в тій справі конференцію з управою Каси Хорих, а про вислід конференції повідомить делеґатів.

Українське громадянство, а в першу чергу батьки дітей, призначених до польських вакаційних осель є скандальовані поступованням львівської Каси Хорих. Польські діти з Німеччини спроваджується до польських вакаційних осель у Польщі, а українські діти Каса Хорих проти волі родичів і дітей призначує до польських вакаційних осель. Коли зважимо, що українські діти мають жити серед чужого окруження, співати чужі пісні, говорити чужою мовою, то слід припускати, що польські вакаційні оселі будуть карними кольоніями для української дітвори, а не місцем відпочинку і лікування. Не можна забувати й про те, що Каса Хорих не робить ніякої ласки, висилаючи українські діти до українських вакаційних осель, бо вона від українських членів побирає такі самі вкладки, як від польських і жидівських. Найвища пора, щоби львівська Каса Хорих викинула політику зі свого поступування.

НА ДНЯХ ВИСЛАЛА АДМІНІСТРАЦІЯ ПРИГАДКУ ДО СВОЇХ ПІСЛЯПЛАТНИКІВ, ТОМУ ПРОСИМО ВП. ЧИТАЧІВ НЕГАЙНО ВИСЛАТИ НАЛЕЖНІСТЬ ЗА ЧАСОПИС.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА В САМБІРЩИНІ.

Події на могилах Стрільців у Луці.

Громадяни села Луки висипали на Зелені Свята могилу в память поляглих Стрільців. Раненько на другий день свят з дозволу пароха посвятили ту могилу і відправили на ній панахиду двох священиків, уроженців Луки о. Сальо і о. Білинський. На просьбу громадян парох запросив на 2-ий день свят на год. 4-ту попол. сусідніх священиків, а саме о. дек. Бардехівського з Татар і о. Підлящевського зі сотрудником з Дорожова та о. Терлецького з Волощі, щоби спільною відправою звеличати свято поляглих. Запрошені священики приїхали, а вже коло 3-тої год. почали напливати на свято організованими гуртами громадяни з Волощі, Татар, Дорожова, Бикова, Прус, Ортинич і Майович. Прибула також поліція в числі 6 постерунковик, яка на дорозі відбирала терневі вінці. Позатим був спокій і згодом зібраний нарід у числі понад 4.000 душ під проводом сімох священиків з процесією пішов на цвинтар. Там відправлено панахиду, а о. дек. Бардехівський виголосив відповідну проповідь. З цвинтаря повернув похід попри висипану могилу до церкви. Місцевий парох о. Адріянович відмовився відправити панахиду на могилі. Помимо цього люди не розходилися, а один з лучан виніс з церкви терневий вінок і завісив його на хресті на могилі. Коли священики відійшли від могили, поліція звеліла зібраних розійтися. Розуміється, що така маса людей невсилі була негайно розійтися і поліція почала зібраних примусом розганяти, при чому кілька осіб потурбували. З обуреної товпи почулися крики „ганьба“, а навіть вилетіло кілька камінців. Поволі нарід розійшовся і на тому ціла подія скінчилася. Але в вівторок 6. червня приїхало до села 18 поліцаїв з комісаром зі Самбора і вночі на 7. червня вони перевели арештування в селах Лука, Білина Велика, Дорожів, Татари і Биків.

На вістку про цю подію на доручення Секретаріяту УНДО виїхав на місце пос. Тершаковець і ствердив все, як описано, між іншим довідався, що з Луки арештовано 7 осіб, з Дорожова 3, по одній особі з Білини Великої, з Татар і з Бикова 5 осіб, яких прізвищ не вдалося зібрати.

У цій справі їздив до Самбора з доручення Секретаріяту УНДО пос. д-р Біляк, який по провіренні подій інтервенював у місцевого старости та провірив, що під теперішню хвилю находиться в слідчому арешті у цій справі 19 осіб, переважно селян з Луки та околичних сіл. Між іншими арештовано адвокатського апліканта Антона Луцького, як одного з організаторів, хоч на ділі він успокоював селян, зібраних на могилі та його заслугою є, що не прийшло до проливу крови.

Напад замаскованих стшельців у Волощі.

На другий день Зелених Свят в ночі біля 11. год. вертало з весілля у Волощі кількох хлопців українців. По дорозі напали на них перебрані стшельци. Один був у поліційнім мундурі з дорібленими вусами та бородою, а трьох замаскованих з крісами. У бійці ранили багнетом у голову Качмара, Бенедюка і легко в руку Калямона Василя та під бороду і в чоло громадського вартівника Степана Малика. Нападені вернули на весілля і повідомили зібраних там про замаскованих бандитів. Весільні гості пустилися за напасниками. На краю села напасники сховалися до польської читальні і там замкнулися. Частина людей з погоні пішла домів, а частина вернула. З другого боку будинку читальні міститься школа і мешкає учитель тої школи Генрик Яснош.

Ранком прийшли діти до школи. Школа була замкнена. Тоді предсідник місцевої шкільної ради п. Ліщинський застукав до дверей і на це учитель відчинив шкільну салю. Люди сторожі ще далі аж приїхала з Луки поліція. На її розпорядок сторожі відійшли від будинку читальні під свої хати, але зажадали, щоби показати їм замаскованих напасників. Поліція цьому відмовила і зателефонувала по старосту до Самбора. Приїхав автом староста і також казав людям розійтися, а на домагання показати, хто сховався до польської читальні відповів „то моя жеч кто там ест, вас то нє обходзі“ Люди розійшлися, але звернулися до посла Тершаківця за поясненням, чи то допустиме закривати перед ними замаскованих людей, які зі зброєю в руках напастували в селі людей.

Згодом люди таки довідалися, хто були ті замасковані напасники. Свідки: Микола Стебельський і Петро Глущак пізнали в поліційнім мундурі учителя Генрика Ясноша, що втік до своєї хати зі стшельцями Францом Бадецьким, Бенедиктом Понявським і Юзьком Губишом. Те саме про Бадецького і Понявського ствердив також барон Северин Брікман, місцевий дідич, який рано був у шкільному будинку.

В цій справі теж інтервенював від УПР. пос. д-р Біляк у властей в Самборі і виявив правдивий стан справи. Влада закидає селянам з Волощі, що вони зробили напад на учителя і стшельців, щоби їх розоружити і забрати собі стшелецькі кріси. У всіх тих справах Українська Парляментарна Репрезентація інтервенюватиме в компетентних вищих властей.

—o—

Вісти з „Рідної Школи“.

1. ЯК ЗГОЛОШУВАТИ ЗАСНОВУВАННЯ НОВИХ КРУЖКІВ Р. Ш.

Дозвіл на заснування нового Кружка Р. Ш. дасть Головна Управа тільки тоді, якщо це зголосять бодай 15 членів. Членом рахується той, хто зложив бодай половину членської вкладки. Вплачені членські вкладки треба зараз вислати до каси Головної Управи. Подання до Головної Управи разом з відтинком почтового чека, або грошового переказу, на доказ, що чл. вкладки вислані, — переслати через свій Пов. Кружок Р. Ш., зга Пов. Союз Кружків Р. Ш.

2. КОГО ВИБИРАТИ ДО СТАРШИНИ КРУЖКІВ Р. Ш.

До Старшини і взагалі до управних органів Кружків „Рідної Школи“ не вибирати осіб, які були судово карані за ганебні злочини, ані таких, які в наслідок судової кари позбавлені права власновільности. Інакше можуть такі Кружки натрапити на перешкоди з боку адміністраційної влади.

Якщо влада противилась би виборові осіб до Старшини й Контрольної Комісії Кружка Р. Ш., що не були судово карані за такі злочини, то в такому випадку треба вносити рекурс. У всіх таких справах звертатися до свого Повітового Кружка Р. Ш., або Повітового Союзу Кружків Р. Ш.

3. ЧОМУ ТРЕБА ПОМАГАТИ „РІДНІЙ ШКОЛІ“?

Завдання „Рідної Школи“ вимагає великих (бо біля 3 мільони золотих) видатків. Треба удержати свої власні школи, бурси, давати дітям доживлення, підпомагати деяких з них грішми, давати їм шкільне приладдя одіж, а декуди поправити, придбати чи вибудувати конечний будинок для школи. Про фонди на потреби „Рід-

ПОЧУВАННЯ ПЕРЕПОВНЕННЯ, неправильну ферментацію в кишках, почування повности і здуття в печінці, застій жовчі, болі в боках, тиск у грудях і биття серця усуває природна гірка вода **FRANCISZKA JÓZEFA,** зменшує надмірне перекровавлення мізку, тиск в очах, серці і легенях. Поручають її лікарі. 1-1

кої Школи“ мусять подбати всі українські громадяни, всі організації й товариства, особливо такі, власні — рідношкільні. Легким способом дасться це осягнути масовістю. Тому кожний, хто ще досі не є членом „Рідної Школи“, а бажає добра для своєї нації, нехай зараз вписується в члени в місцевому Кружку Р. Шк. — Те саме мусить негайно зробити кожне українське товариство

4. ДОХОДИ ВІД ІМПРЕЗ.

Всі товариства й якінебудь гуртки, які уладжують концерти, театральні представлення, фестини і т. п. імпрези, мають обовязок бодай 10 проц. з доходу віддати зараз до каси Головної Управи у Львові.

Крім того треба конечно, щоби одну виставу, концерт чи фестин уладити в догідний день з виключним доходом для „Рідної Школи“.

У цих уладженнях мусить помагати вся дорослa молодь — сільська, міська й та, що найдеться часово в якійсь місцевости.

5. ЯК ОРУДУВАТИ ГРІШМИ „РІДНОЇ ШКОЛИ“.

Кружки „Рідної Школи“ мусять орудувати доцільно фондами, зібраними під кличем „Рідної Школи“, згідно зі статутом і з постановами Головної Управи. Нікому не вільно віддавати найменшої суми на інші цілі хочби як важні.

Грошеві надвишки — постійні чи хвилеві, або призначені на якусь окрему рідношкільну ціль — можуть Кружкам льокувати тільки в Касі Централі. Всяке чуже ужиття рідношкільних грошей недопустиме. Кожний Кружок Рідної Школи мусить відсилати бодай 50 проц. кожночасно вплачених членських вкладок, без огляду на те, чи Кружок має свої власні потреби чи ні.

6. СОТИКОВИЙ ФОНД.

Щоби призвичаїти народні маси до поголовної жертвенности, треба в кожній громаді зорганізувати т. зв. „сотиковий фонд“. Поклик: один сотик на місяць від кожної української душі — мусить обєднати весь нарід для помочі Рідній Школі.

Коли цього не буде виконувати ціле громадянство, то важко буде ставити до Рідної Школи хочби й які оправдані вимоги.

7. ДІТОЧІ САДКИ.

Кружки Рідної Школи, які вже відкрили, або в червні відкривають діточі садки, нехай про це повідомлять писемно Головну Управу (день відкриття, приміщення, скількість дітей, оплата, імя провідниці її платня й час, доки має садок існувати).

Головна Управа „Рідної Школи“.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параграфу.

Семий день розправи.

Це, здається, перший сонячний день в цьому процесі, коли залитою сонцем вулицею входимо до суду. На коридорі зустрічаємо зловий гурт свідків. Як довідуємося — все це мешканці Городка, що бачили учасників нападу, в більшості селяни.

І оборонці і журналісти обговорюють живо вчорашній інцидент з Мотикою й д-р Глушкевичем та висувають різні цікаві гіпотези на тему Мотики і його поведінки. Найбільше прихильників має теорія, за якою Мотика — зледорічтований та „смаркатий" юнак, що не відповідає за свої вчинки. Чи голос цього „народу" є голосом справедливости — побачимо.

На салі людей доволі багато, більшість — старші й жінки.

*

Св. *Діонізій Чермак*, жид, урядник Скарбової Каси в Городку, був коли стався напад на почту в магістраті і почувши алярмові сигнали, побіг до будинку, де була почта та скарбовий уряд. Коли добігав, бачив, як з будинку вибігло кілька осіб, а з тих один побіг у зовсім противнім напрямі, як усі, до цвинтаря. Св. кинувся здоганяти його, цей обернувся і тоді св. бачив на моменть обличчя втікача, але серед підсудних пізнати його не може. Це був рудий юнак в картузі, що й побіг на поле, а св. безборонний і важко водягнений, перестав бігти за ним і вернувся до хати.

Св. *Михайло Дембіцький*, поляк, урядник Каси Ск., писав щось зі своїм начальником Команом у бюрі, коли почув по польськи „Руки вгору"! Св. думав, що це хтось робить жарти і щойно коли крик повторився, повернув голову: На порозі стояло двох людей у масках, що тримали револьвери. Св. піднявся, а тоді посипалися стріли. Св. вискочив за двері другої кімнати, почав кричати пробі та кинувся відчиняти вікно, але Коман кликнув йому з другої кімнати, що вже нікого нема. Тоді св. почув, що слабне, торкнувся плечей і почув під руками рану (зломане ребро). Коман теж почав оглядати себе і побачив, що ранили його в руку і у живіт. Серед підсудних св. нікого подібного до цих замаскованих не бачить.

Св. *Вас. Цигиль*, українець, студ. Вис. Торг. Школи, бачив обв. Куспіся в день нападу у Львові в 10-ій біля техніки, потім в 12-ій зпол. на вул. Хорущини.

Св. *Анна Дунас*, українка, бачила якихось людей під почтою, св. *Іван Дякра*, дорожник, бачив на день до нападу 6—7 людей, що йшли парами з Каменоброду до Городка; те саме бачив св. *Антін Фасовеський*, купець в Городка, але всі три свідки в обвинуваченних нікого з цих підозрілих тодішніх типів не пізнають.

Св. *Мих. Кецко*, адвок. конц., українець, що зізнає по польськи, сходив у момент нападу з мр. Грабінським з поверху і до них стрілив якийсь чоловік, що стояв внизу, 3—4 рази та ранив мр. Грабівського. Св. серед обв. цього типа не бачить і так, як з попередні свідки не чув, щоби в Городку називали будького з родини Цапа „жидком".

Нецікаво зізнають теж дальші свідки *Катерина Канафоцька*, селянка, *Ізидор Ліндєн*, купець, *Мих. Мартин*, робітник і *Катерина Опалинська*, усі з Городка. Вони теж бачили тільки в годину нападу кількох юнаків то під почтою, то як втікали, але не бачили їх облич і не пізнають нікого з підсудних. Опалинська чула тільки, що згадані темні постаті говорили по польськи, а одна з них кликнула: „Павел, Павел' Але бендзе штемп, к . . . . єго мать". Це зізнання та боязнь О. присягати, бо „за присягу Бог карає" — викликали на судовій салі гураган сміху.

Предс. відчитав з черги зізнання возьного *Клімчака*, до якого один з учасників нападу, замаскований, стрілив, прошивши йому кулею наскрізь груди. Цей Клімчак, конфронтований у шпиталі з Куспісем, не пізнав в ньому учасника нападу. Слідуючий св. мр. *Ян Грабінський*, що підчас нападу сходив з першого поверху будинку і був пострілений в ногу, не пізнав теж нікого з підсудних, а підчас стрілянини мав враження, що напасники беруть справу неповажно, бо стрілили долом, для страху, а не вгору.

Після 20-хвилинної перерви зізнавав черговий свідок, *Юзефа Радевіч*, що теж у день до нападу бачила 7 людей на дорозі Каменобрід—Городок негайно після цього, як прийшов поїзд: один з них мав студентську шапку. З підсудних не пізнав теж нікого.

Св. *Йосиф Матеваєр*, поляк, суд. службовик, бачив уже в день нападу на ринку якихось двох чужих людей, з них одного в зеленій куртці й „академічній" шапці, а коли вернув до суду і сходив сходами, почув стріли. Хтось крикнув до нього тричі „стуй" і вистрілив три рази — а був це високий юнак з підсуненою на чоло маскою. Не був це ані Мащак ані Куспісь і на ринку св. теж К. не бачив.

Предс. випитує обв. Коссака про його побут в різних містах Галичини (Стрий, Долина, Мізунь, Перемишль); прокуратор хоче знати, чого він їздив в Мізуня до Людвиківки, що лежить 5 км. від чсл. кордону. Обв. заявляє, що їздив туди з цілим товариством, має свідків, що вернув з Людвиківки до Мізуня і не їздив до Чехословаччини, як цього хоче прокуратор.

Прок. ставить внесок переслухати нвяку свідків на обставину, що обв. Коссак був комендантом ОУН на Дорогобиччину, що мав контакт з членами ОУН, що робив прогульку на чеський кордон, що його вибрали на зїзді ОУН в 1931 р. боєвим референтом, врешті, що Коссак підготовляв напад на Касу Ск., на касу тартаку та громадського пославця у Сколім. Обор. д-р Глушкевич противиться тим внескам прокуратора, широко мотивуючи, що все це не виясняє справи, та вносить зі свого боку на покликання багатьох осіб, як свідків на хибність зізнань св. прокуратора у справі обв. Коссака. З черги д-р Шухевич вносить покликати нвяку свідків на обставини проти вини Куспіся, зокрема внесок на льокальну візію в Городку та на психольогічний розслід ментальности Мотики. За цими двома останніми внесками заявляються теж д-р Біляк, д-р Старосольський та д-р Шевчук. Прокуратор внескам оборони не противиться.

Мотивування внесків забрало з годину часу і в год. 2-ій предс. перервав розправу до 9. год. в середу

Перша українська „Ревія моди" у Львові.

Під оглядом моди й того всього, що з модою звязане, а саме: журналів, вистав, відчитів, ревій — наше українське жіноцтво залишилося дуже позаду жіноцтва інших націй.

Може тому, що українська жінка вище ставить фахову, чи громадянську працю, як чисто особисті справи, може тому, що наше політичне положення звертає очі нашого жіноцтва у зовсім інший бік, одначе цього факту не можна заперечити: українки не витиснули до тепер свого питомого пятна на одязі, як це давно зробили француженки у т. зв. фантазійнім туалеті, або англійки у спортовій.

Одяг — це також частинка життя нації. Чим він кращий — тим краща пропаганда для нації. І коли наш народній одяг так чарує очі чужинця чудовою грою барв та прецизією виконання — то одяг наших міщанок не може ніяк цим похвалитися. Цей останній це здебільша — бездумне наслідування чужих зразків, чужих моделів, які у своїх краях можуть мати цілковиту рацію істнування, тоді як у нас вони просто „вибрики моди".

Безперечно — ціла трудність лежить у тому, що одяг міщанки — це не виняв приналежности до тієї, чи другої нації, але виняв приналежности до цілого культурного світу даної епохи. Тому в засаді не треба цього загально принятого зразку відкидати, але можна, побіч загальної риси модерного одягу надати йому питомого характеру своєї національности. Наше жіноцтво мусить мати на увазі перш за все те, що воно у кожній, навіть найменшій дрібничці мусить зазначити свою окремішність, свою відрубність від інших націй і навпаки — приналежність до своєї, української.

Першою імпрезою, що має за мету поінформувати наше жіноцтво про моду, прикладову до наших обставин буде: „Ревія моди" з рефератом та конферансіеркою, а також із панями-модельками, що запродукують сукні, футра, капелюхи, півчеревики, панчохи, рукавички, зачіски тощо все з наших робітень, фабрик чи крамниць. Крім цього буде виставка робіт та буфет у власній управі. Вступ за добровільними датками. Ця імпреза відбудеться в неділю, 18. червня в год. 7. веч. в салі „Української Бесіди" Рутовського 22.

„Ревію Мод" влаштовує філія „Союзу Українок" у Львові в порозумінні з жіночою кооперативою „Труд". Обі ці жіночі установи запрошують ціле українське громадянство взяти громадну участь у цій новій акції, що має на цілі пропаганду гасла „свій до свого".

Л. Г.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати почтовими марками.

Проти неговісної та злобної інформації.

Вияснення проф В. Кузьмовича.

У „Курєрі Львовскому" з 11. червня справоздавець з процесу ОУН. вложив в уста свідка Д. Бубена, б. аспіранта поліції з Дрогобича, такі слова: „Коссак скликував інформаційні зібрання ОУН., про що зізнавав директор гімназії Кузьмович".

Не знаю чи це п. Бубен дійсно сказав чи справоздавець його слова перекрутив. Вияснюю, що подібних зізнань я ніде ніколи не складав. Зате правдою є, що підчас ревізії у мому помешканні в Дрогобичі, у вересні 1930 р., поліція найшла запрошення на сходини, підписане п. Коссаком, як скликуючим, а скликане на підставі § 2. тодішньою студентською секцією при Т-ві „Підгіря". Це були сходини у память 10-ліття здобуття військами УГА Києва. На сходинах відчитало трьох місцевих громадян, старшин УГА, реферати. Про сходини знало все місцеве громадянство, а властива розправа, яка опісля відбулася в Дрогобичі, вияснила все докладно так, що і судові і поліційні органи докладно знали про ті сходини і весь їх хід.

Не є моєю річю розчовпувати, чому ця справа все ще й досі товчеться у звязку з нелегальщиною, однак, якщо це вже конечне, то хай товчеться, але в свому дійсному виді.

Волод. Кузьмович.

ПОГРОЗА ЛЬВІВСЬКИХ БРОВАРІВ.

Управа Львівських Броварів розіслала по українських часописах **платний** комунікат, у якому намагається на свій лад здискредитувати бойкотову акцію львівського пива. Комунікат повний неправдивих висновків і має своєрідну ціль.

Бойкотову акцію веде не лише Окружна Комісія Проф. Союзів, як це стверджують автори комунікату, але також і Українська Професійна Комісія. Управа Львівських Броварів не підписала збірної умови з робітниками не тому, що робітники не годилися на обниження платень, але тому, що **взагалі не хотіла підписати**, хоч робітники пішли не тільки на обниження платень, але й на інші уступки.

Та не ті справи мала на цілі Управа Львівських Броварів, коли поміщувала згаданий комунікат. У комунікаті робить вона невірний закид провідові бойкотової акції, що цей провід веде свою боротьбу під „немораль**ним" гаслом, начебто Львівські Броварі звільняли всіх українських робітників.** Цього закиду ні одна ні друга комісія не робили, але коли Управа Львівських Броварів ту справу перша в публичній формі порушує, то нашим обовязком є також забрати голос у тій справі. Заявляємо, що не всіх українських робітників позбавлено праці у львівських броварах, але стверджуємо в категоричній формі і можемо на це дати докази, що **при всіх редукціях, а тих редукцій в останніх роках було кілька, українські робітники в першій мірі падали жертвою.** На доказ подаємо таке: в місяці січні 1933 р. зредукувала Управа Львівських Броварів 28 робітників, в тім числі 1 жида, 7 поляків і 20 українців. Чи це є доказом твердження комунікату, що відсоток українських робітників незмінений і виносить коло 43 відс. робітничого персоналу?

Не забуваймо притім, що жертвою редукцій впали українські робітники, які довгі роки працювали у Львівських Броварах, тратили там здоровля, щоби по 12 чи навіть 16 роках опинитися на вулиці. Що більше, зредуковано роб. Пацька Рубля, який у броварах працював від 1901 р. отже повних 32 роки.

Не перечимо, що відсоток українських робітників у Львівських Броварах виносить сьогодні 40 відс. Але знаємо, що перед кількома роками було тим **80 відсотків.** Деж решта ділася?

Але нехай ніхто не думає, що Управа Львівських Броварів хотіла похвалитися своїм „протегуванням" українських робітників. Ні! Вистарчить навести одно речення з комунікату, а кожному стане ясним, яку ціль вона мала.

„Летючки, спрямовані проти споживання львівського пива є шкідливою акцією, яка може відбитися... **в першій мірі на істнуванні українських робітників".**

Іншими словами: **українці, пийте львівське пиво, бо інакше викинемо всіх українських робітників!** Чи потрібні ще які коментарі? По чиїй стороні мораль і слушність, сама Управа Львівських Броварів ясно доказала.

Українська Професійна Комісія.

ІЗ ПЛЕН. ЗАСІДАННЯ ЛЬОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 13. VI. ПАТ. На пленарному засіданні льондонської конференції прем. Даладіє виступив проти інфляції та зазначив, що привернення світової рівноваги залежить від закінчення валютової боротьби, яка йде між гол. державами. Висунув безпеку фінансової калькуляції в торговельнім житті, як найважніше завдання, накликав вернутися до устабілізованого золотого паритету та здержати флюктуацію валют.

Між В. Британією та Францією з одного, а Зл. Державами з другого боку заходить спір у справі обсади председництва монетарної комісії. Америка, як найважніша фін.-кредитова держава у світі, домагається председництва в тій комісії. Цьому противляться В. Британія та Франція. Вони кажуть, що країна, яка веде інфляційну політику та є проти стабілізації, не може управляти монетарною комісією. Франція каже, що керма комісії повинна бути в руці краю, який має найбільші гарантії валютової стабілізації.

—o—

БУРЛИВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. 12. червня в дільницях перед університетом, ратушом, держ. канцелярією, на пл. св. Степана та в часописній дільниці були бурливі демонстрації, які розігнала поліція. Кинули багато експльодуючих жабок. Поліційний комунікат стверджує, що подіями керували нац.-соціялістичні посли. Арештували 40 гітлерівців. До крамниці Дойтша в XX. окрузі кинули бомбу із слізним газом, до крамниці ювілєра Футервайта в дільниці Майдлінг кинули бомбу, від якої згинув ювілєр і одна особа, а три інші були тяжко ранені. Вполудне поліція дістала довірочну вістку, що нац.-соціялісти хочуть висадити в повітря державні будинки. Поліція аревідувала всі канали у Відні й обставила стійками держ. будинки. Велике вражіння зробило зачинення всіх брунатних домів у Відні.

—o—

ПІСЛЯ ЗАМАХУ НА ПРОВІДНИКА ГАЙМВЕРИ.

ВІДЕНЬ. ПАТ. Дотеперішні висліди слідства в справі замаху на провідника Гаймвери д-ра Штайдля виказують, що замах виконали емісарі з Німеччини. Приготовили його дбайливо. В дні замаху хтось, що подавався за гр. Лерхенфельда пруським акцентом, інформувався в канцелярії Штайдля, коли він приїде з Інсбрука. Авто, з якого виконали замах, ждало перед домом Штайдля 4 години. Найшли це авто покинуте біля німецького кордону. В Інсбруці арештували 48 нац.-соціялістів. З дальших вісток виходить, що влада дійшла до висновку, що замах виконали два німці, які ще є в Австрії. Поліція здає їх навмисне, одначе держить у тайні.

—o—

ВИСЛІДИ СПІВОЧОГО КОНКУРСУ.

ВІДЕНЬ, 13. VI. ПТ. Оголосили тут висліди співочого конкурсу. Перше місце одержала Ірма Жутль, француска, другу нагороду баритон мадяр Шелєне, третю грекиня Туркі Такі, п'яту полька Люц. Щепанська, сопран.

—o—

24 ГИДРОПЛЯНИ ЛЕТЯТЬ ПОНАД ОКЕАН.

Італійський міністр летунства ген. Бальбо заповів на 14. червня давно вичікуваний старт 24 італійських гідропляній до лету понад північний Атлянтик з Европи до Америки. Керманичем лету іменували ген. Пелєгріні.

—o—

ПРЕЗ. ГІНДЕНБУРГ ХОРИЙ.

З Берліна прийшли вістки, що в стані здоровля през. Гіндербурга зайшло погіршення. Від двох днів Гіндербурга не кидає горячка

—o—

МАТЕРЯ ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

Після десятьголинного сну Матеря 13. червня відлетів із Хабаровська в год. 22.15, звернувши на Аляску до місцевости Номе.

—o—

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 1—3

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружи на 5,** поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 21-50

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 1—10

— **Дрогобицький Комітет для участи в святах Франка у Львові** зложив 81 зол. 55 сот. на будову нагробника І. Франка замість вінка на могилу. — У вчорашній новинці подано, що І. Гнатко зложив 5 зол. на лікування раненої учительки Скварківної. Тимчасом це помилка, бо 5 зол. на ту ціль зложив п. **Іван Титор.**

— **Ще про рішення жюрі промислової виставки.** В доповненні до вістки, яку ми подали вчора про відзначення дипльомами і признаннями шістьох виставців, інформують нас, що, не важаючи на прегарні експонати трьох наших килимкарських фірм, жюрі не могло брати їх під увагу. Ці килими були розвішені по всіх кімнатах і дуже причинилися до естетики цілої виставки. Таксамо не можна було виріжнити прегарного в початках виставки стійла кооп. „Нар. Мистецтво", бо пізніше розкинено її експонати по всіх салях.

— **Свято Козацьких Могил.** Головна Рада „Відродження" повідомляє: Збірка учасників прогульки, що вибираються колесами в четвер 15 ц. м. год. 3. (рано) на площі Домініканській (біля костела Домініканів). Зі собою взяти харч на два дні, тепле одіння, особисті документи та ін. Прогулька вирушить на личаківську рогачку через Винники до Золочева. Нічліг пропонований у Бродах. З огляду на малу кількість зголошених учасників, що бажалиб виїхати поїздом, Головна Рада не старається знижки. Звичайний білет коштує 6.70 зол. в одну сторону. Найкраще їхати вночі з четверга на пятницю в год. 0.35, з головного двірця. Крім того поїзди відходять: 9.30, 17.10, 21.30 з гол. двірця. Свято починається у пятницю около 10. год. Службою Божою. Кістки полеглих козаків можна звиджувати в підземеллях монастиря цілий день.

— **Орган Гітлера про жалюгідні події на Личаківському цвинтарі.** Сторонським кореспондентам у Львові не випало з очей те, що діялося на Франковому святі при гробі поета. В офіціальнім органі Адольфа Гітлера, теперішнього німецького канцлера та всемогучого диктатора „Фелькішер Беобахтер" появилася кореспонденція, в котрій автор пятнує в найгострішних словах виступ української націоналістичної молоді на Личаківському цвинтарі. Він представляє ту демонстрацію як бійку паничів з мужицькими організаціями і робить такий висновок: українцям іще дуже далеко до того, аби стати нацією, коли українці не посоромилися учинити бійку між собою та ще на такому місці і при такій нагоді та ще й під польським панованням. — Подібні уваги читали ми після Франкового свята також у „Наєс Вінер Журнал-ю" та в інших німецьких часописах.

— **Крамниці та кіоски з морозивом** появилися цього року у Львові у такій скількости, якби ми мали нечувані спеки. Поява цього роду підприємств у році такої холодної весни та дощевого червня дивує кожного. Імовірно вклад потрібний на виріб дешевого морозива спонукує ріжних людей братися за такий інтерес. Першими жертвами цих крамничок і будок стає шкільна дітвора і бідніше населення.

— **Більшовики переслідують студентів з Галичини.** Під таким заголовком приносить „Український Голос" з Вінніпегу (ч. 17. з 26. квітня ц. р.) вістку: „На Рад. Україні від кількох місяців ведеться переслідування студентів-українців, які приїхали з Галичини на студії в ріжних високих школах. Чека переслідує навіть студентів українців комуністів. Свояки студентів, які легально виїхали на студії до Харкова, Одеси, Києва та інших міст України, мають відповідні пашпорти й візи рад. влади, не дістають уже довший час ніяких вісток. Листи до тих студентів вертаються назад.

— **Гурт безробітних** демонстрував у Львові та старався дістати до ратуша. Частина демонстрантів пішла на вул. Скарбківську під Державний Уряд Посередництва Праці. Поліція їх розігнала. В сутолоці безробітний Стан. Моравський впав на хідник і розбив собі голову. Рятункова стація відвезла його до шпиталю. Пізніше ок. 20 безробітних напало на страганки на Краківській площі. Кожний безробітний взяв із страгана бохонець хліба, а інших харчів, як ковбаса та солонина не торкали.

— **Покінчити самогубством** постановив ем. поліцай 47-літн. Йосиф Качоровський, тому на розі вул. Дзялинських і Городецької пробив собі живіт кухонним ножем. Качоровського забрали до шпиталю.

— **Равська хроніка.** Дня 1. ц. м. в год. 15-ій вертала фірою з Равн Руської учителька п. Магурова до Корнів. В лісі недалеко Річок напало на неї двох замаскованих і озброєних у рушниці бандитів і зрабували квоту 250 зол. Поліція шукає за ними. — Дня 5. ц. м. у громаді Тенетиська згоріло підчас сильного вітру 29 господарських будинків. Того самого дня у Махнові згоріло 61 господарств, між іншими згоріли парохіяльні будинки і новозбудована школа, на загальну шкоду 600.000 зол. Причина пожежі або підпал безробітних або спекуляція деревних торговців. — Дня 8. ц. м. приїхав до Равн Руської прокуратор окружного львівського суду зі слідчим суддею та поліційними агентами. Перевели ревізію у фабриці Польсько-Бельгійського Т-ва імпрегнації дерева в Раві Руській, опечатали книги і канцелярії та ведуть розслід. Як кружляють поголоски там були вленкі зловживання.

— **Грабіжники.** На дорозі між Куровичами та Чижиковом біля Львова три озброєні в револьвери бандити забрали в торговця ящь Ів. Сіруга з Курович 5 зол., а купцям Сим. та Маєрові Герцбергерові 55 зол.

— **Криваві бійки.** На дорозі в Мишлятичах (Мостищина) прийшло до бійки між Томою Гнатом, його шурином Богд. Рибаком і Клем. та Вінк. Юркевичом. Клеменс Юркевич так сильно вдарив Гната палицею по голові, що розбив йому череп. Гнат помер. — У Жираві (пов. Бібрка) на весіллі поранили смертельно ножами та кийками Мих. Вербовського та Ст. Тітика. — В Луковій (Ланцутчина) Март. і Фр. Коваль побили тяжко Мих. Вальчака, що він наслідком ран помер а його брата Йосифа смертельно ранили.

— **Сам зголосився.** Володимир Лукасевич, що вбив у Бібрці свою тещу Роз. Чехановську, зголосився сам у львівській поліції. Лукасевича відставили до Бібрки до тамошнього постерунку поліції.

— **Не було саранчі.** Нинішні варшавські часописи заперечують свою попередню вістку, начеб варшавське воєвідство навістила хмара саранчі. Були це комахи, похожі на саранчу, т. зв. русалки, що пасмом широким на пів км. відлетіли до Сх. Прусії. Вони нешкідливі для ростин і живуть комахами.

— **За надужиття.** У Варшаві відбувається розправа проти адвоката Жигм. Бонецького, довголітнього голови Братньої Помочі Університету. Акт обвинувачення закидає йому, що на становищі правного заступника Банку Західного допустився надужить на суму 48.300 зол.

— **Військовий хрест „Польонія Рестітута"** вручив у Парижі польський амбасадор Хлаповський жидівському письменникові Шаломові Ашові. Шалом Аш сказав, що з Польщею лучать його все найщиріщі почування.

— **Нова рекляма книжок.** Чехословацькі книгарі та видавці скористали з недавньої демонстрації гітлерівських студентів у Німеччині, що палили твори буцімто „протинімецького духа" і організують у Чехословаччині „тиждень спалених книжок". Таким робом публика поцікавиться авторами та книжками, що є на гітлерівським індексі.

— **Дібране подружжя.** У мадярськім місті Ракоспальота відбувся шлюб дивної пари 95-літнього столяря Джиджовського з 24-літньою Клярою Ляцкою, сиротою по полковнику. Столяр гордий на те, що робив меблі для цісаря Франца Йосифа та архикнязя Рудольфа і ніколи в житті не був недужий. Від 7-ми літ він не пє ні краплі води, тільки вино. Журналістам, що прийшли вивідати від нього, як він уявляє собі своє подружжя, заявив, що сподівається щастя для себе і для своєї жінки.

— **Затяжна справа.** Сірчаний король Івар Крюгер полишив після свого самогубства багато праці тим, що хотять розплутати всі нитки його темних інтересів. Тому, що в ту справу вплетені ріжні інші особи, поліція вела подрібне слідство. Вислідком слідства залишилися справоздання, рахунки та оцінки ріжних знавців і детективів. 11 таких осіб разом з 5 машиністками записало за рік 20.000 сторін паперу. Та ціла бібліотека має 2 метри висоти.

— **Москва хоче мати ще одну палату.** Ця палата буде зватися „Палатою Совєтів"; засідати в ній буде найвища рада комісарів себто парламент. Вибудують її на підставі проекту інж. Фофанова. Вища частина будівлі матиме статую Леніна на 70 м. заввишки, так, що вся палата буде неначе примурівкою для цього памятника. Скільки голодних і босих зможе найти працю при цій фараонській піраміді радянська преса не пише.

— **Потрібний винахід.** У Ню Йорку робили спроби з нововинайденим безшумним автом. У цьому винаході покористувалися широко гумою. Авто їде так тихо, що його зовсім не чути. Спочатку, для тих, що все звикли до гомону такої машини, робить вона несамовите враження. Самі проби такого винаходу коштували пів міл. долярів.

— **Вік вічно молодої артистки.** Паризька танцюристка і ревіова артистка Містенгет, що мандрує тепер по Европі має поважний вік, але досі ніхто не означив його точно. Аж тепер один паризький часопис добився до її метрики і подав світові до відома її справжнє прізвище. Анна Марія Буржуа, уроджена 23. лютого 1869. Другий паризький денник подав злобний заголовок „Археольогічне відкриття". Тимчасом Містенгет може бути горда, що в 64-ім р. життя виглядає не більш як на 40 з маленьким „хаостиком".

— **Віденська сензація.** Звичайна собі віденська студентка 22-літн. Єлисавета Гайнріх, жидівка,

вийшла заміж за китайця, Вайнінглі, вчителя музики. Китаєць — високого роду, син колишнього бурмістра в Пекіні.

— **Дрібні вістки.** Колишній болгарський цар Фердинанд провів кілька днів у Відні, перед від'їздом на літо до Бад-Гаштайн; у день оглядав музеї, вечорами був у театрах. — У Берліні створили при міністерстві окремий „уряд моди", що що має стежити за самостійним суто німецьким зразком моди; проводить цим урядом жінка міністра пропаганди д-р Геббельс. — У Зл. Державах довкола озера Мічіген панує велика спека; у Ню Йорку температура вагається між 30 і 35 степ. Ц.; багато жертв від соняшних ударів. — Син президента Зл. Держав Еліот Рузвельт розводиться зі своєю жінкою після 17-місячного співжиття. — Із в'язниці у Валенсії втікло 12 в'язнів підкопом на 100 метрів довгим; еспанська преса розписується широко про таку сенсаційну втечу, до якої в'язні підготовлялися місяцями праці. — У Латвії відкрили велику шпигунську організацію, до якої належало багато осіб з інтеліґенції та деякі активні військові. — Спеки в Англії були такі великі, що від надто сильних соняшних промінів загроїлася шкляна покрівля ратуша в м. Райд, на острові Вайт. — В околиці Бостону вибудували зал. міст над. рікою на велитенських підставах із колесами так, щоби можна було розсувати на боки, коли надїжджають великі кораблі.

— **Запертя.** Свідоцтва гінекольоґічних клінік стверджують, — що природна гірка вода **FRANCISZKA JÓZEFA** запевнює лаґідне випорожнення і тому вказане вживати її підчас злоґів.

—o—

З кіна.

КІНО ПАЛЯС: „ЕКСТАЗА".

Фільма чеської продукції, що йде вже третій тиждень у Львові з великим успіхом. Слідний на ній вплив радянської кінематографії. На перший погляд пересічна історія нещасливого подружа, зростає до симфонічної поеми кохання. Деякі сцени з природи та дрібні моменти зустрічі закоханої пари прегарні. Дуже вміло застосована техніка знимок повного обличчя на весь екран. Артисти, з якими ми познайомилися вперше, першорядні.

Дописи.

ГЛИНЯНИ.

Заборона Свята У. М. Х. Нижче подаємо відпис письма перемишлянського староства до парохіяльного уряду в Глинянах, яким воно заборонило полеву Службу Божу і процесійний похід з нагоди ювилейного свята: „Українська Молодь Христові", що мало відбутися в Глинянах дня 14. травня ц. р. Ось той документ:

Starostwo przemyślańskie Nr. B/74. Przemyślany, dnia 12. maja 1933 r. Do Gr.-kat. Urzędu parafjalnego na ręce Ks. W. Lewickiego w Glinianach. Na zasadzie art. 72 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 1928. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341 oraz art. 10. Ustawy o zgromadzeniach z dnia 11. marca 1932 r.) Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 450) prośby z dnia 9. maja br. o zezwolenie na nabożeństwo pod gołem niebem oraz na pochód w dniu 14. maja br. nie uwzględniam ze względu na niebezpieczeństwo i porządek publiczny. Udzielenie zezwolenia na urządzenie Akademji uzależniam od dokładnego zapodania miejsca, w którem ma odbyć się wspomniana Akademja, gdyż w prośbie ta okoliczność została pominięta. Od tej decyzji wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu przez tut. Starostwo w ciągu 14-tu dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. — Za Starostę powiatowego: Mgr. Wł. Słocki, Zastępca Starosty.

БУЧАЧ.

Концерт арт. Івашки Синенька-Іваницької відбувся в неділю 14. 5. в салі „Сокола" в Бучачі. Публіка, захоплена мистецьким виконанням поодиноких точок програми, живо оплескувала артистку, а вже найбільше оплесків збирала п-і Іваницька за чудово з дсповані українські пісні. По концерті відбувся в салі „Української Бесіди" скромний комерс з участю нашої співачки.

Філія „Просвіти" в Бучачі влаштувала в місяці травні ц. р. низку окружних просвітянських анкет, на яких делегати Філії виголосили реферати про новий закон про товариства і про просвітянські справи взагалі. Такі анкети відбулися 21. 5. в Зеленій, 25. 5 в Потоці Золотім, 25. 5. зібрання делегатів читалень району Язловецького в Язлівці і 28. 5. окр. просв. анкета в Коропці. На анкеті в Коропці було присутніх біля 250 осіб. Делегатом Філії на ту анкету був мгр. Т. Данилів.

З життя Повіт. Кружка „Рідної Школи". Заходом Повіт. Кружка „Р. Ш." в Бучачі основано нові Кружки Повіт. Кружка „Р. Ш." в Бучачі основано нові Кружки „Рідної Школи", як відділи Головного Т-ва, в селах: Костильники (17. 5) і Сновидів (21. 5). Старостві в Бучачі не згодилося на заснування Кружків „Р. Шк." в сих селах: Сороки, Новоставці і Зубрець, мотивуючи своє рішення тим, що до створення Кружків у тих селах вклали люди, котрі не дають гарантії, що будуть поступати згідно з постановами статуту.

Дві родини біженців із Збруча в числі 11 осіб оселилися в нашому місті. Люди ці забрали зі собою останнє лахміття, яке мали і перекралися в ночі через кордон, готуючись на певну смерть від кулі більшовицької граничної сторожі, яка все таки була для них менше страшна, ніж повільна смерть у тайгах Сибіру, куди мали їх вислати. Нещасними біженцями заопікувалися наші громадяни, що деяких узяли до себе, а іншим забезпечили працю.

Заг. Збори Т-ва „Українське Міщанське Братство" в Бучачі відбулися в неділю 28. 5. у власній салі Т-ва. По досить бурхливім вступі і палкій дискусії, старий виділ Т-ва уступив і на його місце вибрано новий у такому складі: голова Корнило Крушельницький, заст. гол. Кізюк Михайло; виділові: Іван Бобик, Карецька Юлія, Баран Михайло, Плаксій Ілля, Кізюк Микола. До нового виділу поставили присутні на Зборах члени цілу низку побажань, щоб оживити життя в Товаристві.

З ініціятиви Повіт. Кружка „Р. Школи" в Бучачі виголосила п. М. Кізимович і п. М. Ниткевич у днях від 21. 5. реферати про діточі садки в отих селах: Сороки (21. 5.), Лішанці (22. 5.), Соколів (23. 5.), Русилів (24. 5.), Скоморохи (25. 5.), Костильники (26. 5). П. М. Кізимович виголосила крім того реферат у селах: Стінка, Коропець (місточко), Космирин, Вістря, Сновидів, Зубрець. У всіх селах стрінулися ті реферати з великим зацікавленням, головно серед жінок. На жаль, недостача відповідних фондів є поважною перепоною в тому, щоби справу діточих садків відразу наладнати як слід і покрити їх сіткою цілий повіт.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Т-во „Боян", а радше зорганізована ним оркестра, завдяки енергійному проводові її диригента п. Кравчука, не зважаючи на короткий час її існування, вже починає прилюдно виступати і то з гарними успіхами. І так у святі селян на памятку внесення панщини грала вона в часі імпозантного походу копичинеччан, дня 28. травня ідучи для збільшення свята У. М. Х. до села Нижбірок Новий, а тепер приготовляється до дальших виступів.

Загальні Збори Кружка „Союзу Українок" відбулися при незрозумілих зарядженнях, а саме провід Кружка впускав на салю тільки членів і то бічними дверима, так, що для гостей місця там не було. В кожному разі таке заряджения проводу Кружка суперечить дотеперішній практиці копичинецьких установ, які на всіх своїх зборах радо приймають гостей і в дискусії до їх голосу прислуховуються. Замість Збори відбулися не під знаком здорової і тому бажаної критики, а займалися майже виключно зводженням особистих порахунків проводу Кружка навіть з неприсутніми на зборах особами, при односторонньому насвітлюванні подій та перекручуванні на свою користь фактів. Але найсумніше в тому всьому те, що з уст поодиноких членів проводу падали демагогічні гасла, які у висліді могли тільки викликати прірву між селянством та інтеліґенцією, яка, треба тут піднести, працює в повіті досить інтенсивно. Головний Виділ „Союзу Українок" повинен би вглибити в ті ненормальні відносини, які є в копичинецькому Кружку, не опираючись при тому всецілo на інформаціях, які походять з одної сторони, але засягнути вияснень та увійти в контакт з представниками місцевих установ. Вправді в копичинецькому Кружку „Союзу Українок" до рогатинських історій не дійде, бо місцева інтеліґентне жіноцтво занадто добре розуміє шкідливість роздорів і пожертвує своїми особистими симпатіями чи антипатіями — принайменше це треба сказати про більшість жіноцтва — але і в інтересі Кружка „С. У." і в загально-громадському є, щоби Головний Виділ ті відносини якнайскорше санував.

ГОРОДОК.

Заборона свята У. М. Х. Дня 11. ц. м. мало відбутися повітове свято У. М. Х. на загальне домагання всіх, що не могли бути у Львові. Одначе староство обхід заборонило. Внесено відклик до Воєвідства. Не сумніваємося, що Воєвідство внесе той закаг. Про вислід відклику й евентуальний речинець свята повідомимо.

Вдатна діточа забава. В понеділок Зел. Свят уладив сирітський захист діточу забаву для всіх дітей. Зібралося так багато дітей, що обширна саля „Поміч" не могла всіх помістити. Одна частина мусіла сидіти і стояти, як інші бавилися, і так ішло на переміну. Але стиск не зменшив охоти дітей, які від год. 4.30—9.30 веч. бавилися, співали, декламували, танцювали, робили вправи під доглядом мамів і добрих Сестер Сл. Пр. Д. М. Діти вертались до дому неохотно і допитувалися, чи буде забава на другу неділю.

Засуд о. д-ра Цегельського. Сенсацію викликав у нас засуд о. д-ра І. Цегельського в повітовім суді на місяць арешту, або на 100 зол. кари за мнимо обиду магістратського писаря Костшембського. Образа була нібито в тому, що на домагання зложити 10 проц. брутто з добродійної імпрези о. д-р Ц. висловився, що така вимога варварська. Для оборони взяв собі о. Цег. адвоката українця й одного поляка. Поляк за кілька днів перед розправою повідомив, що мусить зрезигнувати з оборони „под моральним пжымусем". І це цікаво!

Панахида за заслужених громадян. В Зел. Понеділок відправили у нас в 12. год. панахиду за заслужених громадян бл. п. о. Ал. Стефановича й Іллі Кокорудзв. Присутні зложили 12 зол. на інвалідів.

Розвиток каси „Поміч". У грудні 1931 р. каса „Поміч" мала оголосити конкурс. Пасивний білянс 10.000 зол., зобовязань було на 54.000 зол. Вибрано нову надз. раду і нову дирекцію і вкінцю ім ведення каси. Завдяки праці нової управи каса „Поміч" нині забезпечена і стала найсильнішою інституцією Городка. Умовлюється з вірителями, притягнено нові кредити, заведено дрібну ощадність (за півтора року вплинуло покад 6.000 зол. дрібних ощадн.), придбано довіря суспільности. Сплачуються зобовязання, буджет активний. В руках городецьких мешканців є тепер около 350 щадничих книжечок, видано кількасот позичок від 60—100 зол.

Забезпечення „Районової Молочарні". В 1932 р. також над пропастю стояла „Районова Молочарня", а нині в управі Маслосоюзу вона теж забезпечена. Тільки Повітовий Союз Кооператив далі в дуже тяжкому положенні.

Нова захоронка. В половині червня отвориться у нас нова захоронка на львівськім передмісті. На заставськім передмісті покищо трудно знайти помішення.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Автові перегони.

Одні кажуть смішне, другі — непотрібне, а треті — просто каригідне.

Це так про автові перегони, що недавно відбулися у Львові.

— Чотири години в колісці. Фізіономія замурзана, авто запацькане. А люди платять по 10 золотих, щоби оглухнути...

Це так ті, для яких смішне.

— Кому з цього користь! Один вепевний рух і катастрофа. А авто дороге. Щонайменше пять тисяч долярів, як у болото кинув.

Це ті, для яких непотрібне.

— Стільки людей голодує, а тут перегони. Якби так ті гроші пішли на бідаків. Подумайте: 20 авт по 5 тисяч долярів, а там бензина, олива, кошти подорожі, удержання і врешті тридцять тисяч білетів вступу.

Це ті, що кажуть каригідне.

Але...

Возьмім людину, що запивається.

Лле в себе горівку і кривиться. Чи це не смішне? Організм його нищиться. Чи це потрібне? Інші не мають кусанка хліба, а він гроші на дурний алькоголь! Чи це не каригідне?

А все таки є такі, що пють і є такі, що будуть ходити на автові перегони.

Я належу до тих других.

Що року є якась атракція.

Два роки тому Штук, рік тому Карачьола, а цього року графиня Орсіві. Автентична італійська графиня. А крім неї ще пані Ітіс — француженка і пані Козьмянова — тутешня.

Три жінки при автовій кермі! Невжеж не цікаво?

Чи потрафить та сама біла ручка, яка так добре водить за ніс найсильнішого мущину, водити за керму Бугатті'ого, Альфа-Ромео, чи Мерцедеса.

Показалося, що ні. З чоловіком справа багато лекша. Хоч він часом також гуде на всі цилідри, хоч старається скрутити на бік, але остаточно вспокоюється і йде під рукою, як овечка.

А така сталева бестія то ні совісти, ні ніжности не має. Хочеш зрушити її з місця — вперться і стоїть, хочеш здержати — летить просто на каменицю, хочеш скрутити — не дає.

Ґрафиня Орсіні зрозуміла це найскорше і зараз на початку вивтікала. Дві інші не давали ся виграну доки... не програли. Все таки пані Ітіс їздила абсолютно за скоро. За гарна, щоби не дати на себе поглянути.

А мущини?

Були шведи, норвежці, австріяки (нова нація!), француви і ще якісь там. Очевидно, що й поляки Голуй і Ріппер.

Всі заграничні аматуни тряслися зі страху перед Ріппером (гляди: львівські газети!), бо не брали під увагу одного: з давен давна розвиваного почуття гостинности господарів. Думали: возьме їх з місця, а тимчасом Ріппер приїхав до мети багато пізніше.

З дива не могли вийти, але може аж тепер догадаються...

З українців ніхто не брав участи.

Не тому, що не мають таких авт, ані таких керманичів, але й тому, що це пахлоб утоловщиною з одного боку, а провокацією з другого.

Набрав би по дорозі від своїх, а якби випадково виграв, то тоді що хоч роби. Прапор треба вивісити і гими заграти...

І без цього якийсь пан мало зі шкіри не вискочив.

— Що-о-о? — вирячував очі і українці мають тут свою фану. Дивна толеранція!

— Успокійся, то шведська. Бачиш хрест!

— Все одно. Не люблю тої краски...

Бідний панисько. Мусів стерпіти, як цю фану з хрестом підтягали на щоглі побідників.

Може ще доживе хвилі, коли вона і без хреста поїде в гору!

Ех, не зашкодилоб, панове учасники автомобілевих курсів!

Галактіон Чіпка.

МОСТИЩИНА.

Дві лугові наради. В травні ц. р. відбулися дві лугові наради в мостиському повіті. Перша була в Годинях, скликана на закінчення руханково-спортового курсу місцевим товариством „Луг“, на яку прибув ред. Анатоль Курдидик як референт. Нарада пройшла дуже гарно. Другу нараду скликано під напором сіл до Мостиськ як повітову, на якій було присутніх до 150 людей, молоді та старшого громадянства. Заступлених було 23 сіл повіту. Нарадою проводив о. дек. Чавс Петро, як референт прибув делегат „Великого Лугу“ зі Львова мгр. Василь Жовнір, який пояснив ціли товариства та запізнав присутніх з причиною зміни статуту. Присутні заявили: Українське село хоче і мусить організуватись; чи крикунам це подобається чи ні, ми є за „Лугами“! В дискусії один з учасників, член „Сокола“ з Чернева, осудив різко ту частину преси, яка робить роздор між українським народом, себто ту, яка виступає проти Лугової Організації. Проти „Лугів“ виступало тільки трьох студентів, які цілий час перебивали нараду; а коли вкінці один зі студентів у некультурний спосіб образив честь луговиків, присутні викинули його з салі. Одначе при голосуванні і ті два студенти, що залишились на салі, не голосували проти „Лугів“. Багато із приступлених сіл вже внесли статути до затвердження та очікують часу, коли їх молодь стане в організовані ряди „Луга“.

О. Ф.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ В СИТКІВЦІ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВОВА.

Змагання ті, що починаються вже 15. червня в год. 9. рано, заповідаються дуже цікаво. Крім добре вже знаних у нас змагунів побачимо нових, також у добрій формі. Цікаво заповідаються також змагання у жіночих конкуренціях. Кляса жінок у порівнанні з минулим роком підтягнулася дуже високо. Змагання відбуваються на токах ЛКС при вул. Войтіха, спеціяльно переробленних цього року на поважні ситківкові імпрези.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Гагібор 1:0.** Змагання за мистецтво Б-кляси.

ЧЕРНІВЦІ. 5. VI. **Олімпія (Букарешт) — Довбуш 5:2 (3:1).**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

УЛЯНА КРАВЧЕНКО: *Мої цвіти.* Нарис. Коломия 1933. Накладом „Загальної Книгозбірні“.

А. ЖАРОВИЧ: *Які є теорії на землі?* Наука зоольогії II. частина. Видавництво „Самоосвіта“. Ч. 42. Яворів, травень 1933. Стор. 32. форм. 16°.

ЖУРНАЛИ:

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“, популярно-науковий журнал Т-ва „Просвіта“. Рік VI. Ч. 6. Львів, червень 1933 Зміст: І. Б. о. Олександер Стефанович (некрольоґ); Українське життя у книжних часах, написав І. К.; Памятник І. Франка; центральний годинник; Усунення мряки; С. Шелухин: Мала Росія і Малоруське; С. Щ.: Пантелиха; Штучний дощ; Т. Демчук: Тернопільські театральні вечорі; Ф. Коковський: Загублені та найдені річи; А. Жук: Як українські кооперативи виконують статутові приписи про членство в „Просвіті“; В. К.: Травині ліси у підрівникових країнах; Місто серед джунглів; В. С. Щипавка; В. Барагура; Ворожнеча між павуками; В. Мацьків: Кривалі аматори альокоголю; В. Мацьків: Як мухи дбають про своє потомство; С. Б.: Життя в розрідженому повітрі; В. Дорошенко: Микола Хвильовий; Е. Жарський: Забуті плаї; Історія „Просвіти“; С. Магаляс: Методика освітньої праці; М. Б-вй: З життя господарської школи в Миловanні.

„ЮНАЦЬКА ДУМКА“, орган українського робітництва. Львів, червень 1933.

„КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА“, економічно-суспільний місячник — Львів, червень 1933. Рік VI. ч. 6. Зміст: На окраю днів; Довг вдячности народу І. Франкові; Боротьба німецької кооперації за своє істнування; Одна з трагедій; Біланс Земельного Банку Гіпотечного; Брати Симиренки; Чи можлива індустріялізація України; Недомагання в праці Украінбанків.

„УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО“, ілюстрований журнал української молоді. Рік І. Ч. 2.

—o—

Листування Редакції.

І. Ставничий, Станиславів: Ждемо обіцяної статті. Прислана неактуальна, бо на цю тему містили ми вже кілька.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 14. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку“ (Вист. Ст. Ярача).

Четвер, 15. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена“.

Четвер, 15. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку“ (ост. раз).

Театр Ріжнородностей.

Середа, 14. червня год. 7.30 веч. „Любки“ (В. Грубінського).

Четвер, 15. червня год. 7.30 веч. „Любки“.

Кіна.

АДРІЯ: „Таємна 6-ка“, „Ц. к. фельдмаршал“ (Власта Буріян).

АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина“ (Альб. Прежан).

АТЛЯНТИК: „Земля нічия“.

КАСІНО: „Покинута мати“, Льорель і Гарді: „Полковник і його слуга“.

КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека“, ревія „Бо тут кипить забава“.

КОПЕРНИК: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі“.

МУЗА: „Нагана“, „Хам“.

ПАЛЯС: „Екстаза“.

ПАН: „Все для дівчини“ (Гарі Піль).

ПАСАЖ: „Ковбой з Арізони“ (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Тайна стенотипістки“ та ревія.

ХИМЕРА: „Сатана зависти“ (Гері Купер).

УТІХА: „Князь Дракуля“, ревія: „Ах, ті львовянки!“.

Закордонне радіо.

Середа, 14. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Концерт; **Бреслав** (325) 20.00 „Колиб я був королем“ ком.-ком. опера Адама; **Брно** (341,7) 19.30 „Хованщина“ оп. Мусоргського; **Штутгарт** (360,6) 10.10 Пісні; **Берлін** (419) 17.50 Італ. пісні; 20.10 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Прага** (488,6) 19.30 „Дон Кіхот“ оп. Маснета; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.20 Сучасні австр. композитори, 19.35 Вес. вечір; **Мінхен** (532,9) 20.45 „Царевич“ оп. Легара; **Будапешт** (550,5) 17.00 Циг. орхестра, 18.30 Пісні; **Харків** (937,4) 9.00, 19.00 Концерт, 13.50 Українська літ.-муз. авд., 15.00 Скрипка, 18.00 Спів, музика, рецитації.

Четвер, 15. червня 1933.

Братислава (279,3) Концерт, **Бреслав** (325) 16.00 Ґріґові твори; **Мілано** (331,4) 20.30 „І Карнашіялі“ оп. Лячетія; **Берлін** (419) 20.05 Сучасна нім. оперетка; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Відень** (518,1) 11.30 Симф. концерт, 17.55 „Сумерк богів“ оп. Вагнера; **Будапешт** (550,5) 15.30 Військ. орхестра, 17.30 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Хор, солісти (українські нар. пісні), 13.50 Муз.-літ. авд., 18.00 Концерт для сільської молоді, 18.30 Солісти (музика, спів, нар. гумор).

Львівське радіо.

Середа, 14. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.35, 17.15 Грамофон; 15.25 Госп. комунікат; 16.00 Симф. орхестра; 18.15 Спорт у старину; 18.35 Спів (Евг. Мосаковський); 19.40 „Заячий присуд“ (Дигасінського); 20.00 Легка музика, спів; 21.00 Есперантські новини; 21.10 Есперантський відчит про польську музику; 21.35 Музика, спів (Ад. Добош, тенор); 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Четвер, 15. червня 1933.

12.15 Симф. поранок; 14.00 Вокальний секстет; 14.45 Біжучі праці в городництві; 15.05 Пісні; 15.30 Грамофон; 16.30 Ревійові шлягери; 17.00 З прогульки на Пташачі острови; 17.15 Трансм. з Косова; 19.45 Технічна скринька; 20.00 Музика, спів; 21.15 Орхестра, спів; 22.00, 22.45 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

—o—

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця двірська	31·50	32·50
Пшениця збірна	29·25	29·75
Жито одноціле	16·75	17·—
Жито збірне	16·—	16·50
Ячмінь двір. одноцілий	13·75	14·25
Ячмінь на мливо	11·50	13·—
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·–
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	14·—	14·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·50	8·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—
100 кг. льоко Львів	**від**	**до**
Пшениця двірська	33·—	33·50
Пшениця збірна	30·75	31·25
Жито одноціле	18·25	18·50
Жито збірне	17·50	18·—
Ячмінь на мливо	13·—	13·25
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 65 проц.	30·50	31·—
Мука житня тип уряд.	30·50	31·—
Висівки житні	8·75	9·—
Висівки пшеничні	9·25	9·50
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	32·—	34·—
Пенцак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. VI.: З приводу слабої тенденції на масло цін не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.40 за копу. Тенденція на масло, молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

ДОЛЯР.

У вівторок курс доляра виявляв дальше зниженкову тенденцію. Банк Польський платив за доляра 7.17, а в приватних оборотах курс доляра вдержався на висоті 7.24—7.25 зол. Пополудні доляр упав до 7.15 зол.

Золото: доляри 9.18—9.22, дукати 84.80—85.20, франки 36.50—36.75. Корони 38.40—38.70.

Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.30, 124.61, 123.99; Данціг 173.90, 174.33, 173.47; Голяндія 358.65, 359.55, 357.75; Льондон 30.26, 30.41, 30.11; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.53, 26.59, 26.47; Швайцарія 172.20, 172.63, 171.77.

Акції.

Банк Польський 74.75—75.00.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вступні іспити й вписи до І. кляси дівочої гімназії нового типу та V. і VI. кляси вселюдної школи СС. Василіянок в Яворові відбудуться в днях 15., 16. і 17. червня ц. р. 1—2

Продовження Загальних Зборів Товариства Прихильників Освіти у Львові відбудеться в середу дня 14. червня 1933 р. в год. 18-ій в салі „Української Бесіди“ при вул. Рутовського 22. — За Виділ: **Д-р Володимир Старосольський, м. голова.**

Замісць квітів на могилу бл. п. Марії з Гринцишинів Лисової зол. 5.— на Рідну Школу зложив п. Роман Коссар з Ключева Вел. Жертва ця була оголошена в ч. 122 „Діла“. 2457

Жертви надіслані до Адміністрації: На допомогу жертві жалюгідних подій д-р Сірко Михайло, Броди 5.— зол.; Ясик Максиміліян, Львів 5.—, Л. Солтикевич 2.— зол., І. Декальська 2 зол. На оселю для дітей українських емігрантів: Л. Солтикевич 1 зол., Е. Маслякова 1 зол., І. Декальська 1 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДОРА, кліматичне літнище, Пансіон **„МАЛЯВА“** серед прегаркої високогірської панорами, догідно положений, близько стациї, Прута, ліса. Соняшні кімнати, веранди, саля, город, радіо. Знаменита домашня кухня. Ціни помірковані. Родинам, молоді знижка. 2089 2—3

ТЕПЛА, тиха, фронтова кімната, лазничка до вжитку постійному льокаторові дешево до винайму, вул. Виспянського 31.

АДВОКАТСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ негайно безінтересовно до відступлення. Зголошення: Адміністрація „Діла“ під „Для Адвоката“. 2459 1—2

ПОШУКУЮ інтеліґентної виховательки, що цілком заопікувалася би дволітньою дитиною. Даю покій, повне удержання та платня після умови. Зголошення з першорядними референціями до Адміністрації під „Вихователька“. 2452 2—2

МАГІСТЕР прав підійметься підчас літа приготовити на селі до кожного правничого іспиту. Зголошення: „Діло“ для М. К. 2455 1—2

ПОКІЙ з комфортом і харчем до винайму. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Покій“.

КОНЦИПІЄНТ з 2-літною практикою прийме посаду в адвоката. Зголош. Адміністрація: „Аплікант“. 2458 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АДВОКАТ
Мр. Богдан Левицький
ем. суддя.
відкрив канцелярію
в ВИННИКАХ, біля почти.

„ЗЕЛЕМІН“
ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ
відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає соняшні кімнати з бальконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

Візки і діточі ліжочка
гніздочка до науки ходу, складані крісельна, всілякі діточі меблики, СПОРТОВІ АРТИКУЛИ — ЗАБАВКИ
поручає по найнижчих цінах
Коневич
ВУЛ. БАТОРІЯ 12, ТЕЛ. 76-00.

ПІДЛЮТЕ.

Живець і купелеве заведення в Ґорґанах над Лімницею, в чудовій лісистій околиці, 700 м. понад рівень моря.— Мінеральні питні води і сірчано-солоні купелі. — Електричне освітлення і водопроводи.

Лічничі вказання: Хороби органів кровобігу, віддихових доріг (з винятком туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і сечевих доріг, суглобів, мязів і кісток, хороби обміну речовин, стани виснаження з надмірної праці або після перебутих хоріб.

ПОЧАТОК СЕЗОНУ 15. ЧЕРВНЯ. Залізнича стація **Брошнів** на лінії Стрий-Станиславів, а звідти на замовлення автомотором на місце.

ІНФОРМАЦІЇ: до 1. липня **Львів**, ул. Клушинська 3, тел. 48-82, від 1. липня **Живець, Підлюте, почта Перегінсько.**

Присилайте передплату!

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло“. За редакцію відповідає Олександер Костик.

ч. 153 (13.392). Львів, пятниця 16. червня 1933. Poczтowe opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Галичині, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА 20 сот.

Гуцульське килимарство
у сьогодняшній кризі.

Спробуймо підійти до цієї теми не з мистецького боку. Про цю сторінку мають читачі можність довідатися от хочби з книжки „Давні килими України" Пещанського та з подавих там чи деінде джерел, або з наших музеїв і виставок. Звернім тим разом увагу на економічну сторінку цієї ділянки продукції.

Килимарство, наш народній промисел, колись широко розвинений як предмет загальноїужитковости, видосконалений впродовж цілих століть під мистецьким та технічним оглядом до висоти справжнього мистецтва на всіх наших землях, грало немалу ролю також на Гуцульщині. Подостаток овечої вовни, вільні жіночі руки і мистецький хист, сприяли в горах цьому виробництву, головно у часах розвиненого скотарства. Килимарство було висліном життевих потреб. Завіси, що заступають двері, ліжники на лави і постіль, коври, покровці, бесаги, а далі окраси для церкви чи обрядових свят, ось ці предмети ужитковости через довгі століття.

Аж фабричний промисел почав руйнувати цю ділянку нашої продукції крок за кроком, так що з часом заховались вони лиш у музеях та у приватних збірках. Але остання війна та революція по цілій широкій Україні і тут витягнули свою руйнуючу руку. В Галичині знищила війна неоцінені полільські і гуцульські збірки таких приятелів людового мистецтва як пок. Вол. Федоровича з Вікна та у богатьох інших приватних домах.

Машина і воєнні та післявоєнні події довели до того, що на Гуцульщині ще сяк-так видержували фабричний залив стилеві гончарські та деревні вироби, з ткацького промислу фартухи, крайки, ліжники, полотна, постоли, дзьобетки, але килими стали вже для гуцула недосяжним люксусом, тим більше, що навіть годівля овець впала.

А всеж таки підприємчива спілка „Гуцульське Мистецтво" підняло там килимарство з занепаду зараз по війні і довело до того, що сьогодні має 48 власних варстатів, з яких 22 роздала по хатах гуцулів килимарів. Разом з прядками і вишивальницями займає ця спілка сьогодні вже 110 людей. У 1932 р. переробила вона коло 4.000 кг. вовни, у цьому 2.700 кг. домашньої, виробила 946 килимів на 3.100 м². З них 25 прц. килимів продано в краю, а 75 прц. до Швайцарії, Швеції, Чехословаччини.

Перед кількома роками повстала там друга килимарська установа, кооператива „Гуцульщина", яка також розвивається крок за кроком в міру фондів. Позатим є ще одна українська приватна фірма і одна польська, але вони вже не грають у виробництві більшої ролі.

Треба би задіятися, що розвиток відповідного килимарства повинен мати там дуже важне господарське значіння, бо добра марка гуцульських килимів, знаних з трівкости, чистоти і гармонійної мягкости кольорів могла би у цих так важких часах, до того ще в часах упадку фабричного промислу і звороту до людового причинитися до зменшення безробіття та до піднесення годівлі овець. Але вже виходить не те, чого належалоб ожидати.

Цих перших піонірів „Гуцульського Мистецтва" і „Гуцульщини" вже окружила сьогодні ціла хмара спекулянтів, що жирують на назві „гуцульський килим". Сьогодні „фабрикантами" килимів є вже побанкрутовані купці, кормарі, крамарі, деревні гандлярі, друкарі та всі, хто лиш може зорієнтувався в інтересі. Вони самі не роблять килимів. Дають робити гуцулам. Таких розкинених по Гуцульщині варстатів є вже сьогодні до 6.000. І це не булоб але, колиб не друга сторона медалі. Вони не купують вовни від гуцулів, ані не справджують доброї запоса Гуцульщини, бо правдива свіжа овеча вовна для них заборога. Вони справджують з Білостоку вовну та бавовну, витріпану із старих шмат, зданих із загра-

ниці, яку там відкрашують хльорками, під якими вона до решти тратить свою пружність. Спрялажену красять наново не природними, трівкими, ростинними красками, як ще робили колись гуцули, але анілінами та алізаринами, по яких краски негарні, до того легко линяють.

Такої вовни є в Косові 6 складів, а 1 кг. коштує 2 зол. Вони беруть лиськові взірці а навіть є в Косові ціла кадра жидівських малярів, що розфарбовують взори, очевидно, без гуцульського стилю і дають те все гуцулам до роботи. Які виходять з того килими, можемо собі самі зясувати, коли ще візьмемо під увагу, що гуцулові на якости килима не залежить, бо він не є власником, але робітником власника. Ту і там є також наші самостійні продуценти. Такий наш продуцент з одним варстатом продає килим по ціні від 8 зол. за 1 м² косівському купцеві.

А як відбувається торговля килимами? Є це знов нова ділянка. Сьогодні є вже біля 400 агентів. Вони їздять не лише по Польщі, але по цілому світі і розпродують цю огидну „гуцульську" продукцію, яка вже при першому пранні, а навіть при тріпанні розлазиться. Продають не за малі гроші, бож це гуцульський виріб. Продають на т. зв. декларації, бо сьогодні мало хто може платити за килими зараз готівкою.

І ось такі декларації, це в Косові, в цьому килимарському сьогодні місті, обігова монета. Нею платиться робітників, купується товар, навіть є окремі вимінні контори, що скуповують декларації, а ціна їх дуже ріжна, бо від 40 до 80 прц. номінальної ціни. Навіть скарбовий уряд приймає декларації. Словом образ правдивої деморалізації гуцульського мистецтва. Ніяка солідна фірма не в силі з цим хламом конкурувати, а такого хламу кидають на світовий ринок до пів міліона квадратових метрів в одному лиш 1932 році. Але така продукція мусить внедовзі заломитися і впасти, бо світ не дасть себе ошукувати у безмежність. Вже сьогодні викидають агентів з „гуцульським" килимом за двері. Падає марка, впадуть і заробітки тисячів наших людей, а ті, що незвязані з Гуцульщиною, равбріттери, підуть шукати за іншим жиром. Здається, положення без виходу.

А всеж таки треба шукати виходу для ратунку цього промислу. Треба допровадити до того, щоби вироби „Гуцульського Мистецтва" та „Гуцульщини", для яких взірці роблять наші артисти, піддержала наша суспільність. Але ці килими мусять бути стандаризовані і наша суспільність, як краєва так і еміграйтська та американська мусить знати, що це товар дійсно від цих фірм, а не інший, як перший доказ, що він дійсно вироблений солідно.

Належалоб сподіватися, що пільна влада не повинна дозволити на викривлювання доброї марки як до огиди, але цього на Гуцульщині не бачимо. Тому обовязком суспільности є протиставитись цьому лиху. Здається, що найлекшим засобом було би зорганізувати всіх гуцульських робітників килимарів в одну килимарську кооперативу, якої дирекція, очевидно фахова, керувала би доставою сирівців, продукцією і продажею. Не легке це діло перевести таку організацію в сьогоднішніх часах, бо той хотів би вступити в члени, хто буде надіятися піддержки доставою сирівцю і завдатками, а без грошей трудно. Хіба вступалиб у члени кооперативи ще й любителі килимарського мистецтва чи Гуцульщини взагалі і піддержували вилатою уділів.

Не тверджу, що ця думка одиноко спасенна. Може місцеві чинники підладуть інший вихід. Але шукати виходу треба, бо цього вимагає не лиш господарський інтерес, але й національний престіж.

М. Творидло.

ВАКАЦІЇ МОЖУТЬ ВАС ДУЖЕ ДОРОГО КОШТУВАТИ,
якщо не обезпечите свого мешкання від крадежі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашнього уряджения на 1001 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

До фахових шкіл!

Сучасний суспільно-господарський лад — це надзвичайно складна машина. У ній кожна найменша частина виконує якусь означену ролю, без якої неможливе правильне функціонування цілого народньо-господарського організму. Як у кожній машині роля найменшої шрубки чи стежня узалежнює працю цілого механізму, так і в сучасному народньому господарському житті кожна людська одиниця має якийсь приділ праці, що разом з ріжноманітною працею інших людей причинюється до творення суми всіх тих матеріяльних і духових цінностей, які є необхідні для істнування й розвитку цілого народу.

Сучасний поступ людської культури довів до надзвичайно **ускладненого поділу праці між людьми.** Минулися ті часи, коли можна було жити людині без докладного знання якоїсь ділянки праці, якогось означеного фаху. Знайти працю в суспільности і ту працю успішно виконувати, щоби вона була добра, видайна і видержувала конкуренцію, зможе лише та людина, що ґрунтовно вивчила свій фах і до тієї ділянки праці має вроджені здібности.

Батьки й опікуни, що несуть відповідальність за долю молоді, мусять тямити, що на життевий шлях боротьби за людське істнування можуть висилати своїх дітей лише тоді, коли ті діти навчилися **якоїсь праці, мають якесь звання у своїх руках.**

Ту необхідну підготовку до життя дають фахові школи. У всіх культ. народів фах. шкільництво займає найповажніше місце. Воно крім загальної освіти дає ще знання того чи іншого

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako Przewodniczący, S. O. M. Młynarski i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 129 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 22. 5 1933 do Sygn. VI 1 Pr. 244/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 26. maja 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowił uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 20. 5. 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 129 z daty Lwów dnia 22. 5. 1933 zawierającego w artykule 1) „Schowani zemli" podtytuł „pro" do końca oraz od słów „nas ciekawyt" do słów „Cholmszczyni" i od słów Zachodu do słów „UNDO", 2) Nowynky od słów „Holodiwka" do słów „ceholeń" znamiona ad 1) zbr. z art. 93 § 1 kk. ad ustęp 2 wyst. z art. 170 kk. zarządzic zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi czasopisma nakaz by ogłoszenie niniejsze umieścił w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) propagowanie separatyzmu grożącego oderwaniem części ziem od jednolitego obszaru Państwa Polskiego, ad 2) przez szerzenie nieodpowiadających prawdzie wiadomości o położeniu robotników w Łodzi zaniepokoić opinję publiczną. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Medyński w. r. Protokul. Turkiewicz w. r. Za zgodność Janowicz st. sekr.

вибраного фаху і виховує молодь на пожиточних і життєздатних громадян.

Фахові школи діляться на різні роди і ступні. Існують школи: 1) так зв. нижчого типу (ремісничі і фахово-доповняючі), до яких приймають молодь по скінченні найменше 4-х кляс народньої школи, 2) фахові школи гімназійного типу, до яких приймають учнів (ниць) по скінченні 6 чи 7 кл. нар. школи і 3) фахові школи ліцеальні, до яких приймають молодь по скінченні 4-х кляс гімназій нового типу, або 3 кляс гімназій старого типу. Крім того існують, очевидно, ще різні фахові курси та вищі фахові школи.

Залежно від маєткового стану батьків та різних інших обставин повинні батьки вибрати для своїх дітей ту чи іншу фахову школу, відповідно до уподобань дітей та їх здібностей.

У першу чергу українська молодь нехай заповнить **свої фахові школи, а це школи Рідної Школи:**

I. **Хлопячі Фахово-Доповняючі Школи** (для слюсарів, електромонтерів, бляхарів, столярів, токарів, кравців, шевців, фризієрів і т. д.) у Львові (вул. Городецька 95), в Перемишлі (вул. Смольки 10), в Станиславові (вул. 3. Мая 16) і Тернополі (вул. Качали 13).

II. **Дівочі Фахові Школи** (кравецтво, білизнярство, трикотарство, як головні предмети, а крім того домашнє господарство, гігієна і загально-освітні предмети) у Львові (пл. св. Юра 5) і в Перемишлі 3-літні шкільні кравецько-білизнярські варстати.

До фахово-доповняючих шкіл, у яких наука є безплатна, приймають учнів(ниць), що працюють у різних робітнях як практиканти(тки) — термінатори(ки). По скінченні цих шкіл і практики учні здають челядничий іспит і по відбутій практиці набувають права кваліфікованих ремісників, що мають право вести свої підприємства.

III. **Трилітня Торговельна Школа** з кооперативним напрямком у Львові (вул. Корнякгів 1). До цієї школи приймають хлопців і дівчат по скінченні найменше 7 кляс нар. школи (або три кляси гімназії давного типу).

При школі ведеться **однорічний Торговельний Курс для абітурієнтів,** а також **річний кооперативний курс** для осіб з торговельною освітою або кооперативною практикою.

Інші українські фахові школи:

IV. **Жіноча Фахова Школа СС. Василіянок** у Львові (вул. Длугоша 17) (кравецтво і білизнярство), до якої приймають дівчат по скінченні 7 кляс нар. школи.

V. **Жіноча Фахова Школа Кооп. „Труд"** у Львові (Ринок ч. 39) кравецтво і білизнярство, (до якої приймають дівчат по скінченні найменше 5 кляс нар. школи).

VI. **Господарсько-садівнича школа в Милованні** (п. Стриганці н. Дн.). Це єдинока українська однорічна господарська школа, до якої приймають хлопців по скінченні найменше 4 кл. нар. школи у віці 15—24 літ. У школі вчать усіх ділянок сільського господарства. При школі ведеться зразкове господарство. Початок науки 1. листопада. Записи до 15. липня ц. р.

Молодь, що бажає здобути собі фах, для якого ще нема відповідних українських шкіл, повинна старатися вступати навіть і до чужих (прим. гарбарсько-білошкірничих, електротехнічних, дорогово-водних, будівельних, кошикарських, млинарських, пекарських, масарських, ткацьких, килимарських і т. д.). Особливо важні є для нас фахові школи учительок науки господарства, кравецтва, модництва. Абсольвентки цих шкіл можуть не тільки вести свої власні підприємства, але бути також учительками у фахових школах.

Нормально вписи до фахових шкіл відбуваються при кінці цього шкільного року між 15—20. червня і з початком слідуючого шкільного року від 15—19. серпня ц. р.

Інформації про різні фахові школи, про умовини приняття і науки дає книжочка **„Фахові Школи"**, яку можна купити за 60 сот. у Книгарні Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 20 і **Українська Порадня для Вибору Звання, Львів,** Словацького 14, III. п.

Загальні Збори „Центросоюзу".

Учасники Зборів. — Отворення. — Звідомлення з діяльности „Центросоюзу". — Дискусія. — Резолюції. — Доповняючі вибори.— Закінчення.

В дні 10. червня ц. р. відбулися XXXII. Загальні Збори Союзу Кооперативних Союзів „Центросоюз" у Львові. Збори попередила нарада торговельних референтів Окружних Союзів Кооператив, що відбулася дня 9. червня ц. р. в „Центросоюзі", на якій налагоджено низку біжучих питань праці і співпраці Окружних Союзів та „Центросоюзу".

У Загальних Зборах „Центросоюзу" взяли участь представники 24-ох Союзів та 3-ох низових кооператив, делегати РСУК, Маслосоюзу, Народної Торговлі, Центробанку, Дністра, Сільського Господаря, Союзу Українок, дальше представник нашої преси.

Збори відкрив заступник неприятного президента „Центросоюзу" О. Луцького, який є на міжнародній кооперативній конференції в Базель, **пос. Степан Кузик,** який у короткій промові зясував сьогоднішне положення цього сектора нашої кооперації, що обєднана в „Центросоюзі" та ті справи, які стоять на черзі цієї ділянки нашої кооперації. З черги згадав память померших в останньому році кооператорів, а саме **д-ра Лунева,** голову ПСК в Борщеві та селянина **Лазорева Івана,** члена Надзірної Ради ОСК у Станиславові. Присутні вшанували память товаришів праці повстанням з місць.

Предсідник покликав на секретаря Зборів **інж. Тертеку** зі Скалата, що Збори одноголосно одобрили.

Перед точкою верифікування протоколу та звідомленням з праці Н. Ради і Дирекції „Центросоюзу" забрав голос **дир. В. Шмата** з Чорткова та поставив внесок, щоби верифікування протоколу попередніх Заг. Зборів перевела Над. Рада „Центросоюзу", а зі звідомлення, яке було надруковане і раніше розіслане всім членам „Центросоюзу", щоби відчитати і пояснити тільки рахункове замкнення, рахунок зисків і страт та білянс і після цього приступити до дискусії. Цей внесок Збори одноголосно прийняли, а **дир. І. Мартюк** відчитав і пояснив замкнення рахунків, рахунок зисків і страт та білянс.

Білянс „Центросоюзу" за 1932 р. виказує загальну суму 1,705.582 зол. На активи складаються: короткоречинцеві активи 798.835.90 зол., довгоречинцеві активи 626.759.70 зол. та движимости 20.920 зол. і недвижимости 259.067 зол. Пасиви складаються з уділів 311.560.69 зол., запасного фонду 27.636.78 зол., короткоречинцевих зобовязань 801.094.48 зол., довгоречинцевих зобовязань 558.902 зол. та надвишки за рік 1932 — 6.388.63 зол.

Членів мав „Центросоюз" у звітовому році 34 Окружних Союзів з 2512 кооперативами І-го ступеня, 4 кооп. централі, 7 кооп. осередків, що

ОБНИЖУЄМО ЦІНИ на жіночі плащі, яких маємо ще великий вибір. Також дуже дешево продаємо прегарні моделі костюмів, суконь, блюзок і т. п.

МАГАЗИН Я. ПОСАМЕНТ

ЛЬВІВ, ул. Академічна 2. (ГОТЕЛЬ ЖОРНА

ведуть гуртову продажу товарів кооперативам, однак Союзами не є, 12 льокальних кооператив, Т-во „Сільський Господар" та 9 інших.

Торги з членами в 1932 році споживчими товарами були в „Центросоюзі" 3,480.934.53 зол. та впали на 36.55 проц.

Достава с.-г. потреб виказує торги через магазин 103.951.69 зол., на рахунок посередництва 67.484.10 зол., а зменшення у порівнянні з р. 1931 є коло 30 проц.

Експорт яєць „Центросоюзу" розвивався добре і йшов через 8 експортових магазинів у краю. Підбудова „Центросоюзу" закупила в 1932 р. 59,185.390 штук яєць, з чого 22.005 скринь за квоту 2,467.955.23 зол. вивезено за границю, решту продано в краю. Вивіз за границю збільшився у звітовому році в товарі на 56 і пів проц., одначе через спадок цін у грошах зріс тільки на 11 проц. За діловий рік 1932 „Центросоюз" був найбільшим експортером яєць у Поль-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 16. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА.

В чім слабість української літератури?*)

Упередження до рідної літертаури. — Від кого починати працю? — Пропаганда преси і книжок, але не рідних. — Причини поза браком державности.

Від коли я затямив, — а буде тому зо тридцять літ, те саме було й давніше — має наше свідоме громадянство, себто та його частина, якій особливо залежить на добрі українського народу, чотири загально народні, що є їхніми особистими, гризоти: це лихий стан нашої політики, господарства, освіти і літератури. Мистецтвом, наукою, технікою в нас громадянство якнайбільша не журиться, бо це речі більше спеціяльні і ними журяться спеціялісти.

Одначе, коли на перших трьох полях в останніх, повоєнних часах ми зробили деякий поступ, васкільки під політичним оглядом ми вийшли дещо на міжнародне форум, під господарським Східна Галичина (бо її маю в першу чергу на увазі), покрилася менше більше густою сіткою різних кооператив, під освітнім оглядом наше село тепер, по війні, інакше виглядає ніж виглядало перед війною, ба навіть під оглядом мистецтва, себто малярства, різьби, співу і т. д. наш світ зацікавився, коли і на полі нашої рідної історіографії і мемуаристики ми створили дещо такого, що сміло можна би назвати епохальним, то в літературі, або у красним письменстві, ми все ще стоїмо там, або майже там, де стояли тому кількадесять літ; чужинці вами не цікавляться і не виявляють охоти цікавитися, а у краю ми всі відчуваємо, що в красним письменстві ми не створили нічого такого, що дійсно можна би назвати великим на европейську міру.

Лихий стан нашої літератури, що трівав так довго, спонукав мене, хоч не спеціяліста, а так собі літературного аматора, занятися тим питанням. Я старався найти причини того, чому наша література слаба, не вважаючи на всі наші зусилля її скріпити й оживити; бо тільки коли будемо знати докладно перші причини цього явища, зможемо лихові зарадити. Я дійшов до деяких висновків і хочу оце ними з громадянством поділитися. Розуміється, не думаю, що скажу щось незвичайного, але всетаки скажу дещо такого, що може показатися корисним.

Перш за все хочу льояльно зазначити, що в дійсності наша література не є така слаба, якою її вважають деякі наші люди. Просто, що т. зв. слабість нашої літератури, що в нас стала майже „притчею во языцїх", лежить у високій мірі в упередженні нашого громадянства до неї, а в політичних наших відносинах, що торкається чужинців. Воно ж звісно, що чужинці передовсім тому не зацікавилися і не цікавляться нашою літературою, що ми політично стоїмо зле, а особливо, що нам ще в тім перешкоджують наші національно-політичні противники. А щодо нашого громадянства, то воно зовсім неслушно твердить, що в нас абсолютно нема таких творів, які можна би так читати, як великі західньоевропейські. Бо коли дійсно йде тільки про чисто літературно-мистецькі вальори, є в нас багато таких творів, що нічим не уступають чужим великим — значить, не розміром, а артіство — творам. Є вже в нас хоча би оповідання, які за тлом ані за поважні, що не мають нічого спільного з політикою, ні з патріотизмом, ні взагалі з ніякою дидактикою, які можна читати з такою самою легкістю і цікавістю і без примусу, як великі західньо-европейські твори.

Та від кого починати використовувати те упередження до нашої літератури в нашім громадянстві? Чи від тих байдужих, менше освічених і менше свідомих і таких, що менше розуміються на літературно-мистецькім ділі і взагалі не виявляють зацікавлення для літератури, чи, навпаки, від свідоміших, більше освічених і таких, що більше розуміються на тих справах і більше виявляють зацікавлення для цього?... Думаю, що треба саме починати від тих останніх, бо вони особливо ширять у нас захоплення для чужих літератур, а переконання, що наша література слаба. Я тільки вкажу на таке в нас в останніх часах видовище: підчас т. зв. місяців книжки чи преси, на святах книжки або на звичайних анкетах у тих справах референтів і забирають слово в дискусіях найбільше власне ці свідоміші й освіченіші. Та що тут виходить? Ці референти чи дискутанти говорять так про ту книжку чи пресу, що все виходить, — розуміється, бувають між ними виїмки, — що ми повинні набрати полошани..., не для своєї книжки і преси, тільки взагалі для книжки і преси, значить, чужої! А якщо вони й говорять виразно тільки про українську книжку і пресу і захвалюють їх, то публика, до якої це звернене, просто ухам своїм не вірить і дивується, звідки в них узялося те захоплення для свого друкованого слова, коли знає, що вони самі приватно переважно читають тільки чужу книжку і чужу пресу, а своїми нехтують! Якже повірить публика, що треба шанувати свою книжку і свою пресу?... Тай вкінці, хіба ми не будемо робити всього тільки про свято?!..

(Продовження буде.)

*) Міркування на цю тему ставить актуальні у зв'язку з почином „Т-ва письменників і журналістів" у Львові, щоби оживити літературний рух призначення щорічної премії, на яку повинні безперечно наші читачі та ми можливі приявники

ці і вивіз 7 проц. всього експорту Польщі за границю. Експорт яєць відбувається через 8 експортових магазинів.

Збут живини, започаткований в цьому році, дав ось-який вислід: безрог бекономих продано 4213 штук, безрог товщевих 1261 штук, безрог вислано до Відня 760 штук, телят продано 676 штук, рогатої худоби продано 219 штук. Квота проданих живин — зол. 613.015.

Торги галянтерійних товарів у звітовому році виносили з магазину 348.093.17 зол. і зменшилися на 7 проц. від попереднього року, а з посередництва виносили 711.992.55 зол. та зменшилися на 35 проц.

„Центросоюз" вів три роздільні (Львів, Глиняни, Бібрка), які разом уторгували 681.148.01 зол.

Фабрика мила „Центросоюзу" виробила 406.565 кг. мила та збула його за 586.490.75 зол. У порівнанні з 1931 р. продукція зросла на 2,3 проц. Моторова навивалка ниток випродукувала 28.373 тузинів ниток, на що зужила 2.659 кг. пряжі, а вартість ниток виносила 45.818.98 зол. Урухомлена в цьому році фабрика електричних батерій випродукувала за два місяці 11.899 штук вартости 5.011.86 зол.

У „Центросоюзі" було занятих у звітовому році 3-х директорів, 2-х заступників, 39 урядовців та 24 робітників.

По звідомленні дир. Мартюка в імени Контрольного Комітету Загальних Зборів відчитав **д-р Ф. Свістель** звідомлення про провірку праці „Центросоюзу" та поставив внесок на ухвалення Управі і Надзірній Раді абсолюторії за діловий рік 1932.

З черги відчитав **інсп. В. Ольховий** звідомлення з ревізії, переведеної РСУК. в „Центросоюзі".

В дискусії забирали голос: Мацькевич (Теребовля), д-р Свістель (Перемишляни), Ю. Шепарович (Львів), Семянчук (Станиславів), Малаковський (Тернопіль), І. Мартюк (Львів), М. Капуста (Львів). По дискусії принято одноголосно внесок на ухвалення абсолюторії, затверджено замкнення рахунків та білянс, принято до відома звідомлення з ревізії переведеної РСУК. та поревізійні доручення.

На внесок члена Н. Ради **д-ра Безпалька** (Копичинці) надвишку у квоті 6.388.63 зол. розділено так, що 100 зол. призначено на будову Музею В. Б. у Празі, 400 зол. рішено передати Добродійному Комітетові Установ для його цілей, а решту приділено до запасного фонду.

Опісля Загальні Збори приняли одноголосно такі резолюції:

„Загальні Збори „Центросоюзу", розваживши діяльність „Центросоюзу" за 1932 рік, уважають за найважніше:

1) звернути найпильнішу увагу на приєднування членів, передовсім молоді й жінок, і збирання уділового капіталу;

2) скликувати якнайчастіше районові і крайові наради членів „Центросоюзу" для обмірковування найважчих завдань праці для цілої організації і виконання постанов VII. краєвого кооперативного зїзду;

3) пильнувати буджетової господарки і послідовного переходу на готівкові закупи у споживчій ділянці;

4) приступити найближчої осени до енергійного стягання боргів і відмороження всіх оборотових фондів;

5) підтримати зусилля рідного, в першу чергу кооперативного промислу і прильнувати, щоби рідне виробництво мало все і всюди першенство;

6) зв'язатися тісно співпрацею з іншими видами кооперації у всіх її ступнях та давати моральну і матеріяльну допомогу „Сільському Господареві", „Просвіті" та „Рідній Школі";

7) зїзд висказує своє найглибше співчуття кооператорам північно-зах. земель та закликає всю кооперацію з РСУК. на чолі стояти далі твердо в її обороні".

Потім Загальні Збори приступили до доповнення Надзірної Ради 2-ма членами і 4-ма заступниками та вибрали таких кандидатів: 1) на членів Надзірної Ради: Миговича Петро (Калуш), д-р Витвицький Степан (Дрогобич); 2) на заступників членів Надзірної Ради: інж. Тертека (Скалат), інж. Гринів (Станиславів), інж. Мацькевич (Теребовля), Фікташ (Гряда).

Дальше вибрано Контрольний Комітет Загальних Зборів у такому складі: 1) члени Комітету: дир. М. Заячківський (Львів), дир. Дуткевич (Борщів); 2) заступники членів Комітету: Кришталь (Задвіря), д-р М. Холевчук (Львів).

Потім обговорено справу агрономічної роботи в краю, співпраці „Центросоюзу" з „Сільським Господарем" і справу інсп. агрономів та на внесок **М. Лушького** (Перемишляни), принято такі резолюції:

І. Загальні Збори „Центросоюзу" уважають, що саме тепер у часі господарської скрути нашого села треба поширювати агрономічну роботу, яку веде „Сільський Господар", щоби помогти нашому селові перебути цю кризу. Збільшення числа повітових агрономів саме в попередньому і цьому році є вказівкою, що така робота потрібна та що село її розуміє і її вимагає.

ІІ. Загальні Збори „Центросоюзу" уважають, що нагляд і контроля роботи агрономів, які працюють поза філіями „Сільського Господаря" чи при Окружних Союзах Кооператив, є необхідні для плановости праці і доцільности її переведення, а тому одобрюють порозуміння „Центросоюзу" і „Сільського Господаря" у справі установлення інспектора агрономів при „Сільськім Господарі", якого завданням буде під нагляду обох централь працювати над скоординуванням всієї агрономічної роботи у краю та направленням її в такому напрямку, як цього потребує наша кооперація. Інспектора агрономів установить „Сіл. Господар" у порозумінні з Н. Радою і Дирекцією „Центросоюзу" та по засягненні опінії Окружних Союзів.

ІІІ. У звязку з цим Загальні Збори рішають візвати Окружні Союзи Кооператив стягати постійно вкладки від союзних кооператив для „Сільського Господаря" по 10.— зол. від кооперативи на рік, щоби в цей спосіб уможливити удержання інспектора агрономів.

IV. Рівночасно Загальні Збори уповажнюють Дирекцію „Центросоюзу" обтяжити Окружні Союзи, у порозумінні з ними, такою квотою, яка рівнялася би вкладкам обєднаних у них кооператив до „Сіл. Господаря" та виплачувати частинно на цей рахунок „Сіл. Господареві" квоти на удержання інспектора агрономів.

V. Загальні Збори звертають увагу всіх кооператив на те, що збутову працю можна вести тільки на основі доброї агрономічної роботи та однакових зразків і тому поручають усім кооперативам занятися сільськогосподарською роботою на основі вказівок книжки інж. д-ра Е. Храпливого „За хліборобську справу", яку кожна кооператива має набути у своєму Окружному Союзі.

Після того приступлено до внесків. Слово забрав **дир. Д. Коренець** і навязуючи до того уступу звідомлення Контрольного Комітету, в якому говориться про недостачу фахових людей до праці в нашій кооперації, представив працю Торговельно-Кооперативної Школи у Львові та візвав кооперацію, щоби з неї якнайбільше користала.

У звязку з цим Загальні Збори рішили, щоби „Центросоюз" та Окружні Союзи збирали від кожної кооперативи по 30 сотиків місячно на цю школу, щоб уможливити належний вишкіл наших кооперативних робітників.

На цьому Збори закінчилися

—o—

Канонічна візитація Преосв. Бучка у Скалатщині.

Скалат, 12. червня 1933.

Преосв. о. д-р І. Бучко переводить тепер канонічну візитацію у Скалатщині. Дня 12. VI. переїхав владика, обїхавши Скалатський Деканат у Грималівський Деканат. Всюди витає нарід свого архиерея дуже врочисто і прощає сльозами. Нарід очевидно розуміє добре, що значить нині своя рідна церква і її ерархія, щиро і без застережень віддана своєму народові.

На перший день Зелених Свят прибув владика до Скалата Ст., щоби на другий день відправити архиерейську Службу Божу на св. Горі в Полупанівці. Переїзд владики із Скалата Ст. на св. Гору був справді трюмфальним походом. Владику супроводжала бандерія трьох сіл (Скалата Ст., Новосілки Скал. і Полупанівки), процесія та тисячі народу. Похід був довгий на 1.300 м. На св. Горі явилося ц. р. до 30.000 народу. Кінна бандерія, процесії, духовенство і тисячні маси відпровадили владику серед ентузіязму, обсипуючи цілу дорогу цвітами, знову до Скалата Ст. Владику повитали теж процесії двох місцевих костелів, котрі він відвідав.

Після канонічної візитації у Скалаті Ст. відїхав Преосв. Бучко в товаристві о. Блозовського й о. Плакиди під вечір 6. VI. до Камянок. Владику супроводжала знову кінна бандерія (150 коней) з Новосілки Скал. і Скалата Ст., а на полях повитала архиерея кінна бандерія (60 коней) з Камянок. На цю бандерію напали були латинники з Хмелиск і частину їздців порозганяли, а частину, що добилася до свого владики, сильно потурбували, подерли прапор і т. д. Найсумніше тут те, що той напад латинників відбувся в ясний день під проводом війта Сліви та в приявї трьох учителів. Напади на наших людей відбувалися і пізнїше відпусту на св. Горі, де їм вирвали гарасівки то-що. Те саме робили і латинники із Скалата Ст.

Годі при цій нагоді поминути мовчанкою факт, що в Хмелиских серед латинників веде шовіністичну агітацію учитель Тужанський. Цей емігрант ізза Збруча йде очевидно слідом свого брата, який своєю агітацією довів свого часу до розбиття фігури Спасителя на св. Горі. Вже крайня пора, щоби шкільна влада вглянула в його „патріотичну роботу" і погамувала в його невідповідальних виступах.

Опалена, здорова цера - тільки завдяки КРЕМОВІ або ОЛІЙКОВІ

ЦІНИ: ЗОЛ. 0.40 — 3.50.
Виріб краєвий фабрики: Pebeco Sp. Akc. Poznań.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

Восьмий день розправи.

Вчорашній день розправи був абсолютно нецікавий. Свідки, що бачили ріжні постаті, а не бачили — хто такий ці постаті, пересувалися сіро через салю і щойно трохи оживлення внесли на салю сензаційні внески про передачу Мотики оглядинам психіятрів та про льокальну візію. Сьогодні всі цікаві, як поставиться до тих внесків трибунал і на коридорі, де знову находиться кільканацять свідків, завзято дебатують за і проти.

Лава оборонців заступлена тільки трьома: д-р Шухевичем, д-р Глушкевичем і д-р Старосольським. На салі публики дуже мало, мабуть тому, що при вході дуже строго перевіряють особисті документи і багато з тих, що хотіли дістатися на салю, примушені вернутись.

Підсудні тримаються бадьоро.

*

В год. 9.30 починається розправа переслухуванням дальших свідків.

СВІДОК, ЩО ВСЕ ЗНАЄ І ВСЕ БАЧИВ.

Перший з них, *Катерина Жук*, служниця з Городка, зізнає більше як годину, широко розписуючись про те, що бачила в мент нападу на почту. Вже до нападу бачив свідок, що біля суду стояв гурт людей, з яких один казав: „А як дістанемо гроші, то поділимося там під фігурою, де ми умовилися". Опісля двох з того гурту пійшло до свідка і вищий (св. пізнає з фотографії В. Біласа) спитав, як називається дюбатий урядник на почті. Св. відповів, що Станкевич, а тоді той другий сказав: „Запиши собі". Св. думала, що це „академіки" йдуть бити жидів на почту і коли побачив, як вони двома групами влетіли на почту і почув стріли, вбіг до сусідньої хати. Звідти побачив, як через хвилину учасники нападу вибігли і пігнали попри хату о. Стеблецького на поле з револьверами в руках. Один з них почав стогнати і хитатися і впав біля хати д-ра Білика, а тоді кликнув: „Добий мене і возьми легітимацію!" Св. бачив, як той, що біг, розщіпив йому блюзу і щось витягнув, а тоді стрілив і вбив його.

Над зізнаннями свідка починається довга й широка дискусія. Д-р Шухевич виказує питаннями низку розбіжностей між сьогоднішніми й давнішими зізнаннями св. та нельогічности в переповіданні факту: Що з хати свідок чув стогони, що чув, тікаючи, як на почті кричали „руки до гори", що варешті не знає, коли пішов до хати і т. д. Св. вияснює, що давніше не говорив всього, що знав, бо йому погрожували смертю, навіть засідали на нього, а свої зізнання заголосив добровільно по нападі агентові, якого бачив на коридорі. З підсудних пізнає, як тих, яких бачив у день нападу під почтою, вперто і Мащака і Куспіся. Обз. Куспісь заперечує мов би був конфронтований зі свідком, але св. каже, що К. погрозив йому вже на конфронтації смертю, якщо його пізнає.

Для доказу, що св. зізнавав так само першим разом, суд наказав на внесок д-ра Шухевича замкнути усі входи, а св. виходить з дяком комісарем на коридор і через хвилину вертає на салю з агентом з Городка, Новачевським, якому зараз по нападі розповідав про те, що бачив.

„БРАБАНЦКІ КОРОНКІ"...

Цей св. *Ромуальд Юзеф Новачевський*, зізнає, що його вислали до с. Ворощева 29. лист. у звязку з поїздом там летючок ОУН. Св. стверд.

що летючки розкинув там Купецький, який вчив у цьому селі церковний хор. На другий день Куп. мав приїхати на пробу і св. залишився ждати на нього. Проте, хоч приїздив він завжди дуже точно, того дня не приїхав і це всіх в селі нервувало. Ще як св. їшов на станцію, щоби виїхати, австрів був пятьох юнаків, що йшли серединою вулиці; на чолі їх йшов якийсь в академічній шапці. Св. хотів навіть легітимувати їх, але спішився на поїзд. В цьому місці предс. каже Куспісеві взяти куртку і свідок, дотикаючись його руками, втішно пізнає його, як того, що йшов на чолі „походу" та на питання предс. і обор. ще раз це підтверджує. Св. переслухував Катерину Жук, але тільки інформативно і памятає, що вона згадувала про те, мов би бачила учасників нападу. Протоколу св. не писав, а зголосив це тільки ком. Мазвському. День після нападу згадував свідкові Мик. Мацейовський, що бачив під вечір кількох типів, які йшли до суду; перший з них був знайомий Мацейовському з вигляду юнак з Городка, якого всі називають жидком. Св. знову нетотував того а тільки зголосив це ком. М. Щойно, коли Цапа арештували, св. питався у школі і стверднв у товаришів, що Цапа називали „жидком".

Д-р Старосольський: А чому ви, як почули перший раз „жидок", не почали за ним шукати?

Св.: Я був завалений роботою і не мав часу на такі „брабянцке коронкі".

Д-р Ст.: Ствердження справців — важна у вас річ, чи „брабянцке коронкі"?

Св. бентежиться, не каже нічого, щойно опісля підносить голос: „Пане меценас, где пальон сен ляся, там не час людзі (?) ратоваць!"

На салі усі щиро сміються...

„БУВ БИ ДІСТАВ КУЛЮ В ЛОБ..."

Після 20 хв. перерви св. зізнає далі й каже, що підчас лавси обв. Куспісь мав казати до нього: „Шкода, що ви мене не легітимували, булиб ви дістали кулю в лоб". Обв. Куспісь обурено простує, що про кулю й не згадував, а хвалив до св.: „Я був би вам показав довуд особісти".

Д-р Шухевич ставить внесок на льокальну візію в Городку, де міг би виказати недокладність та помилковість зізнань К. Жук та на відчитання протоколу з оглядин вбитого Старика, що дістав всього одну кулю, тоді, як св. Жук каже, що він уже ранений вийшов з почти, отже мав кулю, а другою його добито. Предс. протокол відчитує.

З черги зізнають дальші свідки: урядник почти *Станкевич*, до якого стріляли та його товариш *Томків*, про якого Мащак зізнав, що він стероризував його револьвером. Цей останній описує, як до нього в кімнатку впав якийсь юнак, як крикнув двічі „Стацъ!", як випровадив його на коридор і поклав на землю, але в Мащакові цілковито того учасника нападу не пізнає. Інші свідки, 12-літній *Вл. Радевич*, *Адам Старонь* і *Юзеф Пачох*, усі з Городка, бачили то на гостинці то в місті здогадно учасників нападу, але також з лавки підсудних нікого пізнати не можуть. Нецікаво й несуттєво зізнає теж *Ізідак Вінтер*.

Св. *Анна Ковалюк*, дружина священика, матн обв. Ковалюківної, не знала про те, що за Мащаком шукає поліція і тому приняла його гостинно, як сина приятеля чоловіка. Св. *Богдан Ковалюк* та *Володимира Ковалюківна*, як рідня підсудної, зреклися зізнань. Так само зреклися допиту *Гр. Бербеки і Марії Мурарської*. Св. *Емільн Коваль*, студ., товариш Куспіся, памятає, що він мав „техніцку" шапку, св. *Станислав Бернакевич*, купець, був у кімнаті Станкевича на почті, коли був напад, бачив тих, що стріляли, але не був це ні Куспісь, ні Мащак, св. *Мурський*, постерунковий не чув, щоби Цапа називали „жидком", хоч від 1918 р. є в Городку. Св. *Фіц*, якого переслухували вже раз в суботу, довідався у Львові, що уч. нападу провадив якийсь студент „жидок", поїхав в тим до Городка, але хто сказав, що Цап є якраз „жидком" — не знає.

МОТИКИ НЕ БУДУТЬ ОБСЛІДУВАТИ

Цим вичерпано низку сьогоднішніх свідків і предс. відчитав ухвалу трибуналу, якою затверджено низку свідків оборонців та відкинено декілька внесків прокуратора. Відкинув теж трибунал після основної наради внески у справі досліду психіятричного та психічного стану Мотики та внесок на льокальну візію в Городку, мотивуючи в останньому випадку своє рішення тим, що й так на салі розправ находиться забагато планів і світлин з місця нападу.

На цьому розправу перервано до пятниці рано. Будуть дальше переслухувані свідки, яких залишилося, крім допущених сьогодні, ще з 60—70.

Правильна передплата дасть нам змогу поліпшити Видавництво.

Перед монархістичним переворотом на Мадярщині?

В Будапешті сподіються кожної хвилини приїзду Оттона Габсбурга для переведення монархістичного перевороту. Проти реституції династії Габсбургів на Мадярщині заявився вчора у парляменті прем'єр міністрів Ґембеш, доказуючи, що край зовсім добре почувається без короля.

Поклін Поляглим.

ОТИНІЯ.

Отинійщина, зокрема села отинійського району, мала організаційна клітина, зложена з десяти самостійних громад і кількох присілків, засвідчила прилюдно величавим походом у перший день Зелених Свят правдиве зрозуміння і щиру відданість ідеї, символізованій у скромній могилі Незнаного Стрільця. В год. 2-ій попол. стали напливати з усіх сіл старі, молоді і наймолодші, чоловіки, жінки і діти, всі зорганізовано в супроводі церковних процесій і прегарних вінків. В год. 3.30 вирушив великий похід у супроводі пятьох священиків під проводом о. пароха Лабія і церковних процесій з Отинії, Хлібичина, Гостова, Закровець, Голоскова і Кривогул. Процесія попереду, між нею в середині 48 прегарних вінків зі скромними та гарно виконаними шарфами, хор, духовенство і багатотисячна українська громада зелектризували своєю поставою і поважним настроєм провінціональне, в більшости чуже нам місточко. На упорядкованій скромній могилі відправило духовенство збірну панахиду, до якої станули оо. Лабій, Майковський з Голоскова, Геврич і Стрийський. До зібраної тисячної української громади (було приблизно около 8.000 людей) виголосив гарячу патріотичну, добре передуману проповідь о. Геврич з Хлібичина. Святочна знимка стрілецької могили і стрілецьке „Журавлі" закінчили цю святочну хвилю. — Як взір зорганізованости послужили громадяни села Бортник, що, не зважаючи на віддаль 20 км., прибули численно навіть з малими дітьми, щоби своїм прикладом і поставою засвідчити відданість справі.

Не обійшлося і без інцидентів у часі самого свята, як і жалюгідних вибриків по святі. На самому цвинтарі представник влади наказав зняти тризуба з хреста під загрозою, що не пустить на цвинтар духовенства і процесії. Після свята з середи на четвер невідома рука розрила цілковито могилу, порозкидала вінці і забрала хрест з гроба. Злочинців, що допустилися тої профанації, досі не викрито.

Слід завважити, що й попереднього року розрито могилу та попалено вінки, а й цього року в навечерія Зелених Свят збиралися ті самі типи знищити могилу, одначе в тому перешкодила їм стійка, що стерегла гробу цілу ніч.

—o—

НОВІ АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ У ХАРКОВІ.

З певного джерела довідуємося, що в Харкові арештували органи ДПУ б. комуністичних послів до польського сойму **Якова Войтюка, Приступу і Пащука,** які свого часу втікли з Польщі на Радянщину. Цю нашу вістку потверджує і львівський тижневик, орган УСДП „Вперед", що дістав її ще з іншого джерела.

—o—

ВИДАЛИЛИ АВСТР. ПРЕСОВОГО АТАШЕ.

БЕРЛІН, 14. 6. ПАТ. Бюро Конті довідується, що німецька влада приказала видалити з Німеччини пресового аташе австрійського посольства в Берліні д-ра Ервіна Васербека, якого арештували нинішньої ночі. Про це повідомили австрійське посольство в Берліні. Видалять Васербека в найкоротшому часі. Бюро Конті зазначує, що видалюють Васербека в відплату за це, що австрійський уряд не взяв під увагу німецького протесту проти арештування посла до райхстагу Габіхта, визначеного на становище пресового аташе при німецькому посольстві в Берліні.

—o—

ВЕРНУВСЯ ДО ХАБАРОВСЬКА.

МОСКВА, 14. 6. ПАТ. Летун Матерн сказав, що мусів вернутися до Хабаровська наслідком густої мряки та ледів, на які натрапив у північній частині Татарської вузини. Мотор літака працював зовсім добре. Нині рано летун має відлетіти з Хабаровська.

МОСКВА, 14. 6. ПАТ. Одержати певні вісти від летуна Матерна дуже тяжко наслідком суперечних звідомлень, які приходять. Версія, подана агенцією Тасс, неточна. Згідно з нею перебіг лету був би такий: Летун 11. червня вилетів із Белого біля Іркутська та збився з дороги й минув Хабаровськ і долетів до місцевости Софійское на долішньому Амурі, біля побережа Пацифіку. Мусів осісти тому, що втратив орієнтацію та побувши дві години в Софійському завернув до Хабаровська. 12. червня вистартував до Аляски, одначе боявся, аби йому не замерз мотор над Шантарським Заливом, завернув 13. червня до Хабаровська. Знову відлетіти думає нині. Досі в Москві не сподівали дальших вісток.

МЕКДОНАЛЬД ВЗИВАЄ ДО МИТНОГО РОЗЄМУ.

ЛЬОНДОН, 14. 6. ПАТ. На нинішньому засіданні економічної конференції Мекдональд взивав усі держави приступити до митного розєму та сказав, що резолюцію в тій справі зголосить американська делеґація. Опісля вибрали віцепрезидентом конференції представника бельгійської делеґації Гіманса. В дискусії австрійський канцлер Дольфус, витаний овацийно присутніми, сказав, що годі допустити, щоби держави економічно сильніші вихісновували свою перевагу на шкоду держави економічно слабшої.

—o—

РЕДУКЦІЇ У БІЛЬШОВИКІВ.

МОСКВА, 14. 6. ПАТ. Рада народніх комісарів постановила обнизити персональні видатки на 725 міліонів рублів у порівнянні з м. р. Згідно з госпляном видатки ті мали обнизити ще на 350 міл. Заноситься на дальші редукції в більшовицьких установах, хоч і так уже зменшили етати на 20 проц. До 1. серпня мають предложити проекти редукції. Це один із доказів, що й СРСР не минула світова господарська кріза.

НОВИНКИ

— **Бурса ім. кард. Сембратовича** буде ведена в найближчім шкільнім році як попередніх літ у своїй домівці при вул. Хшановської ч. 9 і прийме сімдесятьпять питомців середніх шкіл по ціні 55 зол. місячної оплати. Всякі чутки про зачинення бурси безпідставні, бо будинок куплений з грошей легату бл. п. кард. Сембратовича, складок громадянства і датку тов. „Руслан" і лише на бурсу може бути призначений. — За виділ Бурси: **о. Юліян Дзерович,** голова. 2463

— **Арештування б. сенатора о. Ю. Татомира.** Дня 14. червня ц. р. арештували органи державної поліції о. Юліяна Татомира, б. сенатора, пароха в Лужку к. Старого Самбора, його двох синів і двох селян. Всіх арештованих перевезли до Самбора.

— **Обікрали церкву Василіянок у Львові.** У ночі з вівторка на середу зломалися злодії через вікно захристії до церкви Василіянок при вул. Зиблікевича і забрали зі собою цінні вота.

— **Ще один новий костел у Львівщині.** Минеділі відбулося посвячення костела в кольонії Дембянка, пов. Львів, призначеного для кількадесяти родин польських осадників із заходу, що поселились там у маєтности Бруніцького перед 10 роками. Посвячення довершив лат. парох із Пустомит. Новий костел обслуговуватиме також латинників із сусідніх місцевостей: Сердиці, Малинівки, Містків і ін.

— **Львів потрібує 1 міліона.** Управа міста Львова хоче дістати 1 міл. зол. позички на ріжні місцеві будови, направу доріг, на нові трамваєві лінії і на велику купальню, яку проектують на Залізній Воді.

— **16 чужих підданих** або таких, що не мали ніякого громадянства виселили останніми часами з львівського та станиславівського воєвідства. Були між ними колишні або теперішні громадяни Росії, Німеччини, Румунії та Чехословаччини.

— **Хто виграв на льотерії?** Першого дня тягнення Держ. Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 15.000 зол. 40640; 5.000 зол. 74385, 154919; 2.000 зол. 39252, 133814; 1.000 зол 140935, 147774, 90002; 500 зол. 4478, 89481, 103474; 400 зол. 32255, 43880, 65340, 86311, 99525, 117763, 119818, 137565, 143469; 250 зол. 7537, 7770, 22357, 38839, 34329, 42139, 42497, 48315, 74839, 78063, 78122, 78329, 87142, 95510, 130330, 133950, 140159, 146369.

— **Нові демонстрації безробітних.** У вівторок кільканацять безробітних у бюрі Державного Посередництва Праці при вул. Скарбківській у Львові стали демолювати уладження та бити шиби. Один з них Андр. Малиновський, сторож дому при вул. Сикстуській, кинув машиною до писання в службовця того бюра Гетера та зранив його в руку. Коли прийшла поліція Малиновський вискочив вікном із І. пов. і зломив собі ногу. Поліція арештувала Альфр. Дрозда, Петра Танчі, Мих. Мариняка та Фр. Савку.

— **Вкрали 2.000 зол.** возному Промислово-Торговельної Палати Козьолові, як переходив пасажом Міколяша у Львові. Козьол ніс ці гроші з ПКО. а злодій мабуть уже відтам його слідкували.

— **Школи, курси, стипендії.** В Лодзі є державна технічно-промислова школа для текстильного промислу. При ній є відділ для електричного промислу, куди приймають абсольвентів 6 кл. гімназії з іспитом з польської мови в обемі 6 клясс гуманістичної гімназії і відручних рисунків. Матуристів приймають без іспиту. Наука тревае 3 роки. Такий самий виділ є при держ. технічній школі у Вильні. На тих самих умовинах можна вчитися в середній залізничій школі у Варшаві. Наука тревае 2 роки. Ті самі приписи на механічнім виділі при держ. промисловій школі в Кракові. Для дівчат є державна промислова школа у Варшаві. Державна школа будівничих є в Познані і Лешні. З фонду „Державні Академічні Стипендії" можуть дістати пильні, а незасібні студенти зворотні і беззворотні стипендії, які надає міністерство освіти на пропозицію університету. Діти безробітних умових працівників матимуть від 1933/34 на рівні з дітьми незасібних інвалідів право до звільнення від адміністраційних такс у середніх школах загальноосвітніх і фахових. — Кваліфіковані кандидати на вчителів всенародних шкіл можуть відбувати шкільну практику в місцях для себе догідних з тим, що вона дасть їм при рівних кваліфікаціях першенство в одержанні місця і буде зачислена до іспиту. — Адміністрацію хліборобських шкіл перенято від мін. хліборобства міністерство освіти. — В шк. р. 1933/34 будуть на державних вищих курсах такі групи: гуманістична (польська мова і історія) в Кракові і Варшаві, географічно-природописна у Львові, фізико-матем. в Познані і Варшаві, ручних робіт і рисунку для мущин у Мисловицях, у Варшаві для жінок, співу і фізичного виховання в Познані для обох полів окремі відділи.

— **Архипенко на виставі в Шикаго.** Український виставовий Комітет у Шикаго, що підготовляв український відділ на міжнародній виставі у цьому місті мав щасливу думку, що використав побут нашого найбільшого різьбаря Олександра Архипенка в Америці і запрохав його до участи у виставі. О. Архипенко згодився виставити деякі свої твори в українському павільоні, де йому призначили окрему салю. З огляду на матеріяльні та технічні трудноші, наші мистці розсіяні по великих культурних осередках у світі не могли вислати на шикагівську виставу найкращих своїх праць і туди попадуть тільки деякі випадкові їх твори. Найкраще буде представлений на виставі відділ нашого народнього мистецтва. І саме тому, що в цій ділянці ми найсильніші і не можемо ставати суперниками інших народів у техніці або економіці, великою несподіванкою будуть праці Архипенка, що належить до передових модерних світових мистців.

— **Різні вістки.** Віденська публика зустрічала радісними окликами похід австрійського війська у старих „цісарських" одностроях. — Італійська преса приносить вістку, буцімто Мусоліні ставить свою кандидатуру до мирової нагороди Нобля за... здійснення пакту 4-х. — Першу нагороду 3000 шилінгів на міжнароднім музичнім концерті у Відні за фортепіянову гру дістав Болеслав Кон із Варшави. — Міжнародній зізд скавтів відбудеться цього року у Будапешті, в липні. — На міжнароднім виставі у Шикаго трапилася велика катастрофа; один літак, що обвозив гостей, упав, загорівшись, з 8 пасажирами і двома летунами; всі згинули. — Два еспанські летуни Барберан і Коллер, що вибралися з Мадриду до Куби, зупинились на Порторіко; вони перелетіли 7000 км. у 36 годинах і то перерізали Атлянтійський Океан у найбільшій його ширині.— На Алясці відкрили нові поклади золота; на цю вістку велика маса безробітних і промисловців із Північної Америки виїхала туди шукати щастя, хоча умовини життя там виїмково важкі. — Цими днями святкуватимуть у Швеції 350-ліття уродин великого політика Акселя Оксенстіерни, що був шведським регентом за Густава Адольфа.

— **Причина смерти сербського князя.** Сербський князь Микола Караджерджович, що вмер цими днями у Парижі, скоротив собі життя безглуздими пристрастями. Цей колишній офіцир російської армії (брат сербського короля Петра) проводив у Парижі ночі на гуляйках і забавах, жив над міру і заживав морфіну. Раз трапився випадок, що його вважали мертвим, бо не було видно ознак життя. Князя відвезли з вулиці до пакгавзу смерти. Князя відвезли з вулиці до парицької трупарні. Та коли його положили там на лід, він прокинувся. Одягнений у смертний фантух він перебіг салю з мерцями, перелізши службу та сторожів, сів на фіякра і казав себе везти до дому, де спав непробудно 12 годин. На другу ніч він знову сидів у кабаретах і кавярнях. У Ніцці, де проводив найкращий сезон, усі шофери знали його як п'яка і відвозили звичайно без памяти до хати. Напередодні смерти він счинив величезний скандал, що не хотіли йому дати більше горілки. Він казав відвезти себе до аптики і там прохав записати собі морфіну. Невідомо, чи по пяному чи може свідомо князь зажив таку велику дозу морфіни, що ранком уже не прокинувся.

— **Комуністичні написи** вималювали нічю на мурі друкарні „Бібльос" при вул. Японській ч. 7. у Львові приватна учителька Лея Райхштйк і Герм. Кац, ученик. Патролюючий поліцай арештував їх.

— **Помер наслідком скаженини** бляхар В. Гус (Богданівка, вул. Церковна 15). Гуса покусав йогож теки скажений кіт і собака ще 25. квітня. Секція виявила в мізку Гуса тільця Негрія, себто скаженини.

— **Пропав директор дівочої семинарії** в Галичі О. Гавдяк. Слідство не змогло устійнити місця його побуту. („Век Нови").

— **Жертва доляра.** В Перемишлі „чорнобіржевик" Песах Шайнер вискочив із вікна дому при вул. Словацького 6. Раненого й непритомного Шайнера відвезли до шпиталю. Це вже вдруге Шайнер наважився на своє життя наслідком знижки курсу доляра.

— **Молода мати** кинулася під поїзд із немовлятком на залізничій стації в Люблині. Мати згинула на місці, ранену дитину віддали до шпиталю. Назвища вбитої не ствердили.

— **Єпископ, що оженився на старі літа.** Канадійський тижневик „Український Голос" пише: Свящ. Борис Р. Борден, секретар святого синоду сирійської православної католицької церкви з Ню Йорку, оповістив 4. квітня ц. р. що у Водопадах Ніягарі відбудеться собор тої церкви в днях 6. до 8. травня, щоби задуматись над ситуацією, яка повстала через те, що їхній голова, архиепископ Афтіміос Офлеш оженився. Архиепископ Афтіміос, який має 55 літ, оженився з 22-літньою Маріяною Неймі. Провідники сирійської церкви вважають, що через своє подружжа архиепископ зломав правило церкви, якої був головою. Архиепископ відомий українцям тим, що мин. року висвятив нинішнього греко-кат. священика Йосифа Жука на „канонічного" єпископа.

— **Шлюб з донькою замісць мами.** Мадярська преса повідомляє про шлюб доньки фільмової артистки Лії де Путті. Лія де Путті покінчила самогубством два роки тому. Всі гадали, що вона не мала більш як 30 літ; нині її 18-літня донька вийшла замуж. Історія цього подружжа могла би стати темою для фільми. Колись у Лії де Путті кохався голяндський промисловець Ґер Ґрутенбуер, власник рижових піль і готелю у Батавії. Підчас подорожі до Америки заглянув до Голівуду і там освідчився Лії де Путті, але дістав гарбуза. Огірчений вернувся до Батавії і зовсім випадково колись побачив у якомусь журналі фотографію доньки Лії де Путті, незвичайно подібної до своєї мами. Написав до неї лист, оповів як нещасливо закохався в її мамі і повторив свої освідчини. 18-літня дівчина мала вражливіше серце, як її мама, зіпсована успіхами в Голівуді і згодилася виїхати до Батавії. Її чоловік голяндець має 40 літ.

— **Союз прихильників Нац. Музею у Львові** (вул. Мохнацького 42. ПКО. 153.432) одержав від деканатів — Каменецького 5, Стрінського 5.60, Бобрецького 11.25 і Козівського 35.45 зол. вкладки та від Центросоюзу за 1932 р. і о. В. Белея за 1932 і 1933 р. по 120 зол. Доси одержано 2.205.27 зол. і видано на закупно і премії за 1932 р. 851.81 зол.

— **Українська Порадня для Вибору Звання** при Головній Управі Рідної Школи у Львові, вул. Словацького 14/III. дає всякі поради та інформації у справі вибору звання та фахових шкіл для молоді, що скінчила народні школи. Порадня відчинена кожного вівторка і пятниці від год. 4. до 6. попол.

Гарне тіло приваблює
Гарна цера полонює

Ніхто не може перемогти в собі чару, якій лишає в ньому гарна стать, тим менше не може опертись привабі оксамитної шкіри.

Гарні жінки з цілого світа вживають мило „Пальмолів", яке виробляють із славних оливків краси, оливних овочів і кокосових оріхів. Багата піна мила „Пальмолів" проникає глибоко в тіло і змиває його лагідно, задає лицю цей свіжий вигляд, який є і був завсіди найбільшим чаром і найцінніщим даром молодости.

Пані, вживайте мила „Пальмолів" не лише до плекання лиця, але також до цілого тіла, а відчуєте з несолодою його животворні наслідки.

PALMOLIVE-SAUVON

ПЛЕКАЄ ВОЛОССЯ, ЯК МИЛО ПАЛЬМОЛІВ ЦЕРУ.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЯНЩИНА

Луговий курс і нарада в Перемишлянщині. Зимою ц. р. часописи п. Тиктора розносили були вістку, що „Луги" перемишлянського повіту зірвали з луговою централею та уявляли недовіря проводові і т. д. Наради, які були скликані в Перемишлянах, були уладжені для представників „Сокола", „Лугів", а найбільше в цих нарадах було студентів та всякої публики з Перемишлян, яка з Луговою Організацією нічого спільного не має. „Луги" перемишлянського повіту лишилися і дальше „Лугами". З весною „Луги" приступили до роботи, а в днях 14. і 15. травня відбувся в Янчині луговий курс. Янчин у перемишлянськім повіті — це найсильніший „Луг" та загалом осередок лугового життя в Перемишлянщині. В 1932 р. відбулося в Янчині повітове лугове свято, на якому вправляло около 500 луговиків і луговичок. На курс прибули делегати „Лугів" з Болотні, Подусова, Гулькова, Добрян, Осталович і Янчина. Разом відбуло курс 96 луговиків і 42 луговички. Курс переводили делегати „Великого Лугу" зі Львова пп. Ярослав Панкевич та Ірена Мальчаківна. Переведено лугові вправи, легку атлетику, рухові ґри і забави, відбиванку, то-що. Підчас курсу відбулася лугова повітова нарада під проводом відпоручника „Великого Лугу" п. В. Федорчака. Щоби скінчити зі всякими неправдивими плітками на „Луги", на нараді ухвалено отсі резолюції: 1) „Луги" перемишлянського повіту, заступлені своїми делегатами на нараді 14. травня 1933, постановляють: 1) Ухвали, прийняті на т. зв. сокільсько-лугових зїздах, які відбулися попередньо в Перемишлянах, не обовязують „Лугів" перемишлянського повіту тому, що ухвалювали їх представники „Сокола" та інша публика, яка з Луговою Організацією ніколи не мала нічого спільного, при чому луговикам не дозволено до голосу. Вибраний на цих нарадах як якийсь голова перемишлянського повіту, д-р Сасно, не має права мішатися до Луговой Організації перемишлянського повіту. 2) До часу уконституування Повітового Лугу і вибрання Повітової Старшини „Луги" Перемишлянщини будуть працювати як досі по вказівках Лугового Проводу у Львові. 3) „Луги" перемишлянського повіту висловлюють повне довіря Луговому Проводові. Після ухвалення резолюцій закінчились наради відспіваним луговим гимну „Об у Лузі..." та національним гимном.

РАВА РУСЬКА.

Загальні збори читальні в Радружі. Дня 21. 5. відбулися заг. збори чит. „Просвіти" в Радружі. Реферат про значіння „Просвіти", а потім про потребу обєднености виголосив делегат Філії „Просвіти" п. Сопик Степан. По зізнайомленні з діяльности виділу вибрано новий виділ читальні з головою о. зкенарем Гучком Василем.

Установчі збори Кружка „Р. Ш." в Лісі Газовім. Того самого дня вечором відбулися установчі збори Кружка „Рідної Школи" ім. Т. Шевченка в Лісі Газовім від Надруж. Головою Кружка вибрали також о. декана Гучка. — Слід замітити, що і Магерівщина і Немирівщина в останніх роках починають правильно вести роботу на культурно-освітньому полі.

Загальні збори „Віри". Дня 25. 5. відбулися звич. річні заг. збори Українського Кооп. Банку „Віра" в Раві Руській. Присутніх на зборах було лише 47 членів, переважно селян. Звідомлення з діяльности Дирекції за минулий рік зложив начальний директор інж. Василь Терелюк. Зі звідомлення слід підчеркнути, що Т-во існує вже 30 літ, має тепер 369 членів (один членський уділ 20 зол.), а у посіданні реальности з двома домами (один поверховий з 30-ма убікаціями й один партеровий з 4-ма убікаціями) вартости около 100.000 золотих. У партеровому домі приміщена місцева споживча кооператива „Українська Торговля", другий дім майже в цілости занятий на основі охорони льокаторів ще від передвоєнних часів державним скарбом (передтим повітовим судом, тепер пов. командою поліції, постеруном поліції, мешканням пов. коменданта поліції, виділом допомогим та державною школою). Крім цього приміщена в домі канцелярія самого Т-ва, Філія „Просвіти" і в останньому часі віддало Т-во випроцесовані від державного скарбу 4 кімнати на приміщення Повіт. Союзу Кооператив. За решту убікацій Т-во веде з державним скарбом уже пятий рік судовий процес і тяжко йому прийти в посідання свого дому. Власного капіталу має Т-во 5.155 зол. На вкладці зложило 127 вкладників квоту 55.106 зол. Позичок видано на квоту 62.794 зол., переважно дрібним рільникам. Ведено акцію за дрібною ощадністю в повіті і в звязку з нею виголошено 44 реферати по читальнях тут. повіту, розіслано 50 ощадностевих пушок та видано окремий заклик до тут. громадянства. По переведенні дискусії ухвалено уступаючій Надзірній Раді і Дирекції абсолюторію та вибрано нову Надзірну Раду в такому складі: голова д-р Іван Кунцій, колишній довголітній начальний директор і дотеперішній голова Н. Р. Т-ва, заступник голови о. декан Дорощький Михайло, парох Потелича, а на членів Н. Р. вибрано о. А. Твердохліба, пароха, Косоноцького Грися, міщанина, Чубея Івана, емерита з Рави Р., Панечка Івана, рільника з Піддубець і Брунця Степана, рільника з Камінки Бобровців. Слід зазначити, що Український Кооперативний Банк „Віра" в Раві Руській завдяки вмілій господарці належить тепер до найкращих установ повіту.

БУЧАЧ.

Заборона заснування Кружків „Рідної Школи" в Бучаччині. Староство в Бучачі не згодилося на заснування Кружків „Р. Школи", як відділів Гол. Т-ва, в селах: Сороки, Зубрець і Новоставці. Ось зміст одного такого письма бучацького староства:

Starosta Buczacki, Nr. 1342. Buczacz, dnia 13. maja 1933. Do Kierownictwa Oddziału Stowarzyszenia „Ridna Szkoła" na ręce Danyły Salamaniuka w Sorokach. Zgodnie z ustępem art. 41, oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z 27. 10. 1932. Dz. U. R. P. Nr. 94 poz 808. nie zgadzam się na założenie Oddziału Stowarzyszenia „Ridna Szkoła" w Sorokach, ponieważ osoby, które weszły w skład kierownictwa tego Oddziału, nie dają należytej gwarancji przestrzegania statutowego zakresu działania Oddziału. Przeciw decyzji powyższej przysługuje prawo odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu za mojem pośrednictwem w ciągu 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu jej doręczenia. — Starosta Powiatowy Fedorowicz.

Такі самі заборони дістали і два інші села.

СПОРТ.

СТАНИСЛАВІВ. **ПРОЛОМ — АДМІРА 6:2 (4:2).**

Заслужена перемога Пролому, що грав знаменито. Ворота для української дружини стрілили: Керличевич, Сиротюк, Демянчук II (2), Соколовський і одна самобійча. Суддя п. Вільдер.

ЗА КОРДОНОМ.

ВІДЕНЬ. Австрія — Бельгія 4:1.

ПРАГА. Чехословаччина — Франція 4:0.

ПАРДУБИЦІ. Чехословаччина — Югославія 2:2

БУКАРЕШТ. Румунія—Югославія 5:0 (2:0). Змагання відбулися перед 30.000 глядачів. Отсею перемогою здобула Румунія перше місце у т. зв. балканському турнірі і дістала балканську чашу.

БОЛГАРСЬКІ ФУТБОЛІСТИ НЕ СМІЮТЬ ІХАТИ ЗА КОРДОН.

Наслідком останньої невдачі болгарської репрезентації в Мадриді та Букарешті, болгарська влада постановила, що після закінчення балканіяди забороняє аж до відклику болгарським репрезентціям копаного м'яча виступати в якихнебудь змаганнях за кордоном.

Закордонне радіо.

Четвер, 15. червня 1933.

Братислава (279,3) Концерт, **Бреслява** (325) 16.00 Грігові твори; **Мілянo** (331,4) 20.30 „I Carnavalisti" оп. Лячетіс; **Берлін** (419) 20.05 Сучасна нім. оперетка; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Відень** (518,1) 11.30 Симф. концерт, 17.55 „Сумерк богів" оп. Вагнера; **Будапешт** (550,5) 15.30 Військ. орхестра, 17.30 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Хор. солісти (українські нар. пісні), 13.50 Муз.-літ. вид., 18.00 Концерт для сільської молоді, 18.30 Солісти (музика, спів, нар. гумор).

Пятниця, 16. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.20 Російські пісні; **Мілянo** (331,4) 20.30 Симф. концерт; **Лайпціг** (389,6) 20.20 Нар. пісні; **Білгород** (429,7) 16.00, 22.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00, 17.30 Вок.-інстр. концерт; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Лі-Тай-Пе" оп. Фрайненштайна; **Будапешт** (550,5) 19.30 Скрипка; **Харків** (937,5) 9.00 Трубка орхестра, 9.30, 15.00 Концерт, 13.50 Радіокомпозиц.а, 16.20 Спів, 17.30 Трансм. з театру; **Москва** (1000) 17.25 „Травіята" оп. Вердія.

Львівське радіо.

Четвер, 15. червня 1933.

12.15 Симф. поранок; 14.00 Вокальний секстет; 14.45 Бікучі праці в городництві; 15.05 Пісні; 15.30 Грамофон; 16.30 Ревійові шлягери; 17.00 З прогулькн на Пташачі острови; 17.15 Трансм. з Косова; 19.45 Технічна скринька; 20.00 Музика, спів; 21.15 Орхестра, спів; 22.00, 22.45 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Пятниця, 16. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.35, 17.30 Грамофон; 15.15 Грамофон, Збіжжя біржа; 16.00 Сальонова орхестра, хор; 16.30 Тенісові змагання Польща—Італія; 17.00 Серед книжок; 18.15 Відчит; 18.35 Спів — Боярі-Пшеменецька, 20.00 Симф. концерт, орхестра, віольончеля; 20.40 Вікенд; 20.50 Пісні; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

У середу Філія Банку Польського у Львові платила за доляра 7.20 зол., у приватних оборотах курс доляра вагався між 7.33 і 7.35 зол.

Золото: доляри 9.18—9.20, дукати 84.80—85.20, франки 36.40—36.75, рублі 4.85—4.90.

Срібло: корони 0.30, фльорени 0.75, рублі 1.30.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА

Трансакції. Продажа. Купно

Бельгія 124.35, 124.56, 124.04; Голяндія 358.70, 359.60, 357.80; Льондон 30.23, 30.38, 30.08; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.53 26.59, 26.47; Швайцарія 172.20 172.63 171.77; Стокгольм 155.75, 156.50, 155.00; Італія 46.50, 46.73, 46.27; Берлін 209.10.

Акції.

Банк Польський 74 і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 14. VI.: З приводу слабої тенденції на масло ціни не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 50 сот., пінця 2.40 зол. за копу. Тенденція на всі артикули слаба.

ЗБІЖЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. нал. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	31·—	31·50
Пшениця збірна	28·75	29·25
Жито одноціле	16·50	16·75
Жито збірне	15·50	16·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·75	14·25
Ячмінь на мливо	11·50	11·75
Овес галицький	11·50	12·—
Овес замоклий	10·—	10·50
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·25	8·50
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	32·50	33·—
Пшениця збірна	30·25	30·75
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·—	17·50
Ячмінь на мливо	13·—	13·25
Овес збірний	10·50	11·—
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 65 проц.	30·50	31·—
Мука житня тип урид.	30·50	31·—
Висівки житні	8·50	8·75
Висівки пшеничні	9·25	9·50
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. I	32·—	34·—
Пеншак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вступні іспити й виписи до 1. класи дівочої гімназії нового типу та V. і VI. класи вселюдної школи СС. Василіянок в Яворові відбудуться в днях 15., 16. і 17. червня ц. р.

Жертви зложені в Адміністрації: Мировичі Ігнат. Дуба к. Рожнітова 3 зол. на лікування Скварківної замість принагідної купівлі „Нового Часу"; Т. Залеський, Стрий, на надгробник Франка 3 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ЛІТНІЙ сезон винайму 2 покої, кухня спільна — Приходство Стрілки. 1-1

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє ГАНАК, Пілсудського 21, I. 6—1

ТЕПЛА, тиха, фронтова кімната, дазниться до вжитку постійному льокаторові дешево до винайму, вул. Виспянського 3

МАГІСТЕР прав підійметься підчас літа приготовити на селі до кожного правничого іспиту. Зголошення: „Ділю" для М. К. 2455 2—1

АДВОКАТСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ негайно безінтересовно до відступлення. Зголошення: Адміністрація „Діла" під „Для Адвоката". 2459 2—2

НОВОЧАСНО уряджена фабрика харчевих продуктів, добре впроваджена в широких колах клієнтелі продається. Зголошення під: „Корисно" — Адміністрація. 2466 1—1

ЯРЕМЧЕ — прегарно положені сонячні кімнати з утриманням або без по приступних цінах віднаймає на місці М. Перфецька. 2464 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОНКУРС.

Виділ Т-ва „Бурса ім. св. О. Николая в Перемишлі" оголошує конкурс на приняття учеників середніх і вселюдних шкіл до бурси або „Гімназійного Інституту" на шк. рік 1933/34. Місячна оплата в Інституті 60 зол., а в бурсі 50 зол. платна згори. На початку шкільного року оплата на інвентар в Інституті 25 зол., в Бурсі 20 зол. платна при вступі. Буваші вихованці мусять наново внести подання. Довжників не будуть приняті. Подання з долученою листівкою на відповідь треба вносити до 15. липня ц. р. до Управи „Укр. Гімназійного Інституту в Перемишлі" вул. Бєлзька ч. 34. На випадок приняття Виділ сповістить про це петента.

Виділ Товариства.

НОВИЙ ПОВЕРХОВИЙ дім, 270 сажнів городу, бічна Листопада при трамваю 24.000 зол., 3 проц. довг на 25 літ, готівка 18.000 золотих. НОВА КОМФОРТОВА вілля з 2 мешканнями, город, побіч Василіянок, бічна Потоцького, 3.000 доларів довг на 25 літ, готівкою 14.000 золотих КАМЕНИЦЯ КОМФОРТОВА, 3 кімнати кухня вільні, ціна 7.500, з якої потрачається довг 4.600 доларів НОВА КАМЕНИЦЯ з 3 мешканнями, комфорт, 5.500 готівка 2.500 доларів. ПАРЦЕЛІ по 2, 3, 5 доларів продасть ІГНАТ, ЛЬВІВ, КУРКОВА 24, партер від 2—4. 2465 1—1

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „Д І Л О"

ОГОЛОШЕННЯ

На літо і виїзд!!!

Кожний повинен користати з ДЕШЕВОЇ ПРОДАЖІ бавовняних товарів по цінах від 30 до 40 проц. знижених лише в

ГАЛИЦЬКІМ МАГАЗИНІ НОВОСТЕЙ

Купони 4-метрові	3.— зол.
Чушайки і крепони	0.75 „
Англійське полотно	0.75 „
Колір. перкаліна	0.80 „
Панама і сітка	1.— „
Дефір на піжаму	1.10 „
Шлонж в паси	1.10 „
Штучний шовк	1.10 „
Пепіто. 90 цм. шир.	1.30 „
Анкеровий дреліх	1.50 „
Шовкові батисти	1.40 „
Гот. простирала	2.30 „
Колдрові підпинки	6.90 „
Сатинові колдри	13.25 „
Сінники	3.50 „

Великий вибір вовняних і білих товарів. Замовлення з провінції полагоджується відворотною почтою.

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер. 15. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена".

Четвер. 15. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку" (ост. раз).

Пятниця, 16. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку".

Субота. 17. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку".

Неділя, 18. червня год. 3.30 пол. „Викрадена наречена" (ост. раз).

Неділя, 18. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку".

Театр Різнородностей.

Четвер. 15. червня год. 7.30 веч. „Любки".

Пятниця, 16. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Субота, 17. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Неділя, 18. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина" (Альб. Прежан).
АТЛЯНТИК: „Земля нічия".
КАСІНО: „Дивогляди".
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Д-р Моро" (на основі Велса).
МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро" (на основі Велса).
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуща".
СТИЛЄВЕ: „Тайна стенотипістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Сатана зависти" (Гері Купер).
УТІХА: „Князь Дракула", ревія: „Ах, ті львовянки!".

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє ГАНАК, Пілсудського 21, I. 6—1

ТЕПЛА, тиха, фронтова кімната, дазниться до вжитку постійному льокаторові дешево до винайму, вул. Виспянського 3

МАГІСТЕР прав підійметься підчас літа приготовити на селі до кожного правничого іспиту. Зголошення: „Ділю" для М. К. 2455 2—1

АДВОКАТСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ негайно безінтересовно до відступлення. Зголошення: Адміністрація „Діла" під „Для Адвоката". 2459 2—2

НОВОЧАСНО уряджена фабрика харчевих продуктів, добре впроваджена в широких колах клієнтелі продається. Зголошення під: „Корисно" — Адміністрація. 2466 1—1

ЯРЕМЧЕ — прегарно положені сонячні кімнати з утриманням або без по приступних цінах віднаймає на місці М. Перфецька. 2464 1—1

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло" За редакцію відповідає Олександер Костик

Ч. 154 (13.393). Львів, субота 17. червня 1933. Рік LIV.

Руський орган католицький

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ТРЕБА ПРОТИДІЛАТИ.

Львів, 15. червня 1933.

У статті „Не можна мовчати", поміщеній у ч. 141 „Діла" навів я низку подій з нашого життя, які вказують, що частина нашої інтелігентської молоді переживає духову кризу, переходить небезпечне душевне заломання характеру. Та частина молоді у боротьбі за здійснення національних ідеалів послугується й у відношенні до чужих і у відношенні до своїх деколи аморальними, нечесними засобами. Аморальність у політичній боротьбі, пристосовування в ній засади, що ціль освячує засоби, проявляється шкідливо не лише в політичній ділянці, але деправує взагалі громадське життя. Аморальний вчинок у політичному житті веде зправила до аморальних вчинків у приватному житті. Поширення денунціяції і провокаторства серед молоді, отсе безпосередні наслідки тої ідеольогії, яка санкціонує нечесні засоби у політичній боротьбі. Словом, аморальність має тенденцію поширюватися з одної ділянки на всі ділянки життя людини. Правдивість цієї тези можна виказати на багатьох прикладах з історії людства Не можна забувати, що визвольні змагання всіх народів знаменує все висока етичність, лицарськість, а навіть свого роду романтизм боротьби.

У тій самій статті писав я далі, що причиною духової кризи частини української інтелігентської молоді є і деякі промахи старшого громадянства. Постараюся виявнити це моє твердження.

Одною з головних причин духової кризи молоді є анормальний націоналізм, який проповідує від ряду літ п. Донцов. Націоналізм Донцова не є подібний до західньо-европейського націоналізму. Він суттєво ріжниться також і від фашизму і від гітлеризму, а виказує прикмети східної анархістичної психіки. Українська молодь читала твори Донцова, переймалася його ідеями, а мало хто з громадських дїячів спромагався на те, щоби належно проаналізувати т. зв. націоналістичний світогляд Донцова і йому гідно протиставитись. Праця Донцова п. н. „Націоналізм" появилася друком у 1926 році і від того часу затроює молоді душі без пляново го спротиву старшого громадянства.

Далі великий вплив на психіку української молоді має легальна і нелегальна т. зв. націоналістична революційна література. Краєві і закордонні періодичні видавництва, брошури і летючки розходяться у великій кількости примірників. Деякі з них стоять на рівні домашніх вправ середньо-шкільної молоді. Це все діється на очах старшого громадянства, а педагоги, політики, суспільні дїячі, преса при навалі інших актуальних справ мало ними займається, не аналізує їх змісту і не опрокидує поодиноких часто-густо абсурдних тез т. зв. революційної ідеольогії. Коли старше громадянство не знає духового корму, яким живе молодь, то не може гаслам та ідеям, модним серед молоді, протиділати.

Черговою причиною, яка дезорієнтує молодь і підкопує в її очах авторитет національного проводу, є хаос, який поширює в громадянстві частина української національної преси Маємо на думці пресу, яка називає себе незалежною національною пресою, а якої власником є п. Тиктор, а зокрема його органи „Наш Прапор", „Новий Час" і „Комар". Вже від довшого часу ця преса вживає всіх засобів, щоби поширитися і для тої ціли послугується дуже часто нездоровою політичною сенсацією. В житті кожного недержавного народу преса є дуже важною духовою зброєю в боротьбі за національне і соціяльне визволення. Зате дуже небезпечно, коли ця зброя, незалежна ні від політичних, ні від громадянських кол, а залежна тільки і виключно від одної людини, а в додатку ще від такої людини, яка пресові видавництва вважає тільки торговельним підприємством, обрахованим виключно на зиск. У справі Свята „Українська Молодь Христова" часописи п. Тиктора не знали, на яку ногу стати. Вони містили комунікати про Свято, але якось дуже соромливо і нерішучо, бо не мали певности, як воно вдасться. Щоби забезпечити себе на випадок невдачі Свята, помістили відому карикатуру в „Комарі". По Святі всі вони змінили тон і на всі лади найбільше крикливо прославляють успіх Свята, а „Новий Час" рахуючи на зиск вийшов надзвичайним виданням. Ще гірше поталанило видавництвам п. Тиктора у справі жалюгідних подій у часі відкриття нагробника Івана Франка. „Новий Час" і „Наш Прапор" не найшли ні слова осуду для тих, які камінням і криком допустилися профанації свята. Таким своїм становищем перебрали вони на себе відповідальність за такі події в майбутності. Але і на цьому становищі не вдержалися довго часописи п. Тиктора. Коли власник і редактори побачили, що настрої громадянства є проти такого їх становища, покинули свої первісні позиції і майже тиждень по Святі у ч. 122 „Нового Часу" з дня 4. червня н. р. осудили тих, що послугувалися криком і камінням у боротьбі з політичними противниками. Таке змінчиве становище популярних і значно поширених видавництв п. Тиктора викликує серед українського громадянства хаос, впливає деморалізуюче на молодь і каже їй зневажливо ставитися до цілого національного табору. З другого боку це створює догідний грунт для невідповідальної роботи тої молоді серед дезорієнтованого громадянства.

Осуджуючи невідповідальну і нетичну роботу частини нашої інтелігентської молоді, мусимо зрозуміти, що частина відповідальности за ту роботу безумовно паде на старше громадянство. Протиділаючи тій роботі молоді, треба в першу чергу усунути недомагання старшого громадянства, про які я говорив, а які сприяють тій роботі. Тоді безумовно ослабне грунт для нездорових проявів серед молоді, а в її праці виступить на перше місце ідейність, етичність і лицарськість з усіма їх наслідками.

В. Целевич.

Лист із Канади.

Як населення канадійської домінії переживає теперішню кризу.

Нижче містимо цікавий лист із Канади, присланий нам до використання нашим прихильником зі Стрия. Лист виславний із провінції Саскачеван до краю при кінці квітня ц. р.
Ред. „Діла".

Нам дуже прикро бачиться. Та не лише нам, але всім. Із тої причини більшовизм у нас тепер знову зростає. Одні говорять про революцію, інші хотіли би змінити уряд у лагідний спосіб, словом, мішанина. Міста, повіти, провінції і ціла домінія годують робітничі кляси, які тепер без заняття. Також фармери, що потерпіли неурожай у кількох останніх роках, побирають допомогу. Ціни на фармерські продукти дуже впали. Ми в осени продали два бички по півтора року за 12 долярів, корову тепер можна купити за 5 дол. Навіть сам наш доляр літає так, як колись польський золотий. Один тузин курячих яєць фармери продають по 5 центів. 27 кг. найліпшої пшениці коштує 32 центи.

Розуміється, на всякі фармерські продукти ціна то підходить, то падає. Ціни на мануфактуру тримаються без змін.

Податки на всім ростуть, якби по дощі. Недавно домініяльний уряд наложив 2 центи податку від 1 фунта (5/11 кг.) цукру. Через те, що тут у торговлі чеки найбільше курсують, на кожний чек нижче 100 дол. треба платити 3 центи податку, вище 100 дол. — 6 центів. Крім цих нових податків є ще зарібкові і доходові. Навіть за кожний лист у Канаді мусимо платити 1 цент податку.

Правда, уряд зробив деякі полекші для рільничої кляси, а саме: не вільно забирати землі за довг у 1932 і 1933 році. Не вільно домагатися процентy від грошей за ті два роки. Навіть ходять поголоски, що уряд переберe всякі довги рільничої кляси, але сумніваються, аби це увійшло в життя.

Минулого року податки на землю були дуже високі, так, що земля не вспіла сама за себе заплатити. Навіть є чутка, що деякі фармери зрікаються землі, з якої не можна дістати досить доходу, аби заплатити податок.

От такийто в нас тепер рай...

—o—

ПРОТЕСТ ПРОТИ НАКЛЕПІВ.

Від філії Українського Центрального Комітету наддніпрянських еміґрантів дістаємо до поміщення такі рядки:

Ми — українська наддніпрянська політична еміґрація, зібрана дня 11. VI. ц. р. на Надзвичайних Загальних Зборах львівської філії Укр. Центр. Комітету, познайомившися з напастями й наклепами, киненими колишнім міністром У. Н.Р. д-ром О. Назаруком у газеті „Нова Зоря" ч. 34 з дня 14. V. 1933 р. на нашу Батьківщину, а зокрема на українське військо, яке по геройськи 3 роки боронило Україну перед московським наїздом, підносимо рішучий протест проти такого пониження української чести й чести українського війська. Це нечувана в ніякій іншій нації річ, щоби редактор якоїсь газети зважився опльовувати більшість своєї нації! Не дивуємося таким людям, як д-р Назарук, у яких, по словах пок. В. Липинського, „довголітня політична розпуста й мандрівки по ріжних політичних партіях виснажили всю віру, всю ідейність, дисциплінованість, товариськість і оставили в душі тільки згарища повні злоби, заздрости, перфідії й звичок до політичного крутійства", але дивуємося, що знайшлася „українська" газета ще й „християнська", яка замість слів миру, любови, зрозуміння й вирозуміння знайшла для „братів" тільки ненависть і погорду. Таким поступованням не будується єдности нації, а тільки копається безодню між її окремими частинами.

Проти цього цькування одної частини нації на другу й підносимо свій голос протесту, сподіваючись, що кожний чесний український патріот у Галичині відмірить п. Назарукові його ж таки мірою — погордою й презирством.

ЗА УПРАВУ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ:
Олександер Кузьмінський, полк. ген. шт. голова,
Дорошенко Володимир, заст. голови.

Загальні Збори Товариства Прихильників Освіти.

Дня 14. червня ц. р. продовжувались Заг. Збори Т-ва Прихильників Освіти для довибору 3-ох членів Виділу, які першого дня Зборів зрезигнували. Вибрана комісія-матка запропонувала на членів Виділу о. д-ра Конрада, д-ра Зубика і д-ра Степана Шухевича. Тому, що оба перші обстоювали свою резигнацію, комісія запропонувала на їх місце радн. д-ра Копача і проф. д-ра Чеховича. Остаточно тих кандидатів Збори й вибрали. Крім того на місце заст. члена Виділу ред. Гладкого, що також зрезигнував, вибрали проф. А. Березовського.

Характер жидівської демонстрації в Ню-Йорку.

НЮ ЙОРК, 20. травня. (Вл. кор.). Велика жидівська протигітлерівська демонстрація, яку викликав жидівський конгрес, зібрала майже весь жидівський світ. Нюйоркські газети подавали число демонстрантів на 100.000, а жидівські часописи на цілий мілїон. Правдою є, що йшли перед очима глядачі маси народу упродовж яких 5 годин, несли рїжні написи в англійській та жидівській мові, рїжнородні карикатури Гітлера і т. п. Між іншими був і такий напис: *Торквемада—Хмельницький, Крушеван—Петлюра—Гітлер.* Біля кожного імени був поданий рік. Було помітне те, що ті самі організації, що йшли з червоними прапорами дня 1-го травня з протестом проти Рузвельта, йшли тепер з жидівськими прапорами проти Гітлера. Деякі поприходили на збірне місце на Медисон Сквер при 23 вулиці з відзнаками серпамолота, але опісля їх поховали і лишалися лише написи „Арбайтер Ринґ Но..." Демонстрація відбулася дуже спокійно і була добре здисциплінована.

Жиди зібрали 1 200 підписів протестантських пасторів.

НЮ ЙОРК, 26. травня. (Вл. кор.) В бюрі „Національної Конференції Жидів і Християн" лежить готова до висилки петиція до німецьких протестантів з протестом проти переслідувань жидів у Німеччині, а на петиції находиться 1.200 підписів пасторів та провідників 26 рїжних протестантських сект. Є це найбільша збірна християнська петиція для допомоги жидам, яку колинебудь підписано в Америці.

—o—

Як американські комуністи хотїли злїнчувати гітлерівських артистів.

НЮ ЙОРК, 26. травня. (Вл. кор.) Нюйоркські комуністи приготовлялися на лінч гітлерівських артистів у Ню Йорку, але штука не вдалася. До Ню Йорку приїхали кораблем „Колюмбус" з Північно-Німецького Льойду два артисти, які мали прикрасити німецький павільон на виставі в Шикаго. Якимсь чином нюйоркські більшовики про це довідалися і змобілізували свої сили в числі біля двох тисячок, щоби схопити артистів при виході з корабля у Бруклині. Одначе поліція відразу зрозуміла небезпеку і порадила артистам всісти на лодку та заплисти просто до Ню Йорку на Савт Феррі. Коли більшовики про це довідалися, кинулися на поліцію, щоби на ній піместитися за невдалий замах. Але поліція показала, що вона сильніша від більшовиків, хоч було всього 200 полісменів. Пішли в рух полісменські палки та кінний відділ і впродовж пів години більшовики програли бій. На побоєвищі лишилося трьох ранених полісменів і кількадесять арештованих більшовиків.

—o—

Німецький цісар надіється повороту.

НЮ ЙОРК, 26. травня. (Вл. кор.) Американський письменник, Полтні Бігелов, вернувся з Европи німецьким кораблем „Колюмбус". Він розповів репортерам, що в часі свого побуту в Европі відвідав свого давнього приятеля, бувшого німецького цісаря Вільгельма II. Вільгельм почувається добре і серед розмови сказав, що надіється вернутись до батьківщини на заклик народу. Коли Бігелова запитали про становище жидів у Німеччині, він сказав, що вісти про переслідування такі перебільшені, як колишні вісти про німецькі звірства в часі війни.

Кажуть, що дістане роботу 3 м'ліони людей.

НЮ ЙОРК, 29. травня. (Вл. кор.) Джеймс Ренд, президент корпорації „Ремінґтон Ренд", ворожить, що зараз инше літо, 3 мілїони безробітних в Америці дістане працю. Свою заяву опирає він на звітах своїх 1.800 продавців, які працюють у його 200 складах по цілій Америці. Він каже, що бизнес поправляється тому, бо президент заборонив вивозити золото і тому, що приходить зміна вартости доляра.

—o—

ЕСПАНІЯ ПОЯСНЮЄ, ЩО ТАКЕ „ГАКЕНКРАЙЦ".

Тому, що в еспанських пристанях часто приходило до ексцесів із причини „гакенкрайца" на прапорах німецьких кораблів, еспанська влада оголосила розпорядок, що винуватців каратимуть строго. Рівночасно влада пояснює, що така відзнака, то новий німецький прапор.

ГАНДІЄВІ НЕМА РЯТУНКУ.

У противенстві до недавніх вісток про покращання здоровля Ґандія, на думку лікарів доля Ґандія запечатана. Хоч не козяче молоко та помаранчовий сік і їсть дактилі, всеж щодня більше підупадає. Відколи перестав постити втратив дальших 10 кг. на вазі.

—o—

З мілїона людей, уроджених в одному році половина їх вмирає в 45-ім році життя, а одна третина доживає 60-го року життя. Ви не знаєте до котрої категорії належите. Ви можете вмерти і перед 45-им роком життя, вмерти навіть негайно, а тому треба Вам заздалегідь обезпечити своє життя в користь своєї рідні.

Найкраще може це зробити

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

Один день у Старяві.

Посвячення нової станиці.

Минуло від цього часу вже два тижні, але свіжий, приємний спомин напрохується, щоби його списати.

Недільний, травневий ранок згуртував на перемиському залізничому дворці сила народу. Це здебільша молодь, але є чимало і старшого громадянства. Всі вдоволені, бо їдуть на посвячення вакаційної оселі т-ва охорони дітей у Старяві. Надходить просвітянська орхестра, у гарних блакитних мазепинках, музика грає „Гей там на горі Січ іде" і їдемо.

Рівнини, які розлягалися довкола Перамишля починають поволі змінятися у підкарпатські горбки й за годинку поїзд стає перед зеленим горбком, де стоїть прегарна церковця у гуцульському стилю. Довкола церкви зібралося багато дооколичного народу. Формується похід з музикою і всі входять до церкви на Службу Божу. Після відправи, розбігаються діти й обсідають горбки, прибережжа потічка й покріпляють їдою свої сили.

Тимчасом зеленими полями, хвилюючого жита, наче рїжноколірні стрічки йдуть процесії з дооколичних сіл, та гуртуються біля церкви, співаючи „Пречистая Діво Мати".

Поодинокі гуртки прогульковців манджають до оселі. Переходять міст на Стривігорі й почід колишні зломи йдуть понад рікою в гору.

Горби, ліси, журчання гірських потічків, а на цьому романтичному тлі великий, одноповерховий будинок, критий бляхою.

Завдяки зусиллям перемиського громадянства маємо вакаційну оселю, де наша молодь

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ"

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 17. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА 2)

В чім слабість української літератури?

Величина наших письменників і чужих. — Вплив середовища. — Матеріяльна підтримка.

Які є можливі причини, якщо не дивитися на зміст нашої літератури, а тільки шукати їх поза нею, того, що наша література слаба? Або, скажім, як у нас звичайно люди — наскільки вірно інтерпретую погляди нашого громадянства — дивляться на те, чому наша література слаба?

Треба тут виключити зпід розгляду ту причину, яка нам у першу чергу насувалась би, а таме брак своєї державности. Бо думаю тай, врештою, це для кожного ясне, що якби ми мали свою державність, то, розуміється, питання слабости нашої літератури скоро було би розв'язане. Але нам іде про такі причини, які впливають чи можуть впливати в тих відносинах, які є.

Ці причини можуть бути — як у нас звичайно люди дивляться — такі: брак у нас талантів чи мистців слова, далі, наше некультурне і суспільно нескладне середовище, а з чим вяжеться те, що в нас громадянство не піддержує матеріяльно письменників, вкінці те, що наші письменники замало студіюють чужі великі літератури і замало на них опираються.

Додам, що я не дивлюся на літературу, як може дехто, що, мовляв, література це таке діло, що про нього звичайним розумом не можна говорити і що воно виключно залежить від таланту чи хисту мистця, а що на нього не може постороння людина чи відносини чи воля самого автора впливати. Навпаки, думаю, що на літературу можна впливати і довкіл, так само як їй може надати напрям і зміст особиста воля і праця письменника. Відомож, що великий Едісон сказав, що геній це тільки два відсотки вродженого хисту, а решта — воля і праця людини.

Розгляньмо вище подані причини слабости нашої літератури і зачнім від першої, себто браку талантів чи мистців слова.

Розуміється, на талант можна дивитися рїжно і хтось може одного автора вважати талантом, інший ні. Одначе будемо говорити загально. Є в нас люди і я з деякими із них особисто розмовляв, — які твердять, що наші письменники, може бути з виключенням Шевченка — якщо судити по тім, що вони дають від себе, це тільки так, як друго- або третьорядні письменники з чужих великих літератур, напр. у Німеччині, де таких, як наші письменники, навіть не причисляють до історії літератури. Отже, передовсім не розумію, пошо додавати: „Якщо судити по тім, що вони дали від себе"? Думаю, що хтось може бути великим талантом або навіть геніем, але може нічого або майже нічого „не дати від себе"! Подруге, якщо в нас подають за причину слабости нашої літератури саме брак талантів, то власне маємо на увазі самих письменників, їхній вроджений хист, а не їхні твори чи те, що вони дали від себе. А третє і це найважніше, думаю, що якщо з нас хтось говорить, що всі наші письменники, почавши від Котляревського через Фельковича, Франка, Коцюбинського, Лесю Українку, Стефаника аж до Винниченка й інших, що створили нашу національну літературу, це тільки так, як друго- чи третьорядні письменники з чужих великих літератур, то, поминувши факт, що такою оцінкою він ображує сам себе і свій нарід, але він або сам не знає, що говорить, або свідомо говорить не те, що думає!

Гадаю, що твердити: наша література тому слаба, що в нас нема талантів чи мистців слова, нема ніякої підстави. Інша справа, чому вони не дали великих творів відповідних їхнім вродженим завдаткам, але про це окремо.

З другого боку некультурне і суспільно нескладне середовище не може бути рішаючою причиною слабости нашої літератури. Вонож звісно що для дійсного таланту — а, як кажу, маємо письменників з великими талантами — середовище не є ніякою або майже ніякою перешкодою для творення. Між іншим доказ на те в тім, що инші наші малярі, хоч середовище для них є ще менше сприятливе, ніж для письменників, дійшли до великих осягів. Зрештою, знаємо народи, які хоч мають свої держави, але культурно стоять нині на ще нижчім ступні ніж ми, напр народи балканські, турки, араби, китайці, індійці і т. д., а всетаки вони мають великі літературні твори і ними чужинці цікавляться. Потім, чим може впливати відємно некультурне і суспільно нескладне середовище на літературу? В сюжеті, темах і доборі персонажів, яких у некультурнім середовищі, очевидно, не можна брати з тих самих кол громадянства, що в культурнім? Але ми знаємо, що вартість і сила якогонебудь літературного твору не залежить від добору сюжетів ні тем ні персонажів. Так само знаємо, що некультурне середовище може більше впливати відємно на розвиток наук, техніки, промислу і т. д., що тягнуть свої соки передовсім з матеріяльної культури, але ніяк на літературу, красне письменство, що має за предмет людську душу, а ця однаково може страждати чи радіти чи взагалі сильно і глибоко відчувати в некультурнім і в культурнім середовищі. Знаємо, що сюжети, теми і персонажі творів такого Гамсуна чи Горького, як і самі автори, походять з низького під культурним і суспільним оглядом середовища, а всетаки їхні твори і нині самі великі.

(Продовження буде.)

зможе набирати нових сил до праці. Будинок прибраний святочно у фестони, хоругвки й гірлянди квіток. На порозі витає нас господар п. Бачинський і зі щирим захопленням показує кожний куток нашої рідної хати. З оповідань тамошніх громадян довідуємося, скільки труду й недоспаних ночей присвятив він саме тій оселі.

Дожидаємо процесії.

Поволі простору площу перед будинком і довколичні поля вкриває юрба народу, далі показується процесія, чути музику й спів. Увесь похід, виглядає чарівно у золотих променях сонця. Користаючи з погоди, виносять на площу великий стіл, прикритий скатерту й починається обряд свячення. Співає хор жіночої гімназії.

Священників є дуже багато, а кілька з них у святочних ризах, відправляють відповідні молитви й посвячують цілу оселю. Ідуть промови.

Господар передав голові Т-ва ключі від будинку, а місцеві дівчата у народньому одязі, привитали його хлібом, сіллю на новій оселі.

Музика заграла „Боже великий". На площі почали заводити ріжні ігри, танці й хороводи при звуках музики, а деякі громадяни порозходилися гуртками оглядати прегарну околицю. Так минуло кілька годин. Надихані пахощами смерекових лісів і свіжістю пів вертались ми до хати, повні надії на розвиток оселі, побудованої на окраїнах нашої землі.

Яр М.

—o—

Концерт для вшанування памяти Івана Франка в Серені (Бельгія).

Заходом української кольонії м. Ліежа і його околиць, 4. травня ц. р. відбувся в Серені великий концерт для вшанування памяти Івана Франка. Вже сама програма своєю ріжноманітністю вказувала, що концерт, як на еміграитські відносини, буде цікавий. Це один з найбільших виступів нашої кольонії в Бельгії. Важний він ще й тим, що участь у концерті взяли не лише члени ліежської і серенської громади, але всі українці, які находяться в ліежськім промисловім басейні. Цей факт справді ріджий і небувалий за останні часи між нашою еміграцією. По невдалих спробах уенерівців і по коротких особистих порахунках, атмосфера трохи прочищується.

На програму свята склалися такі точки: хорові, місцевого хору, який удалося склеїти в останній хвилині, промова, деклямації пп. Д. Сацюка і Торського та п-і Мельничукової, соля п. Онуфренка, гітарові соля п. Іщака, спомин про І. Франка відчитав Е. Ковалик і рецитація „Рубач". Тому, що в нашій кольонії є багато заробітчан (між ними з Підкарпаття), то при програмі свята треба було стосуватися до них. В тій ціли був спеціяльний реферат: „І. Франко і селянство" студ. Підляшецького, запрошеного з Лювену.

Цілий дохід зі свята пішов на покриття коштів домівки ліежської громади. Без огляду на кризу і малий заробіток наших громадян жертвенність була вдоволяюча. Присутні почувалися вдоволені, що забули про гуркіт машин і стук копальняних молотів. Був це гарний і памятний день у житті нашої кольонії.

М. Савка.

Як піднести господарство на селі.

Організація допомоги для вишколу селянських синів у господарсько-садівничій школі Т-ва „Просвіта" в Милованні.

Товариство „Просвіта", Центральний Ревізійний Союз Українських Кооператив, „Центросоюз", „Маслосоюз", „Сільський Господар" і Рідна Школа, які вислали своїх постійних відпоручників до Педагогічного Патронату милованської Школи, спільними силами створили можливість для селянських синів вчитися сільського господарства і то так всесторонньо, що ледви чи є така можливість в якійнебудь іншій сільсько-господарській школі на наших землях.

Склад учительського персоналу, розбудова господарського ділянок шкільного господарства, участь школи у працях довколичних сіл — все це пристосоване до того, щоби учні могли придбати всесторонне практичне знання і тимсамим могли самі пробиватися і вести своїх односельчан крізь сучасні злидні до кращого майбутнього. Потребу сільсько-господарської науки село відчуває чимраз більше і зацікавлення хліборобською школою велике, одначе через матеріяльну скруту дуже мало селян може утримувати 11 місяців свого сина в школі. А це найменший протяг часу, в якому може учень з покінченою народньою школою засвоїти собі конечне знання сільського господарства, щоби дати собі раду у власному господарстві та помагати своїм односельчанам, які не мали змоги побувати у хліборобській школі.

В інтересі піднесення добробуту кожне село повинно дбати, щоби якнайбільше господарів мало хліборобську освіту.

Кожне село повинно організувати збірку допомогу для тих, що бажають навчитися поступово господарювати, а не мають засобів на утримання в Школі. Провід в організації такої допомоги повинні перебрати на себе філії і читальні Т-ва „Просвіта". Вони повинні вийти в порозуміння з іншими організаціями на селі і створити постійний фонд для допомоги кандидатам милованської школи чи інших сільських господарських курсів. Кожне більше село повинно мати такий фонд, щоби виставчив на утримання щонайменше одного курсанта з цього села. Коли одному селу не під силу зібрати такий фонд, тоді для тої ціли повинні злучитися організації кількох найближчих сіл.

На утримання одного учня в господарсько-садівничій школі товариства „Просвіта" в Милованні треба яких 35 зол. місячно, а за 11 місяців, дочисляючи кошти подорожі, убрання та потрібне до науки приладдя, треба яких 450—500 зол.

Принайменше таку суму треба в районі зібрати. Щоби зібрати допомоговий фонд і господарити ним треба скласти при філії чи читальні Т-ва „Просвіта" окремий Комітет з представників усіх тих місцевих установ, які погодилися брати участь в допомоговій акції для ширення хліборобської освіти. Зібраний фонд треба зложити на окрему книжечку в місцевій або найближчій кредитовій кооперативі. Кредитова кооператива давала би позичку до висоти зложеного фонду на утримання в хліборобській школі тим кандидатам, на яких вкаже допомоговий Комітет.

Беззворотних допомог не треба давати, бо тоді вложена праця для зібрання цього фонду не є вповні використана. Раз створена основа повинна бути тривкою. Селянин, який не всилі в одному році видати на науку сина 500 зол. погодиться радо сплачувати цю квоту кілька літ, щоби за ці гроші можна було опісля з того села вислати другого кандидата на науку. Така допомога на хліборобський вишкіл не є новинкою. Нею користувалася широко молочарська кооперація на курси „Сільського Господаря".

Допомога молочарської кооперації на курси „Сільського Господаря" досягала 3—4.000 зол. пересічно по 120 зол. на одного курсанта. Багато молочарських кооператив давало беззворотні допомоги і коли тепер матеріяльний стан більшости молочарських кооператив давало беззворотні допомоги і коли тепер матеріяльний стан більшости молочарських кооператив не дозволяє призначувати нові підмоги, вони не всилі вислати зі свого району дальших кандидатів на науку. Тому-то раз вложений допомоговий фонд повинен за короткий чи довший час, залежно від спромоги того, хто ним покористується, вернутися для допомоги на науку іншим.

Як зібрати такий фонд, на це в кожній місцевості знайдеться багато способів, діло лише в тому, щоби були для тої ціли визначені люди, які про це думали і не пропустили ніякої нагоди, коли можна такий допомоговий фонд зібрати (аматорські вистави, розділ чистого зиску кооператив, принагідні збірки тощо).

Той район, де така допомога буде краще зорганізована, і звідки вийде більше кандидатів на науку, там буде йти краще організаційна праця. Допомогу треба давати лише таким кандидатам, які дають запоруку, що будуть пильно прикладатися до науки, а після закінчення школи будуть не лише самі користати з науки, але поділяться своїм знанням з сусідами, беручи участь в організаційній праці села. Таку допомогу започаткувала філія товариства „Просвіта" в Станиславові. Якщо й інші філії товариства „Просвіта" підуть за прикладом станиславівської філії товариства „Просвіта", то милованська школа знайдеться в клопоті з приміщенням усіх кандидатів і тоді стане необхідна потреба творити хліборобські школи в інших районах.

Допомогу для хліборобського вишколу сільської молоді вважаємо основою для організаційного поступу на селі, а разом з тим дорогою для успішної праці у всіх ділянках народнього життя на селі.

Не занедбуючи іншої праці, присвятім тій справі пильнішу увагу, а напевно дамо тим нашому селу велику поміч.

Д-р М. Ходевчук.

БУРЯ НА ЧОРНОМУ МОРІ.

З Одеси повідомляють, про велику бурю, яка лютувала на північному Чорному Морі. Буря заскочила кілька рибальських кораблів. Із них три схоронилися до близьких пристаней. Два кораблі загинули. Побоюються, що вони затонули з 14 рибалками. Рівночасно північне побережжя біля Одеси навістив тріщий буревій. Зривав дахи з домів, ломив дерева та заподіяв великі шкоди. Кілька кораблів в одеській пристані зірвало з якора та понесло на отверте море.

Ширіть наш часопис!

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорить український нарід, **ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ**

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА"

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. **Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО**

ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації:

Warszawa, Stalowa 25. m.10.

Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

З орґанізаційного руху.

Повітові наради УНДО у Чорткові.

В суботу дня 10. червня 1933 р. відбулися в Чорткові наради представників 39 громад чортківського повіту, скликані Повітовим Комітетом УНДО в Чорткові. Наради отворив сенатор д-р Антін Горбачевський, покликуючи до президії о. Степана Оробця з Росохача і п. Михайла Станька з Чорткова. Реферат про загальне політичне положення у світі, зокрема в Польщі та про положення українського народу виголосив посол д-р Степан Баран. Після політичної частини пос. д-р Баран обговорив цілий ряд законів, що появилися в останніх часах, а зокрема шкільний закон, закони земельні і вкінці основно новий закон самоуправний для громад і повітів, оголошений дня 13. травня 1933, який зачне обовязувати від дня 13. липня 1933. р. Заінтересування учасників було дуже замітне, передовсім новим самоуправним законом. З черги п. Василь Шкварок виголосив організаційний реферат, а опісля д-р Остап Юрчинський виголосив реферат про значіння преси для політичного, культурного та господарського життя народу, завзиваючи передовсім до поширення „Свободи". Над рефератами була довга і цікава дискусія, в якій забирали голос: о. Михайло Дрогомирецький з Дмухавки, господар п. Михайло Киндяк з Ромашівки, д-р Фірчук, директор Носик і д-р Хичій, всі три з Чорткова, господар п. Степан Винник з Ягольниці Старої, о. Степан Оробець, господар п. Петро Поліщук з Білої і врешті в довшій промові сен. д-р Горбачевський. На внесення о. Дрогомирецького ухвалено одноголосно довіря для Української Парляментарної Репрезентації і для проводу УНДО та рішено поширювати якнайбільше „Свободу". Наради закінчено відспіванням національного гимну.

Еміґраційні справи.

ВИЇЗД НА КОЛЬОНІЇ В КОРДОБІ ПРИПИНЕНИЙ.

Реєстрація родин, що бажали виїхати на кольонії в Кордобі (Аргентина) припинена. Ті, що готовилися до виїзду, на разі не можуть виїхати і не знати коли, реєстрація буде відновлена.

Заінтересовані тією кольонізацією в ніякому випадку не повинні продавати майна, доки справа не буде вияснена.

ЗБІРНИХ ВИЇЗДІВ ДО ФРАНЦІЇ НЕМА.

Виїзд до Франції можливий під сучасну хвилину лише на основі контрактів праці, надісланих із Франції і потверджених польським консулятом. Хто такого контракту не має — безумовно виїхати не може. Збірні транспорти рільних робітників від року не відходять до Франції і нема найменшої надії, щоби такі транспорти, збирані шляхом рекрутації по поодиноких повітах могли у скорому часі знову відходити.

Наші селяни хибно розуміють інформаційні афіші Еміґраційного Синдикату, в яких сказано, що Синдикат організує транспорти. Під тим словом треба розуміти звичайні транспорти, які відходять кожного вторку зі Львова або кожного четверга з Познаня, але це в транспорти еміґрантів, які їдуть на основі контрактів до праці у Франції, а не давніші збірні транспорти. Наслідком хибного розуміння, багато заінтересованих у виїзді до Франції приїжджає або пішки приходить до Львова і щойно тут довідується, що рекрутації тепер нема, а тим самим ніхто не може виїхати.

У всіх справах, звязаних з виїздом на чужину, повинні заінтересовані звертатися до Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами, Львів, вул. Вашингтонських ч. 4, І пов. (Еміґраційний Дім).

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

СТРІЧА ДАЛЯДІЄРА З ГІТЛЄРОМ?

„Еко де Парі" повідомляє, як каже на основі достовірних джерел, що передбачують переговори в справі стрічі Даляд'єра з Гітлером і Мусолінієм іще перед ратифікацією пакту 4-х. Метою переговорів із Мусолінієм було би усунути непорозуміння між обома державами. „Еко де Парі" твердить, що стріча Даляд'єра з Гітлером майже певна, хоч іще невідомо, де вона відбудеться.

Рівночасно й Райтерова аґенція повідомляє, що Даляд'є виїхав із Льондону до Парижа та в найближчих днях стрінеться з Гітлером.

—o—

СТЕЖІ ТА СКОРОСТРІЛИ НА НІМЕЦЬКО-АВСТРІЙСЬКІМ КОРДОНІ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. „Телеграф" повідомляє зі Зальцбурга, що над баварсько-австрійським кордоном запримітили більші віддіяи німецької політичної поліції. На мостовім причілку біля Оберндорфу кружляють сильні озброєні стежі. Від двох днів уставлені біля моста скорострільи.

—o—

ОБВИНУВАЧУЄ ВЕНІЗЕЛЬОСА В КЛЕВЕТІ.

Ґенерал Метаксас, вождь грецьких роялістів, обвинуватив Венізельоса за клевету, тому що він сказав, що Метаксас організував атентат на його життя.

НІМЕЧЧИНА ВІДКЛИКАЛА РОЗПОРЯДОК У СПРАВІ АВСТРІЙСЬКОГО ДИПЛЬОМАТА.

Німецький уряд несподівано відкликав своє первісне репресійне заряджения супроти пресового аташе австрійського посольства в Берліні д-ра Вассербека. Вассербека випустили 14. червня пополудні на волю і він вернувся до свого мешкання, і його — як повідомляло німецьке радіо — не відставили примусово до німецько-австрійського кордону.

Рівночасно поручили німецькому послові у Відні д-рові Рідові звернутися до австрійського уряду, щоби д-ра Вассербека відкликали урядово в Берліна.

НЕ ТУЖАТЬ ЗА АРХ. ОТТОНОМ.

З Будапешту повідомляють, що там кожної хвилини сподіються приїзду архикняза Оттона задля монархістичного перевороту. Премієр Гембеш у парляменті заявився проти реституції монархії та впевнив, що Мадярщина зовсім добре почувається без короля. Всякі монархістичні спроби викликують лише незгоду в краю та між народні конфлікти.

ГРАДОВА ТУЧА В ШВАРЦВАЛЬДІ.

З Вірцбурга повідомляють, що околиці Шварцвальду навістила прізна хуртовина, що тревала майже безупинну дві години. Гірські потоки замінилися у великі ріки, що залили великі частини краю. Деякі села зовсім залиті водою, кількадесять родин мусіло покидати свої хати. В інших околицях град знищив плоди зовсім. В лісах хуртовина повирівала багато дерев, позривала мости, великі зломи скель поспадали в долини та заподіяли знищення. В Лявтервайде та Вайзербаху завалилося кілька домів, причому згинуло двох людей. Матеріяльних втрат є на мільони марок.

ГРІЗНИЙ ВИБУХ ВУЛЬКАНУ.

Із Сан Джозе (столиця республики Костарика) прийшли вістки про грізний вибух вулькану Ірені, що є 30 км. від міста. З кратера безупину добуваються великанські клуби диму, а на узбіччя вулькану падуть маси вогняного попелу. Лява струєю на 6 м. широкою посувається доволі скоро вділ і нищить по дорозі всяку рістню. Дрібний міцний попіл покрив теж грубою верствою вулиці та дахи домів міста Сан Джозе.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущизна 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 22-50

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 2—10

— **Конфіската.** Ч. 152 „Діла" було сканфісковане за другу половину статті п. з. Зелені Свята в Самбірщині.

— **Кружок Р. Ш. ім. М. Шашкевича у Львові** подає до відома, що згідно з дворазовою ухвалою Головної Управи і Президії Р. Ш., дівоча гімназія Р. Ш. у Львові переноситься з теперішнім шкільним роком до власного будинку Т-ва „Рідної Школи" при вул. Хшановської ч. 9. Новинка в „Ділі" ч. 153 з 16. VI., що в тім будинку буде бурса не відповідає правді. Вписи до гімназії відбуваються щодня до 24. червня ц. р. За Старшину Кружка' **Михайло Бадлюк,** голова.

— **Залізничі полекші** обіцює варшавське міністерство шляхів головно з думкою піддержати хліборобство та краєвий промисл.

— **Клопоти українського купця.** Давні в клопоті був наш львівський купець, до якого на два дні перед зїздом польських соколів, прийшли польські студенти з домаганням купити наліпку з надписом „Пшистань Сокола". Наліпка коштувала 3 зол. 20 с.; купець в остраху мусів її купити і вивісити у вікні. На другий день у ранці прийшли ті самі студенти назад і заявили йому, що їхній комітет рішив усі продані наліпки „стягнути". Купець зміркував у чому річ і каже: „Чому просто не хочете признатись, панове, що ви зробили помилку і продали наліпку українцеві?" Студенти признались. Тоді дотепний купець каже далі: „Якби ви мені були дали ту наліпку з чемности, то тепер ви могли би мені її відобрати. Але, коли я її купив, то вона моя власність." Студенти мали вже приготовані гроші і передали купцеві 3 зол. 20 сот. Той з радістю зірвав зі свого вікна наліпку і віддав її. Обі сторони були вдоволені.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

— **Осторога перед виїздом до Абісинії.** На основі матеріялів, зібраних на місці в Абісинії, еміграційний синдикат остерігає людей перед наміром виїзду до тої країни, бо під цю пору нема там ніяких виглядів на заробіток. Наших людей є в Абісинії дуже мало та й ті голодують. Раді би вернутися до краю, та нема в них грошей на дорогу.

— **Емігранти стережіться від злодіїв.** В останньому часі траплялися знову випадки, що емігрантів підчас переїзду у Варшаві обкрадали. Не треба познайомлюватися з ніким ні на вулиці, ні в трамваю, ні в поїзді; не давати нікому до рук своїх документів; а тимбільше грошей. Гроші за візи треба вплачувати лише в консулятах.

— **Еміграція до Еспіріто Санто (в Бразилії).** Виїзд до Бразилії для хліборобських родин облекшений. Корабельна карта коштує 667 зол. 50 сот. від особи повище 10 літ. Завдаток на 25 гектаровий приділ землі коштує 500 зол., а на прожиток в перших місяцях треба 350 зол. За всякими вказівками й інформаціями треба звертатись на адресу: Дім Еміграційний, Львів, вул. Вишневецьких 4.

— **Тілесні кари в школах** колишньої пруської займанщини обовязували в цих землях Польщі до дня 15. березня ц. р., бо щойно законом з дня 25. січня їх скасували з днем оголошення закону.

— **Павільон забитий дошками.** Польські міродатні чинники довго радили над тим, чи Польща має взяти участь у світовій виставі в Шикаго. Вкінці ухвалили не брати участи. Офіціяльно не взяли в виставі участи і поляки, які живуть у Зл. Державах. Приватно стали будувати кіоск за ініціятивою якогось д-ра Каліша. Коли вже кіоск майже скінчили, мусіли перервати роботу з причини браку фондів. Вечором на передодні отворення виставн на приказ польського консуляту зняли вивіску „Полянд" і павільон забили дошками.

— **Французькі виклади з українського мистецтва.** Т-во українознавства у Парижі дало почин до серії викладів з „Історії українського мистецтва", які веде п. Марта Фошон в Океанографічнім Інституті. П. Фошон, асистентка при катедрі мистецтва одної із вищих шкіл у Парижі, була довший час кількома наворотами у Галичині.

— **Український молодечий зїзд у Шикаго** скликують всі американські організації молоді, на 16. серпня, підчас українського тижня на світовій виставі в Шикаго. Комітет зїзду складений під проводом панни А. Олеськівни.

— **Ріжні вістки.** Ґанді заявив, що зрікається всіх форм пасивного спротиву у боротьбі з англійським урядом за винятком бойкоту; бойкот залишає він на випадок повної невдачі у переговорах з англ. урядом. — Французький премієр міністрів приймав ірляндського премієра Де Валєру; Де Валєра мав довші розмови з міністрами; його приймали бенкетом. — Небезпечна і таємна недуга Гайле-Меріна щезає зовсім у Галичині. — У Будапешті виставлене на продаж чудо людської терпеливости: скрипка, зроблена з 10.000 сірників; над нею працювали роками якісь два бідаки. — Цьогорічна мадярська красуня, 17-літна дівчина, що мала нагоду побачити Мадрид, познайомилася там зі своїм побачити Мадрид, познайомилася там зі своїм земляком, що веде велике фабричне підприємство у півд. Америці і виходить за нього замуж.

— **Цікава статистика.** Чехословацька преса звертає увагу на велику знижку подруж удовиць і вдівців. Досі вдовиці та вдівці виходили замуж і женилися у більшій скількості, як досі. У 1919 р. 24.500 удівців женилося вдруге і 17.000 удовиць вийшло вдруге замуж. Мин. року було охочих до нового подружжа тільки 10.500 удівців і 5.000 удовиць, хоча загальна сума повдовілих у Чехословаччині досить поважна — 500 тисяч осіб.

— **Великі міста зростають.** Великі міста зростають у світі з незвичайною швидкістю. Перед війною було 15 міст з населенням більш 1 міл.; нині є їх уже 29, з того 12 в Европі, 7 в Америці, 7 в Азії і 1 в Африці. Найчисленніше місто Ню-Йорк з 9 міл., за ним іде Льондон з 8 міл. 260 тис., далі Париж з 5 міл., Берлін з 4 міл. 340 тис., Шикаго 3 міл. 880 тис., Москва 3 міл., Шанґай 2 міл. 700 тис., Ленінград 2 міл. 400 тис., Осака 2 міл. 450 тис., Буенос Айрес 2 міл. 150 тис., Токіо 2 міл. 130 тис., Філядельфія 1 міл. 570 тис., Ріо де Джанейро 1 міл. 470 тис., Москва більш 1 міл. Стамбул, що мав перед війною 1 міл. 200 тис., має нині 600.000. Зменшилося теж населення Відня, Токіо, Кантону і Гінков.

— **Міжнародній зїзд маріонеткових артистів** відбудеться цього року 4. і 5. липня у Любляні. Реферат про значіння та вагу гри маріонеток матиме проф. Юнджіх Веселі. На зїзді будуть виведені вистави югославянських і чужих маріонеток для публики. Зїзд займеться чисто організаційними справами і вибере нового голову союзу професійних маріонеткових артистів.

— **10.000 авт на вулиці без власників** За минулий, 1932 рік, місто Ню-Йорк витратило 114.000 дол., щоби з вулиць усунути і викинути на сміття автомобілі, полишені власниками. Таких возів було 10.251. Їх забирає служба санітарного віддїлу, на спеціяльні гробовища, палить усе, що можна спалити, а при помочі ацетилінового вогню перепалює на частини залізне знарядля і забирає їх до перетоплення. У самій дільниці Менгаттан було таких полишених авт 4.500.

— **Крокодилячі фарми.** В Америці є кілька фарм, що плекають алігаторів, на яких шкіру є великий попит (м. ін. для виробу дамських торбинок). Велика фарма напр. є в Джексонвіл на Фльоріді. Має 6.000 алігаторів, із яких найбільший важить 1.400 фунтів, а довгий на 13 стіп (4.10 м.). Ловлять їх нічю лассом, осліплюючи електричним світлом. Великий алігатор їсть денно 50 фунтів конини. Пять місяців зимує в воді. У липні самиця зносить около 60 яєць (на минуту одно) в яму, вилорпану в піску на березі передніми ногами, а запорпує хвостом. Із около 90 проц. знесених яєць вилуплюються молоді, які зараз лізуть у воду.

— **Міжнародні шахові змагання.** У Фолькстон (Англія) почались міжнародні шахові змагання з участю 16 країв' Англії, Зл. Держав, Франції, Італії, Австрії, Бельґії, Швеції, Чехословаччини, Польщі, Данії, Естонії, Мадярщини, Шотляндії, Ісляндії, Латвії та Естонії. Деякі мистці виступають на боці краю, з якими національно мають мало спільного, а користають тільки тимчасовим паспортом даної держави. Так напр. росіянин Альохін виступає на боці Франції, жид Тартаковер, що виступав уже на міжнародніх змаганнях як росіянин, українець і австрієць, тепер приступив до польських шахістів. Точно беручи переможцями виходять особи, а не краї і тому неодин шахіст, примушений обставинами, рахується з тим, „щоби їшов інтерес".

— **Віденські стрижії і Африка.** Криза в Австрії спонукує тамошніх промадян придумувати ріжні нові способи заробітку. Один із таких нових способів найшли віденські стрижії, які відкрили, що в ріжних містах Африки, де живуть европейці, великий успіх мають саме віденські стрижії від жіночих зачісок. Від Альжіру до Капштаду — це досить великий простір, щоби на ньому шукати заняття. Коли віденські зачіски поширяться теж між африканськими племенами, тоді всі австрійські піддані зможуть легко найти працю.

— **Жінки мадярських послів жалуються.** У правильнику мадярського парляменту зминили одну точку: наради перенесли з пополудня на вечір. Це дало привід жінкам послів до голосного протесту. Їхні чоловіки засиджуються до пізньої ночі і коли виходять із палкої політичної дебати не завсіди вертаються просто до дому. Вечір — єдиний час господинь, коли вони хотять себе розважити у кіні, театрі, на відвідинах і саме тоді не мають з ким туди піти. Отже мусять сидіти в хаті. Союз жінок мадярських послів звернувся з домаганням до премієра, щоби він вплинув на зміну часу на засідання.

Спеціяліст жіночих недуг і акушер

Др. О. Подолинський

змінив своє мешкання і ординацію і приймає хорих ПРИ ВУЛ. ПОТОЦЬКОГО Ч. 6 від год. 9—10. р. і 3—5. попол. Телєфон 15-60.

— **Багацтво дому Морганів.** Процес проти світового потентата Моргана, що є найбільшим ворогом Рузвельта, звернув увагу на цього мільонера, що рішає своїми фінансами про долю урядів, держав і добробут мас. Банковці Морґани істнують 100 літ; збагатилися вперше на американській війні. Перший капітал рідні Морганів створив скромний фармер Йосиф, а його син, Юній, що вмер у 1890 р. залишив уже 10 міл. дол. Розвинув це майно Джон Пієрпонт Морган, званий „Величнім". Найбільші гроші зробив на будові залізниць. У 1895 р. підчас фінансової катастрофи Злуч. Держав, до якої чимало він сам причинився, позичив він урядові 65 міл. дол. У 1901 р. засновує сталевий трест і заробляє на ньому 62 міл. На другий рік уже сидить за столом поруч короля Едварда VII. і цісаря Вільгельма. Перед смертю розпоряджав у готівці 500 міл. дол. Вартість його підприємств була 10 міліярдів. Ця сума перевищала річний дохід 43-ох світових держав і була втрое більша від скількости золота на світі у людських руках. Коли Морган діставав легку простуду і на день переставав цікавитися інтересами, світові біржі почували себе наче підчас морської недуги. „Морган Величній" заробляв міліони і вмів кидати мілiонами. Едвард VII дістав у нього коронаційний дарунок — килим за 500.000 дол. Електричне освітлення льондонського собору св. Павла пішло на його кошт. Його бенкети нагадували казкові забави стародавніх володарів, що мали тисячі невільників і неосяжні багацтва завойованих країн. Помер у 76-ому році життя. Його другий син, що перебрав після нього всі інтереси у 46 році життя знову побільшив майно свого батька.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В суботу 17. ц. м. в год. 19. відбудуться в домівці товариства сходини членів з рефератом д-ра Я. Рудницької-Криштальської: „Засади рентгенотерапії.

— **Свято Евхаристії.** Академічне Душпастирство запрошує П. Т. Студентів усіх високих шкіл у Львові до участи в святочній процесії на Празник Пресв. Евхаристії в неділю 18. червня ц. р. Збірка в год. 8.15 рано в подвірі парохіяльного дому Преображенської церкви при вул. Корнякгів 1.

— **Замкнені реколекції для абсольвентів середніх шкіл і студентів усіх високих шкіл у Львові** відбудуться в льокалі Духовної Академії при вул. Коперника 36. Початок 24. червня ц. р. вечором в год. 18.30. Учасників приймають того дня до Реколекційного Дому почавши від год. 17. Зголошення приймає Канцелярія Академічного Душпастирства при вул. Сикстуській 39 в. до дня 20. червня ц. р. Приняті повинні мати зі собою коцик, простирало, подушку й ручник.

— **Відчит з астрономії.** Львівська філія Т-ва Приятелів Астрономії повідомляє, що в суботу 17. червня ц. р. в год. 19. веч. в універс. салі Інст. Геольог. при вул. Длугоша 8. відбудеться відчит проф. д-ра Евгена Рибки „Розширювання всесвіту" зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: *„ЛЮБКІ"*, песа на 3 дії Б. Горчинського.

Найкраще було би промовчати таку виставу. Та вона замітна як класичний зразок „великоміської" бульварної реклами. Варшавські артисти так повідомляли про свій гостинний виступ: зоря польських сцен, знаменті артисти, „капітальна" песа, грана у Львовові, Парижі та Празі, песа щойно тепер дозволена цензурою і тільки для дорослих, зоря польських сцен у заголовній ролі виступить у небувалих сукнях"... Здається, більше обіцяти на один вечір годі. А в дійсності песа — зовсім дилетантська спроба наслідувати французів, що вміють із 3-ох осіб скласти цікаву песу на 3 дії. Песа для дорослих тому, що тільки дорослі мають терпець вислухати таку сентиментальщину. Геройка песи мала невинний гріх на совісти, що зараз після перших освідчин свого амаята не сказала йому піти на куліси і більше не вертатися.

Ще одна-дві такі реклями і афіші навіть добрих варшавських артистів будемо читати як об'яви з пирковими обіцянками. *м. р.*

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ворожка.

Зайшла нині в нашу редакцію циганка-ворожка.

Зовсім не така, як повинна бути: стара, помарщена, з носом на бороді і з бородавкою на носі, з сивими патлами і в лахмітті...

А молода, стрункa, з очима як вуголь, з червоними устами під рівним носиком, у квітистій спідниці і з дукачами на шиї.

Одним словом циганка не з „Ой не ходи Грицю", а з „Циганського Барона".

— Паночку, дайте поворожити! — сказала від порога.

Зігнені над скриптами постаті замахали руками. Ідь — мовляв — і не перешкаджай..

Але ворожка не зражувалася так швидко. Підійшла до першого з краю...

— Буде пан довго жити, 88 літ.

„Перший з краю" підніс голову і глянув на гостю.

88 літ!.. Хто нині не гляне на людину, яка йому пророчить такий безпамятно довгий вік. Революції, війни, кризи, безробіття — все те перейде, а він буде жити. Вісімдесять вісім літ!..

Глянув на ворожку і всміхнувся. Може до своїх 88, а може до її 16.

А може до тих очей, що горіли під довгими віями як чорні брилянти...

— Дайте руку, поворожу.

Рука ніби нехотячи помандрувала через бюрко.

— Будете мати радість в листа і моц грошей. Єдна пані вас коха, дуже коха. А єдна ядна, жи коха. Будете мати гості, два... Положіть пів золотого, а скажу секрет.

І без секрету варто було положити.

А потім кожному по порядку ворожила те саме. Змінялa тільки краску волосся тої „жи коха" і тої „жи не коха".

На загал згадувала. Хто з нас не має таких двох жінок!.. Краска волосся часом не зголитувалась, але... хто зна?! Може саме нині рано та „жи коха", або та „жи не коха" змінилася у фризіра на бльондину чи брунету! А може одна і друга мала вже давніше штучну краску і ворожка казала правду!...

І решта пророцтв молодої ворожки напевно справдиться. Кожний з нас дістане лист, буде приймати гостей, а одно пророцтво таки вправ сповнилося: казала, що положу пів золотого і я положив.

— Звідки ти дівчино? — питаю.

— Здалека?

— А звідки?

— З Бесарабії.

— Направду?

— Присяйбо!

— А довго будеш у Львові?

— Не знаю.

— Багато вас?

— Шість всіх.

Щасливий народ! Нема для нього кордонів, не знає як довго буде на одним місці і куди поїде. Рідний край свій на возах, а душу в скрипці возить. Жінки ворожать, мущини кіньми торгують, а всі разом не признають чужої приватної власности.

Зате признають красу і радість життя і свободу.

Чогож їм ще до щастя треба?!

Напевно не бюрка і пера!...

Галактіон Чіпка.

Дописи.

РОГАТИНЩИНА.

Радикальне свято в честь Франка. Заходом спорт. тов. „Каменярі" у Данильчу відбулося б. VI. свято-фестин у честь Івана Франка. До вправ станyло 6 гнізд „Каменярів" з поблизьких сіл. Перед прибраною трибуною, де уставлено великий портрет Франка, передефілювали молоді каменярі. Орхестра „Зорі" з Рогатина грала до вправ та до маршу. Свято отворив промовою б. радикальний кандидат на посла п. А. Гривнак. Хорові точки випали бездоганно, ритмічні вправи каменярок хустинами заслуговують теж на похвалу, головнож вправи каменярок з Потока й Данильча. Промова д-ра Дмитрова про Івана Франка була надто демагогічна. Таксамо вражали учасників свята червоні прапори, котрих було більше. Вже переконалися ми, як люди ставляться до червоних прапорів у Чесниках (на фестині), звідки вся публика вернулась. При уладжуванні подібних свят чи фестинів треба на це звернути увагу, щоб оминути немилих інцидентів, як і на цім святі, коли то каменярі з Потока на знак протесту хотіли відїхати домів, аж треба було просити, щоб не було скандалу. Опісля була будова веж під проводом п. Магмета. Свято закінчили каменярки, відспіваши при вправах „Боже великий", а потім орхестра відіграла „Ще не вмерла". Свято випало взагал гарно, але по всім зайшов один немилий інцидент. А саме хтось казав грати танці і люди почали танцювати. Частина публики стала тоді кричати „ганьба" і танці перервано. Вийшов з того несмак і люди розходилися домів з прикрими почуваннями. **D.**

—o—

СПОРТ.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧОГО Т-ВА „ПЛАЙ" У ЛЬВОВІ.

У дні 5. червня ц. р. відбулися звичайні загальні збори Товариства „Плай" у Львові в салі „Української Бесіди". В мин. році Товариство вело осьмику діяльність: улаштувало 7 краєзнавчих мандрівок, 2 відчити із споминами та описом мандрівок і 2 виклади. Окремо слід піднести працю спортової секції Т-ва, яка брала живу участь у нашому спортовому житті.

Філій, яких Товариство має 4, а саме: у Стрию, Самборі, Перемишлі й основана в останньому році в Теркополі були доволі діяльні, особливо Перемишль і Самбір. Поведено теж заходи для основання філії в Коломиї, яка матиме велике поле праці на терені Гуцульщини, а також філії Т-ва у Львові.

В повені чужих видань про наші гори незвичайно приємно відмітити появу мабуть першого на наших землях українського туристичного провідничка: „Долішнього Опору і Стрия", опрацьованого проф. Е. Ю. Пеленським, що його видано заходами Товариства.

Після оживленої дискусії над звітами і діяльністю Т-ва вибрано новий Виділ у такому складі: голова дир. Д. Коренець, заст. голови д-р К. Паньківський, секретар проф. Тиміш Білостоцький, скарбник Марія Кузнар проф. Тиміш Білостоцький, скарбник Марія Кузнар, члени: Р. Гузарова, У. Сенницька, Е. Ю. Пеленська, члени: Р. Гузарова, У. Сенницька, Е. Ю. Пеленський, д-р Ст. Старосольський, Ст. Пашкевич, Б. Рак. Прозірна комісія: радн. Стеблецький, д-р Степанів-Дашкевичева, д-р О. Тисовський, радн. Чапельський, Тарас Дурбак.

На майбутнє намічено інтенсивну діяльність, як видавання дальших провідників, будову туристичних хоромів, відновлення видавництва „Туристика і Краєзнавство", навязання взаємин з туристичними секціями наших установ, а також ведення акції у справі поширення мандрівництва і масового зацікавлення цим прегарним спортом нашого громадянства і молоді.

Секретаріят Товариства міститься при вул. Коперника ч. 1, III. пов.

УКРАЇНА — БІЛИЙ ОРЕЛ 3:3 (1:1).

Україна у складі: Бутель І; Олійник, Цимбала; Підлісецький, Кіцила, Бутель II; Лапчук, Магоцький, Кльош, Воробець, Максимів.

Україна мала слабий день. Ніодна частина дружини не могла вдоволити. Оборона часто „кіксувала", помічі показала тим разом лише амбіцію, але про добре обдумані подання до нападу не було бесіди. Напад, за виїмком останніх 15 хвилин грав слабо, граючи за багато горою, а стрілів майже не було.

З початку Білий Орел атакує, але напад перестрілює багато догідних позицій. В 17 хв. стріляє Магоцький по комбінації з Лапчуком перші ворота. Білий Орел вирівнує у 35 хв. (лівий крайник). В 38 хв. стріл Кльоша боронить воротар.

Вже у 1 хв. по зміні піль стріляє лівий лучник для Білого Орла другі ворота. Україна притискає, але напад не може використати догідних позицій. В 22 хв. лівий крайник сіверщає вислід на 3:1. Тепер Україна має найліпший час. В 24 хв. стріляє Кльош другі ворота. Напад черно-червоних грає ліпше. В 32 хв. суддя диктує з лінії карного поля вільного за „сфавльованнє" Лапчука і Магоцький сильним стрілом вирівнує. Суддював п. Саварин. Видів 400.

УКРАЇНА II. — Білий Орел II. 2:1 (1:0).

Резерва України добула дальші два пункти і зміцнила своє становище на першім місці в Б-клясі. На перший плян виблисли: Миськів, Микитин, Якимів, Сушко і Косило. Ворота добули Миськів і Лішинський.

ВІДБИВАНКА.

В неділю 18. червня ц. р. відбудеться друга частина розгривок за мистецтво львівської округи у відбиванці. Початок точно в год. 8. рано на площі Сокола-Батька. У змаганнях візьмуть участь дружини: Сокіл-Батько, Тризуб, Плай I., II., III., У. С. С. К. I., II., К. Л. К., Сокіл IV., Сокіл III. I., II. Кожна дружина принесе зі собою сітку і м'яч.

ЖІНОЧІ ЛЕГКОАТЛЄТИЧНІ ЗМАГАННЯ ВІДЛОЖЕНІ.

Заповіджені на 18. ц. м. жіночі міжклюбові легкоатлетичні змагання відложено з технічних причин на пізніше. Дата змагань буде своєчасно подана до відома змагунок. — **Український Спорт. Союз.**

Листування Редакції.

Вп. М. Юрга в Репеді: Дякуємо за присланє. Ми дістали не тільки від Вас, але й від багатьох інших громадян статті й листи з гострим осудом спричинників жалюгідних подій у часі відслонення памятника Франкові, як і тих українських пресових органів, що після тих подій не вміли чи не хотіли найти хочби одного слова осуду від себе. Деякі з тих статтей і листів підписало більше число людей. Дещо з тих статтей ми вже в „Ділі" помістили, дещо будемо старатися використати при нагоді.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Лев Ясінчук: ПОМІЖ МОРЯМИ. Враження з подорожі. Львів, 1933. Стор. 68. Форм. 16⁸.

о. Д-р Йосиф Боцян, епископ луцький: Ю. ІСИДОР ДОЛЬНИЦЬКИЙ, духовний отець, літургіст і піснотворець. Друге видання злайдив і доповнив о. д-р Йосиф Сліпий. Львів, 1933. Стор. 136. Форм. 16⁸.

Мгр. Ю. Е. Пеленський: ДОЛИНОЮ ОПОРУ И СТРИЯ. Туристичний провідник для літників і прогульковців. Львів, 1933. Бібліотека „Плаю" ч. 1. Стор. 68. Форм. 16⁸.

Д-р В. Терен: УКРАЇНА ПІД ЛИТВОЮ І ПОЛЬЩЕЮ. Історія українського народу. II. частина. Видавництво „Самоосвіта" ч. 43. Явориів — червень 1933. Стор. 40. Форм. 16⁸.

Dr. M. Richter i Dr. P. Zarwincer: Ustawa o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich. Spółka Wydawnicza „Nowa Palestra". Lwów 1933.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене лугівним і січовим справам, просвіті і науці. Ч. 5. Львів, травень 1933. Рік вид. VIII.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник, орган „Маслосоюзу". Рік VIII. ч. 6. Львів, 1. червня 1933.

СВІТ ДИТИНИ, червень, ч. 11. Зміст: 1. От і скінчився рік шкільний. 2. Що своє то своє. 3. Рано-вранці. 4. Книжич Ярко на риболовлі. 5. Де є книженко. 6. Наш Рідний Край. 7. Петрусь на вакаціях. 8. Всі вчимося англійської мови. 9. Віночок смакує. 10. Дивна подорож горошка. 11. Гей, скінчилася наука. 12. Зі щоденника Славка Вірного. 13. Літо золоте. 14. „Світикові" рисунки. 15. „Жабка".

ДЗВІНОЧОК, ч. 21—22. Липень-серпень

ЗИЗ. Львів, 5. червня 1933. Ч. 11. Зміст: Фрагмент чумацького свята. Смерть сентименту. Жіночі шпильки. „Зиз" крутить „Пята". Нитка Аріядни. Фатальні штани. Фрутті де ля Баюра. Забавка. Кажуть, що... Союз чотирьох. Вечір. Проект. Студент на селі. Чесний дідо. З рисунків малого Ромця.

„SLOVANSKY PREHLED" č 3—4. Praha 1933.

„ORIENS", dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. Maj-czerwiec 1933. Wydaje misja wschodnia OO. Jezuitów w Polsce. Kraków.

Фонд жертв

на будову шпиталю ім. Митрополита Андрея.

ВИКАЗ XXXVII.

Зложили: 100 зам. дол. о. крил. Ю. Дзерович, 10 зам. дол. еп. Богачевський, 100 чес. кор. Інститут д-ра Музики, як непринятий гонорар від д-ра Ортинського, Прага.

У золотих: 38 збірка І. Кургана коло церков, Львів, по 30 коон. Життя, Грусатичі, І. Угрин, Львів, по 25 М. Глушевський, Львів, коон. Власна Поміч, Задвірє, рай. молоч. Потелич, коон., Правда, Гадинківці, 15 дек. ур. Бобрецький, 13 дек. ур. Романів, 11 дек. ур. Бобрецький, по 10 д-р І. Бережницький, Львів, як непринятий гонорар д-ра Барвінського, ПСК Золочів, в село Чижиків, по 5 В. Дещиневич, д-р Л. Максимович, д-р М. Мушка, д-р Я. Криштальська, С. Громницький, Р. Сосновський, М. Стефанівський, О. Подолинська, д-р О. Подолинський, І. Стернюк, Ю. Мудрак, д-р Лежогубська-Чубата, І. Витковицька (2 рази) усі Львів, К. Котис, Перемишль (3 рази), д-р Полохайло, Любачів, по 4 пар. ур. Збараж (2 рази), І. Березовський, М. Костик, д-р Д. Левицький, о. Д. Лопатинський, д-р С. Федак, д-р Л. Чапліньский, 3 пар. ур. Соломна, по 2 О. Наконечний, Краків, Д. Мороз і М. Заячківський, Львів, о. Волинець, Загіречко, по 1 О. Яртимець, Краків, церква Лишки Дол., пар. ур. Завалів, Деревляни, Лишки Дол

На Народній Дім у Луцьку.

склали жертви за висланні цеголки:

1) Левицька і с-ка у Львові — 10 зол., 2) Микола Багрієвський 4, 3) д-р Степан Федак 5, 4) д-р М. Волошин 4, 5) д-р Горлій Нимчур 5, 6) Іван Борис 4, 7) проф. Фещенко-Чопівський 10, 8) д-р Маріян Панчишин 20, 9) інж. Ярослав Стефанович 1, 10) д-р Микола Шухевич 3, 11) д-р Ярослав Зубаль 2, 12) інж. Корначевський 5, 13) інж. Євген Гаїв 4, 14) Зенон Дурдело 4, 15) інж. Лапицький з Варшави 20, 16) інж. Андрій Палій 4, 17) д-р Мак. Залеський 4), 18) пос. Остап Луцький 4), 19) адв. Роман Дашкевич 1, 20) Михайло Янут з Бржесьні 5, 21) д-р Мирон Німанківський 4, 22) д-р Андрій Жуковський 4, 23) Михайло Терлецький 5, 24) інж. Корнель Кіяник 3; 25) Ефрем Плющ 4; 26) Степан Тищенко 5, 27) інж. В. Ковальчук у Познані 10, 28) П. Пилипівський у Познані 10, 29) адв. К. Паньківський зі Львова 4. Разом зложено пожертв за розіслані цеголки 168 зол.

ВП. Жертводавцям органи управління кооперативи „Український Народній Дім" у Луцьку складають сердечну подяку. Одночасно просять усе Українське Громадянство причинитися посильними жертвами до побудування в Луцьку Народнього Дому. Всім жертводавцям, що складають не менше 1 зол., висилаються цеголки з малюнками старовинної Бращької церкви й замку Любарта в Луцьку. Пожертви можна надсилати до Земельного Банку Гіпотечного у Львові з допискою: Народній Дім в Луцьку.

Луцьк, дня 27. травня 1933. р.

За Управу: голова *В. Островський.* За Надз. Раду: голова *Л. Кобилянський.*

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 16. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку".

Субота, 17. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку".

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 16. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Субота, 17. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина" (Альб. Прежан).
АТЛЯНТИК: „Земля нічия".
КАСІНО: „Дивогляди".
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуща".
СТИЛЕВЕ: „Тайна стенотипістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Сатана зависти" (Гері Купер).
УТІХА: „Князь Дракуля", ревія: „Ах, ті львовянки!".

Закордонне радіо.

Пятниця, 16. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.20 Російські пісні; **Мілянo** (331,4) 20.30 Симф. концерт; **Ляйпціг** (389,6) 20.20 Нар. пісні; **Білгород** (429,7) 16.00, 22.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00, 17.30 Вок.-інстр. концерт; **Відень** (518,1) 12.00 Квартет; **Мінхен** (532.9) 20.05 „Лі-Тай-Пе" оп. Франкенштайна; **Будапешт** (550,5) 19.30 Скрипка; **Харків** (937,5) 9.00 Трубна оркестра, 9.30, 15.00 Концерт, 13.50 Радіокомпозиц., 16.20 Спів, 17.30 Гранєм. з театру; **Москва** (1000) 17.25 „Травіята" оп. Верді.

Субота, 17. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 11.30 Оп. оркестра, **Братислава** (279.3) 12.40 Концерт; **Бреслян** (325) 20.00 „Лізельот" оп. Кінеке; **Гельсінгфорс** (368,1) 20.15 Фінл. музика; **Ляйпціг** (389,6) 20.30 Веселий вечір; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Сучасна італ. опера; **Відень** (518,1) 11.30 Капеля, 20.00 Концерт оркестр; **Рига** (525) 17.00 Співацьке свято (260 хорів, 12.000 співаків); **Будапешт** (550,5) 13.30 Цик. оркестра; **Харків** (937,5) 9.00 Гумор і сатира, 13.50 Концерт, 15.00 Літер. авдиція, 19.00 Симф. концерт із Української Філармонії.

Львівське радіо.

Пятниця, 16. червня 1933.

12.10 12.35, 14.55, 15.35, 17.50 Грамофон; 15.15 Грамофон, Збіжжева біржа; 16.00 Сальонова оркестра, хор; 16.30 Темпові змагання Польща—Італія; 17.00 Серед книжок; 18.15 Відчит; 18.35 Спів — Боярі-Пшеменецька, 20.00 Симф. концерт, оркестра, віольончеля; 20.40 Вікенд; 20.50 Пісні; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

Субота, 17. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня задиція; 12.10, 12.35, 14.55, 15.15, 17.15, 22.20 Грамофон; 15.35 Муз. загадки; 16.00 Авд. для хорих; 16.30 Оркестра, спів; 17.15 Легкий концерт; 17.55 Твори на гавайській гітарі та балалайці; 19.40 „Хвалити Бога, незле" (новеля в діялекті, Васневського); 20.00 Оркестра, спів; 21.00 Огороднича вістки; 21.10 Веч. концерт; 21.30 Шопенівський концерт; 22.00 Авдиція (Норвід); 22.25 Спортові вістки; 22.55 Концерт оркестри мандолністів.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замкнені реколєкції для Студенток відбудуться в днях 23. VI. — 3. VII. 1933 в Інституті СС. Василіянок, Длугоша 17. — Зголошення приймає Управа Марійської Дружини Студенток у Львові, Длугоша 17, вівторок 14—15 год., пятниця 17—18 год. Оплата за удержання 6 зол., евент. знижка. 2112 2—2

Повідомлення. Оним подаємо до відома загалу українського студентства, що збірка студентів на ювилейне свято Божого Тіла, дня 18. червня 1933 р. відбудеться о год. 8.15 коло Преображенської церкви. — Львів 15. VI. 1933 — **Студентська Репрезентація.** 2471 1—1

Замісць участи в похороні бл. п. о. Александра Стефановича, зложили Заяці, Перемишль 5 зол. на Рідну Школу.

Цієї неділі, 18. ц. м., в день празника Пресв. Евхаристії відправиться в храмі св. Спаса Архиєрейське Богослужения в год. 8.30 зрана. Коло 10 год. святочний похід до чотирьох престолів на Ринок. На це церковно-народне свято просимо всі наші Інституції і Товариства прибути корпоративно, а також всіх вірних города Львова явитися на Богослужения і до походу.

Управа Діточої Оселі ім. Митр. А. Шептицького на Остродолі біля Підлютого під опікою Укр. Краєв. Т-ва охорони дітей і опіки над молодю подає до відома, що від 17. липня до 12. серпня ц. р. відбудеться **друга оселя** для дітей від 7—14 року життя. Оплата за повний місячний побут в оселі тільки 49 зол. Великий досвід проводу оселі, лікарська і педагогічна опіка та незвичайно здорова околиця дають запоруку хосенного відпочинку для дітворы.

Останні зголошення приймаємо найдальше до 8 липня ц. р.

Письменні зголошення й оплати слати на адресу: Зенон Котович, Львів, Личаківська 18, II. п., а устно подаємо інформації в ред. часоп. „Вогні", Львів, Коперніка ч. 1, II. п. (коло Преображенської церкви) кожного дня від год. 17 до 19 крім неділь і свят.

Управа Діточої Оселі ім. Митр. А. Шептицького.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця дворська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·75	28·25
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь двір. одноцільний	13·75	14·25
Ячмінь на мливо	11·25	11·75
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	10·—	10·50
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18,—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·—	13·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·25	8·50
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·—	8·25
Висівки пшеничні	7·75	8·—
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макуха льняна	17·—	18·—
Конюшина черв. за	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	31·50	32·—
Пшениця збірна	23·25	29·75
Жито одноціле	17·50	17·75
Жито збірне	16·50	17·—
Ячмінь на мливо	12·75	13·—
Овес збірний	10·50	11·—
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 66 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	32·—	32·50
Висівки житні	8·25	8·50
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	32·—	34·—
Пеншак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 15. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.40. Тенденція на всі артикули слаба. Масло від 9. до 14. VI. по 1.90 зол.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЯМНА БІЛЯ ЯРЕМЧА, пансіон **„МАРІЯ"** поручає сонячні кімнати з добірним утриманням, лікар, радіо, гольф. Ціни низькі. 2073 1—1

НАШИМ СВЯЩЕНИКАМ! Малюйте Ваші церкви лише італійським способом „Фреско", бо це дає запоруку тревалости і виключає всяку пізнішу віднову. Праці „Фреско" переймає **Т. ВАЦИК, а. маляр, Львів, Зьрудлянна 27/I.** з лист. П. Замкевича. 1828 8—8

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ХТО ХОЧЕ МАТИ

білу, свіжу, делікатну церу — вживає

НЕВТРАЛЬНИЙ КРЕМ

з непереперілих товщів, знеутралізований цитриново-помаранчевими соками. Хоронить від зморшок і нечистоти шкіри з **ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"** Львів, ул. Кілінського 1 (напроти Віденської кавярні).

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба завначувати: **Ausland-Abteilung.** Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто в Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 2[illegible]

„ЗЕЛЕМІН"

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає сонячні кімнати з бальконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло" За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 155 (13.394). Львів, неділя 18. червня 1933. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Взаїмна Поміч Українського Вчительства".

(Перед XXVIII-им Загальним Зборомъ 17. червня 1933).

Не вважаючи на небувалу в історії людства економічну кризу та дуже тяжке й непевне політичне міжнародне положення, всі майже сучасні цивілізовані народи й держави висувають питання народньої освіти й виховання молоді між найважнішими завданнями національної політики. Не диво! Найближче й дальше майбутнє народу залежить усе в високій мірі від ступня інтелігенції його молоді, її характерів, етичних вартостей і спрямування її волі. Хто добре виховав нині свою молодь, той споглядає спокійно на своє завтра.

Тому серед сучасних освітніх проблєм першорядне суспільне значіння має добра школа та добрий учитель. Патріотичний, освічений і високо-етичний учитель займає серед гасел національної емансипації перше й почесне місце.

Який учитель, така й школа. Яка школа, така й молодь. А яка молодь, таке й суспільство, такий нарід! Звідсіля походить величавий розріст сучасних педагогічних наук у теорії й практиці, стихійний національний і міжнародній виховний рух у цілому світі.

Споглядаючи на 28-літні змагання нашого народнього вчительства, зосереджені в його професійній організації В. П. У. В., можемо з вдоволенням ствердити, що в тій установі згуртувалася найбільше здисциплінована частина нашої інтелігенції, свідома своїх суспільних та освітніх завдань із ясно викристалізованою професійно-національною ідеольогією. Знає вона, до чого прямує, та знає, якими методами й засобами суспільної праці треба користуватися навіть у найтяжчих умовинах національного життя. Ця свідомість й спонукала наше народне вчительство добитися власними силами таких організаційних успіхів, якими не може нині похвалитися ніодна наша національна інституція, ні одна професійна організація.

Свідчать про це вимовно **матеріяльні надбання** В. П. У. В. Має вона нині у Львові дві гарні двоповерхові камяниці при вул. Унії Люблинської (біляисова II вартість 37.460.45 зол.) і при вул. Якуба Стшемє (біляисової вартости 130.773.07 зол.). У Ворохті збудувала ВПУВ. гарну „Учительську Оселю" (біляисової вартости з площею й будинком „Оселі" без рухомого інвентаря 103.010.29 зол.). Має вона крім того власний дім у Мушині й парцелю в Криницї вартости 12.418.02 зол.

Не менше поважними готівковими фондами орудує Товариство. Має воно від липня 1924 р. спеціяльний **Допомоговий Фонд,** поділений на звоpотні безвідсоткові допомоги й незворотні допомоги. На рахунок цього фонду за весь час його існування вплинуло 168.126.48 зол. Із того дістали члени 161.623.07 зол. допомог (76.124.27 зол. незворотних і 85.498 80 зол. звоpотних безвідсоткових). Із тих допомог користало 2.238 осіб; у тому 1.617 осіб дістало незворотні допомоги і 621 осіб звоpотні безвідсоткові; 137 осіб діставало допомоги більше як один раз на рік. Із постійних допомог (щось немов у роді місячних рент) користало 127 вдів або сиріт по колишніх членах Товариства.

Від січня 1928 року ввело Товариство у життя **Фонд посмертних допомог.** Кожний член організації є обовязковим учасником цього фонду та вплачує до нього місячно по 1 зол. Із того фонду виплачує Товариство уповноваженим особам по членах-небіщиках одноразові посмертні допомоги в висоті 2.000 зол. За 5 літ вплинуло до каси Товариства на рахунок „Фонду посмертних допомог" 138.752.40 зол.; із чого виплатила організація по небіщиках-членах управненим 60 особам 104.506.45 зол., а Дирекція перевела до його запасу 52.036.79 зол. та залишила в резерві для чинного фонду на 1933 рік 5.000 зол. Велике гуманітарне значіння й добродійність цього фонду зрозуміємо ще краще, коли зважимо, що крім виплачених уже сум посмертних допомог, Товариство винно тепер своїм членам (то значить, мусить у свій час виплатити) з рахунку „Фонду посмертних допомог" 4.200.000 зол. (чотири міліони двісті тисяч золотих). Є це такий величезний капітал, на який може спромогтися тільки обединена і солідарна громада.

Завязок **Стипендійного Фонду,** що повстав із лишків „Ювилейного Фонду" з 1930 року, рівний нині 7.306.88 зол. Має він бути активізований у вересні 1935 року.

В. П. У. В. має власні видавництва (періодичні й неперіодичні): місячник „Учительське Слово" (офіціоз організації) та „Шлях виховання й навчання" з додатком „Методика і шкільна практика", що виходить квартально в обемі 6 аркушів друку вел. 8°. З неперіодичних видавництв вийшли досі 4-и поважні публікації педагогічного змісту.

При Товаристві є **Центральна Педагогічна Бібліотека.** В „педагогічнім відділі" у Львові є поверх 500 томів найцінніших педагогічно-наукових і методичних творів, а в „белєтристичнім відділі" в Ворохті в „Оселі" 1044 томів для вигоди літників. У повітах має організація 14 повітових бібліотек, а в них 3093 творів у 5253 томах, вартости 23.124.61 зол.

„Правна порада" й „педагогічна порада" працюють безупинно весь рік, видаючи безплатно своїм членам правні поради в їх професійних, службових і громадянських справах та переводить справи членів у всіх адміністраційних інстанціях аж до Найвищого Адміністраційного Трибуналу включно. Спеціяльно „Педагогічна порада" дає фахові педагогічні поради у справах літератури, педагогічного руху, виховання, навчання та вказує на джерела для педагогічних рефератів і зразкових методичних лекцій.

У минулому році мало Товариство свої відділи в 49 повітах, а в них 2107 здисциплінованих членів. Крім них було ще 236 таких членів, що не сповняли вповні всіх статутових зобовязань перед організацією. Члени в своїх відділах звертали чимало уваги на приєднування всього українського народнього вчительства до Товариства, відбували часто сходини з відчитами, рефератами й зразковими методичними лекціями. З них 419 осіб вели плянову й інтенсивну громадянську працю поза школою. Майно всіх відділів Товариства в рухомостях і нерухомостях, бібліотеках і ріжних фондах дійшло в минулому році до 85.287.36 зол.

На окрему увагу заслуговує статутова кооператива нашого народнього вчительства „Учительська Каса", що існує від 1. вересня 1931 р. Числить вона 1415 членів та на 31. березня ц. р. мала в уділах 15.145.60 зол., щадничих вкладок 18.375.01 зол., на векслевих позичках 49.248.50 зол., льокацій 6.450.65 зол. і запасового фонду 3.021 зол.

За півтора року дала „Учительська Каса" 292 позички на суму 78.774.85 зол. Із цієї суми сплачено вже 29.526.36 зол. У тому часі було 353 щадничих вкладок на 21.600.02 зол., із чого звернено 3.225.01 зол.

Найближчим своїм завданням ставить В. П. У. В. справу обединання всього українського народнього вчительства в Польщі у своїй національно-професійній організації. До нині належить до Товариства 2343 членів. Тимчасом останній перепис населення виказав у Польщі 5.138 народніх учителів греко-католиків, або 4964 українців. Не входячи в якостеву аналізу тих цифр, організація поробила вже в минулому році рішучі заходи, щоби приєднати до себе всіх тих українських народніх учителів (-ок), які ще по нинішній день лишаються поза порогами В. П. У. В.

До найважніших організаційних здобутків В. П. У. В. треба зачислити факт затвердження адміністраційною владою нового її статуту (28. жовтня 1932 року), який дає їй право вести **організаційну працю в цілій польській державі.** В. П. У. В. одинока нині з усіх українських інституцій у Польщі, що виборола собі таке право. Це безперечний і блискучий успіх її організаційної тактики.

БУДЕТЕ МАТИ ВИКИДИ СОВІСТИ,
якщо Ваше мешкання обкрадуть зломники, а Ви його передше не обезпечите в
ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашнього уряджения на 1.000 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

Центральний Кооперативний Банк
У ЛЬВОВІ
(у власному домі при вул. Третього Мая ч. 15),
приймає вкладки ощадности.
Конто ПКО. ч. 143.467.

Серед деяких кол нашого громадянства поширюється безосновний і помилковий погляд, немовто число членів В. П. У. В. з року на рік автоматично маліє. Навпаки, число членів цієї організації постепенно наростає. Якщо формальна цифра цьогорічного стану членів менша від цифри напр. із 1930 чи 1931 року, то треба памятати, що провід Т-ва сам позбувається менше ідейних, несолідних та непевних членів, нездатних до чесного виповнювання прийнятих на себе статутових обовязків. Організація рішена спирати далі свою працю тільки на ідейних і здисциплінованих членах.

Успіх організаційних заходів і на теренах поза східною Галичиною був би вже нині помітніший, якби не те, що тоді, як випрацювали плян організаційної праці на всіх землях Польщі появився новий закон про товариства (з 27. жовтня 1932 року), який примусив провід організації переробити весь плян та задуматися над новою методою праці.

Наше народнє вчительство не затратило свого ідейного обличчя, не притупило своєї громадянської совісти, не зневірилося своїм національно-освітнім ідеалам. У найтяжчу історичну ковилину національного життя народу воно відкликується до власних внутрішніх сил, до організаційної дисципліни, праці й жертвенности. Треба вірити, що те вчительство, сперте на таких реальних громадянських вартостях, переборе всі трудноші сучасного лихоліття та стане в слушний час, як творчий чинник у новому житті нації.

В історії нашого народу може повторитися ще раз правда, що з тяжкої боротьби виходить нарід переможцем через свого народнього вчителя.

Вартість острова Мангеттен.

НЮЙОРК, 29. 5. (Вл. кор.). Оголошений учора вислід дволітньої праці президента дільниці Мангеттен у НюЙорку виказує вартість грунтів у тій дільниці на 5 і пів мілїарда дол. Кажуть, що колись голяндці заплатили за цілий острів індіянам 40 дол. Вартість будинків, від котрих платиться податок до міської каси, 9 мілїардів і 200 міліонів дол. Одна фронтова стопа будівельної площі варт пересічно від 5 до 10 тисяч дол. у головнім фінансовім осередку, тобто в околиці Волл Стріт, але загальна вартість грунтів у тій околиці тепер лише 330 міліонів на загальну вартість грунтів цілого Мангеттен 5 і пів мілїарда. Зрештою дільниця Мангеттен поділена на шість смуг щодо вартости грунтів. Найнижчу вартість мають грунти, положені на ІсТ Сайд між Канал Стріт і 23 вулицею, тобто там, де стоять давні доми, замешкалі робітничим населенням.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Нужда й голод на Україні.

(З приватного листу.)

Від Ред.: Подаємо нижче виїмки з листу, писаного молодим хлопцем з України до своїх кревняків. Лист вислання в Україні в половині квітня ц. р.

„В нас, у рад.-владі на Україні, тепер переводиться чистка самих найгарніших людей. Їм кажуть, що нібито вони брали участь у Денікінщині й Петлюрівщині ще на початку революції. Висилають їх на далекі роботи з їхніми сімями і дозволяють їм брати багажу на 18 пудів. Господарства які мають, забирають у колектив. У нас від 5. квітня до 10. квітня відбувся суд над колгоспними трутнями за крадіж хліба. Хліб крали всі люди, бо голодні. Пайкою не задовольняються. Завідуючого хлібною коморою, завідуючого млином, ватаря хліба, який важив у молотьбу хліб і бригадиря-доставця засудили до розстрілу. Голову колгоспу і його заступника, як партійців, засудили на 10 років висилки, решту таксн на 10 років та 8 років висилки. Всіх засудили на „конфіскацію імущества" і забирають їхнє майно в колгоспи.

„В нас повідкривали столові для спухлих і голодних людей. Варять двічі на день водичку з мукою, муки видають по 100 грамів на душу денно. Голодні цим не наїдяться, але раді й цьому. В колгоспі тепер одкрилося спільне харчування для робочих. На робочого на день дають 150 грамів муки, а 150 грамів додому, щоб хліб пекли. Варять усе пісне...

„Робочі за роботу не хотять ходити. Кажуть: „Дай нам хліба зїсти, тоді й підемо, а то за цими 150 грамами не можемо підняти й ніг, бо сам чоловік не зїдає, а ділиться з сімею. Багато людей мре з голоду. Злодійство збільшується. Ті робочі, які цілком перейшли на колективний харч і з дому не мають ніякої допомоги, то вмирають десятками і валяються по дворах, по конюшнях і попід тинами: там, де робив, там і вмер. За ними ніхто не слідить. Валяються по цілому тижні, ніхто не прикриває. Найбільше вмирають чоловіки й хлопці. Людей мучать голодом, а коли приїде якийнебудь жидок з портфелем, трошка побалакає, як треба сіяти і яку норму повинен зробити робітник підчас роботи, то за це йому видають на день кільограм муки й літру молока, а робітники, які роблять на землі, то молока й не бачать"

Спеціяліст жіночих недуг і акушер

Др. О. Подолинський

змінив своє мешкання і ординацію і приймає хорих ПРИ ВУЛ. ПОТОЦЬКОГО Ч. 6 від год. 9—10. р. і 3—5. попол. Телефон 15-60.

Як виглядає Український Павільон у Шикаґо.

Українська Хата на Світовій Виставі в Шикаго манить своїх і чужих.

„Український Павільон", „Юкрейніен Павілон", — викрикує провідник до своїх безнастанно всідаючих і висідаючих гостей. За „босом" „бос" (автобус). Один приходить, другий відходить.

„Юкрейніен Павілон" є терміновою станцією. Від „Юкрейніен Павілон" до Совлджерс Філд", то ціла довга виставова площа. Той, хто Виставу переїхав здовж, може собі запамятати або не запамятати ті різні будівлі, що він бачив, як їхав. Але він не забуде ні „Совлджерс Філд" ні „Юкрейніен Павілон", так як не забуде той, хто їде з Ню Йорку да Шикаго, ні своєї першої ні своєї кінцевої станції, хоч може забуде, як і не всі, то більшість тих станцій, котрі він минав по дорозі.

Але не тільки тому кожному впадає в око ця наша Українська Хата. Тепер як вона вже зверхи геть чисто готова, до найменших своїх подробиць, можна, без перебільшення і положивши руку на серце, голосно сказати, що вона вийшла гарно. Дійсно гарно, дійсно чепурно, дійсно так, як кожному українцеві могло би було хотітися, щоби вона була вийшла. Це хата українська, типова українська, мила, тиха, привітна. Відомий американський журналіст Флойд Гіббонс три дні тому спинився у захопленні перед нами; на Павільоні ще не було й напису. „Та це Україна" — скликнув він і вбіг, увесь зворушений, до середини. Почав шукати за представниками нашої корпорації.

Д-р Сіменович питається його:

— По чім ви догадалися, що це Український Павільон?

— Пане ласкавий, та я-ж зїхав усю Україну! Як я побачив цю вашу хату, я вже знав, де я.

Одинокий з усіх павільонів на виставі, наш найпізніше зачатий, вже гарно обріс зеленою муравою, веселими кущиками, стрункими зеленими тополями. Шикаґовська американська преса, котра тепер багато пише про Виставу, ніколи не оминає похвалитись нашим Українським Павільоном. Він вже заняв своє постійне місце серед „свюті опатс ді експозишен". Ще й не всі українські газети Америки помістили знимку з нашого Павільону, а вже вся американська преса Шикаго поспішилась показати його своїм читачам, на гарному видному місці, як одну з найбільших, ес, панове, одну з найбільших прикрас цілої Світової Виставн в Шикаго.

Але зверхи як зверхи. Дійсні чуда чекають на нас у середині! Громовна сала, майстерно розмальована о. Верховським та п. Катамаєм, робить чаруюче враження. Тут тисячлітня українська культура несподівано бере гостя у свої мягкі, високо-естетичні, а проте чисті обійми. Відлик далекої Еллади, відвіжений на наших, більше пізнічних просторах; пересіяний через усі наші багатотисячлітні радощі і лихоліття — тут раптом вас огортає, вас проймає, вам ласкоче серце й духа.

А по хаті скрізь — великі, ще не розпряжені пакунки — то різьби Архипенка. Ось їде вантажне авто з народнім мистецтвом. Ось запаний гонець від „Вестерн Юніон" такому самому, а може ще й більше засапаному директорові Українського Ділового Комітету подає телеграму. „Ну, слава Богу, вже їдуть експонати від наших малярів з Парижа!"

Там ззаду метушаться робітники, майстри, малярі, артисти, співаки, танцюристи, концесіонери. Чистий Сорочинський Ярмарок. Кого тут тільки нема! Тут і Бабенко, і Авраменко, і Чутро, і карпато-русини, і світські, і духовні. Тут ходить Якібюк із своїм гуцульським виглядом. Тут усі: тут уся Україна, без ріжниць.

Наш Павільон відкритий в суботу 27. V. разом з усіма павільонами, разом з цілою Виставою. Але це відкриття неформальне, так як неформальне й відкриття всіх інших павільонів. Ніхто ще не готовий. То наше щастя, бо не готові ще й ми. Але за який тиждень або десять днів уже будемо мусіти бути готові. („Америка")

Поклін Поляглим.

САМБІР.

У Самборі відбулася, як щороку, на Зелені Свята панахида на гарно упорядкованих могилах в числі ок. 30, що всі мають дерев'яні хрести. В могилах тих поховані стрільці У. Г. А., що погибли головно у шпиталях. Треба надіятися, що до найближчого року стане по середині й камінна 3-метрова піраміда-памятник, що її купила ще перед роком філія Т. О. В. М. В Самборі поліція відібрала лиш тернові вінки, врештою все відбулося гідно і спокійно. По святі вертались учасники з Вижіт рядами і тоді постерункові придержали були на кілька годин трьох хлопців за недозволений похід. При цій нагоді варто замітити, що за місце під памятник-піраміду домагається самбірський магістрат заплати, хоч під памятник польських вояків відступив місце зовсім безплатно.

Землетрус — мет ока у вічність.

НЮ ЙОРК, 29. травня. (Вл. кор.). Протестантський міністр Перрі Остин, що приїхав до Ню Йорку збирати на відбудову своєї церкви в Лонґ Біч, Каліфорнія, розповідає свої враження із землетрусу з 10. березня ц. р. Каже м. ін.: „Ніщо іще не дає чоловікові так зрозуміти свою безсильність, як землетрус. Здається, тобі, що ти кинув оком у вічність, коли земля зареве до тебе голосом, про котрий ти не знаєш, звідки він походить. А як я бачив, як у моїй кімнаті почали предмети суватися автоматично, а через вікно заглянув я, як валився п'ятьоверховий готель, то мені здавалося, що я находжуся в країні див".

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 18. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА. 3)

В чім слабість української літератури?

Наслідування чужих творів. — Чи нашій літературі бракує форми та ідей? — Виразний національний світогляд.

Знову-ж можемо думати, що наше середовище тим впливає на слабість нашої літератури, що є вбоге і що не піддержує письменників матеріально. Алеж бо, раз, у нас не завсіди була така кріза на книжковім ринку, як тепер, далі, кожний письменник, усе одно, в нас чи дейінде, заки стане славний і заки його стане піддержувати громадянство матеріально, мусить створити якийсь великий твір чи більше творів і аж потім його громадянство піддержує! Отже питаю: деж ті наші великі твори, котрі повстають, ще заки письменник стає славний?..

Тут я хотів би ще сказати свою думку проті той, так би мовити, спір між нашим громадянством і нашими письменниками за матеріяльне піддержування письменників. Як відомо, наші письменники нарікають на громадянство, що воно не купує книжок, і твердять, що тому наша література слаба, а громадянство нарікає на письменників, що наша література слаба і нецікава, а тому воно не купує книжок. Як їх погодити? І хто перший має уступити?... Я не стою по стороні нашого дійсно аж занадто байдужого до літературних справ громадянства. І так само не кажу, що наші письменники не мають слушности. Але тим не менше твердж̀у, що письменники ніколи не виграють з громадянством і вони перші мусять уступити! Бо, поперше письменників треба уважати, так би мовити, за розумну силу, а громадянство, маса чи загал це мертвий елемент; а звісно, що розумна сила ніколи не поборе мертвого елементу, якщо вона його в якийсь розумний спосіб не підійде і не притягне. Подруге, тут мусить бути зовсім так само, як у комерції, що, мовляв, „наперед добрий товар, а потім щойно покупець"! Потрете і найважніше: чи громадянство не має слушности, коли твердить, що наша література слаба і нецікава? Все одно, з яких причин слаба і для нього нецікава: чи тому, що „нежиттєва", чи, якто кажуть, неактуальна, чи не має правдивих літературно-мистецьких вальорів, досить, що слаба і письменники мусять з тим числитися! Вони мусять дати громадянству таку літературу, якої воно собі бажає, чи яка йому з якихнебудь причин потрібна, чи корисна, чи цікава! І хто знає, може навіть ліпше робить громадянство, що не піддержує матеріально такої літератури, яка в нас тепер є, бо тим змушує письменників поважно призадуматися над тим, чим, у чім і чому наша література слаба, і дати літературу ліпшу!

Вкінці не можу згодитися з тим, що слабість нашої літератури походить з того, що наші письменники не студіюють великих літератур, не знають модерних засад писання і творення і на них не опираються. До цього змушує мене ось яка льогіка: неодноразім звідки ті наші люди, що так твердять, знають, що наші письменники не студіюють чужих літератур і не знають модерних засад творення? Потім, мусіли би ці наші люди наперед навчити наших письменників, у який саме спосіб вони мають на основі чужих, хочби найбільших творів і модерних, хочби найсубтельніших засад творення писати великі твори на тлі *наших відносин і нашої душі!* Бо не думаю, щоби ці наші люди собі уявляли, що це можна зробити тільки через механічне наслідування. Воно ж звісно, що через наслідування може повстати тільки слабе і нужденне наслідування, а ніщо більше. А вкінці, якщо взагалі було би можливо для якогонебудь народу на основі чужих великих літератур створити свою велику літературу, то це, думаю, наші письменники були би вже давно зробили, а не ждали, заки їм хтось це сказав би.

Якжеж інакше можна направити нашу літературу, як не шляхом студіювання чужих великих літератур і модерних засад писання і творення? Якщо хочемо направити нашу літературу, то мусимо знати, наперед, у чім, лежить її слабість, що саме в ній слабе, бо звісно, що лише коли ми знаємо причину якогось лиха, можемо його усунути.

Знову, наскільки вірно інтерпретую погляди нашого громадянства на цю справу, то ця слабість мала би лежати у тім, що наша література не має такої літературної форми, чи таких форм і таких сильних ідей і сильних персонажів, як великі західньо-европейські літератури.

(Продовження буде.)

Найбільший американський порок.

НЮЙОРК, 29. 5. (Вл. кор.). Загально говорять, що найбільшим американським пороком є підкупність („грефт"); тимчасом д-р Гері Твіді, професор геольогічного відділу в університеті Ейл доказував учора у своїй промові в церкві св. Павла при Коломбійському університеті в Нюйорку, що грефт сам собою не є найбільшим лихом Америки, але байдужність до цієї язви цілого американського громадянства. У звязку з тим остерігав бесідник американську суспільність, що таке відношення до корупції та грефту захитує основами самої цивілізації. Крім корупції і грефту поставив промовець у першому ряді американських язв також брак реформи кінотеатральних образків з напрямком виховним, байдужність до насилля, толерування нерівности між богацтвом та нуждою і т. п

—o—

Що день несе.

Під враженням оповідань одного з тих, що вирвалися від більшовиків.

Перед кількома днями ввійшов до канцелярії Народньої Організації у Львові високий, плечистий мужчина в лахміттях з проханням допомогти йому матеріяльно.

— Я живим вирвався від більшовиків, поможіть, я дуже виснажений.

Попросили його сідати, дали закурити і засипали питаннями: хто він, звідкіля, де бував, що знає і т. д.

„Повторив у скороченні те, що ми читали у „Соловках" Юрченка, розказав про голод, про визиск працюючих, про загальне пригноблення.

— А як на Україні? — питаю саме про тих, що були учасниками визвольних змагань.

— І я був членом, каже великий скелет, УГА і УНР. Нас мало лишилось: комуністи винищили в пень. Вони вже нас не бояться та шукають засобів винищити у молодшому поколінні те, що змогли йому передати ті, що їх уже нема між живими.

— Я залишив по цім боці доню семилітню і хлопчика пятилітнього. І дріжу за його долю,

бо можуть там на них мститися за мою втечу.

— А як думаєте, що буде там далі? — питаю.

— Від сивобородих до дітей стануть проти них.

— Ви романтик — кажу.

— Не розумію цього слова. Я невчений, а простий робітник.

— Хотів я вам сказати, що робітник і селянин голіруч не стане проти них.

— Навпаки: там 80 проц. здеклярованих противників нинішньої рад. влади. Робітники і селяни чекають не з дня на день, а з години на годину на іскру. Цілий світ здрігнеться від тієї пожежі.

*

Нині, в неділю ставили низку запитів втікачеві з Вел. України робітники Т-ва „Воля".

Слова великого, живого скелету робили на зібраних пригнітаюче враження. — На салі стало тихо. Обличча слухаючих змінялись що хвилина. Слухали з запертим віддихом. Вони дуже затрівожились.

„Приймітъ від мене скромну поміч — каже один зі слухачів, в якого повисла уділ голова. Був це робітник С. Грициняк, що вручив йому 5 зол.

„І я пять, сказав з черги Андрієць Гриць.

„Я візьму вас до себе ночувати і також дам пять, — просив робітник Михайло Матвіїв. І численні інші клали робітничу лепту на стіл для цього нещасного.

Сумно дякував втікач: Спасибіг вам, перешлю на хліб дітям.

Львів 11 червня 1933

А. Добрянський.

Українська делеґатка на конґресі

Жіночої Кооперативної Ґільди в Льондоні.

На засідання екзекутиви Міжнародньої Жіночої Кооперативної Ґільди та на конґрес англійської ґільди виїхала до Льондону в характері делеґатки Союзу Українок п-і Н. Селезінкова, кооперативна референтка Союзу Українок.

ЧЕРВЕНЬ 1933.

МІСЯЦЬ ПРОПАГАНДИ У ЛЬВОВІ!
У ВСІХ АПТИКАХ І ДРОГЕРІЯХ
МОЖНА ДІСТАТИ РЕКЛЯМОВУ
ПУШКУ

Ovomaltine за 1·20 зол.

Відгомін Городка перед судом.

Розправа проти Ст. Мащака і 6 товаришів за злочин з 97. параґрафу.

ДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В 9. год. в пятницю почали переслухувати дальше свідків, а яких б. суддя в Городку **Влад. Лятошинський** стверджує, що підчас своєї кількалітної практики не зустрічався і не знає взагалі зі суду Ст. Цапа та що з Городка до Ставчан є 14—14.5 км. болотнистої польової дороги. Прок. предкладає, „щоби не було непорозуміння", письмо поліції, з якого виходить, що з Городка до Ставчан є 13—13.5 км., повітрям 12 км.

Д-р Шухевич: Противимося долученню цього письма, бо поліція не є від міренія доріг!

Дальші свідки, **о. Антін Каштанюк, Дарія Мидзель, д-р Григ. Свергун, Роман Петрасевич й Ірена Юрчаківна** не вносять в розправу нічого нового. Зізнають інтелігентно і в супереч інтенціям прокуратора, що хотів би їх зізнання ослабити, на користь підсудних (Мащака, Куспіся й Ковалюківни).

Більше життя на салю внесла св. д-рова **Марія Білякова** з Городка, що рішучими й інтелігентними зізнаннями нервувала ввесь час прокуратора. В момент нападу повідомила св. служниця, що перед брамою лежить хтось. Св. вибіг перед хату і застав вже мр. Андрущишина, Твардієвича і п. Добровольську коло якогось чоловіка, що лежав ногами на їздні, а головою на тротуарі обличчам до землі. Усі хотіли рятувати його, хтось сказав, що це жид і прийшло ще кілька людей. Св. побіг до хати, хотів винести воду і відчинити гачком двері, вибіг знову до того, що лежав, а в тому менті тротуаром надбіг від пошти турт людей. Св. думав, що це студенти, які гонять за жидом, що впав і всі цофнулися до хати, а св. станув на останньому східці біля дверей. Ті, що надбігли, перескочили того, що лежав, освітили його, а потім стрілили кілька разів вбік від нього в землю; св. вчув, як заскавулів пес і втік за двері. Через хвилину св. вийшов знову і конаючого внесли до хати; він мав сльози в очах, куртку і блюзу, яку постер. розщіпнув, витягнувши з його кишень паприку, маску і кілька зол. Св. з нападників нікого не бачив, не бачив теж Куспіся і Мащака, а про св. Катерину Жук чув, що це людина, яка вигадує і має за собою навіть тюрму.

Прокуратор намагається підважити рішучі й ясні зізнання свідка, випитуючи про подробиці та формуючи дуже скрутні питання, але св. відповідає і на них ясно і здецидовано, а на його питання, чому одні подробиці памятає, а другі ні — каже: „Те, що памятаю докладно, докладно розказую, те що ні — ні". Зізнань свідка слухають присяжні і сала з великою увагою.

Після тих зізнань поставив один з суддів прис. внесок, щоби трибунал ствердив, чи К. Жук була карана, д-р Шухевич підтримує той внесок, а коли прокуратор тому противиться, мотивує, що свідок у суді, це не грамофон, якого голосу слухається безсторонно, а людина, якої словам придає вагу ціле її життя. Трибунал цей внесок відкинув.

Два дальші свідки, адв. конц. **Вол. Твардієвич** й **Ева Марущак,** служниця п. Біляків, підтвердили вповні зізнання д-рової Білякової, а св. **Мих. Дацків,** українець, що зізнає по польськи, зустрічав на кілька днів до нападу Куспіся на дорозі з Басівки до Ставчан, а той витягнув тоді до нього револьвер. Обв. Куспіць признає, що водив тоді „брунета" з Городка до Глинної, свідка хотів настрашити, але той теж витягнув револьвер.

Прок.: Чи у вас у Ставчанах є такий звичай, що як люди зустрічаються, то витягають собі револьвери до себе?

Св. **Юлія Коссак,** тітка обв. Коссака та **Розалія Коссак,** його 86-літня бабуня, у яких мешкав обв. Мотика, не завважили ані тіснішої його звязані з обв. Коссаком, ані не бачили, щоби передавав їх комірникові якийсь лист. Сестра обв. Коссака, **Олена Коссак,** дістала була від брата лист, щоби найти йому мешкання, але

ПРИ ТЕРПІННЯХ ЖОВЧЕВОГО МІШОЧКА І ПЕЧІНКИ, жовчевих камінків і жовтаниці, природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** знаменито улекшує травлення. Поручають її лікарі.

якийсь тип, з яким оба відїхали до Долини, а звідси до Стрия. Того типа представив К. Коссак як брата, але брат переслухуваний, заперечив цьому. В Стрию мав бути К. у Кравцівих, але ці не підтвердили того. К. підготовляв ще напад на пошт. амбуланс зі Східниці і виробив плян того нападу, найдений у Муйли, напад на касу тартаку в Синевідську і возьного української гімн. у Станиславові в менті, коли той нестиме платню для учителів. Був теж К. у Бережанах в Яцковської, щось 4 дні. З Мізуня їздив часто до Татухової, з якою мав любовні звязки.

Прок.: Чи К. їздив для приємности?

Св.: Ні. К. був платним командантом і їздив з інструкціями.

Прок.: А чому він укривався в Дрогобичі, хоч мав матір?

Св.: Хотів поліції утруднити обсервацію над собою. Ми знали його як праву руку Головінського ще з виступів УВО у 1930 р.

Прок.: Що за звязки мав К. з Татуховою?

Св.: К. бував часто у неї. Зрештою не знаю.

Обор. д-р Глушкевич: Чому ви вживаєте слова „Коссак укривався?"

Св.: Бо ми не знали, де він є.

Обор.: Отже, як ви (піднесеним голосом) не знаєте, де я є, то значить, що я укриваюся? Дивна льоґіка!

Предс.: Прошу спокійніше!

Обор.: Кажете, що він „не був там, де повинен бути". Отже де повинен був бути К., коли був у Доскочів у Дрогобичі?

Св.: У Львові.

Обор.: А як був у Львові, то де мав бути? А чи досліджувано, що К. будучи в Мізуні і Бережанах мельдувався?

Св.: Ні.

Обор.: А Яцковська з Бережан — хто вона? Ви слухали її?

Св.: Ні і хто вона — не знаю.

Обор.: Якто? Ви не поцікавилися? А звідки ви знаєте, що він був платний командант УВО?

Краєвий виріб: Аптикар ДРАНЧ і С-ка, Бельсько
Лябораторія хем.-фарм.
Всюди можна дістати. Крем 2·60, мило 1.70.

Св.: Зі слідчого уряду, що має знов свої доходження, обсерації, агентів.

Обор.: Знаю, ми того вчилися. Але джерело тієї вістки? Ви ствердили?

Св.: Ні.

Обор.: Про це мені ходило. Ви маєте вістки, але не стверджені особисто, як свідок. А як ви кажете: платний комендант, а не мав чим заплатити у Бережанах за дорожку? Гарна комендантура.

Св. не знає цього вияснити.

Обор.: Коссак казав, що діставав гроші від мами, мама казала, що не посилала. Чи ви доходили, хто з них говорить правду, а хто ні.

Св.: Ні.

Обор.: Дуже шкода! Важна річ.

Обв. Коссак: Комісар каже, що переслухував мене, а я його перший раз бачу. Крім того прок. Ліпш ствердив, що брат був у мене у Мізуні. Я вже не знаю: Свідки кажуть, що я комендант краєвий, що повітовий, що районовий, що платний — і я просто вже сам не знаю, що я є.

Д-р Старосольський: Ви знаєте про те, що К. мав бути звязковим між краєвою і пов. ком. УВО — отже ще один титул?

Св.: Може був і тим.

Д-р Шухевич: Чи К. їздив сам з Мізуня до Людвиківки? Як ні, то кого ви в тій справі переслухували? Чи всі вернули? Хто був? Чи то далеко з М. до Л.?

Св. не дає ні на одно питання відповіді.

Д-р Шухевич: Точні доходження!

Обв. Коссак простує, що як він їздив до Людвиківки, то їздив прогулькою, в якій брало участь 2,000 людей окремою залізничкою і вернув того самого дня.

Голос з лави оборонців: Ці 2 тисячі повинні сидіти тут на лавці обвинувачених!

Два останні свідки гімн. уч. **Петро Дармограй** і гімн. абс. **Юлій Шеремета**, оба з Городка, ствердили рішуче, що на день до нападу проходжувалися від 4—5 год. попол. з Цапом по ринку та що тоді він був у приписаній гімн. шапці, зовсім неподібній до кашкету. Не чули теж оба, щоби хто з товаришів та мешканців Городка називав його „жидком".

Внески оборони на свідків, що мали підтвердити неправдомовність К. Жук, навіть її неприязність в часі нападу в Городку, триб. відкинув, зате прийняв внесок д-ра Шухевича переслухати касієрку пошти Фогельгезанг на обставину, що її тероризувало 2 юнаків (Білас і Дачилишин), а не три — отже Куспіса тоді не було.

На цьому 9-ий день розправи в год. 16.30 закінчено, перериваючи її до суботи.

Реформацькі пігулки Червець з морквою (Законник)
ВІДОМІ ВІД 1602 РОКУ.
Управильнюють шлунок, хоронять від ревматизму, терпінь печінки, надмірної опасистости, артретизму, намороків, лагодять гемороїди, прочищують кров і для осіб схильних до обструкції є загідним прочищуючим засобом.
Вжити 1 до 2 пігулки на ніч.
Ціна пуд. зол. 1.35 виробу аптикаря ТУШИНСЬКОГО, Варшава, вул. Смольна ч. 22. — Домагатися з „Червцем".

ПЕРЕРВАЛИ НАРАДИ КОНГРЕСУ.

ВАШИНГТОН, 16. 6. ПАТ. Наради конгресу перервано без визначення речинця їх відновлення. Перед замкненням нарад конгресу през. Рузвельт подякував обом палатам за співпрацю та поміч при вводженні в життя програми, якої метою поборювання господарської депресії.

КАВАРНЯ і БАР „ВАРШАВА", Львів, Міцкевича 2.
Щоденно в годині 8-ій вечір концерт до вечері. — ДЕННІ ЦІНИ. — Від години 10 вечір — — ДАНСІНҐ-БАР. — Настроєвий пісняр: Т. АРІОН. — Кожний напиток 1 зол. — —

ДОВЖНИКИ ЗБІЛЬШИЛИ ДЕФІЦИТ ЗЛ. ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 16. VI. ПАТ. Тому, що належности з титулу сплати грудневої рати 1932 р. і червневої 1933 воєнного довгу передбачені були як доходи в бюджеті Зл. Держав, який замикається 30. червня 1933 р., і тому що до вчора Зл. Держави одержали ледви 8 прц. сподіваних впливів, бюджетовий дефіцит Зл. Держав збільшився на 132 міліони долярів.

Малі держави платять.

ВАШИНГТОН, 16. VI. ПАТ. Латвія заплатила на рахунок припадаючої рати воєнного довгу 6.000 долярів, себто 5 прц. висоти рати. Югославія та Литва не заплатили ще нічого. Фінляндія це одинока держава, яка заплатила цілу рату воєнного довгу, а саме 148.592 дол. „Геролд Трібюн" стверджує, що 8 прц. належностей, які Зл. Держави одержали, є дуже характеристичне й означає справді кінець сплат воєнних довгів на дотеперішніх основах.

Франція мала надію...

ПАРИЖ, 16. VI. ПАТ. Нота французького уряду в справі сплати довгів, доручена у Вашингтоні, стверджує, що Франція мала надію, що справу довгів управильнять перед 15. червня. В усякому випадку Франція вірить, що прийде скоро до полагоди тієї справи в інтересі покращання господарського положення світа та задля вдержання і розвитку осягнених уже вислідів, які в значній степені наразили Францію на жертви, які вона потерпіла у відношенні фо своїх довжників. Франц. уряд відмовляється заплатити рату, одначе не нарушує свідомо принятих зобовязань і щераз виявляє, що Франція готова все чинно співпрацювати при управильненні справи довгів.

Англія переговорює та жаліє.

ВАШИНГТОН, 16. VI. ПАТ. Англійський амбасадор почав із представниками державного департаменту переговори в справі воєнного довгу.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На засіданні палати громад канцлер скарбу Чемберлен сказав, що британський уряд жалує, що уряд Зл. Держав не згодився на його предложення в справі відложення платности рати воєнного довгу. Сподіючися окончетного розглянення справи, британський уряд предложив сплату 10 мід. долярів на рахунок червневої рати. През. Рузвельт прийняв це предложення та сказав, що він не буде в нічому утруднювати умов із якимнебудь урядом, які пічнуться пізніше. Англійський завдаток на рахунок червневої рати заплатять сріблом.

На завдаток...

ВАШИНГТОН, ПАТ. Італійський амбасадор повідомив державний департамент, що на рахунок червневої рати італійський уряд заплатить 1 міліон долярів.

—o—

Є СТАБІЛІЗАЦІЯ ДОЛЯРА, ЧИ НЕМА?

ЛЬОНДОН, 16. VI. ПАТ. Часописи повідомляють, що прийшло до порозуміння між центр. банками Зл. Держав, Англії та Франції на основі якого курс доляра устабілізують на час конференції та валютового перемиря. „Дейли Геролд" повідомляє, що то не буде поворот до золотого паритету, а лише часове здержання флюктуації курсу доляра. Скарб Зл. Держав закупить британські урядові боні та здепонує їх в Англійському Банку. Курс доляра мають улержати на рівені 4.5 у відношенні до фунта. През. Рузвельт поставив домагання та зробив залежною від того свою згоду на справу валютового перемиря, щоби доляр міг мати вагання в межах 10 прц. вділ і вгору, аби так осягнути можливости здержання звишки цін на сирівці. Вістка про валютове порозуміння спричинила, що вчора доляр ліпшов до курсу 4.04 за фунт і закінчив 4.06.

А Вудін заперечує..

ВАШИНГТОН, 16. VI. ПАТ. Секретар скарбу Вудін оголосив заяву, в якій заперечує нібито Вел. Британія та Зл. Держави заключили умову в справі сталібізації фунта та доляра. Всякі предложення в тім напрямку мусіли би насамперед предложити през. Рузвельтові та скарбові Зл. Держав. Тимчасом у Вашингтоні нічого подібного не одержали. Вудін підкреслює, що всякі дискусії на тему стабілізації можуть відбуватися лише у Вашингтоні а не деінде.

ЗА ПОРОЗУМІННЯ МІЖ В. БРИТАНІЄЮ ТА ІРЛЯНДІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. „Дейли Телеграф" повідомляє, що делегат Півд. Африки віцепреміер генерал Смутс робить заходи, щоби довести до порозуміння між В. Британією та Ірляндією. На другий тиждень має приїхати до Льондону ірляндський преміер Де Валера, який за посередництвом Смутса переговорюватиме з міністром домініїв Томасом.

—o—

ДОЛЬФУС НАРАДЖУЄТЬСЯ У ПАРИЖІ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Канцл. Дольфус їде Льондон і їде до Парижа. Матиме там мабуть наради з Бонкуром.

—o—

ВАСЕРБЕК У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Приїхав тут д-р Васербек, який як аташе австрійського посольства в Берліні був арештований, а тепер покликали його до австрійського посольства в Льондоні.

—o—

ЛЕТ ДОВКОЛА СРСР.

МОСКВА, 16. 6. ПАТ. Летун Левандовський почав лет гидропляном довкола СРСР. Траса лету виносить 17.400 км. Із Левандовським летить відомий з полярних летів пільот Штравбе, обсерватор і два механіки. Шлях іде із Севастополя через Свердловську, Омську, Краснодар, Іркутськ, Читу, Хабаровськ і Охоцьк, здовж півн. побережа Сибіри до острова Врангля. 15. червня летун осів в Іркутську.

ЛЕТ ІТАЛІЙСЬКОЇ ЕСКАДРИ.

ОРБЕТЕЛЬО, 16. 6. ПАТ. Міністер летунства Бальбо перебираючи команду над ескадрою, яка вибирається до трансатлянтійського лету, сказав журналістам, що лет припізнився тому, що чекали корисних метеорольоґічних вісток і з огляду на запасну стацію, яку приготовляє на океані корабель „Аліче".

—o—

ГРЕЦІЯ В МИТНОМУ РОЗЄМІ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Греція приступила до митного розєму та застерегла собі, що може кожної хвилини вимовити його.

—o—

ДОЛЯР ІДЕ ВГОРУ.

На львівській неофіціяльній біржі в пятницю курс доляра виявляв звишкову тенденцію. Банк Польський платив у раніших годинах за доляра 7.35 зол., вполудне 7.40 зол. У позабанкових оборотах платили за доляри по 7.43—7.45 зол. при великому попиті. На закордонних фінансових ринках курс доляра був іще вищий, а саме 7.47 зол. Треба сподіватися, що після останньої заяви секр. скарбу Вудіна біржі зареагують знижково.

Стоматольог Д-Р ЕМІЛЬ РАПС
спеціяліст недуг зубів і устної ями
ординує через цілий рік
ЛЬВІВ, Словацького 8, МЕЗАНІН. ТЕЛЕФ. 65-99.

МОНЕТАРНА КОМІСІЯ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Монетарна комісія на першому засіданні під проводом американця Кокса покликала спец. комісію, яка устійнить склад підкомісії. До підкомісії війдуть делегати: Зл. Держав, Італії, Франції, Німеччини, Чехословаччини, Фінляндії та Австрії. На економічній комісії голова, голяндський премієр Колійн в інавгураційній промові устійнив основні справи, які має порішити комісія.

—o—

ЗАЧАСТО ЧИТАЄ БІБЛІЮ.

ПУНА, ПАТ. Великий зізд брамінів-ортодоксів виступив проти Ґандія, закидаючи йому, що без потреби пристає з християнами та зачасто читає Біблію. Рівночасно браміни зажадали від Ґандія, щоби не позволив своєму синові Девадасові оженитися з дівчиною із нижчої касти, ніж Ґанді.

ШЛЮБ ҐАНДІЄВОГО СИНА.

ПУНА, 16. 6. ПАТ. Нині відбувся шлюб Ґандієвого сина Девадаса. Виявляється, що молодий Ґанді оженився з дівчиною з високої касти, а не з низької, як повідомляли попередні вістки.

—o—

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 2—3

— **В-во Укр. Заг. Енциклопедії в Коломиї** повідомляє Вп. Передплатників УЗЕ у Львові та львівськім повіті, що п. **Василь Чапля** перестав бути інкасентом В-ва з днем 13. червня 1933. Всі належні В-ву гроші просимо слати поштовими складанками ч.: 153492 просто до В-ва. — **Адміністрація В-ва УЗЕ.** 1-2

— **Адвокат д-р Іван Юзич** переніс свою канцелярію з днем 6. червня ц. р. з Винник до Львова і веде її в домі Просвіти, Ринок 10. 2476

— **Річні пописи** елевів вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в **неділю 18. червня 1933 р.** (нижчі і середні роки) в год. 8.30 веч. в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5, в **понеділок 19. червня** (середні і вищі роки та концертовий курс) в память 25. роковин смерти **Анатоля Вахнянина,** першого директора вищого Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові в год. 8. веч. у великій салі Муз. Т-ва і **в четвер 22. червня** (середні і вищі роки та концертовий курс) в год. 8. веч. у великій салі Муз. Т-ва. Виступають елеви клас: фортепіяну, скрипки, віольончелі, сольо-співу та хор і смичкова орхестра Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові. Ціна програмки 50 сот. 2479

— **Виставка шкільних робіт** Жіночої Ремісничої Шкоди кооп. „Труд" отворена для П. Т. Прихильників фахового шкільництва та постороннїх гостей дня 17. і 18. ц. м. від 9—1. і від 3—7. в приміщенні школи, Ринок 39. II. п.

— **Ще про арештування о. Ю. Татомира.** Пишуть нам: У ночі із 13. на 14. ц. м. арештовано в Лужку Гор., пов. Турка, місцевого пароха о. Ю. Татомира, його сина, студ. А. Татомира, братанича, студ. Е. Татомира та двох свідомих громадян' Фусяка Юліяна (голову читальні) і Бленмадян' Фусяка Василя (кооператора). Рівночасно арештовано в сусідніх Бусовиськах п-ну Марійку Мигаківну та гром. Гурина Андрія (голову місцевого „Сокола"). Всіх арештованих відставили рівнім поїздом до слідчого уряду в Самборі. — Арештування викликало в цілій Старосамбірщині дуже велике вражіння. Останніми днями арештовано також кілька громадян у Старій Солі.

—**Як це назвати?** Мин. тижня помер у міському шпиталі у Львові 14-літній наймит Олекси Сафтика з Жабокрук, бобрецького пов., Степан Заремба, полив'язавшись при будові хати свого господаря. Для померлого наймиты Ол. Сафтик та мати нещасного хлопчини, Ганна, похорони в українському похоронному заведенні „Харіс", що й виславо до анатомічної каплиці свою домовину, вложило в неї посекціонованого трупа і поробило підготовку до похоронів. Конкуренційне польське заведення Ст. Здона не могло чомусь знести, що похорони хлопчини мали відбутися заходом „Харісу". В ночі похоронники Ст. Здона пішли зі своєю домовиною до каплиці і просто перекинули трупа в неї, а домовину „Харісу", поплямлену й непридатну вже до нічого, викинули на бік. Ранком другого дня прибули похоронники „Харісу" зі священником і каравваном на похорони, але служба Ст. Здона не дозволила його вже влаштувати. Не було ради. Небіжчика похоронено заходом Ст. Здона, а „Харіс" вніс проти нього позов до суду за зневаження трупа та недозволену конкуренцію.

— **Українці на першому місці.** У Промисловій Школі при вул. Сконківській 2. відбувається під теперішню пору виставa робіт учнів тієї школи, що заповнили 5 великих кімнат та охоплює текстилії, декорацію, малярство й різьбу. На виставі є дуже багато цікавих і талановитих експонатів, а серед підписів під ними стверднли ми з приємністю велику кількість українських прізвищ і то звичайно під кращими творами. Серед тих кращих учнів є Цимбрила, Яцків, Грицай, Вергун, Кузик, Монастирський, Корецька, Онишкевич, Мокрицький і Яремко, а відділи малярства й різьби мають найкращими та одиноκими мистецькими репрезентантами, що залишають далеко за собою своїх товаришів, теж українців: у малярстві:З. Лопушанського, в різьбі незвичайно цікавого й розмашного молодого холмщака Антона Павлося, поза творами якого інші різьби на виставі не переходять меж ремесла. Добре булоб, щоб українці Львова та хтонебудь з мистецьких сил поцікавився цими двома молодими талантами та взагалі виставою, тимбільше, що вступ на неї вільний, а тревatиме вона всього до 20 ц. м. (а)

— **Другого дня тягнення Держ. Клясової Лотерії** впали виграні на такі числа: **50.000 зол.** на ч. 105.225. **20.000 зол.** на ч. 58.918. **15.000 зол.** на ч. 138.306. **2.000 зол.** на ч.29.087. **1.000 зол.** на ч. 46.836, 48.584. **500 зол.** на ч. 16.058, 43.916, 47.069, 69.499,83.194, 110.799, 111.286, 114.917, 139.845, 145.640. **400 зол.** на ч. 11.535, 11.558, 32281, 51.316, 55.140, 70.407, 101.598, 116.277. **250 зол.** на ч. 2484, 3090, 7654, 29.245, 29.706, 32.155, 33.410, 47.752, 58.821, 78.855, 99.333, 119.576, 120.362, 123.485.

— **Почтовець-дефравдант.** Від довшого часу пропадали гроші з почтових амбулянсів почтового уряду ч. 2. у Львові (головний двірець). Слідство викрило, що крав ті гроші 40-літній експедієнт того почтового уряду Петро Дубановський. Поліція найшла в амбулянсі скриньо'ку з попелом, правдоподібно із спалених американських листів, а при Дубановськім марки з отворених американських листів і лист від любовниці з Кракова, в якім просить Дубановського, аби привіз їй багато грошей, бо має великі видатки на гардеробу. Арештований Дубановський має жінку, що є залізничою службовичкою у Львові, та двоє дітей.

— **Самогубство студента.** В готелі „Саськім" при вул. Батория у Львові повісився 22-літній студент II. року прав Тад. Ілясевич, родом з Самбора. На візитівці, яку припняв до блюзи, повідомив поліцію, що відібрав собі життя наслідком нервового розстрою.

— **Намагане самогубство.** Купець Йосиф Вільнер програв у львівськім рабінаті процес за спадщину з любачівським купцем Ел. Табаком. Це так вплинуло на Вільнера, що він на губернаторських Валах пробився в околицю серця шпилькою, які давніше жінки вживали до капелюхів.

— **Градова туча** перейшла над частиною брідського повіту. В Заболотцях знищила 350 моргів збіжа, в Ражневі 250 моргів засівів, у Висоцьку 300 моргів, в Пониковиці 210 моргів засівів. Шкоди є на 80—90 пр. Град був величини волоського горіха.

— **Висільник.** У лісі за Потуторами повісився агент портретів із Бережан Мар. Палюсінський. Тому, що Палюсінський мав закнебльовані уста, поліція здогадується, що його хтось ограбив і повісив.

— **Різні вістки.** У мексиканськім місті Цитаквано на передвиборчих зборах дискусія розгорілася до такої міри, що дві ворожі партії почали до себе стріляти, при чому 8 осіб убили і 100 ранили. — Помер відомий мадярський письменник Йосиф Пікотч у 56 р. життя; останніх десять літ був він послом. — Австрійське радіо тратить щораз більше передплатників тому, що уряд використовує його для політичної пропаганди; 25.000 осіб, що належать до соціялістичної партії або до її прихильників, відкликали свій абонамент. — Відомий німецький композитор Ернст Кшенек написав нову оперу „Життя Карла V", яку виставлять одночасно у Відні та Празі. — Мадярський князь Алядар Порція, що перед війною належав до найбільших магнатів, звернувся до магістрату у Будапешті з проханням, щоби його прийняли до захисту для бідних. — Золотий запас державного банку Франції зріс за тиждень на 111 міл. фр. і дійшов тепер до суми 81.082 міл. — Ґанді перестав сам читати часописи, бо очі його дуже ослабли. — У Варшаві заснували есперантське наукове видавництво, якого метою є видавати в есперантській мові найчільніші наукові твори польської літератури.

— **Федір Дудко,** зредуков. службових Бібліотеки, просить дати місце дозорця, возьного, курзора, управит. домом чи інш. заняття. Грамотний. Адр.: Львів, Піскова 21, м. 9.

— **Що таке весняники?** Найновіші досліди показали, що весняники повстають наслідком нерівномірного нагромадження пігменту (барвника шкіри) в тих частинах шкіри, які найбільше виставлені на сонячне проміння. Найбільше весняшок дістають особи з білою церою та ніколи не можуть обгоріти. Для них одинокий ратунок, вживати успішних засобів проти весняшок. Такими засобами в першій мірі є крем і мило Лешніцера, виконані з вимогами останнього знання та на підставі найновіших рецепт. Вживаючи постійно крему і мила Лешніцера усунемо неприємно ті немилі наслідки літнього сонця.

— **Заперти.** На підставі опінії шпиталів, нанть хорі, що лежать у ліжку радо вживають природну гірку сіль, **FRANCISZKA JOZEFA.** І цей засіб добре переносять.

НОВЕ МИЛО!

Вибір мила залежить від того, чи є воно делікатне, пахуче і чи не дразнить шкіри. Нове мило Еліда „7 квітів" єднає в собі всі ті прикмети, вироблене з найшляхотніших сирівців і перфумоване композицією запахів сімох найгарніших квітів. Найвибагливіші дами, які вимагають, щоби мило мало косметичні прикмети, віддають все першенство милові Еліда „7 квітів". Воно є спеціяльно перетовщене і таке лагідне, що надається навіть для найвразливішої цери.

МИЛО 7 КВІТІВ ЕЛІДА
з наймилішим запахом

СПОРТ.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В четвер почалися вже ситківкові змагання за мистецтво Львова. Участь змагунів доволі численна. Зацікавлення публики велике. Трибуни виповнені.

Вислідки таб: поодинока гра жінок: Федишина — Дутко 3:6 6:4 6:4; поодинока гра мущин: Рожанковський Славко — Хамула 8:6 2:6; Дзерович — Струк 6:1 6:0; Процишин Н. — Гнатович 12:10 3:6 7:5. Подвійна гра мущин: Рожанковський Славко, Маруняк — Олександрович, Безгрішний (Коломия) 12:10 4:6 14:12. Гра незвичайно цікава. Коломийська пара грала прегарно, головно Олександрович, який своєю грою викликував захоплення. Знаменито опанована у нього техніка, як зрештою і всі удари. Дуже добрий серіс Безгрішного. Коломийська пара програла по дуже завзятій боротьбі, уступаючи рутині старших змагунів і знаменитій грі Славка Рожанковського. У львівської пари видно недостачу зіграння.

Продовження змагань в суботу 3-я год. попол. та в неділю 9-а рано і 3-я попол. на кортах Л. К. С. при вул. Войтіха.

МИСТЕЦТВА ЛІГИ.

КРАКІВ. Краковія — Полгуже 4:2 (3:0).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Лехія — Погонь І Б. 3:0 (1:0).
ЛЬВІВ. Гасмовея — Ольд бої 3:1 (1:0).
СТРИЙ. Сїятезь — Погонь (Стрий) 1:0 (0:0).
РЯШІВ. Ресовія — Польонія (Перем.) 4:0 (2:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЯРОСЛАВ. Погонь (Львів) — Огнісько 4:0 (2:0).
ЛЬВІВ. Степ — Граніт 1:1 (0:1). Товариські змагання, до котрих Ц-клясовий Степ виступив у резервовім складі. Ворота для української дружини стрілив Грушка.

ПОГОНЬ І. Б. — УКРАЇНА.

Змагання цих дружин за мистецтво А-кляси (відплатні) відбудуться в неділю 18. ц. м. в год. 3.15 попол. як передмеч зіграних змагань Погонь — Л. К. С.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

В неділю 18. VI. ц. р. грають у Львові: Чорноморці — Мета, год. 11 рано, на площі Сокола-Батька, судія п. Повзанюк. УРСК — Кометя, год. 15.15, на гриші Гасмовеї, судія п. Сачинський. Тризуб — Сокіл IV., год. 16., на гриші Р. К. С., судія п. Рак. — У Золочеві: Сокіл (Золочів) — Дніпро (Винники), судія п. Круль.

—o—

Листування Редакції.

Вп. В. Б., Самбір: Дякуємо за присланє. Справи, про яку пишете, використати не можемо з цензурних оглядів. Перед трьома днями помістили ми про це допис, але цензура вичеркнула все включно з заголовком. Присланє давніше будемо старатися використати при нагоді.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Субота, 17. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку".
Неділя, 18. червня год. 3.30 поп. „Викрадена наречена" (ост. раз).
Неділя, 18. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку".

Театр Різнородностей.
Субота, 17. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.
Неділя, 18. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „В кожній пристані дівчина" (Альб. Прежан).
АТЛЯНТИК: „Земля нічия".
КАСІНО: „Оженися зі мною!"
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бур".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуща".
СТИЛЕВЕ: „Тайна стенотипістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Сатана завистн" (Гері Купер).
УТІХА: „Князь Дракуля", ревія: „Ах, ці львовянки!".

Закордонне радіо.

Субота, 17. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 11.30 Оп. орхестра, **Братислава** (279,3) 12.40 Концерт; **Бреслав** (325) 20.00 „Лізельот" оп. Кінеке; **Гельсінгфорс** (368,1) 20.15 Фінл. музика; **Ляйпціг** (389,6) 20.30 Веселий вечір; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.45 Сучасна італ. опера; **Відень** (518,1) 11.30 Капела. 20.00 Концерт орхестр; **Рига** (525) 17.00 Співацьке свято (260 хорів, 12.000 співаків); **Будапешт** (550,5) 13.30 Цик. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Гумор і сатира, 13.50 Концерт, 15.00 Літер. авдиція, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії.

Неділя, 18. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.15 Військ. орхестра, 11.00, 16.00 Концерт, 18.10 Пісні; **Мілянo** (331,4) 12.30 Муз. всячина; **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Тітус Фаерфукс" фарса зі співами Нестроя; **Гельсінгфорс** (368,1) 11.30 Спів; **Сотенс** (403,5) 22.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера; **Білгород** (429,7) 11.20, 16.00 Нар. музика, 15.00 Хор молоді, 16.30 Нар пісні, 18.55 Церк. хор; **Рим** (441,2) 20.45 „Бамбу" оп. Карабелі; **Відень** (518,1) 15.30 Концерт, 16.50 Весетий концерт солістів, 20.10 „Кенігс Отокарс Глік унд Енде" траг. Грільпарцера; **Будапешт** (550,5) 17.00 Цик. орхестра, 20.15 „Орлов" оп. Ніхштедтена; **Харків** (937,5) 9.00, 13.50, 15.00, 16.30, 19.00 Концерт, 18.00 Концерт молодої української музики; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.30 „Дер Фрайкорпораль" вес. оп. Фолергуна.

Львівське радіо.

Суботa, 17. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 12.10, 12.35, 14.55, 15.15, 17.15, 22.20 Грамофон; 15.35 Муз. загадки; 16.00 Авд. для хорих; 16.30 Орхестра, спів; 17.15 Легкий концерт; 17.55 Твори на гавайській гітарі та балалайці; 19.40 „Хвалити Бога, незле" (новеля з діялекті, Васневського); 20.00 Орхестра, спів; 21.00 Огородничі вістки; 21.10 Веч. концерт; 21.30 Шопенівський концерт; 22.00 Авдиція (Норвіз); 22.25 Спортові вістки; 22.55 Концерт орхестри мандоліністів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооператівам дня 16. V.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.40 зол. Тенденція на всі артикули слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошенни редакція не відповідає

За ювилейний дар 25 зол., що його склала кавярня „Унікум" з нагоди комерсу в 35-ліття дівочої школи ім. Шевченка у Львові, складають щиру подяку її власникові Жіночий Кружок Рідної Школи ім. Ганни Барвінок і Ювилейний Комітет.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошенни редакція не відповідає

УЖЕ НЕ ТРЕБА купувати форм на сукні, костюми та плащі, лише дати до роботи, яка крає, фастригує і пробує по низьких цінах. **Марія Волинська, Львів, Собіського 12, тел. 17-04.** 2129 3—4

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знаменнті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК,** Пілсудського 21, І. 7—10

ДИРИГЕНТ хору і орхестри та організатор кооп. шукає заняття. Зголошення до Адміністрації під „Люстратор". 1-1

В ПРЕГАРНО положеній вілі в Головецьку к. Тухлі до винайму дві кімнати дуже догідні для родини, за дешеву ціну. Ближчі інформації вул. Листопада 45, мешкання 5. 2480 1—1

Треба завсіди памятати,
що Аспірина істнує лише одна! Хоча в торговлі находиться багато підробок, але це тільки дещиця доброти оригінального препарату. Оригінальна Аспірина з витисненим хрестом БАУЕР дає гарантію якости, чистоти і нешкідливости препарату.
Аспірина істнує лише одна! Дістанете в аптиках.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошенни редакція не відповідає

ЛЕЖАКИ — гамаки — городові парасолі та всілякі городові меблі,
КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ і господарські,
ГНУТІ МЕБЛІ фабрики Тонет і Мазовія,
ДІТОЧІ ВІЗКИ — забавки
поручає по значно зниженій ціні одинока християнська фірма у Львові

Конєвич

ВУЛ. БАТОРІЯ 12, ТЕЛ. 76-00.

ГИКАННЯ

та всілякі інші розлади мови радикально усуває
ЛІЧН. ЗАВЕДЕННЯ ДЛЯ ГИКАВИХ
С. ЖИЛКЕВИЧ, Варшава, вул. Хлодна 22.
Проспекти висилає канцелярія даром.

НОВИНА! — АВТОМАТ-БРОВНІНГ 6-ти мм., який викидає сам гільзи після вистрілу — стріляє до цілн, гарно оксидований, плоский,— забезпечує цілковито особисту безпеку, приголомшує гуков. Ціна тільки зол. 8.45, 2 шт. 16.50, 10-стріл. зол. 22.—. Сотка куль 3.65. Дозвіл непотрібний. Висилаємо за почт. післяплатою, кошта пересилки оплачує купуючий. Адресувати: Предст. Фабр. Зброї „Stabil", Warszawa, Wspólna 2, oddz. 26 K.

ПОДЯКА.

Усім, що з приводу смерти незабудькуваної памяти мого Мужа виявили мені своє співчуття та причинились до звеличання Його похоронів складаю на цьому місці сердечну подяку. Зокрема дякую Їх Ексцеленції Митрополитові, як також Преосвященому Кир Никиті, Впреподоб. о. мітратові Базюкові і о. Ректорові Духовної Академії д-ру Сліпому, а дальше усьому Впр. Духовенству, що взяло численну участь, щоби віддати Покійникові останню прислугу. Головній Управі „Р. Ш." у Львові й Кружкам „Р. Ш." ім. Шашкевича у Львові, в Яворові, Перемишлі, Вербиці пов. Рава Руська, Ставиславові, Золочеві, Делятині, Дорі, Сколім, Стрию й Самборі. Усім Тов. і інституціям, особливо Науковому Т-ву ім. Шевченка, Музеєві тогож Т-ва, Т-ву „Просвіта", Народній Торговлі, Союзові України Власн. Реаль. у Львові, Т-ву „Сокіл", Кооперативі „Злука" і Жіночій секції при читальні „Просвіта" в Вербиці пов. Рава Руська, Дирекціям і Учительським Зборам акад. гімн. у Львові, дівочої гімн. „Р. Ш." у Львові, держ. укр. гімн. в Перемишлі, семінарії „Р. Ш." в Самборі, семин. „Р. Ш." в Стрию, гімн. „Р. Ш." в Золочеві і гімн. „Р. Ш." в Яворові. Хорам, що своїми піснями звеличали сумний похід. — Дальше щира подяка всім Вп. П. Промовцям, а зокрема сеніорові През. д-рові Костеві Левицькому, за їх-а глибини душі плинучі слова прощання, і врешті всім тим, що тисячами прийшли виявити свій жаль за Покійником — складаю сердечне Спасибі.

Іванна Кокорудзова

Перевіз хорих у Львові і провінції

полагоджує найдешевше
„САНІТАРНА ПОМІЧ", ЛЬВІВ, УЛ. СКАРБКІВСЬКА 35. — **ТЕЛ. 69-86.**

ГЕТЬ З НАШИМИ ВОРОГАМИ!

Каралюхи, таракани і т. п. хробачня — це розсадники зарази і ріжних проказних недуг. Треба їх зовсім знищити. Лише при помочі певного і радикального засобу, яким є

FLURIN

Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах.

НАРЕШТІ ЗНИК
мій перестарілий НАГНІТОК
бо „LEBEWOHL"
ЦЕ НЕБУВАЛИЙ ЗАСІБ.
Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах.
ВИРАЗНО
LEBEWOHL
Виріб краєвий.

Бюро Посередництва в Берліні й Українське Бюро Подорожей

полагоджує всі справи.

BERLIN W 15 — SCHLISSFACH 39.

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 156 (13.395). Львів, понеділок 19. червня 1933. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полудн. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·60 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

СОЛОМЯНІ ВДІВЦІ ХАРЧУЮТЬСЯ ЛИШЕ В РЕСТОРАНІ РОГЕР І ЗАЙДЕЛЬ Ягайлонська 11. бо там найдешевше і найсмачніше.

Світова господарська конференція в Льондоні.

Женева, червень 1933.

Господарські справи, що відносяться до кількох держав разом, належать стільки ж до політики, що й до економіки. З цього погляду призначена льондонська конференція властиво справам господарської політики великих держав.

Нема сумніву, що учасники конференції, поза деякими виїмками, одушевлені щирим старанням перемогти світову кризу та уздоровити світове господарство. Англьосаксонські ініціятори цієї конференції з цілою льояльністю, притомою їх раси закликають усіх, навіть більшовиків, зробити останню спробу виступити спільним фронтом проти катастрофи світової господарки.

Як президент конференції виступив Мекдональд проти всіх, що беруться з сумнівом до праці, та промовив: „Ми не сміємо здатися; мужі, які хочуть мати успіх, мусять іти на роботу, як за здобич". Чи вистане англійського завзяття та палкого оптимізму, щоби здобути справжній успіх конференції покаже близька майбутність.

Тим часом не можна поминути без уваги й досить численних голосів сумніву і скептицизму. Відомий Вікем Стід між іншим пише: „Найбільше небезпечною є інтернаціональна конференція, зле підготована. А хто може твердити, що льондонська конференція добре підготована? Цілий світ знає труднощі, які вона має перемогти, і майже ніхто не чекає, що вона розв'яже світову кризу".

Не бракує і скарг, що конференція занадто численна, та що кожна делєгація приходить зі своїм проєктом, яким вона має намір урятувати світ. А деякі делєгації мають навіть по кілька таких проєктів. Програма конференції остільки обширна, що на виконання її треба було б не менше часу ніж на конференцію розброєння.

Не сумніваючись у духа міжнародньої солідарности, яким перейнята льондонська конференція, всеж не можна поминути того, що кожна з великих держав має свої застереження і свою межу, якої вона переступити не вважає можливою. Скасування золотої валюти в Америці сталося на передодні конференції так само як і оголошення німецької мораторії. Англійсько-японський митний конфлікт, що загрожує перейти у митну війну, вибух кілька днів перед відкриттям конференції. Це все, розуміється, справи другорядні, які конференція могла би може навіть і полагодити при сприятливих умовинах. Але й тоді лишиться у силі завжд одного швайцарського дениника, що великі держави все поборюють лише наслідки та вияви світової кризи, замість того, щоби розірвати нарешті блудне коло світової кризи.

Одною з головних справ конференції вважається уреґулювання воєнних боргів, але й ця, як здавалось, фундаментальна справа відсувається далеко в тінь у порівнянні зі зростом світової кризи. „Н. Ціріхер Цайтунг" пише: „У Зл. Державах обраховують зменшення цілого річного прибутку населення від 1929 р. на щонайменше 30 міліярдів долярів, на суму втричі більшу, ніж ціла вартість капіталу боргів, яких вимагають від європейських держав, та в сто разів більшу, як річні вплати їх до американського скарбу. Коли народи усвідомлять собі такі факти, то радикальне розв'язання проблеми боргів дасться перевести без надмірного труду".

Справа валютова є, розуміється, без порівняння лекша, ніж справа боргів. Є це справа більше формальна ніж істотна і не вимагає від жадної держави таких очевидних жертв, як дарувати європейським державам їх борги з боку Америки.

Але можна мати дуже оправданий і великий сумнів, чи розв'язання цих питань вистарчатиме для переборення кризи. Як скасування боргів так і впорядкування валютового хаосу можуть причинитися щонайбільше до більше нормального розподілу вартостей та покупної спроможности між державами, але в ніякім разі не до збагачення зубожілого світу новими вартостями.

Головним джерелом світової кризи є безробіття і та обставина, що понад тридцять міліонів люду лише споживають, але позбавлені можливости творити нові вартости. Розв'язання всіх повище згаданих питань на конференції у Льондоні може бути лише підготуванням до розв'язання головного питання — як знайти роботу для міліонів безробітних, де знайти ринки для збуту продуктів їх майбутньої роботи.

Спроби найти працю для безробітних роблять безупинно у всіх державах, але ніде вони не вийшли поза межі так званої продукційної запомоги безробітним. Кілька проєктів цього роду буде подано і на конференції у Льондоні, але інтернаціонального значіння вони мати не можуть. Всі спроби боронитися проти світової кризи шляхом самовистарчальности поодиноких держав, є в ґрунті річи нічим іншим, як змаганням зменшити безробіття при допомові зменшення видайности праці. У своїм остаточнім розвитку ці змагання можуть допровадити лише до того, що на площах Берліна будуть садити бараболю і годувати в пивницях безрог, які можна за півдурно одержати з Галичини, а по галицьких селах ковалі будуть виробляти ножі, які можна майже задурно дістати з Солінґена. У такий спосіб здобула Совітчина „економічну незалежність" і позбулася безробітних. Там уживають у найбільше непродуктивний спосіб невільницької праці, щоби виробляти зайвимі трактори, які по двох днях треба направляти, замість того, щоби купити їх у Німеччині чи Америці, і виголоджують населення південних частин держави, примушуючи їх сіяти бавовну, яку без порівнання дешевше плекають в Америці та Єгипті.

У Льондоні рішать, пише один швайцарський денник, чи світ знов повернеться до ліберальної господарської системи, чи світова господарка буде звужена ще більше ніж тепер та розпадеться на кілька господарських автаркій. Себто піде шляхом більшовицьким, додамо від себе, який може скінчитися хіба лише загибіллю модерної культури.

Але для ліберальної господарської системи потрібний новий великий ринок збуту зі сотнями міліонів споживачів, якого ніяка велика держава у власних межах дати не може. І тут на ділі кінчаться економічні функції льондонської конференції і починаються міжнародні політичні завдання великих держав. Кінчиться праця конференції і починається акція злучених пактом великих держав.

Коли льондонська конференція лише почасти вирівняє економічні суперечности між великими державами, що беруть участь у ній, та вирівняє шлях до їх політичної акції на міжнароднім терені, то завдання цієї конференції буде виконане.

М. Данько.

СИТКІВКАРІ! Ракети, натяги, направа й весь ситківковий виряд поручає найдешевше Кооп. „П Л А С Т" — ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95.

Забута Холмщина.

Дещо про холмські відносини і життя.

Як відомо, — на Холмщині приспане штучно все українське. На кооперативних крамницях не може бути напису в українській мові хочби поруч із польським, а в останньому часі розв'язані майже всі кооперативні організації. Культурно-освітнє товариство „Рідна Хата" від кількох років завішене в діяльності. Ніякі політичні організації не можуть свобідно розвивати своєї діяльности. Навіть волинське товариство ім. Петра Могили (п. Певного) не може там повстати. Нема дозволів на всякі вистави в українській мові, хочби їх улаштовували в льокалях польських організацій і українськими членами тихже організацій. З огляду на те лише одно православне віроісповідання є там заборолом проти польонізаційної політики. Очевидно, що через те православіє на Холмщині всіми способами поборюють польські чинники. Тільки на одній Холмщині ще досі стоять замкнені сотні церков, яких не дозволяють ремонтувати. Церковна земля майже в цілості відібрана від духовенства, а тепер — як зачувати — хочуть остаточно на власність держави ту землю забрати. Повстання нових парохій є цілковито унеможливлене. Будова нових церков і домів молитви є недопустима. Священикам утруднюється або не дається дозволу викладати релігію в народніх школах, а особливо — українською мовою. Іноді духовенство зустрічає перешкоди навіть у виконанні чисто релігійних функцій, як це мало місце 22. травня ц. р. у Замостю. Події в Замостю можуть бути гарною ілюстрацією релігійно-національних відносин на Холмщині. Тому слід на них зупинитися.

До світової війни в Замостю були 4 церкви, гімназіяльна, а нині перероблена на салю, Свято-Спаска, перероблена на салю карного відділу суду, військова, висвячена на римо-католицький костел для учениць жіночої семинарії. Таким чином православне населення міста й околиць, а також військо православ. віроісповідання не мають ні одної церкви, а їх релігійні потреби полагоджується в церкві села Седліскі у віддалі 9 км. від Замостя. З огляду на таке положення православні просили дозволу відправляти богослужения на цвинтарі, при маленькій каплиці, яка там находиться. Після довгих старань люблинський воєвода дозволив в 1928 р. відчинити цю каплицю, але тільки для відправи в ній виключно похоронних богослужень. На основі того зарядження, незвичайно зрештою дивного, священикові не дозволено відправляти в каплиці всі інші богослужения крім похоронних. Цей розпорядок пояснюється тим, що влада не хотіла, щоб в Замостю в якійнебудь формі повстала нова православна парохія. В цьому році православні готовились відправити врочисте богослужения в день св. Миколая. Бо треба сказати, що Миколаївська церква існувала в Замостю від 1604 р., а при ній в свій час розвивалось Святомиколаївське Брацтво. З околичних парохій заповіджені були хрестні ходи. Богослуженя мало відправитись у каплиці на цвинтарі. Однак влада заборонила відправу не тільки в каплиці, але й на цвинтарі під голим небом. Православних, які у скількості поверх 2000 зібрались на цвинтарі, поліція розігнала, а хрестоносний похід у числі до 600 душ з села Чесник не впустила до Замостя. Коли люди почали хвилюватись, для їх успокоєння адміністрація дозволила відправити богослуженя в тісній хаті на передмістю Підтополя, а

Перевести обезпечення свого життя значить сповнити моральний обовязок супроти своєї рідні, суспільности й самого себе. Зробіть це в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

лише священикові села Седлиськ. Іншим-же священикам, у числі 3, які прибули до Замостя, заборонено приймати участь у богослуженні і і проповіді. Ті священики підчас цілого богослуження находились під обсервацією. Подаючи про ці заміські події до відома української суспільности, треба з жалем піднести один прикрий факт, що від деякого часу українська преса всіх напрямків дуже мало присвячує місця й уваги справам православного українського населення і не реагує на факти, подібні до заміських подій. А таких фактів, особливо на Холмщині, є дуже багато.

Посол Хруцький Сергій.

—o—

Поклін Поляглим.

СТРИЙ.

По довгих стараннях повелося філії Товариства Охорони Воєнних Могил у Стрию дістати урядовий дозвіл на упорядкування стрілецьких могил у скількості 196, котрі находяться на стрийськім хвинтарі. Хоч матеріяльні засоби Товариства були скупі, все таки з огляду на Зелені Свята рішено приступити до відповідного їх упорядкування. При видатній допомозі тут. міщанства, головно Ланів, котре майже в цілости відізвалося на заклик Товариства в доставі шутру, як також завдяки безкорисній праці тут. студентства і молоді з сіл Ніньова, Завадова, Голобутова, Цуліб-Грабовець, Конюхова, Ярушиць, Татарська, Братковець-Гірного і Верчан всі могили дістали наразі цементове обрамування, а крім того упорядковано стежки. Виділ Товариства має надію в найближчому році приступити до остаточного викінчення могил та здвигнення тревалого памятника з написами всіх поляглих.

В перший день Зелених Свят відбувся похід стрийських церков при участи всіх священників і маси вірних. Участь у поході взяло все українське населення міста Стрия, висилаючи рівночасно своїх делегатів з вінками, яких зложено 48. Крім цього явилися представники довколичних сіл з вінками в числі 16. Разом зложено 64 вінки, між якими видніли написи від громад Грабовець, Дашава, Ярушиці, Татарське-Верчани, Гірне і інші. Ціле свято пройшло величаво.

Своєю працею над упорядкуванням могил і участю в святі дало все громадянство доказ, які дорогі йому могили найкращих наших синів. Віримо, що те саме громадянство, студентство та славна сільська молодь названих громад ще й дальше дбатиме про збереження й забезпечення тих могил та постарається здвигнути на них памятник, гідний слави поляглих.

СОКАЛЬ.

Як щороку, так і в цьогорічні Зелені Свята зложив український Сокаль ураз із найближчою околицею поклін памяти Поляглих. Вже в суботу перед Зел. Святами була у вел. церкві поминальна Служба Божа й панахида, яку відправлено біля гарно прибраної могили. А в неділю по Службі Божій двигнувся процесійний похід із Сокаля й Поторищі на місцевий цвинтар, на якому лежать могили 75 українських поляглих. В поході несено 11 вінків, за якими йшов довжезний похід упорядкованими чвірками. На могилах відправив панахиду о. дек. Ничай в асисті о. д-ра Вергуна. Прегарне враження робив образ дітей з української захоронки, які складали з пієтизмом цвіти на могили поляглих.

„Нова ера польсько-українського співжиття на Волині“.

ПАТ подає вістку, що 14. ц. м. був у Луцьку голова ББ полк. Валеріян Славек у товаристві ґен. секретаря ББ пос. Бженк-Осіського. В салі воєвідського секретаріяту ББ відбулася конференція з участю през. Славека, вол. воєводи Юзефського, всіх послів і сенаторів волинської парл. ґрупи, як також голов повітових рад ББ на Волині.

По рефератах пос. Пулавського, Певного і сен. Дворакоського забрав голос полк. Славек, що по загальному схарактеризуванні відносин у світі, обговорив домагання Бльоку. Промовець ствердив, що на Волині, де пристрасти підсичувані, починає все таки зарисовуватись нова ера співжиття. ББ бажає, аби кожний чувся управненим громадянином і хоче, *аби потреби* українського населення і будова його життя реалізувалися при спільних зусиллях. Якщо навіть повстає тут і там у тому співжитті скреґіт, то проте не слід квестіонувати добре вибраної дороги.

Після того відбулася академія на честь героїв „Польської Гори“, а потім приняття у воєводи Юзефського. През. Славек відвідав опісля „Рідну Хату“ підчас вечерниць і продукцій українського хору.

Українські дні у Брні (ЧСР).

Дні 19—21. травня ц. р. у Брні (ЧСР) можна назвати українськими днями пропаганди української культури.

Дня 19. травня в помешканні Мистецько-Промислового Музею відбулося відкриття виставки сучасних словянських ілюстрованих часописів, яка раніш (від 22. IV. до 7. V) з великим успіхом відбулася у Празі.

Завдяки ласкавій згоді і заходам дир. Словянських Архівів м-ства закорд. справ у Празі проф. д-ра Яна Славіка, для організації українського відділу на виставі в Брні, прислали цінні збірки українських ілюстрованих часописів зосереджені в Українському Історичному Кабінеті, що входить до згаданих Словянських Архівів та вислало свого представника для переведення організаційної праці.

Український відділ на виставі дав 73 назви сучасних ілюстрованих часописів, які надходять рівномірно до Українського Історичного Кабінету з усіх земель заселених українським народом та української еміґрації. Його прикрашено національним прапором, ґербом, портретами Шевченка та Франка, художніми образами, мистецько-виконаними вишивками та повісили в ньому інформаційні таблиці.

Все це зробило український відділ найбільше притягаючим увагу відвідувачів від менту відкриття. Всю організаційну працю та влаштування відділу перевів представник Словянських Архівів п. Арк. Животко при допомозі місцевих сил української кольонії. Відкрила виставу вступним словом голова Союзу Словянських Жінок (Єднота Слованських Жен) пані Звержинова та святочна промова старости міста Брна п. Томеша. Цікавий і цінний своїм змістом виклад мав проф. д-р Ф. Вольман на тему історичного розвитку словянської преси. Подавши початки української преси на всіх українських землях докладчик зокрема спинився на добі — заборони українства (1863 р. — Валуєвщина — Емський указ 1876 р.) на Україні.

Далі виступили представники ріжних організацій. В імені української кольонії м. Брна промовляла п. Мирослава Микитка промовою, в якій зазначив сучасне становище українського народу та його змагання.

Дня 20. травня, в звязку з виставою, на сходинах української кольонії відбувся виклад п. Арк. Животка на тему: „Українська преса в її історичному розвитку“.

У неділю 21. травня на виставі відбувся виклад чеського письменника п. Ольджиха Земка на тему: „Україна та українська преса“ та представника Словянських Архівів М. З. С. п. Арк. Животка на тему: „Словянські архіви та їх діяльність“.

П. Ольджих Земек, давши історичний нарис українського життя, культури й боротьби, спинившись на історії українсько-чеських взаємин та зробивши історичний огляд розвитку української преси — закінчив свій виклад закликом прислухатися до змагань українського народу та висловом певности в перемогу його визвольних змагань. Повне ознайомлення з історією життя українського народу та щире почуття, з яким прелеґент виголосив свій виклад, викликали серед присутніх глибоке враження.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА. 4)

В чім слабість української літератури?

Типи з чужих культур. — Як виглядає наш тип селянина.

Отже саме в тім діло. Я запитаю: чи це дійсно правда, що слабість нашої літератури лежить у тім, що вона не має західньо-европейської чи західньо-европейських літературних форм і таких ідей і персонажів чи характерів, які мають західньо-европейські літератури?... Бо думаю так: воно правда, що ми взагалі в той спосіб оцінюємо якийнебудь літературний твір, чаш чи чужий, себто дивимося, чи він має легкий, гладкий, витягнений у довжину, повний контрастів, порушливий і глибокоумний, інтелігентний, модерний західньо-европейський діяльог і взагалі спосіб зобразування річей і сильні ідеї і персонажі; але не є правда, що це перша і найважніша причина слабости **нашої** літератури!

Потім, взагалі не думаю, що беручи на увагу форму, можна до нашої літератури підходити з тими самими критеріями, що до літератур культурних західньо-европейських народів. Я тільки спитаю: чи взагалі можливе, щоби наша література в таких відносинах, як наші нинішні, мала таку саму витончену і вигладжену форму, як яканебудь зі західньо-европейських літератур?... Звісно, що літературна форма не істнує тільки сама для себе, але вона є стислою і вірною відбиткою життя, себто відбиткою інтелігентного товариського діяльогу і способу висловлювання, який істнує в даний мент у даним народі. Отже якщо наш інтелігентський товариський діяльог є ще нині простий і коструватий, коли не скажемо грубий, а на всякий випадок незурбанізований, то як можемо хотіти, щоби наша форма в літературі була гладка, тонка і зурбанізована? Навпаки думаю, що витончена, вигладжена, зурбанізована форма в нашій літературі, виглядатиме як щось штучного, кованого, робленого і неприродного і буде саме найпевнішою ознакою її слабости!

Друге щодо ідей і персонажів. Я спитаю: чи воно дійсно правда, що **першою причиною** слабости нашої літератури є брак сильних ідей і персонажів? А чи це не є вже наслідком якоїсь іншої, глибшої і більшої хиби нашої літератури, яку наперед мусимо усунути, якщо хочемо усунути слабість ідей і персонажів?... Гадаю, що тим найпершим, що бракує нашій літературі, не є брак сильних ідей і персонажів, так би мовити **уроздріб,** але брак якоїсь одної ідеї чи змісту й одного сильного, ясного і виразного персонажу чи характеру, а власне кажучи, брак **національного типу гуртом,** який нашу літературу відріжнив би від інших літератур.

Скажім докладніше, як це розуміти.

Коли ми, наприклад, читаємо якийсь чужий, розуміється, великої літературної вартости твір, скажім повість, то находимо в ньому ясний, виразний і ріжний від інших націй національний світогляд, психіку і темперамент, загалом національний тип і всі матеріяльні відносини того народу. І не тільки те; але навіть якби хтось, хто, очевидно очитаний у чужих літературах, читав тільки переклад чужої великої повісти і не знав ні її автора ні його національности, то вже по самім світогляді пізнав би, до якого народу та повість належить.

Чи те саме можна сказати про українську повість з інтелігентського життя? Або чи міг би, наприклад, чужинець сказати на основі лектури нашої повіоти, який саме є український світогляд і тип тощо, освіченої людини? Думаю, що цього він ніяк не міг би сказати.

Але не треба чужинця. Ми самі знаємо, що наприклад світогляд, психіка і темперамент персонажів і матеріяльні відносини повістей з інтелігентського життя Нечуя-Левицького не чисто українські, але багато є в них елементу російського, у повістях Франка є багато елементу польського або якогось неозначеного чи то абстракційного, у Кобилянської німецького або теж якогось абстракційного, не говорячи вже про твори Винниченка, де персонажі, сюжет і т. д. взагалі майже чисто московські!

Розуміється, ми знаємо, звідки це походить, бо, раз, ми політично розділені між ті народи і ми всякли в себе їхні культури, а крім того, живемо тим самим, що вони, приватним побутом; далі в нас тоді, коли жили і творили ті наші автори, — (зрештою, так само є ще й тепер), було мало нашої, національно свідомої інтелігенції, тому ті автори не мали з кого і з чого брати ті типи і світогляд і т. д. Одначе скажу, що нас — себто читачів, громадянство — та справа, коли маємо на увазі літературно-мистецькі вимоги, не обходить. І раз істнує самостійна й окремішня від усіх інших українська нація, то мусить теж істнувати її інтелігенція з окремішними духовими і матеріяльними прикметами і рисами і це мусить пробиватися у літературі!

(Продовження буде.)

П. Арк. Животко дав інформаційний виклад про працю Словянських Архівів, спинившися на організації, завданню та праці Українського Історичного Кабінету в Празі, що веде свою діяльність під проводом проф. Я. Славіка. Підчас викладу демонстували часописи з вистави.

Крім викладів відвідувачі українського відділу в ці дні діставали відповідні пояснення та інформації щодо виставлених часописів та про українську пресу взагалі.

Закінчилася вистава 5. червня. Серед місцевого населення вистава викликала поважне зацікавлення при чому український відділ зокрема за весь час притягав до себе увагу відвідувачів, серед яких чимало було таких, що вперше знайомилися з українським культурним життям в його реальних виявах.

Крім вистави треба відзначити в ці дні ще — „День словянських танців" — у неділю 21. травня, в якому взяли участь: чехи, поляки, югослов'яни, болгари та українці.

„День танця" почався походом вулицями м. Брна. В год. 2. вулицями міста рушив цей мальовничий похід учасників свята в національних строях та з національними прапорами в супроводі орхестр музики і співів національних пісень.

В год. 3—6. попол. на Сокільському майдані на Дральовому Полі відбувся виступ поодиноких народів в їх танцях при великій кількості глядачів. Першими виступили — югословяни, далі українці, чехи, болгари. Всі виступи робили дуже миле враження, але виступи українські, обективно оцінюючи враження, мали чи не найбільший успіх.

З українських танців виконали під власну орхестру: 1) „Козачка", 2) „Катерину" та „Запорожця". „Козачка" виконали двічі — на початку — доросла пара і на закінчення всіх танців мала дівчинка й хлопчик, що викликало серед глядачів велике захоплення.

Треба зазначити, що на виставі Словянських часописів і в „Дні словянських танців" російська кольонія м. Брна цілковито не брала участи, чим зайвий раз підкреслила своє становище, яке найшло належну оцінку серед чеського суспільства навіть русофільського напрямку.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ"
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

„Долиною Опору і Стрия".

Краєзнавчо-Туристичне Т-во „Плай" у Львові, йдучи назустріч численним побажанням нашої суспільности, видало провідник по скільських горах, написаний молодим, рухливим письменником м'ром Е. Ю. Пеленським п. н. „Долиною Опору і Стрия". Ця книжечка — це мала енциклопедія Скільщини, бо на її зміст складається: в I. частині огляд природописний (геольогія, підсоння, рістня, звірня), історичний, літературний і побутовий (господарські відносини, матеріяльна, суспільна і духова культура, людове мистецтво); в II. частині є опис усіх важніших шляхів туристичних цілої долини Опору і горішнього Стрия. Звернув тут автор увагу не тільки на феномени природи і красу краєвиду, але також на українські історичні памятки від найдавніших до найновіших часів (Урич, Бубнище, Розгірче, Ключ, Маківка і ін.). Сміло можемо сказати, що це одиноке у своєму роді видання. Книжечка ілюстрована, чепурно видана і з схематичною мапкою.

Т-во „Плай" плянує дальші подібні видання, а саме про Ґорґани, Чорногору і т. д., розуміється, якщо це видання стрінеться з прихильним прийняттям старшого і молодшого громадянства, на що воно вповні заслугує. Ціна приступна, бо всього 1 зол., а опустом при більших замовленнях. Дістати можна у всіх наших книгарнях і у книгарнях „Руху" на двірцах та в „Плаю".

Д. Коренець.

НІМЕЧЧИНА ЗАБОРОНИЛА НАЙБІЛЬШЕ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

Пруський міністр внутрішніх справ подав урядам спис усіх закордонних часописів заборонених у Німеччині. „Аж до дальшого зарядження" заборонено загалом 254 закордонних часописів. Є це часописи більше ніж 20 европейських держав. Поодинокі держави позаевропейських держав. Поодинокі держави в списі заступлені так: Америка 9, Аргентина 2, Бельгія 7, Канада 2, Данія 4, Данціг 3, Англія 5, Франція 31, Голяндія 9, Латвія 2, Литва 1, Люксембург 5, Австрія 37, Польща 24, Румунія 1, Басейн Саари 4, Швеція 1, Швайцарія 26, СРСР 9, Еспанія 2, Чехословаччина 66 часописів.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

З НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАКАРПАТТЯ.

З виказу, що його виголосив недавно доц. Домбицький в семинари соціяль-економіки Закарпаття в українському університеті в Празі виходить, що найбільше доходовою галузю нар. господарства по ту сторону наших Карпат є скотарство. Воно дає річно біля 500 мілл. корон прибутків і щойно за ним йде виноградництво (біля 120 мілл.) і садівництво (біля 40 мілл. корон у рік). Скотарство є найважнішим, а подекуди навіть одиноким джерелом, звідкіля наші селяни на Закарпатті черпають потрібну готівку. Не зважаючи на те, що об'єктивні умовини збуту сприяють плеканню скотарства на Закарпатті, воно там у порівнянні до передвоєнного часу міцно занепадає. Найбільше зменшилось число кіз (на 56 відс.); овець (43 відс.), менше рогатої худоби (на 24 відс.) і свиней (на 10 відс.).

Польська хроніка.

ТРУДНОЩІ МІЖНАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ І ПОЛЬЩА. — ВИВІЗ ДО СРСР.

Девізово-митні баріери у світі є такі високі, а надія на господарське перемиря така невелика, що годі чи можна дивуватись розжареному до червоности радянофільству поляків. Параліж міжнародньої торговлі відбивається на Польщі фатально. За 5 місяців ц. р. осягнула вона ціною насильної редукції вивозу активне сальдо торг. білянсу у висоті 48.174 тисяч. За той самий час минулий рік приніс надвишку вивозу над вивозом 111,800 тисяч! При таких цифрах можна піти навіть на найбільше ризикові концепції. Та — до речі — концепція зміщення торговельних оборотів Польщі в напрямі східнього сусіда не скриває ніякого великого ризика. З точки політики — Радянщина згідно з найновішим курсом Сталіна-Кагановича відкинулася уже зовсім від світового більшовизму, заявляючи, що для неї вистарчає „соціялізм в одной стране". З точки господарства — Радянщина платить свої зобовязання точно, чому навіть не перечить гітлерівська преса. Зате найважчим моментом у так бажаному ожвавленні польського товарообміну з СРСР є кредити. Більшовики хочуть купувати — ось знову відвідали Варшаву їхні репрезентанти, Абель й інш. Зяблінський, але вони хочуть кредитів і ще раз кредитів, а Польща потребує грошей і ще раз грошей. Аби поправити ситуацію тут на Шлеську, польський уряд удалив на останні польсько-радянські трансакції 50—75 проц. гарантій. Та в експорті до СРСР заінтересовано багато інших польських браж, а уряд далекий від гарантійного лібералізму. Однак треба також зазначити, що подь.-радянська торговля, коли її рівняти з минулорічною, тепер таки зросла. Та разом із тим годі не добачувати того, що радянський ринок не заступить Польщі тих ринків, які вона за останній час стратила.

ЖИДІВСЬКА КООПЕРАЦІЯ В ПОЛЬЩІ.

З приводу „Кооперативного дня" опублікувала польська преса рядні дані про кооперацію. З тих даних вибираємо дещо про маловідому в нас жидівську кооперацію. Серед неї переважає кредитовий сектор. Торговельних і продукційних кооператив є багато менше. Союз жид. кооп. нараховував на 1. січня 1933 р. 647 кооператив рідного типу з 200 тисячами членів. З тих 647 було 572 кредитових, 16 сіль.-господарських, 13 торговельних, 5 будівельних, а 41 продукційних і робітничих. Фінансовою базою кредитових кооператив є щадничі вклади, а тільки в малій частині кредити банків. Сальдо прим. кредитів, затягнених у Банку Польської Краєвого Господарства ледви переступає 1 проц. оборотових засобів.

П. К. О.
ЛЬВІВ, 3. МАЯ Ч. 9.
ПЕВНІСТЬ — ДОВІРЯ
Ощадностеві вклади
ЗВИЧАЙНІ, — В ЗОЛОТИХ В ЗОЛОТІ І МІСЦЕВІ.
КОЖНИЙ ПОЧТОВИЙ УРЯД Є ЗБІРНИЦЕЮ П. К. О.

ЕЛЄКТРІВНЯ У СТАНИСЛАВОВІ В МІЖНАР. ПРОЄКТІ ПОБОРЮВАННЯ БЕЗРОБІТТЯ.

Комісія експертів Л. Нації перетягнула проєкти ріжних держав для поборювання безробіття у міжнар. розмірах і приняла до свого рапорту проєкт електрифікації польських залізниць і будови великої електрівні в Станиславові. Чотири інших проєктів, прийнятих нею дотичать Балкану і надбалтійських держав.

Світова хроніка.

У НЕПЕВНІЙ АТМОСФЕРІ ЛЬОНДОНСЬКИХ НАРАД.

Ріжноманітність господарських інтересів і господарських навіть структур, — це найбільше маркантна риса світової конференції, що зрештою зовсім очевидне при збіговиську репрезентантів 66 держав. Мало що не кожна державна устами свого делегата проголосила свій „найбільш успішний" підхід до справи розвязання гордіївського вузла, господарської анархії. Навіть групових єдностей майже не видно, хіба тоді вона зпрезентувалась, коли йшло про сконцентровану атаку англо-французів на валютарну політику американців. А поза тим... Бенеш прим. складаючи заяву ніби-то в імені Малої Антанти не згадав ні словечком букарештенської конференції і постанов блоку аграрних держав. Та вже на конференцію їхали делегати ріжних держав з ріжним наставленням. Америка волїла зявитись на конференцію з депрецінованим доляром, Німеччина з мораторієм трансферу (здержанням виплат), Польща з можливістю репрезентування „стабілізації є ладу в міжнародньому хаосі"... Чи не було би то цікаві теж студії для психольогів: мінці, що переборщують свою бідність, поляки знов, що переборщують добробут та хваляться успіхом господарського свого режиму? Не хочемо перечити, що Польща зі стійною валютою і свобідним девізовим оборотом є одною з тих нечисленних держав, що роблять добре враження. Але якою ціною?

Але вернім до світової конференції. Стабілізація валюти чи вільний товаровий оборот чи зріст цін? Що з тих трьох речей важніше, що в першу чергу мусить сконцентрувати увагу всього світу і вирішення делегатів? Одноду шности під тим оглядом немає і все губиться у теоретичних міркуваннях делегатів. Тому нічим не дивне те, що виступ Літвінова, його конкретні пропозиції звернули загальну увагу. Купимо за мільярд доларів, вичистимо може на половину магазини, де зложені світові запаси, якщо дасьте нам кредити... Ще короткий сенс радянської заяви (що до речі цілив теж в англійців, які відпекались, як відомо, від торговельних взаємин із СРСР). Цей виступ Літвінова з новою силою видвигнув момент міжнароднього довіря, кредитів і т. і.

Чи з хаосу тонів зродиться чарівна симфонія нового „просперіті"? Тимчасова стабілізація доляра на нижчому рівні, яку заповідають і уступки Рузвельта у справі воєнних довгів до приняття 10 проц. вигл. рати включно — це мабуть перші обяви доброї волі американців, аби розсіяти дещо важку атмосферу конференції.

В. Н-вич.

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАГРАФУ.

Десятий день розправи

На початку розправи поставив д-р Шухевич внески, щоби: покликати військових знавців на ствердження віддалі між Городком а Ставчанами, яка за мірами оборони виносить 17 км.; покликати низку свідків, що К. Жук в моменті нападу була від 2 годин в хаті Горошка і нападу не бачила, так, як пізніше оповідала рідним людям; щоби переслухати врешті трибунал й оборонців у наглому суді на розбіжности тодішних зізнань а теперішніми К. Жук, що є, як сам прокуратор підчеркнув, одиноким свідком проти Куспіся і тому мусить бути провірений з усіх боків. Прокуратор спротивився допущенню цих доказів, а трибунал після довшої наради (в год. 11.30) допустив тільки внесок в справі свідків, на ствердження неправдомовности та невіродостойности К. Жук.

Безконечною чергою.

З черги починають переслухувати свідків. Перший з них, св. **Юзеф Сурмяк,** гімн. ученик, пробував говорити раз з Куспісем про УВО, але той не сказав св. нічого, другий, **Фр. Олеховський,** бетоняр, позичав раз у Куспіся овечвольвер, який пізнає навіть серед револьверів на суд. столі, третій **Адам Мурииський,** коваль, зі Ставчан, бачив теж той револьвер і навіть просив, щоби К. дістав такий для нього, а Куспіс говорив раз йому: „надейдзе єднак дзень заплати, коли сендземі бендземи ми". Обв. Куспіс виясню є, що знав св. як комуніста і тому теж хотів такого вдавати. Четвертий св., **Олена Стеблецька,** вбс. горг. школи з Городка, бачила, як Старик біг і впав, як 6—7 юнаків бігло гусаком в поле, а окремо бігло трьох, що стріляли. Св. зізнає дуже неясно. Пятий св., **Ольга Татух** з Дрогобича, оповідає, що Коссак мав щодня лекцію з її донечкою від 3. год. поп., описяк сидів до вечора біля хворого чоловіка. Зате діставав 25 зол., але св. крім того не помагав йому нічим.

Довший час тривають зізнання ком. поліції, **Вільгельма Оленкевича** з Перемишля. Коссака не знає, але слідкував за ним через агентів підчас його побуту в Перемишлі. Коссак був в „Українськім Голосі", що на думку св. видавався за гроші Коновальця та зустрічався з ріжними підозріваними у членстві ОУН людьми. За К. слід

ВІДГУКИ ДНЯ.

Серед своїх — до своїх.

„Федір Дудко, зредукований службовик Бібліотеки, просить дати йому місце дозорця, возьного, курєра, управителя домом чи інше занятя. Грамотний. Адр.: Львів, Піскова 21, м. 9."

Чотири рядки дрібного друку, а як багато, як жахливо багато в них змісту.

...„зредукований службовик Бібліотеки"...

Коли йде про точність, то зредукований по ілмох літах праці в бібліотеці Наукового Т-ва Шевченка.

...„Просить дати йому місце дозорця, возьного, курєра, управителя домом"...

Кожне з тих занять не компромітує людини, але хто його так легко дасть?! Адже за місце дозорця жадають відступного, на возьного і управителя домом кавції, а на курєра доброго здоровля і здорових нервів.

Деж набере цього всього людина, яка на сторінках часопису просить не дати йому і його рідні згинути з голоду.

Скільки голодних днів треба було, щоби завести таке оголошення до „Діла"?!

А тепер останнє пояснення...

Федір Дудко...

Ніхто не подумає, що це той самий, що стільки гарних річей написав, якого трильогія „В заграві" направду добра річ і направду цінний вклад у нашу воєнну літературу. Хібаж — скаже громадянин — можливе, щоби український письменник, заслужений і працьовитий письменник примирав голодом у Львові раз, у Галичині два, па Західних Землях три, а серед українців чотири!

Громадяни і Громадянки! Не вірите? Не може Вам у голові поміститися?!

Даю Вам найсвятіше слово чести, що той самий. Той самий, що цілу днину працював серед запорошених книг бібліотеки, а цілу ніч писав у маленькій кімнатці повісти й оповідання, спомини і статті для себе, для мене і для Вас. Для всіх нас.

Тепер здається не пише. Літературна творчість то не посада, то завіть не заробіток. То пекучий вогонь, який не дає заснути, а не дається вгасити. Він рветься з грудей вічно і вічно, до свого призначення — проясняювати темінь ночі, запалювати хмари, освічувати шлях.

Хіба, що перо виховзується зі знеможених голодом рук...

Такий вогонь то прокляття і благодать, тортура і розкіш. Без нього лекше дійти до гарно уладжених кімнат і емеритури, з ним лекше... втратити посаду.

Не раджу батькам просити Бога, щоб їх син був письменником, але не хочу дожити тої хвилі, коли Бог вислухає їх.

Галактіон Чіпка.

кувала цілий час агентка Буськівна, а поліцай легітимував навіть його з Качмарем у ресторані; тоді вони мотивувалися, що обговорюють справу Лугів. Св. чув конфіденціонально, що Коссак їздив теж до Берліна, бачив там і говорив з Коновальцем і мабуть, побуваючи у Перемишлі, привозив від нього якісь інструкції — але свідок застерігається, що це його комбінація. Обв. Коссак вияснює, що він у Перемишлі не був, але зате в Дрогобичі є другий Зенон Коссак, теж блєондин і може він був в цьому місті.

Обор. д-р Глушкевич „витягає" питаннями від св., що він не ствердив, чи в Перемишлі був той Коссак, що сидить на лаві обв., що св. не знає, куди виїздив за кордон і звідки приїхав К., а вже нині ставить питання: „А чи Коссак міг тоді бути в Австралії?" Це питання предс. зносить та дає обороницеві догану за його заввату: „Достосовуюся!" Д-р Гл. заповідає, що з тієї догани витягне консеквенції.

Городецькі свідки.

Після перерви зізнає св. **Щепан Гапка,** гімн. з Городка, товариш обв. Цапа. Св. не чув, щоби Цапа називали „жидком". Куспіся пізнав під судом у трійку з Цапом й Андрушковим, усі сиділи навіть у коридорі пошти та дожидали, поки К. верне з розправи. Тиждень пізніше ждав св. на Куспіся на стації з Цапом і пішли з ним під гімназію де мали бити професора, але той не прийшов. В день до нападу Цап не був у школі, в сам день нападу був, в в моменті нападу був Цап у бурсі. Звідти оба пішли дивитися на трупа Старика та на вогонь на передмісті. Вечором повернули оба до хати.

На питання обороиців ствердже св., що Цап був дуже добрим товаришем у школі та що командант постер. в Городку Пура кликав його тиждень тому, щоби прочитав свої зізнання і в суді зізнавав згідно з ними (цю заяву запротоколовують) та що про-побиття проф. Ляксера ходило не так Цапові, як йому і він дав навіть Куспісеві сукату палицю. Св. зізнає ясно і робить добре враження.

Св. **Бронислав Сліпко,** канд. учит. сем., поляк, бачив в день нападу в год. 15.29 Куспіся на стації в Городку з якимсь вищим від нього брунетом, але ззаду пізнав його тоді тільки по рості. На питання предс., чи рішуче бачив Куєп., каже, що не виключає помилки. Прок. хоче навернути св. на рішуче пізнання К. і каже йому одягнути куртку, але св. каже, що той тип на двірці був у зовсім ясній вітрівці. І цього св. кликав ком. Пура на постерунок читати протоколи та погрожував навіть йому за евент. зміну зізнань. Не чув теж св., щоби Цапа називали „жидком".

Цікаво зізнає по польськи українець **Петро Михайлюк,** студ. прав **Ян Ленчак** та його брат **Роман Ленчак,** які в день нападу їхали з Куспісем в год. 9.30 до Львова.

Д-р Шухевич: Чи поліція піддавала вам марку револьверу Куспіся?

Прок.: Звертаю увагу пана предсідника, що д-р Шухевич спеціяльно формує питання, які мають дискредтувати поліцію.

Д-р Шухевич: Застерігаюся проти таких інсинуацій.

Прок. (з притиском): Салістично формує питання.

Д-р Шухевич: Я не прокуратор!

Д-р Біляк поставив внесок на покликання батька обв. Мотики, Теодора, як свідка на факт, що обв. Мотика в червні 1932 р. виступив з ОУН, заявив це батькові і змінив від тоді зовсім спосіб життя. Прок. до внеску прихилюється.

Драматичний момент зі свідком.

З черги зізнає св. **Володимир Андрушків,** студ. прав, якого прізвище нераз уже згадувалося у процесі і який був навіть арештований, як підозрілий в нападі на пошту. Через те прокуратор противиться, щоби він присягав. Св. був у день нападу в год. 15.29 на стації, тоді, коли Сліпко мав бачити Куспіся, але його рішуче не бачив. Куспіся знає довго, з Цапом товаришує від дитинства, не чув, щоби його називали „жидком", а знає, що цілу його родину називають „Данили". Свідок зізнає ясно, по мужеськи і відходячи, стискається з усміхом рукою обв. Цапа та обв. Куспіся.

Св. Едвард Щомбровські, уч. учит. сем., вертав у день нападу в год. 15.29 зі Львова, тодіж, як Сліпко і бачив Куспіся з якимсь типом на стації з боку. Св. бачив їх не там, де Сліпко, а з другого боку стації, бачив, як Андрушків говорив з ними і пішов у віддалі 15 м. за обома до міста. Куспісь був тоді інакше зодягнений, як казав Сліпко, а зрештою св. не пригадує і не бачив обв. К. здалека.

Прикликаний на салю Андрушків рішуче стверджує, що Куспіся на стації не було. Щомбровський не знає, що казати й бентежиться. Прок. накидається на св. Андрушкова: „То ви кажете, що свідок Щ. говорить неправду? Ви, що були арештовані й запідозрені в тій справі? Ви, що сиділи 5 міс. в тюрмі?" Прок-ові виблігають на чоло жили і він червоніє, але Андрушків спокійно каже: „Так я сидів, я був підозрілий, я був арештований! Але я шестий раз зізнаю однаково, а той що раз інакше". Оборонці говорять щось до трибуналу і предс. успокоює прокуратора, що в цьому інциденті мав ще один „чорний" момент.

„Арештовано го, жеби сен намисліл..."

Св. Ярослав Лагута, уч. гімн., що мав бачити Куспіся серед тих, які йшли під пошту і кликати до нього „Міську" і якому відтак К. мав погрожувати за те, — відкликує ці зізнання: Він бачив серед йдучих тільки когось подібного до К. і справді кликнув до нього „Міську" — але ніхто ні тоді не відізвався, ні пізніше ніхто йому не погрожував. Св. стверджує, що все інше наказала йому так, як у поліц. протоколах, зізнавати, поліція, а в суді йому тільки прочитували протоколи.

Прокуратор встає і заявляє з криком, що цього свідка він арештує і запідозрює у фальшивих зізнаннях та кличе на салю: „Пане вивядовцо, проше арештоваць того пана, жеби в кримінале намисьліл сен, як зезнаваць!" Якийсь агент хоче входити перед трибунал, але в тому моменті всі оборонці підносять руки вгору, встають і не дозволяють. Настає одна з рідко баченних в суді сцен. Д-р Старосольський просить занотувати мотиви, для яких хоче прок. арештувати свідка („жеби намисьліл сен"), д-р Біляк просить запротоколувати, що свідка доручує прок. арештувати ще доки його скінчено питати. Прок. опадає бліднй на крісло.

Дальші допити оборони виказують, що на поліції піддавали свідкові подробиці слідства та залякували тюрмою, а до суду водив його поліцієнт — і він був дальше під страхом тих погроз.

Сензаційна заява оборони.

Прок. заявляє вдруге, що арештує свідка трибунал іде на нараду. Д-р Біляк заявляє голосно: „Я хочу ще свідка випитати!" На салі і в лаві журналістів великий рух.

По короткій перерві обор. д-р Глушкевич складає таку заяву іменем оборони: В цьому трудному процесі пан прокуратор вже кількс разів викликав роздразнення та загострення, як перешкоджають спокійному розглядові справи. Пан предс. мусів сам нераз реагувати на залякування свідків прокуратором. Якщо це повториться, заявляємо, що будемо мусіти зложити оборону підсудних. Друге: Ми маємо ще низку питань до св. Лагути і просимо йому забезпечити можливість спокійного зізнавання. Крім цього вносимо на покликання ще раз св. Сліпка, Щомбровського, Гапки та ком. Пури на вияснення ненормальних умовин слідства в Городку.

Прок.: „Перша ченсць осьвядченя оборонцув мне не обходзі і ест мі обоентна. Цо до другей спшецівям сен, а св. Лагутен еднак арештуен".

Трибунал іде на нараду і відкидає усі внески оборони, а предс. заявляє, що на виступи прок. реагуватиме завжди в межах законів. На цьому переривають в год. 16. розправу до понеділка, а арештованого Лагуту, молодого й поденервованого хлопчину, відводять агенти до тюрми.

*

Саля опорожнюється. Усі поденервовані сьогоднішним, повним інцидентів днем. На обв. Коссака чекає на коридорі п. Татухова та його сестра, що дістали дозвіл бачитись з підсудним братом і знайомим.

Виходять поденервованою ходою оборонці і прокуратор, якого бліде обличчя та грізно стиснені уста показують, що в нього був сьогодні справжний „чорний день"...

—o—

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5,** поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Перероблює ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 23-50

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 3—16

— **Торги та вистава гуцульського мистецтва.** В Кутах біля Косова, в днях 13—19. VI. ц. р. відбуваються великі торги і вистава гуцульського мистецтва. У великій кількості зібрані експонати (килими, вишивки та ін.), прегарно представляють багатство і високий рівень нашого народнього, гуцульського мистецтва.

— **Погода.** Офіціяльний метеорольогічний інститут стверджує, що ранками над нашими головами збираються хмари, небо захмарене до полудня, а потім випогоджується. Така погода буде імовірно переважати у найближчих днях. Характеристичне явище, що в цілій Італії панують тепер бурі, що винищують сади та виноградники.

— **Новий провінціональний орган.** З днем 15. ц. м. появилося в Сокалі 1-е число часопису Сокальської Округи „Наше Життя", що виходитиме двічі в місяць. Перше число нового часопису, що його видає і редагує комітет, а за редакцію відповідає Павло Томчук, зредаговане цікаво. Поміщена в ньому крім кількох статтей, авторами яких є провідники повіту (д-р Роман Перфецький, Б. Чайковський, Демянчук), дуже багата хроніка з життя українських повітових установ, а також українських установ по селах повіту. Адреса Редакції „Нашого Життя": Сокаль, вул. Косцюшка 29 (Українбанк).

— **Кінець матури у Польщі.** Нові зміни у середніх школах у Польщі передбачують існування матури до 1937 р. Уже у 1938 р. учні, що скінчать середню школу дістануть тільки ліцейні свідоцтва зрілости.

— **Габілітація о. д-ра Льва Глинки** на доцента канонічного права при теольогічнім виділі Греко-кат. Духовної Академії у Львові відбулася на основі латинської праці: „De potestate episcoporum nec non praerogativis metropolitanae potestatis in bona Ecclesiae temporalia in Oriente novem primis saecularis".

— **Із радія.** У вівторок в годині 17.15 трансмітуватиме львівська радіостація концерт Народнього Хору ім. Лисенка під диригентурою С. Сологуба з Варшави.

— **Дир. Гожица лишається.** На засіданні львівського магістрату перейшла ухвала, якою рішено продовжити контракт з директором міських театрів і послом ББ. В. Гожицою на дальші два роки на тих самих умовинах.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ КОЛЬОНІЙ.

БЕРЛІН, 17. 6. ПАТ. В господарській комісії економічної конференції в Льондоні міністр Гугенберг зложив меморіял, у якому німецький уряд домагається, щоби Німеччині признали кольонії в Африці. В них Німеччині, як народові, отворився би простір, на якому могла би вести кольонізаційну акцію для виконання великого діла миру.

І терени на Сході Европи?

ЛЬОНДОН, 17. 6. ПАТ. Деякі часописи помістили Гугенбергів меморіял, із якого виходить, що Німеччина крім кольоній в Африці домагається теж теренів для поселення на Сході Европи.

Димісія мін. Гугенберга?

ЛЬОНДОН, 17. 6. ПАТ. Меморіял Гугенберга є незвичайною сенсацією. Німецька делегація повідомила Макдональда та Колійна, що не бере відповідальности за цей документ, що є особистим Гугенберговим поглядом. У колах німецької делегації є збентеження з причини кроку, за який Гугенберг стане жертвенним кізлом. Гугенберга нині відкликали і вечором виїздить до Берліна. Сумніваються, чи верне до Льондону. Муж довіря Гітлера в німецькій делегації бурмістр Гамбурга Крогман сказав представникові преси, що треба сподіватися димісії Гугенберга зі становища міністра, бо, на думку Крогмана, годі толерувати, аби Гугенберг наражував на сміх німецьку делегацію, підривав авторитет і одноцілість німецької закордонної політики, заступленої передовсім Гітлером.

Відкликали Гугенбергів меморіял.

ЛЬОНДОН, 17. 6. ПАТ. Згідно з вістками секретаріяту економічної конференції німецька делегація небаром після 12. години вполудне відкликала Гугенбергів меморіял.

—o—

ТРОЦЬКОМУ НЕ ПОЗВОЛИЛИ ВЕРНУТИСЬ ДО СРСР.

МОСКВА, 17. 6. ПАТ. Берлінська „Фос. Цтг." в 8. 6. і інші часописи повідомляють, що уряд СРСР позволив Троцькому вернутися до СРСР. „Фос. Цтг." покликалася на заяву, яку Троцький дав представникам турецької преси. Агенція Тасс уповажнена ствердити, що ця заява Троцького незгідна з правдою. Бажанням міжнародного авантюрника є лише змилити читача. Троцького видалили на основі закону з 20. ІІ. 1932. і цей закон обовязує та буде й далі обовязувати.

ЗАСТРІЛИЛИ ПРЕЗИД. ЖИД. ПРЕС. АГЕНЦІЇ.

ЄРУСАЛИМ, 17. 6. ПАТ. Учора вечором двох незловлених досі людей застрілило в Тель-Авіві президента політичного департаменту Жидів. Телеграф. Агенції д-ра Арльософа. Поліція визначила 1.500 фунтів стерлінгів за викриття вбивників.

ЗЛ. ДЕРЖАВИ ЗБРОЯТЬСЯ.

ВАШИНҐТОН, 17. 6. ПАТ. Президент Рузвельт згодився на внасиґнування 9,362.000 долярів на будову літаків і 32 военних кораблів.

ШЛЯЙХЕР У ШВАЙЦАРІЇ.

ПАРИЖ, 17. 6. ПАТ. „Матен" стверджує, що генерал Шляйхер є справді в Швайцарії під прибраним назвищем. Місце його побуту затаюють навіть перед найближчими приятелями.

ЛАТВІЯ МОЖЕ ВИВОЗИТИ МАСЛО.

БЕРЛІН, 17. 6. ПАТ. Німецький уряд відкликав відплатну заборону про імпорт масла з Латвії. Сталося це тому, що латвійський уряд заявив, що зробить заходи задля унеможливлення дальшої протинімецької бойкотової акції.

Плекані зуби рішають про красу.

До щоденного плекання зубів треба вживати передовсім пасти, яка проникає рівнож до місць, де волос щіточки не дістається, а саме — до вузьких щілин між зубами. Делікатна піна пасти Кольгейт сповнює це завдання знаменито. Лише в цей спосіб можна зберегти здорові зуби, а лише здорові зуби є направду гарні. Крім цього завдяки ароматичному запахові пасти Кольгейт, віддих залишається чистий і свіжий.

Вимовляти Кольгейт.
ПАСТА ДО ЗУБІВ.

— **Вечір гумору та пісеньок** дають артисти американських та англійських ревювих театрів Оля Ліліт і Вл. Годік 20. ц. м. у салі поль. Муз. Ґва, заходом концертового бюра Тірка. О. Ліліт була колись головною артисткою жидівського театру „Азазель".

— **Хто виграв?** Третього дня тягнення Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 44482. 20.000 зол. на ч. 56395. 15.000 зол. на ч. 40337 139690. 10.000 зол. на ч. 127277. 5.000 зол. на ч. 109677 123650. 2.000 зол. на ч. 116324. 1.000 зол. на ч. 34294 59295* 94510 115552 500 зол. на ч. 5087 32170 40363 124611 127114. 400 зол. на ч. 4709 14029* 36650 83821 123941 130612 138592. 250 зол. на ч. 159 29277 29626 32068 38446 46043 56069 59147 80301 108141 135297 141263 154188.

— **Намагане самогубства приятельок.** У мочарні Дебори Баднер при вул. Янівській 12. у Львові напилися пива з лізолем дві приятельки: 21-літня Марія Туркевичівна та 26-літня Павлина Шевчуківна. В грізному стані відвезли їх до шпиталю. Причина: нещасне кохання.

— **Тягарове авто** зі Стрия 53 п. п. зударилося на пл. Марійській з таксівкою Василя Валіцького. Жертв у людях не було, лише таксівка вийшла з катастрофи знищена.

— **Жертви громів.** У Дрогобиччині лютувала хуртовина з громами та зливним дощем. Грім поразив 42-літню Анну Фаєк зі Сторонної, як схоронилася перед дощом під деревом. У Колпині грім ударив у стайню Степ. Потамара. Стайня згоріла, жертв у людях не було. В Синевідську Нижнім грім попарив і оглушив 10-літнього Юрка та 12-літню Ольгу Головку та діти, які там хвилево були. 7-літнього Мойсея Квафмана, його 8-літню сестру Ліфшу. Ця остання осліпла. — В Тростянці (Снятинщина) підчас бурі грім поразив 4 особи; 15-літня Палійчуківна та 5-літня Гойданюківна згинули на місці, а Миколу Гойданюка і Параську Семенюк вдалося відратувати.

— **Осторога для дентистів і їхніх пацієнтів.** Одна варшавська громадянка подала в суд скаргу проти державного скарбу за те, що підчас лікування зуба в державній дентистичній клініці заразила її сифілісом. Заторвення повстало через необережність лікаря. Суд розбиратиме предложені докази.

— **Різні вістки.** Пруське міністерство освіти видало наказ, щоби на день 28-го червня в усіх школах учителі відповідно відсвяткували роковини підписання версайського договору, пояснюючи учням його значіння. — Один варшавський громадянин Йосиф Гломбінський зумів виманити від одної багатої дами 10.000 зол. на свій буцім-то незвичайний технічний винахід, що дає змогу водити в рух авта. — Жиди в Німеччині приневолені стівати вегетаріянцями тому, що не мають змоги їсти мяса з ритуальних різниць, заборонених теперішньою владою. — У Берліні засудили на півтретя року вязниці і 100.000 марок колишнього комісаря від опіки безробітними Гереке, що надуживав свого становища і крав гроші. — У Парижі помер славний колись італійський соціяліст Тревес, що виемігрував з Італії. — Німецький пасажирський пароплав Бремен переїхав шлях від Нюйорку до Шербурга за 4 дні 17 годин 43 хвилин; це найшвидша дотеперішня його їзда.

— **Смерть диригента підчас вистави.** Диригент гамбурської опери Егон Полляк, що приїхав на гостинні виступи до Праги, вмер несподівано підчас самої вистави „Фіделія" у німецькім театрі. Саме диригував він перші партії з І-ої дії. Полляк уроженець Праги, де скінчив університет на математичному факультеті. Присвятившися музиці став диригентом у міському театрі в Брюн, згодом у Ляйпціґу, Франкфурті та Гамбурзі. Мав Полляк 54 роки.

КОЖНИЙ ДЕНТИСТ Вам скаже, що одинокими засобом до чищення зубів є добрий порошок. Порошок до зубів „ФАМОЗА" відповідає всім вимогам сучасної гігієни устної ями. 2484 1—3

— **Смерть великого журналіста.** У Барцельоні помер у 70 р. життя славний англійський журналіст Еміль Джозеф Діллон, що грав чималу ролю підчас великої війни як знавець різних країв і підчас мирової конференції як інформатор. Ще як студент рішив він вивчити східноевропейські мови і довший час слухав викладів в університеті в Петербурзі та Київі, а навіть став доцентом університету в Харкові. Знав він особисто всіх визначних рос. дівчів і підчас війни та революції часто дописував до „Дейлі Телеграф"-у, де був співробітником майже 50 літ. Останніми часами дописував постійно з Еспанії.

— **Есперанто стає в пригоді.** З нагоди міжнародного пластового зізду „джамборі" в Будапешті, мадярська дирекція почт випустила серію листівок з видами Мадярщини. Помістити на почтовій листівці пояснюючі написи в мовах усіх народів — учасників зізду було неможливо. Щоби не образити якого народу, поміщено написи в трьох мовах: мадярській — мові держави, що видала листівки; французькій — урядовій мові міжнародного почтового союзу — і есперантській, як нейтральній міжнародній помічній мові.

— **Мігрена.** Нема хіба на світі жінки, яка не терпіла би зрідка-годи на мігрену. Наглий і чимраз сильніший нестерпний біль, звичайно лише одної половини голови це типовий прояв цього терпіння. Перша умовина, щоби усунути біль є: спокій і таблетки Аспірини. Діяльні субстанції Аспірини дістаються при помочі обігу крови до болючих місць і біль скоро втихає. Кровобіжні посуди розширюються, наслідком чого кров знову нормально кружить, а біль поступенно зникає. Рівночасно зменшується дразливість на біль відповідних мязкових осередків.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: *ТЕАТР МЕХАНІЧНИХ АРТИСТІВ.*

Театр аматорів, що у деяких хвилинах стають артистами. Ляльковий театр виправдує себе тільки тоді, коли ляльки своїми порухами творять яко мога сильну оману, що на сцені бачимо живих людей. Лялька стає карикатурою людини, коли наслідує те, що в людині якнайбільше змеханізоване. У даному випадку режисери цього театру ще мають ще вправи як орудувати ляльками, рухи ляльок занадто обмежені, а що найгірше: глядач бачить увесь час шнурки. Дотепні та пісеньки безпретенсіональні, хвилинами вдатні але мало оригінальні, студентські. Гарні декорації та дві-три живіші сцени не ратують мляву настрою цілої вистави. м. р.

—o—

З кіна.

КІНО КАСІНО: „ДИВОГЛЯДИ".

Фільма оригінальна тим, що її дівві особи це природні потвори: каліки, карлики, дегенерати, що заробляють на життя у мандрівнім цирку, як артисти і живі аразки людського звіринця. Навіть буцім то нормальні люди, що складають цю циркову трупу, такі як субретки, вольтижерки та атлети, стають самі під впливом такого товариства анормальні. Головний епізод: кохання карла і цирковой красуні змальований із брутальною силою.

КІНО АПОЛЬО: „В КОЖНІЙ ПРИСТАНІ ДІВЧИНА".

У головній ролі Альберт Прежан, що виставився першою своєю фільмою „Під дахами Парижа", виступає тут як веселий моряк, що мандрує із Марселії вантажним кораблем по світі. Має він невідступного товариша, добросердого черевання, який поневолі став його суперником, коли обоє починають залицятися до дівчат, приятільних знайомих. Фільма безжурна, весела, ... кілька дуже добрих характеристичних ...

З нових видань.

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ, зіш III. ч. 2, Самбір '933.

Другий випуск цього одинокого у нас наукового видавництва на провінції є присвячений у трьох четвертинах доісторичній археольогії Бойківщини. Автор цієї частини, д-р Володимир Кобільник, віддає весь свій вільний час досліджуванню тамошніх доісторичних часів і не жаліючи труду та великих коштів (33 поїздки в терен в часі одного тільки 1932 р.!) довів за час кількох літ до того, що сьогодні розкриваються там для цієї ділянки науки зовсім нові горизонти. І так багато могил, городищ, та окремих находок вказує на досить густе заселення Бойківщини вже від неоліту та повалює тим стару, безпідставну думку про її безлюдність аж до тольських часів (XIV. ст.). Вже від бронзової доби була „Руська Путь" головною комунікаційною артерією з Закарпаттям, а нововідкриті могили з „крашеними кістяками" є доказом приходу передкімерійських номадів аж з далекої Наддніпрянщини. Вкінці село Спас, знане досі в археольогії тільки з короткої згадки про його „замчище", є тепер осередком великої оборонної системи з книжих часів, до якої належить Ступниця, Смільниця, Грозьова, Турє, Сторожня та Бачина.

Крім статтей, зладжених на підставі пильного перешукування терену, літератури й музейних збірок є у „Літописі" також і зовсім добрий звіт з перших власних розкопок д-ра Кобільника у Городищі, із спеціяльним узглядненням остеольогічного матеріялу. У цьому напрямку він як лікар-археольог буде першим у нас досі знавцем, і як такий є щиро витаним робітником у цій ділянці науки. При відповідному опануванні фахової літератури та достаточній практиці в терені зможе він легко стати поважним дослідником та працюватиме успішно поруч з фахівцями над виповнюванням прогалин у нинішньому стані знання нашої археольогії.

Поза археольогічною частиною є у „Літописі" ще гарна стаття О. Ляшецької про бойківські вишивки, вичерпуючий квестіонар д-ра М. Скорика відносно писанок, цікаві спомини проф. І. Филипчака „Про великого бойка Івана Франка", всячина та хроніка. Все те робить черговий випуск „Літопису" для читачів справді інтересним, а для науки, головно археольогії, цінним вкладом у літературу. Сподіємося, що такими будуть і дальші випуски бойківських „Записок", які у високій мірі заслуговують на повну піддержку з боку нашого громадянства.

Я. Пастернак.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Василь Пасічник, управитель школи в Дзвинячі (коло Солотвини), помер 11. ц. р. Похорони відбулися в Дзвинячі 13. ц. м. Небіщик був учителем того типу, якого майже не зустрічаємо в нас тепер. Син бідних селян. В школі у Станиславові, недостаток всього того, що ученикові конечне. „Одною найденою бараболею прийшлося пережити день" — згадував. У службі теж ішов не по рожах. Тоді ще не мали вчителі вселюдних шкіл тих платень, які мали державні урядовці. Довший час у початках праці мав нар. учитель місячно 25 австр. корон. Та вчителі у-крайнці не працювали тільки для сплетень! Небіщик виховував та навчав селянських дітей і їх батьків. У Дзвинячі — копальня воску і багато деморалізуючих впливів на населення. Боронив, радив, організував відпір, вказував громаді з кожній пторебі правильний шлях. Відчити, заснування читальні, кожночасне голосування при виборах — все йшло в громаді під проводом свого вчителя. Він мав пошану, довіря і, не зважаючи на матеріяльне положення, напружував всю енергію в праці для села. І в околиці був всюди, де кликав громадський обовязок, де творилося щонебудь для добра народу. При нових порядках пішов на емеритуру. Помер і жалує за Небіщиком кожний, хто його знав. В. Й. П.!

СПОРТ.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В продовженні ситківкових змагань розіграно отсі гри:

Гра поодинока мущин: Кулечко Т. — Овезгрошгний 4:6 6:3 6:3. Дрогомирецький — Олександрович 4:6 5:7. Гра дуже цікава. Молоденький коломийський грач по дуже гарній грі перемагає такого доброго грача, як Дрогомирецький. Обі змагуни виказали високу клясу. Маруняк — Рожанковський Степан 4:6 6:3 6:3. Обі змагуни грали добре. Рожанковський мав гарну серву, але слабшу рутину від Маруняка.

Подвійна мущин: Дзерович-Гнатович — Хамула Попель 4:6 3:6. У другої пари бракувало зіграння.

Гра поод. жінок: Дмоховська — Грушкевичівна 7:5 6:3. Перемогла з трудом рутиновзна Дмоховська Грушкевичівну, яка грає з кожним днем краще.

Мішана гра: Рожанковська Нуна-Рожанковський Вол. — Струмінська Оля-Рожанковський Ярослав 6:2 2:6 5:7. Перемога хилилася майже ввесь час на сторону пп. Рожанковських, які мусіли уступити зігранній парі Струмінська-Рожанковський.

Півфінали та фінали змагань у неділю в год. 8. рано та 24й попол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 18. червня год. 3.30 поп. „Викрадена наречена" (ост. раз).

Неділя, 18. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку".

Понеділок, 19. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (ост. виступ Ст. Ярача).

Театр Ріжвородовостев.

Неділя, 18. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Понеділок, 19. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (на осн. Пера Бедова).
АТЛЯНТИК: „Земля ячить".
КАСІНО: „Оженися зі мною!"
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуща".
СТИЛЕВЕ: „Тайна стеногпістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).
УТІХА: „Князь Дракуля", ревія: „Ах, ті львовяки!".

Закордонне радіо.

Неділя, 18. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.15 Військ. оркестра, 11.00, 16.00 Концерт, 18.10 Пісн; **Мілано** (331,4) 12.30 Муз. всячина; **Штуттгарт** (380,6) 20.00 „Тітус Фавергухс" фарса зі співами Нестроя; **Гельсінгфорс** (368,1) 11.30 Спів; **Сотенс** (403,8) 22.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера; **Білгород** (429,7) 11.20, 16.00 Нар. музика, 15.00 Хор молоді, 16.30 Нар пісні, 18.55 Церк. хор; **Рим** (441,2) 20.45 „Бомбу" оп. Карабелі; **Відень** (518,1) 15.30 Концерт, 18.50 Веселий концерт солістів, 20.10 „Кеніґс Отокарс Ґлік уид Ейде" трат. Грільпарцера; **Будапешт** (550,5) 17.00 Цит. оркестра, 20.15 „Орлов" оп. Ніхштедтей; **Харків** (937,5) 9.00, 13.50, 15.00, 16.30, 19.00 Концерт, 18.00 Концерт молодої української музики; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.30 „Дер Фрайкорпораль" вес. оп. Фолертуна.

Понеділок, 19. червня 1933.

Братислава (279,3) 9.20 Похід дітей зі співами, 10.00 Трансм. із санта перед Замком (хор дітей, військ. музика), 18.10 Скринова, 20.35 Югосл. пісні, 21.00 Рел. концерт; **Мілано** (331,4) 21.00 Пісні; **Штрасбург** (345,2) 20.45 „Орфей" Глюка; **Білгород** (429.7) 12.05 Оркестра, 20.00 Опера; **Рим** (441,2) 17.30 Солісти; **Прага** (488,6) 20.35 Сказад. пісні; **Відень** (518,1) 11.30, 12.00 Концерт; **Харків** (937,5) 9.00 Солісти, 13.50 Радіокомпоз., 15.00 Звуковики, 18.00 Тріо, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії.

Львівське радіо.

Неділя, 18. червня 1933.

10.30 Рел. пісні; 11.35 Відчит: „Місія Пальотинів"; 12.15 Оркестра, спів; 14.00 Хліборобське приспосіблення; 14.15 Хліборобсько-метеорольог. комунікат; 14.20 Пісні (хор); 14.45 Відч.: „Що абітурієнтки повинні знати?"; 15.05 Міжнар. мотоциклеві перегони в Катовицях; 15.20 Грамофон; 16.00, 16.15 Для дітей „Що чувати в світі?", „Самітний качурик"; 16.30, 17.30 Концерт; 17.00 Лікувати, чи не допускати до недуг?; 17.45 Музика, спів; 18.05 Із польсько-югосл. академії; 19.40 Почт.-техн. скринька; 20.00 Концерт (музика, спів); 20.50 Вечірній денник; 21.10 Оркестра, спів; 22.00 Танкова музика; 22.25, 22.26 Спортові вістки, 22.45 Танкова музика.

Понеділок, 19. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.35, 15.10, 15.50 Грамофон; 12.25 Огляд преси, 15.10 Експортовий комунікат; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Камеральний концерт; 18.15 Відч.: „Цар Микола II. у Варшаві"; 18.35 Фортепян; 19.40 Фейл.: „Львів і його література"; 20.00 Трансм. з Варшави: „Зосіп та царівна" (Гуг Дітріхсбравтфарт) оп. Оскара Штрауса; 22.00 Спів, Танкова музика; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар на львівській біржі 7.37 зол.

Золото: доляри 9.17—9.20, дукати 84.75—85.00, франки 36.50—36.70, корони 28.30—28.70.

Срібло без зміп.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.60, 124.91, 124.29; Данціг 174.92, 174.35, 174.49; Голянд-я 358.40, 359.30, 357.50; Льондон 30 24—30.25, 30.50, 30.15; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.54, 26.60, 26.48; Швайцарія 172.16, 172.59, 171.73; Берлін 211.85.

Акцій.

Банк Польський 75 : пів — 76.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 17. 6. З приводу слабої тенденції на масло ціп не ставиться. Молоок 15 сот., сметана 50 сот., яйця 2.40 за колу. Тенденція на всі артикули слаба.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця двірська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·75	28·25
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь двір. одноцілий	13·75	14·25
Ячмінь на мливо	11·25	11·75
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	10·—	10·50
Кукуруза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18·—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·—	13·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·25	8·50
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·—	8·25
Висівки пшеничні	7·75	8·—
Пшоно	24·—	26·—
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	31·50	32·—
Пшениця збірна	29·25	29·75
Жито одноціле	17·50	17·75
Жито збірне	16·50	17·—
Ячмінь на мливо	12·75	13·—
Овес збірний	10·50	11·—
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	32·—	32·50
Висівки житні	8·25	8·50
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	32·—	34·—
Пенцак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошенни редакція не відповідає

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знаменит. першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє ГАНАК, Пасудського 21, I. 8—10

АБСОЛЬВЕНТКА фільософії, знає мову німецьку, шукає лекції, найкраще у священика. Зголошення до Адміністрації під „Абсольвентка". 2486 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Перевіз хорих у Львові і провінції

полагоджує найдешевше

„САНІТАРНА ПОМІЧ", ЛЬВІВ, УЛ СКАРБКІВСЬКА 35. — ТЕЛ. 69-86.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ хробачню, насікоми

ПІДЛЮТЕ.

Живець і купелеве заведення в Горганах над Лімницею, в чудовій лісистій околиці, 700 м. повад рівень моря.— Мінеральні питні води і сірчано-солоні купелі. — Електричне освітлення і водопроводи.

Лічничі вказання: Хороби органів кровобігу, віддихових доріг (з винятком туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і сечових доріг, суглобів, мязів і кісток, хороби обміну речовин, стани виснаження з надмірної праці або після перебутих хорób.

ПОЧАТОК СЕЗОНУ 15. ЧЕРВНЯ. Залізнична стація **Брошнів** на лінії Стрий-Станиславів, а звідти на замовлення автомотором на місце.

ІНФОРМАЦІЇ: до 1. линия **Львів**, ул. Клушинська 3, тел. 48-82, від 1. линия **Живець, Підлюте**, почта **Перегінсько.**

Ширіть наш часопис!

„ЗЕЛЕМІН"

ПАНСІОН В ГРЕБЕНОВІ

відомий з добірного, смачного харчу, вже отворений. Поручає соняшні кімнати з балконами. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону.

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Кос[illegible]

№ 137 (13.296). Львів, вівторок 20. червня 1933. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 149.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долер, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Свято Евхаристії.

Львів, 18. VI 1933.

Вчорашнє свято Преєв. Евхаристії пройшло у Львові, не зважаючи на непевну погоду, не менше величаво, як попередніми роками. Почалося воно в церкві св. Спаса архиєрейською Службою Божою, що її відправив Преосв. Н. Будка в окруженні духовенства. Коло 10. год. рано перейшов торжественний похід з церкви до чотирьох прибраних диванами і зеленю престолів у ринку, біля яких відбулися короткі відправи, закінчені многоліттєвим у виконанні хору питомців. У святі взяли участь визначні представники українських установ, корпоративно йшли члени товариств: Зоря, Воля, Сила, Будучність і ін. з прапорами, велика група студентства під проводом У. М. Х., орхестра „Зорі", численні церковні брацтва й сестринства і маси вірних. Особливо гарно виглядали вишивані хоругви і святочні ризи духовенства, що просто ранили око. Свято відбулося в найбільшому порядку.

Заг. Збори Взаїмної Помочі Українського Учительства.

В суботу 17. ц. м. відбулися в салі „Української Бесіди" у Львові Звичайні Загальні Збори Взаїмної Помочі Українського Нар. Учительства, попереджені поминальним богослуженням в Успенській церкві за померших членів Т-ва. Збори отворив дир. Строїнський, що привитав зібраних і подав денний порядок. Потім ішли звідомлення з діяльности, дискусія і вибір нових органів Т-ва. Всіх учасників на зборах було до 300. Докладніше про ці Збори в одному з черговних чисел.

Помер ґубернатор Закарпаття.

ПРАГА, ПАТ. В Ужгороді помер на 78-ому році життя губернатор Закарпаття Антін Ґригорі Бескид.

Здвиг польських соколів.

У днях 16.—18. ц. м. відбувся у Львові здвиг польських соколів „малопольської дзельниці", завершений у неділю походом через місто. Похід ішов точно 25 хвилин і взяло в ньому участь до 5.000 осіб, у тому група соколів чеських, делегація румунів і групка соколів з Ужгороду з написом кирилицею: Ужгород. Крім того були великі делегації соколів з усіх польських земель, особливо з Познаньщини (всі гості з Познаньщини несли прапорці з написом: купую у католика). Звертало увагу, що в рядах соколів було дуже багато старших людей обох полів, а деякі групи складалися майже половиною зі старших людей.

НАЦ. СОЦІЯЛІЗМ ЗАПАНУЄ В УСІЙ ЕВРОПІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Міністр Гебельс у Гамбурзі говорив про закордонну політику Німеччини й Европи в найближчій будуччині. Німецька закордонна політика піде на відповідний шлях щойно після закріплення внутрішніх відносин. Революція в Німеччині ще не скінчилася. Цього року сподівається міністр іще дальших переворотів, супроти яких усе, що досі сталося т. зв. діється, є лише увертюрою. Далі міністр висловив сподівання, що також в інших европейських краях дійде до подібних переворотів, а нац. соціялізм запанує в усій Европі та запевнить міжнародній мир.

ХТО ВБИВ АРЛЬОСОРОФА?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Підозрівають, що д-ра Арльосорофа вбили жиди. (Д-р Арльосороф недавно на льондонській пресовій конференції говорив про переселення німецьких жидів до Палестини. Також у Львові в кіні „Палас" мав такий відчит). В деяких жидівських колах кажуть, що вбили Арльосорофа комуністи. Слідство досі не виявило вбивників.

МАДЯРСЬКИЙ ПРЕМІЄР НА ЗЛЕТІ ГІТЛЄРІВЦІВ.

БЕРЛІН, 18. VI. ПАТ. В Ерфурті відбувся злет 30.000 членів гітлерівських пробоєвих відділів середущої Німеччини. На злет прилетів літаком канц. Гітлер, міністр вн. справ Фрік і керманич закордонної політики нац.-соц. партії. д-р Розенберг. Із канц. Гітлером прилетів на злет премієр мадярського уряду Гембеш. Гостей приймали в ратуші.

ГІТЛЄР ХОТІВ СКОМПРОМІТУВАТИ ГУГЕНБЕРҐА?

ПАРИЖ, 18. 6. ПАТ. Французька преса твердить, що виступ Гугенберґа з меморіялом у справі кольоній можна вважати зручним посуненням чинників, що є в тісних взаєминах із Гітлером, аби скомпромітувати та зліквідувати мужа довіря тяжкого промислу, яким є Гугенберг. Деякі часописи пишуть, що Гугенбергові треба бути вдячним. „Ордр" пише: „Пакт 4-х не живе. Застрілив його Гугенберг. Франція не може вже скликати сигнатарів пакту. Таке повинен тепер заявити Даладіє. Ніяка палата й ніякий уряд не може прийняти пакту, не зрадивши нац. інтересу Франції.

БЕРЛІН, 18. 6. ПАТ. В обороні Гугенбергового меморіялу виступає Німецько-національна Кореспонденція, підкреслюючи, що Гугенберг кинув велике гасло. Тепер треба задокументувати, що за ним стоїть весь німецький нарід.

„ЧОРНІ ЛИСТИ".

ШТРАСБУРҐ, ПАТ. Льотаринська преса повідомляє, що центральна німецька влада розіслала до всіх урядів на німецько-французькому кордоні „чорні листи" осіб, які треба негайно арештувати, коли хотіли перелістатися до Німеччини. У листах подані назвища німецьких політичних утікачів і ріжних французьких та саарських журналістів.

МАТЕРН ПРОПАВ.

Від коли Матерн вистартував до нового лету, нема від нього вісток. Зі Сан Франціско відлетіли три гидроплани шукати Матерна. Долетіли вже до півн. перегів Аляски. Відтам вислали радіотелеґраму про велику мряку та лютий мороз, що утруднює шукання.

СКАСУЮТЬ Т. ЗВ. ШКІЛЬНІ ДІЄТИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Ухвалений проект новелізації законів про платні державних службовців постановляє скасувати з новим шкільним роком зворот оплат за діти державних службовців, що ходять до середніх шкіл. Зробили це задля ощадности; видатки скарбові зменшаться на 9—10 міл. зол. річно.

АРЕШТУВАННЯ.

У Косові арештувала поліція Юрка Мікурата студента познанського університету, Дмитра Мартинюка, Максимовичівну та Кошківну. Їм закидають, що агітували проти „свята Гуцульщини".

ПОЖЕЖІ.

У присілку Бахори (пов. Любачів) згоріла хата та стодола Яцка Мушката. Шкоди є на 2000 зол. У Дикові Старім (пов. Любачів) згоріла стайня Анни Скрипець. Згоріли теж дві сусідні стайні. Шкоди є на 920 зол. В Викотах (пов. Самбір) жінка Василя Казана при печенні хліба спричинила пожежу. Згоріло 8 хат і 5 стоділ. Шкоди є на 23.000 зол.

ДОЛЯР.

У варшавських фінансових колах здогадуються, що доляр устабілізується до курсу 7.50 зол. У приватних оборотах доляр 7.38—7.40. Банк Польський платив за доляра 7.33 зол., а міжнародній курс у перерахуванні виносить 7.39.75 зол. Німецька марка 2.04 ґенінґа Берлін 211.50.

ДРІБНІ ВІСТКИ

— У Львові при вул. Сикстуській застрілився в хаті нареченої інжинір-агроном Гасінський. — У Станиславові до І. української гімназії та нар. школи ім. кор. Яґайли вломилися злодії до дирекційних кабінетів і розбили шуфляди, в пошукуванні готівки. Гроші забрали лише в нар. школі. Як підозріних поліція арештувала бандитів Пшесьпєвського та Корнила. — У Станиславові постріляних тяжко в груди був. легіоніст французької армії поліцай Ол. Вісьцький. Причина: родинні непорозуміння. У Тарнові починається в понеділок розправа проти братів Штайнерів, обвинуваченых у вбивстві наймички. — В рогатинському повіті виявили в кількох громадах комуністичний рух. У Грабінах зібрався гурт комуністів у збіжу на поліційну стежу, що мала виловлювати комуністів і стріляли до них із револьверів. Одного поліцая поцілили в шолом і ранили його, трьох інших побили колами та дрючками. Поліція стріляла та ранила 4-х напасників. Один помер по дорозі до шпиталю. — На вічу ендеків у Ченстохові прийшло до стріляниии та бійки. Був один ранений. — У Рибниці пов. Косів 14-літня Анна Боднарчук переганяла худобу допливом Черемоша та при цьому втонула. Тіло її виловили.

З А Я В А.

Довідавшись, що мої брати, що живуть у Станиславові, Іван та Валеріян Мокловичі є членами такої організації як „Стшелец", відрікаюся їх раз на все та рішуче заборонюю їм признаватись, що є моїми братами.

Брюсель, 13. VI. 1933.

Мокдович Володимир.

СПОРТ.

ПОГОНЬ І Б. — УКРАЇНА 4:1 (3:1).

Україна у складі: Бутель І., Оліяник, Воробець, Підгайський, Кицила, Цимбала; Литвук, Магоцький Кльош, Лисик, Максимів. — Заслужена програна України. Чорно-червоні грали так слабо, що висліл цей треба уважати за щасливий. Грали цілком без амбіції, а вже про якенебудь подавання, або комбінаційну гру, не було мови. Відносно найліпше грала оборона. Оліяник Воробець. Поміч слаба, а нде найслабше грав Кицила. Напад грав дуже зле. Бутель на воротах непевний.

Майже цілий час Погонь мала перевагу і здобула ворота в 5., б. і 36. хв. першої частини і в 5 хв. другої частини. Одинокі ворота добула Україна в 9 хв. Стрілець був Лисик. — Суддював добре п. Вах.

ПОГОНЬ II. — УКРАЇНА II. 1:0 (0:0).

Ворота добула Україна II. з карного в 5 хв. перед кінцем.

ЛІГОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Погонь — Л. К. С. 1:0 (0:0).
ВАРШАВА. Легія — Чорні 3:0 (2:0).
СЕДЛЬЦЕ. Варшавянка — 22. п. п. 2:2 (1:1).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Погонь (Стрий) — Білий Орел 2:1 (2:1).
ЯРОСЛАВ. Гасмонея — Оґнісько 2:0 (1:0).
СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Лехія 2:1 (1:0).

СТЕП — ВІС 4:3 (1:1).

Товариські змагання з бувшою мистецькою Б-клясовою дружиною, котрі Степ без огляду на рез. склав певно вирішив у свою користь. Ворота стріляли: „Мунцак" 2, Ваха і Дорбозинак. Ворота для німецької дружини з карних.

СМЕРТЕЛЬНИЙ ВИПАДОК НА МОТОЦИКЛЕВИХ ПЕРЕГОНАХ.

У Катовицях на міжнародніх мотоциклевих перегонах за нагороду Польщі та президента Мосціцького чеський лотун Штерер упав із мотоцикля та так тяжко поранився, що в дорозі до шпиталю помер. — На останньому окруженні тору чеший Гладкова була тяжко ранена.

І. нагороду в тяжких машинах здобув австрієць Вальц, II. полк. Альвенслебен, III. львівянин Фіктель. В жениій категорії (до 350 цм.) І. нагороду здобула чехиня, а в категорії 250 цм. чех Ґлан.

Нові археольогічні нахідки.

ЧЕСЬКІ ЛЮДОЇДИ.

Людоїдство, яке ще й сьогодні трапляється у деяких дикунських культурою племен на Суматрі, у Новій Гвінеї, Австралії, Океанії, над Амазонкою і в Камеруні, було в доісторичних часах значно більше поширене та мало місце також і в Европі. У нас, що правда, не найшли ще його слідів, але напр. у Чехії воно безсумнівно було. Досі знали його там у тих ся, кишківській культурі (біля 900 пер. Хр.), а отсе стверднли цей звичай і для початкової фази молодшої кам'яної доби (біля 3.000 пер. Хр.). При розкопуванні культурної верстви у „Новій печері" біля Сербска найшли між кухонними відпадками колишніх її мешканців в тім ся. залютованою керамікою девять фрагментів людських костей. Останки гробу ще не є, бо кости походять з кількох осіб різного віку, а на кільках гробів була печера рішуче за тісна. Крім того є одна пістка з черепу надпалена, так, що мається до діла певно із слідами людоїдства. Дивує це у хліборобського народу, яким був народ культури лінійтової кераміки, тому не був це може канібалізм із голоду, тільки радше обрядовий, причиною якого було переконання, що всі особисті прикмети відмершого переходять на пожумента.

СКАРБИ ЛЯНГОБАРДІВ.

Західно-германське плем'я лянгобардів перейшло було в I. ст. по Хр. знад Лаби до Панонії, де прийняло аріянство, а у 568 р. зайняло під проводом Альбоїна півн. Італію, яка від того дістала назву Льомбардії. Звідтам довідуємося тепер про недавно відкритий старинний гріб із скарбами великої культурно-історичної та матеріальної вартости. По всій правдоподібности йде тут мабуть про гріб померлого у 615 р. короля Лянгобардів Аріюльфа і його жінки, баварської княжни Теоделіпди. Старим германським звичаєм дали їм до гробу усі їх дорогоцінности, які сьогодні є дуже великим вкладом у скарбницю ранньо-історичної археольогії. Є це два масивні нагрудні хрести, дві пари дзвонців, шолом, 12 мечів, кинжали, ножі (в тім чудово вишічений „скрамасакс"), наконечників, чаша до пиття, дорогі кування щиту, стрижки до ремеліїв, остроги та багато інших, по мистецьки орнаментованих предметів, а все те переважно із золота, з багатим використанням дорогих каменів та емалії. За взорами до сценічних зображень мусіли придворні золотники Аріюльфа шукати у візантійському мистецтві, бо в тому стилю виконаний на великому нагрудному медальоні сидячий на троні Аріюльф, а біля нього його жінка з довгим, розпущеним волоссям. Часто аплікований в плетінковий орнамент, який розвинувся потім так високо у Вікінгів. Зарятів, а від них дістався у київську Русь та стрічається ще у наших рукописних заставках XV—XVI. ст. Для його історії мають тепер скарби Аріюльфа першорядне значіння.

НАЙСТАРШІ КАМІННІ БУДІВЛІ СВІТА.

Цілих 5.000 літ удержалася в Египті традиція про Імготепа, найбільшого архітекта старо-египетської держави. Йому то, цьому „чарівникові" приписували перші камінні будівлі, замість дотеперішніх глиняних лінішок, між іншим і найстаршу ступневу піраміду біля Саккари, яку, згідно з історичними дослідами, побудували за панування Фараона Зофера, основника III. династії у другій половині 29-го століття пер. Хр. Праці Імготепа на полі архітектури мусіли бути справді надзвичайні, переломові, коли египтяни окружували його память через довгі тисячі років божеською пошаною та виводили його рід від бога Пта, джерела всього життя. На жаль, не удалося досі археольогам добути легендарної постаті першого египетського будівничого на денне світло історії. Те щастя мали щойно реалізатори розкопок в останньому році, які тому можна зачислити до найважніших осягів египетської археольогії останніх десятків літ. Вдалося відкрити останки могутніх будівель Імготепа та що найважніше: стверднти поіпад особний сумнів їми їх великого майстра. Воно виповане гіероглїфічним письмом на підставі статуї фараона Зофера, з якої остались тільки ноги, та звучить у повному тексті так: „Поставив Імготеп, великий будівничий Египту, управитель королівських палат, дідичний шляхтич, старший жрець у Геліополісі". Не підлягає тепер сумнівові, що це не була легендарна, тільки виконні історична постать. Історія всесвітньої архітектури збагатилася новим блискучим іменем, а будівництво, одна з основ людської цивілізації, найшло свого батька, що на 2.000 літ перед греками перший придумав камінні стовпи в Египті.

КОРОННІ КЛЕЙНОТИ ВАЗІВ.

Королівський рід Вазів, що панував у рр. 1523—1654 у Швеції, а від 1587—1665 також у Польщі, мав у своєму посіданні коронні клейноти дуже великої вартости. Останній їх властитель, король Густав Адольф, герой з 30-літньої війни, полиг 1632 р. у битві проти Валленштайна. По його смерти коронний скарб вудився безслідно пропав і аж ось тепер, по 300 роках, мабуть він відшукався. Саме недавно найшов на острові Готланді один рільник у землі залізну скриню, а в ній безцінні скарби із золота, срібла та брилянтів: тяжкі ланцюхи, бранзолети, нагрудні хрести масивні чаші до пиття густо засаджувані дорогим камінням, стару венецьку порцеляну, різні фігурки та інші мистецькі предмети великої вартости, всього разом 378 штук. Національний Музей у Штокгольмі, який бачить у находці найвище певно затрачений коронний скарб, пригостив його народнім добром і забрав до себе у депозит, виплативши для щасливого находинка високу державну нагороду. *Я. Л.*

Безосновний спір.

Комунікат у справі дівочої гімназії „Р. Ш." і хлопячої бурси „Р. Ш." у Львові.

У ч. 153 „Діла" з 16. червня 1933. і в ч. 154. з 17. червня 1933. **помістили** два львівські Кружки „Р. Ш." в новинках два суперечні комунікати в одній і тій самій справі.

Бурсовий Кружок „Р. Ш." у Львові проголошує за підписом свого голови, о. крил. Юліяна Дзеровича, що він прийме 75 учнів до бурси ім. кард. Сембратовича **„у своїй домівці при вул. Хшановської ч. 9".** Зазначує в тому комунікаті, що „всякі чутки про заснування бурси безпідставні, бо будинок куплений з грошей легату бл. п. кард. Сембратовича, складок громадянства і датку Т-ва „Руслан" і лише на бурсу може бути призначений".

На другий день повідомляє Кружок „Р. Ш." ім. Шашкевича за підписом свого голови, проф. Михайла Бадлюка, що новинка о. Дзеровича „не відповідає правді", бо „дівоча гімназія „Р. Ш." у Львові переноситься з теперішнім шк. роком до власного будинку Т-ва „Рідна Школа" при вул. Хшановської ч. 9."

Тому, що прилюдна опінія може бути тими суперечними вістками введена в блуд, а що найменше занепокоєна, уважаємо у цій справі за вказане дати осьякі вияснення.

З огляду на утруднений вступ українським дівчатам до державних гімназій, дівочу гімназію „Р. Ш.", яка своїми виховно-научними висліцами зєднала собі опінію **добре поставленої школи,** треба за всяку ціну у Львові вдержати. Цеж одинока українська середня школа „Рідної Школи" у Львові. Щоби дати змогу й дівчатам убогих батьків побирати науку в середній школі, хочемо разом з гімназією мати у Львові також інтернат, бурсу чи інститут **для дівчат.**

Щоб уможливити вбогим українським хлопцям удержання в часі їхніх студій у Львові, треба тут конечно і хлопячої бурси.

Головна права „Рідної Школи", як речник українського громадянства у справах шкільництва й виховання, розбирала повищі дві справи на кількох своїх нарадах дуже основно. Висліцом тих нарад було:

1) удержати дівочу гімназію у Львові і дати їй змогу розвитку, 2) вдержати хлопячу бурсу ім. кард. Сембратовича, 3) *створити у Львові дівочу бурсу чи інтернат.* Отже — хочемо помітно поширити виховні впливи „Р. Ш." у Львові, а не зменшити, як це міг би хтось розуміти з обох згадуваних комунікатів двох львівських Кружків „Р. Ш." У цьому напрямі одержала Президія „Р. Ш." вказівки. Сьогодні ще передчасно говорити одному чи другому Кружкові про те, наскільки ласться виконати засадничі лінія Головної Управи в справі дів. гімназії, дівочої і хлоп. бурси. На всякий випадок дійсно *безпідставними є чутки про закинення хлопячої бурси чи щось подібного.*

До речі — для ясности справи подаємо такі наші засадничі замітки:

1) Будинок „Р. Ш." при вул. Хшановської 9 є виключною власністю Товариства „Рідна Школа", а не якогось з Кружків „Р. Ш.".

2) Цей будинок куплений за решту грошей (за 112.000 австр. корон), які лишилися в 1912 р. по заплаченні довгів з ціни продажі реальности „Р. Ш." (539.000 австр. кор.) при вул. Потоцького 95, на якого будову зужили колись також і 18.000 австр. кор. з легату пок. кард. Сембратовича. Всеж таки бурса ім. кард. Сембратовича **не мусіла** міститися в цьому будинку (при вул. Хшановської 9); доказом на це хочби обставина, що по доконаній продажі будинку при вул. Потоцького 95 перенесла Головна Управа „Р. Ш." хлопячу бурсу до винайнятого будинку при вул. Длуґоша, а не до будинку при вул. Хшановської 9.

3) Кружок „Р. Ш." (під назвою „Бурсовий") покликала Головна Управа до життя в 1913 р. і дала йому будинок **лише у завідування, а не на власність.**

4) Гол. Управа як одинокий правний представник Т-ва „Р. Школа" ніколи не зрікалася й не зречеться права до свого будинку при вул. Хшановської 9, а зокрема права окончно завідувати ним.

5) Бурса ім. кард. Сембратовича буде вдержана у Львові за всяку ціну без огляду на те, чи це буде в будинку Т-ва при вул. Хшановської 9, чи в іншому.

Головна Управа „Рідної Школи".

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Дмитро Корбутяк: ЖИВІ СМОЛОСКИПИ. Два нариси. Коломия 1933. Стор. 32. Форм. 16⁸.

О. К. Мицюк: УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІСТ-ГРОМАДІВЕЦЬ С. А. ПОДОЛІНСЬКИЙ. Накладом автора. Львів, 1933. Стор. 72. Форм. 8⁸.

ЖУРНАЛИ.

ВІДРОДЖЕННЯ, орган українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Рік VI. Ч. 6-7. Львів червень-липень 1933.

УТГІ, журнал шкільного листування Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання при УГА. Ч. 18. Подебради, червень 1933.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 19. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (ост. виступ Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 19. червня год. 8. веч. Театр Механічних Артистів.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (за оск. Пера Бєва).
АТЛЯНТИК: „Земля вічна".
КАСІНО: „Оженися зі мною!"
КОЛИСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Луна".
СТИЛЕВЕ: „Тайна стенотипістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Погасаюче полум'я" (Кліф Брук).
УТІХА: „Князь Дракуля", ревія: „Ах, ті львовянки!"

Закордонне радіо.

Понеділок, 19. червня 1933.

Братислава (279,3) 9.20 Похід дітей зі співами, 10.00 Трансм. із сквера перед Замком (хор дітей, військ. музика), 18.10 Скрипка, 20.30 Югосл. пісні, 21.00 Рел. концерт; **Мілянo** (331,4) 21.00 Пісні; **Штрасбург** (345,2) 20.45 „Орфей" Глюка; **Білгород** (429,7) 12.05 Оркестра, 20.00 Опера; **Рим** (441,2) 17.30 Солісти; **Прага** (488,6) 20.35 Сканд. пісні; **Відень** (518,1) 11.30, 12.00 Концерт; **Харків** (937,5) 9.00 Солісти, 13.50 Радіокомпов., 15.00 Звуковики, 18.00 Тріо, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії.

Вівторок, 20. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.15 Два фортепіяни; **Мілянo** (331,4) 13.45 Музична всячина, 17.15 Трансм. з дансінгу; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.15 Спів; **Лайпціг** (389,6) 20.30 „Фрілінгснахт" оп. Шельдерупа; **Білгород** (429,7) 20.30 Юг. кам. музика; **Бромінстер** (459,4) 21.10 „Доротея" ком. оп. Офенбаха; **Прага** (488,6) 11.00 Попул. чеська музика, 19.25 Військ. орхестра; **Відень** (518,1) 17.25 Солісти, 19.00 Концерт у честь Римського-Корсакова; **Мінхен** (532,9) 18.05 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Концерт для робітників, 10.00 Музика для дітей, 13.50 Український концерт, 15.00 Тріо, 18.00 Концерт-естрада для села, 19.00 Концерт із „Березіля"; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 20.30 Концерт композицій Чайковського.

Львівське радіо.

Понеділок, 19. червня 1933.

12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 15.50 Грамофон; 12.25 Огляд преси; 15.10 Експортовий комунікат; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Камеральний концерт; 18.15 Відч.: „Цар Микола II. у Варшаві"; 18.35 Фортепіян; 19.40 Фейл.: „Львів і його література"; 20.00 Трансм. з Варшави: „Зосія та царівна" (Гуг Дітріхсбравтфарт) оп. Оскара Штраєса; 22.00 Спів, Танкова музика; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

Вівторок, 20. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 14.55, 15.10, 15.50 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.15 **Концерт Нар. Хору ім. Лисенка під дир. С. Сологуба (трансм. з Варшави);** 18.15 Відч.: „Природа Палестини"; 18.35 Фортепіян; 19.20 Всячина; 19.40 На овиді; 20.00 Орхестра, спів; 21.00 Балачка про несійлівість; 21.10 Орхестра, спів (Мейєр); 22.00 Фейлетон Кор. Макушинського; 22.15, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

—o—

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 158 (13.397). Львів, середа 21. червня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 148.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Квартьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна кореспонд. 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ДІМ МОРҐАНА.

(Допис з Америки.)

Ню-Йорк, 5. червня 1933.

Імя банкового дому Дж. П. Моргана злучене тісно з назвою Волл Стріт у Ню-Йорку — централею банкового руху. Дехто вважає його загалом синонімом Волл Стріту. А коли вже говориться про Волл Стріт, то кожний пересічний громадянин відчуває мимохіть якийсь острах перед якоюсь невидимою силою.

У початках війни загально говорили, що Америка тому виступила по стороні аліянтів (Антанти), що Морган заложився, що аліянти виграють. Очевидно, що всякий патріотичний американець вважав це поняття за напад на його ідейну й ідеальну федеральну адміністрацію. А сьогодні, в пятнацяті роковини закінчення війни, навіть найбільше запеклі патріоти починають допускати можливість такого факту.

Від кількох тижнів веде комісія федерального сенату в Вашингтоні слідство над способом ведення інтересів приватними банковими домами. Американське законодавство якось признало спеціяльний привілей банкирам, що ведуть підприємство як приватні одиниці і звільнило їх від складання докладного звіту з цілої своєї діяльности. Ось тому то тепер витягнула згадана комісія на денне світло багато таких фактів, яких закон не міг витягнути наверх автоматично. А навіть оце опублікування прийшло припадково, бо сенатська комісія рішила оголосити деякі їй подані вісти 6 голосами проти 5. Отже один голос був би позбавив Америку, а може й цілий світ, цінного матеріялу. Цей матеріял досі ще не в цілости знаний сенатській комісії. Може так станеться, що десь хтось припинить слідство, бо вже почалися напасти та погрози в сторону адвоката комісії, Фердинанда Пекори, сина італійського імігранта. Але, завдяки почуттю відповідальности президента Рузвельта, слідство ще досі ведеться.

Що світ довідався досі із слідства? У четвер 1. червня вперше подали до прилюдної відомости умову Моргана зі своїми спільниками („партнерами"). Їх усіх є 19, отже разом з Морґаном 20. Фірма істнує під іменем Моргана і Спілки. Так у Ню Йорку. У Філядельфії вона зветься Дрексел і С-ка, в Льондоні стоїть Морган у спілці з фірмою Ґрінфелл і Спілка, а в Парижі цей дім називається Морган Harjejs et Cie. Джан Пірпонт Морган є головою фірми і може відправити кожного свого спільника, коли йому захочеться. Спільники можуть виступити зі спілки за тримісячним виповідженням. Голова бере 25 відсотків чистого зиску з підприємства, інші партнери ріжно. На це є з кожним окрема умова. Деякі беруть по 20 відсотків, деякі лише по 1 відсоткові.

Чистий маєток фірми на початку цього року був 53,194.000 дол. Але сам Морган має палату в Ню Йорку, літну палату з парком в Глен Ков, на Лонг Айленд, під Ню Йорком, палату при Гровенор Сквер у Льондоні, іншу в Ботфолд в Англії і свою стрільницю в Шотляндії. Його приватний яхт, Корсейр, коштує 4 міліони дол. Фірма продає державні бонди майже всіх держав світа, а для Англії має постійний позичковий фонд. В Америці контролює газові та електричні підприємства, які обслугують 55 міліонів людей, на загальне число американського населення 130 міл. голов. Ґазети згадували, що для британської імперії Морган має все готових 200 міл. долярів до диспозиції, а цю суму дали йому 108 банків. Від 1918 року Дім Моргана продав серед американського населення всяких цінних паперів, отже уділів, бондів і т. п., як своїх так і заграничних на 6 міліярдів долярів.

Самому Морганові дали почесні наукові ступні університети: Гарвард (в Бостоні), Оксфорд (в Англії), Кембридж (Англія), та університет Ню-Йорк. Почесні відзначення дали: Ґонорова Легія (Франція), Ордер Леопольда (Бельгія), Ордер Корони (Італія), Перший Ордер Святої Скарбниці (Японія). Це вказує з ким Морган має до діла

Всі повищі інформації вказують, що Морган справді має значіння в цілому світі, коли його так усі шанують.

Згадано, що Морган має контролю над газовими й електричними підприємствами, які обслуговують майже половину населення Злучених Держав. Але цікаве знати, як він трактує свою батьківщину, Америку.

Тут власне зачинається те лихо, яке вказує на американську систему. Слідство виказало, що в 1930 році Дім Моргана заплатив лише 48.000 дол. податку, а в двох наступних роках не заплатив ані цента. Але в Англії Морган платить податок дуже точно. На підставі американського податкового закону не підлягає оподаткуванню те, що хтось відлав в дарунку комусь-небудь. Отже у двох згаданих літах Дім Моргана роздав „дарунки" кільком соткам найвпливовіших американських громадян і в той спосіб зовсім законно вминув податку. Також і Морганові спільники не заплатили свого податку.

Власне, коли вийшло на денне світло, якто Морган відограв ролю св. Миколая, роздаючи тисячами уділів по нижчій ціні (на 15 дол. нижче торгової ціни) таким впливовим одиницям, як бувший президент Кулидж, б. кандидат демократичної партії на президента Дж. Дейвис, б. віцепрезидент Довс, теперішній секретар скарбу Вудін, теперішній американський амбасадор на розбройну конференцію Норман Дейвис, а навіть і славний летун Ліндберґ, — почали прилюдно запитувати ґазети, з якою метою Морган це робив? — Бувший голова національної демократичної організації, Джан Рескоб, написав був Морґанові листа, що постарається йому віддячитися. Цей лист підхопила прилюдна опінія і доказує, що все те робив Дім Моргана на те, щоби забігати ласки у всіх впливових людей, без огляду на партії і щоби в той спосіб добути собі підтримку при всіх своїх фінансових трансакціях. А Дім Моргана муситъ мати безупинно до діла з федеральним урядом, головно, коли йде про заграничні трансакції, а крім цього з урядами стейтовими, муніципальними і ін., коли хоче дістати дозвіл на якесь підприємство.

На підставі теперішніх ревеляцій преса атакує уряд Рузвельта та домагається усунення тих високих урядовців, що їх президент має при собі. Аргументує преса ось як, що хоч дари були дані в часі, коли ці люди були приватними особами і мали право такі дарунки приймати, то тепер, коли вони стали урядовцями, вони не можуть бути безсторонніми у своїх урядових актах супроти Моргана, який має з рідними галузями адміністрації до діла чи не кожного дня.

Є деякі ґазети, що проти такого домагання підняли протест, кажучи, що президент Рузвельт не повинен слухати голосу радикалістичних елементів, бо позбавить себе найспосібніших дорадників. Зате деякі ґазети пішли так далеко, що навіть професорам економіки на університетах закидають неморальність, коли вони приймають подарунки від Моргана. Кажуть, що професор не буде міг совісно викладати економічних засад, коли він звичаний почуттям вдячности, або навіть і участю в підприємстві, контрольованім Домом Моргана.

Фахові бізнесмени пояснюють оті дари Моргана чисто бізнесово: Якби — мовляв — Дім Моргана був відразу кинув на ринок ті тисячі уділів, тоді вони були би захитали ще більше біржеві трансакції, ніж це було дотепер. А коли Морган продав уділи, хоч і по значно нижчій ціні, бо напр. по 15 дол. нижче, але певним людям, то ті люди не кидали уділів на ринок зараз але теж по якімсь часі, в додатку багато з них понесло болючі втрати. І т. д.

Повну розв'язку значіння тих трансакцій повинно принести дальше слідство. Досі публика має одну користь: Вона знає, хто таке Джан Пірпонт Морган і що він робить.

Д-р Семен Демидчук.

ПОБУТ В ГОРАХ
буде для Вас відпочинком і приємністю лише тоді, коли обезпечите свое мешкання від крадежі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашнього уряджения на 1.000 зол., пересічна річна премія з додатками 6 зол.

Ювилейні Загальні Збори

Товариства „Учительська Громада" у Львові.

„Учительська Громада", що обединує середньошкільне вчительство на всіх західньо-українських землях, святкує в цьому році 25-літні роковини свого істнування. Під знаком цих роковин відбулися дня 15. ц. м. Загальні Збори членів цього товариства. Перегляд життя товариства за ввесь час, підсумки праці, яку вложили члени товариства в розбудову середньошкільної культури, будуть предметом окремих публікацій, чи ювилейної книги, що її задумує товариство видати цього року. З них довідається наша суспільність, з якими перепонами мусіло боротися це товариство за час свого істнування, скільки муравлиної, безінтересовної, безпретенсійної праці вложили члени цього товариства в боротьбі за краще завтра нашої школи.

Сьогорічні Загальні Збори т-ва — це образ його праці за останні місяці та змагань повести далі товариство крізь ті труднощі, що їх витворили останні роки, зокрема остання шкільна реформа. Невеличке число членів (коло 400), що наслідком цієї реформи з кожним роком буде далі меншати, мусить мимоволі видвигнути питання, що буде далі з товариством, що буде з нашою середньою школою та й узагалі з нашою шкільною освітою. Журба за те й є причиною, що серед членів т-ва виринула вже давніше думка злучити оба вчительські товариства („Учительська Громада" і „Взаїмна Поміч У. В.") в Учительська Громада" з одно і тим шляхом скріпити працю для добра одно і тим товариств і відної школи. На жаль — ця думка не найшла ще відповідного зрозуміння в проводі „Взаїмної Помочі", може наслідком побоювань за велике майно, яке це товариство має, хоча самособою члени „Учительської Громади" ніякого права до цього маєтку не мають; тут ішлоб тільки про частинну фузію, передовсім у педагогічно-науковій діяльності. Всетаки й сьогорічні Загальні Збори У. Г. піднесли знову цю думку та доручили Раді т-ва далі займатися цією справою. Більше зрозуміння найшла справа фузії обох товариств у деяких провінціональних містах, напр. у Самборі, де народні й середньошкільні вчителі найшли спільну мову в своїй праці для добра школи.

У невеличкому числі членів т-ва лежить теж причина, що товариство мусить заєдно боротися з матеріяльними трудношами і справді треба дивуватися, як філія т-ва в Станиславові зуміла побудувати прегарну оселю в Ямнім. Централя не могла досі спромогтися на власну домівку та й нема надії, щоби скоро спромоглася. Тому й виринає питання, чи не краще булоб тими кількома тисячами золотих, що їх має т-во у „фонді домівки", помогти станиславівській філії сплатити довг, звязаний з оселею в Ямнім.

Великою журбою товариства є теж справа підручників для середніх шкіл. При нинішній шкільній реформі товариству не під силу взятися за видавання шкільних книжок, зате Рада т-ва повинна поважно призадуматися над зорганізуванням видавництва шкільної лектури з у-

українського письменства; в ювилейному році треба би створити відповідний фонд.

Перед товариством стоять і інші поважні завдання: справа навчання історії в українських школах (мова навчання!), приєднання всіх учителів середніх шкіл, що до товариства не належать, сильніший зв'язок із філіями та інше.

При всій матеріяльній скруті товариство видає педагогічний журнал „Українська Школа", що під редакцією проф. Я. Біленького стоїть сьогодні на справді високому рівні і містить статті, цікаві не тільки для середнього шкільного вчительства, але й для всіх, що цікавляться освітою, зокрема для народніх учителів, бо порушують проблеми однаково стійні на всіх ступнях загально-освітньої школи.

Душею товариства є його довголітній голова проф. В. Радзикевич, що вже пятий рік веде товариство крізь труднощі наших днів.

О. П.

Непорозуміння у проводі націоналістів.

Вся польська преса принесла ревеляційні відомости про те, що в проводі українських націоналістів назріли поважні непорозуміння. На чолі опозиції до голови проводу полк. Коновальця мав стати п. Костарів. Опозиція мала на основі цих польських інформацій усунути від проводу полк. Коновальця під замітом „диктаторських" його потягнень у деяких справах. Одначе їй не вдалося осягнути наміченої цілі. П. Костарева і 5 його однодумців усунено з проводу та виключено взагалі з організації націоналістів.

ЖИДИ ДО АФРИКИ.

ШТРАСБУРҐ, ПАТ. Клерикальний „Ельзесер Куріер" у статті домагається щоби жидів, які з Німеччини вимігрували до Альзасії та Льотарингії, пороздселювати рівномірно в усій Франції та Африці. Жидівських емігрантів що тепер наплили до прикордонних департаментів є 150—200 тисяч. Згаданий часопис радить поселити їх передовсім в Альжирі й ін. французьких кольоніях півн. Африки.

—o—

РІДКА НЕДУГА.

„Юнайтед Прес" повідомляє з Вашинґтону, що там помер кап. Чарлз Мартел, відомий в лікарських колах із оригінальної недуги. На пришитикованих залозах утворився йому новотвір і гому кости його так змякли, що кап. Мартелі дайві зломив собі руку, як обертався в ліжку. Операція не врятувала Мартелеві життя. Мартел у завіщанні записав своє тіло анатомічному інститутові у Вашинґтоні для дослідів, а майно на досліди згаданої недуги.

Ширіть наш часопис!

Загальні Збори
Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Учительства".

Львів, 19. червня 1933.

Цьогорічні Збори учительської станової організації, що відбулися в суботу 17. червня ц. р., були образом безладдя й хаосу. На ті Збори зїхалося велике число членів (300 осіб), які не всилі були поміститися в маленькій салі „Української Бесіди". Провід Товариства рахував видно на малу фреквенцію членів на цих Зборах, коли замовив таку малу салю, бо по новому статуті мали вони бути обіслані лиш делеґатами Окружних Відділів, які виключно мали право голосування.

Збори відкрив в год. 9.30 голова організації п. Іван Стронський. Відчитування стенографічного протоколу тревало 2 години, що було зовсім непотрібне, бо висталоб було відчитати лиш резолюції, ухвалені минулорічними Заг. Зборами (цих резолюцій, мимоходом кажучи, у протоколі не було, бо президія Зборів завчасу не приготовила всього як слід). Замішання і хаос повстали при 4. точці порядку дня, а саме: при виборі скрутаційної комісії чи пак комісії-матки. Предсідник Зборів запропонував Зборам голосувати картками і велів роздати присутнім друковані карточки, на яких був поданий поіменний склад уступаючої Управи Товариства та список тих осіб, які булиб бажані до нової Управи. Заявився проти вибору комісії-матки (так, як це досі бувало). Тут варто подати, що кожного року на Заг. Зборах цього Товариства комісія-матка складалася з 1 делеґата від кожного Відділу, а що Відділів мало Товариство 49, то ця комісія складалася з 49 членів. Це аномалія і дивоглад, якого в ніякій іншій нашій інституції нема.

Предложення предсідника викликало велике негодування та оклики спротиву серед зібраних. Дискусія над тим предложенням тревала майже півтора години і закінчилася постановою більшости, щоби знову покликати комісію-матку, зложену з делеґатів поодиноких Відділів. Така комісія у складі 33 осіб пішла в год. 3-ій попол. на наради. Тут знову зайшов інцидент, який дав свідоцтво недисциплінованости комісії-матки та недостачі пошани для проводу Зборів. Коли провідник Зборів велів вибраній провірній комісії, зложеній з 3 найповажніших членів Товариства, провірити мандати членів комісії-матки, голова тоїж комісії випросив провірну комісію за двері.

Це дало притоку до того, що провідник Зборів, п. Іван Стронський, зложив провід Зборів у руки заст. голови Товариства, п. Івана Лилика, який уміло й енергійно вів дальше Збори аж до кінця. Одначе делеґати і члени на салі були такі утомлені цим балаґаном, що витворився в дискусії над вибором комісії-матки, що громадно виходили на перекуску до буфету, так, що 5. точка порядку дня: Звідомлення дирекції з діяльности за минулий діловий рік" відбулася при малій скількости членів. Це відбилося відтак на дискусії над цими звітами, яка відбулася щойно в год. 8-ій веч., а забирало в ній голос ледви кілька осіб. А це шкода дуже велика, що така важна справа, як звіт з діяльности товариства, яке орудує великими фондами, так мало якось цікавить членів. Це свідчить наглядно, що і делеґати і члени Товариства приїхали на ті Збори зовсім непоінформовані, ані достаточно не підготовані, бож на Заг. Зборах кожної нашої установи найбільше уваги звертається на діяльність Управи та на спосіб орудування фінансами й майном тоїж установи. А тут цього всього не було.

Таксамо й точку 7-му порядку дня („Прелімінар прибутків і видатків Товариства на 1933 рік") пересунено на сам кінець, так, що фінансовий референт Товариства п. Генрих Коваль відчитав його в год. 8.30 веч. майже при порожній салі, бо багато потомлених делеґатів і членів розїхалося уже домів, не дожидаючи кінця Зборів.

По звіті з діяльности за минулий рік, що його складали пп. Михайло Таранько й Андрій Зелений, не отвирано дискусії, але відложено її аж по точці 9-ій порядку дня, а саме по виголошенні 5 рефератів про: 1) зміну правильника „Фонду смертних допомог", 2) заснування „Учительської Бурси", 3) заснування „Стипендійного фонду, 4) творення варстатів праці, 5) позашкільну працю народнього вчительства.

В часі виголошування цих рефератів прийшла до слова комісія-матка, яка подала Зборам до затвердження запропонованих кандидатів на членів до Головної Управи (9 осіб та 4 їх заступників), 3 членів Гол. Контрольної Комісії та 1 заступника та 5 членів Гол. Мирового Суду і 3 заступників. До Гол. Управи вибрано 4 членів з попередньої уступившої Управи (Лилик, Великанович, Петрів і Зелений), а решту (5 членів) нових, ще невідомих ширшому загалові. Усунено з проводу довголітнього голову Товариства, почесного члена та основника цієї організації п. Івана Стронського — і то в дуже несмачний спосіб: іменуючи його „почесним президентом" по віки вічні... Збори, не зрозумівши цього „тріку" комісії-матки, приняли це рішення довготревалими оплесками... Це був також доказ, що і делеґати і члени, приявні на Зборах, були зовсім не підготовані та не визнавалися, кого треба би з проводу організації усунути, а кого надальше залишити. Таксамо поминено при виборі нової Управи таку популярну серед широкого загалу на терені Львова та в цілому краю людину, як Михайло Та-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 21. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА. 5)

В чім слабість української літератури?

Окремішність традиції і суспільного життя. — Одна характеристична риса.

Одначе хтось може сказати: нехай, що ми не маємо в нашій літературі чисто українського інтелігентського типу і світогляду, бо вони в нас не є ще розроблені, але ми маємо чисто український селянський тип.

Зі селянським типом справа інша. Він, як думаю, має іншу хибу, а саме, що, коли брати на увагу повноту національного типу, не є повний. Звісно, що наші письменники здебільша малюють нашого селянина, такби мовити зі суспільницького становища, себто малюють його з деякими симпатіями чи упередженнями до нього і малюють однобічно, коли не скажу тенденційно, а через те тип нашого селянина в літературі не виходить повним національним типом. Уявляю собі, що чужинець не міг би повірити в те, що наш селянин у масі виглядає так, як його малює Стефаник, Мартович або Лепкий, або давніше Марко Вовчок.

Тут може хтось сказати: але чи це конечне для літератури, щоби в ній виступав — те, що я називаю — ясний, виразний, чистий і повний національний тип і світогляд? Зрештою, мовляв, він у нас виступає виразно, бо ми його пізнаємо, якщо не на підставі чого іншого то бодай... з його слабости, безхребетности і т. д.

Другий сумнів може бути такий: чи справді причинилось би до скріплення нашої літератури те, що в ній виступав чистий і повний український національний тип?

На ці сумніви не можна відповісти безпосередньо, бо це все залежить від погляду, що таке чистий і повний український національний тип, далі від того, чого ми жадаємо від літератури: чи тільки, такби мовити, розваги і забави чи чистого, хочби глибокоумного, мистецтва, як воно виступає напр. в італійськім Пінокію, англійськім „Пропащім раю", „Подорожах Ґулівера", чи жадаємо від неї глибокого суспільного, морального чи взагалі життєвого сенсу, як його находимо у „Дон Кіхоті", „Фавсті", „Гамлеті", старій грецькій трагедії і т. д. Зрештою оба ці напрями мають у літературі однакове виправдання.

Що-ж треба розуміти під чистим і повним українським типом, світоглядом, психікою і відносинами?

Наперед щодо інтелігентського типу.

Звичайно в нас бачать окремішність типу українського інтелігента в расовій окремішности, у нашій товариській і прилюдній сепарованости, себто сепарованім життю від інтелігенцій тих народів, серед яких і під панованням яких ми живемо. Та я запитаю: чи це вистарчить, щоби означити в літературі національну окремішність нашої інтелігенції?... Передовсім расову окремішність якогонебудь народу доволі важко схопити, коли вона і є, то не мусимо бути її свідомі, а крім цього расова окремішність при мішанім населенні доволі затирається. А суспільне життя поправді кажучи, в нас не таке дуже сепароване. Ми живемо досить близько з народами спільної нам території, не говорячи про буденний побут, що є майже зовсім такий самий, як у тих народів. Ми маємо свої окремішні національні традиції, своїх великих мужів, яких почитаємо, свої товариства й інституції, але хіба це вистарчає до літературної характеристики нашої інтелігенції? Думаю, що для літератури напр. зовсім байдуже, чи дієва особа якогось твору почитає Міцкевича, Пушкіна чи Шевченка. Взагалі таке означення окремішности українського інтелігентського типу було би доволі формальне, поверховне і несутнє і чисто людської вдачі не торкалося би.

Я бачу ту окремішність у чім іншім.

Як відомо, наш нарід у такій суспільно-громадській структурі, яку ми нині маємо, не має вищих верств. Треба ще додати, що він не має державного апарату, себто тих усіх урядовців, що його виповнюють. Хоча про те в нас знають усі і при кожній нагоді говорять, але не доцінюються далекосяглости наслідків такого явища для колєктивного життя, що формує психіку та світогляд.

Передовсім, маємо чисельний брак у порівнанні з іншими націями кількадесяти чи кількасоттисяч або й міліона найкультурніших і найзаможніших людей, що надають напрям культурі своєї нації. Друге, це брак світогляду вищих верств, які, як відомо, вважають себе морально й інтелектуально, навіть чисто антропольоґічно вищими від інших верств і такими їх подекуди вважають інші люди. Вкінці і це найважніше, на місці тих вищих верств виступають у нас ті, відомі в нас, девятьдесять чи скільки там відсотків інтелігенції селянського або близького до селянського походження разом з її не тільки малою культурністю і незаможністю, але ще з її особистими, духовими прикметами, винесеними з низів.

Та є ще, такби мовити, друга сторона медалі. Хоч у нас нема ні вищих верств зі своєрідним світоглядом, які в інших народів кермують справами своєї нації, то проте ми, себто ця наша інтелігенція низького походження має якусь свою культуру і має свої власні, конкретні і вже від довшого часу вироблені шляхи, якими веде свою націю і такби мовити, в ній і над нею панує; тимсамим ця верства відчуває якусь свою не тільки суспільну й інтелектуальну, але й моральну вищість над нашими масами і ця вищість виходить бодай з її почуття відповідальности за національні справи і з почуття вищости своєї ролі.

(Докінчення буде.)

—o—

рашко. Чи нововибрана Гол. Управа відповість як слід своєму важкому завданню, покаже будучність.

По мляві дискусії над 5-ма рефератами та звідомленнями дирекційними відчитано в год. 8.30 веч. внесення Контрольної Комісії на ухвалення абсолюторії уступаючій Управі, що було „одноголосно" прийняте кількома приявними ще на салі делеґатами й гостями.

Остання точка порядку дня: „Внески й запити" пройшла зовсім безгомонно, бо нікого це вже не цікавило, хоча покликана Президією Зборів комісія внесень і резолюцій мала цілу низку внесень і резолюцій (надісланих від ріжних Відділів у приписаному речинці на письмі на руки Управи Товариства) до відчитання й передискутування та прийняття їх Загальним Збором. Усе те відпало.

Як нас поінформовано, новим головою Товариства вибрали п. Івана Лилика, людину дуже енергійну та щиро віддану справам орґанізації, яка дає повну ґарантію, що поведе Товариство як слід. Але на жаль, новий голова є позамісцевий і живе аж у Надвірній, тому не матиме змоги бути в постійнім контакті з дирекцією Товариства та не зможе держати безпосередньо руки на сильно пульсуючім живчику орґанізації, яка існує вже 28 літ і так гарно розвинулася.

—o—

Козацькі могили.

Молитви за полеглих. — Традиція. — Заборона.

Православна як і католицька церква мають освячений віками звичай молитися за небіжчиків, а в тому числі й за „полеглих на полі боротьби". Ще за російських царських часів відбувалися рікрічно відправи на Козацьких Могилах під Берестечком на Волині у 9 пятницю по Великодніх святах. Ця пятниця в цьому році припала на 16. червня.

Як у передвоєнні часи, так і після війни рік річно великі маси українців Волині, а почасти й Галичини в цю девяту пятницю приходили на Козацькі Могили, щоби тут помолитися за душі своїх предків-воїнів.

У цьому році сталася річ, якої не передбачав ніхто. Перед святом появився воєвідський розпорядок такого змісту:

Obwieszczenie do ludności Województwa Wołyńskiego.

W niektórych czasopismach ukazały się wiadomości o zamiarach T-wa „Widrodzennia" w kierunku zorganizowania w dniu 16. czerwca r. b. t. j. w piątek święta mogił kozackich pod Beresteczkiem, pow. Dubieńskiego.

Ponieważ T-wo „Widrodzennia" nie posiada statutowych uprawnień do organizowania tego rodzaju uroczystości, jako posiadających charakter religijny, ponadto zaś nie uzyskało zezwolenia właściwej władzy administacijnej na odbycie zgromadzenia pod golem niebem, zapowiedź tego rodzaju zjazdu uważam za chęć wprowadzenia spokojnej ludności w błąd i narażania jej na skutki karne za branie udziału w akcji niedozwolonej.

Przestrzegam zatem ludność, aby w zapowiedzianym na dzień 16. czerwca b. r. t. j. w piątek w zgromadzeniu udziału nie brała, jednocześnie zaś zaznaczam, że winni organizowania i brania udziału w zgromadzeniu nielegalnem pociągnięci będą do odpowiedzialności karnej.

Łuck, 12. czerwca 1933 r.

Wojewoda Wołyński: (—) H. Józewski.

Це оголошення 14. червня було розклесне по всіх містах і селах Волині й зробило відповідне враження. Чи сгримало воно прочан на Козацькі Могили, ще не знаємо.

Тут ми бажалиб сказати кілька слів про що інше.

Оскільки ми знаємо стару традицію, свято на Козацьких Могилах відбувалося рік річно. Отже „Відродження" не мало що наново організувати. Говорилося в часописах лише про прощу на могилу — та переведення її в організований спосіб.

Дня 14. червня невідомі люди, крім застрашування селянства, пустили ще й провокаційні чутки, що свято перенесене на 15. червня (четвер), а значить вибиратися в дорогу вже запізно (пішоходи повиходили в дорогу вже навіть 14. червня).

N. N.

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАҐРАФУ.

Одинацятий день розправи

В год. 9-ій рано починають допитувати свідків, у більшості з Городка. З них *Вас. Кишка* і *Вас. Світенький* не вносять у розправу нічого нового, а *Ів. Кишка*, що за актом обвинувачення чув 29. листоп. 1932 р. підчас цього, як молотив у стодолі Цапа, шелестя на соломі і мав звернути на це увагу обв. Цапа, зізнає сьогодні, що ніякого шелесту не чув і про щось таке з Цапом не говорив. Св. конфронтували на поліції з обв. Цапом, але цей також до нічого тоді не признався.

Д-р Біляк: Як переслухували вас на поліції?

С.: Забрав мене поліцай, я сидів цілу ніч в тюрмі, змерз, а рано кажуть до мене: „Ти мусиш щось знати і скажеш нам? Що я мав казати?

Св. Вас. Левко, сусід Цапів, молотив цілий день 29. лист. у своїй стодолі і не бачив, щоби хтось входив і виходив зі стодоли Цапів. Як попередній свідок, не чув, щоби обв. Цапа називали „жидком" і знає, що їх стодола не замикається.

Св. Андрій Галушка бачив біля год. 17-ої в день нападу під памятником трьох, а потім чотирьох юнаків, бачив, як пішли на почту і як відти після стрілів вискочив ранений жид. Св. був хвилину в шинку, потім пішов до хати д-ра Біляка і вносив до сіней пок. Старика. Серед людей, що були там, не бачив Катерини Жук.

Св. Мих. Цап, брат підс. Цапа, є прокураторові підозрілий і він противиться, щоби його заприсягнути. Д-р Біляк заявляє, що слідство скінчене, всі підозрілі сидять на лавці підсудних і таке становище прок. щонайменше дивне, бо св. має зізнавати важні речі. Д-р Шухевич підтримав той внесок а трибунал після наради св. заприсягнув. Св. знає, що брат вернув 29. листоп. в год. 17.10 до хати, ніяких людей біля стодоли не бачив, ця стодола незамкнена, а брата св. ніхто „жидком" не називав. Мати св. хвора на жовтачку і серцеві атаки і довідавшись про арештування сина, відхорувала це важко 8 тижнів. В стодолі у св., в тій, де поліція найшла ріжні речі, ночував часто слуга жидок і може це він залишив їх. Черговий св., батько підс. *Степан Цап* зізнання сина Михайла підтвердив.

Два слідуючі свідки, студ. екон. *Ярослав Бажанський* і студ. *Вол. Івасик*, бачили обв. Куспіся в год. 17 в день нападу на двірці у Львові, Бажанський бачив його навіть від 15—17 год., але з ним не говорив. Куспіс сидів тоді у ждальні під вікном. Прокуратор намагається ріжними крутими питаннями підважити зізнання цих двох свідків, але вони рішуче стверджують, що Куспіся на стації бачили.

Св. *Тадей Біласс*, брат підс. Ярослава Біласа, студ. прав, бачив, як Мотика дав його братові у неділю 27. листоп. лист. Брат прочитав той лист, сказав „То не до мене" і сховав його. Св. листу цього не читав.

Прок. ставить внесок, щоби переслухати пост. Дембінського, чи св. Івасик, якого він переслухував, казав йому про те, що бачив Куспіся на двірці. Триб. цей внесок приймає.

Після 20-хвилинної перерви, зізнає св. *Фогельгезанґ Марія*, почт. касієрка з Городка, що рахувала зі Стеблецьким гроші, почула на коридорі вистріли і впала на землю. Тоді один з нападників переліз через віконце, відчинив другому двері й оба почали згортати гроші до наплечника й течки. Потім оба вийшли, св. встав, а за момент ще якийсь тип підійшов до вікна і крикнув: „Течка, течка!" Св. подав йому течку, яку тамті забули і всі побігли, бо на коридорі кричав хтось „Прендзей, прендзей!" Той третій був мабуть інший, як тамті два, з револьвером. Коли св. показують Куспіся і кажуть йому навіть одягнути куртку, св. виясняє, що цей „третій" був більондин і К. він бачить уперше.

Св. *Вол. Кузьмович*, емер. ґімн. учитель, зізнає, що Коссак був його учеником, а сходини, про які казав асп. Бубен, що на них обв. К. читав про ідеольогію ОУН, були з нагоди роковин здобуття Київа Гал. Армією і б. старшини читали на них свої спогади: Станимір, Гнатів і ще один. Ні слова тоді про ОУН не було, а сходини влаштовувала студентська секція т-ва „Підгіря" і Коссак підписував запрошення. Сходини були довірочні на підставі § 2. Свідок після арештування зізнав те саме в слідстві і на судовій роз-

Спеціяліст жіночих недуг і акушер

Др. О. Подолинський

змінив своє мешкання і ординацію і приймає хорих ПРИ ВУЛ. ПОТОЦЬКОГО Ч. 6 від год. 9—10. р. і 3—5. попол. Телефон 15-60.

праві. Асп. Бубена свідок не знає, а переслухував його Юркевіч. Запрошення, підписані Коссаком знайдено у свідка підчас ревізії у помешканні. Свідок був тоді вже арештований. Ревізію переводив мабуть теж Юркевіч.

Два чергові свідки прокуратора *Вл. Двенковський*, стаційний службовик в Трускавці Михайло Пйотровський, „інформатор здройови", викликані на ствердження, що бачили обв. Коссака часто в Трускавці, не знають не то Коссака, але нікого взагалі з лави підс., Дз. упімнений, щоби придивився до підс. уважно і сказав, кого бачив на стації в Трускавці — показує по надумі на Куспіся, з чого усі щиро сміються. Так самo сміються усі вдруге, коли Пйотровський придивляється до підс. і показує, що в Трускавці бачив Мацака.

Св. *Олександер Веселий*, студ. прав тямить що Коссак передав через нього лист до Кобринської у справі мешкання, а *Влад. Ліс*, поліц. аґ. з Дрогобича, ходив крок-у-крок за Коссаком і бачив, як той зустрічався з Гнатовим, Муйлою, Мотикою і Смолою, підозрілими у членстві в ОУН особами. Що говорили, св. не чув.

Обв. Коссак виясню̀є, що знав Смолу, Мотика мешкав у його бабки, а Гнатова і Муйли не знає.

Св.: Істотне, пан Коссак ма рацію, бо ґди розмавял з німі, то ані не здіймовал капелюша, ані не віталсйн, так, як, ґдиби білі му общи.

На свідка була ще на цей день покликана в Кобринська, в якої обв. Коссак мав мешкати тайно, представившись Барановським, але вона прислала свідоцтво, що хвора. Супроти цього трибунал вирішив на внесок обор. д-ра Глушкевича переслухати її вдорові реквізиції на місці.

На цьому одинацятий день розправи перервано в год. 13.45 до вівторка.

—o—

Поділ Тернополя.

Рада міська в Тернополі на засіданні 14. ц. м. ухвалила внесок магістрату голосами поляків і жидів дати свою згоду згляднo опінію на жадання староства на виділення з тернопільської громади всіх передмість, заселених майже виключно українцями і створення з них окремих осель (громад), що в розумінні нового самоуправного закону не мали би навіть публичноправної особовости. Ця справа не була навіть на денному порядку, де були тільки самі дрібні справи, що дуже мало цікавили загал населення. Референтував бурмістр д-р Ленкевич. Проти промовляли всі українські радні числом 8, бо два радні — о. Володимир Громницький і суддя Віктор Цебровський на засідання не явилися, мабуть тому, що на денному порядку були самі „ляпалія". Бурлива дискусія тревала від год. пів до девятої до дванацятої в ночі і остаточно внесок магістрату ухвалено і всі передмістя з українською більшістю (Гаї Великі, Гаї Малі, Гаї Ґрачинські, Гаї Чумайові, Гаї Ходорівка і Гаї Шляхтинецькі) з числом людности около пять тисяч вилучено з Тернополя, щоби утворити з них звичайні села. Українські радні зголосили протест, жадаючи ухилення згаданої ухвали. Рівночасно польсько-жидівська більшість рішила прилучити до Тернополя з території Білої 81 морґів, де твориться підміська кольонія — чисто польська. Перед трьома роками прилучено до Тернополя польське сільце зза Серету — Загробелю, очевидно з політичних причин.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ"

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!

Становище Злучених Держав Америки на конференції.

Помітне занепокоєння викликало в Льондоні становище Злучених Держав. Головну промову американського делеґата, яку він мав виголосити у вівторок (13. ц. м.) рано, відклали. Американська делеґація (яка складається з 50 осіб), не одержала від президента таких уповноважень, яких сподівалися в Льондоні.

(Укрбюро, Льондон).

Чехословаччина не впускає німецьких ґазет.

ПРАҐА. ПАТ. Появився заповіданий від кількох днів розпорядок, яким відібрано 98 німецьким часописам почтовий дебіт у Чехословаччині. Є це зарядження відплатне за відібрання в Німеччині дебіту цілій низці чехословацьких ґазет (очевидно в чім. мові).

ІЗ СУДОВОЇ САЛІ В ТЕРНОПОЛІ.

Під замітом приналежности до ОУН.

У вівторок 6. червня ц. р. розпочався перед трибуналом суду присяглих у Тернополі процес проти девятьох молодих українців, обвинуваченних за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (приналежність до УН) і похвалювання злочину державної зради зі ст. 154. § 2. к. к. (поширення летючок ОУН). Перед судом відповідали: 1) Осип Іванюта, літ 26, рільник у Машковичах, пов. Тернопіль, аналфабет, 2) Евген Кручовий, літ 20, рільник у Березовиці Великій, пов. Тернопіль, 3) Роман Порубалюк, літ 21, крамар в Ладичині, пов. Тернопіль, 4) Степан Круківський, літ 19, студ. І. р. прав у Теребовлі, 5) Володимир Дудар, літ 21, рільник у Машковичах та 6) Володимир Куцан, літ 27, жонатий, швець у Микулинцях, пов. Тернопіль, 7) Володимир Коблянський, літ 32, жонатий, швець у Микулинцях, 8) Михайло Коблянський, літ 35, рільник у Ладичині та 9) Петро Луцьків, літ 20, студ. прав у Теребовлі. Круківський і Луцьків відповідали тільки зі ст. 97 § 1 кк., всі інші зі ст. 97 § 1 і зі ст. 154 § 2 кк. Трибуналові проводив віцепрез. д-р Вендриховський, вотували окр. судді Машковський і Гостковський, обвинуваченим підпрокур. Волянський, боронили: пос. д-р Степан Баран Круківського, Дудора і Луцькова, пос. д-р Дмитро Ладика Іванюту, Порубалюка й обох братів Коблянських, д-р Евген Дзерович Кручового і д-р Гіршгорн Куцана. В лаві присяглих засідало 10 селян і 2 емеритованих залізничих підурядовців, по народности 11 поляків і 1 українець. На салі розправ було багато публики, головно рідні обвинуваченних

Зміст акту обвинуваченя такий: З кінцем літа 1932 р. зголосився обв. Іванюта у обв. Куцана в Микулинцях, з чого короткий час передтим пізнав на забаві в читальні „Просвіти“ в Микулинцях, з предложенням, щоби на терені Микулинець занявся вербуванням членів до ОУН і їх організацією та розширенням часописів і летючок ОУН, які одержить від нього або через нього, а саме від обв. Кручового. На це Куцан пристав. Небавком зголосився до Куцана якийсь юнак низького росту, зі стриженими чорними вусами, з густою чорною борідкою, літ около 25, у довгім пальті і в мештах, назвучи, що називається Степан Круківський, студ. прав з Теребовлі, що до Куцана прийдуть в Тернополя летючки для Микулинець і Теребовлі і що по ті летючки зголоситься він сам, або прийде хтось по їх відбір. Про те все мав його Куцан повідомити картою з підписом „жінка“. В якийсь час пізніше прийшов до Куцана обв. Іванюта і доручив йому у найближчу неділю ждати на одного з організації на гостинці біля фігури в Пучні коло 4. год. попол., що приступить до нього і попросить вогню. Так по зізнанню обв. Куцана і було і цей юнак приказав йому явитися в Тернополі у найближчу середу 9. листопада 1932 на Казимирівській площі по дальші інструкції. Обв. Куцан там в означеній годині (12 вполд.) явився, де стрінув обв. Кручового, а небавком опісля прийшов якийсь незнаний чоловік, що питав про організацію ОУН в Микулинцях і передав картку для обв. Круківського з дорученням кинут.: П в Микулинцях. В четвер 10. лист. 1932 обв. Іванюта, що по словам акту обвинуваченя завербував передтим обв. Дудара і брав від нього кілька разів по 50 сот. місячно як вкладку до ОУН, приказав обв. Дударові в год. 4. попол. вийти на гостинець між Машковичами і Березовицею Великою, де стріне юнака і відбере від нього пакет. Тим юнаком мав бути обв. Круківський. Обв. Дудар дійсно відібрав толі на дорові пакет, приніс його до обв. Іванюти (було там кількинадцять примірників „Сурми“ з березня 1932 і кількадесять летючок ОУН з листопада 1932), а останній часть лишив для Машкович, а решту занїс до обв. Купана. Обв. Куцан у неділю 13. листопада м. р. приклинав обв. Волод. Коблянського, дав йому трохи примірників „Сурми“ і летючок для Ладичина, які обв. Вол. Коблянський занїс тогож дня до свого брата обв. Михайла Коблянського в Ладичині, а останній передав вечором біля читальні в Ладичині обв. Порубалюкові (у нього опісля знайдено те все при ревізії) і Степанкові Гарматові, що їх знищив. Тогож вечора (13. XI. 1932) розкинено в Ладичині летючки, що вкарбило під „конспірацію“. В неділю 13. XI. 1932 р. — як у слідстві твердив обв. Куцан — між 3. і 4. год. попол. явився в обв. Куцана в Микулинцях якийсь юнак з Теребовлі з дорученя Круківського — мав ним бути обв. Луцків — і забрав від нього пакет, призначений для Теребовлі, де їх розкинено в ночі в 16. на 17. листоп. 1932. Летючки, призначені для Микулинець обв. Куцан кинув до Серету.

В поліційному і судовому слідстві признавалися вповні до закинженого їм учинку Куцан, обв Коблянські, Порубалюк, майже в цілости Іванюта і Дудар, при чому останній при третьому переслуханні у слідчого судді відкликав свої попередні зізнання в цілости, заявляючи, що в поліційному слідчому уряді в Тернополі його били і тим вимушали обтяжуючі зізнання. Обв. Кручовий, Круківський і Луцків до ніякої вини не признавалися і заперечили, немов би колинебудь знали обв. Куцана, якого рода в процесі була зовсім подібна до ролі обв. Мотики в теперішньому львівському процесі ОУН.

Розправа тревала три дні — 6. 7. і 14. червня. На розправі всі обвинуваченні, що признавалися в судовому слідстві до розкидування або передачі летючок, свої зізнання відкликали. Зміну своїх зізнань оправдували тим, що на поліції признавалися — хоч невинні — тому, що боялися биття, яким їм поліція грозила і під острахом зізнавали і в суді. Найбільшою сенсацію було те, що обв. Куцан, маленький і слабосильний швець-чахотник, відкликав усі свої зізнання, потримки перейсно обтяжив обвинуваченних Іванюту, Кручового, Волод. Коблянського, Круківського і Луцкова. Переслухано 10 свідків прокураторських і понад 20 свідків оборони. Класичний був свідок прокуратури Михайло Добжанський, молодий ще чоловік, досі каранний 11 разів за крадіжки, розбій, насильство, кривоприсягу і т. д. (разом 7 літ 7 місяців і 3 тижні), якого спроваджено з вязниці. Він твердив, що в поліційному арешті чув розмову обв. Іванюти з обв. Дударем, з якої нібито виходило, що обв є членами ОУН.

На внесок обор. д-ра Барана переслухано як першого слідчого судію д-ра Кобинського, котрий отвердив, що обв. Куцан описав юнака з Теребовлі, що перший раз мав бути у нього в справі летючок, як брунета, літ около 25, з плоским носом, чорною бородою, стриженими вусами і т. д. і що при конфронтації він — судія — звернув увагу, що тим не міг бути обв. Круківський, 19-літній хлопець, ще без заросту і це навіть записав у протоколі.

Підпрокур. Волянський у своїм кінцевому слові не старався навіть угрунтувати доказами теан обвинуваченя, а тільки відзивався до польського патріотизму лави присяглих і домагався засуду для підсудних як членів революційної української армії. Взагалі його промова була незвичайно слаба і без змісту та ніяк не могла йти в порівнанню з промовами оборонців д-ра Дзеровича, д-ра Гіршгорна, д-ра Ладики і д-ра Барана, з котрих останній скритикував як слід спосіб і тон прокураторської мови.

ПРИСУД.

На основі вердикту лави присяглих признано винними: 1) Йосифа Іванюту, 2) Романа Порубалюка, 3) Володимира Дудара і 4) Володимира Куцана злочинів зі ст. 97. § 1 кк. і ст. 154 § 2 кк. і засуджено *Іванюту* на 4 літ і 2 роки — лучно на 5 літ, 320 зол. оплати судової і на 5 літ утрати громадянських прав, *Порубалюка* на 3 і 2 роки — лучно на 4 роки, 160 зол. судової оплати і на 5 літ утрати громадянських прав, на таку саму кару засуджено теж *Дудара, а Куцана* на 3 роки (3 і 2 — лучно 3), арештом як Порубалюка. Обвинуваченних Володимира Коблянського і Михайла Коблянського признали винними тільки злочину зі ст. 154 § 2 кк. і засуджено *Вол. Коблянського* на 2 роки, а *Михайла Коблянського* на 1 рік вязниці і по 80 зол. судової оплати без утрати громадянських прав. Усіх винних засуджено солідарно на оплату суд. коштів. Вину обвинуваченних *Кручового, Круківського і Луцкова* лава присяглих заперечила і їх *звільнено від вини й кари*. Разом наложено на шістьох засуджених 19 літ вязниці, 960 золотих судової оплати і около 2.000 золотих суд. коштів.

По проголошенні присуду прокуратор вніс на приарештування засуджених Куцана й обох Коблянських, котрі відповідали з вільної стопи. Цьому спротивилися їхні оборонці. Трибунал взяв під увагу прокураторський внесок тільки щодо Куцана і його зі судової салі відвели просто до вязниці.

АВТОМОБІЛЕВА КАТАСТРОФА.

БЕРЛІН, 19. VI. ПАТ. Вантажне авто з дочіпним возом, яким їхали гітлерівські пробоєвики на Зїзд Сх. Мархії до Франкфурту н. О., впало в рів. Один пробоевик згинув, 10 було ранених. Подібна катастрофа скоїлася з почт. автом біля Погендорфу, де було ранених 10 подорожніх.

НІМЕЦЬКА ФЛЬОТА МОЖЕ БОРОТИСЯ І З НАЙГРІЗНІШИМ ПРОТИВНИКОМ.

ПАРИЖ, 19. 6. ПАТ. „Ль'Ер Нувель“ повідомляє, що Німеччина має тепер 4 панцирники, 6 кружляків, із того 5 кораблів побудували від 1925 р. на основі найновішої техніки будови военних кораблів. Далі Німеччина має один цїкільний кружляк, 24 торпедовці, побудовані від 1926 р. і 38 вилловочів мін. Передбачують окончене побудування ще одного панцирника та будову другого до 1935 р. Часопис звертає увагу, що конче треба в Женеві далі вести дуже обережну політику, бо всякі політичні умови можуть виявитися хибні. Теперішній розвиток німецької фльоти та багато інших причин не позволяє Франції принять пропонований морський паритет із Італією.

КОЖНИЙ
ПЕРЕДПЛАТНИК
одержує точно часопис, тому повинен памятати
про відновлення передплати.

Стоматольог Д-Р ЕМІЛЬ РАПС
спеціяліст недуг зубів і устної ями
ординує через цілий рік
ЛЬВІВ, Словацького 8, МЕЗАНІН. ТЕЛЕФ. 65-99

ОЛЬГА З ГУЗАРІВ ЛЕВИЦЬКА
дружина нотаря
померла в Винниках дня 19. червня 1933 р.,
по короткій і тяжкій недузі.
Похорони відбудуться у Львові з церкви Св. Ап. Петра й Павла в середу 21. червня 1933 р. в год. 16-ій попол. до родинної гробниці на Личаківськім цвинтарі, про що повідомляє, тяжким горем прибита
РІДНЯ.

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 3—3

— **Нова українська станиця у Львові.** На днях відкриває відома українська фабрика солодощів „Фортуна Нова“ крамницю своїх виробів при вул. Руській ч. 20 (Дім „Дністра“). Крім добірних і ріжнородних виробів „Фортуни Нової“ в крамниці можна буде дістати морожене та холодні напитки. Крамниця уладжена з комфортом і тому можна сподіватися, що кожний постарається її відвідати. 2491 1—1

— **В-во Укр. Заг. Енцикльопедії в Коломиї** повідомляє Вп. Передплатників УЗЕ у Львові та львівськім повіті, що п. **Василь Чапля** перестав бути інкасентом В-ва з днем 13. червня 1933. Всі належні В-ву гроші просимо слати поштовими складанками ч.: 153492 просто до В-ва. — **Адміністрація В-ва УЗЕ.** 2—3

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 4—10

— **Особисте.** Дня 17. VI. 1933 одержали на львівськім університеті ступінь магістра фільософії: Селянська Святослава Олександра, Семчишин Мирослав, Ковалик Іван, Пачовський Теоктист. 2487

— **Конфіската „Діла“.** Два останні числа „Діла“, а саме ч. 156 і ч. 157 сконфісковані. Перше за цілу другу статтю разом із заголовком, а друге за заяву п. Мокловича з Брюсселі.

— **Кліматична стація для шкільної молоді на Соколі.** Українське Гігієнічне Т-во влаштовує на час літніх ферій для шкільної молоді від 14 літ вгору дві кліматичні стації на Соколі біля Підлютого, а саме для дівчат від 28. червня до 22. липня і для хлопців від 22. липня до 15. серпня. Оплата за побут з повним утриманням 45 зол. Зголошення приймають і дають усякі інформації: для дівчат Любомира Мриц, Львів вул. Словацького 14 (Земельний Банк), для хлопців Ігор Старосольський, Львів, вул. Крашевського 23.

— **В Українському Вільному Університеті у Празі** на академічний рік 1933/34 обрали: на ректора проф. хемії д-ра І. Горбачевського, на проректора проф. цивільного права д-ра С. Дністрянського, на декана фільософічного факультету проф. історії України Д. Дорошенка, на продекана — проф. клясичної фільольогії д-ра А. Артимовича, на декана фак. права і суспільних наук проф. карного права С. Шелухина, на продекана — проф. цивільного права А. Андрієвського.

— **Український хор у радіо.** В середу 20. червня ц. р. в год. 17.25 у варшавськім радіо співатиме Український Національний Хор ім. М. Лисенка. В програму концерту входять такі пісні: „Туман хвилями лягає“ — з оп. „Майська Ніч“, „Якби мені черевички“ Ф. Колесса, „Ой піду по коліна в лободу“ О. Кошиця, „На вулиці скрипка грає“ О. Кошиця, „Їхав стрілець на війноньку“ М. Гайворонського, „Ой пряду, пряду“ М. Леонтовича, „Чипка маленька“ І. Степового, „Колисанка“ М. Вериківського, „Стелись барвінку“ Г. Давидовського, „Перепілка“ О. Кошиця.

— **Хто виграв на льотерії?** В четвертім дні тягнення Клясової Льотерії виграні впали на такі числа: 10.000 на ч. 25230, 57946, 62624; 5.000 на ч. 125247, 142160; 2.000 зол. на ч. 5070, 45147, 148249; 1.000 зол. на ч. 23729, 99360, 116076, 134143; 500 зол. на ч. 47495, 84683, 112337, 118999 145223, 148384; 400 зол. на ч. 8870, 22620, 46996, 55581, 62383, 97416, 105115, 118141, 123440, 124780, 136714, 139196; 250 зол. на ч. 4097, 31930, 55878, 73458, 73677, 85526, 87214, 125604, 126628, 130041.

— **Добрий стрілець.** Управитель Повшехн-ого Закладу Вз. Обезпечень Ст. Пашковський полював у лісі біля Мостиск і пострілив там побережника Мих. Соколовського, який наслідком рани небаром помер.

— **Самогубство вояка.** В Білогорському лісі біля Львова отруївся сільною кислотою 26-літн. Вол. Кордяк зі Львова, рядовик 6. летунського полку у Скнилові.

ОФІЦІЯЛЬНА ЛІСТА ДАНЦІҐСЬКОГО СЕНАТУ.

ДАНЦІҐ, 19. 6. ПАТ. Офіціяльна ліста данціґського сенату, яку оголосять нині, така: президент сенату та закордонні справи й персональна політика д-р Равшнінґ, ґітлерівець, тимчасовий віцепрезидент сенату та внутрішні справи Ґрайзер, ґітлерівець, освіта, Бек, ґітлерівець, установи прилюдного вжитку, Гут, ґітлерівець, фінанси, д-р Гоппенрат, ґітлерівець, будівельні справи, Гепфнер, ґітлерівець, сенатор здоровля д-р Клюк, ґітлерівець, справедливість д-р Верцінський, центровець, сенатор для спец. поручень, Вунк, ґітлерівець, пралат Савацкий, центровець. Дванацятий сенатор це німецько-національний діяч і осуджує політику цімовців у дотеперішній партії.

—o—

МЕМОРАНДУМ ЗЛ. ДЕРЖАВ ДО ПОЛЬЩІ.

ВАШИНҐТОН, 19. VI. ПАТ. Виконуючий обовязки держ. секретаря Філіпс у меморандумі до польської амбасади у Вашинґтоні потверджує відбір ноти польського уряду, яка стверджує його становище в справі довжних зобовязань супроти Зл. Держав, платних 15. червня ц. р. Уряд Зл. Держав стверджує, що польський уряд не заплатив ні в цілости ні вчасти рати, яка є між обома урядами на основі умови про довги. Уряд Зл. Держав мусить отверто звернути увагу польського уряду на справи, які виринули наслідком того, що польський уряд відмовився заплатити рату, що припадала на 15. грудня, якої досі не заплачено ні не обговорено між обома урядами. Уряд Зл. Держав підкреслює теж, що польський уряд, не вирівнюючи повищої рати, основується на неспроможности заплатити її.

БІЛЬШОВИКИ ПРО ҐҐЕНБЕРҐІВ МЕМОРІЯЛ.

МОСКВА, 19. 6. ПАТ. „Правда" про Ґуґенберґів меморіял пише: Меморіял щиро змовує основні точки авантюричої закордонної політики фашизму. Нічим не ріжниться від офіціяльних заяв Німеччини. Треба згори відкинути всі викрути німецької делеґації, що відпекується відповідальности. Німецькі фашисти стараються здобути те, що втратили безповоротно, та найти вихід із критичного положення, в якому найшовся тепер німецький імперіялізм, що змагає на схід. Та Німеччина повинна тямити, що ті, які хотіли штовхнути культуру взад, гинули здавлювані млинським колесом історії. Маємо доволі тих жартів. До чого хочеде довести, панове, із 7-маміліонами безробітних, із завмираючим промислом, із господарством, що розсипається в руїну? Німеччина чейже не забула, як не вдалося їй задержати Україну в 1919 р., коли СРСР був слабий та повинна тямити, що тепер він непобідна твердиня соціялізму й іде скорою ходою вперед. Край наш умітиме бити пор уках — пише „Правда" — тих панів, які забувають мірки та балажають і мріють про заволодіння більшовицькою територією.

—o—

НЕ БУДЕ НІМ.-НАЦІОНАЛІСТІВ У ДАНЦІҐСЬКОМУ СЕНАТІ.

ДАНЦІҐ, 19. 6. ПАТ. Суботнішня конференція між президентом Цімом і будучим президентом сенату д-ром Равшнінґом у справі участи німецько-національної партії в сенаті не дала вислідів. Німецькі націоналісти не одержать у новому сенаті ніодного місця.

—o—

МИТНЕ ПЕРЕМИРЯ.

ЛЬОНДОН, 19. 6. ПАТ. Венезуеля приступила до митного перемиря. З европейських держав приступила до перемиря лише Югославія.

Працю, гроші і труд ощаджує
МИЛО
ОЛЕНЬ-ШІХТ
Краєвий виріб.

— **12 посад.** Пишуть нам: Новий кандидат на православного епископа о. Т. Протасевич займає тепер аж 12 посад, а саме він є: 1) членом адміністраційного стану варшавсько-холмської прав. консисторії, 2) благочесним (деканом) польського національного костела, що прилучився до православія, 3) ключарем митрополичого Собору у Варшаві, 4) місіонарем варшавсько-холмської епархії, 5) катехитом у французькому ліцеї у Варшаві, 6) адміністратором митрополичого хору, 7) секретарем Синодально-Місіонарського Комітету, 8) редактором „Слова", 9) секретарем прав. митроп. добродійного товариства, 10) скарбником церковно-громадського комітету для помочі безрбітним, 11) управителем приписних парохій до митр. Собору, 12) членом освітньо-законовчительського стану вер.-холмської консисторії. До цього всього бракує йому ще 13 посади — епископа.

— **Українка в таборі для молоді в Ню Форест (Англія).** Підчас Зелених Свят улаштував відділ прихильників Союзу Народів міжнародній табор для молоді в прегарному Ню Форест. Українців заступала студ. Ірина Шумовська, яка під цю пору перебуває в Англії на студіях. Як запевняють часописи, наша землячка „чарувала учасників табору і гостей прегарними українськими піснями". *(Укбюро, Льондон.)*

— **До смерти губернатора Бескида.** Як ми вже повідомляли за ПАТ-ом 16. червня ц. р. пополудні помер в Ужгороді губернатор Закарпаття д-р Антін Ґрігорій Бескид. Родився 16. вересня 1855. в Ганнівці на Словаччині. Батько його був смящеником. Після студій в Будапешті був адвокатом у Кежмарку, опісля в Старій Всі та в Пряшеві. В 1910 р. вибрали Бескида з округи Стара Любовня з народньої партії до будапештенського парляменту. Після перевороту в 1918 р. зорганізував у Пряшові Руську Народню Раду, яка зараз заявилася за злукою Закарпаття з ЧСР. Бескид став теж головою тієї Ради та брав участь у париській мировій конференції. Губернатором Закарпаття іменували Бескида 1923 р. Помер на серце .

— **Жертви праці.** В чарновецьких камінеломах у Короснянщині при підміновуванні скелі відірвався камінь і вбив робітників Івана Марковича з Коросна й Осипа Шопяка зі Львова.

— **Дрібні вістки.** В Брюховичах на залізничій стації Вл. Осевич поранив тяжко з револьвера Фр. Марковського. Причина: дівчина. — Біля Віденської кавярні занедужав нечайно плютоновий Зигф. Палка, а перевезений до шпиталю помер. Здогадуються, що він отруївся, покищо невідомо чи в звязку з яким злочином. — Біля села Бутинки на Ковельщині невідомі люди вбили 70-літн. литовського пралата, як вертав фірою з літнища. — У Луцьку повісили 21-літн. Михайла Куринчука, який 19. травня ц. р. застрілив жидівського різника Ішка Куперманя та свого батька Єрмолая Куринчука. — В шлеських копальнях мають зредукувати 1000 робітників. — У Варшаві замкнуть кільканадцять з причини недостачі гостей. — У Варшаві на цвинтарі підчас похорону 2-літньої дитини почули з труни плач. Дитину видобули живу. Два дні не виявляла дитина ознак життя і лікар признав був дитину померщою. — У Марсейлі сконфіскували на кораблі пароплаву „Ангкор", що приїхав із Константинополя 3000 скринок з опієм. — До 30. квітня 1932 р. Англія мала 5,536.445 слухачів радія, Німеччина 4,555.426, Японія 1,419.066, Швеція 632.840, Бельґія 382.827, Італія 329.102, Мадярщина 322.163, Швайцарія 256.538 і Австрія 481.721 слухачів. — У Мінхені помер психольог Ганс Прінцгорн у 47 році життя. Він є автором таких праць: „Образ духово недужих. Причинок до психольогії та психопатольогії", „Розмова про психоаналізу", „Ніцше і 20 вік", „Єдність тіла та душі як основна проблема новітньої психольогії". — Марлена Дітріх виїхала до Парижа, щоби там робити заходи, чи не дали би їй французького громадянства. — Італійський боксер світової слави Прімо Карнера, що заробив пястуками міліони, пропутав усе своє майно і проголосив банкроцтво, бо має довгів на 60.000 долярів.

— **Розчарована артистка.** У Парижі хотіла покінчити з собою молода кінова артистка Валері Бутбі. Щойно після звістки про її атентат світ довідався, що вона німка і прибрала собі чужинний псевдонім на те тільки, щоби найти працю на чужині. Заки стрілила до себе, застрілила вона свого улюбленого білого пуделя, з яким виступала у ріжних песах, напр. у фільмі „Жінка зі світовим рекордом".

— **Хочете забагатіти — послухайте рад китайського делеґата.** На льондонській економічній конференції заступає Китай міністер Роберт Го Тунь. Із роду він дуже вбогий, а тепер його звуть Рокефелером Сходу. Представникові „8-ур Абендблят-у" Го Тунь відповів на питання, як чоловік може забагатіти. До того мусить мати дві ідеї. Одної мало, бо може бути ала. Треба мати все другу під рукою. Коли хто має добру ідею та відвагу здійснити її, то може здійснити її. Треба братися лише за найтяжче. Я все брався за найтяжче та хоч кераз мені не вдавалося, я ніколи не розчаровувався, а ще завзятіше йшов до мети. Моя найщиріша рада для людей, що хочуть забагатіти, хай вони менше говорять, а більше слухають. Вуха мені більше помогли, ніж язик. Довіря чоловіка більше варта, ніж його майно. Чоловік мусить забагатіти, коли має до того довіря. Хто хоче бути багатий, мусить у дечому бути й вояком. Я мої справи переводив усе на основі військових планів. Рівночасно я готовився до наступу, офензиви й дефензиви. Ще одно важне для забагатіння: заки щось візьмемо, мусимо теж уміти давати.

— **На закупно творів мистецтва паризької групи мистців** для ґалерії Нац. Музею у Львові (вул. Мохнацького 42) зібрали дальше студенти Кружка ім. Лесі Українки: у Підгайцях 5 зол. (д-р Школяр 3 і о. Головинський 2), досі 53 зол.; у Львові 13.50 зол. (пос. М. Матчак і д-р Р. Дзерович по 5 зол., дир. Радловський 3 зол. дир. Мороз 50 сот.); клясова рада III. курсу семинарії Василіянок 16.20 зол.; Літературно-драматичний ґурток II. держ. семинарії 9 зол.; кооп. „Єдність" тойж семинарії 30 зол., разом з ГАСК 56 зол.; Кружок Студенток Лесі Українки 21 зол., досі 40 зол. Усього зібрано 253 зол. — **Управа Нац. Музею.**

— **Справлення помилок.** У вчорашньому (157) ч. „Діла" зайшло кілька прикрих помилок, які отсим справляємо. Так у першій статейці „Свято Евхаристії" зложено, що в святі брала участь велика група студентства під проводом У. М. Х. має бути: **під прапором У. М. Х.** — У замітці „Здвиг польських соколів" зложено при кінці, що деякі групи складалися майже половиною зі старших людей. Має бути: **майже поголовно зі старших людей.** — Вкінці померший губернатор не називався Антін Ґрігорі Бескид, але **Антін Ґригорій Бескид.**

З листів до Редакції.

До Редакції часопису „Діло" у Львові.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу про ласкаве уміщення в „Ділі" пояснення до моєї статті „Анархізація мас" (ч. 143).

Стався непорозуміння щодо уступу статті про „націоналістів" (в лапках) Ковля. Деякі часті, національно свідомі молоді люди Ковля чомусь узяли сказане в згаданому уступі й на свій рахунок. Отже цим заявляю:

Як стверднла судова розправа в Луцьку, справді деякі націоналісти Ковля брали колись участь в „Основі". Щодо сьогоднишнього моменту, то в статті сказано: „Здається, і тепер помогають її („Основи") ґальванізації". Ясно, що це не відноситься до порядного ґуртку молоді, яка з „Основою" нічого спільного не має ні явно ні тайно. В цьому й хочу запевнити честю, національно свідому молодь Ковля.

З глибокою пошаною

Senex.

Волинь, 15. VI. 1933 р.

—o—

Дописи.

ДОЛИНА.

Господарська нарада. В дні 15. червня ц. р. відбулася в Долині господарська нарада, скликана Філією „Сільського Господаря" для обговорення агрономічної праці в районі. Нарадою проводив голова Філії „Сіл. Господаря" мец. д-р Дереш, секретарював д-р Вашкевич. На вступі наради виголосив реферат д-р Дереш про значіння і потребу організації „Сіл. Господаря", потім говорив про практичну господарську й організаційну роботу „Сіл. Господаря" інж. д-р Евген Храплинний зі Львова, а вкінці про дотеперішні вислідн агрономічної роботи в Калущинн та про збут сільсько-господарських продуктів дир. Митович з Калуша. По рефератах відбулася коротка дискусія, в якій внесено практичні питання біжучої роботи „Сіл. Господаря" в Долинщині. В нараді взяло участь поверх 150 осіб зі сіл Долинщини. Тому є надія, що агрономічна робота „Сіл. Господаря" і в цьому районі буде належно налагоджена та поведена, а передовсім буде правильно урухомлена Філія „Сільського Господаря" в Долині, яка небавком мятиме власне бюро та урядовця.

КАЛУШ.

Луговий курс у Хотині. В днях 27.—29. м. м. відбувся у нас луговий курс. Курс відбувався у „Лузі" в Хотині з огляду на те, що там було краще поміщення для делеґатів, — відповідна площа і домівка для переведення курсу. На курс прибули делеґати з „Луґів": Новиця — 3 луговиків + 3 луговички, Красна — 2, Стідниця — 3 луговиків + 4 луговички, Камінь 1, Майдан 2, Мостище 3, Підмихайля 2; з Хотіня взяло участь у курсі 28 луговиків і 37 луговичок. Разом всіх учасників та учасниць курсу було 88. У програму курсу входили луґові вправи, легка атлетика, рухові ґри і забави. Курс переводили інструктори „Великого Лугу" у Львові п. Ярослав Панкевич і п. Ольга Скибівна. Курс пройшов успішно.

Заг. Збори Повітового Лугу. По курсі відбулися Заг. Збори Повітового Лугу. У склад Повіт. Старшини увійшли: д-р Іван Аронець — голова, Адріян Романів — заст. голови, Василь Лесюк — писар, Захарій Болецький — скарбник; заступники: Михайло Кучерик, Андрій Зінич, Олекса Пастух; контр. комісія: Михайло Кавцюк.

іван Довбенко, заступники: Ромяи Винник, Петро Петрійчук. На Заг. Зборах між іншим рішено уладити позітове лугове свято та перединкутовано плян праці в повіті на найближчий час.

СТАНИСЛАВІВ.

Вісти з „Рідної Школи". В останньому році спідна в дільності Кружка „Р. Ш." ім. М. Шашкевича у Станиславові, що веде агенди Повітового Союзу Кружків, зміна напрямної праці. Коли ще недавно Кружок орієнтувався майже виключно на місто, то тепер навпаки: головний натиск положено на село. Причина цього повороту — шукання за новими джерелами доходів, що потрібні на удержання шкіл. Вже тепер можна сказати, що коли вдасть з шуканням фондів буде йти і плянова освітня праця, то виложений труд буде небавком солідно заплачений і сподівання Кружка вповні оправдані. У звязку з працею на селі виринула потреба хоча частинного заспокоєння потреб села, що покищо найшла оформлення у примітивній організації дошкільного виховання. Вже в минулому році зроблено дещо в цьому напрямі; цього року справу поведено куди ширше, з деякою підготовкою і на основі згори обдуманого плану. Коли раніш тих кілька „діточих садків", що були в повіті, обслуговували люди доброї волі, — то в цьому році рішено вже підготовити відповідне число фахових провідниць „діточих садків". З тою метою Кружок „Р. Ш." ім. М. Шашкевича зорганізував одномісячний курс для провідниць діточих садків, що тривав від 20. квітня до 28. травня ц. р. На курс зголосилося 56 учасниць, усі абсольвентки учительської семинарії або гімназії у віці від 20—30 літ. 52 учасниці покінчили курс із вдоволюючим висліком. Наука на курсі відбувалася щоденно від год. 15 до 20. Крім цього кожного дня передполуднем були практичні лекції в німецькому зразковому діточому садку, а на семинарі проведено цілу низку тем із методики праці. Цікаво буде познайомитися з програмою курсу, хочаб з того огляду, що такі курси у нас покищо рідкістю; вона була досить широка й обнимала предмети: 1. Педагогіка (викл. д-р І. Велигорський), 2. Педольогія (викл. проф. Р. Савицький), 3. Психольогія дитини (викл. проф. М. Тофан), 4. Соціольогія психіки дитини (викл. д-р І. Рибчин), 5. Методика праці на дошкільному літньому майдані (викл. мгр. М. Кушнір), 6. Опрацювання дидактичного матеріялу на підставі системи Фребля (викл. проф. Р. Савицький), 7. Опрацювання дидактичного матеріялу на підставі систем: Декролього і Монтессорі (методи проектів — викл. проф. В. Яцикевич), 8. Методика виховання в дошкільних установах (викл. мгр. М. Кушнір), 9. Казка: а) психольогія і техніка казки, в) казка — виховно-освітній засіб, г) техніка ведення казок у дошкільній установі (викл. проф. Р. Савицький), 10. Народна казка в літературі дитини (викл. проф. Р. Савицький), 11. Гігієна дитини (викл. д-р К. Воєвідка), 12. Фізичний розвій дитини: а) фізична руханка, б) ритмічна руханка (викл. проф. О. Девоссер), 13. Спів у діточому садку (викл. проф. І. Недільський), 14. Психольогія рисунку дитини та його еволюція (дир. О. Гірняк), 15. Роботи дівочі (п. М. Олексин), 16. Роботи хлопячі (дир. Т. Пеліх), 17. Моделювання (дир. Т. Пеліх). Господарем курсу був проф. Р. Савицький і треба признати, що його праці та дбайливости курс завдячує у великій мірі свій гарний успіх. Дня 28. V. відбулося святочне закінчення курсу, на якому голова Кружка „Р. Ш." д-р І. Волинський у присутности всіх прелегентів та представниць філії „Союзу Українок" прощав абсольвентки курсу і бажав їм успіху в праці над будовою основ українського рідного шкільництва. Закінчено цю врочистість роздачею свід-цтв та спільною знимкою. — В цих днях у 15 місцевостях повіту урухомлено вже діточі садки, в яких стануть до праці абсольвентки курсу. Загально 47 громад бажає завложити у себе діточі садки. Все те безперечно дуже радісне явище.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

ЛЬВІВ. **УРСК — Комета 2:1 (1:0).** Рефісовий виклав найкраще відповідав би ходові гри. Комета зовсім не була слабшою дружиною, а навпаки, перевищала свого партнера лішим зіграннім та опануванням мяча. УРСК задоволив тільки на початку змагань, пізніше грав хаотично і недоцільно, при чому по грачах було пізнати недостачу тренінгу. Суддював п. Сачинський.

ЛЬВІВ. **Тризуб — Сокіл IV. 6:2.** Перша програна Сокола IV. у змаганнях за мистецтво. Сокіл виступив в ослабленому складі. Суддював п. Рак.

ЛЬВІВ. **Мета — Чорноморці 3:0.**

ЗОЛОЧІВ. **Сокіл (Золочів) — Дніпро (Винники) 7:0 (3:0).** Золочівський Сокіл зрегабілітувався за катастрофальну програну з Метою у Львові (8:0) і цілковито розгромив винницьку дружину. Суддював п. Круль зі Львова.

*

БУЧАЧ. **Буревій — Світ (Монастириська) 1:4 (0:1).** Одинокі ворота для Буревію стрілив Тилкевич з карного. В українській дружині видно відсутність тренінгу.

ДОКІНЧЕННЯ СИТКІВКОВИХ ЗМАГАНЬ

за мистецтво Львова відбудеться у віторок 20. ц. м. в год. 3. попол. Грають: Поод. гра мущин: Сасик — Кулечко А.; побідник цеї стрічі розіграє фінал з Рожанковським Яросл. Мішана гра: Феданівна, Сасик — Лящинська, Дрогомирецький; побідники цеї стрічі розіграють фінал з парою Струмінська, Рожанковський Яр. Змагання відбуваються на токах ЛКС. при вул. Войтіха.

МЕТ РАТИЩЕМ НА 77 М.

Славний фінляндський змагун Матті Єрвінен завтакував на днях здобутий ним самим світовий рекорд у меті ратищем. Спроба покінчилася повним успіхом. Єрвінен кинув ратищем на 77.10 метрів. Дотеперішній рекорд світа 74.61 м.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, часопис Т-ва „Учительська Громада" у Львові. Зміст: Великому Громадянинові (І. Франкові); Степан Балей: Рефлексії на тему етичного виховання; д-р Ю. Сальоні: Нарис методики рідної мови; Платон Лушпинський: Естетична аналіза поетичних творів; Рецензії; Некрольоги; Звідомлення з діяльности Т-ва „Учит. Громада".

РІДНА ШКОЛА, орган Т-ва „Рідна Школа". Рік II. ч. 12. Львів, 15. червня 1933. Зміст: А. Нивинський: Базарна пташка; Лев Ясінчук; На західних окраїнах; М. Струтинський: Ілля Кокоруда; Д-р К. Левицький: Великий громадянин (промова на похороні ін. Кокоруди); К. Малицька: Перша жіноча школа Р. Ш.; З життя „Рідної Школи"; Правна порада; Різні вісти; Ілюстрації.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Віторок. 20. червня год. 7.30 „Каштан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Середа, 21. червня год. 7.30 веч. „Каштан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Четвер, 22. червня год. 7.30 веч. „Каштан з Кепеніку" (вист. Тт. Ярачи — остання вистава).

Театр Різнородностей.

Віторок, 20. червня год. 8. веч. Театр механічних артистів.

Середа, 21. червня з причини ген. проби вистава не відбудеться.

Четвер. 22. червня год. 7.30 веч. премієра „Вбю її" італ. комедія Росса.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (на осн. Пєра Беноа).
АТЛЯНТИК: „Земля нічия".
КАСІНО: „Оженися зі мною!"
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бур".
МУЗА: „Нагана", „Хан".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуша", „Пат і Патахон".
СТИЛЕВЕ: „Тайна стенотипістки" та ревія.
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).
УТІХА: „Князь Драхуля", ревія: „Ах, ті львовянки!".

Ширіть наш часопис!

Закордонне радіо.

Віторок, 20. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.15 Два фортепіяни; **Мілянo** (331,4) 13.45 Музична всячина, 17.15 Трансм. з дансінгу; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.15 Спів; **Ляйпціг** (389,6) 20.30 „Фрілінгснахт" оп. Шельдеруна; **Білгород** (429,7) 20.30 Юг. кам. музика; **Бромінстер** (459,4) 21.10 „Доротея" ком. оп. Офенбаха; **Прага** (488,6) 11.00 Популярна чеська музика, 19.25 Військ. орхестра; **Відень** (518,1) 17.25 Солісти, 19.00 Концерт у честь Римського-Корсакова; **Мінхен** (532,9) 18.05 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Концерт для робітників, 10.00 Музика для дітей. 13.50 Український концерт, 15.50 Тріо. 18.00 Концерт-естрада для села, 19.00 Концерт із „Березалю"; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.30 Концерт композиції Чайковського.

Середа, 21. червня 1933.

Братислава (279.3) 11.05 Концерт; **Бреславь** (325) 17.15 Пісні; **Брно** (341,7) 19.10 Концерт; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.00 Спів; **Білгород** (429,7) 19.30 Нар. пісні; **Будапешт** (550.5) 13.00 Військ. орхестра, 18.30 Цнг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 16.30, 19.00 Концерт, 13.50 Музика, рецитації, 18.00 Рос. камеральна музика; **Париж** (1724,1) 21.00 „Ль'Оберж зі Шеваль Блянк" оп. Бенацького.

Львівське радіо.

Віторок, 20. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні вадиції; 12.10, 14.55, 15.10, 15.50 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон. Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.15 **Концерт Нар. Хору ім. Лисенка під дир. С. Сологуба (трансм. з Варшави);** 18.15 Відч.: „Природа Палестини"; 18.35 Фортепіян; 19.20 Всячина; 19.40 На овиді; 20.00 Орхестра, спів; 21.00 Балачка про несмілівість; 21.10 Орхестра, спів (Мейсіс); 22.00 Фейлетон Корн. Макушинського; 22.15, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Середа, 21. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні вадиції; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 15.35, 22.15 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, збіжева біржа; 16.00 Трубна орхестра; 17.00 „Етика нової людини" (Абрамовський); 17.15 Концерт; 18.15 „Що думають про спорт і туристику; 18.35 Спів; 19.40 Літ. чвертьгодинка: „Найгарніший подарок"; 20.00 Вес. вадиція: „Зальоти"; 21.05 Балачка з молодими та старшими; 21.15 Камер. концерт; 22.00 Три знаки запиту; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У понеділок філія Банку Польського у Львові платила за доляра 7.33 зол., приватно 7.35 зол. Тенденція знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 19. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на масло і на молоко слаба, на сметану і на яйця легко знижкова.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

УЖЕ НЕ ТРЕБА купувати форм на сукні, костюми та плащі, лише дати до роботні, яка крає, фастригує і пробує по низьких цінах. **Марія Волянська,** Львів, Собіського 12, тел. 17-04. 2129 4—4

АДВОКАТСЬКА канцелярія по помершім адвокаті до обняття від апліканта, власника льокалю, що рефлектує на аппс, недалеко Львова. Клієнтеля українська і жидівська. Зголошення: Д-р Гребель, Бракарівська 10 2494 1—1

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК,** Пасудського 21, І. 9—10

ІНТЕЛІГЕНТНА панна шукає праці, займеться вихованням дітей, приготує до нижчих кляс Зголошення до Адміністрації під „Самітна". 2488 1—1

ПРОДАМ господарство в Сороках, п. Знесіння, 6 кільометрів від Львова: новий мурований мешкальний дім з 4-ма кімнатами і приналежностями, два господарські будинки, два морги городу, пів морга саду і морг сіножатн. — Ілько Холод. 2493 1—1

ПАРОХІЯ Підбереже до заміни за гірську, або підгірську парохію. Станція в місці.

ПРИЙМУ родину (5—6 осіб на літнисько, станція і ріка „Свіча" в місці, підгірська околиця. Ближчі інформації у парохіяльнім уряді Підберже, почта Болехів. 2489 1—2

КОНКУРС.

Головна Управа Рідної Школи оголошує отсим конкурс на три посади катехитів при школах у Львові, а саме: а) при школах ім. Б. Грінченка, б) при школах ім. Т. Шевченка і в) при школі ім. Князя Льва і Короля Данила.

Речинець вношення подань до кінця червня 1933.

Винагорода згідно з нормами, які обовязують у школах Р. Ш.

Вимагані повні кваліфікації.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.
Д. Великановнч, заст. голови;
Д-р М. Коновалець, секретар.

Пожиточно і приємно є вживати
БЕНЗОЕСОВУ КОЛЬОНСЬКУ ВОДУ
квітових запахів, дезинфекує, консервує шкіру і волосся. 100 грамів 1.50 зол. у
ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"
Львів, ул. Кілінського 1
(проти Віденської кавярні).

Перевіз хорих у Львові і провінції
полагоджує найдешевше
„САНІТАРНА ПОМІЧ", ЛЬВІВ, УЛ. СКАРБКІВСЬКА 35. — **ТЕЛ. 69-86.**

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло", За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 159 (13.398). Львів, четвер 22. червня 1933. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·60 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-61.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Знане вчора і відоме завтра!

З приводу оголошення нового самоуправного закону.

В дні 13. липня ц. р. зачне обовязувати новий польський закон з 23. березня 1933 р. про частинну зміну устрою територіяльної самоуправи, оголошений у Вістнику Законів П. Р. з 13. травня 1933 . ч. 35, пов. 294. Проти цього закону у тій формі, яка буде обовязувати, заявилося рішуче все українське громадянство через свої політично-партійні управи та через пресу. Поборювала його, очевидно, і Укр. Парл. Репрезентація на терені сойму і сенату, а навіть через свою президію заложила в соймі врочистий протест проти ухвали проектованого закону в редакції соймової більшости. Як член соймової адміністраційної комісії, де розглядано проект, зголосив я разом з п. Кузиком кількадесять засадничих поправок. Всі вони перепали голосами послів ББ, як також перепали зголошені мною ті самі поправки на засіданні повного сойму. Новий самоуправний закон поборювала вся без виїмки соймова опозиція, що на знак протесту опустила салю нарад сойму і закон ухвалено в соймі виключно голосами послів Безпартійного Блоку.

Новий закон означає по правді повний сумерк самоуправи в Польщі, про що писав я під тим заголовком передову статтю в „Ділі" ч. 34. з 13. лютого ц. р. Новий закон уводить диктатуру старостів, бурмістрів і війтів, бо повітові, міські і волосні ради мають доволі незначний обсяг ділання і можна припинити в додатку кожну їхню ухвалу. Самоуправи у нашому передвоєнному розумінні в дійсности не буде.

Нема цієї самоуправи фактично і сьогодні. Від пяти приблизно літ усунено формально громадських комісарів. З правила є виборні громадські ради і виборні громадські управи, на чолі яких стоять люди в цілости залежні від старости, що у своїй особі репрезентує неказаний повітовий виділ. Отже є диктатура нині і буде вона завтра, гарнірована вже новим самоуправним законом.

Новий закон утревалює польську супрематію над автохтонними неполськими народами. Це впадає кожному в очі і то у ріжних ділянках, у першій мірі у конструкції ріжних виборів, у широкій компетенції надзірних державних властей — врешті у постанові, що війтом, членом міської або повітової ради, як також міським лавником може бути тільки особа, що володіє у слові і письмі польською мовою.

До цілости закону ми, українці, ставимося дуже критично і як сказано в нашому соймовому протесті, будемо прямувати до його основної зміни. Та це не зміннть факту, що від 13. липня ц. р. новий самоуправний закон буде обовязувати і з його постановами мусимо завдалегідь познайомитися.

Сьогодні не буду обговорювати подрібних окремих постанов (про це оголошу невдовзі в „Ділі" цілу низку статтей) а подам тільки сам кістяк.

Закон уводить рівність полів як щодо активного, так і щодо пасивного виборчого права. Активне право має кожний, хто скінчив 24 роки життя і від року мешкає у громаді, пасивне, хто скінчив 30 літ життя. Новістю для Галичини (і для пруської займанщини), яку в соймі найбільше поборювали, є *збірні громади* (волости) по селах і малих містечках (до трьох тисячів мешканців). Зникає зовсім дотеперішня галицька одиниця). Зникає зовсім дотеперішня галицька одиниця, на сільська громада, а II місце займе *волость* (по польськи гміна), зложена з кількох більших, або кільканацяти менших дотеперішніх громад. Тільки волость буде мати повні політичні права і правну особовість, приблизно у цьому обемі, як їх мали дотеперішні галицькі сільські громади.

Нинішня сільська громада, що буде зватися громада (по польськи громада), тратить свої права на річ волости, не матиме публично-правної особовости, а її компетенція обмежиться до завідування власним майном. У громадах буде громадська рада як орган ухвалюючий і контролюючий, що вибирає солтиса і підсолтиса на протяг трьох літ, яких затверджує староста. Солтис є помічничим органом війта щось у роді нашого громадського поліцая. Вибори до громадських рад є рівні, безпосередні і явні.

Ціла місцева влада буде у волостях (уживаю староукраїнського слова „волость", а не польського слова „ґміна", як приняли безпотрібно наші волиняки) і за спосіб їх утворення буде в Галичині найбільше спору, бо — звісно — рішаючі чинники при виборі осідку волостей будуть попирати місцевости з польською або жидівською більшістю. Вибори до волосних рад будуть посередні і право голосування мають тільки громадські радні, солтиси і підсолтиси. У місцевостях з числом населення нижче 200 душ (це тільки у давнішій російській займанщині), де замість громадської ради є громадське зібрання (сход), право голосування мають делеґати, вибрані сходом. Волосна рада вибирає війта, підвійта і лавників, що всі разом творять волосну управу. Члени волосної управи не мусять бути членами волосної ради, а як що ними є, то з хвилею приняття вибору тратять мандат до волосної ради і на їх місце входить заступник. Війта можна вибрати навіть зпоза території волости, особу, котра перед вибором на війта ніколи даної волости не бачила на очі. Волосна рада може установити фахового війта, що опісля одержує емеритуру. З війтами буде у нас багато суматохи, бо староства будуть старатися переперти на війтів ріжних панків, як емеритованих офіцирів, сержантів і пшодованіків.

Компетенція волосної ради є менша як нинішньої галицької сільської громадської ради. Волосна управа має вже ширші управнення, але властива влада є в руках війта, що буде дійсним диктатором у волості, очевидно під кермою ще старшого диктатора — старости, що стане на чолі повітового виділу. Згадаю тільки, що до війта належатиме звичайний заряд волосним майном (дотеперішні громади задержують дальше своє майно чи добро), іменування і відправа волосних урядовців і т. д. Кошти удержання волости будуть дуже високі і на наше зруйноване господарською скрутою село впадуть невдовзі нові величезні комунальні тягарі.

Вибори до міських рад є загальні, рівні, тайні, безпосередні і пропорціональні. Голосується в округах на зголошених кандидатів (не на число, як при соймових виборах). Міська рада вибирає у великих містах президента, віцепрезидента і лавників, у менших бурмістра, віцебурмістра і лавників, що творять міську управу (магістрат).

Забезпечення родини це скріплення моральної і матеріяльної сили кожного народу. Обезпечіть свою родину негайно в одинокому.

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ И РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменниця).

Постанови щодо виборів членів міської управи є подібні як при виборах до волосної управи. У більших містах мусять бути фахові бурмістри, а так само можуть бути: фахові лавники. Від них всіх вимагається означеного освітнього і фахового цензу.

Вибори до повітових рад є посередні. Право голосування мають тільки члени волосних рад і волосових управ тих міст, що не є вилучені з повітового реєстру. Рада вибирає повітовий виділ, на чолі якого стоїть староста, фактичний диктатор в повіті. З повітових фондів побирає він платню у такій самій висоті, як з державного скарбу (подвійна пенсія) — і можливо службове мешкання. Заступник старости побирає четвертину з повітових фондів тої платні, яку побирає з державного скарбу. Значне збюрократизування повітових виділів збільшить — очевидно комунальні тягарі.

Каденція всіх рад (громадських, волосних, міських і повітових) тревае пять літ.

Новий закон буде обовязувати на території цілої Польщі за винятком шлеського воєвідства, як зазначено від 13. липня ц. р. Він вносить у нас в Галичині громадську і повітову виборчу ординацію з 1866 р., галицький закон про повітову репрезентацію з 1866 р. і галицький міський закон для малих міст і містечок з 1896 р.; натомість остануть надалі загальний галицький громадський закон (для сіл) з 1866 р. і галицький міський закон з 1889 р. з котрих останній за рік буде обовязувати і там, де досі був закон з 1896 р. Президент держави має оголосити новий текст згаданих обох законів з узглядненням змін, що їх уводить новий закон. Так само ухиляться давніші закони і розпорядки, обовязуючі на інших територіях Польщі.

Новий закон увійде в цілости в життя найпізніше до двох літ — себто до 13. липня 1935 р. і до цього часу повстануть вже у нас, в Галичині збірні громади-волости. Нових виборів по селах тепер не будуть переводити, натомість теперішні сільські ради в Галичині мають розвязати і установити комісарів аж до хвилі уконституування нових комунальних установ вже після нового закону. Вибори до міських рад будуть скорше.

Д-р Степан Баран

Огнища української наукової праці у Львові і поза ним.

Інтервю редакції „Бюлетену Польсько-Українського" з головою Наук. Т-ва ім. Шевченка В. Левицьким.

Пресова агенція „Всхуд" передала інтервю редактора „Бюлетену Польсько-Українського" з головою Наук. Тов. ім. Шевченка проф. Вол. Левицьким. Львівська преса зупинилася ширше на місцях, де згадано про справу українського університету у Львові. За „Бюлетеном Польсько-Українським" передаємо головний хід думок на поставлені питання голові Наук. Тов. ім. Шевченка.

Голова Наук. Тов. ім. Шевченка стверджує, що на західно-українських землях осередком української наукової праці залишається надалі Львів, завдяки давній традиції та численним освітнім та науковим установам (бібліотеки, музеї, видавництва). Львівські українські наукові установи мають чисто приватний характер; урядове відношення до них і до культурного розвитку українців не впливає додатньо на наукову продукцію. Загальні обставини такі, що не можна жити виключно з пера. Поза Львовом, на провінції, науковий рух дуже слабий: деяку працю виконує Український Наук. Інститут у Варшаві.

Після революції на В. Україні науковий рух, завдяки свободі, зріс незвичайно у всіх ділянках знання. Та перемога московського комунізму наложила на всю наукову працю тавро урядової пропаганди; навіть математика та фізика не вільні від тенденції, хоча є на В. Україні великі, европейські вчені. Огнища української науки на еміграції тепер досить слабі, і деякі з них, як напр. установи у Чехословаччині стоять під знаком ліквідації. Замітний занепад і в Укр. Наук. Інст. у Берліні, що проявляв колись живішу діяльність.

На запит, чи не треба би робити спроб, щоби всі огнища української наукової праці зосередити на українськім терені у Польщі? — проф. В. Левицький відповідає негативно; без огляду на колишню і теперішню ролю Львова, осередком української культури мусять бути на майбутнє землі над Дніпром. Львів може у цій пов-

ці мати тільки значіння перехідне, заки відносини на Радянській Україні не зміняться так, щоби дослідники могли там працювати зовсім свобідно.

Українське громадянство старається витворити провінціяльні другорядні огнища культури, але вони не зможуть вийти поза рямці регіоналізму.

Ширше зупиняється проф. В. Левицький на фінансовім стані Наук. Тов. ім. Шевченка. Хоча Т-во має велике майно, але це майно — нерухоме; не приносять доходів ні камениці, де містяться музей, бібліотека та лабораторії, ні фільварок Белелуя, коли взагалі такі господарства нині не виплачуються; ні друкарня, що втратила друк шкільних українських книжок,, ні книгарня, що зазнала шкоди, головно в часі „пацифікації". Все це відбилося некорисно і на виданнях Т-ва, які треба було обмежити. Давніші державні та краєві субвенції для Н. Т. ім. Шевч. відпали.

На питання, які дані промовляють за заснуванням українського університету у Львові, голова Наук. Тов. ім. Шевченка пригадав історичну традицію, українські катедри у львівськім університеті перед війною, огнища української наукової праці у Львові, врешті „факт, що в заміну за податок майна та крови, які український нарід несе для польської держави разом з іншими громадянами, належиться йому рекомпенсата від держави; полишаю вже на боці ріжні огляди та зобовязання політичного характеру".

—o—

За океаном.

Перед отворенням української вищої школи в Америці.

На свято Вознесення зійшлася досить численна громада нюйорських українців до церкви св. Юрія, щоб нарадитися над підготовкою нюйорської громади до участи в святі отворення першої української вищої школи в Америці в „День Праці" 4. вересня. Нарадам проводив о. Ол. Павляк, референтом був він сам і д-р С. Демидчук та головний впорядчик о. Волод. Лотовнч. Промовляли ще: гр. Гнат Медвідь, адв. Степан Ярема і гр. Василь Лазута. Після дискусії рішено: 1. Признати існуючий церковний комітет за комітет свята, його доповнити охотниками, що хочуть самі працювати. (Зголосилося зараз 8 до помочі, а інших запросять у часі роботи). 2. Розвинути акцію за поширенням ідеї потреби вищої школи у Стемфорд. 3. Поділити комітет на секції для виконання ріжних робіт, як: списання числа людей, що зибираються на посвячення школи до Стемфорд з метою замовлення відповідного числа автобусів; заохоти українських підприемців до оголошень своїх фірм у пропамятній книзі; уложити плян грошевих збірок на допомогу школі і вишукати талановитих кандидатів на питомців школи. 4. Скликати в найближчій будуччині ширші зібрання в ріжних частинах міста для спопуляризування всіх намічених точок.

Чому українська громада в Ню-Йорку не має сили?

В неділю 28. травня відбулися в нюйорській українській громаді такі імпрези: в церковній салі при 7-ій вулиці вистава пєси „Пан писар" заходом брацтва св. Михаїла, відд. 1. „Провидіння", на дохід вищої школи у Стемфорд Конн.; в Українськім Народнім Домі при 6-ій вулиці роковини вчинку з 12. IX. 1908 року; у Вебстер Голл при 12-ій вулиці радіобаль базару „Сурма" у двох салях, окремо для молоді, окремо для старших; збільшовичені товариства уладили пікнік; таксамо кілька інших товариства приготовили ще окремий пікнік; церковна громада у Бруклині взяла участь у спільнім святі з литовцями в парку Клинтон, де українсько-литовський хор відспівав цілу низку пісень, між іншими гимни обох націй; українські ветерани світової війни (з американської армії) уладили на спілку з одним відділом німецьких ветеранів спільну забаву.

Виходить питання: чи з огляду на такі ріжноманітні „підприемства" може українська громада в Ню-Йорку рости в силі, чи щораз більше розбиватись на атоми, котрі ніколи не можуть зійтися до спільної цілі? Чи не час нюйорським громадянам подумати про якусь кооперацію у своїм виступах? **Д-р С. Д.**

Українець дістав найвище відзначення.

Найвище відзначення за успіхи в науці, золоту медалю генерал-губернатора, призначив цього року манітобський університет молодому українському студентові Емілеві Луцькому із 440 Мінніпеґ вулиці у Вінніпеґу, Канада.

ПОСТІЙНЕ ЗАПЕРТЯ, катари грубої кишки, здуття, ослаблені шлундові чинности, загальна застоїна, ослаблені чинности печінки, болі в боках і під ребрами минає при вживанні рано і вечором по шклянці природної гіркої води **FRANCISZKA-JÓZEFA.** Поручають й лікарі.

Протифашистівський рух під проводом більшовиків.

„Ізвестія" з 6. ц. м. подають опис протифашистівського конгресу в Парижі, в якому нібито взяло участь 3.000 делегатів з усіх країв. Часопис підкреслює, що до бюра конґресу вибрали Максима Горкого, Ромен Роляна та Барбіса. З огляду на те, що в конгресі взяли участь такі організації, як так зв. „Революційні Професійні Союзи", „Комітет Приятелів Радянщини", „Амстердамська Асоціяція", „пацифістична" Жіноча Ліга та інші більшовицькі й радянофільські організації, більшовицький характер цього конґресу не підлягає ніякому сумніву.

У вступній промові Ракамон сказав між іншим: „Ми готуємо соціяльне увільнення пролетаріяту по прикладу наших радянських товаришів". Коли пан Ракамон уважає кріпацтво та поневолення націй у Радянщині визволенням пролетаріяту, це його справа. Але більшовики є у всякім разі останні, що мають право виступати проти фашизму. (Укрбюро, Женева).

З країни нужди й голоду.

В нашому посіданні є лист з України, висланий до брата в Галичині 27. травня ц. року. Лист цей, автором якого є селянин, містимо без ніяких змін. — Ред.

Любий Брате Т.

Посилаю я тобі свою брацьку любов і почтеніе і низький поклон і желаю тобі от Господа Бога доброго здоровля навсігда. (Далі йдуть привітання від рідних). Не откежи нашій просьбі і змилуйся ради Бога над нами і допоможи нам несчасним наскільки можна, бо ми всі уже попухли від голоду. І просим тебе і умоляєм тебе дорогий і любий братець ради Бога змилуйся надімною нещасним і всім моїм семейством, котре ожидає смерти від голоду. Но просимо ми тебе дорогий мій і єдиноутробний братець ради Бога допоможи нам, не остав нашої просьби, а наскільки можна допоможи, ібо я і все моє семейство скоро, скоро помирає од голоду. Прийшов нам конець нашої жизні. Уже все поїли, що було. І полови уже нема і жолудя теж нема і єслі Бог і ти дорогий братець не допоможеш, то ми всі я зі своїм семейством погибну скоро, скоро. Пища у нас сейчас така: сіль, вода та шавель. Но це не удовлетворяє чоловіка така пища. А од неї люди пухнуть і ми теж усі попухли і ходити ніяк не возможно. Наколиб у борщ було що чи картопля чи квасоля чи горох чи яка крупа, а то нічого нема крім води та солі й шавлю. І за цією пищею ніяк невоэможно жить. Від неї появляється опух і чоловік через деякий час помирає От і ми теж уже дожилися і вся моя семя, що попухли у нас ноги і руки і вид обрезк (обличча опухло — Ред.). І я звертаюсь до тебе дорогий і любий брате, не остав нашої просьби, а ради Бога допоможи нам, не дай нам погибнуть від голоду, бо голодна смерть дуже страшна і тяжка. У нас уже хоронять без гробів (трупи — Ред.); уже нема кому робити і так везуть і кидають у яму. Обрядів ніяких нема. Священика рідко хто призиває. І дуже тяжко дивитися на таку картину. З тим досвіданія любий братець. Ожидаю від тебе помочі.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 22. ЧЕРВНЯ 1933.

ІВАН БИЛИНА. 6)

В чім слабість української літератури?

(Докінчення.)

Новий тип у літературі. — Що мусить найти письменник?

Саме у цій рисі бачу цілу психічну, інтелектуальну і літературну окремішність нашої інтеліґенції від інтеліґенцій інших націй.

Може хтось думати, що це тільки чисто суспільна ознака, яка з літературою не має нічого спільного.

Одначе такі ознаки сягають глибоко в наші приватні й особисті справи, обумовлюють не тільки наші приватні, матеріяльні й товариські відносини і буденний побут, нашу психіку і світогляд, але й справи чисто людські. Вкажім хочби на наш тісний родинний звязок зі селянством, на наш розвиток зі селян інтеліґентів, еволюцію чи революцію нашого світогляду нижчої категорії на світогляд вищої категорії, на боротьбу за той вищий ступінь духової еволюції, на взаємини між родовою інтеліґенцією й інтеліґенцією селянського похоження. Все це має чимало спільного з літературою.

Це в першу чергу торкається сучасности. Одначе воно може подекуди торкатися і нашої історії, а саме козацьких часів, бо козацька інтеліґенція, себто шляхта чи аристократія, особливо в перших початках, так само щойно творилися з низів (з невеликими виїмками) і вона мусіла психічно і під чисто людським оглядом відчувати і пережнвати менше-більше те саме, що наша сучасна інтеліґенція. Різниця між ними була тільки така, що козацька „інтеліґенція" творилася, так би мовити, особистими своїми подвигами, особистою відвагою і хоробрістю, а сучасна школою.

Що розуміти під повним типом, світоглядом, психікою і відносинами селянина в нашій літературі? Гадаю, що тут ішло би тільки про те, щоби його зображати не зі суспільного становища і з особливими симпатіями для нього, але зі загального, національного становища; згідно з вимогами чистого літературного мистецтва. Зрештою, не вважаю цього для літератури за таке важне, якщо дивитися на літературу зі становища модерної нації.

Думаю, що тепер буде зрозуміло, чому твердж, що слабість нашої літератури походить з того, що в ній не пробивається чистий і повний національний, український тип і український світогляд, психіка і матеріяльні відносини.

Думаю, що якби наші письменники так поставили справу, то наша література відразу наповнилася би новим змістом, який захопив би наше громадянство, а з тим було би теж розв'язане питання матеріяльної піддержки нашої літератури громадянством.

Хоча маємо тут на увазі тільки повість, новелю та оповідання, але це mutatis mutandis однаково може торкатися всіх інших родів літератури до лірики включно. Бо в усіх родах, думаю, письменник наперед мусить докладно здавати собі справу з а г а л ь н о з того, про що він має писати в д е т а й л я х.

Накінець кілька слів про те, як я собі уявляю, як українські письменники можуть дійти до нового змісту українсько" літератури. Отже, розуміється, не моє діло вчити письменників. Але скажу, що на всякий випадок шлях до цього не веде через студіювання чужих, хочби найбільших літератур і чужих літературно-мистецьких теорій, що може довести тільки до видосконалення зовнішньої форми, хоч і це для літератури потрібне. Той шлях, гадаю, веде виключно через студіювання і вглиблювання в наше життя, наші відносини і нашу душу. Коли занадто будемо спиратися на чужі літератури і зразки, то це може нас тільки ще більше від нашого змісту і нашого типу віддаляти. Жалюгідний приклад цього дав нам Винниченко, який силуючись писати модерним стилем і в модернім дусі, під оглядом змісту перебрав від чужинців свою „мораль пануючих і мораль угнетених", і тим позбавив українську історію літератури одного великого таланту.

Десь я читав, що один французький письменник, здається Мопасан, коли його якийсь юнак, що конче хотів стати письменником, спитав, як він став письменником, сказав до нього так: „Людське життя це багатогранна призма з безлічю стін, і з кожної іншої стіни бачена інакше виглядає. Винайти на призмі таку одну стіну, з якої її ще ніхто не оглядав, значить, винайти в людськім житті такий новий кут, з якого життя ще ніхто не оглядав, і описати це — значить стати письменником".

Так і наші письменники нехай так довго студіюють українське життя і приглядаються до нього, аж знайдуть такий новий кут, з якого його ще ніхто не оглядав, а значить такий з якого видко ц і л і с т ь у к р а ї н с ь к о г о ж и т т я, і нехай опишуть те, що бачили, а тоді дадуть новий, чистий і повний, український національний зміст і український тип нашій літературі.

Нова станиця хліборобської освіти.

Практичні Господарські Курси „Сільського Господаря" в Янчині.

При господарстві п. Мирона Луцького в Янчині коло Перемишлян відбуваються Практичні Господарські Курси „Сільського Господаря", зорганізовані і ведені Філією „Сіл. Господар" в Перемишлянах та при допомозі централі цього товариства. Є це курси, на яких кандидати зі середньою освітою мають практично запізнатися з усіми ділянками господарської роботи та набрати організаційних відомостей з хліборобства і кооперації, щоби у майбутньому стати помічниками агрономів, організаторами збуту хліборобських продуктів і тварин, добрими громадськими робітниками на місцях, тощо. Ціль курсів дати нашому селу інтелігентного робітника, обізнаного з тими ділянками практичної сільської роботи, у яких наш хлібороб потребує допомоги і поради. Курси складаються з б-тижневих спеціальних курсів, а досі відбулися курси садівничий та пасічничо-шовківничий. Далі будуть курси рільної господарки, годівельно-ветеринарний, плекання дрібних господарських тварин, кооперативний та хліборобської організації. Взагалі курси тривають 9 місяців.

На курсах є тепер 30 кандидатів, у тому одна кандидатка, а є там молодь з усіх сторін наших західних земель, навіть зі західної Лемківщини та Полісся. Найбільше кандидатів мають середню освіту (6 кл. гімн. до матури), трьох мають високу освіту, декількох нижчу середню, однак працювали вже практично в сільсько-господарській організації або кооперації. Курсанти ведуть кооперативним способом самі кухню, мешкають у селі у дуже гостинних господарів Янчина, мають хор, вправляють руханку і т. д. Настрій між курсантами бадьорий, навчання поступає добре, практичні роботи переводяться належно. Курсанти держать тісний зв'язок зі селом та околицею, роблять прогулки для ознайомлення зі станом селянських господарств та їх недомаганнями, виголошують реферати у сусідних Кружках „Сільського Господаря", а з нагоди Свята „Сільського Господаря" в дні 16. травня ц. р. уладили таких 8 свят в околиці Янчина. Зрозуміння для цієї школи у дооколичних селян є повне, вони бачать корисну її роботу та радо її підпомагають.

В дні 18. червня ц. р. виїхали до Янчина делегати наших централь на провірку курсів, а саме **дир. Ю. Шепарович** (Центросоюз), **інж. М. Хроновят** (Маслосоюз), **д-р М. Холевчук** (Сіль. Господар і Нар. Торговля) та **інж. д-р Е. Храпливий (Сіл. Господар і РСУК).** На цей день прибули теж на оглянення курсів б. довголітний президент „Сіл. Господаря" п. **Михайло Луцький** та делегати дооколичних установ, а саме **пос. С. Кузик** (ПСК Рогатин), **д-р Ф. Свістель** (Нар. Дім, Перемишляни), **дир. Синиця** (Районова Молочарня, Ладанці) **інж. В. Вакуловський** (Філія „Сіл. Господаря", Рогатин) та **інж. В. Білоус** (Філія „Сіл. Господаря", Перемишляни), і як гості п. **Вол. Луцький (Яблонів)** та **інж. Білинський** (Львів).

Делегати вислухали промову про завдання курсів ініціятора і господаря курсів **п. Мирона Луцького,** який цілою душею віддався цій справі, даючи курсам на послуги своє зразкове господарство. З черги курсанти **Сенів** та **Івахів** виголосили реферати про садівництво і його потреби в наших умовинах, як зразок того, чого курсанти досі навчилися, а потім один з курсантів відчитав хроніку занять курсу.

В імени всіх делегатів центральних установ промовляв **інж. д-р Е. Храпливий** та дякував ініціяторові курсів п. М. Луцькому, як теж і прелетентам з д-ром Б. Гнатевичом на чолі за те, що вони своєю працею поставили дальший етап у розбудові нашого хліборобського шкільництва. Від повітових установ промовляв **пос. С. Кузик,** вказуючи на велике значіння цих хліборобських курсів для нашого господарського життя у цьому районі. Делегати наших установ знайомлися з курсантами та обіцяли допомогти, щоби ці курси сповнили належно своє завдання. Потім оглянули делегати господарство пп. Л. і М. Луцьких, на якому практично вчаться курсанти та приглядалися до всіх уладжень, єдиних мабуть у цілій околиці. Гостинні господарі не щадили труду, щоби делегати познайомилися належно з усіми справами господарства і школи, а чому вони працюють зі запалом і самопосвятою.

Треба, щоби саме громадянство поцікавилося цими курсами на майбутнє, а наші кооператори повинні подбати, щоби на курси годівельно-кооперативний (з контролею молочности) і кооперативно-організаційний, на які можна вписуватися окремо, прибуло ще більше кандидатів, які тут наберуть дійсно практичного і корисного знання.

Німеччина хоче відбудувати Росію?

„Журналь де Женев" з 17. червня повідомляє з Льондону: „Стверджується, що Німеччина передала економічній комісії меморіял про зворот німецьких кольоній в Африці ням. державі. Цей меморіял пропонує також державам уповажнити Німеччину виконувати ролю реконструктора та творця Росії". Треба признати, що Гітлер і Розенберг ділають в дусі пакту 4-х держав, вимагаючи інтренаціонального одобрення для переведення німецького пляну на терені Радянщини. (Укрбюро, Женева).

—o—

ПОВІНЬ НА ЗАКАРПАТТІ.

Із Закарпаття прийшли вістки про великі хуртовини та повені. Велика частина краю під водою, що знищила зовсім засіви. В багатьох селах завалилися хати. В хвилях ріки згинуло багато худоби. Також на Словаччині всі ріки грозять виливом, тому влада поробила заходи для забезпечення перед повінню. В багатьох місцевостях евакуювали населення.

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАГРАФУ.

Дванацятий день розправи.

Сьогоднішню розправу почали в год. 9-ій від того, що прочитали зізнання **св. Кобринської,** у якої за актом обв. Коссак мав мешкати під прибраним прізвищем Барановського. Для переслухання її вислав вчора трибунал свого члена, суддю Млинарського і той відчитує сьогодні її зізнання. З них довідуємося, що Коссак зовсім не представлявся у Кобринської Барановським, а вона його знає здавна і ночування Коссака у неї не вважала за щось підозріле.

Чи Катерина Жук говорить правду?

З черги переслухують свідків, що мають зізнавати про Катерину Жук. Перший з них, Степан Горошко, госп. з Городка, в якого хаті мала бути Жуківна підчас нападу на пошті, зізнає під присягою, що в сам час нападу був у млині, хата його була тоді замкнена і не є коло суду, а Жуківни взагалі не знає і не бачив ніколи. Його дружина, **Ганна Горошко,** була з чоловіком у млині і вернули звідти вже по нападі. Жуківни не знає. Св. **Казімерж Смик,** поляк, якого Жуківна мала підчас нападу бачити в хаті Горошка, зізнав під присягою, що тоді був у хаті в себе, а не в Горошків. Катерину Жуківну знає з оповідань свого вітчима, тюремного сторожа в Городку, який оповідав, що вона нераз сиділа в холодній, раз — пригадує свідок — за крадіж. У день нападу її не бачив і з нею балакати не міг.

Прикликана **Катерина Жук** бентежиться на вид Горошка і Смика і каже, що Горошка не знає взагалі, що мин. разом помилилася і була підчас нападу не в Горошка, а в якогось Колодзея, а в хаті тогож був якийсь інший Казік Смик. Св. Смик каже, що такого в Городку нема.

Д-р Шухевич: Паненко, де ви були у вівторок, на день до того, як ви приїхали сюди? Кликав вас хто?

Св. Кат. Жук (дуже неохотно): А кликав мене пан комендант Пура і казав мені зізнавати так, як у нього.

Д-р Шух.: А нині їхав хто з вами?

Св.: На станцію відвів мене постерунковий а до поїзду „вивядовца", що їхав зі мною аж сюди.

Д-р Шух.: А ви знаєте панну Фогельгезанг?

Св.: Не знаю.

Суддя Тертіль: Чи „паненка" бачила ту паню, що стояла в куті і тряслася на пошті?

Св.: Я бачила її до нападу, але не хочу говорити, бо мене страшили і стріляли на подвірі мого господара.

Д-р Шух.: Коли стріляли?

Св.: Перед святами, по святах і все.

Один з суддів присяглих випитує св. Жуківну про її побут на пошті негайно після нападу, але з відповідей св. виходить, що вона взагалі там не була, так само, як д-р Шухевич стверджує питаннями, що з поштового персоналу вона за виїмком Станкевича нікого не знає. Признається теж св. на питання д-ра Шухевича, що сидів тричі в тюрмі за крадіж, з цього раз аж 5 місяців.

Так, як тепер...

Черговий св., слідчий суддя **Ружицький** з Городка, викликаний на підтвердження зізнань Лагути, зізнав, що той був у нього на слідстві збентежений, але зізнавав добровільно; в кімнаті, де переслухував св. Лагуту, був постерунковий, а св. давав йому прочитати на поліції зізнання.

Д-р Шухевич питає св., чи знає він що про Катерину Жук, а хоча прокуратор противиться, щоби св. випитували про речі, на які його не покликали, трибунал дозволяє його питати і про Жуківну. Св. оповідає широко про те, що зустрінувся з її особою підчас того, як він слідство у справі грабункового нападу Юзека Качмаря і його брата. Тоді до св. зголосилася Жуківна сама і заявила, що чула, як оба брати змовлялися на напад, бачила, як вони нападали, навіть... як після нападу Качмар закопав револьвер у хаті — а все з такою вірністю подробиць, що св. переслухував її ще раз під присягою. Опісляж св. сконфронтував її з Качмарями, а ті заявили, що вона не могла бачити нічого, бо сиділа тоді у тюрмі за крадіж. Св. провірив і справді: У день нападу, на тиждень до нього і на два по нім Жуківна сиділа в тюрмі. Свідок зробив навіть донесення до прокуратури на Ж. за криву присягу, але прокуратура чомусь не зробила з цього ужитку.

Прокуратор ставив до свідка кілька питань, що мали сальвувати Жуківну, але св. інтелігентно й рішуче свої зізнання підтримав.

Був Куспіс у Львові? Був Коссак у Перемишлі?

Св. **Дембінський,** постер., якого викликали на обставину, чи випитував св. Іваська про Куспіся і його побут у Львові, зізнає, що питав; Чи їхав з Куспісем і чи К. бачив? Проте прикликаний на салю св. Іваськ обстоює свої вчорашні зізнання: Куспіся в годині нападу бачив у Львові, але св. його про те не питав.

Постер. Ірак, черговий св., пізнає на лаві підсудних обв. Коссака, як того, якого у Перемишлі легітимував і представляє судові свою службову книжечку, де записав його генералія. Вони згідні з генералією обв. Коссака, але Коссак заявляє далі, що в Перемишлі не був, а як дістались його генералія поліції — не знає.

Поки викликають чергового свідка, **агентку Буськівну,** що ходила крок у крок за обв. Коссаком у Перемишлі і післала пост. Ірака легітимувати його, д-р Шухевич просить предс. пересадити обвинуваченних. Прокуратор заявляється проти таких „театральних ефектів".

Д-р Шухевич: Застерігаюся проти таких висловів п. прокуратора. Це пересаджування практикують у цілому світі.

Предс. пересаджує підсудних, а тоді на салю входить висока, несимпатична з обличчя пані в квітистій сукні й білому капелюсі — агентка **Соня Буськівна,** полька. Її заприсягають і вона широко оповідає, як весь час інвігілює українські будинки в Перемишлі, як попала на Коссака, що йшов до редакції „Українського Голосу", як бачила його зустрічі з Мушинським, Савчаком, братами Зиблікевичами і т. д., як він пішов до ресторану, а врешті як через хвилину пішов туди Качмар Вас. — на думку агентки „знани бойовец". Тоді вона післала до ресторану постер. Ірака і той вилегітимував Коссака. Буськівна показує Коссака на лаві підсудних і стверджує, що ходила власне за ним, але обв. Коссак знов рішуче заперечує, мовби був у Перемишлі і каже:

— Прошу світлого суду, коли ми їхали сьогодні рано, я бачив, як цій пані показував якийсь постерунковий мене і тепер пізнаю: Це ота пані!...

Нарешті св. **Пура,** комендант пост. в Городку, стверджує, що справді кликав деяких свідків, які мали зізнавати на розправі до себе і давав їм читати їх зізнання та впирає, що на Лагуту ніхто не впливав.

Коссак на терені Сниєвідська.

Давно заповіданий прокуратором св. **комісар Бендек** зі Сколього, тепер в Долині, зізнає теж дуже широко. Св. мав інформаторів, що доносили йому докладно про побут та подорожування обв. Коссака по Скільщині та про те, що він мав підготовляти замах на пошту, на касу тартаку і на грошевого листаря у Сколім. Цей інформатор був дуже точний і всі його заповідання сповнювалися: На основі його інформацій св. прилапав транспорт около 1000 прим. „Сурми", який везла одна пані зі Сколього до Стрия, зліквідував замах на проф. Яцкова у Стрию та зловив замаховця, що засідався на свідка. Отой власне інформатор і ще інші опо-

відали свідкові про те, як К. приїздив до Скільського, як відбував наради й ангажував людей до нападу в осінь 1930 р.

На питання д-ра Шухевича св. стверджує, що доказів на цю діяльність обв. Коссака і то реальних доказів не має, але про кожний його крок доносив поліціям у Львові і Дрогобичі.

Обв. Коссак: Всі ці факти мене засказують і говорити про них я не буду. Дивує мене тільки, що я був вже нераз обвинуваченний й арештований, а проте про цю Скільщину ніхто ніколи мені не говорив. Це направду дивне!

З черги почав предс. відчитувати протоколи з експертиз знавців, що досліджували кулі, найдені на місці нападу, в ранах службовиків та в тілі вбитого пшод. Коята і порівнували їх з револьверами, викопаними у Поршні, досліджували найдену при бл. п. Березинським тубку з цінкалі, врешті поліційні свідоцтва моральности, видані підсудним. Відчитано теж один лист обв. Куспіся та присуд наглого суду над Дм. Данилишином і тов.

Відчитання цих актів забрало близько годину часу, опісля на три чверти години наказано тайну розправу, на якій відчитувано „Сурму" і „Юнака", найдених при ревізії у підсудних.

Після тієї тайної частини розправи, поставив обор. обв. Коссака внески на покликання нових свідків у його справі, яким прок. спротивився, а трибунал застеріг собі ухвалу на ті внески до 9.30 в середу, коли продовжуватимуть розправу.

*

Так процес доходить до кінця. Якби трибунал відкинув внески обор. обв. Коссака, черга свідків буде закінчена і нині будуть поставлені присяглим питання про вину обвинуваченних. З черги говоритиме прокуратор.

—o—

Ревія моди.

Перша у нас спроба показати зразки найновішої моди ,що вийшли з рідних робітень. Почин до такої ревії дало Т-во „Труд" своїми суконями, що були головною атракцією вечора. 18-го в неділю веч. саля „Української Бесіди" була биток набита. Естетично прибрана естрада, де модельки, пані з товариства, що заступали професійних „манекінів", показували одяги. Рефлектори (заслуга інж. Левицького) ні разу не попсувалися, як у таких випадках буває, мов навперекір.

Модельки робили премиле враження своєю естетичною появою та природною поведінкою. Атмосфера на салі так само симпатична, свобідна і усі без виїмку почували себе, „як дома". Моделі „Труду" були прегарні, солідно виконані, естетичні, словом: стояли на европейськім рівні. Слід підкреслити два чисто нар. моделі (мальованка і гуцульський), які можна би сміло презентувати на столичних европейських ревіях. Дуже гарні капелюшки п. Бережницької і п. Дрогомирецької та різного роду обуе, від літньої-спортової до люксусової з „Комети", творили гармонійну, викінчену цілість. Футра п. Глушевського були елегантні та солідні, а лиси та фугряні коміричики гарні і направду дешеві. Гарні трикотарські вироби п. Кордубівної перейшли перед нашими очима, на жаль дуже побіжно. А шкода, бо це у нас речі зовсім нові, оригінальні..

Не мав щастя наш відомий широко мистець зачісок п. Кутковський, бо з горяча чи з вогкости зачіски розгрілися.

Слабенькою була конферансієрка п. Жарського, при чому сильну конкуренцію, і то фахову, робила йому п. Павликовська. Тому на будуче треба памятати, що конферансієрка повинна бути або фахова або дотепна.

Конферансієрку доручили (мабуть в останній хвилині) симпатичному і найкращої волі молодцеві, що, на лихо, на матеріях, фасонах і модах зовсім не розумівся: тому постійно плутав терміни та ціни, а з п. Глушевського робив навіть Глушкевича... „Помагала" йому як суфлерка з авдиторії п-ні Павликовська. Гумор конферансієрки мусів вийти блідо.

Музична ілюстрація була теж бліда, бо привітідна; пяніста „зловили" в останній хвилині і силоміць посадили за фортепян, без інструкцій, що і до чого має грати.

Фаховий реферат п. Заліпякової, що попередив ревію, рішуче за довгий і вкрай популярний, зовсім не підходив ні до дібраної інтеліґентної авдиторії, ні до характеру такого вечора.

Тому, що перша цього роду імпреза пройшла з великим успіхом, треба на другий раз підготовити її краще: зробити лекшою та приємнішою.

к. ф.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Вписи до Господарсько-садівничої Школи Товариства „Просвіта" в Милованні.

Дня 1-го листопада 1933 р. розпочинається новий **11-місячний сільсько-господарський курс**, який буде тріпати до дня 30. вересня 1934.

Наука в школі відбувається на основі програми навчання, затвердженої Міністерством Шкільництва, яка обовязує у державних сільсько-господарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці у хліборобських і кооперативних організаціях (контрольорів молочности, кооперативних дільоводників і т. п.).

При школі є зародова обора молочної худоби, зразкові пушники і пасіка. Все це пристосоване до практичного навчання на курсах.

Школа має ремісничі верстати, в яких ученики мають нагоду навчитися робити ті прилади, потрібні для господарства, які кожний господар може собі сам зробити.

В школі працює 4 фахівців учителів-спеціялістів та інструктора для практичного навчання.

1) На курс приймають мущин у віці 15—24 літ, що покінчили найменше народню школу.

2) Кожний принятий ученик мусить мати власний одяг (в тому одяг до праці при виконуванні практичних вправ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари білля, 4 рушники, 2 простирала, подушку, покривець, сінник та начиння до їдження (тарілку, миску, півлітрове поливане горня, ложку, вилки і ніж).

3) Ученики платять одноразово при зголошенні на курс 15 зол. вписового. Крім вписового платять ученики 5 зол. за науку, а 5 зол. за приміщення в інтернаті, опал і світло місячно.

Ученики харчуються у кооперативній харчівні, яку самі ведуть, а прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні виносить 25 зол. місячно.

4) До зголошення на курс треба долучити: а) шкільне свідоцтво, б) посвідку родичів, потвердженну парохіяльним або громадським урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика в школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді треба до зголошення на курс долучити декларацію від установи, що буде правильно кожного місяця платити сплату за свого кандидата, в) почтовий значок на суму 50 сот. на відповідь, г) вислати почтовим переказом вписове 15 зол. з) Про принятя і день приїзду до школи повідомить управа школи по 1. жовтня 1933 р.

Непринятим до школи повернеться документи і вписове.

5) Зголошення приймає управа школи до дня 15. липня 1933. р. Кількість учеників є обмежена, тому радимо зголошення прислішити.

7) Зголошення слати на адресу: Господарська Школа Т-ва „Просвіта" в Милованні п. Стрипаці над Дністром.

Львів, дня 6-го червня 1933 р.

Ширіть наш часопис!

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

По широкому світі.

— Президент Німецького Банку відлетів літаком 20. червня несподівано з Льондону.

— Італ. міністр летунства Бальбо сказав журналістам, що леди на побережі Лябрадору не позволяють добитися літакові-базі „Аліче" до Кертрайт, тому мусіли зажадати помочі криголома. Доки „Аліче" не дібється до Лябрадору, доти італійська ескадра не покине Орбетельо.

— Папа осудив еспанський уряд за переслідування католиків. Думають, що папа кине екскомуніку на премієра Азаню.

— Гітлер сказав, що коли старша генерація не погодиться з гітлеризмом, відберуть їй діти, та виховуватимуть згідно з новими вказівками

— Австрійська рада міністрів розвязала гітлерівську партію. Заборонено носити відзнаки й однострої.

ШУКАЮТЬ МАТЕРНА.

Пропавшого летуна Матерна шукають більшовицькі літаки й кораблі. Вони перешукали вже суходіл і море, що належать до СРСР. Ніде там не найшли слідів летуна. Тому здогадуються, що Матернові приключилася пригода поза більшовицькою територією. Американська ескадра дістала приказ виїхати до вузини Берінґа. Рятункову акцію утруднюють великі маси криги.

ГОЛОВНОЮ ПРИЧИНОЮ ПАНІКА.

ЛЬОНДОН, 20. 6. ПАТ. У І. монетарній підкомісії Невіл Чемберлен зложив резолюцію в справах кредитової політики та рівня цін. Сказав, що головною причиною стагнації інтересів є паніка; звернув потребу дешевого та легко доступного гроша для оживлення торговлі. Координацію фінансової політики центральних банків треба конче вважати основною річчю. Дефляція мусить скінчитися. Поставив внесення створити комітет центральних банків, щоби здобути координацію кредитів при помочі представників заінтересованих урядів.

—o—

ДАЛЯДІЄ ІДЕ ДО РИМУ.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ля Республік" повідомляє, що вже порішили справу стрічі Далядіера з Мусоліні у Римі. Король, що є на вігіліятурі, перерве свій відпочинок і верне до Риму на час побуту французького премієра.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5, поручає:** ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 24-56

— **На будову нагробника І. Франка зложила** дирекція держ. (академічної) гімназії у Львові дохід з академії в честь Франка, доповнений складками молоді, в сумі 20 зол.

— **„Biuletyn Polsko-Ukraiński"** що виходив досі у Варшаві як місячник, появляється від 17. червня ц. р. як тижневик. У новому, 7-ому числі „Бюлетину" помішена м. ін. стаття його редактора В. Бончковського „Елемент провокації в польсько-українських відносинах", стаття про свято Івана Франка у Львові (зі знимкою памятника поета) та інтерво з головою Наук. Т-ва ім. Шевченка проф. д-ром В. Левицьким.

— **Пропав без вісти.** Перед пяти тижнями пропав без вісти секретар (офіціял) окружного суду в Тернополі 32-літній Олександер Коляньківський, син пароха з Білої коло Тернополя. По зложенні матури в українській гімназії у Тернополі вступив він до суду як канцелярійний урядовець і як секретар вів в останніх часах касу окружного суду та продаж стемплів. Був пильним і совісним урядовцем й в касі залишав все в порядку в готівці, в депозитах та в стемплях. Не приставав майже з ніким, як нежонатий — жив майже як відлюдок і був усе сумний та задуманий. Догадуються, що в приступі меляхолії, на яку нездужав, покінчив самогубством, мабуть утопився в Сереті. Всі розшуки поліції і рідні лишилися без успіху. Поліція зразу підозрівала, що може тут заходить політичне убивство, але цей здогад відпав, коли переконалися, що пропавший без вісти Олександер Коляньківський стояв здалека від усякого громадянського життя і з ніким не мав суперечок на політичному чи національному тлі.

— **Убивство над Збручем.** В Стараніщині над Збручем в скалатському повіті убито 7. червня ц. р. 76-літню заможну селянку Варвару Дідух. Найшли її на полі недалеко хати з розбитим черепом, а недалеко ручку від колеса січкарні, котрою доконано убивства. Син покійної від девять літ проживав в Канаді, а дома оставив стару матір, жінку Катерину Лису замужну Дідух і троє дітей. Про своїх не забув за морем, присилаючи під адресою жінки доляри для неї і дітей. Жінка приняла на службу наймита Максима Кошарка, з котрим — як кажуть — навязала тісніші зносини і їх обоє арештовано як підозрілих в убивстві старушки. Сидять вони в тюрмі в Тернополі і у вересні стануть там перед лавою присяглих.

— **Хто виграв на льотерії?** В пятім дні тягнення Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 150.000 зол. на ч. 120496; 2.000 зол. на ч. 47832, 121356, 130121; 1.000 зол. на ч. 37610, 80908, 93843; 500 зол. на ч. 1129, 5429, 67074, 67807, 88188, 99257; 400 зол. на ч. 29783, 33467, 38643, 54283, 64692, 65699, 71197, 73055, 74144, 77411, 92645, 125538, 137828, 146165; 250 зол. на ч. 43577, 56753, 57577, 61753, 93270, 94196, 114798, 122201, 143240.

— **Сам зголосився** у львівській поліції Іван Яворський зі Сокільник, щоби його арештували. Він із газет дізнався, що Тома Шковрон, якого зін у суперечці пробив ножем, помер наслідком ран.

— **Жертва праці.** На залізничій станції в Скалім 27-літній Степан Хомишин із Гірного виладовував дахівки з вагону, коли нараз зірвалася курговина, він сховався під возом. Не чув сигналу залізничника, що пустив саме партію вагонів на цей шлях. Колеса розшарпали Хомишина. Свідки кажуть, що залізничник узагалі не давав сигналів.

— **Сила темноти.** В польськім селі Нове Пруси жінка господаря Марціна Сохи привела на світ дитину, якій відразу стали виколюватися зуби. Баби сказали, що це доказ, що то не дитина, лише чортеня. Соха, мовляв, повинен убити дитину, коли не хоче, щоби на нього та на все село не впало нещастя. Соха послухав і сокирою відрубав дитині голову.

—**Кровавий меч.** У Городенці на змаганнях копаного мяча між дружиною Макабі та Гасмонеєю дійшло до кровавої бійки між публикою та змагунами з тієї причини, що нібито суддя був сторонничий. Інтервеніювала поліція.

— **Гадюки здобули село.** У прибережному селі Кусуджувель біля Смирни розмножилися дуже гадюки з породи „віпера берус". Кілька тисяч загніздилося по хатах і стайнях. Люди надармо боролися з гадюками. Кільканацять людей померло наслідком укушення. Післали відділ поліції, та й цей не міг дати собі ради, тому населення евакуювали.

— **Закопані скарби.** В околицях Катовиць і Познаня появилися дотепні, інтелігентні ошуканці, які вміли найти дорогу до богатих промисловців і представити їм плян, як добути із одного відомого їм місця величезні закопані скарби. На розкопки треба грошей і за цими грішми вони зверталися до легковірних. „Газета Варшавска" каже, що ці ошуканці приїхали з... Еспанії.

— **Льондон приймає економістів.** Наради над економічною ситуацією світа, для яких зїхалися до Льондону делегати всіх великих держав, у першій мірі поправили економічний стан льондонських громадян. До Льондону приїхало 2.000 осіб, що мають безпосереднє відношення до нарад; щонайменше вдвоє стільки, скористало з подорожі своїх кревняків. Уся конференція перенесена до аристократичної дільниці Кенсінгтон, по сусідстві з Гайд-парком і Кенсінгтонським парком. Уряд уладив там спеціяльну сітку телефонів і телеграфів для звязку з далекими краями і відновив ріжні будівлі. Це дало заробіток більш як 1000 робітникам. Кошта бенкетів, вечер і обідів, величезні. Делегати розміщені в найкращих готелях; у „Дорчестер" — 40 німців, у „Савой" — французи, у „Клерідж" японці та американці. Наради почалися обідом у королівськім замку біля Льондону, у Віндсорі і закінчаться у льондонського бурмістра. Після цього підуть товариські сходини у сальонах визначних дипльоматів, аристократів і міліонерів, які пічне вечір у Мекдональда, при Давнінг стріт (міністерство закорд. справ). Великою сенсацією для льондонців є поява колишнього бурмістра Нью-Йорку Джіммі Вокера, якого ще недавно приймали як короля і який тепер приїхав сюди як звичайний кореспондент від американських часописів.

— **Шахові міжнародні змагання** у Фолькстоні находяться покищо в такій стадії: Зл. Держави 16 і пів пунктів, Чехословаччина 16, Мадярщина 15, Австрія 14, Швеція 14, Литва 13 і пів, Франція 13, Польща 13, Латвія 11, Англія 10 і пів, Ісляндія 9, Італія 8 і пів, Данія 7 і пів, Бельгія і Шотляндія по 7, Естонія нідного.

— **Кара за те, що хотів умерти.** У місті Лейквуд, стейту Ню-Джерзі, суд засудив Шарля Рурке на 5 днів арешту за те, що він випив отруту з наміром душогубства.

— **Проф. Пікар хоче летіти ще вище.** Відомий зі своїх подорожей у стратосферу проф. Пікар виїхав із Брюсселі до Зл. Держав, щоби там підготовлятися до нового лету. Він вибудує кулистий балон на 15.000 кубічних метрів і сподівається, що на ньому досягне висоти 18.000 м.

— **Торгівля з СРСР.** Через „Совпольторг" у Варшаві підписали представники радянського нафтового промислу умову з польськими промисловцями на вивіз вогнених ганчірок до СРСР із Польщі. Польські доставці дають кредит радянським промисловцям на 18 місяців.

— **Вистава в Шікаго.** Мадярська журналістка Маргіт Весі передає в „Нае Фраг Прессе" свої враження про виставу в Шікаго. 40 літ тому у Шікаго була виставa фінансована державою, теперішня, що коштувала 26 міл. дол. покрита бонами по 5 дол., за які кожний дістав 10 карт вступу і акціями. Глядача вражають на виставі різкі коліри на будинках, барвисті плями та тятки, гострі лінії, безліч контрастів. У цьому безладному морі колірів і ліній нема ніякої перспективи. Поруч величезних будинків стоять кавярні, малі кіоски, будки і ріжні атракції т. зв. „Люна-парків" для розваги юрби: гойданки, паноптікуми з дивогляднами, павільони з екзотичними народами. Гостей проводять автобуси та всі роди возів аж до східно-азійських „ріксша", які тягнуть професійні атлети. У крамницях, ресторанах і кіосках виконують службу студенти та студентки. Найцікавіший відділ на виставі це „гала наук", де зібрані всі модерні машини та винаходи. Найдорожчі є копії ріжних славних будівель, таких як азійської святині Лами, індійської святині Маї в Юкатані тощо. Великий відділ займають „майбутні мешкання", проекти будинків з самого шкла, металю або кахлів. Поодинокі народи дали на виставу моделі своїх найкращих памяток архітектури або найбільше оригінальних закутин. Великою атракцією для европейців є ріжні індіянські племена, що живуть там, наче у себе дома з усіма своєріднимн звичаями і показують гостям усі чудеса своєї зручности та сміливости, відомі нам із повістей Купера.

— **Гроші і подружжа.** Офіціяльна статистика Чехословаччини стверджує помітну знижку подруж за останні роки. Причина знижки — економічні труднощі. У 1932 р. було у Чехословаччині на 2.000 подруж менше як попереднього року і 6.000 менше уродин. Також смертність між немовлятами та малими дітьми збільшилася.

— **Королева краси не повинна квапитися.** Мадярська красуня на 1933 рік, що подала до відома світові про своє нове щастя, саме, що виходить небавком замуж, кається гірко і спростовує цю поквапну звістку. Виявилось з поліційних архівів, що її суджений південно-ам. промисловець Йосиф Кляйн утік до Америки тому, що мав на совісти ріжні брудні справи і що на Мадярщині залишив законну жінку.

— **Феноменальний шлунок.** В англійському місті Честер найшли самогубця, на якому перевели операцію шлунка тому, що він перед смертю постійно нарікав, що стіни його шлунка занадто гладкі. У його шлунку найшли 497 предметів і між ними 200 цвяхів, 43 грамофонових шпильок, ріжні монети, шпиньки, гудзики, а навіть ложечку та револьверові патрони.

— **Проти прогібіції.** В Америці вибрали недавно своїх делегатів на стейтові прогібіційні конвенції стейти Делевер і Невада. Перемогли великою більшістю „мокрі" голоси. В червні голосують Ілліной, Індіяна, Массечусетс, Коннетікут, Ню Гемпшер, Айова, Каліфорнія і Вест Вірджінія. До 7. листопада будуть відомі висліди з 27 стейтів, які імовірно всі будуть „мокрі". Тоді ще треба буде 9 „мокрих" стейтів до скасування прогібіції.

— **Коли син короля хоче женитися...** без згоди свого батька, тоді має такі клопоти, як син еспанського короля Альфонса. Дарма, що формально він проголосив уже свій шлюб, швайцарський цив. уряд, що має видати йому відповідні папери, звернувся до еспанського консуляту з запитом, чи консулят годиться, щоби князеві виписати всі його титули, головно титул князя Астурії. Тому, що теперішній еспанський уряд скасував усі титули членів королівської рідні, відповідь буде проста; син колишнього короля дістане дозвіл на два слова „Альфонс Бурбон". Батько молодого Альфонса вислав до Льозанни свого делегата князя Міранду, щоби той пробував відвести молодця від його наміру, але аргументи старого дипльомата не переконали закоханого. День шлюбу вже визначений; батько м олодого остаточно мусів погодитися з непохитною волею сина вибрати собі на жінку „звичайну смертницю", неблакитної крови.

— **Цигани хотять мати державу.** До Ліги Націй увійшло прохання занятися долею циган, яких є нині пів міліона, здебільша розсіяних по світі. Деякі з них, головно ті, що від довшого часу осіли на місці, відрікаючися кочівного життя, виступають як речники загалу своїх земляків і прохають Лігу Націй визначити їм якийсь острів на Атлянтійському Океані, де вони могли би заснувати власну державу. У нинішніх часах зачинених кордонів, паспортів і постійної поліційної контролі, циганам щораз важче переїжжати з місця на місце і ще важче виборотн собі рівні права з іншими громадянами даної держави. На жаль, Ліга Націй має нині стільки клопотів із власними своїми членами, що, як це звичайно буває у таких справах, „не має часу" творити ще нові держави, головно такі, яких не боїться. Чуємо голоси, що циганам повинна би Ліга Націй бодай виборотн рівні права з іншими громадянами. Та саме це нині важче, ніж дати комусь цілий острів у дарі. Рівними не є нині навіть т. зв. рівноправні (на папері) громадяни.

— **Запертя.** Славні лікарі спеціялісти висказуються, що з пляння природної гіркої води **FRANCISZKA — JÓZEFA** під кожним оглядом вдоволяє.

З концертової салі.

Концерт на дохід вдів і сиріт по священиках.

В салі Польського Музичного Т-ва у Львові відбувся перед кількома днями концерт, що його уладив Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках, на програму якого заложились виступи трьох солістів: піяністки Надії Біленької, співачки Іванни Синенької-Іваницької й оперного артиста Зенона Дольницького. Імена солістів як також ціль концерту стягнули на його розмірно багато української публики, не вважаючи на непригожу пору і непогоду.

Молода, талановита п-на Н. Біленька відіграла в першій частині „Сонату діс-моль" Бетовена, а в другій „Баркароллю" Лисенка і відомі вже львовянам „Мініятури на українські народні пісні" В. Барвінського. Поза початковою тремою виявилася піяністка в дальшому зі свого завдання як слід, збираючи щирі оплески.

Визначна, незвичайно інтелігентна співачка п-ні Іванна Синенька-Іваницька доказала своїм новим виступом у Львові, що слава її вповні заслужена. Співала „Вечірню пісню" Стеценка „Жита" Н. Нижанковського, „Гопака" Мусоргського, потім арії з опер Бойта і Россінія, полонюючи всю публику. Атути співачки — це її шовково-ніжний ліричний сопран : вміле ним орудування та добра техніка віддиху. Найкраще виходять у п-ні Іваницької наскрізь ліричні партії, в яких вона не має у нас рівної собі конкурентки.

Добре знаний зі своїх гостинних виступів у львівській опері баритон п. Зенон Дольницький, що переважно співає за кордоном, виконав у першій частині програми три українські твори: „Гетьмани" Лисенка і „Фінале" та „Із сліз моїх" Січинського. Краса й сила його голосу заблестіла вже в цих піснях, особливо в „Гетьманах", що їх виконав артист із великою бравурою і неменшим чуттям. Але в цілій своїй повноті показався нам Дольницький щойно в аріях з італійських опер (особливо в прольогу з „Паяців"), якими підбив і захопив усю без виїмку авдиторію. На настирливі домагання відспівав Дольницький при кінці ще цілу низку виздатків, між ними і дві пісні-романси в російській мові.

Акомпаніямент мав у своїх руках д-р Нестор Нижанковський, що теж партиципував в успіху концерту *І. Н.*

Відозви й комунікати.

ПОДЯКА І ПОКЛИК.

Тремтіли зі страху перед невдачею імпрези... Кінець шкільного року, ціла низка попередніх свят і безконечна криза, все це як марево ставало перед очима старшини кружка й ювилейного комітету.

Субота 3. червня, година 8. рано, заторохтіла шкільні мури в домівці при вул. Мохнацького 12.

Буцші ученици заповняли шкільну салю, а теперішні цікавo висували свої головки крізь двері. — „що це? оті всі наші? Колишні ученици, такі як ми тепер?" — „Так, як Ви, любі дівчатка, але багато літ тому".

Сьогодні на ювилей школи відгукнулися, зібралися з ріжних кутків краю, щоби дати доказ, як оцінюють вони вагу „Рідної Школи" і які дороги їм про неї спомини.

І пройшли всі точки свята: привіти, відчитання І. каталогу, Богослуження, спільна знимка, святочна академія в салі ім. Лисенка, спільна гутірка, все проминало весело, безжурно, святочно, — віджили спомини, присутні відмолодніли.

Всім Вам, Любі, Високоповажані Присутні щира подяка, що прибули. Вам Вп. Пані учительки і учителі за приявність і щирі слова споминів. Вп. п. Уляні Кравченко за ювилейний вірш, Вп. п. Ользі Бачинській за відкриття Збору. Всечеснішим отцям капонікові Д. Лопатинському, о. катех. О. Горчинському, о. катех. Василеву за торжественну відправу Богослуження.

Всім Високоповажаним виконавцям поодиноких точок святочної академії: Вп. п. К. Малицькій, д-р О. Степанів-Дашкевич, п. М. Пастернаковій, п. Зарицькій, п. Д. Бандрівській, т. І. Волошинівній, п. І. Курочці, п. Конрадовій, п. проф. І. Гривевецькому, п. Косові щиро дякуємо за звеличання нашого свята.

Але наш ювилейний звід мусить мати тривкі основи. Створім щось реальне й те, до чого дали почин присутні колишні ученици, поширім. Допоможім усі до повстання ювилейного фонду. Всі неприсутні колишні ученици не забудьте прислати датки на ювилейний фонд та вступайте в члени Кружка ім. Т. Барвінок, що опікується нашою школою.

Старшина і Комітет.

Дописи.

ГОРОДОК.

Свято Матери. Заходами Кружка „Рідної Школи" в Городку і з допомогою місцевої філії „Союзу Українок" відбулося дня 18. червня ц. р. „Свято Матери" з відповідною програмою. Гарно опрацьований реферат виголосила п. Цяпкова Емілія, в якому підчеркнула високе післанництво жінки. Дальшу програму виповнили: хор під батутою п. Мельника Евстахія, деклямації і вправи діточок місцевого захистку. Слід піднести, що найбільше захоплення серед учасників свята викликали маленькі деклямітори: 3-літня Любця і 5-літній Левковичі. Свято закінчено живим образом, який символізував Матір-Україну з тризубом у руці, а під її покровом український нарід. Настрій був наскрізь святочний, тимбільше, що сцена була удекорована вишиванками і всі виконавці поодиноких точок виступили в народніх одягах, що робило вельми симпатичне враження.

ПЕРЕВОРШИНА.

Ще про свято У. М. Х. в парохії Тарнавка-Гадлє. У звязку з дописом у „Ділі" ч. 151 про величаве свято У. М. Х. в тій парохії дістаємо ще такі доповнення: Свято У. М. Х. в Тарнавці попередила дводенна сповідь при участи пароха о. Т. Калинича й оо. Евина і Павлика, до якої приступило над 500 осіб, головно молоді. В суботу 20. 5. відбулося торжественне перше св. причастє шкільної дітвори. Дня 21. 5. по Службі Божій поставлено прапор, опісля процесія вийшла на площу будови нової церкви, куди сама молодь несла великий дубовий хрест, який там закопано і посвячено на спомин великого ювилею. По проповіди о. пароха присутні клячучи зложили присягу на вірність Христові перед ювил. хрестом і прапором. Та святочна хвиля неодному з батьків витиснула сльози в очах, бож це їх діти присягали вірно служити Христові у своїм рідним гр.-кат. обряді. Опісля похід рушив до Гадлів (там і назад 16 км.), зберігаючи зразковий порядок: процесія, шкільна дітвора, прапор У. М. Х., живий хрест дітвори, найстарший батько і найстарша мати в народній носі, духовенство (парох о. Калинич і о. Павлик з Миротина), хор, дівчата, хлопці, жінки і мущини середнього, старшого і найстаршого віку, всі з відзнаками в окремих групах з провідниками-впорядчиками, що мали жовто-блакитні ленти. В Гадлях зійшлась велика маса латинників навіть з побližких сіл, щоб оглянути українське свято У. М. Х., а також прийшла поліція рашківського повіту, що ввійшла в середину процесії й оглядала цікаво прапор У. М. Х. Там відправлено біля церкви молебен і супліка-цію, після чого процесія з Тарнавки, розпрощавшись на границі із процесією з Гадлів, вернулась під вечір до своєї церкви, затримуючи дальше взірцевий порядок від наймолодших 6-літніх діточок до 70-літніх старців. Дійсно незабуті години для місцевого населення.

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Ушануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчизни віддали своє здоровля!

СПОРТ.

Ситківкові змагання у Львові.

В неділю розіграно отрічі:

Поодинока гра жінок: Струмінська—Романковська піуна (чверть-фінал) 8:6, 6:3; Струмінська—Фенак (пів-фінал) 5:7, 6:0, 6:1; Дмоховська—Струмінська (фінал) 6:2, 2:6, 6:3.

Поодинока гра мущин: Я. Романковський—Марунин 6:1, 7:5; Кулечко Т. —Дзерович 7:5, 6:7; Свєнк—Процишин 6:2, 6:2; Кулечко Д.—Олександрович 6:4, 2:6, 6:3.

Дебель мущин: Свєнк, Дрогомирецький—Кулечко Т., А. 5:7, 6:3, 6:0; Романковський Яр. Марунин—Хамула, Попель 6:2, 6:2.

В понеділок з причини злої погоди змагання не відбулися. Висліди змагань з вівторка подамо завтра.

САМБІР. Стшелец-Дністер 0:1.

В неділю 18. червня відбулися тов. змагання копаного мяча між Б-клясс. дружиною „Стшелец" і Ц клясс. дружиною „Дністер". „Дністер" під кожним оглядом кращий і мав сильну перевагу в цілій грі, так, що „Стшелец" не дійшов зовсім до голосу. В 20. мін. Маланій стрілив одиноку ворота. Найкращий на границі був Краєс на середущій помочі, що грав дуже амбітно. Суддював слабо п. Борута.

РОГАТИН. Лисоня (Бережани)-Роксоляна (Рогатин) 4:1 (1:0).

Дня 18. червня п. р. відбулися в Рогатині футболеві змагання між дружинами: УСК „Лисоня" (Бережани)—УСК „Роксоляна" (Рогатин) з висліком 4:1 (1:0). В „Лисоні" найкраща трійка оборони: І. Клецор.й. Литвин. Пришлав і в другій половині добрі в атаку: Марко, Камінський, Ференс та Римовський. В „Роксоляни" добрий один оборонець, лівий крайник Кудрик. Павлів і Вдовиченайн. Ворота стрілили: у 26. мін. Камінський, у 73. мін. Ференс, у 79. мін. Марко, у 82. мін. Майданюк О. для „Лисоні", а для „Роксоляни" у 65. мін. Кудрик. Слід завважити, що гра була дуже фер.

З успіхів ужгородської „Руси".

В понеділок 5. червня ц. р. розіграв наш клюб „Русь" в Ужгороді змагання в копаним мячі з добрим мадярським професійним клюбом І. ліги СК „Атіля" з Мішкольца. Нерозіграний вислід 2:2 слід уважати за дуже щасливий для СК „Русь", бо мадярський клюб робив багато ліпше враження від нашого. День передтим виграв СК „Атіля" змагання над злученими мадярськими клюбами в Ужгороді 4:2. Мадярський клюб імпонував скорістю і доброю трою головою. Наші грачі мали змогу багато научитися від своїх противників. З наших грав взірцево воротар Божтай, якому треба головно завдячувати, що СК „Русь" не був переможений. Досить добре грала, головно в другій половині, оборона і Шкірик у залозі. Напад „Руси" не міг цим разом якось „найтися", так, що крім кількох випадів майже не існував.

ПРЯШІВ. СК „Русь"-ПВЕ (Пряшів) 6:1.
ПРЯШІВ. СК „Русь"-Славія 6:1 (4:1).

Обі ті змагання, розіграні у Пряшеві при нагоді відслонення памятника Духновича в суботу й неділю 10. і 11. ц. м., вирішила ужгородська „Русь" легко й певно у свою користь.

Нові книжки й журнали.

„УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК", місячник, орган пасічничої секції Т-ва „Сільський Господар" і кооперативи „Рій". Річник VI. Ч. 6.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр

Середа, 21. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Четвер, 22. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніку" (вист. Тт. Ярача — остання вистава).

Театр Ріжнородностей.

Середа, 21. червня з причини ген. проби виставa не відбудеться.

Четвер, 22. червня год. 7.30 веч. прем'єра „Вбю її" італ. комедія Росса.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (на осн. Пера Бенса).
АТЛЯНТІК: „Оженися зі мною!"
КАСІНО: „Дивогляди — примхи природи".
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Нагана", „Хам".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Година з Тобою".
ПАСАЖ: „Пуща", „Пат і Патахон".
СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Клів Брук).
УТІХА: „Пісня Тонга" та ревія

Закордонне радіо.

Середа, 21. червня 1933.

Братислава (279.3) 11.05 Концерт; **Бреслав** (325) 17.15 Пісні; **Брно** (341,7) 19.10 Концерт; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.00 Спів; **Білгород** (429,7) 19.30 Нар. пісні; **Будапешт** (550.5) 13.00 Військ. оркестра, 18.30 Циг. оркестра; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 16.30, 19.00 Концерт, 13.50 Музика, рецитації, 18.00 Рос. камеральна музика; **Париж** (1724,1) 21.00 „Ль'Оберж ді Шеваль Бланк" оп. Бенацького.

Четвер, 22. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 14.50 Військ. оркестра, 19.30 „Сімоне Боканегра" оп. Верді; **Бреслав** (325) 17.30 Пісні; **Мілано** (331,4) 20.30 „Фавст" оп. Гунода; **Штутгарт** (360,6) 10.40 Кам. музика; **Білгород** (429,7) 19.50 Пісні, **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.25 Солісти, 20.00 „Ганс Ганлінг" ром. опера Маршнера; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія; **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. оркестра, 20.30 Вечір Пучінія; **Любляна** (575) 21.15 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Трубна оркестра, 10.00 Звуковики, 15.00, 17.30 Концерт.

Львівське радіо.

Середа, 21. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 15.35, 22.15 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, збіжева біржа; 16.00 Трубна оркестра; 17.00 „Етика нової людини" (Абрамовський); 17.15 Концерт; 18.15 „Що думають про спорт і туристику; 18.35 Спів; 19.40 Літ. чвертьгодина: „Найгарніший подарок"; 20.00 Вес. авдиція: „Зальоти"; 21.05 Балачка з молодими та старшими; 21.15 Камер. концерт; 22.00 Три знаки запиту; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

Четвер, 22. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 16.30, 18.05, 18.35 Грамофон; 12.55 Полудневий денник; 15.25 Господарський комунікат; 15.00 Грамофон; Збіжева біржа; 15.50 Про моду; 17.00 Відчит; 16.45 „На Каленберзі" муз. репортаж; 18.15 „Як живуть і працюють на Ведмежому Острові"; 19.00 Вечірка; 19.15 Звежинецький коник, 19.45 Відчит; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.00 Рільничий комунікат; 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3'— зол., з почт. пересилкою 4'— зол.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У вівторок у ранішніх годинах філія Банку Польського у Львові устійнила курс доляра на 7.27 зол. У приватних оборотах платили 7.30 зол. Вполудне Банк Польський обнизив курс доляра на 7.23 зол., а в приватних позабанкових оборотах курс доляра виносив 7.25 зол.

Золото: доляри 9.16—9.18, дукати 84.80 85, франки 36.40—36.70, рублі 4.80—4.90.

Срібло: корони 0.30, фльорени 0.75, рублі 1.28.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.50, 124.81, 124.19; Голяндія 358.35—358.25, 359.20, 357.40; Льондон 30.28—30.27, 30.42, 30.12; Париж 35.09, 35.18, 35.00; Прага 26.55, 26.61, 26.49; Швайцарія 172.15, 172.58, 171.72; Італія 46.69, 46.92, 46.46; Берлін 212.

Акції.

Банк Польський 75.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. пірітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	30·50	31·—
Пшениця збірна	28·25	28·75
Жито одноціле	16·25	16·75
Жито збірне	15·25	15·75
Ячмінь двір. одноцілий	14·25	14·75
Ячмінь на мливо	12·—	12·50
Овес галицький	13·75	14·25
Овес заморський	10·50	11·—
Кукурудза краєва	14·25	14·75
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	6·50	7·—
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·—	13·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·25	8·50
Висівки пшеничні	7·75	8·—
Пшоно	26·50	27·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	32·—	32·50
Пшениця збірна	29·75	30·25
Жито одноціле	17·75	18·—
Жито збірне	16·75	17·25
Ячмінь на мливо	13·25	13·75
Овес збірний	11·—	11·50
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип урад.	32·50	33·—
Висівки житні	8·50	8·75
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	34·—	36·—
Пенцак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 20. VI.: З приводу слабої тенденції, на масло цін не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 за копу. Тенденція на масло і молоко слаба, а на сметану і яйця удержана.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПАРОХІЯ Підбереже до заміни за гірську, або підгірську парохію. Стація в місці.

ПРИЙМУ родину (5—6 осіб на літнисько, стація і ріка „Свіча" в місці, підгірська околиця. Ближчі інформації у парохіяльним уряді Підбереже, почта Болехів.

БРОНЗІВНИЧА робітня Фединського Стефана Львів, Ринок 9, виробляє нові, відновляє і позолочує всі церковні річи з металів. 2496 1—?

СОНЯШНА, гарна кімната, від зараз дешево до винайму. Грунвальдська 5, м. 2.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОКУЛІСТ-ОПЕРАТОР
Др. Ф. НАРУГ
ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 3
2497 орд. перед і попол. 1—3

Др. Гр. Чвартацький
отворив лікарську канцелярію
в ЛЮБІНІ ВЕЛИКІМ
і ординує тим для купелевого заведення в хоробах ревматичних і жіночих.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ
Хробачню, насікоми

КОНКУРС.

Головна Управа Рідної Школи оголошує отсим конкурс на три посади катехитів при школах у Львові, а саме: а) при школах ім. Б. Грінченка, б) при школах ім. Т. Шевченка і в) при школі ім. Князя Льва і Короля Данила.

Речинець вношення подань до кінця червня 1933.

Винагорода згідно з нормами, які обовязують у школах Р. Ш.

Вимагані повні кваліфікації.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:
Д. Великанович, заст. голови,
Д-р М. Коновалець, секретар.

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 160 (13.399). Львів, пятниця 23. червня 1933. Poczтowa opłata zryczałtowana. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Галицькій, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Літвінов рятує економічну конференцію.

На основі засадничих промов, виголошених представниками великих держав по відкритті конференції в Льондоні тяжко булоб ставити прогнози відносно її майбутніх праць, але варто ствердити, що там панує зрозуміла засада — сорочка ближча до тіла ніж кожух.

Брак довіря до сучасних міжнародніх відношень, який є головною основою цілої світової кризи, панує неподільно і в Льондоні. Цим можна вясувати і той факт, що конференція не поспішає з річевими плянами удорожчення світової господарки. Брак конкретних пропозицій у промові представника Зл. Держав особливо розчарував конференцію.

Тим більше вражіння зробив виступ Літвінова, що перший подав цілком конкретний плян поборення світової кризи та відбудови світового господарства. Ініціятивність ходить завжди простими шляхами, тому й плян Літвінова при цілім його богацтві статистикою незвичайно простий. Всупереч іншим державам, що не хочуть нічого купувати і тим спричиняють розвиток кризи, СРСР жертвує собою і пропонує перебрати значну частину накопичених сирівців та готових товарів, що лежать важким тягарем на світовім господарстві, при одній умові... і тут показалось коняче копито... СРСР мають дати довгоречинцеві позички.

Пан Літвінов, чи як він там справді зветься, представник більшовиків, які ще рік тому клялися зруйнувати буржуазний світ, починаючи з Німеччини, в році спасителя цього світу, це фігура гідна сучасних політичних відносин, а може й цілої світової конференції в Лфондоні. У всякім разі йому треба без застережения признати не лише безмежну відвагу забуття, а й взагалі небуденну політичну відвагу. Пан Літвінов гадав, що світ зайшов у таке болото, з якого можна вийти лише більшовицькою стежкою. Без цього він не зважився би так отверто вказувати на СРСР, як на шлях, яким світ може вийти з кризи. Не зважився би тому, що за польським кордоном справді починаються безмежні простори, на яких може бути відбудоване світове господарство, але зовсім не більшовицькими засобами.

Жадаючи позичок, і то великих, Літвінов намагається вбити одним ударом двох зайців. Гроші чи товари, якими вони можуть урядити новий темпінг у цілім світі, більшовики потребують, справді до заріау, розуміється інших, для дуже пильних справ: їм потрібно викінчити апарат примусової праці та остаточного поневолення підбитих націй; потрібно викінчити зброєння для вирівнання суперечки з Японією, а може й ще з кимсь.

По друге, більшовики дуже добре розуміють, що ніхто так не дбає про життя довжника як його кредитор. Нові кредити, кинуті до позичок заморожених вже раніше в СРСР боронили би більшовиків проти кожної „буржуазної" держави у всякім разі без порівнання краще ніж ціла червона армія.

Щоби жадати нових позичок для того справді треба мати дійсно більшовицьку відвагу. Як платять тепер довгоречинцеві позички воєнні і зовоєнні, можна бачити на самій конференції, що хоче в першу чергу скасувати борг Европи Америці. Німецька мораторія є також досить повчаюча.

Рекорд довгоречинцевої гарантії експорту до СРСР поставила догітлерівська Німеччина, згодившись на заплату товарів по пяти роках. Але для того, щоби більшовики могли заплатити в початку цього року короткоречинцеві зобовязання, мусіла Німеччина дати їм 60 мілїонів рублів на рахунок совітської продукції золота, а Англія 35 мілїонів марок на рахунок достави совітського дерева. Від того часу відносини СРСР і до Німеччини і до Англії поважно змінилися не в кращий бік. Не покращали і внутрішні відносини Совітів. Давати довгоречинцеві позички державі не визнаній Америкою, державі, гріш якої не вартий валюти найменшої з прибалтійських держав, лєви зважиться навіть Франція.

Не треба забувати, що коли недавно більшовики зажадали визнання їх Зл. Державами Америки, то їм заявили там, що визнання СРСР Америкою могло би викликати тепер непотрібне напружения американсько-японських відносин. Отже треба думати, що й уділення позичок СРСР Францією могло би викликати цілком непотрібне напружения її відносин не лише до Японії, а може й до Німеччини та Англії.

Але й поза тим утворення спілки великих держав у Льондоні для підтримання більшовизму досить неймовірне навіть при сучасних міжнародніх відносинах. Спілка ця могла би бути лише з досить обмеженою порукою. Наслідком порозуміння великих держав СРСР досить легко можна розкласти на його природні складові національні держави. Але вибух національних революцій у кінці світової війни довів яскраво, що нема у світі сил, які могли би стримати розпад держави наслідком природного розвитку націй, уязнених в її межах.

Навіть побіжне порівнання самого господарського становища національних прибалтійських держав з голодом та жахливими злиднями, які терпить населення СРСР вказує виразно, яким шляхом треба йти до господарського удорожчення земель, окупованих більшовиками.

Коли увільнення цих земель та їх господарська відбудова може бути тою великою акцією, яка може зєднати сили великих держав та послужити початком господарської відновиз цілого світу, то кожне змагання вдержати СРСР штучно при житті, а навіть полишення його в теперішнім стані причиниться безумовно до дальшого поглиблення світової кризи.

Досить собі пригадати, який отруйний вплив на ціле політичне життя Европи мало протягом десятків років повільне вмирання старої Туреччини, щоби уявити собі, що буде значити повільний розпад величезної держави між Европою та Азією побіч Китаю, Індії та інших країн, що числять разом мало не мілїярд населення. Не зайвим буде пригадати з другого боку, що організований поділ великої Австро-Угорської монархії на її складові національні частини відбувся протягом дуже короткого часу без особливих міжнародніх потрясень.

Коли брак довіря світового капіталу до стійкости сучасних політичних та господарських відносин є головною основою світової кризи, то СРСР є безумовно головною перешкодою до повороту цього довіря.

ПАНІ! НЕ БОЇТЕСЯ,
що Ваші дорогоцінности, футра, суконки, постіль і т. п.
ЗАБЕРУТЬ ВЛОМНИКИ
в часі Вашого побуту на селі? Це може дуже легко статися, тому обезпечіть своє мешкання від крадежі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

На конференції у Льоедоні виступив представник Китаю і заявив, що коли інші краї терплять від перепродукції, то Китаєві бракує всього, починаючи від залізниць і шляхів і кінчаючи засобами поживи та предметами ужитку, і запевнив, що його країна може служити основою відбудови світового торгу.

В противенстві до СРСР, держави нації, Китай є державою національною, що має багато даних для нормального розвитку. Але Китай є не лише сусідом СРСР, а й має у центрі держави самостійну більшовицьку державу з власним військом і населенням до 30 мілїонів осіб. Чи цей більшовицький осередок буде знищений, чи він поширився при допомозі московського уряду і на інші частини Китаю, цього ніхто пророкувати не може, поки СРСР не лише існує, а й завзято воюється при допомозі великих держав, що зібралися тепер на конференцію до Льондону.

На конференції у Льондоні згадувано про організацію інтернаціональних робіт, наприклад, про будову нових залізниць, але не в Китаю, де вони справді могли би в короткім часі дати великі зиски, але... в центральній Африці, на терені дуже неоплатнім, та далеким від більшовизму всякого роду.

Інтернаціональні роботи під проводом і гарантією національних урядів та великих держав є справді єдиним виходом зі світової кризи. А перевести їх можна лише там, де вони найбільше потрібні, на теренах від східньої Европи до Тихого Океану, зі сотками мілїонів населення. Але дати засоби на відбудову цих країв світовий капітал зважиться не раніше ніж тут будуть заведені нормальні відносини.

Доки пан Літвінов та йому подібні виступають зі своїми плянами рятування світу на міжнародніх конференціях, значних успіхів від цих конференцій, здається, надіятись не можна.

М. Данько.

Два факти з недавнього минулого.

Пригадка замість полеміки.

У 44. числі „Нової Зорі" з 18. червня 1933. опублікована передова стаття п. н. „Що сіяли, те зійшло". Під таким заголовком є ще й підзаголовок, який звучить: **„Знікчемніння громадського життя галицьких українців".** Автором тієї статті, як видно зі стилю та своєрідної ментальности, є головний редактор „Нової Зорі" п. д-р Осип Назарук. Щож обговорює і чим займається ця його стаття? Вона подумана як полемічна зі статтею тижневика „Мета" під назвою „Знікчемніння засобів ринялізації".

Новозорянський полєміст навів з названої статті три цитати і нагло кинувся з лайкою на наш орган. Отже п. Назарук твердить, що „найбільшим виновником знікчемніння громадського життя галицьких українців" є не хто інший, а саме „головний орган УНДО „Діло". „Бо — каже далі п. Назарук — ні одна політична група ні орган не сіяли в нас стільки нікчемностей, таких великих та через такий довгий час, як сіяли їх УНДО і „Діло".

На такі твердження п. Назарук дає і „факти", а саме: 1) Напади „Діла" на станиславівського владику Григ. Хомишина. Про цю справу пише п. Назарук дослівно так: „цькування „Діла" на цього владику не мають, здається, нічого рівного собі, ні подібного в ніякій пресі, навіть найлівішій. Хто думав би, що се твердження „переборщене", нехай перегляне спеціяльну рубрику „Хомишиніяда", котра тягнулася в „Ділі" довгими літами"... (перед війною — Ред.); 2) Напади на проф. Ст. Томашівського.

До тих двох „фактів" бажаємо дати вияснення і пригадки.

До 1) Це правда, що в „Ділі" перед війною була „рубрика Хомишиніяда". Але правда і те, що співредактором „Діла" був тоді визначний радикальний діяч п. Осип Назарук. Будучи радикалом він не тільки не любив, але й він боротьбу з тодішніми національними демократами, але рівночасно був він і співредактором „Діла", що було передовим органом національних демократів. Отже у „Ділі" він працював для націоналдемократів. Це, очевидно, не було тоді з його боку ніякою „нікчемністю",

а просто працею на забезпечення свого істнування. Інша річ, що п. Назарук старався у „Ділі" нераз перепачковувати і свої „радикальні" симпатії. Коли вдавалося, то робив випади проти церкви, не нехтував також ніякою нагодою, щоби перепачкувати похвали та вислови подиву для буддизму, яким він тоді захоплювався. З переконанням і пильністю та з неабияким „знанням справи" п. Назарук заповнив тоді у „Ділі" й анатемізовану ним тепер „рубрику Хомишиніяда" творами свого пера. Він стояв при тому на становищі, що не те, що він тоді писав „не мало нічого рівного собі ні подібного в ніякій пресі", але навпаки, боронив завзято погляду, що ніякий нарід не мав ніколи ні „рівного ні подібного" до епископа Хомишина владики. Колиж він це робив тоді з переконання, а тепер „з переконання" називає це нікчемністю, то виходить, що п. Назарук повинен би тепер явно і славно з християнською покорою писати прилюдно про свою власну нікчемність, а не приписувати її комусь іншому. Але щоби так справу поставити на те треба мати направду християнську покору і відважне чоло. А п. Назарук того не має. Бо він редагує християнсько-католицький орган цілком не по християнськи. В ньому копає він усіх і вся, копає навіть греко-католицьку церковну ерархію, за виїмкою теперішнього свого покровителя, копає своїх вчорашніх приятелів навіть на смертному ложі (пок. В. Липинський), опльовує недавне минуле свого народу, в якому він був спричинником неодного лиха та вихвалює тільки еп. Хомишина, в якого католицькому органі працює, а якого недавно теж опльовував, і православного гетьмана Скоропадського, якого він свого часу валив і проголошував народнім зрадником.

Все те робив і робить пан Назарук „з переконання". А якеж з тих „переконань" було в нього правдиве? Ніхто не збагне. Так само як ніхто не вгадає, скільки в нього буде ще нових переконань. І невже такий „апостол" моралі й характерности має якенебудь право займатися проповідництвом і моралізаторством серед грекокатолицького українського населення? На наш скромний погляд не повинен би цього права мати. А коли так є, коли один з церковних ерархів використовує цього колишнього свого і духовенства і церкви найзапеклішого ворога для своїх цілей і навіть для моралізування підлеглого собі духовенства — то це річ у світі та в інших народів невидана і нечувана. Але саме таке явище в нашому житті є клясичним зразком того, що можна підтягати під поняття джерела „нікчемніння" громадянства.

До 2) Проф. Томашівський вже покійний. А „de mortuis nihil nisi bene". Але від перестерігання тієї засади мусимо в даному випадку відступити, приневолені „полемістом" і „моралістом" з „Нової Зорі". Проти двох політичних кроків проф. Томашівського „Діло" виступило — це правда. Але ці виступи нічим не обезцінювали проф. Томашівського, як заслуженого історика та вченого. Зате пок. Томашівський опублікував з пімсти за ті виступи величезний памфлет проти „Діла" і проти УНДО саме на сторінках „Нової Зорі". „Нова Зоря" стала для пок. Томашівського зливником помий, вилятих на наш орган і на всіх діячів з УНДО. Ми на це не реагували, бо переконались, що проф. Томашівський був тоді поважно недужий і не хотіли полемікою загострювати його недуги. Але зате не можемо промовчати того, що саме пок. Томашівський був одним із тих, які в нас безоглядно намагались валити й нищити авторитети. Він між іншим безоглядно боровся з проф. Грушевським і робив це навіть при допомозі „Діла", тоді коли співредактором „Діла" був п. Назарук. Пок. Томашівський мав тоді як і останніми часами за спільника в такій роботі не кого іншого, а саме пана Осипа Назарука.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ

„ЗДОРОВЛЯ"

ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!!

За творення дешевих селянських бурс.

(Стаття надіслана).

На стовпцях „Діла" порушив недавно дир. Коренець справу організації бурс. Вона справді пекуча.

Наплив селянської молоді до шкіл катастрофально змалів. Причина цього не так у зменшенні тяги села до школи, як у зубожінні його і неспроможности вдержати дітей у місті. Доки господарське положення села не покращає, зарадити цьому можуть тільки бурси.

Основування великих бурс складна справа, зате доволі легко організувати збірні мешкання на зразок передвоєнних „селянських бурс".

Колишні „селянські бурси" були це спільні мешкання, звичайно для кільканацятьох учеників з близької околиці даного міста. Харчі здебільша довозили батьки в натурі, варила привезена зі села бабуня, бурсаків наглядав старший ученик („цензор"), цілу бурсу члени її управи, громадяни з містечка.

На подібних основах можна би почати і тепер. Організуванням таких бурс повинна би занятися „Рідна Шкода" через свої філії і кружки. Вона мусілаб розвести пропаганду за збільшенням посилання селянських дітей до школи й ремесла і проголосити плян організування в часі ферій в усіх тих місцевостях, де є важні для нас школи — селянських бурс, що малиб дати дітям дешеве і здорове приміщення.

Рефлектанти мали би зголошуватися у найближчих філіях чи кружках „Р. Ш.". Філії і кружки мусіли би вже тепер розглянутися за більшекімнатними мешканнями на приміщення поодиноких збірних станцій і намітити для кожної з них по одній господині й одному старшому ученикові цензорові. Кімнатну й кухонну обстановку можнаб закупити із завдатків зголошених учеників. Харчі в натурі довозилиб батьки з ближчої околиці, дальші платилиб готівкою.

Харчеву господарку могла би вести харчева комісія із самих учеників, після одностайного зразку, випрацьованого „Р. Ш." і під контролею філії чи кружка. Цілий організаційний плян ціеї бурсової акції повинен би бути випрацьований до подробиць Гол. Управою „Р. Ш." з використанням досвідів, зібраних при організації селянських бурс перед війною.

При винаймі хати ближче периферій міста, при довозі харчів здебільша в натурі, удержання одного ученика вийде дуже дешево, на половину, а то й третину того, що коштує приватна станція, де дитина є звичайно тільки джерелом доходів для чужих, не все доброзичливих людей. Гігієнічні і моральні умовини на таких станціях лишають нераз дуже багато до бажання. Такі бурси будуть і значно дешевші і в більшости випадків здоровіші.

Переведення широкої організації бурс могло би дуже помітно збільшити фреквенцію нашої молоді у школах. Тому треба би братися за це зараз, вже тепер у червні.

„Рідна Школа" повинна намітити організаційні рямки, а освічене громадянство по селах розвести негайно широку пропаганду за посиланням дітей до шкіл і ремесла та за створенням селянських бурс на такій кооперативній основі, як вище описана.

Р. Білинський.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Ціна адреси 1 зол. Можна прислати почтовими марками.

Свято на Маківці.

З нагоди 18. роковин боїв Українських Січових Стрільців з москалями на горі Маківці, відбудеться цьогорічне свято в неділю 2. липня з такою програмою:

Год. 7.30 читана Служба Божа у церкві в Тухлі, опісля святочне відкриття металевої таблиці „Поляглим на Маківці", поблагословлення і молебен. Службу Божу, посвячення таблиці і молебен відправить Впр. о. мітрат Базюк з участю хору „Сурма" зі Львова.

По Службі Божій процесійний похід дооколичних громадян на Маківку.

Год. 11. Співана Служба Божа на стрілецькім цвинтарі на Маківці з проповідю при участи сполучених хорів з Гірного, Конюхова і Сколього та сокільських орхестр зі Стрия і Синевідська Вижного.

На це свято запрошуємо Українське Громадянство.

В ціли приготування нічлігів заволяти поодинокі місцевости найпізніше до 29. червня зголосити кореспонденційною карткою скількість

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 23. ЧЕРВНЯ 1933.

ЯРОСЛАВ КОНСТАНТИН ЯСЕНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС З ПОРОЖНЕЧІ

або

ЧИ МОЖЛИВИЙ У НАС ЛІТЕРАТУРНО-ВИДАВНИЧИЙ РУХ?

Господарська кріза, що від кількох літ держить нас у своїх дужих кігтях, найбільше відбилася на українській літературній творчости, бо затамувала і так слабий потічок української літератури та загальмувала видавничий рух. Минулий 1932 рік поза двома-трьома книжками з красного письменства не приніс нічого. Цей білянс — це найстрашніше свідоцтво нашого духового збожества та браку охоти до направи. Цей білянс показує, що нема в нас цілковито літературного життя, ні видавничого руху і що 7. мілїонова маса, а в ній 10.000 інтелігентних родин живе майже без книжки. Такий стан ставить нас в останнім ряді між европейськими народами. Недиво-ж, коли поважні підручники сучасної европейської літератури згадують про нас (40 мілїонів нарід) на рівні з альбанцями, або помиляють нашу літературу мовчанкою, хоча навіть модерній словацькій чи естонській літературі присвячують доволі місця.

У нас забувають про одно, що тільки література піддержує нашу національність, що тільки вона вдержує нас над поверхнею суспільного батна, в якому потопає велика частина нашої суспільности та що тільки живе, творче слово вміло національну ідею.

Мізерний видавничий рух у Галичині — засував би погляд, що в нас нічого не читають, але це твердження було би надто рискове. Українці в містах кормляться польською книжкою, оригінальною та перекладною і поволі насякають польською культурою. Українське населення наших сіл мало читає, а ті одиниці, що рвуться до світла і до книжки, перечитавши 30—50 українських повістей (від Квітки до Лепкого), з браку нової рідної продукції теж починають читати польські книжки. Коли додати, що публичне життя і школа є знаряддям винародовлення, тоїно тоді зрозуміємо ролю рідної літератури і книжки, як бастіонів національної культури.

Живемо серед зачарованого кола. Незацікавлення нашого загалу літературою викликає її заник, а її заник заморожує таланти. В наслідках доводить це до дивогляду, що український загал не привчається до систематичного купування та читання українських книжок, бо час читання клясиків давно минув. Цей стан доводить до того, що брак української оригінальної творчости у формі повістей чи то драм не дає нам можливости показати їх у перекладах культурній Европі, та виказати наші індивідуальні риси. Цей стан мусить змінитися. Мусимо з напругою усіх сил вилізти з цього трясовиння та взятися до направи лиха.

Література розвивається там, де серед загалу існують інтелектуальні змагання. Тоїно серед інтелектуальної атмосфери та зацікавлення загалу являються питомі літературні таланти, які розквітають та оживляють своєю творчістю літературне життя свіжістю думок, формн і змісту, викликують зацікавлення в громадянстві до літератури.

Відносини в нас якось так дивно досі складалися, що літературного життя у нас нема. Тому треба витворити пригожу літературі атмосферу, хочаб тільки в обмежених рямцях.

Літературну атмосферу творять або одиниці, великі літератори, або мецінати, або гуртки, чи пак відповідні товариства. У нас якось так відносини складаються, що брак нам і великих письменників і багатих одиниць з амбіціями для літературних потреб. Залишається нам оперта наші літературні потреби на гурті людей, т. зв. товаристві. Справді від кількох літ істнує у нас „Т-во письменників і журналістів ім. Ів. Франка у Львові", яке статутово покликане до такої діяльности, одначе воно досі не займається цими питаннями.

Товариство письменників повинно би 1) *зосередити* біля себе весь літературний рух в краю і за кордоном, згуртувавши всіх українських письменників в краю і за кордоном. Крім цього повинно би розбудити зацікавлення літературними проблемами через улаштовування літературних балачок, дискусій та літературних вечорниць, де би сходилися старші письменники вже з іміям з молодшими адептами літератури і де ці старші у спосіб в Европі практикований обговорювали би праці молодої музи, де можна би відчитувати новини і подавати ради у формі критики та де заохочували би молодих письменників до праці.

2) Творити під своїм покровом літературні нагороди, — що саме Т-во почало робити.

(Продовження буде.)

учасників Т-ву Охорони Воєнних Могил у Львові, вул. Словацького 14, або філії цього Т-ва у Сколім на руки Всч. о. декана М. Мосори.

Українські часописи просимо вічливо цей комунікат передрукувати.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Сколім. Прогулька на Маківку.

З нагоди цьогорічного свята на Маківці організує Сокіл-Батько прогульку до Тухлі і на Маківку. Учасники виїзджають зі Львова в суботу 1. липня в год. 18.15, а вертають у неділю в год. 22.43. Нічліги для учасників будуть приготовані. Залізничий білет в обі сторони з 33-проц. знижкою без огляду на скількість учасників коштує зол. 13.80. При зголошенні 50-ти осіб користатимуть учасники з 50-проц. знижки.

Охочі до поїздки мають найпізніше до дня 29. червня зложити квоту зол. 9.—, як оплату півбілету до Тухлі і з поворотом, в ліквідатурі Земельного Банку Гіпотечного у Львові на рахунок біжучий Сокіл-Батько.

Старшина Сокола-Батька.

—o—

Свято Козацьких Могил під Берестечком.

За почином своїх філій на Волині Головна Рада Т-ва „Відродження" зорганізувала прогульку з Галичини на Свято Козацьких Могил. Прогулька ця була сіллю в оці нашим сусідам, бо вже зарання краківський „Курер" перестрашився наїзду галичан на Волинь і почав виписувати перестороги, звернені в сторону дирекції залізниць, щоби — борони Боже — не дала українцям залізничої знижки... Слід згадати, що на кілька днів перед святом розліплено по всіх селах волинського воєвідства оповістки до „спокойней людности землі волиньскей", що взивали не брати участи в „згромадзеню", що його задумує влаштувати Т-во „Відродження". Мовляв, Т-во „Відродження" не дістало дозволу на організування „згромадзеня", це нелегальна й нестатутова робота і т. д. Остерігає, що винних потягне до судово-адміністраційної відповідальности. Розпорядок був надрукований у польській мові і підписаний вол. воєводою Юзефським.

Вже в четвер вечором всі дороги, що вели на „Козаччину", були заставлені поліцією, що скрупулятно легітимувала всіх приїзжих та проходячих. Такі кордони були розставлені у двох місцях, що вели від сторони Бродів-Лешнева. Хто перейшов перший кордон, мусів ще раз витягати все наверх при другій ревізії, що була ще гостріша. На самому Святі не обійшлось без інтервенції поліції, що й стягнули сюди з 15 дооколичних постерунків. Усі вони з крісами і штиками ходили поміж людьми та підозрілого або легітимували або просто засаджували до спеціяльно приготованої клуні.

Всіх, що мали вишивані сорочки з червоними лентами, або що мали вигляд „нетутешніх", легітимували та пильно інвігілювали.

В селі Пляшовій були дві клуні переповнені молодими парубками, між котрими не забракло і студентів з Галичини.

Двох студентів, які приїхали зі Львова колесами, берегли від самого початку. А при докладній ревізії забрали в секретаря Головного Т-ва „Відродження" статути, відзнаки, заяви та журнал „Відродження", бо, мовляв, це протидержавне й недозволене на Волині. На домагання не видали ніякої посвідки, кажучи, що посвідку дістане Головна Рада Т-ва „Відродження" від дубенського старости.

В поворотній дорозі слідча поліція у Бродах придержала на постерунку Івана Костюка зі Львова та Ярослава Щербанюка з Рогатина, що вертались колесами до Львова. По докладній трьохгодинній ревізії та по одержанні телефонограм з львівської слідчої поліції придержаних випустили, задержуючи деякі особисті записки та протиалькогольні брошури, що їх найшли в секретаря „Відродження".

На святі давалася відчути відсутність послів, які могли безпосередньо інтервенювати.

Учасників на Козацьких Могилах було 30—40 тисяч, що є просто неймовірне при таких перепонах. Напевно було би вдвоє стільки, коби не було ніяких перепон.

—o—

ПОМЕРЛА КЛЯРА ЦЕТКІН.

МОСКВА, ПАТ. У відпочинковому домі в місцевості Архангельское померла на 76-ому році відома німецька комуністка Кляра Цеткін. Жила вона в м. Архангельское від року з перервою, коли то виїхала була до Німеччини, щоби отворити перше засідання райхстагу.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

В обороні вимираючої України.

Кореспонденти американських газет представляють страшне становище Великої України під ярмом Москви. — Мільони людей вимирають з голоду. — Вже є випадки людоїдства.

Ню-Йорк, 5. червня

„Коли ми мовчимо — буде говорити каміння" — так хіба треба пояснити велике зацікавлення Радянською Україною деяких американських газет.

Вчорашній „Ню Йорк Америкен" помістив майже на половині сторони кореспонденцію Гарета Джонса, колишнього секретаря англійського военного премієра Льойда Джорджа. Джонс відвідав недавно Рад. Союз і прислав щойно першу статтю з Льондону до „Ню Йорк Америкен". Він каже, що вже в березні у Москві чув крик з усіх усюдів: „Нема хліба!" А один українець сказав йому таке:

— Ми вмираємо на Україні, бо не маємо хліба. Ми прийшли до Москви купити хліба і вислати його почтою до нашого села.

Другий селянин з України сказав таке:

— Наші села на Україні вимирають. Ми засуджені на смерть, бо не маємо хліба.

Ще інший українець сказав:

— У нашому селі ми мали 150 коров, а тепер маємо лише шість.

Щоби переконатися, чи це правда, Джонс рішився поїхати сам на Україну. По дорозі на одній стації стрінув цілу ватагу українців, що втікали на північ.

Від них почув таке:

— Два місяці ми не мали хліба. В нашому селі люди вимирають. Ми йдемо на північ за хлібом, але вже дальше не хочуть нам дати залізничого білету. Тепер не знаємо вже, що робити.

В дальшій дорозі Джонс довідався більшовицької тайни. Селяни не мають хліба по селах і женуть за ним до міст. Туристи не їдуть на село, а відвідують містечка. Тому вони не бачать голоду села.

Опісля Джонс сам переїздив селами і то в ріжних околицях. Каже, що при дорозі стрічав трупи людей, які погинули з голоду. На кінці дає таку замітку:

„Такий голод лютує після пятилітки. Яка цьому причина? Яка будучина?"

Про це хоче він сказати в другій статті, яка має появитися мабуть у наступному недільному виданні „Ню Йорк Америкен".

Коротшу, але ще більше жахом проймаючу статтю помістив нині у газеті „Дейлі Нюз" Доналд Дей, кореспондент газети „Шикаго Трибюн". Допис надісланий з Варшави з датою 3. червня. Дей каже, що урядово обчисляють, що в часі голоду в СРСР. у 1922 році померло там пять і пів мільона людей з голоду. А теперішні признаки вказують, що цього року помре стільки людей лише на самій Україні.

Дей призбирав інформації від подорожніх, з урядових звітів, з приватних листів, від дипльоматичних представників на Україні і на основі тих матеріялів малює страшний образ вимираючої України.

Москва купує потайки збіже за границею і дає його лише містам. На Україні ці міста обіймають 4 мільони населення. Небажані елементи (отже мабуть самих лише українців) влада проганяє з міст, даючи їм примусові паспорти. Селяни мусять іти на колективні господарства. Їх беруть до роботи як худобу і дають їм лише миску якоїсь каші денно. Багато з них запрягалось весною до плугів, щоби зорати землю.

На селі голод дійшов до таких розмірів, що людь вмирають сотками кожного тижня. Кухар одного чужоземного консуляту в Харкові пише, що він покидає роботу, бо доробився маєтку тим, що продавав лупини з бараболь нуждарям, які щоденно приходять до нього заднім дверми.

Щоби по містах зменшити число голодних, поліція (чека) дала наказ непролетарським мешканцям двацятьвісьмох місточок забратись на село впродовж десяти днів. Коли хто зпоза міста зайшов туди припадково, а поліція його відкрила, мусів забиратися з міста таки того самого дня. Почтові уряди не сміють приймати до пересилки пакунків із сушеним хлібом.

Бувають часті випадки людоїдства.

Чека не дозволяє емігрувати з тих околиць, де найстрашніший голод. Дня 28. березня Москва видала наказ про цілковиту неволю на „колхозах". Коло 80 відсотків українського населення нагромаджено на „колхозах". Тим селянам не вільно залишити своїх домів, хіба за дозволом управителя „колхозу". Він може вислати одну частину родини до копалень на роботу, а другу залишити на „колхозах" чи деінде.

Колись Україна давала 22 відсотки збіжа цілої Росії, а тепер Москва придумала голодову смерть для неї — так пише Дей.

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАГРАФУ.

Одинацятий день розправи.

Сала має інший вигляд, як минулими днями. Вона набита публикою, що прийшла мабуть з простої цікавости, послухати заповідженої на нині промови прокуратора, бо вже вчора випитали усіх свідків. Набиті теж лавки журналістів та лавки за ними, на яких повно вищих поліційних службовників.

В повітрі відчувається нервову важку атмосферу. Ще сьогодні, завтра, може ще день і — черговий акт трагедії молоді буде закінчений. Трагедія для тих, що сидять і для тих, що їх батьками...

Треба бачити засумовані та скорчені журбою обличчя родини підсудних, щоби могти дати відповідь на тему:

Хто відповідає і за що і за безліч непорозумінь та трагедій, що находять закінчення на цій салі, де ось сидимо й механічно потуємо кожну її подробицю?

Хто? Питання, що настирливо виймає відповіді...

•

Розправу починають в год. 9.40. Перший має слово обор. Коссака, д-р Глушкевич, що ставить внесок переслухати ще двох свідків у справі його клієнта. Внескові противиться прокуратор, а трибунал після довгої наради відкидає його, як такий, що не внесе вже нічого нового у розправу.

З черги відчитує предс. питання про вину підсудних для суддів присяглих. Їх шіснацять.

Сім в напрямі державної зради усіх без виїмку підсудних, осьме й девяте про безпосередню участь обв. Мацюка й обв. Куспіся в нападі на городецьку почту, десяте на випадок заперечення осьмого про дальшу участь обв. Куспіся в нападі, одинацяте про дальшу участь обв. Цапа в нападі (допомога учасникам), дванацяте і тринацяте про дальшу участь обв. Коссака в нападі (доручення виконати напад), пятнацяте і шіснацяте про дальшу участь обв. Мотики, Яр. Білаша і Марії Ковалюк у нападі.

Після 10-хвилинної перерви, якої вимагали оборонці для наради над питаннями, д-р Старосольський запропонував в імені всієї лави додати кожному з обвинувачених до першого питання про держ. зраду додаткове питання не про безпосередню їх участь в „одержанню чести од цілости", а про належання їх до організації, що мала й підготовляла держ. зраду (§ 96), мотивуючи доволі довго свій внесок з правного боку та покликуючись на творців великих і відомих правничих творів. Прокуратор поставився проти цього внеску, теж засипуючи присяглих цитатами, виїмками і фрагментами правничих творів, а по півгодинній перерві трибунал пропоновані лавою оборонців питання відкинув, мотивуючи, що кожна діяльність ОУН не є підготовкою держ. зради, але вже самою державною зрадою.

З черги почав говорити прокуратор Мостовський, якому виділено на сьогодні час до 14.30. Це той сам, що й у попередньому процесі за напад в Городку Як. перед нашим судом обвинувачував підсудних Білаша, Данилишина, Коссака і Жураківського.

Промова прокуратора тревала дві години, в які обговорював він широко городецький напад та організацію ОУН, а врешті перейшов на характеристику поодиноких підсудних.

Завтра, в год. 9.30 прокуратор говоритиме далі.

ДИМІСІЯ АМБАСАДОРА.

Французький амбасадор у Варшаві Ля Рош має небаром уступити зі свого становища й перейти на такеж становище в Рим. Жувнеля іменували амбасадором у Римі лише на 6 місяців.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Перервали господарську конференцію.

ПАРИЖ, 21. VI. Пат. „Парі Соар" у кореспонденції з Лондону твердить, що наради світової економічної конференції поправді припинили до часу окончної відповіді Зл. Держав у справі валютового перемиря. През. Рузвельт не хотів дати рішучої відповіді в справі валютового перемиря, тому що не порозуміється з губернатором Герісоном, який тепер їде до Зл. Держав. З Вашингтону приходять вістки, нібито в урядових колах переважає думка, що доляр треба полишити на власну долю, не впливаючи на біржеві вагання при помочі штучних заряджень.

НЮЙОРК, 21. VI. ПАТ. Преса повідомляє, що в хвилиною приїзду проф. Молія до Лондону становище делегації Зл. Держав буде ще більше невблагане. Рузвельт буде обстоювати світову вищику курсу торговельних паперів. Урядові кола думають, що прийшла пора для підвесення цін, збільшення прибуткових робіт і поширення кредитів за посередництвом центр. банків. Ці заряджения відповідають внутрішній програмі фінансової та економічної відбудови Зл. Держав. Коли Европа не прилучиться до тієї програми, то Зл. Держави будуть старатися здійснити її. Хоч Зл. Держави є проти евент. відложення конференції, то згодилися би на відложення, коли того домагатиметься більшість. У Ню Йорку одержали вістки, що можливо, що Франція усунеться з конференції. Думають, що приїзд Молія вияснить справу в нутрі ам. делегації, яка стрінеться з критикою з причини уступчивости.

—o—

Мусоліні за австро-мадярською унією.

Мала Антанта грозить мобілізацією.

ЛЬОНДОН, 21. 6. ПАТ. У Лондоні одержали вістки, що Мусоліні бажаючи зєднати Францію для підписання пакту 4-х, предложив за посередництвом амб. Жувнеля вияснення спірних французько-італійських справ. Розмови вже почалися, одначе застрягли у звязку зі справою перебудови відносин у середущій Европі. Мусоліні, як зачувати, згодився на створення унії між Австрією та Мадярщиною, щоби так урятувати Австрію перед „аншлюсом". Це дало би теж ліпше становище Мадярщині, окруженій державами Малої Антанти. Створення такої унії потягло б за собою ревізію тріянонського трактату в косен Мадярщини. З думками Мусолінія погоджується Жувнель і Поль Бонкур. Далядіє є проти проекту.

У Лондоні одержали вістки, що між представниками держав Малої Антанти відбуваються наради, на яких загрозили, що колиб проект Мусолінія здійснився, то Мала Антанта зарядить негайну мобілізацію. Міністр Бенеш поїде до Парижа для переговорів із прем. Далядіє та Поль Бонкуром.

Облава на німецьких націоналістів.

Ліквідація Штальгельму.

БЕРЛІН, 21. 6. ПАТ. У всій Німеччині політична поліція переводила нині рано облави на німецько-національні охоронні штафети, переводила в льокалях організації та прив. хатах ревізії. В Берліні, Бойтені й ін. містах охоронні штафети розвязали та заборонили. Поліція ствердує, що організації ті були прибіжищем для бувш. комуністичних боївок, які за посередництвом „Шуц-Штафельн" діставали зброю та муніцію для приготування переворотової акції. Перевели теж ревізію в секретаріяті партії нім.-націоналістів в Берліні.

БЕРЛІН, 21. 6. ПАТ. Ліквідація Штальгельму поширюється. Влада розвязала нині всі відділи Штальгельму в Надренії. Надпрезидент провінції приказав зачинити схоронища охоронних штафет і сконфіскувати майно організації. Зліквідували теж відділи в Ангальті. Гітлерівська преса заповідає, що влада зреорганізує штафети в аполітичні мілітарні союзи, які будуть під строгою контролею.

—o—

Дефіляда данціґських кораблів.

ДАНЦІҐ, 21. VI. ПАТ. Нині відбулася дефіляда всіх данціґських кораблів і рибальських човнів у честь нового сенату. На березі ріки уставилися відділи С. С. і відділ гітлерівської маринарки. На чердаку корабля „Павль Бенеке" зібралися сенатор внутр. справ Ґрайзер, президент сенату і ін. Ґрайзер у промові зложив привітання вірности прапорові німецької держави та прапорові національної революції. Публика відспівала опісля гітлерівський гимн „Горст-Вессель-Лід", а потім відбулася дефіляда кораблів, прибраних у німецькі, гітлерівські та данціґські прапори. В дефіляді взяв участь відділ гітлерівської маринарки з Ельбльонґа.

Вже найвищий час замовляти білети на літні морські прогулькн

ЛІНІЇ ҐДИНЯ - АМЕРИКА:

3. липня — На Норвежські Фіорди
21. липня — До Копенгаги
22. липня — До Англії і Голяндії
29. липня — До Франції і Бельгії
4. серпня — Довкола Вел. Британії
15. серпня — До Штокгольму
21. серпня — До Англії і Бельгії.

Ціни від 100 золотих.

Інформації і продажа білетів в бюрах ЛІНІЇ ҐДИНЯ — АМЕРИКА:
у Варшаві, Маршалківська 116
в Ґдині, вул. Вашінґтона
у Львові, вул. На Блоне 2
в Кракові, вул. Любіча 3
в Ряшеві, вул. Ґроттґера 1004.
Без закордонних пашпортів і віз.

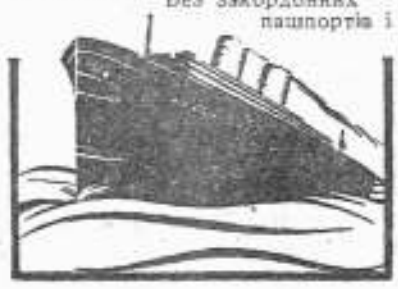

Арештували вбивника Арльософа.

У Палестині арештували підозрілого в убивстві президента Жидівської Пресової Агенції Арльософа. Є це Авраам Ставський родом із Берестя, член партії Жаботинського.

—o—

Ще про „Ревію мод".

До уваг поміщених у „Ділі" назагал цілком влучних, просимо додати деякі доповнення та пояснення від самих впорядників.

Імпреза така настільки нова в наших умовинах що ініціятори її філія „Союзу Українок" та „Труд" не могли передбачити ні числа ні характеру зацікавлених осіб, тому задумали її як анкету під гаслом „свій до свого", з інформативним рефератом про завдання і теперішні ділянки праці кооперативи „Труд" себто про фахову школу та кравецькі робітні.

Такі анкети уладжувала в цьому році Філія „Союзу Українок" з „Маслосоюзом" і „Народньою Торговлею" для збільшення закупів у крамницях цих установ.

„Труд" мусів показати жіночі одяги для ліпшого ефекту на „живих манекінах"; звідти і пішов ревійовий характер анкети. Реферат хотів використати численно зібрану жіночу авдиторію, щоб зазнайомити її з ділянками праці цієї кооперативи та пригадати громадянський обовязок співпраці в цій институції. Справа вишколу та виховання фахових українських робітниць та створення для них заробітку праці дійсно немалої ваги.

Численні з недільних гостей просто не задумувались над тим, що елегантні одяги по мистецьки проектовані, чи прикладені з французьких журналів правдивим фахівцем у цій ділянці п. Елею Олесницькою — виконані мозольною працею українських робітниць.

Паням „моделькам" та п. Жарському належиться щира подяка, що взяли на себе непрактикований у нас і невдячний обовязок конферансієрки і показу мод.

Щодо зачісок маленька заввага: кожній жінці ясно, що жіноча зачіска навіть з відомого фризєрського заведення мусить потерпіти від невпинного перебирання суконь та капелюхів — тому прихильний цій імпрезі критик повинен був узяти це під увагу.

В недільнім рекламовім показі, брали участь, крім згаданих фірм також косметичний кабінет п. Гаврисевич, та склад рукавичок, панчіх, косметиків „Альое" в крамниці „Укр. Н. Мистецтва". Інсталяцію рефлекторів виконав не інж. Левицький, а інсталяційне заведення інж. Кахникевича і Білинського.

Річ ясна, що з першого досвіду треба буде скористати і в будучому сезоні треба буде окремо уладити окрему анкету під гаслом „свій до свого", як легку і цікаву, яка вдоволила би не лише загал публики, а також фахівців і естетів.

Г. О.

НОВИНКИ

— **ДО НИНІШНОГО ЧИСЛА долучуємо складанки ПКО, якими просимо надсилати передплату за липень зол. 5.**

— **В-во Укр. Заг. Енциклопедії в Коломиї** повідомляє Вп. Передплатників УЗЕ у Львові та львівськім повіті, що п. **Василь Чапля** перестав бути інкасентом В-ва з днем 13. червня 1933. Всі належні В-ву гроші просимо слати поштовими складанками ч.: 153492 просто до В-ва. — **Адміністрація В-ва УЗЕ.** 3—3

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 5—10

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

— **На будову нагробника Ів. Франка** наспіла збірка з міста Глинян у сумі 32 зол.

— **Нова співоча капеля Дм. Котка.** В суботу 24. червня ц. р., після кількамісячних проб і зіспівання голосів, із Львова виїздить у перше турне по Галичині нова українська співоча капеля під проводом відомого диригента Дмитра Котка. До капелі запрошені найліпші мужеські голоси львівського й інших оперових хорів. З огляду на те, що диригент Д. Котко має професуру співу в львівських школах і розпоряджає часом тільки літніх ферій, капеля в намічених містах свого маршруту даватиме лише по одному концерті. В осени по повороті з турне капеля дасть кілька концертів у Львові з театральної естради й по радіо. Бажаємо новому співочому товариству під батутою заслуженого й широковідомого диригента в його трудній подорожі якнайліпших успіхів.

— **Заява.** В звязку з комунікатом „Діла" з 17. ц. м. ч. 154 заявляю, що на Загальних Зборах Товариства Прихильників Освіти 14. ц. м. я не був присутний, а до Виділу того Товариства вибрано мене тоді без порозуміння зі мною. Поминаючи вже те, що такий позаочний вибір уважаю під оглядом соціольогічним кроком ненормальним, мушу зрезигнувати з почесного для мене мандату також з огляду на теперішній стан мого здоровля, що не дозволяє мені брати на себе обовязків, яких я не був би в силі точно виповняти. Львів, 20. VI. 1933. **Д-р Іван Копач.**

— **Історія України французькою мовою.** Саме появилася з друку гарно видана книжка Роже Тіссерана п. з. „Життя одного народу — України", з передмовою відомого французького журналіста Рене Пінон. Книжка має 10 фотогравюр і карту України. Фотогравюри такі: Петро Могила, Вид на Камянець Подільський, Б. Хмельницький, Полтавське село, Деревляні церкви, Г. Сковорода, Київ, памятник Володимира Вел., Почаївська лавра, Шевченко і Шевченкова могила. Книжка видана книгарнею Мезоннеф, обемиста, на 300 сторінок, подає історію України від найдавніших часів до подій останньої революції. Є тут інформації про побут, народне мистецтво, переклади народніх пісень і цитати з поезій деяких наших письменників. Книжка робить на перший погляд приємне враження.

— **Європеїзація.** Дирекція львівських залізниць збудувала перший сальоновий вагон, де пасажири можуть танцювати. Той вагон має паркет, відповідне освітлення та обстанову так, що кількадесять пар може в ньому танцювати. У прогульці до Сколього минулої неділі пасажири користали з тих вигодів.

— **Львівські авта** щораз частіше починають переїжати людей. За один день 20. червня були у Львові три нещасливі випадки; одній жінці авто зломало пальці від ноги, одному чоловікові поломало руки та ноги, одного сильно потовкло. Нема сумніву, що одною з причин таких нещасливих випадків, крім безшабашности шоферів, є нові приписи щодо їзди авт, які кажуть їм на закрутах вулиць і на площах робити нагло таке широке коло при обїзді, що люди не можуть ніяк зоріентуватися, в якому напрямку авто їде. Давніше, при старій системі, кожний уже здалека бачив напрямок їзди і мав час уступитися з дороги.

— **Погоня за злодіями.** На розі вул. Листопада та Гроховської у Львові поліційна стежа з тайними агентами попала на двох зломників. Пустилися за ними в погоню, а коли зломники не зупинялися, агенти стали стріляти. Куля прошила зломника Збігнева Магеровського. Він не хотів подати назвища спільника, з яким закрадався до вілі при вул. Потоцького.

— **Зарубала любовника.** В домі при вул. Шептицьких ч. 5. у Львові 41-літня різничка Марія Шафранська зарубала свого бувшого любовника 39-літнього Івана Лозінського. Лозінський жив із Шафранською, коли вона постарілася, найшов собі молоду дівчину та випровадився від Шафранської. Приходив до неї лише за грішми. Коли Шафранська не хотіла вже давати йому грошей, приходило до суперечок. Лозінський, як зізнала Шафранська знущався над нею, тому вона зарубала його сокирою. Після вбивства сама зголосилася в поліцію.

— **Різні вістки.** Французька соціялістична партія на своїм зїзді 14. липня радитиме при зачинених дверах. — У Сальцбурзі влада арештувала кількох гітлерівців, що хотіли знищити збірники води у міській електрівні. — Бельгійські фінансові установи дістануть від Франції позичку на 400 міл. дол. — У Філядельфії помер у 32. році життя великий видавець Сайрус Кертіс, що був власником трьох великих денників і двох журналів; він і його жінка давали велики

— **Розшарпаний поїздом.** На залізничому шляху між Журавицею та Перемишлем поклався капраль II. панцирного полку в Журавиці Іван **Лис. Колеса поїзду розшарпали його.**

гроші на добродійні цілі. — Король Іраку приїхав з офіціяльними відвідинами до англійського короля. — Міська влада в Нью Йорку постановила наложити нові податки на автомобілі. Кожний власник самоходу мав би платити ще його. Від кожної їзди наємним автом буде 5 центів міського податку. Сторонні власники авт платитимуть по 25 і по 10 центів міського податку при вїзді до міста через мости.

ФАМОЗА — ПОРОШОК ДО ЗУБІВ, чистить і вибілює зуби, усуває зубний камінь, дезинфекує і відсвіжує устну яму.

— **Боротьба на ножі.** Німецькі націонал-соціялісти заповідають боротьбу з жидівськими купцями таким способом: Усі крамниці та підприємства чисто німецькі дістануть окремі вивіски, з зазначенням, що їхні власники чистокровні німці. Ті чистокровні німці будуть обєднані в союз і за таку вивіску платитимуть річну вкладку.

— **У добі цензури.** У Будапешті 18. ц. м. відбувалася пробна вистава досі забороненої поліцією пєси Нордава „Д-р Кон". На виставі сиділи представники поліції та міністерства внутрішніх справ. М-ство дасть відповідь за кілька днів, чи пєсу дозволяє.

— **У XX-ім віці.** Від 20. ц. м. вводять для літаків між Прагою і Варшавою знижку на половину дотеперішньої ціни. Таким робом воздушна подорож на цьому шляху, що тріває півчетверта години буде дешевша як залізничий білет II-ої кляси.

— **Для дослідження клімату.** Два славні англійські університети Оксфорд і Кембрідж підготовляють подорож до північного бігуна. Мета подорожі — означити глибину підбігунового леду. Ці досліди мають велике значіння тому, що зміна світового клімату, стверджена від якогось часу, має свою причину у впливі підбігунового леду. Англійські вчені виїжджають 27. ц. м.

— **Публичні довги Канади 8„855,596.000 дол.** Парляментарна комісія для банкових справ в Оттаві, столиці Канади, подала звідомлення, що довги Канади, домінії, девятьох провінцій, муніципалів і корпорацій доходять до 8„855,596.000 дол. Від того довгу треба щороку платити 421,965.000 дол. відсотків, у перечній висоті 4:77 проц. Звідомлення припоручає загальну заміну зобовязань Канади на нижчий процент. Сама домінія має 2„599,089.000 дол. довгу, від якого платить 121,637.300 дол. проц. Провінції разом винні 1„363,382.464 дол., від чого платять 62,715.593 дол. процентy; посередньо провінції винні (гарантовані позички) 215,977.011 дол. з 9,071.034 дол. річного проц. Канадійські муніципали винні 1„584,000.000 дол. з 77,616.000 дол. процентy на рік.

—o—

Зі сцени й естради.

„ЦИРУЛИК З БАҐДАДУ" — комічна опера *Петра Корнеліюса* у виконанні муз. консерваторії ім. К. Шимановського.

Перед кількома днями влаштувала львівська музична консерваторія ім. Карла Шимановського попис своїх учнів (вениць), що складався з двох частин: рецитацій творів різних письменників (драматична школа під проводом відомої артистки Семашкової) і вистави II. акту невиданої досі у Львові опери Петра Корнеліюса „Цирульник з Багдаду". В цій опері виступало кілька молодих талановитих адептів оперного співу, з яких маємо пані Штурм Олену і Деметрович Марію, а з мушин у першу чергу п. Евгена Цимбалістого (Нуреддін), що має ніжний, дуже симпатичний теноровий голос, виразну дикцію і незлу техніку співання. При дальшій праці над собою має п. Цимбалістий всі дані свій голос відповідно розвинути і скріпити. Крім нього слід іще назвати барітона З. Юрковича. З невідомих причин відпав виступ п. Зенона Гумецького (каліф), якого партію співав адепт невідомого нам назвища.

Ражисерував виставу п. Р. Циганік, дирігував справно п. Лерер. Вступне слово про значіння Корнеліюса в музиці і про виставлений твір виголосив д-р Северин Барбаг. Опера підготована була дбайливо. *І. Н.*

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Тадей Робак, студент регенсбурської школи церк. музики (Kirchenmusikschule) помер 7. ц. м. на грудну недугу. Покійний походив з Дрогобича. Був відомий не тільки в місті, але й цілому повіті як патріот та діяльний член українських місцевих товариств, як „Просвіта", „Дрогобицький Боян", „Робітнича Громада", Кружок „Рідної Школи" й інш. В 1931 році поїхав на студії до Регенсбурґу. Серед чужих людей та не дуже сприятливих обставин Покійний завдяки своїй молодечій енергії зумів вибитись на чільне місце та за короткий час поробити кольосальні успіхи в науці. Хто знає, яка будучність очікувалаб цього юнака, якби не страшна недуга та смерть. Який відомий та популярний був Покійний у Регенсбурзі, свідчить факт, що на його похорони зібралося кількасот осіб. Серед зібраних був репрезентований музичний світ такими світові відомими іменами, як композитори К. Тіль, директор Kirchenmusikschule, проф. Реннер та інші. Жалібного обряду доконав свящ. Гільдебрандт, що на закінчення виголосив промову, звеличуючи Покійного як вірного сина України та доброго християнина. Співав чудово регенсбурський катедральний хор (Dom.-chor). Після свящ. Гільдебрандта промовив проф. д-р Шремс, диригент того хору, складаючи, на умаєну вінками від рїжних установ та осіб могилу, чудовий вінок від хору. У всіх регенсбургських щоденниках появилися некрольоги Покійного, з яких треба відмітити некрольог в урядовому націонал-соціялістичному „Ostwacht" та католицькому „Regensburger Anzeiger". Вічна Йому Память! **П. С.**

о. Юліян Гумецький, парох і декан Великомостенський, помер непадійно дня 20. VI. ц. р. в 63 році життя. Похорон відбудеться в четвер дня 22. ц. м. в Мостах Великих. В. Й. П.!

Евстахій Волосенко, громадянин і посадник міста Тисьменици в часах російської інвазії та за влади З. У. Н. Р., організатор культурних і економічних установ повіту, помер у 83 році життя. Похорони відбулися дня 14. червня ц. р. В. Й. П.!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Як у людей.

Принесли літя до хати котика. Миршавий, заморений голодом і вимучений вуличниками. Сірі очка дивилися сумно і недовірчиво, а малі вусики були обірвані чи підстрижені якоюсь немилосерною рукою.

— Де ви його взяли? — питаю дітей.

— Там на вулиці були. Двоє таких маленьких, бідних. Одно втікло в пивницю, а друге ми принесли. Нехай буде в нас.

— Нехай буде!

Як тільки пустили його на підлогу, зашився в найтемніший куток і пілкими приманами, ніжними пестливими словами не можна було його вимамити а криївки.

— Ото страшко! — докоряла йому моя мала доня. — Чогож ти так боїшся, я тобі молочка хочу дати.

Але „страшко" не довіряв ні ласощам, ні ласкавим словам. Ще більше засувався в куток і боязко слідив рухи дитини.

Спершу треба було його силою витягати, пхати мордочку в тепле молоко, тримати під носом кусок мяса. А потім хоч вже і їв, пильно стежив чи хто до нього не зближається. Зараз тікав знову під шафу і довго не показувався.

Минув тиждень, другий і „страшко" відмінився. Фізично та психічно. Вилиняле футерко поросло блискучою шерстю, запалі боки випоєнились, вусики відросли. Вже не зашивався в кутки, навіть як щось зброїв і не давав себе припрошувати до їдла. Тільки зачув запах мяса, хвіст до гори, скік на стіл і вгід рук видирав.

„Страшком" лишився тільки в назві.

— Страшку!

І вже Страшко біг, бо знав, що діється як не кусок чогось дуже смачного, то бодай добре слово.

З дня на день робився відважніший, більше безличний. Гонив по ліжках, ліз по килимі аж під стелю, перевертав вазонки з квітами і дер мої пантофлі.

— Викину його назад на вулицю! — гримів я без переконання.

— Що-о-о? Такого любого котика?! Він такий пожиточний!

— Нїякому. Килими нищить, пантофлі подер, вазонок збив...

— Але як він гарно мухи ловить!

Я забував за всі збитки Страшка і тільки пильнував, чи не крутиться по хаті яка мушка. Тоді заникав вікна, щоб не втікла, а Страшко справді гарно ловив їх. Що при тім десь щось збилося, чи вивернулось, то це зовсім зрозуміле.

Одного дня застав я в передпокою другого котика. Зовсім подібний до Страшка, тільки який-же нужденний і нещасливий. Сидів смирно в кутку і зайдав кусники мяса та хліба.

— Що це за кіт?

— Бідний якийсь котик — відповіла моя донця. —Я його принесла нагодувати. Може то навіть брат нашого Страшка...

Ану введи їх до купи. Ануж пізнають один одного.

Випашений, чистенький Страшко зволив по великих просьбах вийти до передпокою. Його брат витягнув мордочку і хотів понюхатися зі щасливішим родичем. Але Страшко зїжився і так грізно замурчав, що тамтой білолапа скулився і спустив голову. А Страшко фукнув і кинувся на нього з добре вигостреними на килимі пазурами.

Прибуда не докінчив снідання, взяв хвіст під себе і драпнув з помешкання на город, а з городу знов у непривітний широкий світ.

Я вибив Страшка, але бив без переконання.

Він-же не зробив нічого проти законів природи, а тим менше проти законів людських.

Просто нагнав на чотири вітри члена котячої суспільности, який був без посади.

Галактіон Чіпка.

Мазепинське свято в Калуші. Філія „Просвіти" в Калуші підготовляє на день 25. червня ц. р. велике повітове свято з приводу 300-ліття смерти гетьмана Мазепи. В програмі панахида, академія на площі „Українбанку", а опісля народній фестин. При сприятливій погоді сподіються масової кількости учасників з Калущини і сусідніх повітів. Проектований похід не відбудеться з причини заборони влади.

СТАРОСАМБІРЩИНА.

Після арештувань в Лужку Гор. та Бусовиських і вистава „Наталки Полтавки". Села Лужок Горішній та Бусовиська (пов. Турка) переживають важкі часи. Після вчорашнього арештування в цих селах найсвідоміших людей з бувш. сен. о. Ю. Татомиром на чолі турчанське староство зарядило в обох селах надзвичайну нічну варту, по 13 осіб із кожного села, яка має стерегти камінного моста в Лужку Гор., на якому якась злочинна рука вималювала ст. пост. М. Янушка зі Стрілок та вмістила речення: „Ще не вмерла Україна". Делегація селян із Лужка Горішнього, яка їздила дня 16. VI. до староства в Турці у справі тих арештувань, нічної варти і т. д., не добилася у старости п. Добошинського нічого. П. послові Терешкевичеві, якому турчанське староство заборонило уладити в дні 18. VI. віче в поблизькій Топільниці, і який хотів уладити там бодай довірочну нараду, заповів комендант поліційної станиці у Стрілках Бездик, що ту нараду розжене. Серед такої атмосфери відбулася в Лужку Горішнім дня 18. VI. вистава „Наталки Полтавки". Такої фреквенції не мала ще ні одна вистава в цьому селі, хоча останніми роками було їх тут біля тридцять. Велика сала ще невикінченої домівки кооперативи виповнилася досіпна вщерть місцевими та гістьми з Бусовиськ і Терношова. Та не зважаючи на небувале переповнення і стиск, усі присутні поводились якось дивно поважно й гідно. Підчас перерв публика самочинно почала співати народні та стрілецькі пісні й ніхто із салі не виходив „на папіроску". Слухаючи тих пісень та обсерваючи зібраних, чулося щось велике, шляхетне й палке, що зучило тих кілька соток людей в одно. Після вистави відспівали всі зібрані „Ще не вмерла Україна". Настрій на тій виставі був дійсно небуденний.

БЕРЕЗВЩИНА.

Заборона аматорських вистав у Павлокомі. Читальня „Просвіти" в Павлокомі, пов. Березів, звернулася 18. травня ц. р. з відповідно остемпльованим проханням до староства в Березові на дозвіл відіграти пєсу Тобілевича „Мартин Боруля". Пєса ця дозволена дирекцією львівської поліції до ч. 7603/892, що в поданні зазначено. Однаке староство не взяло проханим читальні під увагу, вимагаючи, аби подання було виготовлене в польській мові, хоч на терені Львівського Воєвідства вільно писати до цивільних та адміністраційних урядів по українськи і того нашого права досі не квестіонували. Крім того староство завдадало одного примірника пєси, що читальня негайно виконала. Коли ж дозволу на виставу таки не можна було дістати, видів читальні вже у цій справі рекурс до Воєвідства. Побачимо, як Воєвідство поставиться до цієї справи.

ПІДГАЙЦІ.

Повітовий концерт у честь Шевченка. В неділю 18. 6. ц. р. заходом Виділу філії „Просвіти" в Підгайцях відсвятковано Шевченкову память повітовим концертом.

Одноднівні садки для перегляду дітей.

чз якого програму склалися хорові й музичні продукції, деклямація й інсценізація. Низагал усі три хори виказалися добре із своїх завдань. Може враження зробив хор із Сільця під оглядом дбайливого виконання пісень і своїм зовнішнім виглядом, при чому слід зазначити, що він виступив уперше на сцені як хорова одиниця. Виколоти хор у короткому часі в селі, де ніколи збірної пісні не було чути, це безперечно велика заслуга церковного диригента п. Сухожака. Другий хор, із Галича, має всі дані до дальшого розвою і при невпинній праці має запоруку, що стане одним із найкращих хорів повіту. Давній хор підгаєцької читальні, що має за собою свою традицію, виказав великі голосові цінності, але як надто певний себе виказав малу підготовку, що змушує до побажання більшої консолідації. Його точки: „Ой чорнії ти почорніло" і „Гамалія" здобули йому знову велике признання публики. На особливішу увагу заслуговує участь у концерті студ. Е. Ткачука, який у палкому вступному слові, вказуючи на значіння Шевченка у наших визвольних змаганнях підчеркнув, що не слізний культ генія і не сама традиція має бути головним чинником в улаштуванні Шевченкових свят, а розуміння його ідей, любови до народу і краю. Гарне враження робили добре продумані деклямації того ж Ткачука, а головно вперше на підгаєцькій сцені виведена інсценізація „Тополі", як жива ілюстрація до поеми. Рясними оплесками привітала публика мішковий квартет і скрипкове сольо п. Крушельницького з Бережан, що були гарними і рідкими точками на підгаєцькій естраді. Годиться підчеркнути заслуги диригента п. О. Мостового, що проводячи хорами Підгайців і Галича, доложив багато праці до зорганізування хорів і майстерного опрацювання репертуару. Концерт мав дві основні хиби: спізнена пора й абсолютно за довга програма. Одначе коли зважити, що це було повітове свято, то ті хиби дадуться вкінці оправдати.

Інж. С. Б.

—o—

СПОРТ.

Україна—Світезь.

Відплатні змагання на мистецтво А-класи між цими дружинами відбудуться в неділю 25. ц. м. на границі Чорних в год. 11-ій передполуднем. Дотепер грали обі дружини між собою за мистецтво 5 разів і кожний раз перемогла Україна, що має відношення воріт 22:5 у свою користь. Ціни білетів найнижчі.

З українського спортового життя у Підгайцях.

З новим роком спорт здобуває соб' щораз то більше прихильників. Навіть по малих містечках закладаються спортові гурти, клюби й товариства, що гуртують у себе українську спортову молодь. Мин. року заложено в Підгайцях Т-во „Сокіл", при якому митом завязалась секція копаного мяча. Спершу була це скромненька дружина, що до перших змагань була приневолена „позичати" собі грачів з Ходорова, зате нині має вона свій повний склад і є надія, що небарем згуртується і друга дружина. Запал, добра воля, несогірші грачі є; колиб іще більше заінтересування місцевого громадянства, то можна надіятися, що наша дружина вибється небарем на одно із чільних місць підгаєцької округи. Коби так ще й жіноцтво горнулось до спорту і завязало собі секцію відбиванки чи кошикінки, тоді спортове життя пішлоб у нас повним руслом.

ПІДГАЙЦІ. *У. С. К. при „Соколі" — Поліційний Спорт. Клюб* 3:1 (3:1). В мин. неділю розіграла наша підгаєцька дружина перші змагання з Поліційним Спорт. Клюбом, які вирішила певно у свою користь. Наша одинадцятка представлялася дуже корисно: молоді хлопці в чорно-червоних сорочинках з жовто-блакитними емблемами на грудях. Цілий час перевага була по стороні У. С. К-у, головно в першій половині, бо в другій деякі грачі попухли. Найліпшими на границі показалися: Сема, Елиів Т. і О. Пенкальський М. та воротар Гілітович. Ворота стрілили Сема (2) і Елиів О. (1). Суддював без заміту п. Светкевич.

КОЛОМИЯ. *Прогом (Стрийське)—Дрор* 1:1. Змагання за мистецтво Б-класи.

Нові книжки й журнали.

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ Т-ВА „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ" У ЧЕРНІВЦЯХ за 1932-33. Чернівці 1933. Стор. 18. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 22. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепенїку" (вист. Тт. Ярача — останнє вистава).

Театр Різнородностей.

Четвер, 22. червня год. 7.30 веч. премієра „Вбю її" італ. комедія Росса.

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (на осн. Пера Бенса).
АТЛЯНТІК: „Оженися зі мною!"
КАСІНО: „Дивогляди — примхи природи".
КОЛІСЕЙ: „Побіда чорного Джека", ревія „Бо тут кипить забава".
КОПЕРНИК: „Мій приятель, король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МАРУСЕНЬКА: „Мій приятель король" (Том Мікс), „Медовий місяць".
МІРАЖ: „Дівчина з країни бурі".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Натхнінна" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Пуща", „Пат і Патахон".
СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).
УТІХА: „Пімста Тонга" та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 22. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 14.50 Військ. оркестра, 19.30 „Сімоне Боканегра" оп. Верді; **Бреслав** (325) 17.30 Пісні; **Мілано** (331,4) 20.30 „Фавст" оп. Гунода; **Штутгарт** (360,6) 10.10 Кам. музика; **Білгород** (429,7) 19.50 Пісні, **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 17.25 Солісти, 20.00 „Ганс Гайлінг" ром. опера Маршнера; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія; **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. оркестра, 20.30 Вечір Пучінія; **Любляна** (5/5) 21.15 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Трубна оркестра, 10.00 Звуковики, 15.00, 17.30 Концерт.

Пятниця, 23. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Легка музика, 18.20 Шопенова соната г-моль; **Мілано** 331,4) 20.30 Симф. концерт; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.05, 19.25 Спів, 20.15 Нар. танки; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 20.15 Нар. пісні й оповідання, 23.00 „Норимберські співці" оп. Вагнера; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441,2) 17.30 Солісти, 20.45 Концерт; **Прага** (488,6) 22.30 Сучасна музика; **Мінхен** (532,9) 21.10 Концерт; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 10.00 Музика для дітей, 10.30 Радіокомпозиція, 13.50 Трубна орхестра, 18.00 Муз.-літ. авдиція, 19.00 Симф. концерт з Української Фільгармонії.

Львівське радіо.

Четвер, 22. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 16.30, 18.05, 18.35 Грамофон; 12.55 Полудневий денник; 15.25 Господарський комунікат; 15.30 Грамофон; Збіжжева біржа; 15.50 Про моду; 17.00 Відчит; 16.45 „На Каленберзі" муз. репортаж; 18.15 „Як живуть і працюють на Ведмежому Острові"; 19.00 Всячина; 19.15 Звіжинецький конік, 19.45 Відчит; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.00 Рільничий комунікат; 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Пятниця, 23. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10 Грамофон; 12.25 Огляд преси; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, Збіжжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Театр. фейлетон; 17.15 Концерт (музика, спів Евген Наріжний); 18.15 Про масаж; 18.35 Фортепян, скрипка; 19.40 Новинки; 20.00 Муз. балачка (Рімський-Корсаков); 20.15 Симф. концерт (Рімський-Корсаков); 20.50 Веч. денник; 21.00 „Вікенд"; 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

—o—

БІРЖА.

Долар у приватних оборотах 7.25 зол.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.55, 124.86, 124.24; Данціг 173.53, 174.26, 173.40; Голяндія 358.35—358.30, 359.20, 357.40; Льондон 30.29—30.27, 30.43, 30.13; Парияж 35.10, 35.19, 35.01; Прага 26.55, 26.61, 26.49; Швайцарія 172.16, 172.59, 171.73; Італія 46.70, 46.93, 46.47; Берлін 211.50.

Акції.

Банк Польський 75 і пів.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	31·—	31·50
Пшениця збірна	28·75	29·25
Жито одноціле	16·25	16·75
Жито збірне	15·25	15·75
Ячмінь двір. одноцілий	12·25	12·75
Ячмінь на мливо	10·75	12·25
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замокний	10·50	11·—
Кукурудза краєва	14·25	14·75
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (в мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18,—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·—	7·50
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·—	13·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Рінак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·25	8·50
Висівки пшеничні	7·75	8·—
Пшоно	26·50	27·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	32·—	32·50
Пшениця збірна	29·75	30·25
Жито одноціле	17·75	18·—
Жито збірне	16·75	17·25
Ячмінь на мливо	13·25	13·75
Овес збірний	11·—	11·50
Мука пшен. люксусова	61·50	62·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	32·50	33·—
Висівки житні	8·50	8·75
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	34·—	36·—
Пеняк ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 21. VI.: З приводу слабої тенденції на масло, ціни не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 за копу. Тенденція на масло і молоко слаба, на сметану і яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На Рідну Школу зложили: (з Канади в дол.) Епископська Канцелярія у Вінніпегу 47.87, які переслали на руки Преосв. В. Ладики; У. кат. парохія в Торонто зі збірки 4.42 і 8.50; У. кат. парохія в Судбури з концерту у честь Шевченка 9.50; з концерту в честь Шевченка з Київ-Алта 20.45; Січ у Йорктоні з листопадового концерту 5. Абітурієнтки коедукаційної гімназії Р. Ш. в Тернополі з нагоди матури 50 зол. — Всім Вп. Добродіям складає щиру подяку Головна Управа.

Замість святочних побажань: о. мітрат Олекса Базюк 10; по 5 зол.: посол д-р Любомир Макарушка, д-р Максим Музика, Наталія і Стефан Поповичі, Варшава, Ярослав Сінгалевич, Стрий, Марія Чавс, Надвірна і посол О. Яворський, Львів; по 2 зол.: д-р Гриць Ганкевич, Снятин, о. Григорій Діяхон, Кропивник, Василь Зеленяк, Борислав, Микола Мавурок, Станиславів, Андрій Назар в Чехах і мгр. Михайло Хомяк, Синік; о. Василь Луцький, Саджавка 1 зол. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа.

На Рідну Школу зложили в зол.: Вп.: Кружок Рідної Школи в Зборові 20, Кружок Рідної Школи в Бучачі 24, Кружок Р. Ш. в Сколім 15, Кружок Р. Ш. в Збаражі 10, Кружок Р. Ш. з Угнова 10, Родина Бачинських, Львів 20, Ірена і Орест Радловські, Львів 10 замість квітів на домовину бл. п. Радника Іллі Кокорудза; Т-во „Дністер", Львів 50, Микола, Ольга Олімпія і Сидонія Стефановичі 20, Розалія Будзинська, Заліщики 10, Зенон і Олена Поповичі, Жуків 10, замість вінця на домовину бл. п. о. А. Стефановича; Люба Мосевичева, Торунь 28, зібраних між заточенцями; III. і IV. курс учениць семінарії СС. Василіянок. Львів 9, замість вінка на домовину бл. п. Філярета Гладиловича; Евгенія Величковська, Базар 15, замість повідомлень про смерть о. Нестора Величковського, ляроха в Базарі к. Чорткова, який помер 23. IV. в 64 році життя; Марія і Іван Савкови в Коломиї 10, замість квітів на могилу бл. п. Богдана Чолія. **Замість Балю:** зложили по 10 зол.: Т-во „Основа" Львів, д-р Маріян Стахурський Львів, д-р Іван і Софія Раковські Львів, Миколай Стефанович Самбір; д-р В. Кубійович Краків 8 зол.; по 5 зол.; д-р В. Кашубинський Львів, Гнат Гнатюк Сокаль, д-р Водославський Галич, директор інж. Микола Творидло Львів, проф. д-р Конст. Кисілевський Львів, адв. д-р І. Дудикевич Бібрка, д-р М. Фуртак Микулинці, о. Василь Мотюк Мар'янмільґ, Антін Файгель, адвокат в Заболотові, д-р Антін Перегінець, адв. Станиславів, Михайло Стронціцький, суддя Калуш, Володимир Михалевич Краковець; по 3 зол.: д-р Михайло Бабій, адвокат Львів, д-р Осип Савицький, лікар Дунаїв; інж. Нижанковський Львів 2.50; д-р Мих. Гриніх, адв. Бучач 2, Дмитро Жук Павлова 2, Слава Маланич Львів 2, Маркіян Букачевський, студ. Завалє 1.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ІНЖИНІРИ КАХНИКЕВИЧ І БІЛИНСЬКИЙ — концесіоноване технічне бюро для інсталяцій електричних і водопроводних уладжень, моторів, помп, турбін. Проектування електрівень та інших промислових заведень. — Львів, ул. Генінга ч. 36, тел. 48-06. 2504 1—3

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК**, Пілсудського 21, I. 10-10

ВПИСИ на рік 1933/34 до новочасної річної школи крою і шиття та домашнього господарства приймає Марія Пісарська, Львів, Сташіца 8. II. п. 2606 1—4

АДМІНІСТРАТОР ТИМЧЕНКО! Негайно приїхати до Львова — Котко.

МАШИНА до писання „Адлер" українсько-польська, оказійно продається. „Машинополь", Львів, Сикстуська 9. 1—3

РУТИНОВАНИЙ з довголітньою судовою та адвокатською практикою бувший урядовець суду шукає місця в адвоката або нотаря. Зголошення: Перемишль, Дружбацької 10, мешкання 6. Василь Охремівський. 2501 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОНКУРС.

Головна Управа Рідної Школи оголошує отсим конкурс на три посади катехитів при школах у Львові, а саме: а) при школах ім. Б. Грінченка, б) при школах ім. Т. Шевченка і в) при школі ім. Князя Льва і Короля Данила.

Речинець вношення подань до кінця червня 1933.

Викагорода згідно з нормами, які обовязують у школах Р. Ш.

Вимагані повні кваліфікації.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:
Д. Великанович, зост. голови,
Д-р М. Коновалець, секретар.

Подільський Союз Кооператив у Тернополі оголошує

КОНКУРС

на крамаря до сільської кооперативи.

Умови: відповідна освіта, практика та хист поводитися з покупцями. Бажане знання музики (хор, орхестра). Платня в процентах від торгу. — Оферти разом з докладним описом життя слати на адресу **Дирекції ПСК. в Тернополі, вул. Міцкевича 11.** 2500

Гребенів к. Сколього.

Подаю до відома, що в цім році сама буду вести свій пансіон „Еміліи". Гарні мешкання, домашний харч, здоровий. — Ціни низькі.

ЕМІЛІЯ СТЕРНЮК.

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 161 (13.400). Львів, субота 24. червня 1933. Рік LIV.

Газета виходить щоденно, крім неділь і свят.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 148.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-61.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Містерії в українському середньому державному шкільництві.

Українське громадянство схвильоване двома справами, які вагло вирнули в останніх днях.

1) Ані при державній семінарії у Львові, ані при семінарії у Перемишлі (обі утраквістичні, колись українські) *не розписали вступних іспитів до І. кляси гімназій нового типу*, хоч аналогічні польські заведення на такі вступні іспити дістали дозвіл. Що це значить? Не значить, що *оба ці заведення будуть зовсім зліквідовані, а на їх місце не повстане нічого!* Відомо, що нові шкільні закони зовсім ліквідують семінарії. Обі названі семінарії вже потратили в бігучому шкільному році свої перші ступні студій, а в найближчому потратять дальші. На їх місці, — якщо нема постанови, щоби вони як наукові одиниці тропали, — повинна у шкільному році 1933-34 повстати перша кляса нової гімназії, зовсім так, як вона повстає при всіх теперішніх гімназіях. Тільки на гімназії, як на підбудові, можна колись утворити педагогічний ліцей або дволіття педагогію. Чомуж, коли шк. влада вважає, що не доконче кожна семінарія має у перехідному часі (доки буде вирішена сітка педагогічних ліцеїв і педагогій) перейти у гімназію, чому цієї самої мірки влада не прикладає і до польських семінарій? Чому на їх місце творять уже тепер, усупе, польські жіночі гімназії, а чому *одинокі* дві державні середні жіночі школи українські тепер, так з легкої руки, зачинають? Мабуть на те, щоби оправдати опінію українського громадянства, що новий шкільний закон має не лише зреформувати школу, але й — по дорозі — зменшити і так уже бідний стан українського середнього шкільництва! Що мають робити незаможні родичі дівчат, коли їх не стати на високі оплати у приватних жіночих гімназіях? Зрештою, чи оплата за науку дітей мають бути привілеєм виключно українських громадян?

2) Міністерський розпорядок з приводу організації нового шкільного року 1933-34 і з приводу вступних іспитів до І. кл. нової гімназії нічого не каже про гімназії класичного типу. Так, якби їх не було! Тимчасом українських державних гімназій в сьогодні сім, (в тому дві утраквістичні) а *всі вони класичні* (лише філія акад. гімн. у Львові має рівнобіжні гуманіст. відділи)! І всі вони промовчані у пляні організації І. класи нового типу! У чомуж річ?

Щоби вияснити це, мусимо пригадати, що в цьому шк. році (1932-33) в ще при гімназіях II. кляса, яка після ферій перетвориться у першу нового типу. Згідно з тим міністерським розпорядком, що організує новий шк. рік і приписує, який вступний іспит має здавати молодь, що хоче поступити до нової першої класи, постановлює теж, що молодь з другої теперішньої класи переходить у своїй гімназії до І. нової класи *без вступного іспиту*. Зате молодь, що приходить зпоза гімназії, *мусить* здавати вступний іспит. Так повстали три категорії молоді: найбільш упривілеєна, що йде до І. нової класи без вступного іспиту, менше, але все ще упривілеєна, яка поступає з народніх шкіл до І. класи нового типу, до *не класичної* гімназії, здає приписаний іспит, але *не здає латини* і найбільше покривджена, яка, коли хоче поступити до І. класи *класичної* гімназії, *мусить здавати крім цього ще й латину*. Виходить, що українська молодь, яка покінчила на днях 6 клас народньої школи, або вчилась приватно і хоче поступити до державної гімназії, побачила перед собою шлях загороджений, бо раптом, *буквально на два чи три дні* перед вписом до гімназії, довідалася, що треба робити вступний іспит з латини! Виходить ще одна містерія: нова І-а кляса, яка мала вже бути в цілій державі одна і така сама, буде все ж таки після ферій ще двотипова: з латиною (перетворена з II. кл. класичної гімназії) і без латини, для усіх решти гімназій! Українські діти посилають знову — якось так, по дорозі... — *и категорію громадян* другої класи, а всім українським державним гімназіям (за виїмком філії у Львові) *зачинений доплив дітвори зі вселюдних шкіл!*

Головна Управа „Р. Шк." і один з кружків „Р. Шк." (Перемишль) інтервеніювали у куратерії в обох порушених справах. У першій (перемінна державних семінарій на гімназії) безуспішно. Звичайна тактика влади: спершу мовчанка, опісля загаювання, вкінці несподівана постанова довели до того, що родичі до *останніх годин* не знали, що мають з дітьми зробити. Також заходи Батьківського Кружка при II. (утракв.) держ. семінарії у Львові, що кілька разів висилав депутацію до куратерії, інтервеніював через Укр. Парл. Репрезентацію в міністерстві освіти, писав прохання і т. п. — покінчилися, як бачимо нічим.

Куратерія Л. Ш. О. поступилася у відношенні до українських прив. гімназій. Тут вільно при класичних відділах відчиняти рівнобіжні без латини, або й на І. піврік шк. р. 1933-34 не вчити латини в І. новій класі. Таким робом українські класичні приватні гімназії можуть приймати до першої нової класи також молодь зі вселюдних шкіл. Львівський куратор п. Ґадомський, обіцяв видати якісь аналогічні доручення для дирекцій держ. українських і утраквістичних гімназій. Маємо відомості, що на два чи три дні перед 15. червня (отже в останній хвилині!) таке доручення в куратерії вийшло, але змісту його не знаємо. Зате знаємо ось що: *ніяка українська державна гімназія не може відчинити більше як два відділи першої нової класи* (чи це торкається теж польських гімназій не знаємо). Знаємо далі, що директори, поляки тих гімназій, де є рівнобіжні відділи утраквістичні (в Сгрию і Бережанах) приймають свіжу молодь з народніх шкіл *лише до польського відділу. До українського переходять лише свої учні з теперішньої II. класи.* Отже польські відділи збільшують свою фреквенцію свіжим доплівом, а українські ні! Знаємо далі, що в академічній гімназії у Львові *вже було два* відділи старої другої класи. Отже, тому, що не можна отворити нового, третього, до І. нової класи в академічній гімназії *не може поступити ніодна дитина з народньої школи!*

Ось містерії зпоза куліс українського державного шкільництва!

При нагоді мусимо звернути нашому громадянству увагу на одну дуже загрожливу обставину. За нашими відомостями, до І. нової класи на філії у Львові (яка одинока приймає без латини) зголосилося *вдесятеро* менше молоді, ніж це було перед кількома роками. Безумовно тут багато зробило те загаювання влади з вирішування таких важливих справ в останній хвилині. Безумовно багато родичів, особливо на провінції, було здезорієнтованих, бо не знали, що робити. Але всеж лишає зменшення доплаву до середніх шкіл надто загрожливе, щоби тому не противідіяти. Наша сільська інтеліґенція повинна подбати, щоби здібнішу молодь спрямувати — не вважаючи на ці перешкоди — до середніх шкіл. Справа дешевих бурс, збірних станцій, кухонь, стипендій, допомог для бідної здібної літури висувається тепер на чоло нашої практичної шкільної діяльности. Не сміємо допустити, щоби механічні перешкоди влади вдали на такий прикрий гонор як байдужність!

Життева поліса — це не лише найпевніша локата ощадностей, але й найкраща забезпека будучности Вашої і Вашої Рідні. Тому обезпечіться якнайскорше в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица)

Закарпаття.

РОЗВИТОК ШКІЛЬНИЦТВА.

Державне видавництво у Празі видало саме тепер брошуру шк. інспектора в Ужгороді Осипа Пешини про розвиток шкільництва на Підкарпатті від 1920 р. до 1931 р. З минулих 12 літ можна бачити великий розмах і розбудову шкільництва на Підкарпатті, що ніяк не дається порівняти зі станом за попереднього мадярського режиму. Школи є в 90 проц. державні в противенстві до передпереворотових, коли переважало віроісповідне (церковне) шкільництво. Від 1920—31 року прибуло **діточих захоронок** з 72 відділами і 3.688 дітьми. **В народнім шкільництві** прибуло 252 нових шкіл з 1272 класами і 54.243 учениками. Всіх народніх українських шкіл було 425 супроти 32. Зате прибуло багацько чеських сіл, закладаних головно для жидів; їх число з 20 в 1920 р. зросло на 158. Крім того мають школи мадяри, німці, румуни, а навіть цигани в Ужгороді. **Горожанських (виділових) шкіл** прибуло 8 — всіх разом 15 українських, 1 мад. і 1 чеська, крім того є й чеські паралельки при українських школах. **Середніх шкіл** є 8: 4 українські гімназії з чеськими (3) або мад. (1) паралельками, 1 жидівсько-чеська, 3 учительські семінарії українські з 1 паралелькою чеською. 6 торговельних і промислових шкіл, доповняючих промислових 37, господарська 1. Число учителів шкіл народніх зросло з 976 на 2981, крім того було 132 учительки ручних робіт супроти 12. Утримування шкіл коштує державу поверх 41 міліонів корон річно. Поставлено нових шкіл 32 з 56 класами, а приготовляється будова 67 із 164 класами. — Шкільний примус підвищений з 6-ти на 8 літ. — Курси для неграмотних і вищої освіти ведуться при кожній школі щороку.

Цей розвиток шкільництва потішає нас вельми, як з другої сторони не можемо затаїти й відемних сторін нашого шкільного життя, особливо в середніх школах. Держава дотепер не забезпечила тих шкіл підручниками. Держ. видавництво видало всього 4 читанки і граматику нашої мови, кілька інших книжок для нижчих гімн. кляс видали автори на свій рахунок. Тимчасом обовязком держави було заповнити якнайскорше недостачу підручників для середніх шкіл, бо нині бачимо, які недобрі наслідки гягне за собою їх недостача. Наша молодь середніх шкіл інтелектуально стоїть нижче від чеської, а це видно щойно у високих школах. В університеті поступають наші ученики слабо, мало з них кінчить студії в нормальнім часі і через те у нас недостача своїх молодих працовників відчувається на кожнім кроці. З початку (до 1924 року) в тому напрямі проявляв шкільний референт добру волю — по 1924 році всі почини в тому напрямі — убив. („Українське Слово").

Wyciąg z protokołu wspólnego. VI. 1. Pr. 292/1933
Sąd okręgowy we Lwowie Wydział VI 1. karny w składzie Wiceprezes S-[illegible] okr. J. Antoniewicz jako przewodniczący, S. S. O. W. Medyński i S. S. O. Dr. L. Dworzak jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 152 czasopisma p. t. „Dilo" z daty Lwów dnia 15. czerwca 1933 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 292/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 19. czerwca 1933 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 13. czerwca 1933 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" Nr. 152 z daty Lwów dnia 15. czerwca 1933 r. zawierającego w artykule pt. „Napad itd." w całości, znamiona występku z art. 170 kk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu tendencyjnem rozsiewaniem nieprawdziwych wiadomości o przebiegu demonstracji w czasie obchodów kościelnych w pow. samborskim sprowokowanych rzekomo przez członków związku strzeleckiego, wywołać niepokój publiczny. Według §§ 487, 489, 493 pk., oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: J. Antoniewicz. Protokulant: Turkiewicz wr. Janowicz st. sekr.

ВІДКРИТТЯ ПАМЯТНИКА А.ДУХНОВИЧА У ПРЯШЕВІ.

В неділю 11. ц. м. відбулося торжественне відкриття памятника культурного працівника Пряшівщини й будителя національного життя Підкарпаття 1840—60-тих років А. Духновича при здвизі кількох тисяч людей не лиш зі Словаччини, але також і з Підк. Руси. При цім славився й „День русской культури". Сам памятник є роботи місцевої різьбарки Мондичевої, яка добре підхопила головну ідею Духновича: ширення просвіти між найширшими верствами нашого народу по селах. Статуя зображає Духновича з хлопчиком, що держить у руці на свій час дуже поступовий буквар, з котрого відтак користали всі пізніші автори. На жаль, провід товариства його імени викривив його щиро народні ідеї та пішов чистою російщиною. Овочі цих противнародніх ідей товариства збирають заслїплені провідники Пряшівщини, бо, як самі на цім святі голосили, тамошні русняки словакізуються словацькими школами, що правда, позакладаними на основі фальшивих статистик. До тої словакізації причиняються у значній степені самі „русскі" через ненародню мову своїх часописів та шк. підручників. Тамошні русини, не розуміють добре великоруської мішанини, кидають так звані „русскі" часописи та читають їм зрозуміліші словацькі.

Чеські часописи нотують виступи кількох бесідників проти словаків. І з уст самої різьбарки Мондичевої випали слова, що русини за мадярів не зазнали такої денаціоналізації, як тепер від словаків. На жаль, ні Мондичева, ні інші наші „русскі" ще не прийшли до свідомости, що вони самі — помагають словакізувати наше населення на Словаччині, даючи йому не живу мову, не живу культуру, а — мертвеччину. Ця мертвеччина не витримає конкуренції з ніякою живою мовою, з ніякою живою культурою, не витримає конкуренції і зі словаччиною. („Укр. Слово").

ГРАБАР ГУБЕРНАТОРОМ ЗАКАРПАТТЯ?

„Прагаі Мадяр Гірляп" приніс вістку, як твердить із поінформованих кол, що влада предложить президентові Масарикові, щоби наслідником губернатора Бескида іменував Константина Грабара, якого влада недавно іменувала бурмістром Ужгороду. Грабар є членом аграрної партії.

ТУЧІ ТА ПОВЕНІ НА ЗАКАРПАТТІ.

Хуртовина знищила полеві засіви й овочі в околиці Бедевлі в тячевському окрузі. Град, величини голубиного яйця, затовк плоди в землю. Шкоди є на сотки тисяч. Наслідком останніх дощових днів піднеслася вода в закарпатських ріках. Ріка Уж піднялася в Ужгороді більше як на метер, Тиса біля Вилока понад 130 цм. У селі Ряпиді в мукачівській окрузі перервала греблю й залила село до кількох годин. Прудка струя зірвала та забрала три хати з усім уладженням. Двоє дітей, 3-літня Марія Зонкова та 8-літній Василь Оравський потонули. Інші члени родини врятувалися на неушкодженій частині греблі, інші три хати вода збурила зовсім, а 11 хат підмила. Вечором тогож дня жандарми з технічною сотнею 19. п. п. з Мукачева та при помочі населення направили греблю. Всеж у неділю ще було село затоплене розлитою водою. Шкоди на полях і в забудуваннях є на сотки тисяч. Недільна хуртовина заподіяла значну шкоду в мукачівській окрузі. В селі Ґоронда грім поранив чотирьох людей. Їх відвезли до мукачівського шпиталю.

—o—

Перша ластівка з нового гнізда.

На маргінесі намірeного вилучення тернопільських передмість.

Тернопіль, 20. червня 1933.

Знаменним явищем сучасної Польщі є стремління територіяльного поширення міст в цілях їх правильної розбудови, для управильнення поліційної і санітарної адміністрації, вкінці для доцільнішого переведення комунально-скарбової політики. На національно-мішаній території не малу ролю грають тут інтереси польської національної політики, у меншій мірі справи чистої урбанізації. Польща для здійснення повищих цілей старається за всяку ціну перейти з майже чисто хліборобської держави у державу хліборобсько-промислову і з цією метою піклується передовсім про розвій міст і промислових та фабричних осередків, нераз з видимою шкодою для хліборобського населення. Це бачимо на цілому ряді прикладів, хочби у нас в Східній Галичині. В останніх роках створено штучно Великий Львів, Великий Борислав, Великий Станиславів і т. д., зправила проти волі тих, кого хотіли ущасливити честю належати до великого міста, як це було з підльвівськими громадами, з громадами бориславського нафтового басейну і т. д., що надармо боролися за задержання своєї політично-адміністраційної самостійности.

Такі справи належали перед світовою війною до компетенції галицького сойму, отже тепер мав би їх рішати польський сойм шляхом окремого закону. Щоби оминути цю доволі далеку дорогу видано закон з 1. серпня 1923 (В. З. П. Р. ч. 92, пз. 719) в справі доконування граничних змін в містах у Галичині. На основі постанов цього закону вже не сойм, але сама рада міністрів шляхом розпорядку може прилучити до міста (а не ділити існуючу територію міста на дві громади!) підміські громади в цілости, або частинно, що безпосередньо граничать з містом, мають переважно міський характер, або під господарським оглядом є тісно злучені з містами. Ті громади мають заключити окрему умову щодо посідання і ужитковання громадського майна, заведень і фондів та поділу вірительностей і тягарів.

Та і цього закону було ще за мало, а і спосіб його переведення був за тяжкий (ухвала ради міністрів). Розпорядком президента П. Р. з 3. грудня 1932 (В. З. П. Р. ч. 109, поз. 895) в статті 3 змінено згаданий вище закон у цьому напрямку, що ті зміни може переводити у містах (за винятком Львова й Кракова) сам міністер внутрішніх справ. Текст наведеної статті говорить загально про зміну границь, а не про прилучення, з чого можна вносити, що міністр має право також і поділити громаду міста на дві окремі громади, чого однак у практиці досі, здається, не було.

Мається те стати вперше у Тернополі якраз напередодні 13. липня ц. р., коли зачне обовязувати новий самоуправний закон. Повітове староство в Тернополі віднеслося недавно письменно до магістрату м. Тернополя з жаданням, щоби міська рада видала свою згоду у формі окремої ухвали на вилучення передмість т. зв. Гаїв з міста й створення з них окремої громади. Про цю справу не знав ніхто з радних, ані навіть магістрат і бурмістр д-р Ленкевич, скликуючи засідання міської ради на 8 год. веч., в середу 14. червня ц. р. не помістив цієї справи на денному порядку, подаючи до відома радних лише кілька дрібних актуальних справ. Безпосередньо перед засіданням міської ради відбулося коротеньке засідання магістрату, де з українців за-

Чи Ваш знайомий є передплатником „ДІЛА"?

Якщо ні, передайте йому чек, щоби вислав передплату за „Діло" та став постійним передплатником.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ЧЕРВНЯ 1933.

ЯРОСЛАВ КОНСТАНТИН ЯСЕНИЦЬКИЙ. 2)

ГОЛОС З ПОРОЖНЕЧІ

або

ЧИ МОЖЛИВИЙ У НАС ЛІТЕРАТУРНО-ВИДАВНИЧИЙ РУХ?

(Докінчення.)

До створення літературних нагород повинні причинитися наші багаті, що бажають бути меценатами літератури, і наші культурно-економічні установи. Кожна з наших інституцій повинна асигнувати відповідно до своєї спроможности якусь суму річно і передати її до згаданого Т-ва письм. і журналістів. Так могло би повстати кілька літературних нагород, які скріплять літературний рух і витворять творче суперництво між письменниками.

3) Уряджувати літературні конкурси. Для заохоти до літературної праці серед письменників, головно молодинку — повинно згадане Т-во письменників уряджувати щорічно два літературні конкурси. Вони давали би нагоду молодим письменникам попробувати свого пера. Нинішня доба нашого життя це час всесторонньої розбудови нашого духового і матеріяльного життя. Тому згадані конкурси повинні би звернути увагу на твори з сучасности. Сучасно-суспільні повісти повинні в таких конкурсах мати першенство, бо вони повинні би відзеркалювати нинішнє життя та формувати нову народню психіку.

Окреме питання: як зацікавити загал літературними проблемами? Згадане Т-во повинно би розпочати акцію в пресі, у деникax, журналах, щоби всі вони поміщували у фейлетонових відтинках твори українських авторів, хочби за дуже низькою винагородою. Іде про те, щоби читачі нашої преси звикав до рідної оригінальної творчости, бо тоді братиме і купуватиме книжки. Дальше згадане Товариство повинно би постаратися, щоби наші деники раз у тиждень присвячували одну сторінку літературній критиці, де вміщували би рецензії на біжучі літературні новини. В цих додатках повинні міститися розмови з авторами про їх праці та наміри і в цей спосіб заінтересувати наш загал літерат.-видавничою продукцією. Взагалі було би побажане, щоби Т-во письменників видавало літературну газету, хочби раз у місяць у розмірах 1 аркуша друку.

Для втягнення широких мас у краю в орбіту літератури треба організувати в краю літературно-авторські вечорі, дискусії, літ. суди, — де публика більших міст на провінції входила би в контакт із письменниками. В провінціональних центрах ролю Т-ва письменників могли би перенять на себе „Учительські Громади".

Видавничий рух повинен бути так зорганізований, щоби держав читачку публику в постійному напруженні. Він мусить *орієнтуватись на покупця* і з цього погляду треба його зорганізувати.

Споживачем книжки в першій мірі мусить бути вже по своїй природі інтеліґенція, а щойно потім маса. На інтеліґенцію складаються: народні вчителі (3.000—4.000), священики (3.000), держ. і приватні урядовці, лікарі, адвокати, інжинірі, купці, кооператори (2.000—3.000). На тих 8.000—10.000 інтеліґентних родинах мусимо в першій мірі оперти видавничий рух. Духова потреба цього загалу вимагає, щоби щороку появлялося у нас щонайменше 50—60 оригінальних та перекладених книжок, які не лежали би і не припадали би порохом, але мали негайний збут.

Але запитає дехто, як це перевести?

Думаю, що можна це зробити при зорганізованости національної свідомости нашої інтеліґенції. Треба перш усього подбати за відповідні видання. Далі треба кинути і послідовно здійснювати гасло: „Кожний інтеліґент мусить місячно купити бодай одну книжку".

І так народне учительство, спаралїжоване нині в народній праці, повинно свою бездільність направити в цей спосіб, що масово буде піддержувати видавництво, яке щомісяця випускало би одну книжку. Епископські ординаріяти в порозумінні повинні би створити періодичне видавництво на зразок польського видавництва св. Войтіха в Познані, яке щомісяця випускало би одну книжку.

Крім видань педагогічно моральних, відчуваємо брак видавництва, що нашій інтеліґенції давало би періодично оригінальні або перекладові літературні твори. Мусіло би повстати в нас періодичне видавництво, (в яке могло би перетворитися одно з існуючих), що випускало би що 10 днів 1 книжку 10 арк. друку, себто 3 томи місячно, 36 томів річно. Для членів-передплатників могли би вони коштувати дуже дешево.

Це періодичне видавництво було би в цей спосіб зорганізоване, що з 3 томів кожного місяця, один був би присвячений оригінальній повісти або перекладові цікавого вартісного твору для інтеліґенції, а другий — третій том — споминам або перекладам зрозумілим не тільки для інтеліґенції, але також для маси.

Лишається питання, як знайти 2.000 членів згаданого видавництва. Це завдання можна здійснити тоді, *коли всі інтеліґенти стануть членами такого видавництва* та коли краєві установи своїм урядовцям накажуть бути членами та стягатимуть по 5 зол. місячно з їх платень, а в заміну дадуть їм в руки українські книжки. Ця акція повинна дати бажаних 2.000 членів-передплатників у короткому часі, коли взяти під увагу, що сотні священиків, учителів, професорів, лікарів, адвокатів, інжинірів, кооператорів, купців, міщан, власників реальностей: що тисячі читалень „Просвіти" тут в краю і в Америці, що сотні братств, молочарень, еміґрантів в Европі й Америці — одні з патріотизму, другі з цікавости — стануть членами згаданого видавництва.

Запитає дехто: Чи це не мрія, не сон? Ні! Це конечности. Не забуваймо, що йде бібліотечний закон, який вимагатиме кількасот книжок по сільських бібліотеках. Реалізуймо цей плян зараз та доведім до того, щоби за 10 літ (1943) ми могли похвалитися виданням 600 нових книжок. Теж був би величавий успіх.

—o—

сідає одинокий асесор д-р Степан Брикович і там без дискусії рішено додатково поставити справу вилучення Гаїв на денний порядок, про що зібрані вже радні довідалися щойно на салі. Міська рада складається з 48 радних, а того 19 поляків, 19 жидів і 10 українців, вибраних в 1929 р. В раді є 4 клюби: польський (19 членів), український (10) і два жидівські: клюб т. зв. магістратських жидів і асимілянтів (13) і клюб жидів сіоністів (6). Сіоністи на засідання не прийшли зовсім, маючи тоді якусь свою імпрезу. Явилося 19 поляків і 7 магістратських жидів під проводом віцебурмістра д-ра Ік. Вайсніхта — разом 26 і 8 українців: 1) Ілярій Брикович, емер. проф. гімн., 2) д-р Степан Брикович, адвокат і перший асесор міста, 3) Теодор Воловець, муляр, 4) Степан Козуб, швець, 5) Іван Майка, промисловець і масар, 6) Павло Постригач, будівничий, 7) д-р Степан Чумак, директор кооперативи „Будучність“ і 8) Михайло Яримович, рільник. Не були присутні на засіданні радні (не знали, що буде така важна для нас справа) о. крилошанин Володимир Громницький і окр. суддя Віктор Цебровський.

Маючи вимагану більшість, бурмістр д-р Ленкевич зачав як першу точку референувати справу вилучення з міста Тернополя передмістя Гаїв і прилучення до міста 81 моргів зі сусідної катастральної громади Біла, де повстала недавно підміська польська, напів пролетаріятська кольонія. Як одинокий мотив вилучення Гаїв подав, що місто Тернопіль мусить удержувати мурованку до Гаїв, а цей тягар спаде на Гаї по їх вилученні з міста. Поминув правдиві, чисто політичні мотиви, а саме, що Гаї (кілька великих передмість: Гаї Великі, Гаї Пасіка, Гаї Гречинські, Гаї Чумакові, Гаї Ходорівка і Гаї Шлахтинецькі з числом населення разом понад три тисячі) є майже чисто українські та що вилучення з міста около 3.000 українців піднесе штучно відсоток польського населення у місті. Треба згадати, що перед кількома роками прилучено до Тернополя лише з національно-польських мотивів польську громаду Загробеля, заселену підміським пролетаріятом, хоч Загробеля віддалена від міста ставом і Серетом і не представляє для міста господарської вартости.

Внесок викликав величезну бурю. Всі присутні українські радні забирали по черзі голос, часто по кілька разів, так, що дискусія тривала від 8.30 до 12 години вночі і тоді без уваги на голосні протести українських радних ухвалено голосами поляків і магістратських жидів вилучення Гаїв з міста Тернополя і прилучення польської кольонії в Білій. Проти ухвали українці з місця заложили протест до протоколу, а крім цього долучили описля основно умотивований протест на письмі, що його підписали всі українські радні. Всі інші справи, для яких скликано засідання міської ради, відпали цілковито і їх ніхто навіть не тикав.

Повища ухвала міської ради викликала самозрозуміле величезне негодування серед цілого українського населення міста Тернополя і його передмість. Найбільше, очевидно, в Гаях, де в неділю 18. ц. м. скликано масове віче і де по промовах міських радних проф. Бриковича, д-ра Бриковича, д-ра Чумака, п. Івана Майки й інших рішено одноголосно поробити всі заходи, щоби передмістя Гаї остали на дальше при місті Тернополі, до якого належать безперервно від хвилі його основання в 1540 році. Тепер приготовляється відповідний протест на письмі і збирається підписи.

Ще кілька слів про саму ухвалу міської ради з 14. ц. м. З формального боку вона неважна, бо радні не були про цю справу, для міста в додатку засадничого і далекойдучого значіння на цілі покоління, заздалегідь повідомлені, як були повідомлені про всі інші справи. Це противиться постановам обовязуючого регуляміну нарад міської ради м. Тернополя, як також постановам галицького закону для 30 міст з 13. березня 1869 В. З. Кр. ч. 24, що обовязує досі в Тернополі.

Ще менше стійна вона з мерторичної сторони. Тернопіль є в дійсности тільки великим осередком урядничої бюрократії, у господарському житті зовсім нетворчої. Місцеве купецтво і ремісництво є звязане економічно здебільша з інтересами хліборобства, з котрого жне навіть безпосередньо значна частина мешканців Тернополя. Гаї належали безперервно до міста, їх мешканці мають великі простори землі (далеко понад тисячу моргів), що тягнуться від міських хат широким нераз до 7 км. поясом від полудневого сходу, через схід до північного сходу. Всі ті грунти входять до міської табулі і тут був би перший випадок, що село мало би свою табулю при окружному суді. Багато мешканців Тернополя має свої грунти, нераз просторі, а Гаях і вони оплачували би на будуче податок і у місті і на селі. Саме місто стратить великі джерела доходів з податків, які досі побирало, не вкладаючи в Гаї майже ніяких інвестицій за винятком кількох керниць і двох шкіл найнижчого ступня. Натомість мусить дати великі вклади в упорядкування прилученої рівночасно підміської кольонії з Білої, що не має зовсім ні доріг, ні зулиць і ніяких уряджень. Гаї є головним доставцем споживчих продуктів для міста, місто розбудовувалося також і їх податковими грішми і також їх засобами придбало для себе доволі значне майно, котрого тепер їх позбавляється. Натомість на передмістян з Гаїв упали би нові для них тягарі як для чужинців, а саме рогачки, копитковe і т. д. Як чужі стрятили би вони також і можність користати з міських всенародних вищеклясових шкіл і ріжних міських заведень.

Тернопіль належить до більших міст в Галичині. В 1900 р. мав 30.415, в 1910 р. 33.871, а в 1921 р. 30.891 мешканців; сьогодні ця цифра виносить около 35.000. Є важним комунікаційним осередком, а тепер і осідком воєвідських властей. Лежить в чисто хліборобській частині краю і значна частина його власного населення займається також хліборобством. Намічений поділ і вилучення з живого тепер організму міста більшости його просторів, з якими злучене було від 400 літ, є унікатом в історії міст взагалі. Не зід річи буде згадати, що відсоток українського населення в Тернополі є значний, значно вищий як пересічно у інших більших східногалицьких містах і що Тернопіль має і свої українські історичні традиції як пр. існуюча досі фундація кн. Конст. Острожського з 1560 р. і є осідком ріжних українських культурно-освітніх і господарських установ загальнішого значіння.

Та все те мало промовляє до польської сторони, що задивлена в міраж польського націоналізму і задержання штучної супрематії, не уміє дивитися на світ тверезими очима. А тверда дійсність і життеві потреби є сильніші від міражів. І вони побідять і ніякі штучні поділи та вилучення не знищать нашої сили та не спинять нашого дальшого розвою!

Д-р Степан Баран.

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорять український нарід, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації: **Warszawa, Stalowa 25. m. 10.**

Нові передплатники одержують журнал від І. числа.

Не відкидайте нинішнього чеку,

бо він коштує гроші, але негайно вишліть передплату 5 зол. на липень та дещо на сплату довгу, якщо його маєте.

Криваві події в повітах Ропчиці і Ряшів.

Сальви поліції до селян. — Убиті і ранені по обох сторонах.

ВАРШАВА. (ПАТ). У кількох громадах ропчицького і ряшівського повіту зазначилася від якогось часу агітація напливових елементів комуністичних і крайно лівих, якої проявом були **недавно сигналізовані події на терені громади Грабіна, пов. Ропчиці.** Агітація та виявлялася м. ін. у **розкиданні доволі поважної скількости підбурюючих летючок з протидержавним змістом,** а також у спробах агітаторів потягнути менше свідом. населення до актів терористичних і саботажів, як грабіж крамниць, вируб лісів і т. д. Населення у величезній більшости ставилось вороже до злочинної агітації і в цілій низці випадків доконало навіть самосуду, віддаючи агітаторів у руки органів влади. Енергійна акція влади, що мала на меті ліквідацію тої агітації, довела в часі 48 годин до **арештування всіх провідників,** яких передано органам судової влади.

Акція органів влади, ведена при дальшій участи освідомленого селянства, відбувалася без поважніших інцидентів. Тільки в громаді **Мединка Лепчицка,** пов. Ряшів і в громаді **Ночкова,** пов. Ропчиці, дійшло до вжиття зброї поліцією.

У громаді **Мединка Лепчицка** значна група підбурених людей під проводом агітаторів пробувала **вирубати частину приватного ліса.** Поліція не допустила до грабіжи, закликаючи спокійно розійтися. У відповідь банда грабіжників обкидала поліцію камінями і віддала кількадесять стрілів, **ранивши 6 постерункових, у тому тяжко коменданта постеруноку в селі Ясьонка Реймана, який небавком помер.** У висліді сутички було **3 учасників грабіжи вбитих** і юрба розпорошена. Провідників арештовано.

У громаді **Ночкова** дійшло до сутичок між відділом поліції і групою протидерж. елементів, що **пробували відбити арештованих та обсипали поліцію стріламн.** Поліція у власній обороні примушена була вжити зброї, при чому **було вбитих 6 учасників грабіжи. Рани потерпіло кількох поліціянтів.** Частину напасників зловлено, решта утікла.

Тепер на терені тих повітів **спокій привернено.** Околичне населення масово зголошується до органів влади і висловлює осуд для тих, що підбурювали і їх до злочинної агітації та жертвує свою поміч і співучасть.

*

Про ті самі події подає Агенція „Всхуд“ ще такі інформації:

Серед забитих є і 60-літній жебрак Уляш, якого агітатори присилували, аби йшов з ними проти поліції.

Поліційні відділи всюди до останньої хвилини зберегли спокій і зимну кров. В одному випадку мав поліційний відділ 18 побитих і ранених від ударів камінями і цеглами. Юрба крім пальної зброї вживала дручків, наслідком чого деякі поліціянти мали розторошені шоломи.

Нині відбулися похорони застрілених в часі нападу на поліцію. Органи влади не робили ніяких перепон у зібранні населення, що брало участь у похоронах. Тіла видано родинам.

*

В останній хвилині повідомляють, що в повітах ряшівськім і ропчицькім панує повний спокій. Доходження проти організаторів та учасників подій ведуться дуже інтенсивно. Винуватці будуть потягнені до строгої відповідальности. Маніфестаційні похорони вбитого коменданта постеруноку Реймана відбулися в четвер в год. 2. пополудні.

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАГРАФУ.

Чотирнацятий день розправи.

Вчорашня двогодинна промова прокуратора мала на меті наставити картинами крови, побитих і ранених та виїмками з ріжних брошур і періодиків ОУН відповідно присяглих до тієї організації як цілости. Було це тло, на яке прокуратор, відкликуючись до патріотичних почувань суддів присяглих, почав сьогодні в год. 9-ій рано видати силюети поодиноких підсудних, обговорюючи кожного дуже подрібно та насвітлюючи їх постаті з усіх боків тезами й виводами судового процесу.

До 11-ої год. обговорив прокуратор особи двох обвинувачених: Зенона Коссака і Миколи Мотики. Коссак прийшов у промові прок. першим, бо на його думку, це „найстарший рангою“ між лави обвинуваченых боевик, комендант, що цена лаві обвинуваченых боевик, комендант, що цена лаві обвинуваченых боевик, комендант Дрогобичини, з якої усі справи ОУН чи УЦО були завжди з ним звязані. Це — на думку прокуратора — боевик тим грізніший, що він „революціонер у краватці“ та своєю інтеліґентною поведінкою зеднує собі всіх, а найбільшим довазом у прокуратора на комендатуру Коссака є факт, що Данилишин перед смертю хотів бачитися не з родиною, а з ним. „Волк зі своїм комендантом!“ — закінчує довінко прок. характеристику цього обвинуваченого.

Характеризуючи Мотику, прокуратор не находить просто слів погорди на змалювання його морального обличчя. „Мотика — це в прокуратора „лайдак“, „продавець“, „юда“ і „зрадник“ до того ступня, що й чорт мусів би затрястися з огиди, якби мав увійти в його тіло. Вкупі з тим вважає прокуратор факт, що підсудні подали після відкликання М. зізнань руку — нечуваним і для нього це доказ, що в ОУН — не ідейники, а злочинці. Мотика набив тюрми людьми — своїми товаришами, Мотика хотів, виказуючи їх, добути щось у поляків, які тягнуть такою службою — оце все, що може сказати прокуратор про нього, а порівнювання зізнань інших підсудних для підтвердження первісного виглядy зізнань Мотики забрало в його мові теж доволі багато часу.

З черги обговорив прокуратор коротко під-

судного Ярослава Віласа та перейшов до учасників самого городецького нападу. З цих першим почав обвинувачувати Куспіся, що на думку прокуратора, брав безпосередню участь в нападі як той третій „від каси", що вертався по течку і який є теж типом доброго боєвика, що не радо відслонює тайни своєї організації. З Куспіся перейшов прок. на обв. Цапа, як ту „жертву, що її найшов Куспісь для своїх діявольських планів" і як доброго „позастатутового" члена ОУН, а тоді почав обвинувачувати Мащака, „грізного бойовця", того, що вмів терорізувати людей і тому небезпечного. Найкоротше зупинився прокуратор на обв. Ковалюківній, добачуючи в ній все таки як не членку то кандидатку у члени ОУН.

Коли пишемо ці рядки, прокуратор доказує свою промову й виказує суддям присяжним вючим підсудних з погляду карного права. Передбачити, чи сьогодні говоритиме ще котрийсь з оборонців, з огляду на пізну пору — годі.

—o—

З життя наших установ.

І. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА „УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА" У ЛЬВОВІ.

Дня 30. травня ц. р. відбулися Загальні Збори Т-ва „Українська Захоронка" у Львові у приявї біля сотки членів. Зборами проводила голова Т-ва п. Софія Ракова, секретарювала п. О. Ріплева.

Зі звіту діяльности Виділу слід замітити отсе:

Т-во удержувало на терені м. Львова 8 захоронок. До захоронок ходило біля 500 дітей, де вони мали педагогічний провід та моральну і матеріяльну опіку. Діти одержували в часі побуту в захоронці харчі, а бідніші і дещо з одежі. З огляду на те, що в захоронках було дуже багато дітей безробітних, Т-во вело спеціяльну акцію доживлювання бідної дітвори. Кошти удержання одної захоронки були місячно приблизно 350 зол. Щоб удержати 8 захоронок, Виділ Т-ва мусів зокрема присвятити багато вусиль на роздобуття фондів. На приходи Т-ва складалися: членські вкладки, субвенції Митрополії й українських установ, магістрату і доходи з імпрез Виділу. Членів Т-во має 478. Впродовж року упорядковано у 8 захоронках концесії і Т-во має вині концесіоновані захоронки-передшкілля з повно укваліфікованими учительками.

Щодо вивінування захоронок, хоч воно є ще повне згідно з найновішими вимогами, одначе Виділ доложив усіх старань, щоби гігієнічні умовини і порядок були якнайкращі. Візитація комісії з магістрату і воєвідства дала найкраще свідоцтво порядкові захоронок.

Ідучи назустріч молодим абсольвентам семинарій та установам, які організують діточі садки, Товариство уладило 2-місячний курс для провідниць діточих садків. На курс ходило 50 абсольвенток, які покінчили його з повним успіхом. На курсі викладали учительки захоронок і п. К. Малицька. По укінченні курсу учасниці згуртувалися як секція садівничок при Товаристві, щоби мати постійний звязок з Товариством.

Справою пів-осель почало Т-во нову акцію на терені м. Львова. Т-во зорганізувало 6 пів-осель у Львові, до яких зголосилося біля 700 дітей. Оселі організуються в захоронці при вул. Петра Скарги 2, при вул. Жовківській 62, при вул. Личаківській. Дальше при вул. Супінського 21 для стрийської дільниці, на Левандівці і Клепарові. Пів-оселі треватимуть від 26. червня до 6. серпня. Потреба пів-осель у Львові в часі літніх ферій давалася дуже сильно відчувати від багатьох літ, бо наші діти, не маючи своїх, користали з добродійств чужих пів-осель. Зокрема Т-ву удалося приєднати багато громадян до тої акції. Протекторат над тою акцією обняли Ексцел. Митрополит Шептицький, Преосв. еп. д-р Бучко і голова Українського Гігієнічного Т-ва д-р М. Паньчишин.

В дискусії, яка розвинулася по звітах, присутні однодушно висказалися з признанням про працю Т-ва й одобрили напрямок праці Виділу. Зокрема Збори з одушевленням витали започатковану акцію пів-осель і в тім напрямі ухвалили на внесення д-ра Ст. Федака резолюцію такого змісту: „Збори взивають членів Т-ва і львівське громадянство піддержати матеріяльно акцію пів-осель у Львові одноразовим хочби найменшим датком на ту ціль".

Спеціяльно підчеркнено, що на місто Львів 478 членів — це рішуче замало, бо захоронки заслуговують на підтримку якнайширшого громадянства.

Збори на внесок комісії-матки вибрали одноголосно головою Т-ва поновно п. Софію Ракову. Членами Виділу: пп.: М. Донцову, Олену Гординську, Дмоховську, Лончинову, М. Мудракову, Н. Мечникову, Филиповичеву, Ірену Павликовську, Левицьку, Федакову, М. Капустянову. Опікунами захоронок вибрано: пп. Л. Левицьку, Юзичеву і Нагірну. Членами Контр. Комісії: М. Федакову, Ст. Кульчицьку, Кмицикевичеву і Назареву.

По зборах відбулася роздача премій серед членів. Настрій Загальних Зборів був дуже річевий і лишив миле враження серед учасників. Нововибраний Виділ рахує на щиру підтримку громадянства в тій акції, яку Товариство почало.

Поклик Т-ва „Українська Захоронка".

Товариство „Українська Захоронка" у Львові зорганізувало під проводом Їх Ексц. Митрополита гр. Андрея Шептицького, Преосв. еп. д-ра Івана Бучка і голови Українського Гігієнічного Т-ва д-ра Паньчишина пів-оселі у Львові для вбогих дітей. Метою їх є відживлення вбогої дітвори і відпочинок на свіжім повітрі у часі вакацій під проводом фахових учительок.

Зорганізовано пів-оселі в різних дільницях Львова. Для Городецької дільниці збірний пункт захоронка при вул. Петра Скарги 2. (в Юрі), зголошених 150 дітей. Для Жовківської дільниці - Замарстинова збірний пункт українська захоронка на Жовківській 62, зголошених 150 дітей. Для Личаківської дільниці — українська захоронка Личаківська 92, зголошених 270 дітей. Для Стрийської дільниці — Супінського 21, зголошених 70 дітей. На Клепарові українська захоронка на Клепарові — 70 дітей.

Оселя призначена для найбідніших дітей, яких батьки не всилі вислати на оселю. Оселя тревати буде від 26. червня до 6. серпня. Удержання тих пів-осель обчислено на 7.000 зол.

Святочне отворення пів-осель відбудеться в неділю 25. червня ц. р. в год. 12 вполудне торжественною Службою Божою в церкві св. Юра.

Загальні Збори Т-ва одобрили з великим признанням цю акцію для рятування львівських дітей і рішили звернутися до громадянства з закликом прийти з помічю Товариству в тій акції. На поклик Т-ва зложили досі: Преосв. еп. д-р Бучко 100 зол., голова Т-ва п. Софія Ракова 100 зол., о. крил. Дзерович 50 дол. і п-во Кмицикевичі 50 зол.

Товариство сподіється, що все громадянство прийде йому з помічю в тій важкій акції і бодай дрібними датками поможе Товариству удержати ті пів-оселі.

Датки складати до рук п. Степанії Кульчицької, Центробанк, вул. 3. Мая 15.

Львів, 21. червня 1933.

За Т-во „Українська Захоронка" у Львові:
Софія Ракова, голова. **Марія Донцова**, секр.

ІІ. КІЛЬКА СЛІВ ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТУ В „ДІЛІ" Ч. 158 ІЗ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ Т-ВА „ВЗАЇМНА ПОМІЧ УКР. УЧИТЕЛЬСТВА".

У звіті „Діла" з Загальних Зборів „Взаїмної Помочі Українського Вчительства" подано прізвища членів, які вийшли до проводу та критичні замітки.

Щобн не дати підстави людям злої волі до невмісної інтерпретації наведеного звіту подаємо до нього такі доповнення.

Наш звітодавець дещо неточно подав нам назвища вибраних членів до управи, бо до Надз. Ради війшло 5 бувших членів старої Ради, 1 член бувшої Контрольної Комісії і тільки 3-х нових людей.

Треба ствердити, що всі вибрані члени знані як люди, — що працюють в громадському житті і дають запоруку, що добро організації будуть мати на оці не менше від всіх попередніх членів управи. Нам відомо також, що і п. редактор Таранько не відсунений від праці в Т-ві, бо зараз поїхав до ведення учит. осель в Ворохті, а коли верне, сповнятиме майже вцілости давні функції, як відпоручник Надз. Ради.

Таксамо ухвалення абсолюторії не відбулося голосами кількох членів і гостей, як це подав п. дописувач, а навпаки, по ствердженні **повного комплету** — сталося це голосами уповноважнених делегатів так, як цього вимагає статут.

Щодо вибору голови, то нам відомо, що вибраний був пос. Великанович, який з причин від себе незалежних вибору прияти не міг і тоді вибрано п. Лилика.

Не сумніваємося, що нововибраний голова, що є старим і відомим громадянином, виконає вповні вложене на нього завдання.

—o—

Щоби не ширилося непорозуміння.

Високоцінена установа „Р. Ш." рішучо нічим не винна в заколоті та розяренні, яке спричинила „заява каяння" в Підберізцях. Крик і лють під церквою в Підб. на другий день Зел. Свят були звернені виключно проти спричинників згаданої „заяви", а неоправданий вигук селян проти „Р. Ш." був радше відруховим протестом проти місцевих студентів, як спричинників „заяви", і до того висказаний в найвищім подразненні та обуренні.

Доказом пошани села до самої „Р. Ш." нехай послужить факт, що дня 18. VI. ц. р. приїхали до Підб. два делегати „Р. Ш." аі Львова з рефератом і на запрошення підписаного виповнилася простора саля місцевої читальні сотками селян, щоби вислухати вісток про долю і працю головного Товариства. Так само того самого дня відбулася в нас нарада родичів з провідницею діточого садку і свято Матері, одно й друге під покровом кружка „Р. Ш."

Голова місцевого Кружка „Р. Ш." дав певно шан. делегатам вичерпуючі та вдоволяючі пояснення до цього крику зболілої, але доброї душі підб. селянства.

Підберізці, дня 19. червня 1933.

о. Йосиф Осташевський,
місцевий парох.

—o—

Клопоти Австрії з національними соціялістами.

Після розвязання національно-соціялістичної партії в Австрії набрала актуальности справа мандатів нац.- соц. послів до законодатних тіл. Начальник Долішньої Австрії Райтер стоїть на становищі, що мандати ті неважні і тому стягнув запрошення, висланє до нац.-соц. посла Леопольда, аби взяв участь у засіданні краєвого уряду. Колиж Леопольд усе таки прибув, начальник Райтер засідання розвязав передвчасно. На найближче засідання сойму Дол. Австрії запрошень до нац.-соц. послів не вислано, а якби вони таки прийшли, то воно буде негайно замкнене. З урядових кругів повідомляють, що справа уневажнення нац.-соц. послів ще не поладнана.

Уряд вилав на 3 місяці заказ кольпортувати по вулицях і носити по домах нац.-соціялістичні щоденники.

Адвокат Торес боронитиме підпалячів.

Родина двох болгарських горожан, вмішаних у підпал райхстагу, просила паризького адвоката Тореса (відомого оборонця Шварцбарда, вбивника от. Петлюри), щоби згодився їх боронити. Торес згодився та поручив своєму секретареві поробити в німецькій амбасаді в Парижі старання, якби то адв. Торес міг навязати звязки з обвинуваченими. Німецька влада ще не відповіла Торесові

Телєфонічна комунікація Москви з польськими містами.

МОСКВА (ПАТ). В липні буде отворена телефонічна комунікація Москви з усіми польськими містами. Нар. комісаріят звязку почав уже необхідні праці. Досі існувала комунікація тільки поміж Москвою і Стовпцями, Барановичами, Білостоком і Варшавою.

Німеччина хоче стягнути своїх делєґатів з Льондону?

ПАРИЖ. (ПАТ). Агенція Авасе вотув поголоску, яка кружляє в Берліні, немовби Німеччина мала замір скористати з найближчої нагоди і взагалі стягнути своїх делєґатів з льондонської конференції. Всі члени делєґації, що верпулись до Берліна, не поїдуть уже до Льондону, де залишились тільки Крогман і Каплер.

—o—

Ще можуть надолужити...

ЕССЕН, 22. VI. ПАТ. У Герне прилюдно спалили книжки на стосі при участи представників влади та молоді. Бурмістр у промові атакував соціялістів, сказав, що коли гітлерівці досі нікого не повісили, то ще можуть це надолужити.

—o—

Залізнича катастрофа

СОФІЯ, 22. VI. ПАТ. Поїзд, який віз робітників із Радомира до Дубниці, наїхав у тунелі на вагонетку. Було вбитих 5 робітників, 13 тяжко ранених

Кому підчинена тепер ГПУ?

Більшовики покликали до життя т. зв. „уряд всесоюзної прокуратури".

На днях появився в Москві декрет, підписаний Калініним і Молотовом, який покликує до життя **уряд всесоюзної прокуратури.** Цей уряд буде мати необмежені повновласти в ділянці судівництва, слідства і вязниць та буде контрольним органом союзних прокуратур.

Новому урядові буде підчинена ГПУ і міліція. Опінія політичних кругів щодо цього декрету така, що він спрямований проти зловживань ГПУ.

Одночасно є це перший крок до відібрання ГПУ права вести колегіяльні суди і видавати присуди. По новому декрету ГПУ є тепер лише слідчим і розвідчим органом.

—o—

МУСОЛІНІ ЗА РЕСТИТУЦІЄЮ ГАБСБУРГІВ.

ЛЬОНДОН, 22. VI. „Таймс" під заг. „Італійські сугестії в справі унії Австрії та Мадярщини" пишуть: Італійський уряд порушив перед Жувенелем справу тісної унії між Австрією та Мадярщиною. Французький уряд є думки, що не вдасться піддержувати австрійсько-мадярську унію, коли б вона була така, аби звязати ці держави з якоюлебудь більшою державою, або щоби вдаремити ізніше ще більшу унію наддунайських держав. Держави Малої Антанти є в гострій опозиції до унії, проектованої Італією. „Дейлн Герелд" у статті „Мусоліні пропонує реституцію Оттона Габсбурга" твердить, що міністри закордонних справ держав Малої Антанти на тайній нараді в Льондоні скликаній мін. Бенешем, постановили заявитися проти тих планів. Часопис стверджує, що англійський уряд відноситься до того пляну прихильно. Французький уряд вагається, а Гітлер, хоч не виявляє одушевлення для того пляну, то під натиском Мусоліні в побоюванні перед ізоляцією, згодився на нього. Мадярщина годиться на унію під умовиною, що крім того буде зона зовсім незалежна. Канцлер Дольфус відноситься до предложення з одушевленням, бо бачить рятунок перед Гітлеровими погрозами. „Дейлн Герелд" підкреслює теж значіння, яке Ватикан приписує такому плянові скріплення католицьких впливів у середущій Европі.

—o—

АМЕРИКА—РИМ.

РИМ, 22. VI. ПАТ. Прийшли тут вістки з Нюйорку, що американський пільот Роджерс Уїлямс відлетить 24. червня з летунського майдану в Нюйорку для перелету до Риму без осідання. В кабіні літака заінсталювали т. зв. автоматичного пільота. В повороті летун хоче виконати тест Рим—Шикаго без осідання.

ПРИГАДУЮТЬ...

ВАШИНГТОН, 22. VI. ПАТ. До уряду Югославії та Естонії вислали ноти з пригадкою, що червнева рата тих довгів не управильнена. Румунію, Латвію та Чехословаччину повідомлено, що Зл. Держави схильні переговорювати з Німеччиною в справі ревізії довгів.

—o—

КРОВАВА СТРІЛЯНИНА.

БЕРЛІН, 22. VI. ПАТ. Минулої ночі підчас ревізії, яку переводила поліція та пробоєві відділи в робітничій дільниці в Кепеніку біля Берліна, прийшло до стрілянини. Були два вбиті, в тому один пробоєвик, два тяжко ранені. Поліція арештувала багато осіб у робітничій кольонії.

—o—

6. ПРЕЗИДЕНТ ПОЛІЦІЇ В КОНЦЕНТРАЦІЙНІМ ТАБОРІ.

БЕРЛІН, 22. VI. ПАТ. Бувшого президента пляської поліції д-ра Лідемана арештували та відставили до концентраційного табору в околиці Бресляву.

АРЕШТУВАННЯ БІСМАРКОВОГО ВНУКА.

БЕРЛІН, 22. VI. ПАТ. Арештованого вчора провідника німецько-національної партії фон Бісмарка, внука „залізного канцлера" відставили до будинку політичної поліції. Там його докладно переслухують. Вечором Бісмарк був іще в поліції.

РУЗВЕЛЬТ ПРИЇЗДИТЬ ДО ЛЬОНДОНУ.

„Дейлн Телеграф" повідомляє, що можливе, що президент Рузвельт приїде до Льондону, щоби особистою інтервенцією рятувати економічну конференцію від розбиття. През. Рузвельт і дальі обстоює становище, що оздоровлення господарського життя Зл. Держав залежить від міжнародньої торговлі. Тому хоче приїхати до Льондону, щоби про доцільність своєї політики переконувати інших членів конференції. Кружляє „Індіанополіс" готовий до відїзду жде на вістку през. Рузвельта.

МАТЕРН ЗГИНУВ?

Досі ні англійським кораблям ні більшовицьким літакам не вдалося попасти на сліди летуна Матерна. Летунська влада у Вашингтоні вгодаується, що Матерн упав у море та затонув. Колиб він і плавав якийсь час на крилах літака, то тому, що мав мало харчів (усього кілька сендвічів) міг умерти наслідком голоду, спраги та холоду.

СРСР. І ЕКСПОРТ ПШЕНИЦІ

ЛЬОНДОН, 22. VI. ПАТ. Між членами делегації Зл. Держав і Літвіновом ідуть балачки в справі участи СРСР у плянованім порозумінні експорту пшениці.

ЗБІЖЕ ПО 20 ЦЕНТІВ БУШЕЛЬ.

Із Вашингтону повідомляють, що державний секретар хліборобства сказав, що колиб головні країни, які продукують збіже, не обмежили продукції, тоді Зл. Держави кинуть на світовий ринок свої величезні запаси зерна по 20 центів за бушель.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущини 5, поручає: ковдри матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 25-50

— **Зібрання Язикової Комісії Наук. Т-ва ім. Шевч.** буде в суботу 24. червня 18 год. в канцелярії Товариства для обговорення наміченої праці протягом літа в терені і перевибору проводу. **Голова Комісії.**

— **Преосв. епископ Н. Будка** по повороті з похоронів своєї мами виїхав 22. ц. м. на відпустку до Зарваниці.

— **Визначні гості на Буковині.** Цими днями перебував у Чернівцях основник Українських Бюр у Льондоні й Женеві п. Яків Макогін і його дружина Су Макогін. У їх товаристві був визначний англійський журналіст Телмен. Цей пише тепер книжку про селян і положення селянства по всіх европейських краях. Гості обіздяють европейські держави, аби власними очима побачити, як селянам де ведеться. Гості обїхали й українські села в Румунії автом п. Я. Макогона. Вигляд, поведінка й працьовитість наших селян та їх чистота дуже подобалися гостям. В книжці, яку ладить англійський журналіст буде багато про українських селян та їх потреби.

— **Незнаному Добродієві,** який зложив на руки Вп. Пані Колтуновської 10 дол. на закупно річей для найбідніших хорих українців, складає оцим Український Шпитальний Комітет щиру подяку. При цьому пригадується Громадянству, що Комітет не перериває своєї діяльности в вакаційнім часі та приймає з подякою всякі жертви для хорих, у грошах і в річах, які можна складати в домівці Т. Марійського Пань, у Львові, вул. Руська ч. 10 кожної середи і пятниці від год. 18—19. попол. — Український Шпитальний Комітет.

— **Українське Гігієнічне Т-во** повідомляє, що відїзд учасниць „Кліматичної Стації на Соколі" зі Львова до Брошнева призначений на 28. червня год. 6.55. Збірка у Львові год. 6.15 у вестибулю на Головнім Двірці. Відїзд з Брошнева на Сокіл „колійкою" в год. 12.15.

— **Болгарська нагорода для Немировича-Данченка.** Болгарський Комітет Славянського Товариства ухвалив признати почесний дар 40.000 левів із авторського фонду Степана Саратова російському письменникові Немировичові-Данченкові за заслуги для пропаганди думок солідарности та злуки славянських народів.

— **Хотіли злінчувати.** На вул. Замарстиніївській у Львові візник Карбона наїхав на 67-літн. розвізника мороженого Вайса. Вдарений дишлем Вайс упав непритомний. Сполошені коні стратували Вайса. Юрба хотіла Карбона злінчувати т аполіція забрала його.

— **Смерть перед самогубством.** 50-літня Анна Кендзерська, що жила з ренти, постановила повіситися в своїй хаті при вул. Павлинів ч. 3 у Львові. Приготовила петлю, держала її одною рукою, а другою взялася писати прощальний лист. У цій хвилині із схвилювання померла на серце.

— **Дивна смерть.** До львівської лазні при вул. Ґазовій пішов кімнатний маляр Барух Зоммер. Коли він зачинився у кабіні з ванною і за довго звідти не виходив, служба затрівожена почала добиватися до дверей, а коли ніхто не відзивався, двері виважили. Там найшли Зоммера нежівого у ванні з водою. Зоммер був хорий на нервову ніг і коли дістав підчас купелі нервозої атаки, потонув у воді.

— **Під колеса поїзду** біля моста на Левандівці впав залізничний робітник Михайло Стрільський. Колеса відтяли йому обі ноги.

— **Засуд лікаря-морфініста.** Варшавського лікаря Яна Трачинського засудили на рік вязниці (амнестія злагодила йому кару на 6 місяців) за те, що він постійно виставляв рецепти для своїх пацієнтів-морфіністів на рівні доли морфія. Трачиньский сам морфініст помагав таким способом рівним своїм знайомим і тим, яких неперможний нахил до морфія добре розумів. Його аргументи в обороні, що робив це з милосердя для недужих, не переконали судів в обох інстанціях.

— **Професори, що заробляли незаконно.** Варшавська преса пише широко про двох професорів університету проф. Цибіховського та Нємітковича, обох з правничого факультету, що придумали для своїх слухачів окремі кольоквії за спеціяльною винагородою. Один брав по 10 зол., другий по 6 зол. за такий короткий, приватний іспит. Кольоквій було так багато, що проф. Цибіховський міг заробити на них річно більш як 20.000 зол. Цікаве, що професор видавав сам студентам навіть посвідки за гонорар, який йому платили. Само собою, що такі кольоквії не були передбачені у пляні університетських іспитів і згадані професори придумали їх самі. Аж тоді, коли інші професори довідалися про ці надпрограмові гонорарі, почали проти них протестувати. Тепер студенти дістають назад заплачені незаконні гроші і в університеті ведеться в цій справі дисциплінарне слідство.

ВОДА, СВІТЛО і СОНЦЕ

але до цього конечно

КРЕМ або ОЛІЙОК

NIVEA

то запевнює здорову і обгорілу в сонці церу!

Польський продукт фабрики Pebeco Sp. Akc. w Poznaniu.

— **Королева Ядвіга стане святою.** 15. серпня у Ченстохові почнеться ювилейне свято, з нагоди щасливої оборони манастиря т. зв. Ясної Гори перед наступом шведів. З Америки та Франції приїдуть туди поляки і складатимуть присягу на вірність своїй державі. 17. вересня це день почитання королеви Ядвіги і польські епископи вишлють до Риму делегацію, щоби приспішити беатифікацію королевої.

— **Отже не останній „заязд".** Орендатор маєтку Віткевіце (пов. бжезінського) Вацлав Воліцький спринв собі з огляду на крізу спільника Стан. Островського. Та тепер між обома спільниками приходило до непорозумінь і ворожнечі. Служба поділилася на два табори. І так на днях прихильний для Островського табор уладив „заязд". Служба Островського забарикадувалася, а прихильники Воліцького наступали. Щойно поліція привернула спокій. Було кількох ранених. Поліція арештувала 20 осіб.

— **Різні вістки.** У Лізі Націй почнеться 27. ц. м. дискусія у справі Палестини. — Загальне число зареєстрованих безробітних у світі дійшло тепер до 30 міліонів, з чого 16 мід. припадає на Зл. Держави. — 20. ц. м. святкували у Парижі офіціяльно 400-літні роковини уродин моралїста Монтеня; у святі взяли участь представники уряду, академій, письменських і журналістичних організацій. — Стан шахових міжнародніх змагань у 10-ій рунді: Зл. Держави 26 і пів (9) пунктів, Чехословаччина 23 і пів (9) пунктів, Польща та Швеція 23 і пів (6), Франція 21 і пів (11), Мадярщина 21 і пів (7), Латвія 19 (10), Англія 19 (5), Литва 18 і пів (11), Австрія 18 і пів (10), Італія 14 і пів (9), Шотляндія 11 (15), Данія 11 (10), Бельгія 11 (9), Ісляндія 10 і пів (18), Естонія 0. — Цього тижня у понеділок над Англією шаліла велика буря; у самім Льондоні грім убив три особи і багато осіб зранив. — У середній і південній Японії відчули мешканці землетрус; у багатьох місцях у землі повстали великі прірви так, що населення в остраху покидало хати. — Американські летуни Бордман і Полянд вибираються 24. липня з Ню-Йорку до Риму понад океан.

— **Поганні настрої в „Пен"-клюбах.** Від часу останнього зїзду міжнародніх організацій „Пен-клюбу в Дубровніку, в різних її секціях повстали деякі непорозуміння наслідком нового представництва німецького „Пен"-клюбу. На зїзд приїхали нові німецькі делегати тому, що само представництво цього клюбу змінилося в Німеччині під впливом гітлерівської „чистки". У звязку з тією зміною голяндський „Пен"-клюб видав тепер заяву, що не може уважати теперішнього німецького „Пен"-клюбу представником німецької літератури і що німецький клюб мусить сам найти сили для своєї реорганізації.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Луговий курс для копичинецького повіту відбувся в Чорнокінцях Великих у днях 25—28. травня ц. р. Програма курсу була така: лугові вправи мішані, пальцями, вежі, рухові гри і забави. Участь у курсі взяли осі луговики (-чки) „Луга" в Чорнокінцях Великих у числі 160, делегати від „Лутів": у Чорнокінцях Малих 3, Тсястенькому 3, Кривенькому 3, Чорноконецькій Волі 6, Василькові 2. Разом у курсі взяло участь 177 учасників (-ниць). Підчас курсу відбулася коротка нарада, на якій ухвалено повне довіря Луговому Проводові у Львові. Навчанням підчас курсу проводив інструктор „Великого Лугу" у Львові п. Савчак.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

Із гаразділ наших селян у Волиці Деревлянській. Над рікою Бугом, 18 км. від повітового міста Камінка Стр., лежить село Волиця Деревлянська. Село бідне, земля піскувата, мешканці майже всі українці, що живуть із заробітків. У р. 1921 розпарцельовано місцевий фільварок між 18 родин-мазурів із заходу; крім війта і поліція ніхто з місцевих селян не дістав ні клаптя землі. Для тих 18 родин мазурів отворили латинську парохію, призілили їй около 16 моргів землі, вимурували костел і надали латинського пароха. Школу перемінили на утраквістичну, учительку-українку забрали і на її місце призначили польку. В селі є старовинна церква з прегарним іконостасом з р. 1680. Церква збудована на горі, де колись мав бути василіянський монастир, над самою рікою; від непамятних часів площа довкола церкви належить до неї. Недавно прийшов на лат. пароха до Волиці кс. Баліцький. Цей молодий загонистий душпастир казав загородити дротом до костела і парцелі, що є в уживанні церкви. Дня 6. ц. м. зняли місцеві люди ту огорожу і вкинули до ріки. Це дало причину до арештування кількох найповажніших селян, членів парохіяльного комітету і церковних провізорів. Постерунок зі Соколі явився в комплеті в селі 14. ц. м. й арештував: Жука Михайла, 71 літ, Шура Івана, 63 роки, Супруна Йосифа, 50 літ, Легкого Теодора, 45 літ, Затхея Гринда, Супруна Івана і Шкробута Василя. Арештованих в ночі в 13. год. пішком спровадили до Соколі, де їх умістили в громадському арешті. Деяких арештованих випустили в четвер (15. VI.) вечором, по списанні протоколу.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

СПОРТ.

ДОКІНЧЕННЯ СИТКІВКОВИХ ЗМАГАНЬ У ЛЬВОВІ.

Поод. гра мущин: Сасик — Кулечко А. 6:4 6:1 (півфінал); Рожанковський Ярослав — Сасик 3:6 2:6 7:5 6:4 3:2. Сасик у 5-ому сеті перемучений грою відступає від дальшої гри. Мистецтво Львова добуває Рожанковський Ярослав (ЛКС), який цього року дуже поправив свою форму

Подвійна гра мущин: Мистецтво добуває пара Сасик-Дрогомирецький (УССК) над парою Рожанковський-Маруняк 6:4 6:3 5:7 7:5.

Гра мішана: Федаківна, Сасик — Ліщинська, Дрогомирецький 6:4 5:7 8:6 (півфінал). Мистецтво добуває пара Федаківна-Сасик над парою Струмінська-Рожанковський 7:5 9:7.

У. С. С. К. — Тім Коломия-Л. К. С.

В суботу 24. і в неділю 25. червня відбудеться на токах У. С. С. К-у при вул. Супінського 21 ситківкова стріча У. С. С. К-у з Тімом Коломия — Л. К. С., при чому розгривка відбудеться по системі чаші Доса. Програма така: Субота 16 год.: Рожанковський Яр. (ЛКС) — Дрогомирецький (УССК). Год. 17.30 Олександрович (Коломия) — Сасик (УССК). Неділя 15 год. Олександрович — Дрогомирецький. 16.30 Рожанковський Яр. — Сасик 18.00 Гра подвійна: Рожанковський-Олександрович — Сасик-Дрогомирецький. Змагання заповідаються цікаво, чого запорукою є добра форма наших чільних ракетників і охота відплатити поодиноких змагунів за недавно минулі змагання за мистецтво Львова. Всі гри будуть пятисетові.

Нові книжки й журнали.

П. Йордан: КВАНТОВА МЕХАНІКА ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ БІОЛЬОГІЇ І ПСИХОЛЬОГІЇ. Із німецької мови переклав д-р Володимир Левицький. Львів, 1933 Бібліотека „Дзвоніа" ст. 14.

Театри.

Великий Міський Театр.

П'ятниця, 23. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Субота, 24. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

П'ятниця, 23. червня год. 7.30 веч. „Вбю її" (вист. Р. Неняровича).

Субота, 24. червня год. 3.30 попол. Приюдна ген. проба драматичного курсу Поль. Муз. Тов. „Зачароване Колесо", „Дівочі обіти" „Пан Бенет".

Субота, 24. червня год. 7.30 веч. „Вбю її" (вист. Р. Неняровича).

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".

АПОЛЬО: „Акселя" (на оси. Пера Бечова).

АТЛЯНТІК: „Оженися зі мною!"

КАСІНО: „Дивогляди — примхи природи".

КОЛІСЕЙ: „Вічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".

КОПЕРИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".

МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".

МІРАЖ: „Циганські романси".

МУЗА: „Жінка без будучини".

ПАЛЯС: „Екстаза".

ПАН: „Натхнення" (Ґр. Гарбо) і комедія.

ПАСАЖ: „Небезпечний романс", „Маніст імператор".

СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".

ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).

УТІХА: „Пімста Тонга" та ревія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 23. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Легка музика, 18.20 Шопенова соната г-моль; **Мілянo** (331,4) 20.30 Симф. концерт; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.05, 19.25 Спів, 20.15 Нар. танки; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 20.15 Нар. пісні й оповідання, 23.00 „Норимберські співці" оп. Вагнера; **Білгород** (429,7) 19.00 Пісні; **Рим** (441,2) 17.30 Солісти, 20.45 Концерт; **Прага** (488,6) 22.30 Сучасна музика; **Мінхен** (532,9) 21.10 Концерт; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 19.00 Музика для дітей, 10.30 Радіокомпозиція, 13.50 Трубна орхестра, 18.00 Муз.-літ. авдиція, 19.00 Симф. концерт з Української Фільгармонії.

Субота, 24. червня 1933.

Братислава (279,3) 19.25 Хор, 20.45 „Долі" оп. Провазніка; **Мілянo** (331,4) 11.15, 13.45 Музика, 20.40 Оперетка; **Стокгольм** (435,4) 19.30 Військова музика; **Рим** (471,2) 17.30 Концерт, 20.45 „Фавст" оп. Гунода; **Прага** (488,6) 20.20 Пісні; **Відень** (518,1) 11.30 Капеля, 18.15 Хор, 20.30 Військ. орхестра; **Мінхен** (532,9) 20.00 Вес. вечір; **Будапешт** (550,5) 12.05 Військ. орхестра, 17.00 Пісні; **Любляна** (575) 20.00 Спів. квінтет; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 13.50 Муз.-літ. авдиція, 16.20 Грамофон. реклама, 18.00 Гумор, сатира, 19.00 Концерт із „Березілю".

Львівське радіо.

Пятниця, 23. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10 Грамофон; 12.25 Огляд преси; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Театр. фейлетон; 17.15 Концерт (музика, спів Евген Нарізний); 18.15 Про масаж; 18.35 Фортепян, скрипка; 19.40 Новини; 20.00 Муз. балачка (Рімський-Корсаков); 20.15 Симф. концерт (Рімський-Корсаков); 20.50 Веч. денник; 21.00 „Вікенд"; 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Субота, 24. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 12.35, 14.55, 15.10, 22.00, 22.40 Грамофон; 15.35 Сальонова орхестра; 16.00 Авд. для хорих, Сальонова орхестра; 16.30 Орхестра (твори І. Штравса); 17.00 Балачка; 17.15 Концерт; 17.55 Відч.: „Джерело ідеї комунізму"; 18.15 „Кяком по озерах і ріках Поморя"; 18.35 Фортепян; 19.40 Оповідання: „Аванс Ер. Ченсціка"; 20.00 Легка музика, спів; 21.10 Репортаж із вежі львівського ратуша; 21.30 Шопенівський концерт; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	31·50	32·—
Пшениця збірна	29·25	29·75
Жито одноцільне	16·50	16·75
Жито збірне	15·75	16·25
Ячмінь двір. одноцільний	14·75	15·25
Ячмінь на мливо	12·50	13·—
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замокний	11·25	11·75
Кукурудза краєва	14·25	14·75
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з міш.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18,—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·—	7·50
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·75	9·—
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	26·50	27·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	33·—	33·50
Пшениця збірна	30·75	31·25
Жито одноцільне	18·—	18·25
Жито збірне	17·25	17·75
Ячмінь на мливо	13·75	14·25
Овес збірний	11·50	12·—
Мука пшен. люксусова	62·50	63·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	33·50	34·—
Висівки житні	9·—	9·—
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	34·—	36·—
Пенцак ч. 10	23·—	25·—
Сіно солодже кр. пр.	7·50	8·50

ГРОШІ.

Доляр у приватних оборотах 7.25 зол.

У міжбанкових трансакціях нотували: Льондон 30.25—30.35, Ціріх 172—172.35, Прага 26.40—26.65, Відень 96—100, Париж 35.05—35.15.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Німеччина 211.60, Бельгія 124.60, Голяндія 358.30, Льондон 30.31, Париж 35.09, Прага 26.55, Швайцарія 172.20, Данціг 173.83, Італія 46.75.

Банк Польський платив за доляра 7.17. У позабіржевих оборотах зол. доляр 9.10, зол. рубель 4.83.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 22. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на масло і на молоко слаба, на яйця і сметану удержана.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заг. Збори вид. кооп. Червона Калина відбудуться дня 24. 6. о год. 4-ій попол. в домівці „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22, І. — **Надзірна Рада.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРОНЗІВНИЧА робітня Фединського Стефана Львів, Ринок 9, виробляє нові, відновляє і позолочує всі церковні річи з металів. 2496 2—?

МАШИНА до писання „Адлер" українсько-польська, оказійно продається. „Машинополь", Львів, Сикстуська 9. 2—3

ШУКАЄ є до винайму 2-3 кімнати в Яворові, в домівці „Учительської Громади" „Маковиця" в місяці липні. — **Управа.** 1—1

СПІЛЬНИК з вкладом 10.000 зол. потрібний до промислового підприємства. Інж. Маріян Капустяк бічна Дунін-Борковських ч. 6, І. п. 2512 1—2

ТОВАРИСТВО з 4—6 осіб знайде душевний і тілесний відпочинок у глибоких горах. Харч добірний — до 4 зол. від особи. Ірена Вергун, Красноіли п. Ясенів Горішний. 2506 1—2

ШУКАЄМО пасічника-столяра до самостійного ведення пасіки. Оферти з подачею дотеперішньої праці до Адміністрації під „Певний". 2509 1—1

КРАВЧИНЯ, молода, спосібна шукає заняття на селі на час ферій. Скромні вимоги. Зголошення: Форостанівка, Богуславського 16. Львів. 2510 1-1

Читайте „Діло"!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Др. Гр. Чвартацький

отворив лікарську канцелярію

в ЛЮБІНІ ВЕЛИКІМ

і ординує теж для купелевого заведення в хоробах ревматичних і жіночих.

Городеський Суд в Бродах
дня 27. травня 1933.

S. 1/36

104

ЕДИКТ.

В конкурсовій справі Повітової Спілки для господарства і торговлі з обм. пор. в Бродах.

Конкурсовий суд затвердив обрахунок доплат предложений управителем маси, а саме у висоті пятикратних уділів.

Отсим подаємо це до відома всім інтересованим членам кооперативи з покликом зложити доплату до 14 днів від оголошення.

ХТО ХОЧЕ МАТИ
білу, свіжу, делікатну церу — вживає
НЕВТРАЛЬНИЙ КРЕМ
в неперестарілих тонів, знеутралізований цитриново-помаранчевими соками. Хоронить від зморшок і нечистоти шкіра
з ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"
Львів, ул. Кілінського 1
(напроти Віденської кавярні).

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба завначувати:
Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто з ПКО ч. 200.390). Почтове конто в Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 24—7

Перевіз хорих у Львові і провінції

полагоджує найдешевше

„САНІТАРНА ПОМІЧ", ЛЬВІВ, УЛ. СКАРБКІВСЬКА 35. — ТЕЛ. 69-66.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з пересилкою 4·— зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 162 (13.401). Львів, неділя 25. червня 1933. Poczтowa opłata kartkowo gotowaniem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ті, що вносять хаос в українське життя.

(Прилюдна відповідь на прилюдні запити.)

ДЕЩО ПРО АНОНІМНІ ЗАПИТИ.

У відповідь на мої дві статті п. з. „Не можна мовчати" і „Треба протидіяти", поміщені в „Ділі", появилася в „Нов. Часі" довжезна стаття п. з. „Запити до Генерального Секретаря УНДО". Завсіди і всюди так водиться, що коли хтось до когось прилюдно в пресі ставить запити, то підписується під ними. „Новий Час" ставить запити анонімно. Вслід за тим громадянство не знає, хто є тим анонімним Катоном української політики і моралі, а я не знаю, кому маю відповідати. Є загально відомою тайною, що політичний напрямок часописам, яких власником є п. Тиктор, диктує сам видавець, що члени редакції не мають ніякого або дуже малий вплив на поодинокі політичні потягнення п. Тиктора і що в „Новому Часі" появляються анонімні політичні статті, писані і деякими відомими особами зпоза редакції. На анонімні заміти міг би я зовсім добре не відповідати, бо вже сама анонімність звільнює від цього обовязку. Одначе не хочу з цього користати і тому відповім на всі запити п. видавцеві Тикторові, який з природи річи мусить брати відповідальність за все, що пишуть і проповідують його часописи.

СВОЄРІДНИЙ СПОСІБ ПОЛЄМІКИ.

П. Тиктор придержується в полєміці своєрідних засобів. Він мабуть чував, що найкращою обороною є не проста відповідь на порушені заміти, а наступ на автора статті і вирішив цю методу пристосувати і в запитах до мене. У статті п. н. „Треба протидіяти" поставив я ціду низку конкретних замітів проти „Нового Часу", „Нашого Прапору" і „Комаря". Те саме зробила редакція „Мети". П. Тиктор поминає гробовою мовчанкою всі мої конкретні заміти проти себе і своїх часописів, а виступає з закидами проти мене, як головного секретаря УНДО і як людини. Таким чином, думає п. Тиктор, українське громадянство забуде всі мої заміти, а займеться новою полємікою, веденою в зовсім іншій площині. Що-ж робити? Кожний веде полєміку, як уміє.

ХТО І НА КІМ ЗРОБИВ КАРІЄРУ?

„Новий Час" у своїх запитах пише:

„Також п. Целевич цілою своєю політичною кар'єрою тісно звязаний з „Новим Часом". Без попертя в „Новому Часі" незамічений блукав би між параграфами, компілюючи правні поради".

На цю писанину „Нового Часу" не буду відповідати, бо думаю, що українське громадянство має і без моєї відповіди вироблений погляд про вірність чи невірність цього твердження. Не я зробив політичну карієру на „Новому Часі", а „Новий Час" і в деякій мірі „Народня Справа" завдячують своє поширення і свій успіх у великій мірі активній піддержці Українського Нац.-Демокр. Обєднання і його послів та сенаторів. Памятаю часи, коли я сам і інші посли та сенатори, а також усі партійні установи всіма засобами підтримували „Новий Час". На політичних вічах і довірочних нарадах розкидували летючки „Нового Часу" і йшла устна пропаганда за тими часописами. Робили це дуже часто ті самі особи, проти яких теперішний власник „Нового Часу" п. Тиктор веде безоглядну боротьбу. Сьогочасний співласник „Нового Часу" п. Паліїв заявляв усім, що вважає цей часопис не своєю особистою, а громадською власністю і що цей часопис придержується програми УНДО. Одначе відносини в „Новому Часі" основно змінилися. Редактор Паліїв і о. К., колись співвласники „Нового Часу", від осени минулого року перестали ними бути, а одиноким власником „Нового Часу" і цілої низки інших часописів став п. Тиктор.

П. Тиктор на „Новому Часі" зробив особисту і грошеву карієру. В часі, коли я вже був секретарем Українського Горожанського Комітету і міжпартійної ради, п. Тиктор приїхав з Красного до Львова як нікому незнана особа і став адміністратором „Нового Часу". Він зі звичайного платного урядовця став співвласником „Нового Часу", а вкінці одиноким власником цього й інших часописів. Загально відомо, що п. Тиктор ще як адміністратор „Нового Часу" скріплявся матеріяльно, коли рівночасно „Нов. Час" треба було кількома наворотами матеріяльно підтримувати. Отже хто і яку карієру робив тоді на громадському часописі „Новий Час"?

ВІДПОВІДЬ НА ДВА ЗАПИТИ.

У півтретя-шпальтовій статті „Нового Часу" де зачіплено багато справ, є між іншим два запити до мене, як Головного Секретаря УНДО. Ці запити такі:

„1) Чому п. Целевич, щойно тепер завважив вплив націоналізму п. Донцова? Чому УНДО не протиставилося націоналізмові Донцова і його політичним статтям на сторінках „Літературно-Наукового Вістника"?

2) Чому п. Целевич зробив своє відкриття про великий вплив легальної і нелегальної т. зв. націоналістичної революційної літератури на психіку української молоді щойно тепер? Цяж література має за собою повад 10 років істнування. Чому п. Целевич завважає шкідливий вплив її щойно у 1933 р.?"

Автор запитів у „Новому Часі" зовсім не орієнтується в українському політичному житті. Книжка Донцова „Націоналізм" появилася у 1926 р., а на III. Народньому Зїзді УНДО, який відбувся у днях 24. і 25. грудня 1928 р., ред. Василь Мудрий виголосив політичний реферат, у якому обговорив точніше націоналізм Донцова й ідеольогію т. зв. націоналістів. Зацитуємо один уступ цього реферату:

„Цей теоретик (Донцов) защіплює елементи анархізму в душах його прихильників, особливо у частини молоді. Дмитро Донцов учить наших молодих людей паралїжувати та розбивати національне життя зокрема навіть фізично ліквідувати ті одиниці, які протиставляться такій „націоналістичній" романтиці. Така „ідеольогія", чи такий дивогляднний світогляд донцівського націоналізму може довго підточувати наш національний організм, якщо кожний молодець буде кермуватися гаслями безсанціокальности і повної довільности своїх вчинків"... „Ago quia absurdum". — це дійсно гасло повної анархії та руїни".

Отже ред. Мудрий у своєму політичному рефераті, виголошеному від Проводу партії, заняв ясне становище супроти націоналізму Донцова ще в 1928 р. Проти такого становища ніхто з учасників Зїзду не виступив навіть у дискусії. Звіт з III. Народнього Зїзду разом з рефератом ред. Мудрого вийшов друком окремою книжкою і вслід за тим відношення УНДО до націоналізму Донцова є загально відоме широким колам українського громадянства. Не наша вина, що автор статті про це не знає.

Націоналізмові Донцова і багатьом тезам революційної націоналістичної літератури протиставлялися від довшого часу. Зокрема як секретар УНДО більш як від року уладжую в найважніших центрах краю, як у Станиславові, Тернополі, Перемишлі, Коломиї, Золочеві, Городенці, Самборі, Дрогобичі, Стрию, Чорткові і т. д. дискусійні вечорі української інтеліґенції себто старшого громадянства і молоді. На всіх тих вечорах обговорюю й опрокидую поодинокі неслушні тези українського революційного націоналізму. Зацікавлення тими вечорами завсіди дуже велике, бо в кожному місті брало в них участь від 70—200 осіб. Крім цього мав я два дискусійні вечорі з українською академічною молодю у Львові в „Академічному Домі". В усіх вечорах брала живу участь у дискусії українська академічна молодь. Не моя вина, що автор статті в „Новому Часі" про ці дискусійні вечорі нічого не знає, чи з якихось причин знати не хоче.

Самозрозуміле, що коли УНДО переводило дискусію з молодю і старшим громадянством на тему розходжень між молодю і старшим громадянством, то не мало найменшої причини брати участь в анкеті, яку в тій самій справі розписав „Новий Час".

„ОЙ, ЩОЖ ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ"...

У „Новому Часі" з дня 22. червня ц. р. появилася чергова, розуміється, знову непідписана політична стаття під наведеним тут наголовком. Автор цієї статті виступає в обороні п. Донцова і намагається доказати, що був час, у 1926 р., коли УНДО ставилося позитивно до ідеольогії Донцова. Ніхто не перечить, що в тому часі деякі члени УНДО, а в тому мабуть і автор непідписаної статті, ставилися позитивно до Донцова. Стаття не вносить до справи нічого нового з неї не можемо навіть довідатися, чи автор статті приймає чи відкидає ідеольогію Донцова, а зокрема ніхто з УНДО не перечив і не перечить потреби теоретично-наукової й історичної критики його ідеольогії.

ЗАЛЕЖНА І НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНСЬКА ПРЕСА.

П. Тиктор називає свої часописи незалежною українською національною пресою. В дійсності нема незалежної преси. Кожний часопис залежний або від одиниці, або від якоїсь громадської чи політичної установи. „Свобода" є органом УНДО і як така є залежна від партійних установ, „Мета" є органом Українського Католицького Союзу, „Діло" є власністю Видавничої Спілки „Діло" і т. д. Ті всі часописи залежні від громадських чи політичних установ. Правда, що часопис п. Тиктора не є залежні від якихось громадських установ, зате вони залежні від нього. Коли візьмемо під увагу, що п. Тиктор досі не дав себе пізнати ані в громад-

ЛИХО НЕ СПИТЬ! ВЛОМНИКИ НЕ ДАРМУЮТЬ,
тому перед виїздом на вакації обезпечіть своє мешкання від крадежі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашнього урядження на 1.000 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

Центральний Кооперативний Банк
У ЛЬВОВІ
(у власному домі при вул. Третього Мая ч. 15),
приймає вкладки ощадности.
Конто ПКО. ч. 143.467.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy VI. karny we Lwowie w składzie Wiceprezes J. Antoniewicz jako Przewodniczący, S. O. A. Jagodziński i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 142 czasopisma „Діло" z daty Lwów dnia 4. 6. 1933 do Sygn. VI 1 Pr. 273/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 9. czerwca 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 2. 6. 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Діло" Nr. 142 z daty Lwów dnia 4. 6. 1933 zawierającego 1) w artykule „Obłuda czy naiwność" od słów „Ta koły" do słów „świata", od słów „I szczyro" do słów „manifestacjach", od słów „czejże" do końca artykułu znamiona wyst. z art. 127 kk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu tendencyjnem komentowaniem stanowiska władz państwowych odnośnie do zagadnień polityki ukraińskiej na terenie Małopolski Wsch. publicznie znieważyć wymienione władze. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. praw. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Antoniewicz w. r. — Protokulant Turkiewicz w. r. Janowicz st. sekretarz.

ській праці, ані в політиці, то зрозуміємо, що залежність часописів тільки від п. Тиктора і непідпорядкування їх ніякій громадській установі мусить вносити в громадське життя хаос і спричинити ріжні потрясення. Коли в часописі, залежному від громадських установ, напише хтось невідповідну статтю, то дотична громадська установа може приборкати неслухняного редактора й опрокинути статтю, доповнити її, спростувати. Коли п. Тиктор займе якесь становище до політичної події, хочби й найбільше нещасливе, то нема кому впливати на зміну його становища. Редактори „Нового Часу" є тільки платними службовиками, підчиненими власникові.

Ціла полеміка, яку веде „Новий Час", іде за те, хто в українському житті має надавати напрямок. Чи громадські й політичні установи, чи одна амбітна і тільки під торговельним оглядом заінтересована, а під політичним оглядом недовідчена і перед ніким невідповідальна людина, п. Тиктор.

Володимир Целевич.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ"
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!!

Кн. Микола приїздить до Польщі.

БУКАРЕШТ. (ПАТ). Румунська преса заповідає приїзд до Польщі в найближчому тижні князя Миколи, який відбуває подорож по європейських осередках летунського промислу.

Перед приїздом Гітлєра до Риму.

ПАРИЖ. (ПАТ). З Риму повідомляють, що Мусоліні відбув конференцію з італійським амбасадором у Берліні Церуттієм у справі приїзду до Риму Гітлєра на торжество підписання пакту чотирьох. Це торжество має відбутися в найближчому місяці. На ту церемонію запросять також премієра Далядіє і Макдональда.

Клопоти з гітлєрівцями.

ВІДЕНЬ. (ПАТ). У віденській дільниці Фавоітен найшла вчора поліція в мешканні одного нац.-соціаліста бомбу зі 130 грамами пікренового квасу. Арештовано 6 гітлєрівців і 3 жінки. Командант віденського відділу нац.-соціалістів Рудольф Май утік з Відня мабуть до Баварії.

Націоналізм у більшовицькому царстві.

НЮ ЙОРК, 31. травня (Вл. Кор.). З Льондону наспіла до тутешніх бібліотек книжка Ганса Кона п. н. „Націоналізм у Радянському Союзі". Автор є німцем і ця праця появилася вже була в німецькій мові, а тепер в англійській. Автор розбирає національне питання в більшовицькому царстві і приходить до висновку, що там націоналізм не грає ролі. Не заперечує, що там живуть ріжні нації, що більшовики дали колишнім поневоленим народам нібито мовну свободу, „але рівночасно вони створили понад-національну ідею, яка має на меті всі ті нації тримати нарівні. Для нас, українців, цікаві деякі замітки автора у відношенні до української проблеми. Ось-так напр. в одному місці пише Кон: „Зединення колишньої царської імперії не пішло з Києва. Київ почував у собі останній відплив старо-римських филь. Київ через свою ріку Дніпро, яка пливе на полудне, був звернений колись до геленістичної (грецької) минувшини. Зате зединення імперії пішло з Москви, котра мала комунікацію з Каспієм та Астраханом і з азійськими озерами, які не мали злуки зі Середземним Морем, колискою старовинної культури". Щоби показати, якими гаслами заманили більшовики народ, наводить автор одну строфку більшовицького гимну. Вона звучить при кінці: „Ми наш новий світ збудуєм: Хто був нічим, буде усім!". Але дорого заплатили обманені більшовиками темні люди, що надіялися стати всім — і це виказує автор наглядно.

Не цікавляться.

ЛЬОНДОН. (ПАТ). Офіціяльні урядові круги заперечують поголоскам, начебто британський уряд цікавився проектом реставрації Габсбургів на австро-угорському престолі.

Бомба й чек для Рузвельта.

На днях през. Рузвельт одержав листа з чеком на 75 міл. долярів із зазначенням, щоби ті гроші призначив для безробітних. Чек був безвартісний і поліція викрила, що вислав його Йос. Дольдо, 20-літній італійський емігрант, тойсам, що вислав був Рузвельтові бомбу в скриньці, після його вибору президентом Зл. Держав. Дольда арештовано.

Високі ростом.

На зразок Фридриха Вільгельма I. ввів канцлер Гітлер окремий відділ гітлєрівських міліціонерів високих ростом.

Делікатна полєміка.

НЮ ЙОРК, 31. травня. (Вл. кор.). Між щоденником „Ню йорк Таймс" і католицьким тижневиком „Брукліи Теблет" ведеться дуже цікава дискусія, якої може пересічний читач не завважує. „Теблет" від довшого часу закидає „Таймсові" сторонничість в обороні поневолених. Каже, що для пригнічених у Німеччині жидів „Таймс" присвячує цілі сторінки, а для поневолених католиків в Еспанії та Мексику і для живущем вини-

ПРИ ЧИСЛЕННИХ ЖІНОЧИХ НЕДОМАГАННЯХ природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA приносить знамениту полегшу. Пор. її лікарі.

щуваних християн у Радянщині не має ніякого теплого слова. Наче у відповідь на це помістив минулого тижня „Таймс" статтю редакційну, в якій сказано, що пригнічення католиків в Еспанії та Мексику не має ніякої аналогії з пригніченням жидів у Німеччині, бо в Еспанії і Мексику католики переслідують католиків, а в Німеччині одна раса гнете другу. На це відповідає „Теблет", що гніт усюди є гнетом, без огляду на те, хто його допускається. Зрештою правлячі круги в Еспанії та Мексику є лише з уродження католиками, а тепер вони соціялістами. А за Радянщину, про котру нема згадки в „Таймсі", пише „Теблет", що там пізнати переслідування релігійне в тому, що жиди мають керму правління у своїх руках, а в найгіршому разі якісь безбожники, що переслідують християн. І тому саме „Таймс" ніколи не хоче згадувати про переслідування християнської релігії в Радянщині. Відомо, що видавці та власники „Ню Йорк Таймс" — це жиди.

Води на Закарпаттю опадають.

З Ужгороду повідомляють: Небезпека від повені вже минула. Ріки вже спадають. У селі Рящид комісія списує шкоди, заподіяні наслідком розірвання греблі на ріці Бистрій. Комісія зарядила, що підмитих хат, які можуть завалитися, мають стерегти. Навіщене населення одержить поміч із фондів елементарних шкід. Також потік Коропець у мукачівській окрузі забрав кілька циганських хат. Біля громади Есені (в ужгородській окрузі) опадаюча вода Тиси викинула трупа невідомого чоловіка, який потонув мабуть як були високі води в Мадярщині.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1933.

Т. М.

10-ліття Незалежної Української Високої Школи.

Ювилей Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі.

Прага, 19. червня 1933. Сьогодні відбувся в салі Педагогічного Інституту ювилей 10-тилітнього істнування Укр. Вис. Пед. Інституту ім. М. Драгоманова. Святочну Академію відкрив ректор І-ту проф. д-р В. Сімович прегарною промовою, в якій дав історичний погляд повстання і розвитку інституту, як незалежної української високої педагогічної школи та зупинився на основах і програмах навчання Інституту. В умовинах досить неприятливого емігрантського життя, У. В. П. Інститут ім. М. Драгоманова почав свій розвиток майже з матуральних та педагогічних курсів. Головним ініціятором інституту був Укр. Громадський Комітет, особливо найкращий його член покійний М. Ю. Шаповал. Інститут почав незвичайно скоро розвиватися і зосередивши біля себе найвизначніших наших професорів за кордоном у 1924 р., відокремлюється в самостійну установу і відтак поступово переорганізовується у високу педагогічну школу з високошкільною організацією та поширеними загальними і соціяльними програмами навчання.

При Інституті повстали три відділи: 1) історично-літературний (історії та суспільних наук), 2) природничо-математичний та 3) музичний, які охопили цілу систему сучасного наукового знання. При всій своїй вузькій спеціяльності, слухачі могли собі вибирати до вподоби той чи інший відділ, ту чи іншу дисципліну з кожного відділу, але передумовою успішности студій в Інституті був цілий ряд обовязкових предметів, без яких годі було закінчити Інститут. Саме в тому своєрідний характер програм навчання Інституту, де вимагання вузької спеціялізації був гармонійно злучений з універсалізмом, який, на нашу думку, для українського педагога конче потрібний, як передумова вільного та широкого культурного розвитку нашого народу. Саме тим пояснюється те, що студіювати в Інституті не було легко; за виклади слухачі мусіли ходити; треба було складати багато обовязкових іспитів і кольоквіїв, у більшій мірі як по інших високих школах. У. В. П. І., його професура і студентство, що перейшли, як то кажуть „крізь огонь і воду" української визвольної боротьби, творили одну спільну рідню, обєднану органічно довкола спільної культурної праці. Інститут виконав працю незвичайної ваги. Передовсім з Інституту вийшло понад сотні українських середньошкільних педагогів, совісних взявців своєї справи; понад 30 докторів ріжних наук, ряд молодих наукових робітників майже в кожній галузі сучасного культурного життя. Видавництво „Сіяч" при Інституті видало багато високошкільних підручників, що досі дуже бракували; видано кілька наукових збірників; професори Інституту дали цілий ряд наукових викладів у ріжних наукових установах і товариствах; професура Інституту спільно зі студентами ріжних відділів улаштовувала щороку прилюдні академії мистецького та наукового змісту. Інститут крім поглиблення нашої культури, причинився до забезпечення народові доброї слави та навязання культурних звязків з представниками інших національностей.

Багато Інститут завдячує добродичливій братній чехословацькій допомозі, а передовсім президентові В. Г. Масарикові, міністрові зак. справ д-рові Бенешові та послові д-рові Гірсі, які брали дуже близько до серця справу. Гості на ювилею повстали з місць на честь Масарика та проголосили йому гучне „слава".

На превеликий жаль, саме в розмасі всіх своїх творчих сил Інститут з незалежних від нього причин, перервав свою працю: приплив студентів з краю був обмежений, допомога чехо-слов. уряду після кількаразових обмежень, звязаних зі загально-господарською кризою припиняла-ся. З кінцем січня 1931 Інститут формально був зліквідований. Але свідоме українське громадянство, оцінивши належно заг.-національне та культурно-історичне значіння Інституту і, визнавши конечну потребу такої школи, постановило за всяку ціну вдержати Інститут і надалі.

Другий промовець д-р П. Теліжко у своїй промові висловив подяку від студентства влади чехословацької республики, зокрема її президентові Т. Г. Масарикові, за братню допомогу і професурі за її працю.

Ректор проф. В. Сімович перечитав ряд привітів: від президента ЧСР Т. Г. Масарика, мін. зак. справ д-ра Е. Бенеша, мін. шкільництва д-ра І. Дерера, посла д-ра Гірси, приматора міста Праги д-ра Бакси, від високих шкіл Чехословаччини, ріжних українських і чужих високопоставлених осіб і установ. На цьому закінчилася офіційна частина свята.

В академічній частині були два виклади проф. Л. Білецького та доцентра д-ра П. Феденка. Перший говорив на тему: „Драгоманів і Франко", другий „Драгоманів і українофільство". Гадаємо, що ці виклади будуть десь видруковані, тому їх не переповідаємо.

Авдиторія свята складалася переважно з високошкільної професури. Шкода, що колишнє студентство, яке у значній мірі порозїжджалося по світі, не мало змоги взяти участи у цьому святі своєї Альма Матер і мало на ньому тільки кількох представників.

Цим святом У. В. П. І. не тільки завершив 10-ліття свого істнування, але почав одну з дальших фаз свого розвитку. Всі кращі змагання українського громадянства, щоби зберегти цей Інститут слід якнайактивніше підтримати. Галичина, Волинь і Холмщина, де досі нема ніодної рідної високої школи повинні добре подумати про значіння Інституту, як рідної та цілком незалежної високої школи. Доки не будемо мати високих незалежних шкіл, досі не будемо стояти певною ногою на шляху до свого відродження. Тому все, що можемо, мусимо змобілізувати, для утримання всіх наших високих шкіл за кордоном у тому числі і Пед. Інституту.

На чисту воду.

Надужиття громадського та матеріяльного характеру — це річ людська. Якто кажуть, „ходить між людьми" та часом і до нас заходить. Як хто хотів би перевести в нас порівнання з іншими народами дорогою основної статистики, то мабуть вислід випав би в нашу користь.

Мимоволі насувається згадка про найближчі випадки в Луцьку, про які були вістки на сторінках нашої преси, а які свідчать про нездорові відносини у найближчім нашім сусідстві, пригадаймо банкрутства деяких установ, „недомагання" у нотаріятах, проступки серед відповідальних урядовців, а крім цього зовсім недавню будівельну аферу в Ґдині і т. п.

І це все якось потихає без більшого відгомону. Правда і ми не без гріха, в ряди-годи трапляються і в нас такі випадки, хіба тільки з тою ріжницею, що рідше і на меншу скалю. Однак у нас власна суспільна опінія сильно тим нервується, категорично осуджує всякі шкідливі потягнення одиниць чи гуртів, а вже найбільше зацікавлення такими випадками в нас виявляють найближчі наші сусіди. Неперебірчива в засобах преса перекручує часом зовсім дрібні випадки та роздуває їх до розмірів великої панами. В тому є свого роду ціль дискредитації. Але є там і дещо слушности.

Нічого дивного, бо недержавний нарід, що домагається для себе справедливости та морального й гідного поступування у відношенні до нього, мусить передовсім сам відзначатися усіми громадськими чеснотами. На нашу велику радість у нас назагал під цим оглядом не найгірше.

Коли у тому відношенні є в нас деякі досить поважні недомагання, то вони пливуть з іншої сторони, а саме з недостаточного ставлення справи рубом. Раз допустилася якась одиниця чи гурт каригідного проступку зі становища громадянського і це безспірно доказано, то від таких людей мусить здорове громадянство рішуче відмежуватися. Коли ми цього не зробимо, то ця зараза зла через стичність має всі дані до ширення в здоровій частині суспільства. Побіч цього недостаточне розмежування між здоровими та шкідливими елементами кидає тінь недовіря і підозрінь на цілий загал. Це можна би прирівняти до випадків у купецькому житті, коли-то домішка лиш 1 проц. менше вартісного товару обезцінює і дискваліфікує значно весь товар на ринку.

Це булаб одна сторона медалі, але з тим вяжеться ще новий і нездоровий симптом збірного народнього життя.

У так витворених відносинах багато людей уважає себе покликаними кидати явно, а ще частіше, потайки непровірені, підслухані, злобно перекручені заміти і підозріння на кожну одиницю чи гурт, не оглядаючись на ніщо, аби тільки „інтерес ішов".

Чи ми не є свідками таких випадків, що десь з десятої руки довідуєтесь, обовязково довірочно, що той а той це ноторійний хабарник, ну просто злодій, зрадник народу і т. п. Але це нічого не перешкоджає, що такі люди тішаться на зовні авторитетом, стоять далі на відповідальних становищах, а ваш інформатор... кланяється в пояс перед тим здогадним чи дійсним злочинцем.

Такий стан є вже зовсім не в порядку.

Тут іншого виходу нема, тільки: або треба рішитися на відвагу та називаючи все по імені зробити з цього ужиток там де слід, або не плести теревень, чи гидких спліток, що наносять більше шкоди як це комусь може здаватися.

Людці, що задумують брехнею і понижуванням на чести інших громадян, намагатись зробити особисту карієру, повинні опинитись геть поза тією межею, що відграничує здоровий загал від зараженого.

Одначе щоби не було непорозуміння, то цієї вимоги не ставимо зовсім до здорової, чесної критики, що випливає з ріжниці поглядів, бо така критика конечна і є доказом живучости суспільства. Ріжниця поглядів у всіх ділянках нашого життя, викликана чесним підходом до справи, а не матеріяльними й особистими користями, не є ніяким злочином. У таких випадках мовчати не можна і не треба. Але боротись отверто і чесно, як з чесним противником, для остаточного вясування найздоровішої думки.

Таким чином викристалізується в нас окончено ясне поняття, де є зрадник і злочинець, а де чесна людина, може з іншими, хоч і не милими для декого, поглядами на дану справу.

А. Палій.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Здійснені мрії про гарну церу завдяки новому милу.

„Хотіла би я знати, що робить та пані, що її цера така гарна і делікатна... хотіла би я це знати, щоби робити так само" — так будуть говорили якоротці знайомі Пані. Хто знає мило Еліда „7 квітів" вироблене з найшляхотніших сирівців і пахке від сполуки пахощів із сімох найгарніших квітів, той знає, що воно є найліпшим милом, яке можна нині випродукувати. Його мягка, надзвичайно лагідна піна робить шкіру молодечо свіжою і надає їй гарний запах. А при цьому мило Еліда „7 квітів" — знаменитий засіб, бо є спеціяльно перетовщене і надається для найвразливішої цери.

МИЛО 7 КВІТІВ ЕЛІДА

з найприємнішим запахом.

Бібліографія фашизму.

Хочу звернути увагу українських читачів, які цікавляться літературою про фашизм і взагалі фашистівським рухом, що в Римі, накладом „Національної Конфедерації Професіоністів і Артистів", вийшли вже два томи „Бібліографії про фашизм" у ріжних мовах*). Ці два перші томи присвячені лише книжкам, — готуються дальші, присвячені важнішим статтям, що появилися в ріжних періодичних виданнях. Перший том має 158 сторінок, другий розріссся вже до 480 сторінок самих назв. Самого цього факту доволі, щоби собі уявити, яке є зацікавлення фашизмом у світі. Найбільше зацікавлення помітне природно в Німеччині і Франції, що взагалі в студіях ріжних політичних і інтелектуальних рухів ідуть все попереду. За ними йдуть англьосаксонські країни. Зі славянських народів, на першому місці стоїть Польща, на останньому — Чехословаччина. Україна в цій Бібліографії зовсім не заступлена, бо, як знаємо, окрім маленької брошурки про[illegible] Мицюка, що з'явилася, як відбитка з „Розбудови Нації" і лишилася для видавців Бібліографії невідомою, в українській політичній літературі досі про фашизм майже нічого не було. Будемо надіятися, що бодай до хвилини перевидання Бібліографії, українська політична література відповідно збагатиться і викаже, що українці нарівні з усіма іншими народами цікавляться всіма політичними рухами і мають відповідні видавництва та відповідний контингент читачів.

Не маючи окремих книжок про фашизм, ми маємо зате досить статтей, видрукованих по ріжних наших періодичних органах. Необхідно подбати, щоби бодай у третьому томі Бібліографії, присвяченому реєструванню статтей про фашизм в періодиках, українці були відповідно заступлені. Маю можливість подати до редакції „Бібліографії" листу статтей, що друкувалися свого часу в ЛНВіснику, в „Розбудові Нації", в „Тризубі", в „Ділі", в „Українськім Голосі", почасти в „Новому Часі", в „Самостійній Думці", в „Нашому Шляху" і америк. „Свободі".

Звертаюсь з проханням до тих, хто знав би статті про фашизм в інших органах нашої преси та по календарях, подати мені точну назву статті і автора, а також дату відповідного журналу.

Е. Онацький
(Corso d'Italia 6, Roma (34)).

*) „Bibliografia del Fascismo" Confederazione Nazionale Professionisti e Artisti. Roma v. I. 1932, V. II. 1933. Ціна: ліри 10 і 15.

ЗАПОВІДЖЕНА КОМУНІКАЦІЯ 35-ОСОБ. ЛЮКСУСОВИМ АВТОБУСОМ SAURER

ЛЬВІВ — ЛЮБІНЬ-ЖИВЕЦЬ — ОТВОРЕНА

Відїзд зі Львова з ПЕРЕСТАНКУ НА ГЕТМАНСЬКИХ ВАЛАХ щодня в год. 8-мій і 15-тій. Ціни низькі. Для пасажирів спеціяльні знижки цін купелів в Любіні. Інформації „Орбіс".

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАҐРАФУ.

Пятнацятий день розправи.

ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

Вчора несподівано прокуратор, що широко розводився над кожним обвинуваченим, почав під кінець скорочуватись і врешті несподіваним апелем, щоб судді присяглі тямили про пропонований напад на почту у Львові та присудом своїм запобігли таким випадкам, закінчив свою промову, не забуваючи додати, що присуду і то гострого присуду вимагає „польскосьць" Львова, рація стану та врешті факт, що національна меншість мусить підчинитися національній більшости, чого теж засуд присяглих мав би бути доказом.

Після промови прокуратора, що врештою не вражала нічим замітнішим з реторичного боку, трибунал візвав до голосу лаву оборонців. Першим з тієї лави почав говорити

ОБОР. Д-Р В. СТАРОСОЛЬСЬКИЙ,

що свою промову почав під обсягом обв. Ковалюківни. Вона за словами обор. ні причому в цьому процесі бож те, що запросила у вдому з гостинности хату о. Ковалюка свого знайомого, Мацака — не злочин. Мацак зготовив сам собі обвинуваченя, але на думку обор. засудити його не можна, бо його роля була допоміжна, він на секунду не був у касі, тому й не брав у ньому значіння того слова участи в нападі. Він врештою був в орґанізації від 17. р. життя. Бережанський мав на нього великий вплив з характер у нього такий, що раз дав слово — отримує.

З черги обговорив обор. правний бік вини Мацака, виказав ріжницю між підготовкою повстання а намаганням викликати повстання та закінчив свою, як завжди, мистецьки побудовану промову таким зазивом:

„Ви поляки, ми українці. Так якось склалося, що ми найшлися по двох боках бічного історичного фронту. Хай ця боротьба проходить по лицарськи, а ви памятайте, що раз хтось уродився українцем, то він бере на себе всі мрії й бажання свого народу, без огляду на його долю чи недолю і методами терору ОУН ми не погоджу-

вмося. Але це не значить, щоби в її лавах не було іноді високоідейної молоді. Ми воліли б, щоб прокуратор мав рацію, кажучи, що там найгірша наша молодь. Тоді це не болітоб нас так, як болить тепер".

На закінчення просив обор. звільнити обох його клієнтів від вини й кари.

На цьому власне закінчено розправу в четвер пополудні. Сьогодні, в пятницю рано, почав говорити при набитій щільно салі, що ще вчора реагувала помітно на річеву та незвичайну промову д-ра Старосольського, черговий оборонець

Д-Р СТЕПАН ШУХЕВИЧ,

оборовець підсудних Куспіся і Ярослава Білаєз.

Куспіся схарактеризував оборонець як сірого боєвика та виказав низкою прикладів, порівнань та зізнань, що він брав участь тільки у підготовці нападу, а не в самому нападі. На це доказ й те, що він був уже в 7.30 вечором в день нападу в хаті, тоді, як йдучи найшвидше, в найкращих умовинах, міг бути тільки в 21-ій. Це підтвердив теж бл. п. Білас, що за його зізнаннями прибув на стацію щойно в год. 23-ій, а в одночасі той посторунковий, який згадував, що в ту ніч хтось ночував у Ставчанах. Згадуючи про підготовку нападу на проф. Лікоєра, обор. не може здержатися від обурення на слова прокуратора: „Українська молодь така морально низька, що бе учителів палицями" та реванжується йому признанням для таких представників польської молоді, як св. Гавка, інтеліґентний і второпний хлопець, а закінчує цю частину такими словами: „Якщоб ви й засудили Куспіся, то дивіться на цього хлопця, як прокуратор".

З черги д-р Шухевич взявся за оборону підс. Біласа Яр., що на його думку впав жертвою зізнань Мотики так, як Мотика впав жертвою обіцянок поліції. „Мотика зрозумів, що чорний хліб вязня кращий, як поліційна солодка булка", каже обор. і тому відкликує усе, а його зізнань, мовби Яр. Білас був командантом ОУН навіть прокуратор не брав під увагу. Так само не винен Яр. Білас в допомозі до нападу, бо те, що він дістав у свої руки чужий лист, перечитав його, сказав „це не до мене" і віддав кому належало — подія, яка може трапитись кожному і не злочин, арештою в тім листі не було нічого про напад, а тільки про приїзд до Дрогобича — отже знову невинний зміст. Якщо й робив зле, робив несвідомо, але за це карати його не можна.

Промова д-ра Шухевича, витримана в теплобатьківському тоні та виголошена з серцем, зробила на всіх велике вражіння. Негайно після неї та короткої перерви, почав говорити

ОБОР. Д-Р СТЕПАН БІЛЯК,

який свого клієнта, обв. Цапа, почав боронити від того, що звернув увагу суддів присяглих на слова прокуратора „Я не кажу, що Цап є членом ОУН", на зміну настроїв у прокуратора у відношенні до цього обв. перед і по розправі та на зізнання ком. Маєвського, Пури і т. д., які теж ніколи не чули, щоби Цап належав, або стояв близько до ОУН. Цапа схарактеризував обор. як доброго сина, що побачивши свою рідну матір на поліції, готов був за ціну одного листа до неї признатися до кожного злочину, побоюючись за її здоровля і тому теж змінив свої перші зізнання на пізніші, до цих останніх взяв він подробиці з часописів, які читав до дня арешту 16. грудня та від агента Фіца, що переслухував уже Вас. Біласа й Куспіся. На стодолу Цапа впала поліція просто: Куспісь признав, що водив учасників нападу ночувати до стодоли свого знайомого, поліція почала шукати серед них якогось зі стодолою і найшла Цапа. Але зізнання інших учасників, що стодола була замкнена, коли вони прийшли, факти, що в Цапів є лютий пес та що обв. Цап не понятав річей тих, що ночували, промовляють за тим, що це все було заінспіроване з боку кого-сь, кому залежало на тім, щоби стодолу найти й обор. каже, що цю справу ще висвітлить. На закінчення д-р Білак просив присяглих взяти під увагу цього маломовного та щирого сина і віддати його матері, що хвора дожидає на нього.

Д-р Білак говорив палко, різко і рішуче і викликав на сьалі та в лаві присяглих відповідний настрій. В год. 5-ій попол. почав говорити обор. підс. Миколи *Мотики*, *д-р Шевчук*.

*

Як довідуємося, арештованого свідка *Лагуту*, якого прокуратор підозрівав у фальшивих зізнаннях і кривоприсязі звільнили в четвер на волю зі слідства, не маючи проти нього ніяких доказів.

ЛИТВА ПЛАТИТЬ.

ВАШИНҐТОН, 23. 6. ПАТ. Литовський уряд, що 15. 6. мав заплатити Зл. Державам на рахунок воєнного довгу 132.091 дол., повідомив держ. департамент, що заплатить тепер лише 10.000 дол. готівкою.

Реформацькі пігулки Чернець з маркою (Законник)

ВІДОМІ ВІД 1602 РОКУ.

Управильнюють шлунок, хоронять від **ревматизму**, терпінь **печінки**, надмірної **опасистости**, **артретизму**, **паморок**ів, лагодять **гемороїди**, прочищують кров і для осіб схильних до обструкції є лагідним прочищуючим засобом.

Вжити 1 до 2 пігулки на ніч.

Ціна пуд. зол. 1.35 виробу аптикаря **ТУШИНСЬКОГО, Варшава, вул. Смольна ч. 22. — Домагатися з „Чернцем".**

Соціяльно-демократична партія в Німеччині заборонена.

БЕРЛІН. (ПАТ). Нім. уряд видав розпорядок, яким забороняє діяльність соціял-демократичної партії на терені цілої Німеччини. Міністр внутрішніх справ звернувся до урядів союзних нім. країв у справі видання відповідних заряджень. Члени соц.-демократичної партії, що займають становища в соймах і комунальних репрезентаціях, мусять бути від своїх функцій звільнені. Майно партії підпадає конфіскаті.

НОВА НІМЕЦЬКА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА.

БЕРЛІН, 23. 6. ПАТ. *Провідник нац.-соц. робітничого фронту д-р Лей* в промові через радіо назвав міжнародню конференцію праці знаряддям Франції, якого вживають виключно для розбивання німецького народу. Конференцією заволодів П. Інтернаціонал. Вкінці Лей висловив сподівання, що виступлення Німеччини з конференції праці стане початком нової німецької закордонної політики, яка дасть Німеччині честь, велич і волю.

СТРАЙК В ІРЛЯНДІЇ.

ДЕБЛІН, 23. 6. ПАТ. В Ірляндії зависиться на новий залізничий страйк, цим разом транспортових робітників на південних залізницях. Товарові поїзди та кораблі стоять у Дебліні невиладувані. Причиною страйку є, що дирекція ввела безплатні відпустки.

ХУРТОВИНА У ФРАНЦІЇ.

ГАВР, 23. 6. ПАТ. Сильна хуртовина, що від тижня лютує в усій Франції та дається сильно відчути в каналі Ляманш, лютувала вчора дуже в Руен. Повітряна труба, в виді величезного стіжка, несла бальки, дошки, дерево і т. д. Кілька секунд опісля цей стіжок ударив у склад вугля та фабрику брикетів над Секваною. Будинки на просторі 6.000 кв. м. завалилися наче домики з карт. Людей не було в домах, були ранені лише дві робітниці. Хуртовина перевернула кілька авт, схопила в повітря дошки та бальки з магазину. Кількадесять людей є ранених, один має поломані ноги. Шкоди величезні.

ПАПА СПОДІЄТЬСЯ ЗМІНИ НА КРАЩЕ.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 23. 6. ПАТ. У ватиканських колах кажуть, що папа предстаникам міжнародього католицького світа сказав, що він глибоко переконаний, що при кінці Святого Року світове положення зміниться основно на краще. Пій XI. підкреслив, що тут не іде про інспірацію або висліди подрібних розумувань, лише про глибоке внутрішне переконання, що весь світ тепер вийшов у добу відпреження під кожним оглядом.

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Ушануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчизни віддали своє здоровля!

НОВИНКИ

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 б—10

— **Всі книжки,** які бажали би Ви прочитати на вакаціях, можете позичити на дуже догідних умовах у **Випозичальні книжок „Ізмарагд"**, Львів, ул. Косцюшка 5, яка має книжки українські, польські, німецькі, французькі, англійські та російські. Всі шкільні лектури завжди на складі. Випозичальня відкрита кожного дня від години 9. рано до 7. вечором.

— **На лікування жертви жалюгідних подій на Личаківському цвинтарі** зложила читальня „Просвіти" у Знесінні Старім 5 зол. (замість пренумерати „Нового Часу" за липень і серпень).

— **На закупно образів паризької групи мистців** для галерії новітнього мистецтва Національного Музею у Львові зібрала жіноча корпорація студенток „Заграва" у Кракові зол. 59.60, на що склали жертви: проф. д-р І. Зілинський і інж. В. Стецура по 5 зол.; проф. Б. Лепкий, проф. д-р В. Кубійович, С. Шайдзіцька і В. Рихвицький по 3 зол.; інж. Е. Бобикевич, Р. Кордасевич, А. Налесник, М. Шарова, І. Левицька, Михальчук, П-во Смики і Мицик по 2 зол.; Яртильсева і П-во Герасими по 1.50 зол.; Головецька, О. Пашкевич, С. Семотнюк, Добржанська, Новосільський, Н. Н., Сухійова, Таруський, Мілян, Возк, А. Ковалик, В. Татарчинський, Рихлевська, Пнячкова, Шух і Малецька по 1 зол.; Дембіцький 80 сот., Квасниця, Н. Н. і Пінуло по 50 сот.; Е. Саганюк 20 сот., Чепель 10 сот. Збірка у Львові студ. Кривої і Терлецької дала 10 зол. (о. М. Василів 5 зол., д-р І. Бережницький, д-р К. Левицький, О. Назарукова, Гургула і о. Горчинський по 1 зол.). Досі зібрано зол. 323.30. — **Управа Нац. Музею.**

— **Іспит зрілости в українській гімназії в Рогатині.** До письменного іспиту приступило 18, при письменнім іспиті репробували 5, при устнім 2, здало іспит 11: 1) Бережанський Степан, 2) Гречух Іван, 3) Дяків Мирослав, 4) Крупка Ярослав, 5) Малецький Зиновій, 6) Перепічка Василь, 7) Скасків Богдан Мирослав, 8) Солонинка Василь, 9) Хома Роман, 10) Щербанюк Омелян Ігор, 11) Якимець Теодор. Ученики здавали іспит як екстерністи (8 предметів). Делеґатом Шкільної Кураторії був проф. Олександер Бойцун зі Станиславова.

— **З вистави славянських ілюстрованих часописів.** Пишуть нам із Праги: На виставі сучасних славянських ілюстрованих часописів, у Празі і в Брні, український відділ звернув на себе пильну увагу чужоземної публики і преси. Деякі чеські часописи зазначили, що український відділ був найкраще улаштований. Правда, що редакції українських ілюстрованих часописів повинні би звернути більшу увагу на ілюстрацію своїх видань. Час уже залишити вихіснування для окладинок старі кліші із шабльоновими малюнками з перед двацяти, тридцяти років. Необхідно було б мистецький бік ілюстрованих часописів доручити мистцям. Сучасна українська графіка стоїть на високому рівні світового мистецтва, тимчасом виставлені українські ілюстровані часописи, в порівнянні з ілюстрованими часописами інших народів, виглядали блідувато. З українських часописів на виставі зокрема мав великий успіх журнал „Нова Хата". До певної міри цьому сприяло й те, що редакція „Н. Х." надіслала для виставки серію найкраще ілюстрованих чисел, що дало можливість публиці ближче познайомитись із виданням. Інші українські редакції про це не подбали. Навіть заклик Українського Історичного Кабінету про надсилку для виставки часописів не всі редакції помістили. — **М. О.**

— **Знижка комірного на 20 проц.** Польське м-ство внутрішніх справ розглядає справу зниження комірного в старих домах. Проектують знижку на 10—20 проц., та й полагодять може аж зимою.

— **Чотири вулиці у Львові** викладуть асфальтом цього року: вул. Яблоновських, Красіцьких, Набеляка і Содову. Разом коштувати це буде 80.000 зол.

— **Кошти процесу Ґоргонової.** В краківському окружному суді скінчили обрахунок процесу Ґоргонової. Це був найдорожчий процес у Польщі, коштував докладно 25.998 зол. 50 сот. Велика частина з тієї суми припала знавцям за дієти, льокальна візія в Бруховичах і кошти подорожі коштували 2.500 зол., решта залізничні поїздки, марки, удержання свідків у Кракові і т. д.

— **Комунікат про самогубство Ширекової.** Президія союзу товариств асистентів вищих польських шкіл видала комунікат у справі самогубства асистентки львівської політехніки др Юлії Сокульської-Ширекової. Комунікат не вдається в формальну оцінку обставин самогуб-

ства, бо це має виявити слідство, яке веде ректор політехніки, одначе вказує, що загальним гадом трагедії є виїмково тяжке положення асистентів вищих шкіл.

— **Співвласничка „Гігієни" отруїлася.** 50-літн. співвласничка ресторану „Гігієна" при вул. 3. Мая у Львові Рос. Клінґ, горбата, нездужала на серце та нирки. Щоби вкоротити собі муки, отруїлася світляним газом. Тіло своє записала прозекторії для наукових цілей.

— **Загадочне вбивство.** В гущавині біля села Хухли найшли вбитого, прикритого листям 55-літнього лодзького купця Оскара Назарського. Досі слідство не ствердило, чи Назарського вбили задля грабежі чи з політичних причин. Назарський брав чинну участь у суспільному житті німецької кольонії в Лодзі та був скарбником евангелицького збору.

— **Дитина під колесами авта.** Шофер поліційного авта в Мостах Великих Ст. Гавівер наїхав на вул. Павлинів у Львові на 4-літнього Андрія Оляярника (синка сторожа дому при вул. Піскові ч. 50). Змасакровану дитину віддали до шпиталю.

— **З капрала поручник.** Юлій Седляк, громадський писар в Олеховицях (пов. Сянік), жонатий, батько троє дітей, капраль резерви, купив собі старшинський однострій та виїхав до Рави Руської. Тут залюбилася в „поручнику" Седляку Олена Г., дочка багатих батьків. Небаром відбувся і шлюб у Львові. Та в Раві Руській здемаскував Седляка капітан, командант йогож компанії. Седляка арештували і проти нього відбувся у Львові розправа. Засудили його на 6 літ вязниці.

— **Марчинський перед судом.** У варшавському окружному суді відбувається розправа польського письменника Антона Марчинського, якого подали в суд власники видавничої фірми „Ренесанс" у Станиславові Людвик і Едвард Ердтрахт, із якими Марчинський був у торговельних взаєминах. Коли Марчинський розійшовся з ними видав дві повісти (Володарка підземелля", „Бичий сон"), в яких виступають темні типи з назвищами власників „Ренесансу". На основі скарги Ердтрахтів суд постановив насамперед заарештувати наклад згаданих повістей. Апеляційний суд уневажнив конфіскату. До суду візвали як знавців Новачинського, Бельмонта та Ваховського. Два перші мають ствердити, чи вживання назвищ осіб живих є ноторійне в літературі, а Ваховський має ствердити, що Марчинський, як розійшовся з Ердтрахтами, грозив їм, що з ними порахується.

— **Суфражетки не хотять тратити громадянства.** Англійські суфражетки почали гостру пропаганду проти одного закону, що його має затвердити палата льордів. Цей закон, згідний з женевською конвенцією з 1930 р., рішає, що кожна англійка, яка виходить замуж за чужинця тратить англійське громадянство. Суфражетки бунтуються проти цього і хотіли би залишитися і надалі під опікою англійських законів. Акція їх, на жаль, безвиглядна.

— **Дорога конференція.** Льондонська економічна конференція, що хоче сапувати світові фінанси не йде під знаком ощадности. 1500 осіб, що зїхалося там від 66 держав, мусить вигідно жити, щоби мати погідний настрій, не дивитися песимістично на будуччину світа і головно не пересварится між собою. Такі наради коштуватимуть приблизно... 10 міліонів долярів. Коли рахувати, що делегати присвятять справам фінансової всесвітньої кризи 5 годин денно (бо більше на таку важку тему говорити годі), тоді вийде, що кожна хвилина коштуватиме приблизно 10 тисяч долярів. Рух на такій конференції небувалий. Американська делегація видає денно на самі телеграми до американської преси 1000 дол., 5000 листів іде денно від різних членів цієї конференції, не рахуючи приватних листів. Власники готелів, де мешкають гості, подбали навіть за національні страви та напитки для представників різних народів.

— **Концертове місто.** За минулий зимовий сезон було у Празі місячно 48—50 концертів. У грудні м. р. на 48 концертах вивели 580 творів 225 композиторів. На першому місці стояли чехословацькі твори (283), далі йшли німецькі з цифрою 100, італійські 56, французькі 40, російські 27, польські 21 і 51 інших національностей. Головними організаторами таких концертів є чеська фільгармонія та державна консерваторія.

— **Масонські льожі.** „Понтифікальний католицький річник" у французькій мові в томі за р. 1933 подає статистику масонських льож на цілому світі. З неї виходить, що всіх масонів є 4 міл. 455.879, з чого 666.691 в Европі, 3 міл. 942.141 в Півн. Америці, 30.254 у середущій Америці, 54.952 в Півд. Америці, 200.942 в Австралії, 6.042 в Азії і 4.500 в Африці.

— **Жертва звання.** Д-рові Степанові Туркіні, радольгові шпиталю Де ля Шаріте в Парижі мусіли за останні два роки семий раз оперувати руки наслідком ураження промінями Ікс, яких уживають при наукових дослідах.

— **Айнштайн у франц. Академії Наук.** Паризька Академія Наук поставила на засіданні тісного комітету пропозицію, щоби одно із вільних місць для чужинних її членів заняв Айнштайн, творець теорії умовности. На найближчім повнім засіданні вибір цей переведуть формально.

— **Нова планета.** Астрономічна обсерваторія в Йоганнесбургу відкрила малу планету, названу покищо на зразок американських вулиць або авт цифрою „1933 H H". Її дорога йде до середини шляху, який робить земля. Минулого року німецький астроном Райнмут відкрив дуже подібну планету, що може підійти до землі ближче, ніж яканебудь інша і попадає в простір між Венерою і Меркурієм.

— **Залізничий шлях із 120 мостами.** Дуже оригінальний залізничий шлях істнує у Словаччині на лінії Зволень-Крупіна, що лучить Братиславу через Шоб і Будапешт з Букарештом. На цьому недовгому просторі 33 км. вибудували 120 мостів. Один із віядуктів матиме 83 м. довжини і 13 м. висоти, другий 120 м. довжини і 14 м. висоти. Крім цього є на цій лінії два тунелі, один на 230 м., другий на 120 м.

— **Трилітня дитина бачила дощ перший раз у житті.** Міністр публичних робіт у Саскачевані (Канада), Браент, ручить за правдивість такого оповідання: В одній місцевості в південній частині провінції має один фармер трьох-літню дівчинку, яка ще не виділа дощу в своїм житті. Коли недавно зачав там іти дощ, урадований батько накинув плахту на дитину і виніс її на двір. Дитина перелякалася. Вона думала, що хтось, кого вона не видить, кропить її водою. Вона не давалась заспокоїти, поки батько не заніс її до хати, аж там мати пояснила їй, що це за чудо.

— **Найстарша жінка в світі.** Паризька преса впевняє, що мексиканська громадянка Мартіна де ля Рока має справді 170 літ, бо уроджена в 1763 р. Якщо це не денникарська качка вакаційного сезону, то американські денникарі мають нагоду до небувалого інтервю з особою, що пережила стільки воєн, революцій і престолів.

— **Справлення помилки.** У „Ділі" з 22. червня в статті про сільсько-господарські курси надруковано помилково назвище „Сенів" замість „Сеньків".

— **Чи можна успішно усунути веснянки?** Це питання гнобило вже неодну гарну головку. Очевидно, що веснянки можна цілковито усунути, однак успіх залежить виключно від уживаних засобів. Між ними крем і мило Лешніцера займають безперечно передове місце. Ті препарати, оперті на найновіших дослідах і зроблені на підставі окремих, новочасних рецепт, можуть знаменито усунути веснянки та іншу нечисть шкіри, не нарушуючи зовсім делікатної цери.

— **Заперти.** Оніміння університетських клінік каже, що діяння гіркої води FRANCISZKA JÓZEFA певне, а хорі радо її приймають.

—o—

З театру.

Театр Ріжнородностей: „Вбю її", комедія на 3 дії Россато і Капо.

Заздрощі — найбільша отрута кохання. Хто зазнав їх, має дві дороги: або у чернечій покорі відректися коханої жінки, або предложити воєнне ультиматум: „ти або я". Ультиматум пахне револьвером. Револьвер грає у цій пєсі велику ролю, дарма, що дія любовної трагедії відбувається у Венеції. Венеція, пригадуєте собі, була сценою найбільшої трагедії заздрощів: Отелло та Дездемони. Герой оцієї пєси не хоче наслідувати Отеля, бо все, що робить точно та холодно обдумує. Тому-то він придумав нову страшну помсту: у менті, коли найшов доказ зради своєї жінки, замість задушити її, женитьсяся з нею. Які муки він переходить, можна догадатися... але тільки в частині. Бо на це люди пишуть комедії на трагічну тему, щоби придумувати несподівані ситуації.

Невярович д. добрий актор і в ролі головного героя щиро бавив слухачів своєю любовною трагедією.

м. р.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

Краєвий виріб: Аптикар ДРЯНЧ і С-ка, Бєльсько
Лябораторія хем.-фарм.
Всюди можна дістати. Крем 2·60. мило 1.70.

ХТО ЗНАЄ?

Редакція „Української Енциклопедії" просить подати їй (на адресу: Ред. У. З. Е. Львів, вул. Чарнецького 26, м. 1) відомості про таких діячів:

Шайбле, укр. генерал, 1919 начальник Гол. Управління Ген. Штабу УНР; ім'я? дати?

Шаманек Альфред, генерал УГА, коли народився?

Шашкевич Богуслав, укр. майор, ком. 4. золочівської бригади, — коли народився?

Шебеко Н., рос. дипльомат, перед війною рос. амбасадор у Відні; ім'я? дати?

Шльосер Карло, укр. майор, ком. 11. стрийської бригади, коли народився?

Шобер Ріхард, сотник ген. булави УГА, начальник оперативного відділу Нач. Команди в часі її побуту на В. Україні.

Штукгайль, сотник ген. булави УГА, в VIII. 1919, начальник оперативного відділу Нач. Команди, опісля начальник булави Команди Етапу УГА; ім'я, дати?

Шайнг, рос. генерал, за окупації України рос. Добровольчою армією комендант правобережного фронту, 1919 ратифікував договір між УГА і Добровольчою армією; ім'я, дати?

Шраг Микола, син Іллі Шрага, член і заступник голови Центр. Ради 1917—18., коли народився?

Шепель Яків, повстанчий отаман, оперував проти більшовиків 1919—21 в околицях Жмеринки, Вінниці, Літина й Литвчева, † 1921; коли народився?

—o—

СПОРТ.

СПОРТОВІ ВИСЛІДИ З КРАЮ.

САМБІР. Дністер — Ж. К. С. 5:2 (3:2). Змагання за мист. Ц-кл., розіграні 11. ц. м.

ДРОГОБИЧ. Гвязда — Дністер (Самбір) 3:1 Змагання товариські, розіграні 17. ц. м.

ДРОГОБИЧ. Скала (Стрий) — Бетар 4:0. Змагання товариські, в яких українська одинадцятка зі Стрия виявилася технічно і тактично на цілу класу ліпшою, тому виграла вповні заслужено.

ГОРОДЕНКА. Пробій — Сташелец 1:1 (1:1). Перший виступ молодої української одинадцятки проти дуже сильного противника увінчався успіхом. Змагуни Пробою, що виступили в гарних дресах, грали амбітно й жертвенно і тому осягнули ремісовий виспід. Українська публика вертала з грища вдоволена. Видців до 200.

ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. 21. 6. Змагання за чашу між Славією й Австрією закінчилися перемогою першої у відношенні 3:1 (2:1). Австрія грала краще, Славія практичніше. Видців 25.000. Відплатні змагання відбудуться у Відні 2. липня ц. р.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

В неділю 25. 6. грають у Львові: **Сокіл IV — Чорноморці**, год. 10. рано на грищі „Гасмокеї". Судія п. Повзанюк. **Тризуб — У. Р. С. К.**, год. 17-а на грищі Р. К. С. у Богдановій. Судія п. Круль. — **Мета — Комета** суддя п. Сачинський.

СВІТЕЗЬ — УКРАЇНА.

Відплатні змагання за мистецтво А-класи між цими дружинами відбудуться в неділю 25. ц. м. на грищі Чорних в год. 11. передполуднем. Дружина чорно-червоних по останній програній схоче певно зрегабітуватися і тому слід надіятися доброї та амбітної гри. Ціна білетів низька.

ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

В неділю 25. ц. м. в год. 8-ій рано на площі Сокола-Батька дальші розгрівки за мистецтво У. С. С. Згодоситься дружини: УССК, Плай, Тризуб, К. Л. К., Сокіл III, Сокіл IV та Сокіл-Батько. Дружина, що без оправдання не стане до змагань, програє воковером в користь вильосованого противника.

—o—

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 24. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Неділя, 25. червня год. 3.30 „Викрадена наречена" (всі місця по 1 зол., льосування в бюрі „Або").

Неділя, 25. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Субота, 24. червня год. 3.30 попол. Приємна ген. проба драматичного курсу Поль. Муз. Тов. „Зачароване Колесо", „Дівочі обіти" „Пан Вечет".

Субота, 24. червня год. 7.30 веч. „Вбю Я" (вист. Р. Невяровіча).

Неділя, 25. червня год. 7.30 веч. „Вбю Я" (вист. Р. Невяровіча).

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Акселя" (на осн. Пера Бенса).
АТЛЯНТІК: „Оженися зі мною!"
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Бічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МІРАЖ: „Циганські романси".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Екстаза".
ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Небезпечний романс", „Маціст імператор".
СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф брук).
УТІХА: „Пімста Тонга" та ревія.

Закордонне радіо.

Субота, 24. червня 1933.

Братислава (279,3) 19.25 Хор, 20.45 „Долі" оп. Провазніка; **Мілано** (331,4) 11.15, 13.45 Музика, 20.40 Оперетка; **Стокгольм** (435,4) 19.30 Військова музика; **Рим** (441,2) 17.30 Концерт, 20.45 „Фавст" оп. Гунода; **Прага** (488,6) 20.20 Пісні; **Відень** (518,1) 11.30 Капела, 18.15 Хор, 20.30 Військ. оркестра; **Мінхен** (532,9) 20.00 Вес. вечір; **Будапешт** (550,5) 12.05 Військ. оркестра, 17.00 Пісні; **Любляна** (575) 20.00 Співи, квінтет; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 13.50 Муз.-літ. авдиція, 16.20 Грамофон, реклама, 18.00 Гумор, сатира, 19.00 Концерт із „Березілю".

Неділя, 25. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.00, 17.30 Концерт, 18.25 Фортепян; **Талін** (298,8) 15.00 Трансм. пів. свята (563 хорів, 19.915 співаків); **Бреслав** (325) 19.30 Пів години гумору; **Мілано** (331,4) 20.30 „Дафні" оп. Муле; **Льондон** (356) 21.30 „Сон літньої ночі" Мендельсона; **Букарешт** (394,2) 20.00 Ловці жемчугів, оп. Бізета; **Білгород** (429,7) 15.00, 20.30 Пісні; **Відень** (518.1) 11.30, 16.50 Концерт, 20.00 „Драй арме Тайфель" оп. Вайнбергера; **Мінхен** (532,9) 17.50 Два фортепіяни; **Будапешт** (550,5) 19.15 Циг. оркестра; **Харків** (937,5) 9.00 Соліст., 13.50 Квартет, 15.50 Камер. концерт, 16.00 Музика, рецитації, 19.00 Увертюри й оп. арії; **Москва** (1000) 17.25 „Гейша" оп. Джонса (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Субота, 24. червня 1933.

7.00—8.00 Ранішні авдиції; 12.10, 12.35, 14.35, 15.10, 22.00, 22.40 Грамофон; 15.35 Сальонова орхестра; 16.00 Авд. для хорих, Сальонова орхестра; 16.30 Орхестра (твори І. Штрауса); 17.00 Балачка; 17.15 Концерт; 17.55 Відч.: „Джерело ідеї комунізму"; 18.15 „Кяком по озерах і ріках Поморя"; 18.35 Фортепян; 19.40 Оповідання: „Аванс Ер. Ченсціка"; 20.00 Легка музика, співи; 21.10 Репортаж із вежі львівського ратуша; 21.30 Шопенівський концерт; 22.25 Спортові вістки.

Неділя, 25. червня 1933

12.35 Орхестра, співи; 14.00 Лісова скринька; 14.15 Хліб.-метеорольог. комунікат; 14.20 Пісні (мішаний хор); 14.45 Хліборобська освіта в славянських краях; 15.05 Податкові завеглости; 15.15 Грамофон, Сільва рерум; 16.30 Співи; 17.00 Мистецтва та робкляса; 17.15 Симф. орхестра; 18.00 Куток мови; 18.15 Грамофон; 18.40 Всячина; 19.00 Пошлюбна подорож п. директора; 20.00 Орхестра; 21.30 Співи; 22.00 Літ. авдиція; 22.15, 22.45 Танкова музика; 22.25, 22.27 Спортові вістки.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця дворська	31·25	31·75
Пшениця збірна	29·—	29·50
Жито одноцільне	16·50	16·75
Жито збірне	15·75	16·25
Ячмінь двір. одноцільний	14·75	15·25
Ячмінь на мливо	12·50	13·—
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замоклий	11·25	11·75
Кукурудза кравва	15·—	15·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18,—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·—	7·50
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно сололке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Рівак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·75	9·—
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	26·50	27·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. ва.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	32·75	33·25
Пшениця збірна	30·50	31·—
Жито одноцільне	18·—	18·25
Жито збірне	17·25	17·75
Ячмінь на мливо	13·75	14·25
Овес збірний	11·50	12·—
Мука пшен. люксусова	62·50	63·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	33·50	34·—
Висівки житні	9·—	9·—
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	25·—	27·—
Пшоно ч. 1	34·—	36·—
Пенцак ч. 10	25·—	27·—
Сіно сололке кр. пр.	7·50	8·50

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 23. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на масло і на молоко слаба, на сметану і яйця удержана.

ГРОШІ.

На львівській неофіціяльній біржі курс доляра виносив 7.20 зол. — 7.21 і пів. Тенденція знижкова. Філія Банку Польського платила за доляра по 7.15 зол.

У міжбанкових трансакціях платили за Льондон 30.25—30.35, Ціріх 172.15—173.30, Відень 96—100, Париж 35.05—35.15.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.65, Голяндія 358.35, Льондон 30.27, Париж 35.10, Прага 26.55, Швайцарія 172.15, Стокгольм 156.20, Італія 46.80.

Міжнародній курс доляра гот. удержався на 7.25 зол.

Процентові папери.

3-проц. будів. позичка 37.85, 7-проц. позичка стабіл. 49.80, 4-проц. поз. інвест. 100.75, 4-проц. держ. поз. прем. долярова 49, 5-проц. поз. конверс. 43.50, 6-проц. поз. долярова 47.25, Банк Польський 76, позичка ділльон. 52.25.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ІНЖИНІРИ КАХНИКЕВИЧ І БІЛИНСЬКИЙ — концесіоноване технічне бюро для інсталяцій електричних і водопроводних уладжень, моторів, помп, турбін. Проектування електрівень та інших промислових заведень. — Львів, ул. Генінга ч. 36. тел. 48-06. 2504 2—3

ДОРА, клімятичне літнище, Пансіон „МАЛЯВА" серед прегарної високогірської панорами, догідно положений, близько стації, Прута, ліса. Сонячні кімнати, веранди, сала, город, радіо. Знаменита домашня кухня. Ціни помірковані. Родинам, молоді знижка. 2089 3—3

МАШИНА до писання „Адлер" українсько-польська, оказійно продається. „Машинополь", Львів, Сикстуська 9. 3—3

ПОШУКУЮ інтеліг. лектора (-ки) з доброї родини 3—4 год. тижн. Зголошення з умовинами під „Чиста зимова" до Адмін. „Діла". 2517 1—1

ДЕРЖАВНИЙ урядник з академічною освітою, кавалер 35 літ, навяже листування в цілях матримоніяльних. Зголошення до „Діла" під „Заточенець". 2518 1—1

УКРАЇНЦІ! ДАХІВКУ палену найліпшої якости купуйте лише у своєму Товаристві „Уна" в Дрогобичі, Пілсудського 18. 2516 1—3

СПІЛЬНИК з вкладом 10.000 зол. потрібний до промислового підприємства. Інж. Марія Капустяк бічна Дунін-Борковських ч. 6, І. п. 2512 2—3

ДЕШЕВІ вакації у Ворохті, на липень, серпень приватно, простора кімната з щоденним харчем за 4 зол. Писати: Левинський, Потоцького 58, Львів. 1—2

ІНЖИНІР шукає на липень літнисько в українському домі серед лісів над рікою. Зголошення з ціною до „Діла" під „Самітний". 2515 1—1

ТОВАРИСТВО з 4—6 осіб знайде душевний і тілесний відпочинок у глибоких горах. Харч добірний — до 4 зол. від особи. Грена Вергун, Красноїля п. Ясенів Горішній. 2509 2—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОКУЛІСТ-ОПЕРАТОР
Др. Ф. НАРУҐ
ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 3
2497 орд. перед і попол. 2—3

КУДИ НА ЛІТНИСЬКО??

ПАНСІОН „АННА" В КОСОВІ-МОСКАЛІВЦІ, затишна, мальовнича околиця, вимріяне місце відпочинку, знаменита кухня. Ціни безконкуренційні. Інформації дає Управа Пансіону. 2518 1—2

Гребенів к. Сколього.

Подаю до відома, що в цім році сама буду вести свій пансіон „Емілія". Гарні мешкання, домашній харч, здоровий. — Ціни низькі.
ЕМІЛІЯ СТЕРНЮК.

Ширіть наш часопис!

ГЕТЬ З НАШИМИ ВОРОГАМИ!

Каралюхи, таркани і т. п. хробачня — це розсадники зарази і ріжних проказних недуг. Треба їх зовсім знищити. Лише при помочі певного і радикального засобу, яким є

FLURIN

Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах.

Не терпів би я досі зовсім від нагнітків

якщо вживавби я постійно

„LEBEWOHL"

Домагайтеся у всіх аптиках і апт. складах.

ВИРАЗНО

LEBEWOHL

Виріб краєвий.

Бюро Посередництва в Берліні й Українське Бюро Подорожей

полагоджує всі справи.

BERLIN W 15 — SCHLISSFACH 39.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеннях.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.15	Дрібні оголошення від слова:
1 „ однашпальтовий надіслане і некрольога	„ 0·40	матримоніяльні по зол. 0.15
1 „ „ в тексті і новинках	„ 0·48	купно, продаж, винаєм і т. п. „ 0·10
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·55	шукаючі праці „ 0·08
		слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 380·—
„ „ 1/2	„ 200·—
„ „ 1/4	„ 110·—
„ „ 1/8	„ 60·—

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 163 (13.402). Львів, понеділок 26. червня 1933. Pocztowa opłata kartkowo uiszczona. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 зв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Комуністична диктатура доказує „чудес".

Львів, 24. червня 1933.

Комуністична диктатура на величезних просторах між Збручем і Тихим Океаном доказує направду „чудес". Великанську хліборобську країну довела „упромисловлюванням" до повної господарської руїни, а населенню дала в результаті своїх політичних і господарських експериментів у дарі... голод. Ясно, що самі комуністичні диктатори голоду не знають. Ясно, що для них чужі злидні, нужда і розпука населення. Їм майорить на їхньому соціялістичному овиді ще далі привид „раю" для працюючих. Ту свою брехню про загальне щастя та добробут вони ще далі пропагують у себе і в світі. Але ніхто їм уже не вірить. Цілий світ уже вині дарігається від вістей, якими закидують прилюдну опінію очевидці нужди та горя, що їх спровадили на півтори сотні мільонів населення московські комуністи.

І наша нещасна Батьківщина, наш материк, опинився теж в обіймах теперішнього комуністичного страхіття. Наша Батьківщина, найурожайніша країна у Східній Европі, стогне вині не тільки під червоним ярмом політичного й господарського поневолення Москви, але й корчиться у судорогах голодових болів. Всі очевидці, всі кореспонденти чужинних великих газет як з Европи так і з Америки одностайно стверджують, що найбільша нужда і найбільший голод шалюють саме в Україні, в тій країні недавних ще достатків, в країні пшеничних ланів і вишневих садків. Цей одностайний голос чужинних кореспондентів про голод на Україні потверджують і численні листи, що надходять з України до нас. Цілу їх низку опублікували ми на сторінках нашого органу, але крім того стрічаємо такі самі щодо змісту листи і в інших українських національних часописах. Словом, догосподарились і доекспериментувались комуністи! Сколективізували все сільське господарство так, що українське село масово голодує, а весь український засівний простір необроблений і необсіяний у яких 40 відсотках.

Московський комуністичний центр ні голодом ні нуждою українського села зовсім не цікавиться. Він веде тепер „ударну кампанію" за те, щоби Україна виконала, чи пак доставила державі (читай Москві) на сто відсотків наложений на неї контингент збіжа. Щоби це сталося, на те Москва, вживає найбільш драконських засобів. Перш за все видав декрети, що передбачують нелюдські кари для т. зв. саботажників реалізації зборів і збіжових податків на Україні, а далі шле туди одного за одним московських комуністичних опричників, щоби контролювали хід реалізації наложеного на Україну збіжевого і промислового контингентів. Для московських червоних експльоататорів уже навіть ціла КП(б)У втратила довіря в справах висмоктування усіх соків з України. Ось дня 24. січня ц. р. Центральний Комітет Всесоюзної Комуністичної Партії прийняв був таку вимовну постанову:

„Центр. Комітет уважає за доказане, що партійні організації України не виконали доручених їм завдань щодо організації збіжевих достав і виконання збіжевого плану".

І тому то Москва вислала на Україну генеральних екзекуторів в особах Постишова, Хатаєвича і Ветера. Вони й узялися переводити екзекуцію та рівночасно операцію так ревно і завзято, що вся українська земля полощеться кровю „саботажників" і всяких „контрреволюціонерів" та дихає муками голоду. Перший з названих екзекуторів та операторів вспів уже виступити на Україні навіть проти українізації. „Ви, мовляв, займаєтеся менше поширюванням мовних форм українських, а пильнуйте більше точного виконування доручень з Москви". Так говорить Постишев до місцевих комуністів у Харкові.

Таким чином комуністичні „чудеса" творяться на Україні з особливою інтензивністю. Ціла дотеперішня експозитура московської червоної диктатури на Україні, що ще вчора так завзято ліквідувала „хвильовизм" у літературі, „офремівщину" в науці та „волобуєвщину" в економіці: та сама експозитура, що так завзято викидала „націоналістичну контрреволюцію" з Української Академії Наук; та сама московська експозитура, що робила не все ad maiorem gloriam червоної Москви, нагло стала сама ненаційною. Москва їй не повірила і ухвалила їй недовіря за надто мале економічне обдирання України. Словом і КП(б)У, не зважаючи на всі її заслуги для Москви, опинилася в неї у неласці. Чи це не «дно з комуністичних „чудес"?

Колись московський комуністичний центр (ЦК) ухвалював обємисті тези про значіння української проблеми, затверджував тези КП(б)У (Комуністичної партії більшовиків України) про українізацію (вони приняті і скодифіковані в 1926 р.), а нині той самий московський центр виступає в особі свого уповноваженого Постишова проти українізації на Україні. Чи це теж не одно з комуністичних „чудес"?

Колись той самий московський комуністичний центр, тобто ЦК всесоюзної компартії (ВКП) осуджував політику т. зв. русотяпів на Україні і протиставився теоріям „русотяпства" панів Пятакових, Ларіних та інших, колись той самий центр доручував своїй тубі Комінтернові теж ставити в усю широчінь українську проблему у своїх пропагандивних працях, а нині цей самий московський комуністичний центр шле на Україну виключно тільки самих адекларованих московських чорносотенців, прикритих червоною комуністичною поволокою, щоби вони боролись із українством і щоби безоглядно нищили весь український нарід. Це, очевидно, теж одно з московських комуністичних „чудес". Старе чорносотенне „ня было, нет і быть не может" у відношенні до істнування українського народу як політичної індивідуальности знило тепер у цілій повноті під серпаним комунізму як у червоній Москві так і в її експонентах на Україні.

Нашу Батьківщину московські комуністи руйнують та експльоатують, а нарід винищують фізично голодом, нуждою, тюрмами, засланнями та розстрілами. Одначе не зважаючи на те, московські комуністичні наємники сіють далі без належного спротиву з боку нашого зорганізованого громадянства і в нашій ближчій Батьківщині комуністичну отрую, захвалюючи неосвідомленим масам амбручанський „рай". Час і пора вже й нам зорганізовано паралізувати ці „подвиги" та експерименти комуністичних агентур усіх категорій на наших землях.

З уваги на непевність завтрішнього дня повинен кожний подбати чимскорше за обезпечення свого життя в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ И РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменниця).

Спортові товариства і гуртки купують спортове приладдя тільки в Кооп. „ПЛАСТ" — ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95

Промисловий Банк.

Від чого залежить успіх започаткованої акції.

Організується український промисл. Крок за кроком твориться щораз-то нова вітка виробництва, якої у нас ще не було. Пробуджується ініціятива серед активнішої частини українського громадянства, робиться перегляд наших дотеперішніх досягнень (вистава в Центросоюзі у Львові) і при цій нагоді щораз більше усвідомлюємо собі наші великанські недостачі в ділянці промислової продукції та разом з тим кристалізуються у нас пляни, як опановувати щораз-то нові її области. Маємо замітну кількість людей з повним теоретичним і частинно практичним вишколом, які свою будуччину основують на розвитку українського промислу. Незвичайно тяжка господарська й політична дійсність є теж сильною пружиною нашої активности, бо саме промислова продукція має дати працю й заробіток великій кількости наших робочих голов і рук. Увага і праця всієї активної частини українського громадянства на найближчі десятиліття мусить бути звернена на те, щоб **усунути хліборобську односторонність** нашого національного господарства через додання до нього добре поставленої і по змозі ріжнородної промислової продукції та всіх форм і ступнів добре організованої торговлі.

Розуміємо всю трудність цього завдання, тому його виконання розкладаємо на десятиліття. Але при цьому ані на хвилину не можемо забувати, що від реалізації цього плану залежить господарська будуччина українського народу.

Деякі промислові початки були у нас вже давніше, замітний поступ робимо тепер, але не можна не бачити, що дотеперішні наші успіхи є ще всетаки дрібні й невдоволяючі, а цілій нашій організації промислу бракує розмаху, відповідної ширини й інтенсивности. Це тому, що не було, тай дотепер ще нема, окремого організатора, провідника й опікуна всіх тих виробничих починів, які виринають і реалізуються в ріжних місцях нашої господарської території.

Приклад організації продукції чужих національних господарств показує що найважнішим чинником розвою промислового виробництва, побіч істнуючих природних умовин, психічних і культурних прикмет суспільного середовища й постійно живої ініціятиви, є добрий зорганізований, авторитетний (фаховий) і чуткий опікунчий орган, який є сам матеріяльно заінтересований в розвитку продукції і доброму ходу цих виробничих організацій, якими він опікується. Таким співтворчим чинником повинен у нас стати **Промисловий Банк.**

Українська банковість не є, на жаль, ні численна, ні ріжнородна, ні матеріяльно добре вивінувана. Маємо: Земельний Банк Гіпотечний, акц. спілка у Львові, Українську Шадницю в Перемишлі (на окремому законі про щадниці), централю кредитової кооперації „Центробанк" у Львові, Кооперативний Банк „Дністер" у Львові і 120 Українських Кооперативних Банків, ріжної величини й сили, по містах нашої національної території у Польщі.

З виїмком Центробанку у Львові, всі українські кооперативні банки є установами **дрібного кредиту** і займаються кредитуванням переважно сільського господарства, частинно міського ремесла, менше торговлі, а найменше промислу. Таку саму політику кредитування веде менш-більш уся українська банковість. Одначе рішуча перевага хліборобського кредиту в українській банковости не є здоровим проявом; цей кредит дається повсякчас хіба тим, що хліборобство є домінуючим чинником нашого національного господарства і тому воно абсорбує всю нашу капіталову силу, коли ще в додатку ця сила зовсім не велика.

Промислова продукція, яка в інших національних господарствах є або переважаючим або рівнорядним чинником з хліборобством, у нас не має ще достаточної опіки й капіталової підтримки. І тому вона перманентно находиться в стадії початкової організації, виказує розмірно невеликий розвій і тільки з трудом виручовує з нашого господарства чужий промисл, завезений до нас вужчо торговлею.

Українська банковість ще не спеціялізована. Нема наприклад установи, яка займалась би виключно обслугою української торговлі чи промислу, не згадуючи вже про спеціялізацію на ріжні галузи промислу. Всі наші більші банки мають універсальний характер; кредитуванням промислу і співпрацею з ним займаються тільки дуже мало. Нічого дивного, що дальший розвиток української банковости веде до її спеціялізації, бо наростаючий український промисл мусить мати дбайливу поміч і фахову опіку спеціяльної кредитової установи. Її завдання, в наших умовинах, буде таке: 1) слідкувати за господарською кон'юнктурою та піддержувати ініціятиву в засновуванні нових промислових підприємств, 2) посередничити між промислом і торговлею, 3) налагоджувати вигідний та дешевий спосіб грошевих розрахунків і 4) кредитувати промислові установи.

Організація продукції вимагає немалого інвестиційного й оборотового капіталу. Колиж інвестиційний капітал мусять дати самі творці підприємства, то значну частину оборотового капіталу треба, в початках істнування промисл. установи, допровадити до неї з нагромаджених резерв ширших кругів громадянства. Функцію допроваджування капіталів до підприємства має у нас перебрати на себе окрема кредитова установа — **Промисловий Банк.**

Саме такий банк є в стадії організації з ініціятиви Українського Технічного Товариства у Львові. Організація цього банку ведеться з погляду методики пляново, на основі дбайливої підготовки, у формі кредитової кооперативи. В дискусії на тему оснування промислового банку чули ми голоси, що такий банк слід би організувати у формі акційної спілки. Одначе ця можливість відпала сама собою, бо польський закон про банки вимагає концесії міністерства скарбу на ведення банкового підприємства, а крім цього акційний банк з осідком у Львові мусить мати півтора міліона акційного капіталу. Дістати концесію на акційний банк, а потім зібрати вище назначений капітал — у наших відносинах неможливо. А позатим, поминаючи вигоди акційної спілки, кооперативна форма організації має дуже важні для нас громадські вартости, яких акційна спілка не має.

Найважнішою справою при організації банку є **збірка уділового капіталу.** Ініціятори рахувалися з тим, що капіталова сила банку мусить стояти у правильному відношенні до сили та кредитової поємности українського промислу і що банк, побіч відповідної висоти власного капіталу, могтиме рахувати на заощаджені капітали громадянства (вкладки). Тому уділовий капітал банку визначено на невелику, круглу суму **100.000 зол.** Хоч кооперативна форма організації не знає постійної і незмінної суми уділового капіталу, бо ця сума залежить від кількости зголошених членів і суми заявлених та вплачених уділів, але всежтаки цю круглу суму сто тисяч зол. треба було подати, хочби тільки для визначення капіталової цілі, до якої основники банку прямують. У міру розвитку українського виробництва банк мусітиме побільшувати уділовий капітал, зрештою відповідне ведення банкового діла даватиме змогу нагромаджувати власні резервові фонди.

Не може бути сумніву, що банк мусить зібрати визначений вгорі власний капітал, бо інакше або зродилась би слаба й анемічна установа, яка не могла би сповняти високого завдання опікуна української промисловости, або взагалі не дійшло би до заснування банку. Від меткости організаторів банку в наладнанні збіркової акції уділового капіталу і від ступня зацікавлення українського громадянства справами рідного промислу, якому новотворений банк має служити, залежатиме успіх у збиранні уділового капіталу банку.

Висота уділу 100 зол. і відповідальність обмежена тільки до уділу творить деяку аналогію з банковою акційною спілкою, не порушуючи при тім тих важних громадських вальорів, що їх дасть банкові кооперативна форма організації.

Оснування Промислового Банку, коли до цього дійде, треба безумовно уважати важною подією не тільки в українському господарському житті, але також в житті професійної організації українських інжинірів, бо ці останні починають грати щораз-то замітнішу ролю в організації нашого національного господарства. Реалізацію їх добрих плянів треба безумовно піддержати й уможливити.

Інж. І. Ольховий.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Автономія відсуне справу ґубернаторства Закарпаття.

„Pravo Lidu" з 21. червня 1933 в статті „Na okraj guvernerske otazky na Podkarpatsku" („На маргінесі ґубернаторського питання на Закарпатті") пише м. і., що кандидатів на становище губернатора є доволі: „Є тут ужгородський бурмістр Грабар, недавній директор банку, що давав позички на 40 проц., є сенатор Бачинський, одначе політично занадто експонований, щоби його кандидатуру брали під увагу. Д-р Камінський має мабуть шлях до губернаторства загороджений своєю діяльністю в автономнім союзі, д-р Торонський орієнтований занадто по-мадярськи. Тому оставав би бувший председник судової табулі в Кошицях і почесний председник пряшівської Руської Народньої Партії д-р Мачик, як людина з чистою минувшиною і теперішністю. Одначе справа надходячої автономії правдоподібно відсуне на якийсь час питання ґубернаторового наслідника".

Другий католицький університет на території міста Ню Йорку.

НЮ ЙОРК, 30. травня. (Вл. кор.). Відома від 1870 року вища католицька школа в Бруклині під іменем „Ст. Джанс Каледж", дістала цими днями від стейтової ради регентів право вживати назви університету. Є це великий осяг не лише самої школи, але також і великої католицької громади в Бруклині, яка має свою окрему дієцезію й окремого епископа, хоч належить до політичної громади міста Ню Йорку, де також є католицька дієцезія з кардиналом на чолі. Колегія св. Івана у Бруклині має кілька факультетів, котрі разом функціонували дотепер як університет, хоч і не мали назви університету. В університеті св. Івана будуть учити так як до тепер у таких факультетах: права, мистецтва, фармацевтики, рахунковости й фінансів. Тепер дістає науку в колегії 7.500 студентів. Ректором колегії, а відтепер університету, є о. Тома Раєн, доктор прав.

ВИПРОДАЖА ВОВНИ
A. G. B.
ПОСЕЗОНОВА ШОВКИ
ЛЕҐІОНІВ 13.
ЦІНИ ЗНАЧНО ЗНИЖЕНІ

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ 1933.

І. ЗАСТИРЕЦЬ.

Петро Козовід і матура.

Не тільки мене хвилюють весняні місяці, які повинні би настроювати людей найкраще, оптимістично, головно молодих людей. Ідеш вулицею за орудками і стрічаєш 20-літнього молодця, який тягне за собою ноги в напрямі клініки.

— Куди Бог провадить — питаю знайомого восьмака.

— Маю клопіт з нервами, за три неділі мушу здавати матуру. Вчуся ночами, особливо математики, яка мені не лізе в голову. Спішу до порадні нервових недуг. Може запишуть мені який бром, бо дістаю страшні привиди. Лечу або в пропасть, або здається мені, що ліжко валиться і я з дошками падаю на підлогу. Це певно значить, що впаду при матурі...

Даремне розясняювати молодцеві, що є більші лиха від матури, пригадувати йому ні св. Письма віщасного Йова або Магомеда, що вчив про призначення....

Ще гіршу стрічу мав я недавно на лавочці у віддаленім місці міського парку. Я стрінув там іншого знайомого матуриста. Сидів край лавки, зір спустив до землі і від часу до часу мацався рукою за кишеню своєї блюзи. Я присівся. Він наче пробудився зі сну. Я завів осторожну з ним розмову, а потім таки поспитав:

— Маєте гарне вбрання, але чому ваша права кишеня так відстає? Мабуть чоколядки для якоїсь панночки?

— Де там — відпалив мені — признаймся щиро: це револьвер! Професор загрозив мені, що не допустить мене до матури.

Я дуже злякався, коли матурист витягнув смертоносний прилад, наповнений кулями. Почав я його переконувати так само, як і тамтого, що йшов на клініку. Мій знайомий слухав, слухав, врешті не попрощавшися, побіг стежкою. Роздумуючи над психольогією сучасних матуристів, пригадав я собі давнього учня Петра Козовода, який не тільки математики, але й інших предметів не знав, а проте перед матурою не тратив гумору і погідно дивився на світ.

Петро Козовід був милим, розумним і чемним хлопцем. Не тільки перед письменною матурою, а навіть після неї повторяв латинсько-грецькі деклінації і конюгації, перечитував життєписи Цезара, Нерона, Тацита, Геродота і бавився. Пив з панночками знайомими з вечерниць і концертів воду содову в будках, в парках, на проходах частував їх прецлями, обдаровував квітками, які зривав непостережно таки з міських кльомбів, або досвіта з огородців своїх учителів. Товариші відолахи, що десять разів повторяли і „виковували" всі предмети, ворожили Козоводові, який водився в таким горячім передматуральнім часі з дівчатами, що певне впаде при матурі. І мали до цього підставу, бо, коли вчитель питав Петра з математики, тоді він тратив при таблиці людську подобу, тряся як шкіра знатуреної коняки і пліа, якби мав перевернений мозок. При річних клясифікаціях ставали в його обороні директор і історик, яких він зєднав собі чемними формами не тільки супроти них, але їхніх жінок і доньок. Повісить бувало їм Козовід на імяниця на тині перед вікнами китицю квітів, або вихвалює на цілє місто їхню красу та інші прикмети, що аж до батьків ці похвали доходять.

Зближалася матура. Письменні вправи, головно з математики, наш Петро таки відписав. Гірше стало при устній, коли на предсідника комісії приїхав молодий візитатор, математик. Петро Козовід став вивідувати про характер, добрі і слабі сторони пана візитатора. Козовід вивідав навіть, в якій салі засідатиме комісія, де буде стояти таблиця тощо. Впевнившися, що саля буде фронтова, на першому поверсі, дав терціянові велику пачку тютюну і два золоті, щоби фотель для візитатора поставив проти балькону противлежної камениці. Перед іспитом намовив „свою паннночку", який після матури мав освідчитися, щоби вона вбравшися легесенько як „ілюзія" із глибоким декольте прийшла точно в 8-ій год., коли почнуть питати математику до своєї товаришки Олени, нареченої його товариша Влодка Трімбульки, а з нею на балькон панни Міпці, в якій кохався син учителя історії. Балькон панни Міпці був на І-ому поверсі, саме напроти іспитової комісії. Петро Козовід умовився з нареченими тих паннночок, щоби вони попросили Олену і Міпцю, нехай уберуться також у легесенькі сукиночки і декольти, як і його Леонця, і щоби якнайточніше явилися на бальконі. Там повинні поводитися як ті три грецькі богині, про які наш абітурієнт таки міг би може дещо сказати.

Коли лихонісного дня міський годинник при вул. Міцкевича вибив 8-му годину, тоді ціла матуральна комісія з її предсідником сиділа вже напроти балькону, де сіяли у весняним сонці три молоді красуні. Абітурієнт Петро стояв саме в той

Відгомін Городка перед судом.

РОЗПРАВА ПРОТИ 7 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ЗА ЗЛОЧИН З 97. ПАРАГРАФУ.

Шіснацятий і останній день розправи.

В пятницю в год. 5-ій попол. почав після двогодинної перерви говорити оборонець підс. Миколи Мотики

Д-Р СЕМЕН ШЕВЧУК.

На вступі оборонець зкатерігся, що йому моторошно боронити Мотику, на якого голову вилило стільки проклонів, інсинуацій і погорди, що просто диво, як він не збожеволів. Тимчасом цей „зрадник", „продавець" і т. д. — це тільки людина слабої волі, патольогічно розположена для гіпнотизму і багата в уяву, і як виказала розправа, не провокатор і не конфідент. Його арештували як усіх, ніхто не підкупив його, Вас. Біласа і Данилишина повісили за те, що признавалися і прок. робить йому криву, коли викрикує, що він консеквентно хотів їх повісити. З Мотикою було, на думку обор. так, як з тим Меросом, що його зловили з кинжалом біля спальні тирана Діонізія і питали: „Що ти хотів зробити тим кинжалом? Скажи!" І те „Гадай! Муві" впарі з патольогічним розположенням його для сугестій — одинока провина Мотики. Коли скінчилася золота клітка поліції над ним, він прийшов до себе і відкликав усе, що робив для хаосу, що, як показує практика, нераз ря-

ЧИ НЕ ЗАБУЛА ТИ?
взяти зі собою на вакації ВОЛЯЧКУ на пульовер від
KA-RI-BI
ЛЬВІВ, ПЛ. МАРІЙСЬКА 9.

тував людей. Мот. обвинувачують у приналежности до ОУН, та він ніякий бойовик: Вступив, бо на нього впливали, потім налякався, не присягав, а ще потім формально виступив; участи в ніякій роботі не брав, літератури не роздавав, а справу з листом, якого передавав — навіть прокуратор не відмічував. Не доказано йому теж, що знав зміст листу, а що не хоче сказати, від кого дістав той лист — то не хоче до решти бути нікчемнішим, бо є і в нього проблески ясної душі. „Можете — закінчив д-р Шевчук — уважати Мотику за кого хочете, але з правного боку не сміете його засудити; на оба питання в цій справі мусите заперечити!"

Промова д-ра Шевчука, добре аргументована, була в багатьох місцях просякнута щирим гумором, що викликував сміх на лавках суддів і авдиторії. Сам Мотика сміявся нераз з „тез" свого оборонця.

НЕСПОДІВАНА „БОМБА" В РОЗПРАВІ.

Услід за д-ром Шевчуком мав говорити обор. підс. Коссака д-р Глушкевич, але він несподівано замість говорити промову, поставив внесок до трибуналу відновити доказове поступовання; переслухати за закид прокуратора, що Данилишин перед смертю хотів бачити свого коменданта Коссака, свідками самого таки прокуратора та д-ра Ст. Шухевича, що був з бл. п. Данилишином цілу ніч, а той може підтвердити, що Данилишин не хотів нікого бачити взагалі. Внесок зробив на всіх на салі величезне враження.

Прок. не спротивився відновленню розправи, мотивуючи, що він теж неодного ще свідка проти обвинуважених тоді поставив би, але запротестував проти переслухання його як свідка: Це, казав він, пергова справа внелімінувати мене з розправи, що перший раз повстала у звязку з відомою заявою оборони. „Вем, же єстем обронцом невигодни".

Після десяти хв. наради триб. внесок відкинув, мотивуючи, що це одно з особистих переконань прокуратора, а ці особисті переконання не сміють мати впливу на вирішення суддів присяжних.

Щойно тоді, в год. 6.45, почав оборонець обв. Зенона Коссака,

Д-Р МАРІЯН ГЛУШКЕВИЧ,

свою промову, мабуть найцікавішу з усіх промов у цьому процесі. Зміст її такий:

Політичні процеси — це так, як політика: Односторонність, патос, накликування до патріотизму не дає можливости розглянути спокійно фактів. Прокуратори уважають такі процеси за конечними особистої кар'єри, звільнення підсудних програною Польщі і навпаки до засади у звичайних процесах — краще звільнити 10 винних як присудити одного невинного, дають підложжя для частих судових помилок. В таких процесах дозволені навіть такі методи як викрикування на салі: Поліція! Арештовать! (В цьому місці предс. звертає увагу оборонця: „Пане меценас — це особисті „вицечкі!" Д-р Глушк.: „Особисті вицечки?!"), а найбільшу ролю грають особисті переконання і конфіденціональні вістки — що всі є смертю для справедливости. Обвинувачення Коссака спирається виключно на зізнаннях Мотики. Це „чорт в людськім тілі", а хоча судили не чортів, тільки чарівниць за конфіденціональні взаємини з чортами, то в дійсності Мотика — бідна людина, без волі і людських атрибутів.

Коссак, як вищий духом і культурна людина мав ворогів з плебсу. Був надто діяльний і трудящий. Його арештували, витримали 9 місяців і випустили, потім арештували Мотику, він зложив „якесь зезнане", його звільнили і доручили слідкувати за Коссаком. Виходить: Коссака треба було слідити, на Коссака треба було щось мати і тре'е: Те, що було на К., було за мало. „Мотика следзіл", але „ніц не виследзіл..." В звязку з Городком арештують Мотику вдруге. Ком. Петрі радить йому взяти книжку, вчитися, все буде добре, тільки треба **„таке** зезнання". Мотика думає: Якто? Наглий суд, смерть і — вчіться..." **„Таке** зезнання?" „Таке зезнання" можуть вирятувати? Треба видумати! І Мотика видумує... „Таке зезнання" треба таки завтра...

А серед цього питають про Біласа, про Данилишина, Голуфка і все про Коссака, Коссака, Коссака!... Вийшли „таке зезнання" — і найважніше: Пустили!... Потім мусів обосновувати ці свої „зезнання". Від Біласа чув, а колись дістав лист — що шкодить сказати, що це від Коссака? І оце лягло в основу обвинувачення Коссака: що К. комендант, УВО, на конфіденціональних вістках, що їх давно уморено — про Сколе, Перемишль, пошту — спирається прокуратор. Алеж це археольогія, ексгумати, палеонтольогія! Це слідство не точне. Білас казав, що наказ виїхати дістав від якогось пана, а Коссак сказав, що не знає про Біласа і Данилишина навіть з прізвища. І тут найважніше: Ні прокуратор — ні ніхто не доказав, що Коссак, Білас і Данилишин знялися. Повстала пропасть, яку намагалися засипати тисячами конфіденціональних вісток. Але даремне! Пропасть є!... І така друга пропасть з листом! Не доказано: Хто писав, де цей лист — навіть прокуратор не згадував про нього. І якщо К. передав наглий суд звичайному, то це рівнозначне з волею, бо наглий суд звільнити не може. По закону не може.

Мотика побачив, що не вирве „таких зезнань" і завернув. І так, як з листом, про який він казав, є з іншими, а їх 3. У всіх трьох нема ані тіні доказу проти Коссака. А свідки? Якщо віримо, що вони чесні, міцні — дуримо себе. Вони приходять сюди зі своїми клопотами, настроями, пристрастями, але всі вони є т. зв. заінтересовані свідки (Злотковський, Оленкевіч, Бубен, Юркевіч), до яких право не має довіря, всі спи-

Чи Ваш знайомий є передплатником „ДІЛА"?
Якщо ні, передайте йому чек, щоби вислав передплату за „Діло" та став постійним передплатником.

раються на конфіденції, про яку цісар Траян казав: „Забороняю вживати конфідентів; це не лицює з повагою нашої влади!" Конф. вісти про вбивство Голуфка — такі самі. В тій справі йде слідство, але я вам можу сказати, що воно знає такі факти, від яких голова може посивіти, а проте ні раз не згадує про Коссака. Історія знає суди каптурові, де свідків не бачили. Це пятно історії справедливости, але там були бодай голос, постать, а тут не знаємо, хто є за конфіденціональною вісткою: людина чи каналія, чи може взагалі нікого нема?... Сам ком. Петрі казав, що гидує конфідентами і знає тільки приятелів поліції — тоді, як Юстіція одинока жінка, що не хоче і не має приятелів. На основі вісток конфідентів, тих найгірших людей, не можна засудити за крадіж курки, а щож за головну зраду. І цікаво: держава боїться видати конфідентів, а не боїться засудити невинного. І ще одно цікаве: Той платний комендант, що має на подорож до Берліна і Праги, не має на дорожку в Бережанах? Ховався в мешканні Бірановського, за яким шукала постійно поліція? Такі ті конфіденціональні вістки.

ПОДЯКА.

Почуваюсь оним до обовязку публично подякувати Товариству взаїмних обезпечень на життя і. ренти „КАРПАТІЯ" у Львові, за виплачення без зайвих труднощів обезпечення по моїм бл. п. мужі о. Андрію Кухті в сумі 1.000 амер. долярів.

Скоре й акуратне виплачення обезпечення уповажнює мене поручити це одиноке українське Товариство обезпечень на життя й ренти „КАРПАТІЯ" найширшим колам української суспільности.

Дякую теж щиро п. інсп. Альфредові Козакові за те, що наклонив мого бл. п. мужа до такого розумного діла, яким є обезпечення на життя.

Стрий, дня 20. грудня 1932. Ева Кухта.

А врешті останній доказ: Що Данилишин хотів попрощатись з Коссаком. Я хотів перевести доказ, а прок. каже, що ми його хочемо виелімінувати. Я гадаю, що хто, як ствердив трибунал, вводить на салю „особисті переконання" — як оце прокуратор, то він сам внелімінував себе з процесу: (Предс. упоминає знову обороняця).

Кінчу: Хай тут родиться справедливість! Здобудьтеся на найвище геройство: зрозуміти чужий біль і сказати — це мій! Чую душу і сказати: моя! А якщо ви вірите, що Коссак стоїть на перешкоді згоди між двома народами — беріть його голову. Для цього нового ладу, нового щастя — я готов додати і свою голову!...

Промова д-ра Глушкевича скінчилася в год 9.50 веч. Вона була виголошена так драматично, зворушливо і з життям, що під враженням її виходили усі з салі з розсвіченими вічми і розпаленим обличчам. „Д-р Глушкевич побив того дня усі свої дотеперішні рекорди у промовах" — говорили журналісти.

ОСТАННІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В год. 9.15 почався останній день розправи словом предс. трибуналу, що у своїм резюме пояснював до год. 9.30 суддям присяглим правний бік поставлених їм 16 питань. В год. 9.30 судді присяглі пішли на нараду і винесли після 3-годинних нарад

ВЕРДИКТ,

яким відповіли на поставлені їм питання так:

1) чи завинив Ст. Мащак у злочині з 97 § — 11 так, 1 ні;

2) чи завинив Мих. Куспісь у злочині з 97 § — 11 так, 1 ні;

3) чи завинив Ст. Цап у злочині з 97 § — 4 так, 8 ні;

4) чи завинив Зенон Коссак у злочині з 97 § — 11 так, 1 ні;

5) чи завинив Мик. Мотика у злочині з 97 § — 10 так, 2 ні;

6) чи завинив Яр. Білас у злочині з 97 § — 8 так, 4 ні;

7) чи завинила Марія Ковалюк у злочині з 97 § — 4 так, 8 ні;

8) чи завинив Ст. Мащак у злочині грабункового нападу на пошту в Городку —11 так, 1 ні;

9) чи завинив Мих. Куспісь у злочині грабункового нападу на пошту в Городку — 4 так, 8 ні;

10) чи завинив Мих. Куспісь у дальшій участи у грабунковім нападі на пошту в Городку — 10 так, 2 ні;

11) чи завинив Ст. Цап у допомозі до грабункового нападу на пошту в Городку — 6 так, 6 ні;

12) чи завинив Зен. Коссак у дорученні Біласові й Данилишинові виїхати до Городка (поджеганє) — 7 так, 5 ні;

13) чи завинив Зен. Коссак у допомозі Біласові й Данилишинові, даючи їм гроші на дорогу (помощництво) — 4 так, 8 ні;

14) чи завинив Мик. Мотика у допомозі Біласові й Данилишинові виїхати до Городка, передаючи їм лист — 5 так, 7 ні;

15) чи завинив Яр. Білас (як Мотика) — 6 так, 6 ні;

16) чи завинила Марія Ковалюк у переховуванні Ст. Мащака перед поліцією (помощництво) — 6 так, 6 ні.

Після прочитання вердикту присяглих забрав голос прок. Мостовський, що просив судити якнайлагідніше Мащака, бо той признався і поводився так, що дає надію на поправу, затеж вимагав на „духвалого" Куспіся і „таємничого" Коссака якнайгострішої кари. Оборонці д-р Старосольський, Шухевич, Шевчук і Глушкевич просили у свою чергу карати підсудних якнайлагідніше та припинити підс. Мащакові, Мотиці і Яр. Біласові кару.

ЗАЯВА КОССАКА.

Останнього слова підсудні зреклися, тільки обв. Коссак заявив різко:

„Заявляю перед всім українським громадянством словом чести, що про Городок довідався я вперше з преси".

З черги пішов трибунал на нараду і в год. 18.45 виніс такий

Посуха на Радянській Україні.

У деяких хліборобських округах Рад. України від довшого часу є страшна посуха. Температура доходить до 35° Ц. Метеорольогічні станції не заповідають скорої поправи. Наслідком посухи в деяких округах потерпіли дуже засіви. Селяни мандрують на Сибір, де сподіються кращих життевих умовин. Поїзди, що їдуть на схід, переповнені. По дорозі видно гурти селян, що їдуть на схід.

Ревізії в б'ільшовицькому представництві.

МОСКВА (ПАТ). З більшовицьких джерел повідомляють, що в трьох останніх днях переведено у Берліні цілу низку ревізій у торговельнім представництві ССРС і в нафтовій фірмі де Роп. Ревізію перевела поліція при співучасти нац.-соціялістичних боївок.

З льондонської конференції.

ЛЬОНДОН (ПАТ). В порівнанні з оживленням, яке панувало на льондонській конференції з початком тижня, теперішній спокій є сильним контрастом. Цілий нинішній ранок був присвячений працям комісій і підкомісій. Нема виглядів, аби наради конференції відложено.

Зручна протижидівська пропаґанда.

НЮ ЙОРК, 30. травня. (Вл. кор.). В ріжних філіях нюйоркої Прилюдної Бібліотеки почали від якогось часу читачі книжок находити протижидівські летючки таки в самих книжках. Цією справою занялося нюйоркське бюро Жидівського Конґресу і прийшло до висновку, що це англійський переклад німецької летючки, виданої організацією національних соціялістів у Берліні. Бернард С. Дойч, президент Американського Жидівського Конґресу, звернувся за вияснением такої пропаганди до директора Бібліотеки, Едвина Г. Ендерсона, але той нічого про це не знав. Отже прийшли до висновку, що це є діло гітлерівських організацій у Ню Йорку.

Муравлі підгризають Ню Йорк.

НЮ ЙОРК 30. травня. (Вл. кор.). Джордж Е. Сендерс, ентомольог, виголосив свої помічення перед зібранням членів Американського Музею Природної Історії про небезпеку, яка грозить містові Ню Йорк від білих муравлів, термітів. Це невидний ворог і тому дуже небезпечний. Останніми роками зріс він у силу навіть у дільниці Мангеттен, бо один театр при Бродвею ним загрожений. Терміти їдаються в дерево, підгризають бальки та підлогу, а часом підвалини в деревляних домах і в той спосіб приводять будинки до руїни. Дуже небезпечні тому, що їх не видно, доки не повстане шкода. Сендерс радить відповідно приготовляти будівельний матеріял, щоб охоронитися перед термітами.

мент при таблиці і мняв в руках шкільну губку, роздумуючи, над правилом Пітагора про катети і гіпотенузу. Предсідник таки не видержав: встав і підійшов до вікна поглянути на чудо, яке побачив на балконі. За ним, другим боком стола пошкандибав старий директор гімназії. Олена і Мінця під проводом Леонтії почали дівочі іграшки, аркали очками, обіймалися і світили зеркальцями на іспитову салю. За той час Петро Козовід „без математичного мізку" пляв замісць: „Пітагор, катети, гіпотенуза", „Питав го раз з катедри гіпотези" і мазав крейдою по таблиці якісь сьомикутники. Учитель математики гнівався та хотів критикувати Петра. Той махнув губкою, якби погрожуючи учителеві, причім змазав свої полігони на таблиці. Катехит, що сидів плечима до балькону, сказав: „Пан Козовід написав вправу", а історик, побачивши дівчину свого сина додав від себе: „П. абітурієнт навіть про Пітагора знав!" В тім менті пан візитатор нагадавши собі про обовязки предсідника, обернувся і сказав в напрямку таблиці: „Досить, абітурієнт обізнаний з тим предметом, прошу приготовити йому питання з латини".

Цього тільки і бажав собі Козовід. Комісія була в добрім гуморі. Богнві збиткували до полудня, а візитатор, великий аматор жіноцтва, не запримічував помилок у відповідях. Ціла серія іспитованих здала матуру.

Так без брому і револьверу Петро Козовід дав доказ, що є зовсім аріяй. Не диво, що нині він в директором банку і саме живе цифрами, яких колись так боявся.

Економічний огляд.

Польська хроніка

БІЛЯНС СХІДНИХ ТОРГІВ. — ПАЛЕСТИНСЬКІ КУПЦІ ЗВИДЖУЮТЬ ПОЛЬЩУ.

Вже тиждень минає, як закінчились Сх. Торги і це позволяє на підсумки успіхів і невдач. Хто булав перед тижнем на т. зв. „Повиставовій Площі" і розмовляв з виставцями, той знає, що ця щорічна імпреза у Львові не вийшла і цим разом з дуже скромних, традиційних уже тепер, рямців. Пишемо „і цим разом", бо — як відомо — організацію Сх. Торгів уперше взяла в свої руки Торг.-Пром. Палата і в цьому факті дехто добачував ліпші виглади для львівської виставн. Польська преса каже, що загальний білянс Сх. Торгів корисний. „Купці і промисловці — читаємо в ній — що брали участь у цьогорічних Торгах, назагал не нарікають. Замовлень було доволі багато, особливо у бранжах текстильній, металевій, меблярській і галянтерійній. Виставу відвідало 75.000 осіб (у чому дуже багато школярів). Останнього дня приїхала прогулька купців із Палестини, яка оглянувши Торги, відїхала на захід. Польщі з каміром розглянутись у можливостях експортових Бельська, Катовиць, Лодзі і Варшави. Це один із проявів відповідного наставлення жидів у звязку з німецьким гітлеризмом.

ОБОРОТОВИЙ ПОДАТОК ПЕРЕД РЕФОРМОЮ

З кінцем ц. р. минає речинець важности т. зв. „зричалтованого оборотового податку", що його введено на пробу для років 1932 і 1933. З цього приводу купецькі організації Польщі обговорюють тепер цю справу, аби приготовити конкретні постуляти для заповіджених конференцій на терені міністерства фінансів. В засаді пересічне обчислювання оборотового податку зважають купці за корисне явище, тільки противляться тому, аби підставою для тих обчислень були, як досі, літа доброї кон'юнктури 1928, 1929 і 1930. Купці домагаються теж обниження ставки „ричалту" з 1 до 3/4 проц.

ДОХОДОВІСТЬ СІЛ. - ГОСПОДАРСТВА І ПОДАТКИ.

Союз Рільничих Палат і Організацій опрацьовує проект, що устійнює норми доходовости сіль. господарств для вимірів доходового податку. Досі норми спиралась на доході брутто. Тепер беруть під увагу теж господарські кошти, що позволяє брати на увагу ріжниці окремих сіль.-господарських варстатів.

Світова хроніка.

МЛИН СУПЕРЕЧНОСТЕЙ. — МІЖ ПОЛІТИКОЮ І ГОСПОДАРСТВОМ. — ЧИ БУДЕ ЩО З ЛЬОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Покищо мука з льондонського млина, таки зовсім нестравна. Перемелюється там усе, що псує гармонію світа. Поруч двох головних комісій, працюють ще ріжні „конвентиклі", працюють куліси. Ця праця — це властиво боротьба, чи радше цілий комплекс конфліктів. Борються краї зі золот. стандартом з краями, що його покинули, вірителі з довжниками, промислові краї з аграрними. Над тим усім домінує англійсько-американський двобій.

Не хочемо входити тут у подробиці льондонської конференції, які „Діло" подає щоденно в телеграмах, а час-до-часу в окремих статтях. На це не маємо місця. Зате підкреслимо цікавий факт: у Льондоні шукають не лише за лікаром на всі господарські хвороби, але теж за засобами вирівнання політичних ріжниць. Льондон став тереном майстерної дипльоматичної гри поодиноких делегацій, (прим. намагання французів використати справу воєнних довгів для змонтування протинімецького фронту). Появляються ріжні нарошно фабриковані панічні вісти, що — як пробні бальони — мають виявляти настрої. Очікують, що приїзд проф. Молея, „особистого амбасадора" Рузвельта, ба навіть нібито особиста поява самого президента Зл. Держав, зміцнить ще більше конфлікт старого континенту з новим світом. Америка хоче перш усього звищити ціни і не спішиться стабілізувати доляра. В Америці число безробітних зменшилось від березня на 1 міл. 629 тисяч, платні збільшились на 5—10 проц., промисл рушив з місця заспані варстати. Те все — корисні наслідки хитрого курсу доляра. Чи оплатиться тоді його стабілізувати? Та іншої думки є ін-

ПЕРЕДБАЧЛИВА ЛЮДИНА

дбайливий чоловік і батько

знає, чим є для нього

П. К. О.

це

певність і довіря

це

спокій за будуччину свою і рідні.

Ощадностеві вклади від 1 зол.

ші народи. Далалі питає: чи може архітект при будові вживати гумовий метер? Отже ріжниці думок на кожному кроці.

ЛІКВІДАЦІЯ „ГУГЕНБЕРҐІВЦІВ" ПІДГОТОВЛЯЄ НОВУ ГОСПОДАРСЬКУ ПОЛІТИКУ НІМЕЧЧИНИ.

Те, що твориться тепер у Німеччині, можна було передбачити: Гітлер ліквідує спілку з німецькими націоналістами. Ця спілка не могла довго істнувати. Розбіжні господарські програми мусіли на кожному кроці спричинювати непорозуміння між політичними союзниками, а звязані руки Гітлера через союз із Гугенберґом не дозволяли йому започаткувати те, що обіцював масам у програмі націонал-соціялістів. Суспільний радикалізм не може довше терпіти капіталістичного консерватизму німецьких націоналістів. Уніфікація — що так скажемо — режиму у Німеччині має не тільки політичне, але — може ще більше господарське значіння. Перехід команданта Сельдткого як теж багатьох послів із німецько-національного табору до націонал-соціялістів вказує на те, що в Німеччині все з виїмком табору Гітлера хитке, а це запевнює гітлерівцям перемогу.

НІМЕЧЧИНА І СРСР. — ЗРЕДУКОВАНІ ЗАМОВЛЕННЯ.

Опубліковані на днях статистичні дані вказують на те, що прихід гітлерівського режиму таки поважно захитав німецьким імпортом у Радянщину. За 5 перших місяців у цьому році замовили більшовики у Німеччині ріжних товарів усього на 67,8 міл. нім. марок, що дає 29 відс. замовлень за такий сам час у минулому році. Як відомо — більшовики пробують покривати своє запотребування в інших державах, зокрема в Польщі, яка не банком має признати Радянщині далекойдучі полекші при ввозі риб, кавіору, шкір, сирих футер і т. і.

БОРОТЬБА З ЯПОНСЬКИМ ДАМПІНҐОМ.

Від деякого часу Зах. Европа й Америка хвилюється наступом японського промислу на світові ринки. Наступ цей має великий успіх, бо ціни японських товарів небувало низькі. Японському дампінгові, що загнав у кут радянський дампінґ, думаємо присвятити незабаром окрему статейку. Тут згадаємо тільки про репресії в Індіях проти наступу японців, а саме підвишку мита на бавовняні вироби до 75 відс. їхньої вартости.

АМЕРИКАНСЬКІ ПОГРОЗИ. — ВИГЛЯДИ ЦЬОГОРІЧНОГО ВРОЖАЮ ЗБІЖА.

Справа планового обмеження продукції не нова. Дехто бачить у тому засіб успішного поборювання кризи. Зате новим є домагання Вашінґтону в ультимативній формі щодо обмеження продукції збіжжа, при чому Вашінґтон грозить, що кине великі маси збіжжа на світові ринки по дампінґових цінах. Це може дещо дивувати, тим більше, що саме ворожать досить поганий врожай цього року в Зл. Д. П. Америки, через те запотребування збіжжа буде на місці дуже велике. Врожай у цілому світі буде мабуть гірший, ніж у мин. році. Так бодай твердить комунікат Міжн. Хліборобського Інституту в Римі.

В. Н-вич.

На допомогу Гуцульщині.

(Надіслана стаття.)

Гуцулія — найбільш артистичне племя. Творами гуцульського духа багатіє наш культурний дорібок і нема виставн, де би не займала почесного місця Гуцульщина.

Наші найкращі поети любувались романтикою Чорногори і її дітей гуцулів. Згадаймо лише Федьковича і Кобилянську, і „Тіни забутих предків" Коцюбинського та „Камінну душу" Хоткевича. У культурних народів Гуцульщина стала би Парнасом націй — а у нас?

Гуцул — прет з природи, та при тому непорадний, добродушний, непрактичний, словом: поет. Ми з долів люди реальні і якщо хочемо цей чудовий куток нашої Землі урятувати для нації, то мусимо спромогтися на реальніше зусилля і на ясний, добре обдуманий плян.

Підаю таку думку: Сотворім банк для Гуцульщини, з якого могли би користати всякого роду кооперативи, талановита гуцульська молодь і розбудова літниськ.

За рік будемо святкуважи 100-ліття уродин найбільшого поета Гуцулії — Осипа Федьковича. Напевно рідна йому зелена Буковина гідно відсвяткує той великий ювілей. Але й ми не повинні лишитись позаду. Рік 1934-ий нехай стане у нас „роком Гуцульщини".

Літо 1933. використає напевно наша інтеліґенція в тім напрямі, що на рік 1934 уложить плян, як гідно й хосенно перевести його в користь нашого гуцула. Не даймо пропасти тому чудовому українському племени!

На закінчення заявляю, що зложу скромний свій дар в сумі 100 золотих негайно, як тільки оснується у нас установа для переведення в життя намічених вище думок.

Володимир з Ясенова Горішнього.

ПРИСУД:

ЗЕНОН КОССАК — 7 ЛІТ ТЮРМИ, МИХАЙЛО КУСПІСЬ — 5 ЛІТ ТЮРМИ, МИКОЛА МОТИКА, СТЕПАН МАЩАК І ЯР. БІЛАС ПО 2 РОКИ ТЮРМИ, СТЕПАН ЦАП І МАРІЯ КОВАЛЮК — УВІЛЬНЕНІ. Кари нікому не припинено.

* * *

Чергова трагедія української молоді закінчена.

Набита щільно людьми саля пустіє. На Цабатька, що за хвилину вийде, дожидає брат і старий Куспісь, показуючи комусь серед публики на пальцях, що має 5 літ, сміється навіть Коссак до брата і сестри, що щиро ридає. 7 літ...

Мотика дує обор. Шевчукові, що наказує йому щось і киває пальцем.

Виходимо останні. (ак)

—o—

Гітлєр організує російську армію.

ЛЬОНДОН 24. VI. ПАТ. „Дейли Геролд" у статті „Гітлер організує біду армію" повідомляє, що Гітлер творить дивізію білих російських зїнськ. У військовім таборі в Ютеборзі біля Магдебурга вправ 2.000 російських емігрантів поки що під проводом старшин Райхсвери. Опісля командантами будуть росіяни й команда буде російська. Як вишколять тих 2.000 вояків, стануть вишколювати дальших 2.000, так, що вкінці дивізія з 12.000 вояків буде скомплетована. Російське військо в Німеччині — твердить часопис — подумане для кольонізаційної політики в СРСР і Сх. Европі. Гітлер помиляється — каже „Д. Г.", що західні держави були невтральні, коли Німеччина почала „цивілізаційну місію" в Росії" та в сусідніх державах, як рівнодушними є ті держави супроти японської місії в Манджурії.

—o—

Закордонні літаки над Берліном і Лінцом.

Бюро Ізнті повідомляє, що в Берліні над урядовими установами появилися закордонні літала невідомого типу та кидали летючки проти теперішнього німецького уряду. Летунська поліція не могла пуститися в погоню, бо не мала до розпорядження власних літаків. Погоня, що її удалили спортові літаки, була безуспішна.

Бюро Ізнті в замітці до комунікату зазначує, що ця пригода доказує безборонність Німеччини. Чині літаки кидають летючки, завтра можуть кидати газові бомби. Німецький уряд повинен видати заряджения, що запевняли би охорону Німеччини в повітрі.

ВІДЕНЬ, 24. VI. ПАТ. Вчора ок. 16. год., німецький літак розкинув у Лінці летючки з відозвою керівництва австрійських нац.-соціялістів Прокеша. У відозвах сказано, що нац.-соц. партія досі боролася в Австрії легально та не похвалювала насилля. Тепер після заборони нац.-соц. партії в Астрії, треба повалити Дольфусів уряд. Літак після розкинення летючок відлетів до Зальцбурґа. Вечором відбулися у Лінці збори при участі 15.000 осіб. Дольфус говорив про потребу охорони незалежности Австрії.

—o—

Протест СРСР. у Берліні.

МОСВА, 24. VI. ПАТ. Амбасадор СРСР у Берліні Хінчук вложив на руки міністра закордонних справ Німеччини ген. Більова ноту з протестом проти меморіалу, що його Гугенберг вніс на Лондонській конференції. Нота стверджує, що в уступі меморандуму, що торкається СРСР, німецька делегація отверто накликала збройним шляхом зробити кінець революції та внутр. ладові, який походить із СРСР. Це виразне та наперечне накликування до війни проти СРСР. Нота протестує проти уступу, щоби СРСР був кольонізаційним терном для Німеччини.

Італійсько-німецьке напруження?

ПАРИЖ, 24. VI. ПАТ. З Риму повідомляють, що в тамошніх політичних колах передбачують у найближчому часі знову напруження в італійсько-німецьких взаєминах наслідком Гугенберґового меморіалу. Нині взаємини між Римом і Берліном уже не такі близькі ні такі щирі, як у часі гостин німецьких міністрів підчас перетрактів у справі пакту 4-х. Невдоволення викликав ворів у справі пакту 4-х. Невдоволення викликав ля в Римі рішенням заторкнена на лондонській конференції можливість вернути деяких кольоній Німеччині.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Знаменитий фах.

Нераз мені то один то другий:

— Е, що вам. Журналістика — знаменитий фах. Прийдеш коли хочеш, сядеш або й ні, а коли вже сядеш — пером мах-мах і готово. Потім на обід, вечором до кавярні на чорну з лікером... Мущини вас бояться, жіноцтво пропадає... Пригадую собі — свого часу про якусь Богему ціла Галичина гуділа. Не знаєте, де вона тепер? Мусіла бути гарна, коли ви всі так за нею бігали... Щасливий фах журналістика. Я нераз жалую, що не пустився на неї.

— Не дуже жалуйте. Навіть трохи — забагато!

— Говоріть своє! Кожний з вас удає, що біда... А хто має всюди вільний вступ? На кожну фільму, на кожне представлення, на всі імпрези? Ще й просять.

Нераз то один то другий, і як почнуть доказувати, то й переконають.

Вчора також мене переконали...

Приходжу нині рано в редакцію. Гумор, самопевність — одним словом ніс і голова до гори.

Товариші вже при праці.

Похилені спини, пожовклі лиця, поорані чола, надія на недалеку відпустку викликує щось ніби усмішку. В редакційній кімнаті не багато світла, зате багато паперів, газет і запаху старих мурів. Сидять щасливі фахівці, пером мах-мах і... неготово. Не так воно легко, як у казці кажеться.

„Мущини вас бояться"...

Ввійшов у редакцію якийсь мущина...

— Котрий то редактор?

— А чого собі бажаєте?

— Чого собі бажаю?! Сказати вам правду в очі. Так не може бути. Не ніс для табаки, а табака для носа. Часопис має обслуговати читачів, радити їм, помагати, а не таньбити порядних людей. Як так далі піде, то потратите передплатників.

— Вибачте, а ви передплатник?

Один мій знайомий передплачує. Але я вашу газету також часом читаю.

„Жіноцтво за вами пропадає"..

— Чого ти так дуже, похнюпився?

— Ет і махнув рукою.

— Грошей нема?

— Не новина!...

— Щож такого?

— Ходив я з одною дівчиною до кіна, до театру, думав любить. Але ось учора і передучора не мав жадної карти. Заки прийшов до редакції — розібрали. „До котрого кіна підемо?" — питає дівчина. — До жадного — кажу — не дістав ниві карти... Постояла хвилинку і: „Вибачте, але я маю роботу дома". Навіть не оглянулась. Нема, значить, карти — не треба й мене.

Знаменитий фах — журналістика: пером мах-мах, вечором чорна з лікером, мущини бояться, жіноцтво пропадає, вільні карти, запрошення, всюди вступ, а по десятьох роках склерозу, ліцитація, „Харіс" і жаль родини до небіщика, що змарнувався.

Галактіон Чіпка.

Злучені Держави зрікаються

співпраці з іншими державами.

ПАРИЖ, 24. VI. ПАТ. Згідно зі звідомленням з Вашінґтону сен. Борах приготовляє меморіял із головними напрямними економічної політики Зл. Держав. Меморіял перешлють ам. делегації в Льондоні та подадуть до загального відома конференції. Меморіял доказує, що кризу можна побороти лише індивідуально, внутрішніми засобами поодиноких держав. Із того виходить, що Зл. Держави зрікаються ідеї міжнародньої співпраці в економічній ділянці.

—o—

Арештували б. президента райхстаґу Лебе.

БЕРЛІН (ПАТ). Політична поліція арештувала вчора б. президента райхстаґу соціял-демократа Лебе разом з іншими відомими провідниками соціяльно-демократичної партії Німеччини.

Сніг, бурі, повені.

З Букарешту повідомляють: В околиці Брашова впала сильно температура. В горах упав великий сніг. В ріжних місцевостях старої Румунії були великі бурі. В Констанці обірвалися хмари та заподіяли поважні шкоди. Кілька осіб убили громи. Одного робітника і його жінку, заскочила в полі буря, як вони переходили рікою, їх схопила сильна хвиля. Обоє потонули.

Хуртовина лютує над півн.-східною Норвегією та заподіює великі шкоди. Околиці Осля навістила водяна труба, що заподіяла великі шкоди в лісах. На просторі кількадесяти км. вирвало із корінням тисячі дерев. Були і жертви в людях. Передмістя столиці Норвегії, Осльо, залили води. Кількасот людей мусіли помістити в бараках у вище положених частинах міста.

У всій Франції майже квітнева погода. Температура значно впала, в гірських околицях упав сніг. Звідсіль приходять вістки про нагальні бурі та зливи.

НОВИНКИ

— **Робітна футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джада**, Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 26-50

— **Д-р Остап Прийма** змінив мешкання і ординує тепер при вул. Словацького 14. I. п. 1-2

— **Погана погода.** Над нашими головами хмари, вряди-годи хмарини. Метеорольгічні бюлетени потверджують тривожні здогади, що небо має намір пригадатися нам дощем, як і вчора Південно-східні слабі вітри і досить холодно.

— **Недуга овочевих дерев** уже появилася у ріжних частинах польської держави. Вона торкнулася в першій мірі кісткових дерев; від неї висихає верхівя і овочі гинють. Садоводи боятся, що не буде цього року вишень і черешень.

— **Арештували вломників.** Нічю на суботу поліція арештувала на янівській погачі чотирьох notованих вломників, що автом вибралися були на якийсь влом. Причандали для влому поліція сконфіскувала, а вломників замкнула у вязниці. Арештували і власника авта Мих. Маруняка під закидом співучасти в виправі на чуже майно. — При вул. Асника ч. 2 у Львові поліцай придержав вломника Браніцького та його спільника, що стояв на сторожі. Браніцький щойно вчора вийшов був із вязниці та зараз узявся вибивати отвір у пивниці згаданого дому, щоби дістатися до мешкання.

— **Арештували чоколядового обманця.** Фабрика чоколяди Гефлінгера у Львові кілька місяців тому впала жертвою помислового обманця Балука. Він телефонічно замовив більшу кількість чоколяди нібито для Народної Торговлі у Львові та її філій. Коли управа фабрики Гефлінгера вислала рахунок Народній Торговлі, довідалася, що впала жертвою помислового обманця. У суботу, 24. червня, Балук знову зателефонував до Гефлінгера по чоколяду. Службовець фірми Гефлінгера сказав Балукові особисто зголоситися в бюрі фабрики. Балук зголосився і тут його арештували поліційні агенти.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами! Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

— **Розправа проти письменника Марчинського,** обвинуваченого в знеславленні Ердтрахтів, власників видавництва „Ренесанс" у Стрию, закінчилася присудом Марчинського на кару 1000 зол.

— **Підпалив більшовицьку вартівню.** На польсько-більшовицькому кордоні на відтинку Заневичі 17-літній пастух Василь Козловський заблукався з двома козами на більшовицьку територію. Пастуха побив тяжко більшовицький вартовий та замкнув у шопі. Нічю пастух видістався та підпалив більшовицьку вартівню. Більшовицькі вартові тяжко попарилися. Все уладження вартівні згоріло. Командант більшовицького прикордонного відтинка зажадав від польської влади, щоби покарали пастуха та щоби відбудували вартівню.

— **Ріжні вістки.** Новий рекорд швидкости літу встановив італійський летун Себастіяно Бедендо, що переїхав з пасажиром на літаку III-ої категорії від 189 до 196 км. на годину. — Еміграційний американський уряд не збільшить чисельної квоти для емігрентів. — У Чехословаччині від суботи 6. год. зранку до понеділка 6. год. тріватиме загальний страйк друкарів, які протестують проти наміреної зниженки обезпечення безробітних. — Німецький уряд думає над тим, чи не зробити з Берліна вільне місто з окремою конституцією, незалежною від загальної пруської. — На зїзд польських хеміків у Львові, що матиме 250 учасників, прислали... 270 рефератів. — Англійський автовий змагун Генрі Біржін помер після довшої недуги. — На 15 літ вязниці засудили у Берліні матір, що знущалася над своєю донькою і кілька разів намагалася її збити. — В Ірляндії помер старий морак Віліям Мекінтош, що 40 літ переплив на Атлянтійському Океані 3 міл. миль. — З огляду на погану погоду виправа на вершок Евереста відкладена до осени.

— **Застрілені більшовицькі агенти.** Румунська преса повідомляє, що на румунсько-радянському кордоні пробувало перейти румунську територію в ночі двох людей. Не вважаючи на остороги варти, вони не подалися взад. Обох застрілила варта. Виявилося з паперів, що це два більшовицькі агенти.

— **Гуцульська фільма.** Одно варшавське фільмове підприємство вже від місяця підготовляє в Жабю фільму з гуцульського життя п. з. „Приблуда". Артисти та режисери варшавські. Головні ролі гуцулів і гуцулок грають самі актори. Побачимо, що вийде з цієї екзотики, призначеної для людей, для яких Гуцульщина заступає Мексик або полінезійські острови.

— **Тяжкі часи.** Віденські злодії розбили панцирну касу одної великої фірми. Працювали всю ніч, бо каса мала потрійні двері. Коли добилися до середини, найшли там 50 сот.

— **Клопоти з артисткою.** Паризька акторка Сесіль Сорель, довголітня артистка першого державного театру „Комеді Франсез", підготовляється до прощального виступу. Цей виступ обставлений барнумівською реклямою. Часописи приносять фантастичні звістки, доповнюють їх, перекручують, вигадують і роблять шум. П-і Сорель вийшла кілька літ тому за пребагатого графа Сегюра. Вийшла не в першій молодості, маючи за 50-ку, і життєпис з довгим реєстром переможців і переможених. Від кількох літ не виступала більше. Має свою державну пенсію, відзначення „офіцира почесної легії", чоловіка з титулом і грішми, вік... Ні; ще таки закортіло їй попрощатись зі сценою. Управа „Французської Комедії" залишила їй повну свободу щодо програми і білетів, які може роздати між своїх почитателів. Саме про цю програму кружляють сенсаційні чутки. У виставі має виступати теж чоловік пані Сорель, що досі грав часто в аматорських виставах. У виставі мають узяти участь визначні чужинні артисти зі своїми „точками", такі як Шаляпін і Марлена Дітріх. Одночасно йдуть звістки, що п-і Сорель уже підписала якусь умову з одним мюзік-голем, де пічне виступати, після того, як розпрощається з поважною, класичною сценою. Деякі паризькі часописи вже починають злобні жарти на тему заповідженого свята п-і Сорель, що таки справді забула за свій вік.

Світова фірма Les Succ-rs. d'Albert Godde, Bedin et Cie відділ у Львові при **вул. Легіонів 13** улаштовує посезонову випродажу вовн і шовків по значно знижених цінах, з метою, щоби ширший загал зазнайомився з виробами через неї спроваджуваними і продукованими у власних фабриках закордоном і в краю. Тому-то трапляється справді рідка нагода придбати матеріяли першорядної якости і вартости по найнижчих цінах.

Нові книжки й журнали.

А. Гнатишин: ГОМІН СЕЛА. Низка народніх пісень на мужеський хор. Ціна 1 зол. 50 сот. Видання музичної накладні „Торбан" у Львові.

Організованих мужеських хорів у нас взагалі мало, тому й не диво, що їх репертуар дуже скромний. Отже коли хто напише щось на мужеський хор і видасть друком, тоді витають такий твір наші хори з великою радістю. Можна надіятися, що й „Гомін села", дуже добре зложена вязанка народніх пісень молодого композитора, зустріне прихильність мужеських хорів. Твір обнимає 4 сторони друку і виданий дуже дбайливо. Мелодійність і гарний уклад народніх пісень зичать цьому творові широке розповсюдження. Обгортку нарисував маляр Я. Ю. Левицький. К.

Листування Редакції.

Авторові статті „Свято Гуцульщини": Стаття дуже гарна, на жаль, цензури не пройде.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 25. червня год. 3.30 „Викрадена наречена" (всі місця по 1 зол., льосування в бюрі „Або").

Неділя, 25. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Понеділок, 26. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 25. червня год. 7.30 веч. „Вбю Її" (вист. Р. Невяровіча).

Понеділок, 26. червня год. 7.30 веч. „Вбю Її" (вист. Р. Невяровіча).

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".

АПОЛЬО: „Тайна замку Порльок", „Легіон вулиці".

АТЛЯНТИК: „Пожадана".

КАСІНО: „Королева скорости".

КОЛІСЕЙ: „Вічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".

КОПЕРИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мілионів".

МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6- мілионів".

МІРАЖ: „Циганські романси".

МУЗА: „Жінка без будучини".

ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".

ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.

ПАСАЖ: „Небезпечний романс", „Маєст імператор".

СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".

ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).

УТІХА: „Пікта Тонга" та ревія.

Закордонне радіо.

Неділя, 25. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.00, 17.30 Концерт, 18.25 Фортепян; **Талін** (298,8) 15.00 Трансм. :пів. сяята (563 хори, 19.915 співаків); **Бреслав** (325) 19.30 Під годинн гумору; **Мілян** (331,4) 20.30 „Дафні" оп. Муле; **Льондон** (356) 21.30 „Сон літньої ночі" Мендельзона; **Букарешт** (394,2) 20.00 Ловці жемчугів, оп. Бізета; **Білгород** (429,7) 15.00, 20.30 Пісні; **Відень** (518.1) 11.30, 16.50 Концерт, 20.00 „Драй арме Тайфель" оп. Вайнбергера; **Мінхен** (532,9) 17.50 Два фортепяни; **Будапешт** (550,5) 19.15 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Солісту, 13.50 Квартет, 15.50 Камер концерт, 18.10 Музика, рецитацій, 19.00 Увертюри й оп. ясні; **Москва** (1000) 17.25 „Гейша" оп. Джонса (Досв. 720 м.).

Понеділок, 26. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 21.10 Моцарт; **Братислава** (279,3) 12.30, 18.25 Концерт. **Штутгарт** (360,6) 16.30 Концерт; **Мілян** (331.4) 11.15, 17.10 Музика; **Білгород** (419) 16.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.45 „Фавст" оп. Гунода; **Лянгенберг** (472,4) 20.05 „Циганський барон" оп. І. Штравса; **Прага** (488,6) 20.25 Діточі пісні; **Відень** (528,1) 10.20 Нар. музика; **Любляна** (575) 19.30 Нар. пісні; **Харків** (937,5) 10.00 Музика для дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 15.00 Трубна орхестра, 17.30 Трансм. з театру; **Москва** (1000) 18.00 „Корневільські дзвони" оп. Планкета (Досв. 720 м.); **Ослью** (1983) 20.00 „Богема" оп. Пучінія; **Париж** (1724,1) 20.00 „Паганіні" оп. Легара.

Львівське радіо.

Неділя, 25. червня 1933.

12.35 Орхестра, спів; 14.00 Лісова скринька; 14.15 Хліб.-метеорольог. комунікат; 14.20 Пісні (мішаний хор); 14.45 Хлібороб. освіта в славянських краях; 15.05 Податкові залеглости; 15.15 Грамофон, Сльва рерум; 16.30 Спів; 17.00 Мистецтва та роб. класа; 17.15 Симф. орхестра; 18.00 Куток мови; 18.15 Грамофон; 18.40 Всячина; 19.00 Пошлюбна подорож п. директора; 20.00 Орхестра; 21.30 Спів; 22.00 Літ. авдиція; 22.15, 22.45 Танкова музика; 22.25, 22.27 Спортові вістки.

Понеділок, 26. червня 1933.

7.00 „Коли ранішні сходять зорі"; 7.05 Руханка; 7.15 Ранішній денник, спортові вістки; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35 Легка музика; 12.25 Огляд преси; 12.55 Полуд. денник; 14.55 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.00 Грамофон, Муз. буквар; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Соліст; 18.15 Міжнар. госп. конференція; 18.35 Військ. орхестра; 19.40 Відч.: Від морської піни Галля до Конрада; 20.00 Трансм. з Варшави: „Галька" оп. Монюшка (В перервах: Веч. денник, Морська ідея в ріжних народів, Спорт).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Оголошення. Цею дорогою пошукую адреси п. Павла Чінґірея Крата (евангельського проповідника, канадійського горожанина), котрий ухиляється від заплати виних мені, судовим вироком признаних грошей. Адреси вище названого потребую до зроблення мобілярної екзекуції. Хто знав би теперішне точне місце побуту вище названого, зволить ласкаво подати до Адміністрації „Діла" для „Пошкодованого". 2528

Повідомляю Товаришів, що в 1908 р. здавали матуру в Укр. Гімназії в Тернополі, що заповіджений поматуральний збір відбудеться невідклично дня 29. червня ц. р. (четвер) — Цегельський Роман, вул. Міцкевича ч. 11. Збірка 8 год. рано на „Весіді". 2126

Жертви, зложені в Адміністрації: Михайло Трублевич, Франція приславши на Рідну Школу 10 фр. фр., на нагробник Франка 10 фр. фр., на Літературний Фонд 10 фр. фр., на Українських Інвалідів 10 фр. фр.; Кооператива „Єдність" у Зазулинцях зі зисків за 1930 і 1931 р. вложила 20 зол. на шпиталь ім. Митр. А. Шептицького; Союз Українок, Чортків на будову нагробника Франка 10 зол.

Видія „Україн. Інституту для дівчат" у Перемишлі приймe в шк. році 1933-34 200 інституток з ріжних шкіл в Перемишлі. Оплата місячна 65 зол. Оплата одноразова за інвентар 25 зол. Подання в справі приняття вносять усі до 10. липня (Перемишль, Татарська 4). Відповідь про приняття або відмову дістануть усі на письмі до 1. серпня. Інститутки, за які не вирівнано залеглости в Інституті не будуть приняті. — Видія. 2522 1—2

БІРЖА.

ГРОШІ.

Банк Польський устійнив у суботу курс доляра на 7.08 зол., одначе не купував доларів, а фіналізував лише заключені в сятницю долярові трансакції. В позабанкових оборотах платили за доляри по 7.10—7.12 зол.

У міжбанкових трансакціях Льондон 30.15—30.30, Цюріх 172.10—172.40, Відень 96—100, Париж 35.05—35.15.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.70, Голяндія 358.25, Льондон 30.29, Париж 35.10, Прага 26.55, Стокгольм 156.10, Італія 46.80.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця дворська	31·25	31·75
Пшениця збірна	29·—	29·50
Жито одноціле	16·50	16·75
Жито збірне	15·75	16·25
Ячмінь двір. одноцілий	14·75	15·25
Ячмінь на мливо	12·50	13·—
Овес галицький	9·75	10·25
Овес вамоклий	11·25	11·75
Кукурудза краєва	15·—	15·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	12·—	13·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·—	7·50
Вика сіра	6·—	6·25
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Рірак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	8·75	9·—
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	26·50	27·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. ав.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	32·75	33·25
Пшениця збірна	30·50	31·—
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·25	17·75
Ячмінь на мливо	13·75	14·25
Овес збірний	11·50	12·—
Мука пшен. люксусова	62·50	63·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	33·50	34·—
Висівки житні	9·—	9·—
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	25·—	27·—
Пшоно ч. 1	34·—	36·—
Пенцак ч. 10	25·—	27·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ":

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 15. і 16. VI. масло 1.90 зол., 17. VI. 1.88 зол., 19. VI.—24. VI. вкл. 1.9 зол. 24. VI.; молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60 зол. Тенденція на масло і на молоко слаба, на сметану і яйця удержана.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВПИСИ на рік 1933/34 до новочасної річної школи крою і шиття та домашнього господарства приймає Марія Пісарська, Львів, Сташіца 8. II. п. 2506 2—4

ДЕШЕВІ вакації у Ворохті на липень, серпень приватно, простора кімната з цілоденним харчем за 4 зол. Писати: Левинський, Потоцького 58, Львів. 2—

ПАННА з віном вийде замужа нар. учителя або мущину на державній посаді. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Будучність". 2526 1—2

ЖІНКА середніх літ шукає праці до всього. Ласкаві зголошення до Адміністрації під „Праця". 1Г1

Перевіз хорих у Львові і провінції

полагоджує найдешевше

„САНІТАРНА ПОМІЧ", ЛЬВІВ, УЛ. СКАРБКІВСЬКА 35. — ТЕЛ. 69-96.

Йде літо! Користайте з дарів природи!

ОВОЧІ, ЯРИНИ ТА БЕЗАЛЬКОГОЛЬНІ НАПИТКИ

книжка видання Т-ва „Відродження", ст. 72, ціна 80 сот., дістати можна в усіх українських книгарнях та складах „Народньої Торговлі". Замовляти Т-ві „Відродження". Книжка незвичайно цінна, дає господиням багато матеріялу і фахових порад, як виробляти безалькогольні напитки та як приряджувати овоч, городнину та їх подавати, щоби все було смачне та здорове. Легкий стиль, численні ілюстрації, всесторонне опрацювання робить цю книжку зрозумілою й доступною для всіх. Закиньте погані й некультурні звичаї вироблять та пити алькогольні напитки! Бережіть своє та національне здоровля! Виробляйте безалькогольні, здорові та пожиточні напитки! Всі поради дасть Вам книжка „Овочі, яринн та безалькогольні напитки". 2521 1—3

НАЙКРАЩИЙ ВІДПОЧИНОК І ЗНАМЕНИТИЙ ВАРЧ у Пансіоні „ЗЕЛЕНІН"

ГРЕБЕНІВ

Затишне місце, сонячні кімнати. Ціни низькі.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . вол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольога „ 0·40
1 „ „ в тексті і позинках „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:

натримоніяльні по . . . . . вол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·08
слова тонстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . вол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 60·—
Текстові сторінки 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло" Друкарня Вид. Спілки „Діло" Львів, вул. Вірменська ч. 10.

ч. 164 (13.403). Львів, вівторок 27. червня 1933 Поштова оплата заплачено ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.922.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ще про загадочні літаки.

БЕРЛІН, ПАТ. Держ. секретар м-ства летунства Мільх дав пресі пояснення в справі появи невідомих літаків у Берліні. Літаків було два невідомого в Німеччині типу. Добачили їх на висоті 3.000 м. Непогода утруднила літакам конспіраційний лет, одначе це утруднило устійнити відки вони прилетіли. Із Хотібужа й ін. місцевостей в Палятинаті повідомили, що там бачили 2 невідомі літаки. Годі сказати, чи то були ті самі літаки, що перелетіли над Берліном. Усеж лет їх був уплянований, бо рівночасно як зявчлися літаки, з одного хмародеру у сх. дільниці Берліна скинули протидержавні летючки. Мільх заповів, що уряд на розбройній конференції говоритиме про появу літаків і буде домагатися для Німеччини рівноправности в летунстві.

Бюро Конті повідомляє, що кап. Ріхгоф, референт справ протилетунської охорони в Турингії зголосив із Ваймару, що червоні літаки перелетіли понад Турингією та скинули проклямації. Туринський намісник вислав до Берліна тел. протест із домаганням негайних охоронних заряджень.

Французька преса твердить, що вістка про появу літаків над Берліном є провокаційною видумкою. Комунікат бюра Конті появився в год. 22.30, а в год. 22.25, як ствердили закорд. журналісти ніяка установа в Берліні, що кермує лет. рухом, отже передовсім Темпельгоф, нічого не знали про літаки. Густа сітка лет. стацій в Німеччині виключає перелет „ескадри" — як пишуть із приказу німецькі часописи. Вичислення міст, над якими летіли літаки, каже здогадуватися про зорганізування того рейду в провокаційнім характері Францією. Часописи пригадують, що на днях має відбутися лет. тиждень у Берліні і що Німеччина вісткою про літаки хотіла доказати світові, що не має літаків для погоні та засуджена на ласку напасників. У скинених летючках, яких зміст заборонено передрукувати в Німеччині, було сказано: Нарід борється, Гітлер ломить і нищить Німеччину, німецька комуністична партія починає атакувати.

—o—

Більов відкинув протест СРСР.

БЕРЛІН, 24. XI. ПАТ. У відповіді на вістку більшовицької преси та демарше амб. Хинчука в німецькім уряді закордонних справ, німецькі кола заявляють, що державний секретар фон Більов у якнайгострішій формі відкинув більшовицький протест проти Гугенбергового меморіялу. Більов, мовляв, сказав Хинчукові, що кольонізаційні пляни, поставлені в меморіялі, не торкаються СРСР.

—o—

Літвінов — Тітулєску.

ЛЬОНДОН, 25. 6. ПАТ. „Обсервер" повідомляє, що в пятницю вечором відбулася довірочна стріча Літвінова з Тітулєску. Кажуть, що радили над дразливими румунсько-більшовицькими справами та що обі сторони висловили вдоволення.

Аг. Райтера пояснює, що СРСР. із трьох причин хоче зблизитися до Малої Антанти: 1) тісне зближення до Франції та Польщі, що в дечому є речниками Малої Антанти, 2) готовість навязання господарських взаємин і заключення пакту неагресії із заприязненими державами, 3) зростаюче недовіря до Німеччини в звязку з Гугенберговим меморіялом.

—o—

ВИБУХ У БАЗИЛІЦІ СВ. ПЕТРА.

РИМ, 25. 6. ПАТ. Около полудня невідомий половік оставив в одного з послугачів базиліки св. Петра клуночок. Він небаром вибухнув і зранив трьох мущин і одну жінку. Вибух був слабий і не ушкодив мурів церкви. Люди, що були в базиліці не чули навіть детонації.

—o—

ЗАГАДОЧНА ПОШЕСТЬ.

У селі Віляндерс біля Клясену (в Тиролі) за один тиждень померло на загадочну пошесть 5 людей. Вони захоріли несподівано на високу горячку та померли до 4—8 годин. Влада зачинила церкви, школи й обмежили комунікацію в околиці.

АБО ГІТЛЄР ОСТАНЕ ПРИ ВЛАДІ, АБО ЕВРОПА ПОТОНЕ В КРОВИ.

БЕРЛІН, ПАТ. На принятті закордонних журналістів у Готелі Адльон Альфр. Розенберг сказав, що в скасуванні соц.-демократичної партії бачить історичну подію, що є символом закінчення боротьби між націоналізмом і соціялізмом у Німеччині. Німеччина не проголошує боротьби рас, лише хоче охоронити власну расу. Німецький уряд не хоче накидати своєї волі молодим державам на сході та балтійським державам. Національна революція в Німеччині щойно почалася. Побіда певна. Є дві можливости, або Гітлер остане при владі або Европа потоне в крови. Світ повинен це тямити. Нац. соціялізм не встрявае у внутр. справи інших держав й того вимагає від інших.

—o—

КН. МИКОЛА У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 25. 6. ПАТ. У неділю прилетів літаком із Праги румунський князь Микола з двома адютантами. Замешкав у лазенківській палаті.

Вбиті та ранені в Ланьцутчині.

ВАРШАВА, 24. VI. ПАТ. 22. червня в год. 17. в Гродзіску Дол. пов. Ланьцут підчас святочного Богослужения з нагоди октави Божого Тіла невідомі провокатори віддали в юрбі перед костелом більше стрілів, видно, щоби викликати паніку та заколот. Двох поліцаїв з місцевого посторунку, що прийшли на місце, де впали стріли, окружив та заатакував чинно гурт озброєних напасників. Поліцая Ign. Сроку вбили на місці, поліцая Фел. Сцісловського тяжко ранили. Заалярмований населенням комендант місц. посторунку прийшов на місце на поміч із двома поліцаями. При відпиранні напасників мусів вжити зброї. Споміж учасників нападу на поліцаїв було вбитих шістьох. За втікаючими учасниками нападу та сутнчки уладили погоню при помочі населення. Ведуть слідство.

ЛЬВІВ, 24. VI. ПАТ. Ранений в Гродзіску Дол. поліцай Сцісловський помер наслідком ран у четвер вечором.

УСУНЕННЯ ПАМЯТНИКА Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В КИЇВІ.

„Газета Польска" з 21. ц. м. приносить вістку, що більшовики хочуть усунути з Софійського майдану памятник великого гетьмана. Цей памятник долота московського різьбаря Микешина символізує обєднання України з Московщиною північним напрямом, у якому Хмельницький вказує своєю булавою. Чому той памятник перестав подобатися і що стане на його місці, невідомо.

—o—

НАГЛИЙ СУД У ТЕРНОПОЛІ.

У суботу відбувся в Тернополі наглий суд над горожанином СРСР. Н. Майхером, обвинуваченим у шпіонажі. Засудили його на 5 літ тюрми.

ЗА СКЛИКАННЯ СОЙМУ.

На нараді Нач. виконуючого ком. Стронництва Людового у Варшаві ухвалили вислати петицію до през. Мосціцького, щоби скликав надзвичайну сесію сойму.

—o—

КОМІРНОГО НЕ ЗМЕНШАТЬ.

З Варшави заперечують вістку нібито міністерство внутрішніх справ плянує знижку комірного в старих домах на 10—20 проц.

—o—

НАМАГАНЕ САМОГУБСТВО.

У суботу в 8. год. веч. на вул. Руській у Львові кинулася під трамвай якась панночка. Моторовий спинив трамвай, а охоронні дошки відкинули дівчину. Юнак, що йшов із дівчиною, забрав її на вул. Бляхарську.

—o—

ПОСТРІЛИЛАСЯ.

При вул. Зеленій ч. 30 у Львові пострілилася в околицю серця дочка професора університету Вітковська. Її забрали до шпиталю

ЖЕРТВИ ГРОМУ.

У Петранці, пов. Калуш, грім убив Анну Савчук, що підчас бурі сховалася під дерево. Біля Снятина підчас бурі Кат. Гуцуляк вертала з поля з дочкою. Несла косу на плечи. Грім ударив у косу та вбив Гуцулякову. Дочку грім поразив; її врятували.

—o—

АРЕШТУВАЛИ 5 ПОЛІЦАЇВ.

У звязку з викриттям готелевої афери у Варшаві арештували 5 пшодовників поліції. Обичаєва поліція ствердила, що кількох поліц. функціонарів улекшувало власникам підрядних готелів вести проституцію.

—o—

ПОЖЕЖІ.

У **Попелях** (пов. Дрогобич) згоріла хата, стодола та шопа крамаря Авр. Йосефсберга, хата Теод. Файбіша й хата Н. Зазулі. — В **Чортівці** (пов. Городенка) згоріла хата Петра Олійника, П. Боднарука. — В **Милованні** (Товмаччина) від грому згоріла хата Ів. Молевка. — В **Яблонівці** (пов. Надвірна) невідомі люди підпалили стодолу Ар. Мармароша, що живе у Відні. Згорів дім і стодола Мармароша та дім Фаєрштайна. Шкоди є на 12.000 зол. — Слідство виявило, що тартак у **Микуличині** підпалили. Як підозріних арештували директора тартаку Пресера, службовця Візера й одного робітника. Наслідком повідомлення відправленого службовця та в висліді слідства опечатали торговельні книги фірми. Тартак, вартости 400.000 зол., обезпечений був на вищу суму. — В **Лебіді** (пов. Здолбунів) згоріли будинки Б. Гарасячука та 5 сусідніх господарств. — У **Теремні** згоріло господарство Мих. Мартинюка. — В **Човниці** (пов. Луцьк) згоріла хата й будинки Марії Фіялкової, в **Кречуновичах** хата Серг. Макара.

—o—

ГОРИТЬ МЛИН.

У неділю в год. 5.30 вибухла пожежа в найбільшому в Польщі млині Френкля в Перемишлі. Вогонь повстав у галі машин і перекинувся на інші будинки. Млин був відносно низько обезпечений, бо на 100.000 долярів, а запаси на 60.000 зол. Вогонь повстав мабуть із покинутої папіроски. Сам млин має вартість ок. 2 мілюни зол. У полумі стоять два 3-поверхові будинки. Тому, що все уладження деревляне, навіть млинські машини, вогонь поширився скоро. В галі машин було 10.000 кг. муки та 40.000 кг. збіжа. В сусідніх магазинах є ще більше збіжа, та його врятували.

—o—

СПОРТ.

УКРАЇНА — СВІТЕЗЬ 4:0 (2:0).

Заслужена перемога України над ослабленим противником. Гра чорно-червоних була амбітна, в полі комбінували добре, напад багато стріляв. В нападі добра була середуща трійка, крайники дещо слабші. Поміч давала собі легко раду з нападом противника і сломагала власний напад добрими поданнями. Оборона мала легке завдання. Бутель І. на воротах без заміту.

Україна має перевагу цілу першу частину. Світезь рідко дістається під ворота, анемічні потягнення нападу, без труду ліквідують Олійник і Цимбала. В цій частині добувають чорно-червоні двоє воріт в 10 хв. Воробець і в 11 хв. Лапчук.

В другій частині багато життя до гри вносить Магоцький, котрий раз-у-раз загрожує воротам противника. Віддав він багато стрілів на ворота і два рази змусив воротаря противника до капітуляції (в 2 і 35 хв), на превелику радість симпатиків України.

Суддював п. Менкес. Видів 600.

МИСТЕЦТВА ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Погонь — Чорні 2:1 (2:1).
ПОЗНАНЬ. Краковія — Варта 2:0 (2:0).
КРАКІВ. Гарбарня — Висла 2:2 (2:0).
ВАРШАВА. Варшавянка — Легія 2:0 (2:0).
ЛОДЗЬ. Л. К. С. — 22. п. п. 3:1 (1:0).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Другий Сокіл — Ресовія 2:1 (2:0).
ЯРОСЛАВ. Ольд-Бой — Огнісько 1:1 (0:0).
СТРИЙ. Погонь (Стрий) — Білий Орел 1:1 (1:1).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія (Пер.)— Гасмонея 8:0 (2:0).
САМБІР. Корона — Гасмонея 9:1 (4:1).

Закарпаття.

НОВА УКРАЇНСЬКА ОПЕРЕТКА.

Дня 12. V. ц. р. відбулася в Ужгороді прем'єра оперетки молодого українського автора Чирського „Місяць і зоря". Музику до лібрета написав Микола Аркас. Оригінальні, прекрасні мельодії зробили сенсацію в Ужгороді і навіть мадярська преса цим твором просто захоплена. Цій живій, бадьорій опереті критики віщують велику будучність. Наскрізь оригінальну екзотичну пєсу публика приняла з одушевленням, викликуючи авторів декілька разів. Головну ролю з чуттям відіграла наша найбільша артистка з Ужгороді п. іванова, її партнером був сам композитор оперети п. Аркас. В епізодичній комічній ролі бачили ми знаменитого д-ра Кирчова і любувалися його грою. Прекрасно відспівав і відіграв свою ролю знаменитий баритон п. Гарасев. Своєю досконалою грою зробила п. Ручкова несподіванку. Оригінальні танці вивчила і задемонструвала п-а Анна Кремницька. Оперета ця пройшла з повним успіхом. Її конче треба повезти і на провінцію. Оперета є ширшого формату і заслуговує на більшу сцену. (Г. Д.)

СВЯТО ПРОСВІТИ В МУКАЧЕВІ.

Ф'ілія „Просвіти" Мукачів скликає філіяльний зїзд читалень „Просвіти" на неділю 2. липня 1933. Цілоденна програма зїзду розпічнеться полевою Богослужбою в год. 7. ранку коло монастиря оо. Василіян на Чернечій Горі. Після Богослужби посвячення прапорів. Закінчиться зїзд театральною виставою в міському театрі в год. 8. вечором. Подробиці в програмах. Читальні мають принести таблиці з написом свого села, також жовто-сині прапори. Просвітяни — у вишиванках.

ПЛАСТОВИЙ ТАБОР

відбудеться від 2.—29. VII. на луці в Солочині біля Поляни, де був і попереднього року. Денна оплата 6 чк., крім цього вписове 5 чк. Згочошення до хлопячого табору приймає д-р В. Бірчак, проф. гімн., Ужгород, до дівочого Анна Устіяновичева, Ужгород, вул. Склепна. До табору будуть приняті виключно пластуни(ки), для родин буде окремий табор у Солочині.

—o—

За океаном.

Програма Авраменка в „Український День" на Світовій виставі в Шикаго.

П. Василь Авраменко вже розпочав по цілим Шикаго українські школи танку і вже багато танцюристів позголошувалось до нього в науку. Як відомо, п. Авраменко і його народній балет виступлять 17. серпня ц. р. на Світовій Виставі підчас „Українського Дня". Приблизна програма така: 1) Всі танцюристи (коло 1.000) виходять під марш орхестри і стають до танкової рухавки. Танкова рухавка, показові постави і кроки. 2) Гуртові танки — гопак, коломийка. 3) Чумацький танок. 4) Гаївка — весняний танок. 5) Запорожський герць. 6) Фінал з Кучугурою. Всі танки, костюми та вся програма складені артистом Авраменком. Організація п. В. Авраменка складається з таких осіб: комітет танкового відділу — голова артист-балетмайстер Василь Авраменко; заступник голови — учитель п. Іван Пігуляк; інструктори — пп. Володимир Шемердяк, Н. Арсеніа, Іван Савчин і Роман Фенчинський. Декорації і костюми: Федір Бражник і п-і Павлина Авраменко. Радні: пп. Лехович, Козира, Гіжовський, Коцовська, Фоца. Крім виступу в „Українськім Дні" п. Авраменко приготовляє також „всеукраїнський зїзд танцюристів", який має відбутися 18. серпня, на другий день після „Українського Дня" на Світовій Виставі.

Твори Архипенка в Українськім Павільоні на Світовій Виставі в Шикаго.

Колекція творів Архипенка, виставлена в Українськім Павільоні, притягає до себе все більш та більшу увагу відвідувачів Світової Виставки. Хоч, як відомо, Павільон ще й не отворений офіційно, в більшости шикаговських газет уже появились довші статті, в яких критики обговорюють різьбу нашого славного артиста з незвичайним захопленням.

Різьба Архипенка становить зовсім нову школу на цім терені. Так як готицький стиль або грецький становлять, кожний з них, свою окрему цілість, так і стиль Архипенка є цілістю в собі. Модерна різьба в Европі зачинається від Архипенка. Його вплив панує над цілим сучасним напрямом у різьбарстві. Суть творчости Архипенка в тому, що він не копіює природи, а старається віддати в камені, бронзі чи глині духовий бік життя людини, її почуття, враження та переживання.

Більшість головних музеїв в Европі має твори Архипенка, а також кілька його творів вже є в посіданні американських музеїв. Яких 200 різьб нашого славного мистця є по приватних колекціях Америки.

Архипенко вродився у 1887 році в Київі. В 1908 році виїхав до Парижа, де перебув тринадцять літ. Відтак перебував по інших осередках Европи, а тепер уже від низки літ мешкає в Ню Йорку. Підчас свого перебування в Парижі був активним членом Української Громади.

В четвер, 8. червня, Український Товариський Клюб міста Шикаго уладив в Українськім Павільоні бенкет на честь цього нашого славного земляка.

Після офіційного відкриття Українського Павільону п. Архипенко відїде до Каліфорній, де буде влаштована вистава його творів. Вистава буде в 12 ріжних містах по черзі. Після виставки п. Архипенко поїде на ціле літо до Мілз Каледж, Каліфорнія, куди його запросили на лекції модерної різьби та малярства.

Перша нагорода для молодої українки в Канаді.

На окружному фестивалі в Едмонтоні, Альберта (Канада), здобула 19. травня п-а Ольга Смолик першу нагороду як солістка (сопран). Музичний рецензент в „Едмонтон Джорналі" пише, що хоровий виступ одної англійської школи і сольовий виступ п. Ольги Смолик були найкращими точками в пополудневих пописах. „Вона співала ніжно й мило, спів її і вона творили мов одну цілість. Її спів має багато краси в поставі і стилю". П. Смолик учиться співу в одній з місцевих шкіл в Едмонтоні. Минулого року на 500 контестантів добула друге місце в подібних пописах. Виступає вона часто в концертових програмах в Українськім Народнім Домі в Едмонтоні.

На відтинку організованої праці жіноцтва.

(Лист до Редакції.)

Високоповажаний Пане Редакторі!

У ч. 152 Вашого цінного часопису з 15. червня ц. р. появився на пятій сторінці допис з Копичинець, який у невірному світлі змальовує відносини у тамошньому Союзі Українок. Про непоінформованість дописувача свідчить уже сам заголовок допису, в якому говориться про загальні збори Кружка Союзу Українок, тоді, коли в Копичинцях, як у повітовому місті, істнує філія Союзу Українок, а Кружки є низовою організацією нашого Товариства. Автор замітки робить Виділові філії С. У. в Копичинцях закид з того, що на загальні збори філії впускав на салю тільки членів Т-ва та каже, що „таке зарядження суперечило дотеперішній практиці копичинецьких установ". Практика копичинецьких установ є нам незнана, зате стверджуємо, що цього року зарядження управи філії С. У. було зовсім правильне та що воно відповідає вповні не лише статутові Т-ва та інструкціям Головного Виділу, але основним правилам і практиці усіх упорядкованих установ. У загальних зборах філій С. У. можуть крім членів і делегаток Кружків С. У. брати участь в характері гостей представники місцевих установ, які співпрацюють з філією С. У., якщо філія С. У. їх запросить. У ніякому випадку не можна вважати за „гостей" сторонніх людей, а передовсім жінок, що не почуваються до обовязку вступити в члени своєї організації. Стверджуємо дальше, що закид дописувача, немовто загальні збори філії С. У. в Копичинцях „займалися майже виключно зводженням особистих порахунків проводу навіть з неприсутніми на зборах особами" та що „з уст поодиноких членів проводу падали демагогічні гасла", не відповідає правді. В руках Головного Виділу находиться дуже докладний протокол загальних зборів філії С. У. в Копичинцях, надісланий нам Виділом філії і на основі цього протоколу стверджуємо, що ці загальні збори мали характер діловий і поважний.

При кінці допису автор звертається з апелем до Головного Виділу С. У., щоби він вглянув у „ненормальні відносини", які є в копичинецькій філії і їх якнайскорше санував". У відповідь на це Головний Виділ С. У. почувається до обовязку стверднти, що відносини у філії С. У. в Копичинцях є зовсім нормальні і вдоволяючі та що до їх санування нема ніяких причин. Філія проявляє живу і корисну діяльність у місті і повіті, на доказ чого наведемо, що в останньому адміністраційному році Виділ філії відбув 33 поїздки по Кружках С. У. у копичинецькому повіті, виголосив 44 реферати для жіноцтва, приєднав 200 жінок в члени місцевих кооператив, основав 7 кооперативних секцій при Кружках С. У., підготовив 7 дитячих садків і т. і. Про довіря до довголітньої голови філії С. У. в Копичинцях, п-і Червоникової, свідчить факт, що останні загальні збори філії, на яких було присутніх 106 членів і делегаток, вибрали її наново одноголосно головою філії.

Стверджуємо також, що ніколи ні члени філії С. У. в Копичинцях, ні Кружки С. У. в копичинецькому повіті не звертались до Головного Виділу С. У. з ніяким зажаленням на управу філії. Ясна річ, що лише зажалення членів Т-ва або Кружків С. У. заслуговувало би на розгляд Головного Виділу С. У., а в ніякому випадку не можемо взяти під розвагу анонімних і безоснованих закидів сторонніх людей, продиктованих хіба злою волею або іншими особистими мотивами.

Прохаємо Вас, Вповажаний Пане Редактор, помістити ласкаво повищі виясненння у Вашому шановному часописі.

За Головний Виділ Союзу Українок у Львові: **Мілена Рудницька**, голова; **д-р Віра Яцкевич**, референтка організаційна.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 26. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (вист. Ст. Ярача).

Вівторок, 27. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (ост. виступ Ст. Ярача).

Театр Різнородностей.

Понеділок, 26. червня год. 7.30 веч. „Вбю її" (вист. Р. Невяровіча).

Вівторок, 27. червня год. 7.30 веч. „Вбю її" (вист. закуплена).

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Тайна замку Порльок". „Легіон вулиці".
АТЛЯНТИК: „Пожадана".
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Вічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРИК: „Манджурія горить". „Симфонія 6-х мілліонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить". „Симфонія 6-х мілліонів".
МІРАЖ: „Циганські романси".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".
ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Небезпечний романс", „Маєстат імператор".
СТИЛЕВЕ: „Експрес Рим" і ревія „Ідемо на літнище".
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).
УТІХА: „Пісня Тонга" та ревія.

Закордонне радіо.

Понеділок, 26. червня 1933.

Мор. Острава (263,8) 21.10 Моцарт; **Братислава** (279,3) 12.30, 18.25 Концерт. **Штутгарт** (360,6) 16.30 Концерт; **Мілянo** (331,4) 11.15, 17.10 Музика; **Білгород** (419) 16.00 Пісні; **Рим** (441,2) 20.45 „Фавст" оп. Гунода; **Лянгенберг** (472,4) 20.05 „Циганський барон" оп. І. Штравса; **Прага** (488,6) 20.25 Дїточі пісні; **Відень** (528,1) 19.20 Нар. музика; **Любляна** (575) 19.30 Нар. пісні; **Харків** (937,5) 10.00 Музика для дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 15.00 Трубна орхестра, 17.30 Трансм. з театру; **Москва** (1000) 18.00 „Корневіяльські дзвони" оп. Плянкетта (Досв. 720 м.); **Осльо** (1083) 20.00 „Богема" оп. Пучіні; **Париж** (1724,1) 20.00 „Паґанині" оп. Легара.

Вівторок, 27. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 21.20 Солісти, 22.20 „Крик степу" (відчит, грамофон); **Братислава** (279,3) 18.25 Скрипка; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 20.25 „Шнайдер Фінс" ком. оп. Штадлера; **Берлін** (419) 16.30, 20.10 Пісні; **Білгород** (429,7) 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00, 21.15 Музика; **Прага** (488,6) 19.30 „Чортів мур" оп. Сметани; **Відень** (518,1) Концерт (спів), **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Гумор, 13.50 Муз. комедія, 15.00 Солісти, 16.20 Концерт для дітей, 17.40 Мист. трансм., 18.00 Лїт. авдиція, 19.00 Симф. концерт з Української Фільгармонії; **Москва** (1000) 17.25 „Севільський цирульник" оп. Россіні (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Понеділок, 26. червня 1933.

7.00 „Коли ранішні сходять зорі"; 7.05 Руханка; 7.15 Ранішній денник, спортові вістки; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35 Легка музика; 12.25 Огляд преси; 12.55 Полуд. денник; 14.55 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.00 Грамофон, Муз. буквар; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Солісти; 18.15 Міжнар. госп. конференція; 18.35 Військ. орхестра; 19.40 Відч.: Від морської піни Галля до Конрада; 20.00 Трансм. з Варшави: „Галька" оп. Монюшка (В перервах: Веч. денник, Морська ідея в ріжних народів, Спорт).

Вівторок, 27. червня 1933.

7.00 Сигнал часу, 7.05 Гімнастика, 7.15 Ран. денник, Спортові вістки; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35, 14.55, 18.50 Грамофон; 15.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.00 Солісти (музика, спів), 17.00 Листи та програми; 17.15 Концерт; 18.15 Виправа на Мон Пелє; 20.00 Орхестра; 22.10, 22.40 Танк. музика; 22.25 Спортові вістки.

Присилайте передплату!

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 165 (13.404). Львів, середа 28. червня 1933. Pocztowe opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло", Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполудником.

Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-61. Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ВІДНОВА ГАБСБУРҐІВ.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 23. червня 1933.

Переповідаю вам — коротко і без своїх уваг — звістки про реставрацію Габсбурської монархії, якими нині переповнені перші сторінки тутешньої й льондонської преси.

В колах льондонської господарської конференції переказують собі — наче зовсім певну відомість, що Мусоліні предложив великим державам „безпроволочну" відновну Габсбурської монархії з архикн. Оттоном, сином пок. Карла, як королем Австро-Угорщини. Впевняють, що британський уряд не противний цьому предложенню: він, мовляв, бачить у відновленій середньоєвропейської монархії рішаючий чинник утривалення тамошніх — уже занадто захитаних політичних відносин. Німецький уряд ніби-то дав — під натиском Риму — свою згоду на цей плян: так бодай пише нинішній „Дейлі Геральд", центральний орган робітничої партії, тай великий тутешній щоденник „Пті-Парізієн". Вражіння від звісток цих те, що мова йде про сотворення нового середньо-европейського бльоку під італійським впливом — у противенстві до бльоку малої антанти, який — досі бодай — стояв під впливом французьким.

„Дейлі Геральд" впевняє, що австрійський канцлер Дольфус „захопленний" цим пляном: воно може й правда, бо уряд Дольфуса стоїть у важкій боротьбі за своє істнування загрожене насильною, майже революційною пропагандою австрійських гітлерівців. Впевняють також, що адмірал Горті і генерал Гембеш теж дали згоду на італійський плян: інакше вся дружба Італії й Угорщини пішлаб у нівець. Мало цього! Хоч як воно видається на перший погляд неймовірним, то впевняють також, що й сам Гітлер не противиться реставрації Габсбургів, дарма що таким чином обеднання Німеччини з Австрією відсунулось би в далеку майбутність; збереження дружби з Італією йому, мовляв, важніше серед теперішніх обставин ніж навіть здійснювання прилучення Австрії до Німеччини. Невиключена річ, що недавна гостина ген. Гембеша у Берліні стояла в звязку з наміреним обеднанням Угорщини з Австрією під спільною династією.

Рішаюче слово прийдеться сказати Франції. Якщо Франція на Габсбурську реставрацію згодиться, то вона буде здійснена без огляду на протести Малої Антанти і Польщі. При цьому не треба забувати, що найповажніша з держав Малої Антанти, Чехословаччина, — хоч як воно видається дивним і несподіваним — устами свого досвідного міністра закордонних справ Бенеша дуже розважливо й обережно залишила собі двері відкриті від малої антанти до іншої політичної „комбінації": серед даних обставин такою комбінацією могла би бути едино тільки персональна унія між самостійними державами Австрії, Угорщини й Чехословаччини, а можливо, що й Хорватії. Це був би рятунок чехословацької самостійности з залізного обруччя, яким здавила би Чехословаччину з усіх боків обеднана з Австрією велика Німеччина.

Подібною льогікою мабуть кермується також Франція. З кожним роком ясніше вкорінюється в політичних колах Франції переконання, що розбиття Габсбурської монархії було однією з найбільших помилок версальського „мира" тай що воно йшло радше на зустріч інтересам великої Німеччини ніж Франції. Коли ще взяти під увагу, що Франція працює тепер над здійсненням на широку міру угоди з Італією, то можна припускати, що віднові Габсбургів не стане поперек також і уряд французької республики.

Найбільше переполохався всіми цими звістками румунський Тітулеску. Він залишиться в Льондоні, щоби стежити за дальшим розвитком подій.

Все те — повторюємо — ще вилами на воді писане, і кластися на ці нові комбінації ми не радилиб нікому. А все таки вони не такі то вже й утопійні як комусь моглоб видаватися, і якими вони були ще тому два-три роки. Так! І розбиття злощасним версайським і санжерменським миром Габсбурської великої держави, і насильне створення в східній частині Европи іншої великої республики з кожним днем виявляється більшою помилкою. І з кожним днем сюріпляється думка, що один старий твір треба реставрувати, і другий новий твір — як не зовсім ліквідувати, то до пристойної і природної міри звести.

В. Панейко.

ЩО ВОЛІЄТЕ?

Чи заплатити кілька золотих премій за обезпечення Вашого мешкання від крадежі з вломом

В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

чи втратити кілька, а може і кількадесять тисячів золотих на випадок, коли вломники обікрадуть Ваше мешкання?

Трагедія середущого і молодого покоління.

ВОНИ ХОЧУТЬ ЖИТИ.

Тисячами пішла українська молодь зі шкільної лавки до війська. Перебула вона світову й українську війну, чотирокутник смерти, табори інтернованих і вернула по невдачі Великого Зриву в багатьох випадках фізично хвора і психічно заломана. Всеж таки багато з них покінчило великим накладом праці свої студії, але ще більше по страшних воєнних переживаннях не мало духової сили покінчити розпочаті студії. Велика скількість споміж одних і других не має по сьогоднящний день постійних варстатів праці чи посад; вони є або зовсім безробітні, або ледви животіють у тривозі за непевне завтра, а багато з них має рідню. Сьогодні це вже є велика частина старшого громадянства.

Не краще ведеться молодшій генерації, себто тим, які по воєнній хуртовині в краю і за кордоном покінчили середні й високі школи. Більшість з них з дипльомами цілими роками даремне шукає кусника хліба у чужих і своїх.

Всі вони, а є їх тисячі, мріють про якунебудь працю, щоби здобути можливість скромного життя, а найбідніші з них мріють про службу своєму народові, але народ не може їх принятн до себе на службу і не дає їм і їхнім рідним можливости навіть найскромнішого прожитку.

Безробіття, а вслід за тим матеріяльні злидні або життя на ласкавому хлібі родини зле вливають на психіку людини. Безробітні повоєлі зневіруються до життя, чують у серці пекучий жаль до світу, до свого народу, до українських установ, до старших громадян, що мають більше-менше упорядковані матеріяльні відносини життя і до тих щасливців своїх ровесників, яким поталанило добути варстат праці.

У невідрадному положенні, без виглядів на майбутнє є і всі ті учні середніх і високих шкіл, які студіюють у теперішню хвилю. Їх самих і їх батьків тривожить журба за непевну будуччину, бо в теперішньому світі збанкротувала давніша наука батьків: „учися дитино, наука дасть тобі хліб".

ВАЖНЕ ПОЛІТИЧНЕ И НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ.

На українських землях у Польщі по приблизним обчисленням живе около 6 тисяч молодих безробітних українських інтелігентів. Тими велитенськими кадрами безробітних молодих людей у силі віку мусить зайнтересуватися загал українського громадянства. Питання безробіття української інтелігенції не є тільки питанням суспільної опіки, а питанням політичним загальнонаціонального значіння. Кожного мусить тривожити думка, що майже половина української інтелігенції є безробітна, а вслід за тим пасивна в ділянці загального національного життя.

Інтелігенція у житті кожного народу відграє важну ролю. Ще більшу ролю відграє інтелігенція у житті такого недержавного народу, як український, який не має розвинених таких суспільних верств, як була колись шляхта, як є промисловці, освічене і засібне міщанство. У нас українська інтелігенція є провідною верствою. Вона є носієм визвольницьких змагань, авангардою у боротьбі за національне і соціяльне визволення. Коли майже половина українських інтелігентів відіграє в українському житті пасивну ролю, що як безробітні невдоволені та зневірені представляють собою у певній мірі елемент розкладу народнього життя, то це може й мусить стати злощасним для майбутньости українського народу, коли не знайдеться засобів лікування такого стану. Коли найактивніша, бо молода частина народу не стає до праці на поодиноких стійках народнього життя, бо для неї немає місця, то в майбутньому мусить з невідкличною конечністю слідувати брак розмаху, ослаблення живучости, а навіть завмертя поодиноких ділянок життя.

В історії український нарід вже двічі втратив свою провідну верству. Перший раз, коли по прилученні українських земель до Польщі ми втратили наслідком винищення або переходу в чужий табор українських бояр, другий раз, коли нова провідна верства — козацька старшина перейшла в московський табор. І один і другий раз втрата української провідної верстви перепинила розвиток українського народу на цілі століття. Під теперішню хвилю грозить нам подібна небезпека. Український нарід, що живе під совітами, втратив свою інтелігенцію, бо більшовики її просто фізично винищили або винищують. З природи річи українські землі по цей бік риської лінії повинні бути резерваром української інтелігенції для майбутньої української держави, так, як свого часу Галичина була резерваром польської інтелігенції для всіх польських земель. На жаль продукція української інтелігенції в Польщі зменшується в катастрофальний спосіб з незалежних від нас причин, але також із нашої вини. Про ті причини буду говорити пізніше. Що більше, випродукована великими моральними і матеріяльними зусиллями українська інтелігенція не находить варстату праці, нидіє у злиднях.

Коли ми не розважемо проблеми безробіття української інтелігенції, коли не припинимо упадку її продукції та не збільшимо її кількости, то визвольні змагання українського народу не матимуть ніяких виглядів на здійснення. Зі сказаного слідує, що питання продукції і безробіття української інтелігенції є центральною проблемою українського життя.

У черговых статтях буду старатися всебічно висвітлити всі ці важні питання, представити безробіття інтелігенції в світі, вказати окремішні причини безробіття української інтелігенції, а зокрема точніше обговорити шляхи розвязки цього питання.

Володимир Целевич.

—o—

Гітлер у Парижі?

У Парижі розійшлася вперта вістка, що канцлер Гітлер є в Парижі в неофіціяльнім характері. У французьких урядових колах говорять про конечність особистої стрічі шефа французького уряду з Гітлером і Мусолінім. Не виключене, що саме тепер уже відбувся перший неофіціяльний крок між Німеччиною та Францією.

—o—

Закарпаття.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „КРАЄВОГО ДРУЖЕСТВЕННОГО СОЮЗУ".

Дня 30. травня ц. р. відбулися в Ужгороді загальні збори „Краевого Дружественного Союзу". Зборами проводив сенатор д-р Е. Бачинський, секретарював д-р Михайло Бращайко. До Союзу належить 418 товариств, 4 правні особи, 24 фіз. особи, разом 446 членів з 985 паями. З членів майже половина є кредитові товариства, а решта ріжні: споживчі, будівельні, молочарські, лісового промислу, господарські і т. д.

Всі товариства, в першій мірі споживчі, сильно відчули господарську кризу, але її витримали. Найбільшу діяльність виявив Союз, подаючи позички своїм товариствам. При помочі Союзу уділено дотепер 54 мілюни позичок, які товариства розділили своїм членам на розмірно малий процент (7 і пів до 9 проц.).

Збори приняли звіти Управи без замітів -о відома і ухвалили абсолюторію Управі й Надзірній Раді.

При точці виборів сталася велика несподіванка. А саме замість о. Августина Волошина, який був основником „Друж. Союзу" і ввесь час членом Управи, вибрано Івана Ковача, учителя-москвофіла з Чинадьова. Ковач дістав 254 голосн, о. Волошин 215. Таксамо випав із Надзірної Ради заслужений селянин і довголітній член тої Ради Іван Грига із Вишніх Верецьких, який дістав при тайнім голосуванню 224 голоси, а д-р Камінський 208 голосів. При тіснішім голосуванні через аклямацію дістав Іван Грига 17 голосів, а д-р Камінський 47 голосів.

Як зачувати, і в самих аграрних кругах, які мають більшість у „Друж. Союзі", осуджують цей нерозумний поступ. Високі ідеї кооперації та публичний інтерес не сміють падати жертвою дрібних партійних інтересів.

Одначе найбільша вина по нашім боці. Ціла низка наших товариств не вислала своїх делегатів на збори, хоч усі знали, що буде рішатися вибір наших людей та що предметом нарад буде, чи мають заводити до урядування московщину, чи нашу рідну мову. З того, що наші кандидати програли лише 21—39 голосами, видно, що наші позиції не є слабі, але треба організованости й почуття національного обовязку. Ще сумніше, що навіть і ті делегати, які були присутні на зборах, перед скінченням виборів уважали потрібним піти собі обідати. Наш кандидат, Іван Грига, при тайнім голосуванні дістав 224 голоси, а при тіснішім — 17 голосів. Це вже просто ганебна байдужність і брак всякої національної дисципліни й видержки.

Треба ще піднести, що на зборах зробився великий крик, коли Василь Гренджа-Донський осуджував поведінку Управи, яка на внесок о. Юрія Лещишина, декана із Мукачева, більшістю голосів постановила недавно завести в „Краєв'м Друж. Союзі" московську мову урядування. Всі ті пани, як внескодавець о. Лещишин та його помічники д-р Едмунд Бачинський і інші, не вміють по московськи, а навіть і своєю рідною українською мовою не володіють якслід, — а хочуть, щоби наше селянство діставало московські письма, московські книги й московські газети. Розуміється, що наше селянство буде домагатися скасувати таку постанову!

Наша сільська інтеліґенція, головно учительство, мусить увійти в кооперативи, в них працювати і своєю працею направити ганебну помилку, зроблену 30. травня ц. р. („Українське Слово").

Свідоме селянство проти метод наших націоналістів.

Заява всіх товариств із Підберезець.

Дістаємо таку заяву до поміщення:

Зібрані Виділи всіх установ селя Підберізці на спільній нараді дня 25. VI. 1933 р. ухвалили таку постанову:

Осуджуємо „Заяву каяння" 51 громадян, яка була видрукована на сторінках часопису „Наш Ключ" і на якій підписи видобувано підступом від несвідомих справи людей, а зокрема пятнуємо поведінку громадянина Петра Бубели, який своїми неоднаковими виясненнями ще більше замотує справу.

Взиваємо Редакцію „Нашого Ключа" на громадянський суд на місці в Підберізцях, який перевірить справу і вислід оголосить у пресі.

Підберізці, дня 25. VI. 1933.

Читальня „Просвіти" (печатка): Степан Кізь, голова, М. Кернога, секретар.
Кружок „Рідної Школи" (печатка): Іван Лемішка, голова, Цар Кость, за секретаря.
Кооператива „Єдність" (печатка): Конюх Іван, заст. голови, Іван Лемішка, секретар.
Кредитова кооператива „Добробут" (печатка): Василь Влох, справник, Михайло Кернога, секр.
Т-во „Луг" (печатка): Михайло Даюбик, голова, Степан Кізь, писар.
Кружок „Сільського Господаря" (печатка): Петро Балтро, голова, Гринько Москва, секретар.
Кружок „Союзу Українок" (печатка): Теофіля Осташевська, голова, Анна Конюх, за секр.

ПИЙТЕ ТІЛЬКИ НАЙЛІПШУ ВОДУ СОДОВУ І ЛІМОНЯДКУ
„ЗДОРОВЛЯ"
ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!!!

Хто такий Альфред Розенберґ?

З Берліна дістали ми від приятільського кореспондента цікаві інформації про Альфреда Розенберґа і про його ролю в німецькій національ-соціялістичній партії. Останніми часами наші читачі часто мали нагоду стрічатися з прізвищем Альфреда Розенберґа в пресі, особливо у звязку з його виступами в українській справі. Тому не від речі буде поділитись з нашими читачами тими інформаціями. А вони такі:

Берлін, 20. червня 1933.

Альфред Розенберґ походить з Естонії. Родився 12. січня 1893 року. Його батько — німецький купець. Вже у реальній школі (скінчив її у 1910 році) виказував він нахил до мистецтва, історії і фільософії. Малярські спроби і деякі успіхи спонукали його студіювати архитектуру на ризькій політехніці. З вибухом світової війни носився він з думкою якнайскорше прилучитися до німецької армії. Обставини йому перешкоджали. З наближенням німців до Риги політехніку перенесли в 1915 р. до Москви. Студент Розенберґ мусів їхати на Схід. Він побував також на Україні і на Кримі, де займався мистецькими студіями. У 1917 р. повернув він до батьківського міста Таліна (Реваль), у надії на скорий прихід переможної армії. Колиж німці трохи забарилися, то він рішив закінчити освіту дипльомом архитекта (проект крематорії!) у Москві. Хоча радили йому професори продовжувати наукову діяльність, всеж він на це не погодився і вернув домів. Незабаром німці окупували Талін. Архитект Розенберґ заголосився добровольцем, але його не приняли.

Перші вістки про революцію в Берліні спонукали його кинутися у крутіж політики. У великій салі „Чорноголових" виступив він одного листопадового дня з рефератом про марксизм і жидівство. Успіх заохотив його. Разом з відступаючими вояками переїхав він до Берліна, а з ним його молода, тяжко хора дружина (вмерла в Мінхені; у 1925 р. А. Р. одружився вдруге). Недовго затримався він у німецькій столиці. Його приваблював Мінхен, де вже на другий день після зречення Гогенцолєрнів почали купчитися молодші національно-свідомі німці для боротьби проти чернової небезпеки.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 28. ЧЕРВНЯ 1933.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Небуденний селянин.

Причинок до національного відродження нашого народу.

В дні 30. квітня 1933 р. помер в селі Пукові, рогатинського повіту, визначний селянин **Теодор Соломка**, проживши 66 літ. Про нього були в газетах невеличкі посмертні згадки, де згадували деякі його заслуги і про величавий похорон, тай на цьому скінчилось. А все-ж цей тихий громадянин заслужив собі на щось більше. Треба, щоби память про ідейних національних діячів не пропадала, щоби переходила на молодші покоління для науки і прикладу.

Тому хочу дещо доповісти про ту людину, якого я знав з його роботи і характеру. Це був незвичайний тип селянина і свідомого українця.

Село Пуків (Буків) це велика громада, що лежить при шляху Рогатин-Підвисоке, яка перед трицяти роками належала до твердих русофільських громад. До людей наймудріших в цьому селі належали два визначні господарі: Теодор Сверида, начальник громади і Теодор Соломка, громадський радний. Теодор Сверида був поважний і енергійний, а Теодор Соломка інтеліґентніший, розумніший; оба вони доповнювали себе у проводі громади і без їх згоди не сталось в громаді ніщо важніше. Вони не ворогували проти себе ані не суперничали, бо Теодор Соломка не хотів бути війтом, хоча все мав на оці, що діється в громаді. Коли оба вони не могли між собою в чому погодитися, то брали до наради старого чесного господаря Михайла Бандуру, так, що всі три проводили громадою в ладі і спокою.

Одною з найважніших справ, яку я заступав з доручення громади Пуків, було купно більшої посілости Пукова, простору понад тисячу моргів ріллі і ліса, на парцеляцію поміж громадян Пукова. Справа не була легка, бо громадяни не мали готових грошей і тому треба було все затягати гіпотечні позички на грунти парцелянтів. Нашого Земельного Гіпотечного Банку тоді не було, бо цей банк ми засновали аж в 1909 році, але обставини так зложились, що при помочі „Дністра" і „Краєвого Банку" у Львові вдалося щасливо перевести цю парцеляцію.

Місцевий парох о. Барановський не дораджував громаді купувати більшу маєтність Пукова, бо боявся, що громадяни не будуть спроможні сплатити затягнені довги. Але селяни таки хотіли купити той маєток, щоби мати у своїх руках усе орне поле, сіножаті та ліси. А також власник Пукова Володислав Тустановський, з українського роду, хотів громаді продати цю маєтність, хочби за дешевші гроші, щоби, — як казав, — громаді лишити памятку, в цьому намірі піддержував його о. Андрій Пеленський, тодішній парох Київнич, де мешкав Тустановський. Тай у Краєвім Банку мали ми тоді добрих людей, так, що громада наблизилася до купна Пукова і вислала до мене свого начальника Теодора Сверпду, а відтак всіх трьох делегатів: Теодора Свериду, Теодора Соломку і Михайла Бандуру, щоби я занявся правним переведенням купна Пукова на парцеляцію.

Я сперду з острахом брався до парцеляції, а пізніше, як пізнав я тих розумних і слухняних селян, то з приємністю і вдоволенням працював в їх справі. Добрим духом у цій громаді був Теодор Соломка. Він без моїх заходів і пропаганди, як самозрозумілу справу довів усю громаду до того, що вона зрозуміла значіння праці української національно-демократичної партії, і Пуків у короткім часі став ще твердший, але вже свідомо український!

Дуже повчаюче було прощання Пукова з д-ром Володимиром Дудикевичем в 1907 р., в часі перших виборів на підставі загального голосування до австрійського парляменту. Д-р Володимир Дудикевич, лідер русофільської партії і адвокат в Коломиї, кандидував тоді також на посла до парляменту з виборчої округи Рогатин-Бережани-Болехів-Журавно, та заповів у громаді писемно про свій приїзд до Пукова з кандидатською промовою. Я про це не знав. Пуківські громадяни порадились самі між собою, як поступити: чи дорадити Дудикевичеві, щоби не приїздив, бо вони вже мають своїх кандидатів на послів, — чи нічого не казати і підготовити передвиборчу бучу, як це доводилось по деяких громадах при помочі каміння і дрючків. Тоді Теодор Соломка порадив обійтися з Дудикевичем „культурно", бо для Пукова „неладно" славитись бійками. І на цьому стало.

В означеному дні приїхав д-р Дудикевич до Пукова та в приготованій для нього салі виголосив свою програмову промову. Люди її вислухали і розійшлись домів, представники громади з Теодором Соломкою на чолі подякували йому за те, що він їх відвідав, а рівночасно заявили, що громадяни не можуть на нього дати голосів при виборах, бо вже мають своїх посольських кандидатів. Цей епізод це один з характеристичних прикладів організації громади Пуків, та культури нашого селянства, коли воно має спромогу свобідного життя.

На думці Теодора Соломки спиралася нераз уся громада і його голос тут був рішаючий; навіть інші громади нераз радилися в нього в

Коли „емігрант" Розенберґ став свідком комуністичного розюшення в Баварії, в ньому ще більше зросло бажання відлати себе справі відродження німецької нації. Він зійшовся зі старим Дітріхом Екартом, що в той час видавав невеликий тижневик проти марксистів і жидів. Довгими місяцями в нужді працювали вони разом. Щойно в 1919 зійшовся Розенберґ з Гітлером після одних зборів новозаснованої партії націонал-соціялістів. Також Екарт прилучився зі своїм часописом до молодого руху. Від того часу Розенберґ є невідлучним співробітником і найближчим дорадником Гітлера.

У 1921 р. взявся він за кермування органом партії. Тоді „Фелькішер Беобахтер" був маленьким тижневиком місцевого значіння. А два роки пізніше перетворився він у щоденник з великим накладом. Невдала спроба перевороту в листопаді 1923 р. довела до заборони націонал-соціялістичної преси аж до березня 1925 р. З невеликими засобами спільно з трьома редакторами взявся Розенберґ за поширення органу Гітлера. Це йому вдалося. Сьогодні „Фелькішер Беобахнер" є найбільшою німецькою газетою, що з'являється кожного дня трьома накладами.

Не тільки редакційно-публіцистичній праці посвятив себе Розенберґ. Він у 1929 р. заснував „Союз Боротьби за Німецьку Культуру". Зі скромних початків за час трьох років зібрала ця організація навколо себе тисячі німецьких культурних робітників. Після січневого перевороту стала вона єдиною всенімецькою культурно-освітньою організацією з кількома міліонами членів.

І хоч Розенберґ мав досить праці в партійній пресі та культурному русі націонал-соціялістів, то всеж спромігся він за останні десять років дати цілу низку творів, що є головними джерелами пізнання націонал-соціялістичного світогляду, його зовнішньо-політичних прагнень і його практичної політики. Крім книжок, що їх написав Розенберґ, вмістив він богато ріжних довших статтей у періодичних виданнях партії. Власне на сторінках „Дер Вельткампф", що в 1931 р. перетворилася у „Національ-соціялістіше Монатсгефте", він безнастанно поширює і поглиблює засади націонал-соціялізму.

Оскільки Гітлерові долі судила стати на чолі руху націонал-соціялістів і перетворитися у легендарного „провідника народу", остільки на Розенберґа припала величезна інтелектуально-організаційна праця щодо оформлення і скристалізування світовідчування і світодумання націонал-соціялістичного руху. Ніхто так добре не оцінив цієї праці, як — з одного боку — сам Гітлер, призначивши — не дивлячись на сильний спротив найширших кол німецького політичного світу! — Розенберґа кермавичем закордонної політики руху націонал-соціялістів, а — з другого боку — всі противники і вороги теперішньої правлячої в Німеччині партії, що не зупиняються перед ніякими засобами, аби стримати розвиток політичної карієри Альфреда Розенберґа.

*

Ще 15-літнім зіткнувся Розенберґ з „Основами XIX. століття" Чемберлена, проповідника германського расизму. Цей твір став немов вихідною точкою цілого думання молодого Розенберґа. Він все більше і більше займався студіями історії стародавніх часів і дослідженням творів, які присвячено расово-ідеольоґічним питанням. „Ізраїльська і жидівська історія" Вельгавзена, твори Штаде, „Загальна історія фільософії" Дойсена та „Література і культура Індії" Шредера є головними дороговказами духового розвитку Розенберґа.

Сам північний німець походженням і співучасник дореволюційної дійсности „тюрми народів", мав Розенберґ чимало нагод застановлятися над проблемами духового і політичного устрою життя кожної европейської нації, а в першу чергу нації німецької, членом якої він себе почував. У лібералізмі і капіталістичному інтернаціоналізмі добачував він найбільше лихо і шукав найкращої розв'язки. Цю розв'язку він знайшов у культі раси. Для нього раса є зовнішньою сторінкою людської душі, а душа людини є внутрішнім образом раси. Оскільки він засадничо визнає примат раси в усіх ділянках людської діяльности, остільки для нього арійська раса взагалі, а північна зокрема є найбільш творчою і найвищою.

Червоною ниткою проводить він ці свої думки в усіх своїх працях. У „Чумі в Росії", що появилася в 1923 р., власне під цим кутом розглядає він явище московського більшовизму. Для нього більшовизм є перемогою анархічного принципу над органічним устроєм національної держави. А взагалі: „більшовизм є новим наступом передньо-азійського духа проти Европи"... Покликуючись на історичні приклади кількох монгольських наїздів, Розенберґ звертається до Европи і Німеччини такими словами: „Европа не розуміє і не відчуває, за що йде гра сьогодні; народ Німеччини не знає і не передчуває, що знову пробила година долі"...

Протиєвропейськість і монґоло-азійська протикультурність більшовизму, на думку Розенберґа, тісно лучаться з всевладністю світового жидівського капіталу. У своїй розвідці „Високо-фінансовий світ як пан робітничого руху в усіх країнах", Розенберґ обговорює та аналізує подвійність гри жидівства, що прямує, на його думку, до опанування цілого світу. Немов у продовження цієї праці написав Розенберґ „Злочини масонства" з метою висвітлення небезпечної міжнародньої організації

Окреме місце, хоч і в тісному ідеольоґічному звязку з усіма попередніми творами, займає „Майбутній шлях німецької закордонної політики". Тут застановляється Розенберґ над питанням імперіялізму, який він ділить на три роди: етнографічний, воєнний і господарський. Він осуджує питомий французькій закордонній політиці чисто мілітарний імперіялізм і безпросторий позадержавний економічний імперіялізм фінансового капіталу. Зате він пропагує боротьбу в ім'я народньо-територіяльного поширення німецької нації. А таке поширення, на його думку, може відбуватися тільки в східньому напрямі. *Отже головною підставою німецької закордонної політики має бути здобуття просторів на Сході.* З огляду на те, *німецька закордонна політика мусить шукати союзників серед тих народів, що їх інтереси не суперечать поширенню Німеччини на Схід. Такими союзниками можуть і повинні бути: Італія, Англія та майбутня Україна...*

Ці самі думки Розенберґ порушив у своєму рефераті на початку цього року на европейському конгресі Королівської Італійської Академії. Він доказував, що врятування Европи залежить виключно від органічного порозуміння чотирьох (основа „Пакту чотирьох"!?) політичних сил: Німеччини, Англії, Італії і Франції. Тільки при умовинах узгіднення інтересів і розподілу сфер чинности згаданих держав (для Німеччини — Північний Схід і Схід, для Італії — Схід і Південний Схід, для Франції — Південь, для Англії — моря) буде можливим встановлення нормальних взаємовідносин в Европі.

Хибним булоб припускати, що Розенберґ проблему „майбутньої України" ставить у площині німецької „політики східніх просторів", тобто в площині німецької гегемонії над відродженою Україною. Зовсім не так: Розенберґ дивиться на Україну, як на повноварт'сний суб'єкт, рівний з Англією й Італією... „При запевненому забезпеченні за Заході і полишенні вільної руки на Сході — Німеччина дає... Україні — при умові господарської і політичної підтримки в справі балтійських держав — промисловість і прикриття від західньої сторони (це останнє на засаді взаємности)"...

Так казав Розенберґ у 1926 р. Це саме він не тільки повторив, але ще й скріпив у 1928 р., коли ціле число місячника „Дер Вельткампф" присвятив проблемі відродження Самостійної України під гаслом *„Україна — вузол світової політики"*... Там він не тільки засадничо підтвердив неминучість української незалежности, але також деталізував майбутній перебудрій Сходу Европи по лінії чорноморсько-кавказького блоку.

Ще пізніше, при кінці 1931 р., у докладному інтерв'ю з уповноваженим партії націонал-соціялістів почули ми, що „націонал-соціялісти хотять бачити на Сході Европи міцну національну Українську Державу"...

Оскільки найважнішою працею Розенберґа є „Міт XX століття", остільки немаловажним є підкреслити, що і в тій праці ми не бачимо ніяких ухилів від засадничого підходу до проблеми Сходу Европи. Не можемо знайти будь-яких змін також і в найновіших деклараціях визнатих націонал-соціялістів. А в одній брошурі, яка саме тепер широко розходиться по цілій Німеччині, широко трактується „концепцію Розенберґа"...

П. Калеч

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати почтовими марками.

Пукові, що мають робити. Наш повітовий організатор бл. п. о. шамбелян Степан Городецький, що був парохом у Вербилівцях під Рогатином, мав завсіди велику поміч в особі Теодора Соломки, який розумів, що таке довірочність у деяких справах, був чесний, не знав хамства ані підлоти, при цьому не був користолюбний. Він дав велику поміч при оснуванні української гімназії в Рогатині і при всяких починах нашої організації.

В часі світової війни наші противники хотіли позбутися Теодора Соломки і постаралися, що його, хоч слабосильного, покликали до ляндштурму; він опинився аж під Віднем при військових апровізаційних бараках. Не знав він Відня, а таки допитався до мене і приніс для мене довгі кишені бараболь, бо йому казали в бараках, що у Відні нема харчів. Заходив він до мене майже кожного дня та читав у мене газети, — розвідувався як іде війна і як наша Україна держиться... З Відня вернувся він домів і тут знова став до громадянської праці та своїми порадами піддержував на дусі рогатинські громади, що були потерпіли від воєнного лихоліття...

Вкінці взяло провід у громаді Пуків молодше покоління громадян, що вийшло зі школи Теодора Соломки; він до кінця свого життя живо цікавився громадськими і національними справами та в кожній мав свою здорову думку і належний голос. Не забував і про мене і від часу до часу приїздив до мене як до давнього посла, щоби порадитись та вивідати, що тепер діється.

За прикмети свого характеру та невсипущу працю свого життя для добра народу заслужив він собі бодай на таку згадку.

З церковних справ.

НЕВЖЕ РЕЗИГНАЦІЯ ПРЕОСВ. Д-РА М. ЧАРНЕЦЬКОГО?

В місяці травні ц. р. був у Римі Преосв. д-р Микола Чарнецький, греко-кат. епископ для північно-західніх земель. У звязку з його побутом у Римі розійшлася поголоска, що він зголосив свою резигнацію, якої Апостольська Столиця не приняла. Резигнацію ту мав Преосв. д-р Чарнецький внести з уваги на неунормоване досі власне становище, як і на труднощі й перепони, що їх зазнає його акція від тих кругів, які радше повинніб його праці допомогати.

ЩО БУДЕ З ВІРМЕНСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЮ АРХИДІЄЦЕЗІЄЮ?

Найновіший польський перепис населення виказав катастрофальне зменшення числа вірмен-католиків. Загально рахували, що в самій Галичині є до 5.000 вірмен, тимчасом перепис з 1931 року виказав в цілій Польщі ледви 2.047 вірмен-католиків, з того у львівськім воєвідстві ок. 100, а у Варшаві ледви ок. 20 душ. У звязку з тим ходять чутки, що урядові круги застановляються над тим, чи з уваги на вводжену всюди ощадностеву систему не прийшла вже пора звинути львівське вірменське архиепископство, яке не має кого обслуговувати, а коштує державний скарб великі суми.

ІМЕНУВАННЯ ІГУМЕНА-УКРАЇНЦЯ В ЧИНІ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ.

Повідомляють нас, що з днем 24. червня ц. р. обняв ігуменат монастиря оо. Редемптористів (св. Ізбавителя) в Тернополі **о. Володимир Породко.** Є це перший українець, що став ігуменом у чині оо. Редемптористів, який, як загально відомо, заснували у нас черці з Бельгії і ведуть його на славу Бога й народу якнайкраще. Новоіменований ігумен о. Володимир Породко — це молода, енергійна, освічена й ідейна людина, тому іменування його на це становище в місті князів Острожських слід щиро повитати і побажати йому якнайкращих успіхів у його дальшій відповідальній праці

Проти незірної інформації.

З А Я В А.

Перед кількома днями помістила частина польської преси, а за нею повторив цю „сензаційну вістку" і український часопис „Наш Прапор", неначе би на вічу в Себечеві в дні 5. червня ц. р. „висвистано" посла Кохана. Щоби ця неправдива вістка не ширилася далі, підписані як учасники віча в Себечеві, що відбулося дня 5. ц. м. на якому від УПР промовляв посол Кохан, стверджують, що промову посла Кохана прийнято з загальним признанням і ніхто нікого не „висвистував".

Сокаль, дня 19. червня 1933.

Кость Мисаль в. р. голова П. Н. К. в Белзі і склікуючий віче. *Стефан Кантор* в. р. голова партійної Управи в Себечеві. *Д-р Роман Перфецький* в. р. провідник віча.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Кара смерти за політичне вбивство в Болгарії.

У великій софійській кавярні „Сплендід" михайловець Стойменів застрілив торговця Валцева. Стойменов дістав від революційної організації приказ убити протегерівця Мишева, одначе помилився та застрілив Валцева, який не мав нічого спільного з македонськими боями, зате був дуже похожий на Мишева. Поліція зловила вбивника на вулиці.

Влада предложила собранню (парляментові) проект закону проти політичних убивств. Закон приймє собраніе в прискореному темпі. Закон передбачує кару смерти не лише для вбивника, а також для інтелектуального спричинника атентату. Хто переховує атентатчика карає закон його карою 10 літ тюрми, а тих, що знали про приготування атентату, одначе не повідомили влади, 8 роки тюрми. Політичного вбивника мають засудити до 7 днів.

СОФІЯ, 25. VI. ПАТ. Собрання ухвалило вчора в II. читанні проект закону, що має перешкодити атентатам македонських терористів. У звязку з тим законом ухвалили заяву довіря для уряду. Тимчасом поліція переводила ревізії в пошукуванні підозрілих людей та зброї.

СОФІЯ, 26. VI. ПАТ. Підчас поліційної акції в Софії, що тревала весь день, арештували ок. 50 осіб, що мали при собі зброю а навіть бомби. Між арештованими є кількох комуністичних провідників, яких віддавна шукала поліція. Придержали около 1.000 осіб для вилегітимування. При ревізії сконфіскували 250 крісів, 500 револьверів, 200 бомб, пекольні машини, скрині з пироксиліною та скоростріл.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

ЩЕ ПРО ЗАГАДОЧНІ ЛІТАКИ.

Німецькі домагання.

БЕРЛІН, 26. VI. ПАТ. Бюро Конті принесло тексти телеграм, що їх у звязку з появою літаків над Берліном вислала надренська група летунського союзу до канц. Гітлера, міністра летунства Геринга, Ліги Націй та розбройної конференції. В телеграмі до Гітлера домагаються, щоби виступити з усіми чинними силами оборони проти знасилування кордонів Німеччини. В телеграмі до мін. Геринга домагаються негайного введення ловецьких літаків і протилетунських гармат. У телеграмі до розбройної конференції група заявляє, що цей перелет доказує, що Німеччина вовче потребує повітряного озброєння для охорони миролюбного німецького народу.

Преса домагається від уряду Німеччини, щоби на розбройній конференції зажадав рівноправности Німеччини в повітряних збройних.

Голоси французької преси.

ПАРИЖ, 26. VI. ПАТ. „Пті Парізієн" стверджує, що Німеччина тепер уже має знаменито вишколених військових летунів і готові до бою воєнні літаки. Перелет загадочних літаків зорганізував сам уряд. Перелет цей не є претекстом домагань нових воєнних літаків для Німеччини, а є доказом існування такого летунства в Німеччині. Німеччина має в багато містах спеціяльні ескарди воєнних літаків.

Більшовики про літаки над Берлїном.

МОСКВА, 26. VI. ПАТ. Появу загадочних літаків над Берліном московська „Правда" вважає інсценізацією, що має виправдати явні й тайні німецькі збройня. Нема сумніву, що це було діло міністра Геринга. Йшло не лише про пропаґанду німецького летунства, а теж про задемонстрування нових Фокерових і Юнкерсових апаратів. Літаки ті добре відомі Герінгові. — Це перший рішучий виступ більшовицької преси проти німецьких збройнь.

Кронпрінц солідаризується

із штальгельмом.

БЕРЛІН, ПАТ. Кронпрінц Вільгельм вислав до керманича Штальгельму листа із висловами симпатії та солідарности з новим Штальгельмом, підчиненим гітлерівській партії.

—o—

Дольфус хоче кари смерти.

ВІДЕНЬ, ПАТ. В Енгельмановім цирку на зборах говорив канцлер Дольфус і міністр військових справ Вогоін. Канцлер заповів безоглядну боротьбу національним соціялістам і сказав, що до їх ексцесів булоб не прийшло, колиб в Австрії була кара смерти. Після канцлерової промови уладили маніфестацію за введенням кари смерти в Австрії.

—o—

Шини залили цементом.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Слідство вияснило замах на совилерську крамницю в дільниці Майдлінґ. Атентатчиків було 4, вони вжили бомби. Вони теж підложили бомбу біля шенбрунської палати, та вона не вибухла. Три атентатчики втекли, арештували лише переплетника Тоера. Замах на товаровий дім Ґернґрсоа виконати мав фахівець інжинір Ґрільмаєр. 14 осіб відставили до суду під закидом участи в замахах. Арештували теж студента Леберля та робітника Тенца за вкинення рурок із сільною кислотою до почтових скриньок. Невідомі люди залили цементом трамваєві шини на вул. Елінґа. Запримітили це вчору.

—o—

ЛІТВІНОВ В АНГЛІЙСЬКОМУ М-СТВІ ЗАКОРД. СПРАВ.

ЛЬОНДОН, 26. VI. ПАТ. Літвінов був нині вполудне в Форін-Офісі, де нараджувався з міністром закордонних справ Саймоном.

ПРОДАЖА СХ.-КИТАЙСЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ.

ТОКІО, 26. VI. ПАТ. Учора почалися офіціяльні наради делеґатів Манджурії та СРСР у справі продажі та купна сх.-китайської заліниці. Представники японського уряду є на конференції як обсерватори та в потребі виступають як посередники.

У ЛИПНІ ПІДПИШУТЬ ПАКТ 4-х.

ФРАНКФУРТ, 26. VI. ПАТ. „Фр. Нахріхтен" повідомляють, що пакт 4-х великих держав підпишуть у липні в Римі. Італійський амбасадор у Берліні Черуті, що є тепер у Римі, обговорює уже з Мусолінім справу подорожі Гітлера до Риму задля підписання пакту.

—o—

ПОСТІЙНА КОРАБЕЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА СРСР.

ПАРИЖ, 26. VI. ПАТ. Зачувати, що між французькими корабельними т-вами й урядом СРСР ідуть переговори в справі налаштування постійних корабельних шляхів між Ленінградом і французькими пристанями. Шляхи ті обслуговуватимуть лише французькі кораблі, а це причиниться до урухомлення деякої скількости кораблів, що безчинно стоять у пристанях.

—o—

МАТЕРН ЖИВЕ?

Якийсь радіоаматор із Сітл схопив невиразну радіотелеграму з якогось російського корабля між островом Врангеля і півн. побережам Сибіри. В телеграмі згадується назвище Матерна, тому здогадуються, що Матерн живе.

—o—

НОВИНКИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 7—10

— **Всі книжки,** які бажали би Ви прочитати на вакаціях, можете позичити на дуже догідних умовах у **Випозичальні книжок „Ізмарагд"**, Львів, ул. Косцюшка 5, яка має книжки українські, польські, німецькі, французькі, англійські та російські. Всі шкільні лектури завжди на складі. Випозичальня відкрита кожного дня від години 9. рано до 7. вечором. 2519 2—3

— **Нагробник Денисові Січинському** на станиславівському цвинтарі мусить стати весною 1934 року, в 25-і роковини смерти заслуженого композитора. Виділ Спів. Т-ва „Станиславіаський Боян" просить складати жертви в Укр. Кооп. Банку в Станиславові, вул. Сапіжинська ч. 23, на щадниче конто ч. 1470. 2531 1—3

— **Пригадуємо,** що Загальні Збори Т-ва „Ощадність" для господарности і добробуту у Львові, відбудуться в четвер, 29. червня 1933 р. в год. 6. веч. в льокалі Центробанку, при вул. Косцюшка ч. 5. І. пов.

— **Свято Мазепи в Рогатинщині.** Заходом культурно-освітних та економічних установ Рогатинщини в неділю 9. липня відбудеться повітове свято в честь великого гетьмана Івана Мазепи з такою програмою: Архієрейська Служба Божа в асисті численного духовенства з повіту, на площі під Вербилівцями, год. 9. рано, організований похід на площу Українбанку, святочна академія під голим небом з промовами послів Ст. Кузика і д-ра Ст. Біляка, хори із Пукова і Васючина, орхестри Рогатина і Лагодова. Громадяни Рогатинщини! Візьміть численну участь і дайте доказ організованої національної свідомости.

— **Марія Сокіл у віденській Опері.** Марія Сокіл мала підчас свого останнього двотижневого побуту у Відні подвійний успіх: Крім великого відзначення, яке дістала на співацькому „Міжнародньому конкурсі", й запропонували низку гостинних виступів у віденській Опері. Перший виступ відбудеться мабуть у партії „Мадам Батерфляй". Крім цього запросили п. Сокіл також як солістку великого симфонічного концерту віденської фільгармонії, який відбудеться в січні 1934 р. під орудою відомого париського диригента Бутнікова.

— **Пісенькар Віктор Хенкін** виступить у Львові 28. ц. м. тільки на одному вечорі у салі кіна „Аполльо" (Поль. Муз. Т-во). У програмі найкращі твори з його репертуару.

— **Вязні й опіка над ними.** Під кінець мин. тижня відбулися в салі Окр. Суду у Львові Заг. Збори Т-ва опіки над вязнями. Як можна було устійнити зі звітів, це Т-во працює повним ходом та великою готівкою (близько 5000 зол. за мин. рік) допомогає вязням найти працю, дістатися домів і добути одежу, коли вони покинуть мури тюрми. Веде теж Т-во освітню працю серед вязнів, влаштовуючи відчити та хорові продукції, а на Різдво і Великдень ц. р. влаштувало для них ялинку і свячене. На чолі Т-ва стоїть окр. суддя Старкевич та суддя Яжина, що й проводять широ всією роботою установи. Як зачуваємо, проектуються Т-вом окремі опікуни та секція для українських вязнів, тому й требаб, щоб наші гуманітарні установи, а теж і священство, зацікавилось ближче згаданим Т-вом, що має у своїй опіці й наших нещасних братів. (а).

— **Українське село предметом досліду польського економіста.** У Варшаві у „Бібліотеці Пулаській" появилася праця Владислава Пшибиславського „Уніж, весь повяту городеньского. Студіюм сполечно-господарче". Автор займає ться головно соціяльно-господарськими питаннями, даючи при цьому огляд матеріяльної та духової культури, освітнього та релігійного стану. Це село має 443 українців, 22 поляків і 10 жидів.

— **Смерть польського психольога.** Помер у Варшаві професор психольогії у варш. університеті Едвард Абрамовський. Його головні твори „Душа і тіло", „Проблеми памяти у досвідній психольогії", „Методи досліду підсвідомости", „Проблеми соціялізму", „Індивідуальні елементи в соціольогії".

— **Шляхетний жест чеського історика.** Пишуть нам: Підчас вистави славянських ілюстрованих часописів у Празі трапився цікавий епізод. Організатори вистави — „Т-во Славянських Жінок" (більшість членів цієї організації є русофільського напрямку) напередодні вистави вивісили у виставочній салі прапори всіх славянських народів, за винятком українського і білоруського. Українці, що влаштували на виставі український відділ, звернулися до організаторів вистави із запитом, чому немає українського прапору. На це дістали відповідь, що організатори не знають, як український прапор виглядає. Українці заявили, що принесуть і вивісять свій прапор самі; на це їм організатори відповіли, що український прапор мусить бути такого самого розміру, як усі вже вивішені прапори (певно сподівалися, що українці вже не встигнуть зробити нового прапору). Розмову цю чув на салі відомий чеський історик проф. Ян Славік. Йому стало соромно за своїх земляків, бо не лицювало, щоби українці сами вивішували свій прапор. Коли українці хотіли відійти, щоби поки час виготовити свій прапор, проф. Славік заявив їм, що український і білоруський прапор він виготовить і вивісить на виставі сам, як дар. І дійсно він за свої власні кошти спішно виготовив два дуже гарні прапори, які були вивішені у виставочній салі ще перед відкриттям вистави.

— **Влом до філії „Народної Торговлі у Львові.** З суботи на неділю в ночі невідомі вломники, підкопом через пивницю, дісталися до крамниці „Народної Торговлі" на кінці Личаківської вулиці і забрали звідти всякий крам. Обікрадена ця крамниця не вперше.

— **Син рабіна — безбожник.** Рабін у Городку Яг. має сина атеіста. Живе з ним у незгоді не лише з релігійних, а теж і з економічних причин. Щоби піместитися на батькові сказав сторожеві божниці, що батько викинув його з хати, тому мусить заночувати в божниці. Сторож повірив. Тут рабінів син забарикадувався, курив усю ніч папіроси, а недокурки кидав на землю та столи. Святе письмо т. зв. тору подер на шматки та порозкидав. На другий день рано пропав із Городка Яг. Жиди вислали до белзького рабіна делеґацію, щоби порадив, що їм робити. Рабін порадив їм на знак жалоби та смутку постити три дні.

— **Випалила очі.** В ревієвім театрику „Міньон" у Варшаві підчас вистави 57-літня Сабіна Ванда Лео виляла сільну кислоту в лице 70-літньому земельному власникові Хважинському. При цьому попарила й чотирьох сусідів Хважинського. Хважинський осліп. У поліції зізна-

ла, що була довгі літа господинею у Хважинського, а що він її відправив, пімстилася на ньому.

— **З Німеччини до Катовиць** приїхало вже минулого місяця 420 жидівських родин. 364 родинами занявся місцевий жидівський комітет, що спеціяльно опікується німецькими емігрантами. Всі вони здебільша польські піддані: 33 кравців, 40 купців, 5 шлюсарів, 8 студентів, решта дрібні торговці.

— **1.000 таборів польських пластунів.** З польської преси довідуємося, що на терені Польщі зорганізовано на час цьогорічних ферій ок. 1000 таборів польських пластунів, у яких перебуватиме яких 25.000 хлопців і 8.000 дівчат. При організуванні таборової акції ініціятори брали на увагу спеціяльно терени „східних кресів" і Гуцульщини, де польська молодь поза відпочинком має за задачу вести культ.-освітню працю серед місцевого населення. У звязку з тим зорганізовано цілу низку підготовчих курсів.

— **„Наша землячка".** Під таким заголовком приносить львівський „Дзенник Людови" в ч. 143. таку новинку: „Буржуазна преса принесла вістку, що в журі співацького конкурсу, що відбувся недавно у Фльоренції і якому проводив славний італійський композитор Джордано, брала теж участь Сальомея Крушельницька, наша землячка. А проте Сальомею Крушельницьку, колишню примадонну варшавської опери і славу польської сцени, вигризли з Варшави тодішні варшавські „колтуни" тільки тому, що вона мала сміливість признатись до української національности. Нині п. Сальомея Крушельницька — „наша землячка".

— **Шакаль.** Неймовірна спека, але повторяємо її за місцевими часописами. У мертвецькій кімнаті жидівського шпиталя у Львові лежало тіло Фейги Фінкель з Радивилова. Вмерла вона у шпиталі, підчас злогів. На звістку про смерть жінки приїхав її чоловік. Від сторожа „мертвецької" дістав він ключі, кажучи, що хоче ще раз з жінкою попрощатися перед похороном. Сидів він там так довго, що сторож, наляканий, увійшов до середини поглянути, що з ним. Можна уявити собі його зачудування, коли побачив, як Фінкель кліщами виривав із уст покійної золоті зуби! Цікаво, яке виправдання найшов він на поліції, куди його відставили.

— **Вірно любить.** Анна Качановська з Коломиї зраджувала часто свого чоловіка Романа та він усе прощав їй. За намовою любовника-злодія Мих. Жибчина всипала Качановська чоловікові стрихніни до кави. Хоч стрихніни було стільки, що могло нею втруїтися більше людей, Качановський видужав. Суд засудив Жибчина на 9 літ, Качановську на 6 літ. Після присуду Качановський сказав, що прощає жінці, бо вірно її любить і розплакався.

— **Кровава бійка між жидами.** У Люблині мав виголосити відчит вождь жидівського легіону Жаботинський. На вістку про це прийшло до кровавої бійки між бундівцями та прихильниками Жаботинського. Було кількадесять ранених, у цьому кільканацять тяжко. Поліція привернула порядок і арештувала багато жидів. Билися вони ножами, палицями, кастетами, револьверами. На місці остали шапки, ганчірки одежі, поломані палиці, плями крови.

КОЖНИЙ ДЕНТИСТ Вам скаже, що одиноким засобом до чищення зубів є добрий порошок. Порошок до зубів „ФАМОЗА" відповідає всім вимогам сучасної гігієни ЗМ84 устної ями.

— **Дрібні вістки.** Летунові Скажинському приключилася в місцевости Санто пригода. Летун вийшов ціло, літак ушкоджений. — Видавання закордонних пашпортів у Польщі обмежили. Виїзди на виставки, конгреси, з'їзди і т. п. признали неконечними. Лікувальні виїзди та в родинних справах вимагають нового роду посвідки. — У травні запротестували в Польщі векслів на 37 міл. золотих. — В Америці прийшли нові спеки; трапляються часті випадки сонячних ударів. — На північ від Осльо гуляв минулого тижня такий великий буревій, що понищив 200.000 дерев. — Проф. Пікар, що вибирається до Шикаго, заявив чиріхським денникарям, що не має наміру брати участи в американськім леті у стратосферу і їде до Америки тільки на те, щоби зорганізувати той лет. — Два еспанські летуни Барберан і Колляр, що вибралися з Еспанії через Атлянтійський Океан упали з літаком в однім індіянськім селі в Мексику, легко поранені. — Є у Ню Йорку 56-літній біржевик Браш, що належить до найбільших американських мілїонерів; аж тепер його ім'я пішло у світ, коли подав пресі до відома, що женився зі своєю секретаркою. — Оригінальну смерть придумав собі один мадярський селянин: зробив собі зашморг на шиї, привязав петлю до галузі, коли сидів на коні і вдарив коня острогами.

— **Самогубство.** При вул. Дзялинських 4. у Львові повісився муляр Карло Городецький, тому що пропив 300 зол.

— **За прикладом німецьких націоналістів.** У Варшаві минулої суботи в ночі невідомі патріоти забавлялися тим, що писали на ріжних жидівських крамницях гасло „жид". Написи зроблені такою відливою фарбою, що не можна її змити і треба вишкробувати гострим знаряддям.

— **Новий спорт.** В американських літницях ширить з незвичайною швидкістю новий жіночий спорт: мистецтво лазити по деревах. Жінки возять зі собою причандали, яких уживають робітники при направі телеграфічних дротів: кільчаті обручі на ноги, що помогають пястися по стовпах. Десь хтось ствердив, що такі вправи впливають на стрункість і це вистачило, щоби наслідувати малпи.

— **Кінець міжнародніх шахових змагань.** Виграли в них Зл. Держави 43 пунктами; далі йдуть по черзі такі держави: Чехословаччина 41 і пів, Мадярщина, Польща і Швеція по 38, Австрія 37 і пів, Литва 34 і пів, Франція 32, Латвія 31 і пів, Англія 31, Італія 28 і пів, Данія 26 і пів, Бельгія та Ісляндія по 21, Шотляндія 18. Естонія не повинна була висилати своїх представників, коли вийшла з таких змагань із результатом, який може мати кожний нешахіст: „зеро".

— **Життепис уельського князя на фільмі.** Одна з льондонських кінових фабрик приготовила фільму з життя наслідника англійського престола. Є там його подорожі, головні сцени з його студентського життя та приватного, його виступи на ріжних святах і деякі спортові успіхи. Наслідник англійського престола проводить своє життя головно на тому, що „робить добре враження". Згідно з англійським законом усі фільми, заки появляться прилюдно на екрані, мусять перейти цензуру і в данім випадку цензурі мусіла піддатися також і фільма королівського сина. Наслідник англ. престола має тепер 39 літ і сім імен, на спомин ріжних членів своєї рідні; офіціяльні його імена „Едвард-Альберт", а в родині кличуть його Давид.

— **Літвінов в англійського короля.** Більшов. комісаря закордонних справ Літвінова запросив був англійський король до Віндсорського замку, де приймали делегатів господарської конференції. Кожного члена делегації представляв королеві посол даної держави. Коли ж на травнику, де уставили були королівське шатро зявився комісар Літвінов із жінкою, більшовицький посол у Льондоні Майський, голосно повідомив: „містер Літвінов і його жінка!" Король стиснув Літвінову руку та сказав кілька слів до нього і його жінки. Літвінов був у жакеті і в руках держав рукавички. Жінка Літвінова англійка з роду.

— **Праська вода радіоактивна.** Досліди професора чеської політехніки в Празі д-ра Ф. Шульца виказали, що праська вода до пиття є радіоактивна. А саме один літр цеї води має біля сім десятих частей одиниці Махого. Воду цю одержує мешканець Праги просто додому.

—o—

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „ДАМА В СМОКІНГУ".

Легка французька комедія з симпатичною Карменою Боні та пресмішним Арманом Бернар. Бачимо ще одну відміну модного сюжету, як дівчина переодягається за хлопця, але відміну не нудну, веселу, хоч безпретенсіональну. Ролю діда грає старий паризький актор Дібок. Арман Бернар виїмково комічний.

—o—

Дописи.

ДРОГОБИЧ.

Свято Лисенка. Дня 4. VI. ц. р. улаштували тут. „Боян" і Тов. ім. Лисенка свято в честь М. Лисенка. До участя у святі заангажовано деякі сили з поза Дрогобича, а саме: хори з Борислава і з Тустанович, як також співачку п. О. Лепкову зі Львова і піяніста Р. Савицького зі Самбора. До виголошення принагідного реферату запрошено п. Нестора Нижанківського зі Львова. Як виконавці збірних точок виступили три хори: „Дрог. Боян", „Борисл. Боян" і хор з Тустанович. Поза ріжницями чисельности складу не зарисовувалися між цими хорами якісь маркантніші ріжниці. Згадати треба хіба про дві точки муж. хору, які загально подобалися. Диригували: М. Іваненко, Ю. Гавриляв, Б. Пюрко і знаний на тут. ґрунті, довголітній і заслужений для співочої культури повіту п. Дуб. Для хроніки нотую тут також М. Лисенка, які відспівали згадані хори: 1. Гей повідайте, 2. Плине човен, 3. Туман хвилями, 4. Хор бранців з „Гамалії", 5. Бють пороги, і ще дві пісні, яких наголовка не знаю. Як солісти виступили: П. Ольга Лепкова, співачка, мецо-сопран. Була це дійсно мила несподіванка ствердити у п. Лепкової швидкі поступи у розмірно короткому часі її студій. Її музикальність, мила краска голосу і замилування до пісні складаються на матеріял, який варто дальше школити. Відспівала: 1. І богата я, 2. Дума і 3. Арію з оп. „Купало" Вахнянина. П. Т. Дуб відспівав своїм могутнім драматичним баритоном, викликуючи глибоке враження: 1. „Гетьмани" і 2. „Ой, Дніпре мій". П. Ст. Огроднік відіграв на скрипці 2-гу рапсодію оп. 18, поборюючи всі технічні труднощі цього нелегкого твору. Вкінці фортепянове соло піяніста п. Р. Савицького назву справедливо короною цілого вечора. Відіграв Скерцо г-дур і Пальонеу Ас-дур. Це справді артист в Божої ласки. Поза блескучою технікою визначається цей симпатичний піяніст уміннем навязати духовий контакт з публікою, яка не могла не слухати і не захоплюватися його грою (явищем у нас доволі рідким). Гарну промову виголосив п. Нижанківський. Акомпаніамент був у руках: п. Н. Кулицької, п. Ю. Соневицького і п. Б. Пюрка. Цілість мала характер дуже святочний. Добірна публіка виповнила салю, яка була викуплена. Оскільки сягають мої відомости, головним організатором цілого свята був голова „Дрог. Бояна" проф. Вол. Сольчаник, якому й належиться щира подяка і признання, як і всім тим, що причинилися до вшанування памяти великого музика й великого громадянина Миколи Лисенка.

о. Северин Сапрун.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

ЛЬВІВ. Сокіл IV — Чорноморці 3:1 (1:0). В першій половині гра гарна з обох сторін, у другій дещо за гостра. Чорноморці не використали карного мету. Суддював п. Повзанюк.

ЛЬВІВ. Тризуб — УРСК 2:1 (1:1). Дуже розмокле грище не дало розвинутись гарній грі. В першій частині УРСК має легку перевагу і не використовує кількох догідних позицій. По зміні піль Тризуб натискає і з мету карного добуває рішаючі ворота. Суддював п. Круль.

ЛЬВІВ. Мета — Комета 7:0. Весь час перевага Мети. Комета мала кілька гарних позицій, яких не вміла використати. Мета грала досить брутально. Суддював п. Сачинський.

ТАБЕЛЯ МИСТЕЦТВ У. С. С. ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ ПО ДНІ 25. VI. 1933.

1) Тризуб 6 гор, пунктів здоб. 10, страч. 2, відн. в. 15:7.
2) Сокіл IV 6 гор, пункт. зд. 9, страч. 3, відн. в. 23:14.
3) Сокіл (Зол.) 5 гор, пункт. зд. 7, страч. 3, відн. в. 17:11.
4) Мета 5 гор, пункт. здоб. 6, страч. 4, відн. в. 18:2.
5) УРСК 5 гор, пункт. здоб. 5, страч. 5, відн. в. 8:8.
6) Чорноморці 5 гор, пункт. здоб. 4, страч. 6, відн. в. 7:10.
7) Дніпро 6 гор, пункт. здоб. 2, страч. 8, відн. в. 10:21.
8) Комета 7 гор, пункт. здоб. 1, страч. 13, відн. в. 4:28.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С. ПЕРЕМИСЬКОЇ ОКРУГИ.

Крім львівської округи копаного мяча розпочала вже свою діяльність округа перемиська. Окружний суб-

реферат зорганізувала змагання за мистецтво, до яких приступило 5 дружин, а саме: Беркут і Сокіл (Перемишль), Кармелюк (Коровники), Запорожець (Нижанковичі) й УСК (Добромиль). Дня 18. VI. ц. р. відбулися перші мистецькі змагання з такими вислідами: у Перемишлі місцевий Беркут розгромив Кармелюка з Коровник 9:0 (5:0), а в Добромилі Запорожець з Нижанкович переміг У. С. К. (Добромиль) 4:1 (0:1).

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ У СТРИЮ.

Організаційний розмах чимраз сильніше охоплює всі ділянки громадянського життя Стрийщини. А ціла та праця йде під кутом глибокого переконання, що ніякої сторінки суспільного життя нам не вільно занедбувати та легковажити. Вислів того розвою ілюструє може найвимовніше „День Українського Спортовця", уряджений старанням рухливої Старшини Повіт. Пожарко-Рух. Спорт. Союзу у Стрию.

Напередодні свята виголосив виклинник Українського Спортового Союзу з Львова п. Лаба реферат під наголовком: „Ідеольогія українського спортовця".

Дня 18. червня рано відбулися змагання маколесників на трасі 24 км. (Стрий-Лисятичі). Перше місце зайняв Одійник (53.5, Грабовець), 2) Дм. Іванців (53.7, Добрівляни), 3) Іван Улик (54.5, Завадів). Дощ і болото не позволили осягнути бодай тогорічного часу.

В 2. год. пополудні під звуки оркестри місцевого „Сокола" дефілювали частини Соколів, Лугів і спортових секцій цілого повіту. Величне враження робила ця дефіляда. Частина за частиною, інтелігенція і селяни, мужва й жіноцтво — все стрункo в рядах з гордим блеском ясних очей, все молоде, бадьоре, життєрадісне. Дефілювало понад 300 спортовців стрийського повіту. По коротких словах привіту, що ними зустрів присутніх представник Повіт. Пожарно-Рух. Союзу мр. Я. Пахох, розпочалося свято. У змаганнях відбиванки село Завадів (Сокіл) дало докад, що під оглядом спортової справности перевищає місто, бючи спорт. секцію (Стрий) у відношенні 30:20 п. У легко-атлетичних змаганнях при співучасти міста й села взяли місця:

Скок удовжінь: 1) Богдан Петріна (спорт. секція Стрий, 5.91), 2) Л. Штинда (спорт. секція Стрий, 5.57), 3) В. Островський (спорт. секція Стрий, 5.51).

Скок увисочінь: 1) Богдан Петріна (спорт. секція Стрий, 1.55), 2) Л. Штинда (спорт. секція Стрий, 1.51), 3) Д. Козак (спорт. секція Стрий, 1.51).

Стусан кулею: 1) Дм. Козак (спорт. секція Стрий, 9.46). Дальші місця Сметинський і Петріна.

Дуже цікавим пописом була гра кошівки й поривайки. Спорт. секція (Стрий) грала з помітною перевагою техніки і заправи, бючи Конюхів (Сокіл) у кошівці 21:2, а в поривайці (Сокіл Добрячи) у відношенні 7:1. Гра села була понад сподівання амбітна й інтелігентна.

День Українського Спортовця скінчили ситківкові змагання (Новицький — Тарський 4:6).

Приглядаючись тому святові, прийшли ми до переконання, що можемо вповні розвинути український спорт, що село криє в собі величезну потенціяльну енергію, яку треба тільки розбудити і вміло нею керувати. Побажаймо, щоби того роду імпрези відбувалися частіше.

Б. К.

ПРОГУЛЬКА „ПЛАЮ" В ЦЕНТРАЛЬНІ ГОРГАНИ.

В днях 4.—6. липня ц. р. відбудеться заходом туристично-краєзнавчого Т-ва „Плай" у Львові зрідження прогулька в центральні Горгани, зокрема до Остодору і Підлютого. Відїзд зі Львова 3. липня в год. 22.55, поворот 6. липня в год. 15.48, евент. 22.43. Зголошення приймає з чемности і подає ближчі інформації книгарня „Рідної Школи", Львів, Сикстуська 26.

ЗАКОРДОННІ ЗМАГАННЯ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. У змаганнях копаного м'яча за Дейвісову чашу середущої Европи Відень поборола італійську дружину Амброзіяна 1:0 (1:0).

БУДАПЕШТ, ПАТ. Відбувся тут меч за чашу середущої Европи між праською Спартою та Гунгарією. Побідила Спарта 3:2 (2:1).

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Жигмонт Процишин: МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ. Львів, 1933. Вид-во „Стрибожич". Окладинка вести Павла Ковжуна. Стор. 176. Форм. 16⁰.

Інж. д-р Евген Храплявий: ЗА НАШЕ ХЛІБОРОБСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО. Бібліотека „Сільського Господаря" ч. 100. Стор. 48, 16⁰. Львів 1933.

Тому, що ця книжка є 100-ним числом Бібліотеки „Сільського Господаря", подано замість передмови огляд того видавництва, з якого виходить, що воно випустило від р. 1910 у світ 107 книжок (7 поза серією Бібліотеки), разом 1,764.070 аркушів друку. У Бібліотеці взяло участь 45 авторів, а яких деякі написали по 2, 3, 5 і 6 книжок, а 11 книжок, головно збірних праць і звідомлень, вийшло без автора.

На зміст нової книжки інж. Храплявого складаються уступи про місце хліборобського шкільництва у системі суспільної агрономії, про завдання хліборобського шкільництва, про наше теперішне шкільництво і його творення у майбутньому, про потребу нашої високої школи, дальше подані міжнародні постанови про хліборобське шкільництво, вкінці література предмету. Книжка видана дбайливо.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 27. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (ост. виступ Ст. Ярача).

Середа, 28. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (всі місця по 1 зол., льосування в Бюрі „Або").

Четвер, 29. червня год. 3.30 „Безцінний лікар" (всі місця по 1 зол.).

Четвер, 29. червня год. 7.30 веч. „Дівочі обіти" (всі місця по 1 зол., льосування в бюрі „Або").

Театр Різнородностей.

Вівторок, 27. червня год. 7.30 веч. „Вбю її" (вист. закуплена).

Середа, 28. червня год. 7.30 веч. „Вбю її".

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Тайна замку Горльок", „Легіон вулиці".
АТЛЯНТИК: „Пожадана".
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Вічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МІРАЖ: „Циганські романси".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".
ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Буфальо Білл" (Віліям Десмонд).
СТИЛЕВЕ: „Герої дикого заходу", ревія „Співаймо на кризу".
ХИМЕРА: „Погасаюче полумя" (Кліф Брук).
УТІХА: „Мальовані хлопці", ревія: „Позір на закрутах".

Закордонне радіо.

Вівторок, 27. червня 1933.

Кенігсберг (217,1) 21.20 Солісти, 22.20 „Крик степу" (відчит, грамофон); **Братислава** (279,3) 18.25 Скрипка; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 20.25 „Шнайдер Фінс" ком. оп. Штадлера; **Берлін** (419) 16.30, 20.10 Пісні; **Білгород** (429,7) 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 13.00, 21.15 Музика; **Прага** (488,6) 19.30 „Чортів мур" оп. Сметани; **Відень** (518,1) Концерт (співи), **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00 Гумор, 13.50 Муз. комедія, 15.00 Солісти, 16.20 Концерт для дітей, 17.40 Мист. трансм., 18.00 Літ. хвилина, 19.00 Симф. концерт з Української Фільгармонії; **Москва** (1000) 17.25 „Севільський цирульник" оп. Росіні (Досв. 720 м.).

Середа, 28. червня 1933.

Братислава (279,3) 11.05, 19.25 Концерт; **Мілянo** (331,4) 11.15 Муз. вступ; **Берлін** (419) 20.30 Симф. концерт; **Білгород** (429,7) 19.30 Пісні; **Рим** (441,2) 20.35 „Дафні" оп. Муле; **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 16.55, 19.00 Концерт; **Мінхен** (532,9) 20.00 „Томас і Заіда" оп. Моцарта; **Будапешт** (550,5) 17.00 Співи; **Харків** (937,5) 9.00 Опера, 10.00, 18.00 Концерт, 13.50 Український квартет, 15.00 Рецитації, музика, 19.00 Концерт із „Березілю"; **Москва** (1000) 17.25 „Маскота" оп. Одрана (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Вівторок, 27. червня 1933.

7.00 Сигнал часу, 7.05 Гімнастика, 7.15 Ран. денник, Спортові вістки; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35, 14.55, 18.50 Грамофон; 15.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.00 Солісти (музика, співи), 17.00 Листи та програми; 17.15 Концерт; 18.15 Виправа на Мон Пелє; 20.00 Орхестра; 22.10, 22.40 Танк. музика; 22.25 Спортові вістки.

Середа, 28. червня 1933.

7.05 Руханка; 7.15 Ранішній денник, спорт; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35, 14.55, 22.20 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 16.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.15 Концерт; 17.00 Балачка; 17.15 Солісти (музика, співи); 18.15 Відчит: Спорт, фіз. виховання; 18.35 Камер. концерт; 19.40 Поет. чвертьгодина; 20.00 Муз. хвилиця; 21.00 Фортепян; 22.00 Відч. в есперанто: „Наука й освіта в давній і нин. Польщі"; 22.20 Відчит в англ. мові про морґ; 22.35 Спортові вістки; 22.50 Орхестра.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У понеділок Банк Польський устійнив курс долляра на 7.10 зол., одначе не купував долярових банкнотів. У приватних оборотах платили за доллара по 7.08 зол.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Позір Маківка! Ідучи на Маківку не заспокоюйтеся в харчі, бо на місці на Маківці буде свіжий і добірний буфет б. У. С. С-а Юрка Гарасимова зі Стрия, звісного своїми солідними і смачними ковбасними виробами. Частину доходу призначено на маковецькі воєнні могили. 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОКАЗІЯ: КАМЕНИЦЯ околиця Варшавської кавярні, дохід 32.000 зол. Ціна 28.000 долярів, з якої потручається Банк Гіпотечний 14.000 долярів 5 проц., і приватний 6.000 долярів. Продає опціонар „Celeriter", Сикстуська 32. 2532 1—3

ПАННА з віном вийде замуж за нар. учителя або мущину на державній посаді. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Будучність". 2526 2—2

ГРЕБЕНІВ клімат. літнище, продам нову віллю: 12 соняшних кімнат, балькони, комфорт, фронтові склепові льокалі, в центрі, 1080 м². Зголошення: Гребенів, посте рестанте „Виїзд". 2529 1—1

ІНТЕЛІГЕНТНИЙ студент останнього року прав, літ 24, пристійний, працьовитий, віруючий, здоровий, шукає родини, котра його адоптувала б або взяла за зятя. Неановіми до Адміністрації під „Лагідний". 2533 1—1

УКРАЇНЦІ! ДАХІВКУ пазену найліпшої якости купуйте лише у свому Товаристві „Уна" в Дрогобичі, Пілсудського 18.

БРОНЗІВНИЧА робітня Фединського Стефана Львів, Ринок 9, виробляє нові, відновляє і позолочує всі церковні річи з металів. 2496 3—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Після кількохтижневої важкої недуги почуваю себе до обовязку подякувати всім тим ВП. Лікарям, яким завдячую поворот до здоровля. Отже: ВП. Проф. **д-рові Маріянові Паньчишинові,** що відвідав мене на початку недуги не вважаючи на пізню добу вечора, **ВП. дрові Евгенові Фрішові,** лікареві Каси Хворих, що весь час лікував мене і дав мені справді надзвичайно дбайливу лікарську опіку, **ВП. д-рові Шнайдерові,** консуляриному лікареві Каси Хворих, що взяв участь у лік. консиліюмі, **ВП. д-рові Максимові Музиці,** що негайно переводив усі потрібні аналізи, **ВП. д-рові Ользі Балік-Гіртлєр,** лікарці Бактер. Відділу Каси Хворих, врешті **ВП. д-рові Леонтієві Максимовському,** моєму дорогому приятелеві, що взяв на себе добровільно ролю гейби звязкового між лікарями та у найважчих хвилинах не відмовляв мені великої моральної допомоги. Всім їм щире спасибі.

Львів, 26. червня 1933.

Іван Кедрин-Рудницький.

РЕНТГЕНІВСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ

Др. М. Пензіяса

перенесене на вул. КОСЦЮШКА 3, партер, тел. 16-32. 2535 1—2

Пожиточно і приємно є вживати БЕНЗОЕСОВУ КОЛЬОНСЬКУ ВОДУ квітових запахів, дезинфекує, консервує шкіру і волосся. 100 грамів 1.50 зол. у ДРОГЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ" Львів, ул. Кілінського 1 (проти Віденської кавярні).

Йде літо! Користайте з дарів природи!
ОВОЧІ, ЯРИНИ ТА БЕЗАЛЬКОГОЛЬНІ НАПИТКИ

книжка видання Т-ва „Відродження", ст. 72, ціна 80 сот., дістати можна в усіх українських книгарнях та складах „Народньої Торговлі". Замовляти в Т-ві „Відродження". Книжка незвичайно цінна, дає господиням багато матеріялу та фахових порад, як виробляти безалькогольні напитки та як приряджувати овочі, городину та їх подавати, щоби все було смачне та здорове. Легкий стиль, численні ілюстрації, всесторонне опрацьовання робить цю книжку зрозумілою й доступною для всіх. Закиньте погані й некультурні звичаї виробляти та пити алькогольні вина! Бережіть своє та національне здоровля! Вироблийте безалькогольні, здорові та поживні напитки! Всі поради дасть Вам книжка „Овочі, ярини та безалькогольні напитки". 2521 2—3

І. ВИКАЗ ЖЕРТВ НА НАГРОБНИК Д. СІЧИНСЬКОМУ.

Досі жертвували в зол.: Д-р Дзерович Ол., Новий Синч 10, Д-р Бавацький Дм., Бібрка 5, Шмата Андрій, Чортків 5, Онуферко Гр., Станиславів 5, Д-р Федак Степан, Львів 5, Ировичі, Дута 5, Манастирський Корній, Мазури 5, Д-р Сірко Мих., Броди 5, інж. Вінцковський Ярослав, Львів 5, заст. нот. Коцюба Мих., Нове Село 5, Чолій Вол., Небилів 4, Д-р Соневицький Теодор, Ст. Самбір 3, Завадович Олена, Ремеліці 3, Д-р Кулик Дан., Кути 3, Тимяків Марія, Бабин 3, о. Калинович Сильвестер, Буськ 2.50, Тарновецький Волод., Львів 2, Курдидик Онуфрій, Калуш 2, Шипайло Роман, Коломия 2, інж. Бобикевич Остап, Краків 2, Юрга Мих., Репеда 2, Стельман Марія, Перемишль 2, о. Шуровський Іван, Дол. Стинява 2, Бердад Мих. Коломия 2, Дякова Людмила, Немирів 2, Коворів Мих., Любачів 2, Нападієвич Юрій, Посіч 2, проф. Шумей Дм., Брозів 2, Курило Кость, Сушалки 2, Шулякевич Богуслав, 2, Ставів Дм., Онькуш 1.50, Добрянський Альбін, Вел. Волосянка 1.50, проф. Вишиванюк Мих., Любачів 1, Будзяк Роман, Голоногa 1, Ловиг Василь, Тарнів 1, Парох. Уряд Зарічча 1, Данилик Мих., Львів 1, Винницький Дм., Нижухів 1, о. Чубатий Онуфрій, Дрогобич 1, Заяць Іван, Перемишль 1, Сим Мих., Вишнів 1, Водяний Тома, Тернопіль 1, Брусак Ілярій, Радимно 1, Стефанюк Теодозія, Синява 1, о. Новосад Іван, Львів 1, о. Попель Волод., Мальнів 1, Дякон Яр., Петранка 1, о. Шараневич Мих., Поручин 1, Дзямків Стефанія, Тернопіль 1, о. Боярський Омелян 1, Д-р Фільц Мих., Яворів 1, Остапчук Онуфрій, Кривеньке 1, Заліщук Анна, уч. Прислів 1, Брикайло Мих., Калобне 0.50, Лотоцький Степан, Петриків 0.50, Басникова Е., Ворона 0.50. — Разом зол. 128. Дякуючи Вш. Жертводавцям за датки, просимо всіх тих, що одержали в ч. 141 „Діла" наші чеки, щоб не маринували їх, а переказували свої жертви — хочби й найменші — для вшанування памяти заслуженого композитора або складали їх в Укр. Кооп. Банку в Станиславові на конто ч. 1470.

„Станиславівський Боян".

КАТОЛЬ ВБИВАЄ хробачню, насікоми

Гребенів к. Сколього.

Подаю до відома, що в цім році сама буду вести свій пансіон „Емілія". Гарні мешкання, домашний харч, здоровий. — Ціни низькі.

ЕМІЛІЯ СТЕРНЮК.

Поширюйте „Діло".

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик

Ч. 166 (13.405). Львів, четвер 29. червня 1933. Рік LIV.

Поодиноке число коштує 20 сот.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 зол. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ДИКТАТУРА ГОЛОДУ.

Українські часописи все частіше оголошують листи з Радянської України з жахливими описами голоду, який там панує. Однозгідність цих описів, що надходять з ріжних частин України, стверджує їх правдивість. Теж саме оповідають і втікачі, які мали виїмкове щастя залишити межі більшовицького пекла. Але даремно було б шукати відомостей про голод на Україні у більшовицькій пресі. Для московського уряду голоду на Україні нема і ніякої допомоги голодним не дається.

Про відносини, які панують по українських селах, можна собі виробити погляд хіба з тих несамовитих по своїм розмірам приготовань, які переводить тепер московський уряд до боротьби за новий хліб. Плян походу на українське селянство вироблений до найдрібніших деталів".

„Роля совітів у переведенні збору збіжа в цьому році повинна бути безмежно вища, ніж вона була торік чи позаторік. Тепер збір збіжа переводиться не на основі умов. Збір збіжа — закон, а закон здійснює державна влада... Совіти повинні забезпечити найгострішу карність при виконанні колгоспами та особняками зобов'язань відносно постачання збіжа. Вони повинні о'щучо боротися проти продажі та спекуляції збіжем, проти утворення всяких протизаконних фондів та проти спроб протиставити інтереси колхозів інтересам держави. Совіти мусять пимятати, що торг збіжем може бути дозволений лише після того, коли край, область, республика в цілому виконає свої зобов'язання постачання збіжа та забезпечить фонди насіння". (Ізв. 14. ц. м.).

З огляду на те, що Україна, яка дістала цього року поважну „позичку" насінням, своїх „зобовязань" супроти держави виконати звичайно не зможе, вільний торг збіжем тут фактично касується. Величезний податок, який колгоспи повинні заплатити збіжем державі, в першу чергу і за всяку ціну, без огляду на те, чи колгосп вимре після того з голоду чи ні, є звичайною татарською даниною, бо задурно селяни від держави не дістають нічого. Крім цього податку колгоспи мусять заплатити Машиново-Тракторним Стаціям також у натурі. З огляду на те, що до МТС причислені й політичні відділи, мусять селяни оплатити і дорогий апарат, яким з них витискається останне зерно збіжа. Збіжем повертається й „позичку" насінням, разом з лихварськими процентами.

Коли згадати до того, що на кожнім колгоспі сидять численні паразити, завданням яких є боронити збіже від „злодіїв та грабіжників", то стане зрозумілим, чому колгоспні кріпаки гинуть з голоду.

Щоби уявити собі, якої гостроти набирає вже тепер боротьба не лише за збіже, а й за городину, — досить перечитати лист районових сходин голов сільських совітів, делегатів-ударників та совітського активу Кремінчуцького рабону Харківщини, у якім між іншим говориться:

„До наших засівів простягається вже рука куляцько-петлюрівської банди та її спільників ліваків та дармоїдів. І ми сільські совіти — органи пролетарської диктатури, мобілізуючи уважність колгоспних мас, спрямували тисячі очей колгоспного і совітського активу на охорону святої соціялістичної власности, на охорону жнив колгоспних ланів. Для охорони врожаю зорганізовані відділи, що зложені з кращих перевірених колгоспників під проводом делегатів совітів. День і ніч стоять ці дозорці на ланах. Кращі дозорці обіздять лани перевіряючи чуйність вартових. По скінченві праці у бригадах ніхто не може перейти без запиту, через лан чи поза лан колгоспів. Намагання класового ворога та ліваків ушкодити засіви та викопати засіяні бураки та бараболю в артілях „Парижская комуна", „ім. Петровського", „8. марта" та „Ленинский путь" завдяки чуйности колгоспної охорони ударемнені, а злочинці затримані. Викрито шкідництво в артілі „Незаможник", де управитель господарством артілі, член сільського совіту, Макар Івко, взрядив косити зелені засіви. Івка віддано до показового суду..." (Ізв. 14. ц. м.).

Отже голод на Україні прибрав такі розміри, що селяни, ризикуючи життям чи Соловками, викопують засіяні бураки та бараболю в цілій низці артілей очевидно і взагалі по Україні. А коли вірити „Ізвестіям", що не лише „здорові" ці, шкідники", то яких-же геройських борців має Україна, що ризикують життям, щоби завдати відносно невелику шкоду більшовицькій господарці на Україні. Але чи так чи інакше, а з самої більшовицької преси видно, що про нормальний розвиток господарства на Україні нема мови, що головні сили спрямовані не на працю на ріллі, а на боротьбу за збіжа. Видно, що селянство вважає своїм лише те, що закопане чи в інший спосіб заховане від більшовицької влади.

З того, що робиться на Україні тепер, можна собі легко уявити, яка запекла боротьба розпічнеться там за кілька тижнів, коли збіже на полі достигне, коли кожний селянин буде поставлений перед вибором, здобути кілька пудів збіжа чи голодувати в зимі з родиною.

Як видно з більшовицької преси дозорців вже тепер на ланах не багато, менше ніж працьовників. Скількиж їх треба буде в осени? Та й дозорці зрештою хочуть себе хоч троха забезпечити на зиму.

Переглядаючи совітську пресу останніми місяцями, можна подумати, що Україна займає щонайменше три поверхні цілого Союзу, стільки уваги присвячує їй центральний орган більшовиків. Ніякий інший край чи республика не викликає стільки указів, постанов, закликів і писанини взагалі з боку московського уряду, як нещаслива Україна. І на ніяку іншу ділянку державного господарства не звертається стільки уваги, як на сільське господарство України.

Твердження більшовицької преси, що сільське господарство, отже постачання засобів поживи, є рішаючим для другої пятилітки, для розвитку цілого господарства та оборони держави, не є вже лише демагогічними кличами партії, якими вона хоче побільшити пильність своїх посіпак на Україні. Це є вже для більшовиків гірке правда. Переводячи „ударним порядком" колективізацію на Україні та закріпощуючи селянство по колхозах Сталін зовсім не рахувався з опором українського населення, який постійно зростає не лише на селі, а й по копальнях та фабриках. Становище московського уряду тим тяжче, що повороту для нього вже нема. Йому лишається лише збільшувати на Україні далі бюрократичний апарат примусу й визиску. Але й диктатура голоду має свої межі.

Тимчасом московський уряд є в стані удержувати армію дозорців на Україні, але вона коштує його дуже багато і забирає дуже багато сил. До цих внутрішніх трудноцїв приєдналися в останнім часі зовнішні труднощі, конфлікт на Далекому Сході, гітлєризм у Німеччині і т. і. І тут виявилось, як ослаблені більшовики внутрішньою боротьбою.

З нелюдськими утисками на Україні комуністичні націоналісти випещені самими більшовиками цілком годяться, але вони рішучо протестують проти кволости, яку уряд виявляє наслідком свого внутрішнього ослаблення, на міжнароднім терені. Щоби відібрати зброю у старої опозиції Сталін помирився зі зломаним Зіновєвим, але проти диктатора повстає молода московська національна опозиція і вимагає від уряду виявлення сили, якої він не має.

А виявити силу, зрадивши раз своє безсилля, річ не легка. Миролюбности безсилого ніхто не вірить. За переговорами у справі продажі Східньо-китайської залізниці, та за виключенням СРСР з пакту великих держав Европи не забаряться прийти й інші пониження для більшовиків, які ще більше виявлять їх безсилість. Триматиж найбільшу армію в світі та бути лише об'єктом міжнародньої політики, це становище, якого московський націоналізм довший час Сталіну не даруватиме.

Тримати армію дозорців на Україні й армію на полі бою Сталін не вважає можливим, тому він і поспішає всіми засобами зломити опір українського населення. Але поспіх на Україні зробив вже московській диктатурі не одну немилу несподіванку.

М. Данько.

II. Трагедія середущого і молодого покоління.

БЕЗРОБІТТЯ В СВІТІ.

Економісти, політики і фільософи заповідали, що XX-те століття буде подібне до XIX., буде його продовженням, що в ньому зросте багатство народів та піднесеться життєва стопа широких кол населення. Всупереч тим оптимістичним віщуванням прийшли зовсім нові часи. Наше покоління живе на переломі двох епох, у часі хаосу і переоцінки всіх вартостей.

Світова війна не була звичайною війною, по якій наступає поворот до давнього. Старий світ провалився безповоротно, а новий є щойно **in statu nascendi**. Один німецький учений висказав думку: „Найбільшою катастрофою нашої цивілізації є незвичайно скорий технічний поступ, за яким не йде в парі моральний і політичний розвиток людства". Народи й держави виявили короткозорість і безрадність і в часі світової війни і при заключенні мира і є безрадні супроти господарської катастрофи, яку переживає світ по війні. Безупинно відбуваються міжнародні господарські конференції. Багато учасників конференції заповідало, що добрі часи скоро вернуться. А тимчасом господарське положення світу з дня на день погіршується.

Задалеко завело би нас розглядання причин політичної і господарської кризи. Ми звернемо увагу на один прояв господарської кризи, а саме, на незвичайно поширене безробіття. У світі є під теперішню хвилю кількадесять міліонів безробітних. У додатку безробіття постійно зростає, а народи й держави є безрадні. Пошесть безробіття була досить частим явищем вже й до світової війни серед робітничої верстви. По війні поширюється безробіття серед інтелігенції. Спинимося хвилину над цією справою.

ПОНЯТТЯ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ.

Латинське слово інтелігенція уживається в ріжному значінні. Звичайно означає воно освіченість, бистрий розум, а також освічену частину суспільности. Вслід за тим інтелігентною є людина, яка виказує вищий рівень духового розвитку. Але є й інше розуміння цього слова, а саме інтелігенцією називаємо суспільну верству, яка живе з умової праці, себто з творення нематеріяльних, духових вартостей. Протилежністю інтелігенції, як суспільної верстви є особи, які творять матеріяльні вартости. Тут будемо говорити про інтелігенцію в тому другому розумінні.

Інтелігенція не має землі, не має матеріяльних верстатів праці. Вона служить громадянству чи то словом, як священики, письменники, учителі, чи то ділом, як вишколені фахівці, лікарі, адвокати, техніки ріжного роду, адміністратори (державні і самоуправні службовики). В тому розумінні інтелігентом є кожний, що належить до інтелігенції як суспільної верстви, а під інтелігенцією розуміємо ті особи, які перестали належати до продукуючої кляси, які здеклясувалися і яких не можно зачислити ані до хліборобів, ані до ремісників, ані до про-

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.
Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

мисловців, ані до робітників. Є це особи, які не розпоряджають матеріяльними засобами продукції, землею, фабриками, ремісничими варстатами і не мають власної реальної матеріяльної сили. До інтелігенції в такому розумінні не належить напр. хлібороб зі скінченими високими школами, який працює на своїй земельній власности, не належать високоосвічені промисловці, ремісники, які мають свої власні варстати праці.

ОСВІТА ЯК ТОВАР.

У капіталістичному ладі, в якому живемо, освіта стала товаром на продаж так само як фізична сила робітника. Суспільство і держава потребують щораз більше освічених людей: учених, артистів, лікарів, інжинірів, адвокатів, ріжних службовиків і т. п. Вони потребують їх для уярмлення сил природи, для продукції і люксусу, для втягнення щораз то більше осіб до державного і самоуправного апарату. В нинішній суспільности, у такій, якою вона є, продукуючі кляси не займаються наукою і мистецтвом. Вони весь свій час посвячують продукції, інтересам і розривкам. Тепер наукою і мистецтвом займаються окремі люди (інтелігентська верства), якій за це платять.

ЗОЛОТІ ЧАСИ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ.

В половині мин. століття було мало шкіл, мало образованих людей. Селяни, звільнившись від панщини, були мало свідомі і за бідні, щоби посилати синів до середніх і високих шкіл. Ремісникам і купцям добре поводилося і лише якісь особливі обставини, або надзвичайні здібности могли спонукати сина купця чи ремісника покинути батьківський варстат праці і кінчити високі школи. Попит на освічених людей бу ввеликий, а подача мала, бо обмежувалася до дітей інтеліґенції. Томуто не дивниця, що освіта була високовартним і високоплатним товаром. Освіта запевняла особам, які її здобули, виґідне і достатне життя. Адвокати, лікарі, інжиніри, учителі і вищі урядовці жили в достатках. Артисти, поети і фільософи були товаришами королів. Інтелігенти в тих часах могли безжурно дбати про розвиток свого духа, могли бути ідеалістами. Вони почувалися вищими від родової, чи грошевої аристократії і стояли понад клясами. Освіта мала таке саме значіння, що впливи, достаток і влада. У тих часах виробився погляд, що вистарчає поширити освіту, щоби всі люди стали щасливими, щоби щезли клясові суперечности, щоби людство зажило в щастю і достатках. Згадані часи зміняються і доходять до того стану, який тепер переживаемо.

Володимир Целевич.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Маніфестаційний поклін Поляглим.

Ліберець, ЧСР.

„Українська Громада" в Ліберці (пограничне місто між ЧСР та Німеччиною) скупчує понад 300 членів, усіх майже бувших стрільців Української Армії. Ця стрілецька родина живе все ще тими Великими Днями і не забуває про своїх поляглих товаришів зброї. Не диво, що Громада старається щороку якнайвеличавіше пригадати собі ті Великі Дні та склонити голову перед Тими, що в боротьбі жертвували своє життя.

В неділю на перший день Зелених Свят численне товариство замісцеве, гості з Праги та інших околиць, як також товариші поляглих, вкінці німецька та чеська публика міста зібралися рано в 6. год. коло т. зв. „Шіценгавзу", звідкіля маніфестаційним походом вулицями Ліберця під звуками орхестри вийшли в напрямі церкви. Похід відчиняв ряд вінців від товаришів поляглих та ріжних установ. По них бадьорим кроком ступали українські Соколи, яких прапор гордо маяв над їх головами. Дальше гідно презентувалися українські пластуни (пластунки занялися дітьми, котрі йшли також у поході). За ними поодинокі делеґації від усіх товариств та вкінці численно зібрана публика.

В церкві о. д-р Верґун з Берліна відправив Службу Божу та панахиду за поляглих. По виголошенні святочної проповіди похід вирушив у тому самому порядку на цвинтар.

Коло прегарного памятника, що його виставили товариші поляглим перед кількома роками, зібралося все товариство. По короткій пригадці тих Великих Днів, виголошеній бувшим душпастирем Стрільців, о. д-р Верґун відправив панахиду. Підчас цілої відправи в церкві і на цвинтарі співав гарно Український Акад. Хор з Праги. Панахиду закінчив хор піснею „Чуєш брате мій", а орхестра відіграла український та чехо-словацький гимн.

Похід вернувся опісля в тому самому порядку знову до „Шіценгавзу", де по обіді відбулася святочна академія. Ціла низка привітів і промов виповнила ту академію. Слід підчеркнути, що поклін Борцям віддали також делеґатки Литовського Т-ва з Праги. В академії взяли участь місцеві стрільці-емігранти та Акад. Хор з Праги.

Дбайливо приготоване свято відбулося при дуже гарній погоді і залишиться на довго в памяти учасників.

М. Ж. (Прага).

Дальші арештування соціялістів і комуністів.

БЕРЛІН, (ПАТ). На просторі цілої Німеччини відбуваються дальше масові ревізії й арештування серед соціял-демократів і комуністів. У магдебурській окрузі арештовано двох соціял-демократичних діячів, у Сефтборґу в Бранденбурґії 260 соціялістів і комуністів, у Ратисбоні 40, у Гамбурґу ок. 50. У Бравншвайґу арештувала поліція б. премієра соціял-демократа д-ра Яспера, у Реклінґгавзен 45 соціялдемократів. Також у багатьох місцевостях на нім. Шлеську уладжено облаву на марксистівських діячів.

Боротьба проти більшовицького терору в робітничих юніях.

НЮ ЙОРК, 31. травня. (Вл. кор.). Більшовицькі комуністи так розпаношилися в нюйорській кушнірській юнії, що взялися терором переводити свою надпролетарську диктатуру, аби лише заволодіти фондами на партійні цілі. Кліка так гарно влаштувалася при уряді, що більшість членів стала супроти неї безсильна і взялася до прилюдної демонстрації. Ті члени влаштували вуличний похід в околиці кушнірського промислу між 6 і 7 евною і 23 та 33 вулицею з відповідними написами. Демонстранти закидають комуністично-більшовицькій управі, що вона порозумілася з підприємцями і завела над робітниками колективну неволю на лад тієї, яку завели комісарі в Радянщині.

—o—

Практичний плян розширення ґрунту в Ню Йорку.

НЮ ЙОРК, 31. травня. (Вл. кор.) Долішній кінець острова Манґеттен, на котрім збудована головна дільниця Ню Йорку, відділений лише розмірно невеликим проливом, бо на 2.500 стіп широким, від острова, званого Ґовернорс Айленд, на котрім побудовані підземні форти. Інжинір Кеннард Тамсон пропонує, аби засипати цей пролив коштом одного міліярда дол. впродовж трьох літ і на тім ґрунті збудувати нові хмародери, будинки на постійні вистави, а на кінці примістити летунську стацію, котрої так дуже Ню Йоркові тепер недостає.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 29. ЧЕРВНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Хвильовий проти течії.

Самогубство М. Хвильового має свою історію. Його розяснення можна найти у двох книжечках „Камо грядеш" і „Думки проти течії", що є передруком його полемічних статтей на тему шляхів радянської літератури. Ці статті дали у свій час притоку до безконечних дискусій на сторінках радянської преси і на літературних вечорах. Хвильовий виступав як головний речник того гуртка передових письменників, що бунтувалися проти фабрики офіціяльної, масової літератури.

Він поставив незвичайно щиро та різко питання: чи є в інтересі нової революційної літератури, щоби провід у ній вели організації, що дбають головно за „халтуру", ядуть на масовизм і хотять скількістю заступати якість. І з першого менту вдарив сильно на дві організації „Гарт" — спілку пролетарських письменників і „Плуг" — спілку селянських письменників. Його головні арґументи були прості, занадто прості: ідейні провідники і літературні представники цих організацій це малограмотні люди, з дуже сумнівним талантом, що силоміць пхаються у літературу.

Полеміку вів Хвильовий з таким темпераментом, що на перший плян виступили майже особисті мотиви. Ясно, що літературу творять одиниці, а не маса і що ідеї та твори варті стільки, що ширина світогляду та таланту цих одиниць. Та малощо Хвильовий не міг буває ясне! стриматися від колючок і соковитих епітетів на адресу добродіїв, що стали величинами завдяки своєрідним революційним умовинам, де першою кваліфікацією на письменника і редактора була партійна приналежність.

Хвильовий приймав буцім то без застережень тезу, що нова радянська література мусить іти за гаслами комунізму, але замість терміну „комуніст", волів французьку назву „комунар", щоби відмежувати себе від товаришів партійників. Він кричав на весь голос, що вірить у перемогу комуністичної революції, але називав себе романтиком. Хвильовий у палі красномовства ґукав, що радянська література повинна підготовити для Европи новий літературний ренесанс, і то ренесанс азіятський, але при цьому робив одно застереження: радянська література мусить спершу засвоїти собі найкращі здобутки европейської буржуазної творчости.

І всі ті тези Хвильового з задиркуватими, вастирливими „але" пройшли би може навіть на партійних мітинґах, якби їхній оборонець не був такий норовистий і невгамований у полеміці проти всесильних, урядових поетів та критиків. Наприклад:

„Частина талановитої молоді замість повчитись, підпадає під впливи „еяків" і робиться „кваліфікованими письменниками", заполонюючи ринок „червоною" графоманією: частина, що її приголомшили і збили з пантелику „оригінальні" статті ріжних безграмотних „ців" та інших „еяків" — сидить у закутку і вичікує. А в результаті „молода" молодь за кілька років не дала жадної путньої книжки..."

„Жадної книжки" це був уже наступ на весь молодняк, що офіціяльно жив з літератури. Де далі Хвильовий зачіпав і національне питання, цитуючи на доказ Леніна, Троцького і Бухаріна, що

— „Оскільки українська нація кілька століть шукала свого визволення, оскільки ми розцінюємо це як непереможне її бажання, *виявити й вичерпати* своє національне офарблення. Цеж національне офарблення виявляється в культурі й в умовах вільного розвитку, в умовах, подібних до сьогоднішньої ситуації, з таким-же темпераментом і з такою-ж волею навздогнати інші народи, як це ми спостерігали й у римлян, що за порівнюючи менший період значно наблизилися до грецької культури".

Хвильовий попадав у лють людини, що тратить терпець із слабшим умово та духово противником і програвав. Його принезолили „розяснювати" свої єресі і він двічі перемазував свої „ухили", каявся і згодом знову фиркав. Він вірив занадто наївно у свій авторитет таланту. До речі: оба його згадані памфлети, написані з великим розмахом і темпераментом, дуже слабенькі з критичного погляду. При проблемі „Европа чи просвіта?" він зевнішно заливав її дуже дешевою фразеольоґією, такий захоплений своєю злобою і дотепом, що часто бракувало йому не тільки арґументів, але навіть злоби і дотепу.

У кожній іншій европейській державі дали би такому невгамованому змогу або докипіти до краю своєї молодости або виїхати за кордон. Радянський режім, при якому всяка індивідуальна творчість мусить служити державній політиці, хотів здушити його ще одною Каноссою. Кажуть, що за кару зробили його „селькором" — партійним сільським дописувачем. І нерви Хвильового не витримали. А може останнім передсмертним жестом хотів дати ще один доказ, що віз ідейний романтик ішов завсіди проти течії.

Вмирати за свободу літературного слова у сучасній Европі, прибитій чотирма чоботами диктатури — який неймовірний жест

—o—

Охорона боржників у Чехословаччині.

Умовини одержання кредиту від приватних кредитових установ у Чехословаччині були за останні часи мало сприятливі. Відсоткова норма на дозволені позички перевищувала дуже часто навіть і 20 проц. річних. З боку вкладників банкові установи часто були змушувані платити їм збільшену відсоткову норму за їх вклади. Закон відносно максимальних ставок відсоткової стопи за вклади й позички, що недавно був ухвалений законодатними установами Чехословаччини, відноситься вороже до цих небажаних явищ господарського життя республики. Щоби запобігти подібному визискові боржників, чехословацький банковий закон покликав до життя при Народньому Банку Чехословаччини дві інституції, а саме: 1) Дорадче Зібрання в фінансових питаннях та 2) Центральний Мировий Орган.

Перша з цих інституцій була заснована, головним чином, з метою встановлення (зміненя чи то відмінення) засад добрих звичаїв у випадках конкуренції у ділянці фінансів, а передовсім для встановлення максимальної відсоткової стопи для всіх категорій вкладів та позичок. Склад членів Дорадчого Зібрання гарантує в задовольняючій мірі його авторитетність у фінансових справах, тому що в ньому заступлені найкомпетентніші фінансові організації та навіть зацікавлені міністерства.

Друга зі згаданих інституцій, яка заслугує на нашу особливу увагу, тому що пристосування нового закону залежить від напрямку її діяльности, має, головним чином, на меті: а) розглядати скарги на порушення існуючих максимальних норм відсотку ріжними установами і б) вносити до окружних адміністративних управ проекти відносно кар за нарушення вищезгаданих обовязкових норм. Що торкається складу членів Центрального Мирового Органу, то в ним не мають заступників лише дотичні міністерства, а решта членів є цілком та сама, що й у Дорадчого Зібрання у фінансових питаннях.

Це є найголовніші риси нового закону, який має на меті ввести до царини фінансів, а, головним чином, до царини грошового торгу за посередництвом приватних установ та осіб такі елементи, які стали би на перешкоді надзвичайному збогачуванню одних на шкоду інших та охороняли боржників проти визиску з ріжних сторін. У практичному житті згаданий закон найшов своє пристосування у недавно опублікованому розпорядженню уряду, що торкається максимальних ставок відсоткової стопи, які дозволено платити за позичку та вклади в ріжних фінансових установах. Не буде це зі шкодою, коли ми спинимося ближче на цих нормах.

Що торкається вкладів, то обовязкові норми відсоткової стопи залежать, головним чином, від ріжних категорій вкладів, яких є три, а саме: а) вклади на книжку, б) вклади на біжучий рахунок та в) вклади на скарбничі бони. Далі, в залежности від того, чи вклади зложені на довший чи короткий термін, а також чи властитель вкладу може його вибрати назад без попередження від 1 до 3 місяців, максимальні обовязкові норми відсоткової стопи то підвищуються то знижуються.

Що торкається обовязкових максимальних норм відсотку по позичках, то основні мотиви для їх підвищення та зниження, є такі: більша чи менша довготерміновість позички; ступінь її гарантії (позичка під гіпотеку, під льомбард, під заклад, тощо); професія боржника (для хліборобів норми трохи знижені). Територіяльний принціп відграє також свою роль: на Прикарпатті, напр., максимальні норми відсоткової стопи за вклади та позички дещо вищі, ніж на Чехах.

Не диялячися на великі ріжниці між приписаними максимальними нормами відсотків, що були недавно опубліковані розпорядженням уряду для цілої Чехословаччини, вони колихаються у відношенні вкладів між 3 і пів прц. для вкладів на біжучий рахунок без попередження (на чеських історичних землях) та 5½ для вкладів без попередження, що були зроблені кооперат. союзами на Підкарпатті. Щож торкається максимальних ставок, які можна побирати за позички, то вони колихаються між 5½ проц. (за сільсько-господарський гіпотечний кредит на довший термін на історичних чеських землях) та 7½ проц. за кредит на біжучий рахунок, що не є гарантований ані гіпотекою, ані льомбардом на Словаччині та на Підкарпатті.

Є зайвим згадувати, що введення у життя максимальних норм відсотків значилиб для сільських господарів Чехословаччини поважне улекшення тягару, що в сучасний мент притискає боржника навіть у царині організованого кредиту. Вистарчить, коли скажемо, що заборженість селян гіпотечними позичками, на погляд д-ра Л. Дворжака, досягла у 1930 р. майна 15 міліярдів чехосл. корон. У сучасний мент хлібороби платять за ці позички річно біля 1.750.000.000 чк. відсотків (пересічно приблизно 7 проц.). Коли згадані максимальні норми будуть пристосовані також у цій категорії до сільсько-господарських позичок, то господарське положення сільських господарів поліпшиться, тому що загальна сума відсотків, що їх треба платити за гіпотечні позички, зменшиться річно майже на 500 міліонів чк.

Коли ми приймемо на увагу, що вищезгаданий закон надав урядови право поширити пристосування максимальних норм і на неорганізований кредит, то тяжко собі уявити, як далеко, навіть часткове здійснення цього закону в житті облегчить тягар заборженности цілого населення та в тойже час піднесе його добробут.

Проф. С. Бородаєвський.

Запевнення майбутнього дитини дає батькові спокійну совість. Тому, батьки, забезпечіть своє життя в користь ваших дітей в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна каменица).

За океаном.

Твори Гайворонського в радіо.

На Зелені Свята виповнив проф.. Михайло Гайворонський головну часть радіо-програми „Сурми“ зі стації WOV. Було це наче закінчення музичного сезону школи Гайворонського. Орхестра проф. Гайворонського виступала в повнім складі, як симфонічна орхестра, а крім цього ще окремо скрипково-мандоліновий гурт. Разом було 6 точок цієї орхестри і вона грала самі композиції свого диригента. — Радіо-програма „Сурми“ дала за останніх кілька тижнів дуже цікаві картини, зложені в більшій части гром. Сурмачем з описів українських народніх звичаїв при заручинах та вінчанні. Подібні програми будуть продовжуватися в будуччині, коли призбирається матеріял. Це дуже багато причиняється до зацікавлення молоді українською етнографією. Але наступна радіо-програма „Сурми“ (від год. 8.30 до 9.30 рано) принесе іншу новість, а саме спомини з життя української громади з Ню Йорку вперед 20 й більше літ, призбирані дбайливо гром. Сурмачем на підставі устних оповідань, або переглядання газет. При цій нагоді дізнаємося, хто були перші імігранти українські в Ню Йорку

Український адвокат у Філядельфії.

У Філядельфії отворив адвокатську канцелярію знову наш земляк, п. Василь Куривчак. П. Куривчак вів довші роки адвокатську канцелярію у Клівленді і в сусіднім Акрон, Огайо, де брав діяльну участь в українськім народнім житті.

Розвязав евангелицькі громади.

БЕРЛІН, ПАТ. Конфлікт між пруським урядом і евангелицькою церквою загострився. Прусський уряд настановив урядового комісаря для управильнення внутрішніх відносин церкви. Комісар розвязав усі евангелицькі громади. Тепер на знак протесту еп. Бодельшайн зрікся свого становища

АРЕШТУВАЛИ ЧЛЕНІВ БАВАРСЬКОЇ ПАРТІЇ.

БЕРЛІН, 27. VI. ПАТ. Бюро Конті повідомляє, що баварський міністр Вагнер ствердив у промові, що арештовано не лише всіх соціял-демократичних провідників, а й усіх визначних членів баварської народньої партії.

ВАЖНІ НАРАДИ НІМЕЦЬКИХ ВІРИТЕЛІВ.

ЛЬОНДОН, 27. VI. ПАТ. Райтерова Агенція довідується, що вчора відбулися важні наради представників німецьких віритель. Наради були оптимістичні, бо рахувалися з тим, що президент Німецького Банку д-р Шахт на пленарнім засіданні згодиться на уступки.

Присуд на чеських фашистів.

ПРАГА (ПАТ). Держ. трибунал у Брні Моравським оголосив присуд у процесі проти 56 членів чеської фашистівської партії, обвинуваченних у збройному нападі на кошари в Зіденіцах у ночі в 22. на 23. січня ц. р. На кару вязниці від 6 місяців до 4 літ засуджено 45 обвинуваченних. Головний обвинуваченний поручник резерви Кобзінек дістав 6 літ вязниці. Зять б. ген. Гайди, що втік із Кобзінком за границю, засуджений на 6 місяців вязниці. Увільнено 11 обвинуваченних, у тому числі і б. генерала Гайду.

НАД ЧИМ РАДИВ ЛІТВІНОВ ІЗ ТІТУЛЄСКУ.

ЛЬОНДОН, 27. VI. ПАТ. „Дейли Геральд“ стверджує, що розмови Літвінова й Тітулєску торкалися пакту неагресії між обома державами. Такий пакт мав би далеко йдучі наслідки, бо надавав би правну силу низці пактів від Чорного до Балтійського моря.

ЗАСТРІЛИЛИ ДВОХ БІЛЬШОВИЦЬКИХ КУРЄРІВ.

БУКАРЕШТ, 27. VI. ПАТ. На більшовицько-румунськім кордоні біля Тігіни румунська прикордонна сторожа застрілила двох більшовицьких курєрів, що намагалися нелеґально перейстатися на більшовицький бік.

День української матери в українській школі.

НЮ ЙОРК, 31. травня. (Вл. кор.) Українська парохіяльна школа при церкві св. Юрія в Ню Йорку уладила „Свято Української Матери“. Учительки цієї школи СС. Василіянки підготовили свято взірцево. Воно складалося з хорових співів, деклямацій, сольових точок, вправ дівчат квітами, гри на гармоніці, гри на фортепяні, алегоричного образка і малої драматичної пєси. Промови виголосили о. П. Понятишин та д-р С. Демидчук. Саля була добре виповнена, хоч зливний дощ саме перед початком свята перешкодив декому вийти з дому.

Дорібок цілого життя на народні цілі.

Посмертна згадка про пок. Григорія Воляна, залізничого підурядника в Перемишлі.

† *Григорій Волян* помер 23. черня ц. р. в 72-ому році життя. Походив з середньо-заможної селянської родини села Нінович, пов. Ярослав. До школи ходив у Ярославі і Перемишлі. По відбутій військовій службі вступив до залізничої служби. А потерпівши в 1910 р. в залізн. катастрофі відійшов на емеритуру. Від цього часу жив Покійник для ширшого громадянства незамітно. Одначе безупинно слідкував за всіми проявами нашого національного життя та серцем болів над сьогочасною недолею українського народу. Без розголосу часто спомагав своїми датами ріжні наші установи. А навіть цілими роками давав удержання незаможним нашим студентам. Крім того виховував і посилав до перемиських шкіл цілий ряд своїх і своєї пок. Дружини кревняків. Щойно по своїй смерти зверзув Покійник на себе особливу увагу, а саме своїм завіщанням переказав пок. Григорій Волян своє імя на вічний час вдячній памяти укр. потомности. Будучи бездітним, записав на укр. культурно-релігійні цілі половину свого майна, половину своєї довголітньої заполадливої праці. Записи цього тихого, скромного емеритованого підурядника, цього рядового міщанина не є пересічні Сума їх виносить: 11.000 зол. (слов. одинадцять тисяч золотих). Від 20-ти літ є це найповажніший легат в перемиській землі на національно-культурні і релігійні цілі. Велика й сильна любов мусіла палати в серці пок. Гр. Воляна до своєї нації, коли в його душі могла зродитись висока ідея такої жертвенности. Легати покійника повинні бути тривалим памятником його світлого імени в нашому громадянстві. Для українського народу, в нинішні важкі часи завіщання Покійника є радісною запорукою кращої будучности. Бо якщо серед якогось народу часто проявляється почуття посвяти; якщо родиться ідея жертвенности для спільної справи; якщо ця жертвенність родиться там, де найменше й сподіватися можна — то лєне, що цей нарід має перед собою будуччину. Завіщання пок. Гр. Воляна зробило на перемиське громадянство помітне враження. Виявом цього враження були маніфестаційні похорони Покійника та глибоко продумані й гарно виголошені промови над його могилою. Помер добрий громадянин. Помер патріот в найліпшому розумінні цього слова. Нехай Українська Земля, до якої любов свою засвідчив Покійник своїм завіщанням, нехай на Земля пером йому буде!

Ів. Ок.

КОЛИ ЗАЧАЛАСЯ БИ НОВА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА?

ВІДЕНЬ, ПАТ. Міністр військових справ Вогоін сказав на конференції хр.-суспільної партії що коли б нац. соціялісти дійшли до влади в Австрії, то це булоб початком нової загально-европейської війни. Вдержання незалежности Австрії є теж в інтересі Італії, Франції, Югославії та Чехословаччини. Вони не допустили би, щоби Німеччина збільшилася коштом Австрії. Бесідник повідомив про інформації начальника Гор. Австрії, згідно з якими Німеччина приготовляє нові репресії, а саме здержання транзиту через Австрію.

КОНКОРДАТ НІМЕЧЧИНИ З АП. СТОЛИЦЕЮ.

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. У звязку з приїздом віцеканцлера Німеччини до Риму мають переговорювати в справі конкордату з Апостольською Столицею. Католицькі осередки заявляються за конкордатом із Німеччиною, як одноцілою державою, а не поодинокими країнами, що входять у її склад.

РЕВІЗІЯ В ЄВАНГ. ДОМІ ПРЕСОВОЇ АГЕНЦІЇ.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. На приказ Гітлерового повновласника гітлерівці обсадили та зревідували дім евангелицької пресової агенції. Дотеперішню дирекцію усунули та покликали комісарський уряд.

ЛІТВІНОВ ПРО СВОЮ РОЗМОВУ ЗІ САЙМОНОМ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Після півторагодинної розмови з мін. Саймоном Літвінов сказав журналістам: Ми обмінялися думками задля вияснення становища обох урядів щодо перешкод, які тепер стоять на дорозі до навязання торговельних взаємин.

Передбачують ще одну розмову Літвінова зі Саймоном.

У льондонських більшовицьких колах дивляться не дуже оптимістично на висліди розмови Літвінова з Саймоном. Райтерову Агенцію повідомили, що стан дотеперішніх англійсько-більшовицьких взаємин не змінився.

БОГОСЛУЖЕННЯ З ГІТЛЄРІВСЬКОЮ ОРХЕСТРОЮ.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. „Д. Альг. Цтг." повідомляє, що в евангелицькій церкві відбулося богослуження по зміненому обряді, при участі гітлерівської орхестри. Богослуження виголосив канцлерів повновласник пастор Мілер. Він прирівняв ост. переворот до руху реформації. При кінці богослуження „Отченаш" капелян виголосив у тексті, який сам змінив.

ПРИ ПРОЯВАХ ПЕРЕЧУЛЕННЯ, почуванні страху, безсонниці, серцевих недомаганнях, тиску в грудях природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** оживляє обіг крови в органах підчеревя і цим успокоює шлункове розладдя. Поручають й лікарі. 1-2

ВИСЕЛЮЮТЬ АВСТРІЙСЬКИХ ЖИДІВ.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. „Тега. Рундшав" повідомляє, що останніми днями виселили з Німеччини багато австрійських жидів у відплату за виселювання з Австрії національно-соціялістичних німецьких горожан.

РОЗВЯЗАЛИ РІЛЬНИЧІ ПАЛАТИ.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. Пруський премієр Ґерінґ і міністр фінансів, за міністра хліборобства, видали розпорядок, на основі якого розвязали всі пруські рільничі палати за виїмкою сх.-пруської. Дальші розпорядки в тій справі видасть міністр рільництва.

НОБЛЕВА НАГОРОДА ДЛЯ ГІНДЕНБУРҐА.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. Норвеський щоденник „Морген Авісен", що виходить у Бергені, підає думку, щоби цьогорічну нагороду мира признати президентові Гінденбургові. Мусоліні одержав би нагороду в найближчому році.

ДАЛЯДІЄ ІДЕ ДО РИМУ.

ЛЬОНДОН, 27. 6. ПАТ. „Дейли Мейл" впевняє, що до 20 днів прем. Далядіе поїде до Риму, щоби обговорити з Мусолінім справу упрощення італійсько-французьких взаємин.

РУЗВЕЛЬТ ТАКИ ПРИЇДЕ ДО ЕВРОПИ.

ФРАНКФУРТ, 27. VI. ПАТ. „Фр. Нахріхтен" повідомляють, що не зважаючи на заперечення американської делегації в Льондоні, в тамошніх політичних колах кружляє вперто чутка про неладну подорож Рузвельта до Европи

Вже найвищий час замовляти білєти на літні морські прогульки

ЛІНІЇ ҐДИНЯ - АМЕРИКА:

3. липня — На Норвежські Фйорди
21. липня — До Копенгаги
22. липня — До Англії і Голяндії
29. липня — До Франції і Бельгії
4. серпня — Довкола Вел. Британії
15. серпня — До Штокгольму
21. серпня — До Англії і Бельгії.

Ціни від 100 золотих.

Інформації і продажа білєтів в бюрах **ЛІНІЇ ҐДИНЯ — АМЕРИКА:**
у Варшаві, Маршалківська 116
в Ґдині, вул. Вашингтона
у Львові, вул. На Блоне 2
в Кракові, вул. Любіч 3
в Ряшеві, вул. Гроттґера 1004.

Без закордонних пашпортів і віз.

КАТАСТРОФИ.

БЕРЛІН, 26. VI. ПАТ. У Могунції впав двоособовий літак. Один летун згинув на місці, другий тяжко ранений.

БЕРЛІН, 26. VI. ПАТ. На берлінському автомобільному шляху Авус зударилися два авта. Одна особа була вбита, три важко ранені.

ГОРА ЗВАЛИЛАСЯ НА СЕЛО.

У селі Ляйш в кантоні Ґрізонс у Швайцарії обсунулася земля та засипала все село. На місце прийшли рятункові кольони, які відкопують засипані доми. Не багатьом людям пощастило врятуватися, бо земля усунулася наразі, вічно. Здогадуються, що більшість населення згинула.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Д-р Остап Прийма** змінив мешкання і ординує тепер при вул. Словацького 14. I. п. 2-2

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5,** поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 27-50

— **Нагробник Денисові Січинському** на станиславівському цвинтарі мусить стати весною 1934 року, в 25-і роковини смерти заслуженого композитора. Виділ Спів. Т-ва „Станиславіяський Боян" просить складати жертви в Укр. Кооп. Банку в Станиславові, вул. Сапіжинська ч. 23, на щадниче конто ч. 1470. 25312—3

— **Позір Маківка!** Ідучи на Маківку не засобюйтеся в харчі, бо на місці на Маківці буде свіжий і добірний буфет б. УСС-а Юрка Герасимова зі Стрия, звісного своїми солідними і смачними ковбасними виробами. Частину доходу призначено на маковецькі воєнні могили. 2530 1-2

— **Конфіската книжки.** Видавництво „Стрибожич" видало мин. тижня збірку оповідань з тюремного і воєнного життя молодого письменника Жигмонта Процишина п. з. „Молоде покоління". Книжка мала 176 сторінок, вінету роботи арт. мал. П. Ковжуна і в найближчих днях мала появитися у продажі. Несподівано в понеділок городське староство сконфіскувало цілу книжку і забрало усі до одного примірники її з переплетні.

— **Відповідь при помочі тексту з „Кобзаря".** Цими днями один із наших громадян дістав листа від одного знайомого з Радянської України. На запит, який загальний стан, радянський земляк відписав: „Питаєте, як Україна? Відповідь на це найдете у перших рядках Шевченкового вірша „Осії, Глава XIV." Вірш цей починається так: „Погибнеш, згинеш Україно! Не стане знаку на землі! А ти пишалася колись, В добрі і розкоші! Вкраїно, Мій любий краю неповинний! Защо тебе Господь кара, Карає тяжко?"

— **Арештування.** У день Зелених Свят у селі Стебнику коло Устрик забажали наші громадяни помолитися на могилі Українського Січового стрільця і поставити на могилі хрест. Звернулися з тим до свого пароха в Бандрові о. Калужницького з проханням, щоби відправив панахиду. Коли о. К. відмовився, тоді котрийсь з делегатів громадян, розжалений таким поведенням душпастиря, виходячи із захристії сказав за порогом з огірченням кілька слів, якими почувся ображений священик. Люди самі молилися на цвинтарі за померших, а на могилі поставили деревляний хрест із терновим вінцем. Того самого дня (вечором) хтось цей хрест викинув, а вінець забрала поліція. Які наслідки цих фактів? Ото 7. VI. ц. р. в год. 7. рано 2 поліцаїв перевели ревізію у п. Ференца в Бандрові і забрали його сина Романа, гімн. абсольвента на постерунок до Коростенка, на переслухання. Рівночасно забрали голову читальні гром. Михайла Шеремету та крамаря в Бандрові Миську Михайла. По короткому переслуханні всіх трьох закованих відставили до тюрми в Добромилі. А закидають їм: Молодому Ференцові, інтелігентному хлопцеві, образу релігії (його то обвинуватив о. Калужняцький за слова, якими почув себе ображеним), а господарям Шереметі і Миськові поставлення хреста і тернового вінця нібито з тризубом на стрілецькій могилі.

— **Нерозяснене чудо.** Пишуть нам: В перший день Зелених Свят у містечку Болшівцях, рогатинського повіту, відбувся концерт в честь Т. Шевченка, в великій салі читальні „Просвіти". Вечором відбулася церковна забава під проводом старорусина о. В. Сваричевського в салі польського Сокола. З доходу з концерту і з приватних збірок виділ читальні купив у Львові в Доставі жовто-блакитний прапор католицької акції „Христос — наша сила". В кілька день після його посвячення нагло прапор одинока жовто-блакитна річ у церкві (решта барви московські!) щезла з церкви. Крадіж дивна, в церкві всі замки ненарушені, а ключ у о. Сваричевського. Поліція теж тої загадки не розвязала. Обурені до краю селяни зложилися і замовили новий прапор у Доставі. Всі цікаві, чи і той теж згодом щезне як камфора.

— **Франко як соціяліст.** У 143 ч. „Дзенніка Людового" у фейлетоні Еміля Гекер „Історія соціялізму в Галичині" находимо всю статтю, присвячену діяльности І. Франка. Автор зупиняється на головних психічних спонуках, що привели Франка до соціял-демократичної партії і пізніше розділили його з нею. Оповідає він теж про історію його статті проти Міцкевича у віденському деннику „Цайт", кажучи досить наівно, що притокою до неї була „думка помститися на польськім народі за те, що Франкові ...відмовили катедри у львівськім університеті!

— **„Несподіваний вислід одного свята.** Під таким заголовком пише „Дзенник Людови": „Недавно передавали ми критичний голос виленського „Слова" про влаштування ріжних свят з нагод, що надаються й не надаються для цього. Одно з таких „свят", під назвою „дня Гуцульщини" влаштував станиславівський воєвідський уряд, реклямуючи його в часописах, плякатами і т. д. Вислід свята був несподіваний і про це пише санаційний „Курер Польскі": „Організовані „дні Гуцульщини" принесли неочікуваний ефект. Влада зробила врочисту підготовку, а пансіони й ресторани рахували на велику кількість гостей. Тимчасом вислід пропаганди тієї туристичної імпрези був такий, що на гуцульську врочистість, реклямовану виключно офіційною агенцією, прибула крім фотографа і двох урядовців, одна особа". Від себе питає „Дз. Л.", хто візьме на себе кошти тієї імпрези та чи не навчить декого ця невдача, що на „свята" тепер не час.

— **Паріська фільма нашого земляка.** Наш земляк Евген Деслав, автор кількох великих фільм, що мали великий успіх на чужині, приготовляє у Парижі нову фільму, що має зобразити життя паріських студентів ріжних національностей. Це життя буде на тлі студентської дільниці т. зв. латинського кварталу, університету і збудованого в цьому році „ Паріського студентського міста", що лежить на окраїнах Парижа за парком Монсурі. Крім документальної частини будуть там поодинокі артистичні точки, традиційна карнавалова дефіляда і походи при закінченні шкільного року, оркестра студентів з Куби, хор греків, співи аргентинців, танок японців та українські мельодії, виконані на бандурі студентом Сорбони Татарулою. Українські студенти виступатимуть у цій фільмі поруч інших. Передмову до фільми зробить секретар Академії Мистецтва де Монзі.

— **Остре стріляння.** В днях: 1, 3, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 29, 31. липня ц. р. будуть відбуватися на військовій стрільниці в Замарстинові військові вправи з гострим стрілянням. Терен, загрожений стрільнами, обсадять охоронні стежі. До їх приказів мусять пристосовуватися всі прохожі.

— **Нові зміни в польських школах.** Від початку нового шкільного року 1933/34 новий польський закон уводить такі зміни: учнів до II-ої гімназійної не приймають (на другий рік не прийматимуть до III-ої). Теперішня III. кл. гімн. буде перемінена на I-у клясу чотирьохлітньої гімназії. Ті, що вступлять цього року до I-ої класи зможуть за чотири роки вступити до I-ої

кляси загально-освітнього ліцею. Про організацію ліцеїв буде окремий розпорядок. У вчительських семінаріях і прилюдних виділових школах не приймають цього року до II-ої кляси або на VI-ий курс.

— **Дівчина в полумі.** При вул. Земялковського ч. 6. у Львові появилася на бальконі дівчина в полумі. Вона облилася бензиною. Рятункова станція забрала дівчину в безнадійному стані до шпиталю. Це 23-літня наймичка Анна Король. Причина: духова депресія.

— **Жертва праці.** В тартаку братів Гредлів у Сколім льокомотива обтяла обі ноги вище колін 39-літн. робітникові Ів. Цоглу. Цоглу перевезли до шпиталю в Стрию, де він помер.

— **Страшна смерть вломника.** До хати Ст. Кузика в Присілку Тинці біля Любачева вломилися два злодії: І. Аницак і І. Фриза. Господар приловив їх, як виходили з добичею та вдарив косою Аницака в голову. Ранений Аницак помер по дорозі до шпиталю.

—**Грабіжницьке вбивство.** В Оліві-Корнів, пов. Городенка, невідомі люди вибили отвір у стіні Петра Каркова та закрадися до середини. Забрали ріжні річи. Злодіям заступив дорогу господар. Один зі злодіїв застрілив господаря та втік зі спільниками.

— **Град. У селі** Медуха, Семиківці, Тустань і Межигірці (Станиславівщина) впав град і заподіяв великі шкоди.

— **Душогубство та самогубство.** В Соколівці пов. Косів Микола Ключик убив Марту Шконделюк і поранив тяжко її чоловіка та дочку Параську. Потім сам відібрав собі життя. Стан ранених безнадійний. Причина: процес за аліменти для Параськи Шконделюк.

— **Дрібні вістки.** На даху вагону самбірського поїзду найшли трупа Руд. Буша зі Суходолу пов. Коросно. Він їхав „зайцем" і розбив голову об траверзу. — На залізничій стації в Давидові випав із поїзду Н. Кукер. Раненого забрали до шпиталю. — На престолі костела оо. Реформатів у Ярославі поклав хтось слоїк зі стрихніною зі запискою, щоби її віддали до аптики Кухарського. Стрихніни вистарчило би на витроєння половини населення Ярослава. — На личаківському цвинтарі у Львові повісився на дереві на стяжці від вінця невідомий чоловік. — Еспанський уряд заборонив протирелігійну маніфестацію, яка була призначена на свята Ісусового серця; досі це свято було державне, з приходом республиканців зведене до приватного свята. — У Віртемберґії, Бадені та Палятинаті німецький уряд розвязує католицькі союзи. — У Швайцарії було при кінці травня 57.163 безробітних себто на 15.000 більше, як у тім самім часі минулого року. — У Фінляндії, в околицях Виборґа, величезна пожежа знищила 1500 гектарів лісу; треба було 2000 людей, щоби її припинити. — У Молдавії останні великі дощі спричинили повені, що наробили чимало шкоди на полях і в будівлях. — Американський найбільший летун Ліндберґ вибирається літаком зі своєю жінкою до Гренляндії, звідтіля через Атлянтійський океан, у напрямі Ісляндії та Данії; мета тієї подорожі найти догідне місце для осіду літаків на шляху між Европою й Америкою; такий воздушний шлях для постійних перелетів уже давно в проекті.

— **Місс Польонія вже заручена.** У львівськім костелі Бернардинів проголошені перші оповіді недавньої Місс Польонії Софії Батицької з італійським інжиніром Альдо Жерадіїм, мільонером з Міляно. Коли відбудеться шлюб — невідомо, бо наречений покищо виїхав у торговельних справах до Злуч. Держав. Дехто лякається, чи не вступить він на виставу до Шікаґо, щоби оглянути ще інші преміовані світові красуні. Відомо, що п. Батицька мала досі багато кандидатів і приготовлялася до виїзду до Америки, щоби попробувати своїх сил на екрані. Чому її наречений не взяв її зі собою, невідомо.

— **Новий технічний винахід.** Один дім у Льондоні має ліфт, що чуе. Гість, що входить до нього, каже голосно, на який поверх хоче їхати і ліфт везе його сам так, немов би мав портіера. У кабіні ліфту поміщений мікрофон і фотоелектрична комірка; сказане слово перемінюється в електричний струм, що вводить у рух мотор ліфту. Винахід оснований на тім самім принципі, що славна жива машина „робот" — „Телевокс", що мав такий успіх на останній радіотехнічній виставі.

— **Малпи приходять до моди.** У пралісах, де досі йшли на грубого звіря — льва, тигра або слона — ожили лови на малпи. Малпа прийшла до моди в жіночому світі. Паризькі фірми, що кидають гасла „останнього крику" вже випустили перші жіночі „капи" та комірики з малпячої шкіри. Цієї шкіри вживають головно на беріжки, для прикраси. Футро з малпи кидає жіноцтво легко на рамена, тому, що вона прилягає мягко до тіла і на ньому краще виступає стрункa лінія пліч. Уже є проекти суконь, прикрашуваних малпячим футром, призначених на найближчий осінній сезон. Малпяче футро найкраще надається до чорних суконь. Є вже і боа з малпячої шкіри, вживані головно до літніх суконь, на чай і до зимових, на вечірню гостину. На останнім конкурсі паризької моди у славнім Отей одна із трьох артисток, що дістала нагороду, мала сукню на долині обшиту малпячою шкірою.

— **Злочинність у Зл. Державах.** Статистика кримінального відділу Зл. Держав може потішити неодного европейця, що при всій европейській нужді, бандитизм у нас багато менший. У 1932 р. на 100.000 людей гине у Зл. Державах з чужих рук 10—11 осіб. В Англії на ту саму скількість не гине ні одна особа, бо пропорція висловлюється цифрою 0.5, у Швеції цифрою 0.3. Найбільше злочинів у Зл. Державах буває у середніх містах. У Мемфісі (стейт Теннессі) на 100.000 мешканців було 55 душегубів; це світовий рекорд. Друге місце займає Джексонвіль на Фльориді, славне чудовою околицею. Там гине 52 осіб із рук злочинців. Шікаго має тільки 13 трупів на 100.000 мешканців, Льос Анджельос 9, Ню Йорк 8. З европейських найбільше людей гине зі злочинних рук у Парижі — 1 особа на 100.000. Виходить, що найсупокійніші американські міста мають таких випадків багато більше, як найнесупокійніші европейські.

— **Запертя.** Довголітні досліди в шпиталях стверджують, що природна гірка вода **FRANCISZKA — JÓZEFA** знаменито регулює чинність кишок.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На свіжий воздух.

Цього року зовсім не так, як давними часами. Все навиворіть. Почавши від часописів, а скінчивши на відпустках.

Десь давніше вже від травня кожний, переглядаючи газету, зівав. Нічого в ній не було цікавого, бо й не могло бути. Дипльомати не могли обертати спеченим язиком і виїздили на курацийні води, генерали кидали в кут мундури і вбиралися в купелеві плащі, овсьменникам вилітало перо зі змучених пальців, навіть душегуби відкладали свої пляни на зимнішу пору року, на осінь.

Мертвеччину огіркового сезону оживляли хіба телята з двома головами на Мадярщині, великанські морські вужі коло Австралії і гадини, які залазили в уста пастушків на Кавказі.

Цього року зовсім не так.

По перше: не було ще досі ніодного горячого дня. Кожної днини вітер, дощ і зимно, немов би це не кінець червня і не середуща Европа, а початок квітня і північна Гренляндія. Сонце як і вигляне коли ізза бурунів хмар, то тільки на те, щоби приклянутись собі в баюрах і всміхнутися до посоловілих людей як небіщик до стелі.

Така погода мусіла впливути на людську енергію. Енергія ця бралася вже спочити, але не діждавшися горячі та сонця, збудилася наново.

Політики роблять конференції, дають інтервія, генерали запняли мундури на останній гузик і побренькують шаблями, душегуби мордують, злодії крадуть, одним словом — рух. Ні сліду, ні найменшої познаки, що світ увійшов у браму огіркового сезону.

Наш рідний світик ще менше показує на канікули, як решта країн земної кулі. Він не тільки втягає в себе і перетравлює події світа, але й сам почав крутити таку веремію, що аж курява знялася. Маєте враження, що люди кілька літ збирали в собі злість, завдрість, жажду критики і тим подібні скарби, щоби в році дощів, хмар та зимна викинути це все зі себе на зборах, нарадах і сторінках часописів.

Направду, давно не було стільки цікавого в наших газетах, що в цьогорічнім огірковім сезоні. Прилюдні запити і ще прилюдніші відповіди, корективи, директиви, а найчастіше — інвективи.

По редакціях стільки манускриптів, дописів і описів, що редактори пріють, як ще ніколи. Ні в гадці не мають їхати кудись, на відпочинок.

А поїхати конче треба.

І їм і всім тим, які завзялися робити цікавим цьогорічний огірковий сезон. Сонця може й не буде, тепла також, але свіжий воздух таки напевно знайдуть.

А того свіжого воздуху так нам усім треба!

Галактіон Чіпка.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „КОРОЛЕВА СКОРОСТІ".

Типова американська фільма, що має за мету показати спортові перегони моторових човнів. Для аматорів спорту ці перегони вистачають, бо повторяються вони кілька разів; поліція здоганяє завзятущих спортсменів, що показують неодну штуку своєї зручности. Хоча песа шаблькова, проте не нудна, бо має веселі моменти і двох добрих веселих акторів; один із них відомий симпатик жіноцтва Віліям Гайнес.

Із судової салі.

НОВИЙ ПРОЦЕС ОУН В ТЕРНОПОЛІ.

Прокуратура в Тернополі виготовила акт обвинувачення проти шістьох молодих українців, котрих обвинувачує за злочин державної зради через приналежність до ОУН (стаття 97 § 1 карного кодексу) і за злочин проти публичного порядку через розповсюднювання летючок ОУН в часі великодних свят 1. травня 1932 (ст. 154 § 2 к. к.), а 2-х (Мушку і Шканбару) ще й за проступок зі ст. 155 § 2 к. к. (перевіз летючок ОУН). Обвинуваченими є: 1) Богдан Мушка, син Андрія, літ 29, родом зі Струсова, масар в Микулинцях, пов. Тернопіль; 2) Микола Сиротюк, син Ілька, літ 21, кравець в Микулинцях, 3) Осип Фуртак, син Петра, літ 25, дяк в Ладичині, пов. Тернопіль; 4) Осип Шкамбара, син Петра, літ 19, б. учень VI. кл. гімн. у Варваринцях, пов. Теребовля; 5) Олександер Горинь, син Маріяна, літ 21, столярський челядник у Варваринцях і 6) Михайло Винничок, син Микити, літ 23, столярський челядник у Варваринцях. Мушка і Сиротюк відповідають за розкинення летючок 1. травня 1932 у Лучці і у Волі Мазовецькій, Фуртак за теж саме в Ладичині, а Шкамбара, Горинь і Винничок у Варваринцях. До закинених вчинків всі обвинувачені (крім дяка Фуртака) призналися у слідчого судді, а щойно пізніше відкликали своє первісне признання. У вязниці сиділи по кілька місяців, а тепер відповідають з вільної стопи. Розправа перед лавою присяглих буде у вересни ц. р. На випадок затвердження вини лавою присяглих, грозить підсудним значна кара вязниці.

РОЗПРАВА ОУН У КОЛОМИЇ.

У Коломиї перед судом присяглих відбувається розправа 7 українців із Косівщини, обвинуваченних у приналежности до ОУН: Яр. Жибчина, І. Пантелюка, Гр. Матійчука, Лук. Габорака, Мик. Дручкова та Мих. Михайлюка. Акт обвинувачення твердить, що війт села Прокурави одержав анонімного листа з погрозами та з печаткою ОУН. Лист цей і інформації двох молодих українців, які позірно вступили до організації, навів поліцію на сліди організації. Згідно з актом обвинувачення Матійчук хотів виконати два саботажі, а саме підпалити жида Боруха Файґера (з те, що викупив українську землю) та поляка Урбанського за його вороже відношення до українців. Обвинуваченний Жибчин, по словам акту обвинувачення, питався одного з членів ОУН, чому ще не вбили команданта поліції в Пістині, коли на долах убивають поліцаїв.

Обвинуваченні на розправі не признаються до вини, а кажуть, що в поліції вимусили на них зізнання побоями.

Розправу веде р. Стахура, обвинувачує прокуратор д-р Врубель, боронять адвокати д-р Шипайло, Новодворський та Коссак.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Діонізій Равич-Венгринович, парох Крехович, біля Переворська, помер у Кракові на університетській клініці дня 24. VI. ц. р. в 71. році життя. Похорони з каплиці на раковицький цвинтар відбудуться в середу дня 28. VI. в год. 17. Поминальна Сл. Божа буде відправлена в пятницю 30. VI. в год. 9. в гр.-кат. церкві св. Норберта в Кракові.

Дописи.

ПЕРЕВОРЩИНА.

Як українська громада бореться за українську школу. У громаді Тарнавка, переворського повіту, внесено у грудні 1933 р. 96 деклярацій за 152 українських дітей у шк. віці. Дня 3. 3. ц. р. зявилася в канцелярії гром. уряду у Тарнавці комісія, зложена зі шкільного інспектора Пижа, урядовця староства в Переворську Рута і місцевого учителя Волошина, в асисті командата посторунку поліції з сус. громади Манастир. Комісія та стала стягати дотичних родичів та опікунів для якихсь протоколів, у дійсности в цілі підписання деклярацій за польською мовою навчання. Спершу здобували згадані панове підписи в цей спосіб, що хибно інформували людей, щоби згодились на утраквістичну школу, евентуально хоч на науку польської мови в школі як предмету навчання, бо деклярації за чисто українською школою виключають, мовляв, навчання предмету польської мови. В добрій віді кількаметрів громадян підписало ці

сунені їм „протоколи". Коли ж опісля переконався, що деякі підписи за польською школою, ніхто з дальших не підписував, хоч на них натискали всякими способами, а навіть казали, що внесені декларації за українською школою є протидержавні („лжецівпаньствове") і карігідні (прим. Омелянові Піхурі й іншим). Для ілюстрації, яких штучок уживала згадана комісія, головним п. Рут та інспектор Пйж, нехай послужить наведений факт. По безуспішних дальших намовляваннях людей до підписів пішов п. Рут до місцевого парохіяльного уряду, щоби в приявності війта провірити дати уродин шкільних дітей з метрикальних книг. При списуванні протоколу згаданий урядовець робив різного роду уваги о. парохові щодо ведення метрик, хоч знайдено все згідно з поданим до шк. інспекторату виказом. Після цього завізвали о. пароха Теофіля Калинича, який вніс також декларацію за свого сина Любомира, до канцелярії громадського уряду. Там предложили йому після переслухання протокол до підпису. Коли о. Калинич не хотів того протоколу підписати, молоденький канцелярійний урядовець староства Рут накинувся на о. К. підвищеним голосом, взиваючи його до підпису. Членам комісії йшло очевидно про те, аби громадяни Тарнавки, побачивши, що їх парох дав свій підпис на протоколі, підписали тим лекше шкільні польські декларації. Очевидно — комісія відїхала з нічим. Після того всі батьки, що були введені в блуд і підписали декларації за польською мовою навчання, внесли рекурс до шк. інспекторату і до Куратерії (крім кількох). Около 70 батьків не підписало зовсім польських декларацій. Спеціяльні допити велися в напрямі, звідки громадяни одержали декларації та хто агітував за українською школою. Згадати треба, що підчас цілого того урядування комісії командант поліції з Манастирця до нічого не мішався, зате учитель Волошин баламутив людей і індурював підписи, використовуючи свій вплив як „керовник" школи. Одначе мало знайшов подібних йому, які так легко покинули свою віру і народність. (Згаданий є сином селян греко-кат. обряду з сусідньої Канчуги; змінив обряд і до місцевої церкви ніколи не ходить). Той Волошин організує „кулко младьожи" в селі, яке відбуває свої сходини до пізньої ночі у шкільнім будинку, де серед нічних гулянок демораліза-ується місцева молодь і нищаться шкільні прилади та сажі, які і так містяться в старім нужденнім будинку-руді. Недавно навіть засуджено членів і видільних того „кулка" по 14 днів вязниці за побиття і різню між ними біля шкільного будинку в ночі по забаві. В громаді загальне обурення й огірчення з цього приводу не лиш серед українського населення, але також серед населення польського.

ЖИДАЧІВЩИНА.

Філія „Просвіти" в Журавні задумує ожвавити свою діяльність. Іде про відповідне зорганізування освітньо-культурного життя в окрузі. В тій цілі чільніші діячі повіту рішили притягнути студентів до активної праці на культурно-освітній ділянці і скермувати їх молодечий запал на правильні тори. Численні бесідники представляли положення на місцях і стан, який витворився по святі У. М. Х. Рішено використати великий підйом духа населення по святі в той спосіб, що розпічнеться негайно позитивно-творча праця над злученням всіх активних сил для добра українського народу.

Наради духовенства. Заходом о. дек. Пилипчука скликано з нагоди празника, який відбувався 23. 6. в Любіні, конференцію духовенства, на котрій обговорювано справу власної організації та справу практичного застосування католицької акції під теперішню хвилину. Між іншими ухвалено такі резолюції: 1) Т-во св. Андрея, яке гуртує все духовенство Львівської Архиепархії, мусить обняти ціле моральне і матеріяльне життя священника. Всі товариства, кооперативи і фонди, які вже працюють в лоні нашого духовенства, мають — для управильнення акції і для видатніших висліпів праці — працювати в порозумінні, за апробатою і під моральним проводом Т-ва св. Андрея. 2) Т-во св. Андрея для успішної, плянової і тяглої праці при виконуванні різних цілей Товариства мусить покликати до життя відповідні секції з відповідальними референтами і це подати в „Ниві" до відома членів, щоби зголошувалися охотники, котрі в даним ресорті хотіли би співпрацювати. 3) В селах, де кружок „Р. Школи" не може зорганізувати дит. садків, рішено поробити заходи, щоби такі садки заложено під егідою церкви. 4) Рішено вишукувати здібнішу молодь і спрямовувати її до міст до шкіл і науки ремесла та подбати про приготування для тих сільських дітей збірних станцій.

—o—

СПОРТ.

ТІМ КОЛОМИЯ - Л. К. С. — У. С. С. К.

В четвер 29. VI. відбудеться продовження і рівночасно докінчення ситківкових змагань на токах У. С. С. К. (Супінського 21). Програма змагань така: Гри поодинокі: год. 18: Олександрович (Коломия) - Дрогомирецький (УССК); год. 16.30 Романковський (ЛКС) — Сасик З. (УССК). Гра подвійна: год. 18.30: Романковський Я., Олександрович — Сасик, Дрогомирецький. Всі гри пятьсетові.

Нові книжки й журнали.

„УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО". Рік І. ч. 8. Видає Українське Народний Союз у Франції. Париж, дня 18. червня 1933.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр

Середа, 28. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку" (всі місця по 1 зол., льосування в Бюрі „Або").

Четвер, 29. червня год. 3.30 „Безцінний лікар" (всі місця по 1 зол.).

Четвер, 29. червня год. 7.30 веч. „Дівочі обіти" (всі місця по 1 зол., льосування в бюрі „Або").

Театр Ріпнородностев.

Середа, 28. червня год. 7.30 веч. „Вбю її".

Четвер, 29. червня год. 7.30 веч. „Остання ніч Фреда Крака" (всі місця по 1 зол., льосування в Бюрі „Або".

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Тайна замку Порлюк", „Легіон вулиці".
АТЛЯНТИК: „Пожадана".
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Бічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МІРАЖ: „Цигапські романси".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".
ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Буфальо Біл" (Віліям Десмонд).
СТИЛЕВЕ: „Герої дикого заходу", ревія „Сапцімо на крізу".
ХИМЕРА: „Що може Париж".
УТІХА: „Мальовані хлопці", ревія: „Позір на закрутах".

Закордонне радіо.

Середа, 28. червня 1933.

Братислава (279,3) 11.05, 19.25 Концерт; **Міляно** (331,4) 11.15 Муз. вступ; **Берлін** (419) 20.30 Симф. концерт; **Білгород** (429,7) 19.30 Пісні; **Рим** (441,2) 20.45 „Дафні" оп. Мулє; **Відень** (518.1) 11.30 Квартет, 16.55, 19.00 Концерт; **Мінхен** (532,9) 20.00 „Гомас і Заіда" оп. Моцарта; **Будапешт** (550.5) 17.00 Спів; **Харків** (937,5) 9.00 Опера, 10.00, 18.00 Концерт, 13.50 Український квартет, 15.00 Рецитації, музика, 19.00 Концерт із „Березілю"; **Москва** (1000) 17.25 „Маскота" оп. Одрана (Досв. 720 м.).

Четвер, 29. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.35 Спів, 11.00, 16.00 Концерт, 18.00 Легка музика; **Міляно** (331,4) 20.30 „Фавст" оп. Гунода; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.00 Спів; **Рим** (441.2) 20.45 Симф. концерт; **Прага** (488,6) 10.35 Шубертові пісні, 20.10 Вальси кохання; **Відень** (518.1) 11.30 Симф. концерт; **Рига** (525) 18.30 Пісні й арії; **Мінхен** (532,9) 20.10 „Ді клайнен Ферванднен" ком. Л. Томи; **Будапешт** (550,5) 18.40 Арії; **Харків** (937,5) 9.30, 15.00, 16.20, 18.00, 19.00 Концерт, 13.30 Радіокомпозиція, 16.00 Музика, рецитації.

Присилайте передплату!

Львівське радіо.

Середа, 28. червня 1933.

7.05 Руханка; 7.15 Ранішній денник, спорт; 7.20 Музика; 7.52 Домашня господарка; 12.10, 12.35, 14.55, 22.20 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа, Грамофон; 16.15 Концерт; 17.00 Балачка; 17.15 Солісти (музика, спів); 18.15 Відчит: Спорт, фіз. виховання; 18.35 Камер. концерт; 19.40 Поет. чвертьгодинна; 20.00 Муз. авдиція; 21.00 Фортепіян; 22.00 Відч. в есперанто: „Наука й освіта в давній і нин. Польщі"; 22.20 Відчит в англ. мові про море; 22.35 Спортові вістки; 22.50 Орхестра.

Четвер, 29. червня 1933.

11.05 Трансм. з гриба „Чорних"; 12.03 Промова президента; 14.15, 22.15 Грамофон; 14.45 Рільн. відчит; 15.05 Вправи воєнної маринарки; 15.30 Нар. музика; 16.30 Спів; 17.00 Промова ген. Орліч-Дрешера; 17.15 Нар. музика; 18.40 Всячина; 19.00 Авд. із Жеромського „Вітер від моря"; 19.40 Почт.-техн. скринька; 20.00 Орхестра; 22.25, 22.27 Спорт; 22.45 Музика маринарки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Задумуючи скликати д. 2. липня 1933 р. товариський зїзд з приводу 20-ліття, просимо Товаришів, які здали матуру в держ. укр. гімназії в Станиславові в 1913 р., подати свої адреси. (І. Рибчин, Станиславів, II. держ. гімназія, площа Падеревського). — Михайло Кисілевський, Михайло Лабій, Іван Рибчин. 2239 1—1

П. Дмитро Котко має лист в Адміністрації.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У вівторок філія Банку Польського у Львові купувала доляри по 7.10 зол. У приватних оборотах платили по 7.12 зол.

У міжбанкових оборотах нотували: Льондон 30.25—30.35, Ціріх 172—172.40, Відень 95—99, Париж 35.06—35.15.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Девізи (трансакції).

Голяндія 357.75, Льондон 30.25, Париж 35.09, Прага 26.55, Швайцарія 172.16, Данціг 173.88, Італія 46.90, німецька марка 209,. доляр золотий 9.11, рубель зол. 4.82.

Процентові папери.

3-проц. поз. будів. 38; 7-проц. поз. стаб. 49.50; 4-проц. поз. інвест. 101.50; 4-проц. поз. держ. поз. прем. долярова 49, 5-проц. поз. конверс. 43.50, 6-проц. поз. долярова 46, Банк Польський 75.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 27. VI.: З приводу слабої тенденції на масло ціп не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.80 за копу. Тенденція на масло і молоко слаба, на яйця зайшкова.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	32·25	32·75
Пшениця збірна	30·—	30·50
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·25	17·75
Ячмінь двір. одноціли́й	15·25	15·75
Ячмінь на млино	13·75	14·25
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замокли́й	12·50	13·—
Кукурудза краєва	16·—	16·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	14·—	15·—
Горох пів-Вікторія	20.—	22·—
Горох полевий	15 —	17·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·75	8·25
Вика сіра	7·25	7·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	14·75	15·25
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	9·25	9·50
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Пшоно	28·50	29·50
Просо краєве	15·—	15·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	33·75	34·25
Пшениця збірна	31·50	32·—
Жито одноціле	19·75	20 —
Жито збірне	19·—	19·50
Ячмінь на млино	15·—	15·50
Овес збірний	12·75	13·25
Мука пшен. люксусова	64·—	64·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	35·—	35·50
Висівки житні	9·—	9·50
Висівки пшеничні	9·25	9·50
Крупи ячмінні грубші	27·—	29·—
Пшоно ч. 1	35·—	37·—
Пенцак ч. 10	27·—	30·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КРАВЧИНЯ шукає праці в приватнім домі на селі за утримання. Зголошення до Адм. „Діла" під „Добре поручена". 1-1

КАМЕНИЧКА нова, 9 убікацій, на догідних умовах продасть власник вул. Петра 17, Знесіння. 2240 1—1

ОКАЗІЯ: КАМЕНИЦЯ двоповерхова, околиця Політехніки, дохід нетто 5.000 зол. Ціна 50.000 зол. продає опціонзр: „Celeriter", Сикстуська 32. 2532а 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

РЕНТГЕНІВСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ

Др. М. Пензіяса

перенесене на вул. КОСЦЮШКА 3, парт-
2535 тер, тел. 16-32. 2—2

ГІНЕКОЛЬОГ І ПОЛОЖНИК

Др. Софія Парфанович

ВУЛ. ЗИБЛИКЕВИЧА 51 виїхала і ВЕРНЕТЬСЯ 7. серпня.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Феліке Гах

ЛЬВІВ, БАТОРОГО 12, ТЕЛ. 84-45.
Пересвітлює Рентгеном.

Йде літо! Користайте з дарів природи!
ОВОЧІ, ЯРИНИ ТА БЕЗАЛЬКОГОЛЬНІ НАПИТКИ

книжка видання Т-ва „Відродження", ст 72, ціна 80 сот., дістати можна в усіх українських книгарнях та складах „Народньої Торговлі". Замовляти в Т-ві „Відродження". Книжка незвичайно цінна, дає господиням багато матеріялу та фахових порад, як виробляти безалькогольні напитки та як приряджувати овочі, городину та їх подавати, щоби все було смачне та здорове. Легкий стиль, численні ілюстрації, всесторонне опрацьовання робить цю книжку зрозумілою й доступною для всіх. Закиньте погані й некультурні звичаї виробляти та пити алькогольні напитки! Бережіть своє та національне здоровля! Виробляйте безалькогольні, здорові та пожиткові напитки! Всі поради дасть Вам книжка „Овочі, ярини та безалькогольні напитки". 3—3
2521

НАЙКРАЩИЙ ВІДПОЧИНОК І ЗНАМЕНИТИЙ ХАРЧ у Пансіоні „ЗЕЛЕМІН"

ГРЕБЕНІВ

Затишне місце, сонячні кімнати. Ціни низькі.

Найновіші моделі

паризьких корсетів

патентований монополь на Польщу закупила робітня паризьких корсетів
МАЛГОЖАТА, ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 34.
Остерігаємо перед підробками.

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.

Ч. 167 (13.406). Львів, пятниця 30. червня 1933. Рік LIV.

Річна оплата сплачено ґуґалітом.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 148.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ҐРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. п., Румунії 150 лей, Болґарії 7·60 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ВІД СЛІВ ДО ДІЛ!

Нова фаза у боротьбі за українське шкільництво.

Після переміни українського шкільництва на українських землях на польське чи утраквістичне (що на одно виходить!) в 1925 і слідуючих роках декрет Президента Річпосполитої з 29. вересня 1930 р. „устабілізував" такий стан на час семи літ. Мета цього декрету ясна: призвичаїти до цього нового зміненого стану українське громадянство, а тим самим притупити вістря боротьби за своє рідне шкільництво. Одначе такий рахунок не оправдав себе.

Вже після першої семилітки українське громадянство своєю масовою участю в шкільному плебісциті за українською мовою навчання доказало наглядно, що ніколи не зречеться права за українське шкільництво. У порівнанні з 1925 роком число внесених в 1932 р. шк. декларацій збільшилося майже втроє. Інстинкт українських батьків щодо національної і громадянської свідомости випав блискуче, а одночасно український загал ще раз безоглядно осудив „утраквізм" закону Ґрабського з 31. липня 1924. р. Боже яка була мета того закону? На це дав авторитетну відповідь самий-же творець того „утраквістичного закону", лідер і вшехпольський ідеольог проф. Станислав Ґрабський на політичних зборах у Львові 10. травня 1931 р.: *„Йде про те, щоби українська дитина могла вирішити, чи волить Міцкевича від Шевченка!"* — сказав Ґрабський. („Курєр Львовскі" з 12. травня 1931.). І це вповні вистарчає.

Чи дивуватися тому, що український нарід борониться проти накидування утраквізму, що твердо й непохитно стоїть за українською національною школою? Цеж природне право самозбереження, цеж ходить про життя нації! Ніхто чейже не може вимагати, щоби українська дитина вирікалася українського поета Тараса Шевченка і його ідей, хочаб для найбільшого чужого поета! Ніхто не ляже живцем у могилу для асиміляційних забаганок Ґрабського та його отвертих і маскованих однодумців! І тим то пояснюється така масова участь українських батьків у шкільному плебісциті, тому ніякі перепони й жертви не в силі здержати українських мас від боротьби за свою українську національну школу. А нашим національним противникам останній шк. плебісцит відобрав облудне твердження, що мовляв — українські батьки не вносили шк. декларацій за українською мовою навчання, бо годяться на польські чи утраквістичні школи.

Очевидно таке ясне становище українських мас дуже не на руку різношерстним польським ділячам. Навіть консервативний краківський „Час" заявив, що українцям передчасно ликувати побідою перед остаточним вирішенням плебісциту органами шкільної влади. А інші польські часописи, особливож вшехпольські, закликають польські міродайні чинники перейти просто до денного порядку над українським шкільним плебісцитом.

Щож говорять дотеперішні факти? Десятки й сотки тисяч вношених шк. декларацій за українською мовою навчання вивели з рівноваги польські шкільні чинники. Львівський шкільний куратор Ґадомський окремим обіжником заборонив повітовим шк. інспекторам давати посвідки за число внесених шк. декларацій і доволив видавати тільки посвідки „на вагу" чи на „жмуток паперу", а від осіб, які передавали шк. інспекторам шкільні декларації, дотичний кураторський розпорядок жадав нотаріяльних повновластей від усіх батьків. Міністерство освіти на інтервенцію Української Парляментарної Репрезентації скасувало вправді той кураторський розпорядок як протизаконний, одначе тільки що після 31. грудня 1932 р., отже вже по упливі речинця до вношення шк. декларацій за українською мовою навчання.

Після того йшла „провірка" шк. декларацій за укр. мовою навчання і натиск на укр. батьків відкликати ті декларації. Українським батькам підсували декларації за польськими школами та видурювали й погрозами вимушували підписи, а вчителі казали шк. дітям підписувати їхніх батьків на деклараціях за польською мовою навчання то-що.

А тепер надходять вже з кураторії львівської шкільної округи відмовні рішення покищо з формальних причин: мовляв за підставі висліду перепису населення з 1921 р. нема в даній громаді 25 прц. українців, або: від часу остаяного вирішення мови навчання в даній школі не минуло ще 7 літ. Очевидно ті формальні причини нестійні і Правна Оборона при Гол. Управі „Рідної Школи" свого часу видала й оголосила в українській пресі повчення, як робити рекурси в таких випадках до міністерства освіти.

Та не так важне тут помилкове чи свідомо відмовне рішення в одному чи другому випадку, як радше важне як наглядний доказ теперішньої системи у відношенні до українського шкільництва. Після дотеперішньої поведінки і дотеперішніх фактів нема вже мабуть найменших сумнівів, як шкільні кураторії вирішуватимуть і решту шкільних декларацій за українською мовою навчання... Очевидно обовязком українських батьків у всіх випадках відмовного рішення своєчасно вносити рекурси до міністерства освіти, а опісля й жалоби до Найвищого Адміністраційного Трибуналу, щоби доконче вичерпати всі інстанції!

Так само ліквідації двох утраквістичних (давніше українських) держ. учительських семинарій у Львові і Перемишлі без їх переміни на гімназії нового типу та загадкові містерії з трьома категоріями перших кляс нового типу в українських гімназіях з метою зачинити до них доплив дітвори зі вселюдних шкіл — не менше наглядно ілюструють відношення шкільних чинників до українського шкільництва. До протесту Головної Управи „Рідної Школи" і Батьківських Кружків проти такої дальшої безупинної ліквідації решток українського шкільництва повинен прилучитися весь український загал з його Парляментарними Репрезентаціями на чолі.

Одначе на цьому не конець. **Попри конечну письменну деклятативну акцію і попри всякого роду протести мусимо одночасно розвинути творчу працю над реконструкцією українського шкільництва й українського виховання** бодай у формі, на яку дозволяє теперішний новий шкільний закон з 11. березня 1933. р. **Від слів мусимо перейти до діл!** (і. г.)

ВИ ПЕВНО ВИЇЖДЖАЄТЕ НА ФЕРІЇ
і залишаєте мешкання на опіці чужих людей.
Будьте обережні,
БО ВАКАЦІЇ ЦЕ ЖНИВА ДЛЯ ВЛОМНИКІВ
і тому обезпечіть своє майно від крадіжі з вломом
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
За обезпечення домашньої обстановки на 1000 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6 зол.

Трагедія середущого і молодого покоління.

III. Надпродукція інтелігенції.

1) ДОВОЄННІ ЧАСИ.

При кінці XIX-го і в XX. столітті зростає в Европі незвичайно швидко число середніх і високих шкіл, а ще більше скількість студіюючої молоді і разом з тим число інтеліґенції як суспільної верстви. Наслідком розвитку великого промислу й торговлі погіршується положення ремесла і взагалі дрібних торговельних і промислових підприємств. Дрібне міщанство посилає масово своїх дітей до шкіл у тій надії, що капітал, вложений на освіту дітей, йому добре опроцентується. Роздрібнення селянської власности й надмір робучих рук на селі, широка розбудова народнього шкільництва і шкільний обовязок та зріст загальної освіти витворювали і серед селянства сильний гін посилання дітей до середніх і високих шкіл.

Ми вже згадали, що освіта є товаром, що зріст освіти збільшує скількість того товару, а це веде до пониження його ціни. Світовий ринок праці переповнюється вщерть, а вслід за тим погіршується матеріяльне положення освічених людей. На ринку помічається брак праці. Щоби зарадити безробіттю інтеліґенції держави збільшують кількість службовиків, а обнижують їм платні. Не сповнилися мрії ідеалістів про благородні наслідки середньої і вищої освіти. Давніше називали верству інтеліґенції аристократією духа, пізніше називають її інтелігентним пролетаріятом. Проте перед війною і держави і громадянство дають собі ще сяк-так раду з надпродукцією інтеліґенції. Ця справа не є ще пекучою, не стоїть ще на порядку дня як одна з найбільш актуальних і дуже трудних до розвязання проблем. В Европі лише Росія і балканські держави не мають надпродукції інтеліґенції, а навпаки відчувають її недостаток

2) ЖІНОЧЕ ПИТАННЯ.

Тяжке господарське положення середньої верстви (ремісників, малих купців, середніх хліборобів і нижчих урядників) спонукує батьків посилати також дівчат до середніх і високих шкіл. У них заробіток голови родини не вистарчає на прожиток цілої рідні. Зростає кількість нежонатих і кількість родин, у яких жінки і доньки нарівні з мущинами заробляють фізичною чи умовою працею на удержання рідні. Подружа, в яких одиноким заняттям жінки є домашне господарство, стають щораз рідшими. Жінки працюють у промислі й торговлі, кінчать середні й високі школи, стають державними і приватними службовиками, учителями, лікарями і т. п. Умова праця жінок здобуває собі право горожанства. Не пуста зарозумілість чи хвора амбіція, а господарські обставини заставляють жінок боротися за здобуття рівноправности в усіх ділянках умової праці. В цей спосіб господарські обставини видвигають у весь ріст т. зв. жіноче питання, і жінки по довшій чи коротшій боротьбі здобувають для себе рівноправність майже в усіх европейських державах. Само собою розуміється, що скорий зріст жіночої інтеліґенції збільшує також непомірно загальну кількість інтелігентного пролетаріяту.

3) ПОВОЄННІ ЧАСИ.

У часі великої війни, коли тисячі інтеліґентів-мущин покинуло свої варстати праці і посади та пішло до війська, жіноча інтеліґенція заняла їх місця майже в усіх ділянках життя. Безпосередньо по закінченні війни вибухає в гострій формі боротьба за посади і варстати праці між мущинами, які по тяжких воєнних трудах вернули з війська, і жінками, які заняли їх варстати праці. У деяких державах виходять розпорядки, про обмеження праці жінок, про заборону, щоби чоловік і жінка займали державну посаду.

Перші роки по війні переходять під знаком загального оптимізму. Політики, економісти і фільософи передбачують новий скорий розквіт

усіх ділянок життя, а зокрема зріст багатства в новоутворених і старих европейських державах. Держави, а в першу чергу нові держави, починають жити понад стан переважно за позичені від Америки гроші. Вони збільшують непомірно кількість середніх і високих шкіл, а разом з тим продукцію інтеліґенції.

Для ілюстрації подамо статистику студентів високих шкіл у деяких европейських державах у 1929 р. На 100 тисяч населення припадає студентів вис. шкіл:

держава	теол.	філос.	право	медиц.	техн.	торг.	разом
Бельгія	1,4	34,3	14,9	23,6	38,7	9,0	131,9
Болгарія	0,9	15,7	16,1	14,0	—	5,2	54,9
Чехія	2,3	32,3	44,6	33,7	76,5	5,7	195,01
Франція	0,6	29,6	42,5	39,0	40,8	3,6	156,1
Німеччина	8,4	47,5	34,8	27,1	34,8	9,8	152,4
Польща	3,3	45,2	36,0	19,0	20,9	11,6	136,0

З цієї статистики бачимо, що загальна кількість студентів високих шкіл є в европейських державах знову за виїмком балканських держав і Совітів непомірно висока.

Щоби велитенська кількість нової інтеліґенції найшла варстат праці, розбудовують нові держави непомірно державний і самоуправний апарат. Для ілюстрації подам кілька прикладів:

До війни державний угорський апарат з поліцією включно виносив на Прикарпатській Україні приблизно 3.500 осіб. Чеський державний апарат під теперішню хвилю на тій самій території виносить 21.000 осіб. На Волині в луцькому магістраті за російських часів працювало около 15 службовиків, в Польщі в цій самій установі є занятих 60 етатових і 30 надетатових службовиків. Нові держави творять безліч ріжних урядів, яких не було в довоенних часах.

Ця розбудова державного апарату наражує державний скарб на великі витрати, але про це в черговій статті.

Володимир Целевич.

В роковини Версайлю

ДАНЦІҐ (ПАТ). На основі рішення сенату в роковини підписання трактату у Версайлі в дні 28. ц. м. пралори на публичних будинках вивішено до половини машту.

ВІДЛОЖЕННЯ РОЗБРОЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА (ПАТ). Президія розбройної конференції постановила поручити відложення нарад конференції до 16. жовтня ц. р.

Викидають лівих журналістів.

БЕРЛІН (ПАТ). Організація німецької преси в Берліні вичеркнула з листи членів багатьох визначних публіцистів і журналістів, які належать до лівого чи демократичного табору. В комунікаті організації сказано, що залишення тих журналістів в організації ним. преси булоб для неї зневагою.

Лист з Київа.

Від Редакції. Нам прислали листа одного українського інтелігента-галичанина з Київа до родини в Галичині. Лист незвичайно цінний своїм змістом, бо кидає дуже ярке світло на теперішні життєві відносини по містах на Україні. Пропускаючи зі зрозумілих причин прізвище автора листа, друкуємо його в цілости. При тім залишаємо непорушними стиль і термінольогію цього листа.

Київ, 25. травня 1933.

„Дорогенький Стрийцю! Дивно, що до нині вже 3-ий місяць минає, а від Вас не маю звістки. Я вислав Вам листа, в якому дав відповідь і вуйкові Я., ще в лютому місяці, але до нині не знаю — одержали Ви його чи ні. Після цього листа я вислав Вам ще откритку, в якій запитував, чи одержали цього листа. Справа в тім, що це злополучний лист. У нас пошта працює наче з горячки і цього листа післала не в Галичину, а в золочівський район харківської области. Дякуючи якомусь чесному урядовцеві мені відіслали назад цього листа і тоді я знов, удруге, вислав його Вам.

Я зараз разом з жінкою і дітьми абсолютно голодаємо. Була картопля так ще було сяк-так, а зараз вже варимо лушпиння з картоплі й приготовляємо їжу, але без всякої омасти. Я працюю, тобто я не без служби, алеж ця служба як і всяка служба чи інша праця не дає нічого. Щоби прожити так середньо, треба одержувати в місяць хоч 1500 карбов., а я одержую всего 200 карбов. Державні товари (бо в нас приватної торговлі немає) коштують дуже дорого, а труд не оплачується навіть на 10—20 відс. Так живе майже все населення як я. До дому виїхати не пускають і тут жити не дають. Прийдеться погибати голодною смертю як і другі. Прошу Вас, зберіться всією родиною і вишліть мені хоч якунебудь посилку, хочби крупи, сало, бо я вже забув, як те сало на вигляд і на смак. Піддержіть мене, поки одержу документи, щоби виїхати до дому, якщо пустять. Тут частенько одержують посилки від рідні з закордону, то ці ще жнють. Я гадав, що як закінчу вищу освіту, то вже буду мати кусок хліба як високо-кваліфікований спеціяліст і комусь дам, а воно вийшло, що й учені і невчені помирають однаково з голоду.

У нас грабіжі сильні. В марті місяці грабіжники ламали двері й вдерлися нічю в 1-ій годині до моєї кватири. Я вийшов з рушницею до них. Завязалась у нас боротьба, так що поломали рушницю, алеж я справився з ними і одного спіймав та віддав у міліцію. На другий день пішов я в цю міліцію дати докази, як це було. Так того переступника випустили безнаказно, а моїх доказів навіть не записали (не хотіли). У нас той, хто грабить, той ще живе, а чесна людина пропадає.

Прошу Вас, спасайте як можете. Працював я на селі. Так там сільська влада так називаємо розкуркулила мене. Забрала в мене навіть рядна і жінчин платок з голови і другі речі. Прийшлось перейти у Київ. Скаржився, але мені моїх річей не вернули, а продали й пропили. У мене тепер одіяла (ковдри) немає, білля теж немає, бо купити я не вспів. Словом, голий, босий і голодний. Ось чого діждався за 15 років у советської влади!

Продають у нас по місту в магазинах хліб, по 1 карб. за 400 грамів, тобто по 2.50 карб. за кільограм. Так народ вистроюється в очередь, (чергу! — Ред.) на цілі квартали. Моя жінка встає в 3-ій годині ночі, йде і становиться в цю очередь, простоює цілий день і без хліба, буває, приходить до дому, бо не вистарчає хліба. А в очередь стають люди і з вечора. Буває, що дехто силою, а дехто наглостю пробивається і бере хліб по 10 разів. Тоді перепродує його вже по 6 карб. за 400 грамів. Звичайно вот ці проступники, картьожники, пяниці, вори — вони цілими шайками запружують вхід і не дають чесній людині купити 1 фунт хліба. Такий магазин з хлібом коло мене рядом, і сьогодня побили міліціонера та представника місцевої влади біля магазину. Розбили йому обличчя.

Словом, описати все, що твориться в нас неможливо. Воші так навіть в кльозеті налазять на людину. А в трамваї обовязково налізуть і я приходжу до дому та обтираю воші з пальта. Так само жінка приносить їх з очереді. І сипний (плямистий — Ред.) тиф у нас сильно душить людей. Пухлих і голодних маси валяються по місту. Двері не закриваються так ходять і просять за куском хліба особливо селяни. Вчора ввечері в нашому дворі помер опухлий з голоду. Через кілька хвилин уже був роздітий. Це був молодий селянин. Куди дівся труп — не відомо, бо вже на ранок його не було.

Вот картина життя в державі пролетарській, в державі працюючих робітників і селян! Якбим це якесь стихійне свято, атож все в природі нормально.

Вітаємо всі домом Вас всіх жичливий Вам братанич (слідує підпис)."

Безробітні в Польщі

По статистичним даним зареєстрованих безробітних в П. У. П. П. на терені цілої Польщі було 24. червня ц. р. 226.466, що означає зменшення числа безробітних в порівнанні з попереднім тижнем на 2.881 осіб.

Справа евангелицької церкви.

БЕРЛІН (ПАТ). Найвища рада евангелицької церкви зложила в Трибуналі держави в Ляйпцігу скаргу проти заряджения пруського міністра освіти в справі іменування комісаря для евангелицької церкви в Пруси. Мін. Геринг звернувся до пруського міністра освіти з листом, у якому апробує його заряджения. Геринг заявляє, що пруський уряд, як сукцесор влади пруського короля, має виконувати владу над евангелицькою церквою. Вибори епископів мусять бути потверджені пруським урядом.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 30. ЧЕРВНЯ 1933.

СОФІЯ ЯБЛОНСЬКА.

ЛИСТ ЗІ СХОДУ

НА ЛИСТИ З КРАЮ.

Haut Tonkin, Indo-Chine, *15-го травня.*

Щиро мушу признатися: дуже мені приємно, хоч часом незручно перевіряти, чи справді стала я така популярна в рідним краю. Перелімною (хоч правда, збирана від року) лежить ціла колекція листів від знайомих і незнайомих, із запитами, докорами, проханнями, на конвертах яких я зазначила то червоним то синім олівцем „негайно", „пильно", „неодмінно", „приємно", „обовязково". Та хоч подокидувала я до тих написів щораз то більші вигуки, досі не мала нагоди відгукнутися на них.

Листів з пів сотні. А кожний просить „описів зі Сходу", оповідань з життя дикунів, трошки екзотики, синього неба, вражінь. Отже, щоби на них гідно відповісти, треба би було хіба відписати книжкою, ще й кожному зокрема, а в мене ледви можливість відписати на всі спільним листом.

Дехто мені заздрить і пише: „бачите, яка я багата!"... А я відповім: „ось вам доказ моєї вборости, бож час це безумовно найбільше багатство життя". Та тільки люди Сходу можуть це зрозуміти, вміють використати та оцінити час, бо в нас усі турбуються, кудись поспішають, начеб назустріч до самої смерти.

Як бачите, навіть тут, я сама не визбулася ще моєї непосидючости, бо все відбігаю кудись від наміченої теми: відповісти на листи.

В листах до мене одні просять приїхати неодмінно до них, як тільки вернуся, другі, зовсім незнайомі, просять заїхати в переїзді, а інші то цілком поселитися в них, бо мовляв, й цілого життя замало, щоби розповісти всі ті чудеса, що я їх бачила в подорожі навколо світа.

Мої милі друзі! По тих запросинах, намовах, а навіть приказах я взагалі сумніваюся, чи колись вернуся до краю, бо коли мене тут дикі звірі не роздерут з голоду, то ви мене розшарпаєте з цікавости.

Дехто ставить питання (я в листах дуже люблю конкретні питання, бо на них можна деколи відповісти): Чи люди тут послуговуються руками за другі ноги та лазять рачки як малпи, бо вони мовляв годуються кокосовими горіхами та мусять ставати суперниками малп: хто перший їх досягне на вершку пальми.

Інші питають, чи в нас тут чекодядові дерева також доються сметанкою, або чи правда, що останне вирафінування китайців у муках це приліпити засудженого животом до сонцем загрітого стовпа гумового дерева? На такі й на ще інших десятки подібних питань можу тільки одно відповісти, що тепер розумію, чому українці не рипаються поза поріг своєї хати та чому на світі їх так трудно зустрінути, бо замісць коштів, трудів та втоми підчас дійсних подорожей, вони залюбки мандрують у незрівняні країни власної уяви. Признаюся, що я ще досі не відкрила подібні до ваших уявлені країни. А шкода, бо колиб я була знала, то була би нових богів не шукала.

Інші знову питають, чи не прислати мені цибулі зі сиром та сухарів, бо мовляв, може вже риж на палочках та слимаки мені перейлися. Забувають вони, що китайська кухня — це одна з найстарших на землі, що досі проістнувала та що бувають люди, яким не то смачне, до чого вони звикли, а те, що має небуденний смак. Отже спасибі, мої милі, незнайомі, за вашу дбайливість; упевняю вас, що я не голодую та що столітні яйця це смаковизка, до якої, знаю, ніколи мені не вдасться вас переконати.

Небеса, скільки ще запитів!

Чи я вже зустрінула славного Ґандія, чи пізнала малайські чари, чи не викрила я тайн факірів, чи приємно провела минулого літа час серед юнанських піратів. А ось останне питання, яке рятує моє клопітне становище, бо на нього справді не можу відповісти ані „так" ані „ні". Дослівно: Як вам подобається „східне кохання?"

Тепер залишаються ще прохання. Ось перший лист з проханням, що чекає на відповідь вже яких 6 місяців та його адреса напевно вже змінена. Пише до мене якийсь незнайомий — „Мені згадував мій друг, що ви написали дуже мудру книжку „Чар на око". Прошу прішліть мені її на посте-рестанте: Коломия, Незнайомий". Підпис: „Ваш Адміратор". Безсумнівно, що мій незнайомий адміратор хворіє на очі та сподівався від моєї книжки ліку (чару), бо як же він міг перекрутити „Чар Марока" на Чар на око? А може цей його друг подав йому таку інформацію телефоном? У нас усе можливе, але звідки такі адміратори беруть мою адресу?!

Хоча я, на жаль, не окуліст, відповісти треба-ба. Отже мій цінний адміраторе, дуже мені прикро, що не маю чарів на око, а коли це тільки помилка, то „Чар Марока" дістанете в книгарні. (Якщо це вам поможе!) Стіжок листів і хотіла би я на всі окремо відписати. Вже хвилююся, чи не перейшла межі фейлетону.

Хтось прохав привезти такого зовсім ма-

Нові процеси на Україні.

„Юнайтед Прес" повідомляє: Сталін зарядив особисто увязнення та покарання директорів збіжевого тресту в Одесі. Керманичам цього тресту закидають, що вони подали в 1932 р. фальшиві відомости про наслідки жнив у їх районі та заховали таким чином від уряду більші кількости збіжа". Це повідомлення є в згоді з іншими вістями з України про страшний терор, яким московський уряд хоче зломити всякий опір та забезпечити собі можливо більші кількости збіжа з нових жнив. (Укрбюро, Женева).

—o—

Повстання в Сіньцзяні.

Швайцарська преса повідомляє з англійських Індій про повстання у Східнім Туркестані: Повстання музулманських племен урало-алтайської раси спрямоване проти китайської влади і виявляється в кривавих розрухах; воно сягає вже до Кашгару і загрожує Яркенд. Китайські уряди не мають досить засобів поборювати повстання. Значіння його тим більше, що розрухи відбуваються здовж радянських країв, Казакстану, Каракіргізії та Туркменістану, де недавно збудовано залізницю Турксіб. Населення радянського та китайського Туркестану споріднене національно. Висловлюють і здогад, що повстання проти Китаю підтримує радянська влада. Є також відомости, що Японія має відшкодувати Радянщину за її втрати в Манджурії, полишивши їй вільну руку в китайськім Туркестані. „Н. Цірхер Цайтунг" пише: „Японія має вирівнятя Сталінові шлях до Індій, про який мріяв уже Петро Великий. Але й цілий плян виглядає на мрію. Реальна дійсність показує більш брутальні риси. Поки Сталін здогонить свій взірець, Петра Великого, може Радянщина втратити свій проблематичний, але дійсний вплив та свою власність на Далекому Сході." Московська захланність усе була більша, ніж її сили. (Укрбюро, Женева).

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Бюджет м. Львова.

Воєвідство зменшило бюджет м. Львова на пів міліона.

Воєвідство прислало до львівського магістрату ухвалений міською радою на рік 1933/4 бюджет з тим, що скреслило з нього понад пів міліона золотих у видаткових рубриках. На вчорашнім засіданні бюджетової комісії міської ради ухвалено більшістю голосів приймити так справлений бюджет до відома і скреслити з нього згідно з рескриптом воєвідства 496.385 золотих. Таким чином вже й так слабо дотовані в бюджеті добродійні цілі й агенди суспільної опіки будуть ще більше обмежені.

ленького слоника, що щастя приносить, але живого, інші малпочку, ще дехто боа-конструктора. Це такий вуж, що мовляв, в Індіях його на кожній галузці можна побачити і як пише мені один: боа певно також відчуває кризу, бо вихуділі від своїх релігійних практик індуси тільки йому несуть шлунок, а ми тут (пише незнайомий) його впустимо до „Скарбової Палати". Свій до свого!

А мені саме пишуть з Індій, що роздратовані „зимною кровю" англійців усі боа вимандрували в тепліші країни. І як тут вдоволити моїх земляків?

В останньому листі просить мене одна мила жінка привезти їй папугу. Я розпитувала одного вченого індуса та він мене запевнив, що найбільший вибір папуг власне в моїй вітчині Польщі, бо він уважав мене за польку. Той сам індус питав мене, чи це правда, що в Польщі така маса лисів і вивірок, що без остраху винищити їх расу, можна сміло у великій скількості експортувати їх на Схід.

Якби я хотіла вдоволити прохання моїх земляків, уявіть собі менажерію, в товаристві якої я верталась би до краю! А пограничне мито, а консулярні візи для стільки різних рас та народностей заморських мешканців!

Кваплюся, час на почту. Пишу олівцем під папоротевим деревом. Відпочиваю на пів дорозі: коник пасеться поруч, а малпи кидають лушпину з горіхів. Гарно та соняшно. Це мій останній день у вимріяній країні. Завтра їду в Юнан шукати піратів і що лечого.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові? Місячна вкладка 50 сот.!

Як Москва розуміє пакт чотирьох.

Справжньо-московський великий політик більшовизму, К. Радек, дає в „Ізвестіях" з 10. ц. м. аналізу пакту чотирьох держав, де між іншим говорить: „Очевидно, що великобританський імперіялізм, головний режисер пакту чотирьох, постарається зробити з цього пакту орган боротьби проти СРСР. Головна турбота твердолобих полягає в тому, щоби не допустити до такого загострення противенств між імперіялістичними державами, яке обтяжилоб організацію проти СРСР... Німецький імперіялізм пропонував капіталістичним державам Европи утворити святий союз проти СРСР та кольоніяльних народів за ціну уступок на кошт східних та південно-східних сусідів Німеччини Пакт чотирьох дає таку відповідь на цю пропозицію: „Спочатку єдиний фронт проти СРСР, а щодо ціни погодимося пізніше". Далі Радек загрожує західним державам силами СРСР, „яких вони не доцінюють". Але беззубі погрози більшовиків тепер мало кому цікаві. (Укрбюро, Женева).

Німецько-національна партія розвязана.

Димісія Гугенберга?

БЕРЛІН (ПАТ). Міністр злучених господарських ресортів Гугенберг вніс на руки президента держави димісію, яка буде мабуть принята. В тому випадку надіються розвязання нім. національної партії.

БЕРЛІН (ПАТ). У звязку зі зголошенням димісії мін. Гугенбергом зібралася нині головна управа нім.-національної партії, щоб застановитися над розвязанням партії. Прийнято ухвалу, аби управа партії сама перевела її розвязання. Вечором делегацію партії приняв Гітлер для узгіднення умовин розвязання партії. У висліді тої авдієнції нац.-соціялістичне пресове бюро видало комунікат, який стверджує, що провідники нім.-національного фронту рішили самі негайно перевести його розвязання, у висліді приятельського порозуміння з канцлером Гітлером. Комунікат підчеркує, що поза нац.-соціялістичним рухом є ще тільки католицька партія центру. Оголошення приятельського порозуміння між б. партією нім.-національною і нац.-соціялістичною відбудеться в середу. Рішення Гінденбурга в справі димісії Гугенберга буде відоме також в середу.

БЕРЛІН, 28. 6. ПАТ. Бюро Конті повідомляє, що на постанову Гугенберга зголосити димісію вплинула крім справи розвязання Кампффронту та німецько-національного фронту передовсім справа відомого льондонського меморіялу та ріжниці думок, які в звязку з тим виринули з провідниками нац.-соціялістів у ділянці господарської політики.

Спроба відновлення Австро-Угорщини.

„Журналь де Женев" з 2[illegible] ц. м. повідомляє, що Мусоліні запропонував державам, які підписали пакт чотирьох, згодитися на унію Австрії з Угорщиною. Часопис висловлює погляд, що проект Мусолінія нереальний з формальних та річевих причин. Статути пакту не дають йому права переводити рішення міжнародніх справ такого роду. Справу австро-угорської уні могли б піднести лише дотичні держави у рямках Союзу Народів. Як Німеччина, так і Франція з ріжних причин висловилися би проти відновлення австро-угорської уні, яка могла б відновити і панування Габсбургів. Угорщина має причини побоюватися, що по можливім прилученні Австрії до Німеччини вона опинилась би знову в залежности від німецької держави. Проект Мусолінія у всякім разі цікавий як доказ того, що сучасні відносини на сході Европи потрібують рішучих змін. А найти рішення можуть лише ті, що його шукають. (Укрбюро, Женева).

—o—

Поклін Полеглим.

ЯВОРІВ.

Культ пошани для Полеглих зростає в Яворівщині з кожним роком. Це можна було наглядно бачити дня 5. червня ц. р. коли Яворівщина святкувала день Полеглих Героїв. Того дня вже від ранку стали напливати до міста зі сіл і передмість маси народу, пішки й на возах, з численними вінками. Всі прямували до міської церкви св. Юра, де численно зібране духовенство під проводом о. декана відправляло соборну Службу Божу. Около год. 11. передпол. зачали присутні уставлятися до походу. В поході йшли передом процесії з усіх чотирьох яворівських церков, відтак делегації міських і сільських товариств несли вінки в кількости 81, за ними йшло 15 священників, а далі тисячні маси народу у зразково впорядкованих відділах— чвірками, передом жіноцтво, за ним діти, а на кінці мужчини. В поході співав скріплений мужеський хор з Яворова та приграваля дута оркестра місцевого „Сокола". Похід пішов на цвинтар, де є могили Полеглих. Тут духовенство відправило панахиду, о. Зрада з Нового Яжева сказав проповідь, надзвичайно гарно приноровлену до місця й обставин, а міський хор відспівав низку стрілецьких пісень. Всі однозгідно признають, що це свято було найкращим релігійно-національним святом з усіх, що колинебудь дотепер відбулися в Яворівщині, бо крім того, що похід відбувся у зразковому порядку, треба підкреслити й те, що взяло в ньому участь понад десять тисяч народу й несено 81 вінків. Це успіх, що перевищає всі дотеперішні. Тут треба зазначити, що яворівське староство заборонило парохам (письмо з 31. V. 1933. ч. Б. П. 25/16/33) на Зелені Свята уладжувати релігійні панахиди „поза обрембем свей парафії", а поліція при виїзді людей зі сіл та при візді до міста відбирала людям вінки й нищила їх. Так знищила поліція з постерунку в Наконечнім вінок селян з Вільки Росніської, таж сама поліція знищила вінок п. Гриникової з Чернилявн. Ті вінки були зроблені зі зелені та ні своїм виглядом ні в написах не мали нічого протидержавного. Окремо відбирано тернові вінки, а в часі процесійного походу відобрала поліція один вінок, що був подібний до форми тернуба.

Н.

—o—

Свято на Маківці.

Пригадуємо, що в неділю 2. липня с. р. з нагоди 18-их роковин боїв на горі Маківці відправить Впр. о. мітрат Базюк читану Службу Божу у церкві в Тухлі, опісля буде святочне відкриття металевої таблиці зі списом Полеглих на горі Маківці УСС. В церкві співатиме хор „Сурма" зі Львова. В год. 11. відправить дооколичне духовенство співану Службу Божу на стрілецькім цвинтарику на Маківці при участи сполучених хорів з Гірного, Конюхова і Сколього та сокільських орхестр зі Стрия і Синевідська Вижного.

На це свято організує Т-во Сокіл-Батько прогульку до Тухлі і на Маківку. Учасники виїздять зі Львова в суботу 1. липня в год. 18.15, а вертають у неділю в год. 22.43. Залізничий білет в обі сторони без огляду на скількість учасників з 33 проц. знижкою коштує 13.80 зол. При зголошенні 50-ти осіб користатимемо з 50 проц. знижки, а тоді білет до Тухлі і з поворотом коштуватиме 9 зол. Охочі до цієї прогульки мають найпізніше до 30. червня зложити 9 зол. у ліквідатурі Земельного Банку Гіпотечного у Львові на біж. рахунок Сокола-Батька. Нічліги будуть приготовані тільки для тих учасників, які зголосяться до пятниці 30. червня або в Т-ві Охорони Воєнних Могил у Львові, вул. Словацького 14, або в філії цього Т-ва у Сколім у голови о. декана М. Мосори.

Традиція боїв на горі Маківці, святочне відкриття пропамятної таблиці, уфундованої Товариством Охорони Воєнних Могил у Львові, нагода при розмірно невисоких коштах відвідати скільські гори з їх симпатичним і патріотичним громадянством, повинні зібрати поважне число учасників не тільки з околиць Львова і Стрия, але й цілого краю.

Т-во Охорони Воєнних Могил у Львові.

—o—

„Я ЗРАДНИК".

БЕРЛІН (ПАТ). Арештованого видавця часопису „Дойтше Цукунфт" Рікера в Гайде разом із сином пробоєвики виставили на позорище. Арештованих вели містом на возі з таблицею, на якій був напис: „Я зрадник краю" Батькові дописали: „Моя родина також".

Ширіть наш часопис!

МИХАЙЛО ДОБРОТВІР,

ем. управитель школи в Чагарах Збаражських, член „Взаїмної помочі Українського Вчительства", помер по довгій і важкій недузі, принявши Найсв. Тайни, в 61. році життя.

Похорони відбудуться в четвер, 29. червня ц. р. в год. 1. попол. з каплиці Анатомії при вул. Пекарській ч. 52 на Янівський цвинтар, на які запрошують Свояків і Товаришів

Жінка, діти і внуки.

Ювилей громадянина.

Двадцятьпятиліття громадсько-військової праці голови відділу УЦК у Львові полк. о. Кузьминського.

Олександер Кузьминський уродився 30. VIII. 1889 в Тульчині на Поділлі. По скінченні духовної школи вступає до военної одеської школи, яку кінчить 15. VI. 1908 р. На початку 1917 року кінчить Миколаївську Військову Академію Генерального Штабу у Петрограді. Брав участь у світовій війні спочатку як начальник звязку, полковий адютант, командир сотні, баталіону, старший адютант штабу 19. дивізії і начальник штабу 64 п. дивізії. По вибуху революції брав активну участь в українській частині 64. п. дивізії.

За бойові вчинки у часі світової війни нагороджений орденами — Станіславом 3 ст. з мечами і лентами, Анни 4 ст. з написомм „За хоробрість", Анни 3 ст. з мечами і лентами, Станіслава 2 ст. з мечами, Анни 2 ст. з мечами (два останні з ношенням на шиї), за особливі бойові вчинки орденом св. Володимира 4 ст. з мечами і лентами, золотою зброєю (шаблею) з написом „За хоробрість" і рангою підполковника.

В Українській Армії: українізував 64. піхотну дивізію, був штаб-старшиною 2-го Подільського Корпусу, штаб-старшиною Сердюцької дивізії, помішником оперативного відділу Генерального Штабу, помічником оперативного відділу Штабу Дівої Армії. По злуці Галицької і Наддніпрянської армій був призначений помічником нач. опер. від. Штабу Головного Отамана, нач. управи Ген. Штабу УНР.

У 1921 році був призначений спочатку нач. штабу повстанчого у ген. Ю. Тютюнника, уступивши пізніше це місце пок. полк. Отмар-штайнові. Працював там до кінця як довірений уряду УНР.

На еміграції укінчив львівську політехніку — відділ мірничої інженерії.

Українська еміграція м. Львова й околиць в дні 27. VI. вшанувала ювілята скромним підвечірком.

Д. Д.

Спростування.

До Редакції „Діла" у Львові.

Прошу на основі § 19. пресового закону з 1862 р. помістити в найближчому числі Вашого часопису, на тім самім місці і тими самими черенками, що нижче названа стаття, слідуюче спростування відносно неправдивих вістей поданих про мене і моїх синів в статті п. з. „Наступ православія на Лемківщину", поміщеній у ч. 143 „Діла" з дня 5. VI. 1933 р.

„Неправдою є, що православіє намагаються поширити в Лупкові і околиці сини гр.-кат. пароха в Лупкові о. Теодора Грабця, —

натомісць правдою є, що три мої сини перебувають від ряду літ у Чехословаччині, четвертий у Турянську, а останній Богдан, котрий помер в квітні ц. р. жив у Мальнові коло Перемишля.

Не могли отже сини мої поширювати в Лупкові і околиці православія, тимбільше, що я як греко-католицький парох у селах Лупкові і Зубенську ніколиб до цього не допустив.

Від кількадесяти літ стою на сторожі нашої греко-католицької Церкви і в повірених мені селах православних нема".

о. Теодор Грабец.

Лупків, дня 25. VI. 1933 р.

Поміж тандитою і мистецтвом.

(Д-р Контни і його „Хлам на варстаті". — Косівщина — килимкарським „басейном". — Новітні гельоти. — Загрожений промисл і небез пека нового безробіття.)

I.

Недавно появилася на сторінках „Діла" стаття М. Творидла про гуцульське килимарство*). У ній найшли ми доволі повну аналізу жалюгідних відносин у цій промисловій ділянці, що така важна для життя-буття нашої збідніло Верховини. Разом із тим автор силкується дати розвязку трудної ситуації і закликує громадянство протиставитись лихові, яке розсілось у Косівщині.

З приводу того хотілиб ми звернути увагу на пресову кампанію, що її на 2 місяці раньше підняв у польській пресі ініціятор відомої виставки гуцульських килимів у Львові 1930 р. д-р Контни. Його цикль статтей у краківському „Часі" (чч. 88, 89, 990 і 91) залишився без відгуку у нашій пресі.

Д-р Контни, фанатичний дослідник одної галузі народнього мистецтва, а саме килимарства, висвітлив у своїх студіях цілу низку питань, що вяжуться з вульгаризацією гуцульського килимарського мистецтва, з рухливістю спекулятивних елементів, що наживаються коштом справжнього творця-ткача і консумента.

Мушу підкреслити цю справжню любов, яка бє своїм теплом із міркувань автора. Д-р Контни, той, що перемандрував Грецію і весь Балкан, інтересуючись — як сам пише — килимами, вовною, гафтами, барвами і орнаментом, що часто-густо забував на сон і посеред романтичних пригод силкувався вимантити ріжні тайни нар. мистецтва (як ось барвлення вовни македонцями), взяв на себе справді ціняе завдання: звернути увагу міродайних чинників на *несамовитість того, що твориться на Гуцульщині і в килимарському промислі.* Величпієтизму, яким він обдаровує справу і ткача з добре йому відомого гуцульського племени (він володіє вповні українською мовою) — з одного боку і знання матерії, про яку він пише — з другою — це прикмети, що збільшують вартість його статтей.

Не зражує нас те, що автор розглядає гуцульські килими, як регіональну відміну польського килиму (хоч дивує це всякого, хто читає назагал обективні його міркування). Не відкидає нас і історично-польська підбудова теми, хоч суттєвим змістом „Хламу на варстаті" є гуцульський килим, а все інше це театральні (що так скажемо) реквізити. Рахуємось із тим, що автор -поляк і що стаття призначена для польських читачів і польської публики.

II.

Д- Контни обраховує максимально в Польщі біля 6.700 килимарських варстатів, з того (покликуючись на підсумки інших) призначує на поодинокі райони ось-яку кількість: на косівський 3—4 тис. варстатів**), на глинянський $1^1/_2$—2 тис. варст., на закопанський 200—250 варст., на краківський 250—350 варстатів. Крім того невеличку кількість варстатів має Варшава, Львів, Луцьк, Краків, Ченстохова, Красне.

Як бачимо з того — килимарський промисл є властиво промислом зах.-українських земель, бо тут находиться — беручи кругло — 80 прц., а то й більше килимарських варстатів. Центром килимарства в Польщі є Косівщина, яка продукує річно на 12 міл. зол. тоді, коли д-р Контни означує вартість цілої килимарської продукції в Польщі квотою 20 міл. золотих. Коли додамо вартість глинянської продукції, то мабуть і щодо вартости означених нами вище 80 прц. для українських килимів не буде перебореннями.

І можна би радіти, що на наших землях розвинулась поважна галузь домашнього промислу, а з тим появилося обильне джерело заробітків, якби не дві болячки:

1) *нищення доброї слави килимів* через масову продукцію безвартісної тандити і

2) *немилосердне використовування ткачів* через посередників-підприємців.

Величезний попит на гуцульські килими зродив жажду наживи. Множаться посередники-підприємці і посередники-продавці (одні і другі звичайно жиди), множаться імітовані килими, що по кількох уже літах розлазяться на куски. Д-р Контни широко оповідає, в який спосіб родяться такі килими. „Сирівець таких килимів — пише він між іншим — це переважно найгірша тандита, вовна зі шмат і сурогати, склеєні разом домішкою олію і клею, крашені найгіршими аніліновими барвниками". Як основу, що її разом із вовною достарчає гуцульському ткачеві підприємець уживають здебільша бавовняну нитку. Гуцул дістає окрему премію за засновану вовну з максимального приділу на 1 кв. метер.

Такими килимами обманюють посередники краєвих і закордонних консументів (10—20 прц має збут за кордоном), руйнуючи до краю справжній килимарський промисл, загрожуючи взагалі майбутности килимарства. Силою посередників є їхні фінанси, які з одної сторони позволяють їм зєднувати гуцульських нужларів зачетами на роботу, з другої позволяють уділяти консументам кредит до 30 місяців. Спритні викрути від податкових тягарів, розмірно високі ціни тандитних килимів (бож вони підмазуються під мистецтво гуцулів) і нелюдське використовування ткачів складається на кольосальні заробітки посередників.

Про необхідність визволення українських килимарів зпід „опіки" посередників писав недавно на сторінках „Діла" мец. М. Корчинський, назвавши тих килимарів слушно гельо-

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

тами нашого часу*). Він пропонував ткачам, аби вони зорганізувалися у кооперативу, або якщоб цей ідеальний вихід із ситуації був трудний — радив закласти окрему організацію, яка би продукцію килимів і їх збут взяла у свої руки, аглядно поручав розбудову солідних килимарських установ Косова.

Конкурувати зі сотнями добре зорганізованих „підприємців" і комівояжерів-агентів (дир. „Гуц. Мистецтва" п. Куриленко начислює в „Часі" перших 500, других 400), до того фінансово сильних, — це діло нелегке, але і не безнадійне. Тисячкратні заробітки тих посередників дають можливість затруднення капіталові, який не гнатиме за хижацькими зисками. — як пише п. Корчинський — а вдоволиться гідним, хоч і дуже добрим зиском.

Дохідна галузь нашого домашнього промислу найшлась у чужих руках, що його ведуть до руїни. Втримання і розбудова Черча вказує на те, що наш капітал (а чейже він усе таки є) не втікає перед надійними підприємствами. Чи не слід було би застановитись над ратунком нашого килимарства?

III.

Автор згаданої статті „Хлам на варстаті", вказуючи на відносини в Косівщині як на трясовиння, що більше і скоріше ніж Полісся вимагає меліорації, апелює до урядових чинників, аби занялися цією справою. Він бє у великий дзвін ратунку і радить мобілізувати все для ліквідації темних елементів у Косівщині.

Цікаве, що перший відгук на сторінках того ж „Часу" був негативний. Тадей Островський виступив з відповідю, в якій доказує, що все є в порядку. „Ми повинні тішитись — пише він дослівно — що так звана через д-ра Контного „тандита" находить масовий збут у Польщі а навіть за кордоном"... Найгірший, мовляв, килим польського походження є ліпший для польського господарства, ніж найгарніший імпортований диван зі сорту „оленів над ліжком" і т. і. („Час" з 30. квітня ц. р.). Все інше — як бачимо — опонента не обходить...

Дотеперішні досвіди вказують на те, що і влада мабуть не дивиться на цю справу інакше як п. Островський. Д-р Контни пробує переконати владу про недоцільність її невтральности і має надію, що його заходи матимуть успіх...

Відгукнувся теж на сторінках „Часу" п. М. Куриленко, дир. „Гуц. Мистецтва" у Косові, виступивши з признанням акцію д-ра Контного. При

*) Гуц. килимарство у сьогоднішній хвилі", „Діло", ч. 153.

**) М. Творидло у згаданій статті подає скількість варстатів „до 6.000".

*) Гуц. „Гуц. килимарство у сьогоднішній хвилі", „Діло", ч. 153.

**) М. Творидло у згаданій статті подає скількість варстатів „до 6.000".

Президент данціґського сенату приїде до Варшави.

ДАНЦІҐ, 28. 6. ПАТ. У звязку з переняттям влади новим сенатом у Данціґу новий президент сенату д-р Равшнінґ і віцепрезидент сенату Ґрайзер висловили бажання відвідати Варшаву. В порозумінні між польським урядом і сенатом Данціґу дату гостинь устійнили на 31. липня ц. р. Буде це офіціяльна [illegible] візита почали би пр[illegible] акт [illegible]

сучасній системі масової продукції кілиму, що базується головно на калькуляції товару, без ніякої мистецької вартости, і на загально відомій тандиті сирівців (сурогат вовни зі шмат), Косівщина найшлась у переддень величезного заломання, з чим, на жаль, вяжеться нове безробіття".

Не треба доказувати, що *нужда і безробіття найбільшими ворогами національної відпорности* і те ми теж мусимо мати на увазі.

В. Нестерович.

Повінь на Закарпатті.

З Ужгороду прийшли вісти, що нова повінь навістила велику частину Закарпаття. Багато гірських потоків перемінилося в рвучкі ріки, а всі майже допливи Тиси виступили з берегів. Містечко Раковець відрізане від світа, домів під водою, у хвилях згинуло багато худоби та безрог. Мости зірвані, ліси в тих околицях понищені. Під напором води завалилися стовпи залізно-бетонового моста на ріці Унг біля Великого Раківця. З моста, що коштував 3 мільони ч. к. не остало ні сліду. З Братислави вислали поїзд рятункових відділів для помочі жертвам повені.

Австрійські міністри в Льондоні.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. Приїхали тут австрійські міністри: фінансів Буреш і внутрішніх справ Шуми. В інтервю з представником Райтерової агенції сказали, що метою їх подорожі є посилення торговельних взаємин із Англією. На думку австрійських міністрів вигляди австрійської позички дуже добрі.

НОВИНКИ

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. 2456 8—10

— **Нагробник Денисові Січинському** на станиславівському цвинтарі мусить стати весною 1934 року, в 25-і роковини смерти заслуженого композитора. Виділ Спів. Т-ва „Станиславівський Боян" просить складати жертви в Укр. Кооп. Банку в Станиславові, вул. Сапіжинська ч. 23, на щадниче конто ч. 1470. 2531 3—3

— **Українське Лікарське Т-во** у Львові зложило 20 зол. на будову нагробника Ів. Франка замість вінця на могилу в день відкриття нагробника.

— **Відзначення молодих українських мистців.** У Краківській Академії Мистців дістали цього року відзначення: на виділі різьби п. **Нестор Кисілевський,** а на виділі рисунку і малярства пп. **Продан** та **Іванців.**

— **4. скарбовий уряд** буде урядувати від 30. червня ц. р. із ліквідатурою та касою в льокалі при вул. Пілсудського ч. 11/II. п. у Львові.

— **Наслідки поганого літа** сильно відчули текстильні фабриканти в Лодзі. З огляду на нелегку погоду люди не купували в останніх місяцях весняних та літніх одягів і великий запас товарів залишився по крамницях, які тепер вертають його фабрикантам. Ціни теж сильно впали.

— **Матеріяли до історії унії в Холмщині.** До Варшави прийшов з Ленінграду транспорт архівів, ревіндикованих з СРСР польською делегацією на основі XI. статті рийського договору. Між тими архівами найцінніші акти, що відносяться до унії в б. уніятській дієцезії холмській. Всі ті матеріяли перевезено до виділу держ. архівів (вул. Довга 13).

— **Запорожець за Дунаєм у Кракові.** Дня 11. червня ц. р. краківський український аматорський гурток виставив у салі Кузьновича „Запорожця за Дунаєм". Вистава була зразкова. Всі співаки солісти (пп. Стецури, Граб, Трешневська, Миринович, Шевчук), а також хори й балет чарували, на жаль, не дуже численно зібраних видців. Хто не був, нехай жалує, бо такий ансамбль не скоро побачить і почує. Музичний провід був у руках д-ра Менціньского, якому й належиться велика дяка за працю й уміння. Тільки трохи збільшити хор і орхестру, а можна б и „Запорожця" з тою обсадою, яка співала й грала 11. червня, пустити на оперову сцену.

— **Збіжева ржа.** В Ярославщині заповідається гарний врожай, лише подекуди показується ржа на селянських збіжах. Від приморозків і студіні в травні потерпіла бараболя. Збір сіна та конюшини був добрий. Коли не впаде град та не вилає Сян вигляди для хліборобів добрі.

— **Вибух кипячки у Бориславі.** Власник копальні „Кляйнер" у Бориславі Тайхер не міг дочертітися кипячки, тому виповів робітникам на 14 днів. Коли кінчився останній день виповідження, нараз у копальні вибухла кипячка з такою силою, що її обраховують на сто злотих місячно

— **Загадочний труп.** В міському парку при вул. Залізничній в Рудках біля Самбора найшли трупа жінки, а біля неї карточку з написом в українській мові „Відбираю собі життя". Слідство стверднло, що смерть наступила наслідком револьверового вистрілу в серце. Поліція веде слідство. Здогадуються, що то було убивство, доконане на любовному тлі. Назвище жінки покищо невідоме.

— **Поручник перед судом.** У Лешні в трамваю прийшло до авантюри між поручником резерви Едм. Жуковським і кондуктором Прусінським, тому що поручник всів переднім помостом. Кондуктор вибив Жуковського по лиці, мовляв за це, що він сказав: „Іх габ ойх ..польніше Швайне". Гепер відбувається в тій справі розправа в варшавському суді. Обвинувачений Жуковський боронить, що таких слів не говорив і що він добрий поляк.

— **Українсько-польський „дом людови" в Чортківщині.** Перед роком повстав у Ридодубах, чортківського повіту, комітет будови „дому людового польске-рускего". В комітеті є 6 українців і 6 поляків. Грунт під дім дала громадська рада. В найближчім часі розпічнеться будова цьогож дому так, що „польско-рускі дом людови" буде закінчений ще цього року. Слід замітити, що читальня „Просвіти" в Ридодубах має вже здавна власний дім із салею на сходини й амат. вистави.

—**Хуртовина й тучі.** Над Товмаччиною перейшла велика хуртовина з тучею. В Ляцькім Шл. вихор зірвав кілька дахів і завалив два будинки, що будувалися. В Торговиці, Тарновиці Пільній та Гостові вихор перевернув кількадесять хат і стоділ, телеграфічні стовпи і придорожні дерева і т. п. — Підчас хуртовини грім ударив у хату Максимчука в Джурові (Снятинщина). Хата згоріла. — Вода в Бистриці Надвірнянській піднеслася на два метри понад нормальний рівень у селі Волощинець. Небезпеки повені нема.

—**Летунський майдан у Станиславові.** Комісія варшавського міністерства разом із представниками місцевої влади оглядали ріжні місця у Станиславові, щоби підобрати відповідну площу на летунський майдан. Цей майдан лежатиме на лінії головних европейських майданів і влекшуватиме перелети.

— **Кара смерти за вбивство судді.** У Кротошині якийсь Валенти Раменґа не міг вибачити тамошньому судді, що той засудив його на якусь кару. З помсти підстрілив суддю Арендта. Суддя помер від ран. Наглий суд засудив Раменґу на кару смерти.

— **Рік вязниці для гімн. вчителя за хабарництво.** Поліція в Бережанах впала на сліди добре зорганізованої шайки, яка займалася посередництвом у купуванні добрих нот у гімн. вчителя Г. Завірського. Найменша такса була 20 зол. за добру ноту на півр'ічнім свідоцтві, 50 зол. на річнім свідоцтві. Після довгого слідства, веденого заст. президента окружного суду в Бережанах Е. Урановичем, прокуратура виготовила акт обвинувачення на 60 сторінок машинового друку. Закидали вчителеві Завірському хабарництво в 39 випадках. До розправи покликали 78 свідків, крім цього прокуратор казав відчитати зізнання 41 свідків у слідстві. Засудили Завірського на 1 рік вязниці, при чому половину кари на підставі амнестії подарували йому, а другу половину кари мусить відсидіти. Боронив обвинуваченого д-р Перацький зі Львова. Розправі прислухувався спеціяльний делегат Куратерії, візитатор Балінський.

— **Бійка на цвинтарі.** У Вістовій (Калущина) померла кількамісячна дитина „дослідника св. Письма" Михайла Василишина. Сектанти принесли дитину на цвинтар прикриту полотном та при співі сектантських пісень хотіли похоронити. Сектантам заступило дорогу около 300 селян і не допустили до сектантського похорону. При цьому прийшло до кровавої бійки. Дитину похоронили по греко-католицькому похоронному обряді, бо мати охрестила дитину без відома чоловіка. Поліція веде слідство, в справі бійки на цвинтарі.

— **Викрили літературу ОУН?** Польські часописи повідомляють, що львівська поліція впала на слід магазину нелегальної літератури О. У.Н. При ревізії заквестіонували сотки примірників бюлетену ОУН, „Юнака", „Сурми", „Розбудови Нації", летючки в справі „Свента Гуцульщизни". В звязку з цим перевели багато арештувань.

— **Труп на вежі.** Від якогось часу працював у виховнім заведенні „Сакр Кер" при пл. св. Юра у Львові 44-літн. Руд. Ковалюк емігрант із СРСР. У середу рано пішов на вежу, щоби нарегулювати годинник. При роботі помер наслідком удару серця.

— **Ріжні вістки.** У Ліверпулі помер 77-літній Віліям Тернер, колишній капітан „Люзитанії", що пішла на дно від німецької торпеди підчас світової війни. — Відомий кіновий артист Дуґляс Фербенкс вернувшися з Европи до Нюйорку після подорожі довкола світа дістав запалення легенів. — На голяндській верфті Вільтон пожежа наробила шкоди на мілїон гульденів.— У кількох містах Долішньої Австрії громадяни, що хотіли виявити свою симпатію для гітлерівського уряду, попідрізували електричні стовпи. — Із професійної організації німецьких журналістів викреслили нову „партію" денникарів і письменників, що належать до лівиці або є звичайними демократами; це здебільша німецькі журналісти, дописувачі з чужини.

— **Небезпечна знахідка.** На передмісті Берлі на найшов хтось пакет з 60 шкляними плитками, на яких були такі написи: „Азіятська холера, малярія..." Знахідник був такий перелякний, що підпалив пакет на місці. У пакеті були імовірно бацили з якоїсь лабораторії.

— **Згода в еспанській королівській рідні.** Колишній еспанський король Альфонс XIII. прислав у день шлюбу свого сина телеґраму з повідомленням, що вибачає йому його мезаліянс і пересилає своє благословенство. Одночасно запрохав він його зі своєю жінкою на медові місяці до Фонтенебльо, біля Парижа, де Альфонс XIII мешкає тепер з усією рідною.

— **Марінетті найшов собі тему.** Апостол футуризму Марінетті видав новий твір п. з. „На славу брунетів і на загибіль бльондинів". Є у цій книжці дитирамби в честь чорного волосся і осудливі епітети білого. Бачимо, що Марінетті, сильний брунет, сильно закоханий у собі. На щастя сучасні жінки вміють уже змінити колір волосся і коли яка схоче приподобатися Марінеттієму, (якому недалеко вже до лисини), змінить свою голову.

— **Друкарська помилка.** У вчорашнім фейлетоні **„Хвильовий проти течії"** в першім стовпці 5-ий рядок знизу треба читати: „Та малощо буває ясне! Хвильовий не міг стриматися."

СПОРТ.

БІЛИЙ ОРЕЛ — УКРАЇНА.

Відплатні змагання за мистецтво А-класи між цими дружинами відбудуться в неділю 2. липня в год. 4. полудні на грищі Погоні. Дотепер грали собі дружини за мистецтво зі собою тричі; Україна виграла одні змагання, а два були невирішені. Ціни білетів низькі.

30-ЛІТТЯ ЛЬВІВСЬКИХ ЧОРНИХ.

Львівський спорт. клюб „Чорні" святкує в цих днях 30-ліття свого істнування. Серед ріжних спорт. імпрез, які відбудуться з цього приводу, згадаємо про турнір чотирьох дружин, які візьмуть участь у ювилею „Чорних" і розіграють між собою в суботу 1. і в неділю 2. липня ц. р. змагання в копаному мячі. Це такі дружини: мистець Данцїта Ґеданія, Л. К. С., Погонь і Чорні.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник. Ч. 7. **ДАЖБОГ**, ч. 6. Львів, червень.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ПОЛІТЕХНІКУ, орган Товариства прихильників Української Господарської Академії. Подебради. Ч. 1—2. червень 1933. Зміст: О. І. Бочковський: За Українську Політехніку. О. К.: Все вперед. В. С.: Край за власну господарсько-технічну високу школу. Н. Д.: Український студентський конгрес. Українські інжинірські організації в справі У. Г. А. та У. Т. Г. І. Діяльність Т-ва Прихильників УГА. Список членів Т.П. У.Г.А. З діяльности комітетів підтримки УГА. Перший черговий Зїзд членів ТПУГА. Плян діяльности ТПУГА на 1933-4 рік. До всіх членів Т-ва Прихильників УГА. Оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 29. червня год. 3.30 „Безумний лікар" (всі місця по 1 зол.).

Четвер, 29. червня год. 7.30 веч. „Дівочі обіти" (всі місця по 1 зол., льосування в бюрі „Або").

Театр Різнородностей.

Четвер, 29. червня год. 7.30 веч. „Остання ніч Фреда Крака" (всі місця по 1 зол., льосування в Бюрі „Або".

Пятниця, 30. червня год. 7.30 веч „Вбю я".

Кіна.

АДРІЯ: „Білі ночі".
АПОЛЬО: „Тайна замку Порльок", „Легіон вулиці".
АТЛЯНТИК: „Пожадана".
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Бічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРНИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х мільонів".
МІРАЖ: „Циганські романси".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".
ПАН: „Натхнення" (Гр. Гарбо) і комедія.
ПАСАЖ: „Буфальо Біл" (Віліям Десмонд).
СТИЛЕВЕ: „Герої дикого заходу", ревія „Свищимо на кризу".
ХИМЕРА: „Що може Париж".
УТІХА: „Мальовані хлопці", ревія: „Позір на закрутах".

Закордонне радіо.

Четвер, 29. червня 1933.

Братислава (279.3) 10.35 Спів, 11.00, 16.00 Концерт, 18.00 Легка музика; **Мілянo** (331,4) 20.30 „Фавст" оп. Гунода; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.00 Спів; **Рим** (441,2) 20.45 Симф. концерт; **Прага** (488,6) 10.35 Шубертові пісні, 20.10 Вальси кохання; **Відень** (518.1) 11.30 Симф. концерт; **Рига** (525) 18.30 Пісні й арії; **Мінхен** (532,9) 20.10 „Ді-клайнен Ферванднтен" ком. Л. Томи; **Будапешт** (550,5) 18.40 Арії; **Харків** (937,5) 9.30, 15.00, 16.20, 18.00, 19.00 Концерт, 13.30 Радіокомпозиція, 16.00 Музика, рецитації.

Пятниця, 30. червня 1933.

Братислава (279,3) 19.25 Музика; **Бреслян** (325) 20.00 „Люізе Мілер" оп. Вердія; **Мілянo** (331,4) 17.00 Музика, 20.30 „Ля Чікала е ля Форміка" оп.; **Берлін** (419) 20.10 „Зачарований флет" оп. Моцарта; **Білгород** (429,7) 12.35 Цит. музика, 19.20, 20.00 Пісні; **Прага** (488,6) 20.30 „Пфи кринниці" ком. оп. Бльодека; **Будапешт** (550,5) 17.30 Цит. орхестра, 19.00 Спів; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 13.50 Український концерт, 19.00 Солісти (з „Березілю"); **Москва** (1000) 17.25 „Циганський барон" оп. Штравса (Доса. 720 м.); **Париж** (1724,1) 20.45 „Веселі кумоньки з Віндсору" Шекспіра.

Львівське радіо.

1933.

11.05 Трансм. з грища „Чорних"; 12.03 Промова президента; 14.15, 22.15 Грамофон; 14.45 Рільн. відчит; 15.05 Вправи военної маринарки; 15.30 Нар. музика; 16.30 Спів; 17.00 Промова ген. Орліч-Дрешера; 17.15 Нар. музика; 18.40 Всячина; 19.00 Авд. із Жеромського „Вітер від моря"; 19.40 Почт.-техн. скринька; 20.00 Оркестра; 22.25, 22.27 Спорт; 22.45 Музика маринарки.

Пятниця, 30. червня 1933.

7.05 Руханка; 7.15 Ранішній денник, Спорт; 7.20 Музика; 7.32 Хвилина дом. господарства; 12.10, 12.35, 14.55, 19.00 Грамофон; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.15 Солісти (музика, спів); 18.15 Про Білу та Чорну Русь; 18.40 Фортепян; 20.00 Симф. концерт; 22.00 Літ. авд. „Балляда про дочку короля Рене"; 22.25 Спортові вістки; 22.40 Танкова музика.

БІРЖА.

ДОЛЯР ПАДЕ.

У середу в ранішніх годинах філія Банку Польського у Львові устійнила курс доляра на 7.05, одначе не купувала доларових банкнотів. У позабанкових оборотах платили за доляри по 7.06 зол. В полудневих годинах Банк Польський обнизив курс доляра до 7 зол. У приватних оборотах платили за доляра по 7.02—7.05. Тенденція знижкова.

На варшавській біржі курс доляра 7.045. І на інших европейських біржах зазначилася сильна знижка курсу доляра. Зате курс голяндського гульдена піднісся до 8.52.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця дворська	32·25	32·75
Пшениця збірна	30·—	30·50
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·25	17·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	13·75	14·25
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замоканий	12·50	13·—
Кукурудза краєва	16·—	16·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	14·—	15·—
Горох пів-Вікторія	20,—	22·—
Горох полевий	15 —	17·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·75	8·25
Вика сіра	7·25	7·50
Сіно солодже прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	14·75	15·25
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Рінак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	9·25	9·50
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Пшоно	28·50	29·50
Просо краєве	13·—	13·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак синий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця дворська	33·75	34·25
Пшениця збірна	31·50	32·—
Жито одноціле	19·75	20 —
Жито збірне	19·—	19·50
Ячмінь на мливо	15·—	15·50
Овес збірний	12·75	13·25
Мука пшен. люксусова	64·—	64·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	35·—	35·50
Висівки житні	9·—	9·50
Висівки пшеничні	9·25	9·50
Крупи ячмінні грубші	27·—	29·—
Пшоно ч. 1	35·—	37·—
Пеницак ч. 10	27·—	30·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 28. VI.: масло —.—, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.80 за копу. Тенденція на масло вичікуюча, на молоко знижкова, на яйця і сметану удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Позір Маківка! Ідучи на Маківку не засоблюйтеся в харчі, бо на місці на Маківці буде свіжий і добірний буфет б. У. С. С-а Юрка Гарасимова зі Стрия, звісного своїми солідними і смачними ковбасними виробами. Частину доходу призначено на маковецькі военні могили.

Товариський Зїзд абітурієнтів укр. державної гімназії в Станиславові з 1913 року відбудеться з ріжних причин щойно по феріях, в перших днях **вересня 1933. — Рибчин, Лабій, Кисілевський.** 2246

Управа Дитячої Оселі ім. Митр. А. Шептицького на Остодорі к. Підлютого приймає ще до 8. липня ц. р. останні зголошення до II. оселі для дітей від 7—14 р. життя. Оплата за повний місячний побут в оселі 49 зол. Сто учасників в I. оселі, а поверх 70 зголошень на II. оселю, це найкраща реклама для оселі. Останні зголошення разом з повною оплатою слати на адресу: Зенон Котович, Львів, вул. Личаківська 18, II п. 6 м. Там дають устні інформації між 10—11 рано і 15—16 по обіді. Просимо вирівнювати оплату. — Управа. 2244 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ІНЖИНІРИ КАХНИКЕВИЧ І БІЛИНСЬКИЙ — концесіоноване технічне бюро для інсталяцій електричних і водопроводних уладжень, моторів, помп, турбін. Проектування електрівень та інших промислових заведень. — Львів, ул. Генінга ч. 36. тел. 48-06. 2504 3—3

ВПИСИ на рік 1933/34 до новочасної річної школи крою і шиття та домашнього господарства приймає Марія Пісарська, Львів, Стшілка 8. II. п. 2506 34 —

ОКАЗІЯ: КАМЕНИЦЯ околиця Варшавської кавярні, дохід 32.000 зол. Ціна 28.000 долярів, з якої потручається Банк Гіпотечний 14.000 долярів 5 проц., і приватний 6.000 долярів. Продає опціонар „Celeriter", Сикстуська 32. 2532 2—3

ЛІТО перебути в найгарнішій гірській околиці за 3 зол. денно оплатиться більше, як дуситися в місті і платити більше за гірше. Школа Нягрин п. Велдіж. 1-1

У ЛЬВОВІ, на час ферій, пошукую бюрового заняття або лекційного з обсягу нижчих кляс гімн., навчання і конверзації мов італійської (спеціяльність), англ. фр. та нім. За дуже скромною винагородою (харчевою і мешканевою). „Праця" Адм. „Діло". 1—1

ОСОБА інтелігентна прийме якенебудь заняття. Може вести домашнє господарство або заопікуватись дітьми. Знає ручні роботи. Віся Гринчишин в Стільську, п. Миколаїв м. Дн. 2247 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВЖЕ ВИЙШЛА 7—8 КНИЖКА

„ВІСТНИКА"

із змістом:

О. ТЕЛІГА, Е. МАЛАНЮК, О. ОЛЬЖИЧ, В. ПОСТРИГАЧ, Р. ЗАВАДОВИЧ, КИДНИР — поезії. Р. КЕДРО — Мойсей. М. БАЖАНСЬКИЙ — Шпіон. — К. МАНСФІЛЬД — Фіялєнка чаю. — М. ХВИЛЬОВИЙ — Вальдшнепи. — В. КЕДРОВСЬКИЙ — Погроми на Україні. І. ГОНЧАРЕНКО — Літературні пелюстки. Г. ЗІММЕЛЬ — Як утримуються суспільні форми. В. КУБІЙОВИЧ — Українська людність в Польщі. А. ЛЕНЧИК — Франко проти Драгоманова. ДМ. ДОНЦОВ — М. Хвильовий. Я. ПРАВОБЕРЕЖЕЦЬ — Затруювання душ. М. Л. — З пресового фільму. БІБЛІОГРАФІЯ.

Адреса — ЧАРНЕЦЬОГО 3 м. 6. ЧЕКОВЕ КОНТО 500.371.

Присилайте передплату

На вакації

Del-Ka

3·—

вел. 28—33

Спортово-прогулькові

бронзові вел. 34—38 4.— 39—45 5.—

білі або сірі в лїпшім гатунку вел. 25—33 3.70 34—38 4.90 39—45 5.90

2·20

вел. 28-34

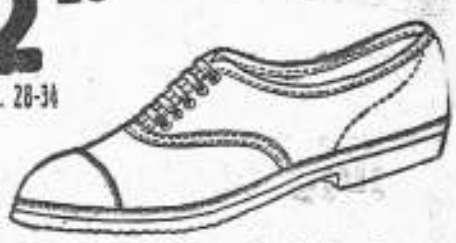

Тенісові білі

вел. 35—41 зол. 2.50 вел. 42—45 зол. 2.90

2·50

вел. 28-34

Купелеві в ріжних колірах

вел. 35—41 зол. 2.90 вел. 42—45 зол. 3.50

Тенісові скарпитки 45 сот.

Спеціяльні гігієнічні вклади 50 сот.

Можна дістати у всіх філіях і заступництвах.

Увага! Для місцевостей, де не маємо філій, полагоджуємо замовлення відворотною почтою з централі Краків, ул. Лібровщизна 3, за післяплатою. При замовленні подати число ношених черевиків.

Гребенів к. Сколього.

Подаю до відома, що в цім році сама буду вести свій пансіон „Емілія". Гарні мешкання, домашний харч, здоровий. — Ціни низькі.

ЕМІЛІЯ СТЕРНЮК.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . вол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і невразьоги „ 0·40
1 „ „ в тексті і новинках „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . . вол. 0.15
куплю, продаж, випаси і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . вол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

На правах рукопису Костів

Львів Бібліотека Ставропігійського Інституту

№ Г488